

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

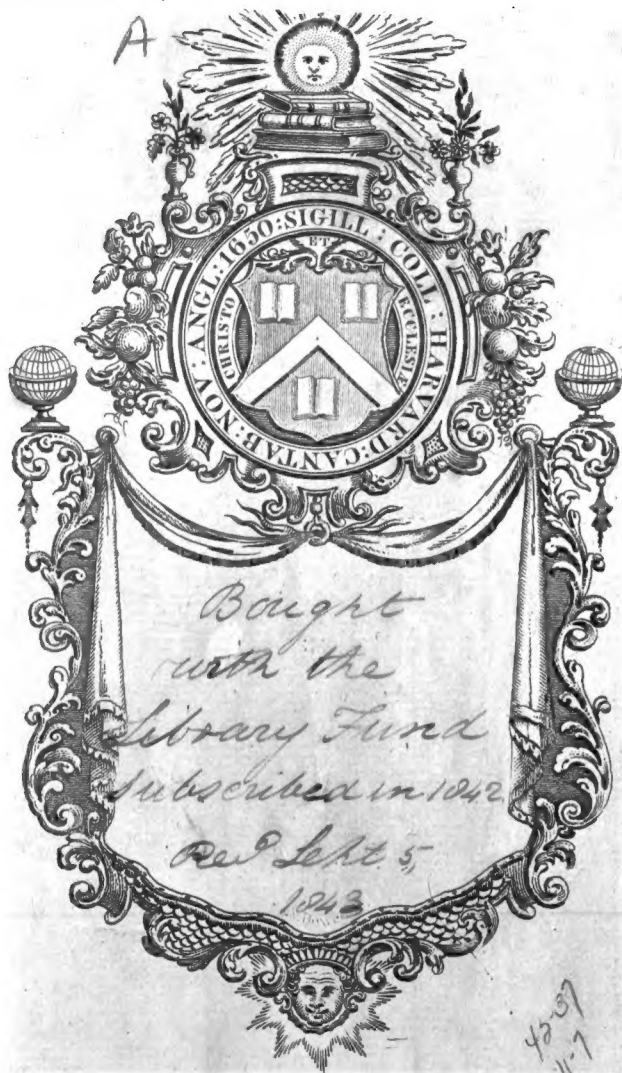
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

9a112.133

A

ARISTOTELIS

O P E R A

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

ACCEDUNT

INDICES SYLBURGIANI.

TOMUS VII.

OXONII,
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.

MDCCCXXXVII.

ga 112.133

A

ARISTOTELIS

PROBLEMATATA

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

OXONI,

E TYPOGRAPHEO ACADEMICO

MDCCCXXXVII.

INDEX CODICUM.

Q. Marcianus 200.	s. Palatinus 164.
C ^a . Laurentianus 87 4.	t. Palatinus 295.
K ^a . Marcianus append. 4 58.	u. Christinæ reginæ 124.
N ^a . Marcianus 215.	v. Laurentianus 87 20.
O ^a . Marcianus 216.	w. Laurentianus 87 15
X ^a . Vaticanus 1283.	x. Marcianus 259.
Y ^a . Parisiensis 2036.	y.
r. Urbinas 50.	

7939
42.97
11.7

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.

A. ΟΣΑ ΙΑΤΡΙΚΑ.

ΔΙΑ τί αἱ μεγάλαι ὑπερβολαὶ νοσώδεις; Ἡ ὅτι ὑπερβολὴν ἢ ἔλλειψιν ποιοῦσιν; Τοῦτο δὲ ἦν ^b ἡ νόσος.

Διὰ τί [δὲ] τὰς νόσους ὑγιαῖνουν πολλὰκις, ὅταν ^c πολὺ ² ἐκστῇ τις; Καὶ ἐνίων ἱατρῶν τοιαύτη ἡ τέχνη ὑπερβολαῖς γὰρ ἰῶνται οἶνου ἢ ὕδατος ἢ ἄλμης ἢ σίτου ἢ λιμοῦ. Ἡ ὅτι ἐναντία ἀλλήλοις τὰ τὴν νόσον ποιοῦντα εἰς τὸ μέσον οὖν ἄγει ^d θάτερον ἐκάτερα.

Διὰ τί αἱ τῶν ὥρων μεταβολαὶ καὶ πνεύματα ἐπιτείνουσιν ³ ἢ ^a παύουσι καὶ κρίνουσι τὰς νόσους καὶ ποιοῦσιν; Ἡ ὅτι ^f θερμαὶ καὶ ψυχραὶ εἰσι καὶ ὑγραὶ καὶ ξηραὶ, αἱ δὲ νόσοι τούτων εἰσὶν ὑπερβολαί, ἡ δὲ ὑγεία ἰσότης. Ἐὰν ^g οὖν δι' ὑγρότητα ^h καὶ ψύξιν, ⁱ ἡ ἐναντία ὥρα παύει· ἐὰν ^k δὲ ἐναντία ὥρα ἔχῃται, ἡ ὁμοία κράσις ἐπιγενομένη ἐπέτεινε καὶ ἀνείλεν. Διὰ ταῦτα ^l δὲ καὶ ^m νοσίζουσι τοὺς ὑγιαίνοντας, ὅτι μετα- ² βάλλουσαι λύνουσι τὴν κράσιν· ἅμα ⁿ γὰρ ταῖς οἰκείαις ὥραις καὶ ἡλικίαις καὶ τόποις αὐξάνεται. Διὸ δεῖ ἐν ταῖς μεταβολαῖς μάλιστα διακυβερνᾶν. Ὁ δὲ καθόλου περὶ τῶν ὥρων εἶρηται, καὶ κατὰ μέρος τὸ αὐτὸ αἴτιον. Αἱ γὰρ τῶν πνευ- ³ μάτων μεταβολαὶ καὶ τῶν ἡλικιῶν καὶ τόπων ^o ὥρας τινός εἰσι μεταβολαί. Διὸ καὶ ταῦτα ἐπιτείνει ^p καὶ παύει καὶ κρίνει καὶ ποιεῖ, ὥσπερ αἱ ὥραι, καὶ ἐπιτολαὶ τῶν ἀστρων,

Codices Ca.Xa.Ya. et Q.Ka.Na.Oa. r.s.t.u.v.w.x. Tit. ^a φυσικὰ προβλήματα Ca.Ka.Na.Ya.r.s.t.w, plerique additis κατ' εἶδος συναγωγῆς. ^b ἢ om. Ca. ^c πολυεκτῇ Ca. ^d θάτερον ἐκάτερα Ka, αὐτὰ δι' ἐκατέρου x: ceteri θάτερον ἐκατέρου. ^e παύουσιν Ka. ^f ψυχραὶ καὶ θερμαὶ εἰσι x, θερμαὶ εἰσι καὶ ψυχραὶ Ca. ^g οὖν om. w. ^h καὶ] ἢ Q.Ca.Ka.Na.Ya.v.w. ⁱ ἡ ἐν αὐτῷ ὥρα παύει Ca. ^k δὲ] δὲ μὴ Xa. et rc. Ka. et margo u. ^l δὲ om. Ca. ^m νοσίζουσι Ka. ⁿ γὰρ om. Ca. ^o ὥρα w. ^p καὶ κρίνει καὶ ποιεῖ om. Ca.

ὥσπερ Ὠρίων καὶ Ἀρκτοῦρος καὶ Πλειὰς καὶ Κύων, ὥσπερ πνευμάτων καὶ ὑδάτων καὶ ⁹ εὐδίων καὶ χειμώνων καὶ ἀλέας.

- 4 Διὰ τί ἐν ταῖς μεταβολαῖς τῶν ὥρων [†] ἐμέτοις ² οὐ δεῖ χρῆσθαι; Ἡ ἴνα μὴ γένηται συντάραξις διαφόρων [†] γινομένων τῶν περιπτωμάτων [†] διὰ τὰς μεταβολάς.

- 5 Διὰ τί καὶ οἱ κιβδηλιῶντες ^ω καὶ ὑπὸ ² λιμοῦ τοὺς πόδας οἰδοῦσιν; Ἡ διὰ τὴν σύντηξιν ἀμφότεροι; Συντήκονται δὲ [†] οἱ μὲν διὰ λιμὸν διὰ τὸ ὅλως μὴ λαμβάνειν τροφήν, οἱ δὲ κιβδηλιῶντες διὰ τὸ μηδὲν ἀπολαύειν ἧς ² λαμβάνουσι τροφῆς.

- 6 Διὰ τί τῶν ἀπὸ χολῆς νοσημάτων ἐν τῷ θέρει (πυρεττουσι γὰρ ² μάλιστα ἐν τῷ θέρει) τὰ ὀξέα ἀπὸ χολῆς ὄντα ἐν τῷ χειμῶνι γίνεται μᾶλλον; Ἡ ^β ὅτι μετὰ ² πυρετοῦ ὄντα ὀξέα ἐστὶ διὰ τὸ βίαια εἶναι, ἡ δὲ βία παρὰ φύσιν. ² Ὑγραينوμένων γὰρ τινων τόπων θερμὴ φλεγμασία γίνεται ἡ ^δ δὲ ² φλεγμασία ὑπερβολὴ θερμότητος οὕσα ποιεῖ τοὺς πυρετούς. Ἐν μὲν οὖν τῷ θέρει ξηραὶ καὶ θερμαὶ εἰσιν [†] αἱ νόσοι, ἐν δὲ τῷ χειμῶνι ὑγραὶ καὶ θερμαί, διὸ ὀξεῖαι ταχέως γὰρ ἀναιροῦσιν οὐ γὰρ θέλει πέττεσθαι διὰ τὸ πλῆθος τοῦ περιπτώματος.

- 7 Διὰ τί ποτε ² ὁ ² λοιμὸς μόνῃ τῶν νόσων μάλιστα τοὺς πλησιάζοντας τοῖς θεραπευομένοις προσαναπίμπλησιν; Ἡ ὅτι μόνῃ τῶν νόσων κοινὴ ἐστὶν ἅπασιν, ὥστε διὰ τοῦτο πᾶσιν ἐπιφέρει τὸν λοιμόν, ὅσοι φανῶς ἔχοντες προὔπαρχουσιν. Καὶ γὰρ διὰ τὸ ὑπέκκαυμα τῆς νόσου τῆς ¹ παρὰ τῶν θεραπευομένων γινομένης ταχέως ὑπὸ τοῦ πράγματος ἀλίσκονται.

- 8 Διὰ τί τοῦ χειμῶνος βορείου γενομένου, εἰν ² τὸ ἔαρ.

⁹ εὐδίων v. [†] ἐμέτης K^a. ² οὐ om. C^a. K^a. N^a. X^a. v. w. et pr. Y^a. [†] γινομένων K^a. N^a. Y^a: ceteri γενομένων. [†] ἐν τῇ μεταβολῇ X^a. ^ω καὶ] καὶ οἱ X^a, om. C^a. ² λιμοῦ v. [†] ὁ C^a. ² ἀπολαμβάνουσι X^a. ² μᾶλλον X^a. ^β ὅτι C^a: ceteri διότι. sed pr. Y^a. om. ² πυρετῶν C^a. K^a. Y^a. v. ^δ δὲ] γὰρ C^a. ² θερμασία X^a. [†] αἱ om. C^a. K^a. N^a. X^a. Y^a. v. ² ἡ C^a. K^a. N^a. X^a. Y^a. v. ² λιμὸς K^a. ¹ περὶ C^a. ² τὸ] τὸ ἐπ' αὐτῷ margo r.

ἔπομβρον ¹ γένηται καὶ νότιον, τὸ θέρος νοσῶδες γίνεται πυρετοῖς καὶ ὀφθαλμίαις; Ἡ ὅτι τὰ τε σώματα ἐκδέχεται τὸ θέρος πολλὴν ἔχοντα ἄλλοτριαν ὑγρότητα, καὶ ἡ γῆ καὶ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἂν οἰκῶσι, ² γίνεται ἔφυδρος καὶ τοιοῦτος οἷοι λέγονται οἱ ἄεὶ νοσῶδεις τόποι; Πρῶτον μὲν οὖν ὀφθαλμίαι ³ γίνονται τηκομένης τῆς περὶ τὴν κεφαλὴν ὁ περιττώσεως, ἔπειτα πυρετοί. Δεῖ γὰρ νοῆσαι ὅτι τὸ αὐτὸ καὶ θερμότατον γίνεται καὶ ψυχρότατον, οἷον ὕδωρ καὶ λίθος ὁ μὲν ζεῖ, τὸ δὲ κᾶει μᾶλλον. Ἐν τε οὖν ῥᾶερι πνίγη γίνεται ⁴ θερμαινομένου τοῦ ἀέρος διὰ πάχος, καὶ ἐν τοῖς σώμασιν ὡσαύτως πνίγη καὶ καύματα, τὸ δὲ ἐν σώματι καῦμα πυρετός ἐστιν, ἐν δὲ ὀφθαλμοῖς ὀφθαλμία. Ὀλως δὲ ⁵ καὶ ἡ μεταβολὴ ἰσχυρὰ οὖσα τὰ σώματα φθείρει, ὅταν τοῦ ἔαρος ὑγροῦ ὄντος εὐθὺς ⁶ ἐπιλαμβάνῃ τὸ θέρος θερμὸν ⁷ ὄν καὶ ξηρόν. Ἐπὶ ⁸ δὲ χαλεπώτερον, εἰάν καὶ τὸ θέρος ἔπομβρον ⁹ γένηται. Ἐχει γὰρ ὁ ἥλιος ὕλην ἣν ποιήσει ¹⁰ ζεῖν ¹¹ καὶ ἐν ¹² τοῖς σώμασι καὶ ἐν τῇ γῇ καὶ ἀέρι· διὸ γίνονται πυρετοὶ καὶ ὀφθαλμίαι.

Διὰ τί, εἰάν ὁ χειμὼν νότιος γένηται καὶ ἔπομβρος, τὸ ⁹ δὲ ἔαρ αὐχμηρὸν καὶ βόρειον, νοσῶδες γίνεται καὶ τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος; ² Ἡ ὅτι ἐν μὲν τῷ χειμῶνι διὰ τὴν ἀλέαν καὶ ὑγρότητα ὁμοίως τὰ σώματα, διάκειται τῇ ὥρᾳ; Ὑγρὰ γὰρ ἀνάγκη εἶναι καὶ οὐ συνεστηκότα. Οὕτω δὲ ἐχόντων, τὸ ³ ἔαρ ψυχρὸν ὃν ἔπηξε καὶ ἐσκλήρυνεν αὐτὰ διὰ τὸν αὐχμὸν, ⁴ ὥστε ταῖς μὲν κυούσαις ὁ ⁵ τόκος ὁ ἑαρινὸς εἰς ἐκτρώσεις ⁶ γίνεται διὰ τὴν θερμασίαν καὶ τὸν σφακελισμὸν τὸν γινόμενον ὑπὸ τῆς ξηρᾶς ψυχρότητος, ἅτε οὐκ ἐκκρινομένης τῆς ὑγρότητος, τὰ δὲ ⁷ κνύμενα παιδία ἀσθενῇ ⁸ γίνεται καὶ πηρὰ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ ψύχους· συμβέβηκε ⁹ γὰρ τότε ¹⁰ γεν-

¹ καὶ νότιον γένηται C^a. ² γίνεται] ἀναγίνεται C^a. ³ ἀεὶ om. C^a. ⁴ περιττώσεως X^a. ⁵ ῥᾶρι K^a. ⁶ καὶ om. v. ⁷ ἔαρος K^a: ceteri ἀέρος. ⁸ ἐπιλαμβάνει C^a. ⁹ ὄν] ἂν X^a, om. v. ¹⁰ δὲ om. v. ¹¹ ζῆν v. et pr. Y^a. ¹² καὶ om. C^a. ¹³ τῷ σώματι v. ¹⁴ ἡ om. C^a. K^a. N^a. Y^a. v. ¹⁵ ὥσπερ K^a, ὅθεν X^a. ¹⁶ τόκος u, πόνος margo u. ¹⁷ γίνεσθαι C^a. K^a. N^a. Y^a. ¹⁸ κνύμενα Y^a. v. ¹⁹ γίνεσθαι N^a. Y^a. v. ²⁰ γὰρ τὰ τότε K^a. ²¹ γινόμενα pr. v.

νώμενα ^h [ἐν εὐδία] καὶ συστήναι καὶ τραφῆναι ἐν τῇ τε-
 3 κούσῃ. Τοῖς δὲ ἄλλοις, ἅτε ἐν τῷ ⁱ ἔαρι οὐκ ἀποκαθαρθέν-
 τος τοῦ φλέγματος τὴν ὑπερβολὴν, ὃ συμβαίνει ὅταν ἀλεει-
 νὸν γένηται, ἀλλὰ διὰ ψυχὸς συστάντος, ὅταν ἐπιλάβῃ τὸ
 θέρος καὶ ~~ἡ~~ ἀλέα. ^k τήκουσα βία, τοῖς μὲν χολώδεσι καὶ ξη-
 ροῖς, διὰ τὸ μὴ ^l διερὰ εἶναι τὰ σώματα αὐτοῖς ἀλλὰ τὴν
 φύσιν αὐὸν ἔχειν, ^m γίνονται μὲν ὑγρότητες, αὗται δὲ λεπταί,
 ὥστε ὀφθαλμίαις ξηραῖς ἀλίσκονται, οἱ δὲ φλεγματώδεις
 4 βράγχοις καὶ εἰς τὸν πνεύμονα κατάρροις. Ταῖς γυναιξὶ δὲ
 δυσεντερίαί γίνονται διὰ τὴν ὑγρότητα καὶ ψυχρότητα τῆς
 φύσεως, τοῖς δὲ γεραιτέροις ἀποπληξίαί, ὅταν ἀθρόον ⁿ λυ-
 θέν ὑγρὸν ἐπιπέσῃ καὶ δι' ἀσθένειαν τοῦ συμφύτου θερμοῦ
 παγῇ.

ΙΟ Διὰ τί, ἐὰν ^o μὲν τὸ θέρος αὐχμηρὸν γένηται καὶ βό-
 ρειον, τὸ δὲ μετόπωρον ^q ἐναντίον, ὑγρὸν καὶ ^r νότιον, ἐν τῷ
 χειμῶνι κεφαλαλγίαί τε γίνονται καὶ βράγχοι καὶ βῆχες,
 καὶ τελευτῶσιν εἰς φθίσεις; ^h ὅτι λαμβάνει ὕλην πολλὴν
 ὁ χειμῶν, ὥστ' αὐτῷ ἔργον ἐστὶ πῆξαι τὴν ὑγρότητα καὶ
 2 ^s φλέγμα ποιῆσαι; ^t Ἐν μὲν οὖν ταῖς κεφαλαῖς ὅταν ὑγρασία
 γένηται, βάρη ποιεῖ, ἐὰν δὲ ^η πολλὴ καὶ ψυχρά, σφακελι-
 σμούς· ἐὰν δὲ ⁱ διὰ πλῆθος μὴ πῆξῃ, ρεῖ εἰς τὸν ἐχόμενον
 τόπον, ὅθεν ^v αἱ βῆχες καὶ οἱ βράγχοι καὶ αἱ φθοαί γίνονται.

ΙΙ Διὰ ^w τί, ἐὰν βόρειον γένηται τὸ θέρος καὶ αὐχμῶδες,
 καὶ τὸ μετόπωρον, συμφέρει τοῖς φλεγματώδεσι καὶ ταῖς
 γυναιξίν; ^h ὅτι ἡ φύσις ἐπὶ θάτερα ἀμφοῖν ὑπερβάλλει,
 ὥστε εἰς τὸναντίον ἢ ὥρα ἐλκύσασα καθίστησιν εἰς τὴν
 εὐκрасίαν· καὶ ^x παραχρῆμά τε ὑγमाίνουσιν, ἐὰν μὴ τι δι'
 ἑαυτοὺς ^y ἀμαρτάνωσι, καὶ εἰς τὸν χειμῶνα οὐχ ὑγροὶ ἀφι-
 κνύνται, ἔχοντες ὑπεκκαύματα τῷ ψυχῇ.

^h ἐν εὐδείᾳ C^a, om. pr. X^a. ⁱ ἔαρι K^a.N^a.Y^a: ceteri ἀέρι. ^k βία
 om. pr. Y^a. ^l διερεῖ N^a. ^m γεννῶνται v. ⁿ ὑγρὸν λυθέν v.
^o μὲν om. C^a.N^a.Y^a.v. ^p βόρειον] νότιον C^a.v. et pr. Y^a. ^q ἐναν-
 τίων καὶ ὑγρὸν C^a. ^r νότιον] βόρειον C^a.v. et rc. Y^a, om. N^a. ^s φλέ-
 γματα C^a. ^t διὰ om. C^a. ^v αἱ] καὶ pr. Y^a, om. N^a. ^w τί δὲ ἐὰν
 N^a.Y^a. ^x παρὰ, omisso χρῆμα, C^a. ^y ἀμαρτάνουσι C^a.

Διὰ τί τοῖς χολώδεσι νοσῶδές ἐστι τὸ βόρειον καὶ αὐχμῶ- 12
 des θέρος καὶ μετόπωρον; Ἡ ² ὅτι ἐπὶ ταυτὸ ρέπει αὐτοῖς
 τὸ σῶμα καὶ αἱ ὥραι, ὥστε ὥσπερ πῦρ ἐπὶ πυρὶ γίνεται.
 Ξηραινομένων γὰρ τῶν σωμάτων, καὶ τοῦ γλυκυτάτου μὲν ²
 ἐξικμαζομένου ἐξ αὐτῶν, ὑπερθερμαινομένων δὲ λίαν, ἀνάγκη
 διὰ μὲν τὰς συντήξεις ὀφθαλμίας ξηρὰς γίνεσθαι, διὰ δὲ τὸ
 χολώδες τοὺς ὑπολειπομένους εἶναι χυμούς, ὑπερθερμαινομέ-
 νων δὲ ² καὶ τούτων πυρετοὺς ὀξεῖς γίνεσθαι ἅτε ὑπ' ἀκράτου
 τῆς χολῆς, ἐνίοις δὲ μανίας, οἷς ἂν μέλαινα χολὴ φύσει ἐνῇ·
 αὕτη γὰρ ἐπιπολάζει ἀναξηραινομένων τῶν ἐναντίων ^b χυ-
 μῶν.

Διὰ τί τὸ τὰ ὕδατα μεταβάλλειν νοσῶδές φασιν εἶναι, 13
 τὸ δὲ τὸν αέρα οὐ; Ἡ ὅτι τοῦτο γίνεται τροφή, καὶ ἔχον-
 τες καὶ ἀπολεαυκότες τοῦ ὕδατος ἀπέρχονται, τοῦ δὲ αέρος
 οὐδέν; Ἐτι ὕδατος μὲν πολλὰ εἶδη ^c ἐστὶ καὶ ^d διάφορα καθ'
 αὐτά, αέρος δὲ οὐ, ὥστε καὶ πῶτο αἷτιον. Ἐν μὲν γὰρ
 τῷ αέρι σχεδὸν τῷ αὐτῷ συμβαίνει διατελεῖν καὶ ἀποδημούν-
 τας, ἐν δὲ ὕδασι ἄλλοις· διὸ καλῶς δοκεῖ ^e νοσώδης ἢ τοῦ
 ὕδατος μεταβολὴ εἶναι.

Διὰ τί μᾶλλον ἢ τοῦ ὕδατος ἢ ^f ἢ τῶν σίτιων μεταβολὴ 14
 νοσώδης; Ἡ ὅτι πλείστον ἀναλίσκομεν τὸ ὕδωρ; Ἐν τε
 γὰρ ^h τοῖς σιτίοις ὑπάρχει καὶ ὄψοις, καὶ ἐν τῷ πόματι τὸ
 πλείστον ὕδωρ.

Διὰ ⁱ τί ἢ μεταβολὴ νοσώδης; Ἡ ὅτι πᾶσα μὲν ἢ με- 15
 ταβολὴ καὶ ὥρας καὶ ἡλικίας εὐκίνητον. Εὐκίνητα γὰρ τὰ
 ἄκρα, οἷον ^k καὶ αἱ ἀρχαὶ καὶ αἱ τελευταί. Ὡστε καὶ αἱ
 τροφαὶ ἕτεραι οὔσαι ἀλλήλας φθείρουσιν· αἱ μὲν γὰρ ἄρτι,
 αἱ δὲ οὐκῶ προσπεφύκασιν. Ἐτι δὲ ὥσπερ ἢ ποικίλη τρο- ²
 φὴ νοσώδης (ταραχώδης γὰρ καὶ οὐ μία πέψις), οὕτω συμ-
 βαίνει μεταβάλλουσι ¹ τὸ ὕδωρ ποικίλῃ πόματος χρῆσθαι

² ὅτι om. Ca. ^a καὶ om. idem. ^b χειμῶνι Ca. ^c ἐστὶ] μὲν Ca.
^d διαφοραὶ Ca. Ya. ^e νοσώδης om. Ca. ^f ἢ post ἢ om. Xa. ^g ἢ om.
 Ca. Na. Xa. Ya. ^h τοῖς om. Ca. ⁱ τί δι' ἢ Xa. Ya. ^k καὶ post οἷον om.
 Xa. ¹ τὸ addidit Ca.

νώμενα ^h [ἐν εὐδία] καὶ συστήναι καὶ τραφῆναι ἐν τῇ τε-
 3 κούσῃ. Τοῖς δὲ ἄλλοις, ἅτε ἐν τῷ ¹ ἔαρι οὐκ ἀποκαθαρθέν-
 τος τοῦ φλέγματος τὴν ὑπερβολήν, ὃ συμβαίνει ὅταν ἀλεει-
 νὸν γένηται, ἀλλὰ διὰ ψυχὸς συστάντος, ὅταν ἐπιλάβῃ τὸ
 θέρος καὶ ~~ἡ~~ ἀλλά τήκουσα ^k βίᾳ, τοῖς μὲν χολώδεσι καὶ ξη-
 ροῖς, διὰ τὸ μὴ ¹ διερὰ εἶναι τὰ σώματα αὐτοῖς ἀλλὰ τὴν
 φύσιν αὐτὸν ἔχειν, ^m γίνονται μὲν ὑγρότητες, αὗται δὲ λεπταί,
 ὥστε ὀφθαλμίαις ξηραῖς ἀλίσκονται, οἱ δὲ φλεγματοῦδες
 4 βράγχοις καὶ εἰς τὸν πνεύμονα κατάρροισ. Ταῖς γυναιξὶ δὲ
 δυσεντερίαι γίνονται διὰ τὴν ὑγρότητα καὶ ψυχρότητα τῆς
 φύσεως, τοῖς δὲ γεραιτέροις ἀποπληξίαι, ὅταν ἀθρόον ⁿ λυ-
 θέν ὑγρὸν ἐπιπέσῃ καὶ δι' ἀσθένειαν τοῦ συμφύτου θερμοῦ
 παγῇ.

- 10 Διὰ τί, ἐὰν ^o μὲν τὸ θέρος αὐχμηρὸν γένηται καὶ ^p βό-
 ρειον, τὸ δὲ μετόπωρον ^q ἐναντίον, ὑγρὸν καὶ ^r νότιον, ἐν τῷ
 χειμῶνι κεφαλαλγίαι τε γίνονται καὶ βράγχοι καὶ βῆχες,
 καὶ τελευτῶσιν εἰς φθίσεις; ^h ὅτι λαμβάνει ὕλην πολλήν
 ὁ χειμῶν, ὥστ' αὐτῷ ἔργον ἐστὶ πῆξαι τὴν ὑγρότητα καὶ
 2 ^s φλέγμα ποιῆσαι; ^t Ἐν μὲν οὖν ταῖς κεφαλαῖς ὅταν ὑγρασία
 γένηται, βάρη ποιεῖ, ἐὰν δὲ ^h πολλή καὶ ψυχρά, σφακελι-
 σμούς· ἐὰν δὲ ^t διὰ πλῆθος μὴ πῆξῃ, ρεῖ εἰς τὸν ἐχόμενον
 τόπον, ὅθεν ^v αἱ βῆχες καὶ οἱ βράγχοι καὶ αἱ φθόαι γίνονται.
- 11 Διὰ ^w τί, ἐὰν βόρειον γένηται τὸ θέρος καὶ αὐχμῶδες,
 καὶ τὸ μετόπωρον, συμφέρει τοῖς φλεγματοῦδεσι καὶ ταῖς
 γυναιξίν; ^h ὅτι ἡ φύσις ἐπὶ θάτερα ἀμφοῖν ὑπερβάλλει,
 ὥστε εἰς τὸναντίον ἢ ὧρα ἐλκύσασα καθίστησιν εἰς τὴν
 εὐκρασίαν· καὶ ^x παραχρῆμά τε ὑγιαίνουσιν, ἐὰν μὴ τι δι'
 ἑαυτοὺς ^y ἀμαρτάνωσι, καὶ εἰς τὸν χειμῶνα οὐχ ὑγροὶ ἀφι-
 κνούνται, ἔχοντες ὑπεκκαύματα τῷ ψυχῇ.

^h ἐν εὐδία C^a, om. pr. X^a. ⁱ ἔαρι K^a.N^a.Y^a: ceteri ἀέρι. ^k βίᾳ
 om. pr. Y^a. ¹ διερεῖ N^a. ^m γεννῶνται v. ⁿ ὑγρὸν λυθέν v.
^o μὲν om. C^a.N^a.Y^a.v. ^p βόρειον] νότιον C^a.v. et pr. Y^a. ^q ἐναν-
 τιον καὶ ὑγρὸν C^a. ^r νότιον] βόρειον C^a.v. et rc. Y^a, om. N^a. ^s φλέ-
 γματα C^a. ^t διὰ om. C^a. ^v αἱ] καὶ pr. Y^a, om. N^a. ^w τί δὲ ἐὰν
 N^a.Y^a. ^x παρὰ, omisso χρῆμα, C^a. ^y ἀμαρτάνουσι C^a.

Διὰ τί τοῖς χολώδεσι νοσῶδές ἐστι τὸ βόρειον καὶ αὐχμῶ- 12
 δεσ θέρος καὶ μετόπωρον; Ἡ ² ὅτι ἐπὶ ταῦτό ρέπει αὐτοῖς
 τὸ σῶμα καὶ αἱ ὥραι, ὥστε ὥσπερ πῦρ ἐπὶ πυρὶ γίνεται.
 Ξηραينوμένων γὰρ τῶν σωμάτων, καὶ τοῦ γλυκυτάτου μὲν ²
 ἐξικμαζομένον ἐξ αὐτῶν, ὑπερθερμαινομένων δὲ λίαν, ἀνάγκη
 διὰ μὲν τὰς συντήξεις ὀφθαλμίας ξηρὰς γίνεσθαι, διὰ δὲ τὸ
 χολώδες τοὺς ὑπολειπομένους εἶναι χυμούς, ὑπερθερμαινομέ-
 νων δὲ ³ καὶ τούτων πυρετοὺς ὀξεῖς γίνεσθαι ἅτε ὑπ' ἀκράτου
 τῆς χολῆς, ἐνίοις δὲ μανίας, οἷς ἂν μέλαινα χολὴ φύσει ἐνῇ·
 αὕτη γὰρ ἐπιπολάζει ἀναξηραينوμένων τῶν ἐναντίων ^b χυ-
 μῶν.

Διὰ τί τὸ τὰ ὕδατα μεταβάλλειν νοσῶδές φασιν εἶναι, 13
 τὸ δὲ τὸν αέρα οὐ; Ἡ ὅτι τοῦτο γίνεται τροφή, καὶ ἔχον-
 τες καὶ ἀπολελανκότες τοῦ ὕδατος ἀπέρχονται, τοῦ δὲ ἀέρος
 οὐδέν; Ἐτι ὕδατος μὲν πολλὰ εἶδη ^c ἐστὶ καὶ ^d διάφορα καθ'
 αὐτά, ἀέρος δὲ οὐ, ὥστε καὶ πᾶντο αἴτιον. Ἐν μὲν γὰρ
 τῷ αέρι σχεδὸν τῷ αὐτῷ συμβαίνει διατελεῖν καὶ ἀποδημούν-
 τας, ἐν δὲ ὕδασι ἄλλοις· διὸ καλῶς δοκεῖ ^e νοσώδης ἢ τοῦ
 ὕδατος μεταβολὴ εἶναι.

Διὰ τί μᾶλλον ἢ τοῦ ὕδατος ἢ ^f ἢ τῶν σίτιων μεταβολὴ 14
 νοσώδης; Ἡ ὅτι πλείστον ἀναλίσκομεν τὸ ὕδωρ; Ἐν τε
 γὰρ ^h τοῖς σιτίοις ὑπάρχει καὶ ὄψοις, καὶ ἐν τῷ πόματι τὸ
 πλείστον ὕδωρ.

Διὰ ⁱ τί ἢ μεταβολὴ νοσώδης; Ἡ ὅτι πᾶσα μὲν ἢ με- 15
 ταβολὴ καὶ ὥρας καὶ ἡλικίας εὐκίνητον. Εὐκίνητα γὰρ τὰ
 ἄκρα, οἷον ^k καὶ αἱ ἀρχαὶ καὶ αἱ τελευταί. Ὡστε καὶ αἱ
 τροφαὶ ἔτεροι οὔσαι ἀλλήλας φθείρουσιν· αἱ μὲν γὰρ ἄρτι,
 αἱ δὲ οὐπω προσπεφύκασιν. Ἐτι δὲ ὥσπερ ἢ ποικίλη τρο- ²
 φὴ νοσώδης (ταραχώδης γὰρ καὶ οὐ μία πέψις), οὕτω συμ-
 βαίνει μεταβάλλουσι ^l τὸ ὕδωρ ποικίλη πόματος χρῆσθαι

² ὅτι om. Ca. ^a καὶ om. idem. ^b χυμῶν Ca. ^c ἐστὶ] μὲν Ca.
^d διαφοραὶ Ca. Ya. ^e νοσώδης om. Ca. ^f ἢ post ἢ om. Xa. ^g ἢ om.
 Ca. Na. Xa. Ya. ^h τοῖς om. Ca. ⁱ τί δὲ ἢ Xa. Ya. ^k καὶ post οἷον om.
 Xa. ^l τὸ addidit Ca.

τῇ τροφῇ· καὶ ἡ τοιαύτη τροφή κυριωτέρα τῆς ξηρᾶς ἐστὶ
^α τῷ πλείστον εἶναι καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν σιτίων τὸ ὑγρὸν ^β γί-
 νεσθαι τροφήν.

- 16 Διὰ τί ^ο ἡ τῶν ὑδάτων μεταβολὴ τοῖς ἔχουσι φθειράς
 ῥποιεῖ πολλοὺς ἔχειν; Ἡ ὅτι ἀπεψία γινομένη ^α τοῦ ὑγροῦ
 διὰ τὴν ταραχήν, ἣ γίνεται διὰ τὴν ποικιλίαν τοῦ ὕδατος
 πυκνὰ μεταβάλλουσιν, ὑγρότητα ἐμποιεῖ, καὶ μάλιστα ἐν
 τῷ ^τ ἐπιτηδείως ὑπάρχοντι τόπῳ; Ὁ δὲ ἐγκέφαλος ὑγρός
² διὸ καὶ ἡ κεφαλὴ αἰεὶ μάλιστα. Δηλοῖ δέ, ὅτι αἱ τρίχες
 ἔνεισι μάλιστα ἐν αὐτῇ. Ἡ δὲ τοῦ τόπου τούτου ὑγρότης
 φθειρῶν ποιητική. Δηλοῖ δὲ ἐπὶ τῶν παίδων ὑγροκέφαλοί
 τε γάρ εἰσι, καὶ πολλάκις ἡ κορυζῶσιν ἡ αἷμα ποιεῖ ρεῖν, καὶ
 φθειράς πλείους οἱ ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίᾳ ἔχουσιν.
- 17 Διὰ τί ἀπὸ Πλειάδος μέχρι Ζεφύρου οἱ τὰς μακρὰς νό-
 σους κάμνοντες μάλιστα ἀναιρουνται, καὶ οἱ γέροντες μάλ-
 λον τῶν νέων; Πότερον ὅτι δύο ἐστὶ τὰ φθαρτικώτατα,
 ὑπερβολὴ τε καὶ ψῦχος; Τὸ γὰρ ζῆν θερμόν, ἡ δὲ ὥρα
 αὕτη ἄμφω ταῦτ' ἔχει· ψυχρά τε γάρ ἐστι, καὶ ἀκμαιότα-
² τος ὁ χειμὼν· τὸ λοιπὸν γὰρ ^τ ἔαρ ἐστίν. Ἡ ὅτι ὁμοίως
 μὲν διάκεινται τοῖς γέρουσι τῶν καμνόντων οἱ τὰς μακρὰς
 κάμνοντες ἀσθενείας; Οἷον γὰρ ἤδη γῆρας ἡ μακρὰ ἀσθένεια
 συμβαίνει· τὸ γὰρ σῶμα ἀμφοῖν ξηρὸν καὶ ψυχρόν ἐστι,
 τῶν μὲν δι' ἡλικίαν, τῶν δὲ διὰ νόσον. Ὁ δὲ χειμὼν καὶ οἱ
 πάγοι ὑπερβολὴ ἐστὶ ψυχρότητος καὶ ξηρότητος. Μικρὰς
 οὖν δεομένοις αὐτοῖς ῥοπῆς γίνεται οἷον πῦρ ἐπὶ πυρὶ ὁ χει-
 μὼν, καὶ φθείρει διὰ ταῦτα.
- 18 Διὰ τί ἐν τοῖς ἐλώδεσι τὰ μὲν ἐν τῇ κεφαλῇ ἔλκη ταχὺ
 ὑγιαίνεται, τὰ δὲ ἐν ταῖς κνήμαις μόλις; Ἡ ὅτι βαρεῖα ἡ
 ὑγρότης διὰ τὸ γεώδης εἶναι, τὰ δὲ βαρέα εἰς τὸ κάτω ἀπο-
 χωρεῖ; Τὰ μὲν οὖν ἄνω ἔκκριτα ^ν διὰ τὸ ἀποκεχωρημέναι

^α τὸ pr. Ca. ^β γίνεσθαι τὴν τροφήν Ca. ^ο αἱ τῶν ὑδάτων μεταβολαὶ
 Ca. Na. Ya. et corr. Xa. ῥ ποιοῦσι corr. Xa. ^α τοῦ ὑγροῦ om. Ca.
^τ nonne ἐπιτηδείω? ² διὸ] ἐστὶ Ca. ^τ ἔαρ om. Na. ^ν διὰ—τὰ κάτω
 om. Ca.

εἰς τὰ κάτω, τὰ δὲ κάτω ^ω πολλῆς γέμει περιττώσεως καὶ εὐσήπτου.

Διὰ τί, ἐὰν τοῦ χειμῶνος γενομένου βορείου καὶ τοῦ ἔαρος 19 νοτίου καὶ ἐπόμβρου τὸ θέρος λίαν αὐχμηρὸν γένηται, θανατώδες γίνεται τὸ μετόπωρον πᾶσι, μάλιστα δὲ τοῖς παιδίοις, καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ δυσεντερίαί καὶ τεταρταῖοι ^χ χρόνιοι γίνονται ἐν αὐτῷ; Ἡ ὅτι μετρίου μὲν ἐπιγενομένου ὕδατος ^α θερινοῦ καταψυχθὲν τὸ ζέον ὑγρὸν ἐν ἡμῖν λωφᾶ, ὅσον ἡθροίσθη ἐν τῷ ἥρι γενομένῳ [τῷ] ὑγρῷ; Εἰ δὲ μή, τὰ μὲν παιδία διὰ τὸ ὑγρά ^γ εἶναι φύσει καὶ θερμὰ ὑπερζει τῷ πάθει, διὰ τὸ μὴ καταψυχθῆναι. Ὅσα δὲ μὴ τοῦ θέρους, τοῦ ^ε μετοπώρου ὅσον ἐκζει. Αἱ δὲ περιττώσεις ἐὰν μὴ ^δ εὐθὺς ἀνέλωσι, περὶ πνεύμονα καὶ ἀρτηρίαν γινόμεναι—ἄνω γὰρ πρῶται συνίστανται διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ αἵματος ἡμᾶς θερμαίνεσθαι· διὰ γὰρ ταῦτα καὶ ὀφθαλμιαὶ ^α πυρετῶν ^β πρότερον γίνονται ἐν τῷ νοσερῷ θέρει. Ἐὰν οὖν μὴ ἐν τοῖς ^γ ἄνω, καθάπερ εἴρηται, τὰ ^δ περιττώματα εὐθὺς ἀνέλῃ, καταβαίνουσιν εἰς τὰς κοιλίας ἄπεπτα ὄντα, τοῦτο δὲ ἐστὶ δυσεντερία, ^ε διὰ τὸ μὴ ἐκκρίνεσθαι ὑπὸ πλήθους τὸ ὑγρὸν. Καὶ ἐὰν ^ε παύσωνται, τεταρταῖοι γίνονται τοῖς σωζομένοις· ἡ γὰρ τοῦ ἀπέπτου ὑπόστασις μονιμωτάτη ἐστὶ καὶ ^ζ σύντονος γίνεται τῷ σώματι, καθάπερ ἡ μέλαινα χολή.

Διὰ τί, ἐὰν τὸ θέρος ἔπομβρον γένηται καὶ νότιον, καὶ 20 τὸ μετόπωρον, ὁ χειμὼν νοσερὸς γίνεται; Ἡ ὅτι σφόδρα ὑγρά τὰ σώματα ὁ χειμὼν λαμβάνει, καὶ ἡ μεταβολὴ ἔτι μεγάλη γίνεται ἐξ ἀλέας πολλῆς καὶ οὐκ ἐκ προσαγωγῆς, διὰ τὸ καὶ τὸ ^ε μετόπωρον γίνεσθαι ἀλεινόν, ὥστε τοῖς μὲν γίνεσθαι ἀνάγκη τὰ ὀξέα νοσήματα, μὴ ἀραιοῖς οὖσι· τοῖς γὰρ τοιούτοις ἄνω μᾶλλον τὰ ὑγρά περιττώματα ἀθροίζεται, διὰ ^η τὸ τούτους μὲν τοὺς τόπους ἔχειν χώραν, τοὺς

^ω πολλῆς περιπτώσεως, omisso γέμει, X^a. ^χ χρόνιοι C^a. ^γ εἶναι post θερμὰ X^a. Y^a. ^ε μετοπώρου C^a. ^α πυρετοῦ C^a. X^a. ^β πρότερον om. C^a. ^γ περιττώματα X^a, qui ita solet. ^δ διὰ γὰρ τὸ C^a, διὰ δὲ τὸ Y^a. ^ε παύσωνται N^a. ^ζ σύντομος C^a. ^ε μετόπωρον C^a. ^η τὸ om. C^a.

- ² δὲ κάτω ἐτέρους εἶναι. Οἱ οὖν ὄντες πυκνόσαρκοι οὐ ^h πολλὰ περιττώματα δέχονται. Ψυχομένης οὖν τῆς περιττώσεως τῆς ἐν τοῖς ἄνω μέρεσι τοῦ σώματος, ὥσπερ τοῖς οἰνωμένοις ὅταν ριγῶσι, τὰ εἰρημένα ¹ νοσήματα συμβαίνει γίνεσθαι.
- ³ Τοῖς δὲ ἀραιότεροις πυρετῶν γινομένων, τοὺς ἀπὸ πλείστης ἀπεψίας ^k γινομένους πυρετοὺς καύσους συμβαίνει γίνεσθαι, διὰ ¹ τὸ τοῖς τοιούτοις ἐσκεδάσθαι μὲν μᾶλλον κατὰ πᾶν τὸ σῶμα τὰ ὑγρά ἢ τοῖς πυκνοσάρκοις, συνισταμένης δὲ τῆς σαρκὸς αὐτῶν ὑπὸ τοῦ χειμῶνος θερμαινόμενα τὰ ὑγρά πυ-
⁴ ρετοὺς ποιεῖν. Ἡ γὰρ παντὸς τοῦ σώματος ὑπερβάλλουσα θερμότης ἐστὶ πυρετός· ἐπιτεινομένη δὲ διὰ τὸ πλῆθος τῆς ἐνυπαρχούσης αὐτοῖς ὑγρότητος καύσος γίνεται.
- 21 Διὰ τί, ὅταν ἐκ γῆς ^m ἀτμὸς ⁿ ἀνίη πολὺς ὑπὸ τοῦ ἡλίου, τὸ ἔτος ^o λοιμῶδες γίνεται; Ἡ ὅτι ὑγρὸν ἀνάγκη καὶ ἔπομβρον τὸ ἔτος σημαίνει, καὶ τὴν γῆν ὑγρὰν ἀνάγκη εἶναι; Οἶον ^p οὖν ἐν ἐλῳδαι τόπῳ ἢ οἰκησιν γίνεται. Νοσώδης δὲ ἡ τοιαύτη ἐστίν. Καὶ τὰ σώματα δὴ τότε ἀνάγκη περίττωμα πολὺ ἔχειν, ὥστε ἐν τῷ θερεί ἔχειν ὕλην ^q νοσώδη.
- 22 Διὰ τί γίνεται τὰ ἔτη νοσώδη, ὅταν γένηται φορὰ τῶν μικρῶν βατράχων τῶν φρυνοειδῶν; Ἡ ὅτι ἕκαστον εὐσθενεῖ ἐν τῇ οἰκείᾳ χώρᾳ τῆς φύσεως; Καὶ ταῦτα δὴ ^r φύσει ἐστὶν ὑγρά, ὥστε ἔπομβρον καὶ ὑγρὸν ^s σημαίνει τὸν ἐνιαυτὸν γίνεσθαι. Τὰ δὲ τοιαῦτα ἔτη νοσώδη ἐστὶν ὑγρά γὰρ τὰ σώματα ὄντα πολὺ ἔχει τὸ περίττωμα, ὃ ἐστὶ τῶν νόσων αἴτιον.
- 23 Διὰ τί οἱ νότοι οἱ ξηροὶ καὶ μὴ ὑδατώδεις πυρετώδεις εἰσιν; Ἡ ὅτι ὑγρότητα καὶ θερμὴν ἀλλοτρίαν ποιοῦσιν; Εἰσὶ γὰρ ὑγροὶ καὶ θερμοὶ φύσει. Τοῦτο δ' ἐστὶ πυρετῶδες· ὁ γὰρ πυρετὸς ἐξ ^t ἀμφοτέρων τῆς τούτων ἐστὶν ὑπερβολῆς. Ὅταν μὲν οὖν ἄνευ ὕδατος πνέωσι, ταύτην ἐν ἡμῖν

^h πολλὰ om. Ca. ¹ νοσήματα in margine Xa. ^k γινο-
 μένους pr. Ya. ¹ τὸ ἐν τοῖς Ca. ^m ἀτμός post ἀνίη Xa, om. Ca.
ⁿ ἀνίη Ca. ^o λοιμῶδες Ca. ^p οὖν om. Ca. ^q νοσώδης Ca. ^r φύσει]
 φύσις Xa. ^s σημαίνειν Xa. Ya. ^t ἀμφοτέρων Ya.

ποιουσι τὴν διάθεσιν, ὅταν δὲ ἅμα ὕδατι, τὸ ὕδωρ καταψύχει
ἡμᾶς. Οἱ δὲ ἐκ θαλάττης νότοι καὶ συμφέρουσι τοῖς φυ-
τοῖς· ὁ ἐψυγμένος γὰρ ἀπὸ τῆς ὠ θαλάττης ἁ ἀφικνουῦνται
πρὸς αὐτά. Αἱ δ' ἐρυσίβαι γίνονται ὑπὸ ὑγρότητος καὶ
θέρμης ἀλλοτρίας.

Διὰ τί ἐν τοῖς νότοις βαρύτερον ἔχουσι καὶ ἀδυνατώτερον 24
οἱ ἄνθρωποι; Ἡ ὅτι ἐξ ὀλίγου πολὺ ὑγρὸν γίνεται, δια-
τηκόμενον διὰ τὴν ἀλέαν, καὶ ἐκ πνεύματος κούφου ὑγρὸν
βαρὺ; Ἐτι ὃ δὲ ἡ δύναμις ἡμῶν ἐν τοῖς ἄρθροις ἐστί,
ταῦτα δὲ ἀνιέται ὑπὸ τῶν νοτίων. Δηλοῦσι δὲ οἱ ψόφοι
τῶν κεκολλημένων. Τὸ γὰρ γλίσχρον ἐν τοῖς ἄρθροις
πεπηγὸς μὲν ἁ κινεῖσθαι κωλύει ἡμᾶς, ὑγρὸν δὲ λίαν ὃν συν-
τείνεσθαι.

Διὰ τί ἄρρωστοῦσι ἁ μὲν μᾶλλον τοῦ θέρους, ἀποθνή- 25
σκουσι δὲ μᾶλλον οἱ ἄρρωστοῦντες τοῦ χειμῶνος; Ἡ ὅτι
τοῦ χειμῶνος διὰ τὴν πυκνότητα ἐντὸς τῶν σωμάτων συνε-
σταλμένου τοῦ θερμοῦ, καὶ πονοῦντες μᾶλλον, εἰ μὴ πέτ-
τοιμεν, τῶν ἐν ἡμῖν συνισταμένων περιττωμάτων, ἰσχυρὰν
ἀνάγκη τὴν ἀρχὴν εἶναι τῆς νόσου; Τοιαύτην δὲ οὖσαν
φθαρτικὴν εἰκὸς ἐστὶν αὐτὴν εἶναι. Ἐν δὲ τῷ θέρει, μανοῦ
καὶ κατεψυγμένου παντὸς τοῦ σώματος καὶ ἐκλελυμένου πρὸς
τοὺς ἁ πόρους ὄντος, ἀρχὰς νόσων ἀνάγκη πλείους μὲν γί-
νεσθαι διὰ τε κόπους καὶ ἀπεψίαν τῶν εἰσφερομένων (καὶ
γὰρ οἱ νέοι καρποὶ τότε εἰσίν), ἀλλ' οὐχ οὕτως ἰσχυράς, διό
εὐβοήητοι.

Διὰ τί μετὰ τὰς τροπὰς ἀμφοτέρας μέχρι ἐκατὸν ἡμέ- 26
ρῶν ἀποθνήσκουσι μάλιστα; Ἡ ὅτι ἄχρι τοσούτου ἐκα-
τέρα ἡ ὑπερβολὴ διέχει, ἥ τε τοῦ θερμοῦ καὶ τοῦ ψυχροῦ;
Ἡ δὲ ὑπερβολὴ τοῖς ἀσθενέσι ποιεῖ τὰς νόσους καὶ τὰς
φθοράς.

ὁ ἐψυγμένος Υἁ. ὠ θαλάσσης Χἁ. ἁ ἀφικνεῖται Cἁ.Υἁ. ὃ δὲ
om. Cἁ. ἁ κωλύει κινεῖσθαι Χἁ. ἁ μὲν om. Cἁ. ὃ ἡ om. Cἁ.Χἁ.Υἁ.
ἁ ὅτι margo dedit Xἁ. ἁ τόπους u, πόρους ἡ κόπους margo u. ἁ ὅτι
om. Xἁ.Υἁ. ἁ ἡ om. Cἁ.

- 27 Διὰ τί τὸ ἕαρ καὶ τὸ ^εφθινόπωρον νοσώδη; ^h Ἡ ὅτι αἱ μεταβολαὶ νοσώδεις; Τὸ δὲ μετόπωρον τοῦ ἕαρος νοσώδεστερον, ὅτι μᾶλλον τοῦ θερμοῦ ψυχομένου ἢ τοῦ ψυχροῦ θερμαινόμενου νοσοῦμεν. Ἐν μὲν οὖν τῷ ἔαρι τὸ ψυχρὸν θερμαίνεται, ἐν δὲ τῷ μετοπώρῳ τὸ θερμὸν ψύχεται.
- 28 Διὰ τί ¹ ἐν τῷ χειμῶνι ἐλάττω μὲν τὰ ἀρρωστήματα ἢ ἐν τῷ θέρει, θανάσιμα δὲ μᾶλλον; Ἡ ὅτι ἐν μὲν τῷ θέρει ἀπὸ μικρᾶς προφάσεως ^k τὰ ἀρρωστήματα, ἐν δὲ τῷ χειμῶνι οὐ; Πεπτικώτεροι γὰρ ¹ καὶ ὑγιεινότεροι ἡμῶν αὐτῶν, ὥστε εἰκότως τὰ ἀπὸ μείζονος προφάσεως γινόμενα μαῖζω καὶ ἀναιρετικώτερα. Ταῦτό δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἀθλητῶν καὶ ὅλως ἐπὶ τῶν ὑγιεινῶς διακειμένων ὁρῶμεν ἢ γὰρ οὐ λαμβάνονται νόσφ, ἢ ταχὺ συναπίασι· μεγάλης γὰρ αἰτίας δέονται.
- 29 Διὰ τί τοῦ μὲν φθινοπώρου καὶ τοῦ χειμῶνος οἱ ^m καῦσοι μᾶλλον γίνονται ἐν ταῖς ψυχραῖς ὥραις, τοῦ ⁿ δὲ θέρους τὰ ῥίγη ἐνοχλεῖ καυμάτων ὄντων; Ἡ ὅτι ^o τῶν κατὰ τὸν ἄνθρωπον ἡ χολὴ μὲν ἐστὶ θερμὴ, τὸ δὲ φλέγμα ψυχρὸν; Ἐν μὲν οὖν τῷ θέρει τὸ ψυχρὸν ἀναλύεται, καὶ διαχυθὲν ῥίγη καὶ τρόμους παρασκευάζει· ἐν δὲ τῷ χειμῶνι τὸ θερμὸν ¹ ὑπὸ τῆς ὥρας κρατεῖται κατεψυγμένον. Οἱ δὲ καῦσοι μᾶλλον ἐνοχλοῦσι τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ φθινοπώρου, ὅτι διὰ τὸ ψῦχος τὸ θερμὸν εἰσω συστέλλεται, ὃ δὲ καῦσος ^p ἔσωθεν ἐστὶ καὶ οὐκ ἐπιπολῆς· εἰκότως οὖν οἱ καῦσοι ταύτην τὴν ὥραν ³ γίνονται. Καταμάθοι ^q δ' ἂν τις τοῦτο ἀκριβέστερον ἐπὶ τῶν ^r ψυχρολουτρούντων τοῦ χειμῶνος καὶ τῶν τοῦ χειμῶνος λουομένων τῷ θερμῷ, ὅτι οἱ μὲν τῷ ψυχρῷ λούμενοι, ἀπορριγώσαντες ὀλίγον χρόνον ἕως ^s λούονται, τὴν λοιπὴν ἡμέραν οὐδὲν πάσχουσιν ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ, οἱ δὲ τῷ θερμῷ ὕδατι ⁴ χρησάμενοι δυσριγοτέρως ^t διάγουσι. Τῶν μὲν γὰρ τῷ ψυ-

^ε φθινόπωρον C^a. ^h ἢ om. C^a. X^a. Y^a. ¹ ἐν μὲν τῷ X^a. ^k τὰ om. X^a. ¹ καὶ om. C^a. Y^a. ^m καῦσοι C^a. ⁿ θέρους δὲ C^a. ^o τῶν om. C^a. ^p ἔσωθεν μὲν ἐστὶ C^a. ^q τοῦτο δ' ἂν τις X^a. ^r ψυχρολουτρούντων C^a. ^s λούονται C^a. X^a. ^t διάγουσι C^a.

χρῶ λουομένων πυκνοῦται ἡ σὰρξ καὶ συστέλλεται εἰσω τὸ θερμόν, τῶν δὲ θερμολουτρούντων ἡ σὰρξ ἄραιούται καὶ τὸ ὠθερμόν ἕως τοῦ ἔξω τόπου ἡ περισπᾶται.

Τίς καταπλάσματος ἀρετή; Ἡ διὰ τὸ χυτικὸν εἶναι 30
ἡ καὶ ἰδρώτα ποιοὶ καὶ ἀποπνοήν;

Ἡ δὴλον ὅταν ἔμπυον; Ἡ εἰς καταχεομένου τοῦ θερ- 31
μοῦ ἀλλαγῇ, ἡ ἔμπυον, εἰ δὲ μή, οὐ;

Ποῖα δεῖ καίειν ἢ ποῖα δεῖ τέμνειν; Ἡ ὅσα μὲν ἔχει 32
στόμα μέγα καὶ οὐ ταχὺ συμφύεται, ταῦτα καίειν δεῖ, ὅπως
ἡ ἐσχάρα ἐκεῖ πέση; Οὕτω γὰρ οὐκ ἔσται ὑπουλα.

Τίς ἐναίμου ἀρετή; Ἡ τὸ ξηραντικὸν εἶναι καὶ τῆς ἐπιού- 33
σης περιττώσεως σταλτικὸν ἄνευ ἐσχαρώσεως καὶ σήψεως
τῆς σαρκός; Οὕτω γὰρ ἡ ἀνὰ ἀφλέγμαντον εἶη καὶ συμφυ-
τικόν. Μὴ ἐπιρρέοντος μὲν γὰρ ἡ ἀφλέγμαντον ἔσται, ξη-
ρὸν δὲ ὃν συμφύσεται. ἡ ἕως δ' ἡ ἀνὰ ὑγρορροῇ, οὐ ἡ συμφύσε-
ται. Διὰ τοῦτο οὖν δριμέα τὰ πλείεστα, ὥστε ἀποστύ-
φειν.

Ποῖα τέμνειν δεῖ καὶ ποῖα καίειν, καὶ ποῖα οὐ, ἡ ἀλλὰ 34
φαρμάκοις; Ἡ τὰ μὲν ἐπὶ ταῖς μασχάλαις καὶ βουβῶσι
φαρμάκῳ; Μετὰ γὰρ διαίρεσιν τὰ μὲν ἐπίπονα, τὰ δὲ ἐπι-
κίνδυνα. Καίειν δὲ τὰ πλατέα τῶν φυμάτων καὶ ἡ πολλὴ
ἡ πρόβλημα ἔχοντα, καὶ ἐν φλεβώδεσι καὶ μὴ εὐσάρκοις. Τέ-
μνειν δὲ τὰ εἰς ὅξιν σνηγμένα καὶ τὰ μὴ ἐν στερεοῖς.

Διὰ τί, εἰς χαλκῷ τις τμηθῇ, ῥᾶν ὑγιάζεται ἡ σιδήρῳ; 35
Πότερον ὅτι λειότερον, ὥσθ' ἡττον σπαράττει καὶ ποιεῖ
πληγὴν; Ἡ εἰπερ ἀκμὴν μᾶλλον ὁ σίδηρος λαμβάνει, ῥᾶν
καὶ ἀπαθεστέρα ἡ διαίρεσις; Ἀλλὰ μὴν φαρμακῶδες ὁ χαλ-

ἡ ἀρεοῦται C^a. ἡ θερμόν om. C^a. ἡ post περισπᾶται Q. C^a. K^a.
O^a. X^a. Y^a. r. s. w. x. OSA BOHΘHMATA (βοηθηματικά C^a. Y^a. r. s. w. βο-
θηματικά προβλήματα Q. O^a.) ΠΡΟΣ ΙΑΣΙΝ. ἡ καὶ ἰδρώτα ποιεῖ
margo u, καὶ ἡ ἀνὰ ἰδρωτοποιῇ C^a, καὶ ἀνδρωτὶ ποιεῖ Y^a. et, qui ποιεῖ, X^a.
ἡ τὸ C^a. ἡ ἔμπυον om. C^a. ἡ ἀφλέγμαντον ἡν X^a. ἡ ἀφλέγμαντον
C^a. X^a. ἡ ἕως—συμφύσεται om. pr. X^a. ἡ συμφύεται C^a. ἡ ἀλλὰ
θεραπεύειν φαρμάκοις margo X^a. ἡ πολλὰ margo u. ἡ προβλήματα
X^a. u.

κός, ἡ δὲ ἀρχὴ ¹ ἰσχυρά. ^k Τὸ οὖν εὐθὺς ἅμα τῇ τομῇ θάττον τὸ φάρμακον ποιεῖ τὴν ^l σύμφυσιν.

36 Διὰ τί δὲ καὶ τὰ ^m διὰ χαλκοῦ καύματα θάττον ὑγιάζεται; Ἡ ὅτι μαλόντερον καὶ ἦττον σωματικόν, ἐν δὲ τοῖς στερεωτέροις πλείων ἡ θερμότης.

37 Πότερον ἡ ⁿ πτισάνη κουφοτέρα ἢ κριθίνη καὶ ^o βελτίων πρὸς τὰ ἀρρωστήματα ἢ ἡ πυρίνη; Δοκεῖ γάρ πῃσιν αὕτη σημεῖον ποιουμένοις τοὺς μεταχειριζομένους, ὅτι ^p πολὺ εὐχρούστεροι οἱ περὶ τὴν τῶν ἀλεύρων ἐργασίαν ἢ ^q τὴν τῶν ἀλφίτων. Εἰθ' ὅτι ^r ὑγροτέρα ἢ κριθή, τὸ δὲ ὑγρότερον ^s πλείονος πέψεως. Ἡ οὐθέν ^t κωλύει ἔνια ἔχειν δυσπεπτότερα καὶ ἔνια πρὸς κουφότητα χρησιμώτερα; Οὐ ^v γὰρ μόνον ὑγροτέρα ἐστὶν ἡ κριθή τοῦ πυροῦ, ἀλλὰ καὶ ψυχρότερα. Δεῖ δὲ τὸ ρόφημα καὶ τὸ προσφερόμενον τοιοῦτον εἶναι τῷ πυρέττοντι, ὃ τροφήν τε βραχείαν ποιήσει καὶ καταψύξει. Ἡ δὲ ^w πτισάνη τοῦτο ἔχει ἢ κριθίνη διὰ γὰρ τὸ ὑγρότερον ἢ σωματωδέστερον εἶναι ὀλίγον δίδωσι, καὶ τοῦτο ψυκτικόν.

38 Διὰ τί τὴν αἰμωδίαν παύει ἢ ἀνδράχνη καὶ ἅλεις; Ἡ ὅτι ἡ μὲν ὑγρότητά τινα ἔχει; Φανερά δὲ αὕτη ^x μασσωμένοις τε, καὶ ἐὰν ^y συνθλασθῇ χρόνον τινά· ἔλκεται γὰρ ἡ ὑγρότης. Τὸ δὲ γλίσχρον εἰσδύομενον ἐξάγει τὸ ὀξύ. Καὶ γὰρ ὅτι συγγενής, ἡ ^z ὀξύτης σημαίνει· ἔχει γὰρ ^a τινα ὀξύτητα ὁ χυμός. Ὁ δὲ ἅλς συντήκων ἐξάγει καὶ τὴν ὀξύτητα. Διὰ τί οὖν ἡ κονία καὶ τὸ ^b λίτρον οὐ; Ἡ ὅτι ^c στύφει καὶ οὐ τήκει;

39 Διὰ τί τοὺς μὲν θερινοὺς κόπους λουτρῷ ἰᾶσθαι δεῖ, τοὺς δὲ χειμερινοὺς ^d ἀλείμματι; Ἡ τοὺς μὲν ^e ἀλείμματι διὰ

¹ ἰσχυρόν Y^a. ^k τὸ μὲν οὖν X^a. praestiterit τῷ οὖν. ^l φύσιν X^a.
^m διὰ χαλκοῦ margo u, χαλκῷ X^a, κάτω Ca. Y^a. ⁿ πτισάνη Ca.
^o βελτίω Y^a. ^p πολλοὶ Ca. ^q τὴν post ἢ om. Ca. ^r ὑγρότερον X^a. Y^a. ^s πλείονας margo X^a, πλείον οὐ Y^a, πλείον οὐ Ca. ^t κωλύειν Ca.
^v μόνον γὰρ Ca. ^w πτισάνη Ca. ^x μασσωμένοις Y^a. ^y συνθλασθῇ margo u: ceteri συντεθῇ. ^z ὀξύτης τὴν αἵμασιν σημαίνει margo Ca. ^a τινα post ὀξύτητα Ca, om. X^a. ^b λίτρον Y^a. ^c ψύχει Ca. ^d ἀλείμμασιν X^a. Y^a. ^e ἀλείμμασι X^a.

τὰς φρίκας καὶ τὰς ¹ γινομένας μεταβολάς; Θέρμη γὰρ
 ἔλυνει δεῖ, ἢ ποιήσει ^h ἀλεάζειν τὸ δ' ἔλαιον θερμόν. Ἐν
 δὲ τῷ θέρει καθυγραίνειν ἢ γὰρ ὥρα ξηρά, καὶ οὐ φοβερὰι
¹ αἱ φρίκαι διὰ τὴν ^k εἰς ἀλέαν ^l ἐκκλισιν. Ὀλιγοσιτία δὲ ^m
 καὶ κωθωνισμὸς θέρους, τὸ μὲν ὅλως, τὸ δὲ μᾶλλον, ὁ μὲν
 πότος θέρους ὅλως διὰ τὴν ξηρότητα, ἢ δὲ ὀλιγοσιτία κοι-
 νὸν μὲν, μᾶλλον δὲ θέρους ἐκθερμαίνεται γὰρ διὰ τὴν ὥραν
 ὑπὸ τῶν σιτίων.

Διὰ τί τῶν φαρμάκων τὰ μὲν τὴν κοιλίαν λύνει, τὴν δὲ ⁴⁰
 κύστιν οὐ, τὰ δὲ τὴν μὲν κύστιν λύνει, τὴν κοιλίαν δὲ οὐ;
 Ἡ ὅσα μὲν ἐστὶν ὑγρὰ τὴν φύσιν καὶ ὕδατος μεστά, ταῦτα
 ἂν ⁿ ἢ φαρμακώδη, λύνει τὴν κύστιν; Ἐκεῖ γὰρ ὑφίσταται
 τὰ ^o ἄπεπτα τῶν ὑγρῶν ὑποδοχὴ γὰρ ἐστὶν ἡ κύστις τοῦ μὴ
 πεπτομένου ὑγροῦ ἐν τῇ κοιλίᾳ, ^p ὃ οὐ μένει, ἀλλὰ πρὶν ποιῆ-
 σαι τι ἢ παθεῖν ὑποχωρεῖ. Ὅσα δὲ ἐκ γῆς τὴν φύσιν ἐστίν,
^q ἂν ἢ φαρμακώδη, ταῦτα δὲ τὴν κοιλίαν λύνει. ^r εἰς ταύτην
 γὰρ ἢ φορὰ τῶν γεωδῶν. Ὡστε ἂν ἢ κινητικόν, ταραττει.

Διὰ τί δὲ τὰ μὲν τὴν ἄνω κοιλίαν τὰ δὲ τὴν κάτω κινεῖ, ⁴¹
 οἷον ἐλλέβορος μὲν τὴν ἄνω, σκαμμωνία δὲ τὴν κάτω, τὰ
 δὲ ἄμφω, οἷον ἐλατήριον καὶ τῆς θαψίας ὁ ^s ὁπός; Ἡ ὅτι ¹
 τὰ μὲν ἐστὶ ^t θερμὰ τὰ δὲ ψυχρὰ τῶν φαρμάκων τῶν τὴν
 κοιλίαν ^v κινούντων, ὥστε τὰ μὲν διὰ τὴν ^w θερμότητα εὐθὺς
 ἐν τῇ ἄνω κοιλίᾳ ὄντα φέρεται ἐξ αὐτῆς πρὸς τὸν ἄνω
 τόπον, κακείμενα συντήξαντα μάλιστα μὲν τὰ ἀλλοτριώτατα
 καὶ ἥκιστα συμπεφυκότα, ἂν δὲ ἰσχυρὸν ἢ τὸ φάρμακον
 ἢ πλεόν δοσθῇ τῆς φύσεως, ^x ἀνάγει εἰς τὴν ἄνω κοιλίαν
 ταῦτά τε καὶ ^y εἰάν τι περίττωμα ἢ, καὶ διὰ τὴν θερμότητα

¹ γινομένας C^a. Y^a. ^ε λύνειν C^a. Y^a. ^h ἐλαιάζειν pr. C^a. ¹ αἱ om.
 pr. X^a. ^k εἰς] πρὸς margo u, om. C^a. et pr. Y^a. ^l ἐκκλίσιν margo
 u, ἐκλίσιν C^a. ^m καὶ om. X^a. ⁿ εἴη C^a. ^o ἀσηπτα X^a. Y^a. ^p ὅπερ
 οὐ margo u, οὐ C^a, οὐ Y^a. ^q εἰάν C^a. ^r εἰς—ταραττει om. C^a.
^s ὁπός C^a. ^t θερμὰ τὰ δὲ addidit margo u. ^v post κινούντων margo
 X^a. τὰ δὲ θερμὰ. ^w θερμ. καὶ εὐθὺς margo X^a. ^x ἀνάγει margo
 X^a. ceteri κατάγει. ^y codices εἰάν τὸ περίττωμα, ἢ καὶ, nisi quod ἢ
 om. C^a.

ταράττον τὸ πνεῦμα πολὺ γινόμενον ὑπ' αὐτοῦ, προσιστὰν
 3 τοὺς ^εμέμους ποιεῖ. Τὰ δὲ ψυχρὰ τὴν φύσιν αὐτῶν διὰ
 βάρος καὶ πρὶν παθεῖν τι ἢ ^αποιῆσαι κάτω φέρεται, κἀκείθεν
 ὀρμῶντα τὸ αὐτὸ δρᾶ τοῖς ἄνω· κατὰ γὰρ τοὺς πόρους
 ἀνιόντα ἐκείθεν, καὶ κινήσαντα ὧν ἂν κρατήσῃ περιττωμάτων
 4 καὶ συντηγμάτων, λαβόντα τὴν αὐτὴν ἄγει ὁδόν. Ὅσα δὲ
 ἀμφοῖν μετέχει καὶ ἐστὶ μικτὰ τῶν φαρμακῶδων ἐκ θερμοῦ
 καὶ ψυχροῦ, ταῦτα δὲ δι' ἑκατέραν τὴν δύναμιν ἀπεργάζεται
 ἄμφω, ὥσπερ ^βκαὶ νῦν ^γπαρασκευάζουσιν οἱ ἰατροὶ μιγνύν-
 τες ἀλλήλοις.

- 42 Διὰ τί τὰ φάρμακα καθαίρει, ἅλλα δὲ πικρότερα ὄντα
 καὶ ^δστρυφνότερα καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς τοιούτοις ὑπερβάλ-
 λοντα οὐ καθαίρει; ^εἩ διότι οὐ διὰ τὰς τοιαύτας ^ςδυνά-
 μεις καθαίρει, ἀλλ' ὅτι ἄπεπτά ἐστιν; ^εὍσα γὰρ δι' ὑπερ-
 βολὴν θερμότητος ἢ ψυχρότητος, μικρὰ ὄντα τοὺς ὄγκους,
 ἄπεπτά ^βἐστὶ καὶ οἷα κρατεῖν ἀλλὰ μὴ κρατεῖσθαι ὑπὸ τῆς
 τῶν ζώων θερμότητος, εὐδιάχυτα ὄντα ὑπὸ τῶν δύο κοι-
 2 λιῶν, ταῦτα φάρμακά ἐστιν. Ὅταν γὰρ εἰς τὴν κοιλίαν
 εἰσέλθωσι καὶ ^ιδιαχυθῶσι, φέρονται καθ' οὔσπερ ἡ τροφή
 πόρους εἰς τὰς ^κφλέβας, οὐ ^ιπεφθέντα δὲ ἀλλὰ κρατήσαντα
 ἐκπίπτει φέροντα ^μτὰ ἐμπόδια αὐτοῖς· καὶ καλεῖται τοῦτο
 3 κάθαρσις. Χαλκὸς δὲ καὶ ἄργυρος καὶ τὰ τοιαῦτα ἄπεπτα
^νμὲν ἐστὶν ὑπὸ τῆς τῶν ζώων θερμότητος, ἀλλ' οὐκ εὐδιάχυ-
 τα ταῖς κοιλίαις. Ἐλαιον ^νδὲ καὶ μέλι καὶ γάλα καὶ τὰ
 τοιαῦτα τῆς τροφῆς καθαίρει, ἀλλ' οὐ τῷ ποιῶ ἀλλὰ ^οτῷ
 ποσῷ· ὅταν γὰρ διὰ πλῆθος ἄπεπτα γένηται, ^ρτότε ^ακα-
 4 θαίρει, ^ρἄνπερ καθαίρη. Διὰ δύο γὰρ αἰτίας ἄπεπτά ἐστιν,
 διὰ τὸ ποιά· ^ςαὐτὰ εἶναι ^τἢ διὰ τὸ ποσά. Διόπερ οὐ φάρ-

^ε ἐμμέτους C^a. ^α ποιήσει Y^a. ^β καὶ νῦν om. C^a. ^γ παρασκευάζουσιν C^a, σκευάζουσιν Y^a. ^δ στρυφνότερα C^a. ^ε ἢ—καθαίρει om. C^a. ^ς δυνάμεις om. X^a. ^ζ ὅσα—ἐστὶ in margine ponit X^a. ^η εἰσι C^a. ^ι διαχυθῶσι C^a. ^κ φλέβας φέρεται οὐ X^a. ^ι πεφθέντα C^a. ^μ τὰ om. X^a. ^ν μὲν et mox δὲ om. C^a. ^ο τῷ οὐ τῷ C^a. ^ρ τότε] τότε καὶ X^a, Y^a. ^α καθαίρη Y^a. ^ρ ἄνπερ καὶ καθαίρη margo X^a. ^ς αὐτὰ om. C^a. ^τ ἢ] καὶ margo u.

μακόν ἐστίν οὐδὲν τῶν εἰρημένων· ὁ οὐδὲ γὰρ διὰ δύναμιν καθαίρει. Στρυφνότης δὲ καὶ πικρότης συμβέβηκε τοῖς φαρμάκοις καὶ δυσωδία ^ω τῷ ἐναντίον εἶναι ^x τῇ ^γ τροφῇ τὸ φάρμακον. Τὸ μὲν γὰρ ^z πεφθὲν ὑπὸ τῆς φύσεως, τοῦτο προσ-5 φύεται τοῖς σώμασι καὶ καλεῖται τροφή· τὸ δὲ μὴ πεφυκὸς κρατεῖσθαι, ^a εἰσιὼν δὲ εἰς τὰς φλέβας καὶ δι' ὑπερβολὴν ^b θερμότητος ἢ ψυχρότητος ταραττον, αὕτη δὲ φαρμάκου φύσις ἐστίν.

Διὰ τί τὸ μὲν πέπερι πολὺ μὲν ὄν τὴν κύστιν λύει, ὀλί- 43 γον δὲ τὴν κοιλίαν, ἢ δὲ σκαμμωνία πολλή οὖσα τὴν κοιλίαν λύει, ὀλίγη δὲ καὶ παλαιὰ τὴν κύστιν; Ἡ διότι ἐκάτερον ἐκατέρας ἐστὶ κινητικώτερα; Τὸ μὲν γὰρ πέπερι οὐρητικόν ἐστίν, ἢ δὲ σκαμμωνία ^d καθαρτικόν. Τὸ μὲν οὖν πέπερι ^z πολὺ μὲν ὄν φέρεται εἰς τὴν κύστιν καὶ οὐ διαχέεται ^e εἰς τὴν κοιλίαν, ὀλίγον δὲ ὄν κρατηθὲν διαλύει καὶ γίνεται φάρμακον αὐτῆς. Ἡ δὲ σκαμμωνία πολλή μὲν οὖσα εἰς τοῦτο ³ κρατεῖται ὥστε ^f διαχυθῆναι, διαχυθεῖσα δὲ γίνεται φάρμακον διὰ τὴν εἰρημένην ἐν τοῖς ἀνωτέρω αἰτίαν· ὀλίγη δὲ οὖσα μετὰ τοῦ ποτοῦ ἀναπίνεται εἰς ⁸ τοὺς πόρους, καὶ ταχὺ πρὶν ταραῖσαι καταφέρεται εἰς τὴν κύστιν, καὶ ἐκεῖ τῇ αὐτῆς δυνάμει ἀπάγει τὰ περιττώματα καὶ ^h τὰ ⁱ συντήγματα ὅσα ^k ἐξ ἐπιπολῆς ἐστίν. Ἡ δὲ πολλή, ὥσπερ εἴρηται, διὰ τὴν ἰσχὺν πολὺν χρόνον ἐμμείνασα κατ'αἰετὶ πολλὴν κάθαρσιν καὶ γεώδη.

Διὰ τί τὰς αὐτὰς φλεγμασίας οἱ μὲν ψύχοντες ὑγιά- 44 ζουσιν, οἱ δὲ θερμαίνοντες πέττουσιν; Ἀλλ' οἱ μὲν ἀλλοτρίᾳ θερμότητι, οἱ δὲ καταψύχοντες τὴν οἰκίαν συναγορυσιν.

Διὰ τί μεταβάλλειν δεῖ τὰ καταπλάσματα; Ἡ ὅτι ὡς 45 μᾶλλον αἰσθάνηται; Τὰ γὰρ συνήθη ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἐδε-

^v οὐ Ca. Ya. ^ω τῷ ἐναντίον om. Ca. ^x τῇ om. Ca. Ya. ^γ τροφή Ca. ^z πεφθὲν Ca. ^a εἰσιόντα Ca. et pr. Ya. ^b ψυχρότητος ἢ θερμότητος Ca. ^c ἐστὶ μᾶλλον ἢ magro u. ^d καθαρτικόν Sylburgius: codices κατωρετικόν. ^e ἐν τῇ κοιλίᾳ Xa. Ya. ^f διαχυθὲν Ya. ⁸ τοὺς om. Ya. et pr. Xa. ^h τὰ post καὶ om. Ca. ⁱ συγκτήγματα Ca. ^k ἐξ om. Xa. Ya.

τῇ τροφῇ· καὶ ἡ τοιαύτη τροφή κυριωτέρα τῆς ξηρᾶς ἐστὶ
^π τῷ πλείστον εἶναι καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν σιτίων τὸ ὑγρὸν ^α γί-
 νεσθαι τροφήν.

- 16 Διὰ τί ^ο ἡ τῶν ὑδάτων μεταβολὴ τοῖς ἔχουσι φθειράς
 ποιεῖ πολλοὺς ἔχειν; Ἡ ὅτι ἀπεψία γινομένη ^α τοῦ ὑγροῦ
 διὰ τὴν ταραχήν, ἡ γίνεται διὰ τὴν ποικιλίαν τοῦ ὕδατος
 πυκνὰ μεταβάλλουσιν, ὑγρότητα ἐμποιεῖ, καὶ μάλιστα ἐν
 τῷ ^τ ἐπιτηδείως ὑπάρχοντι τόπῳ; Ὁ δὲ ἐγκέφαλος ὑγρός
^α διὸ καὶ ἡ κεφαλὴ αἰεὶ μάλιστα. Δηλοῖ δέ, ὅτι αἱ τρίχες
 ἔνεισι μάλιστα ἐν αὐτῇ. Ἡ δὲ τοῦ τόπου τούτου ὑγρότης
 φθειρῶν ποιητική. Δηλοῖ δὲ ἐπὶ τῶν παίδων ὑγροκέφαλοί
 τε γὰρ εἰσι, καὶ πολλάκις ἡ κορυζῶσιν ἡ αἷμα ποιεῖ ρεῖν, καὶ
 φθειράς πλείους οἱ ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίᾳ ἔχουσιν.
- 17 Διὰ τί ἀπὸ Πλειάδος μέχρι Ζεφύρου οἱ τὰς μακρὰς νό-
 σους κάμνοντες μάλιστα ἀναιροῦνται, καὶ οἱ γέροντες μάλ-
 λον τῶν νέων; Πότερον ὅτι δύο ἐστὶ τὰ φθαρτικώτατα,
 ὑπερβολὴ τε καὶ ψῦχος; Τὸ γὰρ ζῆν θερμόν, ἡ δὲ ὥρα
 αὕτη ἄμφω ταύτ' ἔχει· ψυχρά τε γὰρ ἐστὶ, καὶ ἀκμαιότα-
^α τος ὁ χειμὼν· τὸ λοιπὸν γὰρ ^τ ἔαρ ἐστίν. Ἡ ὅτι ὁμοίως
 μὲν διάκεινται τοῖς γέρουσι τῶν καμνόντων οἱ τὰς μακρὰς
 κάμνοντες ἀσθενείας; Οἷον γὰρ ἥδη γῆρας ἡ μακρὰ ἀσθένεια
 συμβαίνει· τὸ γὰρ σῶμα ἀμφοῖν ξηρὸν καὶ ψυχρόν ἐστὶ,
 τῶν μὲν δι' ἡλικίαν, τῶν δὲ διὰ νόσον. Ὁ δὲ χειμὼν καὶ οἱ
 πάγοι ὑπερβολὴ ἐστὶ ψυχρότητος καὶ ξηρότητος. Μικρὰς
 οὖν δεομένοις αὐτοῖς ῥοπῆς γίνεται οἷον πῦρ ἐπὶ πυρὶ ὁ χει-
 μὼν, καὶ φθείρει διὰ ταῦτα.
- 18 Διὰ τί ἐν τοῖς ἐλώδεσι τὰ μὲν ἐν τῇ κεφαλῇ ἔλκη ταχὺ
 ὑγιαίνεται, τὰ δὲ ἐν ταῖς κνήμαις μόλις; Ἡ ὅτι βαρεῖα ἡ
 ὑγρότης διὰ τὸ γαώδης εἶναι, τὰ δὲ βαρεὰ εἰς τὸ κάτω ἀπο-
 χωρεῖ; Τὰ μὲν οὖν ἄνω ἐκκριτα ^ν διὰ τὸ ἀποκεχωρηκέναι

^π τὸ pr. Ca. ^α γίνεσθαι τὴν τροφήν Ca. ^ο αἱ τῶν ὑδάτων μεταβολαὶ
 Ca. Na. Ya. et corr. Xa. P ποιούσι corr. Xa. ^α τοῦ ὑγροῦ om. Ca.
^τ nonne ἐπιτηδείως? ^α διὸ ἐστὶ Ca. ^τ ἔαρ om. Na. ^ν διὰ—τὰ κάτω
 om. Ca.

εἰς τὰ κάτω, τὰ δὲ κάτω ^ω πολλῆς γέμει περιττώσεως καὶ εὐσήκτου.

Διὰ τί, ἐὰν τοῦ χειμῶνος γενομένου βορείου καὶ τοῦ ἔαρος 19 νοτίου καὶ ἐπόμεβρου τὸ θέρος λίαν ἀνχμηρὸν γένηται, θανατῶδες γίνεται τὸ μετόπωρον πᾶσι, μάλιστα δὲ τοῖς παιδίοις, καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ δυσεντερίαι καὶ τεταρταῖοι ^z χρόνιοι γίνονται ἐν αὐτῷ; Ἡ ὅτι μετρίου μὲν ἐπιγενομένου ὕδατος ^z θερινοῦ καταψυχθὲν τὸ ζέον ὑγρὸν ἐν ἡμῖν λωφᾶ, ὅσον ἠθροίσθη ἐν τῷ ἡρι γενομένῳ [τῷ] ὑγρῷ; Εἰ δὲ μή, τὰ μὲν παιδία διὰ τὸ ὑγρὰ ^γ εἶναι φύσει καὶ θερμὰ ὑπερζει τῷ πάθει, διὰ τὸ μὴ καταψυχθῆναι. Ὅσα δὲ μὴ τοῦ θέρους, τοῦ ^z μετροπώρου ὅσον ἐκζει. Αἱ δὲ περιττώσεις ἐὰν μὴ ^z εὐθὺς ἀνέλωσι, περὶ πνεύμονα καὶ ἀρτηρίαν γινόμεναι—ἄνω γὰρ πρῶται συνίστανται διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀέρος ἡμᾶς θερμαίνεσθαι· διὰ γὰρ ταῦτα καὶ ὀφθαλμίαι ^a πυρετῶν ^b πρότερον γίνονται ἐν τῷ νοσερῷ θέρει. Ἐὰν οὖν μὴ ἐν τοῖς ⁴ ἄνω, καθάπερ εἴρηται, τὰ ^c περιττώματα εὐθὺς ἀνέλῃ, καταβαίνουνσιν εἰς τὰς κοιλίας ἄπεπτα ὄντα, τοῦτο δὲ ἐστὶ δυσεντερία, ^d διὰ τὸ μὴ ἐκκρίνεσθαι ὑπὸ πλήθους τὸ ὑγρὸν. Καὶ ἐὰν ^e παύσωνται, τεταρταῖοι γίνονται τοῖς σωζομένοις· ἡ γὰρ τοῦ ἀπέπτου ὑπόστασις μονιμωτάτη ἐστὶ καὶ ^f σύντονος γίνεται τῷ σώματι, καθάπερ ἡ μέλαινα χολή.

Διὰ τί, ἐὰν τὸ θέρος ἐπομβρον γένηται καὶ νότιον, καὶ 20 τὸ μετόπωρον, ὁ χειμὼν νοσερὸς γίνεται; Ἡ ὅτι σφόδρα ὑγρὰ τὰ σώματα ὁ χειμὼν λαμβάνει, καὶ ἡ μεταβολὴ ἔτι μεγάλη γίνεται ἐξ ἀλέας πολλῆς καὶ οὐκ ἐκ προσαγωγῆς, διὰ τὸ καὶ τὸ ^ε μετόπωρον γίνεσθαι ἀλεινόν, ὥστε τοῖς μὲν γίνεσθαι ἀνάγκη τὰ ὀξέα νοσήματα, μὴ ἀραιοῖς οὖσι· τοῖς γὰρ τοιοῦτοῖς ἄνω μᾶλλον τὰ ὑγρὰ περιττώματα ἠθροίζεται, διὰ ^h τὸ τούτους μὲν τοὺς τόπους ἔχειν χώραν, τοὺς

^ω πολλῆς περιπτώσεως, omisso γέμει, X^a. ^z χρόνιοι C^a. ^γ εἶναι poet θερμὰ X^a. Y^a. ^z μετροπώρου C^a. ^a πυρετοῦ C^a. X^a. ^b πρότερον om. C^a. ^c περιπτώματα X^a, qui ita solet. ^d διὰ γὰρ τὸ C^a, διὰ δὲ τὸ Y^a. ^e παύσονται N^a. ^f σύντομος C^a. ^ε μετόπωρον C^a. ^h τὸ om. C^a.

La 112.133

A

ARISTOTELIS

PROBLEMATATA

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO ACADEMICO

MDCCCXXXVII.

INDEX CODICUM.

Q. Marcianus 200.	s. Palatinus 164.
C ^a . Laurentianus 87 4.	t. Palatinus 295.
K ^a . Marcianus append. 4 58.	u. Christinæ reginæ 124.
N ^a . Marcianus 215.	v. Laurentianus 87 20.
O ^a . Marcianus 216.	w. Laurentianus 87 15
X ^a . Vaticanus 1283.	x. Marcianus 259.
Y ^a . Parisiensis 2036.	y.
r. Urbinas 50.	

7939
42.97
11.7

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.

Α. ΟΣΑ ΙΑΤΡΙΚΑ.

ΔΙΑ τί αἱ μεγάλαι ὑπερβολαὶ νοσώδεις; Ἡ ὅτι ὑπερβολὴν ἢ ἔλλειψιν ποιοῦσιν; Τοῦτο δὲ ἦν ^b ἡ νόσος.

Διὰ τί [δὲ] τὰς νόσους ὑγιάζουσιν πολλάκις, ὅταν ^c πολὺ ² ἐκστῇ τις; Καὶ ἐνίων ἰατρῶν τοιαύτη ἡ τέχνη· ὑπερβολαῖς γὰρ ἰῶνται οἶνον ἢ ὕδατος ἢ ἄλμης ἢ σίτου ἢ λιμοῦ. Ἡ ὅτι ἐναντία ἀλλήλοις τὰ τὴν νόσον ποιοῦντα· εἰς τὸ μέσον οὖν ἄγει ^d θάτερον ἐκάτερα.

Διὰ τί αἱ τῶν ὥρων μεταβολαὶ καὶ πνεύματα ἐπιτείνουσιν ³ ἢ ^e παύουσιν καὶ κρίνουσιν τὰς νόσους καὶ ποιοῦσιν; Ἡ ὅτι ^f θερμαὶ καὶ ψυχραὶ εἰσι καὶ ὑγραὶ καὶ ξηραὶ, αἱ δὲ νόσοι τούτων εἰσιν ὑπερβολαί, ἡ δὲ ὑγεία ἰσότης. Ἐὰν ^g οὖν δι' ὑγρότητα ^h καὶ ψύξιν, ⁱ ἢ ἐναντία ὥρα παύει· ἐὰν ^k δὲ ἐναντία ὥρα ἔχῃται, ἡ ὁμοία κράσις ἐπιγενομένη ἐπέτεινε καὶ ἀνείλεν. Διὰ ταῦτα ^l δὲ καὶ ^m νοσίζουσι τοὺς ὑγιαίνοντας, ὅτι μετα-² βάλλουσαι λύνουσι τὴν κράσιν· ἅμα ⁿ γὰρ ταῖς οἰκείαις ὥραις καὶ ἡλικίαις καὶ τόποις αὐξάνεται. Διὸ δεῖ ἐν ταῖς μεταβολαῖς μάλιστα διακυβεῖν. Ὁ δὲ καθόλου περὶ τῶν ὥρων εἴρηται, καὶ κατὰ μέρος τὸ αὐτὸ αἴτιον. Αἱ γὰρ τῶν πνευ-³ μάτων μεταβολαὶ καὶ τῶν ἡλικιῶν καὶ τόπων ^o ὥρας τινὸς εἰσι μεταβολαί. Διὸ καὶ ταῦτα ἐπιτείνει ^p καὶ παύει καὶ κρίνει καὶ ποιεῖ, ὥσπερ αἱ ὥραι, καὶ ἐπιτολαὶ τῶν ἀστρῶν,

Codices Ca.Xa.Ya. et Q.Ka.Na.Oa. r.s.t.u.v.w.x. Tit. ^a φυσικὰ προβλήματα Ca.Ka.Na.Ya.r.s.t.w. plerique additis κατ' εἶδος συναγωγῆς.
^b ἢ om. Ca. ^c πολυεκτὴ Ca. ^d θάτερον ἐκάτερα Ka, αὐτὰ δι' ἐκάτερον x: ceteri θάτερον ἐκατέρου. ^e παύουσιν Ka. ^f ψυχραὶ καὶ θερμαὶ εἰσι x, θερμαὶ εἰσι καὶ ψυχραὶ Ca. ^g οὖν om. w. ^h καὶ] ἢ Q.Ca.Ka.Na.Ya.v.w. ⁱ ἢ ἐν αὐτῷ ὥρα παύει Ca. ^k δὲ] δὲ μὴ Xa. et rc. Ka. et margo u. ^l δὲ om. Ca. ^m νοσίζουσι Ka. ⁿ γὰρ om. Ca. ^o ὥρα w. ^p καὶ κρίνει καὶ ποιεῖ om. Ca.

ὥσπερ Ὠρίων καὶ Ἀρκτοῦρος καὶ Πλειὰς καὶ Κύνων, ὥσπερ πνευμάτων καὶ ὑδάτων καὶ ⁹εὐδείων καὶ χειμῶνων καὶ ἀλέας.

- 4 Διὰ τί ἐν ταῖς μεταβολαῖς τῶν ὥρων ⁷ἐμέτοις ⁸οὐ δεῖ χρῆσθαι; Ἡ ἵνα μὴ γένηται συντάραξις διαφόρων ⁶γινομένων τῶν περιττωμάτων ⁷διὰ τὰς μεταβολάς.

- 5 Διὰ τί καὶ οἱ κιβδηλιῶντες ⁹καὶ ὑπὸ ⁸λιμοῦ τοὺς πόδας οἰδοῦσιν; Ἡ διὰ τὴν σύντηξιν ἀμφότεροι; Συντήκονται δὲ ⁷οἱ μὲν διὰ λιμὸν διὰ τὸ ὅλως μὴ λαμβάνειν τροφήν, οἱ δὲ κιβδηλιῶντες διὰ τὸ μηδὲν ἀπολαύειν ἧς ⁸λαμβάνουσι τροφῆς.

- 6 Διὰ τί τῶν ἀπὸ χολῆς νοσημάτων ἐν τῷ θέρει (πυρέττουσι γὰρ ⁸μάλιστα ἐν τῷ θέρει) τὰ ὀξέα ἀπὸ χολῆς ὄντα ἐν τῷ χειμῶνι γίνεται μᾶλλον; Ἡ ⁹ὅτι μετὰ ⁸πυρετοῦ ὄντα ὀξέα ἐστὶ διὰ τὸ βίαια εἶναι, ἡ δὲ βία παρὰ φύσιν. ⁸Υγραינוμένων γάρ τινων τόπων θερμὴ φλεγμασία γίνεται ἡ ⁹δὲ ⁸φλεγμασία ὑπερβολὴ θερμότητος οὕσα ποιεῖ τοὺς πυρετούς. Ἐν μὲν οὖν τῷ θέρει ξηραὶ καὶ θερμαὶ εἰσιν ⁷αἱ νόσοι, ἐν δὲ τῷ χειμῶνι ὑγραὶ καὶ θερμαί, διὸ ὀξείαι ταχέως γὰρ ἀναιροῦσιν⁹ οὐ γὰρ θέλει πέττεσθαι διὰ τὸ πλῆθος τοῦ περιττώματος.

- 7 Διὰ τί ποτε ⁸ὁ ⁹λοιμὸς μόνη τῶν νόσων μάλιστα τοὺς πλησιάζοντας τοῖς θεραπευομένοις προσαναπλήσιν; Ἡ ὅτι μόνη τῶν νόσων κοινὴ ἐστὶν ἅπασιν, ὥστε διὰ τοῦτο πᾶσιν ἐπιφέρει τὸν λοιμόν, ὅσοι φαύλως ἔχοντες προϋπάρχουσιν. Καὶ γὰρ διὰ τὸ ὑπέκκαυμα τῆς νόσου τῆς ⁷παρὰ τῶν θεραπευομένων γινομένης ταχέως ὑπὸ τοῦ πράγματος αἰσκονται.

- 8 Διὰ τί τοῦ χειμῶνος βορείου γενομένου, εἰς ⁸τὸ ἔαρ.

⁹εὐδείων v. ⁷ἐμέτης K^a. ⁸οὐ om. Ca. K^a. Na. X^a. v. w. et pr. Ya. ⁶γινομένων K^a. Na. Ya: ceteri γενομένων. ⁷ἐν τῇ μεταβολῇ X^a. ⁹καὶ] καὶ οἱ X^a, om. Ca. ⁸λοιμοῦ v. ⁷ὁ Ca. ⁸ἀπολαμβάνουσι X^a. ⁸μᾶλλον X^a. ⁹ὅτι Ca.: ceteri διότι. sed pr. Ya. om. ⁸πυρετῶν Ca. K^a. Ya. v. ⁹δὲ] γὰρ Ca. ⁸θερμασία X^a. ⁷αἱ om. Ca. K^a. Na. X^a. Ya. v. ⁸ἡ Ca. K^a. Na. X^a. Ya. v. ⁹λοιμὸς K^a. ⁷περὶ Ca. ⁸τὸ] τὸ ἐπ' αὐτῷ margo r.

ἔπομβρον ¹ γένηται καὶ νότιον, τὸ θέρος νοσῶδες γίνεται πυρετοῖς καὶ ὀφθαλμίαις; ² Ἡ ὅτι τὰ τε σώματα ἐκδέχεται τὸ θέρος πολλὴν ἔχοντα ἀλλοτρίαν ὑγρότητα, καὶ ἡ γῆ καὶ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἂν οἰκῶσι, ³ γίνεται ἔφυδρος καὶ τοιοῦτος οἷοι λέγονται οἱ ⁴ αἰ νοσῶδεις τόποι; Πρῶτον μὲν οὖν ὀφθαλμίαις ⁵ γίνονται τηκομένης τῆς περὶ τὴν κεφαλὴν ⁶ περιττώσεως, ἔπειτα πυρετοί. Δεῖ γὰρ νοῆσαι ὅτι τὸ αὐτὸ καὶ θερμότατον γίνεται καὶ ψυχρότατον, οἷον ὕδωρ καὶ λίθος ὁ μὲν ζεῖ, τὸ δὲ κᾶει μᾶλλον. ⁷ Ἐν τε οὖν ⁸ ἀέρι πνίγη γίνεται ⁹ θερμαινόμενον τοῦ ἀέρος διὰ πάχος, καὶ ἐν τοῖς σώμασιν ὡσαύτως πνίγη καὶ καύματα, τὸ δὲ ἐν σώματι καῦμα πυρετός ἐστιν, ἐν δὲ ὀφθαλμοῖς ὀφθαλμία. ¹⁰ Ὅλως δὲ ¹¹ καὶ ἡ μεταβολὴ ἰσχυρὰ οὖσα τὰ σώματα φθείρει, ὅταν τοῦ ¹² ἔαρος ὑγροῦ ὄντος εὐθὺς ¹³ ἐπιλαμβάνῃ τὸ θέρος θερμὸν ¹⁴ ὄν καὶ ξηρόν. ¹⁵ Ἐπὶ ¹⁶ δὲ χαλεπώτερον, εἰάν καὶ τὸ θέρος ἔπομβρον ¹⁷ γένηται. ¹⁸ Ἐχει γὰρ ὁ ἥλιος ὕλην ἣν ποιήσει ¹⁹ ζεῖν ²⁰ καὶ ἐν ²¹ τοῖς σώμασι καὶ ἐν τῇ γῇ καὶ ἀέρι· διὸ γίνονται πυρετοὶ καὶ ὀφθαλμίαι.

Διὰ τί, εἰάν ὁ χειμὼν νότιος γένηται καὶ ἔπομβρος, τὸ ²² δὲ ἔαρ ἀνχμηρὸν καὶ βόρειον, νοσῶδες γίνεται καὶ τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος; ²³ Ἡ ὅτι ἐν μὲν τῷ χειμῶνι διὰ τὴν ἀλέαν καὶ ὑγρότητα ὁμοίως τὰ σώματα, διάκειται τῇ ὥρᾳ; ²⁴ Ὑγρὰ γὰρ ἀνάγκη εἶναι καὶ οὐ συνεστηκότα. Οὕτω δὲ ἐχόντων, τὸ ²⁵ ἔαρ ψυχρὸν ὃν ἔπηξε καὶ ἐσκήρυνεν αὐτὰ διὰ τὸν ἀνχμὸν, ²⁶ ὥστε ταῖς μὲν κυούσαις ὁ ²⁷ τόκος ὁ ἐαρινὸς εἰς ἐκτρώσεις ²⁸ γίνεται διὰ τὴν θερμασίαν καὶ τὸν σφακελισμὸν τὸν γινόμενον ὑπὸ τῆς ξηρᾶς ψυχρότητος, ἅτε οὐκ ἐκκρινομένης τῆς ὑγρότητος, τὰ δὲ ²⁹ κυόμενα παιδία ἀσθενῇ ³⁰ γίνεται καὶ πηρὰ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ ψύχους· συμβέβηκε ³¹ γὰρ τότε ³² γεν-

¹ καὶ νότιον γένηται C^a. ² γίνεται] ἀναγίνεται C^a. ³ αἰ om. C^a. ⁴ περιττώσεως X^a. ⁵ ἔαρ C^a. ⁶ καὶ om. v. ⁷ ἔαρος K^a: ceteri ἀέρος. ⁸ ἐπιλαμβάνει C^a. ⁹ ὄν] ἂν X^a, om. v. ¹⁰ δὲ om. v. ¹¹ ζην v. et pr. Y^a. ¹² καὶ om. C^a. ¹³ τῷ σώματι v. ¹⁴ ἡ om. C^a. K^a. N^a. Y^a. v. ¹⁵ ὥσπερ K^a, ὅθεν X^a. ¹⁶ τόπος u, πόνος margo u. ¹⁷ γίνεσθαι C^a. K^a. N^a. Y^a. ¹⁸ κυόμενα Y^a. v. ¹⁹ γίνεσθαι N^a. Y^a. v. ²⁰ γὰρ τὰ τότε K^a. ²¹ γινόμενα pr. v.

νόμμενα ^h[ἐν εὐδία] καὶ συστήναι καὶ τραφῆναι ἐν τῇ τε-
 3 κούσῃ. Τοῖς δὲ ἄλλοις, ἅτε ἐν τῷ ¹ἔαρι οὐκ ἀποκαθαρθέν-
 τος τοῦ φλέγματος τὴν ὑπερβολὴν, ὃ συμβαίνει ὅταν ἀλεει-
 νὸν γένηται, ἀλλὰ διὰ ψυχῆς συστάντος, ὅταν ἐπιλάβῃ τὸ
 θέρος καὶ ~~ἡ~~ ἀλέα ^τήκουσα ^kβία, τοῖς μὲν χολώδεσι καὶ ξη-
 ροῖς, διὰ τὸ μὴ ¹διερά εἶναι τὰ σώματα αὐτοῖς ἀλλὰ τὴν
 φύσιν αὐτὸν ἔχειν, ^mγίνονται μὲν ὑγρότητες, αὗται δὲ λεπταί,
 ὥστε ὀφθαλμίαις ξηραῖς ἀλίσκονται, οἱ δὲ φλεγματοῦδες
 4 βράγχοις καὶ εἰς τὸν πνεύμονα κατάρροις. Ταῖς γυναιξὶ δὲ
 δυσεντερίαι γίνονται διὰ τὴν ὑγρότητα καὶ ψυχρότητα τῆς
 φύσεως, τοῖς δὲ γεραιτέροις ἀποπληξίαι, ὅταν ἀθρόον ⁿλυ-
 θέν ὑγρὸν ἐπιπέσῃ καὶ δι' ἀσθένειαν τοῦ συμφύτου θερμοῦ
 παγῇ.

IO Διὰ τί, ἐὰν ^oμὲν τὸ θέρος αὐχμηρὸν γένηται καὶ ^pβό-
 ρειον, τὸ δὲ μετόπωρον ^qἐναντίον, ὑγρὸν καὶ ^rνότιον, ἐν τῷ
 χειμῶνι κεφαλαλγίαι τε γίνονται καὶ βράγχοι καὶ βῆχες,
 καὶ τελευτῶσιν εἰς φθίσεις; Ἡ ὅτι λαμβάνει ὕλην πολλὴν
 ὁ χειμῶν, ὥστ' αὐτῷ ἔργον ἐστὶ πῆξαι τὴν ὑγρότητα καὶ
 2 ^sφλέγμα ποιῆσαι; Ἐν μὲν οὖν ταῖς κεφαλαῖς ὅταν ὑγρασία
 γένηται, βάρη ποιεῖ, ἐὰν δὲ ἡ πολλὴ καὶ ψυχρά, σφακελι-
 σμούς· ἐὰν δὲ ^tδιὰ πλῆθος μὴ πῆξῃ, ρεῖ εἰς τὸν ἐχόμενον
 τόπον, ὅθεν ^vαὶ βῆχες καὶ οἱ βράγχοι καὶ αἱ φθοαὶ γίνονται.

II Διὰ ^wτί, ἐὰν βόρειον γένηται τὸ θέρος καὶ αὐχμῶδες,
 καὶ τὸ μετόπωρον, συμφέρει τοῖς φλεγματοῦδεσι καὶ ταῖς
 γυναιξίν; Ἡ ὅτι ἡ φύσις ἐπὶ θάτερα ἀμφοῖν ὑπερβάλλει,
 ὥστε εἰς τοῦναντίον ἢ ὧρα ἐλκύσασα καθίστησιν εἰς τὴν
 εὐκрасίαν· καὶ ^xπαραχρῆμά τε ὑγιαίνουσιν, ἐὰν μὴ τι δι'
 ἑαυτοὺς ^yἀμαρτάνωσι, καὶ εἰς τὸν χειμῶνα οὐχ ὑγροὶ ἀφι-
 κνούνται, ἔχοντες ὑπεκκαύματα τῷ ψύχει.

^h ἐν εὐδεία C^a, om. pr. X^a. ¹ ἔαρι K^a.N^a.Y^a: ceteri ἀέρι. ^k βία
 om. pr. Y^a. ¹ διερεῖ N^a. ^m γεννῶνται γ. ⁿ ὑγρὸν λυθέν γ.
^o μὲν om. C^a.N^a.Y^a.v. ^p βόρειον] νότιον C^a.v. et pr. Y^a. ^q ἐναν-
 τιον καὶ ὑγρὸν C^a. ^r νότιον] βόρειον C^a.v. et rc. Y^a, om. N^a. ^s φλέ-
 γματα C^a. ^t διὰ om. C^a. ^v αἱ] καὶ pr. Y^a, om. N^a. ^w τί δὲ ἐὰν
 N^a.Y^a. ^x παρὰ, omisso χρῆμα, C^a. ^y ἀμαρτάνουσι C^a.

Διὰ τί τοῖς χολώδεσι νοσῶδές ἐστι τὸ βόρειον καὶ ἀνχμῶ- 12
 δεσ θέρος καὶ μετόπωρον; Ἡ ^α ὅτι ἐπὶ ταὐτὸ ῥέπει αὐτοῖς
 τὸ σῶμα καὶ αἱ ὥραι, ὥστε ὥσπερ πῦρ ἐπὶ πυρὶ γίνεται.
 Ξηραينوμένων γὰρ τῶν σωμάτων, καὶ τοῦ γλυκυτάτου μὲν ^α
 ἐξικμαζομένου ἐξ αὐτῶν, ὑπερθερμαινομένων δὲ λίαν, ἀνάγκη
 διὰ μὲν τὰς συντήξεις ὀφθαλμίας ξηρὰς γίνεσθαι, διὰ δὲ τὸ
 χολώδες τοὺς ὑπολειπομένους εἶναι χυμούς, ὑπερθερμαινομέ-
 νων δὲ ^α καὶ τούτων πυρετοὺς ὀξεῖς γίνεσθαι ἅτε ὑπ' ἀκράτου
 τῆς χολῆς, ἐνίοις δὲ μανίας, οἷς ἂν μέλαινα χολὴ φύσει ἐνῇ.
 αὕτη γὰρ ἐπιπολάζει ἀναξηραينوμένων τῶν ἐναντίων ^β χυ-
 μῶν.

Διὰ τί τὸ τὰ ὕδατα μεταβάλλειν νοσῶδές φασιν εἶναι, 13
 τὸ δὲ τὸν αέρα οὐ; Ἡ ὅτι τοῦτο γίνεται τροφή, καὶ ἔχον-
 τες καὶ ἀπολελαυκότες τοῦ ὕδατος ἀπέρχονται, τοῦ δὲ αἵρος
 οὐδέν; Ἐτι ὕδατος μὲν πολλὰ εἶδη ^α ἐστὶ καὶ ^α διάφορα καθ'
 αὐτά, αἵρος δὲ οὐ, ὥστε καὶ πῶτο αἴτιον. Ἐν μὲν γὰρ
 τῷ αέρι σχεδὸν τῷ αὐτῷ συμβαίνει διατελεῖν καὶ ἀποδημούν-
 τας, ἐν δὲ ὕδασι ἄλλοις· διὸ καλῶς δοκεῖ ^α νοσώδης ἢ τοῦ
 ὕδατος μεταβολὴ εἶναι.

Διὰ τί μᾶλλον ἢ τοῦ ὕδατος ἢ ^α ἢ τῶν σίτιων μεταβολὴ 14
 νοσώδης; Ἡ ὅτι πλείστον ἀναλίσκομεν τὸ ὕδωρ; Ἐν τε
 γὰρ ^β τοῖς σιτίοις ὑπάρχει καὶ ὄψοις, καὶ ἐν τῷ πόματι τὸ
 πλείστον ὕδωρ.

Διὰ ^α τί ἢ μεταβολὴ νοσώδης; Ἡ ὅτι πᾶσα μὲν ἢ με- 15
 ταβολὴ καὶ ὥρας καὶ ἡλικίας εὐκίνητον. Εὐκίνητα γὰρ τὰ
 ἄκρα, οἷον ^κ καὶ αἱ ἀρχαὶ καὶ αἱ τελευταί. Ὡστε καὶ αἱ
 τροφαὶ ἕτεραι οὐσαι ἀλλήλας φθείρουσιν· αἱ μὲν γὰρ ἄρτι,
 αἱ δὲ οὐπω προσπεφύκασιν. Ἐτι δὲ ὥσπερ ἢ ποικίλη τρο- ^α
 φὴ νοσώδης (ταραχώδης γὰρ καὶ οὐ μία πέψις), οὕτω συμ-
 βαίνει μεταβάλλουσι ^α τὸ ὕδωρ ποικίλη πόματος χρῆσθαι

^α ὅτι om. C^a. ^α καὶ om. idem. ^β χειμῶνι C^a. ^γ ἐστὶ] μὲν C^a.
^δ διαφοραὶ C^a. Y^a. ^ε νοσώδης om. C^a. ^ε ἢ post ἢ om. X^a. ^ε ἢ om.
 C^a. Na. X^a. Y^a. ^η τοῖς om. C^a. ^ι τί δὲ ἢ X^a. Y^a. ^κ καὶ post οἷον om.
 X^a. ^ι τὸ addidit C^a.

τῇ τροφῇ· καὶ ἡ τοιαύτη τροφή κυριωτέρα τῆς ξηραῖς ἐστὶ
 ὡ τῷ πλείστον εἶναι καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν σιτίων τὸ ὑγρὸν ἢ γί-
 νεσθαι τροφήν.

- 16 Διὰ τί ὁ ἡ τῶν ὑδάτων μεταβολὴ τοῖς ἔχουσι φθειράς
 ῥποιεῖ πολλοὺς ἔχειν; Ἡ ὅτι ἀπεψία γινομένη ἡ τοῦ ὑγροῦ
 διὰ τὴν ταραχήν, ἣ γίνεται διὰ τὴν ποικιλίαν τοῦ ὕδατος
 πυκνὰ μεταβάλλουσιν, ὑγρότητα ἐμποιεῖ, καὶ μάλιστα ἐν
 τῷ ῥ ἐπιτηδείως ὑπάρχοντι τόπῳ; Ὁ δὲ ἐγκέφαλος ὑγρὸς
 ἢ διὸ καὶ ἡ κεφαλὴ αἰεὶ μάλιστα. Δηλοῖ δέ, ὅτι αἱ τρίχες
 ἐνεῖσι μάλιστα ἐν αὐτῇ. Ἡ δὲ τοῦ τόπου τούτου ὑγρότης
 φθειρῶν ποιητική. Δηλοῖ δὲ ἐπὶ τῶν παίδων ὑγροκέφαλοί
 τε γάρ εἰσι, καὶ πολλάκις ἡ κορυζῶσιν ἡ αἷμα ποιεῖ ρεῖν, καὶ
 φθειράς πλείους οἱ ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίᾳ ἔχουσιν.
- 17 Διὰ τί ἀπὸ Πλειάδος μέχρι Ζεφύρου οἱ τὰς μακρὰς νό-
 σους κάμνοντες μάλιστα ἀναιροῦνται, καὶ οἱ γέροντες μάλ-
 λον τῶν νέων; Πότερον ὅτι δύο ἐστὶ τὰ φθαρτικώτατα,
 ὑπερβολὴ τε καὶ ψύχος; Τὸ γὰρ ζῆν θερμόν, ἡ δὲ ὥρα
 αὕτη ἄμφω ταύτ' ἔχει· ψυχρά τε γὰρ ἐστὶ, καὶ ἀκμαιοτά-
 ῥτος ὁ χειμῶν· τὸ λοιπὸν γὰρ ῥ ἔαρ ἐστίν. Ἡ ὅτι ὁμοίως
 μὲν διάκεινται τοῖς γέρουσι τῶν καμνόντων οἱ τὰς μακρὰς
 κάμνοντες ἀσθενείας; Οἷον γὰρ ἡδὴ γῆρας ἡ μακρὰ ἀσθένεια
 συμβαίνει· τὸ γὰρ σῶμα ἄμφοιν ξηρὸν καὶ ψυχρόν ἐστι,
 τῶν μὲν δι' ἡλικίαν, τῶν δὲ διὰ νόσον. Ὁ δὲ χειμῶν καὶ οἱ
 πάγοι ὑπερβολὴ ἐστὶ ψυχρότητος καὶ ξηρότητος. Μικρὰς
 οὖν δεομένοις αὐτοῖς ῥοπῆς γίνεται οἷον πῦρ ἐπὶ πυρὶ ὁ χει-
 μῶν, καὶ φθεῖρει διὰ ταῦτα.
- 18 Διὰ τί ἐν τοῖς ἐλώδεσι τὰ μὲν ἐν τῇ κεφαλῇ ἔλκη ταχὺ
 ὑγιαίνεται, τὰ δὲ ἐν ταῖς κνήμαις μόλις; Ἡ ὅτι βαρεῖα ἡ
 ὑγρότης διὰ τὸ γεώδης εἶναι, τὰ δὲ βαρεὰ εἰς τὸ κάτω ἀπο-
 χωρεῖ; Τὰ μὲν οὖν ἄνω ἐκκριτα ῥ διὰ τὸ ἀποκεχωρημέναι

ἢ τὸ πρ. C^a. ἢ γίνεσθαι τὴν τροφήν C^a. ὁ αἱ τῶν ὑδάτων μεταβολαὶ
 C^a. N^a. Y^a. et corr. X^a. ῥ ποιοῦσι corr. X^a. ἡ τοῦ ὑγροῦ om. C^a.
 ῥ nonne ἐπιτηδείῳ? ἢ διὰ] ἐστὶ C^a. ῥ ἔαρ om. N^a. ῥ διὰ—τὰ κάτω
 om. C^a.

εἰς τὰ κάτω, τὰ δὲ κάτω ὡ πολλῆς γέμει περιττώσεως καὶ εὐσήπτου.

Διὰ τί, ἐὰν τοῦ χειμῶνος γενομένου βορείον καὶ τοῦ ἔαρος 19 νοτίον καὶ ἐπόμβρου τὸ θέρος λίαν αὐχμηρὸν γένηται, θανατώδες γίνεται τὸ μετόπωρον πᾶσι, μάλιστα δὲ τοῖς παιδίοις, καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ δυσεντερίαί καὶ τεταρταῖοι ^α χρόνιοι γίνονται ἐν αὐτῷ; Ἡ ὅτι μετρίου μὲν ἐπιγενομένου ὕδατος ² θερينوῦ καταψυχθὲν τὸ ζέον ὑγρὸν ἐν ἡμῖν λωφᾷ, ὅσον ἡθροίσθη ἐν τῷ ἡρι γενομένῳ [τῷ] ὑγρῷ; Εἰ δὲ μή, τὰ μὲν παιδία διὰ τὸ ὑγρά ^γ εἶναι φύσει καὶ θερμὰ ὑπερζει τῷ πάθει, διὰ τὸ μὴ καταψυχθῆναι. Ὅσα δὲ μὴ τοῦ θέρους, τοῦ ² μετροπώρου ὅσον ἐκζει. Αἱ δὲ περιττώσεις ἐὰν μὴ ³ εὐθὺς ἀνέλωσι, περὶ πνεύμονα καὶ ἀρτηρίαν γινόμεναι—ἄνω γὰρ πρῶται συνίστανται διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ αἵρος ἡμᾶς θερμαίνεσθαι· διὰ γὰρ ταῦτα καὶ ὀφθαλμιαὶ ^α πυρετῶν ^β πρότερον γίνονται ἐν τῷ νοσερῷ θέρει. Ἐὰν οὖν μὴ ἐν τοῖς ⁴ ἄνω, καθάπερ εἴρηται, τὰ ^ε περιττώματα εὐθὺς ἀνέλῃ, καταβαίνουνσιν εἰς τὰς κοιλίας ἄπεπτα ὄντα, τοῦτο δὲ ἐστὶ δυσεντερία, ^δ διὰ τὸ μὴ ἐκκρίνεσθαι ὑπὸ πλήθους τὸ ὑγρὸν. Καὶ ἐὰν ^ε παύσωνται, τεταρταῖοι γίνονται τοῖς σωζομένοις· ἡ γὰρ τοῦ ἀπέπτου ὑπόστασις μονιμωτάτη ἐστὶ καὶ ^ε σύντονος γίνεται τῷ σώματι, καθάπερ ἡ μέλαινα χολή.

Διὰ τί, ἐὰν τὸ θέρος ἔπομβρον γένηται καὶ νότιον, καὶ 20 τὸ μετόπωρον, ὁ χειμὼν νοσερὸς γίνεται; Ἡ ὅτι σφόδρα ὑγρά τὰ σώματα ὁ χειμὼν λαμβάνει, καὶ ἡ μεταβολὴ ἔτι μεγάλη γίνεται ἐξ ἀλέας πολλῆς καὶ οὐκ ἐκ προσαγωγῆς, διὰ τὸ καὶ τὸ ^ε μετόπωρον γίνεσθαι ἀλεινόν, ὥστε τοῖς μὲν γίνεσθαι ἀνάγκη τὰ ὀξέα νοσήματα, μὴ ἀραιοῖς οὖσι· τοῖς γὰρ τοιοῦτοῖς ἄνω μᾶλλον τὰ ὑγρά περιττώματα ἀθροίζεται, διὰ ^h τὸ τούτους μὲν τοὺς τόπους ἔχειν χώραν, τοὺς

^ω πολλῆς περιπτώσεως, omisso γέμει, X^a. ^α χρόνιοι C^a. ^γ εἶναι post θερμὰ X^a.Y^a. ² μετοπώρου C^a. ^α πυρετοῦ C^a.X^a. ^β πρότερον om. C^a. ^ε περιττώματα X^a, qui ita solet. ^δ διὰ γὰρ τὸ C^a, διὰ δὲ τὸ Y^a. ^ε παύσονται N^a. ^ε σύντομος C^a. ^ε μετόπωρον C^a. ^h τὸ om. C^a.

- ² δὲ κάτω ἐτέρους εἶναι. Οἱ οὖν ὄντες πυκνόσαρκοι οὐ ^h πολλὰ περιττώματα δέχονται. Ψυχομένης οὖν τῆς περιττώσεως τῆς ἐν τοῖς ἄνω μέρεσι τοῦ σώματος, ὥσπερ τοῖς οἰνωμένοις ὅταν ριγῶσι, τὰ εἰρημένα ¹ νοσήματα συμβαίνει γίνεσθαι.
- ³ Τοῖς δὲ ἀραιότεροις πυρετῶν γινομένων, τοὺς ἀπὸ πλείστης ἀπεψίας ^k γινομένους πυρετοὺς καύσους συμβαίνει γίνεσθαι, διὰ ^l τὸ τοῖς τοιούτοις ἐσκεδάσθαι μὲν μᾶλλον κατὰ πᾶν τὸ σῶμα τὰ ὑγρὰ ἢ τοῖς πυκνοσάρκοις, συνισταμένης δὲ τῆς σαρκὸς αὐτῶν ὑπὸ τοῦ χειμῶνος θερμαινόμενα τὰ ὑγρὰ πυ-
⁴ ρετοὺς ποιεῖν. Ἡ γὰρ παντὸς τοῦ σώματος ὑπερβάλλουσα θερμότης ἐστὶ πυρετός· ἐπιτεινομένη δὲ διὰ τὸ πλῆθος τῆς ἐνυπαρχούσης αὐτοῖς ὑγρότητος καῦσος γίνεται.
- 21 Διὰ τί, ὅταν ἐκ γῆς ^m ἀτμός ⁿ ἀνίη πολὺς ὑπὸ τοῦ ἡλίου, τὸ ἔτος ^o λοιμῶδες γίνεται; Ἡ ὅτι ὑγρὸν ἀνάγκη καὶ ἔπομβρον τὸ ἔτος σημαίνει, καὶ τὴν γῆν ὑγρὰν ἀνάγκη εἶναι; Οἷον ^p οὖν ἐν ἐλώδει τόπῳ ἡ οἴκησις γίνεται. Νοσώδης δὲ ἡ τοιαύτη ἐστίν. Καὶ τὰ σώματα δὴ τότε ἀνάγκη περίττωμα πολὺ ἔχειν, ὥστε ἐν τῷ θέρει ἔχειν ὕλην ^q νοσώδη.
- 22 Διὰ τί γίνεται τὰ ἔτη νοσώδη, ὅταν γένηται φορὰ τῶν μικρῶν βατράχων τῶν φρυνοειδῶν; Ἡ ὅτι ἕκαστον εὐσθενεῖ ἐν τῇ οἰκείᾳ χώρᾳ τῆς φύσεως; Καὶ ταῦτα δὴ ^r φύσει ἐστὶν ὑγρὰ, ὥστε ἔπομβρον καὶ ὑγρὸν ^s σημαίνει τὸν ἐνιαυτὸν γίνεσθαι. Τὰ δὲ τοιαῦτα ἔτη νοσώδη ἐστίν· ὑγρὰ γὰρ τὰ σώματα ὄντα πολὺ ἔχει τὸ περίττωμα, ὃ ἐστὶ τῶν νόσων αἴτιον.
- 23 Διὰ τί οἱ νότοι οἱ ξηροὶ καὶ μὴ ὑδατώδεις πυρετώδεις εἰσίν; Ἡ ὅτι ὑγρότητα καὶ θερμὴν ἀλλοτρίαν ποιοῦσιν; Εἰσὶ γὰρ ὑγροὶ καὶ θερμοὶ φύσει. Τοῦτο δ' ἐστὶ πυρετῶδες· ὁ γὰρ πυρετὸς ἐξ ^t ἀμφοτέρας τῆς τούτων ἐστὶν ὑπερβολῆς. Ὅταν μὲν οὖν ἄνευ ὕδατος πνέωσι, ταύτην ἐν ἡμῖν

^h πολλὰ om. Ca. ⁱ νοσήματα in margine Xa. ^k γενο-
 μένους pr. Ya. ^l τὸ ἐν τοῖς Ca. ^m ἀτμός post ἀνίη Xa, om. Ca.
ⁿ ἀνίη Ca. ^o λοιμῶδες Ca. ^p οὖν om. Ca. ^q νοσώδης Ca. ^r φύσει]
 φύσις Xa. ^s σημαίνειν Xa.Ya. ^t ἀμφοτέρων Ya.

ποιούσι τὴν διάθεσιν, ὅταν δὲ ἅμα ὕδατι, τὸ ὕδωρ καταψύχει
ἡμᾶς. Οἱ δὲ ἐκ θαλάττης νότοι καὶ συμφέρουσι τοῖς φν-
τοῖς· ὁ ἐψυγμένος γὰρ ἀπὸ τῆς ὠ θαλάττης ἁ ἀφικνούνται
πρὸς αὐτά. Αἱ δ' ἐρυσίβαι γίνονται ὑπὸ ὑγρότητος καὶ
θέρμης ἀλλοτρίας.

Διὰ τί ἐν τοῖς νότοις βαρύτερον ἔχουσι καὶ ἀδυνατώτερον 24
οἱ ἄνθρωποι; Ὁ ὅτι ἐξ ὀλίγου πολὺ ὑγρὸν γίνεται, δια-
τηκόμενον διὰ τὴν ἀλέαν, καὶ ἐκ πνεύματος κούφου ὑγρὸν
βαρὺ; Ἐπεὶ ὁ δὲ ἡ δύναμις ἡμῶν ἐν τοῖς ἄρθροις ἐστὶ,
ταῦτα δὲ ἀνίσταται ὑπὸ τῶν νοτίων. Δηλοῦσι δὲ οἱ ψόφοι
τῶν κεκολλημένων. Τὸ γὰρ γλίσχρον ἐν τοῖς ἄρθροις
πεπηγὸς μὲν ἁ κινεῖσθαι κωλύει ἡμᾶς, ὑγρὸν δὲ λίαν ὃν συν-
τείνεσθαι.

Διὰ τί ἄρρωστοῦσι ἁ μὲν μᾶλλον τοῦ θέρους, ἀποθνή- 25
σκουσι δὲ μᾶλλον οἱ ἄρρωστοῦντες τοῦ χειμῶνος; Ὁ ὅτι
τοῦ χειμῶνος διὰ τὴν πυκνότητα ἐντὸς τῶν σωμάτων συνε-
σταλμένου τοῦ θερμοῦ, καὶ πονοῦντες μᾶλλον, εἰ μὴ πέτ-
τοιμεν, τῶν ἐν ἡμῖν συνισταμένων περιττωμάτων, ἰσχυρὰν
ἀνάγκη τὴν ἀρχὴν εἶναι τῆς νόσου; Τοιαύτην δὲ οὖσαν
φθαρτικὴν εἰκὸς ἐστὶν αὐτὴν εἶναι. Ἐν δὲ τῷ θέρει, μανοῦ ἁ
κατεψυγμένου παντὸς τοῦ σώματος καὶ ἐκλελυμένου πρὸς
τοὺς ἁ πόνους ὄντος, ἀρχὰς νόσων ἀνάγκη πλείους μὲν γί-
νεσθαι διὰ τε κόπους καὶ ἀπεψίαν τῶν εἰσφερομένων (καὶ
γὰρ οἱ νέοι καρποὶ τότε εἰσίν), ἀλλ' οὐχ οὕτως ἰσχυράς, διὸ
εὐβοήθητοι.

Διὰ τί μετὰ τὰς τροπὰς ἀμφοτέρας μέχρι ἑκατὸν ἡμε- 26
ρῶν ἀποθνήσκουσι μάλιστα; Ὁ ὅτι ἄχρι τοσούτου ἑκα-
τέρᾳ ἡ ὑπερβολὴ διέχει, ἥ τε τοῦ θερμοῦ καὶ τοῦ ψυχροῦ;
Ἡ δὲ ὑπερβολὴ τοῖς ἀσθενέσι ποιεῖ τὰς νόσους καὶ τὰς
φθοράς.

ὁ ἐψυγμένος Υἁ. ὠ θαλάσσης Χἁ. ἁ ἀφικνεῖται Cἁ.Υἁ. ὁ δὲ
om. Cἁ. ἁ κωλύει κινεῖσθαι Χἁ. ἁ μὲν om. Cἁ. ὁ ἡ om. Cἁ.Χἁ.Υἁ.
ἁ ὅτι margo dedit Χἁ. ἁ τόνους u, πόνους ἡ κόπους margo u. ἁ ὅτι
om. Χἁ.Υἁ. ἁ ἡ om. Cἁ.

- 27 Διὰ τί τὸ ἔαρ καὶ τὸ ^εφθινόπωρον νοσώδη; ^h Ἡ ὅτι αἱ μεταβολαὶ νοσώδεις; Τὸ δὲ μετόπωρον τοῦ ἔαρος νοσώδεστερον, ὅτι μᾶλλον τοῦ θερμοῦ ψυχρομένου ἢ τοῦ ψυχροῦ θερμαινομένου νοσοῦμεν. Ἐν μὲν οὖν τῷ ἔαρι τὸ ψυχρὸν θερμαίνεται, ἐν δὲ τῷ μετοπώρῳ τὸ θερμὸν ψύχεται.
- 28 Διὰ τί ⁱ ἐν τῷ χειμῶνι ἐλάττω μὲν τὰ ἀρρωστήματα ἢ ἐν τῷ θέρει, θανάσιμα δὲ μᾶλλον; Ἡ ὅτι ἐν μὲν τῷ θέρει ἀπὸ μικρᾶς προφάσεως ^k τὰ ἀρρωστήματα, ἐν δὲ τῷ χειμῶνι οὐ; Πεπτικώτεροι γὰρ ^l καὶ ὑγιεινότεροι ἡμῶν αὐτῶν, ὥστε εἰκότως τὰ ἀπὸ μείζονος προφάσεως γινόμενα μαΐζω καὶ ἀναιρετικώτερα. Ταῦτὸ δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἀθλητῶν καὶ ὅλως ἐπὶ τῶν ὑγιεινῶς διακειμένων ὀρώμεν ἢ γὰρ οὐ λαμβάνονται νόσφ, ἢ ταχὺ συναπίασι· μεγάλης γὰρ αἰτίας δέονται.
- 29 Διὰ τί τοῦ μὲν φθινοπώρου καὶ τοῦ χειμῶνος οἱ ^mκαῦσοι μᾶλλον γίνονται ἐν ταῖς ψυχραῖς ὥραις, τοῦ ⁿ δὲ θέρους τὰ ῥίγη ἐνοχλεῖ καυμάτων ὄντων; Ἡ ὅτι ^o τῶν κατὰ τὸν ἄνθρωπον ἡ χολὴ μὲν ἐστὶ θερμὴ, τὸ δὲ φλέγμα ψυχρὸν; Ἐν μὲν οὖν τῷ θέρει τὸ ψυχρὸν ἀναλύεται, καὶ διαχυθὲν ῥίγη καὶ τρόμους παρασκευάζει· ἐν δὲ τῷ χειμῶνι τὸ θερμὸν ² ὑπὸ τῆς ὥρας κρατεῖται κατεψυγμένον. Οἱ δὲ καῦσοι μᾶλλον ἐνοχλοῦσι τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ φθινοπώρου, ὅτι διὰ τὸ ψυχρὸς τὸ θερμὸν εἰσω συστέλλεται, ὃ δὲ καῦσος ^p ἔσωθεν ἐστὶ καὶ οὐκ ἐπιπολῆς· εἰκότως οὖν οἱ καῦσοι ταύτην τὴν ὥραν ³ γίνονται. Καταμάθοι ^q δ' ἂν τις τοῦτο ἀκριβέστερον ἐπὶ τῶν ^r ψυχρολουτρούντων τοῦ χειμῶνος καὶ τῶν τοῦ χειμῶνος λουομένων τῷ θερμῷ, ὅτι οἱ μὲν τῷ ψυχρῷ λουόμενοι, ἀπορριγώσαντες ὀλίγον χρόνον ἕως ^s λούονται, τὴν λοιπὴν ἡμέραν οὐδὲν πάσχουσιν ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ, οἱ δὲ τῷ θερμῷ ὕδατι ⁴ χρησάμενοι δυσριγοτέρως ^t διάγουσι. Τῶν μὲν γὰρ τῷ ψυ-

^ε φθινόπωρον C^a. ^h ἢ om. C^a. X^a. Y^a. ⁱ ἐν μὲν τῷ X^a. ^k τὰ om. X^a. ^l καὶ om. C^a. Y^a. ^m καῦσοι C^a. ⁿ θέρους δὲ C^a. ^o τῶν om. C^a. ^p ἔσωθεν μὲν ἐστὶ C^a. ^q τοῦτο δ' ἂν τις X^a. ^r ψυχρολουτρούντων C^a. ^s λούονται C^a. X^a. ^t διάγουσι C^a.

χρῶ λουομένων πυκνοῦται ἡ σὰρξ καὶ συστέλλεται εἰς τὸ θερμόν, τῶν δὲ θερμολουτρούντων ἡ σὰρξ ὕδραιούται καὶ τὸ ὠθεῖται ἕως τοῦ ἔξω τόπου * περισπᾶται.

Τίς καταπλάσματος ἀρετή; Ἡ διὰ τὸ χυτικὸν εἶναι 30
καὶ ἰδρώτα ποιοῖ καὶ ἀποπνοήν;

* Τῷ δῆλον ὅταν ἔμπνουν; Ἡ ἐὰν καταχεομένου τοῦ θερ- 31
μοῦ ἀλλαγῇ, * ἔμπνουν, εἰ δὲ μή, οὐ;

Ποῖα δεῖ καίειν ἢ ποῖα δεῖ τέμνειν; Ἡ ὅσα μὲν ἔχει 32
στόμα μέγα καὶ οὐ ταχὺ συμφύεται, ταῦτα καίειν δεῖ, ὅπως
ἡ ἐσχάρα ἐκεῖ πέσῃ; Οὕτω γὰρ οὐκ ἔσται ὑπουλα.

Τίς ἐναίμου ἀρετή; Ἡ τὸ ξηραντικὸν εἶναι καὶ τῆς ἐπιού- 33
σης περιττώσεως σταλτικὸν ἄνευ ἐσχαρώσεως καὶ σήψεως
τῆς σαρκός; Οὕτω γὰρ ὅταν ἀφλέγμαντον εἴη καὶ συμφυ-
τικόν. Μὴ ἐπιρρέοντος μὲν γὰρ ὁ ἀφλέγμαντον ἔσται, ξη-
ρὸν δὲ ὅταν συμφύσεται. ὥστε δ' ὅταν ὑγρορροῇ, οὐ συμφύσε-
ται. Διὰ τοῦτο οὖν δριμέα τὰ πλείστα, ὥστε ἀποστύ-
φειν.

Ποῖα τέμνειν δεῖ καὶ ποῖα καίειν, καὶ ποῖα οὐ, ἄλλὰ 34
φαρμάκοις; Ἡ τὰ μὲν ἐπὶ ταῖς μασχάλαις καὶ βουβῶσι
φαρμάκῳ; Μετὰ γὰρ διαίρεσιν τὰ μὲν ἐπίπονα, τὰ δὲ ἐπι-
κίνδυνα. Καίειν δὲ τὰ πλατέα τῶν φυμάτων καὶ ὅσα πολὺ
ἡ πρόβλημα ἔχοντα, καὶ ἐν φλεβώδεσι καὶ μὴ εὐσάρκοις. Τέ-
μνειν δὲ τὰ εἰς ὅζον συνηγμένα καὶ τὰ μὴ ἐν στερεοῖς.

Διὰ τί, ἐὰν χαλκῷ τις τμηθῇ, ῥᾶον ὑγιαίνεται ἢ σιδήρῳ; 35
Πότερον ὅτι λειότερον, ὥσθ' ἤττον σπαράττει καὶ ποιεῖ
πληγὴν; Ἡ ἔπερ ἀκμὴν μᾶλλον ὁ σίδηρος λαμβάνει, ῥᾶον
καὶ ἀπαθεστέρα ἢ διαίρεσις; Ἀλλὰ μὴν φαρμακῶδες ὁ χαλ-

† ἀρεοῦται C^a. * θερμόν om. C^a. * post περισπᾶται Q. C^a. K^a.
O^a. X^a. Y^a. g. s. w. x. ΟΣΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ (βοηθηματικά C^a. Y^a. g. s. w., βοη-
θηματικά προβλήματα Q. O^a.) ΠΡΟΣ ΙΑΣΙΝ. † καὶ ἰδρώτα ποιεῖ
margo u, καὶ ὅταν ἰδρωτοποιῇ C^a, καὶ ἀνδρωτὶ ποιῇ Y^a. et, qui ποιεῖ, X^a.
* τὸ C^a. * ἔμπνουν om. C^a. ὁ ἀφλέγμαντον ὅταν X^a. ὁ ἀφλέγμαντον
C^a. X^a. ὁ ἔξω—συμφύσεται om. pr. X^a. ὁ συμφύεται C^a. ἄλλὰ
θεραπεύειν φαρμάκοις margo X^a. ὅσα πολλὰ margo u. ὁ προβλήματα
X^a. u.

κός, ἡ δὲ ἀρχὴ ¹ ἰσχυρά. ^k Τὸ οὖν εὐθὺς ἄμα τῇ τομῇ θάττον τὸ φάρμακον ποιεῖ τὴν ¹ σύμφυσιν.

- 36 Διὰ τί δὲ καὶ τὰ ^m διὰ χαλκοῦ καύματα θάττον ὑγιάζεται; Ἡ ὅτι μανότερον καὶ ἦττον σωματικόν, ἐν δὲ τοῖς στερεωτέροις πλείων ἡ θερμότης.

- 37 Πότερον ἡ ^a πτισάνη κουφοτέρα ἢ κριθίνη καὶ ^o βελτίων πρὸς τὰ ἀρρωστήματα ἢ ἡ πυρίνη; Δοκεῖ γάρ πῃσιν αὕτη σημεῖον ποιουμένοις τοὺς μεταχειριζομένους, ὅτι ^p πολὺ εὐχρόστεροι οἱ περὶ τὴν τῶν ἀλεύρων ἐργασίαν ἢ ^q τὴν τῶν ἀλφίτων. Εἴθ' ὅτι ^r ὑγρότερα ἢ κριθή, τὸ δὲ ὑγρότερον ^s πλέονος πέψως. Ἡ οὐθὲν ^t κωλύει ἔνια ἔχειν δυσπεπτότερα καὶ ἔνια πρὸς κουφότητα χρησιμώτερα; Οὐ ^v γὰρ μόνον ὑγρότερα ἐστὶν ἡ κριθή τοῦ πυροῦ, ἀλλὰ καὶ ψυχρότερα. Δεῖ δὲ τὸ ρόφημα καὶ τὸ προσφερόμενον τοιοῦτον εἶναι τῷ πυρέττοντι, ὃ τροφήν τε βραχεῖαν ποιήσει καὶ καταψύξει. Ἡ δὲ ^w πτισάνη τοῦτο ἔχει ἢ κριθίνη διὰ γὰρ τὸ ὑγρότερον ἢ σωματωδέστερον εἶναι ὀλίγον δίδωσι, καὶ τοῦτο ψυκτικόν.

- 38 Διὰ τί τὴν αἰμωδίαν παύει ἡ ἀνδράχνη καὶ ἄλες; Ἡ ὅτι ἡ μὲν ὑγρότητά τινα ἔχει; Φανερά δὲ αὕτη ^x μασσωμένοις τε, καὶ ἐὰν ^y συνθλασθῇ χρόνον τινα ἔλκεται γὰρ ἡ ὑγρότης. Τὸ δὲ γλίσχρον εἰσδύομενον ἐξάγει τὸ ὀξύ. Καὶ γὰρ ὅτι συγγενής, ἡ ^z ὀξύτης σημαίνει ἔχει γὰρ ^a τινα ὀξύτητα ὁ χυμός. Ὁ δὲ ἄλς συντήκων ἐξάγει καὶ τὴν ὀξύτητα. Διὰ τί οὖν ἡ κονία καὶ τὸ ^b νίτρον οὐ; Ἡ ὅτι ^c στύφει καὶ οὐ τῆκει;

- 39 Διὰ τί τοὺς μὲν θερινοὺς κόπους λουτρῷ ἰᾶσθαι δεῖ, τοὺς δὲ χειμερινοὺς ^d ἀλείμματι; Ἡ τοὺς μὲν ^e ἀλείμματι διὰ

ⁱ ἰσχυρόν Υ^a. ^k τὸ μὲν οὖν Χ^a. præstiterit τῷ οὖν. ^l φύσιν Χ^a.
^m διὰ χαλκοῦ margo u, χαλκῷ Χ^a, κάτω C^a. Υ^a. ⁿ πτισάνη C^a.
^o βελτίω Υ^a. ^p πολλοὶ C^a. ^q τὴν post ἢ om. C^a. ^r ὑγρότερον Χ^a. Υ^a. ^s πλέονας margo Χ^a, πλέον οὐ Υ^a, πλέον οὐ C^a. ^t κωλύειν C^a.
^v μόνον γὰρ C^a. ^w πτισάνη C^a. ^x μασσωμένοις Υ^a. ^y συνθλασθῇ margo u: ceteri συντεθῇ. ^z ὀξύτης τὴν αἱμασίαν σημαίνει margo C^a. ^a τινα post ὀξύτητα C^a, om. Χ^a. ^b λίτρον Υ^a. ^c ψύχει C^a. ^d ἀλείμμασιν Χ^a. Υ^a. ^e ἀλείμμασι Χ^a.

τὰς φρίκας καὶ τὰς ^f γινομένας μεταβολάς; Θέρμη γὰρ
 εἰς λύνειν δεῖ, ἢ ποιήσει ^h ἀλεάζειν τὸ δ' ἔλαιον θερμόν. Ἐν
 δὲ τῷ θέρει καθυγραίνειν ἢ γὰρ ὥρα ξηρά, καὶ οὐ φοβεραὶ
ⁱ αἱ φρίκαι διὰ τὴν ^k εἰς ἀλέαν ^l ἔκκλισιν. Ὀλιγοσιτία δὲ ^m
 καὶ κωθωνισμὸς θέρους, τὸ μὲν ὅλως, τὸ δὲ μᾶλλον, ὁ μὲν
 πότος θέρους ὅλως διὰ τὴν ξηρότητα, ἢ δὲ ὀλιγοσιτία κοι-
 νὸν μὲν, μᾶλλον δὲ θέρους ἐκθερμαίνεται γὰρ διὰ τὴν ὥραν
 ὑπὸ τῶν σιτίων.

Διὰ τί τῶν φαρμάκων τὰ μὲν τὴν κοιλίαν λύνει, τὴν δὲ ⁴⁰
 κύστιν οὐ, τὰ δὲ τὴν μὲν κύστιν λύνει, τὴν κοιλίαν δὲ οὐ;
 Ἡ ὅσα μὲν ἐστὶν ὑγρὰ τὴν φύσιν καὶ ὕδατος μεστά, ταῦτα
 ἂν ⁿ ἢ φαρμακώδη, λύνει τὴν κύστιν; Ἐκεῖ γὰρ ὑφίσταται
 τὰ ὀσπεπτα τῶν ὑγρῶν ὑποδοχὴ γὰρ ἐστὶν ἡ κύστις τοῦ μὴ
 πεπτομένου ὑγροῦ ἐν τῇ κοιλίᾳ, ^p οὐ μένει, ἀλλὰ πρὶν ποιῆ-
 σαί τι ἢ παθεῖν ὑποχωρεῖ. Ὅσα δὲ ἐκ γῆς τὴν φύσιν ἐστίν,
^q ἂν ἢ φαρμακώδη, ταῦτα δὲ τὴν κοιλίαν λύνει. ^r εἰς ταύτην
 γὰρ ἢ φορὰ τῶν γεωδῶν. Ὡστε ἂν ἢ κινητικόν, ταραττει.

Διὰ τί δὲ τὰ μὲν τὴν ἄνω κοιλίαν τὰ δὲ τὴν κάτω κινεῖ, ⁴¹
 οἷον ἐλλέβορος μὲν τὴν ἄνω, σκαμμωνία δὲ τὴν κάτω, τὰ
 δὲ ἄμφω, οἷον ἐλατήριον καὶ τῆς θαψίας ὁ ὀπός; Ἡ ὅτι ²
 τὰ μὲν ἐστὶ ἔσθερα τὰ δὲ ψυχρὰ τῶν φαρμάκων τῶν τὴν
 κοιλίαν ^v κινούντων, ὥστε τὰ μὲν διὰ τὴν ^w θερμότητα εὐθὺς
 ἐν τῇ ἄνω κοιλίᾳ ὄντα φέρεται ἐξ αὐτῆς πρὸς τὸν ἄνω
 τόπον, κακεῖθεν συντήζαντα μάλιστα μὲν τὰ ἀλλοτριώτατα
 καὶ ἥκιστα συμπεφυκότα, ἂν δὲ ἰσχυρὸν ἢ τὸ φάρμακον
 ἢ πλέον δοθῇ τῆς φύσεως, ^x ἀνάγει εἰς τὴν ἄνω κοιλίαν
 ταῦτά τε καὶ ^y ἐάν τι περίττωμα ἦ, καὶ διὰ τὴν θερμότητα

^f γινομένας Ca. Ya. ^g λούειν Ca. Ya. ^h ἐλαιάζειν pr. Ca. ⁱ αἱ om.
 pr. Xa. ^k εἰς] πρὸς margo u, om. Ca. et pr. Ya. ^l ἔκκλισιν margo
 u, ἔκλινσιν Ca. ^m καὶ om. Xa. ⁿ εἴη Ca. ^o ὀσπεπτα Xa. Ya. ^p ὅπερ
 οὐ margo u, οὐ Ca, οὐ Ya. ^q ἐάν Ca. ^r εἰς—ταράττει om. Ca.
^s ὀπός Ca. ^t ἐσθερὰ τὰ δὲ addidit margo u. ^v post κινούντων margo
 Xa. τὰ δὲ ἐσθερὰ. ^w θερμ. καὶ εὐθὺς margo Xa. ^x ἀνάγει margo
 Xa. ceteri κατάγει. ^y codices ἐάν τὸ περίττωμα, ἢ καὶ, nisi quod ἢ
 om. Ca.

ταράττον τὸ πνεῦμα πολὺ γινόμενον ὑπ' αὐτοῦ, προσιστὰν
 3 τοὺς ^ε ἐμέτους ποιεῖ. Τὰ δὲ ψυχρὰ τὴν φύσιν αὐτῶν διὰ
 βάρος καὶ πρὶν παθεῖν τι ἢ ^α ποιῆσαι κάτω φέρεται, κάκειθεν
 ὀρμῶντα τὸ αὐτὸ δρᾷ τοῖς ἄνω· κατὰ γὰρ τοὺς πόρους
 ἀνιόντα ἐκείθεν, καὶ κινήσαντα ὧν ἂν κρατήσῃ περιττωμάτων
 4 καὶ συντηγμάτων, λαβόντα τὴν αὐτὴν ἄγει ὁδόν. Ὅσα δὲ
 ἀμφοῖν μετέχει καὶ ἐστὶ μικτὰ τῶν φαρμακωδῶν ἐκ θερμοῦ
 καὶ ψυχροῦ, ταῦτα δὲ δι' ἐκατέραν τὴν δύναμιν ἀπεργάζεται
 ἄμφω, ὥσπερ ^β καὶ νῦν ^γ παρασκευάζουσιν οἱ ἱατροὶ μιγνύν-
 τες ἀλλήλοις.

- 42 Διὰ τί τὰ φάρμακα καθαίρει, ἄλλα δὲ πικρότερα ὄντα
 καὶ ^δ στρυφνότερα καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς τοιοῦτοις ὑπερβάλ-
 λοντα οὐ καθαίρει; ^ε Ἡ διότι οὐ διὰ τὰς τοιαύτας ^ι δυνά-
 μεις καθαίρει, ἀλλ' ὅτι ἄπεπτά ἐστιν; ^ε Ὅσα γὰρ δι' ὑπερ-
 βολὴν θερμότητος ἢ ψυχρότητος, μικρὰ ὄντα τοὺς ὄγκους,
 ἄπεπτά ^β ἐστὶ καὶ οἷα κρατεῖν ἀλλὰ μὴ κρατεῖσθαι ὑπὸ τῆς
 τῶν ζώων θερμότητος, εὐδιάχυτα ὄντα ὑπὸ τῶν δύο κοι-
 2 λίων, ταῦτα φάρμακά ἐστιν. Ὅταν γὰρ εἰς τὴν κοιλίαν
 εἰσέλθωσι καὶ ^ι διαχυθῶσι, φέρονται καθ' οὔσπερ ἡ τροφή
 πόρους εἰς τὰς ^κ φλέβας, οὐ ^ι πεφθέντα δὲ ἀλλὰ κρατήσαντα
 ἐκπίπτει φέροντα ^μ τὰ ἐμπόδια αὐτοῖς· καὶ καλεῖται τοῦτο
 3 κάθαρσις. Χαλκὸς δὲ καὶ ἄργυρος καὶ τὰ τοιαῦτα ἄπεπτα
^ν μὲν ἐστὶν ὑπὸ τῆς τῶν ζώων θερμότητος, ἀλλ' οὐκ εὐδιάχυ-
 τα ταῖς κοιλίαις. Ἐλαῖον ^ν δὲ καὶ μέλι καὶ γάλα καὶ τὰ
 τοιαῦτα τῆς τροφῆς καθαίρει, ἀλλ' οὐ τῷ ποιῶ ἀλλὰ ^ο τῷ
 ποσῷ· ὅταν γὰρ διὰ πλῆθος ἄπεπτα γένηται, ^ρ τότε ^θ κα-
 4 θαίρει, ^ρ ἄνπερ καθαίρη. Διὰ δύο γὰρ αἰτίας ἄπεπτά ἐστίν,
 διὰ τὸ ποιά· ^ς αὐτὰ εἶναι ^τ ἢ διὰ τὸ ποσά. Διόπερ οὐ φάρ-

^ε ἐμέτους C^a. ^α ποιήσει Y^a. ^β καὶ νῦν om. C^a. ^γ παρασκευάζουσιν C^a, σκευάζουσιν Y^a. ^δ στρυφνότερα C^a. ^ε ἢ—καθαίρει om. C^a. ^ι δυνάμεις om. X^a. ^ε ὅσα—ἐστὶ in margine ponit X^a. ^β εἰσι C^a. ^ι διαχυθῶσι C^a. ^κ φλέβας φέρεται οὐ X^a. ^ι πεφθέντα C^a. ^μ τὰ om. X^a. ^ν μὲν et mox δὲ om. C^a. ^ο τῷ οὐ τῷ C^a. ^ρ τότε] τότε καὶ X^a. Y^a. ^θ καθαίρη Y^a. ^ρ ἄνπερ καὶ καθαίρη margo X^a. ^ς αὐτὰ om. C^a. ^τ ἢ] καὶ margo u.

μακόν ἐστιν οὐδὲν τῶν εἰρημένων· ὃ οὐδὲ γὰρ διὰ δύναμιν καθαίρει. Στρυνφόντης δὲ καὶ πικρότης συμβέβηκε τοῖς φαρμάκοις καὶ δυσωδία ^ω τῷ ἐναντίον εἶναι ^z τῇ ^γ τροφῇ τὸ φάρμακον. Τὸ μὲν γὰρ ^z πεφθὲν ὑπὸ τῆς φύσεως, τοῦτο προσ-
 φύεται τοῖς σώμασι καὶ καλεῖται τροφή· τὸ δὲ μὴ πεφυκὸς κρατεῖσθαι, ^a εἰσιὼν δὲ εἰς τὰς φλέβας καὶ δι' ὑπερβολὴν ^b θερμότητος ἢ ψυχρότητος ταραττον, αὕτη δὲ φαρμάκου φύσις ἐστίν.

Διὰ τί τὸ μὲν πέπερι πολὺ μὲν ὄν τὴν κύστιν λύει, ὀλί- 43
 γον δὲ τὴν κοιλίαν, ἢ δὲ σκαμμωνία πολλή οὖσα τὴν κοιλίαν λύει, ὀλίγη δὲ καὶ παλαιὰ τὴν κύστιν; Ἡ διότι ἐκάτερον ἐκατέρας ἐστὶ κινητικώτερα; Τὸ μὲν γὰρ πέπερι οὐρητικόν ἐστίν, ἢ δὲ σκαμμωνία ^d καθαρτικόν. Τὸ μὲν οὖν πέπερι, ^a πολὺ μὲν ὄν φέρεται εἰς τὴν κύστιν καὶ οὐ διαχεῖται ^e εἰς τὴν κοιλίαν, ὀλίγον δὲ ὄν κρατηθὲν διαλύει καὶ γίνεται φάρμακον αὐτῆς. Ἡ δὲ σκαμμωνία πολλή μὲν οὖσα εἰς τοῦτο ^z κρατεῖται ὥστε ^f διαχυθῆναι, διαχυθεῖσα δὲ γίνεται φάρμακον διὰ τὴν εἰρημένην ἐν τοῖς ἀνωτέρω αἰτίαν· ὀλίγη δὲ οὖσα μετὰ τοῦ ποτοῦ ἀναπίνεται εἰς ^g τοὺς πόρους, καὶ ταχὺ πρὶν ταραῖσαι καταφέρεται εἰς τὴν κύστιν, καὶ ἐκεῖ τῇ αὐτῆς δυνάμει ἀπάγει τὰ περιττώματα καὶ ^h τὰ ⁱ συντήγματα ὅσα ^k ἐξ ἐπιπολῆς ἐστίν. Ἡ δὲ πολλή, ὥσπερ εἴρηται, διὰ τὴν ἰσχὺν πολὺν χρόνον ἐμμείνασα κατὰγει πολλὴν κάθαρσιν καὶ γαστρίαν.

Διὰ τί τὰς αὐτὰς φλεγμασίας οἱ μὲν ψύχοντες ὑγιά- 44
 ζουσιν, οἱ δὲ θερμαίνοντες πέττουσιν; Ἄλλ' οἱ μὲν ἀλλοτρίᾳ θερμότητι, οἱ δὲ καταψύχοντες τὴν οἰκείαν συνάγουσιν.

Διὰ τί μεταβάλλειν δεῖ τὰ καταπλάσματα; Ἡ ὅτι ὡς 45
 μᾶλλον αἰσθάνηται; Τὰ γὰρ συνήθη ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἐδε-

^γ οὐ C^a. Y^a. ^ω τῷ ἐναντίον om. C^a. ^z τῇ om. C^a. Y^a. ^γ τροφή C^a. ^z πεμφθὲν C^a. ^a εἰσιόντα C^a. et pr. Y^a. ^b ψυχρότητος ἢ θερμότητος C^a. ^c ἐστὶ μᾶλλον ἢ margo u. ^d καθαρτικόν Syiburgius : codices κατωρετικόν. ^e ἐν τῇ κοιλίᾳ X^a. Y^a. ^f διαχυθὲν Y^a. ^g τοὺς om. Y^a. et pr. X^a. ^h τὰ post καὶ om. C^a. ⁱ συγκτήγματα C^a. ^k ἐξ om. X^a. Y^a.

σμάτων οὐκέτι φάρμακα ἀλλὰ τροφή γίνεται, οὕτω καὶ ἐπὶ
¹ τῶν τοιούτων.

46 Διὰ τί ὑγιεινὸν τὸ τῆς τροφῆς ^μ μὲν ὑποστέλλεσθαι,
^ν πονεῖν δὲ πλείω; ^η ὅτι τοῦ νοσεῖν αἷτιον περιττώματος
 πλῆθος, τοῦτο δὲ γίνεται, ἥνικα τροφῆς ὑπερβολὴ ^ο ἢ πόνων
 ἔνδεια.

47 Διὰ τί τὰ φάρμακα καὶ τὰ πικρὰ ὥς ἐπὶ ^ρ τὸ πολὺ καὶ
 τὰ δυσώδη καθαίρει; ^η ὅτι ἅπαντα τὰ ^q δυσώδη καὶ πικρὰ
 ἄπεπτα ἐστί; Διὸ καὶ τὰ φάρμακα πικρὰ καὶ δυσώδη ^τ τῷ
 γὰρ ἄπεπτα εἶναι καὶ κινητικὰ μετὰ πικρότητος ^ς φάρμακά
^ε ἐστίν. Καὶ ἐὰν δοθῇ πλείω, διαφθείρει. Ὅσα δέ, κἂν
^ι μικρὰ δοθῇ, διαφθαρτικά, ταῦτα ^ν οὐ φάρμακα λέγεται
 εἶναι ἀλλὰ θανατηφόρα. Οὐδ' ὅσα μὴ τῷ ποιῶ καθαίρει,
 οὐκ ἔστι φάρμακα. Καὶ γὰρ τῆς τροφῆς πολλὰ μὲν ταῦτο
 ποιεῖ, ἐὰν ^ω ποσὰ δοθῇ, οἶον γάλα, ἔλαιον, γλεῦκος· ἅπαντα
 δὲ ταῦτα διὰ τὸ μὴ εἶναι ^ς εὔπεπτα καθαίρει, καὶ τούτοις οἷς
³ μὴ εὔπεπτα καθαίρει, καὶ τούτους. Ἔστι γὰρ ἄλλα ἄλ-
 λοις εὔπεπτα καὶ δύσπεπτα. Διὸ οὐ πᾶσι ^γ ταῦτα φαρ-
 μακώδη, ἀλλ' ἐνίοις ἴδια. Ὅλως γὰρ τὸ φάρμακον δεῖ οὐ
 μόνον μὴ πέττεσθαι ἀλλὰ καὶ ^ς κινητικὸν εἶναι, ὥσπερ καὶ
 τὸ γυμνάσιον ἔξωθεν ἦκον ἢ ἔσωθεν τῇ κινήσει ἐκκρίνει τὰ
 ἀλλότρια.

48 Διὰ τί τὰ μὲν εὐώδη ^ς οὖρητικά καὶ σπέρματα καὶ φυτὰ;
^η ὅτι θερμὰ καὶ εὔπεπτα, τὰ δὲ τοιαῦτα οὖρητικά· ταχὺ
 γὰρ λεπτύνει ἢ ἐνοῦσα θερμότης, καὶ ἡ ὁσμὴ οὐ σωματώ-
 δης, ἐπεὶ καὶ τὰ ὁσμώδη, οἶον σκόροδα, διὰ τὴν θερμότητα
 οὖρητικά, μᾶλλον μέντοι συντηκτικά· θερμὰ δὲ τὰ εὐώδη
 σπέρματα.

49 Διὰ τί δεῖ πρὸς μὲν τὰ μὴ καθαρὰ καὶ φαῦλα τῶν ἐλκῶν
 ξηροῖς καὶ δριμέσι καὶ στρυφνοῖς χρῆσθαι φαρμάκοις, πρὸς

¹ τῶν τοιούτων] τούτων C^a. ^μ μὲν ante τὸ C^a. ^ν ποιεῖν C^a. ^ο ἢ]
 ἢ ἢ C^a. Y^a. ^ρ τὸ om. C^a. ^q πικρὰ καὶ δυσώδη X^a. ^τ τὸ C^a. ^ς φάρ-
 μακόν C^a. Y^a. ^ι σμικρὰ X^a. ^ν οὐ] οὐν C^a. ^ω πᾶσα C^a. ^ς ἄπεπτα C^a.
^γ ταῦτα X^a. ^ς κινητικά C^a. ^ς διουρητικά C^a. X^a.

δὲ τὰ καθαρὰ καὶ ὑγιαζόμενα ὑγροῖς καὶ μόνοις; Ἡ ^b διότι ἀπὸ μὲν τῶν μὴ καθαρῶν δεῖ ἀφαιρεῖν τι; Τοῦτο δ' ἐστὶν ὑγρότης ἀλλοτρία, ἣν ἀφαιρεῖν δεῖ. Τὰ δηκτικὰ δὲ καὶ δριμύα καὶ στρυφνὰ τοιαῦτα, καὶ τὸ ξηρὸν μᾶλλον τοῦ ὑγροῦ. Τὰ δὲ καθαρὰ συνεπουλώσεως δεῖται μόνον.

Διὰ τί συμφέρει πρὸς τὰ ἀπὸ φλέγματος νοσήματα ⁵⁰ ^c λαγνεῖα; Ἡ ὅτι τὸ ^d σπέρμα περιττώσεως ἀπόκρισις καὶ φύσει ὁμοιον φλέγματι, ^e ὥστε ἀφαιρούσα πολὺ φλεγματοῦδες ὠφελεῖ ἢ συνουσία. ^f Πότερον ^g δὲ τροφήν προσφέρειν ἀρχομένῳ βέλτιον ἢ ὕστερον; Ἡ ἀρχομένῳ, ὅπως μὴ ^h προεξησθηκότι ἢ φλεγμασίᾳ ⁱ ἐπιπίπτῃ; Ἡ οὖν ^k ἀπισχναντέον εὐθύς, ἢ οὕτω προσοιστέον· ἀναλαμβάνειν χρὴ πρῶτον τοῖς ῥοφήμασι· πραότερα γὰρ καὶ λειότερα καὶ εὐτηκτότερα, καὶ ἐκδέξασθαι τὴν τροφήν ἐκ τούτου ῥαδίον ἐστὶν ἀσθενεῖ σώματι. Οὐ γὰρ ἐν ^l τῇ κοιλίᾳ δεῖ παθεῖν τὰ σίτα ^m πρῶτον, διαχυθῆναί τε καὶ θερμανθῆναι μετὰ πόνου τῷ σώματι ταῦτα πέπονθεν.

Διὰ τί δεῖ σκοπεῖν τὰ περὶ τὸ οὖρον ⁿ σημεία, ἀπολαμ- ⁵¹ βάνοντα τὴν οὖρησιν, εἰ ἤδη πέπεπται, ἢ μὴ μᾶλλον ^o καὶ συνεχῶς οὐροῦντα; Ἡ διότι σημεῖον ^p μὲν τοῦ πεπέφθαι, εἴαν ἢ πυρρόν; Τοῦτο ^q δὲ γίνεται μᾶλλον διαλαμβάνουσιν. Ἡ διότι ^r ἐνοπτρον γίνεται ^s ἅπαν μᾶλλον ὑγρὸν χρόας ^t ὀλίγον ἢ πολὺ ὄν; Ἐν μὲν γὰρ τῷ πολλῷ ὑγρῷ τὰ σχήματα ἐνορᾶται, ἐν δὲ τῷ ὀλίγῳ τὰ χρώματα, οἷον καὶ ἐπὶ τῆς δρόσου ^u καὶ τῶν ῥανίδων καὶ ἐπὶ τῶν ^v δακρύων τῶν ἐπὶ ταῖς ^w βλεφαρίσι. Συνεχῶς μὲν οὖν ἀφιέμενον γίνεται πλείον, διασπώμενον δὲ δέχεται μᾶλλον· ὥστε κἂν ἢ ^x αὐ-

^b ὅτι ἀπὸ τῶν C^a. ^c λαγνεῖα C^a. ^d φλέγμα περιττώματος C^a. Y^a. ^e ὥστε καὶ ἀφ. margo X^a. ^f πρότερον X^a. Y^a. r. t. ^g δὲ] γὰρ X^a. r. u. om. C^a. Y^a. ^h προεξησθηκότι C^a. ⁱ ἐπιπίπτει C^a. ^k ἐπισχναντέον C^a. ^l τῇ om. X^a. ^m πρῶτα Y^a. ⁿ σημείον Y^a. ^o καὶ] ἢ margo u. om. C^a. ^p μὲν et mox δὲ om. C^a. ^q ἐνοπτρον Y^a, τὸ ἐνοπτρον C^a. ^r ἅπαν om. pr. Y^a. ^s καὶ ἐπὶ τῶν ῥ. C^a. ^t δακρύνοντων ἐπὶ C^a. X^a. Y^a. ^v βλεβαρίσι C^a. ^w αὐτὸ] τὸ αὐτὸ X^a. Y^a, τὸ αὐτὸ τὸ C^a.

τὸ τοιοῦτον ἤδη διὰ τὴν πέψιν, καὶ φαίνεται μᾶλλον τῆς ἀνακλάσεως γινομένης καὶ ἐνόπτρον ¹ ἐνοπτρον διὰ τὴν διαίρεσιν.

- 52 ὅτι οὐ δεῖ πυκνοῦν τὴν σάρκα πρὸς ὑγίαν, ἀλλ' ἀραιοῦν ὥσπερ γὰρ πόλις ὑγεινὴ καὶ τόπος εὐπνοῦς (διὸ καὶ ἡ θάλασσα ὑγεινὴ), οὕτω καὶ σῶμα τὸ εὐπνοῦν μᾶλλον ὑγεινόν. Δεῖ γὰρ ἢ μὴ ὑπάρχειν μηθὲν περίττωμα, ἢ τούτου ὡς τάχιστα ἀπαλλάττεσθαι, καὶ ἀεὶ οὕτως ἔχειν τὸ σῶμα ὥστε λαμβάνον ² εὐθύς ἐκκρίνειν τὴν περίττωσιν, καὶ εἶναι ἐν κινήσει καὶ μὴ ἡρεμεῖν. Τὸ μὲν γὰρ μένον σήπει, ὥσπερ ὕδωρ τὸ μὴ κινούμενον, σηπόμενον δὲ νοσοποιεῖ· τὸ δὲ ἐκκρινόμενον πρὸ τοῦ διαφθαρῆναι χωρίζεται. Τοῦτο οὖν πυκνουμένης μὲν τῆς σαρκὸς οὐ γίνεται (ὥσπερ γὰρ ἐμφράττονται ³ οἱ πόροι), ἀραιουμένης δὲ συμβαίνει. Διὸ καὶ οὐ δεῖ ἐν τῇ ἡλίφ γυμνὸν βαδίζειν· συνίσταται γὰρ ἡ σὰρξ ⁴ καὶ κομιδῇ ἀποσαρκοῦται, καὶ ὑγρότερον τὸ σῶμα γίνεται· τὸ μὲν γὰρ ⁵ ἐντὸς διαμένει, τὸ δ' ἐπιπολῆς ἀπαλλάττεται, ὥσπερ καὶ ⁶ τὰ κρέα τὰ ὀπτὰ τῶν ἐφθῶν μᾶλλον. Οὐδὲ τὰ στήθη γυμνὰ ἔχοντα βαδίζειν· ἀπὸ γὰρ τῶν ἄριστα ἐκδομημένων τοῦ σώματος ὁ ἥλιος ἀφαιρεῖ, ἃ ἥκιστα δεῖται ἀφαιρέσεως, ἀλλὰ μᾶλλον τὰ ἐντὸς. Ἐκείθεν μὲν οὖν διὰ τὸ πόρρω εἶναι, ἐὰν μὴ μετὰ πόνου, οὐκ ἔστιν ἰδρῶτα ἀγαγεῖν, ἀπὸ τούτου δὲ διὰ τὸ πρόχειρον ῥάδιον.

- 53 Διὰ τί ποτε τοῖς χιμέτλοις καὶ τὸ ψυχρὸν ὕδωρ συμφέρει καὶ τὸ θερμόν; Ἡ ὅτι τὰ χίμετλα δι' ὑπερβολὴν γίνονται ὑγροῦ; Τὸ μὲν ⁷ οὖν ψυχρὸν συνίστησι καὶ τραχύνει τὸ ὑγρόν, τὸ δὲ θερμόν ἐκπνευματοῖ καὶ ἔξοδον ποιεῖ τῷ πνεύματι, ἀραιοῦν τὴν σάρκα.

- 54 Διὰ τί τὸ ψυχρὸν καὶ ποιεῖ καὶ παύει τὰ χίμετλα, καὶ τὸ θερμόν τὰ ⁸ πυρίκαυστα; Ἡ διὰ τὸ αὐτό; Ποιεῖ μὲν συντήκοντα, παύει δὲ ⁹ μᾶλλον ξηραίνοντα.

¹ ἐνοπτρον] ἐνόπτρον C^a, om. Y^a. ² εὐθύς ποι κρίνειν X^a. ³ καὶ ante κομιδῇ om. C^a. ⁴ ἐντὸς ὑγρόν δ. margo X^a. ⁵ οὖν om. C^a. ⁶ πυρίκαυστα Y^a. et margo X^a, πυρκαῦματα C^a. ⁷ μᾶλλον om. X^a.

^e Ἐν τοῖς πυρετοῖς δίδοναι δεῖ τὸ ποτὸν πολλάκις καὶ 55
κατ' ὀλίγον. Τὸ μὲν γὰρ πολὺ παραρρεῖ, τὸ δὲ ὀλίγον
μὲν ^fπολλάκις δὲ διαβρέχει καὶ εἰς τὰς σάρκας χωρεῖ. Οἷα
γὰρ τὰ ἐν τῇ γῇ, εἰ μὲν κατὰ πολὺ ἔλθῃ τὸ ὕδωρ, παραρ-
ρεῖ, εἰ δὲ κατ' ὀλίγον, βρέχει μόνον, τὸ αὐτὸ καὶ ἐν τοῖς
πυρετοῖς. Τὰ γὰρ ῥέοντα ὕδατα εἰάν τις κατ' ὀλίγον ἄγῃ, ^g
^hὁ ὀχετὸς ἐκπίνει· εἰ δὲ τὸ ἴσον ἀθρόον ἄγῃ, ὅπου ^hἂν
ἄγῃ, χωρεῖ. Ἐπειτα κατακείσθω ἀκίνητος ὡς μάλιστα,
ἀκίνητος μὲν, ὅτι καὶ τὸ πῦρ φανερώς, εἰάν τις μὴ ⁱκινή, κα-
ταμαραίνεται. Πρὸς πνεῦμα δὲ μὴ κατακείσθω, διότι ὁ ἀνε-
μος τὸ πῦρ ἐξεγείρει καὶ ῥιπτιζόμενον τὸ πῦρ ἐξ ὀλίγου
πολὺ γίνεται. Περιστελλεσθαι δὲ τούτου ἕνεκεν, ὅτι πυρὶ ³
εἰάν ἀναπνοὴν μὴ διδῶς, σβέννυται. Καὶ τὰ ἱμάτια μὴ ἀπο-
γυμνούσθω, ὥς ἂν νοτὶς ^kἐγγένηται· τὸ φανερόν γὰρ πῦρ
τὸ ὑγρὸν σβέννυσιν. Κατὰ ταῦτα ^lδὲ καὶ ἐν τῇ φύσει.
Ἐπὶ δὲ τῶν ^mδιαλειπόντων πυρετῶν προπαρασκευάζειν δεῖ
καὶ ⁿἐκλούοντα, καὶ ^oπυριάματα πρὸς τοὺς πόδας παρατι-
θέντα, καὶ περιεσταλμένον ἀναπαύεσθαι, ὅπως ὅτι ^pθερμό-
τατος ἢ πρὸ τοῦ τὴν λῆψιν εἶναι. ^qΚαὶ γὰρ ὅπου πολὺ ⁴
πῦρ, λύχνος οὐ δυνήσεται καίεσθαι· τὸ γὰρ πῦρ τὸ πολὺ τὸ
ὀλίγον ^rἄγει πρὸς ἑαυτό. Τούτου ^sἕνεκα πολὺ πῦρ ἐν τῷ
σώματι παρασκευάζειν δεῖ, ^tὅτι ὀλίγον ὁ πυρετὸς πῦρ ἔχει,
^vὥστε τὸ πολὺ πῦρ ^wτὸ ὀλίγον πρὸς ἑαυτὸ ^xἄγει.

Τεταρταῖοις πυρετοῖς δεῖ μὴ λεπτύνειν, ἀλλὰ πῦρ ἐν τοῖς 56
σώμασιν ^yἐμποιεῖν εἰσάγοντα. Δεῖ δὲ καὶ τοῖς γυμνασίοις
χρῆσθαι. ^zἩ δὲ ἡμέρα ἢ λῆψις, λουσάμενον ὕπνον μὴ ζη-
τεῖν. Διὰ ^zδὲ τούτου καὶ συμφέρει θερμαίνουσα διαίτα, ὅτι
ἀσθενὴς ὁ τεταρταῖος πυρετός· εἰ γὰρ μὴ ἦν ἀσθενής, οὐκ

^e ἐν] διὰ τί ἐν w. ^f πολλάκις δὲ om. Ca. Ya.v. ^g ὁ om. Ca. ^h εἰάν
codices. ⁱ ἐγκινή margo Xa. ^k γένηται Ca. ^l δὴ Ca. ^m λειπόν-
των Ca. ⁿ ἐκλούοντα Q. Ca. Ka. Ya.v. et margo u. ^o περιάματα Ka.
^p θερμότερος codices: correxit Sylburgius. ^q καὶ—καίεσθαι om. Ca.
^r πρὸς αὐτὸ ἄγει Xa. ^s ἕνεκεν Ka. Oa. Ya.x. ^t διότι Ca. ^v ὥσπερ
Ka. Oa.s. ^w τὸ post πῦρ om. Ca. ^x ἄγειν w. ^y ποιεῖν Ca. ^z δὲ]
γὰρ Ca.

- 2 ἂν τεταρταῖος ἐγένετο. Ὅρᾱς; Ὅπου πῦρ πολὺ, λύχνος οὐ δύναται καίεσθαι· τὸ γὰρ πολὺ τὸ ὀλίγον πρὸς ^a αὐτὸ ^b ἀρπάζει. ^c Τούτου δ' ἕνεκεν πολὺ πῦρ ἐν τῷ σώματι ^d ἐμποιεῖν, ὅτι ὀλίγον ὁ πυρετὸς πῦρ ἔχει. Ἔστι δὲ τὸ καθ' ἡμέραν διαίτημα τὸ μὲν πῦρ τὸ δὲ νοτίδα εἰς τὸ σῶμα εἰσάγοντα. Εἰσὶ δὲ νόσοι αἱ μὲν ἀπὸ πυρός, αἱ δὲ ἀπὸ νοτίδος.
- 57 Ἱατρεύονται δὲ αἱ μὲν ἀπὸ πυρὸς νόσοι ^e νοτίδι, αἱ δὲ ἀπὸ νοτίδος πυρί· νοτίδα γὰρ ξηραίνει.

B. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ἹΔΡΩΤΑ.

- Διὰ τί ^g οὔτε συντείνουσιν οὔτε κατέχουσι ^h τὸ πνεῦμα γίνεται ἰδρώς, ἀλλὰ μᾶλλον ⁱ ἀνιέσιν; Ἡ ὅτι ^k τὸ πνεῦμα κατεχόμενον πληροὶ τὰς φλέβας, ὥστε κωλύει ἐξιέναι, ὥσπερ τὸ ὕδωρ τὸ ἐκ τῶν κλεψυδρῶν, ὅταν πλήρεις οὔσας ^l ἐπιλάβῃ τις. Ὅταν δὲ ἐξέλθῃ, πολὺς γίνεται διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἐπιληψία ἀθροισθῆναι κατὰ μικρόν.
- 2 Διὰ τί οὐχ ἰδρουῖσι τὰ ἐν θερμῷ ὕδατι μέρη, οὐδ' ἂν θερμὰ ᾖ; Ἡ διότι ^m κωλύει τὸ ὕδωρ τήκεσθαι, ὃ δὲ ἰδρώς τὸ κακῶς προσφκοδομημένον ἐστὶν ἐν τῇ σαρκί, ⁿ ὃ κωλύει τήκεσθαι, ὅταν ἐκκρίνηται διὰ θερμότητα.
- 3 Διὰ τί ὁ ἰδρώς ἀλμυρόν; Ἡ διότι γίνεται ὑπὸ κινήσεως καὶ θερμότητος, ἀποκρινούσης ὅσον ἀλλότριον ἔνεστιν ἐν τῇ προσφύσει τῆς τροφῆς πρὸς αἷμα καὶ τὰς σάρκας; Τοῦτο γὰρ τάχιστα ἀφίσταται διὰ τὸ μὴ οἰκεῖον εἶναι καὶ ἔξω ^o ἐξικμάζει. Ἀλμυρὸς δ' ἐστὶ διὰ τὸ ^p τὸ γλυκύτατον καὶ κουφότατον εἰς τὸ σῶμα ἀνηλῶσθαι, τὸ δὲ ἀλλοτριώτατον καὶ ἀπεπτότατον ἀπολύεσθαι. Τὸ τοιοῦτον δὲ ἐν μὲν τῇ κάτω ὑποστάσει οὖρον καλεῖται, ἐν δὲ σαρκὶ ἰδρώς· ἄμφω δὲ ἀλμυρὰ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

^a αὐτὸ X^a. ^b ἔλκει C^a. ^c τοῦτο X^a. ^d ἐμποιεῖ C^a. Y^a. ^e νοτία codices. ^f ἰδρώτων Q. ^g codices οὐδὲ σ. οὐδὲ. ^h τὸ om. C^a. ⁱ ἀνίησιν C^a: ceteri ἀνείσιν. ^k τὸ om. C^a. ^l μεταλάβῃ C^a. ^m τὸ ὕδωρ κωλύει X^a. ⁿ ὃ om. X^a, ὃ κωλύει τήκεσθαι om. C^a. Y^a. ^o ἰκμάζει C^a, ἐξικμάζειν X^a. ^p alterum τὸ om. C^a. X^a. Y^a.

Διὰ τί τὰ ἄνω ἰδρῶσι μᾶλλον τῶν κάτω; Πότερον τὸ 4
θερμὸν ἄνω καὶ ἀνέρχεται καὶ ἔστιν ἄνω, τοῦτο δὲ ἄνω φέρει
τὸ ὑγρὸν; Ἡ ὅτι πνεῦμα ποιεῖ τὸν ἰδρῶτα, τοῦτο δὲ ἐν τοῖς
ἄνω; Ἡ διότι ἄπεπτον ὑγρὸν ὁ ἰδρῶς ἐστίν, τοιοῦτο δὲ ἐν
τοῖς ἄνω; Ἡ γὰρ κράσις ἄνω.

Διὰ τί τὰς χεῖρας γυμναζομένοις μάλιστα ἰδρῶς γίνεται, 5
ἐὰν τὰ ἄλλα ὁμοιοσχημονῶμεν; Ἡ διότι ἰσχύομεν μάλιστα
τούτῳ τῷ τόπῳ; Ἡ Τούτῳ γὰρ τὸ πνεῦμα κατέχομεν ἢ τῷ
ἔγγιστα τοῦ ἰσχύοντος πονουῦντες δὲ μᾶλλον ἰσχύομεν
οὕτω δὲ ἔχοντες τὸ πνεῦμα μᾶλλον κατέχομεν. Εἰτα καὶ
τῇ τριβομένῃ συμπονοῦμεν μᾶλλον ἢ ὅταν ἄλλο μέρος ἢ τρι-
βώμεθα τῇ γὰρ καθέξει τοῦ πνεύματος καὶ τριβόμενοι γυ-
μναζόμεθα καὶ τρίβοντες.

Διὰ τί ὁ ἰδρῶς ἐκ τῆς κεφαλῆς ἢ ὃς οὐκ ὅξει ἢ ἡττον ὡς τοῦ 6
ἐκ τοῦ σώματος; Ἡ ὅτι εὐπνοὺς ὁ τῆς κεφαλῆς τόπος;
Δηλοὶ δὲ μανὸς ὢν τῇ τῶν τριχῶν ἐκφύσει. Δυσώδεις δὲ
οἱ τόποι καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς γίνεται, ὅσα μὴ ἔμπνοια.

Διὰ τί οἱ γυμναζόμενοι ἐὰν διαναπαυσάμενοι παλαίωσιν, 7
μᾶλλον ἰδρῶσιν ἢ ἐὰν συνεχῶς; Ἡ διὰ τὸ ἀθροίζεσθαι
διαναπαυομένων ἔπειτα τοῦτον τὸν ἰδρῶτα ἐξάγει ὑστερον ἢ
πάλῃ. Ἡ δὲ συνεχὴς ἀναξηραίνει ὥσπερ ὁ ἥλιος.

Διὰ τί μᾶλλον ἰδρῶσιν, ὅταν μὴ διὰ πολλοῦ χρόνου 8
χρῶνται ταῖς ἀφιδρώσεσιν; Ἡ διότι οἱ ἰδρῶτες γίνονται οὐ
μόνον δι' ὑγρότητα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ὑποὺς πόρους ἀνεῶχθαι
μᾶλλον καὶ ἔσθαι τὰ σώματα εἶναι; Τοῖς μὲν οὖν μὴ
χρωμένοις συμμεμύκασιν οἱ πόροι, τοῖς χρωμένοις δ' ἀναστο-
μοῦνται.

Διὰ τί τοῦ ἡλίου μᾶλλον θερμαίνοντος τοὺς γυμνοὺς ἢ 9
τοὺς ἀμπεχομένους, ἰδρῶσι μᾶλλον οἱ ἀμπεχομένοι; Πό-
τερον ὅτι τοὺς πόρους συμμύει ποιεῖ ἐκκαίων ὁ ἥλιος; Ἡ

ἢ τοῦτο γὰρ C^a. ἢ τῷ] τὰ C^a. τῷ—κατέχομεν in margine ponit X^a.
ἔχοντος C^a. et margo X^a. ἢ τρίβωμεν X^a. ὃς om. C^a. ὡς τοῦ
om. idem. ἔμπνοια C^a. ὑποὺς om. C^a. ὑγρὰ C^a.

διότι τὰς ἀτμίδας ξηραίνει; Ἀμπεχομένοις δὲ ταῦτα ἦττον συμβαίνει.

- 10 Διὰ τί ἰδρουῦσι μάλιστα τὰ πρόσωπα; Ἡ ὅσα ἀραιὰ καὶ ὑγρὰ μάλιστα, διὰ δὲ τούτων ὁ ἰδρῶς διαπορεύεται. Δοκεῖ δὲ πηγὴ εἶναι ἡ κεφαλὴ τοῦ ὑγροῦ· διὸ καὶ αἱ τρίχες, διὰ τὸ πολὺ ὑγρόν. Ὁ δὲ τόπος ἀραιὸς καὶ ἰσχνός· διείσιν ἄρα κατὰ φύσιν.
- 11 Διὰ τί οὐτ' ἀθρόου ὄντος τοῦ πυρὸς μᾶλλον ἰδρουῦσιν, οὐτ' ἐλάττωνος αἰε, ἀλλὰ πλείονος ἑπεισφερομένου; Οἱ γὰρ ἐν τοῖς πυριατηρίοις ἰδρουῦσι μᾶλλον ἢ εὐθὺς εἰ εἴη τοσοῦτον. Ἡ ὅτι τὸ σύμμετρον ἕκαστον ἐργάζεται; Οὐκοῦν εἰ τοσοῦτον ποιεῖ, τὸ πλεῖον οὐ^α ποιήσει πλεῖον ἢ μᾶλλον τούναντιόν, ὅτι ὁ τῷ σύμμετρον εἶναι ἐργάζεται τὸ ἔργον. Διὰ μὲν οὖν τοῦτο οὐχὶ πρὸς^ε πλεῖον μᾶλλον ἰδρουῦσι, διὰ δὲ τὸ πρὸς ἕκαστον ἄλλην εἶναι συμμετρίαν, καὶ τὸ πεποιηκὸς μηκέτι ποιεῖν προστιθεμένου μᾶλλον. Οὐ γὰρ ταῦτ' οὐ προδοποιεῖται εἰς ἕκαστον καὶ ἐπιτηδεῖως ἔχειν παρασκευάζει, καὶ ἤδη τοῦτο ἐργάζεται, ἀλλ' ἕτερον. Τὸ μὲν οὖν ὀλίγον μᾶλλον ἢ πολὺ προωδοποίησε καὶ παρεσκεύασε τὸ σῶμα πρὸς τὸ ἰδρῶν· ἄλλης δὲ δεῖ συμμετρίας καὶ πλείονος πρὸς τὸ ποιῆσαι. Τούτῳ δὲ οὐκέτι ποιεῖ δὲ πεποίηκεν, ἀλλὰ μετ' αὐτὸ ὕστερον, ἄλλο τῆς συμμετρίας γινόμενον.
- 12 Διὰ τί ἡ ἀποστλεγγισαμένοις μᾶλλον ρεῖ ὁ ἰδρῶς ἢ ἐῶσιν ἐπιμεῖναι; Πότερον διὰ^β τὸ καταψύχεσθαι ὑπὸ τοῦ ἔξω; Ἡ ὅτι ὥσπερ^ι πῶμα γίνεται ὁ ἔξω ἰδρῶς ἐπὶ τοῖς πόροις, ὥστε κωλύει τοῦ ἔσωθεν τὴν ὁρμήν.
- 13 Διὰ τί τὸ πῆγανον δυσώδεις τοὺς ἰδρῶτας ποιεῖ, καὶ ἔνια τῶν μύρων; Ἡ ὅτι ὦν ἐν τῇ ὁσμῇ βαρύτης ἐν, ταῦτα κεραννύμενα ταῖς περιττωματικαῖς ὑγρότησι κακωδεστέραν ποιεῖ τὴν ὁσμὴν;
- 14 Διὰ τί ἰδρουῦμεν τὸν νῶτον μᾶλλον ἢ τὰ πρόσθεν; Ἡ

^α τοῦ πυρὸς ὄντος C^a. ^β ἐπιφερομένου X^a. ^γ εἴ] εἰ τὸ Y^a. ^δ ποιήσει τὸ πλεῖον margo X^a. ^ε τῷ τὸ σ. Y^a. ^ς πλείονα C^a. ^ζ ἀποστλεγγισαμένοις C^a. Y^a. ^η τοῦ καταψύχασθαι C^a. ^ι πῶμα C^a.

ὅτι ἐν μὲν τῷ πρόσθεν ἐστὶ τόπος ἐντός, εἰς δὲ ἀποχετεύεται τὸ ὑγρόν, ἐν δὲ τῷ ὀπίσθεν ^k οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἐξω τὴν ἔκκρισιν ἀναγκαῖον γίνεσθαι. Τὸ δ' αὐτό ἐστὶν αἷτιον καὶ ὅτι τὴν κοιλίαν ἤττον ἰδρούμεν ^l ἢ ^m τὸ στήθος. Ἔτι ⁿ δὲ ² ὅτι μᾶλλον ^o διαφυλακτικόν ἐστὶ τοῦ ἰδρώτος τὰ νῶτα καὶ τὰ ὀπίσθεν ἢ τὰ ^p πρόσθεν διὰ τὸ μᾶλλον τὰ ἔμπροσθεν ^q τῶν ὀπίσθεν ἀποψύχεσθαι. Ὅπερ ἐστὶν αἷτιον καὶ ^r τοῦ τὰς μασχάλας ἰδρῶν τάχιστα καὶ μάλιστα· ἥκιστα γὰρ ψύχονται. Ἔτι δὲ σαρκωδέστερά ἐστι τὰ περὶ τὸν νῶτον τῶν ^s πρόσθεν, ὥστε ὑγρότερα. Πλείων δὲ ὑγρότης ἐστὶν ἐν τοῖς ὀπίσθεν· ^t ὁ γὰρ μυελὸς κατὰ τὴν ράχιν ὧν ὑγρασίαν πολλὴν παρέχει.

Διὰ τί ἐφ' αὐτὰ κατακείμεθα, οὐχ ἰδρούμεν; Ἡ ὅτι θερ- 15 μὸς ὧν ὁ τόπος ^φ ἀπτόμεθα, κωλύει ^v διεξιέναι τὸν ἰδρώτα· ἀναξηραίνει γὰρ αὐτόν. Ἔτι δὲ θλίβεται, θλιβόμενον δὲ διαχεῖται τὸ αἷμα, οὗ συμβαίνοντος καταψύχεται μᾶλλον. Σημεῖον δὲ ἡ νάρκη· κατάψυξις τε γὰρ ἐστὶ τὸ πάθος, καὶ γίνεται ἐκ θλίψεως ἢ πληγῆς.

Διὰ τί οἱ καθεύδοντες μᾶλλον ἰδρούσιν; Ἡ διὰ τὴν 16 ἀντιπερίστασιν; Ἀθροισθὲν γὰρ τὸ θερμὸν ἐντὸς ἐξελαύνει τὸ ὑγρόν.

Διὰ τί τὸ πρόσωπον ^w μάλιστα ἰδρούσιν ^x ἀσαρκότατον 17 ὄν; Ἡ ὅτι εὐῖδρωτα μὲν ὅσα ὑφυγρα καὶ ἀραιά, ἡ δὲ κεφαλὴ τοιαύτη; Ὑγρότητα ^y γὰρ οἰκείαν ἔχει πλείστην. Δηλοῦσι δὲ αἱ φλέβες τείνουσαι ἐντεῦθεν, καὶ οἱ κατάρροι ἐξ αὐτῆς, καὶ ὁ ἐγκέφαλος ὑγρός, καὶ οἱ πόροι πολλοί. Σημεῖον δὲ αἱ τρίχες ὅτι πολλοὶ οἱ πόροι εἰσὶ, περαίνοντες ^z ἐξω. Οὐκ οὖν ἐκ τῶν κάτω ὁ ἰδρὼς ἀλλ' ἐκ τῆς κεφαλῆς γίνεται. Διὸ ἰδρούσι καὶ πρῶτον καὶ μάλιστα τὸ μέτωπον

^k οὐκέτι ἀλλ' C^a. ^l ἢ ὅτι X^a. ^m τὸ om. C^a. ⁿ δέ] τὸ X^a.
^o φυλακτικόν C^a, omisso μᾶλλον. ^p ἔμπροσθεν C^a. ^q τῶν ὀπίσθεν
in margine ponit X^a. ^r τοῦ] τὸ C^a. ^s ἔμπροσθεν X^a. ^t ὁ μὲν
γὰρ C^a. ^v διέναι X^a. Y^a. ^w μᾶλλον C^a. ^x ἀσάρκων C^a. X^a. ^y γὰρ
om. C^a.

ὑπόκειται γὰρ πρῶτον· τὸ δὲ ὑγρὸν κάτω ρεῖ ἄλλ' οὐκ ἄνω.

- 18 Διὰ τί οἱ ἰδρoῦντες ἐὰν ψυχθῶσιν ἢ ὕδατι ἢ πνεύματι, ναυτιῶσιν; Πότερον τὸ ὑγρὸν ψυχθὲν ἔστη ἀθρόον, ἔμ- προσθεν ^z οὐκ ἡρεμοῦν διὰ τὸ ρεῖν; ^a Ἡ καὶ τὸ πνεῦμα διὸν ἔξω γινόμενον ^b ἰδρῶς διὰ τὴν ψύξιν, τοῦτο ἔσω ψυχθὲν πρὶν ἐξελθεῖν ὑγρὸν ἐγένετο, καὶ προσπεσὼν ποιεῖ τὴν ναυ- τίαν;
- 19 Διὰ τί ποτε ^c ἐκ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ποδῶν μάλιστα ^d οἱ ἰδρῶτες γίνονται θερμαινομένων; Ἡ ὅτι τὸ θερμαινό- μενον ἐφέλκει ἐφ' ἑαυτὸ τὸ ὑγρὸν, τὸ δὲ ὑγρὸν οὐκ ἔχει ὅπῃ καταναλίσκῃται διὰ τὸ εἶναι τοὺς τόπους τούτους ὁστώδεις. ^e Ἐκπίπτει οὖν ἔξω.
- 20 Διὰ τί οἱ πονοῦντες, ^e ὅταν παύσωνται, ἰδρoῦσιν; Ἐδει γάρ, εἴπερ ^f ὁ πόνος αἴτιος, ὅταν πονῶσιν. Πότερον ὅτι ^g πονοῦντων μὲν ὑπὸ τοῦ πνεύματος αἱ φλέβες ^h ἐμψυσώμεναι τοὺς πόρους συμμεμυκέναι ποιούσι, παυσαμένων δὲ συνίζου- σιν, ὥστε ⁱ δι' εὐρυτέρων γινομένων τῶν πόρων ῥᾶον διέρχε- ^j ται τὸ ὑγρὸν. Ἡ ὅτι πονοῦντων μὲν ἀποκρίνει ἢ κίνησις ἐκ τοῦ ^k συμπεφυκότος ὑγροῦ πνεῦμα, καὶ διὰ θερμότητα τὴν ἀπὸ τῆς κινήσεως γίνεται τὸ ὑγρὸν πνεῦμα ἐπιπολῆς· ὅταν δὲ παύσῃται πονῶν, ἅμα καὶ ἡ θερμότης λήγει, καὶ ἐκ τοῦ πνεύματος πυκνουμένου ὑγρότης γίνεται, ὁ καλούμενος ἰδρῶς.
- 21 Πότερον δεῖ μᾶλλον τοῦ θέρους παρασκευάζειν τὸ ἰδρoῦν ἢ τοῦ χειμῶνος; Ἡ ὅτε μᾶλλον ὑγροὶ καὶ χαλεπώτεροι ἄνευ ἐπιμελείας ^l γένοιντ' ἄν, ὥστε τοῦ χειμῶνος ^m ἂν ⁿ δέοι μᾶλλον, ^o ἢ μεγάλη ἡ μεταβολὴ καὶ τὰ περιττώματα οὐ ^p συνεκπέττεται. Πάλιν ψυχθέντος ἔτι παρὰ φύσιν ^p τὸ τοῦ χειμῶνος. Δῆλον ἄρα ὅτι τοῦ θέρους μᾶλλον. Καὶ γὰρ

^z οὐκ ἡρεμοῦν Y^a. ^a ἢ ὅτι καὶ margo X^a. ^b ἰδρῶς] ὑγρὸν Ca.
^c ἐκ τῶν ποδῶν καὶ τῆς κεφαλῆς X^a. ^d οἱ om. X^a. ^e codices δτε παύ-
 σονται. ^f ὁ πόνος] ὦν ὡς Ca, οως Y^a. ^g πονοῦντος Y^a. et pr. X^a.
^h ἐκψυσώμεναι Ca. ⁱ δι' om. Ca. ^k πεφυκότος Ca. ^l γένοιντ' Ca.
^m ἂν] οὐκ ἂν margo X^a. ⁿ δέη X^a. ^o ἢ] ἢ Ca. X^a. ^p τὸ in margine
 ponit X^a.

τὰ ὑγρά σήπεται μᾶλλον ἅπαντα τοῦ θέρους· διὸ τότε δεῖ ἀπαντλεῖν. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ οἱ ἀρχαῖοι πάντες οὕτως ἔλεγον.

Διὰ τί αἰὲ τοῦ σώματος ῥέοντος καὶ τῆς ἀπορροῆς γινο- 22
μένης ἐκ τῶν περιττωμάτων οὐ κουφίζεται τὸ σῶμα, εἰ μὴ ἀφιδρώσῃ; Ἡ ὅτι ἐλάττων ἢ ἔκκρισις. Ὅταν γὰρ ἐξ ὑγροῦ μεταβάλλῃ εἰς ἀέρα, πλείον γίνεται ἐξ ἐλάττονος· τὸ γὰρ ὑγρὸν διακρινόμενον πλείον. Ὡστε πλείονι χρόνῳ ἢ ἔκκρισις. Διὰ τε τοῦτο καὶ ὅτι δι' ἐλαττόνων πό- 1
ρων ἢ ἔκκρισις ἐστίν. Ἔτι τὸ γλίσχρον καὶ τὸ κολλῶδες μετὰ μὲν τοῦ ὑγροῦ ἐκκρίνεται διὰ τὴν κατὰ μίξιν, μετὰ δὲ τοῦ πνεύματος ἀδυνατεῖ. Μάλιστα δὲ τοῦτ' ἐστὶ τὸ λυ-
ποῦν. Διὸ καὶ οἱ ἔμετοι τῶν ιδρώτων κουφίζουσι μᾶλλον, 3
ὅτι συνεξάγουσι τοῦτο ἅτε ἡ παχύτεροι καὶ σωματωδέστεροι ὄντες. Καὶ ὅτι τῇ μὲν σαρκὶ πόρρω ὁ τόπος οὗτος, ἐν ᾧ τὸ γλίσχρον καὶ τὸ κολλῶδες, ὥστε ἔργον μεταστῆσαι, τῇ δὲ κοιλίᾳ ἐγγύς· ἡ γὰρ ἐν αὐτῇ ἐγγίνεται ἢ πλησίον· διὸ καὶ δυσεξάγωγον ἄλλως.

Διὰ τί ἦττον ιδροῦσιν ἐν αὐτῷ τῷ πονεῖν ἢ ἀνέντες; 23
Ἡ ὅτι πονοῦντες μὲν ποιοῦσι, ὕπερον καὶ πεποιήκασιν; Εἰκότως οὖν ἐκκρίνεται πλέον· ὅτε μὲν γὰρ γίνεται, ὅτε δὲ ἐστίν. Ἡ ὅτι πονούντων μὲν συγκλείονται τῆς ἡ σαρκὸς οἱ πόροι διὰ τὴν κάθεξιν τοῦ πνεύματος, ὅταν δ' ἀνῶσιν ἀνοί-
γονται; Διὸ καὶ τὸ πνεῦμα κατέχοντες ἦττον ιδροῦσιν.

Διὰ τί οὐχὶ ὅταν τροχάζωμεν, ὁ ιδρῶς πλείων, καὶ 24
ὅταν ἐν κινήσει ἢ τὸ σῶμα, ἀλλ' ὅταν παύσωνται; Ἡ ὅτι τότε μὲν ὥσπερ ὑπὸ τῆς χειρὸς ἢ ἄλλου τινὸς ἐστὶν ὕδωρ ῥέον ἀποφρᾶξαι πανταχόθεν συναθροίζομενον, ὅταν δὲ ἀφεθῇ, πλέον ἢ ὅσον ἐξ ἀρχῆς. Ὡς δὲ ὑπὸ τῆς χειρὸς, οὕτω καὶ ὑπὸ τοῦ πνεύματος ἐστὶν ἀποληφθῆναι, ὥσπερ ἐν τῇ κλε-

α ἔλεγον οὕτως C^a. ἡ om. C^a. X^a. ὅταν—ἐκκρισις om. C^a.
τ μεταβάλλῃ Y^a. υ τε] codices δέ. πόνων C^a. x παχύτεροι] κουφώ-
τεροι C^a. γ codices πεποιήκότες δὲ πεπονήκασιν. ἡ γαστρός C^a.
ἡ οὐχὶ om. X^a, qui mox οὐ πλείων. b πλείω Y^a. c παύσωνται margo
X^a. d τοῦ om. C^a.

ψύδρα, καὶ πάλιν πρὸς τὴν κύστιν ἀπολαμβάνει γὰρ ἐν-
τός. Ὅμοιως οὖν πολλῆς κινήσεως οὐσης τὸ πνεῦμα ἐναπο-
λαμβάνεται· διὸ καὶ αἱ φλέβές διατείνονται τοῦ ὑγροῦ οὐ
δυναμένου ἐξίεναι. Ἀπολαμβανόμενον δὲ ἀθρόον τὸ ὑγρόν,
ὅταν ἀνεθῇ τὸ πνεῦμα, ἀθρόον ἐξέρχεται.

- 25 Διὰ τί, ὅταν ^ε πίνωσιν, ἦττον ἰδρουῦσιν ἐπιφαγόντες; Ἡ
διότι τὰ σιτία ἐπισκᾶται ^ι μὲν τὴν ὑγρότητα καθαπερεὶ
σπόγγος ἐμπεσών, ἔστι δὲ κωλύσαι τὴν ὀρμὴν οὐ μικρὸν
μέρος, ὥσπερ ἐν τοῖς ^ς ῥεύμασι, τὸ ἐπιλαβεῖν τοὺς πόρους
προσενεγκάμενον τὴν τροφήν.
- 26 Διὰ τί οἱ ἀγωνιῶντες ἰδρουῦσι τοὺς πόδας, τὸ δὲ πρόσω-
πον οὐ; Μᾶλλον γὰρ εὐλογον, ὅταν πᾶν ἰδρῶσι τὸ σῶμα,
τότε μᾶλλον καὶ τοὺς πόδας· ψυχρότατος γὰρ ὁ τόπος, ^η διὸ
ἥκιστα ἰδρουῦσιν. Καὶ οἱ ἰατροὶ ἐν ταῖς ἀρρωστίαις μάλιστα
περιστελλεῖν τοὺς πόδας παραγγέλλουσιν, ὅτι εὐψυκτοί
εἰσιν, ὥστε ἀρχὴν ῥαδίως ῥίγους ποιοῦσι καὶ τῷ ἄλλῳ σώματι.
- 2^η ὅτι καὶ ἡ ἀγωνία ἐστὶ θερμότητος οὐ μετὰστασις ὥσπερ
ἐν τῷ φόβῳ ἐκ τῶν ἄνω ^ι τόπων εἰς τοὺς κάτω (διὸ καὶ αἱ
κοιλίαι λύνονται τῶν φοβουμένων) ἀλλ' αὐξήσις θερμοῦ, ὥσπερ
ἐν τῷ θυμῷ; Καὶ γὰρ ὁ θυμὸς ^κ ζέσις τοῦ θερμοῦ ἐστὶ τοῦ
περὶ τὴν καρδίαν καὶ ὁ ἀγωνιῶν οὐ διὰ φόβον καὶ διὰ ψύξιν
πάσχει, ἀλλὰ διὰ τὸ ^λ μέλλον.
- 27 Διὰ τί τὸ πρόσωπον ἐξερυθροὶ γίνονται, οὐχ ἰδρουῦσι δέ;
Ἡ διὰ τὸ μᾶλλον θερμαίνεσθαι, ὥστε τὸ μὲν ἐν τῷ προσώπῳ
ὑγρὸν ξηραίνει ἢ θερμότης ἐπιπολάζουσα, τὸ δὲ ἐν τοῖς ποσὶ
συντήκει διὰ τὸ ^μ ἐλάττων μὲν εἶναι, ^ν πλείων δὲ τῆς ἐμφύ-
του καὶ προὑπαρχούσης.
- 28 Διὰ τί καθεύδοντες ἰδρουῦσι μᾶλλον ἢ ἐγρηγορότες; Ἡ
ὅτι ἔσθθεν ἢ ἀρχὴ τοῦ ἰδρώτος, θερμότερα δὲ τὰ ἐντός, ὥστε
^ν καὶ ἐκκρίνει διαχέουσα ἢ ἐντὸς θερμότης τὸ ἐντὸς ὑγρόν.

^ε πίνωσιν Ca. ^ι μὲν om. Xa.Ya. ^ς ῥήμασι Ca.Ya. ^η διὸ καὶ
ἥκιστα Xa. ^ι τόπων καὶ τῷ ἄλλῳ σώματι ἢ ὅτι ἀγωνία ἐστὶ εἰς Ca.
^κ ζέσις margo Xa. ^λ μέλος Ca.Ya. ^μ codices ἐλάττω et πλείω.
^ν καὶ om. Ca.Ya.

*^υ Ὅτι αἰεῖ ἔοικεν ἀπορρεῖν τι τοῦ σώματος, ἀλλὰ διὰ τὸ μη-
θὲν εἶναι πρὸς ὃ ῥ^ρ προσκίπτον ἀλίσθησεται λανθάνει. Ση-
μεῖον δέ τὰ γὰρ κοῖλα τοῦ σώματος αἰεὶ ἰδροῖ.

Διὰ τί ἐν τοῖς ^α πυριατηρίοις μᾶλλον ἰδρῶσιν, ῥ^ρ ὅταν ἢ 29
ψῦχος; Ἡ ὅτι τὸ θερμὸν οὐ βαδίζει ἔξω διὰ τὴν τοῦ ^ψ ψυ-
χροῦ περίστασιν (κωλύεται γὰρ ὑπὸ τούτου), ἀλλ' ἐντὸς
κατειλούμενον καὶ μένον διαλύει τὰ ἐν ἡμῖν ὑγρά, καὶ ἰδρῶτα
ποιεῖ ἐξ αὐτῶν.

Διὰ τί ^τ ὠφελιμώτερός ἐστιν ὁ ἰδρῶς, ^κ κἂν ^ω ἐλάττων 30
ἐπέλθῃ, ὁ γυμνοῦ τροχάζοντος γενόμενος ἢ ὁ ἐν ἱματίῳ;
Ἡ τὸ μὲν πονεῖν τοῦ ^μ μὴ πονεῖν βέλτιόν ἐστι καθόλου, καὶ
ὁ ἰδρῶς δὲ ὁ μετὰ πόνου τοῦ ἄνευ πόνου βελτίων ἐστί, καὶ ^υ ὁ
μᾶλλον δὲ μετὰ πόνου τοῦ ἥττον βελτίων; Μᾶλλον δ' ἐστὶ
μετὰ πόνου ὁ γυμνοῦ τροχάζοντος γινόμενος. Ἐὰν γὰρ μὴ
^π πολλὴ συντονία τροχάσῃ, οὐ δύναται ἰδρῶσαι γυμνὸς ὢν
ἐν ἱματίῳ γὰρ κἂν πάνυ μετρίως τροχάσῃ, ταχὺ ἰδροῖ διὰ
τὴν ἀπὸ τοῦ ἱματίου ἀλέαν. Καὶ εὐχρύτεροι δὲ γίνονται,
οἱ γυμνοὶ τρέχοντες τοῦ θέρου τῶν ἐν ἱματίοις, ὅτι ὥσπερ
ἅπαντες οἱ ἐν τοῖς εὐπνουστέροις τόποις οἰκοῦντες εὐχρού-
στεροὶ εἰσι τῶν ἐν τοῖς καταπεπνιγμένοις οἰκούντων, οὕτω
καὶ αὐτὸς αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὅταν ὥσπερ ἐν εὐπνοίᾳ ἢ, τότε
εὐχρύτερός ἐστιν ἢ ὅταν καταπεπνιγμένος ἢ καὶ περιεχό-
μενος ὑπὸ τινος ^α ἀλέας πολλῆς, ὃ συμβαίνει μᾶλλον τῷ ἐν
ἱματίῳ τρέχοντι. ^β Διὰ ταῦτα δὲ ^γ καὶ οἱ πολὺν χρόνον
καθεύδοντες ^δ εὐχρύτεροὶ εἰσι τῶν μέτριον χρόνον καθευδόν-
των καταπέπνικται γὰρ καὶ ὁ καθεύδων.

Διὰ τί οἱ ἀγωνιῶντες ἰδροῦσι τοὺς πόδας, τὸ δὲ πρόσωπον 31
οὐ, ἐν τῷ ἄλλῳ βίῳ ἰδρῶντων ἡμῶν μάλιστα μὲν τὸ πρόσ-
ωπον, ἥκιστα δὲ τοὺς πόδας; Ἡ ὅτι ^ε ἡ ἀγωνία φόβος
τίς ἐστι πρὸς ἀρχὴν ἔργου, ὁ δὲ φόβος κατάψυξις τῶν ἄνω·

ο ὅτι] ὥστε X^a. ρ πίπτον C^a. α πυριατηρίοις C^a. ρ ὅταν] ἢ ὅταν
Ca.Xa.Ya. ψ ψυχροῦ] ψύχους X^a. τ ὠφελιμώτατός C^a. κ κἂν ἐλ.
ἐπ. om. C^a. ω ἐλάττων X^a. μ μὴ om. C^a. υ ὁ om. idem. π πολλὴ
C^a. α ἀλέας Y^a, qui sæpe ita. β διὰ om. Ca.Y^a. γ καὶ om. C^a.
δ εὐχρύτεροι Ca.X^a. ε ἡ om. C^a.

- ² διὸ καὶ ὠχρίῳσι τὰ πρόσωπα οἱ ἀγωνιῶντες. ¹Κινουῦνται δὲ καὶ σκαίρουσι τοῖς ποσίν· ποιοῦσι γὰρ τοῦτο οἱ ἀγωνιῶντες καὶ καθάπερ γυμνάζονται· ²διόπερ εἰκότως ἰδρῶσι ταῦτα οἷς πονοῦσιν. Καὶ τρίβουσι δὲ τὰς χεῖρας καὶ συγκαθιάσι ³καὶ ἐκτείνονται καὶ ἐξάλλονται καὶ ⁴οὐδέποτε ἡρεμοῦσιν· ὀρμητικοὶ γάρ εἰσι πρὸς τὸ ἔργον διὰ τὸ τὸ θερμὸν αὐτῶν ἡθροῖσθαι εἰς τὸν περὶ τὸ στῆθος τόπον ⁵ὄντα ⁶εὐσωματωδέστερον· ὅθεν ⁷πάντῃ διάττοντος αὐτοῦ τε καὶ τοῦ αἵματος συμβαίνει ⁸πυκνὴν καὶ ποικίλην γίνεσθαι κίνησιν.
- ³ Μάλιστα δὲ ⁹ἰδρῶσι τοὺς πόδας, ὅτι οὗτοι μὲν συνεχῶς πονοῦσι, τὰ δὲ ἄλλα μέρη τοῦ σώματος ἀναπαύσεως τυγχάνει ταῖς τῶν σχημάτων καὶ κινήσεων μεταβολαῖς.
- 32 Διὰ τί ἐν τοῖς πυριατηρίοις ¹⁰οὔτε ἀθρόου τοῦ πυρὸς ὄντος μᾶλλον ἰδρῶσιν, οὔτ' ἐλάττονος αἰετινομένου, ἀλλὰ πλείονος; ¹¹Ἐπεισφερομένου γὰρ τὰ πυριατήρια μᾶλλον ἰδρῶσιν ἢ εἴπερ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τοσοῦτον ἦν τὸ πῦρ. Ἡ τὸ μὲν πολὺ ἐκ πρώτης ξηρὰν λαμβάνον τὴν ἐπιπολῆς σάρκα καὶ δέρμα ¹²καίει καὶ ὀστρακοῖ, γενομένη δὲ τοιαύτη τέγγει τοὺς ¹³ἰδρῶτας. Τὸ δὲ ὀλίγον μᾶλλον τὴν σάρκα ἀνιέν αὐτὴν τε ἀραιοῖ, καὶ τὰ ἐντὸς καθάπερ ὀργάζει πρὸς τὴν διάκρισιν καὶ ἐξαγωγὴν. Οὕτω ¹⁴ἔχουσης αὐτῆς, ἐπεισενεχθὲν πλεόν πῦρ καὶ εἰσδύμενον εἰς βάθος τῆς σαρκὸς δι' ἀραιότητα ἐξατμίζει ¹⁵τε τὰ προμαλαχθέντα ὑγρά, καὶ τὰ λεπτὰ αὐτῶν ἀποκρίνον ἐξάγει μετὰ τοῦ πνεύματος.
- 33 Πότερον ¹⁶δεῖ μᾶλλον τοῦ θέρους παρασκευάζειν τὸ ἰδρῶν ἢ τοῦ χειμῶνος; Ἡ τοῦ μὲν χειμῶνος συστελλόμενον ἐντὸς τὸ θερμὸν ἐκπέττει καὶ πνευματοῖ τὰ ἐν ἡμῖν ὑγρά, διὸ πάντων αὐτῶν ἢ τῶν πλείστων ἀναλίσκομένων οὐδὲν δεῖται συγγενοῦς ἀποκρίσεως. Τοῦ δὲ θέρους δι' ἀραιότητος τῆς σαρκὸς ἐκπίπτοντος τοῦ θερμοῦ ἥττον πέττεται τὰ ἐν ἡμῖν ὑγρά·

¹ κινουῦνται—ἀγωνιῶντες om. C^a. ² εἰς διόπερ] διὸ X^a. ³ καὶ ἐκτείνονται om. X^a. ⁴ οὐδέπω C^a. ⁵ ὄντα] ὅταν C^a. ⁶ εὐσωματωδέστερον C^a. Y^a. ⁷ παντὸς X^a. ⁸ ποικίλην καὶ πυκνὴν X^a. ⁹ ἰδρῶν C^a. Y^a. ¹⁰ οὐδὲ codices. ¹¹ ἐπεισφερομένου] ἐπεὶ ἀφαιρόμενα C^a. ¹² καίει C^a. ¹³ τὰ τε C^a. ¹⁴ δὴ C^a. ¹⁵ ἀραιᾶς X^a.

διὸ δεῖται ἀπαντλήσεως. Ἐμμείναντα γὰρ διὰ τὴν ὥραν σήπεται καὶ νοσοποιεῖ. Σήπεται γὰρ πᾶν τὸ σηπόμενον ὑπ' ἀλλοτρίου θερμοῦ, ὑπὸ δὲ τοῦ οἰκείου πέττεται. Ἐν μὲν οὖν τῷ θερεί τὸ ἀλλότριον ἰσχύει, διὸ σήπεται ὡς πάντα μᾶλλον ἐν αὐτῷ, ἐν δὲ τῷ χειμῶνι τὸ οἰκείου, διὸ οὐ σήπει ὁ χειμῶν.

Διὰ τί τῶν ἰδρώτων γινομένων ὑπὸ τῆς ἐντὸς θερμασίας 34 ἢ ὑπὸ τῆς ἐκτὸς προσπίπτουσης, πρὸς ἐνίων ἰδρώτων φρίττομεν; Ἡ διότι ὑπὸ μὲν τῆς ἐντὸς θερμασίας ὅταν ἐκπίπτωσιν ἐκ πολλοῦ τόπου εἰς ὀλίγον, συστελλομένοις πρὸς τὴν περιοχὴν παντελῶς ^ατὰς τοῦ θερμοῦ περιόδους ἀποφράττουσιν, εἴτα ἡ φρίκη ἐγγίνεται; Ἐτι τῆς σαρκὸς παντελῶς διαβρόχου γινομένης καὶ τοῦ θερμοῦ ^γδιεξιόντος. Ἡ δὲ ἐκτὸς θερμασίᾳ προσπίπτουσα ἀραιοὶ τὸν χρώτα πρῶτον εἴτα τὸ ἐντὸς τῆς φύσεως θερμὸν ^δἀποκρινάμενον τὴν φρίκην ἐποίησεν.

Διὰ τί τῶν ἰδρώτων οἱ θερμοὶ κρίνονται βελτίους ^εεἶναι 35 τῶν ψυχρῶν; Ἡ ὅτι πᾶς μὲν ἰδρῶς περιττώματός τινος ἔκκρισις ἐστίν, εἰκὸς δὲ τὸ μὲν ὀλίγον περιττώμα ἐκθερμαίνεσθαι, τὸ δὲ πλεῖον μὴ ὁμοίως, ὥστε ὁ ψυχρὸς ἰδρῶς πολλοῦ περιττώματος ἂν εἴη σημεῖον διὸ καὶ μακροτέρας τὰς νόσους δηλοῖ.

Διὰ τί τῶν ἰδρώτων διὰ θερμασίαν γινομένων πρὸς τὸ 36 πολὺ πῦρ ἦγγον ^βἰδρῶμεν; Ἡ διότι ἦτοι σφόδρα θερμαινομένου τοῦ σώματος εἰς πνεύματα ὑγρὰ διαλύεται, ἢ ἐκπίπτοντος τοῦ ὑγροῦ καὶ ταχὺ ^γπεριξηραιομένου τὴν αἴσθησιν οὐ λαμβάνομεν;

Διὰ τί τοῦ ἡλίου μᾶλλον θερμαίνοντος, ἐὰν μηδὲν περί- 37 βλημα ^δἔχωμεν, ἰδρῶτες γίνονται τοῖς ἱματίοις περιστελλομένοις; Καὶ περὶ τούτου ^εταῦτὰ ἐρούμεν τῷ προτέρῳ.

Διὰ τί τῶν ^εὀξεῖων κινήσεων μᾶλλον θερμαίνειν δοκουσῶν, 38

^α μᾶλλον πάντα C^a. ^α τὰς om. C^a. Y^a. ^γ δὴ ἐξιόντος X^a. ^δ ἀποκρινόμενον C^a. ^ε εἶναι om. C^a. ^β ἰδρῶμεν C^a. ^γ περιξηραιομένου C^a, ξηραινομένου X^a. ^δ ἔχομεν C^a. Y^a. ^ε ταῦτα C^a. ^ε ὀξεῖων codices.

τῶν δὲ νωθρῶν ἤττον, αἱ πρὸς τὸ σιμὸν πορεῖαι νωθρότεραι οὔσαι ἰδρῶτάς τε μᾶλλον ἐκκρίνουσι καὶ τὸ πνεῦμα ^ε προσιστάσιν, ὡς θερμαίνουσαι μᾶλλον τῶν ^η κατάντων; Ἡ ὅτι τοῖς βάρεσιν εἰς τὸ κάτω φέρεσθαι κατὰ φύσιν ἐστίν, εἰς δὲ ² τὸ ἄνω παρὰ φύσιν. Ἡ οὖν τοῦ θερμοῦ φύσις ἡ φέρουσα ἡμᾶς πρὸς μὲν τὰ κατάντη οὐθέν συμπονεῖ, πρὸς δὲ τὰ σιμὰ ^ι φορτηγούσα διατελεῖ. Ὡστε διὰ μὲν τὴν τοιαύτην κίνησιν ἐκθερμαίνεται, καὶ μᾶλλον τοὺς ἰδρῶτας ἐκκρίνει, καὶ τὸ πνεῦμα προσίστησιν. Συμβάλλεται δέ τι ἐν ταῖς πορείαις καὶ ἡ τοῦ σώματος ^κ σύγκαμψις πρὸς τὸ μὴ εὐθυπορεῖν τὸ πνεῦμα ^ι προσιστάσα.

39 Διὰ τί τῶν ἰδρῶτων γινομένων, ὅσῃ ἂν ἐπιβάλληται τις μᾶλλον, οὐχ οἱ ^μ τὰ πλείστα τῶν ἱματίων ^ν ἐπιβαλλόμενοι ἰδρῶσιν; Καὶ περὶ τούτου ^ο ταῦτα ἐροῦμεν τῷ ἑπάνω.

40 Διὰ τί τῶν σωμάτων ξηροτέρων ὄντων τοῦ θέρους ἢ τοῦ χειμῶνος ἰδρωτικωτέρας διακείμεθα τοῦ θέρους; Ἡ ὅτι τοῦ μὲν θέρους ἀραιῶν τῶν σώματων ὄντων τὸ τῆς φύσεως θερμὸν οὐ πολὺ κατέχεται; Διαλύει οὖν τὰ ὑγρά εἰς πνεῦμα. Τοῦ δὲ χειμῶνος πεπικνωμένων ἐκτὸς τῶν σωμάτων, πολὺ ^ρ κατειλημμένον τὸ τῆς φύσεως θερμὸν εἰς πνεῦμα οὐ διαλύει ^ι τὰ ὑγρά. Ἐτι δὲ καὶ τοῦ μὲν θέρους πολὺ προσφερόμεθα τὸ ὑγρόν, τοῦ ^ρ δὲ χειμῶνος τούναντίον.

41 Διὰ τί οἱ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ^ε γινόμενοι τοῖς ὑγαινοῦσιν ἰδρῶτες φαυλότεροι δοκοῦσιν εἶναι τῶν ὑπὸ τῶν πόνων; Ἡ ὅτι οἱ μὲν πόνοι ἀπαντλοῦντες αἰεὶ τὸ περιττεύον ὑγρὸν ξηροτέραν τὴν σάρκα παρασκευάζουσιν, ὥστε τὰς κοιλίας τῶν πόρων ὑγιεινὰς εἶναι καὶ τῇ τοῦ θερμοῦ ^ι ἡθίσει μηδεμίαν ἔμφραξιν γίνεσθαι, οἱ δ' αὐτόματοι μὲν προσαγορευόμενοι ἰδρῶτες, γινόμενοι δ' ἐξ ἀνάγκης, ὅταν ὑπὸ πλείονος ὑγρασίας συγχεομένων τῶν τῆς φύσεως πόρων τὰ θερμὰ μὴ παν-

^ε προϊστάσιν C^a. Y^a, προϊστάσιν X^a. ^η κατ' αὐτῶν C^a. ^ι φορτί-
ζουσα X^a. ^κ σύγκαμψις X^a. ^ι προϊστάσα X^a. Y^a, προϊστάσα C^a.
^μ τὰ om. X^a. ^ν μεταβαλλόμενοι C^a. ^ο ταῦτα C^a. ^ρ κατειλημμένων
X^a. Y^a. ^ι τὸ ὑγρόν X^a. ^ρ χειμῶνος δὲ X^a. Y^a. ^ε γινόμενοι X^a.
^ι εἰθίσει C^a, διηθίσει X^a.

τελῶς καταλαμβάνηται, ἀλλ' ἔτι ἀπομάχεσθαι καὶ ἐκκρίνειν αὐτὸ δύνηται, εὐλόγως νόσου σημεῖα φαίνεται. Τότε γὰρ ὑπὸ πλείονος ^γ ὑγρασίας ἢ τοῦ συμμέτρου κατὰ φύσιν ψύχεται, ἢ τε σὰρξ δίομβρος γενομένη τὴν κακίστην πρὸς ὑγείαν διάθεσιν λαμβάνει.

Διὰ τί τοῦ χειμῶνος ἰδρῶτες ἦσσαν γίνονται, καὶ ^ω ἡμεῖς 42 οὐχ ὁμοίως παρασκευάζειν βουλόμεθα, ὑγροτέρων ὄντων τῶν σωμάτων τοῦ χειμῶνος; ^κ Ἡ ἦσσαν μὲν ἰδρῶμεν, ὅτι τὰ ὑγρά τοῦ χειμῶνος πέπηγε καὶ συνέστηκε σφόδρα. Ὑδυσδιαλυτώτερα ^ο οὖν. Οὐχ ὑπολαμβάνομεν δὲ ^α δεῖν ἰδρωτοποιεῖσθαι τοῦ χειμῶνος, διότι ἡ τοιαύτη διάθεσις ὑγιεινὴ, ὃ δὲ τοὺς ἰδρῶτας ἐμποιῶν τήκει καὶ συγχεῖ τὴν ἑξίν' ἔτι τε καὶ ἀραιωτέραν τοῦ προσήκοντος ἐμποιῶν τό τε ἐντὸς θερμὸν ἀποκρίνων ἑλαττον ποιεῖ, ὥστε μὴ ὁμοίως δύνασθαι τῇ περιέχοντι ψυχρῇ ἀντιτετάχθαι· τό τε ἐκτὸς ὑγρὸν ῥαδιέστερον παρεμπεσεῖται τοῖς σώμασιν, ἀραιῶν τῶν πόρων διὰ τὰς ἰδρωτοποιίας ^β ὄντων.

Γ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΟΙΝΟΠΟΣΙΑΝ ΚΑΙ ΜΕΘΗΝ.

Διὰ τί οἱ μεθύοντες θερμοῦ ὄντος τοῦ οἴνου δύσριγοί εἰσι, καὶ τάχιστα ἀλίσκονται ὑπὸ πλευρίτιδος καὶ τῶν τοιούτων; ^α Ἡ διότι πολὺ ὑγρὸν εἶναι ^δ ψυχθῇ, πολὺ ψυχρὸν γίνεται, ὥστε κρατεῖν τῆς φυσικῆς θερμότητος; Γίνεται γὰρ ὁμοιον ὥσπερ ἂν εἰ ἐσθῆς βεβρεγμένη εἴη ^ε ὑγρῇ ψυχρῇ, οὕτως ἡ σὰρξ ἐνδοθεν.

Διὰ τί οὐχ οἱ σφόδρα μεθύοντες ^ι παροινούσιν, ἀλλ' οἱ 2 ^ε ἀκροθύρακες μάλιστα; ^η Ἡ ὅτι οὐθ' οὕτως ὀλίγον ^η πεπώκασιν ὥστε ὁμοίως ἔχειν τοῖς νήφουσιν, οὐθ' οὕτως ὥστε διαλύεσθαι, ὅπερ πάσχουσιν οἱ πολὺ ^η πεπωκότες; ^θ Ἐτι οἱ μὲν νήφοντες μᾶλλον ὀρθῶς κρίνουσιν, οἱ δὲ σφόδρα μεθύοντες

^γ ἔργασίας Χ^α. ^ω ἡμᾶς C^α. ^κ ἢ om. Χ^α. ^γ δυσδιαλυτώτερα Χ^α.
^ο οὖν] ὄντα C^α. ^α δεῖ C^α. ^β ὄντων om. C^α. K^α. X^α. Y^α. ^ε οἶνοπο-
 σίας καὶ μέθης C^α. ^δ ψυχθῇ καὶ πολὺ C^α. ^ε ὑγρῇ] ἐν τῇ C^α. ^ι περι-
 οινούσιν C^α. X^α. Y^α. ^η ἀκροθύρακες C^α. ^η πεπώκασιν et μοχ πεπο-
 κότες C^α.

οὐδ' ἐγχειροῦσι κρίνειν· οἱ δὲ ^h ἀκροθώρακες κρίνουνσι μὲν διὰ τὸ μὴ σφόδρα μεθύνειν, κακῶς δὲ διὰ τὸ μὴ νήφειν, καὶ ταχὺ τῶν μὲν καταφρονοῦσιν, ὑπὸ τῶν δὲ ὀλιγωρεῖσθαι δοκοῦσιν.

3 Διὰ τί μᾶλλον κραιπαλῶσιν οἱ ^k ἀκρατέστερον πίνοντες ἢ ^l οἱ ὅλως ἄκρατον; Πότερον διὰ τὴν λεπτότητα ὁ κεκραμένος μᾶλλον εἰσδύεται εἰς πλείους τόπους καὶ στενωτέρους, ὁ δὲ ἄκρατος ἥττον, ὥστε δυσεξαγωγότερος ὁ κεκραμένος; Ἡ διότι ἐλάττω πίνουσιν ἄκρατον διὰ τὸ μὴ δύνασθαι, καὶ ἀπεμῶσι μᾶλλον; Ἐτι δὲ συμπέττει τὰ λοιπὰ θερμότερος ὢν, καὶ αὐτὸς αὐτόν· ὁ δὲ ὑδαρὴς τούναντίον.

4 Διὰ τί τῶν οἶνοφλύγων τὸ σπέρμα οὐ γόνιμον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ; Ἡ ὅτι ἡ κρᾶσις τοῦ σώματος ^m ἐξύγρυνται; Τὰ δὲ ὑγρά σπέρματα οὐ γόνιμα, ἀλλὰ τὰ συνεστῶτα καὶ πάχος ἔχοντα.

5 Διὰ τί οἱ οἶνόφλυγες τρέμουνσι, καὶ μᾶλλον ὅσῳ ἂν ἀκρατοποτῶσιν; Ἐστι δὲ ὁ μὲν οἶνος θερμαντικόν, ὁ δὲ ⁿ τρόμος γίνεται μάλιστα ἀπὸ ψυχροῦ, διὸ οἱ ῥιγῶντες μάλιστα τρέμουνσι. Πολλοῖς δ' ἤδη χρωμένοις μόνον ἀκράτῳ τροφῆς χάριν τρόμοι ἰσχυροὶ συνέβησαν, ὥστε ἀπορρίπτειν τοὺς ^o θλίβοντας, καὶ τῷ θερμῷ ὕδατι λουόμενοι ἀναισθήτως εἰ-

^a χον. Ἡ ὅτι γίνεται μὲν ὁ τρόμος διὰ κατὰψυξιν, γίνεται δὲ ἢ περισταμένου ἐντὸς τοῦ θερμοῦ διὰ τὸ ἐκτὸς ψύχους, οἶον τοῦ χειμῶνος, ἢ σβεννυμένου τοῦ κατὰ φύσιν θερμοῦ, σβεννυμένου μὲν τῷ ἐναντίῳ, ἢ διὰ χρόνον, οἶον γῆρας, ἢ ^p τῇ τοῦ ἁλλοτρίου θερμοῦ ὑπερβολῇ, ὃ συμβαίνει τῷ ἐν τῷ ³ ἡλίῳ ἢ πυρὶ καιομένῳ. Συμβαίνει δὲ τοῦτο καὶ τοῖς τῷ ἀκράτῳ οἶνῳ χρωμένοις. Ὡν γὰρ ^q θερμός, ὅταν ὑπερτείνηται δυνάμει τῇ τοῦ σώματος οἰκείᾳ θερμότητι μιγνύμενος, ἀποσβέννυσιν αὐτό· σβεσθέντος δὲ καὶ ψυχθέντος τοῦ σώματος συμβαίνει τοὺς τρόμους γίνεσθαι. Ἐστι δὲ καὶ ^r παρὰ ⁴ πάντα τὰ εἰρημένα ^s ἄλλος τρόπος ^t καταψύξεως. Ἀναιρε-

^h ἀκροθόριες C^a. ⁱ ὑπὸ om. C^a. ^k κεκραμένον C^a. ^l οἱ om. X^a.
^m ἐξύγρυνται C^a. ⁿ τρόπος C^a. ^o φλιβολίτας C^a. Y^a. ^p τῇ om. pr. X^a.
^q θερμός] θερμός τις Y^a, θερμός τις ὁ οἶνος X^a. ^r παρὰ add. margo X^a.
^s ἄλλον τρόπον C^a. ^t καταψύξεως. ζ. ἀναιρεθείσης X^a.

θείσης ὅδε τῆς ὕλης, ἥ τὸ θερμὸν ἐκάστω τρέφεται, συμβαίνει καὶ τὸ θερμὸν φθείρεσθαι. Τοῦτο δὲ ἐπὶ ὧ μὲν τῶν ἀψύχων ἐπὶ τοῦ λύχνου ἐστὶ φανερόν (τοῦ γὰρ ἐλαίου ἀναλωθέντος συμβαίνει σβέννυσθαι τὸ φῶς), ἐπὶ δὲ τῶν ἐμψύχων τό τε γῆρας ταῦτο ποιεῖ τοῦτο καὶ τῶν νόσων αἱ μακραὶ καὶ συντηκτικαί. Ἀναιρουμένης γὰρ ἡ λεπτυνομένης τῆς τοῦ θερμοῦ τροφῆς ἐκλείναι αὐτὸ συμβαίνει. Ὑγρῷ μὲν γὰρ τρέφεται τὸ θερμόν, τοῦτο δὲ οὐ τῷ τυχόντι, ἀλλὰ λείφ καὶ ὑπλείονι. Διὸ τοῖς νοσοῦσι τὰς εἰρημένας νόσους καὶ πρὸς βυτέρους φθειρομένου τοῦ τοιοῦτου καὶ ἀλλοιουμένου (δριμὺ γὰρ καὶ ἀνύχμηρόν ἀντὶ λείον καὶ λιπαροῦ γίνεται) συμβαίνει ἐκλείπειν αὐτό. Σημεῖον δὲ τῶν εἰρημένων ἐστὶν αἱ γινόμεναι βοήθειαι τοῖς μαράνσει τὸν βίον ἐκλείπουσιν ὅτι γὰρ ἂν ἐπιστάξῃ τις αὐτοῖς τῶν τροφωδῶν ὑγρῶν, προσαναφέρεσθαι συμβαίνει τὸ δὲ ὀπτικὸν αὐτῶν, ὥς τῇ τοῦ τοιοῦτου ἐκλείψει γινομένης τῆς διαλύσεως. Ἔοικε δὲ τοῖς ἀκρατοποτοῦσι τοῦτ' εἶναι αἷτιον. Ὡν γὰρ θερμὸς ὁ οἶνος μετὰ τῆς φύσεως ὑπαρχούσης θερμότητος μᾶλλον ἀναλίσκει τὰ ἐν τῷ σώματι ὑπάρχοντα ἐφόδια τῷ οἰκίῳ θερμῷ. Διὸ συμβαίνει τοὺς μὲν ὑδρωπικοὺς αὐτῶν γίνεσθαι, τοὺς δὲ ρευματικούς, τοὺς δὲ εἰς τὴν κοιλίαν. Τὰ τε γὰρ λοιπὰ αὐτοῖς ὑγρὰ δριμέα ἐστί, καὶ τὰ εἰσιόντα δι' ἀσθένειαν τοῦ οἰκείου θερμοῦ ἀπαλὰ ὄντα οὐ παχύνεται. Ἀσθενὲς δὲ ἐστὶ τὸ θερμὸν τῷ τὴν ὕλην εἶναι τοιαύτην ἐν ᾗ ἔτι σώζεται, καθάπερ τὸ καλάμινον πῦρ καὶ γὰρ τοῦτο διὰ τὴν τῆς ὕλης ἀσθένειαν ἀσθενέστερόν ἐστι τοῦ ξυλίνου.

Διὰ τί οἱ μεθύοντες θερμοῦ ὄντες τοῦ οἴνου δύσριγοί εἰσι, καὶ τάχιστα ἀλίσκονται ὑπὸ πλευρίτιδος καὶ τῶν τοιούτων νόσων; Ἡ ὅτι τὸ πολὺ ὑγρὸν εἶναι ψυχρῇ, πολὺ ψυχρὸν γίνεται, ὥστε κρατεῖν τῆς φυσικῆς θερμότητος, πάντα δὲ

ὅδε] γὰρ? ὧ μὲν om. X^a. τοῦτο X^a. ὑπλείονι] immo πίνον. τροφῶν C^a. α ὥς ἐν τῇ X^a. β αἷτιον—ἀναλίσκει τὰ om. C^a. γ ὑγρὰ αὐτοῖς X^a. δ ἔτι] τι C^a. ε ὑπὸ πλευρίτιδος ἀλίσκονται X^a. ς τὸ om. C^a. ζ κρατεῖ Y^a.

α τὰ ^h ὑγρότερα θερμότερά ἐστι τὴν φύσιν. Σημείον δέ· θερμαίνεται μὲν γὰρ τοῖς ἐκτός, ὑγραίνεται δὲ οὗ. Εἰ δ' ἥττον ἐστι θερμά, καὶ ἀπολείπει δῆλον ὅτι θάττον αὐτὰ ἢ θερμότης ἢ ὑγρότης, ὥστε ⁱ λειφθέντων ψυχρῶν ὑγρῶν εἰκότως ῥιγοῦσί ^k τε μᾶλλον οἱ μεθύοντες καὶ ^l τὰ τοῦ ῥίγους οἰκεία πάσχουσι πάθη.

7 Διὰ τί οἱ μὲν παῖδες θερμοὶ ὄντες οὐ φίλοινοί εἰσι, Σκῦθαι δὲ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ ἀνδρείοι θερμοὶ ὄντες φίλοινοι; Ἡ ὅτι οἱ μὲν θερμοὶ ὄντες καὶ ξηροὶ (ἢ γὰρ τοῦ ἀνδρὸς ἕξις τοιαύτη), οἱ δὲ παῖδες ὑγροὶ καὶ θερμοί. Ἡ δὲ φιλοποσία ἐστὶν ἐπιθυμία ὑγροῦ τινός. Ἡ οὖν ὑγρότης κωλύει διψητικούς εἶναι τοὺς παῖδας· ἔνδεια γάρ τις ἐστὶν ἢ ἐπιθυμία.

8 Διὰ τί μεθύοντες μᾶλλον διαισθανόμεθα τὰ ἀλυκὰ καὶ τὰ μοχθηρὰ ὕδατα, νήφοντες δὲ ἥττον; Ἡ ὅτι τὸ οἰκείον ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐστὶν ἀπαθές, καὶ τὸ ὁμοίως διακείμενον, τὰ δὲ ^a ἐναντία τῶν ἐναντίων ἐστὶν ^m αἰσθητικώτατα. Ὁ μὲν οὖν μεθύων γλυκεῖς ἐν αὐτῷ χυμούς ἔχει (τοιούτο γὰρ ὁ οἶνος δοκεῖ), καὶ τῶν φαύλων χυμῶν αἰσθητικώτερός ἐστιν, ὁ δὲ νήφων δριμύς καὶ ἀλυκούς. Τῆς τροφῆς οὖν πεπεμμένης οἱ περιπτωματικοὶ ἐπιπολάζουσιν. Οὗτοί τε οὖν ⁿ εἰσὶν ἀπαθεῖς ὑπὸ τῶν ὁμοίων, καὶ τὸν ἔχοντα ποιοῦσιν.

9 Διὰ τί τοῖς μεθύουσι σφόδρα κύκλω πάντα φαίνεται φέρεσθαι, καὶ ἤδη ἀπτομένης τῆς μέθης ἀθρεῖν τὰ πόρρω οὐ ^o δύναται; Διὸ καὶ σημεῖον τῆς μέθης αὐτὸ ποιοῦνται τινες. Ἡ ὅτι κινεῖται ὑπὸ τῆς θερμότητος τοῦ οἴνου ἢ ὄψις ^p πυκνάκεις; Διαφέρει οὖν ^q οὐθέν τὴν ὄψιν κινεῖν ἢ τὸ ὁρώμενον· ^a ταῦτό γὰρ ποιεῖ πρὸς τὸ φαίνεσθαι τὰ εἰρημένα. Ἐπεὶ ^r δὲ καὶ περὶ τὰ πλησίον ὄντα διαφενδῆσθαι ^s τὴν ὄψιν συμβαίνει τῶν μεθύοντων, καὶ περὶ τὰ πόρρω μᾶλλον εἰκὸς ταῦτα πάσχειν. Διόπερ ἐκεῖνα μὲν ὅλως οὐχ ὁράται, τὰ δ' ἐγγυὲς

^h ψυχρότερα Χ^a. ⁱ ληφθέντων Χ^a.Υ^a. ^k τε om. C^a. ^l τὰ] κατὰ C^a. ^m αἰσθητικώτερα C^a.Υ^a. ⁿ εἰσὶν οἱ ἀπαθεῖς C^a. ^o δύναται Υ^a. ^p πολ-
λάκεις pr. C^a. ^q τὴν ὄψιν οὐθέν Χ^a. ^r δὲ om. C^a. ^s συμβαίνει τὴν
ὄψιν C^a.

οὐκ ἐν ϕ τόπῳ ἐστὶν ὁρᾶ. Κύκλῳ δὲ φαίνεται φέρεσθαι, ³ καὶ οὐκ ἐγγὺς καὶ πόρρῳ, ὅτι εἰς μὲν τὸ πόρρῳ διὰ τε τὴν κύκλῳ κίνησιν ἀδυνατώτερα ἐστὶ φέρεσθαι ἢ ὄψις. Ἄμα γὰρ τὰναντία ποιεῖν οὐ ῥάδιον. Ἔστι δὲ ἡ μὲν πόρρῳ ἐπιθυμία σφοδρά, ἡ δὲ κύκλῳ ἐν ϕ ^γ τοῦνομα σημαίνει σχήματι. Διὰ ^ω τε οὖν τὰ εἰρημένα πόρρῳ οὐ φέρεται· καὶ εἰ φέροιτο τὸ ἐγγὺς καὶ πόρρῳ, ^κ οὐκ ἂν ταύθ' ὀρώη. ^γ Ἀπολείπει ⁴ γὰρ ἂν ² ἐν θατέρῳ χρόνῳ αὐτῶν τὸ ὀρώμενον ἐν ταύτῳ τόπῳ, ἀπολείπων δὲ οὐκ ἂν ὀρώη. Κύκλῳ δὲ φέρεται διὰ τὸ ὑπάρχον σχῆμα τῆς ὄψεως. Ἔστι γὰρ κῶνος, οὗ ἡ βάσις κύκλος, ἐν ϕ κινουμένη ὁρᾶ μὲν τοῦτο διὰ τὸ μηδέποτε ἀπολείπειν αὐτό, διέψυσται δὲ τῷ τόπῳ διὰ τὸ μὴ τὴν αὐτὴν ὄψιν ἐπιβάλλειν ἐπ' αὐτό. Ταῦτόν γὰρ ἂν ἦν ἡ τοῦτο πρὸς τὴν ὄψιν κινεῖν ἢ τὴν ὄψιν πρὸς τοῦτο.

Διὰ τί τοῖς μεθύουσιν ἐνίοτε πολλὰ φαίνεται τὸ ἐν ὁρῶ- ¹⁰ ¹ σιν; Ἡ καθάπερ εἴρηται, κινουμένης τῆς ὄψεως συμβαίνει μηθένα ² χρόνον τὴν αὐτὴν ἐπὶ ταύτου ἡρεμεῖν ὄψιν; Τὸ ³ δ' ⁴ ἐν ταύτῳ χρόνῳ ἐτέρως ὀρώμενον ὀψιαίτερον εἶναι δοκεῖ· ἀφ᾽ ἧ γὰρ ὄψεως ὁρᾶται τὸ ὀρώμενον, ἄπτεσθαι δὲ πλείοσιν ἄμα τοῦ αὐτοῦ ἀδύνατον. Ὀντος ⁵ δὲ ἀναισθήτου τοῦ με- ² ταξῦ χρόνου, ἐν ϕ ἡ ⁴ ὄψις ἤπτετο καὶ παρήλλαττε τὸ ὀρώμενον, εἰς εἶναι δοκεῖ χρόνος ἐν ϕ τε ⁵ ἤπται καὶ ⁶ παρήλλαχεν· ὥστ' ἐν τῷ ⁷ αὐτῷ χρόνῳ ⁸ ταύτου πλειόνων ἀπτομένων ὄψεων πλείω δοκεῖ εἶναι τὰ ὀρώμενα, διὰ ¹ τὸ ^κ ταῦτα κατὰ τὸν αὐτὸν ¹ τρόπον ἀδύνατον ^μ εἶναι ἄπτεσθαι.

Διὰ τί οἱ μεθύοντες ἀφροδισιάζουσιν ἀδυνατοὶ εἰσιν; Ἡ ¹¹ ¹ ὅτι δεῖ τινὰ τρόπον ἐκθερμανθῆναι ² μᾶλλον τοῦ ἄλλου σώματος, τοῦτο δὲ ποιεῖν διὰ τὸ πλῆθος τῆς ἐν ὄλφ τῷ σώματι θερμασίας ἀδυνατοῦσιν· ἀποσβέννυται γὰρ τὸ ὑπὸ τῆς κινή-

¹ οὐδ' X^a. ^γ τὸ ἔμμα πρ. X^a. ^ω τε] τι X^a. ^κ οὐ καὶ codices. ^γ ἀπολείπει X^a. ² ἐν om. C^a. ³ χρόνον et δ' om. C^a. ⁴ ἐν om. x. ⁵ δὲ om. C^a. ⁴ ὄψις τε ἤπτετο καὶ παρήλασε C^a. ⁵ ἤπτετο Q. K^a. O^a. ⁶ παρήλαττεν K^a. O^a. ⁷ αὐτῷ om. Q. K^a. ⁸ ταυτῷ Q. K^a. X^a. ¹ τὸ om. Q. K^a. ^κ ταύτας K^a. ¹ χρόνον K^a. ^μ εἶναι om. C^a. ² μᾶλλον δὲ τοῦ C^a.

σεως ° γινόμενον θερμόν ὑπὸ τοῦ περιέχοντος μᾶλλον, ὅτι
 2 πολὺ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς τὸ ὑγρὸν καὶ ἄπεκτον. "Ἐτι δὲ τὸ
 σπέρμα ἐκ τροφῆς, τροφή δὲ πᾶσα πέττεται· ἥς πληρω-
 θέντες ὀρμητικοί εἰσι πρὸς τὰ ἀφροδίσια. Διὸ καὶ κελεύουσί
 τινες πρὸς τὴν πράξιν τὴν τοιαύτην ἀριστᾶν μὲν πολὺ, δει-
 πνεῖν δὲ ὀλίγον, ἵνα ἢ αὐτοῖς ἐλάττω τὰ ἄπεπτα τῶν πε-
 πεμμένων.

12 Διὰ τί ὁ γλυκὺς P καὶ ἄκρατος καὶ ὁ κυκεὼν μεταξὺ ° δια-
 πινόμενοι ἐν τοῖς πότοις νήφειν ποιοῦσιν; Καὶ διὰ τί ἦττον
 μεθύσκονται ταῖς μεγάλαις κωθωνιζόμενοι; "Ἡ πάντων τὸ
 αὐτὸ αἰτιόν ἐστίν, ἢ παράκρουσις τοῦ ἐπιπολῆς θερμοῦ; Τὸ
 γὰρ μεθεῖν ἐστίν, ὅταν ἢ τὸ θερμόν ° ἐν τοῖς περὶ τὴν κε-
 φαλὴν τόποις.

13 Διὰ τί τοῦ γλυκέος ἐπιπολαστικοῦ ὄντος, εἰάν τις μεθύων
 ἤδη ἐπιπῇ γλυκὺ, ° καταπέττεται ὁ ἐννάρχων οἶνος καὶ ἦτ-
 τον ἐνοχλεῖ; "Ἡ ὅτι τὸ μὲν γλυκὺ λεαντικόν ° τέ ἐστι καὶ
 γλίσχρον (ἐμφράττει οὖν τοὺς πόρους), τὸ δὲ αὐστηρὸν τρα-
 χυντικόν· καὶ τὸ μὲν εὐπετῇ ποιεῖ τῷ θερμῷ τὴν ἀναφοράν,
 ὁ δὲ γλυκὺς στέγει αὐτό, τοὺς πόρους ἐμφράττων. "Οτι δὲ
 τῶν ἄνω θερμανθέντων ἐστὶν ἡ μέθη, εἴρηται. "Ἐτι δὲ ὁ μὲν
 γλυκὺς ἀνοδμος, ὁ δὲ αὐστηρὸς οὐ· ὁσμὴ δὲ πᾶσα βαρύνει
 κεφαλὴν.

14 Διὰ τί ἀπὸ τοῦ ° κεκραμένου μὲν ἀκρατεστέρου δὲ ἔωθεν
 μᾶλλον πονοῦσι τὴν κεφαλὴν ἢ ἀπὸ τοῦ ἀκράτου; "Ἡ ὅτι
 ὁ μὲν ἄκρατος ° παχυμερὲς ὢν εἰς ° τοὺς περὶ τὴν κεφαλὴν
 πόρους στενοὺς ὄντας αὐτὸς μὲν οὐκ εἰσπίπτει, ἡ δὲ δύναμις
 αὐτοῦ, ἡ ὁσμὴ καὶ θερμότης· ὁ δὲ κεκραμένος μιχθεὶς λεπτῷ
 ° τῷ ὕδατι αὐτὸς εἰσδύεται, ἔχων δὲ σῶμα, καὶ τῆς δυνάμεως
 πολὺ τῆς ° τοῦ ἀκράτου, ° δυσπεπτότερός ἐστιν. Τὰ τε
 γὰρ ὑγρά ° πάντων δυσπεπτότατα, καὶ τὰ σώματα τῶν ἐν
 αὐτοῖς δυνάμεων.

° θερμόν γινόμενον X^a. P καὶ ὁ ἀκρατος Y^a. om. καὶ C^a. ° θωνιζά-
 μενοι pr. C^a, πινόμενοι margo. ° ἐν om. X^a. ° καταπέττεται Y^a. ° τε
 om. C^a. ° κρεμμαιμένου C^a. ° παχυμερὲς πως ἂν C^a. ° τοὺς om.
 X^a. ° τῷ et mox τοῦ om. C^a. ° δυσπεπτότερα C^a. ° πάντα X^a.

Διὰ τί μᾶλλον δύνανται ^bπιεῖν εἰς μέθην οἱ ἀγύμναστοι 15
τῶν γεγυμνασμένων, καὶ ῥᾶον ἀπαλλάττουσιν; Ἡ ὅτι οἱ
^cἔχοντες περίττωμα καὶ ὑγρὸν ἐν αὐτοῖς οὐρητικοὶ γίνονται·
ὅπερ ποιεῖ δύνασθαι πίνειν καὶ ὕστερον κούφως ἔχειν διὰ τὸ
μὴ ἐμμένειν πολὺ ὑγρὸν οἰνώδες. Οἱ μὲν οὖν ἀγύμναστοι ²
ὑγροὶ καὶ περιττωματικοὶ εἰσιν, οἱ δὲ γεγυμνασμένοι ξηροί,
ὥστ' εἰς τὸ σῶμα τούτοις ἡ ὑγρότης ἡ οἰνηρὰ ἀφικνεῖται.
Εὐθύς τε οὖν ἀντισπᾶ τῇ οὐρήσει ἡ φορὰ αὕτη, καὶ ὕστερον
ἐμμένον τὸ ὑγρὸν τοῦτο ἐν ^dτῷ σώματι ^eβάρος ποιεῖ.

Διὰ τί ὁ οἶνος καὶ τετυφωμένους ποιεῖ καὶ μανικούς; 16
Ἐναντία γὰρ ἡ διάθεσις· ὁ μὲν γὰρ μᾶλλον ἤδη ἐν κινή-
σει, ὁ δὲ ἤττον. ε Ἡ ὥσπερ Χαιρήμων εἶπε,

τῶν χρωμένων ^hγὰρ τοῖς τρόποις κεράννυται.

Τὰναντία οὖν ποιεῖ οὐ ⁱταῦτά ἀλλὰ τὰ μὴ ὁμοίως ἔχοντα,
ὥσπερ καὶ τὸ πῦρ τὰ μὲν ξηραίνει τὰ δὲ ὑγραίνει, ἀλλ' οὐ
ⁱταῦτά, καὶ τήκει ^kτὸν κρύσταλλον καὶ πήγνυσι τοὺς ἄλας.
Καὶ ὁ οἶνος (ὑγρὸς γὰρ ἐστὶ τὴν φύσιν) τοὺς μὲν ¹βραδυ-
τέρους ἐπιτείνει καὶ θάττους ποιεῖ, τοὺς δὲ θάττους ἐκλύει.
^mΔιὸ ἔνιοι τῶν μελαγχολικῶν τῇ φύσει ἐν ταῖς κραιπάλαις
ἐκλελυμένοι γίνονται πάμπαν. Ὡσπερ γὰρ τὸ λουτρὸν τοὺς
μὲν συνδεδεμένους τὸ σῶμα καὶ σκληροὺς ⁿεὐκινήτους ποιεῖ,
τοὺς δὲ εὐκινήτους καὶ ὑγροὺς ἐκλύει, οὕτως ὁ οἶνος, ὥσπερ
^oλούων τὰ ἐντός, ἀπεργάζεται τοῦτο.

Διὰ τί ἡ κράμβη παύει τὴν κραιπάλην; Ἡ ὅτι τὸν μὲν 17
χυλὸν ^pγλυκὺν καὶ ῥυπτικὸν ἔχει (διὸ καὶ κλύζουσιν αὐτῷ
τὴν κοιλίαν οἱ ἱατροί), αὕτη δ' ἐστὶ ψυχρά. Σημεῖον δέ·
πρὸς γὰρ τὰς σφοδράς διαρροίας χρῶνται αὐτῇ οἱ ἱατροί,
ἔψοντες σφόδρα καὶ ^qἀποχυλίζοντες καὶ ψύχοντες. Συμ-
βαίνει ^rδὴ τῶν ^sκραιπαλώντων τὸν μὲν χυλὸν αὐτῆς εἰς τὴν
κοιλίαν κατασπᾶν τὰ ἐν αὐτοῖς ὑγρά, οἰνηρὰ καὶ ἄπεπτα

^b πιεῖν X^a. ^c ἔχοντες τὸ περίττωμα C^a. ^d τῷ om. C^a. ^e βάρος
X^a. ^f ἤδη om. pr. X^a. ^g ἡ om. C^a. ^h γὰρ om. C^a. ⁱ ταῦτα utro-
bique C^a. ^k τὸ X^a. ^l θαρύτερος C^a. Y^a. ^m διότι C^a. ⁿ ἀκινήτους
C^a. ^o λύων C^a. ^p γλυκὺ Y^a. ^q ἀποχυλίζοντες margo u. ^r δὲ X^a.
^s κραιπαλούντων C^a.

- ὄντα, αὐτὴν δὲ ὑπολειπομένην ἐν τῇ ἄνω κοιλίᾳ ψύχειν τὸ
 σῶμα. Ψυχομένου δὲ ὑγρὰ λεπτὰ συμβαίνει εἰς τὴν κύστιν
 φέρεσθαι. Ὡστε κατ' ἀμφοτέρα τῶν ὑγρῶν ἐκκρινομένων
^ιδιὰ τοῦ σώματος, καὶ καταψυχομένου, εἰκότως ἀκραίπαλοι
 3 γίνονται· ὁ γὰρ οἶνος ^νὑγρὸς καὶ θερμὸς ἐστίν. Ἔτι δὲ
 συμβαίνει τῶν ὑγρῶν κατασπωμένων καὶ ^ωἐκκρινομένων κάτω
 καὶ πνεῦμα ἐπάγεσθαι αὐτοῖς, ^κὅπερ μόνον ἀπὸ τοῦ οἴνου
 εἰς τὴν κεφαλὴν φερόμενον τὸν κάρον καὶ τὴν κραιπάλην
 ποιεῖ. Κάτω δὲ ὀρμήσαντος καὶ καταψυχομένου τοῦ σώμα-
 4 τος διὰ τὰ εἰρημένα, λύεται ὁ τῆς κραιπάλης πόνος. Ἔστι
 γὰρ ἡ κραιπάλη ζέσις τις καὶ φλεγμασία λήγουσα. Λυπεῖ
 δὲ μᾶλλον τῆς μέθης, ὅτι ἐκείνη μὲν ἐξίστησιν, ἡ δὲ κραι-
 πάλη ^υἐν αὐτοῖς οὖσι τὸν πόνον παρέχει· καθάπερ οὖν ^κκαὶ
 ὑπὸ τῶν πυρετῶν οἱ λαμβανόμενοι ^απαίζουσιν μᾶλλον ἢ ἀλ-
 γοῦσι, παρ' αὐτοῖς δὲ γενόμενοι οἱ αὐτοί, κουφισθέντες τοῦ
 πάθους, ἀλγοῦσιν. ^βΤαῦτά γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς κραιπάλης καὶ
 ἐπὶ τῆς μέθης συμβαίνει.
- 18 Διὰ τί μᾶλλον ἐμετιᾶν ποιεῖ ὁ ^εὑδαρὴς οἶνος ἢ τὸ ὕδωρ
 καὶ ^δὁ ἄκρατος; Ἡ ὅτι ἐμῇν μὲν μάλιστα ^εποιεῖ τὰ ἐπι-
 πολαστικά καὶ ὅσα ἀηδὴ ἐστίν. Ἔστι δὲ ὁ μὲν οἶνος κατα-
 κρουστικός, τὸ δὲ ὕδωρ λεπτόν καὶ οὐκ ἀηδές. Διὰ μὲν οὖν
 τὸ λεπτόν [καὶ οὐκ ἀηδές] εἶναι κάτω διέρχεται ταχύ, ^ιδιὰ
 2 δὲ τὸ μὴ ἀηδές οὐ ποιεῖ καρδιώττειν. Ὁ δὲ κεκραμένος λίαν
 οὐκ ἔστι λεπτὸς ὥστε διαρρεῖν ταχύ, διὰ δὲ τὸ μικρὸν ἔχειν
 οἴνου ἀηδὴς ἐστίν· ταραττει γὰρ τὴν αἴσθησιν τῷ πλείους ἐν
^εαὐτῇ ^ητὰς κινήσεις ἐμποιεῖν, τὴν ^τἀπὸ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ
 ὕδατος· αἰσθηταὶ γὰρ ἄμφω γίνονται. Ὁ δ' εὐκρατος τὴν
 μὲν τοῦ ὕδατος αἴσθησιν ἀφανίζει, οἴνου δὲ μαλακοῦ ποιεῖ
 αἴσθησιν· διὸ ἡδέως πίνεται. Ἀηδὴς δὲ ὢν ὁ ὑδαρὴς οἶνος
 ἐπιπολαστικός ἐστι· τὸ δὲ τοιοῦτον ἐμετικόν ἐστίν.

^ι διὰ τοῦ σώματος om. Ca. ^ν ὑγρὸς] ψυχρὸς Ca. ^ω κρινομένων Xa.
^κ ὅθεν Ca. Ya. ^υ ἐν αὐτοῖς Xa. Ya. ^κ καὶ om. Ca. ^α παῖουσι
 margo u, om. Ca. ^β ταῦτα Ca. ^ε ὑδαρὴς] βαρὺς Ca. ^δ τὸ ἀκρατον
 Ca. Xa. Ya. ^ε ποιεῖ om. Ca. Xa. Ya. ^ι διὰ δὲ—ταχύ om. Ca. ^ε αὐτῇ
 Ca. ^η τὰς om. Ca. Ya.

Διὰ τί μεθύοντες ¹μᾶλλον διαισθανόμεθα τὰ ἀλυκὰ καὶ 19
τὰ μοχθηρὰ ὕδατα, νήφοντες δ' ἤττον; Ἡ ὅτι τὰ λυπηρὰ
μᾶλλον δηλα τοῖς μὴ ἐπιθυμοῦσι, τοὺς δ' ἐπιθυμοῦντας ^k δια-
λανθάνει; Ὁ μὲν οὖν ἡδέως ἔχων ὁμοίως τῷ ἐπιθυμοῦντι
ἔχει, ὁ δὲ νήφων οὕτως ἔχει· ὁ δὲ μεθύων πλήρης.

Διὰ τί τοῖς μεθύουσι σφόδρα κύκλω πάντα φαίνεται φέ- 20
ρεσθαι, καὶ ἤδη ἀπτομένης μᾶλλον τῆς μέθης ἀριθμεῖν τὰ
πόρρω οὐ ¹δύναται; Διὸ καὶ σημεῖον τῆς μέθης ποιοῦνται
αὐτοῖς τινες. Ἡ ὅτι κινεῖται ὑπὸ τῆς θερμότητος τοῦ οἴνου ἡ
ὄψις πυκνάκις; Ὡσπερ οὖν ὅταν ὑποθῇ τις ὑπὸ τὸν ὀφθαλ-
μόν, δύο φαίνεται, οὕτω καὶ τοῖς μεθύουσιν. Οὐδὲν ^m γὰρ ²
διαφέρει, εἰάν ⁿ μὲν ὑποθῇ, ^o κινῇ δὲ τὴν ὄψιν, οὐδ' εἰάν ἔξωθεν
ἡ ἔσωθεν ἀμφοτέρως γὰρ τὸ αὐτὸ πάσχει ἡ ὄψις. Ὡστε
οὐ δόξει μένειν τὸ ὁρώμενον, καὶ τὸ πόρρωθεν ἔτι μᾶλλον
ἔτι γὰρ ἤττον κρατεῖ ἀποτεινομένης τῆς ὄψεως, καὶ πλεον τὸ
διάστημα ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ποιεῖ ἡ ἐγγὺς αὕτη κίνησις. Ἄν δὲ ³
σφόδρα κινῆται καὶ ὁμαλῶς ἄνω καὶ κάτω, ἤττον κρατήσῃ
τοῦ πόρρω. Πάντα δὲ ἀποτεινόμενα κύκλω φέρεται, οἷον
ῥοὶ ^q οἷστοι καὶ τὰ ^rκαταρτώμενα. Καὶ ἡ ὄψις οὖν δι'
ἀσθένειαν ταυτὸ πάσχει ^s ὥσπερ ἂν εἰ πόρρω ἐφέρετο.
Διαφέρει δ' οὐδὲν τὴν ὄψιν κινεῖν ἢ τὸ ὁρώμενον· ταυτὸ γὰρ
ποιεῖ πρὸς τὸ φαίνεσθαι.

Διὰ τί, ὅταν ἀθρόως πίνωσι, ξηρότεραι αἱ κοιλίαι γίνον- 21
ται, ὅτε δεῖ ὑγραίνεσθαι μᾶλλον ὑπὸ τοῦ πλείονος; Ἡ ὅτι
τοῦ μὲν πολλοῦ καὶ ἀθρόου οὐ κρατεῖ ἡ κοιλία, ἀλλ' εἰς τὸν
ἑαυτοῦ ἔρχεται τόπον ἀπαθές; Ἔστι δὲ ὑγροῦ τόπος ἀπέ-
πτου ἡ κύστις. Τοῦ δὲ ὀλίγου κρατεῖ καὶ πέττει, ὥστε
μένον ὑγραίνει.

Διὰ τί μᾶλλον κραιπαλῶσιν οἱ εὐκρατον πίνοντες ἢ οἱ 22
ἄκρατον; Ἡ διὰ τὴν λεπτότητα εἰς πλείους τόπους ὁ ^wκε-

¹ μάλιστα X^a. ^k λανθάνει X^a. ¹ δύναται X^a. ^m γὰρ om. C^a.
ⁿ μὲν ὑποθῇ μὲν κ. C^a.Y^a. ^o κινεῖ C^a. ^p οἱ om. X^a. ^q ἰστοὶ C^a.Y^a.
^r καταρτώματα C^a. ^s ὥσπερ om. C^a. ^t αὐτὰν C^a.X^a.Y^a. ^v ἀκρατον
πίνοντες; ἢ X^a.Y^a. ^w κεκραμμένος C^a.

κραμένος εισέρχεται, καθάπερ ἐν τοῖς ἱματίοις, καὶ ἔστι δυσ-
εξαγωγότερος· τὸ δὲ ὕδωρ λεπτομερέστερον μὲν, ἀλλ' ἐν-
έξοδον. Ἡ διότι ἔλαττον πίνουσιν ἄκρατον διὰ τὸ μὴ δύ-
νασθαι, καὶ μᾶλλον ἀπεμουσιν; Ἐτι δὲ συμπέττει τὰ λοιπά.
Ταὐτὸ δ' ἐστὶ πρόβλημα.

- 23 Διὰ τί ὑπὸ τοῦ ἀκράτου ἀποθνήσκουσιν, εἰ τις προΐ-
σχάνας πολὺ πῖν; Καὶ μὴ προΐσχάναντες δὲ πολλοὶ τῶν
φιλοπότων ἀθρόον πολὺ πίνοντες ξηροὶ γίνονται· δοκεῖ γὰρ
ὁ τε οἶνος τῶν θερμῶν εἶναι τὴν φύσιν καὶ τὸ ζῆν, τὸ δὲ
ἀποθνήσκειν κατάψυξις. Ἡ ὥσπερ ^b καὶ ἀπὸ τοῦ ^c κωνίου,
σβεννυμένου κατὰ μικρὸν τοῦ θερμοῦ τοῦ οἰκείου. Ἀλλὰ
^a τρόπον ἕτερον· τὸ μὲν γὰρ τῇ ^d ψυχρότητι πῆγνυσι τὸ
ὑγρὸν καὶ θερμὸν, ὁ δ' οἶνος ^e τῇ θερμότητι τῇ αὐτοῦ μα-
ραίνει τὴν φυσικὴν θερμότητα. Ὡσπερ οὖν ὑπὸ τοῦ πολλοῦ
πυρὸς καὶ ἡλίου τὸ ὀλίγον πῦρ ἀποσβέννυται, ^f οὕτως ἡ ἐν
τοῖς σώμασι θερμότης ὑπὸ τῆς ἐν τῷ οἴνῳ, εἰς ὑπερβάλλῃ.
24 Διὰ τί οἱ μεθύοντες ἀριδάκρυοι μᾶλλον; ^h Ἡ ὅτι θερμοὶ
καὶ ὑγροὶ γίνονται· ἀκρατεῖς οὖν εἰσὶν, ὥστε ὑπὸ μικρῶν
κινεῖσθαι.
25 Διὰ τί ἦττον μεθύσκονται ταῖς μεγάλαις καθωνίζομεναι;
Πάντων γὰρ ταὐτὸ αἷτιον ἡ κατάκρσις, ταυτέστιν ἐπι-
πολῆς. Τὸ μὲν γὰρ μεθύειν ἐν τοῖς ⁱ περὶ κεφαλὴν τόποις.
Ἡ ὅτι δεῖ πρὸς τοὺς ὕπνους ὑγρότητα ἐνπάρχειν θερμῇ;
^k αὕτη γὰρ ^l εὐπεκτος. Ἄν δὲ μὴ ἐνῇ ὑγρότης ὀλίγη ἢ δύσ-
^m πεκτος, οὐ γίνεται ὕπνος. Διὸ ἐν τοῖς ⁿ κόποις καὶ μετὰ τὰ
σιτία καὶ τοὺς ^o πότους ὑπνωτικώτατοι γίνονται ὑπὸ τῆς θερ-
μης. Τοῖς δὲ μελαγχολικοῖς καὶ ^p τοῖς μεγάλας πυρίας
^q ἀγρυπνίας, τοῖς μὲν ὅτι κατέψυκται τὸ ὑγρὸν, τοῖς δὲ ὅτι

^x τοῖς om. Ca. ^y τί οἱ ὑπὸ Xa. ^z προΐσχάνας et mox προΐσχάναντες
Ca. et pr. Ya. ^a πίνοντες Ya. ^b καὶ om. Xa. ^c κωνίου Ya. ^d θερ-
μότητι πῆγνυσι τὸ θερμὸν καὶ ὑγρὸν Ca. ^e τῇ om. Ca. ^f οὕτω καὶ ἡ
Ya. ^g ὑπερβάλλῃ Ya. ^h ἢ] ἢ ὅτι θερμοὶ καὶ ὑγροὶ μᾶλλον ἢ Xa. ⁱ περὶ
τὴν κεφαλὴν Ca. ^k αὕτη] αὐ Ca. Ya. et pr. Xa. ^l εὐπεκτος Ca.
^m κόποις Xa. ⁿ πότους Xa. Ya. ^o τοῖς μ.] τὰς μ.] Ca. Xa. ^p ἀγρυ-
πνίας Ca. Xa. ^q τὸ ὑγρὸν Gaza: codices τούτων.

οὐκ ἔστιν ἢ ὀλίγον. Φανερόν οὖν ὅτι εἰς ταῦτα βλεπτέον καθ' ἕτερον τῶν παθῶν.

Διὰ τί οἱ οἰνόφυλγες τρέμουνσι, καὶ μᾶλλον ὅσῳ ἂν ἀκρα- 26
τοποτῶσιν; Ἔστι δὲ ὁ μὲν οἶνος θερμαντικός, ὁ δὲ τρό-
μος γίνεται μάλιστα ὑπὸ ψυχροῦ, διὸ οἱ ῥιγῶντες μάλιστα
τρέμουνσιν. Πολλοῖς δ' ἤδη χρωμένοις μόνῃ ἀκράτῃ τροφῆς
χάριν τρόμοι τε ἰσχυροὶ συνέβησαν, ὥστε ἀπορρίπτειν τοὺς
θλίβοντας, καὶ τῷ θερμῷ ὕδατι λουόμενοι ἀναισθήτως εἶχον.
Ἔτεροι δὲ τοῦτον τὸν τρόπον διαιτώμενοι, καὶ τρίψεσι χρώ- 2
μενοι καὶ τροφῇ κρέασι, πρὸς ἀποπληκτικὰς ἀρρωστίας ἤλα-
σαν· οἷς τρόμοι μὲν διὰ τὴν ἀκινήσιαν ἦττον ἐνέπιπτον,
πόνος δὲ ἰσχυρὸς καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ἡσυχάζειν. Ἔτι τοῦ
μὲν τρόμου αἰτία ἡ ψυχρότης φαίνονται γάρ, ὥσπερ εἴρη-
ται, οἱ τε ῥιγῶντες τοῦτο πάσχοντες καὶ οἱ σφόδρα γέρον-
τες. Ἀμφοτέρων δὲ τούτων τῶν μὲν τὸ πάθος ψυχρόν, τῶν 3
δὲ ἡ ἡλικία· ὁ δὲ οἶνος θερμαντικώτατος, ὥστ' ὑπεναντίον ἂν
τι συμβαίνοι. Ἡ οὐθὲν κωλύει γίνεσθαι ταῦτ' ὑπὸ ἐναντίων,
μὴ ὡσαύτως δὲ ποιούντων, οἷον καὶ ὑπὸ τῶν πάγων ἀπο-
κάσται καὶ ὑπὸ θερμοῦ, ὅταν ὁ πάγος ἀθρόον ποιήσῃ τὸ
θερμὸν· ὥστ' ἔστι μὲν ὡς ὑπ' ἐναντίων τὸ πάθος τὸ αὐτὸ
συμβαίνειν, ἔστι δὲ ὡς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ τὸ αὐτό. Ὁ δὲ τρό- 4
μος γίνεται μὲν ὑπ' ἐνδείας θερμοῦ, οὐ παντὸς ἀλλὰ τοῦ οἰ-
κείου. Φθείρεται δὲ τὸ θερμὸν ἢ μαράνσει ἢ σβέσει, σβέσει
μὲν ὑπὸ τῶν ἐναντίων, ὑπὸ ψυχροῦ καὶ ὑγροῦ, μαράνσει δὲ
ἐνδείᾳ τροφῆς, οἷον οἱ λύχνοι, ὅταν μὴ ἔχωσιν ὑπέκκαυμα
μῆδ' ἔλαιον· ἢ ὑπὸ θερμοῦ ἀλλοτρίου, οἷον τὸ πῦρ ἐν τῷ
ἡλίῳ καὶ οἱ λύχνοι παρὰ τῷ πυρί. Οἱ μὲν οὖν ῥιγῶντες 5
ὑπὸ ψυχροῦ σβεννυμένου τοῦ θερμοῦ τρέμουνσιν. Διὸ καὶ
ταῖς προσχεομένοις τὸ θερμὸν αἱ φρίκαι γίνονται· ἐγκα-
τακλειόμενον γὰρ τὸ ψυχρὸν εἶσω καὶ ἀντιπεριστάμενον

† οἷς om. C^a. X^a. Y^a. ‡ ἐπιπτον C^a. § ἡσυχάζειν ἤδη. ζῆ C^a. Y^a.
utramque particulam om. X^a. ¶ συμβαίνει Y^a, συμβαίνει C^a. X^a.
¶ ἀπὸ codices. † καὶ om. X^a. ‡ ὡς om. C^a. § ὑπεναντίον C^a. Y^a.
¶ τὸ πάθος om. pr. X^a. † περὶ C^a. ‡ τὸ πῦρ C^a. Y^a. § προσχεομένοις
X^a. † τὸ om. C^a.

ἴσθησι τὰς τρίχας· καὶ τῷ ἀρχομένῳ πυρέττειν τὸ γινόμενον
6 ῥίγος δι' ὁμοίαν αἰτίαν γίνεται. Ἐν δὲ τῷ γήρα τὸ θερμὸν
μαραίνεται τῆς τροφῆς ὑπολειπούσης. Τροφή μὲν γὰρ ὑγρὸν
τῷ θερμῷ, τὸ δὲ γήρας ψυχρόν. Οἱ δὲ οἰνόφλυγες μαραι-
νομένης μὲν τῆς οἰκείας θερμότητος τρέμουνσι, κἂν εἴ τινες
ἄλλοι τοῦτο πάσχουσι διὰ τὸν οἶνον, οὐ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον
τοῖς διὰ γήρας, ἀλλ' ἔτι τρίτος ἦν τρόπος τῆς τοῦ θερμοῦ
7 φθορᾶς. Ὅταν γὰρ ὑπερβάλλοντι χρῶνται ἐν τῷ σώματι,
πολλὴ οὐσα ἢ θερμότης ἢ ἀποσβέννυσιν ἢ ἀσθενῇ ποιεῖ τὴν
οἰκείαν θερμότητα ἢ ἰσχύομεν· ἔστι γὰρ ὅταν μὴ κρατῇ τὸ
κινεῖν τοῦ κινουμένου, ὡς ὅταν ξύλον μακρὸν καὶ μέγα μὴ
8 εὐκρατῶς ἔχη τις, τὸ ἄκρον τρέμει. Γίνεται ὃ δὲ τοῦτο ἢ
τῷ τὸ ἐχόμενον μεῖζον εἶναι ἢ τῷ τὸ κινεῖν ἑλαττον. Συμ-
βαίνει ἢ δὲ σβεσνυμένου τοῦ θερμοῦ (δοκεῖ γὰρ αἷτιον τοῦτο
εἶναι ἢ τοῦ κινεῖσθαι τοῖς ζώοις) μὴ κρατεῖν τὴν φύσιν. Ση-
μεῖον δ' ὅτι διὰ ψυχρότητα γίνεται τὸ πάθος τοῖς οἰνόφλυξι
καὶ τοῖς ἢ πρεσβύταις, ὅτι ἄνευ ῥίγους γίνεται ὁ ἢ τρόμος.

27 Διὰ τί ὁ ἀκροθώραξ μᾶλλον παροινεῖ τοῦ ἢ μᾶλλον μεθύ-
οντος καὶ τοῦ νήφοντος; Ἡ ὅτι ὁ μὲν νήφων εὐ κρίνει, ὁ δὲ
παντάσας μεθύων διὰ τὸ τὰς αἰσθήσεις ἐπιπεπλασμένας
εἶναι, οὐ δυνάμενος τὸ βάρος φέρειν, οὐ κρίνει· οὐ κρίνων δὲ
2 οὐ ἢ παροινεῖ. Ὁ δὲ ἀκροθώραξ κρίνει τε καὶ διὰ τὸν οἶνον
κακῶς κρίνει, ὥστε ὁ παροινεῖ· ὥσπερ καὶ Σάτυρον τὸν Κλα-
ζομένιον ὄντα φιλολοίδορον, φεύγοντα δίκην, ἵνα ὑπὲρ τοῦ
πράγματος λέγη καὶ μὴ λοιδορῇται, τὰ ὧτα ἐπέπλασαν, ἵνα
μὴ ἀκούων εἰς λοιδορίαν τρέπηται· παυομένου δὲ τοῦ ἀντι-
δίκου ἀφεῖλον· μικρὰ δὲ ἀκούσας ἔτι λέγοντος οὐκ ἀπέσχετο
ἀλλὰ κακῶς ἔλεγε, διὰ τὸ αἰσθάνεσθαι μὲν κακῶς δὲ κρίνειν.

28 Διὰ τί πρὸς τὸν γλυκὺν οἶνον ἡδίων ὄντα οὐ ῥ γίνονται οἰ-
νόφλυγες; Ἡ ὅτι οὐκ ἴδιον χυμὸν ἔχει ὁ γλυκύς, ἀλλ' ἄλ-

ἢ οἶον] ἢ X^a. ὃ δὲ] γὰρ X^a. ἢ δὲ Y^a. ἢ τὸ κ. C^a. ἢ πρεσβυ-
τέροις X^a. ἢ τρόπος Y^a. ἢ μᾶλλον om. C^a. Y^a. ἢ παροινεῖ] παραινῶν
δὲ pr. Y^a. ὁ παροινεῖν C^a. X^a. ῥ γίνονται οἱ οἰνόφλυγες C^a.

λότριον; Φιλόγλυκος οὖν ἡ μάλλον ἢ φίλοινοσ ἔσται ὁ κε-
κρατημένος.

Διὰ τί οἱ οἰνόφλυγες ὑπὸ τοῦ ἡλίου θερμαινόμενοι μά- 29
λιστα χαίρουσιν; Ἡ ὅτι δέονται πέψεως; Ἐτι δὲ καὶ διὰ
τὸ κατεψύχθαι· διὸ καὶ αἱ ἀποπληξίαι καὶ αἱ ἀποναρκώ-
σεις τάχιστα μετὰ τοὺς πότους γίνονται.

Διὰ τί τοῖς μεθύνουσιν ἐνίοτε πολλὰ φαίνεται τὸ ἐν ὀρώ- 30
σιν; Ἡ ὅτι αἱ ἀρχαὶ τῶν ὄψεων ἔσω μὲν κινοῦνται ὑπὸ
τοῦ οἴνου, καθάπερ ἡ ὅλη κεφαλὴ, κινουμένων δὲ τῶν ἀρχῶν
οὐκ εἰς ταὐτὸ συμβάλλουσιν αἱ ὄψεις, ἀλλ' οἶον ἐπὶ μέρος
ἐκάτερον τοῦ ὀρωμένου· διὸ δύο φαίνεται. Ταὐτὸ δὲ τοῦτο
γίνεται καὶ ἐάν τις κάτωθεν πίεσῃ τὴν ὄψιν· ἐκίνησε γὰρ
τὴν ἀρχὴν τῆς ὄψεως, ὥστε μηκέτι εἰς ταὐτὸ συμβάλλειν τῇ
ἐτέρᾳ. Ἡ μὲν οὖν τοιαύτη κίνησις ἔξωθεν γίνεται, ἡ δὲ ἀπὸ
τοῦ οἴνου ἔσθθεν. Διαφέρει δ' οὐθέν· ταῦτὰ γὰρ ποιήσει
ὁπωσοῦν κινήθεισα.

Διὰ τί τῶν μεθύοντων ἡ γλῶττα πταίει; Πότερον ὅτι 31
καθάπερ τὸ ὅλον σῶμα ἐν τῇ μέθῃ σφάλλεται, οὕτω καὶ ἡ
γλῶττα σφαλλομένη πταίει καὶ οὐ δύναται τὴν λέξιν διαρ-
θροῦν; Ἡ σπογγώδης ἐστὶν ἡ τῆς γλώττης σάρξ· βρεχο-
μένη οὖν ἐξαίρεται· τούτου δὲ συμβαίνοντος διὰ τὸ πάχος
τὸ ἀπὸ τοῦ ὄγκου δυσκίνητοτέρα οὕσα οὐ δύναται διακριβοῦν.
Ἡ διότι οὔτε ἐν τῷ ὑγρῷ δυνάμεθα λαλεῖν διὰ τὴν ἀπουσίαν α
τοῦ αἵματος, οὔθ' ὅταν εἰς τὸ στόμα λάβωμεν ὑγρόν; Ἐν τῇ
μέθῃ οὖν ἐν ὑγρῷ πολλῇ τῆς γλώττης οὔσης οὐκ ἀκριβοῦμεν
τὸ δὲ μὴ ἀκριβοῦν ἐστὶ τὸ πταίνειν. Ἡ διότι ἐν ταῖς μέθαις 3
ἡ ψυχὴ συμπαθὴς γινομένη πταίει; Τῆς ψυχῆς οὖν τοῦτο
πασχούσης εἰκὸς καὶ τὴν γλῶτταν ταὐτὸ πάσχειν· ἀπ' ἐκεί-
νης γὰρ ἡ τοῦ λέγειν ἀρχή. Διὸ καὶ χωρὶς τῆς μέθης, ὅταν
ἡ ψυχὴ πάθῃ τι, συμπάσχει καὶ ἡ γλῶττα, οἶον τῶν φοβου-
μένων.

Διὰ τί οἱ οἰνόφλυγες καὶ οἱ περὶ τὴν θάλατταν χαίρουσιν 32

ἡ μάλλον ἢ] ὁ C^a. Y^a, οὐ corr. Y^a. αἱ prius om. pr. Y^a. εἴσω
μὲν C^a, ἔξωθεν X^a. Y^a. ταῦτα X^a. Y^a. γλῶττα utrobique X^a.

ἡλίφ; Ἡ διότι οἱ μὲν οἰνόφλυγες δέονται πέψεως, καὶ ἅμα συμβαίνει τινὰς τόπους κατεψύχθαι; Διὸ καὶ ἀποπληξία καὶ ἀποναρκώσεις μετὰ τοὺς πότους. Οἱ δὲ θαλάττιοι διὰ τὸ αἶν ἐν ὑγρῷ εἶναι τοῦτο ποιούσιν.

- 33 Διὰ τί οἱ μεθύοντες ἀδύνατοι ἀφροδισιάζουσιν; Ἡ ὅτι δεῖ μᾶλλον τινα τόπον ἐθερμανθῆναι τοῦ ἄλλου σώματος, οἱ δὲ διὰ τὸ πλῆθος τῆς θερμασίας ἀδυνατοῦσιν. Ἀποσβέννυται οὖν τὸ ἀπὸ τῆς κινήσεως, θερμὸν ^ω γινόμενον ὑπὸ τοῦ περιέχοντος. Ἡ διότι δεῖ μὲν ἐθερμανθῆναι τοὺς κάτω τόπους, ὁ δ' οἶνος ἄνω πέφυκε φέρεσθαι, ὥστε ἐκεῖ ποιεῖ τὴν ^κ θερμασίαν, ἐντεῦθεν δὲ ἀπάγει. Καὶ μετὰ τὰ σιτία ἥκιστα ἀφροδισιαστικοί, καὶ κελεύουσιν ἀριστὰν μὲν πολὺν δειπνεῖν δὲ ὀλίγον· ἀπέπτων μὲν γὰρ ὄντων ἄνω φέρεται, πεπεμμένων δὲ κάτω τὸ θερμὸν καὶ τὸ ὑγρόν· ἡ δὲ τοῦ σπέρματος ³ γένεσις ἐκ τούτων. Καὶ οἱ κοπιῶντες ἐξονειρώττουσιν, ὅτι ὑγρὸς καὶ θερμὸς ὁ κόπος· εἴαν οὖν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ γένηται ἡ περίττωσις, συμβαίνει ^γ ἐξονειρώττειν. Διὰ ταῦτό δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀρρωστήμασιν, ὅσοις γίνεται, συμβαίνει. Καὶ τοῖς φοβουμένοις καὶ τοῖς ἀποθνήσκουσι συμβαίνει ὡσαύτως.
- 34 Διὰ τί νέοι ὄντες ² ἐνουροῦσι μᾶλλον, ὅταν μεθυσθῶσιν, ἢ πρεσβύτεροι; Ἡ διὰ τὸ θερμοὺς ² καὶ ὑγροὺς εἶναι πολὺ τὸ συρρυνεῖν γίνεται περίττωμα, διὰ τὸ μὴ ἀναλίσκειν τὸ σῶμα τὸ ὑγρόν, ὥστε ὑπερχεῖται· πρεσβυτέροις δὲ γινομένοις διὰ ² ξηρότητα τὴν ὑπερβολὴν ἀντισπᾶ τὸ σῶμα. Ἡ ὅτι μᾶλλον ὑπνωτικώτεροί εἰσιν οἱ νέοι τῶν ^β πρεσβυτέρων; Διὸ τοὺς μὲν νέους καθύπνους ὄντας λανθάνει ἡ ὁρμὴ τοῦ οὔρου ἐκπίπτουσα πρὶν διεγερθῆναι, τοὺς δὲ ^β πρεσβυτέρους οὐ, καθάπερ οὐδὲ τῶν ἔξωθεν κινήσεων οὐδὲν ἡττόν τι λανθάνει αὐτοὺς ἢ τοὺς νέους. Δῆλον δέ· καὶ γὰρ αὐτοὶ οἱ νέοι ἐν τοῖς βαθυτάτοις ὕπνοις μάλιστα ἐνουροῦσιν.

- 35 Διὰ τί τὸ ἔλαιον πρὸς τὰς μέθας συμφέρει, καὶ τοῦ δύνα-

^ω γινόμενον C^a. ^κ θερμανσίαν C^a. ^γ ἐνιερῶττειν C^a. ² ἐνουρώσι C^a.
² καὶ ὑγροὺς om. X^a. ^β πρεσβύτων et ποx πρεσβύτας C^a.

σθαι πίνειν τὸ καταρροφεῖν; Ἡ διότι οὐρητικόν ἐστὶ καὶ τῷ πόματι προσδοποιεῖ;

Δ. ΟΣΑ ἘΠΕΡΙ ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ.

Διὰ τί ὁ ἀφροδισιάζων καὶ ὁ ἀποθνήσκων ἀναβάλλει τὰ ὄμματα, καθεύδων δὲ καταβάλλει; Ἡ διότι ἄνωθεν τὸ θερμὸν ἐξίον ἄναστρέφει ἵνα περ ὁρμῇ ἐν δὲ τῷ ὕπνῳ κάτω συνάγεται, διὸ ῥέπει κάτω; Συγκλείονται δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ παρὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν ἔτι νοτίδα.

Διὰ τί τῶν πλείοσιν ἀφροδισίοις χρωμένων ἐπιδηλότατα ἐνδίδωσι τὰ ὄμματα καὶ τὰ ἰσχία, τὰ μὲν ἐγγύς ὄντα, τὰ δὲ πόρρω; Πότερον ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡ συνουσίᾳ ἐπιδηλότατα συμπονεῖ ταῦτα τῇ ἐργασίᾳ συνιόντα περὶ τὴν ἰπρόεσιν τοῦ σπέρματος; Συνεκθλίβεται οὖν μάλιστα ἐντεῦθεν ὅσον αἰτηκτον τῆς τροφῆς ἔνεστι διὰ τὴν θλίψιν. Ἡ διότι πα-
ραθερμαινόμενα τήκεται μάλιστα ὁ δὲ ἀφροδισιασμός ἡ θερμότης ἐργάζεται. Ἰ Μάλιστα δὲ ταῦτα θερμαίνεται, ἡ κινεῖται ἐν τῇ ἐργασίᾳ. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ καὶ τὰ περὶ τὴν ἔδραν ἐπιδήλως συμπονεῖ. Οὔτε γὰρ μὴ συναγαγόντι τὰ περὶ ἡ τὴν ἔδραν ἐνδέχεται προέσθαι, οὔτε μὴ τῶν ὀφθαλμῶν καταβληθέντων τὰ μὲν γὰρ περὶ τὴν ἔδραν συνιόντα θλίβει, οἷον ἐκ κύστεως τῇ χειρὶ τὸ ὑγρόν, ἡ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν συναγωγὴ τὰ ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου. Ὅτι δὲ μεγάλην ἔχουσι τὰ ὄμματα ἡ τὴν δύναμιν καὶ ὁ τόπος αὐτῶν πρὸς γένεσιν, δηλοῖ ἡ τῶν ἡ ἀτέκνων καὶ γονίμων γυναικῶν τοῖς ἐναλείμμασι πείρα, ὡς δέον ταύτῃ διελθεῖν εἰς τὸ σπέρμα δύναμιν. Ῥ Πίονα δὲ ἄμφω τυγχάνει ὄντα πάντων ἀεί, ἀρχὸς τε καὶ ὄμματα διὰ μὲν οὖν τὴν συνεργίαν κοινωνεῖ τῆς θερμασίας, διὰ δὲ ταύτην λεπτύνεται καὶ συναποκρίνεται πολὺ εἰς τὸ σπέρμα. Οὔτε γὰρ, ἡ μὴ πῖον ἡ, ὁμοίως γρύνει ἡ θερμότης, οὔτε πῖον ὃν μὴ

ἘΠΕΡΙ om. K^a.O^a.s.ἡ ὁ post καὶ om. C^a.X^a.ἡ ἄνω C^a.Y^a.ἡ ἀναστρέφει X^a. ἡ ἐνδίδωσι Sylburgius: codices συνδίδωσι. ἡ συνουσίᾳ] κοινουσία C^a. ἡ προαίρεσιν C^a. ἡ θερμότης Y^a. ἡ ταῦτα δὲ μάλιστα C^a. ἡ τὴν om. C^a. ἡ τέκνων C^a. ἡ ὅστε C^a. Ῥ πῖονα Gaza: codices πλείονα.

συμπονοῦν, οἶον ἐν τῇ κοιλίᾳ· ἀλλὰ οἱ νεφροὶ τῶν ἄλλων μάλιστα αἰσθάνονται διὰ τὴν γειτνίασιν. Καὶ ἡ αὕτη δὲ ἡ τοῦ σπέρματος πάροδος παρὰ τοὺς τόπους ἑτούτους οὐσα ἐπιδηλότατα ἱκανή ἐστι λεπτύνειν· ἀφαιρεῖ γάρ, ἀλλ' οὐ προστίθῃσι πλησιάζουσα.

3 Διὰ τί καὶ οἱ ἀφροδισιάζοντες καὶ οἱ εὐνούχοι οὐ χρώμενοι ἀφροδισίοις ὁμοίως ἑαμφότεροι τὰ ὅμματα πρὸς ὄξωπ-
 πῖαν βλάπτονται; Ἡ ὅτι τοῖς μὲν διὰ λαγνείαν, τοῖς δὲ διὰ
 τὴν πῆρωσιν τὰ ἄνω ξηρὰ γίνεται μᾶλλον τοῦ δέοντος, ἐπι-
 δηλότατα δ' ἐν τούτοις, ὅσων τὸ ἔργον ἐστὶν ἀκριβές· ἡ δ'
 ὄψις τοιοῦτον. Κατασπωμένων δὲ τῶν ὑγρῶν τὰ ἄνω ξη-
 ραίνεται. Ὁ μὲν οὖν ἀφροδισιασμός δηλὸν ὅτι τοῦτο ποιεῖ
 τοῖς δὲ εὐνούχοις τὰ τε σκέλη οἶδε καὶ αἱ κοιλίαι εὐλυτοὶ ὡς
 κάτω μεθισταμένου τοῦ ὑγροῦ.

4 Διὰ τί ἄνθρωπος μόνον, ὅταν ἄρχῃται ἔδυνασθαι ἀφρο-
 δισιάζειν, ἡβᾷ, τῶν δὲ ἄλλων ζώων ὅσα τρίχας ἔχει οὐθέν;
 Ἡ ἐπειδὴ κατὰ τὰς ἡλικίας μεταβάλλει τὰ ζῶα εἰς τούναν-
 τίον; Φωνή τε γὰρ βαρεῖα ἐξ ὀξείας γίνεται, καὶ δασύνεται
 ἐκ ψιλῶν· δηλὸν οὖν ὡς καὶ τὰ ἐκ γενετῆς δασέα ὡς ψι-
 λοῖτ' ἂν, οὐ δασύνοιτο, σπερματικὰ γινόμενα. Οὐ πάσχει
 δὲ τοῦτο διὰ τὸ τὰ σπερμαίνοντα ξηρότερα γίνεσθαι καὶ
 ἀραιότερα, ἐξ ὧν θριξὶ φύεται. Δηλὸν δὲ ἐκ τοῦ μὴ ἐν ταῖς
 οὐλαῖς φύεσθαι τρίχας· στεγαναὶ γὰρ αἱ οὐλαί, ἄλλ' οὐκ
 ἀραιαί. Μηδὲ τοῖς παιδίοις καὶ γυναιξίν· ἡ γὰρ γὰρ καὶ
 ἄμφω, ἀλλ' οὐ ξηρά.

5 Διὰ τί ἡ ἀνυποδυσία οὐ συμφέρει πρὸς ἀφροδισιασμούς;
 Ἡ ὅτι τὸ μέλλον ἀφροδισιάζειν σῶμα δεῖ τὰ ἐντὸς θερμὸν
 εἶναι καὶ ὑγρόν; Τοιοῦτον δὲ ἐν τοῖς ὕπνοις μᾶλλον ἢ ἐν
 τῷ ἐγρηγορέναι· διὸ καὶ ταχὺ καὶ ἄνευ ἐργασίας οἱ ἐξονει-

ἡ αὕτη X^a. ἑτούτους om. C^a. ἡ ὁμοίως C^a. Y^a. ἡ ἀμφότεροι C^a. X^a. ὅσων codices. ὡ οὖν om. C^a. ἡ δύναται X^a. ὡ ζῶα om. C^a. ἡ ἀλλ' om. N^a. ἡ ὑγρὰ—ξηρὰ addiderunt K^a. N^a. O^a. ἡ ἀνυποδυσία C^a. ἡ τοιοῦτε C^a. X^a. ἡ ἐργασίας οἱ ἀνεργασμοὶ C^a. N^a. X^a. Y^a.

ρωγμοὶ γίνονται, ἐγρηγοροῦσι δὲ μετὰ πόνου. Ἄμα δὲ τὸ σῶμα τοιοῦτον καὶ οἱ πόδες ὑγρότεροι καὶ θερμότεροι σημαῖον δέ, ὅτι καθευδόντων θερμοί, ὡς ἅμα τοῖς ἐντὸς οὕτως ἔχοντες. Ἡ δ' ἀνυποδησία τὸναντίον ποιεῖ· ξηραίνει γὰρ καὶ ὁ ψύχει. Ὡστ', εἴτε ἀδύνατον μὴ θερμῶν ὄντων ἀφροδισιάσαι εἴτε χαλεπὸν, ἀνάγκη ἀσύμφορον εἶναι πρὸς τὴν τῶν ἀφροδισίων χρῆσιν.

Διὰ τί ἐκλύεται μάλιστα τῶν ζώων ἀφροδισιάσας ἄνθρωπος; Ἡ διότι πλείστον προῖεται σπέρμα κατὰ λόγον τοῦ σώματος; Διὰ τί δὲ πλείστον προῖεται; Ἡ ὅτι ἥκιστα ἐκπονεῖ τὴν τροφήν καὶ φύσει ὑγρὸν καὶ θερμὸν ἐστὶ τῶν ζώων μάλιστα; Ὡν τὸ μὲν ποιεῖ σπέρμα πολὺ, τὸ δὲ τὴν φύσιν σπερματικὴν ποιεῖ· καὶ γὰρ τὸ σπέρμα τοιοῦτόν ἐστιν, ἕως ἂν σώζῃται.

Διὰ τί τοῦ ἀφροδισιάζειν γινομένου διὰ θερμότητα, τοῦ δὲ φόβου ὄντος ψυκτικοῦ καὶ τοῦ ἀποθνήσκειν, ἐνίοις, ὅταν γένωνται ἐν τούτοις τοῖς πάθεσι, σπέρμα προέρχεται; Ἡ ὅτι ψυχομένων ἐνίων τόπων ἕτεροι ὑποθερμαίνονται, τὴν τε οἰκίαν ἔχοντες θερμότητα καὶ δεχόμενοι τὴν τῶν καταψυχομένων τόπων; Ὡστε καταψυχομένων μὲν συμβαίνει, οὐ διὰ τὸ ψύχεσθαι μέντοι, ἀλλὰ διὰ τὸ θερμαίνεσθαι. Δὴ λον δὲ καὶ τῇ ὄψει τῶν γὰρ φοβουμένων τὰ ἄνω λειφαίμει, τὰ δὲ κάτω ὑγραίνεται, καὶ κοιλία καὶ κύστις λύεται. Ὑπὶ οὖν τὸ θερμὸν ἐν μὲν τῷ φόβῳ κάτω, ἐν δὲ τῷ θανάτῳ κἀνωθεν ἄνω, ἐξυγραῖνον τῇ θερμότητι ποιεῖ τὴν τοῦ σπέρματος ἔξοδον.

Διὰ τί οὐ δεῖ μὴ ὀργῶντα οὔτε ἀφροδισιάζειν οὔτε ἐμῖν οὔτε πτάρνυσθαι οὔτε φῦσαν ἀφιέναι; Ἡ ὅτι μὴ ὀργῶντες ὁμοίως ἔχομεν τοῖς ἐκ τῆς γῆς ἀνασπασμένοις, οἷς προσεκσπάται τι ἀλλότριον ἢ ἐγκαταλείπεται ἀποσπασθέν; Ἀπαν

^d ἀνυποδησία Ca. ^e ψύχει—ἀνάγκη om. Ca. ^f ὁ ἄνθρωπος Ca. Xa. ^g σῶμα Ca. ^h γένηται Ca. ⁱ προῖεται Ca. ^k ἕτεροι—τόπων om. Ca. ^l μὲν Ca. Ya, μόνον Xa. ^m διὰ] καὶ διὰ Xa. Ya. ⁿ τὸ Ca.

δὲ ὁ δεῖ μὲν ἐξαρθῆναι, κολοβὸν δὲ ὑπολείπεται, πλείω χρόνον παρέξει πόνον. Ἐάν τέ τις κινήσῃ τι ἀλλότριον, τοῦτο πόνον παρέξει, οὐκ ἐν τῇ αὐτοῦ χώρα ὅν' ἂ συμβήσεται τοῖς μὴ ὀργῶσι ποιουσί τι τῶν εἰρημένων.

9 Διὰ τί νήστες θάττον ἀφροδισιάζουσιν; Ἡ διότι οἱ πόροι κενώτεροι οἱ τοῦ σώματος νήστεσι, πλήρεσι δὲ πλήρεις κωλύουσιν οὖν τὴν εἰς τὸ σπέρμα ὑγρότητα διεξιέναι. Δήλον δὲ ἐπὶ τῆς κύστεως οὐ γὰρ δύναται πλήρους οὔσης ταχὺ ἀφροδισιάζειν.

10 Διὰ τί οἱ νέοι ὅταν πρῶτον ἀφροδισιάζωιν ἄρχονται, αἷς ἂν ὁμιλήσωσι, μετὰ τὴν πράξιν μισοῦσιν; Ἡ διὰ τὸ μεγάλην γίνεσθαι τὴν μεταβολήν; Τῆς γὰρ συμβαινούσης ὕστερον ἀηδίας μεμνημένοι, ὡς αἰτίαν ἢ ἐπλησίασαν φεύγουσιν.

11 Διὰ τί οἱ ἰκπεύοντες συνεχῶς ἀφροδισιαστικώτεροι γίνονται; Ἡ ὅτι διὰ ὁ τὴν θερμότητα καὶ τὴν κίνησιν ταῦτ' ὁ πάσχουσιν ὅπερ ἐν τῇ ὁμιλίᾳ; Διὸ καὶ ῥτῇ τῆς ἐπεχούσης ἡλικίας ἐπιδόσει περὶ τὰ αἰδοῖα μείζω τὰ μόρια ταῦτα γίνονται. Αἰεὶ οὖν ῥτῇ κινήσει ταύτῃ χρωμένων εἶροα τὰ σώματα γίνεται καὶ προωδοπεποιημένα πρὸς τὸν ἀφροδισιασμόν.

12 Διὰ τί, ὅταν ἄρξωνται ἀφροδισιάζειν ὁ δύνασθαι, οἱ χρω-
τες ὄξουσιν, πρότερον δ' οὐκ ὄξουσιν ὁ πρὸ ἡβης οὔτε οἱ ἄνδρες οὔτε αἱ γυναῖκες; Ἡ ὅτι τὰ ἄπεπτα τοὺς τε χυμοὺς αἰεὶ χείρους ἔχει (ἡ γὰρ ὀξύτερος ἢ ἀλμυρωτέρος ἢ πικροτέρος) καὶ τὰς ὁσμάς δυσωδεστέρας, τὰ δὲ πεπεμμένα ἢ γλυκεῖς ἢ ἥττον ἀγλυκεῖς, καὶ τὰς ὁσμάς εὐωδεστέρας ἢ ἥττον ὁ δυσώδεις; Τοῦτο δ' ἐστὶ δῆλον ἐπὶ πάντων θεωμένοις καὶ φυτῶν καὶ ζώων. Ἀφαιρεθέντων δὲ τῶν εὐπέπτων, τὰ ὑπολειπόμενα ἄπεπτα, οἷον δὲ καὶ ἐπὶ τῆς τέφρας ἀναλωθέν-

ὁ τὴν post διὰ om. X^a. ῥ τῇ post καὶ om. C^a. Y^a. ἡ ἐπιδόσει Y^a.
ῥ τῇ] τῇ αὐτῇ X^a. ὁ δύνασθαι om. C^a. ὁ πρὸ τῆς ἡβης om. C^a. ὁ ἥττον
γλυκεῖς C^a, ἥττον γλυκεῖς X^a, ἥττον ἀγλυκεῖς pr. Y^a. ὁ ἥ] ποιούσιν
ἡ X^a. ὁ καὶ et mox ὁ om. C^a.

τος τοῦ γλυκέος πικρὰ ἢ κονία, καὶ ^z ὁ ἰδρῶς ἀλμυρός. Πέττει δὲ ἡ φυσικὴ θερμότης τὸ σπέρμα, ὃ μικρὸν ὄν πολλὴν ἔχει δύναμιν· ἐκ πολλοῦ γὰρ ὀλίγον συγκεκεφαλαιώται. Διὸ ὅταν ἀπέλθῃ, ^z ἐκλύονται ὡς ἐπὶ ^a τὸ πολὺ ³ μᾶλλον καὶ καταψύχονται· ὥστε ἀπεπτότεροι οἱ χυμοὶ ^b γίνονται μᾶλλον, ἀναστομουμένων τῶν πόρων διὰ τὴν ἐκκρίσιν αὐτοῦ. Ἀλμυρώτεροι οὖν ^c οἱ τῶν παιδῶν ἰδρῶτες καὶ δυσωδέστεροι διὰ τὴν ἀπεψίαν· καὶ εἰς τύχῃ τοιαύτῃ ἡ φύσις οὕσα ὥστε δυσώδη ἔχειν τὴν ὑπόστασιν τοῦ ἰδρῶτος, τούτοις μᾶλλον ἐπισημαίνει καὶ ἐν τοῖς τόποις τούτοις μάλιστα, οἷον μασχάλη, ἐν ᾧ μάλιστα καὶ τοῖς ἄλλοις.

Διὰ τί, εἰς ^d μὲν ἐκ τοῦ σπέρματος τοῦ ἡμετέρου γένηται ¹³ τὸ ζῶον, τοῦτο ἡμέτερον ἔκγονόν ἐστιν, εἰς δὲ ἐξ ἄλλου ^e τινὸς ἢ μέρους ἢ ἀποκρίσεως, οὐχ ἡμέτερον; Γίνεται γὰρ σηπομένων πολλὰ καὶ ἐκ τοῦ σπέρματος. Τί δὲ οὖν, εἰς ^d μὲν τοιοῦτον οἷον ἡμεῖς, ἡμέτερον, εἰς δὲ ἀλλότριον, οὐ; Ἡ γὰρ ἅπαντα προσήκει ἢ οὐθέν. Ἡ πρῶτον μὲν, ὅτι ¹ οὕτω μὲν ἐξ ἡμετέρου γίνεται, ἐκείνως δὲ ἐξ ἀλλοτρίου, ὅσα ἐξ ἀποκαθάρματος γίνεται καὶ ἐκκρίσεως; Καὶ ὅλως οὐθέν τῶν τοῦ ζῴου ζῶον γεννᾷ ἄλλ' ἢ τὸ σπέρμα. Τὸ δὲ βλάπτει καὶ τὸ κακὸν οὐθενός ἐστιν οἰκεῖον, οὐδὲ τὸ ἀλλότριον· οὐ γὰρ ταῦτ' οὗτου τι εἶναι καὶ οὗτου ἀλλότριον ^f ἢ ἕτερον ἢ κακόν. Αἱ δὲ ἐκκρίσεις καὶ σήψεις οὐχ ἡμέτερα, ἀλλ' ³ ἕτερα καὶ ἀλλότρια τῆς φύσεως ἡμῶν εἰσίν. Οὐ γὰρ ὅσα ἐν τῷ σώματι γίνεται, τοῦ σώματος θετέον, ἐπεὶ καὶ φύματα γίνεται, ^g ἃ αἶρουσι καὶ ἐβάλλουσιν. Καὶ ὅλως ὅσα παρὰ φύσιν, πάντα ἀλλότρια· παρὰ φύσιν δὲ πολλὰ καὶ τῶν συγγινομένων ἐστίν. Εἰ οὖν ἐκ μόνου οὗτου τῶν ἡμετέρων γίνεται ζῶον, ὀρθῶς ^h ἀντὶ τὸ ἐκ ^h οὗτου γινόμενον ⁱ ἔκγονον ἡμέτερον εἶη μόνον. Καὶ ἐκ τοῦ σπέρματος δὲ

^z ὁ om. C^a. ^y δν] μὲν δν X^a. ^z λύνονται X^a. ^a τὸ om. X^a.

^b μᾶλλον γίνονται X^a. ^c οἱ] ἢ οἱ C^a, ἢ οἱ Y^a. ^d μὲν] μὴ utrobique C^a.

^e τινὸς om. C^a. ^f ἢ ἕτερον] δ ἕτερον C^a. ^g φέρουσι C^a, X^a, Y^a.

^h τούτων C^a, X^a. ⁱ ἔγγονον C^a, Y^a.

ἂν τι ἄλλο γένηται, οἷον σκώληξ σαπέντος, ἢ καὶ ἐν τῇ μή-
τρα διαφθαρέντος, οἷον ἃ λέγεται τέρατα, οὐκ ^k ἔκγονα
5 λεκτέον. Ὅλος γὰρ ἐκ διεφθαρμένου γινόμενα οὐκέτι ἐξ
ἡμετέρου ὄντος γίνεται, ἀλλ' ἐξ ἀλλοτρίου, ὥσπερ τὰ ἐκ
τῶν ἀποκρίσεων, οἷον τὸ ^l ἐκ τῆς κόπρου. Σημεῖον δὲ ὅτι
ἐκ ^m διεφθαρμένον πάντα τὰ τοιαῦτα γίνεται· μὴ ἐκ δια-
φθειρομένου γὰρ τοιοῦτον πέφυκε γίνεσθαι οἷον ἂν ἢ ἐξ οὗ
τὸ σπέρμα, εἰς ἐξ ἵππου, ἵππος, εἰς δὲ ἐξ ἀνθρώπου, ἀνθρω-
6 πος. Καὶ αὐτό τε οὐ τιμῶμεν τὸ σπέρμα, οὐδὲ πᾶν τὸ ἐν
τῇ γενέσει περαινόμενον. Καὶ γὰρ ὑγρὸν καὶ ὄγκος τις καὶ
σὰρξ γίνεται. Ποτὲ δέ, διὰ τὸ μήπω ἔχειν τὴν φύσιν,
ἀλλ' ἢ τοσοῦτον μόνον τῆς φύσεως, ὅτι οὕτω διάκειται ὥστε
γενέσθαι ἐξ αὐτοῦ τοιοῦτον οἷον ⁿ ἡμεῖς· ἐκ δὲ διεφθαρμένον
οὐδὲ τοιοῦτον. Διὰ ταῦτα ^o οὔτε ἐξ ἐτέρου τῶν ἐν ἡμῖν
οὔτε ἐκ τούτου διεφθαρμένου ^p ἢ ἀτελῶς ἔχοντος τὸ ^q ἔκγονόν
ἐστὶν ἡμέτερον.

14 Διὰ τί ἐν τῷ ὕδατι ἦπτον δύνανται ἀφροδισιάζειν ^r οἱ ἄν-
θρωποι; Ἡ ὅτι ἐν ^s ὕδατι οὐθὲν τήκεται, ὅσα ὑπὸ πυρὸς
τήκεται, οἷον μόλιβδος ἢ κηρός· ἡ δὲ γονὴ τηκομένη φαίνεται
πυρί· πρὶν μὲν γὰρ ἡ τριψίς ἐκθερμάνῃ, οὐ τήκεται. Οἱ δὲ
ἰχθύες οὐ τριψίει ὀχέουσιν.

15 Διὰ τί τὸ ἀφροδισιάζειν ἥδιον, καὶ πότερον ἐξ ἀνάγκης
ἢ ἐνεκά τινος ὑπάρχει τοῖς ζώοις; Ἡ ἡδὺ μὲν ἐστὶν
ἥτοι διὰ τὸ ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος ἀπιέναι τὸ σπέρμα,
ὥσπερ τινὲς φασιν, ἢ καὶ ἀπὸ παντὸς μὲν μὴ ἀπιέναι, διὰ
δὲ ^v τοιούτου εἰς ^w ὃ πάντες συνταίνουσιν οἱ πόροι τῶν φλε-
βῶν; Οὐσης οὖν τῆς ἡδονῆς ὁμοίας τῆς ἐν τῷ κνησμῷ, τοῦτο
2 συμβαίνει γίνεσθαι ὥσπερ δι' ὅλου τοῦ σώματος. Ὁ δὲ
κνησμός ἡδύς ἐστὶν, ὑγροῦ ἔξοδος πνευματώδους ἐγκατακε-

^k ἔκγονα Ca.Ya. ^l ἐκ om. Ca.Xa. ^m διαφθειρομένου Ca.Ya.
ⁿ ἡμεῖς] ἡμεῖς δὲ Xa. ^o οὔτε—οὔτε] codices οὐδὲ—οὐδέ. ^p ἢ] τε καὶ
Xa, τε Ca.Ya. ^q ἔκγονον Ca.Ya. ^r οἱ] οἷον Ya. ^s ὕδατι μὲν
οὐθὲν Ca. ^t ἢ ante ἡδὺ om. Ca. ^v τοιούτων Xa, τοιοῦτο Ca. ^w δὲ
Ca.Ya.

κλεισμένου παρὰ φύσιν. Ἡ δὲ γονὴ ^α τοιούτου εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἔξοδος. Ἔστι δὲ καὶ ἐξ ἀνάγκης ἡδὺ καὶ ἔνεκά τινος, ἐξ ἀνάγκης μὲν ὅτι ἢ εἰς τὸ κατὰ φύσιν ὁδὸς ἡδὺ ἐστίν, εἰς ἢ αἰσθητή, ἔνεκα δὲ τινος ἵνα γένεσις ἢ ζῶων^α διὰ γὰρ τὴν ἡδονὴν μᾶλλον ὁρμᾷ πρὸς τὴν ^α μίξιν τὰ ζῶα.

Διὰ τί ἡ λαγνεία πρὸς νοσήματ' ἔνια τῶν ἀπὸ φλέ- 16 γματος συμφέρει; Ἡ ὅτι περιττώματός ἐστιν ἔξοδος, ὥστε συνεκκρίνεται πολλὴ περίττωσις; Τὸ δὲ φλέγμα περιττωμα.

Διὰ τί τὰ ἀφροδίσια τὴν κοιλίαν ψύχει καὶ ξηραίνει; 17 Ἡ ψύχει μὲν, ὅτι ἐκκρίνεται τὸ θερμὸν ἐν τῇ μίξει; Ξηραίνει ^α δὲ ἡ μίξις^α ἐξατμίζεται γὰρ τοῦ θερμοῦ ἐξιόντος, ἐξέρχεται δὲ ψυχομένου. Ἔτι καὶ ἡ θερμότης ἐν τῇ ὁμιλίᾳ ξηραίνει.

Διὰ τί, ὅσοις αἱ βλεφαρίδες ρέουσι, λάγνοι; Ἡ διὰ τὸ 18 αὐτὸ καὶ διότι οἱ φαλακροί; Ἔστι γὰρ μόρια ἄμφω ταῦτα τοῦ αὐτοῦ. Ἔστι δὲ τὸ αἷτιον^α ὁπόσαι πρεσβυτέρου ^α γινομένου μὴ αὐξάνονται τῶν συγγενικῶν τριχῶν, ἅπασαι τοῦτο πάσχουσιν ἐν ταῖς λαγνείαις. Κεφαλὴ γὰρ καὶ ὀφρύς καὶ βλεφαρίς ^α συγγενικαὶ τρίχες. Τούτων δὲ μόνον ἐνίοις ^α αἱ ^α ὀφρύες δασύνονται πρεσβυτέροις γινομένοις (δι' ἣν δὲ αἰτίαν, ^α εἴρηται ἐν ἄλλοις), αἱ ἕτεραι δὲ διὰ τὸ αὐτὸ ἄμφω λείπουσιν. Αἷτιον δὲ ὅτι καταψύχει τὰ ἄνω ἡ λαγνεία ^α ὀλίγαιμα ὄντα, ὥστε οὐ πέττει τὴν τροφήν ὁ τόπος^α οὐ λαμβάνουσιν δὲ τροφήν ἐκρέουσιν αἱ τρίχες.

Διὰ τί οὐρητιῶντες οὐ δύνανται ἀφροδισιάζειν; Ἡ ὅτι 19 πλήρεις γίνονται οἱ πόροι; Τὸ δὲ πλήρες ὑγροῦ οὐ δέχεται ἄλλο ὑγρόν.

Διὰ τί αἱ ἱξίαι τοὺς ἔχοντας κωλύουσι γεννᾶν, καὶ ἀν- 20θρώπους καὶ τῶν ἄλλων ζῶων ὃ τι αὐτοὶ ἔχῃ; Ἡ ὅτι ἡ ἱξία

^α τοιούτων codices. ^γ ἡ om. Ca.Ya. ^α μίξιν Ca. ^α δὲ καὶ ἡ Xa.Ya. ^β ὁπόσαι] ὅπερ καὶ διότι Xa. ^α γενομένου Ca.Xa. ^α συγγενή καὶ τρ. Ca.Xa.Ya. ^α αἱ] καὶ Ca. ^α ὀφρύες Xa. ^α εἴρηται ἐν ἄλλοις om. Ca. ^α ὀλίγαι μὲν ὄντα Ca.

γίνεται μεταστάντος πνεύματος· διὸ καὶ ὠφελεῖ πρὸς τὰ μελαγχολικά. "Ἔστι δὲ καὶ ὁ ἀφροδισιασμὸς μετὰ πνεύματος ἐξόδου. Εἰ οὖν ὁδοποιεῖται ἡ ὁρμὴ γινομένου αὐτοῦ, οὐ ποιεῖ ὁρμᾶν τὸ σπέρμα, ἀλλὰ καταψύχεται· μαραίνει οὖν τὴν ¹ συντονίαν τοῦ αἰδοίου.

21 Διὰ τί οἱ ἀφροδισιάζοντες ἐκλύονται καὶ ἀσθενέστεροι γίνονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ; Πότερον διὰ ^k τὸ ἀπὸ πάντων ἔκκρισιν εἶναι τὸ σπέρμα, ὥστε οἶον οἰκοδομήματος αἱ ἀρμονίαι, καὶ τοῦ σώματος οὕτω σειομένη ^l ἡ σύνθεσις ἐστὶ τῷ ἀπεληλυθέναι ^m τι, οἶον εἰ τὸ αἷμα ⁿ ἐξέλθῃ ἢ πᾶν ^o ὃ τι ἄλλο μέρος. Οὕτω σφόδρα ἐπίκαιρον τὸ ἐξίόν ἐστὶ, καὶ ^δ ἐκ πολλῆς γίνεται τροφῆς ὀλίγον, οἶον τὸ ἀμύλιον ἐκ τοῦ ^p σταιτός.

22 Διὰ τί οἱ ἀφροδισιάζοντες καὶ οὐρητιῶντες ἐντείνουσιν; ^h Ἡ ^q ὅτι πληρουμένων τῶν πόρων ὑγρότητος, τὸ σπέρμα ^r ὑπεξίον ἐν ἐλάττονι τόπῳ πλείονά ^s τε ὄγκον ποιεῖ καὶ αἷρει; ^t Ἐπικείται γὰρ τὸ αἰδοῖον ἐπὶ τοῖς πόροις.

23 Διὰ τί ἡ σύντασις γίνεται τοῦ αἰδοίου καὶ ἡ αὔξησις; ^h Ἡ διὰ δύο, διὰ τε τὸ βάρος ἐπιγίνεσθαι ἐν τῷ ὀπισθεν τῶν ὀρχεων ^t αἵρεσθαι (^v ὑπομόχλιον γὰρ οἱ ὀρχεῖς γίνονται) ^w καὶ διὰ τὸ ^x πνεύματος πληροῦσθαι τοὺς πόρους. ^h Ἡ τοῦ ὑγροῦ αὔξανομένου καὶ μεθισταμένου ἢ ἐξ ὑγροῦ γινομένου ὁ ὄγκος μείζων γίνεται; Τὰ λίαν δὲ μεγάλα ἥττον αἵρεται διὰ τὸ πορρωτέρω τὸ βάρος τοῦ ὑπομοχλίου γίνεσθαι.

24 Διὰ τί οἱ ἀφροδισιάζοντες ἢ οἱ τοιοῦτοι δυσώδεις, οἱ δὲ παῖδες οὐ; Καὶ τοῦ καλουμένου γράσου ὄξουσιν. ^h Ἡ τῶν πνευμάτων, ὥσπερ εἴρηται, τὰ μὲν τῶν παιδιῶν πέττει τὸ ὑγρὸν καὶ τοὺς ἰδρωτάς, οἱ δὲ τῶν ἀνδρῶν ἀπεπτοι;

25 Διὰ τί ἐν τῷ θέρει οἱ μὲν ἄνδρες ἥττον δύνανται ἀφροδι-

¹ συνωνίαν C^a. ^k τὸ ἀπάντων C^a. ^l ἢ om. X^a. ^m τι om. X^a.
ⁿ ἐξέλθῃ C^a. X^a. ^o ὃ τι] ἢ τι C^a. Y^a. ^p στάτος C^a. X^a. Y^a. ^q ὅτι om. C^a. Y^a. ^r ἐξίον C^a. ^s ὄγκον τε C^a. X^a. Y^a. ^t αἵρεται C^a. Y^a.
^v ὑπομόχλιοι C^a. ^w καὶ om. C^a. X^a. Y^a. ^x πληροῦσθαι πνεύματος C^a.

σιάζειν αἱ δὲ γυναῖκες μᾶλλον, καθάπερ καὶ ὁ ποιητὴς ὕλγει ἐπὶ τῷ ^α σκολύμῳ

μαχλόταται δὲ γυναῖκες, ἀφαιρότατοι δὲ ^α τοὶ ἄνδρες.

Πότερον ὅτι οἱ ὄρχεις καθιένται μᾶλλον ἢ ἐν τῷ χειμῶνι; Ἀνάγκη δέ, εἰ μέλλει ἀφροδισιάζειν, ἀνασπάσαι. Ἡ ὅτι αἱ θερμαὶ φύσεις ἐν τῷ θέρει συμπέπτουσιν ^β ὑπερβάλλοντος τοῦ θερμοῦ, αἱ δὲ ψυχραὶ θάλπουσιν; Ἔστι δὲ ὁ μὲν ἀνὴρ ξηρὸς καὶ θερμὸς, ἡ δὲ γυνὴ ψυχρὰ καὶ ὑγρὰ. Τοῦ μὲν ^γ οὖν ἀνδρὸς ἡμαύρωται ἡ δύναμις, τῶν δὲ θάλλει ἐπανισουμένη τῷ ἐναντίῳ.

Διὰ τί ἐνιοὶ ἀφροδισιαζόμενοι χαίρουσι, καὶ οἱ μὲν ἅμα ²⁶ δρῶντες, οἱ δ' οὐ; Ἡ ὅτι ^δ ἔστιν ἐκάστη περιττώσει τόπος εἰς ὃν πέφυκεν ἀποκρίνεσθαι κατὰ φύσιν, καὶ ^ε πόνον ^ε ἐγγινομένου τὸ πνεῦμα ἐξίον ἀνοιδεῖν ποιεῖ, καὶ συνεκρίνει αὐτήν, οἷον τὸ μὲν οὖρον εἰς κύστιν, ἡ δ' ἐξικμασμένη τροφή εἰς κοιλίαν, τὸ δὲ δάκρυον εἰς ὄμματα, μῦξαι δ' εἰς μυκτῆρας, αἷμα δὲ εἰς φλέβας. Ὅμοίως δὴ τούτοις καὶ ἡ γονὴ εἰς ^α ὄρχεις καὶ αἰδοῖα. Οἷς δὴ οἱ πόροι μὴ κατὰ φύσιν ἔχουσιν, ἀλλ' ἢ διὰ τὸ ^β ἀποτυφλωθῆναι τοὺς εἰς τὸ αἰδοῖον, οἷον συμβαίνει τοῖς εὐνούχοις καὶ εὐνουχίαις, ἢ καὶ ἄλλως, εἰς τὴν ἔδραν συρρεῖ ἡ τοιαύτη ἱκμάς· καὶ γὰρ διεξέρχεται ^γ ταύτη. Σημεῖον δ' ἐν τῇ συνουσίᾳ ἡ συναγωγὴ τοῦ τοιοῦτου τόπου καὶ ἡ σύντηξις τῶν περὶ τὴν ἔδραν. Ἐὰν οὖν ὑπερβάλλῃ ³ τις τῇ λαγνείᾳ, τούτοις ἐνταῦθα συνέρχεται, ὥστε ὅταν ἡ ἐπιθυμία γένηται, ^δ τοῦτ' ἐπιθυμεῖ τῆς τρίψεως εἰς ^δ συλλέγεται. Ἡ δ' ἐπιθυμία καὶ ^ε ἀπὸ σιτίων καὶ ἀπὸ διανοίας γίνεται. Ὅταν γὰρ κινηθῇ ὑφ' ὁτουοῦν, ἐνταῦθα τὸ πνεῦμα συντρέχει, καὶ τὸ τοιοῦτο περίττωμα συρρεῖ οὐ πέφυκεν. Κἂν μὲν ¹ λεπτὸν ^η ἢ ^θ πνευματώδες, τούτου ἐξελθόντος, ⁴

ὕλγει] ἡσίοδος X^a. ^α σκολύμω X^a. Y^a, σκολύμω C^a. ^α τοὶ] γε X^a. ^β ὑπερβάλλοντος C^a, ὑπερβάλλοντος δὲ X^a. ^γ ἀνδρὸς οὖν C^a. X^a. Y^a. ^δ ἔστιν om. C^a. ^ε πόνος οὐ C^a. ^ε γινομένου X^a. ^β ἐπιτυφλωθῆναι C^a. Y^a, μὴ ἀποτυφλωθῆναι X^a. ^γ ταύτην X^a. ^δ τὸτ' X^a. ^ε ἀπὸ τῶν σιτίων καὶ διανοίας X^a. ¹ λεπτή C^a. Y^a, λεπὴ X^a. ^θ πνευματώδες C^a. X^a.

ὥσπερ αἱ συντάσεις τοῖς παισὶ ^α καὶ τοῖς ἐν ἡλικίᾳ, ἐνίοτε οὐθενὸς ὑγροῦ ἐκκριθέντος, παύονται. Ὅταν δὲ ^ο κατασβεσθῇ τὸ ὑγρόν. Ἐὰν δὲ μηδέτερον τούτων πάθῃ, ἐπιθυμῇ ⁵ ἕως ἄν τι τούτων συμβῇ. Οἱ δὲ φύσει θηλυδρίαὶ οὕτω συνεστᾶσιν ὥστ' ἐκεῖ μὲν μὴ ἐκκρίνεσθαι ἢ ὀλίγην, οὐπὲρ τοῖς ἔχουσι κατὰ φύσιν ^ρ ἐκκρίνεται, εἰς δὲ τὸν τόπον τοῦτον. Αἴτιον δὲ ὅτι ^q παρὰ φύσιν συνεστᾶσιν ἄρσενες γὰρ ὄντες οὕτω διάκεινται ὥστε ἀνάγκη τὸν τόπον τοῦτον πεπηρῶσθαι αὐτῶν. Πήρωςις δὲ ἡ μὲν ὅλως ποιεῖ ^τ φθόρον, ἡ δὲ δια-
⁶ στροφὴν. Ἐκεῖνη ^σ μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ἡ γυνὴ γὰρ ἂν ἐγένετο. Ἀνάγκη ἄρα παρεστράφθαι καὶ ἄλλοθι που ὁρμᾶν τῆς ^ι γονικῆς ἐκκρίσεως. Διὸ καὶ ^ν ἄπληστοι, ὥσπερ αἱ γυναῖκες· ὀλίγη γὰρ ἡ ἱκμάς, καὶ οὐ βιάζεται ἐξίεναι, καὶ ⁷ καταψύχεται ταχύ. Καὶ ὅσοις μὲν ^ω ἐπὶ τὴν ἔδραν, οὗτοι ^x πάσχειν ἐπιθυμοῦσιν, ὅσοις δ' ἐπ' ἀμφοτέρα, οὗτοι καὶ δρᾶν καὶ πάσχειν ἐφ' ὁποτέρα δὲ πλείον, τούτου μᾶλλον ἐπιθυμοῦσιν. Ἐνίοις δὲ γίνεται καὶ ἐξ ἔθους τὸ πάθος τοῦτο. Ὅσα γὰρ ἂν ποιῶσι, συμβαίνει αὐτοῖς χαίρειν καὶ προῖεσθαι τὴν γονὴν οὕτως. Ἐπιθυμοῦσιν οὖν ποιεῖν οἷς ^γ ἂν ταῦτα ^z γίνηται, καὶ μᾶλλον τὸ ἔθος ὥσπερ φύσις γί-
⁸ νεται. Διὰ τοῦτο ὅσοι ἂν μὴ πρὸ ἥβης ἀλλὰ περὶ ἥβην ἐθισθῶσιν ἀφροδισιάζεσθαι, διὰ τὸ γίνεσθαι αὐτοῖς ἐν τῇ χρειᾷ τὴν μνήμην, ἅμα δὲ τῇ μνήμῃ τὴν ἡδονήν, διὰ δὲ τὸ ἔθος ὥσπερ πεφυκότες ἐπιθυμοῦσι πάσχειν τὰ μέντοι πολ-
 λὰ καὶ τὸ ἔθος ὥσπερ πεφυκόσι γίνεται. Ἐὰν δὲ τύχη λάγνος ὢν καὶ μαλακός, καὶ θάττον ἕκαστα τούτων συμ-
 βαίνει.

27. Διὰ τί μάλιστα αἰσχύνονται ὁμολογεῖν οἱ ἐπιθυμοῦντες ἀφροδισιάζεσθαι, ἀλλ' οὐ πιεῖν οὐδὲ φαγεῖν οὐδὲ ἄλλο τῶν τοιούτων οὐδέν; Ἡ ὅτι τῶν μὲν πλείστων ἀναγκαῖαι αἱ ἐπι-

^α καὶ om. X^a. ^ο κατεσβεσθῇ Y^a. ^ρ ἐκκρίνεσθαι εἰς τόνδε τὸν τόπον. αἴτιον C^a. ^q περὶ X^a. ^τ φθοράν C^a. ^σ μὲν om. X^a. ^ι γενικῆς X^a. ^ν ἄπληστοι C^a. ^ω περὶ X^a. ^x πάσχειν—οὗτοι om. C^a. ^γ ἂν om. C^a. ^z γίνεται X^a. Y^a.

θημιαί, ἐνια δὲ καὶ ἀκαιρεὶ τοὺς μὴ τυγχάνοντας· ^α ἡ δὲ τῶν ἀφροδισίων ἐκ περιουσίας ἐστίν.

Διὰ τί αἱ μὲν ἄνδρες τοῦ χειμῶνος, αἱ δὲ γυναῖκες τοῦ ²⁸ θέρους ὀρμητικώτεραι ^β πρὸς τὰ ἀφροδίσια; Ἡ ὅτι οἱ μὲν ἄνδρες θερμοὶ μᾶλλον καὶ ξηροὶ τὰς φύσεις, αἱ δὲ γυναῖκες ὑγραὶ καὶ κατεψυγμέναι; Τοῖς μὲν οὖν τὸ ὑγρὸν καὶ ^γ τὸ θερμὸν αὐταρκες πρὸς τὴν ὀρμὴν τοῦ χειμῶνος (ἡ δὲ ^δ τοῦ σπέρματος γένεσις ἐκ τούτων), ταῖς δὲ τὸ θερμὸν ἔλαττον καὶ τὸ ὑγρὸν ἐστὶ πεπηγὸς διὰ τὴν ἔνδειαν τοῦ πυρός· τοῦτο δὲ θέρους. Ταῖς μὲν ^ε οὖν σύμμετρον τὸ θερμόν, ^ς τοῖς δὲ πλεόν τοῦ ἱκανοῦ· τὸ γὰρ ἄγαν πολὺ ἐκλύει τῆς δυνάμεως. Διὸ καὶ τὰ παιδία τοῦ θέρους λεπτότερα· συμβαίνει ^ζ γὰρ πῦρ ἐπὶ πῦρ φέρειν.

Διὰ τί ὅσοι θερμοὶ τὴν φύσιν, ^η ἐὰν ἰσχυροὶ ᾧσι καὶ ²⁹ εὐτραφεῖς, ἐὰν μὴ ἀφροδισιάσωσι, χολή τε προΐσταται αὐτοῖς πολλάκις καὶ ἐκπικρον ὑποχωρεῖ καὶ φλέγμα ἀλμυρὸν γίνεται, καὶ ἀλλοχροοῦσιν; Ἡ ὅτι μετὰ τοῦ σπέρματος αἰεὶ περίττωμα συναπέρχεται; Διὸ καὶ ἐνίοις τῶν πνευματικῶν ἰχθύων πλύντρου ὄξει ἡ γονή. Ἀφροδισιάζουσι μὲν οὖν τοῦτο συναπέρχεται, ὥστ' οὐ λυπεῖ· μὴ ἀπτομένοις δὲ τῆς ὁμιλίας τὸ περίττωμα ἐκπικροῦται ἢ ἀλμυρὸν γίνεται.

Διὰ τί ἀφροδισιαστικοὶ οἱ μελαγχολικοί; Ἡ ὅτι πνευ- ³⁰ ματώδεις, τὸ δὲ σπέρμα πνεύματος ἑξοδός ἐστιν. Οἷς οὖν πολὺ ^ι τὸ τοιοῦτον, ἀνάγκη πολλάκις ἐπιθυμεῖν τούτους ἀποκαθαίρεσθαι· κουφίζονται γάρ.

Διὰ τί καὶ οἱ ὄρνιθες καὶ οἱ δασεῖς ἄνθρωποι λάγνοι; ³¹ Πότερον ὅτι ὑγρότητα ἔχουσι πολλήν; Ἡ οὐ (τὸ γὰρ θῆλυ ὑγρὸν μὲν, ἀλλ' οὐ δασύ), ἀλλ' ὅτι ἀμφοτέραι αἱ φύσεις πεπτικαὶ ^κ πολλῆς ὑγρότητος διὰ θερμότητα; Σημεῖον δὲ αἱ τρίχες καὶ τὰ πτερά. Ἡ ὅτι πολὺ τὸ ὑγρὸν, καὶ

^α ἡ—ἐστίν] αἱ—εἰσίν C^a. ^β πρὸς] εἰσι πρὸς C^a. ^γ τὸ om. X^a.
^δ τοῦ post δὲ om. X^a. ^ε οὖν] ἐστι X^a. ^ς ταῖς Ca.X^a.Y^a. ^ζ γὰρ τὸ πῦρ X^a. ^η ἐὰν—εὐτραφεῖς om. C^a. ^ι τὸ om. X^a.Y^a. ^κ ὑγρότητος πολλῆς X^a.

- κρατεῖται ὑπὸ τοῦ θερμοῦ; ¹ Οὔτε γὰρ ἂν μὴ πολλῆς οὔσης τῆς ὑγρότητος οὔτε μὴ κρατουμένης ἐξεφύετο τοῖς μὲν αἰ
² τρίχες τοῖς δὲ τὰ πτερά. Τὸ δὲ σπέρμα γίνεται ἐν τοῖς τοιούτοις πλείστον καὶ τόποις καὶ ὥραις, οἷον ἐν τῷ ^m ἔαρι· ἢ γὰρ φύσις αὐτοῦ ὑγρὰ καὶ θερμή. Διὰ ταῦτό δὲ καὶ οἱ ὄρνιθες λάγνοι καὶ οἱ χωλοί· ἢ γὰρ τροφή ἀμφοτέροις κάτω μὲν ὀλίγη διὰ τὴν ἀναπηρίαν τῶν σκελῶν, ⁿ εἰς δὲ τὸν ἄνω τόπον ^o ἔρχεται καὶ εἰς σπέρμα συγκρίνεται.
- 32 Διὰ τί, ἐὰν ἀφροδισιάξῃ ὁ ἄνθρωπος, οἱ ὀφθαλμοὶ ἀσθενούσι μάλιστα; ⁿ Ἡ δὴλον ὅτι ἀπολείποντος τοῦ ὑγροῦ τοῦτο γίνεται; Τεκμήριον δ' ὅτι ἡ γονὴ ψυχρά ἐστι· οὐ γὰρ γίνεται ὑγρά, ἐὰν μὴ διαθερμάνῃ τὰ θερμά. Οὐδὲ δεῖται τήξεως· κέχνται γὰρ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὥσπερ τὸ αἷμα.

Ε. ΟΣΑ ΡΑΠΟ ΚΟΠΟΥ.

- Διὰ τί μακροὶ ^q μὲν ὄντες οἱ περίπατοι ἐν τοῖς ὁμαλέσι κοπιωρότεροί εἰσι τῶν ἀνωμάλων, βραχεῖς δὲ ἀκοπώτεροι; ⁿ Ἡ ὅτι ἡ τε πολλὴ κίνησις ποιεῖ κόπον καὶ ἡ ἰσχυρά. ^r Τοιαύτη δὲ ἡ ^s σπασματώδης, πολλὴ δὲ ^t ἡ συνεχὴς καὶ μία.
- ² Ἐν μὲν οὖν τοῖς ἀνάντεσιν, ἐὰν ἡ μακρά, ἀνάπαυσις γίνεται ἢ μεταβολή, καὶ οὐ ^v μακρὰ ἡ κίνησις, οὐδὲ ἱππων αὐτῶν, διὰ τὴν μεταβολήν· ἐν δὲ τοῖς ὁμαλέσιν ἡ ὁμοιότης τοῦ σχήματος οὐ διαλαμβάνει οὐδὲ ἀναπαύει τὰ μέρη, ἀλλὰ συνεχῶς ἐργάζεται πρὸς τὸ συνεχῇ ^w τὴν κίνησιν εἶναι. ^v Ὅταν δὲ ἡ βραχεία, διὰ μὲν τὸ πλῆθος τῆς κινήσεως ἐν τοῖς ἐπιπέδοις οὐ γίνεται κόπος· ἐν δὲ τοῖς ἀνάντεσιν διὰ τὸ τὴν μεταβολὴν ἰσχυρὰν γίνεσθαι καὶ ἐναντίαν, ὅτε μὲν ἄνω ὅτε δὲ κάτω, ποιεῖ κόπον. Τοιαύτη δέ, ὡς φαμέν, ἐν τοῖς ἀνάντεσιν, ἐν δὲ τοῖς πεδινοῖς τούναντίον.
- 2 Διὰ τί τοῖς λειποψυχούσι καὶ τοῖς ἐκ τῶν γυμνασίων

¹ οὔτε γὰρ om. Ca. ^m ἀέρι Ca. ⁿ εἰς—συγκρίνεται om. Ca.
^o ἄρχεται Ya. ^p ΠΕΡΙ Na. ^q μὲν om. Ka. ^r οὐ τοιούτη Ka.
^s σπασματώδης Q.Ca.Na.Ya, σπασματώδεις Xa, υπερματώδης Ka. ^t ἡ om. Xa. ^v μακρὰ Ka: ceteri μικρά. ^w εἶναι τὴν κίνησιν Xa.

διαλυνομένοις ἐλάττους τε οἱ ὄγκοι καὶ ^α ὀξύτεροι δοκοῦσιν εἶναι ^β αἱ φωναί; Ἡ ὅτι αἱ τε φωναί ἐλάττους φαινόμεναι ὀξύτεροι φαίνονται (σημεῖον δὲ ὅτι ^γ μιμούμενοι τοὺς πόρρωθεν ὀξὺ φθέγγονται) καὶ οἱ ὄγκοι ἐλάττους;

Διὰ τί ἡ γαστήρ μόνον λεπτύνεται τῶν γυμναζομένων; 3 Ἡ ὅτι πλείστη ἡ πιμελὴ περὶ τὴν γαστέρα;

Διὰ τί τὸ πῖον ^α τετριμμένον γίνεται τοῖς πονουσιν; Ἡ 4 διότι τὸ πῖον ^β τήκεται θερμαινόμενον, ^γ ἡ δὲ κίνησις θερμαίνει, ἡ δὲ σὰρξ οὐ τήκεται.

Διὰ τί δὲ τὰ περὶ τὴν κοιλίαν πιότατα; Πότερον ὅτι 5 ἐγγύς ^α ἐστὶ τῆς τροφῆς; Ἐν ὅσῳ οὖν τὰλλα παρ' ἐκείνης λαμβάνει, αὐτὴ πολλακίς λαμβάνει. Ἡ ὅτι ^β ἥκιστα πονεῖ καμπὰς γὰρ οὐκ ἔχει.

Διὰ τί οἱ κόποι μᾶλλον παύονται, ὅταν τις τῷ ἐλαίῳ 6 ὕδωρ συμμίζας ἀνατρίψῃται; Ἡ ὅτι μᾶλλον εἰσδύεται τὸ ἐλαιον μετὰ τοῦ ὕδατος; ^α Ἐὰν δὲ αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἦ, οὐχ ὁμοίως παρῆσθινε διὰ τὸ ἐπιπολαστικὸν εἶναι. Μᾶλλον οὖν μαλάττεται τὸ σῶμα εἰσδυομένου, ἐπεὶ τὸ ἐλαιὸν ἐστὶ φύσει θερμόν, τὰ δὲ θερμὰ καὶ ξηραίνει καὶ σκληρύνει, πρὸς δὲ τοὺς κόπους ^β ἀσύμφορόν ἐστιν ἡ ξηρασία καὶ ^γ ἡ σκληρότης· μετὰ δὲ τοῦ ὕδατος ἀνατριφθὲν ἦττον ξηραίνει.

Διὰ τί τοῖς κοπιῶσι προστάττουσιν ἐμεῖν, εἴπερ ὁ ἔμετος 7 κοπῳδὲς ἐστίν; Ἡ κόπος γίνεται ὁστῶν θλωμένων καὶ πιεζομένων καὶ κοπιωμένων, ταῦτα δὲ ὑπὸ τῶν ἐκτὸς τινος πάσχοι ἂν ἢ τῶν ἐν τῷ σώματι, καὶ τοῦτο διττῶς ἢ γὰρ ^α σαρκῶν ὑπερτείνουσῶν τὴν δύναμιν αὐτῶν, ἢ σώματος μιχθέντος συχνοῦ τῷ ἄλλῳ σώματι, χώραν οἰκείαν οὐκ ἔχοντος, οἷα τὰ περιττώματά ἐστιν. Πάντα γὰρ τὰ ἐκτὸς ἡμῖν ^β περιεπτόμενα βάρη ^γ κοπωδέστερα τῶν τοῦ σώματος μερῶν, καὶ τύχη σταθμῇ ὄντα αὐτῶν ἐλαφρότερα. Σημεῖον δὲ τῶν

^α ὀξύτεροι Χ^α.Υ^α. ^β αἱ om. C^α.Χ^α.Υ^α. ^γ μιμούμενοι Χ^α. ^α τετριμμένον C^α. ^β τήκεται μὴ θ. Χ^α. ^γ ἡ δὲ κίνησις θερμαίνει om. C^α. ^δ ἐστὶ om. Χ^α.Υ^α. ^ε ἥκιστα αὕτη π. Χ^α. ^ς ἂν C^α. ^ζ ἀσύμφορόν Υ^α. ^η ἢ post καὶ om. C^α.Υ^α. ^ι σαρκικῶν Χ^α.Υ^α. ^κ κοπωδέστερα Χ^α.Υ^α.

εἰρημένων· οἱ γὰρ πλείον βεβρωκότες καὶ πεπωκότες, ἔλατ-
 3 τὸν πονήσαντες ἢ νήσταις ὄντες, μᾶλλον κοπιῶσι διὰ τὸ μὴ
 3 τὴν οἰκείαν χώραν ἔχειν τὰ σιτία ὄντα ἄπεπτα. Ἐπεὶ δὲ ὁ
 κόπος σύντηξιν ποιῇ, ἡ δὲ σύντηξις περιττώμα ἔστι, τοῦτό
 ἔστιν ὁ τὸν κόπον ἐν ἡμῖν ποιῇ, πλανώμενον ἀτάκτως καὶ
 προσπίπτον ὅστοις τε καὶ νεύροις καὶ τοῖς ἐντὸς τῆς σαρκὸς
 ἀραιοῖς οὔσι καὶ ἀνεφγμένοις. Ὁ οὖν ἔμετος ἐξάγων αὐτὸ
 4 ἢ ἐν ἀρχῇ τοῦ πόνου τὸ σῶμα. Κοπῶδες ^{μ δ'} ἔστιν ὁ
 ἔμετος οὐ τῇ τῆς γινομένης ἐν αὐτῷ κινήσεως ὑπερβολῇ, ἀλλ'
 ὅταν συμβῇ μὴ καλῶς ἐξεμέσαι· ^ν λειφθέντων γὰρ πολλῶν
^ο σιτίων, καὶ περιττωμάτων τούτοις ἐνόντων, τὸν τοῦ ἐμέτου
 κόπον γίνεσθαι συμβαίνει, καθάπερ ἐπὶ τῶν πεπληρωμένων
 5 εἴρηται. Εἰ οὖν μὴδ' ἐκείνοις ὁ πόνος ἔστι τοῦ κόπου αἴ-
 τιος, ἀλλὰ τὸ οὕτως ἔχοντας πονῆσαι, οὐδ' ἂν τοῖς μὴ ἐξαι-
 ροῦσι τὰ σιτία ὁ ἔμετος εἴη τοῦ κόπου αἴτιος· χρῆν γὰρ πᾶσι
 τοῖς ἐμούσι γίνεσθαι κόπον, γίνονται δὲ ἀκοπώτεροι ^ρ πολλοὶ
 ἐμέσαντες.

8 Διὰ τί κοπιαιρώτερον ἔστι τῷ βραχίονι τὸ διὰ κενῆς
 ρίπτειν ἢ λιθάζοντα; Ἡ ὅτι ^ρ σπασμωδέστερον τὸ διὰ
 κενῆς ἔστιν; Οὐ γὰρ ἀπερείδεται πρὸς οὐδέν, ὥσπερ ὁ
 βάλλων πρὸς τὸ ἐν ^τ τῇ χειρὶ βέλος. Ὁμοίως δὲ ^σ τούτῳ
 καὶ ὁ πένταθλος πρὸς τοὺς ἀλτῆρας καὶ ὁ θεὸν παρασείων
 πρὸς τὰς χεῖρας. Διὸ ὁ μὲν μεῖζον ἄλλεται ἔχων ἢ μὴ
 ἔχων ἀλτῆρας, ὁ δὲ θάττον θεὶ παρασείων ἢ μὴ παρασείων.

9 Διὰ τί ἡ ταχυδρομία καὶ ἐπ' ἀνθρώπου καὶ ἐπὶ τῶν ἄλ-
 λων ζώων νοσηματικούς ποιῇ τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν; Καίτοι
 ὅλως ὁ δρόμος κατασπᾶν δοκεῖ κάτω τὰ περιττώματα, ὥσπερ
 ὁ περίπατος· διὸ καὶ παχύνονται τὰ σκέλη οἱ πολλὰ περι-
 πατοῦντες, ὅτι εἰς τὰ κάτω ὑπονοσθεῖ ἄνωθεν καὶ ἡ τροφή

¹ αἴτιον ἦν τοῦ κόπου ἀκόπους εἰκότως Χ^α. ^{μ δ'} om. pr. Υ^α. ^ν λη-
 φθέντων C^α.X^α. ^ο σημείων C^α. ^ρ πολλὰ Χ^α. ^ρ σπασμωδέστερον
 Υ^α, σπασμωδέστερον τῷ βραχίονι Χ^α. ^τ τῇ om. Χ^α. ^σ τοῦτο C^α.Υ^α,
 τούτου Χ^α.

καὶ τὰ περιττώματα. ^τἩ ἢ μὲν κίνησις ταῦτό ποιεῖ, ἀλλ' ^α ἢ ταχεῖα διὰ τὴν συντονίαν καὶ ^ν τὴν ἀπνευστίαν ἐκθερμαίνει τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰς φλέβας ^ω ἐμφυσᾷ τὰς ἐν αὐτῇ, καὶ σπαστικὰς τῶν θύραθεν ποιεῖ δυνάμεων, οἷον ψύχους καὶ ἀλέας καὶ τῶν ἐκ τοῦ θώρακος, ὧν εἰσιόντων νοσεῖν ἀναγκαῖον τὸν τόπον ἐστίν.

Διὰ τί κοπιῶσι ^κ μὲν μᾶλλον ἐν τοῖς ὁμαλοῖς ἢ ἐν τοῖς ^{ΙΟ} ἀνωμάλοις τόποις, θάττον δὲ βαδίζουσι τὴν ὁμαλὴν ὁδὸν ἢ τὴν ἀνώμαλον; ^ἡ ὅτι ἀκοπώτερον μὲν ἐστὶ τὸ μὴ αἰεὶ ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι ποιεῖσθαι τὴν κίνησιν, ὃ συμβαίνει ἐν τῇ ἀνωμάλῃ πορείᾳ μᾶλλον; Θάττον ^γ δὲ πορεύονται, ὅτι ἤττον παρὰ φύσιν κινεῦνται. Ἐν μὲν οὖν τῷ ὁμαλῷ μικρὰ ^η ἄρσις καὶ θέσις καὶ πυκνὴ ἐστίν, ἐν δὲ τῷ ^α ἀνωμάλῳ τούναντίον. ^υ Ἔστι δὲ τὸ αἶρειν παρὰ φύσιν βία γάρ ἐστι πᾶσα ἄρσις. Τὸ δὲ παρ' ἐκάστην βάσιν γινόμενον μικρὸν πολὺ γίνεται παρὰ πολλὰς.

Διὰ τί τὰ ἐπίπεδα ^α κοπιαιώτερα ἐγκατακεῖσθαι τῶν κοί- ^{ΙΙ} λων ἐστίν; ^ἡ διὰ τὸ αὐτὸ καὶ τὰ κυρτὰ τῶν ἐπιπέδων; Ἐφ' ἧγα γὰρ ^β τόπον συναθροιζόμενον τὸ βάρος ἐν τῇ καθόδῳ ἢ κατακλίσει τῇ θλίψει ποιεῖ πόνον. Τὸ μὲν οὖν κυρτὸν τοῦ εὐθέος, τοῦτο δὲ τοῦ κοίλου μᾶλλον τοιοῦτόν ἐστι· τὸ γὰρ σῶμα ἡμῶν ἐστὶ περιφερέστερον ἢ εὐθύτερον, τῶν δὲ τοιούτων κατὰ πλεον ἄπτεται τὰ κοῖλα ἢ τὰ ἐπίπεδα. Διὰ ταῦτα δὲ καὶ τὰ ἐνδιδόντα τῶν μὴ ἐνδιδόντων ἀκοπώτερά ἐστι καὶ ἐγκατακλιθῆναι καὶ ^ε ἐνέξεσθαι.

Διὰ τί οἱ βραχεῖς περίπατοι κοπῶδεις εἰσίν; ^ἡ ὅτι ^{Ι2} ἀνώμαλοι εἰσι; Πολλάκις γὰρ ἴστασθαι ποιοῦσιν. Τὸ δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου εἰς τούναντίον πυκνὰ μεταβάλλειν κοπῶδές ἐστι· συνήθειαν γὰρ οὐδετέρῳ ποιεῖ, ὃ ἐστὶν ἀκοπον. Ἀμφοῖν δ' ἅμα οὐκ ἐνδέχεται συνήθειαν γίνεσθαι.

Διὰ τί οἱ ἐπὶ τῶν ἵππων ὀχούμενοι, ὅσφ' ἂν μᾶλλον θέη ^{Ι3}

^τ ἢ om. C^a. X^a. Y^a. ^ν τὴν post καὶ om. X^a. ^ω ἐκφυσᾷ C^a. ^κ μὲν post μᾶλλον X^a, om. C^a. ^γ δέ] γάρ C^a. X^a. Y^a. ^η ὁμάλῳ X^a. ^α κοπιαιώτερα Y^a. ^β τρόπον X^a. ^ε ἐνέξεσθαι C^a. Y^a, ἀνέξεσθαι X^a.

ὁ ἵππος, τοσούτῳ μᾶλλον δακρύουσι τὰ ὄμματα; Πότερον διὰ τὸ ψυχρότερον εἶναι τὸν αἰεὶ προσπίπτοντα ἀέρα, ὅσῳ ἂν ἐλάττω ^d χρόνον ἄπτηται τοῦ σώματος, ὅπερ ἐπὶ τῶν γυμνῶν θεόντων συμβαίνει; Τὸ δὲ ψυχὸς δάκρυον ποιεῖ. Ἡ δὲ διὰ τούναντίον; Καὶ γὰρ τὸ θερμὸν ποιεῖ δακρύνειν, οἷον ² ὁ ἥλιος· ἡ δὲ κίνησις θερμότητα ποιεῖ. Ἡ δὲ διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀέρος πληγὴν; Ὡς γὰρ οἱ ἄνεμοι ταραττόουσιν οἱ ἐξ ἐναντίας τὰ ὄμματα, οὕτως ὁ ἀὴρ προσπίπτων, ὅσῳ ἂν θάττον ἐλαύνῃ, τοσούτῳ μᾶλλον ποιεῖ ^e τὴν πληγὴν μαλακὴν.

- 14 Διὰ τί τὰ μὲν ἄλλα τριβόμενα σαρκούνται μέρη, ἡ δὲ γαστήρ λεπτοτέρα γίνεται; Ἡ οὐδὲ αὕτῃ ἐκ προσαγωγῆς, ἀλλὰ ^f στειφροτέρα; Οὐ μὴν ἄλλ' οὐχ ὁμοίως γε καὶ ἡ σὰρξ, διὸ καὶ τὸ πρόβλημά ἐστιν. Ὅλως γὰρ ἐν τοῖς γυμνασίοις ³ καὶ πόνοις ^g μάλιστα λεπτύνεται ἡ γαστήρ. Αἴτιον δ' ὅτι τὰ πίονα θερμαίνόμενα τήκεται, καὶ τὰ φύσει τάσιν ἔχοντα μᾶλλον. Τὸ δὲ δέρμα ἐστὶ φύσει ἔχον τάσιν· ἀλλὰ διὰ τὸ πιαίνεσθαι τάχιστα αἰεὶ τινα ἔχει ^h πιότητα, εἰ μὴ κάμνη τινα νόσον. Αἴτιον δὲ τούτου ὅτι ἐγγύς ἐστι τῆς τροφῆς. ³ Ἐπεὶ οὖν ὅλως ἡ πιμελὴ οὐκ ἔστι φύσει ἀλλ' ἐπικτήτην, καὶ ⁱ οὐ τῶν ἀναγκαίων μερῶν ὥσπερ ^k ἡ σὰρξ, καὶ ἡ τῶν γυμνασίων κίνησις καὶ ἡ τῆς τρίψεως θερμαίνουσαι τήκουσιν αὐτὴν καὶ τὴν τροφήν ἐκπλεονάζουσιν νέμονται τοῖς ^l ἄλλοις μορίοις. Διὸ αἱ μὲν καθέδραι τὴν κοιλίαν πιαίνουσι, τὸ δ' ἄλλο σῶμα λεπτύνουσι, αἱ δὲ κινήσεις καὶ αἱ τρίψεις τὴν μὲν κοιλίαν λεπτύνουσι, τὸ δ' ἄλλο σῶμα παχύνουσι.

- 15 Διὰ τί ἐκ τῶν ^m μακρῶν καὶ σφοδρῶν ὁδῶν καὶ δρόμων, ὅταν στῇ τις ἐπ' ἄκρων τῶν δακτύλων, σείονται τῶν ποδῶν αἱ πτέρναι καὶ σπᾶται κάτω ⁿ προπετῶς; Ἡ διὰ τὴν συνέχειαν καὶ σφοδρότητα τῆς κινήσεως οὐκ ἀναπαύεται ὁ σεισμός τῷ ἀνθρώπῳ τῶν ^o νεύρων; Τοῦ μὲν γὰρ ὅλου σώμα-

^d χρόνω C^a.Y^a. ^e τὴν om. X^a.Y^a. ^f στειφροτέρα X^a, στριφροτέρα C^a. ^g μάλιστα] καὶ μάλιστα X^a.Y^a. ^h ποιότητα C^a. ⁱ οὐ] ἡ X^a. ^k ἡ] καὶ ἡ X^a. ^l ἄλλοις X^a. ^m σφοδρῶν καὶ μακρῶν X^a. ⁿ προπετεῖ C^a.Y^a. ^o νέβρων et sect. 2. νέβρα C^a.

τος κρατεῖ ἡ ψυχὴ πολλάκις, μορίων δ' οὐ, ὁπόταν πως κινήθῃ, οἷον καὶ καρδίας καὶ αἰδοίου. Αἷτιον δ' ὅτι πνεῦμα^α πολὺν περὶ τὰ^ο νεῦρα^β ἐκκαίεται, ὃ οὐχ ἅμα ἐκψύχεται^γ στάντι. Τοῦτο οὖν σείον ὥσπερ ὑποσπῶν τῇ κινήσει^δ κατασπᾶ^ε τε, καὶ τοῦ^ς πορρωτάτῳ^ς ἥκιστα ποιεῖ κρατεῖν τοιοῦτον δὲ αἱ πτέρναι, οἷον τοῖς ὀργιζομένοις τὸ κάτω χεῖλος.

Διὰ τί οἱ μὴ σφόδρα συντόνως τρέχοντες ἐν τῷ ῥυθμῷ¹⁶ ἀναπνεύουσιν; Πότερον ὅτι πᾶς ῥυθμὸς ὠρισμένη μετρεῖται κινήσει, τοιαύτη δ' ἐστὶν ἡ δι' ἴσου οὔσα, ὅπερ οἱ τροχάζοντες ποιοῦσιν. Ἄμα οὖν ἀρχόμενοι τροχάζειν ἀναπνεύουσιν, ὥστε τὴν ἀναπνοὴν δι' ἴσου^ν γινομένην, διὰ τὸ τῇ ἴσῃ κινήσει μετρεῖσθαι, ῥυθμὸν ποιεῖν. Ἡ ὅτι πᾶσα μὲν ἀπλῶς ἀναπνοὴ δι' ἴσου γίνεται τοῖς κατὰ φύσιν αὐτῇ χρωμένοις καὶ μὴ κατέχουσιν; Καθημένοις μὲν οὖν καὶ βαδί-^αζουσι μετρίως οὔσης τῆς τοῦ σώματος κινήσεως, οὐκ εὐδηλος ὁ ῥυθμὸς γίνεται· συντόνως δὲ τρέχουσιν, οὐ παρακολουθούσης τῇ κινήσει τῆς αἰσθήσεως, οὐ δυνάμεθα συνορᾶν τὸν τῆς ἀναπνοῆς ῥυθμόν. Ἐν δὲ τῷ μετρίως τροχάζειν μέτρον ἡ κίνησις αἰσθητὸν τῆς ἀναπνοῆς ποιούσα τὸν ῥυθμόν δηλοῖ.

Διὰ τί ἐν τῷ τροχάζειν ἐκπνευματοῦσθαι δοκεῖ ἡμῖν ὁ¹⁷ ἀήρ; Πότερον ὅτι κινούμενοι διὰ τοῦ τροχάζειν τὸν συνεχῇ τοῖς σώμασιν ἡμῶν ἀέρα κινούμεν, ὃ ἐστὶ πνεῦμα; Διόπερ οὐ δοκεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ κατ' ἀλήθειαν ἐκπνευματοῦται ὁ ἀήρ. Ἡ διότι τροχάζοντες προσκόπτομεν τῷ ἀέρι, τούτου δὲ συμβαίνοντος μᾶλλον αἰσθῆσιν λαμβάνομεν τοῦ ἀέρος διὰ τῆς κινήσεως. Εἰκότως οὖν ἡμῖν ἐκπνευματοῦσθαι δοκεῖ· τοῦτο γὰρ συμβαίνει διὰ τὴν φορᾶν.

Διὰ τί μᾶλλον θεόντες ἢ βαδίζοντες πίπτουσιν; ^αἩ ὅτι¹⁸

^ο νέβρα C^a. ^β ἔκκαεται Y^a. ^γ ἐκστάντι C^a. ^δ κατασπᾶται καὶ codices. ^ε πορρωτάτου C^a.X^a. ^ς ὥσπερ X^a. ^ν γενομένην C^a.X^a.
^ω ἀήρ X^a. ^α ἢ ante ὅτι om. C^a.X^a.Y^a.

μᾶλλον πρὶν κινεῖσθαι αἵρουν; Τὸ γὰρ θέειν τοῦ βαδίζειν τούτῳ διαφέρει.

- 19 Διὰ τί ποτε ἀναβαίνοντες ὧ μὲν τὰ γόνατα πονοῦμεν, καταβαίνοντες δὲ τοὺς μηρούς; Ἡ ^α ὅτι ὅταν μὲν ἀναβαίνωμεν, ἀναρριπτούμεν ἄνω τὸ σῶμα, καὶ ἡ σπάσις πολλὴ τοῦ σώματος καὶ ἡ ἀπὸ τῶν γονάτων γίνεται, διὸ πονοῦμεν τὰ γόνατα· ἐν δὲ τοῖς κατάντεσι, διὰ τὸ ὑποφέρεσθαι τοῖς ^β σκέλεσι, τοῖς μηροῖς ἀποστηριζόμενοι πονοῦμεν αὐτούς.
- 20 Εἰθ' ἅπαν τὸ παρὰ φύσιν γινόμενον πόνον καὶ λύπην παρασκευάζει. Ἔστι δὲ τὸ κατὰ φύσιν τοῖς μὲν γόνασιν ἡ εἰς τὸ πρόσθεν κλάσις, τοῖς δὲ μηροῖς ἡ εἰς τοῦπισθεν. ^β Ἐν μὲν οὖν τοῖς ἀνάντεσι τὰ γόνατα κλᾶται εἰς τοῦπισθεν διὰ τὸ ^γ ἀποστηρίζεσθαι βούλεσθαι, ἐν τοῖς κατάντεσι δ' οἱ μηροὶ εἰς τοῦμπροσθεν κλῶνται διὰ τὸ προπετέες ἡμῶν εἶναι τὸ σῶμα.
- 21 Διὰ τί ποτε ἐν ταῖς ὁδοῖς τῶν μηρῶν τὸ μέσον μάλιστα πονοῦμεν; Ἡ ὅτι παντὸς μακροῦ καὶ ἐνὸς ὄντος, ἐστηριγμένου δέ, τοῦ μέσου ὁ πόνος μάλιστα γίνεται; Διὸ καὶ κατὰ γιννται μάλιστα ἐντεῦθεν. Ὁ δὲ μηρός ἐστι τοιοῦτον· διὸ καὶ τὸ μέσον αὐτοῦ μάλιστα πονοῦμεν.
- 22 Διὰ τί οἱ ὕγροι ταχὺ πνίγονται πονήσαντες καὶ ὑπὸ τοῦ καύματος; Ἡ ὅτι ἐκθερμαινόμενον ^α τὸ ὕγρὸν ἀήρ γίνεται, καὶ ^β καίει μᾶλλον τὸ πλεόν; Ὅταν οὖν μὴ δύνηται ὑπεξάγειν διὰ τὸ πλῆθος, οὐ γίνεται κατάψυξις, ὥστε ταχὺ ἐκπυρῶνται ὑπὸ τοῦ συμφύτου καὶ ἐπικτήτου θερμοῦ. Διὸ καὶ οἱ γινόμενοι ἰδρώτες τοῖς γυμναζομένοις καὶ ὅλως τοῖς πονοῦσι καὶ ἡ τοῦ πνεύματος ἐξοδος ὠφέλιμον διακρινόμενον γὰρ καὶ λεπτυνομένου τοῦ ὕγρου πνεῦμα γίνεται.
- 23 Διὰ τί τὰ σύμμετρα τῶν σωμάτων κάμνει τε πολλάκις καὶ ἀπαλλάττει ῥᾶον; Ἡ διὰ ταῦτ' ἄμφω; Ὅμαλόν ^γ γὰρ

ὧ μὲν om. C^a. ^α ὅτι om. K^a.O^a. ^β βέλεσι w. ^γ ἐν μὲν—τοῦπισθεν om. C^a. ^δ στηρίζεσθαι X^a. ^ε τὸ om. X^a. ^ζ καίει C^a. ^η γὰρ ἐστι τὸ X^a.

τὸ σύμμετρον, τὸ δὲ ὁμαλὸν ὁμοπαθέστερον· ἐὰν οὖν τι πονήσῃ μέρος, εὐθὺς συμπονεῖ τὸ ὅλον. Τὸ δὲ ἀσύμμετρον, ἅτε μᾶλλον ἀπηρητημένον, οὐ συναπολαύει τῶν μερῶν. Κάμνει μὲν οὖν πολλάκις διὰ τοῦτο, ῥᾶον δὲ ἀπαλλάττει, ὅτι πᾶν κοινωνεῖ τὸ σῶμα· εἰς πλείω γὰρ διανεμόμενον τὸ πάθος γίνεται ἀσθενέστερον, ὥστε εὐαπαλλακτότερον. Τὸ δὲ ἀσύμμετρον, ἅτε οὐ κοινωνοῦν τοῖς μέρεσιν, ἐλαττονάκις μὲν κάμνει, χαλεπώτερον δὲ ἀπαλλάττει· σφοδρὸν γὰρ τὸ πάθος.

Διὰ τί κοπιῶσι μὲν μᾶλλον ἐν τοῖς ὁμαλοῖς ἢ ἐν τοῖς ἀνω- 23
μάλοις, θάττον ^h δὲ ⁱ βαδίζουσι τὴν ὁμαλὴν ἢ τὴν ἀνώμαλον;
Ἡ ὅτι ^k ἀκοπώτερον μὲν τὸ μὴ αἰεὶ ἐν τῇ ἀνωμάλῳ πορεῖα
μᾶλλον, θάττον δὲ πορεύονται, ὅπου ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ ⁱ ἐλάττων
ἢ ἀναφορά. Ἐν μὲν οὖν τῷ ^m ὁμαλῷ μικρὰ ἢ ἄρσις καὶ
κυκνή, ἐν δὲ τῷ ἀνωμάλῳ τὸναντίον. Τὸ δὲ παρ' ἐκάστην
βάσιν γινόμενον πολὺ γίνεται παρὰ πολλὰς.

Διὰ τί καταβαίνοντες μὲν τὰ κατάντη τοὺς μηροὺς ⁿ μάλιστα 24
πονοῦμεν, ἀναβαίνοντες δὲ τὰς κνήμας; Ἡ ὅτι ἀναβαίνοντες μὲν τῷ αἶρειν τὸ σῶμα; Ἀπαν γὰρ γίνεται φορτίον τὸ σῶμα. Ὡς οὖν ἅπαν ἐπίκειται καὶ ᾧ αἶρομεν, τοῦτο μάλιστα πονεῖ. Ἡ δὲ κνήμη τοῦτο. Ἐσχατον γάρ, μῆκος ἔχον, καὶ οὐχ ὥσπερ ὁ πούς πλάτος ἔχει· διὸ σαλεύεται. Ὡς οὖν οἶον τῷ ὥμῳ τὰ βάρη κινούμεν, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἔχομεν. 2
Τοιγαροῦν καὶ πονοῦμεν τὸν ὦμον μάλιστα. Καταβαίνοντες δὲ τῷ ἐμπίπτειν τὸ σῶμα κάτω καὶ προωθεῖν παρὰ φύσιν ὁ πόνος ἐστίν, ὥστε ᾧ μάλιστα ^o ἐμπίπτει καὶ σαλεύει, ^p τοῦτο παρέχει τὸν πόνον. Ἡ μὲν οὖν κνήμη μένει, τὸ δὲ βάρος ὁ θώραξ γίνεται· ὁ δὲ μηρὸς δέχεται τε καὶ σαλεύεται διὰ τὸ μῆκός τε ἔχειν καὶ στρέφεσθαι ἄνωθεν, ἢ ὁ θώραξ ^o ἐμπίπτει.

Διὰ τί πλείων δοκεῖ ἡ ὁδὸς εἶναι, ὅταν μὴ εἰδότες βαδί- 25

ε οὐ om. Ca. h δὲ om. Ca. i β. τῇ] β. μὲν Xa.Ya. k ἀκοπώ-
τατον Ca.Ya. l ἡ ἀναφορά ἐλάττων Xa. m ὁμαλεῖ Ya. n μάλιστα
om. Ca. o utrobique ἐπιπίπτει Ya, ἐκπίπτει Xa. p τούτῳ Xa.

- ζωμεν πόση τις, ἢ ὅταν εἰδότες, ἐὰν τὰλλα ὁμοίως ἔχοντες
τύχωμεν; Ἡ ὅτι τὸ εἰδέναι πόση τὸ εἰδέναι ἐστὶ τὸν ἀρι-
θμὸν αὐτοῦ· καὶ πλείον ἀεὶ τὸ ἀόριστον τοῦ ὠρισμένου;
Ὡσπερ οὖν εἰ ἤδει ὅτι τοσσήδε, πεπερασμένην ἀνάγκη εἶναι,
οὕτω καὶ εἰ μὴ ^α οἶδεν, ὡς ἀντιστρέφοντος παραλογίζεται ἡ
^β ψυχὴ, καὶ φαίνεται εἶναι ἄπειρος. Ἐτι τὸ ποσὸν ὠρισμένον
καὶ τὸ ὠρισμένον ποσόν. Ὅταν τοίνυν μὴ φαίνεται ὠρισμέ-
νον, ὥσπερ ἄπειρον φαίνεται εἶναι, διὰ τὸ ^γ τὸ πεφυκὸς ὠρί-
σθαι, ἐὰν μὴ ἡ ὠρισμένον, ἄπειρον εἶναι, ὥστε καὶ ^δ τὸ φαι-
νόμενον μὴ ὠρίσθαι φαίνεσθαι ἀνάγκη πως ἀπέραντον.
- 26 Διὰ τί τοὺς μηροὺς μᾶλλον ἢ τὰς κνήμας κοπιῶσιν; Πό-
τερον ὅτι ἐγγὺς τοῦ τόπου τοῦ ἔχοντος τὸ περιττώμα, ὥστε
ἂν ὑπερβάλλῃ διὰ τὴν κίνησιν τῇ θερμότητι, συσπῶσιν οἱ
μηροὶ μᾶλλον καὶ πλείον ἢ αἱ κνήμαι; Ἡ διὰ τὸ συμφυεῖς
εἶναι μᾶλλον ^ε τοὺς μηρούς; Μάλιστα γὰρ πονοῦσι τῇ ^ς τοῦ
^ζ συνεχοῦς διαστάσει. Καὶ γὰρ ἂν μηδὲν ἔχοντες περιττώμα
κοπιᾶσιν, ὅμως τοὺς μηροὺς καὶ τὴν ὁσφύν πονοῦσι μᾶλ-
λον. Ἡ ὅτι καθάπερ οἱ βουβῶνες γίνονται πληγέντες διὰ
^η τὴν συνάρτησιν τῶν φλεβῶν καὶ νεύρων, οὕτω καὶ οὗτος;
Ἐγγυτέρω δὲ τῆς ἀρχῆς ὁ μηρός. Ἡ διότι μᾶλλον ἐν τῷ
αὐτῷ σχήματι ὁ μηρὸς τῆς κνήμης; Τοῦτο δὲ κοπιαιώτερον.
Ἡ ὅτι σαρκώδης, ὥστε πολὺ τὸ κατὰ φύσιν ἔχον ἐν αὐτῷ;
- 27 Διὰ τί ἐνίοις, ὅταν πονήσωσιν, ἔλκῃ ἐκφύουσιν; Ἡ ὅταν
τὸ σῶμα ἀκάθαρτον ἦ, ἡ κίνησις θερμαίνουσα καὶ ἄλλα περιτ-
τώματα συνεξικμάζει μετὰ τοῦ ἰδρώτος; Παχέα δὲ ὄντα καὶ
χυμούς ἔχοντα μοχθηροὺς, ὀξεῖς καὶ πικροὺς καὶ ἀλμυροὺς,
τὰ περιττώματα ἐκκρίνεσθαι μὲν οὐ δύναται ^θ διὰ πάχος,
ἐξαίρεται δὲ διὰ τῆς σαρκὸς καὶ ἐξελκοῖ διὰ πικρότητα τοῦ
χυμοῦ.
- 28 Διὰ τί τοῖς ἐκ τῶν γυμνασίων καὶ φαρμακοποσιῶν οὐκ

^α οἶδε καὶ ὡς X^a. ^γ alterum τὸ om. C^a. X^a. ^δ τὸ μὴ φ. μὴ C^a.
^ε εἶναι καὶ μᾶλλον C^a, μᾶλλον εἶναι X^a. ^ς τοὺς] εἰς τοὺς X^a. Y^a. ^ζ τοῦ
om. X^a. ^η τὴν om. X^a. ^θ αὐτοῖς C^a. Y^a. ^θ διὰ τὸ πάχος C^a.

εὐθὺς προσφέρουσι τροφήν; Ἡ δὲ διότι καθαίρεται τὸ σῶμα ἔτι, καὶ οὐκ ἀναπέπται πονοῦν, καὶ ἀποκέκριται τὰ περιττώματα;

Διὰ τί χαλεπώτερον θεῖν ἢ βαδίζειν; Ἡ ὅτι πλείον φορ- 29
τίον φέρει ὁ θεῖν; Ὅταν γὰρ ἡ μετέωρος, ἅπαν ἐφ' αὐτῇ ἔχει. Ὁ δὲ βαδίζων, οἷον οἱ ἐπὶ τοῖς τειχίοις ἀναπανόμενοι, ἐπιθεῖς ἔχει ἐπὶ τῷ ἡρεμοῦντι.

Διὰ τί ἐκ τῶν γυμνασίων οὐ ^α πεινώσιν εὐθύς; Πότερον 30
διὰ τὴν ὑπόλειψιν τῆς συντήξεως, ἕως ἀντιπεφθῇ; Ἡ διὰ τὸ πνεῦμα ὃ ποιεῖ ὁ πόνος ἐκ τοῦ ὑγροῦ; Ἡ διὰ τὴν δίψαν ἢ ^ι γίνεται ἐκ τοῦ θερμαίνεσθαι πονοῦντας; Πάντα γὰρ συμβαίνει ταῦτα.

Διὰ τί ἐξονειρωκτικοὶ εἰσιν οἱ κοπιῶντες καὶ φθισιῶντες; 31
Ἡ ὅτι ὅλως ἐξονειρωκτικοὶ οἱ θερμοὶ καὶ ὑγροί; Τὸ γὰρ σπέρμα τοιοῦτόν ἐστι ^β τὴν φύσιν. Τὸ τοιοῦτο δὲ ἐξ οὗτω διακειμένων μάλιστα γίνεται, ὅταν ἡ ἀπὸ τοῦ ὕπνου θερμότης προσγένηται· μικρὰς γὰρ ῥοπῆς τὰ σώματα δεῖται, καὶ ταύτης ἔσωθεν ἀλλ' οὐκ ἔξωθεν. Οἱ δὲ φθισικοὶ καὶ κοπιῶν- 2
τες οὗτω διάκεινται· οἱ μὲν γὰρ κοπιῶντες διὰ τὸν κόπον καὶ τὴν κίνησιν συντήγματος θερμοῦ πλήρεις εἰσίν, οἱ δὲ φθισικοὶ διὰ τὸν κατάρρουν καὶ τὴν γινομένην θερμὴν ὑπὸ τῆς φλεγμασίας.

Διὰ τί τὸ ἀριστερόν ^ι σκέλος χαλεπώτερον τρίβεσθαι ὑφ' 32
ἐαυτοῦ πολὺν χρόνον ἢ τὸ δεξιόν; Ἡ ὅτι τοῖς δεξιοῖς πονεῖν δυνάμεθα; Ἐν ^κ δὲ τοῖς παρὰ φύσιν ἢ τοῦ ἀριστεροῦ σκέλους τριβίσι ^ι ἐξεστραμμένως γίνεται. Τὰ δὲ παρὰ φύσιν ^μ ποιούμενα χαλεπά. Τῇ δὲ ἀριστερᾷ τὰ δεξιὰ οὐθὲν ἐπίδηλον διὰ τὸ μηθετέρως ἰσχύειν.

Διὰ τί ὑγιεινὸν ^α τὸ τροφῆς μὲν ὑποστέλλεσθαι, πονεῖν 33
δὲ πλείω; Ἡ ὅτι τοῦ νοσεῖν αἷτιον περιττώματος πλήθος;

^α ἐαυτῷ Υἂ. ^β ὁ C^a, om. X^a. ^γ ἀναπανόμενος C^a, X^a. ^δ πίνουσιν X^a.
^ε ἢ X^a. ^ι γίνεσθαι C^a, X^a. ^ς utrobique ἐξονειρωκτικοὶ C^a, X^a, ἐξονειρωκτικοὶ Υἂ. ^β τῇ φύσει C^a. ^ι σκέλος om. C^a. ^κ τοῖς δὲ X^a, Υἂ.
^ι ἐξεστραμμένη C^a. ^μ π.] γινόμενα X^a. ^α τὸ τῆς τροφῆς X^a.

Τούτο δὲ γίνεται ἢ διὰ τροφῆς ὑπερβολὴν ἢ διὰ πόνων ἐν-
δειαν.

- 34 Διὰ τί οὐ δεῖ ^ο πυκνοῦν τὴν σάρκα πρὸς Ῥύγειαν, ἀλλ' ἀραιοῦν; Ὡςπερ γὰρ πόλις ὑγιεινὴ καὶ τόπος εὐπνοῦς (διὸ καὶ ἡ θάλαττα ὑγιεινὴ), οὕτω καὶ σῶμα τὸ εὐπνοῦν μᾶλλον ὑγιεινόν. Δεῖ γὰρ ἢ μὴ ὑπάρχειν μηθὲν περίττωμα, ἢ τοῦ-
του ὡς τάχιστα ἀπαλλάττεσθαι· καὶ δεῖ οὕτως ἔχειν τὰ σώ-
ματα ὥστε ^ι λαμβάνοντα εὐθὺς ἐκκρίνειν τὴν περίττωσιν, καὶ
² εἶναι ἐν κινήσει καὶ μὴ ἡρεμεῖν. Τὸ μὲν γὰρ μένον σήπεται,
ὥςπερ ὕδωρ, τὸ δὲ σηπόμενον καὶ μὴ κινούμενον νοσοποιεῖ
τὸ δ' ἐκκρινόμενον πρὸ τοῦ διαφθαρῆναι χωρίζεται. Τοῦτ'
οὖν πυκνουμένης ^τ μὲν τῆς σαρκὸς οὐ γίνεται (ὥςπερ εἰ γὰρ
ἐμφράττονται οἱ πόροι), ἀραιουμένης δὲ συμβαίνει. Διὸ
^β καὶ οὐ δεῖ ἐν τῇ ἡλίῳ γυμνὸν βαδίζειν· συνίσταται γὰρ ἡ
σὰρξ, καὶ κομιδῇ ^ι ἀποσαρκοῦνται, καὶ ὑγρότερον τὸ σῶμα
³ γίνεται. Τὸ μὲν γὰρ ἐντὸς ^ν δὴ μένει, τὸ δ' ἐπιπολῆς ἀπαλ-
λάττεται, ὥςπερ καὶ τὰ κρέα τὰ ἐφθὰ τῶν ὀπτῶν μᾶλλον.
Οὐδὲ τὰ στήθη γυμνὰ ἔχοντα βαδίζειν· ἀπὸ γὰρ τῶν ἄριστα
ἐκδομημένων ὁ ἥλιος ^ω ἀφαιρεῖ, ὃ ἥκιστα δεῖται ἀφαιρέσεως,
ἀλλὰ μᾶλλον τὰ ἐντὸς. Ἐκεῖθεν μὲν οὖν διὰ τὸ πόρρω
εἶναι, ἂν μὴ μετὰ πόνου, οὐκ ἔστιν ^κ ἰδρῶτ' ἀναγαγεῖν, ἀπὸ
τούτου δὲ διὰ τὸ πρόχειρον εἶναι ῥάδιον.

- 35 Διὰ τί κοπῶδεις οἱ βραχεῖς τῶν περιπάτων; Ἡ ὅτι πολ-
λάκις συνίστανται καὶ οὐχ ὁμαλῶς κινοῦνται περὶ τὰς καμ-
πάς; Τὸ δὲ ^γ τοιοῦτον κοπῶδες.

- 36 Διὰ τί ἐστηκότες ἐν τῇ ἡλίῳ μᾶλλον θερμαίνονται ἢ κι-
νούμενοι, καὶ ταῦτα τῆς κινήσεως θερμαντικῆς οὔσης; Ἡ οὐ
πᾶσα κίνησις θερμαίνει, ἀλλ' ἐνία ψύχει, οἷον καὶ ἐπὶ τῶν
τὰς ^β χύτρας τὰς ἐψημένας φυσώντων καὶ κινούντων συμβαί-
² νει. Εἰ οὖν ἐστηκότες μὲν προσμένει τὸ θερμόν, προσμένον

^ο τὴν σάρκα πυκνοῦν C^a. Ῥ ὑγείαν X^a. Y^a. ^ι λαμβάνον C^a. X^a. Y^a.
^τ μὲν om. C^a. ^β καὶ om. C^a. ^ι ἀποσαρκοῦνται X^a. ^ν δεῖ μένειν C^a.
^ω φέρεi C^a. X^a. Y^a. ^κ ἰδρῶτας ἀγαγεῖν X^a. ^γ τοιοῦτο X^a. ^β χύτρας
τὰς om. X^a.

δὲ μᾶλλον θερμαίνει ἢ κινούμενον (ἀεὶ γὰρ τὸ σῶμα ἴδιον ἡμῶν ἀτμίδα τινὰ χλιαρὰν ἀφίησιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἢ θερμαίνει * τὸν ἐγγὺς ἀέρα ὥσπερ δαλὸς παρών), ἡρεμούντων μὲν ἡμῶν θερμὸς γίνεται ὁ περιέχων ἡμᾶς ἀὴρ διὰ τὰ εἰρημένα, κινουμένων δὲ πνεῦμα γίνεται, ^β ὃ καταψύχει ἡμᾶς· πᾶν γὰρ πνεῦμα ψυχρὸν ἐστίν.

Διὰ τί οἱ ἐπὶ τῶν ἵππων ὀχούμενοι, ὅσῳ ἂν θάττον θέῃ ὁ 37 ἵππος, τοσούτῳ μᾶλλον δακρύουσι τὰ ὄμματα, καὶ οἱ πεζοί, ὅσῳ ἂν μᾶλλον ^γ τρέχωσιν; Πότερον διὰ τὸ ψυχρὸν εἶναι τὸν προσπίπτοντα ἀέρα; Τὸ γὰρ ψύχος δακρύνει ποιεῖ συστέλλον γὰρ καὶ πυκνοῦν τὴν σάρκα ἐκκαθαίρει τὸ ὑγρὸν. Ἡ διὰ τούναντίον; Τὸ γὰρ θερμὸν ποιεῖ ἰδρώτας, τὸ δὲ ^δ δάκρυον ἰδρώς τίς ἐστι. Διὸ καὶ γίνονται ^δ ὑπὸ θερμασίας ἄμφω ταῦτα, καὶ ἀλυκά ^ε ἐστὶν ὁμοίως. Ἡ δὲ κίνησις θερμότητα ποιεῖ. Ἡ διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀέρος πληγὴν; Ὡς γὰρ ^ζ οἱ ἄνεμοι ταραττόντων οἱ ἐξ ἐναντίας τὰ ὄμματα, οὕτω καὶ ὁ ἀὴρ ὁ προσπίπτων, ὅσῳ ἂν θάττον ἐλαύνῃ ἢ αὐτὸς τρέχῃ, τοσούτῳ μᾶλλον ποιεῖ πληγὴν μαλακὴν, δι' ἣν γίνεται δακρύνειν, ἀραιουμένων τῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ πόρων ὑπὸ τῆς πληγῆς· πᾶσα γὰρ πληγὴ διαιρετικὸν ἐστὶν ἢ θλαστικόν.

Διὰ τί ^ς δεῖ τοὺς μὲν θερινοὺς κόπους λουτρῷ ἰᾶσθαι, τοὺς 38 δὲ χειμερινοὺς ἀλείμματι; Ἡ τούτους μὲν διὰ τὰς φρίκας καὶ τὰς γινομένας μεταβολὰς θερμῷ δεῖ ^ε λύνειν, ὃ ποιήσει ἀλεάζειν (τὸ δὲ ^β ἔλαιον θερμόν)· ἐν δὲ τῷ θέρει καθυγραίνειν. Ἡ γὰρ ὥρα ξηρά, καὶ οὐ γίνονται φρίκαι διὰ τὴν ^ζ ἀλέαν. Ὀλιγοσιτία δὲ ^ι καὶ κωθωνισμὸς θέρους, τὸ μὲν ὅλως, τὸ δὲ μᾶλλον, ὃ ^κ μὲν πότος θέρους ^ι ὅλως διὰ τὴν ξηρότητα, ἢ δὲ ὀλιγοσιτία κοινὸν μὲν, μᾶλλον δὲ θέρους· ἐκθερμαίνεται γὰρ μᾶλλον διὰ τὴν ὥραν ὑπὸ τῶν σιτίων.

Διὰ τί οἱ θέοντες εὐτόνως ^μ μάλιστα λαμβάνουσι σπά- 39

^α ἐγγὺς τὸν C^α. ^β δ καὶ ψύχει C^α. ^γ τρέχουσι X^α. ^δ ὑπὲρ C^α.
^ε ἐστὶ ταῦτα ὁμοίως X^α. ^ς δεῖ] οὐ δεῖ X^α. ^ε λούειν C^α. X^α. Y^α. ^β ἔλαιον X^α. ^ι καὶ om. X^α. ^κ μὲν] δὲ C^α. ^ι ὅλως] μᾶλλον X^α. ^μ μᾶλλον C^α.

[illegible]

[The page contains several lines of extremely faint, illegible text.]

100

πατοι τοῖς τε μυσὶ καὶ τοῖς ^c τεταμένοις τῶν σκελῶν παρέ-
χουσι κόπους· συντάσεις γὰρ ἐμποιοῦσι τοῖς νέρους καὶ τοῖς
μυσί, ^d βιαίας γενομένης τῆς ἀπερείσεως αὐτοῖς. Οἱ δ' ἐν
τοῖς μαλακοῖς τοῖς ἄρθροις κοπιώδεις εἰσὶν· τῶν γὰρ ἄρθρων
πυκνὰς τὰς κάμψεις ποιοῦσιν, ἅτε ἐνδιδούσης τῆς βάσεως.
Τὸ δ' αὐτό ἐστὶ πρόβλημα.

Διὰ τί πρὸς τὰ σιμὰ χαλεπῶς βαδίζομεν; ^a Ἡ διότι 41
πᾶσα πορεία ἐξ ἄρσεως καὶ θέσεως συντελεῖται; Τὸ μὲν οὖν
ἄραι παρὰ ^e φύσιν, τὸ δὲ θεῖναι κατὰ φύσιν, τὸ δὲ προσθεῖ-
ναι μεσότης· ἐν δὲ τῷ πρὸς τὰ σιμὰ βαδίζειν πολὺ τὸ παρὰ
φύσιν.

^f Διὰ τί οἱ ἀφ' ἱππων ἦττον πίπτουσιν; ^a Ἡ διὰ τὸ φο- 42
βεῖσθαι φυλάττονται μᾶλλον;

5. ΟΣΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΠΩΣ ΚΕΙΣΘΑΙ ΚΑΙ ΕΣΧΗΜΑΤΙΣΘΑΙ
ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ.

Διὰ τί ἡ καθέδρα τοὺς μὲν παχύνει τῶν ἀνθρώπων, τοὺς
δὲ ἰσχυραίνει; Πότερον ^b ὅτι αἱ ἕξεις διαφέρουσιν; Οἱ μὲν
γὰρ θερμοὶ εἰσιν, οἱ δὲ ψυχροί. Οἱ μὲν οὖν θερμοὶ παχύ-
νονται (κρατεῖ γὰρ τὸ σῶμα τῆς τροφῆς διὰ τὴν θερμασίαν)·
οἱ δ' ἐψυγμένοι, διὰ τὸ δεῖσθαι ἐπεισάκτον θερμότητος καὶ
τοῦτο πάσχειν μάλιστα τὸ σῶμα ὑπὸ τῶν κινήσεων, οὐ δύ-
νανται πέττειν ἡρεμοῦντες. ^a Ἡ ὅτι οἱ μὲν περιττωματικοί
εἰσι, ⁱ καὶ δέονται κινήσεως ^k ἢ ἀναλώσει ταῦτα, οἱ δὲ οὐ;

Διὰ τί ^l δεῖ ποιεῖν διάτασιν τῶν μερῶν, ὃ ποιεῖ ὁ γυ- 2
μναζόμενος; ^a Ἡ ὅτι δεῖ τῷ οἰκείῳ πνεύματι καθαίρεσθαι τοὺς
πόρους;

Διὰ τί ^m συγκεκαμμένον βέλτιον κατακεῖσθαι, καὶ πολλοί 3
γὰρ παραγγέλλουσι τοῦτο καὶ τῶν ἱατρῶν; ^a Ἡ ὅτι ἀλεαί-
νεται ἡ κοιλία θάπτον πέττει; Οὕτω ⁿ δὲ ἀλεαίνει μᾶλλον,

^a τεταμένοις Ca. Ya. ^d βίας Ya. ^e φύσιν ἐστὶ τὸ X^a. ^f διὰ—
τὸ πρὸς τὸ σιμὰ. ^g πῶς om. x. ^h ὅτι om. X^a. Ya. ⁱ καὶ om. Ca. Ya.
^j δεῖ om. Ca. ^m συγκεκαμμένον X^a. ⁿ δέ] δὲ καὶ
X^a. Ya.

Ἔτι δὲ τοῖς πνεύμασι τόπον δίδοναι εἰς ὃν ἀπερείσονται· οὕτω γὰρ ἤκιστα ὁ λυπήσουσιν αἱ φύσαι. Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἰξίαι καὶ τὰ ἄλλα ἀποστήματα ῥυγισιόν, ὅτι ἔχουσι κοιλίας εἰς ἃς ἀποδέχονται τὰ πνεύματα. Ἐκτεταμένον μὲν οὖν οὐ γίνεται κοιλία (ἅπαντα γὰρ τὸν τόπον τὰ σπλάγχνα κατέχει), ὁ συγκαμφθέντος δὲ γίνεται.

4 Διὰ τί ἀνισταμένοις ἱλιγγος μᾶλλον γίνεται ἢ καθίζουσιν; Ἡ διότι ἡρεμοῦσι τὸ ὑγρὸν εἰς ἓν μόριον ἀθρόον ἀποκλίνει; Διὸ καὶ τὰ ὤμα φὰ οὐ δύναται δινεῖσθαι, ἀλλὰ καταπίπτει. Κινούμενον δὲ τὸ ὑγρὸν ὁμοίως ἔχει. Ἀνίστανται μὲν οὖν ἡρεμήσαντες, ὅτε οὕτως διάκεινται· καθιζάνουσι δὲ ἐν κινήσει γενόμενοι, ὅτε ὁμαλῶς ἔχει τὸ ὑγρὸν καὶ ἐσκέδασται.

5 Διὰ τί ἐπὶ τὰ δεξιὰ κατακειμένοις μᾶλλον ἐπέρχεται ὕπνος; Πότερον ὅτι ἐναντίως ἔχοντες ἐγρηγόρασι καὶ καθεύδουσιν; Ἐπεὶ οὖν ἐγρηγορότερες ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ κατακείται, τοῦναντίον ἔσται ἐπ' ἄλλης ἀρχῆς καὶ τῆς ἐναντίας. Ἡ ὅτι ἀκινήσια ὁ ὕπνος; Ὅτι οὖν κινητικὰ μέρη δὲ ἡρεμεῖν, τὰ δὲ δεξιὰ κινητικά. Οὕτω δὲ κατακειμένων οἷον δέδεται ἀρχὴ τις ἐπεγερτική.

6 Διὰ τί ναρκῶσιν; Καὶ διὰ τί χεῖρας καὶ πόδας μᾶλλον; Ἡ ὅτι κατάψυξις ἐστὶν ἢ νάρκη; Διὰ στέρησιν γὰρ αἵματος γίνεται καὶ μετástασιν. Ἀσαρκότατα δὲ ταῦτα καὶ νευρωδέστατα, μάλιστα δὲ οἱ πόδες. Ὡστε προοδοποιεῖται ὑπὸ τῆς φύσεως πρὸς τὸ καταψύχεσθαι ταχέως.

7 Διὰ τί κατακείμεθα μὲν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ ἡδέως, καθεύδουμεν δὲ ἐπὶ τὰ δεξιὰ μᾶλλον; Πότερον ὅτι ἀποστραφέντες πρὸς τὸ φῶς οὐ βλέπομεν; Ἐν γὰρ τῷ σκοτεινῷ θάττον ὕπνος λαμβάνει. Ἡ διότι ἐγρηγόραμεν κατακείμενοι ἐπὶ τοῖς ἀριστεροῖς, καὶ αἱ χρήσεις ἡμῖν οὕτω πρόχειροι, ὥστε πρὸς τὸ

ὁ λυπήσουσιν C^a. ῥ ρυγισιόν C^a. ὁ συγκαμφθέντος C^a. ῥ καθιζάνουσιν X^a. Y^a. ὁ δύναται X^a. Y^a. ὁ ἐν om. C^a. X^a. Y^a. ὁ τὰ μὲν οὖν X^a. ὁ δέδοται C^a. ὁ ὅτι ἢ κατ. X^a. ὁ νάρκωσις X^a. ὁ τὰ ἐναντίον his ponendum cum Gaza.

ἐναντίον σχῆμα πρὸ ἔργον; Παρακαλεῖ δὲ ἕκαστον πρὸς τὸ ἔργον τὸ σχῆμα ^a μᾶλλον.

Z. ΟΣΑ ΕΚ ΣΥΜΠΛΗΘΕΙΑΣ.

Διὰ τί τοῖς χασμωμένοις ἀντιχασμῶνται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ;
^aἩ ^bδιότι, ἐὰν ἀναμνησθῶσιν ὀργῶντες, ἐνεργούσι, μάλιστα
 δὲ τὰ εὐκίνητα, οἷον οὐρούσιν. Ἡ δὲ χάσμη πνεῦμα καὶ
 ὑγροῦ κίνησις ἐστίν. Πρόχειρον οὖν, ἐὰν μόνον νοήσῃ ἐστι
 γὰρ πλησίον.

Διὰ τί, ἐὰν μὲν τινα ἴδωμεν τὴν χεῖρα ἐκτείνοντα ἢ τὸν 2
 πόδα ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, οὐκ ἀντιποιούμεν τὸ αὐτό, ἐὰν
 δὲ χασμώμενον, ἀντιχασμώμεθα; ^cἩ οὐδὲ τοῦτο αἰεὶ, ἀλλ'
 ἐὰν ὀργῶν τύχῃ τὸ σῶμα καὶ οὕτω διακείμενον ὥστε τὸ
 ὑγρὸν ἀναθερμαίνεσθαι; Τότε γὰρ ἡ μνήμη τὴν κίνησιν
 ποιεῖ, ὥσπερ καὶ πρὸς ἀφροδίσια καὶ ἐδωδὴν· τὸ γὰρ ποιή-
 σαν μνήμην εἶναι τὸ ἔχον ὁρμὴν πρὸς τὸ φαντασθὲν πάθος.

Διὰ τί, ἐπειδὰν πρὸς τὸ πῦρ ^dστώμεν, οὐρητιῶμεν, καὶ 3
 ἐὰν ^eπρὸς ὕδωρ, οἷον ἐὰν πρὸς ποταμόν, οὐρούσιν; Ἡ ὅτι
 τὸ πᾶν ὕδωρ ὑπόμνησιν δίδωσι τῆς ἐν τῷ σώματι ὑγρότητος,
 καὶ ἐκκαλεῖται τὸ προσίόν; Αὐτὸ δὲ τὸ ^fπῦρ διαχαλᾷ τὸ
 πεπηγὸς ἐν ^gτῷ σώματι, ὥσπερ ὁ ἥλιος τὴν χιόνα.

Διὰ τί ἀπὸ μὲν νόσων ἐνίων νοσοῦσιν οἱ πλησιάζοντες, 4
 ἀπὸ δὲ ὑγιείας οὐδεὶς ὑγιαίνει; Ἡ ὅτι ἡ μὲν νόσος κίνησις,
 ἡ δὲ ὑγεία ἡρεμία; Ἡ μὲν οὖν κινεῖ, ἡ δ' οὐθέν. Ἡ διότι
 τὸ μὲν ἄκοντι τὸ δ' ἐκόντι γίνεται; Καὶ ἄρα τὰ ἀκούσια
 τῶν ^hἐκουσίων καὶ τῶν ἐκ προνοίας διαφέρει.

Διὰ τί τῶν μὲν διὰ τῆς ἀκοῆς λυπηρῶν ἔνια φρίττειν ἡμᾶς 5
 ποιεῖ, οἷον πρίων ἀκονώμενος καὶ ⁱκίσσηρις τεμνομένη καὶ λί-

^a post μᾶλλον Q.C^a.K^a.N^a.O^a.X^a.Y^a, s.w. addunt: Διὰ τί αἱ καθέ-
 δραι τινὰς μὲν παχύνουσι, τινὰς δὲ ἰσχυαίνουσιν; ἢ διὰ τὰς ἑξεις τὰς τοῦ
 σώματος. οἱ μὲν γὰρ θερμότεροι παχύνονται· κρατεῖ γὰρ (δὲ C^a.) τὸ σῶμα
 τῆς τροφῆς διὰ τὴν θερμότητα οὐκ ἀφαιρούμενον· οἱ δὲ ἐφυγμένοι διὰ τὸ
 δεῖσθαι ἐπεισάκτου θερμότητος οὐ δύνανται πέττειν τὰς τροφὰς ἡρεμούντες.
^b ὅτι C^a. ^c ἢ ὅτι οὐδὲ C^a. ^d στώμεν om. C^a. ^e πρὸς τὸ ὕδωρ et πρὸς
 τὸν ποταμόν X^a. ^f ὕδωρ C^a. Y^a. ^g τοῖς σώμασιν C^a. ^h ἐκουσίῳ δια-
 φέρι τῶν ἐκ προνοίας x. ⁱ κίσσηρις X^a.

Ἔτι δὲ τοῖς πνεύμασι τόπον δίδοναι εἰς ὃν ἀπερὶσονται· οὕτω γὰρ ἤκιστα ὁ λυπήσουσιν αἱ φύσαι. Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἰξίαι καὶ τὰ ἄλλα ἀποστήματα ῥύγιονόν, ὅτι ἔχουσι κοιλίας εἰς ἃς ἀποδέχονται τὰ πνεύματα. Ἐκτεταμένου μὲν οὖν οὐ γίνεται κοιλία (ἅπαντα γὰρ τὸν τόπον τὰ σπλάγχνα κατέχει), ἡ συγκαμφθέντος δὲ γίνεται.

- 4 Διὰ τί ἀνισταμένοις ἰλιγγος μᾶλλον γίνεται ἢ ῥ καθίζουσιν; Ἡ διότι ἡρεμοῦσι τὸ ὑγρὸν εἰς ἓν μόριον ἀθρόον ἀποκλίνει; Διὸ καὶ τὰ ὤμα φᾶ οὐ ῥ δύναται δινεῖσθαι, ἀλλὰ καταπίπτει. Κινούμενον δὲ τὸ ὑγρὸν ὁμοίως ἔχει. Ἀνίστανται μὲν οὖν ἡρεμήσαντες, ὅτε οὕτως διάκεινται· καθιζάνουσι δὲ ἐν κινήσει γενόμενοι, ὅτε ὁμαλῶς ἔχει τὸ ὑγρὸν καὶ ἐσκέδασται.
- 5 Διὰ τί ἐπὶ τὰ δεξιὰ κατακειμένοις μᾶλλον ἐπέρχεται ὕπνος; Πότερον ὅτι ἐναντίως ἔχοντες ἐγρηγόρασι καὶ καθεύδουσιν; Ἐπεὶ οὖν ἐγρηγορότες ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ κατάκεινται, τούναντίον ἔσται ἐπ' ἄλλης ἀρχῆς καὶ τῆς ἐναντίας. Ἡ ὅτι ἀκινήσια ὁ ὕπνος; Ὡς τὰ οὖν κινητικὰ μέρη δεῖ ἡρεμεῖν, τὰ δὲ δεξιὰ κινητικά. Οὕτω δὲ κατακειμένων οἷον ῥ δέδεται ἀρχὴ τις ἐπεγερτική.
- 6 Διὰ τί νάρκῳσιν; Καὶ διὰ τί χεῖρας καὶ πόδας μᾶλλον; Ἡ ῥ ὅτι κατάψυξις ἐστὶν ἢ ὕ νάρκη; Διὰ στέρησιν γὰρ αἵματος γίνεται καὶ μετὰστασιν. Ἀσαρκότατα δὲ ταῦτα καὶ νευρωδέστατα, μάλιστα δὲ οἱ πόδες. Ὡστε προοδοποιεῖται ὑπὸ τῆς φύσεως πρὸς τὸ καταψύχεσθαι ταχέως.
- 7 Διὰ τί κατακείμεθα μὲν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ ἡδέως, καθεύδουμεν δὲ ἐπὶ τὰ δεξιὰ μᾶλλον; Πότερον ὅτι ἀποστραφέντες πρὸς τὸ φῶς οὐ βλέπομεν; Ἐν γὰρ τῷ σκοτεινῷ θάπτον ὕπνος λαμβάνει. Ἡ διότι ἐγρηγόραμεν κατακείμενοι ἐπὶ τοῖς ἀριστεροῖς, καὶ αἱ χρήσεις ἡμῖν οὕτω πρόχειροι, ὥστε πρὸς ῥ τὸ

ὁ λυπήσωσιν C^a. ῥ ῥυγιονόν C^a. ἡ συγκαμφθέντος C^a. ῥ καθιζάνουσιν X^a. Y^a. ῥ δύναται X^a. Y^a. ῥ ἐν om. C^a. X^a. Y^a. ῥ τὰ μὲν οὖν X^a. ῥ δέδεται C^a. ῥ ὅτι ἢ κατ. X^a. ὕ νάρκῳσις X^a. ῥ τὰ ἐναντίον his ponendum cum Gaza.

ἐναντίον σχῆμα πρὸ ἔργου; Παρακαλεῖ δὲ ἕκαστον πρὸς τὸ ἔργον τὸ σχῆμα ^a μᾶλλον.

Z. ΟΣΑ ΕΚ ΣΥΜΠΛΘΕΙΑΣ.

Διὰ τί τοῖς χασμωμένοις ἀντιχασμῶνται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ;
Ἡ ^b διότι, ἐὰν ἀναμνησθῶσιν ὀργῶντες, ἐνεργούσι, μάλιστα
δὲ τὰ εὐκίνητα, οἷον οὐρούσιν. Ἡ δὲ χάσμη πνεῦμα καὶ
ὕγρου κίνησις ἐστίν. Πρόχειρον οὖν, ἐὰν μόνον νοήσῃ ἔστι
γὰρ πλησίον.

Διὰ τί, ἐὰν μὲν τινα ἴδωμεν τὴν χεῖρα ἐκτείνοντα ἢ τὸν 2
πόδα ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, οὐκ ἀντιποιούμεν τὸ αὐτό, ἐὰν
δὲ χασμώμενον, ἀντιχασμώμεθα; ^c Ἡ οὐδὲ τοῦτο αἰεὶ, ἀλλ'
ἐὰν ὀργῶν τύχῃ τὸ σῶμα καὶ οὕτω διακείμενον ὥστε τὸ
ὕγρον ἀναθερμαίνεσθαι; Τότε γὰρ ἡ μνήμη τὴν κίνησιν
ποιεῖ, ὥσπερ καὶ πρὸς ἀφροδίσια καὶ ἐδωδὴν· τὸ γὰρ ποιή-
σαν μνήμην εἶναι τὸ ἔχον ὁρμὴν πρὸς τὸ φαντασθῆν πάθος.

Διὰ τί, ἐπειδὰν πρὸς τὸ πῦρ ^d στῶμεν, οὐρητιῶμεν, καὶ 3
ἐὰν ^e πρὸς ὕδωρ, οἷον ἐὰν πρὸς ποταμόν, οὐρούσιν; Ἡ ὅτι
τὸ πᾶν ὕδωρ ὑπόμνησιν δίδωσι τῆς ἐν τῷ σώματι ὑγρότητος,
καὶ ἐκκαλεῖται τὸ προσίόν; Αὐτὸ δὲ τὸ ^f πῦρ διαχαλᾷ τὸ
πεπηγὸς ἐν ^g τῷ σώματι, ὥσπερ ὁ ἥλιος τὴν χιόνα.

Διὰ τί ἀπὸ μὲν νόσων ἐνίων νοσοῦσιν οἱ πλησιάζοντες, 4
ἀπὸ δὲ ὑγείας οὐδεὶς ὑγιαίνει; Ἡ ὅτι ἡ μὲν νόσος κίνησις,
ἡ δὲ ὑγεία ἡρεμία; Ἡ μὲν οὖν κινεῖ, ἡ δ' οὐθέν. Ἡ διότι
τὸ μὲν ἄκοντι τὸ δ' ἐκόντι γίνεται; Καὶ ἄρα τὰ ἀκούσια
τῶν ^h ἐκουσίων καὶ τῶν ἐκ προνοίας διαφέρει.

Διὰ τί τῶν μὲν διὰ τῆς ἀκοῆς λυπηρῶν ἔνια φρίττειν ἡμᾶς 5
ποιεῖ, οἷον πρίων ἀκονώμενος καὶ ⁱ κίσσηρις τεμνομένη καὶ λί-

^a post μᾶλλον Q. C^a. K^a. N^a. O^a. X^a. Y^a. s. w. addunt: Διὰ τί αἱ καθέ-
δραι τινὰς μὲν παχύνουσι, τινὰς δὲ ἰσχναίνουσιν; ἢ διὰ τὰς ἑξεις τὰς τοῦ
σώματος. οἱ μὲν γὰρ θερμότεροι παχύνονται· κρατεῖ γὰρ (δὲ C^a.) τὸ σῶμα
τῆς τροφῆς διὰ τὴν θερμότητα οὐκ ἀφαιρούμενον· οἱ δὲ ἐψυγμένοι διὰ τὸ
δεῖσθαι ἐπεισάκτου θερμότητος οὐ δύνανται πέττειν τὰς τροφὰς ἡρεμούντες.
^b ὅτι C^a. ^c ἢ ὅτι οὐδὲ C^a. ^d στῶμεν om. C^a. ^e πρὸς τὸ ὕδωρ et πρὸς
τὸν ποταμόν X^a. ^f ὕδωρ C^a. Y^a. ^g τοῖς σώμασιν C^a. ^h ἐκουσίων δια-
φέρει τῶν ἐκ προνοίας x. ⁱ κίσσηρις X^a.

- θος ἀλούμενος, τὰ δὲ διὰ τῆς ὄψεως σημεῖα τῶν παθῶν ἀντὰ ἡμῖν τὰ πάθη ἐμποιεῖ; Αἰμωδιῶμέν τε γὰρ τοὺς ὀξύ ὀρῶντες ἐσθίοντας, καὶ τοὺς ἀπαγχομένους ἔνιοι ὀρῶντες ἐκψύ-
 2 χουσιν. Ἡ διότι φωνὴ μὲν πᾶσα καὶ ^k ψόφος πνεύμα ἐστίν; Τοῦτο ^l δὲ εἰσδύμενον ἡμῖν πέφυκε κινεῖν. Κινήσει δὲ μάλ-
 3 λον ἢ διὰ μέγεθος ἢ διὰ πληγὴν σφοδροτέραν, ποιοῦν ἢ ἀλλοιοῦν τι τῶν ἐν ἡμῖν. Τὰ μὲν οὖν μεγάλα καὶ λεῖα πνεύματα τὸν τῆς αἰσθήσεως τόπον τὸν αὐτὸν κινεῖ, διὸ καὶ ἡδύνει τὰ τοιαῦτα· τὰ δὲ τραχέα, ^m πληγὴν ποιοῦντα σφο-
 4 δρᾶν, σείει τε τὸν τόπον καὶ πόρρω διαδίδωσι τῇ τῆς πλη-
 γῆς δυνάμει. Διαδίδωσι δὲ καὶ τὰ ψυχρὰ πόρρω δύναμις γὰρ τίς ἐστίν ἡ ψυχρότης. Αὕτη μὲν οὖν ὅτι φρίττειν
 5 ποιεῖ, εἶρηται. Τὰ δὲ τραχέα τῷ πληγὴν ποιεῖν πυκνὴν, προσκόπτοντα ⁿ τῇ ἀρχῇ τῶν τριχῶν, ἀπωθεῖ αὐτὴν εἰς τοῦ-
 ναντίον· ἀπωθουμένης δὲ ἀνάγκη τὴν κορυφὴν τῆς τριχὸς ἀνάπαλιν γίνεσθαι, διὸ συμβαίνει ἵστασθαι αὐτάς· πᾶσαι γὰρ κενεύκασι κάτω. Ἡ δὲ ^o φορὰ τοῦ διὰ τῆς ἀκοῆς πνεύ-
 ματος εἰς τὸ σῶμα ἄνωθεν κάτω ἐστίν. Ὀντων οὖν τραχέων τῶν εἰρημένων ψόφων, ἡ φρίκη γίνετο· ἂν διὰ τὰ εἰρημένα.
 6 Γίνονται δ' αὖται μᾶλλον τῷ ἄλλῳ σώματι ἢ ἐν τῇ κεφαλῇ διὰ τὸ τὰς ἐνταῦθα τρίχας ἀσθενεστέρας εἶναι καὶ τὸ πάθος ἀσθενές. Τῆς μὲν οὖν ἀκοῆς οὔσης ἀμβλυτέρας αἰσθήσεως ἢ τῆς ὄψεως, ἐπιπόλαια καὶ ^p τὰ πάθη γίνετο ἀπ' αὐτῆς· ἡ δὲ φρίκη τοιοῦτον, διὸ καὶ ἀπὸ πολλῶν καὶ ἀνομοίων γίνεται. Τῆς δὲ ὄψεως ἑναργεστάτης οὔσης αἰσθήσεως, ἀνάλογον καὶ τὰ συμβαίνοντα γίνεται ἀπ' αὐτῆς· διὸ ταῦτα μὲν τὰ ἀπὸ τῆς ἀληθείας πάθη συμβαίνει γίνεσθαι ἀπ' αὐτῆς, ἐλαφρό-
 7 τερα δὲ τῆς ἀληθείας. Ἀπὸ δὲ τῆς ἀκοῆς αὐτὰ μὲν οὐ, τὴν δ' ἀπ' αὐτῶν προσδοκίαν φρίττομεν· ἀλγεινοῦ γὰρ κακοῦ προσδοκία ἐστίν.
- 6 Διὰ τί χασμωισμένοι ἀντιχασμῶνται, καὶ ὅταν οὐρούνηται

^k ψόφος ἐν πνεύμα X^a. ^l δὲ post τοῦτο om. Ca. ^m ποιοῦντα πλη-
 γην X^a. ⁿ τὴν ἀρχὴν X^a. ^o φορὰ X^a. ^p τὰ om. Ca. ^q ἐναργεστέ-
 ρας X^a.

ἰδῶσιν, οὐροῦσι, καὶ μάλιστα τὰ ὑποζύγια; Ἡ διὰ τὴν μνήμην; Ὅταν γὰρ μνησθῇ, κινεῖται τοῦτο τὸ μέρος. Τοῖς μὲν οὖν ἀνθρώποις, διὰ τὸ ἔυαισθητοτέροις εἶναι, ἰδοῦσιν εὐθὺς συμβαίνει ^α καὶ κινεῖσθαι καὶ ἀναμιμνήσκεσθαι· τοῖς δὲ ὑποζυγίοις οὐκ αὐταρκες τὸ ἰδεῖν, ἀλλὰ προσδέονται καὶ ἄλλης αἰσθήσεως· διὸ καὶ ὀσφρανθέντα, ὅτι εὐκίνητοτέρα αὕτη ἢ αἰσθησις τοῖς ἄνευ λόγου. Καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὸν αὐτὸν τόπον ἅπαντα οὐρεῖ, οὐ ἂν τὸ πρῶτον οὐρήσῃ. Τότε γὰρ μάλιστα κινούνται, ὅταν ὀσφρανθῶσιν· ὀσφραίνονται δ', ὅταν πλησιάσωσιν.

Διὰ τί, ἐπειδὴν τεμνόμενόν τινα ἰδῶμεν ἢ καϊόμενον ἢ 7
στρεβλούμενον ἢ ἄλλο τι τῶν δεινῶν πάσχοντα, συναλγοῦ-
μεν τῇ διανοίᾳ; Ἡ ὅτι ἡ φύσις ἡμῶν κοινὴ ἅπασιν; Συνήλ-
γησεν οὖν, ἐπειδὴν τι τοιοῦτον ἴδῃ, τῷ πάσχοντι διὰ τὴν οἰκειότητα. Ἡ ὅτι ὥσπερ αἱ ῥίνες καὶ ^ν αἱ ^ω ἀκοαὶ λαμβά-
νουσί τινας ἀπορροίας κατὰ τὰς οἰκείας δυνάμεις, οὕτω καὶ ἡ
ὄψις αὐτὸ πάσχει καὶ ἀπὸ τῶν ἡδέων καὶ λυπηρῶν;

Διὰ τί ἀπὸ φθίσεως καὶ ὀφθαλμίας καὶ ψώρας οἱ πλη- 8
σιάζοντες ἀλίσκονται, ἀπὸ δὲ ὕδρωπος καὶ πυρετῶν καὶ ἀπο-
πληξίας οὐχ ἀλίσκονται, οὐδὲ τῶν ἄλλων; Ἡ ἢ μὲν ὀφθαλ-
μία, ὅτι εὐκίνητότατον ὁ ὀφθαλμός, καὶ μάλιστα ὁμοιοῦ-
ται τῷ ὀρωμένῳ τῶν ἄλλων, οἷον κινεῖται ἀπὸ κινουμένου
ὥστε καὶ ἀντιβλέπων τεταραγμένῳ ταραττεται μάλιστα; Ἡ
δὲ φθίσις, ^α ὅτι πνεῦμα φαῦλον ποιεῖ καὶ βαρὺ, τάχιστα δὲ
τὰ νοσήματα ταῦτα ἅπτεται πάντων, ὅσα τούτου φθειρο-
μένου γίνεται, οἷον τὰ λοιμώδη. Ὁ δὲ πλησιάζων τοιοῦτον 3
ἵ ἀναπνεῖ. Νοσεῖ μὲν οὖν, ὅτι νοσῶδες· ἀπὸ μόνου δέ, ὅτι
ἐκπνεῖ, νοσεῖ, οἱ δὲ ἄλλοι ^α ἑτέραν τὴν αὐτὴν δὲ νόσον, ὅτι ^φ
ἂν ἀσθενήσῃ, τούτῳ ἀναπνεῖ τοιοῦτον οἷον εἰ πεπονθὼς ἦν.
Ἡ δὲ ψώρα ^α μᾶλλον τῶν ἄλλων, οἷον λέπρας καὶ τῶν
τοιούτων, ὅτι ἐπιπολῆς τε καὶ γλίσχρον τὸ ἀπορρέον· τὰ

^τ εὐαισθητοτέρους Υἂ.

^α καὶ ante κ. om. C^a. Υἂ.

^τ ἡμῶν Υἂ.

^ν αἱ post καὶ om. X^a.

^ω ἀκοαὶ C^a.

^α ὅτι τὸ πνεῦμα Υἂ.

^ι ἀνάπτει

X^a. Υἂ. ^α ἑτέρως X^a. Υἂ.

^α μόνον C^a. Υἂ.

- ζωμεν πόση τις, ἥ ὅταν εἰδότες, εἰν τὰλλα ὁμοίως ἔχοντες
τύχωμεν; Ἡ ὅτι τὸ εἰδέναι πόση τὸ εἰδέναι ἐστὶ τὸν ἀρι-
θμὸν αὐτοῦ καὶ πλείον αἰεὶ τὸ ἀόριστον τοῦ ὠρισμένου;
Ὡσπερ οὖν εἰ ἤδει ὅτι τοσῆδε, πεπερασμένην ἀνάγκη εἶναι,
οὕτω καὶ εἰ μὴ ὁ οἶδεν, ὥς ἀντιστρέφοντος παραλογίζεται ἡ
2 ψυχὴ, καὶ φαίνεται εἶναι ἄπειρος. Ἐτι τὸ ποσὸν ὠρισμένον
καὶ τὸ ὠρισμένον ποσόν. Ὅταν τοίνυν μὴ φαίνεται ὠρισμέ-
νον, ὥσπερ ἄπειρον φαίνεται εἶναι, διὰ τὸ ἡ τὸ πεφυκὸς ὠρί-
σθαι, εἰν μὴ ἡ ὠρισμένον, ἄπειρον εἶναι, ὥστε καὶ ἡ τὸ φαι-
νόμενον μὴ ὠρίσθαι φαίνεσθαι ἀνάγκη πως ἀπέραντον.
- 26 Διὰ τί τοὺς μηροὺς μᾶλλον ἢ τὰς κνήμας κοπιῶσιν; Πό-
τερον ὅτι ἐγγὺς τοῦ τόπου τοῦ ἔχοντος τὸ περιττώμα, ὥστε
ἂν ὑπερβάλλῃ διὰ τὴν κίνησιν τῇ θερμότητι, συσπῶσιν οἱ
μηροὶ μᾶλλον καὶ πλείον ἢ αἱ κνήμαι; Ἡ διὰ τὸ συμφύες
εἶναι μᾶλλον ἡ τοὺς μηρούς; Μάλιστα γὰρ πονοῦσι τῇ ἡ τοῦ
2 συνεχοῦς διαστάσει. Καὶ γὰρ ἂν μηδὲν ἔχοντες περιττώμα
κοπιάσωσιν, ὅμως τοὺς μηροὺς καὶ τὴν ὅσφυν πονοῦσι μάλ-
λον. Ἡ ὅτι καθάπερ οἱ βουβῶνες γίνονται πληγέντες διὰ
2 τὴν συνάρτησιν τῶν φλεβῶν καὶ νέρων, οὕτω καὶ οὗτος;
Ἐγγυτέρω δὲ τῆς ἀρχῆς ὁ μηρός. Ἡ διότι μᾶλλον ἐν τῷ
αὐτῷ σχήματι ὁ μηρὸς τῆς κνήμης; Τοῦτο δὲ κοπιαιώτερον.
Ἡ ὅτι σαρκώδης, ὥστε πολὺ τὸ κατὰ φύσιν ἔχον ἐν ἱαντῷ;
- 27 Διὰ τί ἐνίοις, ὅταν πονήσωσιν, ἔλκῃ ἐκφύουσιν; Ἡ ὅταν
τὸ σῶμα ἀκάθαρτον ἢ, ἡ κίνησις θερμαίνουσα καὶ ἄλλα περιτ-
τώματα συνεξικμάζει μετὰ τοῦ ἰδρώτος; Παχέα δὲ ὄντα καὶ
χυμοὺς ἔχοντα μοχθηροὺς, ὀξεῖς καὶ πικροὺς καὶ ἀλμυροὺς,
τὰ περιττώματα ἐκκρίνεσθαι μὲν οὐ δύναται 2 διὰ πάχος,
ἐξαίρεται δὲ διὰ τῆς σαρκὸς καὶ ἐξελκοῖ διὰ πικρότητα τοῦ
χυμοῦ.
- 28 Διὰ τί τοῖς ἐκ τῶν γυμνασίων καὶ φαρμακοποσιῶν οὐκ

ἡ οἶδε καὶ ὡς X^a. ἡ alterum τὸ om. C^a. X^a. ἡ τὸ μὴ φ. μὴ C^a.
^t εἶναι καὶ μᾶλλον C^a, μᾶλλον εἶναι X^a. ἡ τοὺς] εἰς τοὺς X^a. Y^a. ἡ τοῦ
om. X^a. ἡ τὴν om. X^a. ἡ αὐτοῖς C^a. Y^a. ἡ διὰ τὸ πάχος C^a.

εὐθὺς προσφέρουσι τροφήν; Ἡ δὲ διότι καθαίρεται τὸ σῶμα ἔτι, καὶ οὐκ ἀναπέπνυται πονοῦν, καὶ ἀποκέκριται τὰ περιττώματα;

Διὰ τί χαλεπώτερον θεῖν ἢ βαδίζειν; Ἡ ὅτι πλεῖον φορ- 29
τίον φέρει ὁ θεῖν; Ὅταν γὰρ ἢ μετέωρος, ἅπαν ἐφ' αὐτῷ ἔχει. Ὁ δὲ βαδίζων, οἷον οἱ ἐπὶ τοῖς τειχίοις ἀναπνέον-
μενοι, ἐπιθεὶς ἔχει ἐπὶ τῷ ἡρεμοῦντι.

Διὰ τί ἐκ τῶν γυμνασίων οὐ ^α πεινῶσιν εὐθὺς; Πότερον 30
διὰ τὴν ὑπόλειψιν τῆς συντήξεως, ἕως ἀντιπεφθῇ; Ἡ διὰ
τὸ πνεῦμα ὃ ποιεῖ ὁ πόνος ἐκ τοῦ ὑγροῦ; Ἡ διὰ τὴν δίψαν
ἢ γίνεταί ἐκ τοῦ θερμαίνεσθαι πονοῦντας; Πάντα γὰρ
συμβαίνει ταῦτα.

Διὰ τί ἐξονειρωκτικοὶ εἰσιν οἱ κοπιῶντες καὶ φθισιῶντες; 31
Ἡ ὅτι ὅλως ἐξονειρωκτικοὶ οἱ θερμοὶ καὶ ὑγροί; Τὸ γὰρ
σπέρμα τοιοῦτόν ἐστι τὴν φύσιν. Τὸ τοιοῦτο δὲ ἐξ οὗτω
διακειμένων μάλιστα γίνεται, ὅταν ἢ ἀπὸ τοῦ ὕπνου θερμό-
της προσγένηται· μικρὰς γὰρ ῥοπῆς τὰ σώματα δεῖται, καὶ
ταύτης ἔσωθεν ἀλλ' οὐκ ἔξωθεν. Οἱ δὲ φθισικοὶ καὶ κοπιῶν-
τες οὗτω διάκεινται· οἱ μὲν γὰρ κοπιῶντες διὰ τὸν κόπον καὶ
τὴν κίνησιν συντήγματος θερμοῦ πλήρεις εἰσίν, οἱ δὲ φθισι-
κοὶ διὰ τὸν κατάρρουν καὶ τὴν γινομένην θερμὴν ὑπὸ τῆς
φλεγμασίας.

Διὰ τί τὸ ἀριστερόν ^ι σκέλος χαλεπώτερον τρίβεσθαι ὕφ' 32
ἑαυτοῦ πολὺν χρόνον ἢ τὸ δεξιόν; Ἡ ὅτι τοῖς δεξιοῖς πονεῖν
δυνάμεθα; Ἐν ^κ δὲ τοῖς παρὰ φύσιν ἢ τοῦ ἀριστεροῦ σκέ-
λους τρίψις ^ι ἐξεστραμμένως γίνεται. Τὰ δὲ παρὰ φύσιν
^μ ποιούμενα χαλεπά. Τῇ δὲ ἀριστερᾷ τὰ δεξιά οὐθὲν ἐπί-
δηλον διὰ τὸ μηθετέρως ἰσχύειν.

Διὰ τί ὑγεινὸν ^α τὸ τροφῆς μὲν ὑποστέλλεσθαι, πονεῖν 33
δὲ πλείω; Ἡ ὅτι τοῦ νοσεῖν αἴτιον περιττώματος πλήθος;

^α ἑαυτῷ Υα. ^β δ Ca, om: Xa. ^γ ἀναπνέοντες Ca, Xa. ^δ πίνουσιν Xa.
^ε ἢ Xa. ^ς γίνεσθαι Ca, Xa. ^ς utrobique ἐξονειρωκτικοὶ Ca, Xa, ἐξονει-
ρωκτικοὶ Υα. ^η τῇ φύσει Ca. ^ι σκέλος om. Ca. ^κ τοῖς δὲ Xa, Υα.
^λ ἐξεστραμμένη Ca. ^μ π.] γινόμενα Xa. ^α τὸ τῆς τροφῆς Xa.

Τούτο δὲ γίνεται ἢ διὰ τροφῆς ὑπερβολῇ ἢ διὰ πόνων ἐνδειαν.

- 34 Διὰ τί οὐ δεῖ ^ο πυκνοῦν τὴν σάρκα πρὸς Ῥύγειαν, ἀλλ' ἀραιοῦν; Ὡς περ γὰρ πόλις ὑγιεινὴ καὶ τόπος εὖπνους (διὸ καὶ ἡ θάλαττα ὑγιεινὴ), οὕτω καὶ σῶμα τὸ εὖπνουν μᾶλλον ὑγιεινόν. Δεῖ γὰρ ἢ μὴ ὑπάρχειν μηθὲν περίττωμα, ἢ τοῦτον ὡς τάχιστα ἀπαλλάττεσθαι· καὶ δεῖ οὕτως ἔχειν τὰ σώματα ὥστε ^ι λαμβάνοντα εὐθὺς ἐκκρίνειν τὴν περίττωσιν, καὶ ² εἶναι ἐν κινήσει καὶ μὴ ἡρεμεῖν. Τὸ μὲν γὰρ μένον σήπεται, ὥς περ ὕδωρ, τὸ δὲ σηπόμενον καὶ μὴ κινούμενον νοσοποιεῖ· τὸ δ' ἐκκρινόμενον πρὸ τοῦ διαφθαρῆναι χωρίζεται. Τοῦτ' οὖν πυκνουμένης ^τ μὲν τῆς σαρκὸς οὐ γίνεται (ὥς περ εἰ γὰρ ἐμφράττονται οἱ πόροι), ἀραιουμένης δὲ συμβαίνει. Διὸ ^β καὶ οὐ δεῖ ἐν τῇ ἡλίῳ γυμνὸν βαδίζειν· συνίσταται γὰρ ἡ σάρξ, καὶ κομιδῇ ^ι ἀποσαρκοῦνται, καὶ ὑγρότερον τὸ σῶμα ³ γίνεται. Τὸ μὲν γὰρ ἐντὸς ^ν δὴ μένει, τὸ δ' ἐπιπολῆς ἀπαλλάττεται, ὥς περ καὶ τὰ κρέα τὰ ἐφθὰ τῶν ὀπτῶν μᾶλλον. Οὐδὲ τὰ στήθη γυμνὰ ἔχοντα βαδίζειν· ἀπὸ γὰρ τῶν ἄριστα φθοροδομημένων ὁ ἥλιος ^ω ἀφαιρεῖ, ὃ ἥκιστα δεῖται ἀφαιρέσεως, ἀλλὰ μᾶλλον τὰ ἐντὸς. Ἐκείθεν μὲν οὖν διὰ τὸ πόρρω εἶναι, ἂν μὴ μετὰ πόνου, οὐκ ἔστιν ^κ ἰδρῶτ' ἀναγαγεῖν, ἀπὸ τούτου δὲ διὰ τὸ πρόχειρον εἶναι ῥάδιον.

- 35 Διὰ τί κοπῶδεις οἱ βραχεῖς τῶν περιπάτων; Ἡ ὅτι πολυλάκεις συνίστανται καὶ οὐχ ὁμαλῶς κινοῦνται περὶ τὰς καμπάς; Τὸ δὲ ^υ τοιοῦτον κοπῶδες.

- 36 Διὰ τί ἐστηκότες ἐν τῇ ἡλίῳ μᾶλλον θερμαίνονται ἢ κινούμενοι, καὶ ταῦτα τῆς κινήσεως θερμαντικῆς οὔσης; Ἡ οὐ πᾶσα κίνησις θερμαίνει, ἀλλ' ἐνία ψύχει, οἷον καὶ ἐπὶ τῶν τὰς ² χύτρας τὰς ἐψῆμένους φυσώντων καὶ κινούντων συμβαίνει. Εἰ οὖν ἐστηκότες μὲν προσμένει τὸ θερμόν, προσμένον

^ο τὴν σάρκα πυκνοῦν C^a. Ῥ ὑγείαν X^a. Y^a. ^ι λαμβάνον C^a. X^a. Y^a.
^τ μὲν om. C^a. ^β καὶ om. C^a. ^ι ἀποσαρκοῦνται X^a. ^ν δεῖ μένειν C^a.
^ω φέρει C^a. X^a. Y^a. ^κ ἰδρῶτας ἀγαγεῖν X^a. ^υ τοιοῦτο X^a. ² χύτρας τὰς om. X^a.

δὲ μᾶλλον θερμαίνει ἢ κινούμενον (ἀεὶ γὰρ τὸ σῶμα ἴδιον ἡμῶν ἀτμίδα τινὰ χλιαρὰν ἀφίησιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἢ θερμαίνει ἂ τὸν ἐγγὺς ἀέρα ὥσπερ δαλὸς παρών), ἡρεμούντων μὲν ἡμῶν θερμὸς γίνεται ὁ περιέχων ἡμᾶς ἀὴρ διὰ τὰ εἰρημένα, κινουμένων δὲ πνεῦμα γίνεται, ὃ καταψύχει ἡμᾶς· πᾶν γὰρ πνεῦμα ψυχρὸν ἐστίν.

Διὰ τί οἱ ἐπὶ τῶν ἵππων ὀχούμενοι, ὅσφ' ἂν θάττον θέη ὁ 37 ἵππος, τοσοῦτ' μᾶλλον δακρύνουσι τὰ ὄμματα, καὶ οἱ πεζοί, ὅσφ' ἂν μᾶλλον ὀ τρέχουσιν; Πότερον διὰ τὸ ψυχρὸν εἶναι τὸν προσπίπτοντα ἀέρα; Τὸ γὰρ ψυχρὸς δακρύνει ποιεῖ συστέλλον γὰρ καὶ πυκνοῦν τὴν σάρκα ἐκκαθαίρει τὸ ὑγρὸν. Ἡ δὲ τούναντίον; Τὸ γὰρ θερμὸν ποιεῖ ἰδρῶτας, τὸ δὲ δάκρυον ἰδρῶς τίς ἐστι. Διὸ καὶ γίνονται ὁ ὑπὸ θερμασίας ἄμφω ταῦτα, καὶ ἀλικά ὁ ἐστίν ὁμοίως. Ἡ δὲ κίνησις θερμότητα ποιεῖ. Ἡ δὲ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀέρος πληγὴν; Ὡς γὰρ 3 οἱ ἄνεμοι ταραττούσιν οἱ ἐξ ἐναντίας τὰ ὄμματα, οὕτω καὶ ὁ ἀὴρ ὁ προσπίπτων, ὅσφ' ἂν θάττον ἐλαύνῃ ἢ αὐτὸς τρέχῃ, τοσοῦτ' μᾶλλον ποιεῖ πληγὴν μαλακίην, δι' ἣν γίνεται δακρύνει, ἀραιουμένων τῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ πόρων ὑπὸ τῆς πληγῆς· πᾶσα γὰρ πληγὴ διαιρετικὸν ἐστίν ἢ θλαστικόν.

Διὰ τί ὁ δὲ τοὺς μὲν θερινοὺς κόπους λουτρῷ ἰᾶσθαι, τοὺς 38 δὲ χειμερινοὺς ἀλείμματι; Ἡ τούτους μὲν διὰ τὰς φρίκας καὶ τὰς γινομένας μεταβολὰς θερμῷ δεῖ ὁ λύνειν, ὃ ποιήσει ἀλεάζειν (τὸ δὲ ὁ ἔλαιον θερμόν)· ἐν δὲ τῷ θέρει καθυγραίνειν. Ἡ γὰρ ὥρα ξηρά, καὶ οὐ γίνονται φρίκαι διὰ τὴν ἀλέαν. Ὀλιγοσιτία δὲ ὁ καὶ κωθωνισμὸς θέρους, τὸ μὲν ὅλως, τὸ δὲ μᾶλλον, ὁ μὲν πότος θέρους ὁ ὅλως διὰ τὴν ξηρότητα, ἢ δὲ ὀλιγοσιτία κοινὸν μὲν, μᾶλλον δὲ θέρους· ἐκθερμαίνεται γὰρ μᾶλλον διὰ τὴν ὥραν ὑπὸ τῶν σιτίων.

Διὰ τί οἱ θέοντες εὐτόνως ὁ μάλιστα λαμβάνουσι σπά- 39

^a ἐγγὺς τὸν C^a. ^b δ καὶ ψύχει C^a. ^c τρέχουσι X^a. ^d ὑπὲρ C^a.
^e ἐστὶ ταῦτα ὁμοίως X^a. ^f δεῖ] οὐ δεῖ X^a. ^g λύνειν C^a. X^a. Y^a. ^h ἔλεον X^a.
ⁱ καὶ om. X^a. ^k μὲν] δὲ C^a. ^l ὅλως] μᾶλλον X^a. ^m μᾶλλον C^a.

σματα, ὅταν τις θέουσιν αὐτοῖς ὑποστῇ; Ἡ ὅτι ταῦτα μάλιστα διασπᾶται, ἃ εἰς τὸναντίον ἢ τε καὶ ἰσχυρῶς ἔλκεται καὶ κινεῖται; Ὅταν οὖν θεόντος καὶ σφοδρῶς ὠθουμένων τῶν μορίων εἰς τὸ πρόσθεν ὑποστῇ τις, συμβαίνει ἅμα ἀντισπᾶν εἰς τὸναντίον, ἔτι φερομένων εἰς τοῦμπροσθεν, ὥστε ἡ σπάσις τοσοῦτῃ ἰσχυροτέρα γίνεται, ὅσῃ ἂν θέωσι σφοδρότερον.

- 40 Διὰ τί τῶν περιπάτων οἱ κατὰ τὰς ὁδοὺς ἀκοπώτεροί εἰσιν, οἱ ἀνώμαλοι τῶν ὁ εὐθέων; Ἡ διὰ τὸ τὴν φορὰν ὀρθὴν εἶναι κατὰ φύσιν παντὶ τῷ σώματι; Οἱ δ' ἐν τοῖς ὁμαλοῖς τῶν ἀνωμάτων κοπιωδέστεροι τοῖς γὰρ αὐτοῖς μέρεσι τοὺς πόρους παρέχουσιν, οἱ δ' ἐν τοῖς ἀνωμαλοῖς διαμερίζουσι μᾶλλον εἰς ἅπαν τὸ σῶμα. Αἱ δὲ ἀλέαι μᾶλλον ἰσχυνοῦσι τῶν ἐν τοῖς ψύχεσιν τοῖς γὰρ ἔξω μέρεσι πλείονα τὸν πόρον παρέχονται, διὸ καὶ τοὺς ἰδρώτας ἐμποιοῦντες ἰσχαίνουσιν. Οἱ δ' ἐν τοῖς ψύχεσι ἴστιφροτέραν τὴν σάρκα ποιοῦσι καὶ τῶν σιτίων ἐπιθυμητικώτερους τοῖς γὰρ ἔσω μέρεσι τὴν αὔξησιν τοῦ θερμοῦ ποιοῦνται, καὶ δυσκινήτων γινομένων ὑπὸ τοῦ ψύχους τὸν μὲν ἔσω τόπον καθαίρουσι, τὴν θερμασίαν αὐξάνοντες ἐν αὐτῷ, τὴν δὲ σάρκα στερεὰν ποιοῦσιν, οὐ δυνάμενοι κρατεῖν διὰ πάσης αὐτῆς. Ὅμοίως οἱ ἀνάντεῖς τῶν κατάντιων ἐπιπονώτεροι καὶ ἰσχαντικώτεροι. Οἱ μὲν γὰρ ἀνάντεῖς τὴν ὁσφὺν μάλιστα ποιοῦσι πονεῖν, οἱ δὲ κατάντεῖς τοὺς μηρούς τοῖς γὰρ μηροῖς τὸ βάρος πᾶν ἐμπίπτει ὁ κόπος εἴωθε παρέχειν. Ἄνω γὰρ παρὰ φύσιν ὑπὸ τοῦ θερμοῦ βία φερόμενος ἐκθερμαίνει. Διὸ τοὺς τε ἰδρώτας ἐμποιοῦσι, καὶ τὸ πνεῦμα μετεωρίζοντες ἰσχαίνουσιν, καὶ τὴν ὁσφὺν ὀδυνῶσιν τὰ γὰρ σκέλη χαλεπῶς ἀναγόμενα τὴν ὁσφὺν κάμπτουςί τε καὶ ἀνασπῶσιν, ὑφ' ὧν ἀναγκάζονται μάλιστα πονεῖν. Οἱ δ' ἐν ἀντιτύποις περι-

ἢ τε om. C^a. ὁ εὐθεῶν codices. εἶναι καὶ κατὰ C^a. X^a. Y^a.
 ἡ τοὺς—ἔξω om. C^a. ἡ ἰσχύουσι X^a. ἡ ἰσχαίνουσιν Y^a. ἡ ἴστιφρο-
 τέραν C^a, στρυφνοτέραν X^a. ἡ ἔξω X^a. ἡ γινομένων C^a. ἡ ἰσχαν-
 τικώτεροι Y^a. ἡ κόπους om. C^a. X^a. Y^a. ἡ βία om. C^a. ἡ ἰσχαίνουσιν
 Y^a. ἡ πονεῖν μάλιστα X^a.

πατοι τοῖς τε μυσὶ καὶ τοῖς ^ε τεταμένοις τῶν σκελῶν παρέ-
χουσι κόπους· συντάσεις γὰρ ἐμποιοῦσι τοῖς νεύροις καὶ τοῖς
μυσί, ^d βιαίας γενομένης τῆς ἀπερείσεως αὐτοῖς. Οἱ δ' ἐν
τοῖς μαλακοῖς τοῖς ἄρθροις κοπιώδεις εἰσὶν· τῶν γὰρ ἄρθρων
πυκνὰς τὰς κάμψεις ποιοῦσιν, ἅτε ἐνδιδούσης τῆς βάσεως.
Τὸ δ' αὐτό ἐστὶ πρόβλημα.

Διὰ τί πρὸς τὰ σιμὰ χαλεπῶς βαδίζομεν; Ἡ διότι ⁴¹
πᾶσα κορεία ἐξ ἄρσεως καὶ θέσεως συντελεῖται; Τὸ μὲν οὖν
ἄραι παρὰ ^ε φύσιν, τὸ δὲ θεῖναι κατὰ φύσιν, τὸ δὲ προσθεῖ-
ναι μεσότης· ἐν δὲ τῇ πρὸς τὰ σιμὰ βαδίζειν πολὺ τὸ παρὰ
φύσιν.

^f Διὰ τί οἱ ἀφ' ἵππων ἦττον πίπτουσιν; Ἡ διὰ τὸ φο- ⁴²
βεῖσθαι φυλάττονται μᾶλλον;

5. ΟΣΑ ΕΚ ΤΟΥ ΣΠΩΣ ΚΕΙΣΘΑΙ ΚΑΙ ΕΣΧΗΜΑΤΙΣΘΑΙ
ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ.

Διὰ τί ἡ καθέδρα τοὺς μὲν παχύνει τῶν ἀνθρώπων, τοὺς
δὲ ἰσχναίνει; Πότερον ^b ὅτι αἱ ἕξεις διαφέρουσιν; Οἱ μὲν
γὰρ θερμοὶ εἰσιν, οἱ δὲ ψυχροί. Οἱ μὲν οὖν θερμοὶ παχύ-
νονται (κρατεῖ γὰρ τὸ σῶμα τῆς τροφῆς διὰ τὴν θερμασίαν)·
οἱ δ' ἐψυγμένοι, διὰ τὸ δεῖσθαι ἐπεισάκτου θερμότητος καὶ
τοῦτο πάσχειν μάλιστα τὸ σῶμα ὑπὸ τῶν κινήσεων, οὐ δύ-
ναι πεττεῖν ἡρεμοῦντες. Ἡ ὅτι οἱ μὲν περιττωματικοί
εἰσι, ¹ καὶ δέονται κινήσεως ^k ἢ ἀναλώσει ταῦτα, οἱ δὲ οὐ;

Διὰ τί ¹ δεῖ ποιεῖν διάτασιν τῶν μερῶν, ὃ ποιεῖ ὁ γυ- ²
μναζόμενος; Ἡ ὅτι δεῖ τῇ οἰκείῳ πνεύματι καθαίρεσθαι τοὺς
πόρους;

Διὰ τί ^m συγκεκαμμένον βέλτιον κατακεῖσθαι, καὶ πολλοί ³
γε παραγγέλλουσι τοῦτο καὶ τῶν ἱατρῶν; Ἡ ὅτι ἀλεαί-
νούσα ἡ κοιλία θάττον πέττει; Οὕτω ⁿ δὲ ἀλεαίνει μᾶλλον,

^ε τεταμένοις Ca.Ya. ^d βίας Ya. ^ε φύσιν ἐστὶ τὸ Xa. ^f διὰ—
μᾶλλον om. Ca. ^g πως om. x. ^b ὅτι om. Xa.Ya. ⁱ καὶ om. Ca.Ya.
^k ἢ] ἢ Ca.Xa. ¹ δεῖ om. Ca. ^m συγκεκαμμένον Xa. ⁿ δέ] δὲ καὶ
Xa.Ya.

Ἔτι δὲ τοῖς πνεύμασι τόπον δίδόναι εἰς ὃν ἀπερείσονται· οὕτω γὰρ ἤκιστα ὁ λυπήσουσιν αἱ φύσαι. Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἰξίαι καὶ τὰ ἄλλα ἀποστήματα ῥύγεινόν, ὅτι ἔχουσι κοιλίας εἰς ἃς ἀποδέχονται τὰ πνεύματα. Ἐκτεταμένου μὲν οὖν οὐ γίνεται κοιλία (ἅπαντα γὰρ τὸν τόπον τὰ σπλάγγνα κατέχει), ἡ συγκαμφθέντος δὲ γίνεται.

- 4 Διὰ τί ἀνισταμένοις ἱλιγγος μᾶλλον γίνεται ἢ ἰ καθίζουσιν; Ἡ διότι ἡρεμοῦσι τὸ ὑγρὸν εἰς ἓν μόριον ἀθρόον ἀποκλίνει; Διὸ καὶ τὰ ὡμὰ φᾶ οὐ δύναται δινεῖσθαι, ἀλλὰ καταπίπτει. Κινούμενον δὲ τὸ ὑγρὸν ὁμοίως ἔχει. Ἀνίστανται μὲν οὖν ἡρεμήσαντες, ὅτε οὕτως διάκεινται· καθιζάνουσι δὲ ἐν κινήσει γενόμενοι, ὅτε ὁμαλῶς ἔχει τὸ ὑγρὸν καὶ ἐσκέδασται.
- 5 Διὰ τί ἐπὶ τὰ δεξιὰ κατακειμένοις μᾶλλον ἐπέρχεται ὕπνος; Πότερον ὅτι ἐναντίως ἔχοντες ἐγρηγόρασι καὶ καθεύδουσιν; Ἐπεὶ οὖν ἐγρηγορότες ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ κατὰκινεῖται, τούναντίον ἔσται ἐπ' ἄλλης ἀρχῆς καὶ τῆς ἐναντίας. Ἡ ὅτι ἀκινήσια ὁ ὕπνος; Ὅτι οὖν κινητικὰ μέρη δὲ ἡρεμεῖν, τὰ δὲ δεξιὰ κινητικά. Οὕτω δὲ κατακειμένων οἶον ὡς δέδοται ἀρχὴ τις ἐπεγερτική.
- 6 Διὰ τί νάρκῳσιν; Καὶ διὰ τί χεῖρας καὶ πόδας μᾶλλον; Ἡ ὅτι κατάψυξις ἐστὶν ἢ ὕ νάρκη; Διὰ στέρησιν γὰρ αἵματος γίνεται καὶ μετástασιν. Ἀσαρκότατα δὲ ταῦτα καὶ νευρωδέστατα, μάλιστα δὲ οἱ πόδες. Ὡστε προοδοποιεῖται ὑπὸ τῆς φύσεως πρὸς τὸ καταψύχεσθαι ταχέως.
- 7 Διὰ τί κατακείμεθα μὲν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ ἡδέως, καθεύδουμεν δὲ ἐπὶ τὰ δεξιὰ μᾶλλον; Πότερον ὅτι ἀποστραφέντες πρὸς τὸ φῶς οὐ βλέπομεν; Ἐν γὰρ τῷ σκοτεινῷ θάττον ὕπνος λαμβάνει. Ἡ διότι ἐγρηγόραμεν κατακείμενοι ἐπὶ τοῖς ἀριστεροῖς, καὶ αἱ χρήσεις ἡμῖν οὕτω πρόχειροι, ὥστε πρὸς τὸ

ὁ λυπήσωσιν C^a. ῥ ῥύγειν C^a. ἡ συγκαμφθέντος C^a. ἰ καθιζάνουσιν X^a. Y^a. ὁ δύναται X^a. Y^a. ἡ ἐν om. C^a. X^a. Y^a. ὅτι μὲν οὖν X^a. ὡ δέδοται C^a. ὅτι ἢ κατ. X^a. ὕ νάρκῳσις X^a. ὅτι τὸ ἐναντίον his ponendum cum Gaza.

ἐναντίον σχῆμα πρὸ ἔργου; Παρακαλεῖ δὲ ἕκαστον πρὸς τὸ ἔργον τὸ σχῆμα ^α μᾶλλον.

Ζ. ΟΣΑ ΕΚ ΣΥΜΠΑΘΕΙΑΣ.

Διὰ τί τοῖς χασμωμένοις ἀντιχασμῶνται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ;
^α Ἡ ^β διότι, ἐὰν ἀναμνησθῶσιν ὀργῶντες, ἐνεργούσι, μάλιστα
δὲ τὰ εὐκίνητα, οἷον οὐρούσιν. Ἡ δὲ χάσμη πνεῦμα καὶ
ὕγρου κίνησις ἐστίν. Πρόχειρον οὖν, ἐὰν μόνον νοήσῃ ἔστι
γὰρ πλησίον.

Διὰ τί, ἐὰν μὲν τινα ἴδωμεν τὴν χεῖρα ἐκτείνοντα ἢ τὸν 2
πόδα ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, οὐκ ἀντιποιούμεν τὸ αὐτό, ἐὰν
δὲ χασμώμενον, ἀντιχασμώμεθα; ^ε Ἡ οὐδὲ τοῦτο αἰεὶ, ἀλλ'
ἐὰν ὀργῶν τύχη τὸ σῶμα καὶ οὕτω διακείμενον ὥστε τὸ
ὕγρον ἀναθερμαίνεσθαι; Τότε γὰρ ἡ μνήμη τὴν κίνησιν
ποιεῖ, ὥσπερ καὶ πρὸς ἀφροδίσια καὶ ἐδωδὴν^γ τὸ γὰρ ποιῆ-
σαν μνήμην εἶναι τὸ ἔχον ὁρμὴν πρὸς τὸ φαντασθὲν πάθος.

Διὰ τί, ἐπειδὰν πρὸς τὸ πῦρ ^δ στῶμεν, οὐρητιῶμεν, καὶ 3
ἐὰν ^ε πρὸς ὕδωρ, οἷον ἐὰν πρὸς ποταμόν, οὐρούσιν; Ἡ ὅτι
τὸ πᾶν ὕδωρ ὑπόμνησιν δίδωσι τῆς ἐν τῷ σώματι ὑγρότητος,
καὶ ἐκκαλεῖται τὸ προσιόν; Αὐτὸ δὲ τὸ ^ε πῦρ διαχαλᾷ τὸ
πεπηγὸς ἐν ^ε τῷ σώματι, ὥσπερ ὁ ἥλιος τὴν χιόνα.

Διὰ τί ἀπὸ μὲν νόσων ἐνίων νοσοῦσιν οἱ πλησιάζοντες, 4
ἀπὸ δὲ ὑγείας οὐδεὶς ὑγιαίνεται; Ἡ ὅτι ἡ μὲν νόσος κίνησις,
ἡ δὲ ὑγεία ἡρεμία; Ἡ μὲν οὖν κινεῖ, ἡ δ' οὐθέν. Ἡ διότι
τὸ μὲν ἄκοντι τὸ δ' ἐκόντι γίνεται; Καὶ ἄρα τὰ ἀκούσια
τῶν ^h ἐκουσίων καὶ τῶν ἐκ προνοίας διαφέρει.

Διὰ τί τῶν μὲν διὰ τῆς ἀκοῆς λυπηρῶν ἔνια φρίττειν ἡμᾶς 5
ποιεῖ, οἷον πρίων ἀκονώμενος καὶ ^ι κίσσηρις τεμνομένη καὶ λί-

^α post μᾶλλον Q. Ca. K^a. Na. O^a. X^a. Y^a. s. w. addunt: Διὰ τί αἱ καθέ-
δραι τινὰς μὲν παχύνουσι, τινὰς δὲ ἰσχναίνουσιν; ἢ διὰ τὰς ἔξεις τὰς τοῦ
σώματος. οἱ μὲν γὰρ θερμότεροι παχύνονται· κρατεῖ γὰρ (δὲ Ca.) τὸ σῶμα
τῆς τροφῆς διὰ τὴν θερμότητα οὐκ ἀφαιρούμενον· οἱ δὲ ἐφυγμένοι διὰ τὸ
δεῖσθαι ἐπεισάκτου θερμότητος οὐ δύνανται πέττειν τὰς τροφὰς ἡμεοῦντες.
^β ὅτι Ca. ^γ ἢ ὅτι οὐδὲ Ca. ^δ στῶμεν om. Ca. ^ε πρὸς τὸ ὕδωρ et πρὸς
τὸν ποταμόν X^a. ^ε ὕδωρ Ca. Y^a. ^ε τοῖς σώμασιν Ca. ^h ἐκουσίων δια-
φέρει τῶν ἐκ προνοίας x. ^ι κίσσηρις X^a.

θος ἀλούμενος, τὰ δὲ διὰ τῆς ὄψεως σημεῖα τῶν παθῶν αὐτὰ
 ἡμῖν τὰ πάθη ἐμποιεῖ; Αἰμωδιῶμέν τε γὰρ τοὺς ὀξὺ ὀρώ-
 ντες ἐσθίοντας, καὶ τοὺς ἀπαγχομένους ἔνιοι ὀρώντες ἐκψύ-
 2 χουσιν. Ἡ διότι φωνὴ μὲν πᾶσα καὶ ^κ ψόφος πνεῦμα ἐστίν;
 Τοῦτο ¹ δὲ εἰσδύμενον ἡμῖν πέφυκε κινεῖν. Κινήσει δὲ μάλ-
 λον ἢ διὰ μέγεθος ἢ διὰ πληγὴν σφοδροτέραν, ποιοῦν ἢ
 3 ἀλλοιοῦν τι τῶν ἐν ἡμῖν. Τὰ μὲν οὖν μεγάλα καὶ λεῖα
 πνεύματα τὸν τῆς αἰσθήσεως τόπον τὸν αὐτὸν κινεῖ, διὸ καὶ
 ἰδύνει τὰ τοιαῦτα· τὰ δὲ τραχέα, ^μ πληγὴν ποιοῦντα σφο-
 δράν, σείει τε τὸν τόπον καὶ πόρρω διαδίδωσι τῇ τῆς πλη-
 γῆς δυνάμει. Διαδίδωσι δὲ καὶ τὰ ψυχρὰ πόρρω· δύναμις
 γὰρ τίς ἐστίν ἡ ψυχρότης. Αὕτη μὲν οὖν ὅτι φρίττειν
 4 ποιεῖ, εἴρηται. Τὰ δὲ τραχέα τῷ πληγὴν ποιεῖν πυκνὴν,
 προσκόπτοντα ^ν τῇ ἀρχῇ τῶν τριχῶν, ἀπωθεῖ αὐτὴν εἰς τού-
 ναντίον· ἀπωθουμένης δὲ ἀνάγκη τὴν κορυφὴν τῆς τριχὸς
 ἀνάπαλιν γίνεσθαι, διὸ συμβαίνει ἴστασθαι αὐτάς· πᾶσαι
 γὰρ νενεύκασι κάτω. Ἡ δὲ ^ο φορὰ τοῦ διὰ τῆς ἀκοῆς πνεύ-
 ματος εἰς τὸ σῶμα ἄνωθεν κάτω ἐστίν. ὄντων οὖν τραχέων
 τῶν εἰρημένων ψόφων, ἡ φρίκη γίνοιτ' αὖν διὰ τὰ εἰρημένα.
 5 Γίνονται ὃ αὐταὶ μᾶλλον τῷ ἄλλῳ σώματι ἢ ἐν τῇ κεφαλῇ
 διὰ τὸ τὰς ἐνταῦθα τρίχας ἀσθενεστέρας εἶναι καὶ τὸ πάθος
 ἀσθενές. Τῆς μὲν οὖν ἀκοῆς οὔσης ἀμβλυτέρας αἰσθήσεως ἢ
 τῆς ὄψεως, ἐπιπόλαια καὶ ^ρ τὰ πάθη γίνεται ἀπ' αὐτῆς· ἡ δὲ
 φρίκη τοιοῦτον, διὸ καὶ ἀπὸ πολλῶν καὶ ἀνομοίων γίνεται.
 6 Τῆς δὲ ὄψεως ἑναργεστάτης οὔσης αἰσθήσεως, ἀνάλογον καὶ
 τὰ συμβαίνοντα γίνεται ἀπ' αὐτῆς· διὸ ταῦτα μὲν τὰ ἀπὸ
 τῆς ἀληθείας πάθη συμβαίνει γίνεσθαι ἀπ' αὐτῆς, ἐλαφρό-
 τερα δὲ τῆς ἀληθείας. Ἀπὸ δὲ τῆς ἀκοῆς αὐτὰ μὲν οὐ, τὴν
 δ' ἀπ' αὐτῶν προσδοκίαν φρίττομεν· ἀλγεινοῦ γὰρ κακοῦ
 προσδοκία ἐστίν.

6 Διὰ τί χασμῆσαμένοις ἀντιχασμῶνται, καὶ ὅταν οὐροῦντα

^κ ψόφος ἐν πνεῦμα X^a. ¹ δὲ post τοῦτο om. C^a. ^μ ποιοῦντα πλή-
 γην X^a. ^ν τὴν ἀρχὴν X^a. ^ο φορὰ X^a. ^ρ τὰ om. C^a. ^ι ἐναργεστέ-
 ρας X^a.

ἰδῶσιν, οὐρούσι, καὶ μάλιστα τὰ ὑποζύγια; Ἡ δὲ διὰ τὴν μνήμην; Ὅταν γὰρ μνησθῇ, κινεῖται τοῦτο τὸ μέρος. Τοῖς μὲν οὖν ἀνθρώποις, διὰ τὸ ἔυαισθητοτέροις εἶναι, ἰδοῦσιν εὐθὺς συμβαίνει καὶ κινεῖσθαι καὶ ἀναμιμνήσκεσθαι τοῖς δὲ ὑποζυγίοις οὐκ αὐταρκες τὸ ἰδεῖν, ἀλλὰ προσδέονται καὶ ἄλλης αἰσθήσεως διὸ καὶ ὀσφρανθέντα, ὅτι εὐκίνητοτέρα αὕτη ἢ αἰσθησις τοῖς ἄνευ λόγου. Καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὸν αὐτὸν τόπον ἅπαντα οὐρεῖ, οὗ ἂν τὸ πρῶτον οὐρήσῃ. Τότε γὰρ μάλιστα κινούνται, ὅταν ὀσφρανθῶσιν ὀσφραίνονται δ', ὅταν πλησιάσωσιν.

Διὰ τί, ἐπειδὴν τεμνόμενόν τινα ἰδῶμεν ἢ καιόμενον ἢ 7
στρεβλούμενον ἢ ἄλλο τι τῶν δεινῶν πάσχοντα, συναλγοῦ-
μεν τῇ διανοίᾳ; Ἡ ὅτι ἡ φύσις ἡμῶν κοινὴ ἅπασιν; Συνήλ-
γησεν οὖν, ἐπειδὴν τι τοιοῦτον ἴδῃ, τῷ πάσχοντι διὰ τὴν οἰκειότητα. Ἡ ὅτι ὥσπερ αἱ ῥίνες καὶ αἱ ἄκοαὶ λαμβά-
νουσί τινας ἀπορροίας κατὰ τὰς οἰκείας δυνάμεις, οὕτω καὶ ἡ
ὄψις αὐτὸ πάσχει καὶ ἀπὸ τῶν ἡδέων καὶ λυπηρῶν;

Διὰ τί ἀπὸ φθίσεως καὶ ὀφθαλμίας καὶ ψώρας οἱ πλη- 8
σιάζοντες ἀλίσκονται, ἀπὸ δὲ ὕδρωπος καὶ πυρετῶν καὶ ἀπο-
πληξίας οὐχ ἀλίσκονται, οὐδὲ τῶν ἄλλων; Ἡ ἡ μὲν ὀφθαλ-
μία, ὅτι εὐκίνητότατον ὁ ὀφθαλμός, καὶ μάλιστα ὁμοιοῦ-
ται τῷ ὀρωμένῳ τῶν ἄλλων, οἷον κινεῖται ἀπὸ κινουμένου
ὥστε καὶ ἀντιβλέπων τεταραγμένῳ ταραττεται μάλιστα; Ἡ
δὲ φθίσις, ὅτι πνεῦμα φαῦλον ποιεῖ καὶ βαρὺ, τάχιστα δὲ
τὰ νοσήματα ταῦτα ἅπτεται πάντων, ὅσα τοῦτου φθειρο-
μένου γίνεται, οἷον τὰ λοιμώδη. Ὁ δὲ πλησιάζων τοιοῦτον 3
ἀναπνεῖ. Νοσεῖ μὲν οὖν, ὅτι νοσῶδες ἀπὸ μόνου δέ, ὅτι
ἐκπνεῖ, νοσεῖ, οἱ δὲ ἄλλοι ἑτέραν τὴν αὐτὴν δὲ νόσον, ὅτι φ
ἂν ἀσθενήσῃ, τοῦτ' ἀναπνεῖ τοιοῦτον οἷον εἰ πεπονθὼς ἦν.
Ἡ δὲ ψώρα μᾶλλον τῶν ἄλλων, οἷον λέπρας καὶ τῶν
τοιούτων, ὅτι ἐπιπολῆς τε καὶ γλίσχρον τὸ ἀπορρέον τὰ

ἔ ευαισθητοτέρους Y^a.καὶ ante κ. om. C^a. Y^a.ἡμῶν Y^a.αἱ post καὶ om. X^a.ἀκραὶ C^a.ὅτι τὸ πνεῦμα Y^a.

ἀνάπτει

X^a. Y^a. ἑτέρως X^a. Y^a. μόνον C^a. Y^a.

4 γὰρ κνησμώδη τοιαῦτα. Διὸ αὐτὰ τῷ ^b ἐπιπολῆς γίνεσθαι καὶ γλίσχρον εἶναι ἄπτεται. Τῶν ^c δ' ἄλλων τὰ μὲν οὐχ ἄπτεται διὰ τὸ μὴ ἐπιπολῆς γίνεσθαι, τὰ δὲ ὄντα ἐπιπολῆς, ^d ὅτι προσμένει διὰ ξηρότητα.

- 9 Διὰ τί τὴν αἰμωδίαν παύει ^e ἡ ἀνδράχνη καὶ ἄλλες; Ἡ ὅτι ^f ἡ μὲν ὑγρότητά τινα ἔχει; Φανερά δὲ αὕτη ^g μασσωμένοις τε, καὶ συντεθῇ χρόνον τινά· ἔλκεται γὰρ ἡ ὑγρότης. Τὸ ^h δὴ γλίσχρον εἰσδύομενον ἐξάγει τὸ ὀξύ. Καὶ γὰρ ὅτι συγγενὴς ἡ ὀξύτης σημαίνει· ἔχει γάρ τινα ὀξύτητα ὁ χυλός. Ὁ δὲ ἄλς συντήκων ἐξάγει καὶ τὴν ὀξύτητα. Διὰ τί οὖν ἡ κοιλία καὶ τὸ νήτρον οὐ; Ἡ ὅτι στύφει καὶ οὐ τῆκει;

Η. ΟΣΑ ΕΚ ΡΙΓΟΥΣ ΚΑΙ ΦΡΙΚΗΣ.

Διὰ τί οἱ ριγῶντες πελιδνοὶ γίνονται; Ἡ διότι τὸ αἷμα πῆγνυται διὰ τὸ ψῦχος, πηγνύμενον δὲ μελαίνεται διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ θερμοῦ; Τὸ δὲ λευκὸν τοῦ πυρός. Διὸ καὶ τοῖς ⁱ πρεσβύταις μάλιστα ^k πελιδνοῦται ἡ σάρξ, ὅτι ἐλαχίστην ἔχει θερμότητα.

- 2 Διὰ τί οἱ ριγῶντες καθεύδειν οὐ δύνανται; Ἡ διότι πάντες οἱ ριγῶντες μᾶλλον τὸ πνεῦμα κατέχουσιν, ὃ δὲ καθεύδων ἐκπνεῖ μᾶλλον ἢ εἰσπνεῖ, ὥστε χαλεπὸν ριγῶντα καθεύδειν ἅμα γὰρ ποιεῖν τὰναντία ἀδύνατον.
- 3 Διὰ τί ἐν τῷ ψύχει ὀξύτεροι καὶ οἱ ἀσθενήσαντες καὶ οἱ λυπούμενοι καὶ ^m οἱ ὀργιζόμενοι; Ἡ ⁿ στιφρότερον ποιεῖ τὸ καταψύχεσθαι;
- 4 Διὰ τί οἱ ἀθληταὶ δύσριγοι εὖ ἔχοντες; Ἡ ὅτι καθαρά καὶ εὐπνοὺς ἡ ἔξις καὶ ἀπίμελος; Ἡ τοιαύτη δὲ εὐπαθεστάτη ὑπὸ τοῦ ἀέρος, ὅταν εὐδίοδος τε ᾖ καὶ μὴ ἔχη θερμότητα ἐν αὐτῇ· ἡ δὲ πιμελὴ θερμόν, ἂν μὴ δίνυγρος.
- 5 Διὰ τί μάλιστα τὰ ἀκρωτήρια ριγῶσιν; Ἡ διὰ στενό-

^b ἐπιπολῆς τε γίνεσθαι X^a. ^c δ' om. Ca. ^d ὅτι οὐ προσμένει Ca. Y^a. ^e ἡ om. Y^a. ^f ἡ μὲν ἡ ὑγρ. X^a. ^g μασσωμένης Ca. ^h δὲ X^a, μὴ Ca. ⁱ πρεσβυτέροις X^a. ^k πελιούται Ca. Y^a. ^l ἡ om. Ca. X^a. Y^a. ^m οἱ ante ὀργ. om. Y^a. ⁿ στιριφνότερον X^a. Y^a, στηφνότεροι Ca.

τητα ; Καὶ οἱ πόροι ἐν αὐτοῖς στενοὶ ὄντες ὀλίγαιμοί εἰσιν,
 ὥστε καὶ ὀλιγόθερμοι εἰσὶ τὸ γὰρ αἷμα θερμόν.

Διὰ τί, ἢ ἐὰν μετέωροι ᾖσιν οἱ πόδες, μᾶλλον ῥιγοῦσιν ; 6
 Πότερον ὑποπνεῖ μᾶλλον ; ἢ ὅτι ἐν ἐλάττονι γίνεται τὸ
 αἷμα κάτω, ὥστε τὸ ἄλλο εὐψυκτότερον ἐκλείποντος τοῦ
 θερμοῦ ;

Διὰ τί οἱ παχεῖς σφόδρα ῥιγοῦσι, τῆς πιότητος θερμῆς 7
 οὔσης ; ἢ διὰ τὸ μέγεθος τοῦ πάχους τοῦ ἢ μὲν ἔσθωθεν
 θερμοῦ πόρρω γίνονται τὰ ἔσχατα, τοῦ δὲ ἔξω ἰ ψυχροῦ
 ἐγγύς ;

Διὰ τί πταρέντες καὶ οὐρήσαντες φρίττουσιν ; ἢ ὅτι 8
 κενοῦνται αἱ φλέβες ἐν ἀμφοτέροις, κενωθέντων δὲ ὁ ἀὴρ εἰσ-
 ἔρχεται ψυχρός, ὁ ποιῶν φρίττειν.

Διὰ τί μάλιστα βουλιμιῶσιν ἐπὶ τῷ ψύχει, καὶ τοῦ χει- 9
 μῶνος μᾶλλον ἢ τοῦ θέρους ; ἢ διότι ἢ ἡ μὲν βουλιμία γίνε-
 ται δι' ἔνδειαν τῆς ξηρᾶς τροφῆς, ἐν δὲ τῷ ψύχει καὶ τῷ
 χειμῶνι συστελλομένου τοῦ ἐντὸς θερμοῦ εἰς ἐλάττω ὠ τοῦτο
 θάττον ὑπολείπει ἢ ἐντὸς τροφή· τούτου δὲ ἔ· γινομένου μάλ-
 λον βουλιμιᾶν εἰκός. Ὡ ἢ ὃ ἐν τῇ βουλιμίᾳ ἂ ἐκλυσίς καὶ ἂ
 ἀδυναμία γίνεται συντήξεως ἂ γινομένης ἐν τῷ σώματι διὰ
 τὴν τοῦ θερμοῦ ἄθροισιν, ἧς ῥυείσης μὲν εἰς τὸν τῶν σιτίων
 τόπον αὐτῇ τροφή γίνεται τῷ σώματι, ἐὰν δ' ἐπὶ τὰς ἀρχὰς
 τῆς ἀναπνοῆς ἔλθῃ, ἀφωνία καὶ ἀδυναμία συμβαίνει, ἀφωνία
 μὲν διὰ τὸ ἐμφράττεσθαι τὸν τοῦ πνεύματος πόρον, ἀδυνα-
 μία δὲ διὰ τὴν τοῦ σώματος ἀτροφίαν καὶ σύντηξιν. Τα- 3
 χεῖαι δὲ καὶ ἀπ' ὀλίγων αἱ βοήθειαι γίνονται τοῖς τοιοῦτοις
 διὰ τὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ πάθους ἔξωθεν γίνεσθαι. Ὡ συστελλὼν
 γὰρ τὸ ἐντὸς ψυχρὸν τὸ θερμὸν ἡμῶν ποιεῖ τὴν βουλιμίαν.
 Καθάπερ οὖν ἐν τῷ φόβῳ τρέμοντες καὶ ὠχρῶντες, ἀφέντες 4
 τοῦ κινδύνου, παραχρῆμα οἱ αὐτοὶ γίνονται, οὕτω καὶ οἱ βου-

ο ὥστε—εἰσι om. C^a. ἢ ἐὰν μὴ μ. C^a. ἢ ἐκλείποντος C^a. ῥ ρι-
 γοῦσι om. C^a. X^a. Y^a. ἢ μὲν γὰρ ἔσθωθεν C^a. ἢ ὑγροῦ C^a. ἢ ἢ om.
 X^a. ὠ τοῦτον Y^a. ἔ γινομένου C^a. Ὡ ἢ] εἰ Y^a. ἂ ἐκλυσίς X^a. Y^a.
 ἂ γινομένης C^a. Ὡ συστελλόντος C^a.

λιμιῶντες, μικρὰ προσενεγκάμενοι ἐξ ἄρτου, βία κινηθέντες ἐκ τῆς φύσεως, μὴ ^εφθαρέντες δέ· ταχεία ἢ ἀποκάθαρος γίνεται. Ταῦτο γὰρ ἀντέτεινε τὴν τε κατὰ φύσιν ἀγωγὴν, καὶ καθίστησιν εἰς τὴν φύσιν. Ἀφεῖναι οὖν μόνον αὐτὴν δεῖ, καὶ καθάπερ τῶν παιδίων τὰ ἀντετείνοντα εἰς τοῦπισθεν τὰ σπαρτία· καὶ γὰρ ταῦτα ^αἀφεθέντων τῶν σπαρτίων εὐθὺς πεπτώκασιν ὕπτια.

- 10 Διὰ τί οἱ γεγυμνασμένοι δυσριγότεροι τῶν ἀγυμνάστων; Πότερον ὅτι τὸ πῖον ὑπὸ τῶν πόνων ἐξήρηται, τοῦτο δὲ ἀλέαν παρέχει· θερμὸν γὰρ τὸ λιπαρόν. Ἡ ὅτι εὐπνοῦστερα τὰ σώματα καὶ ἀραιότερα διὰ τὸ ^ετὸ πῖον καὶ τὸ περίττωμα ἐξηρησθαι, ὥστε οὐδὲν ἀποστέγειν τὸ ψῦχος; Ἡ ^εδιὰ τὴν τῶν πόρων ἀποστόμωσιν τοῖς ἰδρώσιν οἶον πολλαὶ θύραι ἐξήρηνται; Φανερόν δὲ ὅτι οὐχ ἡ αὐτὴ ἔξις πρὸς ὑγείαν καὶ ἰσχὺν συμφέρει· ἡ μὲν ^εγὰρ πίων, ἡ δὲ ἀραιὰ φαίνεται οὔσα.
- 11 Διὰ τί φρίττουσι καὶ τῷ θερμῷ καὶ τῷ ψυχρῷ προσχεόμενοι; Ἀτοπον γὰρ ^hτὰ ἐναντία τοῦ αὐτοῦ εἶναι αἷτια. Ἡ διότι ὑπὸ μὲν τοῦ ψυχροῦ προσχεόμενοι τὸ ἐντὸς θερμὸν σβεννύμενον ⁱποιεῖ τὴν φρίκην, ὑπὸ δὲ τοῦ θερμοῦ τὸ ^kἐκτὸς ψυχρὸν ἀντιπεριστάμενον εἰς ἐν καὶ ἀθροιζόμενον τῇ φυγῇ ἔσω; Ὡστε ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄμφω γίνεται, ἀλλ' ὅτε μὲν ὑπὸ τοῦ ἔσω, ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ ἔξωθεν.
- 12 Διὰ τί φρίττουσιν αἱ τρίχες ἐν τῷ δέρματι; Ἡ ὅταν συσπάσῃ τὸ δέρμα, εἰκότως ἐξανέστησαν· ^lσυσπῶσι δὲ καὶ ὑπὸ ρίγους καὶ ὑπ' ἄλλων παθῶν.
- 13 Διὰ τί ἐν τῇ τελευταίᾳ προέσει τοῦ οὔρου φρίττομεν; Ἡ ὅτι ἐνόητος μὲν τοῦ ὑγροῦ θερμοῦ πλήρεις ἢ τε κύστις καὶ οἱ περὶ αὐτὴν πόροι, ἐξελθόντος δὲ ἀέρος ψυχροῦ ἐνέπλησεν· ^mοὐδὲν γὰρ κενὸν δεῖ εἶναι, ἀλλ' ἢ ἀέρος ἢ σώματος πλήρης.

^ε φθαρέντος Ca. Xa. Ya.

Xa. Ya. ^f διὰ τὸ τὴν Ya.

Ca. ⁱ τὴν φρίκην ποιεῖ Xa.

^m οὐδὲ Xa.

^d ἀφέντων Ca.

^ε γὰρ om. Ca. Xa. Ya.

^h τὰ ἐναντία om.

Ca. ^k ἐντὸς Ca.

^l συσπάσῃ]

^e alterum τὸ om. Ca.

^h τὰ ἐναντία om.

Ca. ⁱ τὴν φρίκην ποιεῖ Xa.

^m οὐδὲ Xa.

Ἐπεὶ οὖν εἰσεληλυθὸς ψυχροῦ ἀέρος εἰκότως φρίττειν συμβαίνει.

Διὰ τί τῶν ῥιγόντων ἢ γλῶττα, καθάπερ τῶν μεθύοντων, ἰ4
ἢ πταίει; Πότερον ὑπὸ τοῦ ψύχους πηγνυμένη καὶ σκλη-
ρυνομένη δυσκίνητος γίνεται, τούτου δὲ συμβαίνοντος οὐ δύ-
νεται σαφηνίζειν; ὁ ἢ τῶν ἐκτὸς πυκνουμένων διὰ τὸ ψύχος
εἶσω ῥ συρρυνεῖν τὸ ὑγρὸν ἐξυγραινει τὴν γλῶτταν, διόπερ οὐ
δύναται ἢ γλῶττα τὸ αὐτῆς ποιεῖν, καθάπερ εἴρηται καὶ ἐπὶ
τῶν μεθύοντων. ἢ διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ ῥίγους τρόμον ἀτάκτου
τῆς κινήσεως οὔσης οὐ δύναται τὰ λεγόμενα διαρθροῦν ἢ
γλῶττα ῥ διόπερ καὶ πταίει.

Διὰ τί τῶν ῥιγόντων ὀρθαὶ αἱ ἐν τῷ σώματι τρίχες 15
γίνονται; ἢ διότι ἀπὸ τῆς καταψύξεως τὸ θερμὸν εἰς τὸν
ἐντὸς τόπον ἀθροίζεται, ἐκλείποντος δ' ἐκ τῆς σαρκὸς τοῦ
θερμοῦ συνίσταται μᾶλλον, συναγομένης δὲ ὀρθότεραι αἱ
τρίχες γίνονται. ῥ ἢ διότι

Διὰ τί τοῦ χειμῶνος τρέχοντες μᾶλλον ῥιγῶμεν ἢ ἐστῶ- 16
τες; ἢ ὅτι ὁ ἀὴρ ὁ περὶ τὸ σῶμα ἐστῶτων μὲν, ἐπειδὴν
ἅπαξ συνθερμανθῇ, οὐκέτι ἐνοχλεῖ, τρεχόντων δὲ αἰεὶ ἄλλος
καὶ ἄλλος προσπίπτει ψυχρὸς ὢν, διόπερ μᾶλλον ῥιγῶμεν;
Ἐτι δὲ ἔτι καὶ κινούμενος ψυχρότερος γίνεται ὁ ἀὴρ· τοῦτο
ῥ δὲ ἐν τῷ τρέχειν μάλιστα συμπέπτει.

Διὰ τί ὁ ὑποφαύσκοντος μᾶλλον ψύχος ἢ ἐγγυτέρω τοῦ 17
ἡλίου ὄντος; ἢ ὅτι πλείων ὁ χρόνος τῆς τοῦ ἡλίου ἀπου-
σίας, ὥστε μᾶλλον ἀπέψυκται ἢ γῆ; ἢ ὅτι πρὸς ἡμέραν ἢ
δρόσος πίπτει ὥσπερ πάχνη, ταῦτα δὲ ψυχρά; ἢ καὶ
ταῦτα πίπτει διὰ τὸ κρατεῖσθαι τὸ ἀναφερόμενον θερμὸν,
κρατεῖται δὲ διὰ τὴν τοῦ ἡλίου ἀπουσίαν· διὸ καὶ πλείον μὲν
ἀπέχοντος οὐ πίπτει, ἐγγυτέρω δὲ ὄντος πίπτει καὶ πηγνυ-
ται· διότι μᾶλλον ἀπέψυκται ὁ τόπος, πλείω χρόνον τοῦ
ἡλίου ἀπόντος. ἢ ὅτι πρὸς ἡμέραν μᾶλλον τὰ ἐκ νυκτῶν 2

ἢ πταίει. καὶ πότερον C^a. ὁ ἢ X^a. ῥ ῥυέν C^a. ῥ διότι C^a. ῥ ἢ
διότι om. C^a. ὁ ὅτι om. C^a. ἔτι καὶ om. C^a. X^a. ῥ δὲ om. C^a.
ῥ ὑπ. μὲν ψ. μᾶλλον C^a. ὁ δὲ om. X^a. Y^a.

πνεύματα τῆς ψύξεως; Ἡ ἡμῖν δοκεῖ μᾶλλον εἶναι ψύχος ὅτι διὰ τὸ πεπέφθαι τὰ σιτία; Κενώτεροι δὲ ὄντες δυσριγότεροι. Σημεῖον δὲ τὸ μετὰ τοὺς ἐμέτους μάλιστα ^αρίγουν.

- 18 Διὰ τί ποιοῦσιν, ὅταν ριγώντας πρὸς τὸ πῦρ φέρωσιν ὅταν δὲ κατὰ μικρὸν ^αχλιαίνωσιν, οὐ; Ἡ ^β ὅτι ὅλως ἐκ τῶν ἐναντίων τούναντίον γινόμενον μεγάλην ποιεῖ τὴν μεταβολήν; Ὡσπερ ἐπὶ τῶν δένδρων, εἰ μὲν κατὰ μικρὸν κάμπτοι τις, οὐκ ἂν ^γπονοῖ, εἰ δὲ σφοδρότερον καὶ μὴ κατὰ μικρὸν, κλῶνται. Εἰ οὖν τὸ ὅμοιον ὑπὸ τοῦ ὁμοίου ἀπαθές, τὸ δὲ θερμὸν τοῦ ριγώοντος εἰσω συνίσταται καὶ συνέρχεται, τὸ δὲ ὑγρὸν καταλείπεται καὶ τὸ ψυχρὸν, τὸ δὲ ἐναντίον τοῦ ἐναντίου φθαρτικόν· ὥστε εἰ μὲν χλιαίνῃ, κατὰ μικρὸν ἐξέρχεται τὸ θερμὸν καὶ ἥττον πονεῖ, εἰ μὴ ἀναχλιαίνῃ, προσάγει μᾶλλον.

- 19 Διὰ τί ψυχθέντες μᾶλλον ἀπὸ τῆς ^δαὐτῆς θερμασίας καιόμεθα καὶ ἀλγοῦμεν; Πότερον διὰ πυκνότητα στέγει ἡ σὰρξ τὸ προσπίπτον θερμόν; Διὸ ^εμόλιβδος ἐρίου θερμότερος. Ἡ βίαιος γίνεται τοῦ θερμοῦ ἡ δίοδος διὰ τὸ πεπηγῆναι ὑπὸ τοῦ ψύχους τοὺς πόρους.

- 20 Διὰ τί οἱ ὀργιζόμενοι οὐ ριγῶσιν; Ἡ ὅτι ἡ ὀργὴ τῇ δελίᾳ ἐναντίον καὶ ὁ θυμός; Ἔστι δὲ ἡ μὲν ὀργὴ ἀπὸ τοῦ πυρός· πολὺ γὰρ τὸ πῦρ κατέχοντες εἰσω χλιαίνονται. ^αΜάλιστα δ' ἔστιν ἐπὶ τῶν παιδίων καταμαθεῖν. Οἱ μὲν γὰρ ἄνδρες βλάπτονται, τὰ δὲ παιδιά πρῶτον μὲν τὸ πνεῦμα πολὺ ἀναλαμβάνουσιν, εἶτα ἐρυθριῶσιν· πολὺ γὰρ εἰσω ὃν τὸ θερμὸν καὶ ἐξηγραῖνον ἐρυθρίαν ποιεῖ, ἐπεὶ εἰ τις αὐτοῖς πολὺ τοῦ ψυχροῦ ^βπροσχέοι, παύσονται· ἂν ὀργιζόμενοι κατασβεσθεῖν γὰρ ἂν αὐτῶν τὸ θερμὸν. Οἱ δὲ δειλοὶ καὶ φοβούμενοι τούναντίον. ^γῬιγῶσί τε ^δ γὰρ καὶ ψυχροὶ καὶ ὥχροι γίνονται· ἐκλείπει γὰρ τὸ θερμὸν αὐτοῖς ἐκ τῶν ἐπιπολῆς τόπων.

ὅτι διὰ] ἢ διὰ X^a. ^α ριγῶν X^a.Y^a. ^α χλιαίνουσιν Ca. ^β ὅτι om. Ca.
^γ πονεῖ X^a. ^δ αὐτῆς om. X^a. ^ε μόλιβδος Y^a. ^β προσχέοι Ca.X^a.
^γ ριγῶσί X^a. ^δ γὰρ om. Ca.

Διὰ τί, ὅταν φρίξωμεν, αἱ τρίχες ὀρθαὶ ἴστανται; Ἡ 21
 διὰ τὸ ἐν ὑγρῷ πεφυκέναι κατακεκλείσθαι; Κρατεῖ γὰρ τοῦ
 ὑγροῦ τὸ βάθος τῆς τριχός. Ἡ δὲ φρίκη γίνεται ὑπὸ τοῦ
 ψυχροῦ, τὸ δὲ ψῦχος κατὰ φύσιν πήγνυσι τὸ θερμόν.
 Ὅταν οὖν ἡ μεταβάλλῃ τὸ ὑγρόν, ἐξ οὗ πεφύκασιν αἱ τρί-
 χες, καὶ παγῇ, μεταβάλλειν εἰκὸς ^k καὶ τὰς τρίχας. Εἰς 2
 μὲν οὖν τούναντίον εἰ μεταβάλλουσιν, ἢ ἐν ταύτῳ μένουσιν,
 ἢ ἐπικρατήσῃ πάλιν ἡ θριξ τοῦ ὑγροῦ· οὐκ εἰκὸς δὲ πεπη-
 γότος καὶ πεπυκνωμένου τοῦ ὑγροῦ τὴν τρίχα τῷ βάρει
 κρατεῖν. Εἰ δὲ μηδαμόσε ^l κεκλίσθαι ^m δυνατόν τὴν τρίχα
ⁿ τῷ ^o τὸ ^p ὑγρὸν πεπηγέναι, λείπεται ἐστάναι ὀρθήν. Ἡ 3
 διότι ὑπὸ τῆς καταψύξεως τὸ θερμόν εἰς τὸν ἐντὸς τόπον
 ἀθροίζεται, ἐκλείποντος δὲ ἐκ τῆς σαρκὸς τοῦ θερμοῦ συν-
 ἵσταται μᾶλλον ἢ σὰρξ, συναγομένης δὲ ὀρθότεραι αἱ τρίχες
 γίνονται, καθάπερ εἰάν τις εἰς τὴν γῆν ἐμπήξας κάρφος ἢ
 ἄλλο τι συντάττῃ καὶ πάντοθεν ^q συνάγῃ τὴν γῆν, μᾶλλον
 ὀρθοῦται ἢ εἰάν ἐᾷ μὴ συνεστηκυῖαν.

Διὰ τί οἱ ῥιγῶντες μάλιστα ^r οὐ καθεύδουσιν; Ἡ διότι 22
 ὁ ῥιγῶν μᾶλλον κατέχει τὸ πνεῦμα ἢ ἐκπνέι, ὁ δὲ καθεύδων
 ἐκπνέι ἢ εἰσπνέι; Ἐναντίως οὖν ποιεῖ ἔχειν τὸ ῥίγος τῷ κα-
 θεύδειν.

Θ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΥΠΩΠΙΑ ΚΑΙ ΟΥΛΑΣ ΚΑΙ ^s ΜΩΛΩΠΑΣ.

Διὰ τί τοὺς μώλωπας κωλύει τὰ νεόδարτα δέρματα προσ-
 τιθέμενα, καὶ μάλιστα ^t κριῶν, καὶ φᾶ ^v ἐπικαταγνύμενα;
 Ἡ ὅτι ἄμφω κωλύει τὴν ἄθροισιν τοῦ ὑγροῦ καὶ τὴν ἔπαρ-
 σιν; Τὸ γὰρ ἀφελκωμένον ἔλκει ἐπαίρεται διὰ ^w τὴν θερ- 2
 μασίαν· τὰ τε δὴ φᾶ διὰ τὴν γλισχρότητα κατακολλῶντα
 κωλύει ἐπαίρεσθαι, καθάπερ καὶ τὰ ^x καύματα, ὥσπερ καὶ ἡ

ⁱ μεταβάλλῃ Υᾶ. ^k καὶ οἱ. Χᾶ. ^l κεκλείσθαι Cᾶ.Χᾶ.Υᾶ. ^m δύνατο
 Χᾶ, δύναται τὸ Cᾶ.Υᾶ. ⁿ τῷ οἱ. Cᾶ. ^o τὸ οἱ. Χᾶ. ^p ὑγρῷ Χᾶ.
^q συνάγει Υᾶ. ^r οὐ οἱ. Cᾶ.Υᾶ. ^s μώλωπας] τραύματα Κᾶ.Οᾶ.
^t κριῶν Χᾶ. ^v ἐπικαταμινύμενα Cᾶ. ^w τὴν οἱ. Χᾶ. ^x κατακά-
 ματα Υᾶ.

κόλλα, καὶ τὰ δέρματα τῇ τε γλισχρότητι προσκολλᾶται, καὶ ἅμα ὧ τῇ θερμότητι συμπέττει καὶ παύει τὴν φλεγμασίαν· ^aοὐδὲ γὰρ ἀφαιροῦσιν ἡμερῶν τινῶν. Ἐξάγειν δὲ βούλονται τὴν φλεγμασίαν καὶ οἱ τῷ ἀλὶ καὶ τῷ ὄξει τρίβοντες.

- 2 Διὰ τί ἐν μὲν τῷ ἄλλῳ σώματι αἱ οὐλαὶ μέλαιναι, ἐν δὲ τῷ ὀφθαλμῷ λευκαί; Ἡ ὅτι ἐναντίαν ^aχρόαν ἢ οὐλὴ λαμβάνει τῇ πρότερον, ὥσπερ πᾶν τὸ νεοσηκός; Ἐν τῷ μέλανι δὲ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὰ ἔλκη. Οὐ μὴν ^bοὐδὲ ^cἐν τῷ σώματι μέλαιναι εὐθύς, ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς λευκαί, οὐδὲ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αἰ μέλαιναι, ἀλλ' ἀποκαθίστανται τῷ χρόνῳ, ^dἢ ἀπλῶς ἢ εἰς τὸ μᾶλλον.
- 3 Διὰ τί ὁ νάρθηξ τὰ κύκλω τῆς πληγῆς ποιεῖ ἐρυθρά, τὸ δὲ μέσον λευκόν; Πότερον ὅτι ^eἀποπιέζει τὸ αἷμα ^fἐκ τοῦ μέσου, καθὼ μάλιστα προσπίπτει περιφερὲς ὢν; Ἡ ἔδει ἐπανίεναι διὰ γε τοῦτο πάλιν· ἀλλ' αἵματος συνδρομὴ τὸ ἐρύθημά ἐστι, συνδρομὴ δ' εἰς τὸν πληγέντα τόπον.
- 4 Διὰ τί τῷ μὲν νάρθηκι σφόδρα τυπτόμενον τὸ μέσον τῆς σαρκὸς λευκὸν γίνεται, ^gτὸ δὲ κύκλω ἐρυθρόν, ξύλῳ δὲ ἐρυθρότερον τὸ μέσον; Ἡ ὅτι ὁ μὲν νάρθηξ διὰ κορυφότητα, εἰς σφόδρα πατάξῃ, τὸ ἐπιπολὴς διεσκεδάσεν αἷμα, ὥστε ὅθεν μὲν ἐξέλιπε, λευκὸν φαίνεται, οὗ δὲ πλεόν ἦλθεν, ἐρυθρότερον. Οἰδησάσης δὲ τῆς πληγῆς, οὐ ταχέως ἀποκαθίσταται τὸ σκεδασθὲν αἷμα διὰ τὸ ὀλίγον τε εἶναι καὶ τὴν φορὰν εἰς τὸ πρόσαντες εἶναι· πλήθει γὰρ βιασθὲν δεῖ τὴν παρὰ φύσιν φορὰν ἐνεχθῆναι. Διὰ δὲ τῶν σκληρῶν αἱ πληγαὶ διὰ ^hτὸ βάρος καὶ τὴν ἰσχὺν θλίψιν καὶ θλάσιν ³ποιοῦσιν. Θλιβόμενον μὲν οὖν κοῖλον γίνεται, θλώμενον δὲ ἀραιόν· ⁱτομὴ γὰρ καὶ διαίρεσις ἐστὶ μαλακῇ ἢ θλάσει. Κοίλου δὲ ^kκαὶ ἀραιοῦ γενομένου τοῦ μέσου, φέρεται εἰς

ὧ τῇ om. C^a. ^z οὐδὲ—φλεγμασίαν om. C^a. ^a χρόαν om. C^a.
^b οὐδὲ] δὲ X^a. ^c ἐν om. C^a. ^d ἢ X^a. ^e ἀποπιέζει Y^a. ^f ἐκ] τὸ ἐκ C^a. ^g τὸ κύκλω δὲ Y^a, τὸ δὲ περίξ pr. X^a. ^h τὸ om. X^a. Y^a.
ⁱ τομή] τὸ μὲν C^a. Y^a. ^k καὶ om. C^a.

¹ αὐτὸ ἐκ τῶν περίξ ἐπιπολῆς αἷμα· κάτω ^m τε γὰρ πέφυκε φέρεσθαι, καὶ εἰς τὰ ἀραιὰ τῷ εἵκειν αὐτά. Ἀθροίζομένου δ' ἐνταῦθα εἰκότως τοῦ αἵματος τοῦτο μὲν ἐρυθραίνει, ἃ δὲ ἀπολείπει, λευκαίνει.

Διὰ τί αἱ οὐλαὶ μέλαιναι τῶν σπληνιόντων; Ἡ ὅτι ⁵ αἷμα διεφθαρμένον ἔχουσι διὰ τὴν ἐκ τοῦ σπληνὸς σύμμιξιν νοσώδους αἵματος καὶ ὕδαρὸς; Ἡ μὲν ⁿ οὖν οὐλὴ τὸ δέρμα λεπτὸν καὶ ἐπιπόλαιον ἴσχει· τὸ δὲ ^o αἷμα, διὰ τὸ ὕδαρες καὶ θερμὸν εἶναι μέλαν ὄν, τοιαύτην ποιᾷ τὴν οὐλὴν διαφαινόμενον· καὶ δὴ πλεονάκεις ἡ οὐλὴ ἐν τούτῳ γίνεται μελαντέρα. Γίνεται δὲ διὰ ταυτό· δι' ἀσθένειαν γὰρ τοῦ δερ-²ματος καταψύχεται τὸ αἷμα, καὶ ἐξατμίζοντος τοῦ θερμοῦ γίνεται μελάντερον. Ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς πρεσβύταις οἱ τε χρώτες μελάντεροι γίνονται, καὶ αἱ οὐλαὶ ^p αἱ συγγενεῖς μελάντεραι ἢ νέοις· οἷον ὑπώπιον γὰρ αὐτοῖς ἅπαν τὸ σῶμα οὐ διὰ λεπτότητα τοῦ δέρματος, ἀλλ' ὅτι τὸ θερμὸν ἐκλέλοιπεν.

Πότερον ὅσα τοῦ αὐτοῦ αἷτια, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν ⁶ εἰς τὸ ποιεῖν ἢ οὐ; Λέγω δὲ οἷον ἐπεὶ τὰ ὑπώπια καὶ ὁ χαλκὸς ἐξαίρει καὶ ἡ ῥαφανὶς καὶ ὁ κύαμος ^q διαμασώμενος καὶ ὁ πνεύμων καὶ ἡ ^r ἄργιλος καὶ ἕτερ' ^a ἅττα, τῇ αὐτῇ δυνάμει, ἢ ὁ μὲν χαλκὸς τῷ ἰὸν εἶναι, τὸν δὲ ἰὸν φαρμακώδη, ὁ δὲ κύαμος καὶ ὁ πνεύμων ^t καὶ ἡ ἄργιλος τῷ ἐπισπᾶν ἐφ' ^v αὐτὰ διὰ μανότητα, ἄλλα δὲ δι' ἐτέρας αἰτίας; Ἡ τὸ μὲν ἔσχατον ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων ταυτό (πολλὰ γὰρ καὶ ἐναντία τούτοις, καθάπερ καὶ τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρόν), τὰ δὲ πρὸ τούτων οὐδὲν κωλύει ἕτερα.

Διὰ τί αἱ μὲν ἄλλαι οὐλαὶ μέλαιναι γίνονται, ^w αἱ δὲ ἐν ⁷ τῷ ὀφθαλμῷ λευκαί; Ἡ διότι μεταβάλλουσιν ἐν ^φ ἃν ὧσι πρὸς τὰς χροιάς, ἐν δὲ τῷ ὀφθαλμῷ μέλανι ὄντι γίνονται, ὥστε ἀνάγκη λευκὰς γίνεσθαι.

¹ αὐτὸ τὸ ἐκ C^a. ^m τε om. C^a. ⁿ οὖν om. C^a.Y^a. ^o αἷμα om. C^a.X^a.Y^a. ^p αἱ alterum om. X^a. ^q διαμασώμενος C^a.X^a. ^r ἄργιλος C^a, ἄργιλος Y^a. ^a ἅττα om. C^a. ^t καὶ ἡ ἄργιλος om. C^a.Y^a. ^v ἐαυτὰ X^a. ^w αἱ δὲ ἐν] ἐν δὲ C^a.

κόλλα, καὶ τὰ δέρματα τῇ τε γλισχρότητι προσκολλᾶται, καὶ ἅμα ὕτῃ θερμότητι συμπέττει καὶ παύει τὴν φλεγμασίαν· ²οὐδὲ γὰρ ἀφαιροῦσιν ἡμερῶν τινῶν. Ἐξάγειν δὲ βούλονται τὴν φλεγμασίαν καὶ οἱ τῷ ἀλὶ καὶ τῷ ὄξει τρίβοντες.

2 Διὰ τί ἐν μὲν τῷ ἄλλῳ σώματι αἱ οὐλαὶ μέλαιναι, ἐν δὲ τῷ ὀφθαλμῷ λευκαί; Ἡ ὅτι ἐναντίαν ²χρόαν ἢ οὐλὴ λαμβάνει τῇ πρότερον, ὥσπερ πᾶν τὸ νεοσηκός; Ἐν τῷ μέλανι δὲ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὰ ἔλκη. Οὐ μὴν ³οὐδὲ ^cἐν τῷ σώματι μέλαιναι εὐθύς, ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς λευκαί, οὐδὲ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αἰεὶ μέλαιναι, ἀλλ' ἀποκαθίστανται τῷ χρόνῳ, ^dἢ ἀπλῶς ἢ εἰς τὸ μᾶλλον.

3 Διὰ τί ὁ νάρθηξ τὰ κύκλω τῆς πληγῆς ποιεῖ ἐρυθρά, τὸ δὲ μέσον λευκόν; Πότερον ὅτι ^eἀποπιέζει τὸ αἷμα ^fἐκ τοῦ μέσου, καθὼ μάλιστα προσπίπτει περιφερὲς ὤν; Ἡ ἔδει ἐπανέναι διὰ γε τοῦτο πάλιν· ἀλλ' αἵματος συνδρομὴ τὸ ἐρύθημά ἐστι, συνδρομὴ ^gεἰς τὸν πληγέντα τόπον.

4 Διὰ τί τῷ μὲν νάρθηκι σφόδρα τυπτόμενον τὸ μέσον τῆς σαρκὸς λευκὸν γίνεται, ⁸τὸ δὲ κύκλω ἐρυθρόν, ξύλῳ δὲ ἐρυθρότερον τὸ μέσον; Ἡ ὅτι ὁ μὲν νάρθηξ διὰ κορυφότητα, εἰς σφόδρα πατάξῃ, τὸ ἐπιπολὴς διεσκέδασεν αἷμα, ὥστε ὅθεν μὲν ἐξέλιπε, λευκὸν φαίνεται, οὗ δὲ πλεόν ἦλθεν, ἐρυθρότερον. Οἰδησάσης δὲ τῆς πληγῆς, οὐ ταχέως ἀποκαθίσταται τὸ σκεδασθὲν αἷμα διὰ τὸ ὀλίγον τε εἶναι καὶ τὴν φορὰν εἰς τὸ πρόσαντες εἶναι· πλήθει γὰρ βιασθὲν δεῖ τὴν παρὰ φύσιν φορὰν ἐνεχθῆναι. Διὰ δὲ τῶν σκληρῶν αἰ πληγαὶ διὰ ^hτὸ βάρος καὶ τὴν ἰσχὺν θλίψιν καὶ θλάσιν ³ποιοῦσιν. Θλιβόμενον μὲν οὖν κοῖλον γίνεται, θλώμενον δὲ ἀραιόν· ⁱτομὴ γὰρ καὶ διαίρεσις ἐστὶ μαλακῇ ἢ θλάσει. Κοίλου δὲ ^kκαὶ ἀραιοῦ γενομένου τοῦ μέσου, φέρεται εἰς

ὕτῃ om. C^a. ² οὐδὲ—φλεγμασίαν om. C^a. ^a χρόαν om. C^a.
^b οὐδὲ] δὲ X^a. ^c ἐν om. C^a. ^d ἢ X^a. ^e ἀποπιέζει Y^a. ^f ἐκ] τὸ ἐκ C^a.
⁸ τὸ κύκλω δὲ Y^a, τὸ δὲ περίε pr. X^a. ^h τὸ om. X^a. Y^a.
ⁱ τομῇ] τὸ μὲν C^a. Y^a. ^k καὶ om. C^a.

¹ αὐτὸ ἐκ τῶν περίξ ἐπιπολῆς αἷμα· κάτω ^m τε γὰρ πέφυκε φέρεσθαι, καὶ εἰς τὰ ἀραιὰ τῷ εἵκειν αὐτά. Ἀθροίζομένον δ' ἐνταῦθα εἰκότως τοῦ αἵματος τοῦτο μὲν ἐρυθραίνει, δὲ δὲ ἀπολείπει, λευκαίνει.

Διὰ τί αἱ οὐλαὶ μέλαιναι τῶν σπληνίωντων; Ἡ ὅτι ⁵ αἷμα διεφθαρμένον ἔχονσι διὰ τὴν ἐκ τοῦ σπληνὸς σύμμιξιν νοσώδους αἵματος καὶ ὕδαρως; Ἡ μὲν ⁿ οὖν οὐλὴ τὸ δέρμα λεπτὸν καὶ ἐπιπόλαιον ἴσχει· τὸ δὲ ^o αἷμα, διὰ τὸ ὕδαρες καὶ θερμὸν εἶναι μέλαν ὄν, τοιαύτην ποιεῖ τὴν οὐλὴν διαφανόμενον· καὶ δὴ πλεονάκεις ἢ οὐλὴ ἐν τούτῳ γίνεται μελαντέρα. Γίνεται δὲ διὰ ταυτό· δι' ἀσθένειαν γὰρ τοῦ δερ-²ματος καταψύχεται τὸ αἷμα, καὶ ἐξατμίζοντος τοῦ θερμοῦ γίνεται μελάντερον. Ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς πρεσβύταις οἳ τε χρώτες μελάντεροι γίνονται, καὶ αἱ οὐλαὶ ^p αἱ συγγενεῖς μελάντεραι ἢ νέοις· οἶον ὑπώπιον γὰρ αὐτοῖς ἅπαν τὸ σῶμα οὐ διὰ λεπτότητα τοῦ δέρματος, ἀλλ' ὅτι τὸ θερμὸν ἐκτέλειπεν.

Πότερον ὅσα τοῦ αὐτοῦ αἷτια, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν ⁶ εἰς τὸ ποιεῖν ἢ οὐ; Λέγω δὲ οἶον ἐπεὶ τὰ ὑπώπια καὶ ὁ χαλκὸς ἐξαίρει καὶ ἡ ῥαφανὶς καὶ ὁ κύαμος ^q διαμασώμενος καὶ ὁ πνεύμων καὶ ἡ ^r ἄργιλος καὶ ἕτερ' ^s ἅττα, τῇ αὐτῇ δυνάμει, ἢ ὁ μὲν χαλκὸς τῷ ἰὸν εἶναι, τὸν δὲ ἰὸν φαρμακώδη, ὁ δὲ κύαμος καὶ ὁ πνεύμων ^t καὶ ἡ ἄργιλος τῷ ἐπισπᾶν ἐφ' ^v αὐτὰ διὰ μανότητα, ἄλλα δὲ δι' ἐτέρας αἰτίας; Ἡ τὸ μὲν ἔσχατον ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων ταυτό (πολλὰ γὰρ καὶ ἐναντία τούτοις, καθάπερ καὶ τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρόν), τὰ δὲ πρὸ τούτων οὐδὲν κωλύει ἕτερα.

Διὰ τί αἱ μὲν ἄλλαι οὐλαὶ μέλαιναι γίνονται, ^w αἱ δὲ ἐν ⁷ τῷ ὀφθαλμῷ λευκαί; Ἡ διότι μεταβάλλουσιν ἐν ^φ ἃν ὦσι πρὸς τὰς χροιάς, ἐν δὲ τῷ ὀφθαλμῷ μέλανι ὄντι γίνονται, ὥστε ἀνάγκη λευκὰς γίνεσθαι.

¹ αὐτὸ τὸ ἐκ C^a. ^m τε om. C^a. ⁿ οὖν om. C^a. Y^a. ^o αἷμα om. C^a. X^a. Y^a. ^p αἱ alterum om. X^a. ^q διαμασώμενος C^a. X^a. ^r ἄργιλος C^a, ἄργιλος Y^a. ^s ἅττα om. C^a. ^t καὶ ἡ ἄργιλος om. C^a. Y^a. ^v ἑαυτὰ X^a. ^w αἱ δὲ ἐν] ἐν δὲ C^a.

8 Διὰ τί ἀλγεινότερα ἢ πληγὴ τοῦ νάρθηκος ^z ἢ ἐνίων σκληροτέρων, εἰάν τις κατὰ λόγον σκοπῇ τύπτων; Εὐλογώτερον γὰρ τὴν τοῦ σκληροτέρου εἶναι ἀλγεινότεραν μᾶλλον γὰρ τύπτει. "Η ὅτι ἡ σὰρξ ἀλγεί οὐ μόνον τυπτομένη ἀλλὰ καὶ τύπτουσα; 'Υπὸ μὲν οὖν τῶν σκληρῶν τύπτεται μόνον (Ἵνυπέκει γὰρ διὰ τὴν σκληρότητα αὐτῶν), ὑπὸ δὲ τοῦ νάρθηκος ἄμφω αὐτῇ συμβαίνει, τύπτεσθαι τε καὶ διὰ κουφότητα τοῦ βάρους τύπτειν μὴ εἰκουςαν, ὥστε διπλασία γίνεται ἡ πληγὴ.

9 Διὰ τί ἡ θαψία καὶ ὁ κύαθος τὰ ὑπώπια παύει, ^z ἢ μὲν ἀρχόμενα, ὁ δὲ ^a ὕστερον, ἐναντία ὄντα; 'Ο μὲν γὰρ ^b κύαθος ψυχρός, ^c ὥσπερ καὶ ὁ ποιητὴς φησι

ψυχρὸν δ' ἔλε χαλκὸν ὁδοῦσιν,

ἡ δὲ θαψία θερμὸν καὶ καυστικόν. "Η ὁ μὲν κύαθος ὥσπερ τοῖς μικροψυχούσι τὸ ὕδωρ; 'Απαντῶσα γὰρ ἡ ψύξις κωλύει ἐξιέναι τὸ θερμὸν ἐκ τοῦ αἵματος ἐξ ^d ἐπιπολῆς διὰ τὴν πληγὴν συνδραμόντος, καὶ ὅταν ἐξέλθῃ τὸ θερμὸν, πηγνυ-
^z μένου. 'Ὡσπερ γὰρ ἂν εἰ ἔξω ὢν πήγνυται, καὶ ἐγγὺς τοῦ ἔξω τὸ αἷμα, ὅταν ᾖ ὑπὸ τὸ δέρμα, κωλυθέντος διεξιέναι τοῦ θερμοῦ, διὰ τὴν ψυχρότητα τοῦ χαλκοῦ πήγνυται, ἀλλὰ πάλιν διαχεῖται καὶ ἐπανέρχεται ὅθεν συνέδραμεν. 'Η δὲ θαψία θερμὴ οὖσα τὸ αὐτὸ ποιεῖ· κωλύει γὰρ πήγνυσθαι θερμὴ οὖσα.

10 Διὰ τί τὰ ὑπώπια διαλύεται προσέχουσι τὰ χαλκᾶ, οἷον κυάθους καὶ τὰ τοιαῦτα; "Η διότι ψυχρὸν ὁ χαλκός ἐστιν; Κωλύει οὖν τὸ θερμὸν ἐξιέναι ἐκ τοῦ ^e συνιόντος αἵματος ὑπὸ τῆς πληγῆς, οὗ ἐξελθόντος ἐκ τοῦ ἐπιπολῆς γίνεται ὑπώπιον. Διὸ καὶ ταχὺ δεῖ προστιθέναι πρὶν παγῆναι. Καὶ ἡ θαψία δὲ μετὰ μέλιτος βοηθεῖ διὰ τὸ αὐτό· θερμὴ γὰρ οὖσα κωλύει ψύχεσθαι τὸ αἷμα.

11 Διὰ τί ποτε, ὅταν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ πλεονάκεις ἔλκος

^z ἢ om. X^a. Ἵνυπέκει—αὐτῶν om. C^a. ^z ἢ μὲν] ὁ μὲν Y^a. et pr. X^a. ^a ὕστερον om. C^a. ^b κύαθος om. X^a. ^c ὥσπερ X^a. Y^a. ^d ἐπιπολῆς δὲ διὰ X^a. ^e συνιόντος X^a.

γένηται, ἡ οὐλὴ μέλαινα γίνεται; "Ἡ ὁπότεν γένηται ἔλκος, πᾶν ¹ἀσθενές ἐστὶ τοῦτο, καὶ ὅσῳ ἂν πλεονάκῃς, τοσούτῳ μᾶλλον· τὸ δὲ ἀσθενές κατεψυγμένον καὶ ὑγρότητος πλήρες; Διὸ καὶ μέλαν φαίνεται, ^εεἰ τὰ μεγάλα ἔλκη καὶ πολυχρόνια ^hμελαίνας τὰς οὐλὰς ἴσχει. Τὸ δὲ πολλάκις λαβεῖν ἔλκος οὐδὲν ἀλλ' ἢ πολὺν χρόνον ἔχειν ἐστὶν ἔλκος.

Διὰ τί ποτε πρὸς τὰ ὑπώπια τοὺς κνάθους προστιθέ- 12 μεθα; "Ἡ διότι, ὅταν πληγῶμεν, ὁ τόπος καταψύχεται, τὸ δὲ θερμὸν ὑποχωρεῖ. Προσστιθέμενος οὖν ὁ κύαθος, ψυχροῦ ὄντος τοῦ χαλκοῦ, διακωλύει τὸ θερμὸν ἐκπορεύεσθαι.

Διὰ τί ἐν ταῖς οὐλαῖς οὐ γίνονται τρίχες; "Ἡ ὅτι οἱ 13 πόροι ἐπιτυφλοῦνται ἐξ ὧν αἱ τρίχες, καὶ παραλλάττουσιν;

Διὰ τί ¹οἰδῆμα καὶ ^kπελιώματα λαμβάνουσιν αἱ πληγαί; 14 "Ἡ διότι κατὰ τοῦτον τὸν τόπον διασταλέντα τὰ ὑγρά, εἰς τοὺς πλησίον τόπους ¹προσκόψαντα ἀποπάλλεται πάλιν καὶ τῇ κολλήσει ^mὑγρὸν συνήγαγεν; ¹Εἰς δὲ καὶ φλέβιά τινα ῥαγῇ, ὕψαιμος ἢ συνδρομὴ γίνεται.

Ι. ^aΕΠΙΤΟΜΗ ΦΥΣΙΚΩΝ.

Διὰ τί τὰ μὲν βήττει, τὰ δ' οὐ, οἷον ἄνθρωπος μὲν βήττει, βοῦς δὲ οὐ; Πότερον τῷ εἰς ἄλλο τι τρέπεσθαι τοῖς πλείστοις ζώοις τὸ περίττωμα, ἀνθρώπῳ δὲ δεῦρο; "Ἡ ὅτι ἐγκέφαλον πλείστον καὶ ὑγρότατον ἔχει ὁ ἄνθρωπος, ἡ δὲ βῆξ καταρρέοντος γίνεται φλέγματος.

Διὰ τί ἀνθρώπῳ μόνῳ τῶν ζώων αἷμα ρεῖ ἐκ τῶν μυκτῆ- 2 ρων; "Ἡ ὅτι ἐγκέφαλον ἔχει πλείστον καὶ ὑγρότατον, ἀφ' οὗ αἱ ^oφλέβες πληροῦνται τοῦ περιττώματος διὰ τῶν πόρων προῖενται τὴν ῥύσιν; Λεπτότερον γὰρ γίνεται τοῦ αἵματος τοῦ καθαροῦ τὸ νοσερόν, τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ μιχθὲν τοῖς τοῦ ἐγκεφάλου περιττώμασι, καὶ ἔστι καθάπερ ἰχώρ.

Διὰ τί τῶν ζώων τὰ μὲν ὑπὸ σάρκα, τὰ δὲ κατὰ σάρκα 3

¹ εὐσθενές Υ^a. ^ε εἰ τὰ] εἴτα C^a. ^h μελανας C^a. X^a. Υ^a. ⁱ οἰδήματα K^a. ^k πολυνώματα X^a. ¹ προσκόψοντα X^a. ^m ὑγρῶν Υ^a, τῶν ὑγρῶν C^a. ⁿ ὅσα ἐν ἐπιτομῇ φυσικῶν x. ^o φλέγες X^a.

πίονά ἐστι, τὰ δὲ κατ' ἀμφότερα; Ἡ ὅσων μὲν πυκνὴ ἢ ῥάργξ, μεταξὺ τοῦ δέρματος καὶ τῆς σαρκὸς συστέλλεται ἢ ἱκμὰς διὰ τὸ ἰταῦτη εἶναι ἢ τὸ δέρμα ἂ φεστός φύσει· ἢ πεττομένη γίνεται πιμελή. Ὅσα δὲ ἰραισιότεραν ἔχει τὴν σάρκα τό τε δέρμα ἢ προσστός, κατὰ σάρκα πίονα γίνεται. Τὰ δὲ ἀμφοτέρως ἔχοντα ἐπ' ἀμφότερα πιαίνεται.

4 Διὰ τί οἱ παῖδες καὶ αἱ γυναῖκες ἦττον ἔχουσι λεύκην τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν μὲν γυναικῶν αἱ πρεσβύτερες μᾶλλον; Ἡ ὅτι ἢ λεύκη ἐστὶ πνεύματος ἔξοδος, ἔστι δὲ τὰ μὲν τῶν παίδων οὐκ εὐπνοα σώματα ἀλλὰ πυκνά, καὶ τὰ τῶν γυναικῶν ἦττον ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν εἰς τὰ καταμήνια γὰρ τρέπεται· δηλοῖ δὲ ἡ λειότης τὴν πυκνότητα ἢ τῆς σαρκός. Τὰ δὲ τῶν πρεσβυτέρων ἢ καὶ τῶν γραιῶν εὐπνοα· μόνα γάρ, ὥσπερ τὰ παλαιὰ οἰκοδομήματα, διεστῶσαν ἔχει τὴν σύνθεσιν τῶν ἢ μορίων.

5 Διὰ τί ἂ ἄνθρωπος μόνον ἴσχει λεύκην; Πότερον ὅτι λεπτοδερμότατον τῶν ζώων ἐστίν, ἅμα δὲ καὶ πνευματωδέστερον; Σημεῖον δέ, ὅτι ἡ λεύκη ἐν τοῖς λεπτοδερμοτάτοις μάλιστα καὶ πρῶτον γίνεται μέρεσιν. Ἡ διὰ ταῦτά τε, καὶ ὅτι μόνον πολιοῦται τῶν ζώων; Ἐν γὰρ ταῖς λεύκαις πολιαὶ γίνονται αἱ τρίχες, ὥστε ἀδύνατον, ὅσα μὴ πολιοῦται, λεύκην ἴσχειν.

6 Διὰ τί αἰγες μὲν καὶ πρόβατα ἂ ἀμέλγονται πλείστον γάλα, οὐ μέγιστον σῶμα ἔχοντα, ἄνθρωπος δὲ καὶ βοῦς ἐλαττον ὡς κατὰ λόγον; Πότερον ὅτι εἰς τὸ σῶμα ἀναλίσκεται, τοῖς δὲ ἄλλοις εἰς τὸ περίττωμα, τοῖς ὃ δὲ προβάτοις καὶ ταῖς αἰξὶ τὸ ἂ περιγινόμενον τοῦ περιττώματος γάλα γίνεται πᾶν; Ἡ ὅτι πολυτοκώτερά ἐστι τῶν μεγάλων, ὥστε ὃ πλείον σπᾶ περίττωμα διὰ τὸ πλείω τρέφειν; Ἡ δι' ἀσθέ-

ῥάργξ ὑπὸ σάρκα μετ. C^a.X^a.Y^a. ἰ ταῦτην Y^a. ἢ τὸ δέρμα om. C^a.X^a.Y^a. ἂ ἀφεστὼς X^a, ἐφεστὼς C^a, ἐφεστὸς Y^a. ἢ δεινότεραν C^a.X^a.Y^a. ἢ προσεστὼς C^a.X^a. ἢ ἢ om. C^a. ἢ τῶν σαρκῶν X^a. ἢ καὶ τὰ τῶν X^a. ἢ post μορίων C^a.Y^a. τὸ σῶμα. ἢ ὁ ἄνθρωπος X^a. ἢ ἀμελγόμενα C^a. ἢ δὲ ante πρ. om. X^a. ἢ περιγενόμενον C^a.X^a. ὃ πλείω C^a.Y^a.

νειαν τῶν σωμάτων ¹ πλείον περίττωμα γίνεται κύνουσιν αὐτοῖς; Τὸ δὲ γάλα γίνεται ἐκ τοῦ περιττώματος.

Διὰ τί τῶν ζώων τὰ μέν, μεταβάλλοντα τὰ ὕδατα, μετα- 7
βάλλει τὰς χροάς καὶ ὁμοία γίνεται τοῖς ἐκεῖ, οἷον αἶγες, τὰ δὲ οὐ, οἷον ἄνθρωποι; Καὶ ὅλως ² δὲ διὰ τί τὰ μέν μεταβάλλει, τὰ δὲ οὐ, οἷον κόραξ οὐ μεταβάλλει; Ἡ ὧν μὲν οὐ κρατεῖ ἡ φύσις τοῦ ὑγροῦ, ὥσπερ ἡ τῶν ὀρνέων (διὸ καὶ κύστιν οὐκ ἔχει), ³ οὐ μεταβάλλει; Καὶ διὰ τί οὐκ ⁴ αὐτὰ ἀλλὰ τὰ ⁵ ἔκγονα μεταβάλλει; Ἡ ὅτι ἀσθενέστερα τὰ νέα τῶν γεννησάντων;

Διὰ τί τὰ ἄρσενά μεῖζω τῶν θηλειῶν ¹ ὥς ἐπίπαν ἐστίν; 8
Πότερον ὅτι θερμότερα, τοῦτο δὲ αὐξητικόν; Ἡ ὅτι ὀλόκληρα, τὰ δὲ πεπῆρωται; Ἡ ὅτι τὰ μέν ἐν πολλῷ χρόνῳ τελειοῦται, τὰ δὲ ἐν ὀλίγῳ;

Διὰ τί ² τὰ μέν ταχυτόκα τῶν ζώων ἐστί, τῶν δὲ πολυ- 9
χρόνιος ἡ κύησις; Ἡ ὅτι τὰ μακροβιώτερα βραδύτερον πέφυκε τελειοῦσθαι; Ἔστι ³ δὲ βραδυτόκα τὰ μακρόβια. Οὐ μέντοι τὰ μάλιστα, οἷον ἵππος ἀνθρώπου βραδυτοκώτερον ὁ μὲν, ὀλιγοχρονιώτερον δέ. Τούτου δὲ αἴτιον ἡ σκληρότης τῶν ὑστερῶν ὥσπερ γὰρ ἡ ξηρὰ γῆ οὐ ταχὺ ἐκτρέφει, οὕτω καὶ ἡ τοῦ ἵππου ὑστέρα.

Διὰ τί τοῖς ἄλλοις ζώοις τὰ ¹ ἔκγονα μᾶλλον τὰς φύσεις 10
ὁμοιοῦνται ἢ τοῖς ἀνθρώποις; Ἡ ὅτι ὁ μὲν ἄνθρωπος πολυ-
λαχῶς διατίθεται τὴν ψυχὴν κατὰ τὴν ὁμιλίαν, καθὼς δ' ἂν
² ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ διατεθῶσιν, οὕτω ποικίλλεται ³ καὶ
τὰ τικτόμενα. Τὰ δὲ ἄλλα ζῶα τὰ μέν πλείστα πρὸς αὐτὸ
τούτῳ εἰσιν. Ἔτι δὲ οὐ πληροῦται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διὰ ταύ-
την τὴν ἐπιθυμίαν.

Διὰ τί οἱ λευκοὶ ἄνθρωποι καὶ ἵπποι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ 11
γλαυκοί; Ἡ διότι τριῶν χρωμάτων ὄντων τοῖς ὀμμασι, μέ-

¹ πλείω Y^a. ² δὲ ante διὰ om. C^a. ³ οὐ] οὔτε C^a. X^a. Y^a. ⁴ αὐτὸ Y^a. ⁵ ἔγγονα C^a. Y^a. ⁶ ὥς] ὥσπερ C^a. ⁷ τῶν ζώων τὰ μέν ταχυ-
τόκα C^a. ⁸ δὲ] δὲ τὰ C^a. ⁹ μὲν] μὲν μάλιστα X^a. ¹⁰ ἔγγονα C^a. Y^a.
¹¹ δ] δ τε X^a. Y^a. ¹² καὶ τὰ] κατὰ X^a.

λανος καὶ αἰγωποῦ καὶ γλαυκοῦ, τῷ τοῦ σώματος χρώματι καὶ τὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ χρῶμα ἀκολουθεῖ, τοῦτο δὲ ἐστὶ γλανκότης.

- 12 Διὰ τίνα αἰτίαν οἱ ^a νάνοι γίνονται; Ἔτι δὲ μᾶλλον καθόλου, διὰ τί τὰ μὲν ὅλως μεγάλα, τὰ δὲ μικρά; Εἵτα οὕτω σκεπτέον. Δύο δὲ τὰ αἷτια· ἡ γὰρ ὁ τόπος ἢ ἡ τροφή. Ὁ μὲν οὖν τόπος, εἴαν ἢ στενός, ἢ δὲ τροφή, εἴαν ^t ἢ ὀλίγη, ὥσπερ καὶ ἤδη γεγεννημένων πειρῶνται ^w μικροὺς ποιεῖν, οἷον ² οἱ τὰ κυνίδια τρέφοντες ἐν τοῖς ^x ὀρνυγοτροφείοις. Ὅσοις μὲν οὖν ὁ τόπος αἷτιος, οὗτοι πυγμαῖοι γίνονται. Τὰ μὲν γὰρ πλάτη καὶ ^y τὰ μήκη ἔχοντες γίνονται κατὰ τὸ τῶν τεκόντων μέγεθος, μικροὶ δὲ ὅλως. Τούτου δὲ αἷτιον, ὅτι διὰ τὴν στενότητα τοῦ τόπου συγκλῶμεναι αἱ εὐθείαι καμπύλαι ³ γίνονται. Ὡσπερ οὖν οἱ ἐπὶ τῶν ^z καπηλείων γραφόμενοι μικροὶ μὲν εἰσι, φαίνονται δ' ἔχοντες πλάτη καὶ βάθη, ὁμοίως συμβαίνει καὶ ^a τοῖς πυγμαίοις. ^b Ὅσοι δὲ διὰ τροφῆς ἐνδειαν ἀτελεῖς γίνονται, οὗτοι καὶ παιδαριώδη τὰ μέλη ἔχοντες φαίνονται. Καὶ ἐνίους ἰδεῖν ἔστι μικροὺς μὲν σφόδρα, συμμέτρους δέ, ὥσπερ τὰ Μελιταῖα κυνίδια. Αἷτιον δὲ ὅτι οὐχ ὡς ὁ τόπος ἢ φύσις ποιεῖ.

- 13 Διὰ τί τῶν ζώων τὰ μὲν ἐξ ἀλλήλων γίνεται, τὰ δ' ἐκ τινων συγκρινόμενων ὁμοίως τῆς ἐξ ἀρχῆς γενέσεως αὐτοῖς ὑπαρξάσης; Καθάπερ οἱ περὶ φύσεως λέγοντες λέγουσι καὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς γένεσιν τῶν ζώων γενέσθαι, διὰ τὰς μεταβολὰς καὶ ^e μετακινήσεις τοῦ κόσμου καὶ τοῦ παντὸς οὕτω μεγάλας καὶ νῦν εἴπερ μέλλει πάλιν ἔσεσθαι, τοιαύτας ^d τινὰς ὑπάρξαι ² δεῖ κινήσεις; Ἡ μὲν γὰρ ἀρχὴ παντὸς ἔργου μέγιστον ἡμῖς γάρ· τὸ δὲ σπέρμα ἀρχή. Τῶν μὲν οὖν μικρῶν ^e ὅσα γίνεται μὴ ἐξ ἀλλήλων, αἷτιον τοιαῦτα γενέσθαι ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς ^f ἐγεννήθησαν ἢ τοῦ σπέρματος μικρότης· τοῦ γὰρ

^a νάνοι Ca. ^t ἢ om. Ya. ^v καὶ ὥσπερ καὶ Ca. ^w μικροῦ Ya.
^x ὀρνυγοτροφείοις Ca. Xa. ^y τὰ om. Ca. Ya. ^z καπηλίων Xa. ^a τοὺς
 πυγμαίους Xa. ^b ὅσοις Ya. ^c κινήσεις Ca. ^d τινὰς om. Ca. ^e ὅσα]
 καὶ ὅσα Xa. Ya. ^f ἐγενήθησαν Ya.

ελάττωνος καὶ ἡ ἀρχὴ ἐλάττων. Ὡστε ἱκαναὶ καὶ αἱ τούτου μεταβολαὶ πρὸς τὸ γεννῆσαι αὐτῷ τὸ σπέρμα. Ὅπερ συμβαίνει· γίνονται γὰρ ἐν ταῖς μεταβολαῖς μάλιστα. Τοῖς δὲ μείζοσι μείζονος δεῖ^h καὶ μεταβολῆς.

Διὰ τί τὰ μὲν πολύτεκνα τῶν ζώων, οἷον ὕς, κύων, ¹λαγώς, 14 τὰ δὲ οὗ, οἷον ἄνθρωπος, λέων; Ἡ ὅτι τὰ μὲν πολλὰς μήτρας καὶ τύπους ἔχει, ^k ἃς καὶ πίμπλασθαι ἐπιθυμεῖ καὶ εἰς ἃ σχίζεται ἡ γονή, τὰ δὲ τούναντίον.

Διὰ τί ἐλάχιστον διάστημα τῶν ὀμμάτων ὁ ἄνθρωπος 15 ἔχει τῶν ζώων κατὰ μέγεθος; Ἡ διότι μάλιστα κατὰ φύσιν ἔχει τῶν ἄλλων, ἡ δὲ αἴσθησις φύσει τὸ ἔμπροσθεν· ἐφ' ὃ γὰρ ἡ κίνησις, τοῦτο ¹ δεῖ προορᾶν. Ὅσφ' ὃ ἂν ^m πλείον τὸ διάστημα τῶν ὀμμάτων, τοσούτῳ μᾶλλον ⁿ αἱ ὄψεις ἔσονται ἐν τῷ πλαγίῳ. Εἰ οὖν ἔχειν δεῖ κατὰ φύσιν, ὅτι ὀλι- γιστον δεῖ τὸ διάστημα εἶναι· οὕτω γὰρ εἰς τὸ πρόσθεν μάλιστα πορεύεται. Ἐτι δὲ τοῖς ἄλλοις ζώοις, ἐπεὶ χεῖρας οὐκ ἔχουσιν, ἀναγκαῖον παρορᾶν εἰς τὰ πλάγια. Διὸ πλείον διέστηκε τὰ ὄμματα αὐτῶν, καὶ μάλιστα τῶν προβάτων, διὰ τὸ μάλιστα ποιεῖσθαι τὴν πορείαν κύπτοντα.

Διὰ τί τὰ ἄλλα ζῷα τὰ μὲν οὐκ ἐξονειρώττει, τὰ δὲ ὀλι- 16 γάκισ; Πότερον ὅτι οὐδὲν ὑπτιον κατάκειται, ἐξονειρώττει δὲ οὐδὲν μὴ ὑπτιον; Ἡ ὅτι οὐκ ἐνυπνιάζει τὰ ἄλλα ὁμοίως, ὃ δὲ ἐξονειρωγμὸς μετὰ φαντασίας γίνεται.

Διὰ τί τῶν ζώων τὰ μὲν κινεῖ τὴν κεφαλὴν, τὰ δὲ οὐ 17 κινεῖ; Ἡ ὅτι ἓνα οὐκ ἔχει αὐχένα; Διὸ ταῦτα οὐ κινεῖ τὴν κεφαλὴν.

Διὰ τί ἄνθρωπος πτάρνυται τῶν ζώων μάλιστα; Πότερον 18 ὅτι τοὺς πόρους εὐρεῖς ἔχει δι' ὧν τὸ πνεῦμα καὶ ὁσμή εισέρχεται; Τούτοις γὰρ ^p πνεύματος πληρουμένοις πτάρνυται. Ὅτι δὲ εὐρεῖς, σημεῖον ^q ὅτι ἥκιστα ὁσφραντικὸν τῶν ἄλλων

ε μείζοσι om. X^a. ^h καὶ om. C^a. ¹ λαγώς om. C^a. ^k ἃς] ἴσους C^a, Y^a. ¹ δεῖ] δὲ C^a, Y^a. ^m πλείστον C^a. ⁿ ἔσονται αἱ ὄψεις C^a. ^p εὐχεῖς C^a, εὐχερεῖς Y^a. ^p πληρουμένοις πνεύματος C^a. ^q ὅτι post σημεῖον om. C^a.

λανος καὶ αἰγωποῦ καὶ γλανκοῦ, τῷ τοῦ σώματος χρώματι καὶ τὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ χρώμα ἀκολουθεῖ, τοῦτο δὲ ἐστὶ γλανκότης.

- 12 Διὰ τίνα αἰτίαν οἱ ^α νάνοι γίνονται; Ἔτι δὲ μᾶλλον καθόλου, διὰ τί τὰ μὲν ὅλως μεγάλα, τὰ δὲ μικρά; Εἶτα οὕτω σκεπτέον. Δύο δὴ τὰ αἷτια· ἡ γὰρ ὁ τόπος ἢ ἡ τροφή. Ὁ μὲν οὖν τόπος, εἴαν ᾗ στενός, ἡ δὲ τροφή, εἴαν ^ε ᾗ ὀλίγη, ὥσπερ καὶ ἤδη γεγενημένων πειρῶνται ^ω μικροὺς ποιεῖν, οἷον ² οἱ τὰ κυνῖδια τρέφοντες ἐν τοῖς ^χ ὀρτυγοτροφεῖσι. Ὅσοις μὲν οὖν ὁ τόπος αἷτιος, οὗτοι πυγμαῖοι γίνονται. Τὰ μὲν γὰρ πλάτη καὶ ^γ τὰ μήκη ἔχοντες γίνονται κατὰ τὸ τῶν τεκόντων μέγεθος, μικροὶ δὲ ὅλως. Τούτου δὲ αἷτιον, ὅτι διὰ τὴν στενότητα τοῦ τόπου συγκλῶμεναι αἱ εὐθεῖαι καμπύλαι ³ γίνονται. Ὅσπερ οὖν οἱ ἐπὶ τῶν ^z καπηλείων γραφόμενοι μικροὶ μὲν εἰσι, φαίνονται ^δ ἔχοντες πλάτη καὶ βάθη, ὁμοίως συμβαίνει καὶ ^α τοῖς πυγμαίοις. ^β Ὅσοι δὲ διὰ τροφῆς ἐνδειαν ἀτελεῖς γίνονται, οὗτοι καὶ παιδαριώδη τὰ μέλη ἔχοντες φαίνονται. Καὶ ἐνίοις ἰδεῖν ἐστὶ μικροὺς μὲν σφόδρα, συμμέτρους δέ, ὥσπερ τὰ Μελιταῖα κυνῖδια. Αἷτιον δὲ ὅτι οὐχ ὥς ὁ τόπος ἢ φύσις ποιεῖ.
- 13 Διὰ τί τῶν ζώων τὰ μὲν ἐξ ἀλλήλων γίνεται, τὰ ^δ ἐκ τινων συγκρινομένων ὁμοίως τῆς ἐξ ἀρχῆς γενέσεως αὐτοῖς ὑπαρξάσης; Καθάπερ οἱ περὶ φύσεως λέγοντες λέγουσι καὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς γένεσιν τῶν ζώων γενέσθαι, διὰ τὰς μεταβολὰς καὶ ^ε μετακινήσεις τοῦ κόσμου καὶ τοῦ παντὸς οὕτω μεγάλας καὶ νῦν εἴπερ μέλλει πάλιν ἔσεσθαι, τοιαύτας ^α τινὰς ὑπάρξαι ² δεῖ κινήσεις; Ἡ μὲν γὰρ ἀρχὴ παντὸς ἔργου μέγιστον ἡμῖς γάρ· τὸ δὲ σπέρμα ἀρχή. Τῶν μὲν οὖν μικρῶν ^ε ὅσα γίνεται μὴ ἐξ ἀλλήλων, αἷτιον τοιαῦτα γενέσθαι ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς ^ε ἐγεννήθησαν ἢ τοῦ σπέρματος μικρότης· τοῦ γὰρ

^α νάνοι C^a. ^ε ἢ om. Y^a. ^ν καὶ ὥσπερ καὶ C^a. ^ω μικροῦ Y^a.
^χ ὀρτυγοτροφεῖσι C^a. X^a. ^γ τὰ om. C^a. Y^a. ^z καπηλίων X^a. ^α τοὺς
 πυγμαίους X^a. ^β ὅσοις Y^a. ^ε κινήσεις C^a. ^δ τινὰς om. C^a. ^ε ὅσα]
 καὶ ὅσα X^a. Y^a. ^ε ἐγενήθησαν Y^a.

ελάττωνος καὶ ἡ ἀρχὴ ἐλάττων. Ὡστε ἱκαναὶ καὶ αἱ τούτου 3
μεταβολαὶ πρὸς τὸ γεννηῆσαι αὐτῷ τὸ σπέρμα. Ὅπερ συμ-
βαίνει· γίνονται γὰρ ἐν ταῖς μεταβολαῖς μάλιστα. Τοῖς
δὲ βμείζοσι μείζονος δεῖ^h καὶ μεταβολῆς.

Διὰ τί τὰ μὲν πολύτεκνα τῶν ζώων, οἷον ὕς, κύων, ¹λαγώς, 14
τὰ δὲ οὐ, οἷον ἄνθρωπος, λέων; Ἡ ὅτι τὰ μὲν πολλὰς μή-
τρας καὶ τύπους ἔχει, ^k ἃς καὶ πίμπλασθαι ἐπιθυμεῖ καὶ εἰς ἃ
σχίζεται ἡ γονή, τὰ δὲ τούναντίον.

Διὰ τί ἐλάχιστον διάστημα τῶν ὀμμάτων ὁ ἄνθρωπος 15
ἔχει τῶν ζώων κατὰ μέγεθος; Ἡ διότι μάλιστα κατὰ φύσιν
ἔχει τῶν ἄλλων, ἡ δὲ αἴσθησις φύσει τὸ ἐμπροσθεν· ἐφ' ὃ
γὰρ ἡ κίνησις, τοῦτο ¹δεῖ προορᾶν. Ὅσφ δ' ἂν ἡ ^m πλείον
τὸ διάστημα τῶν ὀμμάτων, τοσούτῳ μᾶλλον ⁿ αἱ ὄψεις ἔσον-
ται ἐν τῷ πλαγίῳ. Εἰ οὖν ἔχειν δεῖ κατὰ φύσιν, ὅτι ὀλί-
γιστον δεῖ τὸ διάστημα εἶναι· οὕτω γὰρ εἰς τὸ πρόσθεν μάλ-
ιστα πορεύεται. Ἐτι δὲ τοῖς ἄλλοις ζώοις, ἐπεὶ χεῖρας
οὐκ ἔχουσιν, ἀναγκαῖον παρορᾶν εἰς τὰ πλάγια. Διὸ πλείον
διέστηκε τὰ ὄμματα αὐτῶν, καὶ μάλιστα τῶν προβάτων, διὰ
τὸ μάλιστα ποιεῖσθαι τὴν πορείαν κύπτοντα.

Διὰ τί τὰ ἄλλα ζῶα τὰ μὲν οὐκ ἐξονειρώττει, τὰ δὲ ὀλί- 16
γάκις; Πότερον ὅτι οὐδὲν ὕπτιον κατάκειται, ἐξονειρώττει
δὲ οὐδὲν μὴ ὕπτιον; Ἡ ὅτι οὐκ ἐνπνιάζει τὰ ἄλλα ὁμοίως,
ὁ δὲ ἐξονειρωγμὸς μετὰ φαντασίας γίνεται.

Διὰ τί τῶν ζώων τὰ μὲν κινεῖ τὴν κεφαλὴν, τὰ δὲ οὐ 17
κινεῖ; Ἡ ὅτι ἔνια οὐκ ἔχει αὐχένα; Διὸ ταῦτα οὐ κινεῖ τὴν
κεφαλὴν.

Διὰ τί ἄνθρωπος πτάρνυται τῶν ζώων μάλιστα; Πότερον 18
ὅτι τοὺς πόρους οὐρεῖς ἔχει δι' ὧν τὸ πνεῦμα καὶ ὁσμὴ εἰσέρ-
χεται; Τούτοις γὰρ ^p πνεύματος πληρουμένοις πτάρνυται.
Ὅτι δὲ οὐρεῖς, σημεῖον ^q ὅτι ἥκιστα ὁσφραντικὸν τῶν ἄλλων

β μείζοσι om. X^a. ^h καὶ om. C^a. ¹ λαγώς om. C^a. ^k ἃς] ἴσους
C^a. Y^a. ¹ δεῖ] δὲ C^a. Y^a. ^m πλείστον C^a. ⁿ ἔσονται αἱ ὄψεις C^a.
^p οὐχεῖς C^a, οὐχεῖς Y^a. ^p πληρουμένοις πνεύματος C^a. ^q ὅτι post
σημεῖον om. C^a.

τὴν ὀχείαν. Τὸ μὲν γὰρ θερμὸν ἐκκρίνει, τὸ δὲ ὑγρὸν ἐκκρίνεται. Διὰ τὸ αὐτὸ δὲ καὶ οἱ χυλοὶ ἄνδρες· ἡ γὰρ τροφή αὐτοῖς ὀλίγη ^κ μὲν κάτω ἀφικνεῖται διὰ τὴν ¹ ἀναπηρίαν τῶν σκελῶν, εἰς δὲ τὸν ἐπάνω τόπον ἔρχεται πολλή, καὶ εἰς σπέρμα συγκρίνεται.

25 Διὰ τί ὁ ἄνθρωπος χαίτην οὐκ ἔχει; Ἡ διότι πύγωνα ἔχει, ὥστε ἡ ἐκεῖ ἀπελθοῦσα τροφή τῆς τοιαύτης περιττώσεως εἰς τὰς σιαγόνας ἔρχεται;

26 Διὰ τί πάντα τὰ ζῷα ἄρτίους τοὺς πόδας ἔχει; Ἡ ὅτι οὐκ ἐνδέχεται κινεῖσθαι μὴ ἐστηκότος τινός, ἂν μὴ ἄλληται; Ἐπεὶ τοίνυν ἐκ δυοῖν τινοῖν κίνησιν ἀνάγκη τῇ πορείᾳ εἶναι, ἕκ τε κινήσεως καὶ στάσεως, ταῦτα δὲ δύο, καὶ ἄρτια ἦδη. Καὶ τετράποδα, διότι πλείους· τοὺς μὲν γὰρ δύο κινεῖ, οἱ δὲ δύο ἐστήκασιν. Καὶ οἱ ἕξ· καὶ τὰ ἄλλα δὲ δύο ἔτι· τούτων δὲ τὸ μὲν κινεῖται, τὸ δὲ ἐστήκεν.

27 Διὰ τί τοῖς μὲν ἵπποις καὶ τοῖς ὄνοις ἐκ τῶν οὐλῶν φύονται τρίχες, τοῖς δὲ ἀνθρώποις οὐ; Ἡ διότι τοῖς μὲν ἄλλοις ζῷοις ἐστὶ τὸ δέρμα μέρος τῆς σαρκός, ἀνθρώπῳ δὲ ^μ καθάπερ πάθος σαρκός; Δοκεῖ γὰρ ^ν αὐτῆς τὸ ἐπιπολῆς καταψυχόμενον στερεώτερον γίνεσθαι, καθάπερ τῶν ἐφθῶν ἀλεύρων αἱ ^ο γραῖαι καλούμεναι. Ἐπεὶ οὖν κάκεῖναί εἰσιν ἄλευρον ἐφθόν, καὶ τὸ τοῦ ἀνθρώπου καλούμενον δέρμα σὰρξ ἂν εἴη. ² Τραυματισθέντος δὲ ἡ τριβέντος ἀνθρώπου μὲν τὴν σάρκα συμβαίνει πυκνοῦσθαι· διὸ ἡλλοιωμένης τῆς ἐπιπολῆς σαρκὸς οὐ τὴν αὐτὴν φύσιν λαμβάνει τὰ τραύματα ἥπερ ^ρ καὶ ἐκ γενετῆς· ³ ἡλλοιωθείσης δ' αὐτῆς μὴ γίνεσθαι ἔτι τὸ ἐξ αὐτῆς οὐθέν ἄτοπον, καθάπερ καὶ ἐκ τῶν ἀλωπεκιῶν καλουμένων· καὶ γὰρ αὗται τῆς ἐπιπολῆς σαρκὸς φθοραὶ καὶ ἡλλοιώσεις ³ εἰσίν. Τῶν δὲ ὑπόζυγιων τριβέντων καὶ ὑγιαζομένων πάλιν ἀναπληροῦνται τὰ νενοσηκότα ^ε μέρη τοῦ σώματος τῶν αὐτῶν μὲν, ἀσθενεστέρων δ' ἡ ἐξ ἀρχῆς ἦν. Ἐπεὶ δ' ἐστὶ καὶ τὸ

^κ κάτω μὲν C^a.X^a.Y^a. ¹ ἀπειρίαν X^a. ^μ καθάπερ τὸ πάθος X^a.
^ν αὐτοῖς C^a.X^a. ^ο γραῖαι] ἀγρίαι C^a.X^a.Y^a. ^ρ καὶ om. C^a. ³ ἄλλ.
μὴ γίνεσθαι δ' αὐτὴν ἔτι X^a. ^ε μέρη C^a.

δέρμα μέρος αὐτῶν, γίνονται τε ἂν καὶ φύονται τρίχες (* ἐκ δέρματος γὰρ φύονται τρίχες), λευκαὶ δὲ φύονται διὰ τὸ ὅτι τὸ δέρμα ἀσθενέστερον γεγενῆσθαι τοῦ ἐξ ἀρχῆς, καὶ τὴν λευκὴν ὡς ἀσθενεστάτην εἶναι τρίχα.

Διὰ τί ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ζῴοις διαμένει ὁμοίως τὰ δίδυμα 28 ὡς θήλεα καὶ ἄρρενα ὄντα, ἐν δὲ τοῖς ἀνθρώποις οὐ; Ἡ διότι ὡς τοῦτο ἀσθενὴ μάλιστα τὰ δίδυμα· μονοτόκον γὰρ ἐστίν. Ἐν δὲ τοῖς διδύμοις παρὰ φύσιν τὸ θῆλυ γίνεσθαι καὶ ἄρρεν, ὥστε ὃ μάλιστα ἐστὶ παρὰ φύσιν, τοῦτο καὶ ὡς ἀσθενέστατον.

Διὰ τί τοῖς μὲν ἵπποις καὶ τοῖς ὄνοις ἐκ τῶν οὐλῶν φύονται 29 τρίχες, τοῖς δὲ ἀνθρώποις οὐ; Ἡ διότι ἡ οὐλὴ κωλύει διὰ τὴν πύκνωσιν ἢ διὰ τὸ φθείρειν τὴν τροφήν; Τοῖς μὲν οὖν ἀνθρώποις παντελῶς κωλύει διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς τριχός, τοῖς δὲ ἵπποις οὐκ ἐκώλυσε, διέφθειρε δέ.

Διὰ τί τοῖς ζῴοις ἄρτιοι πόδες; Ἡ ὅτι παντὸς μὲν τοῦ 30 κινουμένου ἀνάγκη τι ἡρεμεῖν, συνέβαινε δὲ περιττῶν ὄντων μὴ γίνεσθαι τοῦτο· ὅπερ κατὰ τὴν ἀντιστοιχίαν τῶν ποδῶν ἦν ἡ κίνησις.

Διὰ τί ἐλάττω χρόνον τὰ ζῷα καθεύδει ἢ ἐγρήγορεν, οὐ 31 συνεχῶς δέ; Ἡ διὰ τὸ μὴ ἅμα πάσαν πέττεσθαι τὴν περίττωσιν; Ἄλλ' ὅταν τι πεφθῇ, κουφισθὲν διεγείρεται. Καὶ πλεονάκεις δ' ὡς ἐγείρονται, ὅσοις ψυχρὸς ὁ τόπος ὁ πέττων ἐστὶ τὴν περίττωσιν· ταχὺ γὰρ παύεται καὶ πολλάκις, ἢ δὲ διάπανσις ἔγερσις ἐστίν. Ἡ δὲ δέ, οὐδὲ εἰκός, διὰ τὸ ἀνά- 2 πανσιν εἶναι ὡς φαίνεται. Ἄλλ' οὐδ' ἐνταῦθα πλείω χρόνον ἢ ἀνάπανσις γίνεται τῶν κατὰ φύσιν ἔργων· οὐδ' εἰ τὸ ἐσθίειν ἥδιον τοῦ μῆ, ὅμως πλείω χρόνον ἐσθίουσιν ἢ ἀσιτοῦσιν.

Διὰ τί τῶν ζῴων τὰ μὲν εὐθὺς ἀκολουθεῖ τοῖς ὡς γεννήσασιν, 32 τὰ δ' ὀψέ, οἷον ἄνθρωπος, ἢ μόλις, ἢ οὐδέποτε; Ἡ διότι

* ἐκ—τρίχες om. C^a. † alterum τὸ om. C^a. ‡ ἀσθένειαν C^a.
 ὡς θήλεα καὶ ἄρρενα ὄντα X^a, θήλεος καὶ ἄρρενος ὄντος Y^a. x τούτων C^a,
 om. X^a. † ἀσθενέστερον C^a. z ἐγείρεται X^a. a φαίνεσθαι X^a. b ἢ
 ἀνάπανσις—χρόνον om. C^a. c γεννήμασι X^a. Y^a.

τὰ μὲν ταχὺ ἀπολαμβάνει ^d τὸ γνωρίζειν, τὰ δ' ὀψέ; Καὶ τὰ μὲν ἀναίσθητα τοῦ ὠφελούντος, τὰ δὲ ἔχει αἴσθησιν. Ὅσα μὲν οὖν ^e ἄμφω ἔχει ταῦτα (λέγω δ' οἶον καὶ αἴσθησιν τοῦ ὠφελούντος καὶ ἐπιτέλεσιν τοῦ σώματος), ἀκολουθεῖ, τὰ δὲ μὴ ἄμφω οὐ ποιεῖ τοῦτο· δεῖ γὰρ δύνασθαι καὶ διαισθάνεσθαι.

33 Διὰ τί λεύκη οὐ γίνεται τοῖς ἄλλοις ζώοις; Πότερον ὅτι τοῖς μὲν ἄλλοις νόσημα, τοῖς δὲ ^f ἀνθρώποις γίνεται διάλευκα τὰ δέρματα καὶ αἱ τρίχες αὐτῶν; Ἀλλ' ὅμως ἀπορήσειεν ἂν τις διὰ τί ὕστερον οὐ γίνεται ἀλλ' ἐκ γενετῆς ἡ ποικιλία. Ἡ ὅτι τὰ δέρματα ^g τῶν ἄλλων ^h ζῶων σκληρά, ἀνθρωπος δὲ φύσει λεπτοδερμότατον; Ἡ δὲ λεύκη πνεύματός ἐστιν ἑκκρισις, ὃ καλύπτεται διὰ τὴν πυκνότητα ἐξίναί τοις ἄλλοις ζώοις τοῦ δέρματος.

34 Διὰ τί ἐν μὲν τῇ λεύκῃ πολιαί ⁱ γίνονται, ὅπου δὲ πολιαί, οὐκ αἰεὶ λεύκη; Ἡ διότι αἱ τρίχες ἐκ τοῦ δέρματος εἰσίν, ἡ δὲ ^k πολιά ὥσπερ σαπρότης τις τῶν τριχῶν ἐστίν. Ὅταν μὲν οὖν τὸ δῆμα κάμνη, ἀνάγκη καὶ τὴν τρίχα ἐξ ἐκείνου ^l οὔσαν κάμνειν· ὅταν δὲ ἡ θρίξ, οὐκ ἀνάγκη τὸ δῆμα.

35 Διὰ τί τῶν ζῶων τὰ μὲν χαλεπά ἐστι μετὰ ^m τὸν τόκον, ⁿ οἶον κύων καὶ ὄς, τὰ ^o δὲ οὐδὲν ἐπιδήλως, οἶον γυνή, πρόβατον; Ἡ ὅτι ὅσα μὲν περιττωματικὰ πραέα; Ἀπέρχεται γὰρ ἐν τῷ τόκῳ τὰ λυπούντα. Ρ Τούτοις δὲ ἀπὸ τῶν εἰ ἔχόντων γίνεται ἡ ἀφαίρεσις, ὥστε ἡ ἰσχύότης ποιεῖ διὰ τὴν ἔξιν τὴν ὀργάνην, ὥσπερ καὶ αἱ ἀλεκτορίδες οὐ τεκοῦσαι χαλεπαί, ἀλλ' ἐπαύξουσιν, διὰ τὴν ἀσιτίαν.

36 Διὰ τί οἱ εἰνούχοι τὰ μὲν ἄλλα εἰς τὸ θῆλυ διαφθειρόμενοι μεταβάλλουσι καὶ γὰρ φωνὴν θηλυκὴν ἴσχουσι καὶ ^q ὀξύτητα καὶ ἀναρθρίαν, καὶ οὕτω σφόδρα μεταπίπτουσιν ὡς καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις τὰ ἐκτεμνόμενα. Ἐναντίως δ'

^d τὸ] τοῦτο X^a. ^e ἔχει ἄμφω X^a. ^f ἀνθρώποις οὐ γίνεται X^a. ^g τῶν] αὐτῶν τῶν X^a. ^h ζῶων om. C^a. ⁱ γίνεται C^a. ^k σαπρότης ὥσπερ πολιά C^a. X^a. Y^a. ^l οὔσαν om. X^a. ^m τὸν om. C^a. ⁿ οἶον—ἐπιδήλως om. C^a. ^o δὲ om. X^a. ^p τούτοις] ὅσοις X^a. Y^a, quorum X^a. in margine ἴσως λείπει ταῦτα χαλεπά. ^q ὀξύτητα] ἀμορφίαν X^a.

οἱ ταῦροι καὶ οἱ κριοὶ τὰ κέρατα ἴσχουσι, διότι καὶ τὰ θήλεα ἐναντίως αὐτῶν ἔχει. Διὸ οἱ μὲν μείζω ἐκτεμνόμενοι ἴσχουσιν, οἱ δὲ ἑλάττω. Τὸ δὲ μέγεθος μόνον οἱ εὐνούχοι εἰς τὸ ἄρρεν μεταβάλλουσιν· μείζους γὰρ γίνονται. Ἔστι δὲ τοῦτο τοῦ ἄρρενος· τὰ γὰρ θήλεα ἐλάττω ἐστὶ τῶν ἀρρένων. Ἡ οὐδὲ τοῦτο εἰς τὸ ἄρρεν, ἀλλ' εἰς τὸ θῆλυ; Οὐ γὰρ εἰς πᾶν τὸ μέγεθος, ἀλλ' εἰς τὸ μήκος μόνον, τὸ δὲ ἄρρεν καὶ εἰς πλάτος καὶ εἰς βάθος· τότε γὰρ τετελείωται. Ἔτι δὲ ὡς ἔχει τὸ θῆλυ πρὸς τὸ ἄρρεν, οὕτως αὐτοῦ τοῦ θήλεος ἡ παρθένος πρὸς τὴν γυναῖκα· ἡ μὲν γὰρ ἤδη γενναία, ἡ δὲ οὐ. Εἰς τὴν τούτων οὖν μεταβάλλει· ἐπὶ μήκος γὰρ ταύταις ἡ αὐξήσις. Διὸ καὶ Ὅμηρος ^εεὐ τὸ μήκος δ' ἔπορ' Ἀρτεμις ἀγνή,

ὡς διὰ τὴν παρθενίαν, ὃ εἶχε, δυναμένης δοῦναι. Οὐκ οὖν εἰς τὸ ἄρρεν κατὰ τὸ μέγεθος μεταβάλλει. Οὐ γὰρ εἰς τὸ τέλειον μεταβάλλει. Οἱ δὲ εὐνούχοι εἰς μέγεθος τὸ μήκος ἐπιδιδόασιν.

Διὰ τί οἱ εὐνούχοι ἢ ὅλως οὐκ ἴσχουσιν ἢ ἥττον ἰξίας; ³⁷ Ἡ ὅτι μεταβάλλουσι τὴν φύσιν ἐν τῇ ἐκτμήσει εἰς τὰ ἄγωνα; Τοιαῦτα δὲ παῖς καὶ γυνή, ὧν οὐδέτερον ἴσχει ἰξίας, εἰ μὴ τι σπάνιον ^γγυνή.

Διὰ τί μᾶλλον ἄνθρωπος πολλὰς φωνὰς ἀφήσει, τὰ δὲ ³⁸ ἄλλα μίαν, ἀδιάφορα ὄντα τῷ εἶδει; Καὶ τοῦ ἀνθρώπου μία φωνή, ἀλλὰ διάλεκτοι πολλαί.

Διὰ τί δὲ αὕτη ἄλλη, τοῖς δὲ ἄλλοις οὐ; Ἡ ὅτι οἱ μὲν ³⁹ ἄνθρωποι γράμματα πολλὰ φθέγγονται, τῶν δὲ ἄλλων τὰ μὲν οὐδέν, ἕνια δὲ δύο ἢ τρία τῶν ἀφώνων; Ταῦτα δὲ ποιεῖ μετὰ ^κτῶν φωνηέντων τὴν διάλεκτον. Ἔστι δὲ ὁ λόγος οὐ τὸ τῇ φωνῇ σημαίνειν, ἀλλὰ τοῖς πάθεσιν αὐτῆς, καὶ μὴ ὅτι ἰάλγειν χαίρει. Τὰ ^εδὲ γράμματα πάθη ἐστὶ τῆς φωνῆς.

^ε ἐλάττω ἀνίσχυροὶ εἰσι. τὸ X^a. Y^a. ^ε εὐ τὸ] εὐτε X^a. ^ε ἢ om. C^a.
^ν ἔχει C^a. ^γ ἡ γυνή C^a. X^a. ^κ τῶν om. C^a. ^ι ἀλγεῖ ἢ χαίρει? ^ε δὲ om. X^a.

Ὅμοίως δὲ οἱ τε παῖδες καὶ τὰ θηρία δηλοῦσιν οὐ γὰρ πῶ οὐδὲ τὰ παιδία φθέγγονται τὰ γράμματα.

40 Διὰ τί μόνον ^a τῶν ζώων ἄνθρωπος γίνεται ἰσχυρόφωνον; Πότερον ὅτι καὶ ἐνεόν, ἢ δὲ ἰσχυροφωνία ἐνεότης ἐστίν; Ἄλλα δὴ καὶ οὐδ' ὅλως πεπλήρωται τοῦτο τὸ μόριον. Ἡ ὅτι κοινωνεῖ μᾶλλον λόγον, τὰ δ' ἄλλα φωνῆς; Ἔστι δὲ ^b ἢ ἰσχυροφωνία οὐ κατὰ τὸ ὄνομα ἐν ^c ἢ οὐ συνεχῶς διεξίεναι.

41 Διὰ ^d τί ἄνθρωπος γίνεται ἐκ γενετῆς χωλὸς μάλιστα τῶν ἄλλων ζώων; Πότερον ὅτι ἰσχυρὰ τῶν ἄλλων ἐστὶ σκέλη τῶν ζώων; Ὅστώδη γὰρ ^e καὶ νευρώδη καὶ τετράποδα ^f καὶ ὀρνίθες ἔχουσιν, οἱ δὲ ἄνθρωποι σαρκώδη διὰ τὴν ἀπα-
2 λότητα οὖν θάττον πηροῦνται ἐν τῇ κινήσει. Ἡ διότι μόνον τῶν ζώων πολλοὺς ἔχει χρόνους τῆς γενέσεως; Καὶ γὰρ ἐπτάμηνα καὶ ὀκτάμηνα καὶ δεκάμηνα γίνεται. Τοῖς δ' ἄλλοις εἰς χρόνος τῆς τελειώσεως γέγονεν οὐ διατρίψας τοῖς δ' ἀνθρώποις πολὺς ^g ὁ χρόνος γίνεται τῆς ἐν πλήθει διατριβῆς, ὥστε κινουμένων διὰ τὸ ἀπαλὰ εἶναι καὶ θραύεται ^h τὰ ἀκρωτήρια ἐν τῷ ⁱ πλείονι χρόνῳ πλείω.

42 Διὰ τί οἱ εὐνοῦχοι ἐλκώδεις τὰς κνήμας ἴσχουσι καὶ σαπράς; Πότερον ὅτι καὶ αἱ γυναῖκες, οἱ δ' εὐνοῦχοι γυναικικοί; Ἡ τοῦτο μὲν συμβέβηκεν, αἴτιον δὲ καὶ ταῖς γυναιξιν ὅτι ἡ θερμότης κάτω ὀρμῇ. Δηλοῖ δὲ ^k τὰ γυναικεῖα. Διὸ ^l οὔτε οἱ εὐνοῦχοι οὔτε γυναικες ^m δασεῖς γίνονται, διὰ πολλὴν ὑγρότητα.

43 Διὰ τί τῶν ζώων οὐθὲν λιθιᾷ ἀλλ' ἢ ἄνθρωπος; Ἡ ὅτι τῶν μὲν ὑποζυγίων καὶ τῶν ⁿ πολυνούχων οἱ πόροι τῆς κύστεως εὐρεῖς εἰσίν; Ὅσα δὲ μὴ τὸ πρῶτον, ὕστερον δὲ ζυγοτοκεῖ ἐν αὐτοῖς, οἷον ἐνιοι τῶν ἰχθύων, τούτων δὲ οὐδὲν κύστιν ἔχει, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν αὐτοῖς ἡ τοιαύτη συνθλίβεται ὑπόστασις, οἷον καὶ τοῖς ὀρνίσι, ὥστε ταχὺ καὶ διεξ-

^a τῶν ἄλλων ζώων X^a. Y^a. ^b ἢ om. X^a. ^c ἢ οὐ] ἢ οὐδὲ C^a. Y^a.
^d τ[τί δ C^a. ^e καὶ post γὰρ om. C^a. ^f καὶ οἱ ὀρνίθες C^a. Y^a. ^g δ om. X^a. ^h τὰ] καὶ τὰ C^a. ⁱ πλείονι C^a. Y^a. ^k τὰ] καὶ τὰ X^a. ^l οὐδὲ —οὐδὲ codices. ^m δασεῖς om. C^a. X^a. ⁿ πολυνούχων C^a.

έρχεται κατὰ τὴν ἔδραν. Ὁ δὲ ἄνθρωπος κύστιν τε ἔχει^α καὶ στενὸν τὸν καυλὸν ὡς κατὰ μέγεθος. Διὰ μὲν οὖν τὸ ἔχειν τοῦτο τὸ μόριον συνθλίβεται τὸ γεῶδες εἰς τὴν κύστιν (διὸ καὶ χρώζονται αἱ ἀμίδες ὑπ' αὐτοῦ), ^ο διὰ δὲ τὴν θερμότητα τοῦ τόπου συμπέττεται καὶ παχύνεται μᾶλλον, ἐμμένει δὲ καὶ αὐξάνεται διὰ τὴν στενότητα τοῦ οὐρητήρος· οὐ γὰρ ῥδυνάμενα τὰ γεῶδη ὑποστήματα ῥαδίως ὑπεξίεναι, πρὸς ἄλληλα ὑποστρεφόμενα ^ι λίθος γίνεται.

Διὰ τί οὐκ ἐρεύγεται τὰ ὑποζύγια, οὐδὲ οἱ βόες ^ι καὶ τὰ 44 κερατοφόρα, οὐδὲ οἱ ὄρνια; Ἡ διὰ ξηρότητα τῆς κοιλίας; Ταχὺ γὰρ ἀναλίσκεται τὸ ὑγρὸν καὶ διηθεῖται· ἐμμένοντος δὲ καὶ πνευματουμένου γίνεται ὁ ἐρευγμός. Τοῖς δὲ λοφούροις διὰ μῆκος τοῦ αὐχένος εἰς τὸ κάτω ὀρμᾷ τὸ πνεῦμα, διὸ ^ς καὶ ἀποψοφούσι μάλιστα. Οἱ ὄρνια δὲ καὶ τὰ κερατοφόρα οὐ ποιεῖ οὐδέτερον. Οὐδὲ ἐρεύγονται δὲ ὅσα μηρυκάζει, διὰ τὸ πολλὰς ἔχειν κοιλίας καὶ τὸν καλούμενον κεκρύφαλον· διὰ πολλῶν οὖν γίνεται καὶ ἄνω καὶ κάτω τῷ πνεύματι ἡ πορεία, καὶ φθάνει ἀναλίσκόμενον τὸ ὑγρὸν πρὶν ἐκπνευματωθῆναι καὶ ποιῆσαι ἢ ἐρυγεῖν ἢ ψοφῆσαι.

Διὰ τί, ὅσα μὲν ἡμερα τῶν ζώων ἐστί, πάντως καὶ ἄγρια, 45 ὅσα δὲ ἄγρια, οὐ πάντως ἡμερα; Καὶ γὰρ ἄνθρωποι που φαίνονται ἄγριοι ὄντες καὶ κύνες ἐν Ἰνδοῖς καὶ ἵπποι ^ι ἄλλοθι, ἀλλ' οὐ λέοντες ἡμεροὶ οὐδὲ παρδάλεις οὐδ' ἔχεις οὐδ' ἄλλα πολλὰ. Ἡ ὅτι ῥᾶον τὸ φαῦλον καὶ ^ι γενέσθαι ἐξ^α ἀρχῆς καὶ μεταβαλεῖν εἰς αὐτό; Ἡ γὰρ φύσις οὐχ ἡ πρώτη ἀλλ' ἡ ἐν τέλει ἐργώδης τυχεῖν εὐθύς. Διὸ πάντα καὶ τὰ ἡμερα ἄγρια γίνονται τὸ πρῶτον μᾶλλον ἢ ἡμερα, οἷον παιδίον ἢ ἀνὴρ παμφάγον καὶ τῷ θυμῷ ζῶν· ἀλλ' ἀσθενέστερα. Ὡσπερ οὖν καὶ ἐπὶ ^ω τῶν τῆς τέχνης ἔργων, οὕτως ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν τῆς φύσεως ἔργων. Καὶ ^ς γὰρ ἐπὶ τούτων³ πάντ' ἐστί φαύλως εἰργασμένα, καὶ πλείω τὰ φαῦλα, κλίνη

^ο διὰ τε X^a. ῥ δυνάμεθα C^a. ^ι γίνεται λίθος X^a. Y^a. ^ι καὶ] οὐδὲ C^a. ^ς καὶ ante ἀπ. om. C^a. Y^a. ^ι ἀλλαχόθι C^a, καὶ ἄλλοθι X^a. Y^a. ^ι γίνεσθαι X^a. ^ω τῆς τέχνης τῶν ἔργων X^a. ^ς γὰρ om. X^a.

καὶ ἱμάτιον καὶ ἄλλ' ὅτιοῦν. Καὶ ὁ μὲν ἐστὶ καλόν, λαβεῖν
 ἔστιν ἅπαν καὶ φαῦλον, ὃ δὲ φαῦλον, οὐ πᾶν καὶ καλόν, οἷον
 εἴ τις ἐπὶ τῶν ἀρχαίων γραφῶν καὶ ἀνδριαντοποιῶν Ἰσκοπεῖ
 τὰ ἔργα· οὐ γὰρ ἦν πώποτε οὐδαμῇ γραφὴ σπουδαία οὐδὲ
 4 ἀνδριάς, φαῦλα δὲ ἦν. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ φύσις φαῦλα μὲν
 πάντα ποιεῖ, καὶ πλείους καὶ πλείω, σπουδαῖα δ' ἐλάττω, καὶ
 οὐ πάντα δύναται. Τὸ δὲ ἡμερον βέλτιον, τὸ δὲ ἄγριον
 φαῦλον. Φύσει δὲ οὐ τῇ ἐξ ἀρχῆς, ἀλλ' ἐφ' ἣν οἶμαι ῥᾶον,
 ποιεῖ σπουδαῖα καὶ ἡμερα. Τὰ δὲ ἐναντία ἢ οὐδέποτε ἢ
 μόλις, καὶ ἐν τισι τόποις καὶ ἐν χρόνοις, ἢ ἀρτίου, ἢ ποτὲ
 5 ἐν τινι κράσει τοῦ ὄλου, γίνονται ἡμερα τὰ ζῶα πάντα. Τὸ
 δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν χυτῶν πάντων ἐστίν· ὅσα μὲν ^z γὰρ
 ἡμερα, καὶ ἄγρια, οὐ πάντα δὲ δύναται ἡμερουσθαι, ἀλλ'
 ὁμως εἰσὶν ἐν ἰδίᾳ χώρᾳ πρὸς πολλὰ ἰδίως ^a ἐχούσῃ, ὥστε
 ἡμελημένα καὶ ἄγρια κρείττω καὶ ἡμερώτερα φύεσθαι τῶν ἐν
 ἄλλῃ γεωργουμένων.

46 Διὰ τί τοῖς μὲν ἀνθρώποις οἱ ὀμφαλοὶ μεγάλοι γίνονται,
 τοῖς δ' ἄλλοις ζῴοις οὐ φανεροί; Ἡ διότι τοῖς μὲν διὰ τὸ
 πολὺν χρόνον εἶσω ^b μένειν ^c ἀφαναίνονται καὶ εὐθὺς τείνον-
 ται, ^d ὄλου δ' ^e ἐπανοιδούσι τὰ ἔλκη, διὸ ἐνιοὶ τῶν ὀμφαλῶν
 καὶ αἰσχίους εἰσὶν· ὁ δὲ ἄνθρωπος ἀτελὴς ἐξέρχεται, ὥστε
 ἔφυργοι καὶ ἄναιμοι οἱ ὀμφαλοὶ ἀκολουθοῦσιν. Ὅτι δὲ τὰ
 μὲν ^f τετελειωμένα τὰ δὲ ἀτελῆ ἐξέρχεται, σημεῖον ὅτι τὰ μὲν
 εὐθὺς δύναται ζῆν, τὰ δὲ παιδία ἐπιμελείας δεῖται.

47 Διὰ τί τὰ μὲν τῶν ζῴων ἅπαξ ὀχεύεται, τὰ δὲ πολλάκις,
 καὶ τὰ μὲν ὦρα ἔτους, τὰ δ' ὅτε ἔτυχεν, ἄνθρωπος μὲν ἀεί,
 τὰ δὲ ἄγρια οὐ πολλάκις, καὶ ὅς μὲν ἄγριος ἅπαξ, ἡμερος δὲ
 πολλάκις; Ἡ διὰ τὴν τροφήν καὶ ἀλέαν καὶ πόνον; Ἐν
 2 πλησμονῇ γὰρ Κύπρις. Ἐπειτα ^e τὰ αὐτὰ ἄλλοθι μὲν
 ἅπαξ τίκτει, ἄλλοθι δὲ πλεονάκις, οἷον τὰ πρόβατα ἐν Μα-
 γνησίᾳ καὶ Λιβύῃ τίκτει δῖς. Τὸ δ' αἴτιον ἢ πολυχρονία

γ ἰσκοπεῖ Υἂ. z γὰρ om. Cᵃ. a ἐχούσαι Χᵃ.Υᵃ. b ἐμμένειν Νᵃ.Υᵃ.
 c ἀφαναίνονται καὶ Cᵃ, ἀφαναὶ καὶ Νᵃ, ἀναφαίνονται καὶ Χᵃ. d ὄλου
 Υᵃ. e ἐπανοιδούσι Cᵃ. f τετελειωμένα Χᵃ. e τὰ om. Cᵃ.Υᵃ.

τοῦ τόκου· οὐ γὰρ ἐπιθυμεῖ ὅταν πλησθῇ, ὥσπερ οὐδὲ τροφῆς τὰ πλήρη. Τὰ δὲ ^hκυοῦντα ἤττον ὀχείας ἐπιθυμεῖ διὰ τὸ μὴ γίνεσθαι τὴν κάθαρσιν.

Διὰ τί τῶν ἀνθρώπων οἱ ἀραιοὺς ἔχοντες τοὺς ὀδόντας ⁴⁸ βραχύβιοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ; Ἡ ὅτι σημεῖον τοῦ ¹τὸ ὀστοῦν ^k πυκνὸν εἶναι; Ὡς ὁ ἐγκέφαλος ἀσθενὴς οὐκ εὐπνοῶν, ὥστε ὑγρὸς ὢν τὴν φύσιν ταχὺ σήπεται. Καὶ γὰρ τὰ ἄλλα μὴ κινούμενα καὶ ¹ἀπατμίζοντα. Διὸ καὶ ἄνθρωπος τὴν κεφαλὴν δασύτατον, καὶ τὸ ἄρρεν τοῦ θήλεος μακροβιώτερον διὰ τὰς ^m τροφάς. Δεῖ δὲ ἰδεῖν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

Διὰ τί δέ, ὅσοι τὴν διὰ ⁿ τῆς χειρὸς τομὴν ἔχουσι ⁿ δι' ⁴⁹ ὀλης, μακροβιώτεροι; Ἡ διότι τὰ ἀναρθρα βραχυβιώτατα, ὡς τὰ ^o ἐνυγρὰ; ^p Εἰ δὲ τὰ ἀναρθρα βραχύβια, δηλὸν ὅτι τὰ ἠρθρωμένα τοῦναντίον. Τοιαῦτα δὲ ^q ὦν καὶ τὰ φύσει ἀναρθρα μάλιστα ἠρθρωταί· τῆς δὲ χειρὸς τὸ εἶσω ^r ἀναρθρότατον.

Διὰ τί τῶν ζώων ἄνθρωπος ἢ μόνον ἢ μάλιστα διαστρέ- ⁵⁰ φεται; Ἡ ὅτι ἢ μόνον ἢ μάλιστα ληπτὸν ἐν τῇ νηπιότητι γίνεται, ὅτε καὶ διαστρέφεσθαι συμβαίνει πᾶσιν.

Διὰ τί τῶν ζώων ἄνθρωπος μάλιστα καπνίζεται; Ἡ ὅτι ⁵¹ μάλιστα δακρύει, ἢ δὲ ^s κάπνισις μετὰ δακρύου;

Διὰ τί ἵππος ἵππῳ χαίρει καὶ ἐπιθυμεῖ, ἄνθρωπος δὲ ⁵² ἀνθρώπῳ, καὶ ὅλως δὲ ^t τὰ συγγενῇ τοῖς συγγενέσι καὶ ὁμοίοις; Οὐ γὰρ δὴ ὁμοίως ὅτι ^v πᾶν ζῷον καλόν, ἢ δὲ ἐπιθυμία τοῦ καλοῦ. Ἔδει οὖν τὸ καλὸν ^w ἥδιον εἶναι. Νῦν δὲ μᾶλλον ^x οὐ πᾶν ^y κάλλος ἡδύ, ^z τὸ καλὸν καὶ τὸ ἡδύ. Οὐδὲ ^a πᾶσιν ἢ ἡδονὴ ἢ τὸ καλὸν ἡδύ, οἷον φαγεῖν ἢ πιεῖν· ἐστὶν ἥδιον ἐτέρῳ καὶ ἀφροδισιάσαι ἄλλῳ. Διότι μὲν οὖν ἕκαστον τῷ συγγενεῖ μιγνύμενον μάλιστα καὶ ἥδιστα ἀφρο-

^h δοκοῦντα X^a. ⁱ τὸ] τοῦτο C^a. ^k πυκνὸν om. C^a. ^l ἀπατμίζοντα C^a. ^m τροφάς pr. X^a, τροφάς C^a. Y^a. ⁿ τῆς et δι' om. C^a. ^o ἐνυγρὰ X^a. ^p ἢ X^a. ^q ὦν] ὄντα C^a. ^r ἀναρθρότερον X^a. ^s κάπνισις C^a. ^t τὰ συγγενῇ post ὁμοίοις X^a. ^v πᾶν K^a. O^a. s: ceteri σὺ. ^w ἥδιον X^a. ^x οὐ πᾶν K^a. O^a. s: ceteri λύπαις. ^y καλὸς Y^a, καλὸν K^a. O^a. ^z τὸ καλὸν Y^a. ^a πᾶσιν Q. Y^a: ceteri πᾶσα.

δισιάζει, ἄλλο πρόβλημα· ὅτι δὲ καὶ κάλλιστον, οὐκέτι ἀληθές. Ἄλλὰ ἡμεῖς τὸ εἰς τὴν συνουσίαν ἡδύ, ὅτι ὁ μὲν ³^b καλόν, ὅτι ἐπιθυμοῦντες χαίρομεν ὁρῶντες. Καίτοι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπιθυμιῶν ἔχει ὁμοίως· διψῶντες γὰρ ἥδιον ὁρῶσι τὸ πόμα. Τὸ μὲν οὖν πρὸς χρείαν τινὰ καλόν, οὐ καὶ μάλιστα ἐπιθυμοῦμεν, τοῦτο δοκεῖ ἥδιστον εἶναι, τὸ δὲ καθ' αὐτὸ οὐκέτι οὕτως. Σημεῖον δὲ τούτου· δοκοῦσι γὰρ ἡμῖν καὶ ἄνδρες καλοὶ εἶναι, πρὸς τὴν συνουσίαν ^c βλέψασιν. Ἀρ' οὖν οὕτως ὥστε καὶ ἡσθῆναι ὁρῶσι μᾶλλον τῶν εἰς συνουσίαν; Οὐδέν γε κωλύει, εἰ μὴ ἐπιθυμοῦντες τύχοιμεν. Οὕτω δὲ πόμα κάλλιον· εἰ γὰρ διψῶντες τύχοιμεν, ἥδιον ὀψόμεθα.

53 Διὰ τί ποτε τοῦ μὲν ἀνθρώπου τὰ ^d ἐμπροσθεν δασύτερα τῶν ὀπισθεν ἐστί, τῶν δὲ τετραπόδων τὰ ὀπισθεν; Ἡ ὅτι πάντα τὰ δίποδα τὰ ἐμπροσθεν ἔχει δασύτερα; Οἱ γὰρ ² ὄρνιθες τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖς ἀνθρώποις ἔχουσιν. Ἡ τὰ ἀσθενέστερα μᾶλλον αἰεὶ σκεπάζειν ἢ φύσις εἴωθεν, ἀσθενὲς δὲ ἕκαστόν ἐστί τινα τρόπον. Τῶν δὲ τετραπόδων ἀπάντων τὰ ὀπισθεν ἀσθενέστερά ἐστί τῶν ἐμπροσθεν διὰ τὸν τόπον· ὑπὸ γὰρ τῶν ψυχῶν καὶ καυμάτων μᾶλλον δυνατά ἐστί πάσχειν· τῶν δὲ ἀνθρώπων τὰ ἐμπροσθεν ἀσθενέστερά ἐστί καὶ τὸ αὐτὸ πέπονθεν.

54 Διὰ τί ^e ἄνθρωπος ^f τῶν ζώων ^g μάλιστα πτάρνυται; Ἡ ὅτι καὶ κορυζᾷ μάλιστα; Τούτου δ' αἰτίον ἐστίν ὅτι τοῦ θερμοῦ ὄντος περὶ τὴν καρδίαν καὶ πεφυκότος ἄνω φέρεσθαι τοῖς μὲν ἄλλοις ζώοις ἢ κατὰ φύσιν αὐτοῦ φορὰ ἐστίν ἐπὶ τοὺς ὤμους, ἐντεῦθεν δὲ ἐξ ἀνακλάσεως σχιζόμενον τὸ μὲν ἐπὶ ^h τὸν τράχηλον καὶ τὴν κεφαλὴν φέρεται αὐτοῦ, τὸ δὲ εἰς τὴν ράχιν καὶ τὴν ὀσφύν, διὰ τὸ ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας ² εἶναι ⁱ ταῦτα πάντα καὶ παρὰ τὴν βάσιν. Φερόμενον δὲ

^b καλόν om. C^a. ^c βλέψουσιν C^a. ^d ἐμπροσθε Y^a. ^e ὁ ἄνθρωπος C^a. ^f τῶν ἄλλων ζώων C^a. ^g μᾶλλον X^a, μάλιστα ante τῶν C^a. ^h τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ φέρεται C^a. ⁱ πάντα ταῦτα X^a, Y^a.

ὁμοίως τὸ σῶμα καὶ τὰ ὑγρά μερίζει εἰς αὐτὰ ὁμαλῶς· ἔπεται γὰρ τὰ ὑγρά τῷ θερμῷ. Διὸ οὐδὲ πάνυ κορυζᾷ τὰ τετράποδα ζῶα, οὐδὲ πτάρνυνται· ὁ γὰρ παταρμός ἢ πνεύματος ἀθρόου φορά ἐστίν, ὑγρῶν ἐξατμίζοντων τι μᾶλλον τοῦ σώματος, ἢ ὑγρῶν ἀπέπτων. Διὸ πρὸ τῶν κατάρρων 3 γίνεται, ἃ ^k οὐ συμβαίνει τοῖς ἄλλοις ζώοις, διὰ ^l τὸ τὴν τοῦ θερμοῦ φοράν ὁμαλίζειν ἐν αὐτῷ εἰς τὸ πρόσθεν καὶ ὀπισθεν. Τοῦ ^m δὲ ἀνθρώπου πρὸς ⁿ ὀρθῇ πεφυκός τις τῇ βάσει, καθάπερ τὰ φυτά, συμβαίνει τοῦ θερμοῦ φοράν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν γίνεσθαι πλείστην καὶ σφοδροτάτην. Φερόμενόν τε ἐνταῦθα ἀραιοὶ καὶ θερμαίνει τοὺς περὶ αὐτὴν πόρους. Ὅντες 4 δὲ τοιοῦτοι δεκτικοὶ γίνονται τῶν ὑγρῶν μᾶλλον ἢ οἱ κάτω τῆς καρδίας πόροι. Ὅταν οὖν συμβῇ ^o ἐξυγρανθῆναι μᾶλλον τοῦ δέοντος καὶ ^p καταψυγῆναι, ἔξωθεν συμβαίνει τὸ θερμόν, τροφήν τε ἔχον καὶ συσσελλόμενον ἐντός, αὔξεσθαι, αὔξανόμενον δὲ φέρεσθαι ἐπὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ πόρους· εἰς οὓς ἀκολουθοῦντα τὰ ὑγρά, ὄντα λεπτὰ καὶ ἄπεπτα, πληροὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς κατάρρους ποιεῖ, καὶ παταρμούς ὁμοίως. Ἐν γὰρ ταῖς ἀρχαῖς τῶν κατάρρων τὸ θερμόν 5 προαναφερόμενον τοῦ ὑγροῦ, καὶ πνευματοῦν τοὺς πόρους, τῇ ^r ἐκβολῇ τοῦ πνεύματος τοὺς παταρμούς ποιεῖ καὶ τῇ πρὸ τῶν ὑγρῶν ἀναγωγῇ, ἃ ἐστὶ λεπτὰ καὶ δριμέα. Διὸ καὶ συμβαίνει μετὰ τῶν τῆς κορυζῆς παταρμῶν ὑδατώδη ἀπομύττεσθαι. Πάντων δὲ τούτων ὀρμησάντων τὰ συνεχῇ καὶ 6 πάθος ἔχοντα ὑγρά ἐφίσταται αὐτοῖς, καὶ ἐμφράττει τοὺς περὶ τὴν κεφαλὴν ^q καὶ τὴν ῥίνα πόρους· ὀγκηρότερα γὰρ γινόμενα καὶ διατείνοντα ποιεῖ τοὺς περὶ τὴν κεφαλὴν ^r πόρους. Σημεῖον δὲ τὸ μήτ' ἐκτός ἢ δι' αὐτῶν πνεῦμα ἀφεῖσθαι. Διὸ οὔτε πτάρνυνται οὔτε ὀσφραίνονται οἱ κορυζῶν-7 τες. Οἱ δὲ ἄνευ κορυζῆς γινόμενοι διὰ μὲν τὰς αὐτὰς αἰτίας γίνονται, μικρὰς δὲ καὶ ἐλαφρὰς ἀρχὰς λαβόντες. Ὅστε

^k οὐ om. X^a. ^l τὸ om. C^a. ^m τε Y^a. ⁿ ὀρθῇ C^a. ^o ἐξυγρ-
σῆναι Y^a. ^p καταψυχῆναι C^a. ^q καὶ τὴν—κεφαλὴν om. C^a. ^r πό-
ρους X^a.

συναχθέντα τὰ ὑγρά τῷ θερμῷ, ἐκπνευματούμενα ὑπ' αὐτοῦ
8 δι' ὀλιγότητα, εἰσπίπτει κατὰ τὰς ρίνας. Ποιεῖ δὲ ⁸ τὸν
ψόφον τοῦ πνεύματος οὐχ ἥττον ἢ βία τῆς φορᾶς ἢ τὸ πλη-
θος αὐτοῦ. Ἐνεχθέντος γὰρ τοῦ θερμοῦ πρὸς ὀρθὴν πρὸς
τὸν ἐγκεφάλον καὶ προσπεσόντος αὐτῷ, ἀνακλᾶται ἐπὶ τὰς
ρίνας διὰ τὸ ^ι τοὺς ταύτη πόρους ἐκτὸς ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου
9 διατείνειν. Παρὰ φύσιν οὖν τῆς ἐκτὸς κλάσεως φορᾶς γινο-
μένης ἐπὶ τὰς ρίνας τῷ πνεύματι, σφοδρὰν συμβαίνει γίνε-
σθαι διὸ ποιεῖ τοὺς ψόφους. Τῶν δὲ ἄλλων ζῶων συμ-
βαίνει μάλιστα κορυζᾶν τοὺς ὄρνιθας διὰ τὸ μάλιστα ὁμοιό-
σχημον εἶναι ἀνθρώπῳ· ἥττον δὲ ἢ ἄνθρωπος πάσχει αὐτό,
ὅτι τὰ πολλὰ κάτω ἔχει τὴν κεφαλὴν διὰ τὸ τὴν νομὴν ἀπὸ
τῆς γῆς εἶναι.

55 Διὰ τί τὰ θαλάττια ζῶα τῶν ἐν τῇ γῇ μείζω καὶ εὐτρα-
φέστερά ^υ ἐστίν; Ἡ ὅτι ὁ ^ν ἥλιος καταδαπανῶν τὰ περιέ-
χοντα τὴν γῆν ἀφαιρεῖται τὴν τροφήν; Διὸ καὶ τὰ ^ω κατα-
κεκλειμένα εὐτραφέστερά ^υ ἐστίν. Πάντων οὖν τούτων ἀπῆλ-
λακται τὰ θαλάττια ζῶα.

56 Διὰ τί ποτε τὰ μὲν ἄλλα ζῶα πλεονάκεις τὴν ξηρὰν τρο-
φήν ἢ τὴν ὑγράν προσάγεται, ὁ δὲ ἄνθρωπος τὴν ὑγράν ἢ
τὴν ξηρὰν; Ἡ ^κ ὅτι φύσει ὁ ἄνθρωπος θερμότατον; Πλεί-
στης οὖν καταψύξεως δεῖται.

57 Διὰ τί οἱ εὐνούχοι οὐ γίνονται φαλακροί; Ἡ ὅτι πολὺν
ἔχουσι τὸν ἐγκεφάλον; Τοῦτο δὲ συμβέβηκεν αὐτοῖς διὰ τὸ
μὴ συγγίνεσθαι ταῖς γυναιξίν· ἢ γὰρ γονὴ ἐστίν ἀπὸ τοῦ
ἐγκεφάλου χωροῦσα διὰ τῆς ράχεως. Διὰ τοῦτο ^γ δὲ οὐ
δοκοῦσι καὶ οἱ βόες οἱ ἐκτομῖαι μεγάλα ^κ τὰ κέρατα ^α ἴσχειν,
ὅταν ἐκτμηθῶσιν. Δοκεῖ δὲ ἡ αὕτη αἰτία εἶναι καὶ ὅτι αἱ
γυναῖκες καὶ οἱ παῖδες οὐκ εἰσὶ φαλακροί.

58 Διὰ τί τὰ μὲν εὐθύς ^β δύνανται δι' αὐτῶν τρέφεσθαι μετὰ

⁸ τὸν om. C^a. ^ι τοὺς om. C^a. Y^a. ^υ εἰσιν utrobique C^a. ^ν ἥλιος
καὶ τὰ δαπανῶντα π. Y^a. ^ω κατακεκλειμένα C^a. Y^a, κατακεκλεισμένα X^a.
^κ διότι C^a. ^γ δὲ om. C^a. X^a. ^κ τὰ om. C^a. ^α ἔχειν C^a. X^a. ^β δυ-
νῶνται C^a.

τὴν γένεσιν, τὰ δὲ οὐ; Ἡ δσα ὀλιγοχροσιώτερα τῶν μνή-
μης δεκτικῶν; Διὸ ἅπαντα καὶ τελευτᾷ θάττον.

Διὰ τί ποτε ὁ μὲν ἄνθρωπος πλείω τὴν ὑποχώρησιν ποιεῖ- 59
ται ὅ τὴν ὑγρὰν τῆς ξηρᾶς, οἱ δὲ ἵπποι καὶ οἱ ὄνοι τὴν ξη-
ράν; Ἡ διότι ταῦτα μὲν τὰ ζῶα ^d πλείονι τροφῇ ^e χρῆται
τῇ ξηρᾷ, ὁ δὲ ἄνθρωπος ὑγρᾷ μᾶλλον ἢ τῇ ξηρᾷ; Πᾶσα
δὲ περίττωσις ἀπὸ τῆς τροφῆς ἐστὶ, καὶ ἀπὸ τῆς πλείονος
πλείω. Τὰ μὲν οὖν τῇ ὑγρᾷ μᾶλλον, τὰ δὲ τῇ ξηρᾷ ^d πλείονι ^a
τροφῇ χρῆται· διότι τὰ μὲν τῶν ζῴων ἐστὶ φύσει ξηρά, τὰ
δὲ ὑγρά. Τὰ μὲν οὖν τῇ φύσει ξηρὰ τῆς ὑγρᾶς μᾶλλον
ἐπιθυμεῖ (ταύτης ^f γὰρ ἐνδεέστερά εἰσι), τὰ δὲ ^g τῇ φύσει
ὕγρα τῆς ξηρᾶς· ταύτης γὰρ ἐνδεέστερα καθέστηκεν.

Διὰ τί ὄρνιθες καὶ ἄνθρωποι καὶ τῶν ζῴων τὰ ἀνδρεία 60
σκληρότερα; Ἡ ^h ὅτι ὁ θυμὸς μετὰ θερμότητος; Ὁ γὰρ
φόβος κατάψυξις. ⁱ Ὅσων οὖν τὸ αἷμα ἔνθερμόν ἐστι, καὶ
ἀνδρεία καὶ θυμοειδῆ· τὸ δὲ αἷμα τροφή. Ὅσα δὲ θερμῶ
ἄρδεται τῶν φνομένων, σκληρότερα πάντα.

Διὰ τί τέρατα τίκτουσι μάλιστα τὰ τετράποδα τὰ μὴ 61
μεγάλα, ἄνθρωπος δὲ καὶ τὰ μεγάλα ἥττον, οἷον ἵπποι καὶ
ὄνοι; Ἡ ὅτι πολύγονα ταῦτα, οἷον κύνες καὶ ὄες καὶ αἰγες
καὶ πρόβατα, πολὺ μᾶλλον τῶν μεγάλων, ἐκείνων δὲ τὰ μὲν
ὅλως μονοτόκα, τὰ δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. Τὰ δὲ τέρατα ^k γί-
νεται ^l ἐπαλλαττόντων τῶν σπερμάτων ἀλλήλοις καὶ συγ-
χεομένων ἐν τῇ ἐξόδῳ τῆς γονῆς ἢ ἐν τῇ μίξει τῇ ἐν ^m τῇ
ⁿ ὑστέρᾳ τῆς θηλείας. Διὸ καὶ ὄρνιθες αὐτὰ ποιοῦσιν· τὰ
γὰρ φᾶ ^o δίδυμα τίκτουσι, τὰ δὲ τέρατα ἐκ τῶν διδύμων γίνε-
ται, ὧν ἡ ^p λέκιθος τῷ ὕμειν ^q οὐ διαιρεῖται.

Διὰ τί ἡ κεφαλὴ δασεῖα τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον τοῦ ἄλ- 62
λου σώματος καὶ οὐ κατὰ λόγον, τοῖς δὲ ἄλλοις ζῴοις τούν-

^c τῆς ξηρᾶς τὴν ὑγρὰν X^a. ^d πλείονι τῇ τροφῇ utrobique X^a. ^e χρῆ-
ται om. Ca. X^a. Y^a. ^f γὰρ] δὲ Ca. ^g τῇ om. Ca. Y^a. ^h ὅτι om. Ca.
ⁱ ὅσων Ca. ^k γίνονται X^a. Y^a. ^l ἐπ' ἐλαττόνων sp. Ca. ^m τῇ ante
ὑστέρα om. Ca. Y^a. ⁿ ὑστέρα om. Ca. X^a. Y^a. ^o δίδυμα om. Ca. X^a. Y^a.
^p λέκιθος Ca. X^a. ^q οὐ om. Ca.

αντίον; Ἡ ὅτι καὶ τῶν ἄλλων τὰ μὲν εἰς ὀδόντας ἐκδίδωσι καθ' ὑπερβολὴν τῆς τροφῆς, τὰ δὲ εἰς κέρατα, τὰ δὲ εἰς τρίχας; Ὅσα μὲν εἰς κέρατα, ἦττον τὴν κεφαλὴν ἔχει δασεῖαν· ἵκεῖ γὰρ ἀνήλωται· ὅσα δὲ εἰς ὀδόντας, μᾶλλον μὲν τῶν κερατοφόρων (ἔχει γὰρ λοφιάν), ἦττον δὲ τῶν τοιούτων, οἷον ὀρνέων. Ἐχουσι γὰρ ταῦτα καὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων· ὃ ἐκείνοις πολλαχῇ διὰ πλῆθος, αὐτοῦτο εἰς κεφαλὴν ἐκδίδωσιν· οὐδὲ γὰρ οὐδὲν ἔχει, οὐδὲ πολὺ οὕτως ὥστε πανταχῇ.

63 Διὰ τί ἄνθρωπος μόνος τῶν ζῴων πολιὰς ἔχει; Ἡ ὅτι τὰ μὲν πλείστα τῶν ζῴων ῥυάδα τὴν τρίχα ἀνὰ πᾶν ἔτος ἔχει, οἷον ἵππος, βούς, ἔνια δὲ ῥυάδα μὲν οὐκ ἔχει, βραχύβια δὲ εἰσι, καθάπερ πρόβατον καὶ ἄλλα· οὗ ἡ θριξὶς ὥσπερ οὐ γηράσκουσα οὐδὲ πολιοῦται. Ὁ δὲ ἄνθρωπος οὐτε ῥυάδα ἔχει τὴν τρίχα, μακρόβιον τέ ἐστιν, ὥστε ὑπὸ τοῦ χρόνου x πολιοῦται.

64 Διὰ τί, ὅσοις τὰ ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ κάτω μεῖζονα ἢ τὰ πρὸς τὰ στήθη, βραχύβιοι καὶ ἀσθενεῖς; Ἡ ὅτι ἡ κοιλία ψυχρὰ διὰ μικρότητα, ὥστε οὐ πεπτική ἀλλὰ περιττωματική; Οἱ δὲ τοιοῦτοι y νοσακεροί.

65 Διὰ τί τὰ μὲν γίνεται τῶν ζῴων οὐ μόνον ἐξ ἀλλήλων ἀλλὰ καὶ αὐτόματα, τὰ δ' ἐξ ἀλλήλων μόνον, οἷον ἄνθρωπος καὶ ἵππος; Ἡ καὶ εἰ z καὶ μὴ δι' ἑτέρας αἰτίας, ἀλλ' ὅτι τοῖς μὲν a ὀλίγος ὁ χρόνος τῆς γενέσεως, ὥστε ἡ γεννητικὴ ὥρα ὑπερτείνει καὶ ἐνδέχεται γενέσθαι ἐν τῇ μεταβολῇ τῶν b ὥρων, τῶν δὲ c πολὺ ἡ γένεσις ὑπερτείνει. Ἐνιαύσιοι γὰρ ἢ δεκάμηνοί εἰσιν· ὥστε ἀνάγκη γίνεσθαι ἢ ἐξ ἀλλήλων γίνεσθαι.

66 Διὰ τί τῶν Αἰθιοπῶν οἱ μὲν ὀδόντες λευκοί, καὶ λευκότεροι d ἢ τῶν ἄλλων, οἱ δὲ ὄνυχες οὐκέτι; Ἡ οἱ μὲν ὄνυχες,

† ἐκεῖθεν Ca.

α αὐτῶ Yα.

τ οὐδὲ—οὐδὲ] malim οὔτε—οὔτε.

ν codices οὐδὲ. ϖ φνάδα Ca.Yα.

x παλαιοῦται Ca.Yα. y νοσακαίροι Ca.Yα, νοσεροί Xα.

z καὶ post εἰ om. Ca.

a ὀλίγοις Ca.Xα.Yα.

b μερῶν Ca. c πολλῇ Ca. d ἢ οἱ τῶν Xα.

ὅτι καὶ τὸ δέρμα μέλαν, καὶ μελάντερον ἢ τῶν ἄλλων, οἱ δὲ ὄνυχες ἐκ τοῦ δέρματος φύονται. Οἱ δὲ ὀδόντες λευκοὶ διὰ τί; Ἡ ὅτι ἐξ ^ο ὧν ^ι τὸ ὑγρὸν ἐξάγει ὁ ἥλιος ἄνευ τοῦ ^ε ἐπιβάπτειν, λευκαίνεται, οἶον καὶ τὸν κηρόν; Τὸ μὲν οὖν δέρμα ἐπιβάπτει, τοὺς δὲ ὀδόντας οὐκ ἐπιβάπτει, ἀλλὰ τὸ ὑγρὸν διὰ τὴν ἀλέαν ἐξατμίζεται ἐξ αὐτῶν.

Διὰ τί τὰ μὲν ἀφαιρουμένης τῆς κεφαλῆς ἀποθνήσκει 67 εὐθὺς ἢ ταχύ, τὰ δὲ οὐ; Ἡ ὅσα ἄναιμα καὶ ὀλιγότροφα, τοῦτο πάσχει; Οὔτε τροφῆς γὰρ δεῖται ταχύ, οὔτε ἐγγχεῖται αὐτῶν τὸ θερμὸν ἐν τῷ ὑγρῷ, ὧν ἄνευ οὐχ οἶόν τε ζῆν τοῖς ἐναίμοις. Τούτοις δὲ οἶόν τέ ἐστίν· ἀπνευστί ζῆν γὰρ δύνανται πολὺ μᾶλλον. Ἡ δὲ αἰτία ἐν ἐτέροις εἴρηται.

IA. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΦΩΝΗΣ.

Διὰ τί τῶν αἰσθήσεων ἐκ γενετῆς μάλιστα τὴν ἀκοὴν πηροῦνται; Ἡ ὅτι ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς εἶναι δόξειεν ἂν ἢ τε ἀκοὴ καὶ ἡ φωνή; Ῥᾶστα δὲ δοκεῖ διαφθείρεσθαι ἡ διάλεκτος οὕσα εἶδος φωνῆς, καὶ χαλεπώτατα ἐπιτελείσθαι. Σημεῖον δὲ ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι πολὺν χρόνον ἐνεοὶ ἐσμεν· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ὅλως οὐδὲ λαλοῦμεν οὐδέν, ^h εἶτα ὁψέ ποτε ψελλίζομεν. Διὰ τε τὸ τὴν διάλεκτον εὐφθαρτον εἶναι, τὴν ⁱ αὐτὴν δὲ ἀρχὴν ἀμφοτέρων εἶναι καὶ τῆς διαλέκτου (φωνὴ γάρ τις καὶ τῆς ἀκοῆς ὥσπερ καὶ εἰ συμβεβηκότος), ῥᾶστα τῶν αἰσθήσεων φθείρεται, ^k καὶ οὐ καθ' αὐτήν, ἡ ἀκοή. Τεκμήριον δὲ ἔστι καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ζῶων λαβεῖν, ^l ὅτι παντελῶς εὐφθαρτός ἐστιν ἡ ἀρχὴ τῆς διαλέκτου· λαλεῖ γὰρ οὐθὲν τῶν ἄλλων ζῶων πλὴν ἀνθρώπου, καὶ οὗτοι δὲ ὁψέ ποτε, καθάπερ εἴρηται.

Διὰ τί οἱ κωφοὶ πάντες διὰ τῶν ῥινῶν φθέγγονται; Ἡ 2 διὰ τὸ ἐγγυὲς τοῦ εἶναι ἐνεοῦς εἶναι; Οἱ δὲ ἐνεοὶ ^m λαλοῦσι διὰ τῶν ῥινῶν· ταύτῃ γὰρ αὐτῶν ⁿ ἐκπίπτει τὸ πνεῦμα διὰ

^ο ὧν] ὧν μὲν C^a. ^ι ὁ ἥλιος τὸ ὑγρὸν ἐξάγει X^a. ^ε ἐπιβάπτειν C^a.

^h εἶτα—ψελλίζομεν post ἐσμεν X^a. ⁱ αὐτὴν om. X^a, γ, αὐτὴν—εἶναι om. C^a. ^k καὶ om. C^a. ^l ὅτι—ζῶων om. C^a. ^m καλοῦσι X^a.

ⁿ ἐκπίπτει C^a.

αντίον; ^αἩ ὅτι καὶ τῶν ἄλλων τὰ μὲν εἰς ὀδόντας ἐκδίδωσι καθ' ὑπερβολὴν τῆς τροφῆς, τὰ δὲ εἰς κέρατα, τὰ δὲ εἰς τρίχας; ^υὍσα μὲν εἰς κέρατα, ἤττον τὴν κεφαλὴν ἔχει δασεῖαν· ^ιἐκεῖ γὰρ ἀνήλωται· ὅσα δὲ εἰς ὀδόντας, μᾶλλον μὲν τῶν κερατοφόρων (ἔχει γὰρ λοφιάν), ἤττον δὲ τῶν τοιούτων, οἷον ὀρνέων. ^ωἘχουσι γὰρ ταῦτα καὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων· ^θἐκείνοις πολλαχῇ διὰ πλῆθος, ^ατούτο εἰς κεφαλὴν ἐκδίδωσιν· ^ιοὐδὲ γὰρ οὐδὲν ἔχει, οὐδὲ πολὺ οὕτως ὥστε πανταχῇ.

63 Διὰ τί ἄνθρωπος μόνος τῶν ζώων πολιὰς ἔχει; ^αἩ ὅτι τὰ μὲν πλείστα τῶν ζώων ῥυάδα τὴν τρίχα ἀνὰ πᾶν ἔτος ἔχει, οἷον ἵππος, βοῦς, ἔνια δὲ ῥυάδα μὲν οὐκ ἔχει, βραχύβια δὲ εἰσι, καθάπερ πρόβατον καὶ ἄλλα· οὗ ἡ θριξ ὥσπερ οὐ γηράσκουσα οὐδὲ πολιοῦται. ^ιὉ δὲ ἄνθρωπος ^ωοὔτε ^ωῥυάδα ἔχει τὴν τρίχα, μακρόβιον τέ ἐστιν, ὥστε ὑπὸ τοῦ χρόνου ^απολιοῦται.

64 Διὰ τί, ὅσοις τὰ ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ κάτω μείζονα ἢ τὰ πρὸς τὰ στήθη, βραχύβιοι καὶ ἀσθενεῖς; ^αἩ ὅτι ἡ κοιλία ψυχρὰ διὰ μικρότητα, ὥστε οὐ πεπτική ἀλλὰ περιττωματική; Οἱ δὲ τοιοῦτοι ^ινοσακεροί.

65 Διὰ τί τὰ μὲν γίνεται τῶν ζώων οὐ μόνον ἐξ ἀλλήλων ἀλλὰ καὶ αὐτόματα, τὰ δ' ἐξ ἀλλήλων μόνον, οἷον ἄνθρωπος καὶ ἵππος; ^αἩ καὶ εἰ ^ακαὶ μὴ δι' ἐτέρας αἰτίας, ἀλλ' ὅτι τοῖς μὲν ^αὀλίγος ὁ χρόνος τῆς γενέσεως, ὥστε ἡ γεννητικὴ ὥρα ὑπερτείνει καὶ ἐνδέχεται γενέσθαι ἐν τῇ μεταβολῇ τῶν ^βώρων, τῶν δὲ ^γπολὺ ἡ γένεσις ὑπερτείνει. ^δἘνιαύσιοι γὰρ ἢ δεκάμηνοι εἰσιν· ὥστε ἀνάγκη γίνεσθαι ἢ ἐξ ἀλλήλων γίνεσθαι.

66 Διὰ τί τῶν Αἰθιοπῶν οἱ μὲν ὀδόντες λευκοί, καὶ λευκότεροι ^δἢ τῶν ἄλλων, οἱ δὲ ὄνυχες οὐκέτι; ^αἩ οἱ μὲν ὄνυχες,

^ι ἐκείθεν C^a.^α τούτω Y^a.^ι οὐδὲ—οὐδὲ] malim οὐτε—οὐτε.^ν codices οὐδὲ.^ω φρυάδα C^a.Y^a.^α παλιοῦται C^a.Y^a.^ι νοσακαίροιC^a.Y^a, νοσεροί X^a.^α καὶ post εἰ om. C^a.^α ὀλίγοις C^a.X^a.Y^a.^β μερῶν C^a.^γ πολλῇ C^a.^δ ἢ οἱ τῶν X^a.

ὅτι καὶ τὸ δέρμα μέλαν, καὶ μελάντερον ἢ τῶν ἄλλων, οἱ δὲ ὄνυχες ἐκ τοῦ δέρματος φύονται. Οἱ δὲ ὀδόντες λευκοὶ διὰ τί; Ἡ ὅτι ἐξ ^ο ὧν ^ι τὸ ὑγρὸν ἐξάγει ὁ ἥλιος ἄνευ τοῦ ^ε ἐπιβάπτειν, λευκαίνεται, οἷον καὶ τὸν κηρόν; Τὸ μὲν οὖν δέρμα ἐπιβάπτει, τοὺς δὲ ὀδόντας οὐκ ἐπιβάπτει, ἀλλὰ τὸ ὑγρὸν διὰ τὴν ἀλέαν ἐξατμίζεται ἐξ αὐτῶν.

Διὰ τί τὰ μὲν ἀφαιρουμένης τῆς κεφαλῆς ἀποθνήσκει 67 εὐθὺς ἢ ταχύ, τὰ δὲ οὐ; Ἡ ὅσα ἄναιμα καὶ ὀλιγότροφα, τοῦτο πάσχει; Οὔτε τροφῆς γὰρ δεῖται ταχύ, οὔτε ἐγγχεῖται αὐτῶν τὸ θερμὸν ἐν τῷ ὑγρῷ, ὧν ἄνευ οὐχ οἷόν τε ζῆν τοῖς ἐναίμοις. Τούτοις δὲ οἷόν τε ἐστίν· ἀπνευστί ζῆν γὰρ δύνανται πολὺ μᾶλλον. Ἡ δὲ αἰτία ἐν ἐτέροις εἴρηται.

ΙΑ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΦΩΝΗΣ.

Διὰ τί τῶν αἰσθήσεων ἐκ γενετῆς μάλιστα τὴν ἀκοὴν πηροῦνται; Ἡ ὅτι ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς εἶναι δόξειεν ἂν ἢ τε ἀκοὴ καὶ ἡ φωνή; Ῥᾶστα δὲ δοκεῖ διαφθεῖρεσθαι ἡ διάλεκτος οὐσα εἶδος φωνῆς, καὶ χαλεπώτατα ἐπιτελεῖσθαι. Σημεῖον δὲ ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι πολὺν χρόνον ἐνεοὶ ἐσμεν· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ὅλως οὐδὲ λαλοῦμεν οὐδέν, ^h εἴτα ὁψέ ποτε ψελλίζομεν. Διὰ τε τὸ τὴν διάλεκτον εὐφθαρτον εἶναι, τὴν ^ι αὐτὴν δὲ ἀρχὴν ἀμφοτέρων εἶναι καὶ τῆς διαλέκτου (φωνὴ γάρ τις καὶ τῆς ἀκοῆς ὥσπερ καὶ εἰ συμβεβηκότος), ῥᾶστα τῶν αἰσθήσεων φθείρεται, ^k καὶ οὐ καθ' αὐτήν, ἡ ἀκοή. Τεκμήριον δὲ ἐστὶ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ζῳῶν λαβεῖν, ^ι ὅτι παντελῶς εὐφθαρτός ἐστιν ἡ ἀρχὴ τῆς διαλέκτου· λαλεῖ γὰρ οὐθὲν τῶν ἄλλων ζῳῶν πλὴν ἀνθρώπου, καὶ οὗτοι δὲ ὁψέ ποτε, καθάπερ εἴρηται.

Διὰ τί οἱ κωφοὶ πάντες διὰ τῶν ῥινῶν φθέγγονται; Ἡ 2 διὰ τὸ ἐγγὺς τοῦ εἶναι ἐνεοὺς εἶναι; Οἱ δὲ ἐνεοὶ ^m λαλοῦσι διὰ τῶν ῥινῶν· ταύτῃ γὰρ αὐτῶν ⁿ ἐκπίπτει τὸ πνεῦμα διὰ

^ο ὧν] ὧν μὲν C^a. ^ι ὁ ἥλιος τὸ ὑγρὸν ἐξάγει X^a. ^ε ἐπιβάπτειν C^a.
^h εἴτα—ψελλίζομεν post ἐσμεν X^a. ^ι αὐτὴν om. X^a, γ, αὐτὴν—εἶναι om. C^a. ^k καὶ om. C^a. ^ι ὅτι—ζῳῶν om. C^a. ^m καλοῦσι X^a.
ⁿ ἐκπίπτει C^a.

τὸ τῷ στόματι μεμικέναι. Μεμύκασι δέ, ὅτι οὐθὲν εἰς φωνὴν χρῶνται τῇ γλώττῃ.

3 Διὰ τί μεγαλόφωνοι ὁ πάντες εἰσὶν οἱ θερμοὶ τὴν φύσιν; Ἡ ὅτι ἀνάγκη καὶ ἀέρα πολὺν ^α καὶ ψυχρὸν ^Γ ἐν τοῦτοις εἶναι; Ἐλκει γὰρ ^α τὸ πνεῦμα τὸ θερμὸν ^Γ πρὸς ^ν ἑαυτὸ καὶ ἀέρα, καὶ ^ϛ πλείω τὸ πλείον. Ἡ δὲ μεγάλη φωνὴ γίνεται ἐν τῷ πολὺν ἀέρα κινεῖν, ^κ καὶ ὀξεία ἐν τῷ ταχέως βαρεῖα δὲ ^ι ἢ ἐν τῷ ^κ βραδέως.

4 Διὰ τί οἱ κωφοὶ πάντες διὰ τῶν ρίνων φθέγγονται; Ἡ διὰ τὸ βιαιότερον πνεῖν τοὺς κωφοὺς; Ἐγγὺς γὰρ τοῦ ἐνεοῖ εἶναι εἰσὶν. Δίστανται οὖν τῶν μυκτῆρων ὁ πόρος ὑπὸ ^α τοῦ πνεύματος οἱ τοιοῦτοι δὲ διὰ ρίνων φθέγγονται.

5 Διὰ τί εὐκολώτερα τὰ τῆς νυκτός; Ἡ ὅτι μᾶλλον ἡρεμία διὰ τὴν τοῦ θερμοτάτου ἀπουσίαν; Διὸ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺν ^β ἀταρακτότερα. Ὁ γὰρ ἥλιος ὁ κινῶν.

6 Διὰ τί πόρρωθεν αἱ φωναὶ ὀξύτεραι δοκοῦσιν εἶναι; Οἱ γοῦν μιμούμενοι τοὺς σφόδρα πόρρω ὄντας καὶ βοῶντας ὀξὺ φθέγγονται καὶ ὅμοιον τοῖς ἀπηχοῦσιν, καὶ τῆς ἡχοῦς ὀξύτερος φαίνεται ὁ ψόφος. Ἔστι δὲ πόρρω ἀνακλάται γάρ. Οὐκοῦν ἐπεὶ ὀξὺ μὲν ἐν ψόφῳ τὸ ταχύ, ^ε βαρὺ δὲ τὸ βραδύ, ^α ἔδει ^δ βαρυτέρας πόρρωθεν φαίνεσθαι τὰς φωνάς. Τὰ γὰρ αὐ φερόμενα πάντα βραδύτερον ὁ φέρεται ὅσῳ ^αν ἀπέχη τῆς ἀρχῆς πλείον, καὶ τέλος πίπτει. Πότερ' οὖν ὅτι οἱ μιμούμενοι ἀμενηνῇ τῇ φωνῇ μιμοῦνται, καὶ λεπτήν τὴν πόρρωθεν φωνήν; Λεπτὴ δὲ βαρεῖα οὐκ ἔστιν, οὐδὲ ^Γ μικρὸν καὶ ἀμενηνὸν φθέγγεσθαι βαρὺ ἀλλ' ὀξὺ ἀνάγκη. Ἡ οὐ μόνον οἱ μιμούμενοι διὰ τοῦτο μιμοῦνται, ἀλλὰ καὶ οἱ ψόφοι αὐτοὶ ὀξύτεροι γίνονται; Αἴτιον δὲ ὅτι ὁ ἀῆρ ^ε ὁ φερόμενος ποιεῖ

ὁ πάντες εἰσὶν om. Y^a. φύσιν ὄντες ἢ Y^a. α καὶ ante ψ. om. Y^a. Γ ἐν τοῦτοις ante ἀέρα Y^a. β τὸ πν. τὸ θ.] θερμὸν καὶ πνεῦμα C^a. X^a. Y^a. Γ πρὸς—ἀέρα om. Y^a. ν αὐτὸ X^a, ἑαυτῶ C^a. ϛ πλείω τὸ πλείον] ποιεῖ πλείω Y^a. κ καὶ ὀξεία] ὀξεία δὲ Y^a. ι ἢ om. Y^a. κ βραδέως v: ceteri βαρείως. α τοῦ om. Γ. β ἀταραχώτερα v. γ βραχὺ δὲ τὸ βαρὺ C^a. X^a Y. Γ. δ βαρυτέρας codices. ε φαίνεται C^a. Γ μικρὸν] λεπτὸν C^a. ε ὁ post ἀῆρ om. X^a.

τὸν ψόφον· καὶ ὥσπερ τὸ πρῶτον ^h ψοφεῖ τὸ κινῆσαν τὸν
 ἀέρα, οὕτω ⁱ δεῖ πάλιν ποιῆσαι τὸν ἀέρα αἰεῖ ἄλλον κινούμεντα
 εἶναι, ^k τὸ δὲ κινούμενον. Διὸ ὁ ψόφος συνεχῆς, ὅτι αἰεῖ ⁴
 ἐκδέχεται ^l κινούμεντα κινῶν, ἕως ἂν ἀπομαρανθῇ, ὃ ἐπὶ τῶν
 σωματίων ἐστὶ τὸ πεσεῖν, ὅταν μηκέτι δύνηται ὠθεῖν ὁ ἀήρ
 ἔνθα μὲν τὸ βέλος ἔνθα δὲ τὸν ἀέρα. Ἡ μὲν γὰρ φωνὴ
 γίνεται ἢ συνεχῆς ἀέρος ὠθουμένου ὑπ' ἀέρος, τὸ δὲ βέλος
 φέρεται σώματος ὑπ' ἀέρος κινουμένου. Ἐνταῦθα μὲν οὖν ⁵
 αἰεῖ τὸ αὐτὸ φέρεται σῶμα, ἕως ἂν καταπέσῃ, ἐκεῖ δὲ αἰεῖ
 ἕτερος ἀήρ. Καὶ πρῶτον ἐλάττω θάττον ^m μὲν κινεῖται,
 ἐπ' ⁿ ὀλίγον δέ. Διὸ πόρρω ὀξύτεραι καὶ λεπτότεραι αἱ
 φωναί. ^o Τὸ γὰρ θάττον ὀξύ, ὥσπερ καὶ διηπόρηται.
^p Ὡσπερ ἡ αὐτὴ αἰτία δι' ἣν καὶ οἱ μὲν παῖδες καὶ οἱ κά-
 μνοντες ὀξύ φθέγγονται, οἱ δὲ ἄνδρες καὶ οἱ ὑγιαίνοντες
 βαρὺ. Τὸ δὲ τοῖς ἐγγὺς μὴ ἐπίδηλον εἶναι τὴν φωνὴν ^q ἢ
 βαρυτέραν ἢ ὀξύτεραν γινομένην, καὶ ὅπως μὴ ὁμοίως ἔχειν
 τοῖς ^r ῥιπτομένοις βάρεσιν, αἴτιον ὅτι τὸ μὲν ^s ῥιφθὲν ^t ἐν
 φέρεται αἰεῖ τὸ αὐτό, ὃ δὲ ψόφος ἀήρ ἐστὶν ὠθούμενος ὑπὸ
 ἀέρος. Διὸ καὶ τὸ μὲν εἰς ἓν πίπτει, ἡ δὲ φωνὴ ^u πανταχῇ,
 ὥσπερ ἂν εἰ τὸ ^v ῥιφθὲν ἅμα φερόμενον ἀπείρως θρυφθεῖη,
 καὶ ἔτι εἰς τοῦπισθεν.

Διὰ τί αἱ νεηλιφεῖς οἰκίαι μᾶλλον ἡχοῦσιν; Ἡ ὅτι ⁷
 μᾶλλον ἀνάκλασις γίνεται διὰ τὴν λειότητα; Δειότεραι δὲ
 διὰ τὸ ἀρραγές καὶ ^w τὸ συνεχές. Δεῖ δὲ μὴ παντελῶς
 ὑγραν ἄλλ' ἤδη ξηρὰν λαμβάνειν· ἀπὸ πηλοῦ γὰρ οὐκ ἔστιν
 ἀνάκλασις. Διὰ ταῦτα ^x γὰρ καὶ τὰ κονιάματα μᾶλλον ἡχεῖ.
 Συμβάλλεται δὲ ἴσως καὶ ἡ ἀκίνησις τοῦ ἀέρος· ὁ ἀέρος γὰρ
 ἰὼν μᾶλλον ἀποπλήττεται τὸν προσκίπτοντα.

Διὰ τί, ἐάν τις πίθον καὶ κεράμια κενὰ κατορύξῃ καὶ πω- 8

^h ψοφοί X^a, ψοφῇ C^a. ⁱ δὴ C^a. ^k τὸν C^a.r. ^l κινοῦντι C^a.X^a.Y^a.
^m μὲν om. C^a. ⁿ ὀλίγον] ἐλάττω X^a. ^o τὸ] τοῖς X^a.r. ^p ὥστε?
^q ῥιπτομένοις C^a.Y^a. ^r ῥιφθὲν utrobique C^a. ^s ἐν] αἴτιον X^a. an forte
 ἐν τι δὴν? ^t πανταχοῦ X^a. ^u τὸ post καὶ om. r. ^x γὰρ] δὲ Y^a. et
 rc. X^a. ^y ἀθρόον X^a.

μάση, μᾶλλον ἤχει τὰ οἰκήματα, καὶ ἐὰν φρέαρ ἢ λάκκος ἢ ἐν τῇ οἰκίᾳ; ^αἩ ὅτι ἐπεὶ ἀνάκλασις ἢ ἡχώ, δεῖ περιελημμένον ἀθρόον εἶναι τὸν ἀέρα, καὶ ἔχειν πρὸς ὃ ἀνακλασθήσεται, προσπίπτον πυκνὸν καὶ λεῖον; Οὕτω γὰρ μάλιστα ἡχος γίνεται. Τὸ μὲν οὖν φρέαρ καὶ ^αὁ λάκκος ἔχει τὴν στενότητα καὶ τὴν ἄθροισιν, οἱ δὲ πίθοι καὶ τὰ κεράμια καὶ τὴν πυκνότητα τῶν περιεχόντων, ὥστε ἐξ ἀμφοτέρων τὸ συμβαῖνον. Καὶ γὰρ τὰ κοῖλα μᾶλλον ἤχει διὰ τοῦτο καὶ ὁ χαλκὸς μάλιστα τῶν ἄλλων. Ὅτι δὲ κατορωρυγμένα, οὐθὲν ἄτοπον· ἡ γὰρ φωνὴ φέρεται κάτω οὐχ ἥττον. Ὅλως ^βδὲ πανταχῇ δοκεῖ καὶ κύκλῳ φέρεσθαι.

9 Διὰ τί δὲ μᾶλλον, ἐὰν κατορύξη τις, ἤχει, ἢ ἐὰν μὴ; Ἡ ὅτι περιστεγόμενα μᾶλλον εἰς αὐτὰ δέχεται καὶ κατέχει τὸν ἀέρα; Συμβαίνει δὲ καὶ τὴν πληγὴν σφοδροτέραν γίνεσθαι.

10 Διὰ τί τὸ ὕδωρ τὸ ψυχρὸν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀγγείου ἐκχεόμενον ὀξύτερον ποιεῖ τὸν ψόφον; Ἡ ὅτι ^εθάπτων ἢ φορᾷ; Βαρύτερον γάρ. Ἡ δὲ ^δθάπτων ὀξύτερον ποιεῖ τὸν ψόφον. Τὸ ^εδὲ θερμὸν καὶ τῇ μανότητι καὶ τῇ ἀναφορᾷ κομφίζει. Παρόμοιον δὲ ὅτι καὶ αἱ δᾶδες καιόμεναι ἀσθενεστέραν τὴν πληγὴν ποιοῦσιν.

11 Διὰ τί τοῖς ἡγρυνπηκόσιν ἢ φωνὴ τραχυτέρα; Ἡ διότι ὑγρότερον τὸ σῶμα διὰ τὴν ἀπεψίαν, καὶ οὐχ ἥκιστα περὶ τὸν ἄνω τόπον, διὸ καὶ βάρος ἐν τῇ κεφαλῇ· ὑγρόότητός τε περὶ τὸν βρόγχον οὔσης ἀνάγκη καὶ τραχυτέραν εἶναι τὴν φωνήν. Ἡ μὲν γὰρ τραχύτης διὰ τὴν ἀνωμαλίαν, ἡ δὲ βαρύτης διὰ τὴν ἔμφραξιν· βαρυτέρα γὰρ ἢ ^εφορᾷ.

12 Διὰ τί μετὰ τὰ σιτία τάχιστα ἀπορρήγνυνται ἢ φωνή; Ἡ ὅτι κοπτόμενος μὲν ὁ τόπος ἐκθερμαίνεται, θερμαινόμενος δὲ ἔλκει τὴν ὑγρότητα; Πλείων δὲ αὕτη καὶ ἐτοιμοτέρα διὰ τὴν προσφορὰν.

13 Διὰ τί οἱ κλαίοντες ὀξὺ φθέγγονται, οἱ δὲ γελῶντες

^α ἢ om. Ca. Xa. Ya. ^α ὁ om. Ca. ^β δέ] δὲ καὶ Ca. ^ε θάπτων Ca. Xa. Ya. ^δ θάπτων Ca. Xa. ^ε δὲ om. Xa. ^ε φωνή ν.

βαρύ; Ἡ ὅτι οἱ μὲν ὀλίγον κινῶσι πνεῦμα δι' ἀσθένειαν, οἱ δὲ σφοδρῶς, ὃ ποιεῖ ταχὺ φέρεσθαι τὸ πνεῦμα; Τὸ δὲ ταχὺ ὀξύ· καὶ γὰρ ἀπὸ συντόνου τοῦ ^ε σώματος ριπτούμενον ταχὺ φέρεται. Ὁ δὲ γελῶν τὸναντίον διαλελυμένως· οἱ δὲ ἀσθενεῖς ὀξύ· ὀλίγον γὰρ ἀέρα κινῶσιν· οἱ δὲ ἐπιπολῆς. Ἔτι οἱ μὲν γελῶντες θερμὸν ^h τὸ πνεῦμα ἀφιάσιν, οἱ δὲ ² κλαίοντες, ὥσπερ καὶ ἡ λύπη κατάψυξις ἐστὶ τοῦ τόπου τοῦ περὶ τὰ στήθη, καὶ τὸ πνεῦμα ψυχρότερον ἀφιάσιν. Τὸ μὲν οὖν θερμὸν πολὺν ἀέρα κινεῖ, ὥστε βραδέως φέρεσθαι, τὸ δὲ ψυχρὸν ὀλίγον. Συμβαίνει δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν αὐλῶν οἱ γὰρ θερμοὶ τῷ πνεύματι αὐλοῦντες πολὺ ¹ βαρύτερον αὐλοῦσιν.

Διὰ τί οἱ παῖδες καὶ τὰ ἄλλα τῶν ζώων τὰ νέα ὀξύτε- 14
ρον φθέγγονται τῶν τελείων, καὶ ταῦτα τῆς ὀξύτητος ^k σφο-
δρότητος οὐσης; Ἡ ἡ φωνὴ ἐστὶν ἀέρος κίνησις, καὶ ἡ θάτ-
των ὀξύτερα; Ῥᾶον δὲ καὶ θάττον ὁ ὀλίγος τοῦ πολλοῦ
κινεῖται ἀήρ. Κινεῖται δὲ ἡ συγκρινόμενος ἢ διακρινόμενος ²
ὑπὸ θερμοῦ. Ἐπεὶ ¹ δὲ ἡ μὲν εἰσπνοὴ ἐστὶ ψυχροῦ εἰσα-
γωγή, συγκρίνοيت' ἂν ἐν αὐτῇ ὁ ἐν ἡμῖν ἀήρ· ἡ δὲ ἐκπνοή,
θερμοῦ κινήσαντος ἀέρα, γίνοيت' ἂν ἡ φωνή· ἐκπνέοντες γάρ,
οὐκ εἰσπνέοντες φωνοῦμεν. Ἐπεὶ δὲ τὰ νέα θερμότερά ἐστι ³
τῶν πρεσβυτέρων καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς πόρους στενωτέρους
ἔχει, ἐλάττω ἂν ἀέρα ^m ἔχοι ἐν ⁿ ἑαυτοῖς. Ὀντος δὲ τοῦ τε
κινουμένου ἐλάττονος καὶ τοῦ κινούντος θερμοῦ ^o πλείονος ἐν
αὐτοῖς, θάττον ἂν δι' ἅμφω ἡ κίνησις γένοιτο τοῦ ἀέρος· ἡ
δὲ ^p θάττων ὀξυφωνότερα ἂν εἴη διὰ τὰ προειρημένα.

Διὰ τί οἱ κλαίοντες ὀξύ φθέγγονται, οἱ δὲ γελῶντες 15
βαρύ; Ἡ ὅτι οἱ μὲν κλαίοντες συντείνοντες καὶ συνάγοντες
τὸ στόμα φωνοῦσιν; Τῇ τε δὴ συντονίᾳ κινεῖται ταχὺ ὁ ἐν
αὐτοῖς ἀήρ, καὶ ^q τῷ διὰ στενοῦ τοῦ ^r στόματος φέρεσθαι
θάττον ^s φέρεται· δι' ἅμφω οὖν ὀξεῖα γίνεται ἡ φωνή. Οἱ

^ε πνεύματος X^a.r. ^h τὸ om. X^a. ¹ βραδύτερον codices. ^k σφοδρο-
τάτης X^a. ¹ δὴ C^a.X^a.Y^a. ^m ἔχοιεν C^a.X^a. ⁿ αὐτοῖς X^a. ^o πλείονος
Y^a. ^p θάττον X^a. ^q τὸ C^a.X^a. ^r σώματος X^a.r. ^s φαίνεται C^a.

δὲ γελῶντες ἀνέντες τὸν τόνον γελῶσι καὶ κεχηνότες. Ἐκπέμποντες οὖν διὰ τοῦτ' [†]εὐρέως καὶ [‡]βραδέως τὸν ἀέρα εἰκότως βαρυφωνοῦσιν.

- 16 Διὰ τί οἱ ἄγονοι, οἷον παῖδες, γυναῖκες, καὶ οἱ ἤδη γέροντες καὶ οἱ εὐνούχοι, ὅξυ φθέγγονται, οἱ δὲ ἄνδρες βαρὺ; ^πἩ ^zκαθάπερ ἡ γραμμὴ καὶ τὰ ἄλλα λεπτὰ ἐν διάστημα ἔχει, τὰ δὲ παχέα πλείω, ^γοὕτω καὶ ἡ λεπτὴ φωνὴ ἐν ἄνθρωποις διάστημα. Ῥᾶον δὲ καὶ ποιῆσαι καὶ κινῆσαι ἐστὶν ἐν ἡ πλείω. Ἐχόντων οὖν τῶν προειρημένων πνεῦμα ἀσθενές, ²κινεῖ ^zαὐτῷ ἀέρα ὀλίγον. ^aἘλάχιστος δὲ ἐστὶν ὁ ἐν διάστημα ἔχων ὅς ἐστι λεπτὸς διὰ τὰ προειρημένα. Καὶ ἡ ἀπ' αὐτοῦ φωνὴ γινομένη τοιαύτη ἡ δὲ λεπτὴ φωνὴ ὀξεῖα ἐστίν. Οἱ μὲν ^bοὖν ἄγονοι διὰ ταῦτα ὀξύφωνοι ^cεἰσιν οἱ δὲ ἄνδρες ἰσχύοντες τῷ πνεύματι πολὺν ἀέρα κινῶσι, πολὺς δὲ ὢν βραδέως ἂν κινεῖτο καὶ βαρεῖαν φωνὴν ποιεῖ. Ἐποίει γὰρ ἡ τε λεπτὴ καὶ ἡ ταχεῖα κίνησις ὀξεῖαν φωνήν, ὢν οὐδέτερον ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς συμβαίνει γίνεσθαι.

- 17 Διὰ τί αἱ φωναὶ βαρύτεραι ἡμῖν εἰσὶ τοῦ χειμῶνος; Ἡ ὅτι παχύτερος ὁ ἀήρ ἐστὶ τότε, καὶ ὁ ἐν ἡμῖν καὶ ὁ ἐκτός; Παχυτέρου δὲ ὄντος ^dβραδυτέρα ἡ κίνησις γίνεται, ὥστε ἡ φωνὴ βαρυτέρα. Ἐπιῦπνωτικώτεροί ἐσμεν τοῦ χειμῶνος ἢ τοῦ θέρους, καὶ καθεύδομεν πλείω χρόνον ἕκ δὲ τῶν ὑπνῶν ²βαρύτεροί ἐσμεν. Ἐν ^φοὖν πλείονα χρόνον καθεύδομεν ἢ ἐγρηγόραμεν (οὗτος δὲ ἐστὶν ὁ χειμῶν), ἐν τούτῳ ἂν εἴημεν βαρυφωνότεροι ἢ ἐν ^φοὖν τοῦναντίον. Τοῦ γὰρ μεταξὺ τῆς ἐγέρσεως ὄντος ὀλίγου χρόνου, ἢ ἐν τῷ ὑπνῷ ἕξις ^eγενομένη διαμένει πρὸς τὴν καθύπνωσιν.

- 18 Διὰ τί ἐκ τῶν πότων καὶ τῶν ἐμέτων καὶ ἐν τοῖς ψύχεσι βαρύτερον φθέγγονται; Ἡ διὰ τὴν ἐμφραξιν τοῦ φάρυγγος τὴν γινομένην ὑπὸ τοῦ φλέγματος; Ἐπικατασπῇ γὰρ

[†]εὐρέως Ca. Ya. [‡]βραδέως Ca. ^πἡ] καὶ Ca. ^zκαθάπου Ka. Oa. ^γοὕτω] ὥστε Ca. Ka. Oa. Xa. Ya. u. w. ²αὐτὸ Oa. ^aἐλάχιστον Q. Xa. Ya. r. ^bοὖν om. κ. ^cεἰσιν om. Ca. ^dβαρυτέρα codices. ^eγενομένη Ya.

φρυμάτιον εἰς αὐτόν[†] καὶ τοῖς μὲν ὁ ἔμετος ἢ ὁ πότος, τοῖς δὲ ἢ ὥρα καὶ τὸ συμπλήρωμα στενωτέρον ποιεῖ τὸν φάρυγγα, ὥστε βραδυτέρα γίνεται ἡ φορὰ τοῦ πνεύματος. Ἡ δὲ βραδεῖα § φορὰ βαρεῖαν ποιεῖ^h τὴν φωνήν.

Διὰ τί ἐγγύθενⁱ μὲν ἡ βαρυτέρα μᾶλλον ἐξακούεται, 19 πόρρωθεν δὲ ἦττον; Ἡ διότι ἡ βαρυτέρα φωνὴ πλείω μὲν ἀέρα κινεῖ, οὐκ εἰς μῆκος δέ; Πόρρωθεν μὲν οὖν ἦττον ἀκούομεν, διότι ἐπ' ἐλάττω κινεῖται, ἐγγύθεν δὲ μᾶλλον, διότι πλείων ἡμῖν ἀὴρ πρὸς τὸ αἰσθητήριον προσπίπτει. Ἡ δὲ ὀξεῖα^k πόρρω ἀκούεται, ὅτι λεπτοτέρα ἐστί, τὸ δὲ^l λεπτόν^m τὴν εἰς μῆκος αὔξησιν ἔχει. Λέγοι δ' ἂν τις ὅτι καὶⁿ θάττων^o ἐστὶν ἡ ποιοῦσα αὐτὴν κίνησις. Εἴη δ' ἂν τοῦτο, ° εἰ πυκνὸν μὲν στενὸν δ' εἴη τὸ κινεῖν πνεῦμα τὸν ἀέρα. Ὁ τε γὰρ ὀλίγος εὐκίνητότερός ἐστιν ἀὴρ (κινεῖται γὰρ ὀλίγος ὑπὸ τοῦ στενοῦ), καὶ τὸ πυκνὸν πλείους πληγὰς ποιεῖ, αἱ τὸν ψόφον ποιοῦσιν. Ἰδεῖν δ' ἔστι τοῦτο ἐπὶ τῶν ὀργάνων· αἱ γὰρ λεπτότεραι χορδαὶ ὀξύτεραί εἰσι, τῶν ἄλλων τῶν αὐτῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.

Διὰ τί ἡ φωνὴ ὀξύτερα φαίνεται τοῖς^q μακροτέραν ἀφε- 20 στηκόσι, τοῦ ὀξέος ὄντος ἐν τῷ ταχέως φέρεσθαι; Τὸ δὲ^r μακροτέρω^s φερόμενον^t βραδυτέρον κινεῖται. Ἡ^v ὅτι ἡ^z ὀξύτης^w τῆς φωνῆς οὐ μόνον ἐστὶν ἐν τῷ ταχέως κινεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ^x λεπτότατον ψόφον γίνεσθαι· τοῖς δὲ^y μακροτέραν ἀφεστηκόσιν αἰεὶ^z λεπτοτέρα ἡ φωνὴ ἀφικνεῖται διὰ τὴν ὀλιγότητα τοῦ ἀέρος τοῦ κινουμένου. ^aΜαραίνεται γὰρ ἡ κίνησις, μαραινόμενος δὲ ὁ ἀριθμὸς^b μὲν εἰς τὸ ἐν τελευτᾷ, σῶμα δὲ εἰς διάστημα ἓν, ὃ ἐστὶν ἐν σώματι λεπτότης. Ὁμοίως δὲ [καὶ] ἐν φωνῇ.

[†] καὶ om. C^a. X^a. Y^a. § φορὰ καὶ βαρεῖαν X^a. Y^a, φορὰ καὶ βραδεῖαν r. ^h τὴν om. X^a. Y^a. ⁱ μὲν om. C^a. ^k πόρρωθεν X^a. ^l λευκὸν C^a. ^m τὴν om. C^a. ⁿ θάττων C^a. X^a. Y^a. ^o εἰ] εἰς C^a. p τῇ] τί ποτε Y^a. ^q μακρότερον C^a. Y^a, μακροτέρω ἢ X^a. ^r μακρότερον C^a. Y^a. y. ^s φερόμενον om. y. ^t βραχύτερον X^a. Y^a. ^v ὅτι ἡ om. y. ^w τῆς φωνῆς et ἐστὶν om. y. ^x λεπτότατον] ἐλάττω τὸν y. ^y μακρότερον C^a. y. μακροτέρω X^a. ^z λεπτοτέρα] ἐλάττω y. ^a μαραινεται—φωνὴ om. y. ^b εἰς τὸ ἐν μὲν C^a. X^a.

- 21 Διὰ τί καὶ οἱ γεγυμνασμένοι καὶ οἱ ἀσθενεῖς ὁξὺ φθέγγονται; Ἡ ὅτι οἱ μὲν ἀσθενεῖς ὀλίγον ἀέρα κινοῦσιν, ὁ δὲ ὀλίγος τοῦ πλείονος θάττον φέρεται· οἱ δὲ γεγυμνασμένοι ἰσχυρῶς κινοῦσι τὸν ἀέρα, ὁ δὲ ἰσχυρῶς κινούμενος ἀῆρ θάττον φέρεται. Τὸ δὲ ταχὺ ἐν φορᾷ ἐν φωνῇ ὁξὺ ἐστίν.
- 22 Διὰ τί τοῖς μετὰ τὰ σιτία κεκραγόσιν ἡ φωνὴ διαφθείρεται; Καὶ ^cπάντας ἀν ἴδοιμεν τοὺς ^dφωνασκοῦντας, οἷον ὑποκριτὰς καὶ χορευτὰς καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς τοιοῦτους, ἔωθεν τε καὶ νήστευς ὄντας ^eτὰς μελέτας ποιοιμένους. Ἡ τὸ διαφθεῖρεσθαι τὴν φωνὴν οὐθὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ τὸν τόπον διαφθεῖρεσθαι καθ' ὃν τὸ πνεῦμα διεξέρχεται; Διὸ καὶ οἱ βραγχιῶντες διαφθεῖρονται τὰς φωνάς, οὐ τῷ ^fτὸ πνεῦμα γίνεσθαι χεῖρον, ὃ ποιεῖ τὴν φωνήν, ἀλλὰ τῷ τετραχύνθαι τὴν ἀρτηρίαν. Ὑπὸ δὲ τῆς θερμασίας τῆς σφοδρᾶς μάλιστα ³τραχύνεσθαι πέφυκεν ^gὁ τόπος οὗτος. Διὸ καὶ οὐθ' οἱ πυρέττοντες ^hοὔτε οἱ σφόδρα πεπυρεχότες εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνεσιν τοῦ πυρετοῦ ἄδειν δύνανται· τετραχύνται γὰρ ὁ φάρυξ αὐτοῖς διὰ τὴν θερμασίαν. Ἀπὸ δὲ τῶν σιτίων εἰκὸς εἶναι τὸ πνεῦμα καὶ πολὺ καὶ θερμόν· τὸ δὲ τοιοῦτον εὐλογόν ἐστι διεξιὸν ἑλκοῦν τε καὶ τραχύνειν τὴν ἀρτηρίαν· τούτου δὲ συμβαίνοντος εἰκότως ἡ φωνὴ διαφθείρεται.
- 23 Διὰ τί, εἴπερ ἡ φωνὴ ἐστὶν ἀῆρ τις ἐσχηματισμένος καὶ φερόμενος, διαλύεται πολλάκις τὸ σχῆμα, ⁱ ἢ ^k δὲ ἡχώ, ^k ἢ γίνεται πληγέντος τοῦ τοιοῦτου πρὸς τι στερεόν, ^l οὐ διαλύεται αὕτη, ἀλλὰ σαφῶς ^mἀκούομεν αὐτῆς; Ἡ ὅτι ἀνάκλασις ἐστίν, ἀλλ' οὐ κατάκλασις; Οὕτω δὲ τό θ' ὅλον διαμένει, καὶ δύο μέρη ὁμοιοσχήμονα ἐξ αὐτοῦ γίνεται· πρὸς ὁμοίαν γὰρ γωνίαν ἐστὶν ἡ ἀνάκλασις. Διὸ καὶ ὁμοία γίνεταί ἡ τῆς ἡχοῦς φωνὴ τῇ ἐξ ἀρχῆς.

^c πάντες X^a.Y^a, πάντ' v. ^d φωνοῦντας C^a. ^e τὰς δὲ μελέτας C^a. ^f τὸ om. v. ^g οὗτος ὁ τόπος C^a. ^h οὐδὲ codices. ⁱ ἢ] ἢ X^a. ^k δὲ et ἢ om. C^a.X^a.Y^a.y. ^l οὐ] ἢ C^a, καὶ y. ^m ἀκούομεν—ἀρχῆς] ἀκούεταί; ἢ διότι ἀνάκλασις, οὐ κατάκλασις ἐστίν. τοῦτο δὲ ὅλον ἀφ' ὅλου εἰς τὸ πάθος ἀφομοιοῦται· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀέρος ἀνακλᾶται καὶ τοῦ ἐν τῷ κοίλῳ, οὐκ ἀπὸ τοῦ κοίλου y.

Διὰ τί τῶν μὲν ἄλλων ζῳῶν τὰ νέα καὶ νήπια ὀξύτερον 24
φθέγγονται τῶν τελείων, οἱ δὲ μόσχοι βαρύτερον τῶν τε-
λείων βοῶν; Ἡ ὅτι ἐν ἐκάστῳ γένηι τὸ νήπιον ὁμοίον ἐστι
τῷ ἐν αὐτῷ θήλει; Τῶν βοῶν δὲ αἱ θήλειαι βαρύτερον φθέγγ-
ονται τῶν ἀρρένων, οἱ δὲ μόσχοι ταύταις ὁμοιότεροί εἰσιν
ἢ τοῖς ἄρρεσιν· τὰ δὲ ἄλλα τούναντίον.

Διὰ τί, ὅταν ἀχυρωθῶσιν αἱ ὀρχήστραι, ἦττον οἱ χο- 25
ροὶ ἡ γεγῶνασιν; Ἡ διὰ τὴν τραχύτητα προσπίπτουσα ἡ
φωνὴ οὐ πρὸς λείον ὁ τὸ ἔδαφος ἦττον γίνεται μία, ὥστ'
ἡ ἐλάττων; Οὐ γὰρ συνεχῆς. Ὡς περ καὶ τὸ φῶς ἐπὶ τῶν
λείων ἡ μᾶλλον [φαίνει] διὰ τὸ μὴ διαλαμβάνεσθαι τοῖς ἐμ-
ποδίζουσιν.

Διὰ τί ποτε ὁ ἄλς, ὅταν εἰς πῦρ ἐμβληθῇ, ψοφεῖ; Ἡ 26
ὅτι ὁ ἄλς ὑγρὸν ἔχει ὁ οὐ πολὺ, ὁ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ἐκπνευμα-
τούμενον καὶ βία ἡ ἐκπίπτον σχίζει τὸν ἄλα; Τὸ δὲ σχι-
ζόμενον ἅπαν ψοφεῖ.

Διὰ τί ποτε τῶν παιδίων ἓνια, πρὶν ἥκειν τὴν ἡλικίαν ἢ ἐν 27
ἡ σαφηνίζειν ὥρα αὐτοῖς, ἡ φθεγξάμενα καὶ σαφῶς εἰπόντα
πάλιν ὁμοίως διάγουσιν, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ εἰσθὺς χρόνος; Ἡ
ὅτι πολλοὶ τέρατα νομίζουσιν εἶναι. Ἡ δὲ ἓνια λέγεται
καὶ εὐθὺς γινόμενα ἡ φθεγξασθαι. Ἡ ὅτι ὡς μὲν ἐπὶ πολὺ 2
τὰ πλείω τε τῶν ἡ γινομένων γίνεται κατὰ φύσιν, διὸ ὀλίγοις
τοῦτο συμβαίνει, καὶ φύσει ἅμα κατάλληλα τελειοῦται· διὸ
καὶ ἀκούει τε ἅμα καὶ φωνεῖ καὶ ξυνίησι κατὰ τὴν ἀκοὴν καὶ
λέγει καὶ σαφηνίζει. Οὐ μὴν ἀλλὰ πολλάκις οὐκ ἀπαρτίζει 3
τὰ αὐτά, ἀλλὰ τὰ μὲν ξυνίησι πρότερον ἢ τοῦτο τὸ μόριον
ἀπολυθῆναι ἡ διαλέγεται, τοῖς δὲ τούναντίον. Ταῦτα μὲν
ἡ οὐν οὐκ ἂν διαλεχθεῖη συνετῶς (ἡ γὰρ ἂν ἀκούσῃ, διαλέ-
γονται)· ἀλλ' ὅταν ἡ κη καιρὸς ἀμφοῖν, ἀποδιδόασιν τὸ κατὰ
φύσιν. Ὅσοις δὲ ἔμπροσθεν ἡ κατὰ τὴν ἀκοὴν αἴσθησις 4

ἡ γεγῶνασιν C^a. X^a. Y^a.

C^a. Y^a. ἡ ἐλάττω X^a.

ἡ ὁ om. X^a. ἡ οὐ om. C^a.

X^a. ἡ φθεγγόμενα X^a.

ἡ οὐν om. C^a. Y^a.

ἡ τὸ δὲ ἔδαφος—μᾶ C^a. X^a. Y^a.

ἡ μᾶλλον διὰ τὸ λαμβάνεσθαι C^a. X^a. Y^a.

ἡ ἐκπίπτον C^a. ἡ δὲ om. X^a. ἡ ἐν om.

ἡ φθεγγεσθαι C^a. ἡ γινομένων codices.

διακριβούνται ἐν τῇ ψυχῇ, ὅ πρώτῃ κινούσι τὴν φωνὴν καὶ πνοῦσι λόγον, τούτοις ἐνίοτε γίνεται ἤδη ξυνιέσει πολλά καὶ δυνάμεις τις τοῦ μορίου καὶ ἀπόλυσις, μάλιστα μὲν μετὰ ὕπνον τινά (τούτου δ' αἴτιον ὅτι ὁ ὕπνος καὶ τὰ σώματα ^cνωθρότερα ποιεῖ καὶ τὰ μόρια ἀναπαύσας), εἰ δὲ μή, καὶ ⁵ ἄλλην μεταβολὴν λαβόντα τοιαύτην. Πολλὰ δὲ ἔχομεν τοιαῦτα ποιεῖν, ἃ μικρῶν ^dδεῖται καιρῶν· κἄπειτα οὐκέτι ὁμοίως ἔχει, ὅταν οὕτω τύχη τὸ μόριον ἔχον καὶ ἀπολυθέν· ὅταν ἐπιπολῆς ἢ ἐν τῇ αἰσθήσει ὧν ἐκινήθη διάνοια, κατὰ τὴν ⁶ ἀκοὴν τοῦτο ἐπανῆλθε καὶ ἐφθέγγατο. Πολλάκις δὲ ^e καὶ μέλη καὶ ῥήματα ἐπέρχεται οὐκ ἐκ προαιρέσεως ἡμῖν· ἀλλ' ἐὰν τὸ πρῶτον προελόμενοι εἴπωμεν, ὕστερον ἄνευ προαιρέσεως λέγομεν ἢ ^fἄδομεν, καὶ οὐ ^gδύναται ^hἐκ τοῦ στόματος ἐξελθεῖν. Οὕτω καὶ τοῖς παιδίοις, ὅταν συμβῇ τοῦτο ⁱλεπτόν, εἴτα πάλιν καταστῇ εἰς τὴν φύσιν ἐκεῖνο τὸ μόριον, ἕως ἂν ἡ ὥρα ἔλθῃ ἰσχύσαι αὐτὸ καὶ ἀποκριθῆναι.

28 Διὰ τί ἔνια ψοφεῖ καὶ κινεῖται ἐξαίφνης, οἷον τὰ κιβώτια, οὐδενὸς αἰσθητοῦ κινούντος; Καίτοι κρεῖττον γέγονε τὸ κινοῦν τοῦ κινουμένου. Ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ φθορᾶς καὶ γήρωσ· ὑπὸ ἀναισθήτου γὰρ φθείρεται τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ χρόνου πάντα. Ἡ ὁμοίον τοῦτο τοῖς σταλαγμοῖς καὶ τοῖς ὑπὸ τῶν ἐκφυομένων ^kαἰρομένοις λίθοις; Οὐ γὰρ τὸ ²τελευταῖον αἶρει ἢ κινεῖ, ἀλλὰ τὸ συνεχές. Ἐπὶ δὲ τοῦτον συνέβη ἀναισθήτου ὄντος αἰσθητὴν γίνεσθαι τὴν κίνησιν. Οὕτω δὲ καὶ τὸ περιεχόμενον αἰσθητοῖς χρόνοις κινεῖται καὶ διαιρεῖται εἰς ἀναίσθητα, τῷ δὲ παντὶ καὶ συνεχεῖ ἐκίνησε καὶ ¹διέφθειρεν. Συνεχές δὲ ἐστίν οὐκ ἐν τῷ νῦν, ἀλλ' ἐν τῷ ἰαρισμένῳ χρόνῳ ὑπὸ τοῦ νῦν.

29 Διὰ τί οἱ χασμώμενοι ἡττον ἀκούουσιν; Ἡ ὅτι τοῦ ἐξ-
όντος πνεύματος ἐν τῇ χάσμῃ πολὺ καὶ εἰς τὰ ὅσα χωρεῖ
ἔσωθεν, ὥστε καὶ τῇ αἰσθήσει ἐπίδηλον εἶναι τὴν κίνησιν ἣν

^c νωθρότερα C^a.Y^a. ^d καιρῶν δεῖται C^a.Y^a. ^e καὶ post δὲ om. C^a.
^f οὔδαμν codices. ^g δύναται X^a. ^h ἐκ τοῦ] ἐκτὸς C^a, ἐκ X^a. ⁱ ἐπὶ
C^a.Y^a. ^k λίθοις αἰρομένοις οὕτω γὰρ C^a. ^l ἔφθειρε X^a.Y^a.

ποιεῖ περὶ τὴν ἀκοήν, μάλιστα δ' ἐκ τῶν ὕπνων; Ὁ δὲ ψόφος ἀῆρ ἢ πάθος ἀέρος ἐστίν. Ἀντιπαίοντος οὖν τοῦ ἔσωθεν εἰσέρχεται ὁ ἔξωθεν ψόφος, καὶ ὑπὸ τῆς κινήσεως καὶ τοῦ ἔξωθεν ψόφου ἐκκρούεται ἡ κίνησις.

Διὰ τί ἰσχυρόφωνοι παῖδες ὄντες μᾶλλον ἢ ἄνδρες; ^m Ἡ 30 ὥσπερ καὶ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν αἰετῶν κρατοῦσι παῖδες ὄντες, καὶ ὅσοι ἐλάττους οὐ δύναται βαδίζειν, ὁμοίως καὶ τῆς γλώττης οἱ νεώτεροι οὐ δύναται; ⁿ Ἐὰν δὲ παντάπασιν μικροὶ ὦσιν, οὐδὲ φθέγγεσθαι δύναται ἀλλ' ἢ ὥσπερ τὰ θηρία, διὰ τὸ μὴ κρατεῖν. Εἴη δ' αὖ οὐ μόνον ² ἐπὶ τοῦ ἰσχυροφώνου, ἀλλὰ καὶ τραυλοὶ καὶ ψελλοί. Ἡ μὲν οὖν τραυλότης ^o τῷ γράμματός τινος μὴ κρατεῖν, καὶ τοῦτο οὐ τὸ τυχόν, ἢ δὲ ψελλότης τῷ ἐξαιρεῖν τι, ἢ γράμμα ἢ συλλαβὴν, ἢ δὲ ἰσχυροφωνία ἀπὸ τοῦ μὴ δύνασθαι ταχὺ συνάψαι τὴν ἐτέραν συλλαβὴν πρὸς τὴν ἐτέραν. Ἀπαντα ³ δὲ δι' ἀδυναμίαν τῇ γὰρ διανοίᾳ οὐχ ὑπηρετεῖ ἢ ^p γλῶττα. Ταῦτο δὲ τοῦτο καὶ οἱ μεθύοντες πάσχουσι καὶ οἱ πρεσβῦται ἡττον δὲ πάντα συμβαίνει.

Διὰ τί ἡ φωνὴ τρέμει καὶ τῶν ἀγωνιόντων καὶ τῶν ^q δε- 31 διότων; Ἡ ὅτι σείεται ἡ καρδία τοῦ θερμοῦ ἐξιόντος; Ἀμφοτεράκις δὲ πάσχουσι τοῦτο· καὶ γὰρ τοῖς ἀγωνιώσι συμβαίνει καὶ τοῖς φοβουμένοις. Σειομένης δὲ οὐ γίνεται μία ἡ πληγὴ ἀλλὰ πλείους, ὥσπερ ^r ἡ τῶν παρανενευρισμένων χορδῶν.

Διὰ τί οἱ μὲν ἀγωνιῶντες βαρὺ φθέγγονται, οἱ δὲ φο- 32 βούμενοι ὀξύ; Ἡ ὅτι τοῖς μὲν φοβουμένοις καταψύχεται ὁ τόπος ὁ περὶ τὴν καρδίαν, κάτω ὁρμῶντος τοῦ θερμοῦ, ὥστε ὀλίγον ἀέρα κινουσιν; Ἡ γὰρ ἰσχὺς ἐν τῷ θερμῷ τοῖς δὲ ἄνω φέρεται τὸ θερμόν, ὥσπερ τοῖς αἰσχυνομένοις δι' αἰσχύνην γὰρ ^s καὶ ἀγωνιώσιν. Τοῖς δὲ αἰσχυνομένοις ἄνω ² φέρεται πρὸς τὸ πρόσωπον· σημεῖον δὲ ὅτι ἐξέρυθροι γί-

^m ἢ om. C^a. X^a. Y^a. ⁿ εἰν—δύναται om. C^a. ^o τῷ X^a.
^p γλῶσσα X^a. Y^a. ^q δεδιόντων C^a. ^r ἢ] οἱ C^a. ^s καὶ om. C^a. Y^a. v.

νονται μάλλον. Συντήκει οὖν καὶ παχὺν ποιεῖ τὸν ἀέρα ὃ
 ὃ φθέγγονται· ὁ δὲ τοιοῦτος βραδέως ὠθεῖται· τὸ δὲ βραδὺ
 ἐν φωνῇ ὧ βαρὺ ἐστίν.

- 33 Διὰ τί εὐκωτέρα ἢ νύξ τῆς ἡμέρας ἐστίν; Πότερον ὥσ-
 περ Ἀναξαγόρας φησί, διὰ τὸ τῆς μὲν ἡμέρας σίζειν καὶ
 ψοφεῖν τὸν ἀέρα θερμαινόμενον ὑπὸ τοῦ ἡλίου, τῆς δὲ νυκτὸς
 ἡσυχίαν ὧ ἔχειν ἅτε ἐκλελοιπότες τοῦ θερμοῦ, εἶναι δὲ μάλ-
 λον ἀκουστὸν μηθενὸς ὄντος ψόφου; Ἡ ὅτι διὰ τοῦ κε-
 2 νωτέρου μάλλον ἀκουστόν ἐστιν ἢ διὰ τοῦ πλήρους; Ἔστι
 δὲ τῆς μὲν ἡμέρας ὁ ἀήρ πυκνὸς ἅτε πεπληρωμένος ὑπὸ τοῦ
 φωτὸς καὶ τῶν ἀκτίνων, τῆς δὲ νυκτὸς ἀραιότερος διὰ τὸ
 ἀπεληλυθέναι ἐξ αὐτοῦ τὸ πῦρ καὶ τὰς ἀκτῖνας, σώματα ὄντα.
 Ἡ ὅτι τῆς μὲν ἡμέρας τὰ σώματα πρὸς πολλὰ τὴν διάνοιαν
 3 ἔλκει· διὸ οὐκ εὐκρινὲς ἐστὶ πρὸς τὴν ἀκοήν. Καὶ Ἰτῷ πρᾶτ-
 τειν ἡμᾶς πάντα μάλλον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἢ τῇ νυκτί, καὶ αὐτὰ
 περὶ τὰς πράξεις ἐστίν. Χωρισθεῖσα δὲ αἰσθησις διανοίας
 καθάπερ ἄναισθητον πόνον ἔχει, ὥσπερ εἴρηται τὸ νοῦς ὁρᾷ
 4 καὶ νοῦς ἀκούει. Νυκτὸς δὲ τῆς ὄψεως ἀργούσης καὶ τῆς
 διανοίας μάλλον ἡρεμούσης ὁ τῆς ἀκοῆς ἄπορος μάλλον ἀνεφ-
 γμένος, καθάπερ τῆς ἡμέρας, δεκτικὸς μὲν ἐστὶ τῶν ἡχων
 ὁμοίως, ἐξαγγελτικὸς δὲ μάλλον ὅτῃ διανοίᾳ διὰ τὸ μήτε
 αὐτὴν ἐνεργεῖν μήθ' ὑπὸ τῆς ὄψεως παρενοχλεῖσθαι, καθά-
 περ καὶ τῆς ἡμέρας.

- 34 Διὰ τί οἱ ἄγονοι, οἷον παῖδες καὶ γυναῖκες καὶ οἱ ἤδη γέ-
 ροντες καὶ οἱ εὐνοῦχοι, ὀξύ φθέγγονται, οἱ δὲ ἄνδρες βαρὺ-
 1 τερον; Ἡ δι' ἀσθένειαν τοῦ κινουντος μορίου τὸν ἀέρα;
 Ὀλίγον γὰρ τὸ ἀσθενὲς κινεῖ, ὁ δὲ ὀλίγος ταχὺ φέρεται,
 2 τὸ δὲ ταχὺ φερόμενον ὀξύ. Ἡ διότι ὁ πόρος ὁ πρῶτος, δι'
 οὗ ἢ φωνὴ φέρεται, τοῖς μὲν ἀγόνοις μικρός, ὥστε ὀλίγον
 ἐξ αὐτοῦ τὸ ὠθεῖν τὸν ἀέρα, ὀλίγος δὲ ὢν ταχὺ φέρεται δι'

ὃ φθέγγεται Y^a. ὧ βαρὺ C^a. ὧ ἄγειν ὥστε C^a. ὡς] διότι X^a.
 ὧ τὸ X^a. ὡ ἀναισθητον τὸν πόνον C^a. ὡ μάλλον πόρος C^a. ὡ τῇ ἢ
 τῇ X^a. Y^a, καὶ τῇ C^a. ὡ ἢ om. C^a. X^a. Y^a.

εὐρέος τοῦ ἄνω φάρυγγος· ἀκμάζουσι δὲ καὶ ἀνδρουμένοις διίσταται οὗτος, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοὺς ὄρχεις, ὥστε καὶ πλείων ἐστὶν ὁ ὠθούμενος. ^dΒραδύτερον οὖν διωὼν βαρὺς γίνεται.

Διὰ τί οἱ ^e ἰσχνόφωνοι οὐ δύνανται διαλέγεσθαι μικρόν; ³⁵ Ἡ ὅτι ἰσχνονται τοῦ φωνεῖν, ἐμποδίζοντός τινος; Οὐκ ἴσης ^f δὲ ἰσχύος οὐδ' ὁμοίας κινήσεως, μὴ ἐμποδίζοντός τε τὴν κίνησιν μηδενὸς καὶ ^g ἐμποδίζοντος, βιάσασθαι δεῖ. Ἡ δὲ φωνὴ κίνησις ἐστὶ· μείζον δὲ φθέγγονται μᾶλλον οἱ τῇ ἰσχύϊ χρώμενοι. Ὡστ' ἐπεὶ ἀνάγκη ἀποβιάζεσθαι τὸ κωλύον, ἀνάγκη μείζον φθέγγεσθαι τοὺς ἰσχνοφώνους.

Διὰ τί ^h δὲ ἀγωνιῶντες ⁱ μὲν μᾶλλον ἰσχνόφωνοι γίνονται, ³⁶ ἐν δὲ ταῖς μέθαις ἤττον; Ἡ ὅτι ^k ἀποπληξία ὁμοιὸν ἐστὶ τὸ πάθος ^l μέρους τινὸς τῶν ἐντός, ὃ ἀδυνατοῦσι κινεῖν, ἐμποδίζοντος διὰ τὴν κατάψυξιν; Ὁ μὲν οὖν οἶνος φύσει θερμὸς ὡν λύει τὴν κατάψυξιν μᾶλλον, ἡ δὲ ἀγωνία ποιεῖ φόβος γὰρ τις ἡ ἀγωνία, ὃ δὲ φόβος κατάψυξις.

Διὰ τί ^m ἔξωθεν εἰς τὰς οἰκίας ⁿ εἰσακούεται μᾶλλον ἢ ³⁷ ἔσωθεν ἔξω; Ἡ ὅτι ἔσωθεν ὁ ψόφος διὰ τὸ ἀχανὲς ^o εἶναι διασπᾶται, ὥστε οὐχ ἱκανὸν ἕκαστον μέρος ἀκουσθῆναι, ἢ ἤττον; Ἐξωθεν δὲ ἔσω εἰς ἐλάττω τόπον καὶ ἀέρα ἐστῶτα ἢ φωνὴ βαδίζουσα ἀθρόα ἔρχεται, ὥστε μείζον οὖσα ἀκούεται μᾶλλον.

Διὰ τί οἱ ἰσχνόφωνοι μελαγχολικοί; Ἡ ὅτι τὸ τῇ φαν- ³⁸ τασία ἀκολουθεῖν ταχέως τὸ μελαγχολικὸν εἶναι ἐστίν, οἱ δὲ ἰσχνόφωνοι τοιούτοι· προτερεὶ γὰρ ἡ ὁρμὴ τοῦ λέγειν τῆς δυνάμεως αὐτοῖς, ὥς θάττον ἀκολουθούσης τῆς ψυχῆς τῷ φανέντι. Καὶ οἱ τραυλοὶ δὲ ὡσαύτως· βραχύτερα γὰρ τὰ μόρια ^p ταῦτα τοῖς τοιούτοις. Σημεῖον δὲ οἰνωμένοι γὰρ τοιούτοι γίνονται, ὅτε μάλιστα τοῖς ^q φαινομένοις ἀκολουθοῦσι, καὶ οὐ τῷ οἴνῳ.

^d βαρύτερον X^a. ^e ἰσχνόφωνοι Sylburgius. ^f δέ] δὲ δεῖ Y^a. ^g ἐμπ. εἰς τὸ β. ? ^h δὲ om. v. ⁱ μὲν om. C^a. ^k ἀποπληξίας X^a. ^l μέρος X^a. ^m ἔσωθεν C^a. ⁿ εἰσω ἀκούεται C^a. Y^a. ^o ἰάναι Y^a. ^p τοῖς τοιούτοις ταῦτα X^a. ^q φοβουμένοις C^a.

- 39 Διὰ τί τὰ ῥ' πράσα συμφέρει πρὸς εὐφωνίαν, ἐπεὶ καὶ τοῖς πέρδιξιν; Ἡ ὅτι καὶ τὰ σκόροδα ἐφθὰ λείνεται, τὰ δὲ ῥ' πράσα γλισχρότητα ἔχει τινά; ῥ' Ρυπτικὸν δὲ τοῦ φάρυγγος.
- 40 Διὰ τί τὰ μὲν ἄλλα ὀξύτερον ἰ φθέγγεται σφοδρότερα ὄντα, ὁ δὲ ἄνθρωπος ἀσθενῶν; Ἡ διότι ἐλάττω κινεῖ ἀέρα, οὗτος δὲ ἰταχὺν διέρχεται, τὸ δὲ ταχὺ ὀξὺν ποιεῖ τὸν ψόφον.
- 41 Διὰ τί ἀκούουσι μᾶλλον κατέχοντες τὸ πνεῦμα ἢ ῥ' ἐκπνέοντες; Διὸ ῥ' καὶ ἐν ταῖς ῥ' θήραις παραγγέλλουσιν ῥ' αὐτοῖς μὴ πνευστιᾶν. Πότερον ὅτι τὸ αἰσθητικὸν ἄνω ῥ' ἔρχεται αἰρομένων τῶν φλεβῶν; Καθευδόντων γὰρ κάτω· διὸ καὶ μᾶλλον τε ἐκπνέουσι καθεύδοντες ἢ ῥ' εἰσπνέουσι, καὶ ἀνήκοοί εἰσιν. Ἡ καὶ τὸ αἷμα ῥ' ἀνέρχεται ἐκπεπνευκότος, ὥστε κενοῦται τὰ ἄνω; Ἀκούουσι δὲ τῷ κενῷ. Ἡ ὅτι ὁ ῥ' φυσιασμός ψόφος τίς ῥ' ἐστίν, οὗτος δὲ ἐν τῷ ῥ' ἐκπνεῖν ῥ' γινόμενος κωλύει ἀκούειν.
- 42 Διὰ τί θάττον μὲν ψοφοῦσι καὶ πηδῶσιν ῥ' οἱ μικροὶ ἅλεις, μείζω δὲ ῥ' ψοφοῦσι καὶ πηδῶσιν οἱ μεγάλοι; Ἡ διότι οἱ μὲν ταχὺ σχίζονται (οὐ γὰρ πολὺ ὁ δεῖ διελθεῖν τῷ πυρί) διὰ τὴν μικρότητα, οἱ δὲ βραδέως· μείζον γὰρ ἔργον τὸ μείζον διασχίσει ἢ τὸ μικρόν. Ψοφεῖ δὲ ὁ μὲν μικρὸς μικρόν, ἢ γὰρ πληγὴ μικρά, ὁ δὲ μείζων μεγάλη, μεγάλη γὰρ ἢ πληγὴ· ὁ δὲ ψόφος πληγὴ ἐστίν. Καὶ πηδᾷ δὲ μᾶλλον τὸ ἰσχυρότερον, ἂν πληγῇ· ἦττον γὰρ ἐνδίδωσιν.
- 43 Διὰ τί, ἐὰν εἰς πολὺ πῦρ ῥ' ἐμβάλλῃ τις τὸ αὐτὸ μέγεθος ἁλός, ἦττον ψοφεῖ ἢ οὐ ψοφεῖ; Ἡ ὅτι φθάνει κατακαυθεῖς πρὶν σχισθῆναι; Καίεται μὲν γὰρ τῷ ὑγρὸν ἀναλωθῆναι, ψοφεῖ δὲ τῷ σχισθῆναι.
- 44 Διὰ τί οἱ χασμύμενοι ἦττον ἀκούουσιν; Ἡ ὅτι τὸ πνεῦ-

ῥ' πράσσα utrobique Y^a. ῥ' φθέγγονται C^a. ῥ' ταχὺ X^a. ῥ' ἐκπνέοντες Y^a. ῥ' καὶ om. Y^a. ῥ' θήραις X^a. ῥ' αὐτοῖς X^a. ῥ' ἔρχεται τῶν φλεβῶν συναιρουμένων ἀραιουμένων καθευδόντων κάτω, διὸ καὶ μᾶλλον ἐκπνέουσιν Y^a, omissis καθεύδοντες—εἰσιν. ῥ' ἐμπνέουσι C^a, εἰσπνέουσιν X^a, Y^a. ῥ' ἀνέρχεται καταπεπνευκότος Y^a. ῥ' φυσιασμός C^a, φύσει ὁ ἀσθμὸς Y^a. ῥ' ἐστίν om. Y^a. ῥ' πνεῖν Y^a. ῥ' γινόμενος C^a, Y^a. ῥ' οἱ ἅλεις οἱ μικροὶ X^a. ῥ' ψοφῶσι X^a, Y^a. ῥ' ἐμβάλλῃ Q, C^a, Y^a.

μα ἐναπολαμβάνουσιν, τὸ δὲ ἀπολαμβάνόμενον πνεῦμα περὶ τὰ ὄτα ἀθροίζεται. Σημεῖον δέ· ἐν γὰρ τοῖς ὡσὶ ψόφος γίνεται ὅταν χασμῶμεθα. Τὸ ^k δὲ ἀπολαμβάνόμενον πνεῦμα κωλύει ἀκούειν. Ἔτι δὲ καὶ φωνὴ τις γίνεται τῶν χασμωμένων· τοῦτο δὲ κωλυτικὸν τοῦ ἀκούειν. Καὶ συμ-
πιέζεσθαι ἀναγκαῖον τὰς ἀκοὰς διασπωμένου τοῦ ¹ στόματος.

Διὰ τί τῆς φωνῆς, ἐπειδὴ ῥύσις τίς ἐστι, φύσιν ἐχούσης 45
^m ἄνω φέρεσθαι, μᾶλλον ἐστὶν εὐήκοος ἄνωθεν κάτω ἢ κάτω-
θεν ἄνω; Ἡ ὅτι ἡ φωνὴ ἀῆρ τίς ἐστι μεθ' ὑγροῦ· βαρυνό-
μενος οὖν οὗτος ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ φέρεται κάτω καὶ οὐκ ἄνω·
τοῦ γὰρ ὑγροῦ κατὰ φύσιν ἡ κάτω φορά. Διὸ τοῖς κάτω
μᾶλλον ἀκούεται. Ἡ τοῦτο μὲν ὑπὸ τῆς τοῦ ζῶου φωνῆς
μόνον γίνεται (αὕτη γὰρ μεθ' ὑγροῦ), τὸ δὲ συμβαῖνόν ἐστι
καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ψόφων; Καθάπερ οὖν ἡ ὄψις, εἰς ⁿ μὲν 2
ἄνωθεν κάτω προσπέση, τὴν ἀνάκλασιν ἄνω ποιεῖται, κάτω-
θεν δὲ ἄνω προσπεσούσα ἀνεκλάσθη κάτω, τὸν αὐτὸν τρόπον
ἡ φωνὴ ἡ φύσιν ἔχουσα ἄνω φέρεσθαι, προσκόψασα τῷ ἐξ
ἐναντίας ἀέρι, βιάζεσθαι μὲν οὐ δύναται πλείονα ὄντα καὶ
βαρύτερον, ἀνακλασθεὶς δὲ ὁ κινηθεὶς ἀῆρ ἐπὶ τὸναντίον
ἠνέχθη κάτω, διὸ καταχεόμενος ἀκούεται ^o κάτω μᾶλλον.
Τοιοῦτο δὲ καὶ τὸ περὶ τὴν ἡχὴ συμβαῖνον ἐστίν, ἀνάκλασις
τῆς φωνῆς ἐπὶ τὸναντίον.

Διὰ τί μεθύνωντων μᾶλλον ἀπορρήγνυνται ἡ φωνὴ ἢ νηφόν- 46
των; Ἡ ^p διὰ τὸ πεπληρῶσθαι ταχέως ^q ἀπορρηγνύασι τὴν
φωνήν; Σημεῖον δὲ τούτου· ^r οὔτε γὰρ οἱ χοροὶ μελετῶσιν
ἐξ ἀρίστου ^s οὔτε οἱ ὑποκριταί, ἀλλὰ νήστευσι ὄντες. Ἐν δὲ
τῇ μέθῃ ^t πληρέστεροι ὄντες εὐλόγως μᾶλλον ἀπορρήγνυνται
τὰς φωνάς.

Διὰ τί ποτε τῶν ὀξυτέρων φωνῶν πορρώτερον ἀκούουσιν; 47
Ἡ διότι τὸ ὀξύ ἐν φωνῇ ταχύ ἐστι, θᾶπτον δὲ κινεῖται τὰ

^k δὴ Υἱ. ¹ σώματος Χᾶ.Υᾶ, πνεύματος πρ. Cᾶ. ^m ἄνωθεν Q.Χᾶ.
ⁿ μὴ Cᾶ. ^o κάτω οπ. Cᾶ. ^p διότι τῷ Υἱ. ^q ἀπορρηγνύσιν Cᾶ.Χᾶ.Υᾶ.ν.γ.
^r οὔτε] ὅτε ν. ^s οὔτε οἱ] οὐχ γ. ^t πληρέστατοι γ.

βία μᾶλλον φερόμενα, τὰ δὲ σφοδρότερον φερόμενα ἐπὶ πλέον φέρεται.

- 48 Διὰ τί κατέχοντες τὸ πνεῦμα μᾶλλον ἀκούομεν; Ἡ ὅτι ἡ ἀνάπνευσις ψόφον τινὰ παρέχει. Εἰκότως οὖν τότε μᾶλλον ἀκούομεν, ὅταν ὡς ἦτων ὁ ψόφος ἢ ἦτων γὰρ ὁ ψόφος, ὅταν κατέχωμεν τὸ πνεῦμα.
- 49 Διὰ τί τὸ μὲν φῶς οὐ διέρχεται διὰ τῶν πυκνῶν, λεπτότερον ὃν καὶ πόρρω ὃν καὶ θάπτον, ὁ δὲ ψόφος διέρχεται; Ἡ διότι τὸ μὲν φῶς κατ' εὐθείαν φέρεται, ὥστε ἂν ἀντιφράξῃ τι τὴν εὐθυωρίαν, ὅπως ὡς ἀποκλείεται, ὁ δὲ ψόφος φέρεται καὶ οὐκ εὐθὺ διὰ τὸ πνεῦμα εἶναι; Διὸ πανταχόθεν ψοφούντες ἀκούομεν, καὶ οὐ μόνον τῶν κατ' εὐθυωρίαν τοῖς ὡσίν.
- 50 Διὰ τί ποτε οἱ μὲν γελῶντες βαρὺ φθέγγονται, οἱ δὲ κλαίοντες ὀξύ; Ἡ διότι ἀπὸ τῶν ἁ συντόνων ὀξεῖα ἢ φωνή, τὸ δὲ ὀξύ ἐστὶν ἀσθενές; Ἀμφω δὲ ταῦτα μᾶλλον τοῖς κλαίουσιν ὑπάρχει· καὶ γὰρ συντέτανται μᾶλλον οἱ κλαίοντες καὶ ἀσθενέστεροί εἰσιν.
- 51 Διὰ τί, εἴπερ ἡ φωνὴ ἀήρ τις ἐσχηματισμένος ἔστι, φερομένη διαλύεται πολλάκις τὸ σχῆμα, ἢ ἢ δὲ ἡχώ, ἢ ἢ γίνεταί πληγέντος τοῦ τοιούτου πρὸς τι στερεόν, οὐ διαλύεται, ἀλλὰ σαφῶς ἀκούομεν; Ἡ διότι ἀνάκλασις ἐστὶν, οὐ κατάκλασις; Τοῦτο δὲ ὅλον ἀφ' ὅλου. Εἴτα τὸ πάθος ἀφ' ὁμοίου· ἀπὸ γὰρ τοῦ αἵματος ἀνακλᾶται ἐν τῷ κοίλῳ, οὐκ ἀπὸ τοῦ κοίλου.
- 52 Διὰ τί ἐνός τε καὶ πολλῶν φθεγγομένων ἅμα οὔτε ἴσος ὁ φθόγγος, οὔτε ἐπὶ πλείον ἢ γεγωνόσιν ὡς κατὰ λόγον εἰς τὸ πόρρω; Ἡ ὅτι ἕκαστος τὸν καθ' αὐτὸν αἶρα προωθεί, ἀλλ' οὐ τὸν αὐτόν, πλὴν ἐπὶ μικρόν; Ὅμοιον δὲ συμβαίνει ὥσπερ ἂν εἰ πολλοὶ ἄ μὲν εἶεν οἱ βάλλοντες, ἕκαστος μέντοι

ἢ ἦτων—ἦτων Y^a. ὡς ἀποκλείεται Y^a. ἁ συντόνων X^a. ὕ ἐστὶ, καὶ φ. C^a. X^a. Y^a. ἂ ἢ C^a, ἢ ἢ Y^a. ἂ δὲ om. C^a. Y^a. ἂ ἢ om. Y^a. ἃ γεγωνόσιν Y^a. ἃ μὲν om. C^a.

λίθῳ ἑτέρῳ, ἢ οἷ γε πλείστοι. Οὐτε γὰρ ἐκεῖ ^ο πόρρω οὐθὲν ἀφίξεται βέλος, ἢ οὐ κατὰ λόγον, οὔτε ἐνταῦθα. Οὐ γὰρ ἐνὸς ἡ τοσαύτη φωνὴ ἀλλὰ πολλῶν. Ἐγγύθεν μὲν οὖν κατὰ λόγον πολλὴ φαίνεται ἡ φωνή (καὶ γὰρ τὰ βέλη πλείω τεύξεται τοῦ αὐτοῦ), πόρρωθεν δὲ οὐκέτι.

Διὰ τί ἀγωνιῶντες μὲν βαρύτερον φθέγγονται, φοβού- 53
μενοι δὲ ὀξύτερον; Καίτοι ^ε καὶ ἡ αἰδῶς φόβος τίς ἐστιν. Ἡ διαφέρει πολὺ τὸ πάθος; Οἱ μὲν γὰρ αἰδούμενοι ἐρυ-
θρίωσιν (ἡ δὲ ἀγωνία αἰσχύνῃ τίς ἐστιν), οἱ δὲ φοβούμενοι
ὠχρίωσιν. Φανερόν οὖν ὅτι τοῖς μὲν φοβουμένοις ἐκλείπει
ἄνωθεν τὸ θερμόν, ὥστε κινεῖ ἀσθενὲς ὄν ὀλίγον ἀέρα τὸ
πνεῦμα, τὸ δὲ ὀλίγον ταχὺ ^ε φέρεται, τὸ δὲ ταχὺ ἐν φωνῇ
τὸ ὀξύ· τοῖς δὲ αἰδουμένοις ἄνω ἔρχεται τὸ θερμόν περὶ τὰ
στήθη. Σημεῖον δὲ ὅτι γίνονται ἐξέρυθροι. Πολὺν δὲ κινεῖ
ἀέρα ἡ πολλὴ δύναμις, τὸ δὲ πολὺ βραδέως φέρεται, τὸ δὲ
βραδὺ ἐν φωνῇ βαρύν.

Διὰ τί ἰσχυρόφωνοι γίνονται; ^h Ἡ αἷτιον ἡ κατάψυξις 54
τοῦ τόπου ^φ ¹ φθέγγονται, ^k ἢ ὥσπερ ἀποπληξία τοῦ μέρους
τούτου ἐστίν; Διὸ καὶ θερμαινόμενοι ὑπὸ οἴνου καὶ τοῦ λέ-
γειν συνεχῶς ῥᾶον συνείρουσι τὸν λόγον.

Διὰ τί μόνον τῶν ἄλλων ζῶων ἄνθρωπος γίνεται ἰσχυρό- 55
φωνον; Ἡ ὅτι λόγου κοινωνεῖ μόνον, τὰ δὲ ἄλλα φωνῆς;
Οἱ δὲ ἰσχυρόφωνοι φωνοῦσι μὲν, ¹ λόγον δὲ οὐ δύνανται
συνεῖρειν.

Διὰ τί τοῦ μὲν χειμῶνος ὀξύτερον φθέγγονται ^m καὶ 56
νήφοντες, ⁿ θέροις δὲ καὶ μεθύοντες βαρύτερον; Ἡ ὅτι
ὀξυτέρα μὲν ἐστὶν ἡ ταχυτέρα, ταχυτέρα δὲ ἐστὶν ἡ ἀπὸ
συντεταμένου φωνή; Τῶν δὲ νηφόντων καὶ ἐν τῷ χειμῶνι τὰ
σώματα συνέστηκε μᾶλλον ἢ μεθύοντων καὶ ἐν τῷ θέρει· τὸ
γὰρ θερμόν καὶ αἱ ἀλέαι διαλύουσι τὰ σώματα.

Διὰ τί ἡ φωνὴ ὕστατον τελειοῦται τοῖς ἀνθρώποις τῶν 57

^ε πόρρωθεν X^a. ^ε καὶ om. C^a. ^ε τρέφεται τὸ δὲ ἐν φωνῇ ταχὺ X^a.
^h ἢ καὶ ἡ X^a. ¹ φθέγγεται Y^a.v. ^k ἢ καὶ C^a.X^a.v. ¹ λόγῳ C^a.Y^a.
^m καὶ νήφοντες om. X^a. ⁿ τοῦ δὲ θέρους X^a.

φθεγγομένων; Ἡ διότι πλείστας ἔχει διαφορὰς καὶ εἶδη; Τὰ γὰρ ἄλλα ζῶα ἢ οὐθέν γράμμα ἢ ὀλίγα διαλέγονται. Τὸ δὲ ποικιλώτατον καὶ πλείστας ἔχον διαφορὰς ἀνάγκη ἐν πλείστῳ χρόνῳ ἀποτελεῖσθαι.

- 58 Διὰ τί ἡ μὲν ὄψις οὐ διέρχεται διὰ τῶν στερεῶν, ἡ δὲ φωνὴ διέρχεται; Ἡ ὅτι τῆς μὲν ὄψεως μία φορὰ ἡ κατ' εὐθείαν (σημεῖον δὲ αἶ τε τοῦ ἡλίου ἀκτίνες, καὶ ὅτι ἐξ ἐναντίας μόνον ὁρῶμεν), τῆς δὲ φωνῆς πολλάι; Ἀκούομεν γὰρ πανταχόθεν. Ὅταν οὖν κωλυθῇ κατ' εὐθείαν ἐκπίπτειν διὰ τὸ μὴ κατ' ἀλλήλους εἶναι τοὺς πόρους, ἀδυνατεῖ διο-
 2 ρᾶν. Ὁ δὲ ἀήρ καὶ ἡ φωνή, ἅτε πανταχοῦ φερομένη, διὰ παντὸς διαπίπτει καὶ ἀκούεται. Ἐν δὲ τοῖς ὑγροῖς αἱ μὲν ὄψεις διορῶσιν, αἱ δὲ φωναὶ οὐκ ἀκούονται ἢ μόλις, λε-
 3 πτοτέρου ὄντος τοῦ ὑγροῦ ἢ τῆς γῆς, ὅτι οἱ πόροι μικροὶ καὶ πυκνοὶ καὶ κατ' ἀλλήλους, ὥστε οὐ κωλύεται ἡ ὄψις
 3 οὐθυπορεῖν. Διὰ τοῦτο καὶ διὰ μὲν τῆς ὑέλου διορᾶται πυκνῆς οὐσσης, διὰ δὲ τοῦ νάρθηκος ἀραιοῦ ὄντος οὐ διορᾶται. Ἐτι τῆς μὲν οἱ πόροι κατάλληλοι, τῶν δὲ παραλλάττοντες οὐδὲν δ' ὄφελος εἶναι μεγάλους, εἰ μὴ κατ' εὐθείαν ὦσιν. Ἡ δὲ φωνὴ οὐκ ἀκούεται, ὅτι ἐλάττω τὰ διάκενα τὰ ἐν τῷ ὕδατι τοῦ ἀέρος, ὥστε οὐ δύναται δέχεσθαι, οὐδὲ μείναι τὴν
 4 φωνήν, ἀλλὰ μόλις ἡ μετὰ φωνῆς. Ἡ γὰρ φωνὴ ἀήρ τις. Οὐ γὰρ ἅπαν τὸ μανότερον ὁ διτικώτερον, ἂν μὴ καὶ οἱ πόροι ὦσιν ἀρμόττοντες τῷ ὁ διόντι. Ὡστ' οὐδὲ ὁ συνιτι-
 5 κώτερον εἰς αὐτό, ἂν μὴ δεκτικοὶ ὦσιν οἱ πόροι τῶν σωμα-
 των. Καίτοι τὸ μανὸν μαλακὸν καὶ δυνάμενον εἰς αὐτὸ
 5 συνιέναι. Ἀλλ' ἔνια κωλύεται διὰ τὴν ὁ μικρότητα τῶν πό-
 ρων, οἷον ἡ ὑέλος ταύτης γὰρ οὐ συνάγονται, μανοτέρας οὐ-
 σσης τοῦ νάρθηκος, διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν. Ὁμοίως δὲ καὶ
 τὸ ὕδωρ καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. Ὡστε καὶ τόδε φανερόν,
 διότι τοῦ μανοῦ καὶ μαλακοῦ ἢ αὐτοῦ ὄντος ἢ παραπλησίον

ο εὐθυωρεῖν X^a. Ρ οὐκ—φωνή om. C^a. ρ διτικώτερον X^a. ρ δι-
 ἐντι codices. ὁ συνετικώτερον C^a. Y^a. v, συνετικώτερον X^a. ὁ μικρό-
 τητα C^a.

τὴν φύσιν, οὐ τὸ μανότερον μᾶλλον συνάγεται εἰς αὐτό· ἡ γὰρ αὐτὴ αἰτία πάντων.

Διὰ τί γίνεται ἐλάττων μὲν ἡ φωνὴ ἐξαιρουμένων, ὁμοία 59 δὲ τὸν χαρακτῆρα; Ἡ ὅτι ἐμέμικτο αὐτοῖς; Τὸ δὲ μεμιγμένον οὐ τῇ μὲν ἐστὶ τῇ δὲ οὐ, ἀλλὰ πάντῃ. Ὅμοιως οὖν πανταχόθεν ἐξαιρουμένων συνέρχεται ὁμοίως, ὥστ' ἐλαττόν τε ἀνάγκη καὶ ὁμοιον εἶναι.

Διὰ τί ἰσχυρόφωνοι γίνονται; Πότερον διὰ θερμότητα 60 προπετέστεροί εἰσιν, ὥστε προσπταίοντες ἐπίσχουσιν, ὥσπερ οἱ ὀργιζόμενοι; Καὶ γὰρ οὗτοι πλήρεις ἄσθματος γίνονται. Πολὺ μὲν οὖν τὸ πνεῦμα ὕσμβαίνει. Ὡς ἡ διὰ τὴν ζέσιν τοῦ ἰσχυροῦ ἄσθμαίνουσιν, διὰ τὸ πολὺ εἶναι καὶ μὴ φθάνειν ὑπεξίον τῷ τῆς ἀναπνοῆς καιρῷ; Ἡ μᾶλλον τὸνναντίον κατάψυξις ἢ θερμότης τοῦ τόπου φθέγγονται, ὥσπερ ἀποπληξία τοῦ μέρους τούτου; Διὸ καὶ θερμαινόμενοι ὑπὸ οἴνου καὶ τοῦ λέγειν συνεχῶς ῥᾶον συνεύρουσι τὸν λόγον.

Διὰ τί τοῦ χειμῶνος αἱ φωναὶ βαρύτεραι; Ἡ ὅτι πα- 61 χύτερος ὁ ἀήρ, παχύτερου δὲ ὄντος βραδύτερα ἡ κίνησις, ὥστ' ἡ φωνὴ βαρύτερα. Ἡ διότι διὰ τῶν στερνῶν βραδύτερον χωρεῖ ὁ ἀήρ, συμφράττεται δὲ τὸ περὶ τὸν φάρυγγα ὑπὸ τε τοῦ ψυχροῦ καὶ τοῦ ἐπιρρέοντος φλέγματος.

Διὰ τί τὰ παιδιά καὶ αἱ γυναῖκες καὶ οἱ εὐνούχοι καὶ οἱ 62 γέροντες φθέγγονται ὀξύ; Ἡ ὅτι θάττων κινήσις ἐστὶν ἢ ὀξύτερα; Ἔστι δὲ τὸ αὐτὸ πλείονος δυσκινητότερον, ὥστε οἱ ἐν ἀκμῇ πλείω συνεπισπῶνται τὸν ἀέρα· οὗτος οὖν βραδύτερον ἰὼν βαρυτέραν παρασκευάζει τὴν φωνήν. Ἐν δὲ τοῖς παιδίοις καὶ εὐνούχοις διὰ τὸ ἐλάττω ἔχειν ἐναντίως. Τρέμειν δὲ τοὺς πρεσβύτας οὐ δυναμένους κρατεῖν, ὥσπερ

ὕσμβαίνει Υἂ. Ὡς ἡ om. Ca.Xa.Ya. ἰσχυροῦ Ca.Ya. φθέγγεται Ca.Ya. τί χειμῶνος ὄντος αἱ γ. ὥς γ. ὅτι γ. στενῶν γ. συμφράττονται δὲ τὰ γ. ὑπὸ τε] τῇ ποιότητι γ. ἢ om. Ca.Ya. βραδύτερος Ca.Xa. ἢ βραδυτέραν codices. ὥσπερ—κρατεῖν om. Ca.

τοῖς ἀδυνάτοις καὶ παιδίοις, ὅταν μακρὸν ξύλον λάβωσιν ἀπ' ἄκρου, τὸ ἕτερον ἄκρον σείεται διὰ τὸ μὴ κρατεῖν. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ^κ πρεσβύτεροι ^ι τρέμουσιν. Τὸ αὐτὸ δὲ ὑποληπτέον καὶ ἐπὶ τῶν ἀγωνιῶντων καὶ φοβουμένων καὶ ῥιγόντων αἴτιον τοῦ τρόμου τῆς φωνῆς. Τοῦ γὰρ ἔχοντος τὴν φωνὴν τοιαύτην, τῶν τοιούτων παθῶν εἰσω περιεστηκός τοῦ πλείστου, λοιπὸν ὀλίγον ὃν οὐ δύναται κρατεῖν τῆς φωνῆς· διὸ καὶ σείεται καὶ τρέμει. Διὸ καὶ οἱ τεχνικοὶ τῶν συνειδότην ὅτι ἀγωνιῶσι μικρὸν διαλέγονται ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἄχρι οὗ ἂν καταστῶσιν· μικρὰς γὰρ οὔσης τῆς φωνῆς ῥᾶον κρατοῦσιν.

ΙΒ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΤΑ ΕΥΩΔΗ.

Διὰ τί τῶν θυμιαμάτων ἦττον αἰσθάνονται πλησίον ὄντες; Πότερον ὅτι ἀκρατεστέρα κερασθεῖσα ἢ ἀπόρροια τῷ ἀέρι ἡδίων, ὥσπερ ἡ σμύρνη τῶν ἱατρῶν; Ἡ καὶ τούναντίον εἴη ἂν, ὥστε ἀφαιρεῖσθαι τὸ πῦρ τὴν ὁσμὴν διὰ τὸ καίειν; Ἡ γὰρ ὁσμὴ θυμιωμένων. Διὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθράκων οὐκ ὄζει, πορρώτερον δὲ καθαρώτερον φαίνεται καὶ λεπτότατον τοῦτο.

- 2 Διὰ τί αἱ ὁσμαι ἦττον εὐώδεις τῶν θυμιαμάτων καὶ τῶν ἀνθῶν ^μ ἐκ τοῦ ἐγγύς; Πότερον ὅτι συναπέρχεται τῇ ὁσμῇ καὶ γῆς μόρια, ἃ προκαταφέρεται διὰ βάρους, ὥστε καθαρὰ πορρώτερον γίνεται ^ν ἢ ὁσμῇ; Ἡ οὔτε ἐγγύς οὔσης τῆς ἀρχῆς πλείστον γίνεται τὸ ῥέον, οὔτε λίαν πόρρω; Τὸ μὲν γὰρ ^ο οὕτω πολὺ, τὸ δὲ διασπᾶται.
- 3 ^ρ Λέγεται γὰρ ὡς εὐώδη γίνεται τὰ δένδρα εἰς ἅπερ ^ι ἂν ἢ ἱρις κατασκήψῃ. Πότερον οὖν ἀληθές ἐστιν ἢ ψεῦδος; Καὶ εἰ ἀληθές, ^ρ διὰ τίν' αἰτίαν εἴη τὸ συμβαῖνον; Ὅτι μὲν οὖν οὔτε πάντα οὔτε αἰεὶ, δῆλον· πολλάκις γὰρ ἢ ἱρις μὲν ^ι γέγονε, τὰ δὲ δένδρα οὐθέν ^ς ἐπίδηλα φαίνεται. Ὅταν τε

^κ πρεσβύτεροι K^a.O^a.s.w. ^ι post τρέμουσιν Q.K^a.N^a.O^a.Y^a.s.w.x. addunt διὰ τὸ μὴ κρατεῖν. ^μ ἐκ τοῦ ἐγγύς om. C^a.X^a.Y^a. ^ν ἢ ὁσμῇ om. C^a. ^ο οὕτω X^a. ^ρ λέγεται—κατασκήψῃ] hæc post συμβαῖνον ponunt C^a.X^a.Y^a. ^ι ἂν om. C^a. ^ρ διὰ τίν'] δι' C^a.X^a.Y^a. ^ς ἐπίδηλον X^a.

γένηται τοῦτο, οὐκ ἐν πάσῃ γίνεται ὕλη, ἐπεὶ συμβαίνει γὰρ ποτε· διὸ καὶ λέγεται. Τὸ δ' αἷτιον κατὰ συμβεβηκὸς τῇ ἱριδι ἀποδοτέον, ἄλλως τε καὶ εἰ μὴ ἐστὶ τις φύσις ἡ ἱρις, ἀλλὰ τῆς ὀψεως πάθος ἀνακλωμένης. Γίνεται δέ, ὥσπερ³ ἐλέχθη, οὐχ ὅπως οὖν ἐχούσης τῆς ὕλης τὸ πάθος· οὔτε γὰρ ἐν[†] τοῖς χλωροῖς δένδροις οὔτε ἐν τοῖς αὔοις, ἀλλ' ἐν τῇ[‡] ἐμπεπρησμένη ὕλῃ φασὶν οἱ νομοεῖς μετὰ τὰ ἐπὶ τῇ[¶] ἱριδι ὕδατα γίνεσθαι ἐπιδήλον τὴν εὐωδίαν, καὶ μάλιστα[×] οὐδ' ἂν ἀσπάλαθος ἢ καὶ ῥάμνος καὶ ὦν τὰ ἄνθη εὐώδη ἐστίν. Αἷ-⁴τιον δὲ τῆς εὐωδίας ἐστίν, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· διαθερμουν γὰρ καὶ διακεκαυμένης οὔσης, ὃ ἂν ἐκφύσῃ, τὸ πρῶτον εὐώδες ὄξει. Τὰ γὰρ πυρούμενά πως τῶν ὑγρότητα ἐχόντων ὀλίγην εὐώδη γίνεται· πέττει γὰρ τὸ θερμὸν ταύτην. Διὸ καὶ τῆς ὅλης γῆς εὐωδέστερα[‡] τὰ πρὸς τὸν ἥλιον τῶν πρὸς ἄρκτον^ε ἐστίν. Τοῦτων δὲ τὰ πρὸς ἕω τῶν πρὸς μεσημ-⁵βρίαν, ὅτι^α γαιώδης μᾶλλον ὁ τόπος ὁ περὶ τὴν Συρίαν καὶ^β Ἀραβίαν ἐστίν, ἡ δὲ Λιβύη ἀμμώδης καὶ ἄνικμος. Δεῖ γὰρ μήτε πολλὴν εἶναι τὴν ἱκμάδα, ἄπεπτος γάρ ἐστιν^ε ἡ πολλή, μήτε ἄνικμον, οὐ γὰρ γίνεται ἀτμίς. Ὁ συμβαίνει καὶ περὶ τὴν^δ νεόκαυστον ὕλην καὶ τὸ γένος τοιαύτην ὥστε ἔχειν εὐωδίαν σὺν αὐτῇ. Δηλοῖ δὲ τοῖς ἄνθεσιν^ε ἀφήσι⁶ γὰρ ἐν τοῦτοις τὴν ὁσμήν. Δοκεῖ δὲ ἐν οἷς ἂν ἐνσκήψῃ ἡ ἱρις γίνεσθαι, ὅτι οὐδὲν ἄνευ ὕδατος οἷόν τε γίνεσθαι· βραχεῖσά τε γὰρ ἡ ὕλη καὶ τῷ ἐνόντι θερμῷ πέψασα τὴν ἐν αὐτῇ γινομένην ἀτμίδα ἀφήσιν. Ὁ^ε οὔτε πολὺ τὸ ὕδωρ δεῖ εἶναι·^ε ἐκκλύζει γὰρ τὸ πολὺ λίαν, καὶ σβέννυσσι τὴν θερμότητα τὴν ἐνυπάρχουσαν ἀπὸ τῆς πυρώσεως. Τὰ δὲ μετὰ⁷ τὴν ἱριν ὕδατα οὐ πολλὰ γίνεται ἀλλὰ^ε μέτρια ὡς εἰπεῖν. Καὶ ἐὰν πολλαὶ γίνωνται ἱριδες, οὐ πολὺ γίνεται, ἀλλὰ

[†] τοῖς ante χλ. om. X^a. [‡] πεπρησμένη C^a. [¶] ἱριδι δ' ὕδατα X^a.
[×] οἱ C^a.Y^a, ἵσως ὅπου margo X^a, οἷον K^a.X^a.s. [‡] τὰ πρὸς τὸν ἥλιον εὐωδέστερα X^a.Y^a. ^ε εἰσι Y^a. ^α γαιώδης et συρρίαν C^a. ^β ἀραβίαν C^a.X^a. ^ε ἡ πολλή ἐστι C^a. ^δ νεόκαυστον Y^a. ^ε præstat οὐδέ. ^ε ἐκλύζει C^a.Y^a. ^ε μετρίως ὡς C^a.X^a.

πολλάκις μὲν ὀλίγον δέ. Διὸ εἰκότως τούτου γινομένου, οὐθὲν ἄλλο ὀρώντες διάφορον πλὴν τὴν ἡ ἱρίν, ταύτη τὴν αἰτίαν προσέθεσαν τῆς εὐωδίας.

- 4 Διὰ τί τὰ ἄνθη καὶ τὰ θυμιώμενα πόρρωθεν μᾶλλον ἥδιον ὄζει, ἐγγύθεν δὲ τὰ μὲν ποωδέστερον τὰ δὲ καπνωδέστερον; Ἡ ὅτι ἡ ὁσμὴ θερμότης τίς ἐστὶ καὶ τὰ εὐώδη θερμά, τὸ δὲ θερμὸν κοῦφον, ὥστε διὰ μὲν ἰ τοῦτο πορρωτέρω διόντων ἀμιγεστέρα γίνεται ἡ ὁσμὴ τῶν συμπαρεπομένων ὁσμῶν ἀπὸ τῶν φύλλων καὶ τοῦ καπνοῦ, ὄντος ὑδατώδους ἀτμοῦ, κ πλησίον δὲ ὄντων τὰ μεμιγμένα αὐτοῖς συνόζει ἐν οἷς ἐστίν.
- 5 Διὰ τί ἰ πάντα μᾶλλον ὄζει κινούμενα; Ἡ ὅτι ἢ ἀναπίμπλησι πλείω αέρα ἢ ἢ ἡσυχάζοντα; Διαπέμπεται οὖν ἡ ὁσμὴ θάττον ὁ οὕτω πρὸς τὴν αἴσθησιν ρ ἡμῖν.
- 6 Διὰ τί τοῦ χειμῶνος ἦττον ὀσφραϊνόμεθα, καὶ ἐν τοῖς πάγεσιν ἥκιστα; Ἡ ὅτι ὁ ἀήρ ἀκινήτοτερός ἐστιν ἐν τῷ ψύχει; Οὐκ οὐκ ἀφικνεῖται ὁμοίως ἡ κίνησις ἡ ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ τὴν ὁσμὴν ἔχοντος διὰ τὴν δυσκινήσιαν τῆς ἀπορροῆς καὶ τοῦ αἵματος ἐν ᾧ ἐστίν.
- 7 Διὰ τί δριμύτερον ὄζει τῶν ἀρωμάτων ἐπὶ τέφρας θυμιωμένων ἢ ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ μᾶλλον καὶ πλείω χρόνον τὴν αὐτῶν ὁσμὴν ἔχει ἐπὶ τῆς τέφρας θυμιώμενα; Ἡ ὅτι ἀπεπτοτέρα ἐστὶν ἡ ὁσμὴ ἐπὶ τῆς τέφρας διὸ καὶ ἰ πλείων. Τὸ δὲ πῦρ παχὺ πέττον αὐτῶν τὴν δύναμιν, ἀλλοιοῖ τὴν ὁσμὴν ἢ γὰρ πέψις ἀλλοιώσις ἐστὶ τοῦ πεττομένου.
- 8 Διὰ τί ἥδιον ὄζει τῶν ῥόδων ὧν ὁ ὀμφαλὸς τραχὺς ἐστὶν ἢ ὧν λείος; Ἡ ὅτι μᾶλλον ὄζει ἡδὺ ὅσα τὴν φύσιν ἀπέληφε τὴν αὐτῶν; Ἀκανθῶδες ῥ δὲ φύσει ἰ τὸ ῥόδον ἐστὶ, διὸ μᾶλλον ῥ ἔχον τὰ κατὰ φύσιν ῥ ἥδιστα ὄζει.
- 9 Διὰ τί αἱ ὁσμαὶ ἐγγύθεν ἦττον εὐώδεις καὶ θυμιαμά-

ἡ ἱρίν Ca. ἰ τοῦτο] τοῦ Ca. κ πλησίον Ca. Xa. ἰ πάντων Ya.
 ἢ ἀναπίμπλησι Ca. Ya. ἢ συχάζοντα Xa. ὁ οὕτω] ὥσπερ Ca. ρ ἡμῶν
 Ya. ἰ πλείω Ca. Ya. ῥ φύσει δὲ Ya. ἰ τὸ ῥόδον Ca. ῥ ἔχοντα Ca.
 ῥ ὄζει ἥδιον Ya.

των καὶ ἀνθῶν; Ἡ ὅτι πλησίον μὲν συναποφέρεται τὸ γεῶδες, ὥστε κεραννύμενον ἀσθενεστέραν ποιεῖ τὴν δύναμιν, εἰς δὲ τὸ πόρρω καταφέρεται ἡ ὁδμή. Διὰ ταῦτα δὲ καὶ τριφθέντα τὰ ἄνθη ὡ ἀπόλλυσι τὴν ὁσμήν.

* Πότερον αἱ ὕσμαι καπνὸς ἢ ἀήρ ἢ ἀτμίς; Διαφέρει 10 γάρ, ἢ τὸ μὲν ὑπὸ τοῦ πυρός, τὸ δὲ καὶ ἄνευ τούτου ἂ γίνε-
ται. Καὶ πότερον ἀπὸ τῆς αἰσθήσεώς τι πρὸς ἐκεῖνα ἢ ἀπ' ἐκείνων πρὸς ἡ τὴν αἴσθησιν ἀφικνεῖται, αἰεῖ ἢ κινεῖ τὸν πλη-
σίον ἀέρα; Καὶ εἰ ἀπ' ἐκείνων ἀπορρεῖ, ἔδει ἔλαττον ἂ γίνε-
σθαι· καίτοι τὰ εὐωδέστατα ὀρώμεν μάλιστα διαμένοντα.

Διὰ τί δριμύτερον ὄζει μᾶλλον τῶν ἀρωμάτων ἐπὶ τέ- 11
φρας θυμωμένων ἢ ἐπὶ τοῦ πυρός; Ἡ διότι ἀπεπτοτέρα ἡ ὁσμή ἐπὶ τῆς τέφρας· διὸ καὶ πλείων; Πολὺν οὖν καὶ τοῦ γεώδους ἢ συναναθυμιάται καὶ γίνεται καπνός· τὸ δὲ πῦρ φθάνει ἢ ἐκκαῖον τὸ γεῶδες αὐτῶν, ὥστε ἡ ὁσμή καθαρωτέρα καὶ εἰλικρινής ἀφικνεῖται ἄνευ τοῦ καπνοῦ. Διὸ καὶ τριβό-
μενα ἦττον εὐώδη τὰ ἄνθη· τὸ γὰρ γεῶδες καὶ ἡ τριψίς κινεῖ, καὶ ἡ βραδεία θερμότης οὐ φθείρει.

Διὰ τί τὰ εὐώδη οὐρητικά καὶ σπέρματα καὶ φυτά; Ἡ 12
ὅτι θερμὰ καὶ λεπτά, τὰ δὲ τοιαῦτα οὐρητικά; Ταχὺ γὰρ λεπτύνει ἡ ἐνούσα θερμότης, καὶ ἡ ὁσμή οὐ σωματώδης, ἐπεὶ καὶ τὰ μὴ εὐώδη, οἷον σκόροδα, διὰ τὴν θερμότητα οὐρητικά, μᾶλλον μέντοι τηκτικά. Θερμὰ δὲ τὰ εὐώδη σπέρματα, διότι ὅλως ἡ ὁσμή διὰ θερμότητα γίνεται. Ἀλλὰ τὰ δυσ-
ώδη ἄπεπτα ἔστιν· δεῖ δὲ μὴ μόνον θερμὰ εἶναι ἀλλὰ καὶ εὐπεπτα, εἰ ἔσται οὐρητικά, ὅπως συγκατιόντα λεπτύνῃ τὰ ὑγρά.

Διὰ τί ποτε οἱ κεκραμένοι τῶν οἴνων θάττον τῶν ἀκρά- 13
των ὄζουσιν; Ἡ ὅτι ὁ κεκραμένος ἀσθενέστερος τοῦ ἀκρά-
του ἔστιν; Τὸ δὲ ἀσθενέστερον ὑπὸ πάντων ἐξίσταται

ὡ ἀπολλύουσι C^a. Y^a. * πότερον] διατί C^a. γ ὁδμαὶ C^a. Y^a.
z ἢ Y^a, ἢ C^a, εἰ X^a. a γίνεταί om. C^a. b τὴν om. C^a. c κινούντος C^a.
d γίνεσθαι] κινεῖσθαι X^a. e συναναθυμιάσθαι X^a. f ἐκκαῖον Y^a.
g ἐπὶ?

τοῦ ἰσχυροτέρου. Εἴτα ὁ κεκραμένος ἐστὶν εὐπετέστερος τοῦ ἀκράτου. Εὐπετέστερον δὲ ἐστὶν ὑπάρξαι φτίνιουν, καὶ ἐκλαβεῖν τι τῶν μὴ ὑπαρχόντων. Ὁ μὲν οὖν ἄκρατος ὁσμώδης ἐστίν, ὁ δὲ κεκραμένος ἄνοσμος.

ΙΓ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΤΑ ΔΥΣΩΔΗ.

Διὰ τί τὸ μὲν οὖρον, ὅσῳ ἂν χρονίζεται ἐν τῷ σώματι, δυσωδέστερον γίνεται, ἢ δὲ κόπρος ἦττον; Ἡ ὅτι ἡ μὲν ξηραίνεται μᾶλλον χρονιζομένη (τὸ δὲ ἡ ξηρὸν ἀσηπτότερον), τὸ δὲ οὖρον παχύνεται, πρόσφατόν τε ὃν ὁμοιότερον τῷ ἐξ ἀρχῆς ἐστὶ πόματι.

2 Διὰ τί τὰ δυσώδη τοῖς ἐδηδοκόσιν οὐ δοκεῖ ὄζειν; Ἡ διὰ τὸ συντετρηῆσθαι τὴν ὄσφρησιν τῷ στόματι κατὰ τὸν οὐρανὸν πλήρης ἡ αἴσθησις γίνεται ταχύ, καὶ τῆς τε ἔσω οὐκέθ' ὁμοίως αἰσθάνεται (τὸ γὰρ πρῶτον αἰσθάνονται πάντες, ὅταν δὲ ἄψωνται, οὐκέτι, ὥσπερ συμφυοῦς) καὶ ἡ ἔξωθεν ἡ ὁμοία ἀφανίζεται ὑπὸ τῆς ἔσω.

3 Διὰ τί τριβόμενα τὰ ἄνθη δυσωδέστερα; Ἡ διότι συμμίγνυται τῇ ὁσμῇ τὸ ἰ γεῶδες τὸ ἐν τῷ ἄνθει.

4 Διὰ τί τῶν μὲν ζώων οὐθέν εὐώδες ἐστὶν ἔξω τῆς ἰ παρδάλεως (αὕτη δὲ καὶ ἰ αὐτοῖς τοῖς θηρίοις· φασὶ γὰρ αὐτῆς τὰ θηρία ἠδέως ὁσμᾶσθαι), φθειρόμενα δὲ ἰ καὶ δυσώδη ἐστίν, τῶν δὲ φυτῶν ἰ πολλὰ καὶ φθειρόμενα καὶ αὐαινόμενα ἔτι μᾶλλον εὐώδη γίνεται; Πότερον ὅτι τῆς δυσωδίας αἴτιον ἀπεψία τις περιττώματος; Διὸ καὶ οἱ ἰδρῶτες ἐνίοις καὶ ἐνίοτε τοιοῦτοί εἰσι, μάλιστα δὲ οἷς μὴ αἰεὶ τοιοῦτοι ἐκ τῶν ἰ νόσων γίνονται. Καὶ αἱ φυῖσαι δὲ καὶ οἱ ἐρυγμοὶ οἱ τῶν ἀπέπτων δυσώδεις εἰσίν. Τὸ αὐτὸ δὲ αἴτιον καὶ τοῦ ἐν ταῖς σαρξὶ ἰ καὶ ἰ τῷ ἀνάλογον· λέγω δὲ ἀνάλογον τὸ ἀντὶ σαρκὸς τοῖς ἄλλοις ἐνυπάρχον ζώοις. Ἔστι ἰ γὰρ καὶ ἐνταῦθα περίττωμα ἐνίοις ἀπεπτον· τοῦτο οὖν ζώντων τε αἴτιον τῆς

ἡ ξηρότερον X^a. ἰ γαιῶδες C^a. ἰ παρδάλεως C^a. ἰ αὐτοῖς X^a. Y^a.
 ἠ καὶ om. C^a. ἠ πολλὰ καὶ] codices πολλάκις. ὁ καὶ] κατὰ X^a.
 ἠ τὸ C^a. X^a. ἠ γὰρ] δὲ C^a.

δυσωδίας ἐστὶ καὶ φθειρομένων σηπόμενον. Διὸ καὶ τὰ πύονα³ καὶ ὅσα καὶ τρίχες οὐ δυσώδη ἐστίν, ὅτι τὰ μὲν πέττεται, τὰ δὲ οὐκ ἔχει ὑγρότητα. Τοῖς δὲ φυτοῖς οὐκ ἐνὶ περίττωμα. Ἡ ἔστι μὲν ἴτι καὶ τούτοις, ἀλλ' ὅτι ἡ ξηρὰ καὶ⁴ θερμὰ τὰ φυτὰ τὴν φύσιν ἐστίν, ὥστε εὐπεπτοτέρα ἢ ἱκμάς καὶ οὐ πηλώδης ἐστὶν αὐτῶν; Δηλοῖ δὲ καὶ τῆς γῆς ἡ ἐν τοῖς θερμοῖς εὐώδης οὐσα, Συρία καὶ ἡ Ἀραβία, καὶ τὰ εὐώδη ὕψος, ὅτι ξηρὰ καὶ θερμὰ ἐστίν· τὰ δὲ τοιαῦτα ἄσηπτα. Τὰ δὲ ζῶα⁵ οὐ τοιαῦτά ἐστι καὶ θερμά, ὥστε αἱ⁵ τε περιττώσεις ἄπεκτοι καὶ δυσώδεις αὐτῶν εἰσὶ, καὶ διαφυσήσεις ὁμοίως· καὶ διαφθειρομένων σήπεται ἡ ὑγρότης, τῶν δὲ οὐ· οὐ γὰρ ἔχουσιν.

Διὰ τί τὰ δυσώδη θερμὰ ὄντα μᾶλλον δυσώδη ἐστίν ἢ⁵ ἐψυγμένα; Ἡ ὅτι ἐστὶν ἡ ὁσμὴ ἀτμὸς καὶ ἀπορροή τις; Ὁ τ' οὖν ἀτμὸς ὑπὸ θερμοῦ γίνεται καὶ ἡ ἀπορροή· κινήσεις γάρ τίς ἐστι, τὸ δὲ θερμὸν κινητικόν. Τὸ δὲ ψυχρὸν τούναντίον στατικόν καὶ συσταλτικόν καὶ ἡ² φορὸν δὲ κάτω, τὸ δὲ ἡ³ θερμὸν καὶ αἱ ὁσμαι⁴ πᾶσαι ἀνωφερεῖς διὰ τὸ ἐν ἀέρι τε εἶναι καὶ τὸ αἰσθητήριον αὐτῶν ἄνω εἶναι, μὴ κάτω· πρὸς γὰρ ἐγκέφαλον περαίνουσα ἡ ὁσμὴ αἰσθησιν ποιεῖ.

Διὰ τί, εἴαν τις ἡ² σκόροδα φάγη, τὸ οὖρον ὄζει, ἄλλων⁶ δὲ ἐχόντων ἰσχυρὰν ὁσμὴν οὐκ ὄζει ἐδεσθέντων; Πότερον, ὥσπερ τινὲς τῶν ἡρακλειτιζόντων φασὶν ὅτι ἀναθυμιάται, ὥσπερ ἐν τῷ ὄλῳ, καὶ ἐν τῷ σώματι, εἴτα πάλιν ψυχθὲν συνίσταται ἐκεῖ μὲν ὑγρόν, ἐνταῦθα δὲ οὖρον, ἡ ἐκ τῆς τροφῆς ἀναθυμιάσεις, ἐξ οὗ ἐγένετο αὕτη συμμιγνυμένη, ποιεῖ τὴν ὁσμὴν; Αὕτη γὰρ ἐστίν, ὅταν μεταβάλλῃ. Ἡ ἔδει² καὶ τὰ ἄλλα τοῦτο ποιεῖν, ὅσα ἰσχυρὰς ὁσμάς ἔχει· νῦν δὲ οὐ ποιεῖ. Ἔτι συγκρινόμενα ἐκ τῆς ἀτμίδος οὐκ εἰς τὸ ἀρχαῖον ἔρχεται, οἷον οἶνος ἐξ οἴνου, ἀλλ' οὐχ ὕδωρ, ὥστε

ἴτι] τοι X^a, om. C^a. ἡ θερμὰ καὶ ξηρὰ τὴν φύσιν ἐστὶ τὰ φυτὰ X^a.
 ἡ ἀραβία C^a. X^a. ὕψος τὰ ἐκείθεν C^a. X^a. οὐ om. C^a. ἡ φορὴν
 margo X^a, φορὸν Y^a. ἡ θερμὸν] φορὸν C^a. ἡ ῥόδα C^a.

καὶ τοῦτο ψεύδος. Ἄλλ' ὅτι μόνον ^a φυσητικὸν τῆς κάτω κοιλίας τῶν ὁσμήν ἐχόντων ἰσχυρὰν ^b ἄμα καὶ οὐρητικὴν, τὰ δὲ ἄλλα ἄνω ποιεῖ, οἷον ἡ ράφανος, καὶ τὰ πνεύματα. ³ Ἡ οὐκ οὐρητικά. Κάτω δὲ τρία ὑπάρχει ταῦτα· καὶ γὰρ οὐρητικόν, καὶ πνεῦμα ποιεῖ, καὶ τοῦτο κάτω. Ὁ δὲ τόπος ὁ πέριξ τὰ αἰδοῖα καὶ τὴν κύστιν τῶν τοιούτων ἀπολαύει διὰ τὴν γειτνίασιν, καὶ ὅτι πνευματικός ἐστιν· δηλοῖ ^c δὲ ἡ συντονία τοῦ αἰδοίου. Δῆλον οὖν ὅτι ἀφικνεῖται τὸ περίττωμα εἰς ^d τὴν κύστιν αὐτοῦ μάλιστα τῶν τοιούτων ἄμα τῷ πνεύματι, ὃ μιγνύμενον ποιεῖ τοῦ οὔρου τὴν ὁσμήν.

7 Διὰ τί τὰ ^e στόματα μηδὲν ἐδηδοκότων ἀλλὰ νηστευσάντων ^f ὄξει μᾶλλον (ὃ καλεῖται νηστείας ὄξειν), φαγόντων δὲ ^g οὐκέτι, ὅτε ἔδει μᾶλλον; Ἡ ὅτι κινουμένης τῆς κοιλίας θερμότερος ὁ ἀὴρ γινόμενος διὰ τὴν ἀκινήσιαν σῆπει τὸ πνεῦμα καὶ τὰ φλεγματώδη περιττώματα; Ὅτι δὲ θερμότερος γίνεται, σημεῖον ὅτι καὶ δίψαν ποιεῖ ἡ νηστεία μᾶλλον. Φαγόντων δὲ διὰ τὸ ἐλάττων εἶναι ἡ ὁσμή τῆς τῶν σιτίων παύεται· κρατεῖ γὰρ τῆς θερμότητος ἡ τῶν σιτίων θερμότης, ὥστε μηθὲν πάσχειν.

8 Διὰ τί ἡ μασχάλη ^h δυσωδέστατον τῶν τόπων; Πότερον ὅτι ἀπνούστατός ἐστιν; Ἔστι ⁱ δὲ ἡ δυσωδία ἐν τοῖς τοιούτοις μάλιστα, διὰ τὸ σῆψιν γίνεσθαι ὑπὸ τῆς ἡσυχίας τῆς ^k ὑγρότητος· ^l ἢ ^m διότι ἀκίνητος καὶ ἀγύμναστος.

9 Διὰ τί οἱ τοῦ ⁿ γράσου ὄζοντες, ὅταν ^o ἀλείφονται μύρῳ, δυσωδέστεροι ^p γίνονται; Ἡ διότι ^q τοῦτο ἐπὶ πολλῶν γίνεται, ^r οἷον ὄξυ ^s καὶ γλυκὺ συμμιχθέν τὸ ὅλον γλυκύτερον ἐγένετο. Εἴτα ^t ἰδρώσαντες πάντες δυσωδέστεροί εἰσι, τὸ δὲ μύρον θερμαντικόν ἐστιν· ἰδρώτας οὖν παρασκευάζει.

^a φυσικὸν C^a. ^b καὶ οὐρητικὴν ἄμα X^a. ^c δὲ καὶ ἡ X^a. ^d τὴν om. C^a. Y^a. ^e στόματα τῶν μηδὲν C^a. ^f ὄξει C^a. Y^a. ^g οὐ C^a. Y^a. ^h δυσωδέστατος τῶν ἄλλων τόπων γ. ⁱ δὲ δυσωδία μάλιστα ἐν τοῖς τοιούτοις γ. ^k ὑγρότης γ: ceteri ποιότητος. ^l ἢ om. γ. ^m διότι] ὅτι καὶ X^a. ⁿ πρᾶσου C^a. ^o ἀλείφονται γ. ^p γίνονται] εἰσι γ. ^q ἐπὶ πολλῶν τοῦτο γ. ^r οἷον om. γ. ^s καὶ—εἴτα] ἢ ὅτι πάλιν γ. ^t ἰδρώσαντες ante εἴτα X^a, post πάντες C^a. Y^a.

Διὰ τί τῶν ἐγκύρτων καὶ κυφωτέρων δυσοσμοτέρα καὶ βα- 10
ρυτέρα ἢ ὁσμή τοῦ πνεύματος; Ἡ διότι συγκέκλεισται ὁ
τόπος ὁ περὶ τὸν πνεύμονα καὶ ὁ ἀνέσπασται ἐκ τῆς εὐθυ-
ρίας, ὥστε οὐκ εὐπνοῦς, ἀλλὰ σήπεται ἢ ἰκμᾶς καὶ τὸ πνεῦμα
ᾧ μᾶλλον εἴσω ὁ ἐγκατακλειόμενον;

Διὰ τί τὰ πολλὰ τῶν μύρων συνεξιδρῶσαι δυσώδη, ἔνια 11
δὲ ἡδία ἢ οὐ χείρω; Ἡ ὅσα μὲν τῇ κινήσει ἢ ὧ τῇ τρίψει
μεταβάλλοντα, χείρω ὧ τὰ τοιαῦτα, ὅσα δὲ μὴ, τοῦναντίον;
Ἔστι δὲ ἔνια τοιαῦτα, ὥσπερ καὶ τῶν ἀνθῶν, ἐξ ὧν γίνον-
ται αἱ εὐωδίαί, τὰ μὲν τριβόμενα ἢ θερμαινόμενα ἢ ξηραι-
νόμενα φαῦλα, οἶον τὰ λευκίδια, τὰ δὲ ὅμοια, οἶον τὰ ῥόδα.
Καὶ τῶν μύρων ὅσα ἐκ τοιούτων ἐστί, μεταβάλλει,
τὰ δὲ οὐ· διὸ τὸ ῥόδιον ἡκιστα. Καὶ δυσώδη δὲ φαί-
νεται μᾶλλον, ὅσων οἱ ιδρῶτες δυσώδεις, καὶ διὰ τὸ μίγνυ-
σθαι τῷ ἐναντίῳ, ὥσπερ τὸ μέλι μετὰ τοῦ ἀλὸς οὐ μᾶλλον
γλυκὺ ἀλλ' ἥττον.

Διὰ τί πάντα μᾶλλον ὄζει κινούμενα; Ἡ διότι ἡ ἀνα- 12
κίμπλησι τὸν ἀέρα; Διαπέμπεται οὖν θάττον ἢ ὁσμή πρὸς
τὴν αἴσθησιν.

ΙΔ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΚΡΑΣΕΙΣ.

Διὰ τί θηριώδεις τὰ ἔθη καὶ τὰς ὄψεις οἱ ἐν ταῖς ὑπερ-
βολαῖς ὄντες ἢ ψύχους ἢ καύματος; Ἡ διὰ τὸ αὐτό; Ἡ
γὰρ ἀρίστη κράσις καὶ τῇ διανοίᾳ συμφέρει, αἱ δὲ ὑπερβολαὶ
ἢ ἐξιστάσι, καὶ ὥσπερ τὸ σῶμα διαστρέφουσιν, οὕτω καὶ τὴν
τῆς διανοίας κράσιν.

Διὰ τί ἐν τῷ Πόντῳ ὁ σῖτος ἐαθεὶς ἐν τῷ ψύχει πολλὰ 2
ἐτη γίνεταί ἄκοπος; Ἡ ὅτι ἐξικμάζεται τὸ ἀλλότριον ὑγρὸν
μετὰ τοῦ θερμοῦ, ὥσπερ ἐν ταῖς σταφυλαῖς; Ἐνια μὲν γὰρ
ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ, ἔνια δὲ ἅμα τῷ θερμῷ.

ὁ ἀνέσπασται C^a. X^a. Y^a. ᾧ εἴσω μᾶλλον X^a. ὁ κατακλειόμενον C^a,
ἐγκατακλειόμενον X^a. ὧ τῇ post ἢ et mox τὰ om. X^a. Y^a. ὅσα—
τοιαῦτα om. C^a. αἱ om. C^a. ὅσα C^a. ἐκ τῶν τοιούτων X^a.
διὰ C^a. ῥόδιον X^a. δὲ om. X^a. ἡ ἀνακίμπλησι C^a. ἢ ἐξί-
στῶσι C^a.

- 3 Διὰ τί ἐν τῇ ψυχροτάτῃ χώρα οἱ καῦσοι μᾶλλον γίνονται; Ἡ διότι ἀντιπερὶσθησι τὸ ψυχρὸ εἰς τὴν θερμότητα; Ἐν δὲ τῇ θερμῇ τοῦναντίον συμβαίνει, τὰ εἰς ψυχρότερα. Ὁ δὲ καῦσος πυρετὸς τῶν ἐξω κατεψυγμένων τὰ εἰς θερμότητι ὑπερβάλλει.
- 4 Διὰ τί οἱ Αἰθίοπες καὶ οἱ Αἰγύπτιοι βλαιοὶ εἰσιν; Ἡ διότι ὑπὸ θερμοῦ, ὥσπερ καὶ τὰ ξύλα διαστρέφεται ξηραίνοντα, οὕτω καὶ τὰ τῶν ζώων σώματα; Δηλοῦσι δὲ καὶ αἱ τρίχες· οὐλοτέρας γὰρ ἔχουσιν, ἡ δὲ οὐλότης ἐστὶν ὥσπερ βλαιοσύνης τῶν τριχῶν.
- 5 Διὰ τί ἐν τοῖς νοτίοις μᾶλλον θηλυτοκοῦσιν αἱ ὀχεαί; Ἡ ὅτι τὸ πλεῖον ὑγρὸν βραδύτερον παχύνεται; Ἐν δὲ τοῖς νοτίοις διὰ τὴν ὑγρότητα τῆς κράσεως ὑγρότερον τὸ σπέρμα γίνεται.
- 6 Διὰ τί ἐν τοῖς ἐλώδεσι τὰ μὲν ἐν τῇ κεφαλῇ ἔλκη ταχὺ ὑγιάζεται, τὰ δὲ ἐν ταῖς κνήμαις μόλις; Ἡ ὅτι βαρεῖα ἡ ὑγρότης διὰ τὸ γεώδης εἶναι, τὰ δὲ βαρέα εἰς τὸ κάτω ὑποχωρεῖ; Τὰ μὲν οὖν ἄνω εὐπεπτα διὰ τὸ ὑποκεχωρηκέναι εἰς τὸ κάτω, τὰ δὲ κάτω πολλῆς γέμει ¹ τῆς ^κ περιπτώσεως καὶ εὐσῆπτου.
- 7 Διὰ τί οἱ μὲν ἐν τοῖς εὐπνόοις τόποις ¹ βραδέως γηράσκουσιν, οἱ δὲ ἐν τοῖς κοίλοις καὶ ἐλώδεσι ταχέως; Ἡ τὸ γῆρας σηπεδὼν τίς ἐστι, σῆπεται δὲ τὸ ἡρεμούν· τὸ δὲ ἐν κινήσει ὃν ἡ ὄλως ἀσαπὲς ἢ ἥττον τοῦτο πάσχει, οἷον τὸ ὕδωρ. Ἐν μὲν οὖν τοῖς ὑψηλοῖς διὰ τὴν εὐπνοιαν ^μ ὁ ἀῆρ ἐν κινήσει ἐστίν, ἐν δὲ τοῖς κοίλοις μένει. Ἔτι δὲ ἐκεῖ μὲν διὰ τὴν κίνησιν ἀεὶ καθαρὸς ὁ ἀῆρ καὶ ἕτερος γίνεται, ἐν δὲ τοῖς ἐλώδεσι μένει.
- 8 Διὰ τί οἱ μὲν ἐν τοῖς θερμοῖς τόποις δειλοὶ ^β εἰσιν, ^ο οἱ δὲ ἐν τοῖς ψυχροῖς ἀνδρείοι; Ἡ ὅτι ἐναντίως τοῖς τόποις καὶ ταῖς ὥραις ἡ φύσις ἔχει, διὰ τὸ ὁμοίως ἐχόντων ἀνάγκη διακαίεσθαι ταχέως. Ἀνδρείοι δὲ εἰσιν οἱ τὴν φύσιν θερ-

¹ τῆς om. Ca. Ya. ^κ περιπτώσεως Xa. ¹ βραδέως—cap. 8. τόποις om. Ca. ^μ ὁ om. Ya. ^β εἰσίν om. Ca. ^ο οἱ δὲ ἐν] ἐν δὲ Xa.

μοί, δειλοὶ δὲ οἱ κατεψυγμένοι. Συμβαίνει δὲ τοὺς μὲν ἐν τοῖς θερμοῖς ὄντας κατεψύχθαι, τοὺς ὁ δὲ ἐν τοῖς ψυχροῖς ἐκτεθερμάνθαι τὴν φύσιν. Μεγάλοι δὲ ἄμφω εἰσίν, οἱ μὲν ἐν τοῖς ψυχροῖς διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς σύμφυτον θερμότητα, ῥοὶ δ' ἐν τοῖς θερμοῖς διὰ τὴν ἐν τῷ τόπῳ· ἐν γὰρ τοῖς θερμοῖς καὶ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ αὐξάνονται. Τὸ δὲ ψύχος ἡ πιλη-³ τικὸν ἐστίν. Ἄτε οὖν τῶν μὲν ἐν αὐτοῖς ἐχόντων τὴν ἀρχὴν τῆς αὐξήσεως σφοδράν, τῶν δὲ οὐ κωλυμένων ὑπὸ τῆς ἔξωθεν ψυχρότητος, εἰκότως ἐπὶ πολὺ τὴν αὐξῆσιν ἐπιδέχονται. Οἱ δὲ περὶ ἡμᾶς ἦττον διὰ τὸ ἐλάττω τε ἔχειν τὴν ἀρχὴν ἐν αὐτοῖς, καὶ διὰ τὸ τοὺς ἐν τοῖς ψυχροῖς συμπιεῖσθαι.

Διὰ τί μακρόβιοι μᾶλλον εἰσιν οἱ ἐν τοῖς θερμοῖς τόποις ὁ οἰκούντες; Ἡ διὰ τὸ ξηροτέραν ἔχειν τὴν φύσιν, τὸ δὲ ξηρότερον ἀσαπέστερον ἔχειν καὶ πολυχρονιώτερον, τὸν δὲ θάνατον οἷον σῆψιν τινα εἶναι; Ἡ διότι ὁ μὲν θάνατός ἐστι ψύξις τοῦ ἐντὸς θερμοῦ, καταψύχεται δὲ πᾶν ὑπὸ τοῦ περιέχοντος καὶ ψυχροτέρου; Ἔστι δὲ ὁ περιέχων ἀήρ ἐν μὲν τοῖς ἀλεινοῖς τόποις θερμός, ἐν δὲ τοῖς ψυχροῖς ψυχρός, ὥστε ὁ θάττον καὶ μᾶλλον φθείρει τὸ ἐν αὐτοῖς θερμόν.

Διὰ τί οἱ ἐν τοῖς θερμοῖς τόποις μακροβιώτεροι; Ἡ ὅτι ὁ μᾶλλον τὸ θερμόν καὶ τὸ ὑγρὸν σώζουσιν; Ὁ γὰρ θάνατος ἡ τούτων φθορά.

Διὰ τί ἐν τοῖς ἐλώδεσι τόποις ὑπνωδέστεροι γινόμεθα; Ἡ διότι κατεψυγμένοι μᾶλλον ἐν αὐτοῖς ἐσμέν, ἡ δὲ κατάψυξις ἡσυχία τις οὖσα παρασκευάζει ὕπνον, ὁ δὲ ὕπνος ἐν τῷ ἡσυχάζειν παραγίνεται.

Διὰ τί οἱ ἐν τοῖς πλοίοις εὐχροοι, ἐπὶ ὕδατος διαιτῶ-¹² μένοι, μᾶλλον τῶν ἐν τοῖς ἔλεσιν; Ἡ ἡ ὥρα καὶ τὸ εὐ-

ο δὲ om. C^a. ροὶ δὲ ἐν] ἐν δὲ X^a. ἡ ποιητικὸν C^a. ῥ συμπι-
 λοῦσθαι C^a.Y^a. ἔστι om. C^a. ὁ θάττον] μᾶλλον C^a. ὁ τὸ
 post καὶ om. X^a. ὅτι X^a. ἐπὶ] οἱ ἐν τῷ C^a. ἡ] καὶ
 C^a.Y^a.

πνουν αἴτιον; Ὡχρoύς δὲ τὸ ὕδωρ ποιεῖ, ὅταν ^α σήπεται, ὃ πᾶσχει δι' ἀκινήσιαν· διὸ ἐν τοῖς ἐλώδεσιν ὑπωχροί.

13 Διὰ τί ἐν τοῖς χειμερινοῖς χωρίοις πνίγη σφοδρὰ γίνεται πολλά, καὶ μαλλον ἢ ἐν τοῖς ἀλεινοῖς; Πότερον διὰ τὴν ὑγρότητα τοῦ ἀέρος; Ἀπὸ γὰρ τῆς αὐτῆς θερμότητος ὕδωρ θερμότερον γίνεται τοῦ ἀέρος, ὥστε καὶ ὁ ἀήρ ὑγρότερος τοῦ θερμοῦ. Ἡ οὐδὲ ἔστι ξηρότερος ὁ ἀήρ ἐν ^α τοῖς τόποις τοῖς τοιοῦτοις, ἀλλὰ φαίνεται παρὰ τὸ ἐναντίον, ὥσπερ ὁ ἐκ νεφέλης ἥλιος παρὰ τὸ ἐκ τῆς σκιάς θιγγάνεσθαι.

14 Διὰ τί οἱ πρὸς μεσημβρίαν οἰκοῦντες μᾶλλον εἰσι μελανόφθαλμοι; Ἡ γλαυκὰ μὲν ἔστι τὰ ὄμματα δι' ὑπερβολὴν τοῦ ἐντὸς θερμοῦ, μέλανα δὲ διὰ τὴν τούτου ἀπουσίαν, ^α ὥσπερ καὶ Ἐμπεδοκλῆς φησίν. Καθάπερ οὖν τῶν πρὸς ἄρκτον οἰκούντων γλαυκὰ ^β τὰ ὄμματα ἔστι τῇ τὸ ἐντὸς θερμὸν κωλύεσθαι διεκπίπτειν διὰ τὸ ^γ ἐκτὸς ψυχρόν, οὕτω τῶν πρὸς μεσημβρίαν οἰκούντων τὸ μὲν ὑγρὸν διὰ τὸ περιέχον θερμὸν οὐκ ἐκπίπτει, ^δ τὸ δὲ θερμὸν μηδενὸς ἀντιφράττοντος ἐκπίπτει, τὸ δὲ λειπόμενον ὑγρὸν μέλαν ποιεῖ τῇ ^ε γὰρ τοῦ φωτὸς ἀπουσίᾳ τὸ λειπόμενόν ἔστι σκοτῶδες. Ἡ τοῖς τοῦ λοιποῦ σώματος χρώμασιν ὁμοιοῦται τὸ ἐν τῇ ὀφθαλμῷ χρῶμα; Διὸ τῶν πρὸς ἄρκτον λευκῶν ὄντων γλαυκὰ τὰ ὄμματα (^ζ τοῦ γὰρ λευκοῦ τοῦτο ἐγγὺς τὸ χρῶμα), καὶ τῶν πρὸς μεσημβρίαν μελάνων ὄντων μέλανα καὶ τὰ ὄμματα.

15 Διὰ τί οἱ ἐν τοῖς θερμοῖς τόποις σφώτεροί εἰσιν ἢ ἐν τοῖς ψυχροῖς; Πότερον διὰ τὸ αὐτὸ δι' ὅπερ καὶ οἱ γέροντες τῶν νέων; Οἱ μὲν γὰρ διὰ τὴν ψυχρότητα τοῦ τόπου ἐπανιούσης τῆς φύσεως ^α αὐτῶν θερμότεροί εἰσι πολὺ, ὥστε λίαν μεθύουσιν εὐκασι, καὶ οὐκ εἰσὶ ζητητικοὶ ἀλλὰ ἀνδρείοι καὶ εὐέλπιδες· οἱ δὲ ἐν τοῖς ἀλεινοῖς ^β νήφουσι διὰ τὸ ^γ κα-

^α σήπεται X^a. ^α τοῖς om. X^a. ^β τὰ om. codices. ^γ ἐντὸς X^a.
^δ τὸ δὲ—ἐκπίπτει om. pr. Y^a. ^ε τοῦ—ὄμματα om. C^a. ^ζ αὐτοῦ C^a. Y^a. ^ε νήφουσι post θαρρούντων C^a. ^η καταψεύχθαι C^a.

τεψύχθαι. Πανταχοῦ δὲ οἱ φοβούμενοι τῶν θαρρούντων¹ μᾶλλον ἐπιχειροῦσι ζητεῖν, ὥστε καὶ εὐρίσκουσι μᾶλλον. Ἡ δὲ διὰ τὸ πολυχρονιώτερον τὸ γένος εἶναι τοῦτο, τοὺς δὲ ὑπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἀπολέσθαι, ὥστε εἶναι καθάπερ νέους πρὸς γέροντας τοὺς ἐν τοῖς ψυχροῖς τόποις πρὸς τοὺς ἐν τοῖς θερμοῖς οἰκοῦντας.

Διὰ τί οἱ μὲν ἐν τοῖς θερμοῖς τόποις δειλοὶ εἰσιν, οἱ δὲ¹⁶ ἐν τοῖς ψυχροῖς ἀνδρεῖοι; Ἡ ὅτι ἐναντίως τοῖς τόποις καὶ ταῖς ὥραις ἢ φύσιν ἔχει, διὰ τὸ ὁμοίως ἐχόντων¹ διακάεσθαι ἂν ταχέως; ^k Ἀνδρεῖοι δὲ εἰσιν οἱ τὴν φύσιν θερμοί, δειλοὶ δὲ οἱ κατεψυγμένοι. Συμβαίνει δὴ τοὺς μὲν¹ ἐν τοῖς² θερμοῖς ὄντας καταψύχεσθαι (ἀραιοῦ γὰρ ὄντος αὐτοῖς τοῦ σώματος τὸ θερμὸν αὐτῶν ἔξω διεκπύπτει), τοὺς δ' ἐν τοῖς ψυχροῖς ἐκθερμάνθαι τὴν φύσιν διὰ τὸ ^m ἐκ τοῦ ⁿ ἐκτὸς ψύχους πυκνοῦσθαι τὴν σάρκα, πυκνουμένης δὲ ἐντὸς συστέλλεσθαι τὸ θερμὸν.

ΙΕ. ΟΣΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΜΕΤΕΧΕΙ ΘΕΩΡΙΑΣ.

Διὰ τί διάμετρος καλεῖται μόνη τῶν δίχα διαιρουσῶν τὰ εὐθύγραμμα ἢ ἐκ γωνίας εἰς^o γωνίαν ἀχθείσα γραμμὴ; Ἡ ὅτι διάμετρος δίχα διαιρεῖ, καθάπερ τοῦνομα ὑποσημαίνει, οὐ φθείρουσα τὸ μετρούμενον; Ἡ μὲν οὖν κατὰ τὰς συνθέσεις διαιροῦσα (λέγω δὲ τὰς γωνίας) διάμετρος ἔσται· οὐ γὰρ φθείρει ἀλλὰ διαιρεῖ, καθάπερ οἱ τὰ στρατιωτικὰ σκευὴ διαιροῦντες. Ἡ δὲ κατὰ τὰς γραμμὰς σύνθετα τέμνουσα φθείρει· σύγκειται γὰρ τὸ εὐθύγραμμον κατὰ τὰς γωνίας.

Διὰ τί διάμετρος καλεῖται; Ἡ ^p διότι δίχα ^q μόνη διαι-²ρεῖ; Ὡς περ οὖν εἴ τις εἴποι ^r διχάμετρός ἐστιν. Καὶ ^s διὰ τί μόνη τῶν δίχα τοῦτο καλεῖται. Ἡ ^t ὅτι κατὰ μέλη ^v ἢ ^w κέκαμπται μόνη διαιρεῖ, αἱ δὲ ἄλλαι κατὰ πλευράς;

¹ διακάεσθαι C^a. Y^a. ^k ἀνδρεῖοι δὲ] διότι ἀνδρεῖοι v. ¹ ἐν om. Y^a.
^m ἐκ τοῦ om. C^a. ⁿ ἐκτὸς C^a. Y^a. ^o γωνίας X^a. ^p ὅτι C^a. Y^a.
^q μόνον X^a. ^r διάμετρος codices. ^s διὰ τί] διότι codices. ^t ὅτι ἢ
κατὰ μέρη X^a. ^v ἢ] ὡς C^a. ^w κέκαμπται X^a.

- 3 Διὰ τί πάντες ἄνθρωποι, καὶ βάρβαροι καὶ Ἕλληνες,
^α εἰς τὰ δέκα καταριθμοῦσι, καὶ οὐκ εἰς ἄλλον ἀριθμόν, οἷον
β, γ, δ, ε, εἴτα πάλιν ἐπαναδιπλοῦσιν, ἐν πέντε, δύο πέντε,
ὥσπερ ἑνδεκα, δώδεκα; Οὐδ' αὖ ἐξωτέρῳ παυσάμενοι τῶν
δέκα, εἴτα ἐκείθεν ἐπαναδιπλοῦσιν; Ἔστι μὲν γὰρ ἕκαστος
τῶν ἀριθμῶν ὁ ἔμπροσθεν καὶ ἐν ἡ δύο, καὶ τοῦτ' ὅς ἄλλος τις,
² ἀριθμοῦσι δ' ὅμως ὀρίσαντες ἄχρι τῶν δέκα. Οὐ γὰρ δὴ ἀπὸ
τύχης γε αὐτὸ ^α ποιοῦντες φαίνονται καὶ αἰεὶ· τὸ δὲ αἰεὶ καὶ
ἐπὶ πάντων οὐκ ἀπὸ τύχης, ἀλλὰ φυσικόν. Πότερον ὅτι
τὰ δέκα τέλειος ἀριθμός; Ἐχων γὰρ πάντα τὰ τοῦ ἀριθμοῦ
εἶδη, ἄρτιον περιττόν, τετράγωνον κύβον, μῆκος ἐπίπεδον,
³ πρῶτον σύνθετον. Ἡ ὅτι ἀρχὴ ἡ δεκάς; Ἐν γὰρ ^β καὶ δύο
καὶ τρία καὶ τέτταρα γίνεται δεκάς. Ἡ ὅτι τὰ φερόμενα
σώματα ἑνέα; Ἡ ὅτι ἐν δέκα ἀναλογίαις ^γ τέτταρες κυβι-
κοὶ ἀριθμοὶ ἀποτελοῦνται, ἐξ ὧν φασὶν ἀριθμῶν οἱ Πυθαγό-
ρειοι τὸ πᾶν συνεστάναι; Ἡ ὅτι πάντες ὑπῆρξαν ἄνθρωποι
⁴ ἔχοντες δέκα δακτύλους; Οἷον οὖν ψήφους ἔχοντες τοῦ οἰκείου
ἀριθμοῦ, τούτῳ τῷ πλήθει καὶ τὰλλα ἀριθμοῦσιν. Μόνοι δὲ
ἀριθμοῦσι τῶν Θρακῶν γένος τι εἰς τέτταρα, διὰ τὸ ὥσπερ
τὰ παιδία μὴ δύνασθαι μνημονεύειν ἐπὶ πολὺ, μηδὲ χρῆσιν
μηδενὸς εἶναι πολλοῦ αὐτοῖς.
- 4 ὅτι ἡ γῆ κέντρον· αἰεὶ γὰρ ὅμοια τὰ φαινόμενα ἡμῖν σχή-
ματα. Δοκεῖ τοῦτο εἶναι, εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ μέσου τις θεωρῇ,
ἀλλ' ὅτε μὲν τρίγωνα ὅτε δὲ ^δ τραπέζια ὅτε δὲ ἀλλοῖα ἐδόκει
² ἡ γῆ ^ε μέσον ἡμῖν, εἰ ἀπὸ τούτων ἐνὶ ἡμᾶς θεωρεῖν. Οὐσης
γὰρ σφαιροειδοῦς τῆς γῆς ταυτὸ κέντρον τούτου καὶ τῆς
^γ γῆς ἔσται. Ἡμεῖς δὲ ἐπάνω τῆς γῆς οἰκοῦμεν, ὥστε οὐκ
ἀπὸ τούτου, ἀλλὰ τὸ ἡμισυ τῆς διαμέτρου ^ε ἀφεστῶσιν ἡμῖν
τοιαῦτα φαίνεται. Τί ^β οὖν ^ι κωλύει πλέονος γενομένου τοῦ
διαστήματος διαμένειν τὴν τῶν σχημάτων φαντασίαν;

^α εἰς τὰ] ἐς τὰ Ca. X^a. γ οὕτως? ^z ποιοῦντες πάντες φ.? ^α δεκάς
Y^a. ^β καὶ om. Ca. ^γ τέσσαρες X^a. ^δ παρατραπέζια X^a. ^ε μέσον
ὑδωρ ἡμῖν εἰ ἀπὸ τούτου X^a. ^γ γῆς alterum om. X^a. ^ε ἀφεστῶσαν Ca,
ἀφεστᾶσιν X^a. ^β οὖν] οὐ Ca. Y^a. ^ι κωλύσει Ca.

Διὰ τί τοῦ ἡλίου ὁμοτόνως φερομένου ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ, 5
οὐχ ἡ αὐτὴ αὐξησης καὶ φθίσεως τῶν σκιῶν; Ἡ ὅτι ἴσαι γί-
νονται αἱ γωνίαι πρὸς τὰ ὀρώμενα, αἱ ^k ἀπὸ τῶν ἀκτίνων ὑπὸ
ταῖς ἴσαις περιφερείαις; Εἰ δ' αὖται καὶ ἐμβαλλόμεναι ποι-
οῦσιν ἀκτίνας ἐν τῷ τριγώνῳ, ὅπερ ἔχεται ὑπὸ τε τῆς πρώ-
της ἀκτίνος καὶ τοῦ ὀρωμένου καὶ τῆς σκιᾶς. Εἰ δ' αἱ γωνίαι 2
ἴσαι, ἀνάγκη τὴν πορρωτέρω γραμμὴν τοῦ ὀρωμένου μείζω
εἶναι τῆς ἐγγυτέρω· τοῦτο γὰρ ἴσμεν. Διηρήσθω οὖν ἡ
περιφέρεια εἰς ἴσα ὅσαοῦν πλήθει, ὀράσθω δὲ τὸ Θ. Ὅταν
οὖν ὁ ἥλιος ἐπὶ τοῦ Α προσλαβὼν τὸ Θ ποιήσῃ τινὰ σκιάν
ἐν τῷ Θ Α, ἀνάγκη δὴ τὴν ἀκτῖνα ἐπὶ τὸ Α πίπτειν. Ὅταν 3
δ' ἔλθῃ ἐπὶ τὸ Β, ἡ ἀπὸ τοῦ Β ἀκτὶς ^l ἐντὸς τῆς Θ Α πεσεῖ-
ται, καὶ ὅταν πάλιν ἐπὶ τὸ ^m Γ μεταβῇ, ὡσαύτως· εἰ δὲ μὴ,
εὐθεῖα εὐθείας διχῇ ἄψεται. Ἐπεὶ οὖν ἴση ἡ Α Β τῇ Β Γ,
καὶ αἱ γωνίαι αἱ ὑπὸ ταύτης αἱ πρὸς ⁿ τῷ Δ ἴσαι ἔσονται
πρὸς τῷ κέντρῳ γάρ. Εἰ δὲ τῇ τοῦ Δ, καὶ ἐν τῷ τριγώνῳ
κατὰ κορυφὴν γὰρ ταύταις. Ὡστ' ἐπεὶ εἰς ἴσα διαιρεῖται ἡ 4
γωνία, μείζων ἔσται ^o ἡ Δ Ε τῆς Ε Ζ τῇ Δ Θ. Ὅμοίως δὲ
καὶ αἱ ἄλλαι αἷς ποιοῦσιν ^p αἱ ἀπὸ τῆς περιφερείας ἀκτῖνες.
Ἄμα δὲ δῆλον καὶ ὅτι κατὰ μεσημβρίαν ἐλαχίστην ἀναγ-
καῖον εἶναι τὴν σκιάν, καὶ ὅτι αἱ ἐπιδόσεις ^q τότε ἐλάχισται.
Μάλιστα γὰρ καθ' ἡμᾶς ὁ ἥλιος τῆς μεσημβρίας ἐστί, καὶ 5
πνίγος γίνεται διὰ τε τὴν εἰρημένην αἰτίαν, καὶ ὅτι ἀπνεύ-
ματος· ὅταν γὰρ διακρίνῃ τὸν πρὸς τῇ γῇ ἀέρα, πνεῦμα γί-
νεται. Εἰ οὖν ἅμα ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμισφαίριοις, εἰκό-
τως ἂν αἱ μέσαι νύκτες καὶ ἡ μεσημβρία ἀπνεύματοι εἴεν.

Διὰ τί ὁ ἥλιος διὰ τῶν τετραπλεύρων διέχων οὐκ εὐθύ- 6
γραμμη ποιεῖ τὰ σχήματα ἀλλὰ κύκλους, οἷον ἐν ταῖς ῥί-
ψίν; Ἡ ὅτι ^s ἡ τῶν ὄψεων ἑκπτώσις κώνος ἐστί, τοῦ δὲ
κώνου κύκλος ἡ βάσις, ὥστε πρὸς ^t ὃ ἂν ^u προσπίπτωσιν αἱ τοῦ
ἡλίου ἀκτῖνες, κυκλοτερεῖς φαίνονται. Ἀναγκαῖον μὲν γάρ 2

^k ὑπὸ C^a. X^a. Y^a. ^l ἐκτὸς C^a. Y^a. ^m Γ] = C^a. ⁿ τὸ C^a. X^a. ^o ἡ
Δ Ε τῇ] δ ε X^a. ^p αἱ ante ἀπὸ om. C^a. ^q ποτὶ C^a. Y^a. ^r ῥίψιν
codices. ^s ἡ om. X^a. ^t πίπτωσιν C^a.

ἐστὶ καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ ἡλίου σχῆμα ὑπ' εὐθειῶν περιέχεσθαι, εἴπερ αἱ ἀκτῖνες εὐθεῖαι. Ὅταν γὰρ ^νεὐθεῖαι πρὸς εὐθείαν προσπίπτωσιν, εὐθύγραμμον ποιοῦσιν. Ἐπὶ δὲ τῶν ἀκτίνων συμβαίνει τοῦτο· πρὸς εὐθείαν γὰρ ^ωπροσπίπτουσι τὴν τοῦ ριπὸς γραμμὴν, ^ξἢ δι' οὗ λάμπουσι, καὶ ^γαὐταὶ εὐθεῖαί εἰσιν, ³ὥστε ²πρὸς εὐθείαν ἔσται ἡ ἔκπτωσις. Ἀλλὰ διὰ τὸ ^αἀσθενεῖς εἶναι τὰς ἀποσχιζόμενας ἀπὸ τῶν ὄψεων πρὸς τὰ ἄκρα τῶν εὐθειῶν, οὐχ ὁράται τὰ ἐν ταῖς γωνίαις· ἀλλ' ὅσον μὲν τῆς εὐθείας ^βἐνυπάρχει ἐν τῷ κώνῳ, ποιεῖ αὐτήν, τὸ δὲ λοιπὸν οὐ ποιεῖ, ἀλλὰ λανθάνουσιν αἱ ὄψεις ^εἐπιπίπτουσαι. Πολλὰ γὰρ οὐχ ὁρώμεν ἐφ' ᾧ ^δδικνεῖται ἡ ὄψις, οἷον τὰ ἐν τῷ σκότει. Ὅμοιον δὲ ^δτούτῳ καὶ τὸ ^ετὸ τετράγωνον πολυγωνοειδὲς φαίνεσθαι, εἰν δὲ πλεον ἀφιστῇ, κύκλον. Ὅντος γὰρ κώνου τῆς τῶν ὄψεων ἐκπτώσεως, ἀφισταμένου τοῦ σχήματος εἰς ^ετὸ πόρρω αἱ μὲν εἰς τὰς γωνίας ἀποσχιζόμεναι τῶν ὄψεων διὰ τὸ ἀσθενεῖς εἶναι καὶ ὀλίγαι οὐχ ὁρώσι, πλεονος τοῦ ἀποστήματος γινομένου, αἱ δὲ εἰς τὸ μέσον προσπίπτουσαι, ἀθρόαι καὶ ἰσχυραὶ οὔσαι, διαμένουσιν. Ἐγγὺς μὲν οὖν ὄντος τοῦ σχήματος ^εδύνανται καὶ τὰ ἐν ταῖς γωνίαις ὁρᾶν, ^βπόρρω δὲ ^ιαὐτοῦ ^κγινομένου ἀδυνατοῦσιν. Διὸ καὶ ἡ περιφερὴς ἀπαγομένη εὐθεῖα φαίνεται. Καὶ ἡ σελήνη ^ιὑπὸ εὐθειῶν ^μδοκεῖ περιέχεσθαι τῇ ὀγδόῃ, εἰν μὴ κατὰ τὸ πλάτος ἀλλὰ κατὰ ^ντὴν περιέχουσαν γραμμὴν αἱ ὄψεις ^οπροσπίπτωσιν. Ἐγγὺς μὲν γὰρ οὔσης τῆς περιφερείας δύνανται ^ρδιακρίνειν αἱ ὄψεις, ὅσῳ ἐγγύτερόν ἐστι θάτερον θατέρου μέρους τῆς περιφερείας· πόρρω δὲ γινομένης οὐ διαισθάνεται, ἀλλὰ δοκεῖ αὐτῇ ἐξ ἴσου ^ιεἶναι. Διὸ καὶ εὐθεῖα φαίνεται.

7 Διὰ τί τῆς σελήνης σφαιροειδοῦς οὔσης εὐθείαν ὁρώμεν,

^ν εὐθεῖα X^a. ^ω συμπίπτουσι C^a. ^ξ ἢ X^a. ^γ αὐται codices. ² πρὸς τὴν εὐθείαν C^a. ^α ἀσθενὲς Y^a. ^β ἐνυπάρχον C^a. ^ε ἐκπίπτουσαι C^a. ^δ τούτου X^a. ^ε τὸ alterum om. C^a. X^a. ^ε τὰ C^a. ^ε δύναται C^a. X^a. Y^a. ^β πόρρω] πλείον C^a. Y^a. et pr. X^a, πλείονος rc. X^a. ^ι αὐτῶν Y^a. ^κ γενομένου X^a. Y^a. ^ι ἀπὸ C^a. ^μ περιέχεσθαι δοκεῖ X^a. Y^a. ^ν τὴν περιφέρειαν περιέχουσαν C^a. ^ο προσπίπτουσιν X^a. ^ρ διακρίνεσθαι C^a. ^ι εἶναι om. X^a.

ὅταν ἢ διχότομος; Ἡ ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ ἢ ὄψις γί-
 νεται καὶ ἡ τοῦ κύκλου περιφέρεια, ἣν ὁ ἥλιος ποιεῖ προσβάλ-
 λων τῇ σελήνῃ; Ἦ ὅτε δὲ τοῦτο γένοιτο, εὐθεία γραμμὴ
 ἐφαίνετο ὁ ἥλιος. Ἐπεὶ γὰρ ἀνάγκη τὸ προσβάλλον τὰς
 ὄψεις πρὸς τὴν σφαῖραν κύκλον ὁρᾶν, ἢ δὲ σελήνῃ σφαιροει-
 δῆς, καὶ ὁ ἥλιος ὁρᾷ αὐτήν, κύκλος ἂν εἴη ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου
 γινόμενος. Οὗτος ὅν ὅταν μὲν ἐξ ἐναντίας ἡμῖν γένηται,
 ὅλος φαίνεται καὶ δοκεῖ πανσέληνος εἶναι· ὅταν δὲ παραλ-
 λάττῃ διὰ τὴν τοῦ ἡλίου μετάβασιν, ἢ περιφέρεια αὐτοῦ
 κατὰ τὴν ὄψιν γίνεται, ὥστε εὐθεία φαίνεται. Τὸ δὲ ἕτερον
 μέρος περιφερές, ὅτι ἐξ ἐναντίας κείται τῇ ὄψει ἡμισφαίριον.
 Τὸ δὲ τοιοῦτο ἐφαίνετο ἡμικύκλιον. Ἀεὶ γὰρ ἡ σελήνη κατ'
 ἀντικρὺ ἐστὶ τῆς ὄψεως. Ἀλλ' ὅταν ὁ ἥλιος ἐπιβάλλῃ, οὐχ
 ὁρῶμεν, καὶ ἀναπληροῦται μετὰ τὴν ὀγδόην ἐκ τοῦ μέσου,
 ὅτι ἐπιπαρεξιών ὁ ἥλιος ἐκκλινέστερον ἡμῖν ποιεῖ τὸν κύκλον.
 Οὕτω δὲ τιθέμενος πρὸς τὴν ὄψιν ὁ κύκλος κώνου τομῇ ἐμ-
 φερῆς ἔγένετο. Μνηοειδῆς δὲ φαίνεται, ὅταν ὁ ἥλιος με-
 ταβῇ. Ὅταν γὰρ κατὰ τὰ ἔσχατα σημεία, καθ' ἃ διχότο-
 μος φαίνεται, ὁ κύκλος ὁ τοῦ ἡλίου γένηται, περιφέρεια φαί-
 νεται ἢ τοῦ κύκλου. Οὐ γὰρ ἔτι κατ' εὐθείαν ἐστὶ τῇ ὄψει,
 ἀλλὰ παραλλάττει. Τούτου δὲ γινόμενου, καὶ διὰ τῶν αὐ-
 τῶν σημείων τοῦ κύκλου ὄντος, ἀνάγκη μνηοειδῆ φαίνεσθαι.
 Μέρος γάρ τι τοῦ κύκλου κατὰ τὴν ὄψιν εὐθείς ἐστι, τοῦ
 προτέρου ἐξ ἐναντίας ὄντος, ὥστε τοῦ λαμπροῦ ἀποτεμένεται·
 εἶθ' οὕτως καὶ τὰ ἄκρα μένουσιν ἐν τῷ αὐτῷ, ὥστε ἀνάγκη
 μνηοειδῇ φαίνεσθαι. Μᾶλλον δὲ καὶ ἥττον διὰ τὴν τοῦ ἡλίου
 κίνησιν. Μεταβαίνοντος γὰρ τοῦ ἡλίου καὶ ὁ κύκλος ὃν ὁρᾷ
 ἐπιστρέφεται, ἐν τοῖς αὐτοῖς σημείοις ὧν ἀπείρους γὰρ
 ἐγκλίσεις ἐγγχωρεῖ αὐτὸν κλιθῆναι, εἴπερ γραφῆναι τοὺς με-
 γίστους κύκλους διὰ τῶν αὐτῶν σημείων ἀπείρους ἐνδέχεται.
 Διὰ τί ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη σφαιροειδῇ ὄντα ἐπίπεδα
 φαίνεται; Ἡ ὅτι πάντων ὅσων τὸ ἀπόστημα ἄδηλον, ὅτε

ἢ ὅτι C^a.X^a. ὅν om. C^a. ἢ ἀναπληροῦντα C^a. ἢ ἐγένετο Y^a.
 ὥστε om. C^a.X^a.Y^a. ὅτι C^a.Y^a.

πλείον ἢ ἔλαττον ἀφέστηκεν, ἐξ ἴσου φαίνονται; Ὡστε καὶ ἐφ' ἐνὸς μὲν μόρια δ' ἔχοντας, ἂν μὴ τῇ χροᾷ διαφέρῃ, ἵανάνγκη τὰ μόρια ἐξ ἴσου φαίνεσθαι. Τὸ δ' ἐξ ἴσου ² ὁμαλὸν καὶ ἐπίπεδον ἀνάγκη ³ δοκεῖν εἶναι.

- 9 Διὰ τί τὰς σκιάς ποιεῖ ὁ ἥλιος ἀνίσχων καὶ δύνων μακράς, αἰρόμενος δὲ ἐλάττους, ἐπὶ τῆς μεσημβρίας δ' ἐλαχίστας; Ἡ ὅτι ἀνίσχων τὸ μὲν πρῶτον ^b παράλληλον ποιήσῃ τὴν σκιὰν τῇ γῇ, καὶ ἄπειρον ὡς ἄνισον ^c ὑπερτείνει, ἔπειτα μακράν· αἰεὶ δ' ^d ἐλάττω διὰ τὸ αἰεὶ τὴν ἀπὸ τοῦ ἀνωτέρου σημείου εὐθεῖαν ἐντὸς πίπτειν. Γνώμων τὸ ΑΒ, ἥλιος οὖ τὸ Γ καὶ οὖ τὸ Δ· ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ Γ ἀκτὶς, ἐφ' ἧς τὸ ΓΖ, ἐξωτερῶ ἔσται τῆς ΓΕ. Ἔστι δὲ σκιά ἡ μὲν ΒΕ ἀνωτέρω ὄντος τοῦ ἡλίου, ἡ δὲ ΒΖ κατωτάτω· ἐλαχίστη δέ, ὅσῳ ἀνωτάτω, ^e ἢ καὶ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς.

- 10 Διὰ τί αἱ ἀπὸ τῆς σελήνης σκιαὶ μείζους τῶν ἀπὸ τοῦ ἡλίου, ὅταν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὥσι καθέτου; Ἡ διότι ἀνώτερος ὁ ἥλιος τῆς σελήνης; Ἀνάγκη οὖν ἐντὸς πίπτειν τὴν ἀπὸ τοῦ ^f ἀνωτέρω ἀκτίνα. Γνώμων ἐφ' ^g ΑΔ, σελήνη Β, ἥλιος Γ. Ἡ μὲν ^g οὖν ἀπὸ τῆς σελήνης ἀκτὶς ΒΖ, ὥστε ἔσται σκιά ἡ τὸ ΔΖ· ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἡ τὸ ΓΕ, ὥστε ἔσται σκιά ἐξ ἀνάγκης ^h ἥττων· ἔσται γὰρ τὸ ΔΕ.

- 11 Διὰ τί ἐν ταῖς τοῦ ἡλίου ἐκλείψειςιν, εἰάν τις θεωρῇ διὰ κοσκίνου ἢ ⁱ φύλλων, οἷον πλατάνου ἢ ἄλλου πλατυφύλλου, ἢ τοὺς δακτύλους τῆς ἐτέρας χειρὸς ἐπὶ τὴν ἐτέραν ἐπιζεύξας, μηνίσκοι αἱ αὐγαὶ ἐπὶ τῆς γῆς γίνονται; Ἡ ὅτι ὥσπερ δι' ὀπῆς εἰς λάμπη εὐγωνίου τὸ φῶς, στρογγύλον καὶ κῶνος γίνεταί; Αἴτιον δὲ ὅτι δύο γίνονται κῶνοι, ὃ ^k τε ἀπὸ τοῦ ἡλίου πρὸς τὴν ὀπὴν καὶ ὁ ἐντεῦθεν πρὸς τὴν γῆν, καὶ συγκόρυφοι. Ὅταν οὖν ἐχόντων οὕτως ἄνωθεν κύκλῳ ἀποτέμνηται, ἔσται μηνίσκος ἐξ ἐναντίας ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ φωτός.

^γ ἀνάγκη γὰρ τὰ C^a. ² ὁμαλές Y^a. ³ δοκεῖ X^a. Y^a. ^b παράλληλας C^a. X^a. Y^a. ^c ὑπερτείνει C^a. Y^a. ^d ἐλάττων X^a. Y^a. ^e ἢ Y^a, ἢ C^a. ^f ἀνωτέρου C^a. X^a. ^g οὖν om. X^a. ^h ἥττων om. C^a. X^a. Y^a. ⁱ φύλλου C^a. X^a. ^k τε om. pr. X^a.

Ἀπὸ τοῦ μηνίσκου γὰρ τῆς περιφερείας γίνονται αἱ ἀκτῖνες, 3 αἱ δὲ ἐν τοῖς δακτύλοις καὶ κοσκίνοις οἷον ὁπαὶ γίνονται· διὸ ἐπιδηλότερον γίνεται ἢ ¹διὰ μεγάλων ὁπῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς σελήνης οὐ γίνονται, οὔτε ἐκλειπούσης οὔτε ἐν αὐξήσει οὔσης ἢ φθίσει, διὰ τὸ μὴ ἀκριβεῖς τὰς ἀπὸ τῶν ἄκρων ἀνγὰς εἶναι, ἀλλὰ τῷ μέσῳ φαίνειν· ὁ δὲ μηνίσκος μικρὸν τὸ μέσον ἔχει.

Διὰ τί παρήλιος οὐ γίνεται οὔτε μεσουρανοῦντος τοῦ ἡλίου 12 οὔθ' ὑπὲρ τὸν ἡλιον οὔθ' ὑπὸ τὸν ἡλιον, ἀλλ' ἐκ πλαγίων μόνον; Ἡ διότι παρήλιος γίνεται κλωμένης τῆς ὄψεως πρὸς τὸν ἡλιον, αὕτη δὲ τοῦ ἀέρος ἢ στάσις, ἐφ' ἧς ἀνακλᾶται ἡ ὄψις, οὔτ' ἐγγὺς ἂν γένοιτο τοῦ ἡλίου οὔτε πόρρω. Ἐγγὺς 2 μὲν γὰρ οὔσαν ὁ ἥλιος διαλύσει, πόρρω δὲ οὔσης ἡ ὄψις οὐκ ἀνακλασθήσεται· ἀπὸ γὰρ μικροῦ ἐνόπτρου πόρρω ἀνατεινομένη ἀσθενὴς γίνεται. Διὸ καὶ ^mἄλλως οὐ ⁿγίνεται. Ἐξ ἐναντίας τοῦ ἡλίου μὲν οὖν ἐὰν γίνηται καὶ ἐγγὺς, διαλύσει ὁ ἥλιος, ἐὰν δὲ πόρρω, ^oἐλάττων ἡ ὄψις προσπεσεῖται. Ἐὰν 3 δὲ ἐν τῷ πλαγίῳ, ἔστι τοσοῦτον ἀποστῆναι τὸ ^pἐνόπτρον ὥστε μῆτε τὸν ἡλιον διαλύσαι μῆτε τὴν ὄψιν ἀθρόαν ἀνελθεῖν, διὰ τὸ ὑπὸ τὴν γῆν φέρεσθαι. Ὑπὸ δὲ τὸν ἡλιον οὐ γίνεται διὰ τὸ πλησίον μὲν τῆς γῆς ^qὄντος διαλύεσθαι ἂν ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἄνω δὲ μεσουρανίου τὴν ὄψιν διασπᾶσθαι. Καὶ ὅλως οὐδὲ ἐκ πλαγίας μεσουρανίου γίνεται, ὅτι ἡ ὄψις ὑπὸ τὴν γῆν ἐὰν λίαν φέρεται, ^rὀλίγη ἔξει εἰς τὸ ^sἐνόπτρον, ὥστε ἀνακλωμένη ^tπᾶν ἔσται ἀσθενής.

Διὰ τί τῆς σκιᾶς τὸ ἄκρον τοῦ ἡλίου τρέμειν φαίνεται; 13 Οὐ γὰρ δὴ διὰ τὸ φέρεσθαι τὸν ἡλιον· ἀδύνατον γὰρ κινεῖσθαι εἰς τὰναντία, ὁ δὲ τρόμος τοιοῦτος. Ἔτι δὲ ἀδηλός ἡ μετάβασις, ὥσπερ καὶ τοῦ ἡλίου αὐτοῦ. Ἡ διὰ τὸ κινεῖσθαι τὰ ἐν τῷ αέρι; Καλεῖται δὲ ξύσματα. Φανερά δὲ ἔσται ἐν ταῖς ἀκτίσι ταῖς διὰ τῶν θυρίδων· ταῦτα γὰρ κινεῖται ^vκἀν νηνεμία. Ἐκ τε οὖν τῆς σκιᾶς εἰς τὸ φῶς ἔκ τε τοῦ φωτός 2

¹ διὰ τῶν μεγάλων X^a. ^m ἄλλως C^a. Y^a, ἄλλως X^a. ⁿ γίνονται Y^a.
^o ἐλάττω Y^a. ^p ἐνόπτρον X^a. ^q ἐντὸς C^a. Y^a. ^r ὀλίγη om. X^a.
^s ἐνωπτρον X^a. ^t πάντως C^a. ^v ἀννεμία, omisso κἀν, X^a.

εἰς τὴν σκιὰν φερομένων αἰεί, καὶ ὁ ὅρος ὁ κοινὸς τοῦ φωτὸς καὶ τῆς σκιάς φαίνεται κινούμενος παρεγγύς. Ἦι γὰρ οἶον σκιὰν ποιούσιν, ἥ δὲ φῶς, ἐκατέρωθεν μεταβάλλονται ταῦτα. Ὡστε ἡ σκιά φαίνεται κινεῖσθαι, οὐ κινουμένη αὐτὴ οὕτως, ἀλλ' ἐκείναι.

ΙΣ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΤΑ ΑΨΥΣΑ.

Διὰ τί αἱ μὲν βάσεις τῶν πομφόλυγων λευκαὶ ἐν τοῖς ὕδασι· καὶ ἐὰν ^ω ἐν ἡλίῳ τεθῶσι, σκιὰν οὐ ποιούσιν, ἀλλ' ἡ μὲν ἄλλη πομφόλυξ σκιὰν ποιεῖ, ἡ δὲ βάσις οὐ ποιεῖ, ἀλλ' ἡλίωται κύκλῳ. Τὸ δὲ ἔτι ^x θαυμασιώτερον, ὅτι οὐδ' ἐὰν τι τεθῇ ξύλον εἰς τὸ ὕδωρ ἐν τῷ ἡλίῳ, τέμνεται ὑπὸ τοῦ ὕδατος ταῦτα. Ἦ οὐ γίνεται σκιά, ἀλλ' ἡλίῳ διήρηται ἡ σκιά; Εἰ οὖν σκιά ἐστὶ τὸ μὴ ὁρώμενον, καὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου κύκλῳ ἂν ὁρῶτο ὁ ὄγκος. Τοῦτο δὲ ὅτι ἀδύνατον, δείκνυται ἐν τοῖς ὀπτικοῖς· οὐδὲ γὰρ τὸ ἐλάχιστον ὑπὸ τοῦ μεγίστου ἐνδέχεται ὅλον περιφθῆναι.

2 Διὰ τί αἱ πομφόλυγες ἡμισφαίρια; Ἦ διὰ τὸ ὥς ἀπὸ κέντρον πρὸς τὸν ἀέρα φέρεσθαι ἄνω ὁμοίως πάντῃ; Ἀνάγκη δὲ τοῦτο ἡμισφαίριον εἶναι. Τὸ ἵκάτω δὲ ἡμισφαίριον ἀποτέμνεται ὑπὸ τοῦ ἐπιπέδου τοῦ ὑδατώδους, ἐν ᾧ τὸ κέντρον ἐστίν.

3 Διὰ τί τοῖς ἄνισον ^z τὸ βάθος ἔχουσι μεγέθεσιν, ἐὰν τις τὸ κουφότερον κινῇ, κύκλῳ περιφέρεται τὸ βαλλόμενον, οἶον τοῖς μεμολιβδωμένοις ἀστραγάλοις συμβαίνει, ἂν τις βάλλῃ τὸ κουφότερον πρὸς αὐτὸν στρέψας μέρος; Ἦ ὅτι τὸ βαρύτερον ἀδύνατον ἰσοδρομεῖν τῷ κουφοτέρῳ, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἰσχύος ^a ῥιφθέν; Ἐπεὶ δὲ ἀνάγκη μὲν πάμπαν κινεῖσθαι, ἐξ ἴσου δὲ ἀδύνατον, ὁμοταχῶς μὲν φερόμενα τὴν αὐτὴν οἰσθήσεται γραμμὴν, θάττον δὲ θατέρου φερομένου κύκλον ἀνάγκη φέρεσθαι, ἐπειδὴ ἐν τοιούτῳ μόνῳ τῷ σχήματι ταῦτα αἰεὶ κατάλληλα ὄντα σημεῖα ἐν ταύτῳ χρόνῳ ἀνίσους διέρχεται γραμμάς.

^ω ἐν τῷ ἡλίῳ C^a. ^x θαυμαστότερον X^a. ^γ δὲ κάτω X^a. ^z τὸ om. C^a. ^a ῥιφέν X^a.

Διὰ τί τὰ πίπτοντα ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ὁ ἀφαλλόμενα 4
 ὁμοίως γωνίας ποιεῖ πρὸς τὸ ἐπίπεδον ἐφ' ἑκάτερα τοῦ ση-
 μείου φ ἢ ψατο τοῦ ἐπιπέδου; Ἡ ὅτι πάντα μὲν φύσει φέ-
 ρεται πρὸς ὀρθὴν; Τὰ μὲν ^c οὖν εἰς ὁμαλὲς πεσόντα, τῇ κα-
 θέτῳ καὶ τῇ διαμέτρῳ προσκρούσαντα ^d τῷ ἐπιπέδῳ, τοσαύ-
 τας ποιεῖ γωνίας ἀφαλλόμενα διὰ τὸ τὴν μὲν διάμετρον
 ἴσα διαιρεῖν· τὰ δὲ εἰς τὰ πλάγια πίπτοντα, οὐ τῇ καθέτῳ
 προσκρούοντα τῷ χωρίῳ ἀλλὰ τῷ ἀνωτέρῳ τῆς καθέτου ση-
 μείῳ, ^e συμβαίνει πάλιν ἀνωσθέντα ὑπὸ τοῦ πληγέντος τόπου
 εἰς τὸ ὑναντίον φέρεσθαι, τὰ μὲν στρογγύλα, ὅτι ἐν αὐτῷ
 φερόμενα εἰς τὸ ὑναντίον τῆς ἀπώσεως ἐξελλίττεται, εἴαν τε
 ἡρεμῇ τὸ μέσον αὐτῶν εἴαν τε καὶ τόπον διαλλάττῃ· τὰ δ' ^f
^g εὐθύγραμμα διὰ τε τὴν κάθετον ^g αὐτὴν εἰς τοῦμπροσθεν
 προσηνέχθη ἐκκρούεσθαι, καθάπερ τοῖς τε ^h ξυρουμένοις τὰ
 σκέλη συμβαίνει, καὶ ὦν τοὺς κολύθρους ὑφαρπάζουσιν. Πάν-
 3 τες γὰρ οὗτοι εἰς τὸ ὑναντίον καὶ ὀπισθεν ἐπιπίπτουσι, διὰ
 τὸ ἰσάζειν αὐτὰ τὴν κάθετον, μετέωρόν τε εἶναι καὶ εἰς
 τοῦμπροσθεν ἐκκρούεσθαι· τὰ γὰρ ἐναντία δηλονότι αὐτῆς
ⁱ ὀπισθεν τε καὶ κάτω ^k συμβαίνει γίνεσθαι, κάτω δὲ φερό-
 μενα βαρύτερα αὖν εἶη. Ὁ οὖν τούτοις πτώμα, τοῖς ἀφαλ-
 λομένοις φορὰν συμβαίνει γίνεσθαι. Πρὸς ὀρθὴν μὲν οὖν 4
 οὐδέτερα αὐτῶν ἀφάλλεται διὰ τὸ τὴν μὲν κάθετον δίχα
 τῷ βάρει διαιρεῖν τὰ φερόμενα, καθέτους δὲ πλείους πρὸς
 ταῦτο ἐπίπεδον μὴ γίνεσθαι τεμνούσας αὐτάς· δ' ^l τούτοις συμ-
 βήσεται καθέτου γινομένης κατὰ τὴν ἔφασιν, ἥ προσέκρουσε
 τῷ ἐπιπέδῳ τὸ φερόμενον, διχοτομείσθαι πάλιν ^m ὑπ' αὐτῆς
 αὐτὸ συμβήσεται, ὥστε ἀναγκαῖον τέμνεσθαι ὑπ' αὐτῆς τὴν
 πρώτην κάθετον ⁿ ὑφ' ἧς ἐφέρετο. Ἐπεὶ δ' εἰς τὸ ὑναντίον 5
 μὲν οἰσθήσεται, πρὸς ὀρθὴν δὲ οὐκ οἰσθήσεται, λοιπὸν ὀξείαν
 γίνεσθαι γωνίαν τὴν ἐπὶ ὀθατέρῳ τοῦ προσπεσόντος τῷ ἐπι-

^b σφαλλόμενα ὁμοίως C^a.X^a. ^c οὖν ἰσομαλὲς C^a.Y^a. ^d τῇ C^a.Y^a.
^e συμβαίνειν codices. ^f εὐθυγράμματα C^a. ^g αὐτῶν Y^a. ^h ξη-
 ρουμένοις X^a. ⁱ ὀπισθὲ Y^a. ^k συμβήσεται Y^a. ^l συμβήσεται
 τούτοις X^a. ^m ὑπ'—τέμνεσθαι om. C^a. ⁿ ἐφ' Y^a. ^o θατέρου
 X^a.Y^a.

πέδῳ σημείου ὅρος γάρ ἐστίν ῤ ἢ ὀρθή τῶν ἐναντίων γωνιῶν.

- 5 Διὰ τί ὁ μὲν κύλινδρος ὥσθεις εἰς εὐθύ τε φέρεται καὶ γράφει εὐθείας τοῖς ὀρίζουσιν αὐτὸν κύκλοις, ὁ δὲ ^ακῶνος κύκλῳ περιφέρεται, τῆς κορυφῆς μενούσης, καὶ γράφει τὸν κύκλον τῷ ^ι ὀρίζοντι; Κύκλῳ μὲν ἀμφοτέρα φέρεται, γράφει δ' ἐν τῷ ἐπιπέδῳ ὁ μὲν κύλινδρος εὐθείας, ὁ δὲ κῶνος κύκλους, διὰ τὸ τοὺς μὲν ἐν τῷ κώνῳ ἀνίσους εἶναι κύκλους, φέρεσθαι δὲ αἰεὶ θάττον τὸν μείζονα τῶν περὶ ^β τὸ αὐτὸ κέντρον. Φερομένων δὲ ἀνίσως πάντων ἅμα τῶν ἐν τῷ κώνῳ κύκλων, συμβαίνει τοὺς ἐξωτάτω πλείστον ἐν ταύτῳ χρόνῳ ^ι τόπον καὶ γραμμὴν φέρεσθαι· διὸ καὶ κύκλῳ φέρονται. Γράφονται τε γὰρ πάντες τῇ αὐτῇ εὐθείᾳ, καὶ τῆς εὐθείας κύκλῳ μὲν φερομένης οὐ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ σημεία ἴσην ἐν ταύτῳ χρόνῳ γράφει γραμμὴν, εἰς εὐθὺ δὲ φέρει τὴν ^ν ἴσην.
- 3 Τοῦ δὲ κυλίνδρου πάντων ἴσων ὄντων τῶν κύκλων καὶ περὶ ταῦτ' κέντρον, συμβαίνει τὰ ἅμα τοῦ ἐπιπέδου ἐν αὐτοῖς πάνθ' ἀπτομένοις σημεία, φέρεσθαι τε ἰσοταχεῖς κυλιομένους διὰ τὸ τοὺς κυλίνδρους ἴσους εἶναι, καὶ ἥκειν ἐπὶ τὸ ἐπίπεδον πάλιν ἅμα ἐκκυλισθέντα ἕκαστον τὸν ^ω αὐτοῦ κύκλον, ὥστε καὶ τὰς ἐν τῷ ἐπιπέδῳ εὐθείας ἴσας γίνεσθαι· τῇ γὰρ αὐτῶν
- 4 ἀφῇ αὐτὰς ἔγραψαν, ὄντες ἴσοι τε καὶ ἰσοταχεῖς. Ἐγίνοντο δὲ εὐθεῖαι αἱ ὑπὸ τῆς αὐτῆς γραφεῖσαι γραμμῆς εἰς εὐθὺ φερομένης, ὥστε διὰ ταύτας εἰς εὐθὺ ἀναφέροιτο ὁ κύλινδρος. ^κ Διαφέρει γὰρ οὐθέν, ^ξ ἢ ἡ πρώτη ἤψατο ὁ κύλινδρος τοῦ ἐπιπέδου γραμμῇ, ^υ ταύτη ἔλκειν ἐν τῷ ἐπιπέδῳ, ^η ἐγκυλίειν αὐτό· αἰεὶ γὰρ ἴσην καὶ ὁμοίαν γραμμὴν τῶν ἐν τῷ κυλίνδρῳ συμβήσεται ἀπτεσθαι τοῦ ἐπιπέδου, ἐλκομένου τε καὶ κυλιομένου τοῦ κυλίνδρου.
- 6 Διὰ τί τῶν βιβλίων ἡ τομὴ οὐσα ἐπίπεδος ^κ καὶ εὐθεῖα,

ῤ ἢ om. C^a. α κύκλος κώνω X^a. ι ὀρίζοντι κύκλῳ κύκλῳ Y^a.
 β τὸ αὐτὸ τὸ κ. Y^a. ι τόπον—γράφει] γράφειν C^a. ν ἴσον X^a.
 ω αὐτὸν C^a. κ διαφέρει—κύλινδρος om. C^a. υ ταύτην Y^a. κ καὶ εὐθεῖα om. C^a.

ἐὰν μὲν τις τέμῃ παρὰ τὴν βάσιν, γίνεται εὐθεία ἀνελιττομένη, ἐὰν δὲ ἐγκλίνας, σκολιά; *Ἡ ὅτι συμβαίνει τῶν ἐν τῇ ἐτέρᾳ τομῇ κύκλων ἐν ταύτῳ ἐπιπέδῳ ὄντων τὴν ἐγκεκλιμένην τομὴν ^a μὴ παρακειμένην εἶναι, ἀλλ' ἐν τῇ μὲν πλείον τῇ δὲ ἔλαττον αὐτῆς ἀπέχειν, ὥστε ἐξελιττομένου οἱ μὲν ἐν ταύτῳ ἐπιπέδῳ ὄντες κύκλοι, καὶ τὴν ἀρχὴν ἔχοντες ἐν ταύτῳ ἐπιπέδῳ, τὴν ἐξ αὐτῶν ποιήσουσι γραμμὴν ἐξελιττόμενοι. *Ἔστι γὰρ ἡ γιγνομένη γραμμὴ ἐκ τῶν κύκλων ² οἳ εἰσιν ἐν ταύτῳ ἐπιπέδῳ ὥστε καὶ εὐθεία οὖσα ἐν ἐπιπέδῳ. *Ἡ τε τῆς λοξῆς τομῆς ἐξελιττομένη γραμμὴ οὐκ οὖσα παρὰ τὴν πρώτην, ἀλλὰ τῇ μὲν ^b πλείον τῇ δὲ ἔλαττον αὐτῆς διεστηκυῖα διὰ τὸ ^c καὶ τὴν τομὴν οὕτως ἔχειν πρὸς αὐτήν, οὐκ ἐν ἐπιπέδῳ ἔσται, ὥστε οὐδ' εὐθεία· τῆς γὰρ εὐθείας οὐκ ἔστι τὸ μὲν ἐν ^d ἄλλῳ τὸ δὲ ἐν ἄλλῳ ἐπιπέδῳ.

Διὰ τί διαιρούμενα τὰ μεγέθη ἐλάττω φαίνεται πάντα ⁷ τοῦ ὅλου; *Ἡ ὅτι διαιρούμενα μὲν ἀριθμὸν ἔχει πάντα, μεγέθει δὲ ἐλάττω ἐστὶ τοῦ ἐνός; Τὸ μὲν γὰρ μέγα τῷ κατὰ συνέχειαν εἶναι καὶ ποσὸν τι μέγα λέγεται, ὁ δὲ ἀριθμὸς τε πᾶς παντὸς μεγέθους ἀριθμοῦ μείζων. Διόπερ εἰκὸς τὸ ^e ὅλον διαιρεθέντων τῶν μερῶν ^e μείζον ^f φαίνεσθαι· τῶν αὐτῶν γὰρ ὄντων αὐτῶν τὸ μὲν ὅλον τὴν τοῦ μεγέθους ἔχει μᾶλλον φύσιν, συνεχὲς ὄν, τὰ δὲ μέρη ^g τὴν τοῦ ἀριθμοῦ.

Τῶν περὶ ^g τὴν κλεψύδραν συμβαινόντων τὸ μὲν ὅλον ⁸ ἔοικεν ^h εἶναι αἷτιον καθάπερ *Ἀναξαγόρας λέγει· ὁ γὰρ ἀήρ ἐστὶν αἷτιος, ἐναπολαμβανόμενος ἐν αὐτῇ, τοῦ μὴ εἰσιέναι τὸ ὕδωρ ἐπιληφθέντος τοῦ ἄλλου. Οὐ μὴν ἀπλῶς γε αἷτιος· καὶ γὰρ τις αὐτὴν πλαγίαν ⁱ ἐνῇ εἰς τὸ ὕδωρ, ^k ἐπιλαβὼν τὸν αὐλόν, εἴσεισι τὸ ὕδωρ. Διόπερ οὐ λέγεται ὑπ' αὐτοῦ ² ἰκανῶς ἢ αἷτιόν ἐστιν. *Ἔστι δὲ αἷτιον μὲν, καθάπερ εἶρηται, ὁ ἀήρ· οὗτος δὲ ὠθύμενός τε καὶ καθ' ἐαυτὸν φερόμενος

^a μῇ] καὶ C^a. ^b πλείον X^a. ^c καὶ om. pr. X^a. ^d ἄλλω ἐπιπέδῳ τὸ δ' ἐν ἄλλῳ X^a. ^e οἷον et μείζω Ca. X^a. Y^a. ^f φαίνεται Ca. Y^a. ^g τῇ] τῶν Y^a. ^h αἷτιον εἶναι X^a. Y^a. ⁱ ἐνῇ εἰς Sylburgius: codices eneis ^k ἐπιλαβὼν X^a. Y^a.

καὶ μὴ βιαζόμενος ἐπ' εὐθείας πέφυκε φέρεσθαι, καθάπερ
 3 καὶ ἄλλα στοιχεῖα. Πλαγίας μὲν οὖν βαφείσης τῆς κλε-
 ψύδρας, διὰ τῶν ἐναντίων τοῖς ἐν τῷ ὕδατι τρυπημάτων
 ἐπ' εὐθείας μένων ὑπὸ τοῦ ὕδατος ἐξέρχεται, ὑποχωροῦντος
 δὲ αὐτοῦ τὸ ὕδωρ εἰσέρχεται· ὀρθῆς δὲ εἰς τὸ ὕδωρ βαφείσης
 τῆς κλεψύδρας, οὐ δυνάμενος πρὸς ὀρθὴν ὑποχωρεῖν διὰ τὸ
 πεφραῖχθαι τὰ ἄνω, μένει περὶ τὰ πρῶτα τρυπήματα· ἄπτε-
 4 σθαι γὰρ εἰς αὐτὸν οὐ πέφυκεν. Σημεῖον δ' ἐστὶ τοῦ εἶργειν
 δύνασθαι τὸ ὕδωρ ¹ ἀκίνητίζοντα τὸν ἀέρα τὸ ἐπ' αὐτῆς γινό-
 μενον τῆς κλεψύδρας. Ἐὰν ^m γάρ τις αὐτῆς αὐτὴν τὴν
ⁿ κωδίαν ἐμπλήσας ὕδατος, ^o ἐπιλαβὼν τὸν αὐλόν, κατα-
 στρέψῃ ἐπὶ τὸν αὐλόν, οὐ φέρεται τὸ ὕδωρ διὰ τοῦ αὐλοῦ
 5 ἐπὶ στόμα. Ἀνοιχθέντος δὲ τοῦ στόματος οὐκ εὐθὺς ἐκρεῖ
 κατὰ τὸν αὐλόν, ἀλλὰ ^p μικροτέρῳ ὕστερον, ὥς οὐκ ὄν ἐπὶ
 τῷ στόματι τοῦ αὐλοῦ, ἀλλ' ὕστερον διὰ τούτου φερόμενον
 ἀνοιχθέντος. Πλήρους τε καὶ ὀρθῆς οὔσης τῆς κλεψύδρας,
 ἀνοιχθέντος τοῦ αὐλοῦ εὐθὺς ρεῖ διὰ τοῦ ἡθμοῦ, διὰ τὸ ἐκείνου
 6 μὲν ἄπτεσθαι, τῶν δὲ ἄκρων τοῦ αὐλοῦ μὴ ἄπτεσθαι. Οὐκ
 εἰσέρχεται μὲν οὖν τὸ ὕδωρ εἰς τὴν κλεψύδραν διὰ τὴν προ-
 ειρημένην αἰτίαν, ἐξέρχεται δὲ ἀνοιχθέντος τοῦ αὐλοῦ διὰ τὸ
 τὸν ἐν αὐτῷ ἀέρα κινούμενον ἄνω καὶ κάτω πολλὴν κένωσιν
 7 ποιεῖν τοῦ ἐν τῇ κλεψύδρᾳ ὕδατος. Ὡθούμενον δὲ κάτω καὶ
 αὐτὸ ρέπον εἰς αὐτὸ εἰκότως ἐκρεῖ, βιαζόμενον τὸν ^r ἐκτὸς
 τῆς κλεψύδρας ἀέρα κινούμενόν τε καὶ ὄντα ἴσον τῇ δυνάμει
 τῷ ἐπωθοῦντι αὐτὸν ἀέρι, τῇ δὲ ἀντερείσει ἀσθενέστερον
 ἐκείνου διὰ τὸ ^s διὰ στενοῦ ^t αὐτὸν τοῦ αὐλοῦ ρέοντα θάπτειν
 8 καὶ σφοδρότερον ρεῖν, καὶ προσπίπτειν τῷ ὕδατι. Τοῦ δὲ
 πωμασθέντος τοῦ αὐλοῦ μὴ συρρεῖν τὸ ὕδωρ αἴτιον, ὅτι τὸ
 ὕδωρ εἰσιὸν εἰς τὴν κλεψύδραν ἐξωθεῖ βίᾳ τὸν ἀέρα ἐξ αὐτῆς.
 Σημεῖον δὲ ἐστὶ τὸ γινόμενον ἐν ταύτῃ πνεῦμα καὶ ἐρυγμός.
 9 Εἰσιόντος δὲ τοῦ ὕδατος, βίᾳ ὥθουν συνεισπίπτει εἰς τὸν

¹ ἀκίνητίζον X^a. ^m γάρ om. C^a. ⁿ κωδύαν Y^a, κώδυαν C^a. ^o ἐπι-
 λαβὼν γάρ τὸν C^a. ^p μικρότερον C^a. ^q ἰσθμοῦ X^a. ^r ἐκτὸς] ἐκ C^a.
^s διὰ post τὸ om. Ca.Xa.Ya. ^t αὐτὸ Ca.Xa.Ya.

αὐλὸν αὐτοῦ, καθάπερ τὰ ^ν ἐκπιεστὰ ξύλα ἢ χαλκὸς τῇ διαι-
 ρέσει ^ω πιεζούμενος, μένει ἄνευ παντὸς ἄλλου συνδέσμου...
 ἐκκρουσθῇ ἐκ τοῦ ἐναντίου, καθάπερ τοὺς κατεαγώτας ὀπι-
 ούρους ἐν τοῖς ξύλοις ἐκκρούουσιν. Συμβαίνει δὲ τοῦτο ¹⁰
 ἀνοιχθέντος τοῦ αὐλοῦ γίνεσθαι διὰ τὰ προειρημένα. ^κ Ἡ
 οὖν διὰ ταῦτα εἰκὸς ἐστὶν αὐτὸν μὴ ἐκρεῖν, ἢ ^γ ἐξίόντος βιαίου
 αἴρος καὶ πνευματουμένου. ^z Δηλοῖ δὲ ὁ ψόφος ἐπισπᾶ-
 σθαι τῷ πνεύματι τὸ ὕδωρ ἄνω, ὥσπερ ἐπὶ πολλῶν συμβαί-
 νει γίνεσθαι. ^ε Ἐπισπώμενον δὲ καὶ συνεχές ὄν αὐτῷ. πᾶν
 τὸ ὕδωρ μένει ^α πιεζούμενον ὑπὸ τοῦ αἴρος, ἕως ἂν ^β ἀπω-
 σθῇ πάλιν ὑπ' αὐτοῦ. Τῆς δὲ ἀρχῆς μενούσης, καὶ τὸ ἄλλο ¹¹
 ἐξ αὐτῆς ^ο κρέμαται ὕδωρ ἐν καὶ συνεχές. Εὐλογον δὲ τοῦτο
 γίνεσθαι· τοῦ γὰρ αὐτοῦ ἐστὶ κινῆσαι ^δ τε ἐκ τῆς οἰκίας
 χώρας τι, καὶ τοῦτο ἴσχειν, ὡς ἐκείνης, ἐν πλείονι δὲ χρόνῳ,
 εἰ ἢ ὁμοία τῇ δυνάμει τό τε ἔχον καὶ τὸ ἐχόμενον, ἢ τὸ
 ἴσον κρεῖττον, ὅπερ ἐνταῦθα συμβαίνει· πνεῦμα γὰρ ὕδατος
 ἐστὶ κρεῖττον τῇ δυνάμει.

Διὰ τί τὰ μόρια τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων, ὅσα μὴ ὀρ- ⁹
 γανικά, πάντα περιφερῇ, τῶν μὲν φυτῶν τὸ στέλεχος καὶ
 οἱ πτόρθοι, τῶν δὲ ζώων κνήμαι, μηροί, βραχίονες, θώραξ·
 τρίγωνον δὲ οὐδὲ πολύγωνον οὔτε ὅλον ^ο οὔτε μόριόν ἐστιν;
 Πότερον, ὥσπερ Ἀρχύτας ἔλεγε, διὰ τὸ ἐν ^ε τῇ κινήσει τῇ
 φυσικῇ ἐνεῖναι τὴν τοῦ ἴσου ἀναλογίαν (κινεῖσθαι γὰρ ἀνάλο-
 γον πάντα), ταύτην δὲ μόνην εἰς αὐτὴν ἀνακάμπτειν, ὥστε
 κύκλους ποιεῖν καὶ στρογγύλα, ὅταν ἐγγγένηται;

Διὰ τί ἐν τοῖς ἐσχάτοις αἰεὶ γίνεται περιφερῇ; Ἡ ὅτι ¹⁰
 ἡ φύσις ἐκ τῶν ἐνδεχομένων πάντα ποιεῖ ^ε ὡς δυνατόν ἄριστα
 καὶ ^β κάλλιστα, τὸ δὲ σχῆμα τοῦτο κάλλιστον, τὸ αὐτὸ αὐ-
 τῷ ὁμοιότατον.

Διὰ τί, εἰς κύκλος ῥιφθῇ, τὸ μὲν πρῶτον εὐθείαν γρά- ¹¹

^ν ἐμπιεστὰ Υἂ, πιεστὰ C^a. ^ω πιεζόμενος X^a, πιεζούμενον Y^a. ^κ εἰ
 C^a. X^a. Y^a. ^γ ἐξίόντος οὐ βιαίου C^a. ^z δηλον C^a. X^a. Y^a. ^α πιεζό-
 μενον C^a, πιεζόμενον X^a. ^β ἀποστή X^a. ^ο κρέμαται C^a, κρέμαται
 τὸ X^a. ^δ τε] τὸ X^a. ^ο οὐδὲ μ. X^a. Y^a. ^ε τῇ post ἐν om. C^a. ^ε ὡς
 δυνατόν om. C^a. ^β καλὰ C^a.

φει, πανόμενος δὲ ἔλικα, ἕως ἂν πέσῃ; Ἡ¹ εὐθείαν μὲν τὸ πρῶτον, ὅτι ὁμοίως ἔνθεν καὶ ἔνθεν ὁ ἀήρ ἀπορροαί; Ἰση οὖν οὔσης τῆς ῥοπῆς ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἀνάγκη καὶ τὴν γραμμὴν τοιαύτην εἶναι, ^κἢ ἴσον διαιρεῖ τὸν τόπον ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοιαύτη δὲ ἐστὶν εὐθεῖα. Ὅταν δὲ βρίσῃ ἐπὶ θάτερον μέρος δι' ἀνωμαλίαν τοῦ περισταμένου ἀέρος, οὐκέτι ἴσην γράφει ¹τὸ τε ἐντὸς καὶ ^μτὸ ἐκτὸς μέρος, ἀλλ' ἀνάγκη περιφερῇ.

- 12 Διὰ τί τοῖς ἄνισον τὸ βάθος ἔχουσι μεγέθεσιν, εἰάν τις κουφότερον κινῇ ^π τῶν μερῶν, κύκλῳ περιφέρεται τὸ βαλλόμενον, οἷον τοῖς μεμολιβδωμένοις ἀστραγάλοις συμβαίνει, εἰάν τις ^ο βάλλῃ τὸ κουφότερον πρὸς αὐτὸν στρέψας μέρος; Ἡ ὅτι τὸ βαρύτερον ἀδύνατον ἰσοδρομεῖν τῷ κουφοτέρῳ ² ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἰσχύος ριφθέν; Ἐπεὶ δὲ ἀνάγκη μὲν κινεῖσθαι, ἐξ ἴσου δὲ καὶ ἐπ' εὐθείας ἀδύνατον, ἀνάγκη εἰς τὸ ἐντὸς φερόμενον κύκλῳ φέρεσθαι· οἷον εἰ ὅλως τι ἦν αὐτοῦ ἀκίνητον διὰ βάρος ἐν μέσῳ, τὸ μὲν πρὸς τῷ ἀφιέντι εἰς τὸ πρόσθεν ἂν ἐκινήθῃ αὐτοῦ μέρος, τὸ δὲ ὑπ' ἐκείνα πρὸς τὸν ῥαφιέντα. Ἐπεὶ δὲ κινεῖται μὲν τὸ πᾶν, ἔχει δὲ ἐν μέσῳ τὸ βάρος φερόμενον, ⁹ ἀνάγκη ταῦτ' οὗτο ποιεῖν.

- 13 Διὰ τί τὰ φερόμενα ὅταν ἀντιπέσῃ, ἀφάλλεται εἰς τὸν-αντίον ¹ ἢ πέφυκε φέρεσθαι, καὶ πρὸς ὁμοίας γωνίας; Ἡ ὅτι οὐ μόνον ἐκείνην φέρεται τὴν φορὰν ἣν φέρεται κατὰ τὸ οἰκείον μέρος, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀφιέντος γινομένην; ² Ἡ μὲν οὖν οἰκεία παύεται, ὅταν εἰς τὸν οἰκείον ἔλθῃ τόπον (ἅπαν γὰρ ἡρεμεῖ ἐλθὼν εἰς τὸν φέρεται τόπον κατὰ φύσιν), καθ' ἣν δ' ἔχει ἀλλοτριαν, ἀνάγκη ἔτι κινεῖσθαι, οὐκ εἰς τὸ πρόσθεν δὲ διὰ τὸ κωλύεσθαι, ἀλλ' ἢ εἰς τὸ πλάγιον ἢ εἰς ^π τὸ ὀρθόν. Ἀπαντα δὲ ἀποπηδᾷ πρὸς ὁμοίας γωνίας διὰ τὸ φέρεσθαι μὲν ἐνταῦθα οὐ ἢ κίνησις φέρει, ἣν ἐποίησεν ὁ ἀφείς· ἐκεῖ δὲ πρὸς ὀξείαν ἢ πρὸς ὀρθὴν φέρεσθαι συμβαίνει. ³ Ἐπεὶ οὖν τὸ ἀντικρουῖσαν κωλύει τὴν ^τ εἰς εὐθὺ κίνησιν,

¹ εὐθεῖα Ca. Xa. Ya. ^κ ἢ Xa. ¹ τῷ Ca. Xa. Ya. ^μ τῷ ἐκτὸς μέρει Ca. Ya. ^π τῶν μερῶν om. Ca. ^ο βάλλῃ Ca. ^ρ ἀφέντα Ca. ⁹ ἀνάγκη καὶ ταυτὸ Xa. ^τ ἢ Xa. Ya. ^π τὸ ante ὀρθὸν om. Ca. Ya. ^τ εἰς om. Ca.

ὁμοίως κωλύει τὸ φερόμενον καὶ τὴν φορὰν αὐτοῦ. Ὡςπερ ὅν ἐν τοῖς κατόπτροις τὸ ἄκρον τῆς εὐθείας οὐ^ω ξυνέπεσεν ἢ ὄψις φαίνεται, καὶ ἐν τοῖς φερομένοις οὕτω τὸ ἐναντίον γίνεται· τοσαύτην γὰρ γωνίαν^κ ἀπέωσται ὅση γίνεται^γ ἢ κατὰ κορυφήν. Δεῖ γὰρ νοῆσαι μετακινουμένην τὴν γωνίαν καὶ τὴν φορὰν. Τούτου δὲ γενομένου φανερόν^α ὅτι πρὸς ὁμοίας γωνίας ἀνάγκη ἀφάλλεσθαι.

12. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΕΜΨΥΧΑ.

Διὰ τί οἱ ἀσύμμετροι παρ' ἀλλήλους θεωρούμενοι μείζους φαίνονται ἢ καθ' αὐτοὺς μόνους; Ἡ ὅτι τὸ σύμμετρόν ἐστιν ἓν, καὶ ἡ συμμετρία^β ὅτι μάλιστα ἐν ποιεῖ, τὸ δὲ ἐν ἀδιαίρετον βούλεται εἶναι, τὸ δὲ ἀδιαίρετον ἑλαττόν ἐστιν, ἡ δὲ συμμετρία κατὰ τὴν διαφορὰν πολλὰ ποιεῖ. Καθ' αὐτὰ μὲν οὖν θεωρούμενα μᾶλλον λανθάνει ποῖα ἅττα τὰ μεγέθη ἐστί, παρ' ἀλλήλα δὲ^ε οὐ. Τὸ μὲν^δ οὖν ἀδιαίρετον ἐν φαί-^ανεται, καὶ ἡ θεωρία μία ἐστὶν αὐτοῦ διὰ τὴν συμμετρίαν· τὸ δὲ ἀσύμμετρον ὡς πολλὰ ὄν θεωρίαν ποιεῖ πλείω, καὶ μείζω φαίνεται^ε τῷ ἐν ὄν πολλὰ φαίνεσθαι· ἔχει γὰρ τὴν τε τοῦ μεγέθους κατὰ τὴν συνέχειαν φύσιν, καὶ τὴν τοῦ ἀριθμοῦ κατὰ τὸ ἀνώμαλον τῶν μερῶν, διόπερ εἰκότως τὴν ἐξ ἀμφοῖν^ι αὐξὴν ἔχον μείζον φαίνεται παρὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ ἓν.

Διὰ τί ἐπὶ μῆκος μᾶλλον τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ φύεται; ² Ἡ ὅτι τὸ μῆκος μὲν τρις^β αὐξεται, τὸ δὲ πλάτος^γ δῖς, τὸ δὲ βάθος ἅπαξ; Ἔστι γὰρ μῆκος τὸ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς πρώτον, ὥστε μόνον τε αὐξεται, καὶ ἅμα τῷ πλάτει πάλιν γινόμενον, καὶ τρίτον ἅμα τῷ βάθει. Τὸ δὲ πλάτος δῖς, καθ' ἑαυτό τε καὶ ἅμα τῷ μεγέθει.

Πῶς τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον δεῖ λαβεῖν; Πότερον ³ ὥσπερ ἡμῶν οἱ^ι ἐπὶ Τροίας καὶ ἐκείνων οἱ πρὸ αὐτῶν καὶ

^ν οὖν om. C^a. ^ω ξυνέπεσεν Y^a. ^κ ἀπέωσται X^a. ^γ ὅση C^a, Y^a.
^α ἢ om. X^a. ^α ὅτι ὁμοίως πρὸς γωνίας ἀφάλλεσθαι X^a. ^β ὅτι] ἐστὶν
ἐν ὅτι X^a. ^ε οὐ om. C^a, X^a, Y^a. ^δ οὖν om. C^a, Y^a. ^ε τὸ X^a.
^ι αὐξήσιν X^a. ^β αὐξάνεται C^a. ^γ δῖς—πλάτος om. C^a. ^ι ἐπὶ τῆς
τροίας C^a.

αἰεὶ οἱ ἐπάνω πρότεροί εἰσιν; Ἡ εἴπερ ἀρχὴ τίς ἐστὶ καὶ μέσον καὶ τέλος τοῦ παιτός, καὶ ὅταν γηράσκων τις ἐπὶ τὸ πέρασ ἔλθῃ καὶ πάλιν ἐπαναστρέψῃ ἐπὶ τὴν ἀρχήν, τὰ δὲ ^k ἐγγυτέρω τῆς ἀρχῆς πρότερα, τί κωλύει ἡμᾶς ἐν τῷ πρὸς τὴν ἀρχὴν εἶναι μᾶλλον; Εἰ ^l δὲ τοῦτο, καὶν πρότεροι εἴη-
²μεν. Ὡς περ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐκάστου τῶν ἄστρον φορᾷ κύκλος τίς ἐστὶ, ^m τί κωλύει καὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν ἀπώλειαν τῶν φθαρτῶν τοιαύτην εἶναι, ὥστε ⁿ πάλιν ταῦτα γίνεσθαι καὶ φθεῖρεσθαι; Καθ' ὅπερ καὶ φασὶ κύκλον εἶναι ³ τὰ ἀνθρώπινα. Τὸ μὲν δὴ τῷ ἀριθμῷ τοὺς αὐτοὺς ἀξιοῦν εἶναι αἰεὶ τοὺς γινομένους εὔηθες, τὸ δὲ τῷ εἶδει μᾶλλον ἂν τις ἀποδέξαιτο· ὥστε καὶ αὐτοὶ ^p πρότεροι εἴημεν, καὶ θεῖη ἂν τις τὴν τοῦ ^q εἰρμού τάξιν τοιαύτην εἶναι ὡς πάλιν ἐπανακάμπτεται ἐπὶ τὴν ἀρχὴν καὶ συνεχῆς ^r ποιεῖν καὶ αἰεὶ κατὰ ⁴ ταυτὰ ἔχειν. Τοὺς γὰρ ἀνθρώπους φησὶν Ἀλκμαίων διὰ τοῦτο ἀπόλλυσθαι, ὅτι οὐ δύνανται τὴν ἀρχὴν τῷ τέλει προσάψαι, κομψῶς εἰρηκῶς, εἴ τις ὡς τύφῳ φράζοντος αὐτοῦ ἀποδέχοιτο καὶ μὴ διακριβοῦν ἐθέλοι τὸ λεχθέν. Εἰ δὴ κύκλος ἐστί, τοῦ δὲ κύκλου μήτε ἀρχὴ μήτε πέρασ, οὐδ' ἂν πρότεροι εἶεν τῷ ἐγγυτέρω τῆς ἀρχῆς εἶναι, οὐθ' ἡμεῖς ἐκείνων οὐτ' ἐκείνοι ἡμῶν.

ΙΗ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΝ.

Διὰ τί τοὺς μὲν, εἰς ἀρχῶνται ἀναγινώσκειν, ὕπνος λαμβάνει καὶ μὴ βουλομένους, τοὺς δὲ βουλομένους ^s προσεγγηγορέναι, ὅταν λάβωσι ^t τὸ βιβλίον; Ἡ ὅσοις μὲν εἰσι πνευματικαὶ κινήσεις διὰ ψυχρότητα φύσεως ἢ μελαγχολικῶν χυμῶν, δι' οὓς περίπτωμα γίνεται πνευματικὸν ἄπεπτον διὰ ψυχρότητα, τούτοις ὅταν μὲν κινῆται ἡ διάνοια καὶ μὴ νοήσῃ ἐπιστήσασά τι, ἐκκρούεται τῇ ἐτέρᾳ κινήσει οὐσῃ καταψυ-
²κτικῇ, διὸ μᾶλλον καθεύδουσιν. Ὅταν δὲ ἐρείσωσι πρὸς τι

^k ἐγγύτερα C^a. ^l δὲ πρὸς τοῦτο X^a. ^m τί om. C^a. ⁿ ταῦτα πάλιν X^a. ^o περ om. C^a. ^p πρότερον Y^a. ^q ἐρμού X^a. ^r ποιεῖ C^a. ^s προσεγγηγορέναι C^a, X^a, γ. ^t τὸ addidit C^a.

ἐν τῇ διανοίᾳ, ὅπερ ἡ ἀνάγνωσις ποιεῖ, κινεῖνται ὑπὸ τῆς θερμαντικῆς κινήσεως οὐκ ἐκκρουομένης ὑπ' οὐδενός, ὥστε οὐ δύνανται καθεύδειν. Τῶν δὲ κατὰ φύσιν ἐχόντων ὅταν στῇ πρὸς ἓν ἡ διάνοια καὶ μὴ μεταβάλλῃ πολλαχῇ ἰσχυροτάτῃ οὐσα, ἴσχεται καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἐστὶ περὶ τὸν τόπον τοῦτον, ὧν ἡρέμησις ὁ ὕπνος ἐστίν. Ὅταν δὲ στῇ καὶ οἶον κοπιάσῃ ὁ νοῦς, βαρύνει τὴν κεφαλὴν ὧν ἐν αὐτῇ καὶ ποιεῖ τὸν ὕπνον. Κινουμένης δὲ τῆς ψυχῆς κατὰ φύσιν οὐ καθεύδει· ζῇ γὰρ τότε μάλιστα. Τὸ δ' ἐγρηγορέναι τοῦ ζῆν αἰτιόν ἐστιν ἢ τὸ καθεύδειν.

Διὰ τί οἱ ἐριστικοὶ λόγοι γυμναστικοὶ εἰσιν; Ἡ ὅτι ἔχουσι τὸ νικᾶν ἢ ἡττᾶσθαι πυκνόν. Φιλονείκους οὖν εὐθὺς ποιοῦσιν· καὶ γὰρ νικῶντες διὰ τὸ χαίρειν προάγονται μᾶλλον ἐρίζειν καὶ ἡττώμενοι ὥς ἀναμαχοῦμενοι. Καὶ οἱ ἐν τοῖς ἄλλοις ἀγῶσι ὡς ταυτό· διὸ καὶ μαχόμενοι καὶ ἡττους ὄντες πολλάκις οὐ βούλονται διαλύεσθαι.

Διὰ τί τοῖς παραδείγμασι ὕ χαίρουσιν ἄνθρωποι ἐν ταῖς ῥητορείαις καὶ τοῖς λόγοις μᾶλλον τῶν ἐνθυμημάτων; Ἡ ὅτι τῷ τε μαθάνειν ὕ χαίρουσι καὶ τῷ ταχύ, ῥᾶον δὲ διὰ τῶν παραδειγμάτων καὶ τῶν λόγων μαθάνουσιν· ἃ γὰρ ἴσασι, ἔστι ταῦτα καὶ ἐπὶ μέρους, τὰ δὲ ἐνθυμήματα ἀπόδειξις ἐστὶν ἐκ τῶν καθόλου, ἃ ἡττον ἴσμεν ἢ τὰ μέρη. Ἐτι αἰς ἂν μαρτυρῶσι πλείους, μᾶλλον πιστεύομεν, τὰ δὲ παραδείγματα καὶ οἱ λόγοι μαρτυρίαις εἰκόασιν· αἱ δὲ διὰ τῶν μαρτύρων ῥάδιοι πίστεις. Ἐτι τὸ ὅμοιον μαθάνουσιν ἡδέως, τὸ δὲ παράδειγμα καὶ οἱ μῦθοι τὸ ὅμοιον δεικνύουσιν.

Διὰ τί ῥήτορα μὲν καὶ ὁ στρατηγὸν καὶ χρηματιστὴν λέγομεν δεινόν, αὐλητὴν δὲ καὶ ὑποκριτὴν οὐ λέγομεν; Ἡ ὅτι τῶν μὲν ἡ δύναμις ἄνευ πλεονεξίας (ἡδονῆς γὰρ στοχαστική ἐστι), τῶν δὲ πρὸς τὸ πλεονεκτεῖν ῥήτωρ γὰρ καὶ στρατηγός

ὕ ὧν] τὰ Χ^α. ὡς τοῦτο C^α.X^α.Y^α.v. x οὐ om. v. ὕ χαίρουσιν οἱ ἄνθρωποι X^α.Y^α.v. z σιαίρουσι v. α αἰς C^α.X^α.Y^α.v. b μαρτυροῦσι C^α. c ὅμοιον μὲν μαθάνουσιν v. d χρηματιστὴν καὶ στρατηγὸν X^α.

καὶ χρηματιστῆς ἀγαθὸς ἐστὶν ὁ δυνάμενος πλεόν ἔχειν, ἢ δὲ δεινότης μάλιστα ἐν τῷ πλεονεκτεῖν ἐστίν.

- 5 Διὰ τί τὸν φιλόσοφον τοῦ ῥήτορος οἴονται διαφέρειν;
 Ἄ ὅτι ὁ μὲν τί ἐστὶν ἀδικία, ὁ δὲ ὡς ἀδικος ὁ δεῖνα, καὶ ὁ μὲν ὅτι τύραννος, ὁ δὲ οἷον ἢ τυραννίς.
- 6 Διὰ τί, ἅπερ ἂν τίνες προέλωνται, ἐνδιατρίβουσι τούτοις ἐνίοτε φαῦλοις οὖσι μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς σπουδαιότεροις, οἷον θαναματοποιὸς ἢ ^ε μῖμος ἢ συρικτὴς μᾶλλον ἢ ἀστρονόμος ἢ ῥήτωρ εἶναι ἂν βούλοιτο ὁ ταῦτα προελόμενος. Ἄ ὅτι βούλονται μὲν ἐνιοὶ τὰ ^ε σπουδαιότατα μεταχειρίζεσθαι, διὰ δὲ τὸ μὴ πιστεύειν ἑαυτοῖς ὡς δυνήσομενοις, διὰ τοῦτο ^h οὐ πράτ-
 2 τουσιν; Ἄ ὅτι ἐν οἷς οἴεται ἕκαστος κρατιστεύειν, ταῦτα προαιρεῖται· ⁱ ὁ δὲ αἰρεῖται, καὶ ἐπὶ τούτ' ἐπέιζεται, νέμων τὸ πλείστον ἡμέρας αὐτῷ μέρος, ἵνα αὐτὸς αὐτοῦ ^k τυγχάνει ^l κράτιστος ὢν. Ὅ τι δὲ ἂν τινες ἐξ ἀρχῆς προέλωνται καὶ οἷς ἂν συνεθισθῶσιν, οὐδὲ κρίνειν ἔτι ^m δύνανται τὰ βελτίω· διέφθαρται γὰρ ἡ διάνοια διὰ φαύλας προαιρέσεις.
- 7 Διὰ τί τοὺς μὲν, ἂν ἄρξωνται ἀναγινώσκειν, ὕπνος λαμβάνει καὶ μὴ βουλομένους, τοὺς δὲ οὐ βουλομένους ποιεῖ δύνασθαι, ὅταν λάβωσι βιβλίον; Ἄ ὅσοις μὲν εἰσι πνευματικαὶ κινήσεις διὰ ψυχρότητα ⁿ φύσεως ἢ μελαγχολικῶν χυμῶν, δι' οὓς περίττωμα γίνεται πνευματικὸν ἄπεπτον διὰ ψυχρότητα, τούτοις ὅταν μὲν κινῆται ἡ διάνοια καὶ μὴ νοῇ ἐπιστήσασά τι, ἐκκρούεται ἢ ἐτέρα κίνησις, διὸ μᾶλλον μεταβάλλοντες πολὺ τὴν διάνοιαν καθεύδουσιν· ἡττᾶται γὰρ ἡ
 2 πνευματική. Ὅταν δὲ ἐρείσωσι πρὸς τι τὴν διάνοιαν, ὅπερ ἢ ἀνάγνωσις ποιεῖ, κινοῦνται ὑπὸ τῆς πνευματικῆς κινήσεως, οὐκ ^o ἐκκρονομένης ὑπ' οὐδενός, ὥστε οὐ δύνανται καθεύδειν. Τῶν δὲ κατὰ φύσιν ἐχόντων ὅταν στῇ πρὸς ἓν ἡ διάνοια καὶ μὴ μεταβάλλῃ πολλαχῇ, ἴσταται καὶ τὰ ἄλλα ὅσα περὶ τὸν
 3 τόπον, ὧν ἡρέμησις ὁ ὕπνος ἐστίν. Ἐνὸς γὰρ κυρίου στάν-

^e ὡς om. Ca. ^f μίκος ἢ συρικτῆς pr. Ca. ^g σπουδαιότερα v. ^h οὐ om. Ca. ⁱ ὁ δὲ αἰρεῖται in margine v. ^k τυγχάνη codices. ^l στρά-
 τιστος v. ^m βούλονται Ca. ⁿ φύσεως om. Ca. ^o ἐκκρονομένοις Xa.

τος, ὥσπερ ἐν τροπῇ, Ἡ καὶ τὰ ἄλλα μόρια Ἱ ἴστασθαι πέ-
 φυκεν. Φύσει γὰρ ἄνω τὸ κοῦφον φέρεται, τὸ δὲ βαρὺ κάτω.
 Ὅταν οὖν ἡ ψυχὴ κινῆται κατὰ φύσιν, οὐ καθεύδει· οὕτω γὰρ
 ἔχει. Ὅταν δὲ στῇ καὶ οἶον κοπιάσῃ, ὁ μὲν νοῦς μεταβάλλει,
 Ἡ καὶ ἄνω τὰ σωματώδη πρὸς τὴν κεφαλὴν ἰόντα ποιεῖ τὸν
 ὕπνον. Δόξειε Ἡ ἂν ἡ ἀνάγνωσις κωλύειν καθεύδειν. Ἡ Ἔστι 4
 δὲ οὐ διὰ τὸ νοεῖν (ὥρισται γὰρ Ἡ τότε μᾶλλον ἡ ψυχὴ) ἀλλὰ
 διὰ τὸ μεταβάλλειν ἡ ἀγρυπνία, ἐπεὶ καὶ νοήσεις αἱ τοιαῦται
 ἀγρυπνοὶ εἰσιν, ἐν αἷς ζητεῖ ἡ ψυχὴ καὶ ἀπορεῖ, ἀλλ' οὐκ ἐν
 αἷς αἰεὶ θεωρεῖ· ἐκεῖναι μὲν γὰρ ἀοριστεῖν ποιοῦσιν, αὗται
 δὲ οὐ.

Διὰ τί ἐν τοῖς ἐριστικοῖς οὐκ ἔνεστιν ἀδολεσχία; Ἡ ὅτι 8
 συλλογισμὸς ἔστι φαινόμενος, ἐν ὀλίγοις δὲ ὁ συλλογισμὸς
 καὶ ἐὰν μηκύνῃ, χρόνου γινομένου ὁ παραλογισμὸς δῆλος, καὶ
 ἔστιν ὁ ἔδωκεν ἀναλαβεῖν.

Διὰ τί ποτε τῶν ἱστοριῶν ἥδιον ἀκούομεν τῶν περὶ ἐν 9
 συνεστηκυῶν ἢ τῶν περὶ πολλὰ Ἡ πραγματευομένων; Ἡ
 διότι τοῖς γνωριμωτέροις μᾶλλον προσέχομεν καὶ ἥδιον αὐ-
 τῶν ἀκούομεν· γνωριμώτερον δὲ ἔστι τὸ ὥρισμένον τοῦ ἀορί-
 στου. Τὸ μὲν οὖν Ἡ ἐν ὥρισται, τὰ δὲ πολλὰ τοῦ ἀπείρου
 μετέχει.

Διὰ τί ἡδόμεθα ἀκούοντες τὰ μήτε λίαν παλαιὰ μήτε 10
 μιδῇ νέα; Ἡ Ἡ διότι τοῖς μὲν πόρρω ἀφ' ἡμῶν ἀπιστοῦμεν,
 ἐφ' οἷς δὲ ἀπιστοῦμεν, οὐχ ἡδόμεθα· τὰ δὲ ὥσπερ Ἡ ἔτι αἰ-
 σθανόμεθα, καὶ περὶ τούτων ἀκούοντες οὐχ ἡδόμεθα.

ΙΘ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΑΡΜΟΝΙΑΝ.

Διὰ τί οἱ πονοῦντες καὶ οἱ ἀπολαύοντες αὐλοῦνται; Ἡ
 Ἡ ὅτι μὲν ἥττον λυπῶνται, οἱ δὲ μᾶλλον χαίρωσιν.

Διὰ τί Ἡ πορρωτέρω ὁ αὐτὸς τῇ αὐτῇ φωνῇ γεγωνεῖ μετ' 2

Ἡ καὶ] σπάντα C^a. X^a. Ἡ πέφυκεν ἴστασθαι X^a. Ἡ καὶ post μετ.
 om. X^a. Ἡ δ' om. v. Ἡ ἡ ψυχὴ τότε μᾶλλον C^a. Y^a. v. Ἡ πεπραγμα-
 τευμένων Y^a. Ἡ ἐν om. v. Ἡ ὅτι C^a. Ἡ ἔστι X^a. Ἡ πορρωτέρω
 C^a. X^a.

ἄλλων ἄδων καὶ βοῶν ἢ μόνος; Ἡ ὅτι τὸ ἀθρόως τι ποιεῖν ἢ θλίβειν ἢ ὠθεῖν οὐ ^a τοσαυταπλάσιόν ἐστιν ὅσος ^b ὁ ἀριθμός, ἀλλ' ὥσπερ ἡ γραμμὴ ἢ δίκπους οὐ διπλάσιον ἀλλὰ τετραπλάσιόν τι γράφει, οὕτω τὰ συντιθέμενα πλέον ^c ἰσχύει κατὰ τὸν ἀριθμὸν ἢ ὅταν ἢ διηρημένα. Ἀθρόων οὖν ὄντων μία γίνεται ἢ τῆς φωνῆς ἰσχύς καὶ ἅμα ὠθεῖ τὸν ἀέρα, ὥστε πολλαπλάσιον προΐεναι· καὶ γὰρ ἡ ^d ἐκ πάντων φωνῇ μιᾶς ἐκάστης πολλαπλάσιος.

- 3 Διὰ τί τὴν παρυπάτην ἄδοντες μάλιστα ἀπορρήγνυνται, οὐχ ἦττον ἢ τὴν νήτην καὶ τὰ ἄνω, μετὰ δὲ διαστάσεως πλείονος; Ἡ ὅτι χαλεπώτατα ταύτην ἄδουσι, καὶ ^e αὕτη ἀρχή; Τὸ δὲ χαλεπὸν διὰ τὴν ἐπίτασιν καὶ πίεσιν τῆς φωνῆς· ἐν τοῦτοις ^f δὲ πόνος· πονοῦντα δὲ μᾶλλον διαφθείρεται.
- 4 Διὰ τί δὲ ταύτην χαλεπῶς, τὴν δὲ ὑπάτην ῥαδίως; Καίτοι διέσεις ἐκατέρας. Ἡ ὅτι μετ' ^g ἀνέσεως ἢ ὑπάτη, καὶ ἅμα μετὰ τὴν σύστασιν ἐλαφρόν τὸ ἄνω βάλλειν; Διὰ ταῦτο δὲ ἔοικε καὶ τὰ πρὸς μίαν λεγόμενα πρὸς ταύτην ἢ παρανήτην. Δεῖ γὰρ μετὰ συννοίας καὶ καταστάσεως ^h οἰκειοτάτης τῷ ἦθει πρὸς τὴν βούλησιν. Τοῦ δὲ δὴ μετὰ συμφωνίας τίς ἢ αἰτία;
- 5 Διὰ τί ἥδιον ἀκούουσιν ἄδόντων ὅσα ⁱ ἂν προεπιστάμενοι τυγχάνωσι τῶν μελῶν, ἢ ὅν μὴ ἐπίστανται; Πότερον ὅτι μᾶλλον δῆλος ὁ τυγχάνων ὥσπερ σκοποῦ, ὅταν γνωρίζωσι τὸ ἀδόμενον; Τοῦτο δὲ ἡδὺ θεωρεῖν. Ἡ ὅτι ἡδὺ τὸ μανθάνειν; ^k Τούτου δὲ αἴτιον ^l ὅτι τὸ μὲν λαμβάνειν τὴν ἐπιστήμην, τὸ δὲ χρῆσθαι καὶ ἀναγνωρίζειν ἐστίν. Ἐτι καὶ τὸ σύνηθες ἡδὺ μᾶλλον τοῦ ἀσυνήθους.
- 6 Διὰ τί ἡ παρακαταλογὴ ἐν ταῖς ψδαῖς τραγικόν; Ἡ διὰ τὴν ἀνωμαλίαν; Παθητικὸν γὰρ τὸ ἀνωμαλὲς καὶ ἐν μετῴχθι τύχης ἢ λύπης. Τὸ ^m δὲ ⁿ ὁμαλὲς ἔλαττον γοῶδες.

^a τοσαῦτα πλησίον codices. ^b ὁ om. pr. Y^a. ^c ἰσχύει ἢ κατὰ C^a.Y^a. ^d ἐκ τῶν π. X^a. ^e αὕτη C^a, αὕτη ἢ X^a. ^f δὲ ὁ πόνος C^a. ^g αἰνέσεως Y^a. ^h οἰκειοτάτη X^a.Y^a. ⁱ ἂν om. C^a.X^a. ^k τοῦτο C^a.Y^a. ^l ὅτι om. C^a.X^a.Y^a. ^m δὲ om. X^a. ⁿ ὁμαλὸν Y^a.

Διὰ τί οἱ ἀρχαῖοι ἑπταχόρδους ^ο ποιοῦντες ἀρμονίας τὴν 7
 ὑπάτην ἀλλ' οὐ τὴν νήτην κατέλιπον; Πότερον τοῦτο ψευ-
 δος (ἀμφοτέρας γὰρ κατέλιπον, τὴν δὲ τρίτην ἐξήρουν) ἢ οὐ;
 Ἀλλ' ὅτι ἡ βαρυτέρα ἰσχύει τὸν τῆς ὀξυτέρας φθόγγον,
 ὥστε μᾶλλον ἡ ὑπάτη ἀπεδίδου τὸ ἀντίφωνον ἢ ἡ νήτη, ἐπεὶ
 τὸ ὀξύ δυνάμειος μᾶλλον, τὸ δὲ βαρὺ ῥᾶον φθέγγασθαι.

Διὰ τί ἡ βαρεῖα τὸν τῆς ὀξείας ἰσχύει φθόγγον; Ἡ 8
 ὅτι μείζον τὸ βαρὺ; Τῇ γὰρ ἀμβλείᾳ ἔοικε, τὸ δὲ τῇ ὀξείᾳ
 γωνία.

Διὰ τί ἥδιον τῆς μονοψῆδίας ἀκούομεν, εἰάν τις πρὸς αὐλὸν ἢ 9
 λύραν ῥᾷδῃ; Καίτοι πρὸς χορδὰς καὶ τὸ αὐτὸ ^αμέλος ᾄδου-
 σιν ἀμφοτέρως· εἰ γὰρ ἔτι μᾶλλον τὸ αὐτό, πλέον ἔδει πρὸς
 πολλοὺς αὐλητάς, καὶ ἔτι ἥδιον εἶναι. Ἡ ὅτι τυγχάνων
 δῆλος τοῦ σκοποῦ μᾶλλον, ὅταν πρὸς αὐλὸν ἢ λύραν; Τὸ
 δὲ πρὸς πολλοὺς αὐλητάς ἢ λύρας πολλὰς οὐχ ἥδιον, ὅτι
 ἀφανίζει τὴν ψῆφον.

Διὰ τί, εἰ ^τἥδιον ^ς ἡ ἀνθρώπου φωνή, ἢ ἄνευ λόγου ᾄδον- 10
 τος οὐχ ἥδιον ἐστίν, οἷον τερετιζόντων, ἀλλ' αὐλὸς ἢ λύρα;
 Ἡ οὐδ' ἐκεῖ, εἰάν ^τμὴ μιμῆται, ὁμοίως ἡδύ; Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ
 διὰ τὸ ἔργον αὐτό. Ἡ μὲν γὰρ φωνὴ ἥδιον ἢ τοῦ ἀνθρώ-
 που, κρουστικὰ δὲ μᾶλλον τὰ ὄργανα τοῦ στόματος. Διὸ
 ἥδιον ἀκούειν ἢ τερετίζειν.

Διὰ τί ἡ ἀπηχοῦσα ὀξυτέρα; Ἡ ὅτι ἔλαττον, ἀσθενε- 11
 στέρα γινομένη;

Διὰ τί τῶν χορδῶν ἡ βαρυτέρα αἰεὶ τὸ μέλος λαμβάνει; 12
 αἶν γὰρ δέηται ἄσαι τὴν παραμέσσην σὺν ψιλῇ τῇ μέσῃ, γί-
 νεται τὸ μέσον οὐθὲν ἦττον· εἰάν δὲ τὴν μέσσην δέον ἄμφω,
 ψιλὰ οὐ γίνεται. Ἡ ὅτι τὸ βαρὺ μέγα ἐστίν, ὥστε κρα-
 τερόν; Καὶ ἔνεστιν ἐν τῷ μεγάλῳ τὸ μικρόν· καὶ τῇ δια-
 λήψει δύο ^ννῆται ἐν τῇ ὑπάτῃ γίνονται.

Διὰ τί ἐν τῇ διὰ πασῶν τοῦ μὲν ὀξέος ἀντίφωνον γίνεται 13

^ο ἀρμονίας ποιοῦντες X^a. ^ρ ἄδει X^a. ^α μέρος C^a. X^a. Y^a. ^τ ἥδιον
 Y^a. ^ς ἢ ἀνθρ.] τῆς ἀνθρ. C^a. ^τ μὴ om. C^a. ^ν νῆται C^a.

τὸ βαρύ, τούτου δὲ τὸ ὀξὺ οὐ; ^ω ἢ ὅτι μάλιστα μὲν ἐν ἀμφοῖν ἐστὶ τὸ ἀμφοῖν μέλος, εἰ δὲ μή, ^κ ἐν τῷ βαρεῖ μείζον γάρ.

14 Διὰ τί λανθάνει τὸ διὰ πασῶν, καὶ δοκεῖ ὁμόφωνον εἶναι, οἷον ἐν τῷ φοινικίῳ καὶ ἐν τῷ ἡνθρώπῳ; Τὰ γὰρ ἐν τοῖς ὀξέσιν ὄντα οὐχ ὁμόφωνα, ἀλλ' ἀνάλογον ἀλλήλοις διὰ πασῶν. ἢ ὅτι ὥσπερ ὁ αὐτὸς εἶναι δοκεῖ φθόγγος, διὰ τὸ ἀνάλογον ἰσότης ἐπὶ φθόγγων; Τὸ δὲ ἴσον τοῦ ενός. Ταῦτο δὲ τοῦτο καὶ ἐν ταῖς ^κ σύριγξιν ἐξαπατῶνται.

15 Διὰ τί οἱ μὲν νόμοι οὐκ ἐν ἀντιστρόφοις ἐποιοῦντο, αἱ δὲ ἄλλαι ψοαὶ αἱ χορικάι; ἢ ὅτι οἱ μὲν νόμοι ἀγωνιστῶν ἦσαν, ὧν ἥδη μιμεῖσθαι δυναμένων καὶ διατείνεσθαι ἢ ψῶδῃ ἐγίνετο μακρὰ καὶ πολυειδής; Καθάπερ οὖν καὶ τὰ ῥήματα, καὶ τὰ μέλη τῇ μιμήσει ἠκολούθει αἰεὶ ἕτερα ^α γινόμενα. Μᾶλλον γὰρ τῷ μέλει ἀνάγκη μιμεῖσθαι ἢ τοῖς ῥήμασιν. Διὸ καὶ οἱ διθύραμβοι, ἐπειδὴ μιμητικοὶ ^β ἐγένοντο, οὐκέτι ἔχουσιν ἀντιστρόφους, πρότερον δὲ εἶχον. Αἴτιον δὲ ὅτι τὸ παλαιὸν οἱ ἐλεύθεροι ἐχόρευον αὐτοί· πολλοὺς οὖν ἀγωνιστικῶς ἄδειν χαλεπὸν ἦν, ὥστε ^γ ἐναρμόνια μέλη ἐνῆδον. ^δ Μεταβάλλειν γὰρ πολλὰς μεταβολὰς τῷ ἐνὶ ῥᾶον ^ε ἢ τοῖς πολλοῖς, καὶ τῷ ἀγωνιστῇ ἢ τοῖς τὸ ἦθος φυλάττουσιν. Διὸ ἀπλούστερα ^ς ἐποιοῦν αὐτοῖς τὰ μέλη. ἢ δὲ ἀντίστροφος ἀπλοῦν ἀριθμὸς γάρ ἐστι καὶ ἐνὶ μετρεῖται. Τὸ δ' αὐτὸ αἴτιον καὶ διότι τὰ μὲν ἀπὸ τῆς σκηνῆς οὐκ ἀντίστροφα, τὰ δὲ τοῦ χοροῦ ἀντίστροφα· ὁ μὲν γὰρ ὑποκριτὴς ἀγωνιστὴς καὶ μιμητής, ὁ δὲ χορὸς ἡττον μιμεῖται.

16 Διὰ τί ἥδιον τὸ ἀντίφωνον τοῦ συμφώνου; ἢ ὅτι μᾶλλον διάδηλον γίνεται τὸ συμφωνεῖν ἢ ὅταν πρὸς τὴν συμφωνίαν ᾄδῃ; Ἀνάγκη γὰρ τὴν ἑτέραν ὁμοφωνεῖν, ὥστε δύο πρὸς μίαν φωνὴν γινόμεναι ἀφανίζουσι τὴν ἑτέραν.

17 Διὰ τί πέντε οὐκ ἄδουσιν ἀντίφωνα; ἢ ὅτι οὐχ ἡ αὕτη

^ω ἢ om. Ca.Xa.Ya. ^κ ἐν] οὐ Ca.Xa.Ya. ^γ ἀντρώπω margo Xa.
^κ σύριξιν Ca. ^α γινόμενα om. Xa. ^β ἐγένοντο Ca. ^γ ἐν ἀρμονία Ca.Xa. ^δ μεταβάλλει Xa. ^ε ἢ τοῖς] ἦτοι Ca.Xa.Ya. ^ς ἐποιοῦντο Xa.

ἡ σύμφωνος τῇ συμφωνίᾳ, ὥσπερ ἐν τῷ διὰ πασῶν; Ἐκείνη γὰρ ἐν τῷ βαρεῖ ἀνάλογον, ὡς ἡ ὀξεῖα ἐν τῷ ὀξεῖ. Ὡσπερ οὖν ⁸ ἡ αὐτὴ ἔστιν ἅμα καὶ ἄλλη. Αἱ δὲ ἐν τῷ διὰ πέντε καὶ διὰ ¹ τεττάρων οὐκ ἔχουσιν οὕτως, ὥστε οὐκ ἐμφαίνεται ὁ τῆς ἀντιφώνου φθόγγος· οὐ γὰρ ἔστιν ὁ αὐτός.

Διὰ τί ἡ διὰ πασῶν συμφωνία ἄδεται μόνῃ; Μαγα-18
δίζουσι γὰρ ταύτην, ἄλλην δὲ οὐδεμίαν. Ἡ ὅτι μόνῃ ἐξ ²
ἀντιφώνων ἐστὶ χορδῶν, ἐν δὲ τοῖς ἀντιφώνοις καὶ τὴν ἐτέ-
ραν εἰς ἄδῃ, τὸ αὐτὸ ποιεῖ; Ἡ γὰρ μία τρόπον τινὰ τὰς
ἀμφοτέρων ἔχει φωνάς, ὥστε καὶ μιᾷς ἀδομένης ἐν ταύτῃ τῇ
συμφωνίᾳ ἄδεται ἡ συμφωνία, καὶ ἅμφω ἄδοντες· ἡ τῆς
μὲν ἀδομένης τῆς δὲ αὐλουμένης ^k ὥσπερ μίαν ἅμφω ἄδουσιν.
Διὸ μόνῃ μελωδεῖται, ὅτι μιᾷς ἔχει χορδῆς ¹ φωνὴν τὰ ἀν-
τίφωνα.

Διὰ τί δὲ ταῖς ἀντιφώνοις τοῦτο μόναις ὑπάρχει; Ἡ 19
ὅτι μόναι ἴσον ἀπέχουσι τῆς μέσης; Ἡ οὖν μεσότης ὁμοί-
οτητα τινα ποιεῖ τῶν φθόγγων, καὶ ἔοικεν ἡ ἀκοὴ λέγειν ὅτι
ἡ αὐτὴ καὶ ὅτι ἀμφοτέραι ἔσχαται.

Διὰ τί, εἰς μὲν τις ^m τὴν μέσῃν κινήσῃ ἡμῶν, ἀρμόσας 20
τὰς ἄλλας χορδάς, ⁿ καὶ χρῆται τῷ ὀργάνῳ, οὐ μόνον ὅταν
κατὰ τὸν τῆς μέσης γένηται φθόγγον, λυπεῖ καὶ ^p φαίνεται
ἀνάρμοστον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἄλλην μελωδίαν· εἰς δὲ
τὴν λιχανὸν ἢ τινα ἄλλον φθόγγον, τότε φαίνεται διαφέ-
ρειν μόνον, ὅταν κακείνῃ τις χρῆται; Ἡ εὐλόγως τοῦτο ²
συμβαίνει; Πάντα γὰρ τὰ χρηστὰ μέλη πολλάκις τῇ μέσῃ
χρῆται, καὶ πάντες οἱ ἀγαθοὶ ποιηταὶ πυκνὰ πρὸς τὴν μέ-
σῃν ἀπαντῶσι, καὶ ἀπέλθωσι, ταχὺ ἐπανέρχονται, πρὸς δὲ
ἄλλην οὕτως οὐδεμίαν. Καθάπερ ἐκ τῶν λόγων ἐνίων ἐξαι-3
ρεθέντων συνδέσμων οὐκ ἔστιν ὁ λόγος Ἑλληνικός, οἷον τὸ
τέ καὶ τὸ καί, ἐνιοὶ δὲ οὐθὲν λυποῦσι διὰ τὸ τοῖς μὲν ἀναγ-

⁸ ἡ om. Y^a. ^h ἔστιν ἐν τῷ ἅμα X^a. ⁱ τεσσάρων X^a. ^k ὥσπερ καὶ
μίαν X^a. ¹ τὰ ἀντίφωνα φωνὴν X^a. ^m τὴν μέσῃν om. C^a. ⁿ καὶ
χρῆται] κέχρηται C^a. X^a. Y^a. ^o ὅταν κατὰ] ὅτι C^a, omisso mox γένηται.
^p φθίνεται ἐνάρμοστον X^a.

καίον εἶναι χρῆσθαι πολλάκις, ⁹ εἰ ἔσται λόγος, τοῖς δὲ μή, οὕτω καὶ τῶν φθόγγων ἡ μέση ὥσπερ σύνδεσμός ἐστι, καὶ μάλιστα τῶν καλῶν, διὰ τὸ πλειστάκις ἐνυπάρχειν τὸν φθόγγον αὐτῆς.

- 21 Διὰ τί τῶν ἀδόντων οἱ βαρύτερον ᾄδοντες τῶν ὀξὺν ἀδόντων, εἰς ἀπάδωσι, μᾶλλον καταδήλοι γίνονται; Ὅμοίως δὲ καὶ τῷ ῥυθμῷ οἱ ἐν τῷ βαρυτέρῳ πλημμελοῦντες κατάδηλοι μᾶλλον. Πότερον ὅτι πλείων ὁ χρόνος ὁ τοῦ βαρέος, οὗτος δὲ μᾶλλον αἰσθητός; Ἡ ὅτι ἐν πλείονι χρόνῳ πλείω αἰσθησιν παρέχει, τὸ δὲ ταχὺ καὶ ὀξὺ λανθάνει διὰ τὸ τάχος.
- 22 Διὰ τί οἱ πολλοὶ μᾶλλον ᾄδοντες τὸν ῥυθμὸν σώζουσιν ἢ οἱ ὀλίγοι; Ἡ ὅτι μᾶλλον πρὸς ἓνα τε καὶ ἡγεμόνα βλέπουνσι, καὶ βαρύτερον ἄρχονται, ὥστε ¹ ῥᾶον τοῦ αὐτοῦ τυγχάνουσιν; Ἐν γὰρ τῷ τάχει ἡ ἀμαρτία πλείων.
- 23 Διὰ τί διπλασία ἡ νῆτη τῆς ὑπάτης; Ἡ πρῶτον μὲν ὅτι ἐκ τοῦ ² ἡμίσεος ἡ χορδὴ ψαλλομένη καὶ ὅλη ³ συμφωνοῦσα διὰ πασῶν; Ὅμοίως δὲ ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν σύριγγων ἡ γὰρ διὰ τοῦ μέσου τῆς σύριγγος τρήματος φωνὴ τῇ δι' ὅλης τῆς σύριγγος συμφωνεῖ διὰ πασῶν. Ἐτι ἐν τοῖς ἄλλοις τῷ διπλασίῳ διαστήματι λαμβάνεται τὸ διὰ πασῶν, καὶ οἱ αὐτοὶ ² λοτρῦπαι οὕτω λαμβάνουσιν. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ διὰ πέντε τῷ ἡμιολίῳ, ὅτι οἱ τὰς σύριγγας ἀρμοστούμενοι ⁴ εἰς μὲν τὴν ὑπάτην ἄκραν τὸν κηρὸν ἐμπλάττουσι, τὴν δὲ νῆτην μέχρι τοῦ ἡμίσεος ἀναπληροῦσιν. Ὅμοίως δὲ καὶ ⁵ τὴν διὰ πέντε τῷ ἡμιολίῳ καὶ τὴν διὰ τεττάρων τῷ ἐπιτρίτῳ διαστήματι λαμβάνουσιν. Ἐτι ⁶ οἱ ἐν τοῖς τριγώνοις ψαλτηρίοις τῆς ἴσης ἐπιτάσεως γινομένης συμφωνοῦσι διὰ πασῶν, ἡ μὲν διπλασία οὖσα, ἡ δὲ ἡμίσεια τῷ μήκει.
- 24 Διὰ τί, εἰς τις ⁷ ψήλας τὴν νῆτην ⁸ ἐπιλάβῃ, ἡ ὑπάτη μόνη δοκεῖ ἀντηχεῖν; Ἡ ὅτι συμφυῆς μάλιστα γίνεται τῷ

⁹ εἰ] οὐκ pr. Xa. ¹ ῥᾶδιον Ca. Xa. Ya. ² ἡμίσεως Ya. ³ συμφωνοῦσι Ya. ⁴ εἰς] ὅτι εἰς Ca. ⁵ διὰ τὴν Ca. Ya. ⁶ οἱ] εἰ Ca. Ya. ⁷ ψήλας Ca. ⁸ ἐπιβάλλη Ca. Ya, ἐπιβάλλη Xa. v.

φθόγγῳ ^a ὁ ἀπὸ ταύτης ἡχὸς διὰ τὸ σύμφωνος εἶναι; Τῷ οὖν ^b συναυξάνεσθαι τῷ ὁμοίῳ ^c φαίνεται ὁμόιος, οἱ δὲ ἄλλοι διὰ μικρότητα ἀφανείς.

Διὰ τί μέση καλεῖται ἐν ταῖς ἀρμονίαις, τῶν δὲ ὀκτὼ οὐκ ²⁵ ἔστι μέσον; Ἡ ὅτι ἐπτάχορδοι ἦσαν αἱ ἀρμονίαι τὸ παλαιόν, τὰ δὲ ἐπτὰ ἔχει μέσον.

Διὰ τί ἐπὶ τὸ ὀξὺ ^d ἀπάδουσιν οἱ πλείστοι; Πότερον ὅτι ²⁶ ῥᾶον ὀξὺ ῥᾶσι ἢ βαρὺ; Ἡ ὅτι χεῖρον τοῦ βαρέος; Ἀμαρτία δέ ἐστι τοῦ χείρονος πράξις.

Διὰ τί τὸ ἀκουστὸν μόνον ^e ἦθος ἔχει τῶν αἰσθητῶν; Καὶ ²⁷ γὰρ εἴαν ἢ ἄνευ λόγου μέλος, ὅμως ἔχει ἦθος· ἀλλ' οὐ τὸ χρῶμα οὐδὲ ἡ ὄσμη οὐδὲ ὁ χυμὸς ἔχει. Ἡ ὅτι κίνησιν ἔχει μόνον οὐχί, ἣν ὁ ψόφος ἡμᾶς κινεῖ; Τοιαύτη μὲν γὰρ καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπάρχει· κινεῖ γὰρ καὶ τὸ χρῶμα ^f τὴν ὄψιν· ἀλλὰ τῆς ἐπομένης τῷ τοιούτῳ ψόφῳ αἰσθανόμεθα κινήσεως. Αὕτη δὲ ἔχει ^g ὁμοιότητα ἐν τε τοῖς ῥυθμοῖς καὶ ἐν ²⁸ τῇ τῶν φθόγγων τάξει τῶν ὀξέων καὶ βαρέων, οὐκ ἐν τῇ μίξει. Ἀλλ' ἡ συμφωνία οὐκ ἔχει ἦθος. Ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις αἰσθητοῖς τοῦτο οὐκ ἔστιν. Αἱ δὲ κινήσεις αὗται πρακτικαὶ εἰσιν, αἱ δὲ πράξεις ἠθους σημασία ἐστίν.

Διὰ τί νόμοι καλοῦνται οὓς ᾄδουσιν; Ἡ ὅτι πρὶν ἐπὶ- ²⁸ στασθαι γράμματα, ἦδον τοὺς νόμους, ὅπως μὴ ἐπιλάθωνται, ὥσπερ ἐν ^h Ἀγαθύροις ἔτι εἰώθασιν; Καὶ τῶν ὑστέρων οὖν φῶν τὰς πρώτας τὸ αὐτὸ ἐκάλεσαν ὅπερ τὰς πρώτας.

Διὰ τί οἱ ῥυθμοὶ καὶ τὰ μέλη φωνῇ οὖσα ἡθεσιν ἔοικεν, ²⁹ οἱ δὲ χυμοὶ οὐ, ἀλλ' οὐδὲ τὰ χρώματα καὶ αἱ ὀσμαί; Ἡ ὅτι κινήσεις εἰσὶν ὥσπερ καὶ αἱ πράξεις; Ἡδὴ δὲ ἡ μὲν ἐνέργεια ἠθικὸν καὶ ποιεῖ ἦθος, οἱ δὲ χυμοὶ καὶ τὰ χρώματα οὐ ποιῶ-
σιν ὁμοίως.

Διὰ τί οὐδὲ ὑποδωριστὶ οὐδὲ ὑποφρυγιστὶ οὐκ ἔστιν ἐν ³⁰

^a ὁ om. C^a. ^b συναυξέσθαι C^a. ^c φαίνεται ὅτι ὁμόιος C^a. ^d ἐπά-
δουσιν X^a. ^e ἦθος om. C^a, X^a, et pr. Y^a. ^f τὴν] καὶ τὴν X^a. ^g ὁμοι-
ότατα Y^a. ^h γαθύροις C^a.

τραγωδία χορικόν; Ἡ ὅτι οὐκ ἔχει ἀντίστροφον. Ἀλλ' ἀπὸ σκηνῆς μιμητικὴ γάρ.

- 31 Διὰ τί οἱ περὶ Φρύνιχον ἦσαν μᾶλλον μελοποιοί; Ἡ διὰ ¹ τὸ πολλαπλάσια εἶναι τότε τὰ μέλη ἐν ταῖς ^k τραγωδίαῖς τῶν μέτρων;
- 32 Διὰ τί διὰ πασῶν καλεῖται, ἀλλ' οὐ κατὰ τὸν ἀριθμὸν δι' ὀκτώ, ὥσπερ καὶ διὰ ¹ τεττάρων καὶ διὰ πέντε; Ἡ ὅτι ἐπτά ἦσαν αἱ χορδαὶ τὸ ἀρχαῖον, εἴτ' ἐξελὼν τὴν τρίτην Τέρπανδρος τὴν ^m νήτην προσέθηκε, καὶ ἐπὶ ⁿ τούτου ἐκλήθη διὰ πασῶν ἀλλ' οὐ δι' ὀκτώ δι' ἐπτά γὰρ ἦν.
- 33 Διὰ τί εὐαρμοστότερον ^o ἀπὸ τοῦ ὀξέος ἐπὶ τὸ βαρὺ ἢ ἀπὸ τοῦ βαρέος ἐπὶ τὸ ὀξύ; Πότερον ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ^p γίνεται ἄρχεσθαι; Ἡ γὰρ μέση καὶ ἠγεμὼν ὀξυτάτη τοῦ ^q τετραχόρδου. Τὸ δὲ οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἀλλ' ἀπὸ τελευτῆς. Ἡ ὅτι τὸ βαρὺ ^r ἀπὸ τοῦ ὀξέος γενναιότερον καὶ εὐφωνότερον;
- 34 Διὰ τί δις μὲν δι' ὀξειῶν καὶ δις διὰ ¹ τεττάρων οὐ συμφωνεῖ, δις διὰ πασῶν δέ; Ἡ ὅτι ἡ δις δι' ὀξειῶν ^s οὐ δις διὰ ¹ τεττάρων ἐστίν, τὸ δὲ διὰ τεττάρων καὶ διὰ πέντε.
- 35 Διὰ τί ἡ διὰ πασῶν καλλίστη συμφωνία; Ἡ ὅτι ἐν ^t ὅλοις ὄροις ^v οἱ ^w ταύτης λόγοι εἰσίν, οἱ δὲ τῶν ἄλλων οὐκ ἐν ὅλοις; Ἐπεὶ γὰρ ^x διπλασία ἡ νήτη τῆς ὑπάτης, ^y οἷα ἡ νήτη δύο, ἡ ὑπάτη ἓν, καὶ οἷα ἡ ὑπάτη δύο, ἡ νήτη τέσσαρα, ^z καὶ αἰε οὕτως. Τῆς δὲ μέσης ἡμιόλια. Τὸ ^a γὰρ διὰ πέντε ἡμιόλιον οὐκ ἐν ὅλοις ἀριθμοῖς ἐστίν· οἷον γὰρ ἐν τῷ ἑλαττονί, τὸ μείζον τοσοῦτον ^b δὲ καὶ ἔτι ^b τὸ ἡμισυ. Ὡστε οὐχ ὅλα πρὸς ὅλα συγκρίνεται, ἀλλ' ἔπεστι μέρη. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῷ διὰ ¹ τεττάρων ἔχει· τὸ γὰρ ἐπίτριτόν ἐστιν ὅσον ³ ^c τεμεῖν ^d καὶ ἔτι ἐν τῶν ¹ τεττάρων ἐπίτριτόν ἐστιν. Ἡ

ⁱ τὸ om. Ca. ^k τῶν μέτρων τραγωδίαῖς Xa. ¹ τεσσάρων et c. 34, et 35, sect. 2. Xa. ^m νήτην Ca. ⁿ τούτω Xa. ^o ἀπὸ τοῦ ὀξέος om. Ca. Xa. Ya. ^p γίνεσθαι Ca. ^q παραχόρδου Ca. Xa. Ya. ^r ὑπὸ Xa. ^s οὐ] οὐδὲ Ca. Xa. Ya. ^t ἄλλοις Ca. ^v οἱ] οὐ Xa. ^w ταύτης om. Ca. Xa. Ya. ^x ἡ νήτη διπλασία Xa. ^y ὅσα Ca. Xa. Ya. ^z γὰρ] δὲ Xa. ^a δέ] τε? ^b τὸ om. Ca. Ya. ^c τεμεῖν ^d] τ' ἐκείνο?

ὅτι τελευτάτῃ ^d ἐξ ἀμφοτέρων οὔσα, καὶ ὅτι μέτρον τῆς μελωδίας διὰ παντὸς τοῦ φερομένου ἢ κατὰ μέσον κίνησις σφοδροτάτῃ, ἀρχομένου δὲ καὶ λήγοντος μαλακωτέρα; Ὅτε δὲ σφοδροτάτῃ ἢ κίνησις, καὶ ἡ φωνὴ ὀξύτερα τοῦ ^e φερομένου. Διὸ καὶ χορδαὶ ἐπιτεινόμεναι ὀξύτερον φθέγγονται· θάττον γὰρ ἢ κίνησις γίνεται. Ἡ δὲ φωνὴ ἢ αἶρος ἢ ἄλλου τινὸς φορὰ τὴν ἀνὰ μέσον ^f τὸν πόρον ὀξύτάτην δεῖ γίνεσθαι. Ὡστε εἰ τοῦτο μὴ συμβαίνει, οὐκ ἂν εἴη ^g φορὰ τινος.

Διὰ τί, εἰ μὲν ἡ μέση κινήθῃ, καὶ αἱ ἄλλαι χορδαὶ ³⁶ ἡχοῦσι φθεγγόμεναι, εἰ μὲν αὖ ἡ μὲν μένη τῶν δ' ἄλλων τις ^h κινήθῃ, κινήθεισα μόνη φθέγγεται; Ἡ ὅτι τὸ ἡρμόσθαι ἐστὶν ἀπάσαις, τὸ δὲ ἔχειν ⁱ πως πρὸς τὴν μέσην ἀπάσαις, καὶ ἡ τάξις ἢ ἐκάστης ἤδη δι' ἐκείνην; Ἀρθέντος οὖν τοῦ αἰ- ² τίου τοῦ ἡρμόσθαι καὶ τοῦ συνέχοντος οὐκέτι ὁμοίως φαίνεται ὑπάρχειν. Μιᾶς δὲ ἀναρμόστου οὔσης, τῆς δὲ μέσης μενουσῆς, εὐλόγως τὸ κατ' αὐτὴν ἐκλείπόμενον ταῖς γὰρ ἄλλαις ὑπάρχει τὸ ἡρμόσθαι.

Διὰ τί τοῦ ἐν φωνῇ ὀξέος ὄντος κατὰ τὸ ὀλίγον, τοῦ δὲ ³⁷ βαρέος κατὰ τὸ πολὺ (τὸ μὲν γὰρ βαρὺ διὰ τὸ πλῆθος βαρὺ, τὸ δὲ ὀξὺ δι' ὀλιγότητα ταχύ), ἔργον μᾶλλον ἄδειν τὰ ὀξέα ἢ τὰ βαρέα, καὶ ὀλίγοι τὰ ἄνω δύνανται ἄδειν, καὶ οἱ νόμοι ὀρθιοὶ καὶ οἱ ὀξεῖς χαλεποὶ ἄσαι διὰ τὸ ἀνατεταμένοι εἶναι; Καίτοι ἔλαττον ἔργον τὸ ὀλίγον κινεῖν ἢ τὸ πολὺ, ὥστε καὶ αἶρα. Ἡ οὐ ταυτό ^k γε ὀξύφωνον εἶναι ² φύσει καὶ τὸ ὀξὺ ἄδειν, ἀλλὰ φύσει μὲν ὀξύφωνα ἅπαντα δι' ἀσθένειαν, τῷ μὴ δύνασθαι ^l πολὺν κινεῖν αἶρα ἀλλ' ὀλίγον, ὃ ^m δ' ὀλίγος ταχὺ φέρεται, ⁿ ἐν δὲ τῷ ἄδειν τὸ ὀξὺ δυνάμειος σημεῖον. Τὸ μὲν γὰρ σφοδρῶς φερόμενον ταχὺ φέρεται, διὸ τὸ ὀξὺ δυνάμειος σημεῖον. Διὸ καὶ οἱ ^o ἐκτι-

^d ἐξ] ἢ ἐξ Υ^a.

^e τινὸς φορὰ Χ^a.

^l κινεῖν πολλὸν C^a.

^o ἐκτικοὶ Χ^a. Υ^a.

^e φαινομένου Χ^a.

^h κινήθῃ om. Χ^a.

^m δ' ὀλίγος] δὲ λόγος C^a.

^f τὸν πόρον Υ^a, τῶν πόρων C^a.

ⁱ πως om. C^a.

^k τε C^a. Υ^a.

ⁿ ἐν—ὀξύφωνοι om. C^a.

κοὶ ὀξύφωνοι. Καὶ ἔργον τὰ ἄνω ἄδειν τὰ δὲ βαρέα κάτω.

38 Διὰ τί ῥυθμῷ καὶ μέλει καὶ ὅλως ταῖς συμφωνίαις χαίρουσι πάντες; ^ρ Ἡ ὅτι ταῖς κατὰ φύσιν κινήσεσι χαίρομεν κατὰ φύσιν; Σημεῖον δὲ τὸ τὰ παιδία εὐθὺς γενόμενα χαίρειν αὐτοῖς. Διὰ δὲ τὸ ἔθος τρόποις μελῶν χαίρομεν. Ῥυθμῷ δὲ χαίρομεν διὰ τὸ γινώριμον καὶ τεταγμένον ἀριθμὸν ἔχειν, καὶ κινεῖν ἡμᾶς ^α τεταγμένως· οἰκειοτέρα γὰρ ἡ τεταγμένη κίνησις φύσει τῆς ἀτάκτου, ὥστε καὶ κατὰ φύσιν μᾶλλον. Σημεῖον δέ· πονοῦντες γὰρ καὶ πίνοντες καὶ ἐσθίοντες τεταγμένα σώζομεν καὶ αὐξομεν τὴν φύσιν καὶ τὴν δύναμιν, ἄτακτα δὲ φθείρομεν καὶ ἐξίσταμεν αὐτήν· ^ι αἱ γὰρ νόσοι τῆς τοῦ σώματος οὐ κατὰ φύσιν τάξεως ^α κινήσεις εἰσίν. Συμφωνία δὲ χαίρομεν, ὅτι κρᾶσίς ἐστι λόγον ἐχόντων ἐναντίων πρὸς ἄλληλα. Ὁ μὲν οὖν λόγος τάξις, ὃ ἦν φύσει ἡδύ. Τὸ δὲ κεκραμένον τοῦ ἀκράτου πᾶν ἡδίων, ἄλλως τε καὶ αἰσθητὸν ὃν ἀμφοῖν τοῖν ἄκροισιν ^ι ἐξ ἴσου τὴν δύναμιν ἔχει ^ν ἐν τῇ συμφωνίᾳ ^ω ὁ λόγος.

39 Διὰ τί ἡδίων ἐστι ^κ τὸ σύμφωνον τοῦ ὁμοφώνου; Ἡ καὶ τὸ μὲν ἀντίφωνον σύμφωνόν ἐστι διὰ πασῶν; Ἐκ παίδων γὰρ νέων καὶ ἀνδρῶν γίνεται τὸ ἀντίφωνον, ^γ οἱ διεστᾶσι τοῖς τόνοις ὡς νήτη ^κ πρὸς ὑπάτην. Συμφωνία δὲ πᾶσα ἡδίων ἀπλοῦ φθόγγου (διὲ δὲ, εἴρηται), καὶ τούτων ἡ διὰ πασῶν ^ι ἡδίστη· τὸ ὁμόφωνον ^α δὲ ἀπλοῦν ἔχει φθόγγον. Μαγαδίζουσι δὲ ἐν τῇ διὰ πασῶν συμφωνίᾳ, ὅτι καθάπερ ἐν τοῖς μέτροις οἱ πόδες ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς λόγον ἴσον πρὸς ἴσον ἢ δύο πρὸς ἓν ἢ καὶ τινα ἄλλον, οὕτω καὶ οἱ ἐν τῇ συμφωνίᾳ φθόγγου λόγον ἔχουσι κινήσεως ^β πρὸς αὐτούς. ^γ Τῶν μὲν οὖν ἄλλων συμφωνιῶν ἀτελεῖς αἱ θατέρον κατα-

^ρ ἢ om. Ca. Ya. ^α τεταγμένοι Xa. ^ι αἱ] καὶ Ca. ^α κινήσεις Xa. Ya. ^ι ἐξ ἴσου τὴν] ἐξιοῦσι δὲ Ca. ^ν ἐν om. Ca. ^ω ὁ om. Ca. Xa. Ya. ^κ τὸ] τὴν Ya. ^γ οἱ] οἷον Ca. ^κ πρὸς τὴν ὑπάτην Xa. ^α δὲ om. Ca. Xa. Ya. ^β πρὸς τοὺς αὐτοὺς Xa.

στροφαί εἰσιν, εἰς ἥμισυ τελευτῶσαι· διὸ τῇ δυνάμει οὐκ ἴσαι εἰσίν. Οὐσαι δὲ ἄνισοι, ^c διαφορά τῇ αἰσθήσει, καθάπερ ἐν τοῖς χοροῖς, ἐν τῷ καταλύειν μεῖζον ^d ἄλλων φθεγγόμενοις ἐστίν. Ἔτι δὲ ὑπάτη συμβαίνει τὴν αὐτὴν τελευτὴν τῶν ἐν τοῖς φθόγγοις περιόδων ἔχειν. Ἡ γὰρ ^e δευτέρα τῆς νεάτης πληγὴ τοῦ ἀέρος ὑπάτη ἐστίν. ^f Τελευτώσαις δ' εἰς 4 ταυτόν, οὐ ταυτόν ποιούσαις, ἐν καὶ κοινὸν τὸ ἔργον συμβαίνει γίνεσθαι, καθάπερ τοῖς ὑπὸ τὴν ῥοδὴν κρούουσιν· καὶ γὰρ οὗτοι τὰ ἄλλα οὐ προσαυλοῦντες, εἰς ταυτόν καταστρέφουσιν, εὐφραίνουσι μᾶλλον τῷ τέλει ἢ λυποῦσι ταῖς πρὸ τοῦ τέλους διαφοραῖς, τῷ τὸ ἐκ διαφόρων τὸ κοινόν, ἥδιστον ἐκ τοῦ διὰ πασῶν γίνεσθαι. ^g Τὸ δὲ ^h μαγαδί-ζειν ἐξ ἐναντίων φωνῶν. Διὰ ταῦτα ἐν τῇ διὰ πασῶν μαγα-δίζουσιν.

Διὰ τί ἥδιον ἀκούουσιν ἀδόντων ὅσα ἂν προεπιστάμενοι 40 τύχῃσι τῶν μελῶν, ἢ εἰ μὴ ἐπιστῶνται; Πότερον ὅτι μᾶλλον δηλὸς ἐστὶν ὁ τυγχάνων ὥσπερ σκοποῦ, ὅταν γνωρίζωσι τὸ ἀδόμενον; Γνωρίζοντων δὲ ἡδὺ θεωρεῖν. Ἡ ὅτι συμπαθὴς ἐστὶν ὁ ἀκροατὴς τῷ τὸ γνωρίμον ἀδοντι; Συνάδει γὰρ αὐτῷ. Αἰδεῖ δὲ πᾶς γεγεθὼς ὁ μὴ διὰ τινα ἀνάγκην ⁱ ποιῶν τοῦτο.

Διὰ τί δις μὲν δι' ὀξείων ἢ δις διὰ τεττάρων οὐ συμφωνεῖ, 41 δις διὰ πασῶν δέ; Ἡ ὅτι τὸ μὲν διὰ πέντε ἐστὶν ἐν ἡμιολίῳ λόγῳ, τὸ δὲ διὰ τεττάρων ἐν ἐπιτρίτῳ; ὄντων δὲ ἡμιολίων τριῶν ἐξῆς ἀριθμῶν ^k ἢ ἐπιτρίτων, οἱ ἄκροι πρὸς ἀλλήλους ^l οὐδένα λόγον ἔξουσιν· οὔτε γὰρ ἐπιμόριοι οὔτε πολλαπλάσιοι ἔσονται. Τὸ δὲ διὰ πασῶν ἐπειδὴ ἐστὶν ἐν 2 διπλασίῳ λόγῳ, δις τούτου γινομένου ἐν ^m τετραπλασίῳ λόγῳ ἂν εἶεν οἱ ἄκροι πρὸς ἀλλήλους. Ὡστ' ἐπεὶ συμφωνία εὐλογον ἐχόντων ⁿ φθόγγον πρὸς ἀλλήλους ἐστί, λόγον δὲ

^c διαφορά C^a, διαφορὰν Y^a.

C^a. ^f τελευτώσα C^a. X^a. Y^a.

μαγιδεῖν C^a. ⁱ τοῦτο ποιῶν X^a.

^m τετραπλασίονι X^a. ⁿ φθόγγων X^a. Y^a.

^d ἄλλον C^a. X^a.

^g τὴν C^a. Y^a.

^k ἢ] ἢ καὶ C^a.

^e δευτέρα] θατέρα

^h μαγιδεῖν X^a. Y^a,

^l οὐδὲν ἄλογον C^a.

οἱ μὲν τὸ δις διὰ πασῶν διάλειμμα ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους
φθόγγοι ἔχουσιν, οἱ δὲ τὸ δις διὰ τεττάρων ἢ δις διὰ πέντε
οὐκ ἔχουσιν, οἱ μὲν δις διὰ πασῶν σύμφωνοι εἶεν ἄν, οἱ δ'
ἕτεροι οὐ, διὰ τὰ εἰρημένα.

- 42 Διὰ τί, ἐάν τις ^ο ψήλας τὴν νήτην ^ρ ἐπιλάβῃ, ἡ ὑπάτη
μόνη δοκεῖ ὑπῆχεῖν; ^α Ἡ ὅτι ἡ νεάτη λήγουσα καὶ μαραινο-
μένη ὑπάτη γίνεται; Σημεῖον δὲ τὸ ἀπὸ τῆς ὑπάτης τὴν
νεάτην ^ι δύνασθαι ἄδειν ὥς γὰρ οὔσης αὐτῆς φῶδης νεάτης,
² τὴν ὁμοιότητα λαμβάνουσιν ἀπ' αὐτῆς. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἡχώ
φῶδῃ τίς ἐστιν, ἀφή ἐστι φωνῆς τῆς νεάτης ληγούσης, ἡχος
ὧν ὁ αὐτὸς τῷ τῆς ὑπάτης φθόγγῳ κινεῖ, εἰκότως τῇ ὁμοιό-
³ τητι τὴν ὑπάτην ἢ νήτην ^τ δοκεῖ κινεῖν. Τὴν μὲν γὰρ νεά-
την ἴσμεν ^ς οὐ κινεῖται ἐπιληφθεῖσα· τὴν δὲ ὑπάτην αὐτὴν
ὀρῶντες ἀκατάληπτον οὔσαν, καὶ φθόγγου αὐτῆς ἀκούοντες,
ταύτην οἰόμεθα ἡχεῖν ὅπερ ἐπὶ πολλῶν ἡμῖν συμβαίνει, ἐφ'
ὧν μήτε τῷ λογισμῷ μήτε τῇ αἰσθήσει δυνάμεθα εἰδῆσαι
⁴ τὸ ἀκριβές. Ἐτι ^ε εἰ πληγείσης τῆς νεάτης μάλιστα ἐν-
τεταμένης συμβαίνει τὸν ζυγὸν κινεῖσθαι, οὐθὲν ἂν εἴη θαν-
μαστόν. Κινηθέντος δὲ πάσας τὰς χορδὰς συγκινεῖσθαι καί
τιν' ἡχον ποιεῖν οὐκ ἄλογον. Ταῖς μὲν οὖν ἄλλαις ὁ τῆς
νεάτης φθόγγος ἀλλότριός ἐστι καὶ λήγων καὶ ἀρχόμενος,
τῇ δὲ ὑπάτῃ λήγων ὁ αὐτός. ^ν Οὐ προστεθέντος τῇ ἰδίᾳ
αὐτῆς κινήσει, ἐκείνης δόξαι πάντ' αὐτὸν εἶναι οὐθὲν ἄτοπον.
⁵ Ἔσται δὲ μείζων ἢ ὁ κοινὸς τῶν λοιπῶν χορδῶν ἡχος, ὅτι αἱ
μὲν ὑπὸ τῆς νεάτης καθάπερ ὠσθεῖσαι μαλακῶς ἤχησαν, ἡ
δὲ νεάτη πάσῃ τῇ αὐτῆς δυνάμει, οὔσα αὐτῶν σφοδροτάτη.
^ω Ὡστε εἰκότως καὶ τὸ δευτερεῖον αὐτῆς κρεῖττον ἂν εἴη ἢ
τὸ τῶν ἄλλων ὥστε καὶ βραχείας κινεῖσθαι, ὥς ^ω αὐτῆς τε
γεγεννημένης.

- 43 Διὰ τί ἡδῖον τῆς μονοφθόγγου ^κ ἐστὶν ἐάν ^γ τις πρὸς αὐτὸν ^ς ἢ

^ο ψήλας C^a.v., ἴσως λήψας X^a. / ^ρ post ἐπιλάβῃ Q.C^a.O^a.Y^a.v.x.
ἡ ὑπάτην ἐπιλάβῃ. ^ι δύνασθαι—λαμβάνουσιν] δύνουσι C^a. ^τ κινεῖν
δοκεῖ X^a. ^ς οὐ C^a. ^ε εἰ] ἢ C^a.X^a.Y^a. ^ν οὐ C^a.X^a.Y^a. ^ω αὐταῖς
Y^a. ^κ ἐστὶν] ἀκούομεν X^a. ^γ τις om. C^a.X^a.Y^a. ^ς ἢ] καὶ Y^a.

λύραν ἄδη; Ἡ ὅτι πᾶν τὸ ἡδίον μιχθὲν ἡδίονι ἔν ἐστιν; Ὁ δὲ αὐλὸς ^a ἡδίω τῆς λύρας, ὥστε καὶ ἡ ψῶδῃ τοῦτῳ μιχθεῖσα ἡ λύρα ἡδίω ἀν εἴη, ἐπεὶ τὸ μεμιγμένον τοῦ ἀμίκτου ἡδιόν ἐστιν, εἰς ἀμφοῖν ἅμα τὴν αἴσθησίν τις λαμβάνῃ. Οἶνος ² γὰρ ἡδίω τοῦ ὀξυμέλιτος διὰ τὸ μεμίχθαι μᾶλλον αὐτοῖς τὰ ὑπὸ τῆς φύσεως μιχθέντα ἢ ὑφ' ἡμῶν. Ἔστι γὰρ καὶ ^b ὁ οἶνος μικτὸς ἐξ ὀξέος καὶ γλυκέος χυμοῦ. Δηλοῦσι δὲ καὶ ^c αἱ οἰνώδεις ῥοαὶ καλούμεναι. Ἡ μὲν οὖν ψῶδῃ καὶ ὁ αὐλὸς ³ μίγνυνται αὐτοῖς δι' ὁμοιότητα (πνεύματι γὰρ ἅμφω γίνεται) ὁ δὲ τῆς λύρας φθόγγος, ἐπειδὴ οὐ πνεύματι γίνεται ἢ ἡττον αἰσθητὸν ἢ ὁ ^d τῶν αὐλῶν, ἀμικτότερός ἐστι τῇ φωνῇ· ποιῶν δὲ διαφορὰν τῇ αἰσθήσει ἡττον ἡδύνει, καθάπερ ἐπὶ τῶν χυμῶν εἴρηται. Ἔτι ὁ μὲν αὐλὸς πολλὰ τῷ αὐτοῦ ⁴ ἡχῳ καὶ τῇ ὁμοιότητι συγκρίπτει τῶν τοῦ ψῶδου ἀμαρτημάτων, οἱ δὲ τῆς λύρας φθόγγοι ὄντες ψιλοὶ καὶ ἀμικτότεροι τῇ φωνῇ, ^e καθ' ἑαυτοὺς θεωρούμενοι καὶ ὄντες αὐτοῖς συμφανῇ ποιοῦσι τὴν τῆς ψῶδης ἀμαρτίαν, καθάπερ κανόνες ὄντες αὐτῶν. Πολλῶν δὲ ἐν τῇ ψῶδῃ ἀμαρτανομένων, τὸ κοινὸν ἐξ ἀμφοῖν ἀναγκαῖον χεῖρον γίνεσθαι.

Διὰ τί τῶν μὲν ἐπτὰ μέση καλεῖται, τῶν δὲ ὀκτὼ οὐκ ⁴⁴ ἐστὶ μέσον; Ἡ ὅτι ἐπτάχορδοι ἦσαν αἱ ἀρμονίαι τὸ παλαιόν, τὰ δὲ ἐπτὰ ἔχει μέσον; Ἔτι ἐπειδὴ τῶν μεταξὺ τῶν ἄκρων τὸ μέσον μόνον ἀρχὴ τίς ἐστιν (ἐστὶ γὰρ τῶν θάτερον τῶν ἄκρων νευόντων ἐν τινι διαστήματι ἀνὰ μέσον ὃν ἀρχή), τοῦτ' ἐστὶ μέσον. Ἐπεὶ δ' ἔσχατα μέσον ἐστὶν ἀρμονίας ² νεάτη καὶ ὑπάτη, τούτων δὲ ἀνὰ μέσον οἱ λοιποὶ φθόγγοι, ὧν ἡ μέση καλουμένη μόνη ἀρχὴ ἐστὶ θατέρου τετραχόρδου, δικαίως μέση καλεῖται. Τῶν γὰρ μεταξὺ τινων ἄκρων τὸ μέσον ἦν ἀρχὴ μόνον.

Διὰ τί οἱ πολλοὶ ἄδοντες σώζουσι μᾶλλον τὸν ρυθμὸν ⁴⁵ ἢ οἱ ὀλίγοι; Ἡ ὅτι μᾶλλον πρὸς ἓνα τε καὶ ἡγεμόνα βλέ-

^a ἡδίω Ca. Xa. Ya. ^b ὁ οἶνος ὁ Ca, οἶνος ὁ Xa. Ya. ^c αἱ om. Ca. Ya.
^d τῶν] τῶν αἰσθητῶν Ca. ^e καθ' αὐτοὺς Xa. Ya.

πουσι, καὶ βραδύτερον ἄρχονται, ὥστε ῥᾶον τοῦ αὐτοῦ τυγ-
 2 χάνουσιν; Ἐν μὲν γὰρ τῷ τάχει πλείων γίνεται ἡ ἁμαρτία,
 συμβαίνει δὲ τῷ ἡγεμόνι προσέχειν τοὺς πολλούς· ἰδιαζόμε-
 νος δὲ οὐδεὶς ἂν αὐτῶν διαλάμψειεν ὑπεράρας τὸ πλήθος.
 Ἐν δὲ τοῖς ὀλίγοις μᾶλλον διαλάμπουσιν· διὸ καθ' αὐτοὺς ἐν
 αὐτοῖς μᾶλλον ἀγωνίζονται ἢ πρὸς τὸν ἡγεμόνα.

46 Διὰ τί ἐπὶ τὸ ὅξυ ἀπάδουσιν οἱ πλείστοι; Ἡ ὅτι ῥᾶον
 ὅξυ ᾄσαι ἢ βαρύν; Αἰδοῦσι γοῦν ὅξυ μᾶλλον, καὶ ἐν ᾧ ᾄδου-
 σιν, ἁμαρτάνουσιν.

47 Διὰ τί οἱ ἀρχαῖοι ἐπταχόρδους ποιοῦντες τὰς ἀρμονίας
 τὴν ὑπάτην ἀλλ' οὐ τὴν νήτην κατέλιπον; Ἡ οὐ τὴν ὑπά-
 την ἀλλὰ τὴν νῦν ^ε παραμέσσην καλουμένην ἀφήρουν καὶ τὸ
 τονιαῖον διάστημα; Ἐχρῶντο δὲ ^ς τῇ ἐσχάτῃ μέσῃ τοῦ ἐπὶ
 τὸ ὅξυ πυκνοῦ· διὸ καὶ μέσσην αὐτὴν προσηγόρευσαν. Ἡ ὅτι
 ἦν τοῦ μὲν ἄνω τετραχόρδου τελευτή, τοῦ δὲ κάτω ἀρχή,
 καὶ μέσον εἶχε λόγον τόνω τῶν ἄκρων;

48 Διὰ τί οἱ ἐν τραγῳδίᾳ χοροὶ οὐθ' ὑποδωριστὶ οὐθ' ὑπο-
 φρυγιστὶ ᾄδουσιν; Ἡ ὅτι μέλος ἥκιστα ἔχουσιν αὐται αἱ
 ἀρμονίαι, οὐ δεῖ μάλιστα τῷ χορῷ; Ἡθος δὲ ^h ἔχει ἡ μὲν
 ὑποφρυγιστὶ πρακτικόν, διὸ καὶ ἐν τε τῷ Γηρύνῃ ἡ ἐξοδος
 καὶ ἡ ἐξόπλισις ἐν ταύτῃ πεποιήται, ἡ δὲ ὑποδωριστὶ μεγα-
 λοπρεπὲς καὶ στάσιμον, διὸ καὶ κιθαρωδικωτάτη ἐστὶ τῶν
 2 ἀρμονιῶν. Ταῦτα δ' ἄμφω χορῷ μὲν ἀνάρμοστα, τοῖς δὲ
 ἀπὸ σκηνῆς οἰκειότερα. Ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἡρώων μιμηταί· οἱ
 δὲ ἡγεμόνες τῶν ἀρχαίων μόνοι ἦσαν ἥρωες, οἱ δὲ λαοὶ ἄν-
 θρωποι, ὧν ἐστὶν ὁ χορός. Διὸ καὶ ἀρμόζει αὐτῷ τὸ γοερὸν
 καὶ ἡσύχιον ἦθος καὶ μέλος· ἀνθρωπικὰ γάρ. Ταῦτα δ' ἔχου-
 σιν αἱ ἄλλαι ἀρμονίαι, ἥκιστα δὲ αὐτῶν ἡ ὑποφρυγιστί· ἐν-
 3 θουσιαστικὴ γὰρ καὶ βακχική. Κατὰ μὲν οὖν ταύτην πά-
 σχομέν· τι παθητικοὶ ⁱ δὲ οἱ ἀσθενεῖς μᾶλλον τῶν δυνατῶν
 εἰσὶ, διὸ καὶ αὕτη ἀρμόττει τοῖς χοροῖς· κατὰ δὲ τὴν ὑποδω-

^ε καλουμένην παραμέσσην X^a. ^ς τῇ ἐσχάτῃ τῇ μέσῃ C^a. ^h ἔχει om.
 C^a. X^a. Y^a. ⁱ δὲ] γὰρ C^a.

ριστὶ καὶ ὑποφρυγιστὶ πράττομεν, ὃ οὐκ οἰκείον ἐστὶ χορῷ.
 "Ἐστὶ γὰρ ὁ χορὸς κηδευτῆς ἄπρακτος· εὐνοίαν γὰρ μόνον
 παρέχεται οἷς πάρεστιν.

Διὰ τί τῶν τὸν συμφωνίαν ποιούντων φθόγγων ἐν τῷ 49
 βαρυτέρῳ τὸ μαλακώτερον; "Ἡ ὅτι ^κ τὸ μέλος τῇ μὲν αὐτοῦ
 φύσει μαλακὸν ἐστὶ καὶ ἡρεμαῖον, τῇ δὲ τοῦ ῥυθμοῦ μίξει
 τραχὺ καὶ κινητικόν; "Ἐπεὶ δὲ ὁ μὲν βαρὺς φθόγγος μα-
 λακὸς καὶ ἡρεμαῖός ἐστιν, ὁ δὲ ὀξὺς κινητικός, καὶ τῶν ταῦτο
 μέλος ἐχόντων εἴη ἂν μαλακώτερος ὁ βαρύτερος ἐν ταύτῳ
 μέλει μᾶλλον· ἦν γὰρ τὸ μέλος ¹ αὐτῷ μαλακόν.

Διὰ τί ἴσων πίθων καὶ ὁμοίων εἰάν μὲν ὁ ἕτερος κενὸς ἦ, ὁ 50
 δὲ ἕτερος εἰς τὸ ἥμισυ διάμεστος, διὰ πασῶν συμφωνεῖ ἡ
 ἡχώ; "Ἡ ὅτι διπλασία γίνεται καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἡμίσεος τῆς ἐκ
 τοῦ κενοῦ; Τί γὰρ διαφέρει τοῦτο ἢ ἐπὶ τῶν συρίγγων; Δο-
 κεῖ γὰρ ἡ θάπτων κίνησις ὀξυτέρα εἶναι, ἐν δὲ τοῖς μείζουσι
 βραδύτερον ὁ ἀήρ ἀπαντᾷ, καὶ ἐν τοῖς διπλασίοις ^μ τοσού-
 τῳ, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἀνάλογον. Συμφωνεῖ δὲ διὰ πασῶν
 καὶ ὁ ^ν διπλασίων ἀσκὸς πρὸς τὸν ἥμισυν.

Κ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΘΑΜΝΟΥΣ ΚΑΙ ΛΑΧΑΝΩΔΗ.

Διὰ τί τὸ ἀλυκὸν ὕδωρ τὰ μὲν ^ο σέλινα δέχεται, τὸ δὲ
 πρᾶσον οὐ; "Ἡ ὅτι τοῦ μὲν ἀσθενεῖς αἱ ρίζαι, τοῦ δὲ ἰσχυ-
 ραί; Τὸ δὲ ἰσχυρότερον ἀπαθέστερον.

Διὰ τί λέγεται

2

μίνθην ἐν πολέμῳ μήτ' ἔσθιε μήτε φύτευε;

"Ἡ ὅτι καταψύχει τὰ σώματα; Δημοῖ δὲ ἡ τοῦ σπέρματος
 φθορά. Τοῦτο δὲ ὑπεναντίον πρὸς ^ρ ἀνδρείαν καὶ θυμὸν
 ταῦτόν ἐν τῷ γένει.

Διὰ τί ἔνια ἄνθος ἔχοντα ἄκαρπά ἐστίν, οἷον ^ι σίκυος 3 —
 καὶ κολόκυνθα καὶ ῥόα; "Ἡ οὐκ ἄκαρπα, ἀλλὰ ταῦτα καρ-
 πὸς ἐστίν; Περικάρπιον γοῦν ἐστὶ τὸ ἀνθούν, ὁ δὲ σίκυος —
 περικάρπιον.

^κ τὸ post ὅτι om. X^a. ¹ αὐτὸ C^a. ^μ τοῦτο C^a. ^ν διπλασίω
 C^a. Y^a. ^ο σέλινα X^a. ^ρ ἀνδρείαν Y^a. ^ι σικυὸς C^a.

- 4 Διὰ τί τῶν φυομένων τὰ μὲν ἐφανά, τὰ δὲ ὤμα βρωτά; Ἡ ὅσων οἱ χυμοὶ μὴ εὐθὺς ἐδώδιμοι, τούτων πυρωθέντων γλυκύτεροι γίνονται ὑπὸ τοῦ θερμοῦ, ὅσων δὲ εὐθὺς, καὶ ὤμα ἐδώδιμα;
- 5 Διὰ τί τὰ μὲν ἐφανά, τὰ δὲ ὀπτανά; Ἡ ὅτι τὰ μὲν ὑγρότερα οὐ τοσοῦτον, τὰ δὲ ξηρότερα οὐ μᾶλλον ξηρανθῆναι δεῖ; Ἐψόμενα δὲ πάντα ὑγρότερα καὶ μαλακώτερα. Τὰ δὲ ἦττον ὑγρά ἂν πυρωθῇ, γίνεται ξηρά.
- 6 Διὰ τί δὲ τὰ μὲν ἄβρωτά ἐστι τὰ δὲ βρωτά; Ἡ διὰ τοὺς χυμούς; Ὅσα γὰρ καὶ ὤμα ἀπέπτους ἔχει καὶ πυρούμενα μὴ μεταβάλλει, ἄβρωτα. Ὅσων δὲ βρωτὸς μὲν ὁ χυμὸς ἰσχυρότερος δέ, ταῦτα ἡδύσματά ἐστιν· τὰ γὰρ ἐν μικρῷ ἔχοντα πολλὴν δύναμιν τῶν βρωτῶν ἡδυντικά τῶν ἐν πολλῷ.
- 7 Διὰ τίνα αἰτίαν τὰ μὲν μέχρι σπέρματος τῶν φυτῶν ζῆ, εἴτα ἐνεγκόντα ἀναίνεται, οἷον ἢ πόα καὶ τὰ καλούμενα λάχανα, τὰ δὲ οὐ, ἀλλὰ πολλάκις φέρει; Καὶ τῶν μέχρι σπέρματος ζώντων τὰ μὲν πολλὰ ἐπέτεια, τὸ δὲ ἵπποσέλιον τῷ ὑστέρῳ ἔτει φέρει καρπὸν, καὶ ἐνέγκαν ἐξαίνεται; Ἡ ἅπαντα μὲν μέχρι τούτου ἀκμάζει, ἕως ἂν κατὰ τὸ σπέρμα ἀκμάζη; Ἐπεὶ καὶ οἱ ἄνθρωποι μέχρι τριάκοντα ἐτῶν ἐπιδιδόασιν, ὅτε μὲν τῷ πλήθει ὅτε δὲ τῇ παχύτητι. Ὅταν δὲ μηκέτι δύνῃται, φέρειν, ὥσπερ ἐκεῖ, ἀναίνεται καὶ καταγῆράσκει· τὰ δὲ βραδέως καὶ κατὰ λόγον· 3 Δι' ἣν μὲν οὖν αἰτίαν τὰ μὲν βραχύβια τὰ δὲ μακρόβιά ἐστιν, ἄλλος ἔστω λόγος· ἐπεὶ δ' ἔστι πᾶσιν ὅρος ἢ τοῦ σπέρματος τελείωσις, ἀνάγκη τοῖς μὲν βραχυβίοις ἅπαξ ἢ ὀλιγάκις ἐνεγκεῖν καρπὸν, τοῖς δὲ μακροβίοις πολλάκις, ὥστε τὰ μὲν ἀσθενέστατα ἅπαξ ἐνέγκοι (διὸ ἀνάγκη ἀναίνεσθαι)· καὶ τούτων τὰ μὲν δυνάμενα ἐναιυτῷ ἐπέτεια εἶναι,

ῥ ὤμα καὶ βρωτά C^a. εὐθὺς X^a. τῶν ἐν πολλῷ] πολλῷ X^a, πολλῶν C^a.Y^a. εὐαινεγκόντα χ. ἀναίνεταί C^a.Y^a. ἐπέτεια Q.K^a.N^a.O^a.X^a, ἐφέτεια C^a.Y^a. ἂν καὶ κατὰ Q.K^a.N^a.O^a.Y^a.x. ὀλιγάκις τὸ ἐνεγκεῖν C^a.X^a.Y^a. ἐφέτεια C^a.Y^a.

τὰ δέ, ὥσπερ ^b τὸ ἵπποσέλινον, τῷ ὑστέρω ἔτει, ὥσπερ τὰ δένδρα καὶ τὰ φυτὰ.

Διὰ τί σελίνου, ἐάν τις περιορύζας μέχρι κάτω πρὸς τὰς 8
ρίζας ^c περιβάλλῃ τῶν καχυρδίων, εἴτα ἄνωθεν τὴν γῆν, καὶ
οὕτως ^d ἄρδῃ, παμμεγέθεις γίνονται αἱ ρίζαι; Ἡ διότι τὸ
καχυρδίον θερμὸν ὄν καὶ σομφὸν κατέχει μὲν σύνολκον τὴν
τροφὴν καὶ οὐ ^e προίεται ἄνω, πέττει δὲ θερμὸν ^f ὄν, ὥστε
πολλὴν τὴν αὐξῆσιν γίνεσθαι;

Διὰ τί, ἐάν τις τὰς κολοκύνθας εὐθὺς μικρὰς οὔσας κρύψῃ 9 —
τῇ γῇ ἢ τοὺς σικύους, μείζους γίνονται; Ἡ διότι τὰ πνεύ-
ματα καὶ ὁ ἥλιος ξηραίνοντα ^g ἀφαιροῦνται τὴν αὐξῆσιν, καὶ
τοὺς ὄγκους ἐλάττους μὲν ποιῶσι πάντων, στιφροτέρους δέ,
ὥσπερ καὶ τῶν δένδρων τά τε ^h ἐν προσηνέμοις καὶ ἐλώδεσι
καὶ τὰ ἐν κοίλοις καὶ ἐφύδροις (τὰ μὲν γὰρ μεγάλα γί-
νονται καὶ σομφά, τὰ δὲ μικρὰ καὶ πυκνά)· ἐν δὲ τῇ γῇ κρυ-
φθέντα ἐναντία πάσχοντα ἐναντίως ἀποβαίνει. Ὅμοιως δὲ 2
καὶ τὰ εἰς ⁱ ἀγγεῖα ^k τιθέμενα, σίκυοι εἰς νάρθηκας κοίλους ἢ
^l καλυπτῆρας καὶ ^m ῥοιαὶ καὶ μῆλα εἰς ⁿ χύτρας, τὰ μὲν
μεγάλα σομφὰ δέ, οἱ δὲ μικροὶ στερροὶ αὐξανόμενοι, μὴ εἰς
ἀντίτυπον. Αἰτία δὲ ἡ τροφή ^o πλείων γινομένη διὰ τὸ
μήτε ἀποπνεῖσθαι μήτε ξηραίνεσθαι· τὸ ^p γὰρ ἀποστέγον
κωλύει ταῦτα πάσχειν.

Διὰ τί τὰ σπέρματα τῶν δριμέων φυτῶν δριμύτερά ἐστιν 10
ἢ αἱ ρίζαι καὶ τὰ φύλλα; Ἡ διότι ἐκ ^q τοῦ σπέρματος γί-
νεται ἅπαντα, καὶ εἰς τὰ ἄλλα δίδοται μέρη ἐκ τούτου, οἰοῖται
ἐνυπάρχοντα, ὥς φασί τινες, καὶ οἱ χυμοὶ καὶ αἱ ὀσμαὶ, ἐπεὶ
καὶ αἱ ὀσμαὶ ^r ἴδιοι γίνονται ἅμα τοῖς σπέρμασιν ἅπασιν.
Εἰ οὖν ἐκ τούτου καὶ τοῖς ἄλλοις ἢ δριμύτης ὑπάρχει, εὐλο-
γον καὶ αὐτὸ ὑπάρχειν μάλιστα.

^b τὸ om. Ca. ^c περιβάλλῃ Ca. Ya. ^d ἄρδῃ Ya, ἄρδειν Xa. ^e προσ-
λείται Ca. Xa. Ya. ^f ὄν om. Ca. ^g ἀφαιρούνται Ca. ^h ἐν om. Ca. Xa. Ya.
ⁱ ἀγγεῖον Ya. ^k τιθέμεθα Xa. ^l καλυπτῆρας Xa. ^m ῥοιαὶ Ca. Ya.
ⁿ κύθρας Ca. Ya. ^o πλείω Ca. ^p γὰρ] δέ Xa. ^q τοῦ om. Xa. ^r ἴδιοι
Ca. Ya.

- 11 Διὰ τί αἱ ῥαφανίδες αἱ λεπταὶ δριμύνται; Ἡ ὅτι αἱ
μείζους διὰ τὸν χρόνον πεπεμμέναι μᾶλλον;
- 12 Διὰ τί ἡ κάππαρις οὐκ ἐθέλει ῥαδίως ἐν τοῖς ἐργασίμοις
ἂ γίνεσθαι χωρίοις (πολλοὶ γὰρ πεπείρανται καὶ ῥίζας με-
ταφέροντες καὶ ἰσπέρματα καταβάλλοντες· ἐνιαχοῦ γὰρ
λυσιτελεῖ μᾶλλον τῶν ῥόδων), ἀλλὰ φύεται μάλιστα ἐπὶ
2 τῶν τάφων, ὅτι ἀβατώτατος ὁ τόπος ἐστίν. Περὶ δὲ δὴ
τούτου καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα, δεῖ λαβεῖν ὅτι οὐχ ἅπαντα
ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης γίνεται οὐδ' αὖξεται, ἀλλ' ἓνα ἐξ ἄλλων
φθορᾶς καὶ ἐξ ἀρχῆς γίνεται καὶ αὖξάνεται, οἷον οἱ φθείρες
καὶ αἱ τρίχες ἐν τῷ σώματι διαφθειρομένης τῆς τροφῆς, καὶ
3 αἱ τὸ χεῖρον ἔχοντος. Ὡς περ οὖν καὶ ὡ τῶν ἐν σώματι
ἓνα γίνεται ἐκ περιπτώματος τροφῆς, τοῦτο δ' ἐστὶν ἀπε-
ψία, καὶ οὐ μὴ ἐδύνατο κρατῆσαι ἡ φύσις, τὰ μὲν προχει-
ρότατα εἰς κύστιν καὶ κοιλίαν ἀποκρίνεται, ἐξ ἐνίων δὲ ζῶα
γίνεται, διὸ καὶ αὖξάνονται ταῦτα ἐν γῇ καὶ νόσοις, οὐ-
τως ἐν τῇ γῇ τὰ μὲν ἐκ πεπεμμένης τῆς τροφῆς γίνεται καὶ
αὖξάνεται, τὰ δὲ ἐκ περιττωμάτων καὶ ἐναντίως ἐχόντων.
4 Ἡ δὲ γεωργία πέττει καὶ ἔνεργον ποιεῖ τὴν τροφήν· ἐξ
ἧς συνίστανται οἱ ἡμεροὶ καρποί. Ἀ μὲν οὖν ἐκ τοιαύτης
γίνεται ἡμερότης, ὧς ἡμερα καλεῖται διὰ τὸ ἀπὸ τέχνης
ὠφελείσθαι ὥς περ παιδευόμενα· ὅσα δὲ μὴ δύναται ἡ ἔ και
ἐξ ἐναντίως ἔχοντος ἂ συνίσταται, ταῦτα ἄγριά ἐστι καὶ
ἂ οὐκ ἐθέλει γίνεσθαι ἐν γεωργησίμῳ. Ἡ γὰρ γεωργία
φέρει αὐτὰ παιδεύουσα· ἐκ γὰρ φθορᾶς γίνεται. Ἦν καὶ ἡ
κάππαρις ἐστίν.
- 13 Διὰ τί, ἐάν τις ῥαφανίδων, ὅταν μάλιστα ἀκμάζωσι τοῦ
χειμῶνος, ἀποτεμὼν τὰ φύλλα περισάξῃ τὴν γῆν καὶ κατα-
πατήσῃ ὥστε ἀποστέγειν τὸ ὕδωρ, αὐταὶ ἐν τῷ θέρει γί-
2 νονται ἔ ἀπλετοὶ τὸ πάχος; Ἡ ὅτι τοῦ μὲν μὴ φθείρεσθαι
τὸ περισεσάχθαι αἷτιον, κωλύον τὸ ὕδωρ σήπειν; Ἡ δὲ

ἂ γενέσθαι Ca.Ya. ἰ σπέρμα Ya. ὧ ἔχοντες Xa. ὡ τῶν om. Ca.
x εὐεργόν Ya. ὧ ἡμέτερα Ca. ἔ και om. Ca. ἂ συνίστανται Ca.Ya.
ἂ οὐ θέλει Ca.Ya. ἔ ἀπλετον Xa.

τροφή, ἣν ἄνω ἀφίει εἰς τὸν βλαστόν, εἰσέρχεται εἰς αὐτήν, ὥστε ἀνάγκη αὐτὴν μείζω γίνεσθαι ἢ ἀφιέναι παραβλαστά-
νουςαν ἄλλας ρίζας, ὥσπερ τὰ κρόμνα; Καὶ γὰρ ταῦτα,³
ἐὰν μὴ τις ^dἐκτίλῃ ^eἐπέτεια ἀλλ' ἐάσῃ τὸν χειμῶνα, πολλα-
πλάσια γίνεται. Τὰ μὲν οὖν ^fκρόμνα τῶν παραβλαστα-
νόντων ἐστίν, ἡ δὲ ῥάφανος οὗ, ὥστε ἀνάγκη αὐτὴν γίνεσθαι
παχεῖαν διὰ τὸ πάσαν λαμβάνειν τὴν τροφήν.

Διὰ τί, ἐὰν τις σικύους ἢ κολοκύνθας περὶ φρέαρ φυτεύ-¹⁴
σας, ὅταν ὠραῖοι ὦσι, καθεὶς εἰς τὸ φρέαρ ἀποστεγάσῃ, γί-
νονται δι' ἔτους χλωροί; Ἡ διότι ἡ τε ἀπὸ τοῦ ὕδατος
ἀτμὶς ψύχουσα κωλύει ξηραίνεσθαι καὶ παρέχει θάλλοντα,
καὶ τὸ ἀποστέγειν τούτους καὶ τὰ πνεύματα τρέφει τὰ
ῥιζήμενα; Τοῦ δὲ διαμένειν αἷτιον τὸ ἔχειν τροφήν ἐωμένων
τῶν ριζῶν. Καὶ γὰρ ἐὰν τις ἀφελὼν τὴν βλάστην, ὅταν ²
καρποφορήσωσι, καὶ ἀποτεμὼν περισάξῃ καὶ καταπατήσῃ
τὴν γῆν περὶ τὰς ρίζας, πρωῒμους οἴσει σικύους, ὡς δυνα-
μένων σώζεσθαι τῶν ριζῶν· οὐ γὰρ ^gἔσται σίκυος τῶν
^hπροετείων. Θάττον δὲ αὐτοὶ τῶν σπειρομένων οἴσουσι
καρπὸν διὰ τὸ πολὺ προῦπάρχειν τοῦ ἔργου ⁱτῇ φύσει τὰς
ρίζας, τοῖς δὲ σπειρομένοις δεῖν γίνεσθαι τοῦτο πρῶτον, ἐν
ἣ περισάξεις ἀλέαν ποιεῖν, ὥστε σώζεσθαι καὶ θάττον ἐνι-
έναι βλαστόν. Διὸ καὶ ἐὰν τις χειμῶνος φυτεύσῃ σπέρμα ³
^kσικύου ἐν ταλαρίσκοις καὶ ἄρδῃται θερμῷ καὶ εἰς τὸν ἥλιον
ἐκφέρῃ καὶ πὰρ πυρὶ τιθῇ, πρωῒμοι σφόδρα ἔσονται, ἐὰν ὡς
^lἔχει ^mἐν τοῖς ταλάροις ⁿεἰς τὴν ἰκνουμένην ὥραν εἰς τὴν γῆν
φυτεύσῃ.

Διὰ τί ἀρδεύουσιν ἔωθεν ἢ νυκτὸς ἢ δειλῃς; Πότερον ἵνα ¹⁵
μὴ ὁ ἥλιος ἀναλώσῃ; Ἡ ὅτι, ἐὰν ἢ θερμὸν τὸ ὕδωρ, δια-
φθείρει τὰ ^oἀρδόμενα;

Διὰ τί τὰ εὐώδη οὖρητικά, καὶ σπέρματα καὶ φυτά; Ἡ ¹⁶
ὅτι θερμοῦ καὶ εὐπεπτα, τὰ δὲ τοιαῦτα οὖρητικά· ταχὺ γὰρ

^d ἐκτίλλῃ C^a. ^e ἐπέτεια C^a. Y^a. ^f κρόμνα C^a. ^g ἐστὶ C^a. ^h προ-
ετίων Y^a, προαιτίων C^a. ⁱ τῇ om. C^a. ^k σικίου X^a, σικνου C^a.
^l ἔχει C^a. X^a. ^m ἐν] σὺν C^a. Y^a. ⁿ εἰς] εἰ X^a. ^o ἀρδενόμενα X^a.

λεπτύνει ἡ ἐνούσα θερμότης, καὶ ἡ ὁσμὴ οὐ σωματώδης, ἐπεὶ καὶ τὰ μὴ εὐώδη, οἷον σκόροδα, διὰ τὴν θερμότητα οὐρητικά, ² μᾶλλον μέντοι συντηκτικά. Θερμὰ δὲ τὰ εὐώδη σπέρματα, διότι ὅλως ἡ ὁσμὴ διὰ θερμότητά ῥτινα γίνεται· ἀλλὰ τὰ δυσώδη ἄπεπτα ἔστιν. Δεῖ δὲ μὴ μόνον εἶναι θερμὰ ἀλλὰ καὶ εὐπεπτα, εἰ ἔσται οὐρητικά, ὅπως συγκατιόντα λεπτύνη τὰ ὑγρά.

17 Διὰ τί θάττον ἐκκαυλεῖ τῶν λαχάνων τὰ ἐκ παλαιότερου σπέρματος, οἷον τριετοῦς ἢ διετοῦς, ἢ τὰ ἐκ τῶν προσφάτων; ¹ Ἡ ὅτι ὡς ἐπὶ τῶν ζώων θάττον σπέρμα φέρει τὸ ἀκμάζον, οὕτω καὶ τῶν σπερμάτων τὰ μὲν λίαν παλαιὰ ἐξίκμασται τὴν δύναμιν, τὰ δὲ ἀσθενέστερα διὰ τὸ ἔτι ἔχειν περίττωμα μὴ οἰκείον, τὰ δὲ μέσα τῷ χρόνῳ ἰσχυρότατα ἀπεληλυθότος τοῦ ὑγροῦ· θάττον ὡν σπέρμα φέρει. Τὸ δὲ ἐκκαυλεῖν τοῦτό ἐστιν· ἐκ γὰρ τοῦ καυλοῦ τὸ σπέρμα.

18 Διὰ τί πήγανον κάλλιστον καὶ πλείστον γίνεται, ἐάν ¹ τις ἐκφυτεύσῃ εἰς συκὴν; Ἐκφυτεύεται δὲ περὶ τὸν φλοιὸν καὶ περιπλάττεται πηλῷ. Ἡ ὅτι θερμότητος δέονται αἱ ρίζαι τοῦ πήγανου καὶ ἀλέας (διὸ καὶ τὴν τέφραν ἐάν τις ¹ περιβάλ- ² λῃ, ὀνίνανται), ἡ δὲ συκὴ θερμὴ ἔστιν. Δηλοὶ δὲ ¹ καὶ ² ὁ ὁπὸς πάντων ³ δριμύτατος ὢν, καὶ ὁ πολὺς καπνός. Ἐχει οὖν τοιαύτην θερμότητα καὶ ἱκμάδα οἷαν καὶ ἡ τέφρα, ὥστε εἰ ἐκείνην ὀνίνησιν, ἀναγκαῖον καὶ ἐν τῇ συκῇ μάλιστα εὐσθηνεῖν, ὅσῳ ἡ μὲν τέφρα οὐκ ἐπιρρεῖ, ¹ τὸ δ' ἀπὸ τῆς συκῆς ἀεὶ ἐπιρρεῖ, οὐκ ἀναλίσκομένου τοῦ ὑγροῦ τῇ συκῇ.

19 Διὰ τί ἔνια τῶν φυτῶν αἰὲν κενὸν φέρει τὸν καυλόν; Ἡ ὢν ἀνάγκη ἄλλο φύειν.

20 Διὰ τί ἐν τῇ Ἀττικῇ οἱ μὲν ἄλλοι καρποὶ γλυκύτατοι γίνονται, τὸ δὲ θύμον δριμύτατον; Καίτοι καὶ τοῦτο καρπὸς τίς ² ἔστιν... ὥστε οὐ ³ πολὺ ὑγρὸν τὰ φυόμενα ἔχει.

ῥτινα om. Ca. ¹ ἡ] καὶ Ca. Ya. ¹ οὖν ante τοῦ Ca. ² τις] δὲ Ca. ¹ περιβάλῃ Ca. Ya. ¹ καὶ om. Ya. ² ὁ om. Xa. ³ δριμύτερος Ca. ¹ τὸ δ'—ἐπιρρεῖ om. Ca. ² post ἔστιν x. lacunam litterarum ferme triginta, margo Xa. ἴσως λείπει ἡ ὅτι ἀγρός ἐκείνος λεπτός τε καὶ ξηρός ἐστι. ³ πολὺ τὸ ὑγρὸν Ca.

Ὅσα μὲν οὖν φύσει γλυκέα ἐστί, διὰ μετριότητα τοῦ ἐνυπάρ-
χοντος ὑγροῦ, ὅταν ἀπάγῃ ὁ ἥλιος τὸ πλείστον, ἢ τὸ ὑπολει-
πόμενον ῥαδίως πέττεται· τὸ γὰρ πολὺ ἔργον πεπάνθαι, τὸ
δὲ μέτριον ῥᾶον. Ὅστε γίνονται οἱ φύσει γλυκεῖς γλυκύ-
τεροι. Ἐν δὲ τοῖς φύσει ξηροῖς τε καὶ μὴ γλυκέσι καρποῖς
λείπεται δι' ὀλιγότητα τὸ οἰκεῖον, τοῦτο δ' ἐστὶν ἥκιστα
γλυκὺ· ἀφαιρεῖται ὃ γὰρ ὁ ἥλιος τὸ γλυκύτατον καὶ κουφό-
τατον· οὗτοι δὲ οὐκ ἔχουσι περιττὸν ὑγρόν, ὥσπερ οἱ ἄλλοι
καρποί.

Διὰ τί ἡ γλήχων καὶ τὰ λείρια καὶ τὰ κρόμμνα τὰ κρε- 21
μάμενα ὑπὸ τὰς τροπὰς ἀνθεῖ; Ἡ ἐνυπάρχει αὐτοῖς τροφὴ
ἄπεπτος, ἣ τοῦ μὲν χειμῶνος οὐ πέττεται διὰ τὸ ψύχος, ὑπὸ
δὲ τὰς τροπὰς πεττομένης διὰ τὴν ὥραν ἡ αὐξήσις γίνεται;
Αὕτη δὲ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἐπίρρυσιν ταχὺ μαραίνεται. Οὐ
γάρ τινα ἔχουσα ἀρχὴν οὐδὲ τινα ἐπίρρυσιν ἀποξηραίνεται,
ὥσπερ Σκύθαις διὰ τὸ πολλὴν τὴν χιόνα γίνεσθαι συμβαίνει
τὸν σίτον μένειν καὶ ταχὺ ἀνατρέχειν.

Διὰ τί τὸ κρόμμνον μόνον οὕτως περιττῶς δάκνει τὸ 22
ὀφθαλμῷ (διὸ καὶ τοῦνομά φασι τοῦτ' ἔχειν αὐτό, ὡς τὴν
κόρην ποιεῖν συμμύειν), ἢ δὲ ὀρίγανος οὐ, οὐδ' ἄλλα δρι-
μέα ὄντα; Καὶ γὰρ τὸ ἀνάρρινον μᾶλλον δάκνον οὐ
ποιεῖ ὁμοίως δακρύνειν προσφερόμενον, τὸ δὲ προσφερό-
μενον καὶ κατατρωγόμενον. Ἡ ὅτι διαφοραὶ πολλαὶ
ἀκολουθοῦσιν ἐκάστοις τῶν δριμέων, ἃ ποιεῖ τὴν ἰδίαν ἐκά-
στου δύναμιν; Τὸ μὲν οὖν ἀνάρρινον διὰ τὸ θερμότερον
εἶναι ξηραντικώτερόν ἐστι τῆς γινομένης ὑπ' αὐτοῦ συν-
τήξεως, ἐπεὶ ποιεῖ γε δάκρυνον ἐσθίοντι· προσφερόμενον
δὲ οὐ, ὅτι οὐκ ἀπατμίζει ἀπ' αὐτοῦ λεπτὸν τι· ξηρότε-
ρον γὰρ ἐστι καὶ θερμότερον. Ἡ δὲ ὀρίγανος καὶ 3
τὰ τοιαῦτα θερμὰ ξηρά ἐστὶν ἡρέμα. Δεῖ δὲ τὸ μέλλον

ἢ τὸ alterum om. Ca. c γὰρ] δὲ Xa, om. Q. Ca. Oa. Ya. d γλί-
χων Ca. e κρεμμάμενα Ca. f τὰς om. Ya. g καὶ] οὐ Ca. Xa. Ya.
h ἀναόρινον Ca. i τρωγόμενον Ca. Ya. k ἢ] καὶ Ca. l οὐ om.
Ca. Xa. Ya. m ὀρίγανος Ca, ὀρίγανος Ya.

δάκρυον ^π ποιήσιν δηκτικὸν καὶ ὑγρὸν εἶναι καὶ γλίσχρον. Διὸ καὶ τὸ ἔλαιον ποιεῖ δακρύνειν, ἀσθενῆ ἔχον δηξίν· διὰ γλίσχρότητα γὰρ καὶ λεπτότητα παραδύνον ποιεῖ τὸν πό-
 4 νον, καὶ τὴν σύντηξιν διὰ τὸν πόνον. Τὸ δὲ κρόμμυον τοιαύτην ἔχει τὴν δύναμιν ὥστε καὶ τὸ ὑγρὸν καὶ τὴν ἀτμίδα
 5 αὐτοῦ θερμὴν καὶ λεπτὴν καὶ γλίσχραν εἶναι. ^ρ Ὡστε προσφερόμενον μὲν, διὰ τὸ τὴν ἀτμίδα τοιαύτην εἶναι καὶ συναφιέναι ὑγρότητα λεπτήν, ποιεῖ δακρύνειν, ἐσθιομένου δὲ ἢ ἀναθυμίας διουσα . . . τὸ δὲ σκόροdon θερμὸν μὲν καὶ δριμύ ἐστι καὶ ὑγρότητα ἔχει, ἀλλ' οὐ ^γ γλίσχρον· διὸ οὐ ποιεῖ δακρύνειν.

23 Διὰ τί τὰ μύρτα ἐν τῇ χειρὶ θλιβέντα γλυκύτερα ^τ ἡμῖν δοκεῖ εἶναι τῶν μὴ τεθλιμμένων; ^η Ἡ καθάπερ καὶ αἱ ῥάγες τετρυνγμέναι τῶν βοτρυῶν γλυκύτεραί ^ε εἰσι τῶν ἀτρυγῆ-
 6 των; Ὑπὸ γὰρ τοῦ γλεύκου ὄντος ^τ φύσει ἡδέος αἱ μὲν τε-
 7 τρυνγμέναι ῥάγες ὥσπερ εἰκασιν ἡδυσμέναι (ἀνάπλεω γὰρ
 8 εἰσι καὶ ἔξωθεν), αἱ δ' ἐπὶ τῶν βοτρυῶν ^ν ἀνῆδυντοι. Ὁμοίως οὖν καὶ ἐπὶ τῶν μύρτων φύσει γλυκέων καὶ τὴν γλυκύτητα ἐχόντων ἐντός. Ὡσπερ αἱ ῥάγες ^ω οὖν, ὅταν ^κ θλιφθῇ, ^γ ἀνα-
 9 πίμπλαται ἀπὸ ^ζ τῆς ἐντὸς γλυκύτητος καὶ ἔξωθεν διαφαίνε-
 10 ται γλυκύτερα ὄντα.

24 Διὰ τί τῶν τε μύρτων τὰ ἐλάττω ἀπυρηνότερά ἐστι, καὶ ἐν τοῖς φοίνιξι καὶ ἐπὶ τῶν βοτρυῶν, ἔνθα δ' αἱ μικραὶ ῥάγες οὐκ ἔχουσιν ἢ ἐλάττους πυρήνας; ^η Ἡ διὰ τὸ ἀτελέστερα εἶναι οὐκ ἔχει ἀποκεκριμένον; Τέλος γὰρ ὁ πυρὴν ἔχει τὸ σπέρμα. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐλάττους εἰσίν, ὥς ὄντα παραφυσάδες καὶ ἀτελεῖ. ^α Καὶ ἦττον δὲ γλυκέα τῶν ἐχόντων πυρήνας· ἀπεπτότερα γὰρ ἐστίν, ἢ δὲ πέψις τελειώσις ἐστίν.

25 Διὰ τί τῶν περικαρπίων τὰ μὲν ^β πικρότερα τὰ πρὸς τὴν ρίζαν ἔχει, οἶον σίκυοι, τὰ δὲ πρὸς τὸ ἄκρον τὸ ἄνω, οἶον

^π ποιήσαι Κ^α. ^ο αὐτοῦ om. Κ^α. ^ρ ὥστε] ὅπερ Κ^α. ^γ γλίσχρην Χ^α. ^τ δοκεῖ ἡμῖν C^α, Y^α. ^ε εἰσι τῶν] εἰσιν ἢ Y^α. ^τ ἡδέος φύσει Χ^α, φύσει ἡδοῦς C^α, φύσει ἡδεῖς Y^α. ^ν ἀνῆδυστοι Χ^α. ^ω ὅταν οὖν C^α, Y^α. ^κ θλιφθῇ C^α. ^γ ἀναπίπλαται Y^α. ^ζ τοῦ Χ^α. ^α καὶ ante ἦττον om. C^α. ^β μικρότερα ἔχει τὰ πρὸς τὴν ρίζαν C^α, Y^α.

αἱ βάλανοι; *^Η ὅτι ^ε τῶν μὲν ταύτῃ ἄπεκτος ἡ τροφή διὰ τὸ ἐπιρρεῖν κατὰ τὴν ρίζαν ἀεί· τὰ δὲ ^δ ξηρὰ φύσει ἐστίν, ὥστε ἀπαγομένου τοῦ γλυκέος ἐκ τοῦ ἄκρου καὶ πεπεμμένου ἤδη ξηραίνεται, καὶ λείπεται τὸ πικρὸν ὥσπερ οἱ ἄλλες; Ξηραίνόμενον δὲ μᾶλλον πικρὸν γίνεται, καθάπερ ἐλαῖαι ^ε καὶ βάλανοι παλαιούμεναι πικραὶ γίνονται.

Διὰ τί ἔνια βλαστάνει οὐκ ἐν τῇ γῇ ὄντα ἀλλ' ἐκτετμη- 26 μένα, ^ε τὰ δὲ κείμενα, οἷον οἱ τῶν κρίνων καυλοὶ ^ε καὶ σκόροδα ^η καὶ κρόμμυνα; *^Η ὅτι ἔχουσι τροφήν ἅπαντα ἐν αὐτοῖς, ἀλλ' οὐκ ἐν ἀφωρισμένῳ τόπῳ οὐθὲν φυτόν; ^ι *^Η περιουσία οὖν ἐστὶ τῆς τροφῆς ἡ ποιούσα βλαστάνειν. Δῆλον δέ· καὶ ^α γὰρ καὶ αἱ σκίλλαι καὶ οἱ βολβοὶ ταυτὸ ποιοῦσιν. Αὖξεται ^δ ἕκαστον οὐ τῷ ἔχειν, ἀλλ' ὅταν ^κ πεφθῇ καὶ διανεμηθῇ. Ἐχει μὲν οὖν καὶ ἐμπροσθεν, αὖξεται δέ, ὅταν ἡ ὥρα ἔλθῃ ἐν ἣ τούτο γίνεται πεττούσης ὥρας, οἷον καὶ τὰ τῶν κροκοδείλων ὡά. Συνεχῆς δὲ οὐκέτι, ὅτι οὐκ ἐπιρρεῖ ἄλλη τροφή.

Διὰ τί ποτε τὰ σκόροδα καὶ τὰ κρόμμυνα ὅσῳ ἂν ξηρό- 27 τερα φυτεύηται, τοσοῦτ' βελτίω γίνεται, τὰ δὲ ἄλλα χείρω; *^Η ὅτι πάντα τὰ τοιαῦτα μάλιστα ὑγρασίας ἐστὶ πλήρη; Εὐκράτα οὖν γίνεται τοῦτον τὸν τρόπον φυτευθέντα. Καὶ ὅτι ἦττον σήπεται, ὅταν ^ι ξηρανθέντα φυτευθῇ.

Διὰ τί ποτε τὰ σκόροδα καὶ τὰ κρόμμυνα μόνα τῶν φυτῶν 28 ^μ κείμενα βλαστάνει; *^Η διότι ὑγρασίας ἐστὶ πλήρη καὶ τροφῆς; *^Η περιουσία οὖν ἐστὶ τῆς τροφῆς ἡ ποιούσα βλαστάνειν. Δῆλον δέ· καὶ γὰρ αἱ σκίλλαι καὶ ^ν οἱ βολβοὶ ταυτὸ ποιοῦσιν. Αὖξεται δέ, ὅταν ἡ ὥρα ἔλθῃ ἐκάστῳ.

Διὰ τί τὰ τῷ ψυχρῷ ὕδατι ἀρδόμενα γλυκύτερα ἢ τὰ 29 τῷ θερμῷ; Πότερον ὅτι ἐγκατακλειόμενον τὸ θερμὸν ἀλμυρώτερον, ὥσπερ καὶ τὸ ἀλμυρώτερον θερμότερον, τὸ δὲ γλυκὺ ἐναντίον, ὥσπερ ψυχρόν. Τροφή δὲ τοῖς λαχάνοις τὸ ὑγρόν, καὶ οἱ χυμοὶ ἐντεῦθεν.

^ε τῶν] τὰ C^a.Y^a. ^δ δὲ ὅτι ξηρὰ C^a.X^a.Y^a. ^ε καὶ om. C^a.Y^a.
^ε τὰ δὲ κείμενα om. C^a. ^ε καὶ σκόροδα om. C^a.Y^a. ^η καὶ ἅπαντα
κρόμμυνα X^a. ^ι ἡ ποιοῦσιν om. C^a.Y^a. ^κ πεφθῇ X^a. ^ι ξηρανθῇ ἡ
φυτευθῇ C^a.Y^a. ^μ βλαστάνει κείμενα C^a. ^ν οἱ om. X^a.

- 30 Διὰ τί τὰ σκόροδα ὄζει μᾶλλον ἐγκαυλοῦντα ἢ νέα ὄντα ;
 Ἡ ὅτι νέων μὲν ὄντων ἔτι πολὺ ὑγρὸν ἀλλότριον ἐνὸν ἀφαι-
 ρεῖται τὴν δύναμιν αὐτῶν ; Ὅταν δὲ πεπανθῇ, ἐκκεκριμένον
 ἤδη τούτου, τότε τὴν οἰκείαν ἔχει ὁδμήν. Αὕτη δὲ ἐστι
 φύσει. Ὅμοίως δὲ καὶ οἱ ἄλλοι καρποὶ οἱ πρόσφατοι
 ὄντες ὑδαρέστεροι. Διὸ καὶ τὰ κρόμνα ἦττον δριμέα τὰ
 νεώτερα.
- 31 Διὰ τί τῶν Ῥ μυρρινῶν μὲν μὴ τεταριχευμένων τὰ μύρτα
 ἀπορρεῖ μᾶλλον τῶν φύλλων, ταριχευομένων δὲ τῷ φύκει
 τὰ μὲν φύλλα ἀπορρεῖ, τὰ δὲ μύρτα οὐκ ἀπορρεῖ ; Ἡ ἀτα-
 ριχεύτων μὲν ὄντων οὕτως ἔχει διὰ τὴν φύσιν ; Ὅταν γὰρ
 πεπανθῇ, ἀπορρεῖν πέφυκε τὰ μύρτα. Τοῦτο δὲ οὐ συμβαί-
 νει ^κκειμένων, ἀλλὰ μόνον κωλύει ^ς ἡ ἱκμὰς τοῦ φύκου μετα-
 βάλλειν τὸ ἐν τῷ μύρτῳ ὑγρὸν. Τὰ δὲ φύλλα ἀποπίπτει
 τούναντίον αὐτῶν ξηραينوμένων, τὸ δὲ φύκος ξηραίνει ἀλμυ-
 ρὸν ὄν. Οὐ ταῦτό οὖν συμβαίνει ἐπὶ τε τῆς ^εμυρρίνης οὐσι
 καὶ κειμένοις τοῖς φύλλοις.
- 32 Διὰ τί οἱ ^νσίκυοι πέπονες ἄριστοι γίνονται ἐν τοῖς ἐλώ-
 δεσι πεδίοις, οὐσιν ἐνύγροις, οἷον περὶ Ὀρχομενὸν καὶ ἐν
 Αἰγύπτῳ ; Δοκεῖ δ' ἐνυδρὸς αὕτη ἡ χώρα εἶναι. Ἐστὶ δὲ
 τὰ ἐλώδη ἐνυδρὰ οἱ δὲ ^κσίκυοι αὐτοὶ ὑγρότεροι διὸ καὶ οἱ
 κηπαῖοι φαῦλοι εἰσίν. Πότερον ὅτι εἰς βάθος διὰ σκληρό-
 τητα τῆς γῆς ἀναγκάζονται φυτεύεσθαι ; Ἡ γὰρ πηλὴ δὴς
 καὶ πεδιάς μάλιστα γίνεται σκληρά, οἱ δὲ εἰς βάθος φυτευ-
 θέντες βελτίους. Ἡ διότι ξηρὰν δεῖ εἶναι τὴν γῆν διὰ τὸ
 αὐτὸ εἶναι ὑγρὸν φύσει ; Οὕτω γὰρ ἀντισπώμενον ἐπὶ τὸ
 μέσον ἤξει. Ἡ δὲ ἐλωδεστέρα μὲν βαθεῖα δὲ τροφήν ἴσχει
 καὶ διὰ τὸ βάθος τῆς γῆς καὶ διὰ τὸν τόπον, καὶ οὐχ ὑπερ-
 βάλλουσιν διὰ τὸ ξηραίνεσθαι τὴν γῆν πάλιν.
- 33 Διὰ τί τὸ πήγανον δυσώδεις τοὺς ἰδρῶτας ποιεῖ, καὶ ἔνια
 τῶν μύρων ; Ἡ ὅτι ὄσων ἐν τῇ ὁσμῇ βαρύντης ἐνὶ καὶ δριμύ-

ο οἱ post καὶ om. X^a. Ῥ μυρίνων C^a. q οὐ om. C^a. ^κ κείμενον
 X^a. ^ς ἡ om. C^a. Y^a. ^ε μυρίνης C^a. ^ν συκιοῖ C^a. ^ω ἔτι Y^a.
^κ σίκυες C^a. X^a. Y^a. ^γ αὐτὸν Y^a. ^z τὸ om. X^a.

της, ταῦτα κεραννύμενα ταῖς περιττωματικαῖς ὑγρότησι κα-
κωδεστέραν ποιεῖ τὴν ὁσμὴν;

Διὰ τί τὸ πῆγανον βασκανίας φασὶ φάρμακον εἶναι; ³⁴ Ἡ δὲ διότι βασκαίνεσθαι δοκοῦσι λάβρως ἐσθίοντες; Ἡ ὑφορώ-
μενοί τινες δυσχερείας καὶ περὶ τὰ προσφερόμενα ὑπόπτως
ἔχοντες; Ἐπιλέγουσι γοῦν, ὅταν τῆς αὐτῆς τραπέζης ἰδία τι
προσφέρωνται, μεταδιδόντες, “ἵνα μὴ βασκάνης με.” Ἀπαν-
τες ^a οὖν μετὰ ταραχῆς τῶν βρωμάτων προσοίσονται τὸ δι-
δόμενον ὑγρὸν ἢ σιτίον, ὑφ’ ὧν ἡ καταλαμβανομένων ἢ ^b ἀπε-
μουμένων μετεωρισθέντα τὰ σιτία συνεξέπεσε ^c καὶ τὰ πνεύ-
ματα ὑπὸ τῶν ^d ὑγρῶν πόνους καὶ στρόφους παρέχει. Τὸ
πῆγανον οὖν προεδεσθέν, θερμαντικὸν ὃν τῇ φύσει, ἡραίωσε
τὸ δεχόμενον ἀγγεῖον τὰ σιτία καὶ τὸ ἄλλο σῶμα. Διὸ
ἔξωθεν τὸ ἐγκαταλαμβανόμενον πνεῦμα συμβαίνει.

Διὰ τί ἡ ὀρίγανος ἐμβαλλομένη τῷ γλεύκει γλυκὺν ποιεῖ ³⁵
τὸν οἶνον; Ἐμβάλλονται δὲ δύο κοτύλαι εἰς τὸν ἀμφορέα.
Ἡ ὅτι ἐξαίρει δι’ ὧν ἡ αὐστηρότης γίνεται, τὸ ὕδατῶδες καὶ
τὸ τρυγῶδες ἀναδεχομένη τῇ ξηρότητι εἰς ^e αὐτήν; Σημεῖον ²
δὲ ὅτι ἐκ τούτων τὸ αὐστηρόν· οἱ γὰρ οἶνοι ἦττον μαλακοί,
ἐὰν ὕδωρ παραχθῇ, καὶ ἐὰν ἐν ³ τῇ τρυγί πλείω χρόνον
εἰσῇ τις. Καὶ ὅταν ποιῶσι γλυκὺ, ἡλιῶσι τὰς σταφυλὰς
πολὺν χρόνον, καὶ ὁ ἥλιος ἀφαιρεῖ τὸ ὕδατῶδες καὶ τὸ λοι-
πὸν συμπέττει. Ταῦτό δὲ τοῦτο ποιεῖ καὶ ἡ ^b ὀρίγανος·
ξηρὰ γὰρ καὶ θερμή, ὥστε εἰκότως διαμένει.

Διὰ τί αἱ μέλαιнай ¹ μυρρίнай πυκνοφυλλότεροί εἰσι τῶν ³⁶
λευκῶν μυρρινῶν; Ἡ ὅτι ἀγριώτεραι τὸ γένος; Σημεῖον
δὲ ὅτι γίνονται ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ ἥκιστα μεταβάλλουσιν
ὑπὸ τῆς ἐπιμελείας. Τὰ δὲ ^k ἄγρια πάντα πυκνοφυλλότερα·
διὰ γὰρ τὸ ἦττον πέττειν τὸν ^l καρπὸν εἰς τὰ φύλλα ἢ τροφή
τρέπεται.

^a γοῦν C^a.Y^a. ^b ἀποτεμουμένων C^a. ^c καὶ om. X^a. ^d ὑγρῶν
καὶ πόνους καὶ C^a.Y^a. ^e ὀρίγανος X^a. ^f αὐτήν Y^a. ^g τῷ X^a.Y^a.
^h ὀρίγανος X^a.Y^a, ὀριγανίς C^a. ⁱ μυρίнай C^a. ^k ἀργά C^a.Y^a. ^l καρ-
πὸν καὶ εἰς C^a.

ΚΑ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΑΛΦΙΤΑ ΚΑΙ ΜΑΖΑΝ ΚΑΙ ΤΑ ΟΜΟΙΑ.

Διὰ τί ἡ ^μ πτισάνη καὶ τὸ ἄλευρον ἐλαίου ἐπιχεομένου ^ν λευκότερα γίνεται; Καίτοι τὸ ἔλαιον πυρρὸν. Ἡ ὅτι πέφυκε μιγνύμενον τῷ ὑγρῷ ἀφρίζειν; Τοῦτο δὲ ἡ λευκότης. Ἡ δὲ μῖξις τρίψει καὶ κινήσει. Μίγνυται δὲ μᾶλλον τοῖς σωματικοῖς ἐν δὲ τοῖς ἐψήμασι τοῦτο συμβαίνει, διὸ καὶ λευκότερα ποιεῖ.

- 2 Διὰ τί ἡ ἐκ τοῦ πυροῦ τροφή μάλιστα ἀρμόττει τοῖς σώμασι καὶ μᾶλλον τρόφιμος ἢ ἡ ἐκ τῶν κριθῶν; Ἡ ὅτι μετρίαν ἔχει γλισχρότητα; Δεῖ δὲ τὴν τροφήν ἔχειν τοῦτο· προσφῶναι γὰρ δεῖ καὶ προσκολληθῆναι τῷ σώματι· οὐ αἷτιον τὸ γλίσχρον. Ἀλλὰ ψαθυρώτερον· διὸ αἱ τετριμμέναι σφόδρα μᾶζαι τροφιμώτεραι τῶν ἀτρίπτων.
- 3 Διὰ τί τῶν μὲν ἀλεύρων τὰ πρῶτα, τῶν δὲ ἀλφίτων τὰ τελευταῖα ^ρ λαμπρότερα; Ἡ διότι τὸ μὲν καπυρὸν ὃν περιθραύεται, τὸ ^q δὲ μαλακὸν ἐνθλίβεται; ^τ Λαμπρότερον δὲ ἐν ἀμφοτέροις τὸ ἐντός.
- 4 Διὰ τί οἱ ἄρτοι λευκότεροι φαίνονται ψυχροὶ ὄντες ἢ θερμοί; Ἡ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν τρόπον τινὰ καὶ τὸ ἔλαιον λευκότερον τοῦ προσφάτου τὸ παλαιόν; Αἷτιον γὰρ τῆς μελανίας τὸ ὕδωρ, τοῦτο δὲ ἐν ἀμφοτέροις πλείον προσφάτοις οὖσιν· χρονίζομένοις δὲ διὰ τὸ ἐξατμίζειν λείπεται ἔλαττον τὸ ἐπιπολῆς. Ἐξατμίζει δὲ τοῦ μὲν ἐλαίου ἢ ὁ χρόνος ἢ ὁ ἥλιος· ἐκ δὲ τῶν ἄρτων ψυχομένων τὸ θερμὸν ἐξίον ψυχρῶν μὲν ὄντων ἐξελήλυθεν, ἐν δὲ θερμοῖς οὖσιν ἔτι ἔνεστιν.
- 5 Διὰ τί οἱ ἀναλοι ἄρτοι πλείονα σταθμὸν ἔχουσι τῶν ἡλισμένων, τῶν ἀλῶν αὐτοῖς ἴσων ὑπαρχόντων; Εἰκὸς ^ς δὲ ἦν τούναντίον· οἱ γὰρ ἅλεις πρόσκεινται τε καὶ βαρύτεροι τοῦ ὕδατος εἰσιν. Ἡ ὅτι ξηραίνουν οἱ ἅλεις; Διὸ καὶ σώζεται ἄσηπτα τὰ ^τ τεταριχευμένα· ἀναλίσκεται γὰρ καὶ ^ν ξηραίνε-

^μ πτισάνη C^a.X^a. ^ν λευκότερον Y^a. ^ο ὅτι C^a. ^ρ λαμπρότερα C^a.
^q δὲ τὸ ἄλευρον μαλακὸν X^a. ^τ λαμπρότατον C^a.Y^a. ^ς δὲ] μὲν C^a.
^τ ταριχευόμενα C^a.Y^a. ^ν ἀναξηραίνεται X^a.Y^a.

ται τὸ ὑγρὸν ὑπ' αὐτῶν, ὃ σήπεται ὑπὸ τοῦ θερμοῦ. Καὶ α
ἐν τῷ ἄρτῳ οὖν ἀναλίσκεται τὸ ὑγρὸν ὑπὸ τοῦ ἀλός, καὶ
ἀποπνεῖ ἔξω. Διὸ καὶ οἱ ἔωλοι ἄρτοι κουφότεροί εἰσι τῶν
θερμῶν, ψυχρότεροι ὄντες. Ἐν ᾧ δὲ τοῖς μὴ ἡλισμένοις
τοῦτο τὸ ὑγρὸν *πλεῖον ἐνυπάρχον ποιεῖ βαρυτέρους αὐτοὺς.

Διὰ τί οἱ μὲν ψυχροὶ ἄρτοι ἂν βρεχθέντες ἀψωνται ἀλ- 6
λήλων, οὐ συνέχονται, οἱ δὲ θερμοί; Ἡ ὅτι οἱ μὲν ψυχροὶ
μετὰ τῆς ἀτμίδος ἀφιάσι τὸ ἐν αὐτοῖς γλίσχρον ὑγρὸν, οὐ
ἐξελθόντος οὐ κολλῶνται (τὸ γὰρ ὕδωρ ᾧ ἐβρέχθησαν, ψα-
θυρώτερόν ἐστιν), οἱ δὲ θερμοὶ ἔχουσιν τινα γλισχρότητα.
Ὅταν μὲν οὖν βεβρεγμένων *αὐτῶν ἡ ἀτμὶς ἐξίῃ, τὸ μὲν
θερμὸν διαπνεῖ διὰ λεπτότητα, τὸ δὲ κολλῶδες συνεξιὸν αὐτῷ
καὶ μιγνύμενον τῷ ὑγρῷ προσέρχεσθαι ποιεῖ ἐν αὐτοῖς.

Διὰ τί τῶν ἀλεύρων τὰ ἄλφιστα *λαμπρότερα ἐστὶ, τῶν 7
δὲ ἀλφίτων τὰ τελευταῖα; Ἡ ὅτι τὸ μὲν ἄλφιτον καπυρὸν
ὄν περιθραύεται, οἷον μάλιστα πάσχει πλείστον χρόνον κο-
πτόμενον, τὸ δὲ μαλακὸν καὶ λεπτὸν ἄλευρον, ὃ ἐστὶν ἐντὸς
τοῦ πυροῦ, ἐκθλίβεται πρῶτον. Λαμπρότατον δὲ ἐστὶν ἐν
ἀμφοτέροις τὸ ἐντός.

Διὰ τί ἡ μὲν μάζα ὅσῳ ἂν μᾶλλον τριφθῇ, ^bδυσδιαχωρη- 8
τοτέρα γίνεται, ὃ δὲ ἄρτος εὐδιαχωρητότερος; ^cἩ διὰ τὸ
τριφθῆναι σφόδρα τὸ σταῖς ^dμικρότερον γίνεται; Τὸ ^eδὲ
γλίσχρον τοιοῦτόν ἐστιν, ὑπὸ δὲ τοῦ πυρὸς πάντοθεν ἐξή-
ρηται τὸ ὑγρὸν τοῦ ἄρτου, ὥστε ψαθυρώτερον γίνεται τοῦ
ὑγροῦ ἐξαιρεθέντος ὅλως, ὅσῳ ἂν μᾶλλον τριφθῇ, διὰ τὸ ἐν
τῇ τρίψει ^fμικρομερέστερον γεγονέναι· τὸ δὲ ψαθυρὸν εὐ-
πεπτότερόν ἐστιν. Ἡ δὲ μάζα ὅσῳ ἂν μᾶλλον τριφθῇ, ¹
γλισχροτέρα γίνεται τοῦ ὑγροῦ μεμιγμένου· τὸ δὲ γλί-
σχρον οὐκ εὐδιαίρετον. Τὰ δὲ τοιαῦτα δύσπεπτά ἐστιν· δεῖ
γὰρ τὸ πεφθησόμενον διαιρεθῆναι εἰς μικρά.

^ω δὲ om. C^a.

* πλείστον ἐνυπάρχον βαρυτέρους αὐτοὺς ποιεῖ X^a.

† ἄρτοι ἀναβρεχθέντες ἀψωνται Y^a, ἄρτοι ἀναβρεχθέντες εἰ ἀψονται X^a.

* αὐτῶν om. X^a. ^a λαμπρότατα X^a.Y^a. ^b δυσχωρητοτέρα C^a. ^c ἡ

om. C^a. ^d μικρότερος Y^a. ^e δὲ γλ.] γὰρ γλ. C^a.Y^a. ^f μικροτερέ-
στερον C^a.

- 9 Διὰ τί ἡ μὲν μᾶζα τριβομένη ἐλάττων γίνεται, τὸ δὲ σταῖς μείζον; Ἡ ὅτι τὸ μὲν ἄλφειτον βρεχθὲν καὶ τριβόμενον συνίζει τῇ τοῦ ὑγροῦ κολλήσει διὰ τὸ ἄραιον εἶναι καὶ χονδρόν, τὸ δὲ ἄλευρον μετεωρίζεται διὰ τὸ πυκνὸν ἔχειν σφόδρα; Τὰ γὰρ πυκνὰ τριβόμενα θερμαίνεται, θερμαινόμενα δὲ καὶ πνευματούμενα μετεωρίζεται, καθάπερ ¹ καὶ ἡ σάρξ.
- 10 Διὰ τί δὲ πυρούμενον τὸ σταῖς μείζον γίνεται ἢ ἡ μᾶζα; Ἡ ὅτι ἔχει ὑγρὸν οὐ κεχωρισμένον, ὥστε ἐξίεναι θερμαινόμενον διὰ τὴν τρίψιν· ἐξ οὗ θερμαινόμενον πνεῦμα γίνεται, ἐκ δὲ τοῦ πλείονος ὑγροῦ ἀνάγκη γίνεσθαι πλείον πνεῦμα.
- 11 Διὰ τί τοῦ μέλιτος κολλητικώτερον ὄντος ἢ τοῦ ὕδατος, τὸ τῷ μελικράτῳ φυραθὲν ἄλευρον ψαθυρότερον ^κ γίνεται, ὅταν ἐψηθῇ ἢ ὀπτηθῇ, ¹ ἢ τὸ τῷ ὕδατι; Ἡ διότι τὸ μὲν ὑπὸ τοῦ πυρὸς πηγνυται καὶ συνίσταται, τὸ ὕδωρ, τὸ δὲ μέλι συνιστᾷ μὲν ἀλλ' ἐπιξηραίνει, διὸ μᾶλλον ψαθυρὸν ποιεῖ ἢ γὰρ ψαθυρότης ὑπὸ ξηρασίας γίνεται.
- 12 Διὰ τί οἱ ^μ διάπυροι ἄρτοι ψυχθέντες οὐ γίνονται σκληροί; Ἡ ὅτι ἔχει ^ν τινὰ ἐν αὐτῷ ὁ πυρὸς γλυκὺν καὶ γλίσχρον χυμόν, ὃς ὅστις αὐτοῦ ^ρ καθάπερ ψυχῇ; Σημεῖον δὲ ξηραίνόμενος μὲν γὰρ ὅλως κενούται, νοτιῶν δὲ ἐκφύεται.
- 2 Τοῦ οὖν χυμοῦ ⁴ τούτου ἐνυπάρχοντος καὶ ἐν τῷ αλεύρῳ καὶ μάλιστα τῷ καθαρωτάτῳ, σταιτὸς γενομένου τοῦ αλεύρου καὶ τριβομένου συμβαίνει αὐτό. Σημεῖον δὲ ἐφόμενον γὰρ διαχωρητικώτερον γίνεται. Ὀπτωμένου μὲν ^γ οὖν τὸ πρῶτον τοῦ ἄρτου, τὸ ψαθυρὸν καὶ ἐλαφρὸν τοῦ δὲ ὑγροῦ τοῦ ἐκ τοῦ ἄρτου ἀπατμίζει, καὶ τοῦ αλεύρου τὸ ⁸ ἀχυρωδέστατον ³ ἀποκαίεται. Ἐξαιρεθέντος δὲ καὶ τριβομένου πάλιν τῷ σταιτῷ, τό τε τοῦ αλεύρου λειότατον καὶ τοῦ ὑγροῦ γλισχρότατον ^τ λειπόμενα μίγνυται μᾶλλον ἑαυτοῖς, διὰ τε ^ν τὸ

ε ἄραιον Υ^α, ut solet. ^h σφόδρα εἶναι Χ^α.Υ^α. ⁱ καὶ om. Ca.
^k γίνεται ἢ ὅταν Χ^α. ¹ ἢ ante τὸ om. Χ^α. ^m διάπυροι Ca. ⁿ ἐν αὐτῷ
 τινὰ Κ^α.Ο^α. ^o ὅστις] τις Χ^α. ^p καθάπερ Κ^α.Ο^α. ⁴ τούτου] τοῦτ'
 Ca.Χ^α.Υ^α. ^γ οὖν om. Χ^α. ⁸ ἀχυρωδέστερον Ca. ^τ λειπόμενον Ca.Χ^α.
^v τὰ Ca.Χ^α.Υ^α.

τοιαῦτα καὶ μᾶλλον γεγενῆσθαι, καὶ διὰ τὴν πύρωσιν ^ω βαφῇ γὰρ ἢ μίξις αὐτῶν ^κ ὁμοία γίνεται, ὥστε ^γ γίνεσθαι τὸ ὕστερον τριφθέν σταῖς ὁμοιον τῷ ^ε ἐψομένῳ ἀλεύρῳ. Καὶ γὰρ ⁴ ἐκεῖνο, τριφθέντος τοῦ σταιτὸς καὶ λειφθέντος τοῦ λεπτοτάτου ἀλεύρου καὶ τοῦ γλισχροτάτου ὑγροῦ, ^α πυρωθέν κολλῶδες γίνεται καὶ ἀνεξίκμαστον· τό τε γὰρ γλίσχρον δυσδιαίρετον, καὶ τὸ πυκνὸν οὐθέν δι' αὐτοῦ προίεται. Ὑγρότατον οὖν τοῦτο, καὶ διὰ πυρὸς πάσχει ἄρτος διὰ τὰ εἰρημένα· ἔχων δὲ αἰεὶ ὑγρότητα οὐ γίνεται σκληρός.

Διὰ τί τῆς τροφῆς καὶ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς ὑγρᾶς ἐνίοις ¹³ δυνάμεθα πολὺν χρόνον χρῆσθαι, οἷον τῇ γινομένη τροφῇ ἐξ ἀλφίτων καὶ ἀλεύρων καὶ τοῖς οἴνοις τοῖς αὐστηροῖς καὶ ὕδατι, τοῖς δὲ οὐ δυνάμεθα, καὶ ταῦτα ^β ἡδίοσιν οὖσιν; ² Ἡ ὅτι τὰ μὲν ἐστὶ τῶν προσφερομένων ἐπιπολαστικά καὶ τρόφιμα, ὥστε καὶ ὅταν κενωθῶσι, τῆς πρώτης τροφῆς ἀναλωθείσης ἔτι ἔνεστιν ἐν τῷ σώματι πολλὴ δύναμις, ὡς μὲν πρὸς τὴν πρώτην ἐργασίαν τοῦ σώματος ^ο πεφθείσα, ὡς δὲ πρὸς τὸ τέλος καὶ τὴν ἐκ διαδοχῆς γινομένην ἀπεπτος; Τοιαῦτα δὲ ἐστὶ καὶ τῶν ἡδέων τὰ πλείστα. Τὰ μὲν γὰρ λιπαρὰ καὶ ³ γλυκεὰ καὶ πίονα ἡδιστα δοκεῖ εἶναι γενομένοις ἡμῖν, ταῦτα δὲ ἐστὶ πάντα τὰ τρόφιμα καὶ οὐκ ἀπεπτα καὶ ἐπιπολαστικά, ἐν ἧ ἂν ἧ ^δ διαφορᾷ· ὥστε ἔναυλον εἶναι τὴν δύναμιν, εἴαν τις αὐτῶν πληρωθῇ καὶ μὴ ταχὺ ^ο ἐκλείπῃ τὴν αἴσθησιν. Οὐ γὰρ μόνον ἐν τῇ κοιλίᾳ ἐνόντων γίνεται ἡ πλήρωσις, ἀλλὰ ¹ καὶ διαδοθείσης τῆς τροφῆς ἐν ἄλλοις μέρεσιν. ⁴ Ἡ οὐ μόνον τοῦτο αἴτιον, ἀλλὰ καὶ τὸ τῇ φύσει ἔνια σύμμετρα εἶναι καὶ οἰκεία ἡμῖν; Πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα διὰ τὸ κατὰ φύσιν εἶναι μᾶλλον προσίεται τὰ σώματα, τὰ δὲ παρὰ φύσιν ἥττον. Ἄλλα τε ἄλλη κράσει ἑαρμοττεῖ, οἷον τὸ μέλι ταῖς μελίτταις κατὰ φύσιν ἐστὶν ὥστε προσφέρεσθαι μόνον· καί-

^ω βαφῇ C^a. ^κ ὁμοία ante ἢ X^a, post μίξις Y^a. ^γ γενέσθαι X^a.
^ε ἐψομένῳ] ὑγρῷ C^a. ^α πυρωθέν καὶ κολλῶδες C^a. ^β ἡδιον codices.
^ο πεφθείσα X^a. ^δ διαφορᾷ C^a. ^ο ἐκλείπῃ X^a. ¹ καὶ om. C^a. ^ε ἑαρμοττεῖ X^a.

5 τοι ἄσθενεῖς ^h γέ εἰσι τὴν δύναμιν. Ὡστε δεῖ λείπειν τὸ ἀναλίσκόμενον, ἀλλ' εἶναι ἀνάλογον τὸ πλῆθος πρὸς τὴν ἰσχὺν τὴν ⁱ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ὥστε ὅσα τῶν ἡδέων τοιαυτά ἐστὶ, διὰ μὲν τὸ ἐν τῇ φύσει ἦττον ὑπάρχειν ἡδέα φαίνεται, ὀλίγον δὲ χρόνον· εἶτα ^k πληροὶ ταχύ. Τῶν δὲ κατὰ φύσιν αἰεὶ δέονται, ὥστε καὶ προσφερομένων συνεχῶς ^l δι' αὐτὰ οὐ τῶν ἡδίστων, ἀλλ' ἐτέρων ἦττον πληροῦνται.

- 14 Διὰ τί τὰ αὐτὰ συνεπιζομένοις τε ἡδέα φαίνεται καὶ λίαν συνεχῶς προσφερομένοις οὐχ ἡδέα; Τὸ δὲ ἔθος ἐστὶ τὸ πολλάκις καὶ συνεχῶς τι ποιεῖν. Ἡ ὅτι τὸ μὲν ἔθος ἔξιν δεκτικὴν τινος ἐν ἡμῖν ποιεῖ, ^m οὐ πλήρωσιν, τὸ δὲ συνεχῶς προσφέρεσθαι τι πληροὶ τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ καθάπερ αἷτιον; ⁿ Ἔστι γάρ ⁿ τι καὶ ἡ ἐπιθυμία. Αἱ μὲν οὖν ἔξεις γυμναζόμεναι αὐξοῦνται καὶ ἐπιδιδόασιν τὰ δὲ ἀγγεῖα σαττόμενα οὐδὲν μείζω γίνεται. Διόπερ τὸ μὲν ἔθος ὃν γυμνάσιον αὖξει τὴν δεκτικὴν ἔξιν· τὸ δὲ συνεχῶς προσφερόμενον σάττει μὲν καὶ πληροὶ τὴν ἐπιθυμίαν, ἥς πληρωθείσης οὐκέτι προσιέμεθα, αὖξει δὲ οὐθὲν αὐτὴν διὰ τὰ προειρημένα ἐπὶ ³ τῆς σάξεως. Ἔτι τὸ ^o ἔθος οὐ τῷ αἰεὶ ἡδύνει ἡδὺ ἐστὶ (λυπεῖ γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐάν τις συνεχῶς ποιῇ) ἀλλὰ ^p τῷ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔργου ἡδέως ἡμᾶς προσιέσθαι, καὶ πλείω χρόνον δύνασθαι ταῦτόν ποιεῖν ἢ ἀσυνήθεις ὄντας. Ἐν ^q οὖν ^q καὶ τοῦτο λυπεῖ ἡδὺ ὄν, ἐν ταῦτῳ καὶ τὰ ἄλλα ἡδέα. Συνεχῶς γὰρ γινόμενα ἢ προσφερόμενα ἀμφοτέρω λυπεῖ. Αἷτιον ^q δὲ τὸ μὴ ἀπείρους ἡμᾶς ἐν αὐτοῖς δυνάμεις ἔχειν τὰς δεκτικὰς καὶ ποιητικὰς, ἀλλὰ πεπερασμένας, αἱ ^r τυγχάνουσαι τοῦ συμμέτρου αὐταῖς (τοῦτο γὰρ συνεχῶς ἐστὶν αἰσθητὸν εἰς ἐπίδοσιν) αἱ μὲν πληροῦνται, αἱ δὲ ἀδυνατοῦσιν ἐνεργεῖν.
- 15 Διὰ τί τὸ μὲν σταῖς γίνεται τριβόμενον λευκόν, ἡ δὲ μᾶζα μελαντέρα; Πότερον ὅτι ξηραίνεται μᾶλλον τὸ ἐπιπολῆς

^h τε C^a.X^a.Y^a. ⁱ ὑπὸ C^a.Y^a. ^k πληροῦσι C^a. ^l διὰ τὰ Y^a.
^m οὐχὶ X^a. ⁿ τις C^a.Y^a. ^o ἔθος οὕτως (οὕτω Y^a.) ἂν εἰ ἡδύνει
C^a.X^a.Y^a. ^p τὸ C^a.X^a.Y^a. ^q δὲ διὰ τὸ C^a.Y^a. ^r τυγχάνουσι C^a.

ἐν τῷ ἀλφίτῳ, οἷον ἐν ὑγρῷ θερμόν, ^δ ποιεῖ τὴν λευκότητα; Ἡ διὰ τὸ πεπυρῶσθαι ἔλκει τὸ ὑγρὸν εἰς αὐτό, μεγαλομερέστερον ὄν.

Διὰ τί τὰ ἄλφιστα μᾶλλον τῷ ὕδατι ^ι συμμένει ^ν φυρόμενα 16 ἢ τῷ ἐλαίῳ, ὄντι γλισχροτέρῳ; Καίτοι κολλητικώτερον τὸ γλίσχρον, τὸ δὲ ἔλαιον τοῦ ὕδατος γλισχρότερον. Ἡ ὅτι λεπτότερον τὸ ὕδωρ, ὥστε εἰσέρχεται εἰς ἅπαν καὶ μαλακὰ ποιεῖ, συμφύεται ^ω τε μᾶλλον καὶ συνθλίβεται πρὸς ἄλληλα, καίτοι θλιβόμενα ^κ καὶ χωρὶς τῆς τρίψεως.

Διὰ τί οἱ ἄτριπτοι ἄρτοι καὶ οἱ σφόδρα τετριμμένοι ῥῆ- 17 γνυνται; Ἡ ὅτι οἱ μὲν ^α ἄτριπτοι διὰ τὸ ἀσύνδετοι εἶναι; Ἡ γὰρ τρίψις συνδεῖ ^α προωδοποιῶνται οὖν τὸ ῥηγνυθαι. Ἐτι ἀμιγῆς καὶ πολὺ ἔχουσι τὸ ὑγρὸν. Οἱ δὲ τετριμμένοι ^α σφόδρα λίαν εἰς ξηροὶ διὰ τὸ ὀλίγον ἔχειν ^β ὑγρὸν^ν θερμαινομένων γὰρ πάν ἐξέρχεται. Ὡστε ἄμφω διὰ τὸ πολὺ ὑγρὸν ἐξίναί ^γ ῥηγνυνται^ν πολὺ γὰρ ἐν μὲν τοῖς ἀτρίπτοις ἀπλῶς ἔνεστιν, ἐν δὲ τοῖς τετριμμένοις πρὸς τὸ ὑπόλοιπον.

Διὰ τί κουφότερον τὸ φύραμα γίνεται ἢ ἄμφω, τό ^ε τε 18 ὑγρὸν καὶ τὸ ἄλφιτον; Πότερον ὅτι μιγνυμένων πνεῦμα συγκατακλείεται; Ἡ ὅτι ὑπὸ τοῦ θερμοῦ τοῦ ἐν τοῖς ἀλφίτοις ἐξατμίζεται ^δ τοῦ ὕδατος, ὥστε ἔλαττον γίνεται τὸ μεμιγμένον; Ὁ δὲ ἀήρ, εἰ καὶ μίγνυται, οὐθὲν ἂν κουφότερον ^ε ποιῶι^ν ἔχει γὰρ βάρος καὶ ὁ ἀήρ ἐν τῷ ἀέρι.

Διὰ τί μετὰ τοῦ ἀλφίτου πινόμενον τὸ γάλα καὶ ὁ γλυκὺς 19 φαίνεται γλυκύτερα; Ἡ Πότερον παρὰ τὸ μὴ γλυκὺ μᾶλλον φαίνεται; Τὸ γὰρ ἄλφιτον οὐ γλυκὺ. Ἡ ὅτι ^ε ἐνδιατρίβει τὸ ἄλφιτον ἔχον γλυκύτητα, ὥστε ^β πλείονι χρόνῳ ἢ αἰσθησις.

Διὰ τί ἥττον ἄκρατον φαίνεται τὸ αὐτὸ πόμα μετὰ τοῦ 20

^δ ὅ] ὄν C^a, om. Y^a. ^ι συμβαίνει C^a. ^ν φυρόμενα Y^a. ^ω τε om. C^a. Y^a. ^κ καὶ om. C^a. ^γ ὅτι om. X^a. Y^a. ^α τριπτοὶ C^a. X^a. Y^a. ^α προωδοποιῶνται οὖν τῷ C^a. Y^a. ^β ὑγρὸν om. Y. ^ε τε om. C^a. ^δ τοῦ om. X^a. ^ε ποιῶ codices. ^ε πότερα X^a, πότερα οὖν C^a, πότερον οὖν Y^a. ^ε ἐνδιατρίβει C^a. ^β πλείω C^a, πλείω Y^a.

ἀλφίτου πινόμενον; Πότερον ἢ ὅτι κεράννυσιν ἄλλο ἔχον μετ' ἄλλου; Ἡ ὅτι ἀντιφράττει τῷ πόματι καὶ ἀφανίζει, ¹ἀντισπῶν εἰς αὐτό;

- 21 Διὰ τί ὁ χόνδρος πλείον ὕδωρ δέχεται ἢ οἱ πυροὶ ἐξ ὧν ὁ τοιοῦτος ἐγένετο χόνδρος; Ἡ ὅτι ἄλευρά πῶς ἐστὶν ὁ χόνδρος, τὰ δὲ ἄλευρα ^kπλείον δέχεται. Καὶ γὰρ γίνεται ὁ ὄγκος πλείων ἢ ὁ τῶν πυρῶν· σέσακται γὰρ καὶ τὰ ἐν τοῖς πυροῖς. Τὰ δὲ πλείω χωρεῖ πλείον. Καὶ τοῦτο καὶ ὅτι ἔχει θερμότητα καὶ τὰ ἄλευρα καὶ ὁ χόνδρος. Τὸ δὲ θερμὸν καὶ ἔλκει μᾶλλον τὸ ὑγρὸν, καὶ ἐξαναλίσκει ἐξατμίζον.
- 22 Διὰ τί τὸ ἄλευρον τριβόμενον μεῖζον πολὺ γίνεται ἢ τὸ ἀλφίτον κατὰ λόγον; Ἡ ὅτι τὸ μὲν πολὺ ὕδωρ δέχεται, τὸ δὲ ὀλίγον; ¹Διὰ τί δὲ δέχεται πλείον; Μᾶλλον γὰρ εἰκὸς τὸ ἀλφίτον· πεπύρωται γάρ, τὸ δὲ ἄπυρον· μᾶλλον δὲ ξηρὸν τὸ πεπυρωμένον. Ἡ διότι τριῖςιν μᾶλλον δέχεται τὸ ἄλευρον; Τούτου δὲ αἴτιον τὸ μικρομερέστερον εἶναι.
- ²Ὡσπερ οὖν ^mὅσα πλάσιόν ⁿἐστὶ δυνάμει τῇ μικρότητι, τοσαυταπλάσιον δέχεται τὸ ὕδωρ. ^oΚόλλη γὰρ χρήται τῷ ὕδατι, ὥσπερ καὶ Ἐμπεδοκλῆς μετήνεγκεν ἐν τοῖς Περσικοῖς· εἰπὼν

ἀλφίτον ὕδατι κολλήσας.

Καὶ ἀναλίσκει πολὺ διὰ τοῦτο.

- 23 Διὰ τί δὲ καὶ πεπυρωμένον τὸ σταῖς μεῖζον γίνεται ἢ ἡ μᾶζα; Ἡ ὅτι ἔχει ὑγρὸν οὐ κεχωρισμένον, ὥστε ἐξίεναι θερμαινόμενον, οὐ πνεῦμα γινόμενον, καὶ οὐ δυνάμενον ἐξίεναι ὁμοίως καὶ ἐν τῇ μάζῃ διὰ τὴν πυκνότητά τοῦ σταϊτός; Πυκνὸν γὰρ τὸ ἐκ μικρομερεστέρων. Αἶρει ^pοὖν, καὶ ποιεῖ τὸν ὄγκον. Ἐτι δὲ καὶ πλείον ἔχει τὸ ὑγρὸν, ἐξ οὗ θερμαινόμενον πνεῦμα γίνεται· ^qἐκ δὲ τοῦ πλείονος ἀνάγκη γίνεσθαι πλείον.

- 24 Διὰ τί οἱ περὶ τὴν τῶν ^rσιτίων ἐργασίαν, οἱ μὲν περὶ τὰς

ⁱ ἀνασπῶν Y^a. ^k πλείω C^a. ^l διὰ τί] αἰτία Y^a. ^m ὅσα πλησίον C^a. X^a. Y^a. ⁿ δυνάμει ἐστὶ X^a. Y^a. ^o κόλλης X^a. ^p οὖν om. C^a. Y^a. ^q ἐκ τοῦ C^a, ἐκάστου Y^a. ^r σιτίων Y^a.

κριθᾶς ἄχρσοι γίνονται καὶ ἑκαταρροϊκοί, αἱ δὲ περὶ τοὺς πυρὸς εὐεκτικοί; Ἡ δὲ διότι εὐπεπτότερος ὁ πυρὸς τῆς κριθῆς, διόπερ καὶ αἱ ἀπόρροιαι;

Διὰ τί ὁ ἄρτος, εἰς μὲν τὸν ὀπτῶ, σκληρότερος γί- 25
νεται, εἰς δὲ τὸν χλιαίνῃ, ὑγρότερος ἄχρι τινός; Ἡ
ὅτι ὀπτωμένου αὐτοῦ τὸ ὑγρὸν ἐκπορεύεται; Σκληρότερος
οὖν γίνεται ἐπιθερμαινόμενου δὲ τὸ ὑγρὸν συσταθὲν διαχει-
ται ὑπὸ τοῦ πυρός, διὸ ὑγρότεροι γίνονται.

Διὰ τί τὰ μὲν ἄλευρα ὕψυχόμενα ἦττον σάπτεται, τὰ δὲ 26
ἄλφιστα μᾶλλον; Ἡ ὅτι τὰ μὲν μικρομερῇ οὐ διαλείπει
χώραν, καὶ τὰ βαρέα τῇ θλίψει τὰ πλείω ἐλάττω κατέχει
τὸ ἴσον; Τὰ μὲν οὖν ἄλφιστα ἀδρά ἐστίν. Ὑψυχόμενα οὖν
ἐλάττω γίνεται, ὥστε τὸ ἔλαττον συμπίεζι τὸ πλεόν. Τὰ
δὲ ἄλευρα ὑπάρχει μὲν μικρομερῇ ὄντα, ὥστε οὐ διὰ τοῦτο
ψύχεται, ἀλλ' ἵνα ἢ κουφότερα καὶ μὴ σάπτηται διὰ τὴν
θλίψιν βαρύτερον γὰρ φύσει τὸ ἄλευρον τοῦ ἀλφίτου
ἐστίν.

ΚΒ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΟΠΩΡΑΝ.

Διὰ τί τὴν ὀπώραν ὕστερον ἢ πρότερον φαγοῦσιν οὐκ
ἰσὺ ἀνάλογον τοῖς αὐτοῖς ὁ ὄγκος τῆς πληρώσεως γίνεται;
Ἡ ὅτι βαρυτέρα ἐστὶν ἡ ὀπώρα ἢ τῶν σιτίων πολὺ. Δηλοῖ
δὲ ἡ καὶ τὰ σῦκα, εἰς ὕστατα βρωθῇ· τελευταῖα γὰρ ἐμείται.
Ἐὰν μὲν οὖν πρῶτα, διὰ βάρος κάτω πορευόμενα εὐρυχωρίαν
ἄνω ποιεῖ, ὥστε ῥαδίως δέχεσθαι τὸν ὄγκον τῶν σιτίων.
Ἀνάπαλιν δὲ εἰσελθόντα τὰ σιτία, διὰ τὸ μὴ κάτω φέρε-
σθαι, ταχὺ τοῦ ἄνω κενοῦ προσλαμβάνει.

Διὰ τί τῶν γλυκέων ὄντων ὁμοιοτέρων ἡμῖν ἢ τῶν δρι- 2
μέων, θάπτον πληρούμεθα ὑπὸ τῶν γλυκέων; Εἰκὸς δὲ ἡ
ἦττον ὑπὸ γὰρ τῶν ὁμοίων ἦττον ἢ εἰκὸς πληροῦσθαι.
Ἡ ὅτι οὐχ ὁμοίως τό τε ἀγγεῖον πληροῦται ταχύ, ἐξ οὗ

ἄχρσοι Ca.Ya. ἑκαταρροϊκοί Ya, καταρροητικοί Ca.Xa. ὕψυχόμενα Ca. ἰσὺ ἀνάλογος Ca.Ya. ἢ παλὺ τῶν σιτίων Xa.Ya. γ καὶ om. Ca.Ya. ἢ ὁμοιομερῶν Ca. α ἢ om. Ca.Ya. β ἢ om. Ya.

πληρούμεθα, καὶ τὸ τρεφόμενον, ἀλλ' ἐνίοτε ἡ μὲν ^εκοιλία πλήρης ἐστίν, οἷον τῶν διψώντων, τὸ δὲ δίψος οὐδὲν ἡττόν ²ἐστίν. Οὐ γὰρ τῷ ταύτην εἶναι πλήρη πανόμεθα διψῶντες, ἀλλὰ τῷ ἕκαστον τῶν τοῦ σώματος τὸ ^δαὐτῷ οἰκείον ἐσπα-
κέναι, καὶ ὅταν ἐκεῖνα ^εἀπολάβῃ ἱκανῶς, τότε πανόμεθα δι-
ψῶντες. Καὶ πεινῶντες δὲ ὡσαύτως.

- 3 Διὰ τί θάττον πληρούμεθα ἀπὸ τῶν γλυκέων ἢ ἀπὸ τῶν δριμέων; ^αἩ ὅτι θάττον πανόμεθα ἐπιθυμῶντες τῶν γλυ-
κέων; ^βἩ ὡς μὲν ἡ κοιλία πληροῦται, οὕτω καὶ ἡμεῖς ὑπὸ
τῶν γλυκέων; Οὐχ ὁμολογεῖται ὅτι δὲ ἡ ἐπιθυμία θάττον
²ὑπ' αὐτῶν πληροῦται, τοῦτ' ἂν εἴη λεκτέον. ^γἩ ὅτι ἡ μὲν
ἐπιθυμία ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν ἔστι μὲν ἔνδεια, καὶ ὅταν μηκέτι
ἔχωμεν τροφήν ἢ ὀλίγην; Τὰ μὲν οὖν δριμέα οὐκ ^δἔστι
τρόφιμα, ἀλλὰ τροφήν μὲν ὀλίγην ἔχει, τὸ δὲ περίττωμα
πολύ. Εἰκότως οὖν πολλὰ ταῦτα ζητοῦμεν ἐσθίειν, καὶ οὐκ
ἐμπιπλάμεθα αὐτῶν τὴν ἐπιθυμίαν, διὰ τὸ ἔτι προσδεῖσθαι
³τροφῆς, ταῦτα δὲ μὴ ἔχειν τροφήν. Τὰ δὲ γλυκέα ἅπαντά
ἐστι τροφή, καὶ ἀπὸ μικρῶν τοιούτων πολλὴν λαμβάνει τὸ
σῶμα. Ὅταν οὖν ^δἀπολάβῃ πολλὴν τροφήν, οὐκέτι ^εδύ-
ναται ἐσθίειν διὰ τὸ μὴ ὑποφέρειν. Εἰκότως οὖν θάττον
ὑπὸ τῶν γλυκέων πληρούμεθα.

- 4 Διὰ τί τὰ περικάρπια καὶ τὰ κρέα, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἐν
τοῖς ἀσχοῖς ἄσηπτα γίνεται, ὅταν σφόδρα φνσηθῶσι, καὶ τὰ
ἐν τοῖς ἀκριβῶς ^απεριπωματιζομένοις ὡσαύτως; ^βἩ διότι
σῆπεται μὲν κινούμενα πάντα, τὰ δὲ πλήρη ἀκίνητα· ἀδύνα-
τον γὰρ ἄνευ κενοῦ κινηθῆναι, ταῦτα δὲ πλήρη.

- 5 Διὰ τί μετὰ τὰ σαπρὰ τῶν περικαρπίων ὁ οἶνος πικρὸς
φαίνεται πινόμενος; ^αἩ ὅτι τὴν πικρότητα ἔχει ἡ σα-
πρότης ἢ τοιαύτη; Τὸ ^βοὖν ἐπιμένον ἐπὶ τῇ γλώττῃ, μιγνύ-
μενον τῷ ^γπόματι καὶ διαχεόμενον, πικρὸν ποιεῖ τὸ πόμα.

^ε κοινωνία C^a. ^δ αὐτὸ C^a. ^ε ἀπολαύη C^a.X^a. ^β ἢ om. C^a.X^a.Y^a.
^γ ἢ om. C^a.Y^a. ^δ ἔτι X^a. ^ε ἀπολαύη X^a. ^κ δύναται C^a.Y^a.
¹ περιπωματιζομένοις X^a, περιττωματιζομένοις Y^a. ^μ ἢ om. X^a. ^ν οὖν
ἐπὶ μὲν τῇ γλώσσῃ C^a. ^ο πόματι Y^a.

Αὐτὸ δὲ καθ' αὐτὸ ἦττον φαίνεται ἐσθιόμενον διὰ τὸ πολλῶν ἄπτεσθαι καὶ εἰς μικρὰ διανεμεῖσθαι τὸν τοιοῦτον χυμόν.

Διὰ τί τὰ τραγήματα ἐδεστέον; Ἡ ἔνεκα τοῦ πιεῖν ἰκα- 6
νόν; Οὐ γὰρ μόνον ποτέον τῆς δίψης χάριν τῆς ἐπὶ τοῖς
σιτίοις, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸ σιτίον.

Διὰ τί τὰ ὀπτὰ κάρνα ψυχθέντα χεῖρω γίνεται, καὶ ὁ 7
ἄρτος δὲ καὶ ὁ βάλανος καὶ πολλὰ τῶν τοιούτων, θερμαν-
θέντα δὲ πάλιν βελτίω; Ἡ διότι ψυχθέντος μὲν πέπηγεν
ὁ ῥ' χυμός, ἀναχλιανθέντος δὲ πάλιν χεῖται; Ἡ δὲ ἡδονὴ
γίνεται διὰ τὸν χυμόν.

Διὰ τί ἐπὶ τῇ ἀπολαύσει τῆς ὀπώρας, οἶον σύκων καὶ τῶν 8
τοιούτων, ἢ οἶνον ἄκρατον δεῖ ἐπιπίνειν ἢ ὕδωρ; Ταῦτα δὲ
ἐναντία. Ἡ ὅτι ἡ ὀπώρα καὶ θερμὴ ἐστὶ καὶ ὑγρὰ διὰ τὴν
γένεσιν; Ἐχει γὰρ πολὺ πῦρ καὶ ὑγρότητα, ὥστε διὰ μὲν
τὸ πῦρ οἶον ζέσιν ποιεῖ ὁ χυμὸς εἴσω, ὅπερ ἔξω τὸ γλεῦκος
ποιεῖ. Ἡττον δὲ ἔχει δύναμιν καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἀκρόδρυα.
Τὸ δὲ τῆς ὑγρότητος πληθος ἀπεψίαν ποιεῖ. Τὸ μὲν οὖν 1
ὕδωρ διὰ τὴν ψυχρότητα σβεννύει τὴν ζέσιν, ὁ δὲ οἶνος διὰ
τὴν θερμότητα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὥσπερ γὰρ πῦρ ἐνίστε πυ-
ρός, εἰς ἣ ἔλαττον, ἀφαιρεῖται τὴν ἰσχύν. Μᾶλλον δὲ τῇ
θερμότητι πεπτικός ἐστὶ τῆς ὑγρότητος, καὶ διὰ βάρους 2 κα-
τακρατεῖ τὸν τῆς ζέσεως ἐπιπολασμόν.

Διὰ τί τῶν ἰσχάδων γλυκύταται αἱ δίχα ἐσχισμέναι, οὔτε 9
δὲ αἱ πολυσχιδεῖς 3 οὔτε αἱ ἀσχιδεῖς; Ἡ διότι ἐκ μὲν τῶν
πολυσχιδῶν διαπέπνευκε καὶ ἐξίκμακε μετὰ τοῦ ὑγροῦ τὸ
4 πλείστον τοῦ γλυκέος, ἐν δὲ ταῖς μεμυκνίαις πολὺ τὸ ὕδα-
τῶδες ἐστὶ διὰ τὸ μὴ 5 ἡτμικέναι. Αἱ δ' ἐσχισμέναι μὲν, μὴ
6 εἰς 7 πολλὰ δέ, ἀμφοτέρων τούτων ἐκτός εἰσι τῶν παθη-
μάτων.

ῥ θυμός, ἀναχλιανθέντος δὲ χεῖται C^a. 9 κρατεῖ C^a. 1 τῶν τῆς ζέσεως
ἐπιπολασμών X^a. 2 οὔτε αἱ] οὐδέ αἱ C^a. Y^a. 3 ἢ om. C^a. 4 πλείον
C^a. Y^a. 5 ἡτμικέναι C^a. Y^a, ἰτμικέναι X^a. 6 εἰς om. C^a. Y^a.

- 10 Διὰ τί ταῖς καμίνους ὕξηραίνόμενα ^z τὰ σῦκα σκληρότερα γίνεται, ἐὰν ψυχθῇ ἐν τῇ καμίνῳ, ἢ ἂν ἐξαιρεθέντα ψυχθῇ; ^a Ἡ ὅτι ἐν μὲν τῇ καμίνῳ ἐξατμίζει πᾶν τὸ ὑγρὸν ὑπὸ τοῦ θερμοῦ, ἔξω δὲ περιεστικῶς ^a ὁ ἀήρ ψύχων κωλύει τὸ ὑγρὸν ἐξίέναι καὶ συνίστασθαι; Μᾶλλον γὰρ ^b ἐξατμίζει. ^v Ἔστι δὲ τὰ μὲν ξηρὰ σκληρά, τὰ δὲ ὑγρὰ μαλακά.
- 11 Διὰ τί παρὰ τὰ στρυφνὰ ὁ οἶνος καὶ τὸ ὕδωρ φαίνεται γλυκύτερα, οἶον ἐάν τις βαλάνους ἢ μύρτα ἢ τι τῶν τοιοῦτων διατράγῃ; ^a Ἡ εἰκότως, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων; Πᾶν γὰρ τὸ αὐτὸ παρὰ τὸ ἐναντίον μᾶλλον φαίνεται, οἱ δὲ τῶν ^a ἐναντίων χυμοὶ ἀντικείμενοί πῶς εἰσιν. ^a Ἡ ὅτι, καθάπερ ἐπὶ τῶν βαπτομένων, ὑπὸ τῶν στρυφνῶν ἢ γλῶττα προδιεργάζεται καὶ τοὺς πόρους ἀνοίγεται, ὥστε μᾶλλον ^c διέναι τὸ γλυκύ; Καὶ γὰρ τὰ βαπτόμενα τούτου ἕνεκεν προβρέχουσιν ἐν τοῖς στρυφνοῖς, τῷ διεργασθὲν μᾶλλον δέχεσθαι τὴν βαφήν.
- 12 Διὰ τί τὰ γλυκέα ἡττὸν δοκεῖ γλυκέα εἶναι θερμὰ ὄντα ἢ ὅταν ψυχθῇ; Πότερον ὅτι ἅμα δύο αἰσθήσεις γίνονται ἀμφοῖν, ὥστε ἡ τοῦ θερμοῦ ἐκκρούει τὴν ἐτέραν; ^a Ἡ ὅτι καὶ τὸ γλεῦκος θερμόν ὥσπερ οὖν πῦρ γίνεται ἐπὶ πῦρ. Καλύει οὖν ἡ θερμότης. ^d ^a Ἡ ὅτι τὸ πῦρ ἀφαιρεῖται τὰς δυνάμεις ἀπάντων διὰ τὸ κινητικὸν εἶναι. ^e Ἐγγυτέρω οὖν ^f τοῦ μεταβάλλειν ἐστὶ θερμὰ ὄντα, ἀποψυχθέντα δὲ ἔστηκεν.
- 13 Διὰ τί ποτε τὰ ἄχυρα τὰ μὲν σκληρὰ πέττει, τὰ δὲ πεπεμμένα οὐ σήπει; ^a Ἡ ὅτι τὰ ἄχυρα θερμόν τε καὶ ὀλκὸν ἐστίν; Τῇ μὲν οὖν θερμότητι πέττει, τῷ δὲ ὀλκὸν εἶναι τὸν ἰχώρα τὸν σηπόμενον δέχεται, διὸ οὐ σήπει.
- 14 Διὰ τί τὰ σῦκα μαλακὰ καὶ γλυκέα ὄντα λυμαίνεται τοὺς ὀδόντας; ^a Ἡ διὰ ^e τὴν γλισχρότητα προσέρχεται τοῖς οὖλοις, καὶ παρεμπίπτει ^h διὰ τῶν ὀδόντων εἰς τὰ διὰ μέσου ^y ψυχόμενα ^{Ca.Xa.Ya}. ^z τὰ om. ^{Ca.Ya}. ^a ὁ om. ^{Ca.Ya}. ^b ἀτμί-
ζει ^{Ca}. ^c διέναι ^{Xa}. ^d ἢ om. ^{Xa}. ^e ἐγγύτερον ^{Xa}. ^f τὸ ^{Ca.Ya}.
^e τὴν om. ^{Ca}. ^h διὰ τῶν] καὶ διὰ τῶν ^{Ca}.

διὰ τὸ μαλακὰ εἶναι, καὶ σῆψιν ποιεῖ ταχέως ἅτε θερμὰ ὄντα; Τάχα δὲ ἴσως καὶ διὰ τὴν σκληρότητα τῶν ¹κεγχραμίδων ἐν τῇ τούτων κατεργασίᾳ πονοῦσι ταχέως οἱ ὑδόντες.

ΚΓ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΤΟ ΑΛΜΥΡΟΝ ΥΔΩΡ ΚΑΙ ΘΑΛΑΤΤΑΝ.

Διὰ τί τὸ κύμα οὐκ ἐπιγελᾷ ἐν τοῖς βαθέσι πελάγεσιν ἀλλ' ἐν τοῖς μικροῖς καὶ βραχέσιν; Ἡ ὅτι τὸ μικρὸν ὑγρὸν φερόμενον μᾶλλον διαιρεῖται ὑπὸ τοῦ πνεύματος ἢ τὸ πολὺ;

Διὰ τί τὰ κύματα πρότερον φοιτᾷ ἐνίοτε τῶν ἀνέμων; 2 Ἡ ὅτι πρὸς τῇ ἀρχῇ τοῦ πνεύματος ἢ ^κθάλαττα ὥσθεισα πρώτη τὴν ἐχομένην αἰεὶ ταῦτόν ποιεῖ; Διόπερ οὔσης αὐτῆς συνεχοῦς καθάπερ μιᾷ πληγῇ συνεχεῖ πάσαις γίνεται. Τὸ δὲ ἐν ἐνὶ χρόνῳ γίνεται, ὥστε συμβαίνει τὴν τε πρώτην καὶ τὴν ἐσχάτην ¹ἅμα κινεῖσθαι. Ὁ δὲ ἀῆρ οὐ πάσχει τοῦτο, ὅτι οὗτ' ἐστὶν ἐν σῶμα συνεχές, τῷ πολλὰς πάντοθεν ἀντικρούσεις λαμβάνειν, αἱ πολλάκις κωλύουσι τὴν πρώτην καὶ νεανικωτάτην κίνησιν, τὴν τε θάλασσαν οὐ ποιοῦσι τοῦτο διὰ τὸ βαρυτέραν καὶ δυσκινήτοτέραν ^μαὐτοῦ εἶναι.

Διὰ τί τὰ πλοῖα γέμειν δοκεῖ μᾶλλον ἐν τῷ λιμένι ἢ ἐν 3 τῷ πελάγει, καὶ θεῖ δὲ θάττον ἐκ τῷ πελάγους πρὸς τὴν γῆν ἢ ἀπὸ τῆς γῆς ^νεἰς τὸ πέλαγος; Ἡ ὅτι τὸ πλεόν ὕδωρ ἀντερίδει μᾶλλον ἐκ τοῦ ὀλίγου, ἐν δὲ τῷ ὀλίγῳ δέδυκε, διὰ τὸ κρατεῖν αὐτοῦ μᾶλλον; Ὡθεῖ γὰρ ^οκάτω τὸ ὕδωρ ^ρἄνωθεν. Ἐν μὲν οὖν τῷ λιμένι ὀλίγη ἐστὶν ἡ θά- 2 λασσα, ἐν δὲ τῷ πελάγει βαθεία. Ὡστε καὶ ἄγειν πλεόν δόξει ἐν τῷ λιμένι καὶ κινήσεται χαλεπώτερον διὰ τὸ δαδύνειν μᾶλλον καὶ ἥττον ἀντερίδειν τὸ ὕδωρ. Ἐν τῷ πελάγει δὲ τὰναντία τούτων ἐστίν.

Διὰ τί, ὅταν ^ιτι ρίφθῃ εἰς τὴν ^ρθάλατταν κυμαίνουσιν, 4 οἶον ἢ ἄγκυρα, γαλήνη γίνεται; Ἡ διότι ἴσταται ἡ θάλαττα τῷ φερομένῳ, μεθ' οὗ ἀῆρ συγκαταφέρεται, ὅς ἐπ'

¹ κεγχραμίδων Χ^α. ^κ θάλασσα Χ^α. ¹ ἅμα καὶ κινεῖσθαι C^α. X^α. Y^α, ἅμα κενεῖσθαι ΓC. Y^α. ^μ εἶναι αὐτοῦ Χ^α. ^ν πρὸς Χ^α. ^ο κάτωθεν Y^α. ^ρ ἄνω C^α. Y^α, κάτωθεν Χ^α. ^ι τι om. C^α. X^α. Y^α. ^ρ θάλασσαν Χ^α. Y^α.

εὐθείας κάτω φερόμενος καὶ ἐνταῦθα ἐπισπασθεὶς συνεπισπᾶται τὸ ἐκ ^β πλαγίου κινοῦν τὴν θάλατταν; Ὁ δὲ κλύδων τῆς ^γ θαλάττης οὐκ ἄνωθεν κάτω γίνεται ἀλλ' ἐπικολῆς· οὐ λήξαντος γαλήνη γίνεται. Ἐτι συνιούσα ἡ θάλασσα εἰς τὰ διαστάντα τῷ φερομένῳ δίνην ποιεῖ. Ἡ δὲ δίνη κύκλῳ φέρεται. Ἐπεὶ δὲ ἡ εὐθεῖα τοῦ κύκλου ^γ κατὰ σημεῖον ἄπτεται, τὰ δὲ κύματα ^ω ἐπ' εὐθείας λοξῆς φέρεται, συμβαίνοι ἂν αὐτὰ τοῦ ἐξωτάτου τῆς δίνης ^γ κατὰ σημεῖον ἄπτεσθαι, διὰ τε τὰ εἰρημένα καὶ διὰ τὴν τῆς δίνης φοράν, ἥ προσιούσα ³ ἀπωθεῖται αὐτά. Ἀκύμου δὲ ὄντος τοῦ κατ' αὐτὴν τόπου, ² γαλήνην ἐν τῇ ῥῆξει αὐτῆς συμβαίνει γίνεσθαι, ὅτι συγκαταβὰς ^γ ὁ ἀῆρ τῷ ἐνεχθέντι κάτω, ἀναφερόμενος καὶ ὠθὼν ἄνω τὴν θάλατταν ² ὥσπερ πομφολυγοὶ αὐτὴν· ἡ γὰρ πομφόλυξ ὑγροῦ ὑπ' αἰέρος κάτωθεν ἀνωθουμένου ἐστίν. Πομφόλυξ δὲ πᾶσα λεία καὶ γαληνὸς ἐστίν. Σημεῖα δὲ τῶν εἰρημένων ἐστί· μετέωρος γὰρ ἡ κατὰ τὸ ἐνεχθὲν κάτω θάλαττα τῆς πέριξ γίνεται μικρὸν ὕστερον.

- 5 Διὰ τί ἐνίοτε πλοῖα θέοντα ἐν τῇ θαλάττῃ εὐδίας καταπίνεται καὶ ἀφανῆ γίνεται, ὥστε μὴδὲ ναυάγιον ἀναπλεῖν; Ἡ ὅταν ἀντρώδης τόπος ἐν τῇ ὑπὸ ² τὴν θάλατταν γῆ ῥαγῇ, ἅμα εἰς τὴν θάλατταν καὶ ἔσω ἀκολουθεῖ τῇ τοῦ πνεύματος φορᾷ; Ὁμοίως δὲ καὶ ^β πάντῃ φερομένη ^γ κύκλῳ φέρεται ² κάτω. Τοῦτο δ' ἔστι δῖνος. Τὰ δὲ περὶ ^δ Μεσσηνὴν ἐν τῷ πορθμῷ πάσχει μὲν τοῦτο διὰ τὸν ροῦν (γίνονται ^ε γὰρ αἱ δῖναι ὑπὸ τούτου) καὶ καταπίνεται εἰς βυθὸν διὰ ταῦτά τε, καὶ ^ς ὅτι θάλαττά ^ς τε βαθεῖα ^η καὶ γῆ ὕπαντρος μέχρι πόρρω. Φέρουσιν οὖν εἰς ταῦτα ἀποβιαζόμεναι αἱ δῖναι· διὸ ³ οὐκ ἀναπλεῖ αὐτόθι τὰ ναυάγια. Ὁ δὲ ροῦς γίνεται, ὅταν παυσαμένου τοῦ ^ι προτέρου ἀντιπνεύση ἐπὶ τῆς ^κ θαλάττης ρεούσης τῷ προτέρῳ πνεύματι, μάλιστα δὲ ὅταν ^ι νότος ἀν-

^β πελαγίου Y^a. ^γ θαλάσσης Y^a. ^γ utrobique κατὰ τὸ σημεῖον C^a.
^ω ὑπ' X^a. ² γαλήνη C^a. Y^a. ^γ ὁ om. X^a. Y^a. ² καθάπερ X^a. Y^a.
² τὴν om. C^a. ^β πᾶν τῇ X^a. ^γ κύκλον C^a. Y^a. ^δ μέσσην X^a. Y^a.
^ε γὰρ] δὲ C^a. ^ς ὅτι ἡ θ. C^a. Y^a. ^ς βαθεῖα τε C^a. X^a. Y^a. ^η καὶ ἡ γῆ C^a. Y^a. ^ι πρότερον Y^a, πρότερον C^a. ^κ θαλάσσης X^a. Y^a. ^ι νότος C^a.

τιπνεύση. Ἀντιπνέοντα γὰρ ἀλλήλοις τὰ ρεύματα παρεκ-
θλίβεται ὥσπερ ἐν τοῖς ποταμοῖς, καὶ γίνονται αἱ δῖναι.
Φέρεται δὲ ἐλιττομένη ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως ἄνωθεν ἰσχυρὰ 4
οὔσα. Ἐπεὶ οὖν εἰς πλάγιον οὐκ ἔστιν ὁρμᾶν (ἀντωθεῖται
γὰρ ὑπ' ἀλλήλων), ἀνάγκη εἰς βάθος ὠθεῖσθαι, ὥστε καὶ ὁ
ἂν ληφθῇ ὑπὸ τῆς δίνης, ἀνάγκη συγκαταφέρεσθαι. Διὸ
ἡ ἀνάσιμα τὰ πλοῖα ποιοῦνται· ἥδη γὰρ ὀρθόν ποτε μνη-
μονεύεται καταποθέν.

Διὰ τί ἡ θάλαττα λευκότερα ἢ ἐν τῷ Πόντῳ ἢ ἢ ἐν 6
τῷ Ὀ Αἰγαίῳ; Πότερον διὰ τὴν ἀνάκλασιν τῆς ὄψεως τὴν
γινομένην ἀπὸ τῆς θαλάττης εἰς τὸν αέρα; Ὁ μὲν γὰρ περὶ
τὸν Πόντον ἀὴρ παχὺς καὶ λευκός, ὥστε καὶ τῆς Ὁ θαλάττης
ἡ ἐπιφάνεια τοιαύτη φαίνεται, ὁ δὲ ἐν τῷ Αἰγαίῳ κυανούς
διὰ τὸ μέχρι πόρρω εἶναι καθαρός, ὥστε καὶ ἡ θάλαττα
ἀντανγούσα τοιαύτη φαίνεται. Ἡ ὅτι πᾶσαι αἱ λίμναι 2
λευκότεραι τῆς θαλάττης; Ὁ δὲ Πόντος ἐστὶ λιμνώδης διὰ
τὸ πολλοὺς ποταμοὺς εἰς αὐτὸν ρεῖν. Αἱ δὲ λίμναι διαλευ-
κότεραι τῆς θαλάττης καὶ τῶν ποταμῶν· γράφουσι 4 γοῦν οἱ
γραφεῖς τοὺς μὲν ποταμοὺς ὠχρούς, τὴν δὲ θάλατταν 1 κυ-
ναεάν. Ἡ ὅτι διὰ μὲν τοῦ 3 ποτίμου διέρχεται ταχὺ ἡ ὄψις, 3
καὶ οὐκ ἀνακλᾶται πρὸς τὸν αέρα, ἀπὸ δὲ τῆς θαλάσσης
οὔ; Οὔτ' ἄνω 1 ἀνακλᾶται διὰ τὸ μὴ λείον εἶναι τὸ ὕδωρ·
κάτω δὲ ἀποκάμνει βαδίζουσα· διὸ μέλαινα φαίνεται. Ἐν
δὲ τοῖς λιμνώδεσιν ἐπιπολῆς ὄντος τοῦ ποτίμου, κάτω δὲ τοῦ
ἀλμυροῦ, οὐ διέρχεται, ἀλλ' ἀνακλᾶται πρὸς τὴν αὐγὴν· διὸ
φαίνεται λευκὴ ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς.

Διὰ τί ἡ θάλαττα τοῦ ποτίμου ὕδατος 7 ἥττον ψυχρά, 7
καὶ τὰ ἀλυκὰ τῶν γλυκέων; Πότερον ὅτι πυκνότερον ἢ
θάλαττα καὶ μᾶλλον σῶμα; Τὰ δὲ τοιαῦτα ἥττον ψύχε-
ται, 7 ὥσπερ καὶ θερμαίνεται μᾶλλον· σωστικωτέρα γὰρ τοῦ
θερμοῦ διὰ τὴν πυκνότητα. Ἡ ὅτι λιπαρωτέρα ἢ θάλαττα; 2

ἡ ἀνάσιμα C^a. ἢ ἢ post ἢ om. X^a. ὁ αἰγέω C^a. Y^a, αἰγιαλῷ Q. K^a. s.
P θαλάσσης Y^a. 4 οὖν C^a. K^a. 1 κυαναίαν C^a. 3 ποτίμου οὐ δ. X^a.
1 κλᾶται C^a. 7 ἥττων C^a. Y^a. 7 ὥστε C^a.

Διὸ ^zκαὶ οὐ σβέννυνσι τὴν φλόγα. Ὅμοίως ^γδὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Τὸ δὲ λιπαρώτερον θερμότερον. Ἡ ὅτι γῆς πολὺ ἔχει, ὥστε ξηρότερον; Τὸ δὲ ξηρότερον θερμότερον.

8 Διὰ τί ἡ θάλαττα εὐδιοπτοτέρα τοῦ ποτίμου, παχυτέρα οὖσα; Λεπτότερον γὰρ τὸ πότιμον τοῦ ἀλμυροῦ. Ἡ οὐ τὸ λεπτόν αἴτιον, ἀλλ' εὐθυμῖαι τῶν πόρων πλείσται καὶ μέγισταί εἰσιν; Τὸ μὲν οὖν πότιμον ^zπυκνὸν διὰ ^aλεπτομέρειάν ἐστι, τὸ δὲ ἀλμυρὸν μεγάλα ἔχει τὰ διάκενα. Ἡ ὅτι καθαρώτερον ἡ θάλαττα; Γῆ μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν, ἡ δὲ ἄμμος βαρεῖα οὖσα υφίσταται. Τὰ δὲ πότιμα γεώδη. Αὕτη δὲ ἐν τῇ μεταξὺ φερομένη ἀναβολοῦται ταχύ.

9 Διὰ τί ἐν τοῖς βορείοις εὐδιοπτοτέρα ^bἡ θάλαττα ἢ ἐν τοῖς νοτίοις; Ἡ ὅτι ἐν τῇ γαλήνῃ χρῶμα ἔχει ἡ θάλαττα; Λιπαρὰν γὰρ ^cἐνεσθιν ἐν τῇ ἀλμυρῇ χυμῷ. Σημεῖον δὲ ^zἐκκρίνεται γὰρ ἔλαιον ἐν ταῖς ἀλέαις. Εὐδίας οὖν οὐσης καὶ ἀλειονότερας τῆς θαλάττης διὰ κορυφήν, ἐπανθεῖ ἄνω ὁ τοιοῦτος χυμὸς. Τοῖς δὲ βορείοις ἦπτον διὰ τὸ ψύχος. ^dἜστι δὲ τὸ ὕδωρ εὐδιοπτότερον τοῦ ἐλαίου τὸ γὰρ ἔλαιον χρῶμα ἔχει, τὸ δὲ ὕδωρ ἄχροον παρεμφαινόμενον σαφεστέραν ποιεῖ τὴν ἔμφασιν.

10 Διὰ τί λουσάμενοι τῇ θαλάττῃ θάπτων ξηραίνονται, βαρύτερα ^eοὔσῃ ^fτῶν ποτίμων; Ἡ ὅτι παχυτέρα καὶ γεώδης ἡ θάλαττα; Ὀλίγον οὖν ἔχουσα τὸ ὑγρὸν ξηραίνεται θάπτων.

11 Διὰ τί τὰ κύματα ἀνεμώδη; Ἡ ὅτι σημεία ἐστὶ πνεύματος ἐσομένου; Ἔστι γὰρ τὸ πνεῦμα σύγκωσις ἀέρος. Ἡ διὰ τὸ αἰεὶ προωθεῖσθαι γίνεται; Προωθεί δὲ οὐ συνεχές πῶς ἐν τῷ πνεύματι, ἀλλὰ ἀρχόμενον. Τὸ μὲν δὴ πρῶτον ὥσπερ προεμαράνθη, ἄλλο δὲ τοῦτο προέωσε καὶ ἄλλην πυκνότητα ἤγαγεν καὶ ἀπεμαράνθη. Ὡστε δῆλον, ὅταν ἤδη τὸ προω-

^z καὶ om. Ca. ^γ δὲ om. Ca. Ya. ^z πυκνὸν om. Ca. ^a λεπτομέρειαν Ca. ^b ἢ om. Ya. ^c ἐστὶν Ca. ^d ἔσται Ca. ^e οὖσα Ca. ^f τῷ ποτίμῳ Ca. Xa. Ya.

θούμενον παρῇ, ὅτι ἤξει καὶ τὸ κινεῖν ἀρχόμενόν γὰρ τοῦτο ποιεῖ.

Διὰ τί τὸ κύμα προεκπίπτει τοῦ πνεύματος; Ἡ ὅτι οὐχ 12
ἅμα παύεται τὸ πνεῦμα [τὸ] πνέον καὶ ἡ θάλαττα κυ-
μαίνουσα, ἀλλ' ὕστερον ἢ θάλαττα, ἐνδέχεται τὸ κινῆσαν
πνεῦμα φθαρῆναι πρὸ τοῦ γενέσθαι αἰσθητόν. Ὡστε οὐ
πρότερον τὸ κύμα πνεύματος, ἀλλὰ τὸ μὲν λανθάνει τὸ δὲ
οὐ. Ἡ οὐχὶ τὰ πνεύματα ἅμα πανταχοῦ πνεῖ, ἀλλ' ὅθεν ἡ 2
ἀρχὴ πρότερον; Ἄμα δὲ πνεῖ καὶ τὴν πλησίον θάλατταν
κιεῖ, αὕτη δὲ τὴν ἐχομένην καὶ οὕτως ἂν ἐνδέχοιτο πρό-
τερον τὸ κύμα ἐκπίπτειν. Ὑπὸ γὰρ τῆς θαλάσσης καὶ
οὐχ ὑπὸ τοῦ πνεύματος ἡ κίνησις ἢ θάττων τοῦ ἀέρος ἢ τῆς
θαλάττης.

Διὰ τί ἐν τῇ θαλάττῃ μᾶλλον νεῖν β δύνανται ἢ ἐν τοῖς 13
ποταμοῖς; Ἡ ὅτι ὁ κέων αἰεὶ ἐπιστηριζόμενος ἐν τῷ ὕδατι
νεῖ, ἐν δὲ τῷ σωματωδεστέρῳ μᾶλλον ἀποστηρίζεσθαι δυ-
νάμεθα, ἢ σωματωδέστερον δὲ ἐστὶ τὸ θαλάττιον ὕδωρ τοῦ
ποταμίου· παχύτερον γὰρ ἐστὶ καὶ μᾶλλον ἀντεραῖδεν δυ-
νάμενον.

Διὰ τί ποτε ἐν τῇ θαλάττῃ πλείω χρόνον διατελεῖν δύ- 14
νάνται ἢ ἐν τῷ ποταμῷ; Ἡ διότι τὸ ποτάμιον ὕδωρ λεπτὸν
ἐστίν; Μᾶλλον ἰ οὖν κ παρεισδυόμενον πνίγει.

Διὰ τί ἡ μὲν θάλαττα κάεται, τὸ δὲ ὕδωρ οὐ; Ἡ κάεται 15
μὲν κακεῖνο, ἡ δὲ θάλαττα ἥττον σβέννυσσι τὸ πῦρ διὰ τὸ
λιπαρωτέρα εἶναι; Σημεῖον δὲ ὅτι λιπαρωτέρα· ἀπὸ γὰρ
τῶν ἀλῶν ἔλαιον ἀφαιρεῖται. Ἡ καὶ ἥττον δύνανται αἱ 2
πόροι ἀρμόττειν τῷ πυρὶ διὰ τὸ παχύτεροι εἶναι, καὶ μᾶλ-
λόν γε δῆ, ἅτε καὶ τῶν ἰ ἀλῶν ἐνυπαρχόντων; Ὡσπερ οὖν
τὸ ξηρὸν τοῦ ὑγροῦ ἥττον σβεστικόν, καὶ τὸ ξηρὸν μᾶλλον
κατὰ λόγον καυστικόν ἐστὶ, καὶ ἕτερον ἐτέρου μᾶλλον, τῷ
ἐγγυτέρῳ τοῦ θερμοῦ εἶναι, τὸ ξηρότερον δὲ τῇ θαλάττῃ·
ἄμφω ἢ δὲ ταῦτα μᾶλλον ὑπάρχει.

β δύναται X^a.ἢ σωματωδέστερον μᾶλλον δὲ X^a.ἰ οὖν] δὲ X^a.κ παρεισδυνόμενον C^a. ἰ ἄλλον C^a. ἢ δὲ om. C^a. Y^a.

- 16 Διὰ τί ἀπὸ μὲν τῆς θαλάττης οὐκ ἀποπνεῖ ἔωθεν ψυχρόν, ἀπὸ δὲ τῶν ποταμῶν; Ἡ ὅτι ἡ μὲν θάλαττα ἐστὶν ^α ἐν ἀναπεπταμένοις τόποις, οἱ δὲ ποταμοὶ ἐν στενοῖς; Ἡ μὲν ^α οὖν ἀπὸ τῆς θαλάττης αὔρα εἰς πολὺν τόπον σκίδναιται, ὥστε εἶναι ἀσθενής, ἡ δὲ ἀπὸ τῶν ποταμῶν ἀθρόως φέρεται καὶ μᾶλλον ἰσχύει, διὸ μᾶλλον εἰκότως φαίνεται ψυχρά.
- 2 Ἡ οὐ τοῦτο ἐστὶν αἷτιον, ἀλλ' οἱ μὲν ποταμοὶ ψυχροὶ εἰσιν, ἡ δὲ θάλαττα οὔτε θερμὴ οὔτε ψυχρά; Γίνεται δὲ ἡ αὔρα καὶ ἡ ἀναπνοὴ θερμαινομένων ^β ἢ ψυχομένων τῶν ὑγρῶν ὁπότερον γὰρ ἂν τούτων πάσχη, ἐξαερούται, ἐξαερουμένον δὲ τοῦ ὕδατος ὁ ἀὴρ ὁ γινόμενος φέρεται, ὃ ἐστὶν αὔρα.
- 3 Τὸ μὲν οὖν ἀπὸ τῶν ψυχρῶν ^γ ψυχρόν εἰκότως ἀποπνεῖ, τὸ δὲ ἀπὸ τῶν σφόδρα θερμῶν ἀποπνεόν ψύχεται καὶ γίνεται ψυχρόν. Τοὺς μὲν οὖν ποταμοὺς ^δ ψυχροὺς ἅπαντας ^ε εὐ-
ροι τις ἂν, ἡ δὲ θάλαττα οὔτε ψυχρὰ οὔτε θερμὴ σφόδρα ἐστίν. Οὔτε οὖν τὸ ἀποπνεόν ψυχρόν ἀπ' αὐτῆς ἐστί, διὰ τὸ μὴ ψυχρὰν εἶναι, οὔτε ψύχεται ταχύ, διὰ τὸ μὴ θερμὴν εἶναι σφόδρα.
- 17 Διὰ τί ἐν τοῖς μείζουσι πελάγεσι ^ζ βραδύτερον καθίσταται κύματα ἢ ἐν τοῖς βραχέσιν; Ἡ ὅτι ἐκ τῆς πολλῆς κινήσεως βραδύτερον καθίσταται πᾶν ἢ ἐκ τῆς ὀλίγης; Ἐν δὲ τοῖς μεγάλοις πελάγεσι πλείων ἡ ἄμπαυσις γίνεται ἢ ἐν τοῖς βραχέσιν. Οὐθέν οὖν ἄλογον τὸ ^η πλεῖον βραδύτερον καθίστασθαι.
- 18 Διὰ τί τὸ ἀλμυρὸν ὕδωρ ψυχρόν μὲν οὐ πότιμον, θερμαινόμενον δὲ μᾶλλον γίνεται πότιμον, καὶ θερμὸν δὲ ὃν καὶ ἀποψυχόμενον; Ἡ διότι εἰς τὸ ἐναντίον ^θ ἀπὸ τοῦ ἐναντίου πέφυκε μεταβάλλειν; Ἐστι δὲ τὸ πότιμον τῷ ἀλμυρῷ ἀντικείμενον καὶ θερμαινόμενον μὲν ἀφέψεται τὸ ἀλμυρόν, ψυχομένου δὲ ^ι ἐφίσταται.

^α ἐν post ἐστιν et mox οὖν om. C^a. ^ο οὐ om. idem. ^β ἢ ψυχο-
μένων om. X^a. ^γ ψυχρόν om. C^a. X^a. Y^a. ^δ ἅπαντας ψυχροὺς X^a.
^ε εὐροι om. C^a. ^ζ βραδυτέρα X^a. ^η πλεῖον om. C^a. X^a. Y^a. ^θ ὑπὸ
C^a. X^a. Y^a. ^ι ἐφίσταται C^a.

Διὰ τί τὰ πρὸς τῇ θαλάττῃ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὕδατα γλυ- 19
κέα [ὑδατα] ἀλλ' οὐχ ἀλμυρά; Ἡ διὰ τὸ ποτιμώτερον διη-
θούμενα γίνεσθαι; Διηθεῖται δὲ τὸ ἐγγύτερον τῆς θαλάττης
μᾶλλον.

Διὰ τί τὸ ἀλμυρὸν ὕδωρ οὐκ ἀπόρρυτόν ἐστιν; Ἡ διότι 20
τὸ μὲν βαρὺ στάσιμον, τὸ δὲ ἀλμυρὸν βαρὺ; Διὸ καὶ τὰ
θερμὰ μόνα τῶν ἀλμυρῶν ὑδάτων ἀπόρρυτά ἐστιν. Ἐχει
γὰρ κουφότητα ἐν αὐτοῖς, ἥ κρατεῖ τῆς κατὰ τὴν ἀλμυρίδα
βαρύτητος· τὸ γὰρ θερμὸν κουφότερόν ἐστιν. Ἐτι τὰ μὲν
ἀπόρρυτα διηθεῖται διὰ τῆς γῆς· ἠθουμένων δὲ αἰεὶ μάλι-
στα ὑφίσταται τὸ παχύτατον καὶ βαρύτατον, ἐκκρίνεται δὲ
τὸ κοῦφον καὶ καθαρὸν· ἔστι γὰρ τὸ μὲν ἀλμυρὸν βαρὺ, τὸ
δὲ γλυκὺ κοῦφον. Διόπερ ἐστὶ γλυκέα τὰ ἀπόρρυτα. Τὸ
δ' αὐτὸ αἰτίον ἐστὶ καὶ διὰ τί τὸ ἀλμυρὸν ὕδωρ κινούμενον
καὶ μεταβάλλον γλυκύτερον γίνεται· κουφότερον γὰρ καὶ
ἀσθενέστερον διὰ τὴν κίνησιν γίνεται.

Διὰ τί ἐν τῇ Λιβύῃ εἰς ὀρύξῃ τις παρὰ τὴν θάλατταν, 21
τὸ πρῶτον πότιμον, εἴθ' ἀλμυρὸν γίνεται ταχύ, ἐν δὲ τοῖς
ἄλλοις τόποις ἤττον ποιεῖ τοῦτο; Πότερον ὅτι τὸ μὲν
πρῶτον τὸ ὑπάρχον ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ καὶ τὸ πεπεμμένον
ὑπὸ τῆς γῆς ἐστίν, ὅταν δὲ χρονισθῇ, ἡ θάλαττα προσδιη-
θουμένη διὰ τὸ ἑπρόσφατον εἶναι ποιεῖ ἀλμυρώτερον. Ἐν δὲ
τοῖς ἄλλοις ἢ οὐκ ἔχει ἢ πολὺ ὕδωρ διὰ τὸ μὴ ξηραίνεσθαι
τὸν τόπον.

Διὰ τί τοὺς ἄλλας θάττον τήκει τὸ ἀλμυρὸν ὕδωρ ἢ τὸ 22
πότιμον; Ἡ διότι τὸ μὲν τήκεσθαι ἐστὶ τὸ ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ
θερμοῦ εἰσιόντος διαιρεῖσθαι, ὥστε ὑγρὸν εἶναι; Οὐ τήκει δὲ
ἢ τὰ ὅλως μὴ δυνάμενα εἰσιέναι, ἢ τὰ οὕτως ὥστε μὴ θιγγά-
ναι. Μόλις δὲ τήκει τὰ ῥαδίως διεξιόντα· τὰ δ' ἐπιόντα
βιαζόμενα, ταῦτα ἰσχυρὰ διαιρεῖ. Οὐκ εἰσέρχεται δὲ τὰ
λίαν μεγαλομερῇ ὑπερέχει γὰρ τῶν πόρων. Τὰ δὲ μικρο-
μερέστερα διέρχεται οὐ ψανόμενα. Ἐστὶ δὲ τὸ μὲν πότι-

γ τί δὲ τὸ Χ^α.ζ ἢ Χ^α.α διηθουμένων Χ^α.b πρόσφατον C^α.c ὑγροῦ ἢ θερμοῦ C^α, Υ^α.d ἰσχυρὰ δὲ διαιρεῖ C^α.

μον λεπτόν, τὸ δὲ ἀλμυρὸν παχύτερον. Ὡστε τὸ μὲν ῥα-
δίως διὰ ^ε τὴν λεπτότητα διαδύνον μόλις τήκει, τὸ δὲ εἰσέρ-
χεται μὲν ἦττον ^ε δὲ διὰ τὸ μεγαλομερέστερον εἶναι διαιρεῖ,
καὶ βιάζεται θάττον.

- 23 Διὰ τί τὸ ὕδωρ ἦττον φαίνεται λευκόν, ἐὰν κινῆται, οἶον
καὶ ἡ φρίκη; Διὸ καὶ Ὅμηρος ἀρχομένου φησὶ τοῦ πνεύ-
ματος

ε μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτοῦ.

Ἡ διὰ δύο αἰτίας, ἐγγύθεν μὲν τῆς ὀψews οὔσης, διὰ τὸ
διεῖναι τὴν ὄψιν μᾶλλον ἡρεμοῦντος, κινουμένου δὲ ^ε μὴ εὐθυ-
2 πορεῖν τὸ δὲ διαφανὲς λευκὸν φαίνεται. Δι' οὗ γὰρ μὴ
διέρχεται ἡ ὄψις, μέλαν φησὶν εἶναι. Διὸ καὶ ὁ ἀὴρ πόρ-
ρωθεν μέλας φαίνεται, ὁ δὲ ἐγγὺς λευκός, καὶ θαλάττης τὸ
μὲν ἐγγὺς λευκόν, τὸ δὲ πόρρωθεν κυανοῦν καὶ μέλαν. Πόρ-
ρωθεν δέ, κινουμένης πως τῆς ὀψews, καὶ ^ε τῷ διανακλᾶσθαι
ἀθρόον τὴν ὄψιν, ἐὰν ἡρεμῇ πρὸς τὸ φῶς, κινουμένου δὲ μὴ
δύνασθαι.

- 24 Διὰ τί ἐν τοῖς βαθέσι πελάγεσι τὸ κύμα οὐκ ἐπιγελᾷ,
ἀλλ' ἐν τοῖς μικροῖς; Πότερον ὅτι τὸ μικρὸν φερόμενον
ὕδωρ διαιρεῖται ὑπὸ τοῦ ἀέρος μᾶλλον ἢ τὸ πολὺ; Διὸ
θραύεται πατάξαν μᾶλλον. Ἐν μὲν οὖν τῷ βαθεῖ πολὺ τὸ
κινούμενον, ἐν δὲ τῷ βραχεῖ ὀλίγον.

- 25 Διὰ τί οἱ ^ε πρὸς νότον τόποι ἀλκυώτερα τὰ ὕδατα ἔχου-
σιν; Ἡ διὰ τὸ τὴν θάλατταν ὑπὸ νότου ὠθεῖσθαι ὑπὸ τὴν
γῆν κεράννυνται;

- 26 Διὰ τί τῶν ὑδάτων τὸ ἀλμυρὸν ἐπὶ τῷ γλυκεῖ οἶνφ ^ε μᾶλ-
λον ^ε ἐπιπολάζει ἢ ἐπὶ τῷ αὐστηρῷ; Πότερον ὅτι μᾶλλον
ἔχει γῆν ὁ γλυκὺς, ὥσπερ ἡ ἀσταφίς; Ἡ ὅτι βαρύτερος καὶ
γλισχρότερος ὁ γλυκὺς, ὥσθ' ἦττον μίγνυνται, ^ε μὴ ^ε μίγνύ-
μενος δὲ ἐφίσταται.

^ε τὴν om. Ca. Ya. ^ε δὲ καὶ διὰ Xa. ^ε μελάνει Ca. Xa. Ya. ^ε μὴ] διὰ τὸ μὴ Ca. ^ε τὸ Ca. Ya. ^ε πρὸς τὸν νότον Ca. ^ε μᾶλλον om. Ca. Ya. ^ε ἐμπίπταται Ca. Xa. Ya. ^ε μὴ om. Ca. ^ε μίγνύμενος Xa. Ya.

Διὰ τί ὅλως ἐφίσταται γεῶδες ὄν; Ἡ γὰρ οἰκεία φορὰ 27
κάτω. Πότερον ῥ ὅτι μᾶλλον ἔχει γῆν ὁ γλυκὺς; Ἡ διὰ
τὴν θερμότητα, καθάπερ οἱ ἄλλοι; Ὅμοιον γὰρ ἐξανθήματι.
Ἡ δι' ἄλλην αἰτίαν; ῥ Εἰ γὰρ οὐ διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῷ
γλυκεῖ μᾶλλον, οὐκ ἄλογον θερμότητος γάρ.

Διὰ τί τὰ κύματα πρότερον φοιτᾷ ἐνίοτε τῶν ἀνέμων; 28
Ἡ διότι καὶ τελευτᾷ ὕστερον; Τὸ γὰρ πρῶτον πνεῦμα
ὥσανεὶ προδιαλύεται τοῦ ὠσθέντος κύματος· ἀφικνεῖται δὲ
οὐκ αὐτὸ τὸ πρῶτον ὠσθέν, ἀλλ' αἰεὶ ἡ ὥσις γίνεται τοῦ
ἐχομένου.

Διὰ τί αἱ κυματωδέστεραι ῥ γαῖ στερραὶ γίνονται πολ- 29
λάκις οὕτω σφόδρα ὥσπερ ἡδαφισμέναι; Καὶ ἡ μὲν κυμα-
τώδης γῆ ῥ στερρά, ἡ δὲ ἄποθεν χαῦνος. Ἡ διότι ἡ μικρὰ
ἄμμος οὐ ῥ πόρρωθεν ἐκβάλλεται ὑπὸ τοῦ κύματος, ἀλλὰ ἡ
μείζων μᾶλλον; Ὡσπερ καὶ τῇ χειρὶ βάλλειν πόρρω οὐ τὸ
ελάχιστον μάλιστα δυνατόν. Ἐπειτα πολλῶν κυκλωμένων
τὰ ελάχιστα ἐμπίπτοντα πυκνοῖ. Ἡ δὲ τοῦ κύματος ῥ λω- 2
φῶντος κίνησις ἐδαφίζει, κινεῖ δὲ οὐκέτι. Διὰ μὲν οὖν τὸ
τὰ ῥ μικρότατα μὴ πόρρω δύνασθαι πηδᾶν, ἐκ μικρῶν σφό-
δρα συντέθεται· διὰ δὲ τὸ πολλάκις κινεῖσθαι συνεχῆς γίνε-
ται πιπτούσης ἄμμου, ἕως ἂν συναρμόσῃ· διὰ δὲ τὸ κύμα τὸ
τελευταῖον ἐδαφίζεται, καὶ τὸ ἡρέμα ὑγρὸν συγκολλᾷ. Ἡ
δὲ πόρρω ξηρὰ τε οὐσα δίσταται, καὶ ἐκ μειζόνων ἐστὶ λιθι-
δίων καὶ ῥ ἀνεδάφιστος.

Διὰ τί τῆς θαλάσσης τὰ ἄνω τῶν ἐν τῷ βάθει ἀλμυρώ- 30
τερα καὶ θερμότερα; Ὅμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς φρέασι τοῖς
ποτίμοις τὸ ἐπιπολῆς ἀλμυρότερον τοῦ εἰς βάθος· καίτοι
ἔδει ὕτὸ κατωτέρω ῥ βαρύτερον γὰρ τὸ ἀλμυρόν. Ἡ διότι 2
ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀήρ ἀνάγει αἰεὶ τὸ ελαφρότατον ἀπὸ τῶν
ὑγρῶν; Τὸ δὲ ποτιμώτερον αἰεὶ κουφότερον, μᾶλλον δὲ ἀπά-

ῥ ὅτι—ἡ om. C^a.Y^a. ῥ ἢ C^a.X^a.Y^a. ῥ γαῖαι C^a. ῥ στερρά, ἡ δὲ
ἀπῶθεν Y^a. ῥ πόρρω C^a. ῥ λοφῶντος X^a. ῥ τὰ μακρότατα μὴ X^a,
μὴ τὰ μακρότατα Y^a, μὴ τὰ μικρότατα C^a. ῥ ἀνεφίδαστος C^a. ῥ τῷ κ.
X^a.Y^a. ῥ βαθύτερον codices.

γαι ἀπὸ τῶν ^aἐγγυτέρω τόπων. Ὡστε καὶ τῆς θαλάττης ἀπὸ τῶν ἐπιπολῆς καὶ τῶν ποτίμων ἀνάγκη τὸ λειπόμενον ἀλμυρότερον εἶναι, ἀφ' ὧν ἀνῆκται, ἢ ἀφ' ὧν μῆθεν ἢ ἔλαττον ³τὸ γλυκύ. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ^bθερμότερα τὰ ἄνω· τὸ γὰρ ἀλμυρὸν θερμότερον τοῦ ποτίμου. Διὸ καὶ φασὶ τινες τῶν ἡρακλειτιζόντων ἐκ μὲν τοῦ ποτίμου ξηρανομένου καὶ πηγνυμένου λίθους ^cγίνεσθαι καὶ γῆν, ἐκ δὲ τῆς θαλάττης τὸν ἥλιον ἀναθυμιάσθαι.

31 Διὰ τί τῆς θαλάττης τὰ πρὸς τῇ γῇ γλυκύτερά ἐστιν; Ἡ διότι ἐν τῇ κινήσει μᾶλλον ἐστιν; Κινούμενον δὲ τὸ ἀλμυρὸν γλυκύτερον γίνεται. Ἡ ὅτι καὶ ἐν τῷ βάθει ἀλμυρότερον ἐστὶ τὸ ὕδωρ, τὰ δὲ πρὸς τῇ γῇ ἥττον ἐστὶ βαθέα. Διὸ καὶ τὰ γχιβαθῇ ἀλμυρά ἐστὶ καὶ οὐχ ὁμοίως ^dγλυκέα. Τούτου δ' αἴτιον ὅτι βαρὺ ὃν τὸ ἀλμυρὸν φέρεται μᾶλλον εἰς βάθος.

32 Διὰ τί ἡ θάλαττα ^eμόνον τῶν ὑδάτων κάεται, τὰ δὲ πότιμα καὶ ποτάμια οὐ; Πότερον ὅτι γῆν πολλὴν ἔχει; Δηλοῦσι ^fδὲ οἱ ἄλλοι. Ἡ διότι λιπαρά; Δημοῖ δὲ ^gτὸ ἐν τοῖς ἁλασιν ^hὑφιστάμενον ἔλαιον.

33 Διὰ τί ἐν ταῖς λίμναις ἄμμος οὐ γίνεται ἢ ἥττον ἢ ἐν τῇ θαλάττῃ καὶ τοῖς ποταμοῖς; Ἡ ὅτι ἐν τῇ θαλάττῃ πέτραι γίνονται, καὶ ἡ γῇ ἐκκέκασται μάλιστα; Ἡ δὲ ἄμμος ἐστὶ ¹πέτρα ἐψηγμένη εἰς μικρὰ καὶ ἐλάχιστα μόρια. Ψήχεται δὲ διὰ τὴν πληγὴν τῶν κυμάτων. Ἐν δὲ ταῖς λίμναις ^kοὐ γίνονται ὁμοίως πέτραι καθαραί, οὐδὲ θραύονται ὁμοίως διὰ τὸ μὴ γίνεσθαι κύματα ὁμοίως. Ἐν δὲ τοῖς ποταμοῖς μᾶλλον, ὅτι τὴν μὲν γῆν καταφέρουσι, τὰς δὲ πέτρας τῇ πληγῇ θραύουσιν.

34 Διὰ τί, ὅταν ἡ λίμνη ἢ κοπάση ἢ ξηρὰ γένηται, ¹ἀποκάεται ὁ σίτος ἐν τῷ πεδίῳ μᾶλλον; Πότερον ὅτι τὸ ὑγρὸν

^a ἐγγυτέρω codices. ^b θερμότερα ἄνω X^a. ^c γενέσθαι Ca, Y^a.
^d γλυκέα Ca, Y^a. ^e μόνη Ca, X^a. ^f δὲ καὶ οἱ Ca. ^g τὸ om. X^a.
^h ἁλασιν Ca, Y^a. ⁱ ἐφιστάμενον Y^a. ^k οὐ] οὐδὲ Ca, X^a, Y^a. ¹ ἀποκάεται Ca, qui ita solet.

τὸ ἐν τῇ λίμνῃ ἀπατμίζον ¹τῇ ἀτμίδι θερμαίνει τὸν ἀέρα, ὥστε ἐλάττους καὶ ἀσθενεστέρους ³ποιεῖ τοὺς πάγους ἢ ἐν τοῖς κοίλοις καὶ προσελώδεσι τόποις; ²Ἡ ἐκ τῆς γῆς, ὥσπερ λέγεται, τὰ ψύχῃ ἄρχεται καὶ λανθάνει εἰσδύμενα; Ξηρᾶς οὖν οὔσης τῆς λίμνης, διὰ πλείονος τόπου ἢ ψυχρότης ²πλείων προσπίπτουσα πῆγνυσι καὶ ²ἀποκάει μᾶλλον. Ἐν δὲ ταῖς τοιαύταις χώραις τὰ ψύχῃ κάτωθεν γίνεται, ὥσπερ καὶ δοκεῖ. Καίτοι ἡ γῆ θερμὴ τοῦ χειμῶνος· ἀλλὰ διὰ τὸ ἔφυγρον εἶναι κατέψυκται τὸ ἐπιπολῆς θερμὸν τὸ ἐν τῇ γῇ. Τὸ γὰρ ὑγρὸν ⁰οὔτε οὕτω πόρρω ἐστὶν ὥστε μὴ ψύχεσθαι, ³διὰ τὴν ἐνούσαν θερμότητα ἐν τοῖς ὑγροῖς, οὔτε οὕτως ὀλίγον ὥστε μὴθὲν ἰσχύειν, διὰ τὸ ²διάβροχον εἶναι τὴν γῆν. Οἶον οὖν διὰ τὴν ψύξιν αὐτοῦ συμβαίνει ἐπὶ κρυστάλλου περιπατεῖν καὶ οἰκεῖν.

Διὰ τί ἡ θάλαττα ἀλμυρὰ καὶ ²πικρά ἐστίν; ²Ἡ ὅτι ἐν ³⁵τῇ θαλάττῃ πλείους εἰσὶν ²οἱ χυμοί; Καὶ γὰρ τὸ ἀλμυρὸν καὶ τὸ πικρὸν ἅμα ²φαίνεται.

Διὰ τί τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ ὄστρακα καὶ λίθοι στρογγύλα ³⁶γίνονται; ²Ἡ ὅτι ὁμοίως περιθρανόμενα τὰ ἔσχατα εἰς τὸ στρογγυλὸν σχῆμα ἔρχεται; Τούτου γὰρ τὸ ἔσχατον ὁμοιον, ἢ δὲ θάλαττα πάντῃ κινουσα ὁμοίως περιθρανεῖ.

Διὰ τί ἐνιαχοῦ, ἐάν τις ὀρύξῃ ²παρὰ τὴν θάλατταν, τὸ ³⁷μὲν πρῶτον πότιμόν ἐστιν ὕδωρ, εἰθ' ἀλμυρὸν γίνεται; ²Ἡ ὅτι αὐτῆς ἐστὶ τῆς θαλάττης τῆς διηθούσης ὑπὸ τὴν γῆν τὸ ὕδωρ; Εἰκότως οὖν τὸ πρῶτόν ἐστι γλυκὺ· ἐλαφρότερον γάρ ἐστι τὸ γλυκὺ τοῦ ²ἀλμυροῦ, καὶ ἡ θάλαττα ἔχει τι τοῦ γλυκέος, ὃ μίχθῃ τῇ γῇ μᾶλλον ἐπιπολάζει. Τὸ δὲ ²ἀλμυρὸν διὰ τὸ βάρος καὶ διὰ τὸ τμητικὸν εἶναι κάτω φέρεται. Εἴτε οὖν οὕτως εἴτε κατὰ τὰς φλέβας ἐκ τῆς ἡπείρου ρεῖ ἐπὶ τὴν θάλατταν τὸ γλυκὺ ὕδωρ, εἰκότως ἂν ἐπιπολῆς

¹ τῇ ἀτμίδι] τῷ ἀτμίδι C^a. ³ τοὺς πάγους ποιεῖ X^a. ² ἀποκάει C^a, qui ita solet. ⁰ οὐδὲ codices. ² ἀβροχον C^a.X^a. ² ἰγρὰ C^a. ² οἱ om. C^a.Y^a. ² φαίνονται Y^a. ² γίνονται X^a. ² περὶ C^a.X^a. ² ἀλυκοῦ C^a.Y^a. ² ἀλυκὸν C^a.Y^a.

3 εἴη τῆς θαλάττης, ἥ μίγνυται αὐτῇ. Ἀνοιχθέντων Ἰδὲ τῶν πόρων, ὕστερον ²διὰ πλῆθος τὸ ³άλυκὸν κρατοῦν ^bτοιούτο ^cπάν ποιεῖ. Συμβαίνει γὰρ πεφραγμένων τῶν ^dἄνω πόρων ἄλλην ὁδὸν ζητεῖν τὸ ἐπιρρέον· ἀνοιχθέντων δὲ ἐνταῦθα πάν φέρεται, καθάπερ ἐπὶ τῶν τοῦ σώματος φλεβῶν.

38 Διὰ τί ἡ θάλαττα οὐσα βαρυτέρα τοῦ ποτίμου ὕδατος μᾶλλον ^eἐστὶν εὐδίοπτος; Πότερον ὅτι λιπαρωτέρα; Τὸ δὲ ἔλαιον ^fἐπιχυθὲν ποιεῖ μᾶλλον εὐδίοπτον. Ἐχουσα δὲ ἐν αὐτῇ λίπος εἰκότως μᾶλλον εὐδίοπτός ἐστιν. Ἡ οὐχ ἅπαν τὸ ἐλαφρότερον καὶ εὐδίοπτότερον; Αὐτὸ γὰρ τὸ ²ἔλαιον ἐλαφρότερον τοῦ ὕδατος, εὐδίοπτότερον δὲ οὐ. Ἡ οὐκ εὐδίοπτότερόν ἐστιν, ἀλλὰ φαίνεται; Τὸ γὰρ πότιμον ὕδωρ ἀπὸ τῆς ^gγῆς ἢ ἀπὸ ρευμάτων ἐστίν, ἡ δὲ πηγὴ συναφίησι μετὰ τοῦ ὕδατος καὶ γῆν, ὥστε τῷ μὴ καθαρὰ εἶναι τὰ ρεύματα συγκατάγει τὴν γῆν καὶ ^hἰλύν. Αὕτη οὖν ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἡττον εἶναι εὐδίοπτον.

39 Διὰ τί οἱ νέοντες ἐν τῇ θαλάττῃ ¹λαπαροὶ γίνονται; ^kΕἰ γὰρ ὅτι πονοῦσι, καὶ οἱ ¹τροχιζόμενοι ἰσχυρὸν πονοῦσι πόνον καὶ οὐ λαπάττονται. Ἡ ὅτι οὐ πᾶς πόνος ποιεῖ λάπαξιν, ἀλλ' ὁ μὴ ποιῶν σύντηξιν; Ἡ δὲ ἐν τῇ θαλάττῃ διατριβὴ καὶ ὅλως δοκεῖ βρωτικωτέρους ποιεῖν καὶ ⁱλαπαροῦς· θερμὴ τε γάρ ἐστι καὶ ξηρὰ ἢ ἀπ' αὐτῆς ἀτμῖς.

40 Διὰ τί Πᾶσα λίμνη πότιμος οὐσα πλύνει καὶ ρύπτει τὰ ἱμάτια; Πλύνει μὲν γὰρ τὸ γλυκύ, ρύπτει δὲ τὸ πικρόν, ἅμα δὲ οὐχ οἷόν τε ἔχειν ταῦτα. Ἡ οὐ τῷ πικρὸν εἶναι οὐθὲν ρύπτει, ἀλλ' ἡ γλισχρότης ρυπτικόν; Διὸ καὶ τὰ ²ἀκροκόλια καὶ ὅσα μυξώδη τοιαῦτα. Ὡστε καὶ τῶν πικρῶν ὅσα τούτου μετέχει. Ἐν δὲ τῇ λίμνῃ ταύτῃ συμβέβηκε τοῦτο, ὥστε τῆς νιτρώδους δυνάμεως τὸ μὲν πικρὸν ἐκκεκαῦ-

γ δέ] οὖν X^a. ² διὰ τὸ πλ. X^a. ³ ἀλυκοῦν C^a. ^b τοῦτο X^a. Y^a.
^c πάν om. C^a. ^d πόρων ἄνω X^a. ^e εὐδίοπτός ἐστιν C^a. ^f ἐπιψυχθέν
C^a. ^g γῆς] γάρ X^a. ^h ἰλύν C^a. ⁱ λαπαροὶ et μοx λαπαροῦς C^a. X^a. Y^a.
^k εἰ] οἱ X^a. ¹ τροχαζόμενοι X^a.

σθαι, ἐμμένειν δὲ τὸ λιπαρὸν καὶ γλίσχρον. Τούτῳ μὲν οὖν ῥύπτει, πλύνει δὲ τῷ ποτίμῳ αὐτῆς.

Διὰ τί τὸ γαληνίζον τῆς θαλάττης λευκὸν ^μ φαίνεται, τὸ 4I δὲ ^η κατάφορον μέλαν; Ἡ ὅτι τὸ ἥττον ὁρώμενον μελάντερον μᾶλλον φαίνεται; Ἡττον δὲ φαίνεται τὸ κινούμενον τοῦ ἡρεμοῦντος. Ἡ ^ο διότι τὸ μὲν διαφαινόμενον λευκόν, τὸ δὲ μὴ διαφαινόμενον μέλαν; Ἡττον δὲ διαφαίνεται τὸ κινούμενον.

ΚΔ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΤΑ ΘΕΡΜΑ ΥΔΑΤΑ.

Διὰ τί τὸ θερμὸν ὕδωρ, εἰς ἐπιτεχρισμένοι ὧσιν ἐλαίῳ, ἥττον θερμὸν ἐστὶ καταχεόμενον, τοῦ ἐλαίου θερμοῦ ὄντος; Ἡ διὰ τὸ λεαίνειν ὀλισθαίνει καὶ ἥττον ἐνδύνει;

Διὰ τί τὰ ὕδατα ἐν τοῖς φρέασι μετὰ μεσημβρίαν γίνεται 2 τοῦ θέρους θερμά; Ἡ διότι τηλικαῦτα ἤδη κεκράτηκε τὸ θερμὸν τὸν αέρα; Πρὸ μεσημβρίας δὲ τὸ θερμὸν λύνει ^ρ τὸ ψυχρὸν καὶ παύει· οὐχ ἅμα δὲ πέπνυται καὶ κρατεῖ, ἀλλ' ὅταν ἐπιχρονίσῃ.

Διὰ τί τὸ ὕδωρ θερμότερον ἐνίοτε τῆς ^ι φλογὸς γινόμενον 3 οὐ κατακάει ^ι τὰ ξύλα, ἢ δὲ φλόξ κατακάει; Ἡ ὅτι ἡ μὲν φλόξ λεπτομερές, καὶ τὸ ἀπ' αὐτῆς πνεῦμα, τὸ δὲ ὕδωρ μεγαλομερές, ὥστε οὐκ εἰσδύεται; Ἡ δὲ φλόξ καὶ τὸ ἀπὸ τῶν ἀνθράκων διὰ λεπτότητα εἰσιὼν διαλύει.

Διὰ τί τὸ μὲν ὕδωρ τὸ ζέον οὐ τήκει, ἢ δὲ κοιλία τήκει; 4 Πότερον ὅτι τὸ μὲν θερμὸν τὸ ἐν τῇ κοιλίᾳ εἰσέρχεται διὰ λεπτότητα, τὸ δὲ ὕδωρ οὐκ εἰσέρχεται διὰ παχύτητα; Ἡ διότι καὶ τὰ ἄλλα κωλύει τήκεσθαι τὸ ὑγρὸν; Οὐθὲν γὰρ ἐν ὑγρῷ τήκεται. Ἐν δὲ τῇ κοιλίᾳ τὸ ὑγρὸν εἰς τὴν κύστιν ὑπονοσοῦν οὕτω λύνει.

Διὰ τί τῶν ἀγγείων ὁ πυθμὴν ^σ οὐ καίει ἐνόντος τοῦ ὕδατος 5 καὶ ζέοντος, ἀλλὰ καὶ φέρουσι τοῦ πυθμένος ἐχόμενοι, ἐξαιρεθέντος δὲ καίει; Ἡ ὅτι σβέννυται τὸ ἐγγινόμενον θερμὸν

^μ γίνεται C^a. ^η κατάφερον X^a. Y^a, καταφερόμενον C^a. ^ο ὅτι C^a.
^ρ τε X^a. Y^a. ^ι φλεβὸς X^a. ^ι τὰ] μᾶλλον τὰ X^a. ^σ οὐκ αἰεῖ C^a.

ἐν τῷ πυθμένι ὑπὸ τοῦ ὕδατος; Διὸ ^τκαὶ οὐ τήκεται τὰ τηκτά, ἂν μὴ ψόφος ἐμπέσῃ.

- 6 Διὰ τί οὐχ ^νὑπερξεί τοῦ χειμῶνος ὁμοίως καὶ τοῦ θέρους τὸ ὕδωρ, οὐ μόνον ὁμοίως θερμαινόμενον, ἀλλὰ ^ωκαὶ μᾶλλον καὶ ὁμοίως θερμὸν ὄν, καὶ ἔτι μᾶλλον; ^ηἩ διότι ^ζἡ ὑπερ-
²ξείς ἐστιν ἡ ἁναβολὴ τῶν πομφολύγων; Τὸ μὲν οὖν ὕδωρ αὐτὸ θερμαίνεται τότε οὐθὲν ἥττον ἢ τοῦ ψύχους, αἱ δὲ πομφόλυγες αἰρεσθαι οὐ δύνανται ὁμοίως διὰ ^ττὸ τὸν περιέχοντα ἀέρα εἶναι ψυχρόν, ^αἀλλ' ^βελάττους τε ^γτὰ μεγέθη αἴρονται ὑπὸ τοῦ ψύχους θλιβόμεναι, καὶ διακόπτοντος τοῦ ἀέρος ταχὺ διαπίπτουσιν. ^δὩστε ^εελάττους τε τῷ ὄγκῳ καὶ τῷ πλήθει γίνονται τοῦ χειμῶνος, τοῦ ^εδὲ θέρους τὸναντίον. ^ηἩ δὲ ὑπερξείσις γίνεται διὰ τὸ πλῆθος καὶ τὸ μέγεθος τοῦ ἀφροῦ.

- 7 Διὰ τί τὸ μὲν θερμὸν ὕδωρ ρυτιδοί, τὸ δὲ πῦρ θερμὸν ὄν οὐ; ^ηἩ ὅτι τὸ μὲν πῦρ ποιεῖ πνεῦμα, ὥστε ὄγκοι; Περιτείνεται γὰρ τὸ δέρμα. ^ηἩ δὲ κάμψις ρυτίς ἐστιν.

- 8 Διὰ τί τῶν ἀγγείων οἱ πυθμένες θερμαινόμενου τοῦ ὕδατος, ὥς ἂν ἢ ψυχρόν τὸ ὕδωρ, θερμότεροί εἰσιν; ^ηἩ διότι ψυχροῦ μὲν ἔτι ὄντος τοῦ ὕδατος ἐγκατακλείεται τὸ θερμὸν καὶ ἀντιπερίσταται εἰσω, κωλυόμενον ἐξίναί, ὅταν δὲ διαθερμανθῇ τὸ ἐνὸν ὕδωρ, οὐκέτι ἀποστέγοντος ἀλλὰ ^ιδιαπνέοντος καὶ ελάττονος γινομένου τοῦ πυρὸς ψυχρότερος γίνεται ὁ πυθμήν, ^κὁμοίως ὥσπερ καὶ τὰ βαλανεῖα καὶ γὰρ ταῦτα τοῦ χειμῶνος θερμότερα ^ηἢ τοῦ θέρους διὰ τὸ ἐγκατακλείεσθαι τὸ θερμὸν ἐν τῷ χειμῶνι μᾶλλον ἢ ἐν τῷ θέρει ὑπὸ τοῦ περιέχοντος ἀέρος ὄντος ψυχροῦ.

- 9 Διὰ τί τὸ μὲν ὕδωρ ζέον οὐκ ^ιἐκπαφλάζει, τὸ δὲ ἔτνος καὶ ἡ φακῇ; Καίτοι κουφότερον τὸ ὕδωρ τούτων, τὰ δὲ κούφα ῥᾶον ῥίψαι πόρρω. Ποιεῖ δὲ καὶ τὸ ἀργύριον ταυτό, καὶ

^τ καὶ om. C^a. ^ν ὑπερξῇ X^a. ^ω καὶ om. C^a. ^ζ ἡ om. C^a. ^ι ἀνα-
 τολή X^a. ^τ τὸ om. C^a. ^α ἀλλ' ἀλλὰ καὶ X^a, ἀλλὰ καὶ τὸ margo X^a.
^β ἐλάττους τε] ἐλαττούσθαι C^a, X^a, Y^a. ^γ τῷ μεγέθει X^a. ^δ ἐλαττού-
 σθαι τῷ C^a, Y^a. ^ε δὲ om. C^a, Y^a. ^ι διαπνέοντος X^a. ^κ ὁμοίως
 om. C^a. ^η ἢ ἐκ τοῦ X^a. ^ι ἐκπαφλάζει C^a.

τοῦτο καθαιρόμενον διὸ οἱ ἐν τῷ ἀργυροκοκίῳ ^κκαλλύνον-
 τες κερδαίνουσιν· τὸ γὰρ διαρριπτούμενον ^ισυγκαλλύνοντες
 λαμβάνουσι τὰ λείψανα. Ἡ διότι ποιεῖ μὲν τὸν ἐκπαφλα-
 σμὸν τὸ θερμὸν ἐξατμίζον καὶ βιαζόμενον τὰ ἀντικρούοντα
 τῇ κατὰ φύσιν αὐτοῦ φορᾷ; Τὸ μὲν οὖν ὕδωρ διὰ κορυφώ-
 τητα καὶ λεπτότητα οὐκ ἀποβιάζεται, ὥστε οὐκ ἀθροίζεται
 πολὺ θερμόν, ἀλλὰ πρὶν ἀλισθῆναι φθάνει διακόψαν τὸ αἰεὶ
 προσελθόν. Τὰ δὲ ἔχοντα ἐν αὐτοῖς σῶμα, οἷον τὰ ροφή-
 ματα ἢ ὁ ἄργυρος, διὰ βάρος τὸ σωματοειδὲς ἔχοντα πολὺ,
 καὶ ἀνταπωθούμενα διὰ τὸ ἀποβιάζεσθαι βίᾳ, ἐξιόντος ἀπο-
 σφαιρίζεται ἢ ἂν κρατήσῃ τὸ θερμόν· οὐ γὰρ δίδεισι διὰ
 πυκνότητα, ἀλλὰ κρατεῖ, ἕως ἂν ὑπὸ τοῦ ἐπιρρέοντος θερμοῦ
^μἀπορριφθῇ. Γίνεται δὲ πληγὴ, οὐκ ὥσις, διὰ τὸ ταχὺ
 φέρεσθαι τὸ θερμὸν κάτωθεν ἄνω.

Διὰ τί τὰ μὲν ὀλίγον χρόνον ἐν τῷ θερμῷ βρεχόμενα ^{ιο}
 ἀνοιδεῖ, τὰ δὲ πολὺν συμπίπτει καὶ γίνεται ῥυσά; Ἡ διότι
 τὸ θερμὸν ^νἐκ πεπηγότος ὑγρὸν ποιεῖ, ἐκ δὲ ὑγροῦ πνεῦμα,
 τὰ δὲ πυκνὰ ἀραιοί; Τὸ μὲν οὖν πρῶτον θερμαῖνον τὰ
^απεπηγότα ὑγρότερα ποιεῖ, καὶ ἐξ ὑγρῶν πνευματοποιοῦν
 ὀγκηρὰ ποιεῖ διαχέον· ὅταν δὲ μᾶλλον θερμαῖνῃ τὸ περίξ,
 ἀραιὸν ποιεῖ, ὥστε ἀποπνεῖται ἡ ἀτμὶς, καὶ τὸ ὑγρὸν ξηραι-
 νόμενον συμπίπτειν ποιεῖ τοὺς ὄγκους. Συμπιπτόντων δὲ
 ῥυσοῦνται τὸ ^οπερίξ ^ρδέρμα πάντων. ^γἩ δὲ ἀνωμάλως,
 ταύτῃ ῥυσὸν γίνεται.

Διὰ τί ὑπὸ τῶν θερμῶν ὑδάτων μᾶλλον ἢ ὑπὸ τῶν ^{ψυ- ι ι}
 χρῶν πηγνυνται λίθοι; Πότερον ὅτι τῇ τοῦ ὑγροῦ ἐκλεί-
 ψει γίνεται λίθος, μᾶλλον δὲ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ἢ τοῦ ψυχροῦ
 ἐκλείπει τὸ ὑγρὸν, καὶ ἀπολιθοῦται ^αδὴ διὰ τὸ θερμόν, κα-
 θάπερ καὶ Ἐμπεδокλῆς φησὶ τὰς τε πέτρας καὶ τοὺς λίθους
 καὶ τὰ θερμὰ τῶν ὑδάτων γίνεσθαι. Ἡ τὸ θερμὸν ἀπολι-
^αθοῖ· καὶ ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ δὲ λιθοῦται διὰ τὸ τὴν ὑπερβολὴν

^κ καλύνοντες C^a. ^ι συγκαλύνοντες C^a. ^μ ἀπορριφῇ C^a. ^ν ἐκ τοῦ
 πεπηγότος X^a. ^ο περίξ C^a. ^ρ δέρματα X^a. ^γ ἢ] ὡς C^a. ^ι ψυχῶν
 X^a. ^α δὴ—λιθοῦται om. C^a.

τοῦ πάγου τὸ ὑγρὸν ἀναλίσκουσαν [†]σκληραίνειν; Δῆλον οὖν ἐκ τῆς ὑπερβολῆς καὶ τὸ ἀπλῶς.

- 12 Διὰ τί ἐν τῇ θερμῇ ὕδατι εἰς τὸν πόδα ἔχη τις, ἡρεμοῦντος μὲν ἦσσαν [†]δοκεῖ εἶναι θερμόν, εἰς δὲ κινηθῇ, θερμότερον; Ἡ ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος, ^πεἰς δὲ ἐν τῇ πνεύματι τροχάζη τις, αἰεὶ ὁ προϊστάμενος ἀνὴρ ψυχρότερος· εἰς δὲ τὸ πορρώτερον ^εεἰσιὼν μᾶλλον αἰσθάνεται.
- 13 Διὰ τί ἐν τῇ ἡλίῳ μᾶλλον ἢ τῇ σκιᾷ τὰ θερμὰ ψύχεται; Πότερον ὅτι τὸ θερμὸν τὸ ἑλαττον ὑπὸ τοῦ πλείονος φθείρεται; Ἡ ὅτι ἐν μὲν τῇ σκιᾷ τὸ ψυχρὸν περιεσθηκὸς θλίβει ^γτὸ ἐνὸν θερμὸν καὶ οὐκ εἴς ἐπεξίεναι, ὥσπερ καὶ τοῖς θνήσκουσι ποιεῖ τὸ ψυχρὸν προσχεόμενον· ἐγκατακλείει γὰρ ^ετὸ θερμὸν καὶ κωλύει ἐξίεναι· καὶ ὅλως τοῦ χειμῶνος ἅπασι συμβαίνει τὰ ἔσθθεν θερμότερα· ^εἐν δὲ τῇ ἡλίῳ οὐδενὸς ἀντιφράττοντος φέρεται ^βκαὶ θάττον ἀπολείπει.
- 14 Διὰ τί ^βτὸ ἐν τῇ ἡλίῳ θερμαινόμενον ὕδωρ ὥστε λούεσθαι οὐκ ἔστιν ὑγιεινότερον; Πότερον ὅτι διὰ τὸ ψύχεσθαι; Καὶ ἔτι ἐπεὶ τὸ σωματίον φρίττειν ποιεῖ; Ἡ ποιεῖ μὲν καὶ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ πολλάκις λούηται τις, νοσερόν ἐστιν; Τὸ μὲν γὰρ θερμὸν ὅλως πεπτικόν ἐστι καὶ ξηραντικόν, τὸ δὲ ^εψυχρὸν σταλτικόν, ὥστε ἄμφω ποιεῖ τι ἀγαθόν. Διὸ καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ ψυχρὸν ^ελουομένοις καὶ τὸ θερμὸν τὸ ὑπὸ τοῦ πυρὸς χρήσιμον· τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς θερμότητος οὐδέτερον τούτων ποιεῖ, ἀλλὰ ὑγραίνει ὥσπερ ^δτὸ τῆς σελήνης φῶς.
- 15 Διὰ τί τὸ ἐν τῇ ἡλίῳ θερμανθὲν ὕδωρ οὐκ ἀγαθόν; Ἡ ὅτι τὰ ψυχόμενα ῥιγοῦν ποιεῖ;
- 16 Διὰ τί τὰ ἐν Μαγνησίᾳ καὶ ^ετὰ ἐν Ἀταρνεί θερμὰ πότιμά ἐστιν; Ἡ διότι ἐμβάλλει ὕδωρ πλεῖον ἀπορρέοντι τῇ

[†] ξηραίνειν C^a. ^ν εἶναι δοκεῖ C^a. ^π εἰς δὲ ἐν X^a. ^ε εἰσιὼν om. C^a. ^γ τὸ—ποιεῖ om. C^a. ^ε τὸ om. X^a. ^ε ἐν—ἀπολείπει om. pr. Y^a. ^β καὶ et mox τὸ om. C^a. ^ε λουομένοις Y^a. ^δ τὸ om. X^a. ^ε τὰ ἐναρτάνει C^a, Y^a.

θερμῷ, οὐ ἡ μὲν ἀλμυρότης ἀφανίζεται, ἡ δὲ θερμότης διαμένει;

Διὰ τί ἐν Μαγνησίᾳ τὰ θερμὰ ¹ τοῦ μὲν θερμὰ εἶναι 17 ἐπαύσατο, ἀλμυρὸν δὲ ἦν τὸ ὕδωρ; Ἡ πλεῖον ἐπεχύθη ἄμα ψυχρὸν ἐπὶ τὰς πηγὰς ἀλλότριον, ^ε καὶ ἐναπέσβεσε τὴν θερμότητα; Ἡ δὲ γῇ ἀλμυρὰ μὲν ἦν, θερμὴ δὲ οὐ, διὰ τὸ πλῆθος τοῦ ὕδατος τοῦ ἐμβάλλοντος. Ὅμοιον οὖν ^h συνέβη, τῷ διὰ τῆς τέφρας ὕδατι ¹ ἡθουμένῳ· καὶ γὰρ τοῦτο διὰ θερμῆς ἡθούμενον ἐκείνην μὲν καταψύχει, καὶ αὐτὸ ψυχρὸν γίνεται, ἀλμυρὸν ^κ τε καὶ πικρὸν διὰ τὴν τέφραν ἐστίν. Ἐπεὶ δὲ τὸ προσιὸν ἡλλοτριωμένον ἐστί, δι' ἄλλην αἰτίαν ἐκράτησεν ἡ θερμότης ἐνοῦσα ἐν τῇ γῇ τῆς ψυχρότητος τοῦ ὕδατος δι' ὀλιγότητα, καὶ ἐγένετο πάλιν θερμὰ.

Διὰ τί τὰ ὅλα τῶν θερμῶν ὑδάτων ἀλμυρὰ; Ἡ διότι τὰ 18 πολλὰ διὰ γῆς ¹ ἡθεΐται στυπτηριώδους (δηλοῖ δὲ ἡ ὁσμὴ αὐτῶν) κεκαυμένης δέ; Ἡ δὲ τέφρα πάντων ἀλμυρὰ καὶ θεῖον ὄζει. Διὸ καὶ ^m συγκάει οὕτως ὥσπερ ὁ κεραυνός. Πολλὰ οὖν θερμὰ ἐστίν ἀπὸ ἐπισημάνσεως κεραυνῶν.

Διὰ τί τὰ θερμὰ λουτρά ἱερά; Ἡ ὅτι ἀπὸ τῶν ἱερωτά- 19 των γίνονται, ⁿ θεῖον καὶ κεραυνοῦ;

ΚΕ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΑΕΡΑ.

Διὰ τί ἐν τοῖς ἀσκοῖς τοῖς πεφυσημένοις ἐναπολαμβανόμενα τὰ μέλη πόνον ^o παρέχει; Πότερον διὰ τὴν πίεσιν τοῦ αἵρος; Ὡσπερ γὰρ οὐδὲ τοῖς ἐξωθεν πιέζουσι τὸν ἀσκὸν ἐνδίδωσιν ὁ αἶρ, ἀλλ' ἀπωθεῖ, οὕτω καὶ τὰ ἐντὸς ἐναπολαμβανόμενα θλίβει ὁ αἶρ. Ἡ διότι βίᾳ κατέχεται καὶ πεπίληται; Ἐξω οὖν πάντῃ ὁρμῶν κατὰ φύσιν προσαπερείδεται πρὸς τὸ ἐντὸς ἀπειλημμένον σῶμα.

Διὰ τί ἐν τοῖς ἔλεσι τοῖς ^p παρὰ τοὺς ποταμοὺς γίνον- 2

¹ τοῦ] τὰ X^a. ^ε καὶ ἐὰν ἀπέσβεσε C^a. Y^a. ^h συμβαίνει C^a. ¹ ἡθουμένου C^a. X^a. Y^a. ^κ τε] δὲ C^a. ¹ διαγθείται X^a. ^m συγκάει C^a. X^a. ⁿ θεῖον καὶ κεραυνοῦ οἱ. C^a, καὶ οἱ. Y^a. ^o παρέχουσι X^a. ^p περὶ C^a. X^a.

- ται οἱ καλούμενοι βούμκοι, οὗς μυθολογοῦσι ταύρους ἱερούς εἶναι τοῦ θεοῦ; Ἔστι δὲ τὸ γινόμενον ψόφος ¹ ὅμοιος φωνῇ ταύρου, ὥστε αἱ ² βόες οὕτω διατίθενται ³ ἀκούουσαι ὥσπερ ταύρου μυκωμένου. Ἡ ὅτι ὅσοι ποταμοὶ λιμνάζουσιν εἰς ἔλη, ἢ ὅσα ⁴ ἔλη λιμνάζονται, ἢ ὑπὸ θαλάττης ⁵ ἀντικρούονται, ἢ τὸ πνεῦμα ἀφιάσιν ἀθροώτερον, ⁶ ἐν τοῖς τοιούτοις γίνεται τοῦτο; Αἴτιον δὲ ὅτι αἱ κοιλίαι τῆς γῆς ⁷ γίνονται. Οὕτως οὖν κλυζόμενον τὸ ὕδωρ, διὰ τὸ ἐνεῖναι ρεῦμα ἐν τῇ τοιαύτῃ λιμνασίᾳ, ἀπωθεῖται τὸν ἀέρα διὰ στενοῦ εἰς εὐρυτέραν κοιλίαν, οἷον εἴ τις εἰς ἀμφορέα κενὸν κατὰ τὸ στόμιον ⁸ ποιῶι ψόφον, μυκήματι ὅμοιον γίνεται· καὶ γὰρ ἡ μύκησις διὰ τοῦτο γίνεται τὸ σχῆμα τοῖς βουσίν.
- ⁴ Πολλὰς δὲ καὶ ἀτόπους φωνὰς ποιοῦσι τὰ σχήματα τῶν κοιλιῶν ἀνώμαλα ὄντα, ἐπεὶ καὶ ἀμφορέως τὸν ὕπνυδα ⁹ ἐάν τις ἀφελὼν διὰ τοῦ πυθμένος τρίβῃ ἔλκων ἔσω καὶ ἔξω, ¹⁰ εἰ τρίψει διὰ τοῦ καταδήματος, ψόφον ποιεῖ, ὥστε φεύγειν τὰ θηρία, ὅταν οἱ ὀπωροφύλακες κατασκευάσωσιν αὐτό.
- ³ Διὰ τί ὁ ἀὴρ οὐχ ὑγρὸς, ἀπτόμενος τοῦ ὕδατος; Τῶν γὰρ ἄλλων οὐθέν ὃ τι οὐχ ὑγρόν, ἀν ἀψῆται. Ἡ διότι τὸ ἔσχατον αὐτῶν ἅμα, τὸ ¹¹ δὲ ἐπίπεδον ἐκατέρου οὐχ ἕτερον; Τὰ μὲν οὖν ἄλλα βαρύτερα, ὁ δὲ ἀὴρ οὐ ρέπει κατωτέρω τοῦ ἐσχάτου. Ἀπτεται μὲν οὖν, ὅτι οὐθέν μεταξὺ, οὐ βρέχεται δέ, ὅτι αἰεὶ ἄνωθεν τοῦ ὕδατος.
- ⁴ Διὰ τί μέσων νυκτῶν καὶ μεσημβρίας μάλιστα εὐδία γίνεται; Ἡ διότι ἡ νηνεμία ἐστὶν αἰέρος στάσις, ἔσθηκε δὲ μάλιστα, ὅταν κρατῇ ἢ κρατῆται, μαχόμενος δὲ κινεῖται. Κρατεῖ μὲν οὖν μάλιστα μέσων νυκτῶν, ¹² κρατεῖται δὲ μεσημβρίας· τότε μὲν γὰρ ὁ ἥλιος πορρωτάτω, τότε δὲ ἐγγυτάτω γίνεται. Ἔτι ἄρχεται τὰ πνεύματα ἢ περὶ ἑω ἢ περὶ δυσμᾶς, λήγει δὲ τὸ μὲν ἑωθεν, ὅταν κρατηθῇ, τὸ δὲ

¹ ὁμοίως φωνή C^a. ² βοαὶ C^a.Y^a. ³ ἀκούουσιν C^a.X^a. ⁴ ἐλη] ἐλ X^a.Y^a. ⁵ ἀντικρούεται C^a.Y^a. ⁶ ἐν δὲ τοῖς C^a. ⁷ ποιῶι C^a.X^a. ⁸ ὕπνυδα C^a. ⁹ ἐάν X^a. ¹⁰ εἰ] καὶ C^a. ¹¹ δὲ om. C^a. ¹² κρατεῖ C^a.

ἀπὸ δυσμῶν, ὅταν παύσῃται κρατῶν. Συμβαίνει οὖν τὰ μὲν μεσημβρίας ^d παύεσθαι, τὰ δὲ μέσων νυκτῶν.

Διὰ τί ^e ὑποφωσκούσης ἕω καὶ ἤδη πρῶτῃ μᾶλλον ἐστὶ ⁵ ψυχὸς ἢ τῆς νυκτός, ἐγγυτέρω ὄντος τοῦ ἡλίου ἡμῶν; Ἡ ὅτι πρὸς ἡμέραν δρόσος καὶ πάχνη πίπτει, ταῦτα δὲ ἐστὶ ψυχρά· ὥσπερ οὖν ῥανθέντος τοῦ παντὸς τόπου ὑγρῷ ψυχρῷ γίνεται κατάψυξις.

Διὰ τί ἐν τῷ Πόντῳ καὶ ^f ψυχὴ μάλιστα καὶ ^f πνίγη; ⁶ Ἡ διὰ τὴν παχύτητα τοῦ αἵρος; Τοῦ μὲν ^g γὰρ χειμῶνος οὐ δύναται διαθερμαίνεσθαι, τοῦ ^h δὲ θέρους, ὅταν θερμανθῇ, κἀκεῖ διὰ τὴν παχύτητα. Ἡ δὲ αὐτὴ αἰτία καὶ διότι τὰ ἐλώδη τοῦ μὲν χειμῶνος ψυχρά, τοῦ δὲ θέρους θερμά. Ἡ διὰ τὴν τοῦ ἡλίου φορὰν; Τοῦ μὲν γὰρ χειμῶνος πόρρω γίνεται, τοῦ δὲ θέρους ἐγγύς.

Διὰ τί τῆς νυκτός αἰθρία μᾶλλον ἢ μεθ' ἡμέραν; Ἡ καὶ ⁷ τοῦ πνεύματος καὶ ⁱ τῆς ταραχῆς ὁ ἥλιος αἴτιος; Ταῦτα γὰρ κινήσεώς τινος γενομένης συμβαίνει γίνεσθαι. Αἴτιον τοίνυν τὸ θερμόν. Ὅταν οὖν τοῦτο μὴ παρῇ, ἡρεμεῖ τὸ ¹ πᾶν, καὶ αἰρομένον τοῦ ἡλίου μᾶλλον ἢ τὸνναντίον· καὶ τὸ μήποτε ἀπ' ἡπείρου

τοῦτ' ἐστίν, ὅτι ^k οὐ πλείστη κίνησις, ἐκεῖ ἥκιστα ^l ἂν τι μένοι καὶ συσταίῃ, μὴ ὁμαλοῦ ὄντος καὶ κρατοῦντος τοῦ συνισταμένου. Τοῦ μὲν δὲ χειμῶνος ἡ θάλαττα τοιοῦτον, τοῦ δὲ θέρους ἡ γῆ.

Διὰ τί, ὅταν διαχυθῇ τὸ ὑγρὸν εἰς ἀσκούς, οὐ μόνον τὸ ⁸ ὑγρὸν δέχεται ὁ πίθος μετὰ τῶν ἀσκῶν, ἀλλὰ καὶ ἄλλο προσλαμβάνει; Ἡ ^m ὅτι ἐν τῷ ὑγρῷ ἐνυπάρχει ⁿ ὁ ἀήρ; Οὗτος οὖν ὅταν μὴ ἐν τῷ πίθῳ ^o ἐνῇ, οὐ δύναται ἐκκρίνεσθαι διὰ τὸ μέγεθος τοῦ πίθου· ἐκ γὰρ τοῦ μείζονος χαλεπώτερον ^p ἐκθλίβεται ὅτιοῦν καὶ ὑγρὸν καὶ πνεῦμα, ὥσπερ ^q καὶ ἐκ τῶν

^d παύεται X^a. ^e ὑποφασκούσης Y^a. ^f ψυχὴ et πνίγη C^a. ^g γὰρ om. C^a. ^h θέρους δὲ C^a, Y^a. ⁱ τῆς om. C^a. ^k οὐ ἀπλήρη C^a. ^l ἂν τι μένει Y^a, ἂν τι μενέι X^a, ἀντιμένον C^a. ^m διότι X^a. ⁿ ὁ om. Y^a. ^o ἐν C^a, ἐν Y^a, ἐν ἡ X^a. ^p ἐκθλίβεται C^a. ^q καὶ ante ἐκ om. C^a.

- 2 σπόγγων. Ὅταν δὲ μερίζηται εἰς μικρά, ἐκθλίβεται ἐκ τοῦ ἀσκού μετὰ τοῦ ἐνόητος, ὥσθ' ἡ τοῦ ἀέρος χώρα κενὴ γίνε-
ται, διὸ καὶ τοὺς ἀσκούς καὶ ἔτι ἄλλο ὑγρὸν δέχεται ὁ πίθος.
Καὶ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ οἴνου τοῦτο γίνεται, ὅτι ἥ πλείων ἀήρ
3 ἐν τῷ ρῖνφ ἔνεστιν ἢ ἐν τῷ ὕδατι. Ὅμοιον δὲ τούτῳ καὶ τὸ
ταῦτὸ ἀγγεῖον τὴν τε κονίαν καὶ τὸ ὕδωρ χωρεῖν ἅμα, ὅσον
ἐκάτερον χωρὶς ἐγγεχόμενον. Ἔοικε γὰρ πολλὰ εἶναι τὰ
4 διάκενα τῆς τέφρας. Ἄτε οὖν λεπτότερον ἢ τὸ ὕδωρ δια-
δύνει μᾶλλον καὶ ἑσυσσάττει ἤδη ὥστε πυκνοῦσθαι, καὶ διὰ
τὸ παρ' ἑκάστον τῶν μερῶν εἶναι τὴν σάξιν (μᾶλλον γὰρ
σάττεται κατὰ μικρὸν σαττόμενον ἅπαν ἢ ἀθρόον,) τούτου
δὲ γινομένου ὑποκαταβαίνειν τὴν κονίαν ἅμα δὲ καὶ ἡ τέφρα
5 εἰς αὐτὴν δέχεται τὸ ὑγρὸν διὰ τὸ ἔχειν κοιλίας. Ἡ δὲ
βαλλομένη τέφρα εἰς τὸ ὕδωρ θερμὴ οὖσα τέμνει αὐτὸ καὶ
ἐξαεροῖ. Καὶ πρότερον δὲ ὕδατος ἐγγυθέντος καὶ ὕστερον
κονίας ἐμπύκτουσης τὸ αὐτὸ γίνεται, ὥστε καὶ τὸ ὕδωρ ἔχει
ἂν κοιλίας καὶ διάκενα αὐτὸ ἐν αὐτῷ. Ἡ οὐ τὸ ὕδωρ τὸ
δεχόμενον τὴν κονίαν, ἀλλ' ἡ κονία τὸ ὕδωρ; Τὸ γὰρ
6 λεπτομερέστερον εἰκὸς εἶναι τὸ εἰσιόν. Ἔτι καὶ ἐκ τῆς πεί-
ρας ὀφλόν. Ὅταν γὰρ ἐπιπάττηται ἡ τέφρα, καθ' ὃν ἂν
τόπον ἐπιπάττηται, εἰς τοῦτον συρρεῖ τὸ ἄλλο ὕδωρ·
ἔδει δὲ τὸ ἐναντίον, εἴπερ ἦν τὸ ὕδωρ τὸ δεχόμενον. Ἡ οὐ
συμβαίνει τοῦτο, ἔαν πρότερον ἐγγυθῇ τὸ ὕδωρ καὶ σφόδρα
7 διαμεστώσῃ· ἀλλ' ἔαν ὀτιοῦν ἐπιβληθῇ, ὑπερχεῖται. Ἐὰν δ'
ἅπαξ ὑπερχυθῇ καὶ ἐπιπέσῃ ἡ τέφρα, ἤδη συμβαίνει· ἡ γὰρ
τέφρα ἦν δεχομένη. Ταῦτὸ δὲ τοῦτο καὶ ὅτι οἱ βόθρυνοι
τὴν ἐκβληθεῖσαν ἐξ αὐτῶν γῆν οὐ δέχονται· ἔοικε γὰρ δὴ ἀήρ
τις προκαταλαμβάνων τὸν τόπον καὶ διὰ τοῦτο μὴ δέ-
χεσθαι.
- 9 Διὰ τί ὁ ἀήρ παχύτερος ὢν τοῦ φωτὸς διέρχεται διὰ
τῶν στερεῶν; Ἡ διότι τὸ μὲν φῶς κατ' εὐθείαν φέρεται

ἥ πλείων ὁ ἀήρ X^a. ἢ τὸ ὕδωρ om. C^a. ἢ συρρεῖ Y^a. ἢ ἔχει
C^a. ἢ utrobique ἐπιπάττηται C^a. ἢ τοῦτο C^a. Y^a. ἢ τὸ post ὕδωρ
om. X^a. Y^a. ἢ ἔαν πρότερον om. C^a. ἢ ὁ om. C^a. Y^a.

μόνον, διὸ καὶ διὰ τῶν ἀραιῶν οὐ διορᾷ ἡ ὄψις, οἷον ^bκισή-
ριδος; Ἐπαλλάττουσι γὰρ οἱ πόροι· ἀλλ' οὐκ ἐν ^cτῇ
ύάλφ. Ὁ δὲ ἀὴρ οὐ κωλύεται διὰ τὸ μὴ εὐθυπορεῖν οὐ
διέρχεται.

Διὰ τί ὁ ἀὴρ ψυχρὸς μὲν γίνεται διὰ ^dτὸ ἄπτεσθαι τοῦ ¹⁰
ὑδατος, δίνυρος δὲ οὐ, καὶ σφόδρα τις φυσᾷ εἰς τὸ ὕδωρ
ὥστε κυμαίνειν; Ὅτι δὲ ψυχρὸς, δηλοῖ μεθιστάμενος· ψύχει
γὰρ ἀπὸ τῶν ὑδάτων. Ἡ ὅτι ψυχρὸς μὲν πέφυκεν εἶναι
καὶ θερμὸς, ὥστε μεταβάλλει τῇ ἀφῇ οὐ ἂν τινος ἄπτηται,
ὑγρὸς δὲ οὐκέτι διὰ τὸ κουφότερος εἶναι· καὶ οὐδὲ ποτε εἰς
τὸ βάθος τοῦ ὑδατος ἔρχεται, ἀλλ' αἰεὶ τοῦ ἐπιπέδου ἄπτε-
ται, καὶ βιάζεται κάτω· καὶ τὸ ὕδωρ ἔτι ^eκατωτέρω φέρε-
ται, ὥστε μήποτε εἰς βάθος ^fἵεναι.

Διὰ τί ὁ ἐκ τῶν πομφολύγων καὶ κάτωθεν ⁸ἀνιῶν οὐ ¹¹
διερὸς ἐξέρχεται; Ἡ διότι οὐκ ἐπιμένει τὸ ὑγρόν, ἀλλ'
^hὀλισθαίνει τὸ ὕδωρ; Τὸ δ' ἐπὶ τῇ πομφόλυγι καὶ ἑλαττόν
ἐστίν ἢ ὥστε ⁱδιαιρεῖν.

Διὰ τί ὁ ἀὴρ οὐκ ἀναπίμπλησι, τὸ δὲ ὕδωρ; Καὶ εἰς τὸν ¹²
ἀέρα γὰρ μετατιθέμενον διερὸν. Ἡ ὅτι ὥσπερ οὐδὲ ^kὁ
λίθος; Οὐ γὰρ πᾶν ἐστὶν ἀναπληστικόν, ἀλλὰ τὸ γλίσχρον
ἢ ὑγρόν.

ἢ ὅτι ὁ ἀὴρ ἄνω φέρεται; Ὁ ¹γὰρ ἀσκὸς ὅταν μὲν ¹³
κενὸς ᾖ, κάτω φέρεται, ὅταν δὲ φυσηθῇ, ἄνω ἐπιμένει διὰ
τὸ τοῦτον ἀναφέρειν. Εἰ δὲ ὁ ἀὴρ ἀνακουφίζει καὶ κωλύει
κάτω φέρεσθαι, διὰ τί βαρύτεροι γίνονται φυσηθέντες; Καὶ
πῶς, ὅτε μὲν βαρύτερός ἐστιν, ἐπιμένει, κουφότερος δὲ γενό-
μενος καταφέρεται;

Διὰ τί ὁ ἀὴρ οὐκ ἄνω φέρεται; Εἰ γὰρ τὰ πνεύματα ¹⁴
^mτούτου κινουμένου ὑπὸ τοῦ θερμοῦ γίνεται, πέφυκε δὲ τὸ
πῦρ ἄνω φέρεσθαι, καὶ τὸ πνεῦμα εἰς τὸ ἄνω ἐβάδιζεν, εἴπερ

^b κισσήριδος X^a, κισσίριδος C^a. ^c τῷ C^a. ^d τὸ] τὸ μὴ C^a. X^a. Y^a.
^e κατωτέρων C^a. ^f εἰσιέναι C^a. ^g ἰὼν οὐ δι' ἀέρος C^a. ^h ὀλισθαίνει Y^a.
ⁱ διαιρεῖν Y^a. ^k ὁ om. C^a. ^l γὰρ] δέ C^a. ^m τούτου] τοῦ
C^a. Y^a.

τό ⁿ τε κινούν εἰς τὸ ἄνω θεῖ καὶ τὸ κινούμενον οὕτω πέφυκε φέρεσθαι. Νῦν δὲ φαίνεται λοξὴν τὴν φορὰν ποιούμενος.

15 Διὰ τί τὸ ἀφ' ἧς ψυχρότερον ἢ τὸ ἀφ' ἐσπέρας; Ἡ ὅτι τὸ μὲν ἐγγύτερον μέσων νυκτῶν, τὸ δὲ μεσημβρίας; Ἐστὶ δὲ ἡ μεσημβρία θερμότερον διὰ τὸ εἶναι ἐγγύτατον ὁ ἡλίου, αἱ δὲ μέσαι νύκτες ψυχρότεραι διὰ τὸ ἐναντίον.

16 Διὰ τί αἱ νύκτες τῶν ἡμερῶν ἐν ταῖς ἀλέαις πνιγνότεραι; Ἡ διὰ τὴν ἄπνοιαν; Οἱ γὰρ ^p ἐτήσιαί καὶ πρόδρομοι τὰς νύκτας ἤττον πνέουσιν.

17 Διὰ τί τὰ ἐν τοῖς ἀσκοῖς ἄσηπτα φουσηθεῖσι, καὶ ἐν τοῖς περιπωματιζομένοις; Ἡ διότι σήπεται μὲν κινούμενα, ἅπαντα δὲ τὰ πλήρη ἀκίνητα, ταῦτα δὲ πλήρη.

18 Διὰ τί τῆς αἰθρίας μᾶλλον ψύχος γίνεται ἢ ἐπινεφέλων ὄντων; Τὰ δὲ ἄστρα καὶ ὁ οὐρανὸς θερμός. Ἡ ὅτι οὐθὲν ἀποστέγει ἐν τῇ αἰθρίᾳ τὴν ἀτμίδα, ἀλλὰ διαχεῖται ἐν δὲ τοῖς ἐπινεφέλοις ἀποστέγεται; Καὶ βορείων ^q γε ἢ νοτίων διὰ τὸ αὐτό· ὁ ^r μὲν γὰρ νότος ἄγει τὸ τοιοῦτον, ὁ δὲ ἀπωθεῖ. Καὶ ἀτμίζειν δὲ φαίνεται βορείοις μᾶλλον ἢ νοτίοις, καὶ χειμῶνος ἢ θέρους. Ἡ παρὰ τὸ ἀνόμοιον; Ἡ ὅτι θερμῷ ψυχομένου ἐστὶν ἡ ἀτμίς;

19 Διὰ τί ^s ἀὴρ ὁ ἐλάττων θερμότερος τοῦ πλείονος; Αἱ γὰρ στενοχωρίαι ἀλεεινότεραι. Ἡ διότι κινεῖται μᾶλλον ὁ πολὺς, ἢ δὲ κινήσεις ποιεῖ ψυχρόν; Σημεῖον δὲ τούτου, ὅτι κινούμενα ψύχεται τὰ θερμά.

20 Διὰ τί ὕδωρ μὲν καὶ γῆ σήπεται, ἀὴρ δὲ καὶ πῦρ οὐ σήπεται; Ἡ ὅτι θερμότερον γίνεται τὸ σηπόμενον ἅπαν, πυρὸς δὲ οὐθὲν θερμότερον; Ἡ ὅτι ψυχθῆναι δεῖ πρότερον, τὸ δὲ πῦρ αἰεὶ θερμόν, ὁ δὲ ἀὴρ πυρὸς πλήρης. Σήπεται δὲ οὐθὲν θερμόν, ἀλλὰ ψυχθέν· γῆ δὲ ^t καὶ ὕδωρ καὶ ἀὴρ καὶ θερμὰ καὶ ψυχρὰ γίνεται.

21 Διὰ τί τὰ ἐπινεφέλα ἀλεεινότερα τῶν αἰθρίων; Πότερον

ⁿ τε om. X^a. ^o τοῦ ἡλίου C^a. ^p ἐτήσιοι C^a. ^q γε] τε C^a.
^r μὲν om. C^a. ^s ὁ ἀὴρ ἐλάττων C^a. ^t καὶ ὕδωρ om. C^a. Y^a.

ὥς οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον, ὅτι τὰ ἄστρα ψυχρά; Ἡ λίαν τοῦτό γε ἄτοπον, ἀλλὰ διότι ἀτμίζει; Ἐπισημαντέον δὲ ὅτι ἐν νηνεμία ἡ δρόσος καὶ ἡ πάχνη γίνεται. Ὅταν μὲν οὖν αἰθρία ᾖ, διαπνέει τὸ θερμόν, ὕφ' οὗ ἀνάγεται τὸ ὑγρόν, ὥστε ψυχρὸς ὁ ἀήρ· διὸ καὶ δροσιζει ἀφιέμενον τὸ ὑγρόν ἀπὸ τοῦ θερμοῦ. Ὅταν δὲ ἐπινέφελον ᾖ, ἀποστέγεται, διὸ οὐ γίνεται δρόσος οὐδὲ πάχνη ὄντων ἐπινεφέλων. Περὶ οὖν τὴν γῆν ὑπομένον τὸ θερμόν ποιεῖ τὴν ἀλέαν.

Διὰ τί ἐν τοῖς ὑψηλοῖς τῶν οἰκῶν ὁ ἀήρ διευριπίζει, καὶ 22 μάλιστα ταῖς εὐδαίαις; Ἡ διότι ὁ ἀήρ πολυκενὸς τίς ἐστι τὴν σύγκρισιν. Ὅταν οὖν ἄρξηται εἰσω ρεῖν, συγχωρεῖ ὁ ἐν τῷ οἰκήματι ἀήρ καὶ συστέλλεται. Τούτου δὲ συμπύκνωσης τῷ χρόνῳ πολυκενώτερος γίνεται ὁ ἔξωθεν, καὶ χώραν πολλὴν ἴσχει. Εἰς ταύτην οὖν τὴν χώραν πίπτει ὁ ἐκ τοῦ οἰκήματος ἀήρ, ὢν πλησίον, καὶ φέρεται εἰς ταύτην τὴν χώραν διὰ τὸ κρέμασθαι καὶ τὴν τοῦ κενοῦ φύσιν μὴ δύνασθαι ἀντιστηρίζειν. Κατὰ πολλὰ δὲ αὐτοῦ μέρη τούτου 3 συμβαίνοντος, ἔπεται αὐτῷ ὁ πλησίον διὰ τὴν πρόσσοψιν· εἴτα πολλοῦ ἔξωθεν φερομένου ὁ μὲν ἔσω τόπος πολυκενος γίνεται, ὁ δὲ ἔξω πυκνότερος, καὶ πάλιν ἔξωθεν εἰσω φέρεται. Καὶ ταῦτα ἀλλάσσονται.

ΚΣ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥΣ ΑΝΕΜΟΥΣ.

Διὰ τί ὁ καικίας μόνος τῶν ἀνέμων ἐφ' ἑαυτὸν ἄγει τὰ νέφη; Ἡ ὅτι ἀφ' ὑψηλοτέρων τόπων πνεῖ; Ἔστι γὰρ τὰ πρὸς ἔω ὑψηλότερα τῶν πρὸς ἐσπέραν· σημείον δὲ τὸ τῆς πρὸς ἐσπέραν ^κθαλάττης μέγεθος καὶ βάθος. Πνέων δὲ ἄνω- 2 θεν εἰς πούναντιον γραμμὴν ποιεῖ ὕτῃ φορᾷ τὰ κοῖλα πρὸς τὴν γῆν ἔχουσιν. Προσπίπτων δέ, ὡς εἴρηται, τοῖς πρὸς ἐσπέραν τῆς γῆς τόποις, καὶ συστέλλων τὰ νέφη διὰ τὸ τῆς γραμμῆς σχῆμα, τῇ ἐκείθεν ἀνακλάσει ἐπ' αὐτὸν ὠθεῖ αὐτά. Ποιεῖ δὲ ^ζμόνος τοῦτο τῶν λοιπῶν ^ατῷ τοὺς μὲν 3 ὑψηλοτέρους τοὺς δ' ἐναντίους εἶναι τόπους, πρὸς οὓς ἐκ τοῦ

^ν ἀφ' C^a. ^ω εἰσω X^a. ^κ θαλάσσης s. ὕτῃ δὲ φορᾷ C^a. ^ζ μό-
νον s. ^α τῷ om. C^a. et pr. Y^a.

τό ^α τε κινούν εἰς τὸ ἄνω θεῖ καὶ τὸ κινούμενον οὕτω πέφυκε φέρεσθαι. Νῦν δὲ φαίνεται λοξὴν τὴν φορὰν ποιούμενος.

15 Διὰ τί τὸ ἀφ' ἧς ψυχρότερον ἢ τὸ ἀφ' ἐσπέρας; Ἡ ὅτι τὸ μὲν ἐγγύτερον μέσων νυκτῶν, τὸ δὲ μεσημβρίας; Ἔστι δὲ ἡ μεσημβρία θερμότερον διὰ τὸ εἶναι ἐγγύτατον ὁ ἡλίου, αἱ δὲ μέσαι νύκτες ψυχρότεραι διὰ τὸ ἐναντίον.

16 Διὰ τί αἱ νύκτες τῶν ἡμερῶν ἐν ταῖς ἀλέαις πνιγνότεραι; Ἡ διὰ τὴν ἄπνοιαν; Οἱ γὰρ ῥέτῃσι καὶ πρόδρομοι τὰς νύκτας ἦττον πνέουσιν.

17 Διὰ τί τὰ ἐν τοῖς ἀσχοῖς ἄσηπτα φυσηθεῖσι, καὶ ἐν τοῖς περιπωματιζομένοις; Ἡ διότι σήπεται μὲν κινούμενα, ἅπαντα δὲ τὰ πλήρη ἀκίνητα, ταῦτα δὲ πλήρη.

18 Διὰ τί τῆς αἰθρίας μᾶλλον ψυχὸς γίνεται ἢ ἐπινεφέλων ὄντων; Τὰ δὲ ἄστρα καὶ ὁ οὐρανὸς θερμός. Ἡ ὅτι οὐθὲν ἀποστέγει ἐν τῇ αἰθρίᾳ τὴν ἀτμίδα, ἀλλὰ διαχεῖται ἐν δὲ τοῖς ἐπινεφέλοις ἀποστέγεται; Καὶ βορείων ἴγε ἢ νοτίων διὰ τὸ αὐτό· ὁ ἴ μὲν γὰρ νότος ἄγει τὸ τοιοῦτον, ὁ δὲ ἀπὸ θεῖ. Καὶ ἀτμίζειν δὲ φαίνεται βορείοις μᾶλλον ἢ νοτίοις, καὶ χειμῶνος ἢ θέρους. Ἡ παρὰ τὸ ἀνόμοιον; Ἡ ὅτι θερμοῦ ψυχομένου ἐστὶν ἡ ἀτμίς;

19 Διὰ τί ἂν ὁ ἐλάττων θερμότερος τοῦ πλείονος; Αἱ γὰρ στενοχωρίαι ἀλεινότεραι. Ἡ διότι κινεῖται μᾶλλον ὁ πολὺς, ἢ δὲ κίνησις ποιεῖ ψυχρόν; Σημεῖον δὲ τούτου, ὅτι κινούμενα ψύχεται τὰ θερμά.

20 Διὰ τί ὕδωρ μὲν καὶ γῆ σήπεται, ἀὴρ δὲ καὶ πῦρ οὐ σήπεται; Ἡ ὅτι θερμότερον γίνεται τὸ σηπόμενον ἅπαν, πυρὸς δὲ οὐθὲν θερμότερον; Ἡ ὅτι ψυχθῆναι δεῖ πρότερον, τὸ δὲ πῦρ αἰεὶ θερμόν, ὁ δὲ ἀὴρ πυρὸς πλήρης. Σήπεται δὲ οὐθὲν θερμόν, ἀλλὰ ψυχθέν· γῆ δὲ ἰ καὶ ὕδωρ καὶ ἀὴρ καὶ θερμὰ καὶ ψυχρὰ γίνεται.

21 Διὰ τί τὰ ἐπινέφελα ἀλεινότερα τῶν αἰθρίων; Πότερον

^α τε om. X^a. ^ο τοῦ ἡλίου C^a. ^ρ ἐτήσιοι C^a. ^ι γε] τε C^a.
^ι μὲν om. C^a. ^ς ὁ ἀὴρ ἐλάττων C^a. ^ι καὶ ὕδωρ om. C^a. Y^a.

ὡς οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον, ὅτι τὰ ἄστρα ψυχρά; Ἡ λίαν τοῦτό γε ἄτοπον, ἀλλὰ διότι ἀτμίζει; Ἐπισημαντέον δὲ ὅτι ἐν νηνεμία ἡ δρόσος καὶ ἡ πάχνη γίνεται. Ὅταν μὲν οὖν αἰθρία ᾖ, διαπνέει τὸ θερμόν, ὑφ' οὗ ἀνάγεται τὸ ὑγρόν, ὥστε ψυχρὸς ὁ ἀήρ διὸ καὶ δροσίζει ἀφιέμενον τὸ ὑγρὸν ἀπὸ τοῦ θερμοῦ. Ὅταν δὲ ἐπινέφελον ᾖ, ἀποστέγεται, διὸ οὐ γίνεται δρόσος οὐδὲ πάχνη ὄντων ἐπινεφέλων. Περὶ οὖν τὴν γῆν ὑπομένον τὸ θερμόν ποιεῖ τὴν ἀλέαν.

Διὰ τί ἐν τοῖς ὑψηλοῖς τῶν οἰκῶν ὁ ἀήρ διευριπίζει, καὶ 22 μάλιστα ταῖς εὐδαίαις; Ἡ διότι ὁ ἀήρ πολυκενὸς τίς ἐστι τὴν σύγκρισιν. Ὅταν οὖν ἄρξηται εἶσω ρεῖν, συγχωρεῖ ὁ ἐν τῷ οἰκήματι ἀήρ καὶ συστέλλεται. Τούτου δὲ συμπίπτοντος τῷ χρόνῳ πολυκενώτερος γίνεται ὁ ἕξωθεν, καὶ χώραν πολλὴν ἴσχει. Εἰς ταύτην οὖν τὴν χώραν πίπτει ὁ ἐκ τοῦ οἰκήματος ἀήρ, ὦν πλησίον, καὶ φέρεται εἰς ταύτην τὴν χώραν διὰ τὸ κρέμασθαι καὶ τὴν τοῦ κενοῦ φύσιν μὴ δύνασθαι ἀντιστηρίζειν. Κατὰ πολλὰ δὲ αὐτοῦ μέρη τούτου 3 συμβαίνοντος, ἔπεται αὐτῷ ὁ πλησίον διὰ τὴν πρόσοψιν εἶτα πολλοῦ ἕξωθεν φερομένου ὁ μὲν ἔσω τόπος πολυκενὸς γίνεται, ὁ δὲ ἕξω πυκνότερος, καὶ πάλιν ἕξωθεν εἶσω φέρεται. Καὶ ταῦτα ἀλλάσσονται.

ΚΖ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥΣ ΑΝΕΜΟΥΣ.

Διὰ τί ὁ καικίας μόνος τῶν ἀνέμων ἐφ' ἐαυτὸν ἄγει τὰ νέφη; Ἡ ὅτι ἀφ' ὑψηλοτέρων τόπων πνεῖ; Ἔστι γὰρ τὰ πρὸς ἔω ὑψηλότερα τῶν πρὸς ἐσπέραν σημείον δὲ τὸ τῆς πρὸς ἐσπέραν ^αθαλάττης μέγεθος καὶ βάθος. Πνέων δὲ ἄνω- 2 θεν εἰς τούναντίον γραμμὴν ποιεῖ ἱ τῇ φορᾷ τὰ κοῖλα πρὸς τὴν γῆν ἔχουσιν. Προσπίπτων δέ, ὡς εἴρηται, τοῖς πρὸς ἐσπέραν τῆς γῆς τόποις, καὶ συστέλλων τὰ νέφη διὰ τὸ τῆς γραμμῆς σχῆμα, τῇ ἐκείθεν ἀνακλάσει ἐπ' αὐτὸν ὠθεῖ αὐτά. Ποιεῖ δὲ ^αμόνος τοῦτο τῶν λοιπῶν ^ατῷ τοὺς μὲν 3 ὑψηλοτέρους τοὺς δ' ἐναντίους εἶναι τόπους, πρὸς οὓς ἐκ τοῦ

ν ἀφ' C^a. ^ω εἶσω X^a. ^α θαλάσσης s. ἱ τῇ δὲ φορᾷ C^a. ^α μό-
νον s. ^α τῷ om. C^a. et pr. Y^a.

κάτωθεν ἢ ἐκ' εὐθείας ^bτὴν φορὰν γίνεσθαι συμβαίνει, τὰ κυρτὰ πρὸς τὴν γῆν ἐχούσης, ὥστε ἀνάκλασιν μὴ γίνεσθαι τοῦ πνεύματος τῷ μὴ πρὸς τὴν γῆν ἐχούσης ἀέρα ^cἔχειν τὴν τελευταίαν τῆς φορᾶς, ἐν ^δοὐδὲ νέφη ἐστὶ ^eπερὶ τὴν γῆν τοῖς δὲ ἦττον κοίλοις καὶ τῷ ἀπηλιώτῃ τῷ μὴ εἶναι ὑγρόν. Ὡστε οὐ ^fσυνιστὰς ἦττον καταφανής ἐστίν αὐτοῦ ποιῶν τοῦτο ^gοὐ ποιεῖ.

Διὰ τί βορέαι μὲν ἐτήσιοι γίνονται, νότοι δὲ οὐ; ^hἩ γίνονται μὲν καὶ ^hνότοι, ἀλλ' οὐ συνεχεῖς, ὅτι πόρρω ἡμῶν 2 ἡ ἀρχὴ τοῦ νότου ἐστίν, ὑπὸ δὲ ⁱτῷ βορέα οἰκοῦμεν; ^kἘτι οἱ μὲν ^lἐτησίου βορέαι καθεστηκότος τοῦ ἀέρος πνέουσιν (^mθέρους γὰρ πνέουσιν,) οἱ δὲ νότοι ἡρος, ὅθ' ἦττον ἔστηκε ⁿτὰ περὶ τὸν ἀέρα. Πρὸς δὲ τούτοις ὁ μὲν νότος ὑγρός, τῷ ^oὑγρῷ ὁ ἄνω τόπος ἀλλότριός ἐστιν διὸ ταχὺ διαλύεται τὰ ἐν αὐτῷ συνιστάμενα ὑγρά. Καὶ τὰ ὑγρά πλανητικά ἐστίν, ὥστε οὐ ^pμένων ἐν ταύτῳ τόπῳ συμμαθίστησι καὶ τὴν τοῦ ἀέρος κίνησιν. Κινουμένου δὲ μὴ ἐν ταύτῳ ^oπνεύματα ἀλλὰ συμβαίνει γίνεσθαι· ἐστὶ γὰρ πνεῦμα ἀέρος κίνησις.

3 Διὰ τί νότος πνεῖ μετὰ πάχνην; ^hἩ διότι ἡ μὲν πάχνη γίνεται πέψεως γινομένης, μετὰ δὲ ^pτὴν πέψιν καὶ τὴν ἀποκάθαρσιν ἡ μεταβολὴ εἰς τούναντίον γίνεται; Ἐναντίον δὲ τῷ βορρᾷ νότος ἐστίν. Διὰ ταῦτό δὲ καὶ μετὰ τὴν χιόνα πνεῖ νότος. Ὡς δὲ ^qκαὶ ἡ χιών καὶ ἡ χάλαζα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ πᾶσα ἡ τοιαύτη ἀποκάθαρσις πέψεως σημείον ἐστίν. Διὸ καὶ μετὰ ^rτὸν ὑετὸν καὶ τὰς τοιαύτας χειμασίας πίπτει τὰ πνεύματα.

4 Διὰ τί αἱ τροπαὶ πνέουσιν; ^hἩ διὰ τὸ αὐτὸ ^δκαὶ οἱ εὐριποὶ ρέουσιν; Μέχρι γὰρ τοῦ ρεῖν ^sκαὶ ἡ ^tθάλαττα φέρεται καὶ ὁ ὅρ· εἴθ' ὅταν ἀντιπέσῃ καὶ μηκέτι δύνῃται τὰ

^b τὴν φορὰν om. C^a. ^c ἔχει C^a. ^d οὐδὲ νεφέλη s, οὐδὲν ἔφη C^a.
^e περὶ] πρὸς X^a. ^f συνιστάν s. ^g δ] ὁ οὐ Y^a.s, ἡ οὐ C^a. ^h νότιοι
ἀλλ' οὐδὲ C^a. ⁱ τὸν βορέαν C^a. ^k ἔτι] ὅτι X^a. ^l ἐτησίου C^a.s.
^m θέρους γὰρ πνέουσιν om. s. ⁿ μόνον C^a. ^o ἀλλὰ πνεύματα C^a.
^p τὴν om. s. ^q καὶ post δὲ om. X^a. ^r τὸν om. X^a.Y^a. ^s καὶ om.
X^a. ^t θάλασσα s.

ἀπόγεια προάγειν διὰ τὸ μὴ ἰσχυρὰν ἔχειν τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως καὶ φορᾶς, πάλιν ἀνταποδίδωσιν.

Διὰ τί αἱ τροπαὶ ἐκ τῆς ὕψους εἰσὶν; Ἡ ὅτι ἡ 5
 ὡς θάλαττα πλησίον; Ἡ ὅτι ἐναντίον ἐστὶ τῇ ἀπογείᾳ ἡ
 τροπαία, καὶ ἔστιν ἡ τροπαία οἷον ἀναστροφὴ ὡς ἀπογείας.
 Ἡ δὲ ἀπογεία τὸ ἐκ τῆς γῆς πρὸς τὴν ὡς θάλατταν πνεῦμα
 γινόμενον, ἡ δὲ τροπαία ἡ τούτου παλίνροια. Ὡστε ἀνάγκη
 ἐκ ὡς θάλαττης εἶναι. [Ἡ ὡς θάλαττά ἐστι] διὰ τὸ εἰς τὴν
 θάλατταν ἀθροισθῆναι τὸν ῥέοντα αἶρα; Τοῦ δὲ μὴ εἰς τὴν
 γῆν τοῦτο συνίστασθαι καὶ τοῦ ἀνακάμπτειν ἀπὸν ὡς αἴτιον,
 ὅτι ἡ θάλαττα ἐν κοίλῳ ἐστίν· ὁ δὲ ἀήρ, ὥσπερ τὸ ὕδωρ, ῥεῖ
 αἰεὶ εἰς τὸ ὡς κοιλώτατον.

Διὰ τί οἱ ἐκνεφίαι ὕδατος ὡς γενομένου θάπτον παύονται; 6
 Ἡ ὅτι αἱ κοιλίαι συμπίπτουσι τοῦ νέφους, ὕδατος γενο-
 μένου, ἐν αἷς ἡ ἀρχὴ τοῦ πνεύματος συνίσταται;

Διὰ τί οὐχ οἱ αὐτοὶ ἄνεμοι πανταχοῦ ὡς ὑέτιοί εἰσιν; Ἡ 7
 ὅτι οὐχ οἱ αὐτοὶ πανταχοῦ πρὸς ὅρη ἀντιπνεύουσιν, ἀλλ' ἕτε-
 ροι κεῖνται πρὸς ἕτερα ὅρη; Οἷον γὰρ πρὸς ἀνάντη μάλιστα
 ῥεόντων, ἐνταῦθα ὑφίσταται μᾶλλον τὰ νέφη, οὐκ ἀδυνατεῖ
 εἶναι προωθεῖν αὐτὰ ἄνεμος. Ὑφιστάμενα δὲ καὶ ὡς πιεζόμενα
 ῥήγνυνται.

Διὰ τί αἱ μὲν καθαραὶ ὡς δύσεις ὡς εὐδιεινὸν σημεῖον, αἱ δὲ 8
 τεταραγμέναι χειμερινόν; Ἡ ὅτι χειμῶν γίνεται συνιστα-
 μένου καὶ πυκνουμένου τοῦ αἵρος; Ὅταν μὲν οὖν κρατῇ ὁ
 ἥλιος, διακρίνει καὶ αἰθριάζει αὐτόν, ὅταν δὲ κρατῇται, ἐπι-
 νεφῇ ποιεῖ. Ἐὰν μὲν οὖν ἰσχυρὰ ἢ ἡ σύστασις, εὐθὺς ἡμέρας
 γίνεται χειμῶν· ἐὰν δὲ ἀσθενεστέρα, μὴ παντάπασιν ὡς κρα-
 τουμένη, τὸ συνιστάμενον ἐξωθεῖται πρὸς τὰς δύσεις. Ἐν-
 ταῦθα δὲ μένει διὰ τὸ παχύτατον εἶναι τὸν περὶ τὴν γῆν

ὡς θάλασσης Υἱ.σ. ὡς ὅτι] ὅτι ὅταν s, ὅτι ἅπαν Χᾶ, ὅταν Cᾶ.Υᾶ.
 ὡς θάλασσα Cᾶ.σ. ὡς ἢ] ἢ Cᾶ. ὡς ἀπογείας Υᾶ, ἀπὸ γαίας Cᾶ. ὡς θάλασ-
 σαν s. et mox θάλασσης et ubique similiter. ὡς ἢ ὡς θάλαττά ἐστι om.
 Cᾶ. ὡς αἴτιον om. Cᾶ.Χᾶ.σ. ὡς κοιλώτερον Cᾶ. ὡς γενομένου Cᾶ.
 ὡς ἢ om. Cᾶ.Χᾶ.Υᾶ. ὡς ὑέτιοί—πανταχοῦ om. Cᾶ. ὡς πιεζόμενα Υᾶ.σ.
 ὡς ῥέσεις Cᾶ. ὡς εὐδιεινὸν Υᾶ. ὡς δὲ om. Cᾶ.

3 αέρα τοῦ χειμῶνος. Ταχὺ δὲ συνίσταται καὶ ὁ ἄλλος διὰ τὸ ἔχειν ἀρχὴν καὶ ἔρρισμα, ὃ δέξεται καὶ ἀθροίσει τὸ προσιόν ^μ καθάπερ ὄρθρος· ὥσπερ γὰρ ἐν τροπῇ ἐνὸς ἀντιστάντος καὶ οἱ ἄλλοι μένουσιν, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ αἵματος. ^ν Διὸ 4 ταχὺ καὶ ἐξαίφνης ἐνίοτε γίνεται καὶ ἐπινέφελα. Οὐδὲν οὖν αἱ δύοσις τεταραγμέναι ὥσι, σημεῖον ἐστὶν ἰσχυρὸν ὅτι οὐ κεκράτηκεν ὁ ἥλιος τῆς συστάσεως, πολὺν χρόνον ἐναντιούμενος αὐτῇ, ὥστε εἰκότως ἔστι συστήναι πλέον. Καὶ ἦττον δέ ἐστι φοβερὸν, ὅταν ^ο προχειμάσαντος ἢ ὅταν ἐξ εὐδίας τοῦτο συμβῇ. Ἐκείνως ῤ μέν γὰρ εἰσὶν ὥσπερ ὑπόλειμμά τί εἶναι, οὕτω δὲ ἀρχὴ συστάσεως.

9 Διὰ τί λέγεται

οὐ ποτε νυκτερινὸς ^ι βορέας τρίτον ἵκετο ^ρ φέγγος;

^α Ἡ διότι ἀσθενῇ τὰ πνεύματα τὰ ἀπὸ τῆς ἄρκτου, ὅταν ἢ νυκτερινά; Σημεῖον γὰρ ὅτι οὐ πολλὸς ὁ κινηθεὶς ἀήρ, τὸ τηνικαῦτα πνεῦσαι, ὅτε ^β ὀλίγη θερμότης ὑπῆρχεν· ἡ δὲ ὀλίγη ὀλίγον ἐκίνει αέρα. Τελευτᾷ δὲ ἐν τρισὶ πάντα, καὶ τὰ ἐλάχιστα ἐν τῇ πρώτῃ τριάδι, ὥστε καὶ τοῦτο τὸ πνεῦμα.

10 Διὰ τί ^τ ὁ βορέας πυκνότερον πνεῖ ἢ ὁ νότος; ^α Ἡ ὅτι ὁ μὲν βορέας γειτνιῶν τῇ οἰκουμένῃ οὐ λανθάνει ὀλιγοχρόνιος ὢν (ἅμα γὰρ πνεῖ καὶ πάρεστιν), ὁ δὲ νότος οὐκ ἀφικνεῖται διὰ τὸ πόρρωθεν πνεῖν.

11 ^ν Διὰ τί ὁ νότος ἦττον μετὰ χειμερινὰς νύκτας πνεῖ ἢ μεθ' ἡμέρας; ^α Ἡ ὅτι καὶ τῆς νυκτὸς ὁ ἥλιος ἐγγύς ἐστι τῇ πρὸς νότον χώρα, καὶ ἀλεεινότεραι αἱ νύκτες ἐκεῖ ἢ πρὸς ἄρκτον αἱ ἡμέραι; ^β Ὡστε πολλὸς κινεῖται ὁ ἀήρ, καὶ οὐθὲν ἐλάττων ἢ μεθ' ἡμέραν· ἀλλ' αἱ θερμότεραι ἡμέραι κωλύουσι μᾶλλον πνεῖν, ξηραίνουσαι τὰς ὑγρότητας.

12 Διὰ τί ἐπὶ κυνὶ ὁ νότος πνεῖ, καὶ τοῦτο ὥσπερ τι ἄλλο γίνεται τεταγμένως; ^α Ἡ διότι θερμὰ τὰ κάτω, τοῦ ἡλίου πόρρω ὄντος, ὥστε πολλὴ ἡ ἀτμὶς γίνεται; Καὶ ^ω πολλοὶ

^μ καθά που s. ^ν διὸ διὸ καὶ C^a. ^ο προχειμάσαντα s. ^ρ μὲν om. X^a. ^ι βορέας C^a. ^ρ φέγγος s. ^β ὀλίγη om. X^a. ^τ ὁ βορέας—ὅτι om. C^a. X^a. Y^a. s. ^ν διὰ—ἡμέρας ἢ om. C^a. X^a. Y^a. s. ^ω πολὺ X^a.

^κ δὲ ἔπνεον, εἰ μὴ διὰ τοὺς ^γ ἐτησίαις. Νῦν ^κ δὲ οὗτοι κω-
 λούουσιν. ^α Ἡ ὅτι ἐπὶ πᾶσι μὲν σημαίνει τοῖς ἄστροις δυο-
 μένοις ἢ ἐπιτέλλουσιν, οὐχ ἥκιστα δὲ ἐπὶ τούτῳ; Δῆλον οὖν
 ὅτι πνεύματα μάλιστα ἐπὶ τούτῳ καὶ μετ' αὐτόν. Ἐπεὶ δὲ ^α
 πνίγει, καὶ πνεύματα εἰκότως ἐπ' αὐτῷ τὰ θερμότατα κινεῖ-
 ται· ὁ δὲ νότος θερμὸς ἐστίν. Ἐπεὶ δὲ ^β εἴθισται ^γ μάλιστα
 ἐκ τῶν ἐναντίων εἰς τὰ ἐναντία μεταβάλλειν, πρὸ κυνὸς δὲ οἱ
^δ πρόδρομοι πνέουσιν ὄντες βορέαι, εἰκότως μετὰ κύνα νότος
 πνέει, ἐπειδὴ ἐπισημαίνει μὲν, ἐπιτέλλουσι δὲ τοῖς ἄστροις.
 Τὸ δὲ ἐπισημαίνειν ἐστὶ μεταβολὴν τοῦ ἀέρος ποιεῖν μετα-
 3 βάλλει δὲ πάντα εἰς τοὺς ἐναντίους ἢ τοὺς ἐπὶ δεξιᾷ ἀνέμους
 τὰ πνεύματα. Ἐπεὶ δὲ βορέας εἰς τοὺς ἐπιδεξιὺς μετα-
 βάλλει, εἴη ἂν αὐτῷ λοιπὸν εἰς νότον μεταβάλλειν. Ἔστι ^δ
 δὲ καὶ ἡ μετὰ τὰς χειμερινὰς τροπὰς πεντεκαιδεκάτῃ ^ε νότιος,
 διὰ τὸ τὰς μὲν τροπὰς ἀρχὴν τινα εἶναι, κινεῖν δὲ τὸν κατ'
 αὐτὴν μάλιστα αἰὲρ τὸν ἥλιον, εἶναι δὲ ἐν ταύταις ταῖς τρο-
 παῖς πρὸς νότον. Καθάπερ οὖν καὶ τὰ ἀπ' ἡ ἀνατολῆς κι-
 νῶν ^ς ἀπὸ πηλῶτας ἀνέμους ἡγεῖται, οὕτω καὶ τὰ ἀπὸ μεσημ-
 βρίας κινῶν νότους ἐγείρει. Οὐκ εὐθὺς δὲ ἀπὸ τροπῶν ποιεῖς
 τοῦτο διὰ τὸ βραχυτάτας ποιεῖσθαι τὰς μεταστάσεις τότε,
 ἀλλ' ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ διὰ τὸ τὸν χρόνον τοῦτον συμμέ-
 τρως ἔχειν τῇ κατὰ τὴν μετάστασιν πρώτῃ φαντασίᾳ· ὅλου
 γὰρ ἐστὶ μέρος ^η εὐσημότατον ὁ εἰρημένος χρόνος.

Διὰ τί ἐπὶ ^ι Ὠρίωνι γίνονται ^κ αἰόλοι μάλιστα ^ι αἱ ἡμέ- 13
 ραι καὶ ἀκαιρίαι τῶν πνευμάτων; Ἡ ὅτι ἐν μεταβολῇ αἰεὶ
 πάντα ^μ ἀοριστεῖ μάλιστα, ὁ δ' Ὠρίων ἀνατέλλει μὲν ἐν
 ἀρχῇ ὁπώρας, δύνει δὲ χειμῶνος, ὥστε διὰ τὸ μῆπω καθε-
 στάναι μίαν ὥραν, ἀλλὰ τὴν μὲν ^ν γίνεσθαι τὴν δὲ πάνε-
 σθαι, διὰ ταῦτα ἀνάγκη καὶ τὰ πνεύματα ἀκατάστατα εἶναι

^κ δὲ X^a. ^γ ἐτησίους s. ^κ δὲ om. C^a. ^α ἡ—cap. fin. χρόνος] hæc
 cap. 32 ponunt codices. ^β εἴθισται C^a. X^a. ^γ μάλιστα om. s. ^δ πρό-
 μοι s. ^ε νότος C^a. ^ς ἀπὸ πηλῶν s. ^ς ἀπὸ πηλῶν X^a. ^η εὐσημότερον s.
^ι ὡνών C^a. ^κ μάλιστα αἰόλοι C^a. ^ι αἱ om. s. ^μ ἀοριστεῖ C^a. ^ν γε-
 νέσθαι s.

- 2 διὰ τὸ ἐπαμφοτερίζειν τὰ ἐξ ἑκατέρας. Καὶ χαλεπὸς ὁ δὴ λέγεται καὶ δύνων καὶ ἀνατέλλων ὁ Ὠρίων διὰ τὴν ἀοριστίαν τῆς ὥρας· ἀνάγκη γὰρ παραχῶδη εἶναι καὶ ἀνώμαλον.
- 14 Διὰ τί ὁ νυκτερινὸς βορέας τριταῖος λήγει; Πότερον ὅτι ἀπὸ μικρᾶς καὶ ἀσθενοῦς ἀρχῆς, ἢ τρίτῃ δὲ κρίσιμος; Ἡ ὅτι ἀθρόος ἢ ἐκχυσίς, ὥσπερ τῶν ἐκνεφιῶν; Ταχεῖα οὖν ἢ παῦλα.
- 15 Διὰ τί βορέαι πλείστοι πνέουσι τῶν ἀνέμων; Ἡ διὰ τὸ πρὸς τοῦτῃ τὴν οἰκουμένην τῷ τόπῳ ὑποκεῖσθαι ὄντι ὑψηλῷ καὶ ἔξω τροπῶν καὶ πλήρει χιόνος, ἢ οὐδέποτε ἔνια ὄρη ἡλείπει; Τὸ πολὺ οὖν ὕγραινομένων τῶν πεπηγότων πολλὰκις πνεῦμα γίνεται. Τοῦτο δὲ ἐστὶ βορέας, τὸ ἐκ τῶν ἀπὸ τῆς ἄρκτου τόπων πνεῦμα.
- 16 Διὰ τί οἱ νότοί πνέουσι μὲν χειμῶνος καὶ ἔαρος ἀρχομένου καὶ μετοπώρου λήγοντος, εἰς δὲ κυματοειδεῖς καὶ συνεστραμμένοι, καὶ τοῖς ἐν Λιβύῃ ὁμοίως ψυχροὶ ὡς οἱ βορέαι ἐνταῦθα; Ἡ διότι πλησίον τοῦ ἡλίου ὄντος ἀνάγκη κινεῖσθαι τὰ πνεύματα; Ὁ δὲ ἥλιος τοῦ χειμῶνος πρὸς νότον φέρεται, καὶ τοῦ μὲν ἔαρος ἀρχομένου τοῦ δὲ μετοπώρου τελευτῶντος ἤδη θερμαίνει, τὸ δὲ θέρος πρὸς βορέαν φέρεται, ἐκείνους δὲ ἀπολείπει τοὺς τόπους. Θερμὸς δὲ ἐστὶ διὰ τὸ μίγνυσθαι τὸ πνεῦμα τῷ κατὰ Λιβύην ἠέρι θερμῷ ὄντι· καὶ διὰ τοῦτο μεγαλοκύμων νοτίζειν ποιεῖ τὸ θέρος, ἐμπύπτων εἰς τὴν θάλατταν.
- 17 Διὰ τί ὁ νότος δυσώδης; Ἡ ὅτι ὑγρὰ καὶ θερμὰ ποιεῖ τὰ σώματα, ταῦτα δὲ σήπεται μάλιστα; Οἱ δὲ ἐκ τῆς θαλάττης νότοί ἀγαθοὶ φυτοῖς· ἐκ θαλάττης γὰρ αὐτοῖς προσπίπτει. Καὶ τῆς Ἀττικῆς τῷ ὁρισίῳ πεδίῳ αἴτιον, διότι ἀπεψυγμένος ἀφικνεῖται. Αἱ δ' ἐρυσίβαι γίνονται ὑπὸ ὑγρότητος θερμῆς μὲν ἀλλοτρίας δέ.
- 18 Διὰ τί ἄνεμος γίνεται πρὸ τῶν ἐκλείψεων ὡς τὰ πολλά,

ο δὲ X^a. ἢ ἢ C^a.X^a. ἢ λείπεται X^a. ὁ ὑγραινομένων X^a. δὲ] δὲ καὶ X^a. ὁ ἐν τῇ λιβύῃ C^a. ὄντος om. Y^a. ἠέρι C^a.X^a.Y^a.s. x θρασίῳ Y^a.

ἀκρόνυχον μὲν πρὸ τῶν μεσονυκτίων ἐκλείψων, μεσονύκτιον δὲ πρὸ τῶν ἑώων; Ἡ δὲ διότι ἀμαυροῦται τὸ θερμὸν τὸ ἀπὸ ὧ τῆς σελήνης διὰ τὸ πλησίον ἤδη φορὰν εἶναι, ἐν ᾧ ὁ γενομένης ἔσται ἡ ἐκλείψις; Ἀνιεμένου οὖν ᾧ κατείχeto ὁ ἀήρ καὶ ἡρέμει, πάλιν κινεῖται καὶ γίνεται πνεῦμα τῆς ὀψιαιτέρον ἐκλείψεως ὀψιαιτέρον.

Διὰ τί ὁ νότος οὐκ ἀρχόμενος ἀλλὰ λήγων ὑέτιος; Πό- 19
τερον ὅτι πόρρωθεν συνάγει τὸν ἀέρα; Γίνεται δὲ συνιστάντος ὁ τὸ ὕδωρ, συνίσταται δὲ ὕστερον ἢ ἀρχεται. Ἡ ὅτι ἀρχομένου θερμός ἐστιν ὁ ἀήρ ἔτι διὰ τὸ ἕκ τοιούτου ἐληλυθέναι, ἐπιχρονιζόμενος δὲ ψυχθεὶς συνίσταται μᾶλλον εἰς ὕδωρ.

Διὰ τί ὁ νότος, ὅταν μὲν ἐλάττων ᾖ, αἰθριός ἐστιν, ὅταν 20
δὲ μέγας, νεφώδης καὶ χροινιώτερος; Πότερον, ὥσπερ τινὲς λέγουσι, διὰ τὴν ἀρχήν; Ἐὰν μὲν γὰρ ὁ ἀπὸ ἐλάττονος, αἰθριος, εἰ δὲ ἀπὸ πλείονος ὀρμήσῃ, νεφελώδης. Ἡ ὅτι ἐλάττων ἀρχομένος ἐστιν, ὥστε οὐ πολὺν ἀέρα ὠθεῖ, ἐπὶ τέλει δὲ εἴωθε γίνεσθαι μέγας. Διὸ καὶ παροιμιάζονται

ἀρχομένου γε νότου καὶ λήγοντος βορέας.

Διὰ τί προῖεται τοῦ χειμῶνος ἀπὸ τῆς ἑω τὰ πνεύματα, 21
τοῦ θέρους δὲ καὶ ἀπὸ ἑσπέρας; Ἡ ὅτι ὅταν μηκέτι κρατῇ ὁ ἥλιος, ἀφίεμενος ὁ ἀήρ ῥεῖ; Δύνων τε ὁ οὖν καταλείπει νέφη, ἀπὸ ὧν οἱ ζέφυροι καὶ ὅσον αὖ ἐπαγάγη ἐκείνοις τοῖς ἐν τῷ κάτω ἡμισφαίριῳ οἰκοῦσιν, ἐσθινὸν πνεῦμα γίνε-
ται. Τὰναντία δέ, ὅταν δύνῃ ἐν τῷ κάτω μέρει, ἐκείνοις τε
ζεφύρους ποιήσει καὶ ἐνταῦθα ἐσθινὸν πνεῦμα ἀπὸ τοῦ ἐπομένου ἀέρος αὐτῷ. Διὰ τοῦτο καὶ καταλάβῃ ἄλλον ἀνε-
μον, μείζων γίνεται αἰρομένου, ὅτι προσέθηκεν.

Διὰ τί οἱ κύνες τὰ ἱχνη ἥκιστα εὐρίσκουσι ζεφύρον πνέον- 22
τος; Ἡ διότι μάλιστα συγχέει διὰ τὸ συνεχέστατος εἶναι τῶν ἀνέμων καὶ μάλιστα ὑπὸ τὴν γῆν πνεῖν;

ὧ τῆς om. Ca. ὁ γενομένων Xa. Ya. s. ὁ τὸ ὕδωρ] τὸν ἀέρα s. ἕκ] ἐκ τοῦ Xa. ὁ ἐπ' s. ὁ δὲ om. Ya. ὁ ὅτι om. Ca. ὁ οὖν om. s. ὁ καταλειπὴ Ca, καταλειπὴν Ya. ὁ ὧν] οὐ Ca. Ya. ἰ ἐκεῖ Ca. ὁ ποι-
ήσῃ s. ἰ ταῦτα Xa. ὁ ὅτι Ca.

- 23 Διὰ τί, ὅταν ἀστέρες διάττωσιν, ἀνέμου σημείον; ^η Ἡ ὅτι ὑπὸ τοῦ πνεύματος φέρονται, καὶ πρότερον ἐκεῖ γίνεται πνεῦμα ἢ παρ' ἡμῖν; Διὸ καὶ ἀφ' οὗ ἂν ὁ τόπου φέρονται οἱ ἀστέρες, ἐν τούτῳ καὶ τὸ πνεῦμα γίνεται.
- 24 Διὰ τί μεγίστας νεφέλας τῶν ἀνέμων ὁ ζέφυρος ἄγει; ^η Ἡ διότι ἐκ πελάγους πνεῖ ^ρ καὶ κατὰ τὴν θάλατταν; ^ε Ἐκ πολλοῦ οὖν καὶ συναγει.
- 25 Διὰ τί οἱ ἐπὶ τέλει ἄνεμοι μέγιστοι; ^η Ἡ ^ι ὅτι ὅταν ἀθρόοι ἐκπνεύσωσιν, ὀλίγον ^ι τὸ θερμόν;
- 26 Διὰ τί, ἐὰν περὶ ἰσημερίαν λὶψ πνεύση, ὕδωρ γίνεται; ^η Ἡ ὅτι καθ' ὃν ἂν ^ς ἢ ὁ ἥλιος τόπον τοῦ κόσμου, τὰ ^ε ἐντεῦθεν πνεύματα κινεῖ; Διὸ καὶ ἡ τῶν πνευμάτων περίστασις ^ι κατὰ τὴν τοῦ ἡλίου φορὰν γίνεται. ^ν Ἐπεὶ δ' ἡ ἰσημερία μεθόριόν ἐστι χειμῶνος καὶ θέρους, ὅταν συμβῇ τὸν ἥλιον κατὰ τὴν ἡμῖν φαινομένην ἰσημερίαν ὑπερβεβληκέναι ἢ ἐκλείπειν τοῦ ἀκριβοῦς ὅρου καὶ εἶναι μᾶλλον ἐν τοῖς χειμερίοις, συμβαίνει τοὺς ἐκ τούτου τοῦ μέρους ἀνέμους πνεῖν, ὧν ἐστὶ ^ι πρῶτος λὶψ, ὧν ὑγρὸς φύσει. ^ο Ὀντος δὲ τοῦ ἡλίου μᾶλλον ἐν τῷ χειμερίῳ μέρει τοῦ κόσμου, καὶ κινούντος ^ω τὰ ἐν αὐτῷ πνεύματα, τὰ χειμῶνος ἔργα συμβαίνει γίνεσθαι τούτων δέ ἐστιν ὁ ὄμβρος. ^ε Ἐτι δὲ ἐπειδὴ ^ω ἡ ἰσημερία ἐστὶ ^κ καθάπερ χειμῶν καὶ θέρους ^ι ἰσοκρατής, ἐὰν ^ε ὅποτερφοῦν αὐτῶν τι προστεθῇ, εὐσημον τὴν ρόπην ποιεῖ, ^κ καθάπερ ἐπὶ τῶν ^ι ἰσαζόντων ζυγῶν. ^ε Ἐπεὶ δὲ ὁ λὶψ ἐκ τε ^α τῆς χειμερίου τάξεως ἐστὶ καὶ ὑγρὸς φύσει, προστεθεὶς ἐν τῇ ἰσημερίᾳ ροπὴν χειμῶνος ἐποίησε καὶ ὄμβρον· ὁ γὰρ ὄμβρος χειμῶν ἐστὶν οἰκειότατος τῷ πνεύσαντι πνεύματι.
- 27 Διὰ τί ὁ νότος καὶ ὁ εὐρος θερμότεροι ὄντες τῶν ἐναντίων, ὁ μὲν τοῦ βορέου, ὁ δὲ τοῦ ζεφύρου, ὑδατωδέστεροί εἰσιν; Καίτοι διὰ ψυχρότητα ὕδωρ ἐξ αἰέρος γίνεται. Οὐ γὰρ διὰ

^η ἢ om. C^a.X^a.Y^a.s. ^ο τόπω s. ^ρ καὶ om. X^a. ^ι ὅτι om. C^a.s.
^ι τὸ om. C^a. ^ς ἢ om. s. ^ε ἐνταῦθα C^a. ^ν ἐπειδὴ ἰσημερία C^a.
^ω τὰ et mox ἡ om. C^a. ^κ utrobique καθάπου s. ^ι ἰσοκρατές Y^a.s.
^ε ὁπωτέρως οὖν s. ^α τῆς om. C^a.

τὸ ἀπωθεῖν τὸν βορέαν ^bἐντεῦθεν γίνεται τὰ νέφη· ὁ γὰρ
 ζέφυρος καὶ ὁ εὐρος ἀπάγουσιν ἄμφω (ὁμοίως γὰρ πλάγιοι),
 καὶ οἱ ἄλλοι δὲ πάντες, ^cὅθεν πνέουσιν. Πότερον ὅτι ἀντι-
 περίσταται τὸ ψυχρὸν εἴσω μᾶλλον, ὅταν ἢ ἔξω τὸ θερμὸν
 μᾶλλον; ^hἩ ἔστι μὲν τι καὶ ^dδιὰ τὸ ὅθεν πνέουσιν, αἰθρίους
 εἶναι; Καὶ γὰρ εὐρος ἀπ' ἡοῦς ἐστίν. ^eἩ δὲ ^fἡ χώρα
 πρὸς ἐσπέραν ^gἐκείται, καὶ ζέφυρος. Ἀλλὰ καὶ διότι ^hπρό-
 τeron θερμαινόμενος ⁱὁ ἀήρ, ὥσπερ καὶ τὰ ὕδατα, τάχιστα
 καὶ μάλιστα ψύχεται. Φέρεται οὖν ὁ μὲν ἀπὸ τοῦ εὐρου
 ἀπ' ἀνατολῆς ^kἀήρ θερμός, ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ νότου ἀπὸ μεσημ-
 βρίας. Ὅταν οὖν ἔλθωσιν εἰς τὸν ^lψυχρότερον τόπον, ταχὺ
 πηγνυνται καὶ συνίστανται εἰς ὕδωρ. Καὶ μᾶλλον ὁ εὐρος
 ποιεῖ ὕδωρ, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἡλίου μᾶλλον φέρει τὸν ἀέρα, καὶ
 ὁμοίως θερμόν. Ὁ δὲ νότος λήγων ὑδατώδης, ὅτι ψυχρὸς
 ὁ πρῶτος φερόμενος ἀήρ ἀπὸ τῆς θαλάττης, ὁ δὲ τελευταῖος
 διάθερμος ὢν ἀπὸ τῆς γῆς κομίζει. Ἡ οὐ μόνον τοῦτ' αἰ-
 τιον, ἀλλ' ὅτι καὶ μείζων λήγων ὁ νότος γίνεται; Διὸ καὶ
 ἡ παροιμία εἰς αὐτὸν

ἀρχομένου ^mτε νότου.

Οἱ δὲ μείζους ⁿψυχρότεροι. Ὡστε ^oπηγνύει ὕστερον τὰ
 νέφη. Ἡ διὰ τοῦτο ὑδατωδέστερος ἢ ἀρχόμενος;

Διὰ τί οἱ ἄνεμοι ξηραίνουνσι ψυχροὶ ὄντες; Ἡ διότι ἀτμί-
 ζειν ποιοῦσιν οἱ ψυχρότεροι; Διὰ τί δὲ μᾶλλον ^pἢ ὁ ἥλιος;
 Ἡ διότι ἀπάγουσι τὴν ἀτμίδα, ὁ δὲ ἥλιος καταλείπει; Ὑ-
 γραίνει ^qμὲν οὖν μᾶλλον, ξηραίνει δὲ ἥττον.

Διὰ τί ὁ καικίας μόνος τῶν ἀνέμων ἐφ' ἑαυτὸν ἄγει τὰ
 νέφη, ὥσπερ καὶ ἡ παροιμία λέγει

ἔλκων ἐφ' ^rαὐτὸν ^sὥσπερ καικίας νέφος.

Οἱ ^tγὰρ ἄλλοι, ὅθεν ^aπνέουσιν, ἐνταῦθα ἀναστέλλουσιν.

^b ἐντεῦθεν τὰ νέφη C^a. Y^a, ἐντεῦθεν τὰ νέφη ἐξ ἀέρος γίνεται s. ^c ὅθεν]
 ὅσοι C^a. ^d διὰ om. C^a. X^a. Y^a. s. ^e ἥδε] ἡ C^a. ^f ἡ] ἡ γῆ X^a. ^g κι-
 νείται s. ^h πρότερος Y^a. s. ⁱ ὁ om. C^a. ^k ἀήρ] ὁ ἀήρ C^a. ^l ψυχρό-
 τaton C^a. s. ^m γε C^a. X^a. ⁿ ψυχροτέρου s. ^o ἀποπηγνύει C^a. ^p ἢ
 om. Y^a. s. ^q μὲν om. C^a. ^r αὐτῶν s. ^s ὥσπερ ὁ καικίας C^a. ^t γὰρ]
 δὲ s.

Πότερον αἴτιον ὅτι ἅμα ὁ ἐναντίος πνεῖ; Ἡ οὐκ ἂν ἐλάνθανεν, ἀλλὰ πέφυκε τὸ πνεῦμα κύκλον γραμμὴν φέρεσθαι; Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι περὶ τὴν γῆν πνέουσιν· ^ντοῦτο δὲ τὸ κοῖλον τῆς γραμμῆς πρὸς τὸν οὐρανὸν ^ωκαὶ οὐκ ἐπὶ τὴν γῆν ἐστίν, ὥστε ἐπὶ τὴν ἀρχὴν πνέων ^ξἐφ' ἑαυτὸν τὰ νέφη ἄγει.

- 30 Διὰ τί ἀπὸ μὲν τῆς θαλάττης οὐκ ἀποπνεῖ ἔωθεν ψυχρόν, ἀπὸ δὲ τῶν ποταμῶν; Ἡ ὅτι ἡ μὲν θάλαττα ἐστὶν ἐν ἀναπεπταμένοις τόποις, ^γοἱ δὲ ποταμοὶ ἐν ^σστενοῖς; Ἡ οὖν ἀπὸ τῆς θαλάττης αὔρα εἰς πολὺν τόπον σκίδνεται, ὥστε εἶναι ἀσθενής, ἡ δὲ ἀπὸ τῶν ποταμῶν ἀθρόως φέρεται καὶ ^μμᾶλλον ἰσχύει, διὸ μᾶλλον εἰκότως φαίνεται ψυχρά. Ἡ ^αοὐ τοῦτ' ἐστὶν αἴτιον, ἀλλ' οἱ μὲν ποταμοὶ ψυχροὶ εἰσιν, ἡ δὲ θάλαττα οὔτε θερμὴ οὔτε ψυχρά; Γίνεται δὲ ἡ αὔρα ^βκαὶ ἀποπνοὴ θερμαινομένων ἢ ψυχομένων· ὁπότερον γὰρ ἂν τούτων πάσχη, ἐξαερούται, ἐξαερουμένου δὲ τοῦ ὕδατος ὁ ^αἄρ γινόμενος φέρεται, ὃ ἐστὶν αὔρα. Τὸ μὲν οὖν ἀπὸ τῶν ψυχρῶν ψυχρὸν εἰκότως ἀποπνεῖ, τὰ δὲ ἀπὸ τῶν σφόδρα θερμῶν ἀποπνέοντα ψύχεται καὶ γίνεται ψυχρά. Τοὺς μὲν οὖν ποταμοὺς ψυχροὺς ἅπαντας εὔροι τις ἂν, ἡ δὲ θάλαττα ^εοὔτε ψυχρά οὔτε θερμὴ σφόδρα ἐστίν. Οὔτε οὖν τὸ ἀποπνέον ^δψυχρὸν ἀπ' αὐτῆς ἐστί, διὰ τὸ μὴ ψυχρὰν εἶναι ^εσφόδρα, οὔτε ψύχεται ταχύ, διὰ τὸ μὴ θερμὴν εἶναι σφόδρα.

- 31 Διὰ τί ὁ ζέφυρος εὐδιεινὸς καὶ ἡδιστος δοκεῖ εἶναι τῶν ἀνέμων, ^εκαὶ οἶον καὶ Ὅμηρος ἐν τῇ Ἡλυσίῳ πεδίῳ, ἀλλ' εἰ αἰεὶ ζεφύριοι ^δδιαπνέουσιν ^ιαἷται;

^αἩ πρῶτον μὲν ὅτι ἔχει τὴν τοῦ ἀέρος κράσιν; Οὔτε γὰρ ^κθερμὸς ὥσπερ οἱ ἀπὸ μεσημβρίας καὶ ἔω, οὔτε ψυχρὸς ὥσπερ οἱ ἀπὸ τῆς ἄρκτου, ^ιἀλλ' ἐν μεθορίῳ ἐπὶ τῶν ψυχρῶν καὶ θερμῶν πνευμάτων· γειτνιῶν δὲ ἀμφοῖν τῆς δυνάμεως αὐτῶν κοινωνεῖ, διὸ καὶ εὐκρατός ἐστι ^μκαὶ πνεῖ ἕαρος μά-

^ν nonne τούτου? ^ω καὶ om. s. ^ξ ἐφ' αὐτὸν Y^a, ἐπ' αὐτὸν C^a. ^γ ὁ δὲ ποταμὸς C^a.Y^a. ^σ στεροῖς C^a. ^α οὐ om. C^a.s. ^β καὶ] καὶ ἡ s. ^ε οὐδὲ ψ. οὐδὲ codices. ^δ ψυχρὸν C^a.X^a, ψυχρὸς s. ^ε σφόδρα om. C^a.s. ^ε καὶ ante οἶον om. C^a. ^ε αἰεὶ Y^a.s. ^δ διαπνέουσιν s. ^ι αἷται C^a. ^κ θερμὸς s. ^ι ἀλλ'—ἐστι om. C^a.X^a.s. ^μ καὶ] διὸ καὶ C^a.X^a.Y^a.s.

λιστα. Ὡς τὰ πνεύματα περιίσταται ἢ εἰς τὰναντία ἢ¹
² εἰς τὰ δεξιά. Μετὰ οὖν τὸν βορέαν ° πνέων (ἐπὶ δεξιά γὰρ
 ὁ Ῥτόπος) εὐδοκίμει, ὥσπερ παρὰ χαλεπὸν πρᾶος. Καὶ
 ἅμα ὅταν ἀποχειμάσῃ, εὐδία εἴωθε γίνεσθαι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.
 Ὁ δὲ βορέας χειμέριος ἄνεμος. [ῬΚαὶ ὁ ἀπηλιώτης δὲ ἐν³
 τῷ μέσῳ ὧν τῶν θερμῶν καὶ τῶν ψυχρῶν πνευμάτων ἦττον
 αὐτοῖς κοινωνεῖ. Ἀπηλιώτης μὲν γὰρ πνέων τὰ πρὸς νότου
 πνεύματα κινεῖ (ἐνταῦθα γὰρ ἡ μεταστάσις αὐτοῦ ἐστίν),
 κινῶν δὲ οὐ μίγνυται αὐτοῖς. Ὁ δὲ ζέφυρος καὶ κινεῖται ὑπὸ
 τῶν νοτίων, καὶ πνέων κινεῖ τὰ βόρεια· τελευτᾷ γὰρ ἐνταῦθα
 ἡ περίοδος τῶν πνευμάτων. Διὸ τῶν μὲν τὴν τελευτὴν τῶν
 δὲ τὴν ἀρχὴν ἔχων ἐν αὐτῷ δικαίως ἡδὺς ἐστὶ καὶ δοκεῖ εἶναι.]

Διὰ τί ἐπὶ κυνὶ νότος πνεῖ; Ἡ ὅτι ἐπὶ πᾶσι μὲν σημαίνει³²
 τοῖς ἄστροις δυομένοις ἢ ἐπιτέλλουσιν, οὐχ ἥκιστα δὲ ἐπὶ
 τούτῳ; Δῆλον οὖν ὅτι πνεύματα μάλιστα ἐπὶ τούτῳ καὶ
 μετ' αὐτόν. Ἐπεὶ δὲ πνίγει, καὶ πνεύματα εἰκότως ἐπ' αὐτῷ
 τὰ ° θερμότατα κινεῖται· ὁ δὲ νότος θερμὸς ἐστίν. Ἐπεὶ
 δὲ—χρόνος. (cap. 12. sect. 2.—cap. fin.)

Διὰ τί ὁ ζέφυρος πρὸς τὴν δειλὴν πνεῖ, πρῶτ' οὐ; Ἡ³³
 αἴτιος μὲν ἐστίν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τῶν πνευμάτων ὁ ἥλιος ἀνα-
 τέλλων καὶ δύνων; Ὅταν γὰρ ὑγρὸν ὄντα τὸν αέρα διαθερ-
 μαίνων πέττῃ καὶ διακρίνῃ, εἰς πνεῦμα διακρίνει· εἰ δὲ ἢ
 πνευματώδης ὁ ἀήρ, ἔτι μᾶλλον ἐκπνευματοῦται ὑπὸ τοῦ
 ἡλίου. Ὅταν μὲν οὖν ἐπ' ἀνατολῇ ἢ ὁ ἥλιος, πόρρω ἐστὶ²
 τοῦ ζεφύρου· ἀπὸ γὰρ δυσμῶν πνεῖ. Ὅταν δὲ περὶ τὸ ἑδύ-
 νειν ᾗδῃ, τότε διακεκριμένον ἐστὶ τὸ πνεῦμα τελέως. Ἀπὸ
 δὲ μέσου ἡμέρας καὶ πρὸς τὴν δειλὴν ὁ συμμετρότατα ἔχει
 πρὸς τὸ ° διαθερμᾶναι καὶ διακρίναι. Διὰ ταῦτα δὲ καὶ ὁ³
 ἀπηλιώτης πρῶτ' ἄρχεται πνεῖν· τοῦ γὰρ ὑπὲρ γῆς αέρος
 τῆς νυκτὸς ἐξυγραινομένου καὶ τῇ γῇ x πλησιάσαντος διὰ

¹ εἰς τὰ] ἐπὶ τὰ Υ^α. ° πνέων s. Ῥ τύπος Χ^α. ὥσπου περὶ s.
² καὶ ὁ—cap. fin. εἶναι om. C^a.X^a.Y^a.s. ° θερμότερα s. ἑδύνον Χ^a.s.
³ συμμετρότατα C^a.Y^a, συμμετριότητα s. ° θερμᾶναι s. x πλησιά-
 σαντα s.

βάρος, ἔωθεν Ἰ διακρίνων αὐτὸν ὁ ἥλιος τὸν καθ' αὐτὸν κινεῖ πρῶτον. Τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ ἡλίου πνεῦμα ἀνατέλλοντος ἐντεῦθεν ἀπηλιώτης καλεῖται.

- 34 Διὰ τί αἰρομένου τοῦ ἡλίου καὶ αὐξάνεται καὶ πίπτει τὰ πνεύματα; Ἡ ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν ἥτοι τοῦ ἀέρος ἢ τοῦ ἀναχυνθέντος ὑγροῦ κίνησις; Αὕτη δὲ ὅταν μὲν ^z ἐλάττων ᾖ, ταχὺ καταναλίσκεται ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ὥστε οὐ γίνεται πνεῦμα· ὅταν δὲ ^a πλείων, ^b κινεῖται μᾶλλον τοῦ ἡλίου ἀνατείλαντος· ὁ γὰρ ἥλιος ἀρχὴ τῶν κινήσεών ἐστιν.
- 35 Διὰ τί ὁ ζέφυρος τῆς δειλῆς πνεῖ; Ἡ ἅπαντα τὰ πνεύματα τοῦ ἡλίου διαχέοντος τὸ ὑγρὸν γίνεται; ^c Τότε γὰρ συνέστηκεν, ὅταν ἡ τοῦ θερμοῦ δύναμις πλησιάσῃ, ἐξάπτει. Ὁ δὲ ζέφυρος ἀφ' ἐσπέρας πνεῖ. Εἰκότως οὖν τῆς δειλῆς γίνεται· τότε γὰρ ὁ ἥλιος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἀφικνεῖται.
- ^a Καὶ ὁ βορέας καὶ ὁ νότος διὰ τοῦτο πλειστάκις πνέουσιν, ὅτι τὸ ἐναντίον ὑπὸ τοῦ ἐναντιοῦ κρατούμενον κατ' εὐθυρίαν ἤκιστα δύναται διαμένειν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ τοῦ ^d πλαγίου. Ὁ μὲν οὖν νότος καὶ βορέας ἐκ τῶν ἐφ' ^e ἐκότερα τόπων τῆς τοῦ ἡλίου φορᾶς πνέουσιν, οἱ δὲ ἄλλοι μᾶλλον ἐκ τοῦ κατ' ἀντικρύ.
- 36 Πότερον τὸ πνεῦμα ἀπὸ πηγῆς τινὸς φέρεται ὥσπερ τὸ ὕδωρ, καὶ ταύτης οὐκ ἔστιν ἀνωτέρω αὐτὸ ἐνεχθῆναι, ἢ οὐ; Καὶ πότερον ἀπὸ ἐνὸς σημείου ἢ ἀπὸ πλείονος τόπου; Ἐνια μὲν οὖν ἐστὶν ὁμοία ^a ^f καὶ ἐπὶ τῶν ὑδάτων ^g συμβαίνει γίνεσθαι. ^h Τό τε γὰρ ὕδωρ, ὅταν εἰς τὸ κάταντες φέρεται, θάπτειν ῥεῖ ἢ ὅταν ἐν τῷ ἐπιπέδῳ καὶ ⁱ ὁμαλῷ ^k λιμνάζῃ. Ὁμοίως δὲ καὶ τὰ πνεύματα· ἐπὶ μὲν γὰρ τοῖς ἄκροις καὶ τοῖς ὑψηλοῖς αἰεὶ ἐν κινήσει ὁ ἀήρ, ἐν δὲ τοῖς κοίλοις ^l ἡρεμεῖ ³ πολλάκις καὶ ἄπνοια γίνεται. Ἐτι ἐπὶ τοῖς σφόδρα ὑψηλοῖς ὄρεσιν οὐ γίνεται τὰ πνεύματα, οἷον ἐπὶ τῷ Ἀθῷ καὶ

Υ αὐτὸν διακρίνων s. ^z ἐλάττω C^a. ^a πλείω C^a. ^b κινῆται X^a. Y^a. s. ^c τότε] πότερον C^a. X^a. Y^a. s. ^d πλησίον X^a. ^e ἐκότερον s. ^f καὶ om. s. ^g συμβαίνει γίνεσθαι] φαίνεται συμβαίνειν Y^a. s. ^h ποτε Y^a, πότερον X^a. s. ⁱ ὁμαλεῖ Y^a. ^k λιμνίζῃ s. ^l πολλάκις ἡρεμεῖ Y^a.

τοῖς ἄλλοις τοῖς τοιούτοις. Σημεῖον δέ ^α γὰρ ἂν ^μκαταλείπωσιν οἱ τῷ προτέρῳ ἔτει θύοντες, εὐρίσκεσθαι φασὶ ^νδιαμένοντα τῷ ὑστέρῳ. Δῆλον οὖν ὅτι ^ο ὥσπερ ἀπὸ πηγῆς 4 τινὸς καὶ ἡ τοῦ πνεύματος φορὰ γίνεται. ^ρΕἰς τὸ ἄνω οὖν οὐκέτι δύναται διικνεῖσθαι. Διὰ τοῦτο οὖν ἐπὶ τοῖς ὑψηλοῖς τοῦτο συμβαίνει. Ὅμοίως ^δ ἂν καὶ ἐπὶ τοῦ ὕδατος εἴη· οὔτε γὰρ ὕδωρ λάβρον οὔτε πνεῦμα ἐξαισίον ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ^ιφαίνεται γίνεσθαι.

Διὰ τί ποτε τοῦ μὲν νότου πνέοντος ἡ ^ιθάλαττα κυανέα 37 γίνεται, τοῦ δὲ βορέου ζοφώδης; ^η ὅτι ὁ βορέας ἦττον τὴν ^ιθάλατταν ταραττει, τὸ δὲ ^αἀτακτότερον ἅπαν μέλαν φαίνεται.

Διὰ τί οἱ νότοι μικρὰ ^ι μὲν πνέοντες οὐ ποιοῦσιν ἐπινεψιν 38 [^ν ἦτοι συννέφειαν], μεγάλοι δὲ γενόμενοι ἐπινεφοῦσιν; ^η διότι ^μμικροὶ μὲν πνέοντες οὐ δύνανται πολλὰ νέφη ποιεῖν; ^οΟλίγον οὖν τόπον κατίσχουσιν. ^οΌταν δὲ μεγάλοι ^ι γίνονται, πολλὰ ἀπωθοῦσι, διὸ καὶ δοκοῦσι μᾶλλον ἐπινεφεῖν.

Διὰ τί ὁ μὲν βορέας ἀρχόμενος μέγας, λήγων δὲ μικρός, 39 ὁ δὲ νότος ἀρχόμενος μὲν μικρός, λήγων δὲ μέγας; ^η ὅτι ὁ μὲν βορέας ἐγγὺς ἡμῶν, ὁ δὲ νότος πόρρω; ^ο ὁ μὲν οὖν ^ι ὅταν ἄρξηται, εὐθὺς παρ' ἡμῖν, τοῦ δὲ ἄτε διὰ πολλοῦ χρόνου ἡ ἀρχὴ διασκεδάννυνται, καὶ πρὸς ἡμᾶς μικρὸν ἐξικνεῖται αὐτῆς τὸ πρῶτον· τῆς δὲ τελευτῆς τοῦ μὲν αἰσθανόμεθα, τοῦ δὲ ὅλως οὐκ αἰσθανόμεθα. ^ωΩστε εἰκότως ὁ μὲν ἀσθενὴς πανόμενος (ἀσθενὴς γὰρ ἡ τελευτὴ πάντων), ὁ δὲ οὐ· τῆς γὰρ τελευτῆς οὐκέτι αἰσθανόμεθα αὐτοῦ.

Διὰ τί οὗ μὲν κόλποι εἰσὶ, τροπαῖαι γίνονται, οὗ δὲ ἀνα- 40 πεπταμένα πελάγη, οὐ γίνονται; ^η διότι ^ι εἰς μὲν τοὺς κόλπους ^α ῥέον ^β οὐ διασπᾶται τὸ πνεῦμα μᾶλλον, ^γ ἀλλ'

^μ καταλείπωσιν s. ^ν τῷ ὑστέρῳ διαμέοντες s. ^ο ὥσπου s. ^ρ εἰς] καὶ εἰς s. ^ι φαίνεσθαι γίνεται Y^a.s. ^ι θάλασσα et mox θάλασσαν s. ^α ἀτακτότατον s. ^ι μὲν om. s. ^ν ἦτοι συνάφειαν X^a, om. Y^a, qui in margine ἀντὶ τοῦ συννέφειαν. ^μ μικρὰ s. ^ι γένωνται Y^a.s. ^ν ἦ om. X^a.Y^a.s. ^ι εἰς μὲν om. Y^a. ^α ῥέων X^a.Y^a.s. ^β οὐ om. s. ^γ ἀλλ' om. Y^a.

ἀθρόον ^δ ἐπὶ πολὺ φέρεται, ἐν δὲ τοῖς ἀναπεπταμένοις ἐξ ἀρχῆς τε αἱ ἀπογέαι εὐθὺς διασπῶνται μᾶλλον, καὶ ὅταν ῥέωσι, ταὐτὸ πάσχουσι διὰ τὸ ^ε πολλαχῇ ἐξεῖναι ὀρμησαι· ἔστι γὰρ ἡ τροπαία ^ι ἀπόγειος ἀνάκλασις.

41 Διὰ τί λέγεται

ἀρχομένου τε νότου καὶ λήγοντος βορέας;

^α Ἡ διότι ὁ μὲν βορέας, διὰ τὸ ὑπέικειν ἡμᾶς αὐτῷ καὶ εἶναι τὴν οἰκησιν πρὸς ἄρκτον, εὐθὺς μέγα πνεῖ; ^β Ἀμα γὰρ ἄρχεται καὶ πάρεστιν. Διὸ πανόμενος ἡδὺ πνεῖ· τότε γὰρ ἀσθενὴς πνεῖ. ^γ Ὁ δὲ νότος διὰ τὸ πόρρωθεν ὕστερον μείζων ἀφικνεῖται.

42 Διὰ τί ἐν τοῖς νοτίοις βαρύτερον ἔχουσι καὶ ἀδυνατώτερον οἱ ἄνθρωποι; ^α Ἡ διότι ἐξ ὀλίγου πολὺ ὑγρὸν γίνεται, διατηκόμενον διὰ τὴν ἀλέαν, καὶ ἐκ πνεύματος κούφου ὑγρὸν βαρύν· εἴτα ἡ δύναμις ἀτονεῖ.

43 Διὰ τί ἐν τοῖς βορείοις βρωτικώτεροι ἢ ἐν τοῖς νοτίοις; ^α Ἡ διότι ψυχρότερα τὰ βόρεια;

44 Διὰ τί ὁ νότος οὐ πνεῖ κατ' αὐτὴν τὴν Αἴγυπτον τὰ πρὸς ^β θάλατταν, οὐδ' ὅσον ἡμέρας δρόμον καὶ νυκτός· τὰ δὲ ὑπὲρ ^γ Μέμφεως καὶ ἀποσχόντι δρόμον ἡμέρας· καὶ νυκτός λαμπρός· καὶ πρὸς ἐσπέραν οὐ πνεῖ, ^δ ὅσον δύο ἡμερῶν καὶ νυκτῶν δρόμον, τὰ δὲ πρὸς ἔω λίβες πνέουσιν; ^ε Ἡ διότι κοίλη τὰ κάτω ἡ Αἴγυπτός ἐστι, διὸ ὑπερπίπτει αὐτῆς, ἄνω δὲ καὶ πόρρω ^ς ὑψηλότεροι οἱ τόποι.

45 Διὰ τί ὁ νότος ἀρχόμενος μὲν ^α μικρός ἐστι, λήγων δὲ μείζων γίνεται, ὁ δὲ βορέας ἀνάπαλιν, διὸ καὶ ἡ παροιμία ^β λέγει εὖ πλεῖν ἀρχομένου τε νότου καὶ λήγοντος βορέας; ^γ Ἡ διότι πρὸς ἄρκτον μᾶλλον ἢ πρὸς μεσημβρίαν οἰκοῦμεν, πνεῖ δὲ ὁ μὲν βορέας ἀπὸ τῆς ἄρκτου, ὁ δὲ νότος ἀπὸ τῆς ^δ μεσημβρίας. Εἰκότως οὖν ὁ μὲν ἀρχόμενος εὐθὺς ^ε σφοδρὸς πρόσκειται τοῖς ^ς πλησίον τόποις μᾶλλον, ^ζ καὶ ^η μετὰ ταῦτα

^δ ἐπὶ τὸ πολὺ Υ^α. ^ε πολλαχοῖ Υ^α. ^ς ἀπόγειος s. ^ζ θάλασσαν s. ^η μέμφεως s. ^ι ὅσον] οὐδ' ὅσον s. ^κ οἱ τόποι ὑψηλότεροι Χ^α. ^λ ἐστὶ μικρός s. ^μ λέγεται Υ^α. ^ν σφοδρῶς Χ^α. Υ^α. ^ο πλησίον s. ^π καὶ om. Υ^α. s. ^ρ μετὰ δὲ ταῦτα s.

μεταλλάττει τὸ σφοδρὸν πρὸς ἐκείνους. Ὁ δὲ νότος τοῦναντίον ἀρχόμενος μὲν τοῖς πρὸς μεσημβρίαν οἰκοῦσιν ἔγκειται, ἐπειδὰν δὲ παραλλάξῃ, τοῖς πρὸς ἄρκτον λαμπρὸς καταπνεῖ.

Διὰ τί λέγεται

49

εἰ δ' ὁ νότος βορέαν ᾧ προκαλίσσεται, αὐτίκα χειμῶν;

Ἡ ὁτι ὁ νότος τοιοῦτός ἐστιν οἶος ὡς νεφέλας καὶ ὕδωρ πολὺ συναίρειν; Ὅταν οὖν τοιαύτης τῆς καταστάσεως οὔσης ἐπιπνεύσῃ ὁ βορέας, πολλῆς αὐτῷ ὕλης ὑπαρχούσης πῆγνυσιν καὶ χειμῶνα ποιεί. Διὸ λέγεται

εἰ ὁ βορρᾶς πηλὸν καταλήψεται, αὐτίκα χειμῶν.

2

Ὁ δὲ πηλὸς καὶ ὄλως τὰ ὕδατα ὑπὸ τοῦ νότου ἢ μάλιστα ἢ πλειστάκις γίνεται.

Διὰ τί ἐπὶ μὲν τῷ νότῳ ταχὺς ὁ βορέας, ἐπὶ δὲ τούτῳ ὁ νότος οὐ ταχὺς ἐπιπίπτει; Ἡ ὅτι τῷ μὲν ἐγγύθεν τῷ δὲ πόρρωθεν ἡ ἀφίξις; Ἡ γὰρ οἴκησις πρὸς βορέαν ἡμῶν.

Διὰ τί τὰ πνεύματα ψυχρά ἐστιν, ὅντα ἀπὸ τῆς τοῦ θερμοῦ συγκινήσεως; Ἡ οὐ πάντως ἡ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ κίνησις θερμὴ γίνεται, ἔαν μὴ τρόπον τινὰ γίνηται; Ἀλλ' ἔαν μὲν ἀθρόως ἐμπίπτῃ, καίει αὐτὸ τὸ ἀφιέν θερμὴ· ἔαν δὲ διὰ στενοῦ καὶ κατὰ μικρόν, αὐτὴ μὲν θερμὴ, ὁ δὲ ὑπὸ τούτου κινούμενος ἀήρ, ὡς οἶος ἂν ποτε τυγχάνῃ προϋπάρχων, τοιαύτην καὶ τὴν κίνησιν ἀπετέλεσεν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος. Φασὶ γὰρ ἐκ τοῦ αὐτοῦ θερμὸν καὶ ψυχρὸν ἡμᾶς πνεῖν, τοῦτο δὲ οὐκ ἀληθές, ἀλλὰ τὸ μὲν ἐξίον θερμὸν αἰεί. Σημεῖον δὲ τὸ ἐγγὺς προσαγαγόντι τοιοῦτον φαίνεσθαι. Διαφέρει δὲ ἡ ἐκπτώσις αὐτοῦ. Ἐὰν μὲν γὰρ διὰ πολλοῦ ἀφίωμεν χανόντες, θερμὸν φαίνεται διὰ τὸ αὐτοῦ αἰσθάνεσθαι, ἔαν δὲ διὰ στενοῦ, σφοδρότερον γινόμενον ὥθει τὸν πλησίον αέρα, κακεῖνος τὸν ἐχόμενον. Ψυχροῦ δὲ ὄντος τοῦ αέρος καὶ ἡ κίνησις αὐτοῦ ψυχρὰ γίνεται. Μήποτε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν

ᾧ προκαλίσσεται X^a, προκαλίσσεται Y^a. ὅτι X^a. νεφέλας S.

βορρᾶν S. τούτου X^a. S. ἔαν πρότερόν τινα S. ὡς οἶον S. τυγχάνει S. δὲ καὶ ἡ X^a. τυγχάνοντες X^a.

πνευμάτων τὸ αὐτὸ συμβαίνει, καὶ διὰ στενοῦ ἡ πρώτη κίνη-
 4 σις· εἴτ' ^c ἐκείνον ^d μὲν διήνεγκεν, ἕτερος δὲ ἄρ' ἐπιρρεῖ. Διὸ
 καὶ τοῦ μὲν θέρους θερμὰ, τοῦ δὲ χειμῶνος ψυχρὰ τὰ πνεύ-
 ματα, ὅτι ἐν ἑκατέρῳ τοιοῦτος ὁ ἄρ' ὁ προϋπάρχων· ἐπεὶ
 ὅτι γε οὔτε αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ κινούμενος ὁ ἄρ' οὔτε ὑπὸ τοῦ
 θερμοῦ κρατούμενος φέρεται ταύτην τὴν φοράν, ὅλον οὐ
 μόνον τούτῳ ὅτι ^e θερμαίνει τὰ πνεύματα πλείονος τοῦ θερ-
 5 μού ἐνόητος, ἀλλὰ καὶ ἄνω ἐφέρετο. Τὸ γὰρ πῦρ τοιοῦτον,
 τὸ δὲ ψυχρὸν κάτω πέφυκε φέρεσθαι. Τὰ δὲ πνεύματα
 πλάγια εἰκότως· ἐπεὶ γὰρ τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ κάτω βιάζεται,
 καὶ οὐδέτερον κρατεῖ, μένειν δὲ οὐχ οἶόν τε, λοξὴν τὴν φοράν
 εἰκότως γίνεσθαι.

49 Διὰ τί οἱ νότοι ἐν τῇ ^f Λιβύῃ ψυχροί, ὥσπερ παρ' ἡμῖν
 οἱ βορέαι; ^g Ἡ πρῶτον μὲν διὰ τὸ ἐγγυτέρω εἶναι ἡμῖν
 τε ἀκείνοις τὰς ἀρχὰς τῶν πνευμάτων. Εἰ γάρ, ὥσπερ
 εἶπομεν, διὰ στενοῦ γίνεται τὰ πνεύματα, τοῖς ἐγγυτέρω
^h ψυχρότερα ἔσται διὰ τὴν σφοδρότητα τῆς κινήσεως· εἰς
 γὰρ τὸ πόρρω προΐουσης διαχέεται. Διὸ καὶ παρ' ἡμῖν οἱ
 βορέαι ψυχροί, ὅτι ἐγγυτέρω καὶ παντελῶς ⁱ πρὸς τὴν ἄρκτον
 οἰκοῦμεν.

50 Διὰ τί οἱ νότοι οἱ ξηροὶ καὶ μὴ ὑδατώδεις πυρετώδεις;
^k Ἡ ὅτι ^k ὑγρότητα θερμὴν ἀλλοτρίαν ἐμποιοῦσι τοῖς σώμα-
 σιν; Εἰσὶ γὰρ ὑγροὶ καὶ θερμοὶ φύσει, τοῦτο ^l ἐστὶ πυ-
 ρετώδες· ὁ γὰρ πυρετὸς ὑπ' ἀμφοτέρων τούτων ἐστὶν ὑπερ-
 βολῆς. Ὅταν μὲν οὖν ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἄνευ ὕδατος πνέωσι,
 ταύτην τὴν τάξιν, ὅταν δὲ ἅμα τῷ ὕδατι, τὸ ὕδωρ κατα-
 ψύχει.

51 Διὰ τί οἱ ^m ἐτήσιαί ταύτην δὴ τὴν ὥραν αἰεὶ καὶ ⁿ τοσοῦ-
 τοι πνέουσιν; Καὶ διὰ τί ληγούσης τῆς ἡμέρας λήγουσι καὶ
 τῆς νυκτὸς οὐ πνέουσιν; Ἡ τοῦτο μὲν διὰ τὸ τὴν χιόνα
 τηκομένην παύεσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου πρὸς ἐσπέραν καὶ τὴν

^c ἐκείνων s. ^d μὲν δ.] μηδὲν δ. X^a. ^e θερμαί s. ^f λιβύῃ X^a.
^g ἢ om. X^a. Y^a. s. ^h ψυχρότερον s. ⁱ πρὸς] καὶ πρὸς X^a. ^k ὑγρότα-
 τοι s. ^l ἐστὶ] ἐστὶ φύσει X^a. ^m ἐτήσιοι X^a. ⁿ τοσοῦτον s.

νύκτα; Ὅλος δὲ πνέουσιν, ὅταν ὁ ἥλιος κρατεῖν καὶ λύνει ἄρξῃται τὸν πρὸς βορέαν πάγον. Ἀρχομένον μὲν οὖν οἱ πρόδρομοι, ἥδη δὲ λυομένου οἱ ἐτησίου.

Διὰ τί ὁ ζέφυρος λειότατός τε τῶν ἀνέμων καὶ ὁ ψυχρός, 52 καὶ δύο ὥρας πνεῖ μάλιστα, ἕαρ τε καὶ μετόπωρον, καὶ πρὸς ἐσπέραν τῆς ἡμέρας, καὶ ἐπὶ τὴν γῆν μάλιστα; Ἡ ψυχρός μὲν διὰ τὸ πνεῦν ἀπὸ τῆς Ῥ θαλάττης καὶ πεδίων ἀνακεπταμένων; Ἡ ττον μὲν οὖν ψυχρός τοῦ βορέου διὰ τὸ ἀφ' ὕδατος πνευματούμενον καὶ μὴ χιόνος πνεῖν, ἡ ψυχρός δὲ διὰ τὸ μετὰ χειμῶνα, ἄρτι τοῦ ἡλίου κρατοῦντος, πνεῖν. Καὶ μετοπώρον, ὅτι οὐκέτι κρατεῖ ὁ ἥλιος· οὐ γὰρ ὥσπερ ἐν γῇ ὑπομένει τὴν ὕλην, ἀλλὰ πλανᾶται διὰ τὸ ἐφ' ὑγροῦ βεβηκέναι. Καὶ ὁμαλὸς διὰ τὸ αὐτό· οὐ γὰρ ἀπὸ ὀρέων πνεῖ, 3 οὐδὲ βίᾳ τηκομένον, ἀλλὰ ῥαδίως ὥσπερ δι' αὐλῶνος ῥέων. Τὰ μὲν ἡ γὰρ πρὸς βορέαν καὶ νότον ὀρεινά· πρὸς ἐσπέραν δὲ οὔτε ὄρος οὔτε γῆ ἐστίν, ἀλλὰ τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος, ὥστε ἐπὶ τῆς γῆς φέρεται. Καὶ πρὸς ἐσπέραν δὲ τῆς ἡμέρας πνεῖ διὰ τὸν τόπον τότε γὰρ ὁ ἥλιος πλησιάζει τῷ τόπῳ. Καὶ τῆς νυκτὸς παύεται διὰ τὸ ἐκλείπειν τὴν τοῦ ἡλίου κίνησιν.

Διὰ τί, ὅταν ὁ ὄρος πνεῖ, μείζω φαίνεται τὰ πάντα; Ἡ 53 ὅτι ζοφωδέστατον τὸν ἀέρα ποιεῖ;

Διὰ τί τὸν μὲν χειμῶνα πρωῒ ἀπὸ τῆς ἕως τὰ πνεύματα 54 πνεῖ, τὸ δὲ θέρος δειλῆς καὶ ἀπὸ δυσμῶν ἡλίου; Ἡ ὅτι α ἡμῖν συμβαίνει τοῦ θέρους, ταῦτα τοῦ χειμῶνος τοῖς τὸ ἐναντίον τῆς γῆς ἡμισφαίριον οἰκοῦσιν, ἡμῖν δὲ τοῦ χειμῶνος πρωῒ καὶ ἀφ' ἕως τὰ πνεύματα πνεῖ διὰ τὸ τὸν ἀέρα καθυγρον ἐν τῇ νυκτὶ διακρίνεσθαι καὶ κινεῖσθαι τὸ πρωῒ ὑπὸ τοῦ ἡλίου, καὶ πρῶτον τὸν ἔγγιστα τοῦ ἡλίου. Ποιεῖ δὲ τοῦτο ὁ ἥλιος καὶ ἡ πρὸ ἀνατολῆς· διὸ αἶραι οὐχ ἦττον πρὸ ἀνατολῆς πνέουσιν. Ἐπειδὴ οὖν καὶ ἐφ' ἑαυτὸν ἔλκει ὁ

ο ψυχρότατος X^a. Ῥ θαλάσσης s. ἡ ψυχροὶ s. ἡ οὐ] οὐδὲ s.

ἡ ἕλην Y^a. s. ἡ γὰρ om. X^a. ἡ ὀρεινά· πρὸς] ὀρεινά· τὰ πρὸς X^a.

ἡ ὅτε X^a. ἡ πρὸ τῆς ἀνατολῆς X^a.

νηνεμίαις ἀνιούσα ἢ ἀτμὶς ἀπὸ τοῦ ἐμμένοντος ὕδατος ποιεῖ τὸ ψῦχος.

- 59 Διὰ τί, ἂν ἔωθεν πνεῖν ἄρξῃται, διημερεύει μᾶλλον; ^αἩ διότι ἀρχομένου τοῦ ἡλίου σφοδροτάτῃ ἢ φορά, ^δδιὸ ἐκτείνεται τοιαύτῃ οὔσα. Σημεῖον δὲ ὅτι ἰσχυρὰ ἡ σύστασις.
- 60 Διὰ τί βορέας τὴν ἡμέραν μὲν λαμπρὸς, τὴν δὲ νύκτα πίπτει; ^αἩ διότι γίνεται ^εἀπὸ πεπηγότος ὑετοῦ, ὅταν ἀναθυμιάται διὰ τὸν ἥλιον; Πίπτει δὲ νυκτός, ὅτι οὐχ ἡ αὐτὴ γένεσις, ἀλλὰ τούναντίον ποιεῖ· τὰς γὰρ νύκτας ἐκπνέει, τὰς δὲ ἡμέρας ἤττον.
- 61 Διὰ τί τὰ ἀράχνια τὰ πολλὰ ὅταν φέρεται, πνεύματος ἐστὶ σημεῖα; Πότερον ὅτι ἐργάζεται ὁ ἀράχνης ἐν ταῖς εὐδαίαις, φέρεται δὲ διὰ τὸ ψυχόμενον τὸν ἀέρα συνιέναι πρὸς τὴν γῆν, τὸ δὲ ψύχεσθαι ἀρχὴ χειμῶνος· σημεῖον οὖν ἡ φορὰ τῶν ἀραχνίων. ^αἩ ὅτι μετὰ τὰ ὕδατα καὶ τοὺς χειμῶνας γίνεται τῶν ἀραχνίων ἀθρόα ἢ φορά, ^εἐν ταῖς εὐδαίαις ^εἐργαζομένων, διὰ τὸ ἐν τῷ χειμῶνι ^ημὴ φαίνεσθαι; Δύσριγον γὰρ τόδε. Καὶ φερόμενοι ὑπὸ τοῦ πνεύματος ^ιπολὺ ἐκπνίζονται. Μετὰ δὲ τὰ ὕδατα εἴωθε ^κπνεύματα γίνεσθαι ὡς τὰ πολλὰ.
- 62 Διὰ τί οἱ βορέαι μεγάλοι τοῦ χειμῶνος ἐν τοῖς ψυχροῖς τόποις ^ιἐπινέφελαι, ἔξω δὲ αἶθριοι; ^αἩ ὅτι ἅμα ψυχροὶ εἰσι καὶ μεγάλοι, ἐγγὺς δὲ μᾶλλον ψυχροί, ὥστε φθάνουσι πηγνύντες πρὶν ἀπῶσαι τὰ νέφη· ὅταν δὲ παγῇ, μένουσι διὰ βάρος. ^υἘξω δὲ τῷ μεγέθει ἐργάζονται μᾶλλον ἢ τῷ ψυχρῷ.

ΚΖ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΦΟΒΟΝ ΚΑΙ ὡΑΝΔΡΕΙΑΝ.

Διὰ τί οἱ φοβούμενοι τρέμουσιν; ^αἩ διὰ τὴν κατάψυξιν; ^ιἘκλείπει γὰρ τὸ θερμὸν καὶ συστέλλεται· διὸ καὶ αἱ κοιλίαι λύνονται τοῖς πολλοῖς.

- 2 Διὰ τί οὖν καὶ διψῶσιν ἔνιοι, καθάπερ οἱ μέλλοντες κολά-

^δ διὸ] διότι s. ^ε ἀπὸ τοῦ πεπ. X^a. ^ε ἐν δὲ ταῖς s. ^ε ἐργαζομένου Y^a. ^η μὴ om. Y^a. ^ι πολὺν X^a, Y^a. ^κ πνεῦμα s. ^ι ἐπινεφέλεις X^a, ἐπὶ νεφέλαις Y^a. s. ^μ ἀνδρίαν Y^a.

ζεσθαι; Οὐ γὰρ ἔδει καταψυχομένων. Ἡ οὐκ ἐν ταύτῳ τόπῳ ἢ κατάψυξις καὶ ἡ θερμότης, ἀλλ' ἡ μὲν ἐν τῷ ἐπιπολῆς, ἐνθεν ἐκλείπει τὸ θερμόν, ἡ δὲ ἐν τῷ ἐντός, ὥστε ἐκθερμαίνει; Σημεῖον δὲ καὶ τὸ λύεσθαι τὰς κοιλίας. Ἀναξηραιομένου δὴ τοῦ κυρίου τόπου τὸ δίψος. Ὅμοιον δὲ ἔοικεν ὥσπερ τοῖς ἡπιαλοῦσιν, Ροὶ ἅμα τῷ ῥίγουν ἠδιψῶσιν· οὐδὲ γὰρ ὁ αὐτὸς οὐδ' ἐκεῖ τόπος ψύχεται καὶ θερμαίνεται.

Διὰ τί ἐν μὲν τοῖς θυμοῖς εἰς τὸ ἐντός ἀθροίζομένου τοῦ 3
θερμοῦ διάθερμοι καὶ θαρραλέοι, ἐν δὲ τοῖς φόβοις ἀνάπα-
λιν; Ἡ οὐκ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, ἀλλὰ τοῖς μὲν ὀργίζο- 1
μένοις περὶ τὴν καρδίαν, διὸ καὶ θαρρητικοὶ καὶ ἐν ἐρυθή-
ματι καὶ πνεύματος πλήρεις, ἄνω τῆς φορᾶς οὔσης, τοῖς δὲ
φοβουμένοις κάτω συμφευγόντων τοῦ αἵματος καὶ τοῦ θερ-
μοῦ, διὸ καὶ ἡ λύσις τῶν κοιλιῶν· ἐπεὶ καὶ ἡ τῆς καρδίας πῆ-
δῃσις οὐχ ὁμοία, ἀλλὰ τοῖς μὲν ὡς ἂν διὰ τὴν ἐκλείψιν πυκνὴ
καὶ νυγματώδης, τοῖς δὲ ὡς ἂν ἀθροίζομένου πλείονος θερ-
μοῦ· διὸ καὶ τὸ ἀναζεῖν καὶ τὸ ὀρίνεσθαι τὸν θυμὸν καὶ τα-
ράττεσθαι, καὶ ὅσα τοιαῦτα λέγουσιν οὐ κακῶς ἀλλ' οἰκείως.
Ἄρ' οὖν καὶ διὰ τοῦτο τὸ δίψος, ἐπεὶ τό γε ξηρὸν πτύειν 3
καὶ ὁ σαυσαρισμὸς καὶ τὰ τοιαῦτα γίνεται διὰ τὴν ἀναφορὰν
τοῦ πνεύματος ἅμα καὶ θερμοῦ. Καὶ τὸ δίψος δὲ δῆλον ὡς
ἐκθερμαινομένου τοῦ σώματος. Πῶς οὖν ὁ αὐτὸς τόπος ἀνα-
ξηραίνεται ἂμφοῖν, ᾧ διψῶμεν, καὶ τῷ φοβουμένῳ καὶ τῷ
ὀργιζομένῳ; Ὁ δὲ φόβος ὅτι διψητικόν, καὶ οἱ ἐν ταῖς 4
τροπαῖς δηλοῦσιν· οὐδαμῶς γὰρ οὕτω διψῶσιν. Καὶ οἱ ἀγω-
νιῶντες δὲ σφόδρα· διὸ καὶ διακλύζονται καὶ ἐπιρροφούσι,
καθάπερ Παρμένων ὁ ὑποκριτής. Ἡ τούτοις μὲν οὐκ ἔστι
δίψος, ἀλλὰ ξηρότης πεφευγότης τοῦ αἵματος, ὅθεν καὶ
ᾠχροί; Σημεῖον δὲ τὸ μὴ πίνειν πολὺ, ἀλλὰ καὶ ἄβροχθί-
σαι. Οἱ δ' ἐν ταῖς τροπαῖς μετὰ πόνου. Διὸ ἠδιψῶσι καὶ 5
οἱ μέλλοντες κολάζεσθαι καὶ οὐθὲν ἄτοπον. Ἐν δὲ τοῖς

ἢ τὰς] καὶ τὰς Υἂ. ὁ κοίλας s. Ρ οἶ] ἡ s. ἠ διψῶσιν s. ἡ θυμοῦ s.
s καὶ ἐρυθήματος margo r. ἡ ἀμφοῖν Χᾶ.Υᾶ.s. ἡ οὐδ' Υᾶ. ᾠ ᾠχρός Χᾶ,
ἡ ὡς ᾠχρώσι margo Χᾶ. ᾠ βροχίσαι s. ἡ διψῶσι s. ᾠ τοῖς om. s.

πολεμικοῖς ἔνιοι καὶ τῶν ἀνδρείων, ὅταν διασκευασθῶσι, καὶ τρέμουσιν οὐκ ἐξεστηκότες ἀλλὰ θαρροῦντες· ὦν εἰώθασι ^αμαστιγοῦν τὸ σῶμα πλατεῖ ^βνάρθηκι, εἰ δὲ μή, ταῖς χερσὶν ἀναθερμανθέντες. Ἔοικε ^γδὴ διὰ τὴν ὀξύτητα καὶ τὴν φορὰν τοῦ θερμοῦ ἀνωμαλία τις εἶναι περὶ τὸ σῶμα ταραχώδης.

- 4 Διὰ τί οἱ ἀνδρεῖοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ φίλοινοι; Ἡ ὅτι οἱ ἀνδρεῖοι θερμοί, ἡ δὲ θερμότης περὶ τὰ στήθη. Ἐνταῦθα γὰρ καὶ ὁ φόβος φαίνεται, γινόμενος κατὰ ψυχῆς τις. Ὡστε περὶ τὴν καρδίαν ἦττον μὲν μένει, τοῖς δὲ πηδᾶ ^δ ψυχομένη. Ὅσοι οὖν τὸν πνεῦμονα ἔχουσιν ἔναιμον, θερμὸν ἔχουσι τοῦτον ὥσπερ οἰνωμένοι, ὥστε οὐ ψύχει ἡ φαντασία τοῦ δεινοῦ.
- 2 Οἱ δὲ τοιοῦτοι καὶ φιλοπόται. Ἡ τε γὰρ τοῦ ποτοῦ ἐπιθυμία διὰ τὴν τούτου τοῦ μορίου θερμότητᾶ ἐστίν (εἴρηται δὲ περὶ ^ε αὐτοῦ ἐν ἄλλοις) καὶ τοῦ πανστικοῦ ἡ ἐπιθυμία. Ὁ δὲ οἶνος θερμὸς μὲν τὴν φύσιν, παύει δὲ τὴν δίψαν μάλλον τοῦ ὕδατος, καὶ μάλιστα τῶν αὐτῶν δι' ἣν αἰτίαν, ^{εἰ} εἴρηται ἐν ἄλλοις. Διὸ καὶ οἱ ἐν τῇ περιπνευμονίᾳ καὶ οἱ μαινόμενοι ἀμφοτέροι ἐπιθυμοῦσιν οἶνον· καίτοι τῶν μὲν διὰ τὴν θερμασίαν θερμὸς ὁ πνεῦμων, τῶν δὲ διὰ τὴν ταραχήν. Ἐπεὶ οὖν οἱ αὐτοὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τῷ γένει διψητικοὶ καὶ ἀνδρεῖοι, οἶνου δὲ οἱ διψητικοὶ ἐπιθυμητικοί, οἱ δὲ τοιοῦτοι φιλοπόται, ἀναγκαῖον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παρακολουθεῖν ἀλλήλοις τὰς φύσεις. Διὸ καὶ ^ε οἱ οἰνωμένοι ἀνδρειότεροι τῶν μή.
- 5 Διὰ τί μάλιστα τὴν ἀνδρείαν τιμῶσιν αἱ πόλεις, οὐ βελτίστην οὖσαν τῶν ἀρετῶν; Ἡ ὅτι διατελοῦσιν ἢ πολεμοῦντες ἢ πολεμούμενοι, αὕτη δὲ ἐν ἀμφοῖν χρησιμωτάτη ἐστίν. Τιμῶσι δὲ οὐ τὰ βέλτιστα, ἀλλὰ τὰ αὐτοῖς βέλτιστα.
- 6 Διὰ τί οἱ φοβούμενοι μάλιστα τρέμουσι τὴν φωνὴν καὶ ^η τὰς χεῖρας καὶ τὸ κάτω χεῖλος; Ἡ διότι ἔκλειψίς ἐστι τὸ πάθος θερμοῦ ἐκ τῶν ἄνω τόπων; Διὸ καὶ ὠχρίῳσιν. Διὰ μὲν οὖν τὸ ἐκ τοῦ στήθους ἡ φωνὴ τρέμει, ψυχομένου ^θ κινεῖται. Ὅμοίως δὲ καὶ αἱ χεῖρες· ἐκ τοῦ στήθους γὰρ

^α μαστιγῆ s. ^β νάρκηθι s. ^γ δὲ s. ^δ ψυχομένοις s. ^ε τούτου s. ^{εἰ} ἐν ἄλλοις εἴρηται s. ^ε οἱ om. Y^a. ^η τὰς add. t.

ἤρτηνται. Τὸ δὲ κάτω χεῖλος, ἀλλ' οὐ τὸ ἄνωθεν, κάτω 2
κρέμαται ¹ ἢ ῥέπει· τὸ δὲ κάτωθεν ἄνω ^κ παρὰ φύσιν, ἀλλ'
ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ἄνω ἡρεμεῖ· οὐ ὑφαιρουμένου διὰ τὸ ψύχε-
σθαι τρέμει. Καὶ ἐν τοῖς θυμοῖς δὲ διὰ τὸ αὐτὸ ἀποκρε-
μάννυται τὸ χεῖλος. Δῆλον δὲ ἐπὶ τῶν παιδίων· ¹ συνθεῖ
γὰρ εἰς τὴν καρδίαν τὸ θερμόν.

Διὰ τί οἱ φοβούμενοι ^μ τρέμουνσι, καὶ μάλιστα τὴν φωνὴν 7
καὶ τοῦ σώματος ^ν τὰς χεῖρας καὶ τὸ κάτω χεῖλος; Ἡ διότι
ἐκ τούτου τοῦ τόπου ἐκλείπει τὸ θερμόν ἐν ^φ ἢ φωνῇ; Τὸ
δὲ χεῖλος καὶ τὰς χεῖρας, ὅτι ^ο εὐκίνητότατα καὶ ἥκιστα ἔναι-
μα. Καὶ προτείνται μὲν τὴν χολήν, συσπῶσι ^ρ δὲ τὰ αἰδοῖα,
προτείνται μὲν διὰ τὸ συντήκειν τὸ καταβαῖνον θερμόν, ἀνα-
σπῶσι δέ, ὅτι ^q ἔξωθεν φόβος· εἰς τοῦναντίον οὖν ἢ φυγῇ.

Διὰ τί οἱ φοβούμενοι καὶ ^τ διψῶσι καὶ ῥιγῶσιν; Ταῦτα 8
δὲ ἐναντία τὰ πάθη. Ἡ ῥιγούσι μὲν ψυχόμενοι, διψῶσι δὲ
θερμαινόμενοι; Διότι ἐν τῷ φοβεῖσθαι τὸ θερμόν ἐκλείπει
καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκ τῶν ἄνω τόπων. Δηλοῖ δὲ τὸ χρῶμα καὶ
αἱ κοιλίαι· τὸ μὲν γὰρ πρόσωπον ὠχρόν, αἱ δὲ κοιλίαι ἐνίοτε
λύονται. Διὰ μὲν ^σ οὖν τὸ ἐκλείπειν τὸ θερμόν ἐκ τῶν ἄνω-
θεν τὸ ῥίγος γίνεται, διὰ δὲ τὸ ὑγρὸν ἢ δίψα.

Διὰ τί τοῦ τε φόβου λύπης τινὸς ὄντος καὶ τῆς ἀλγῆ- 9
δόνης, οἱ μὲν ἀλγούντες ἀναβοῶσιν, ^τ οἱ δὲ φοβούμενοι σιω-
πῶσιν; Ἡ οἱ μὲν ἀλγούντες κατέχουσιν τὸ πνεῦμα (διὸ
ἄθρόον ἐξίον μετὰ ^τ φωνῆς ἐξέρχεται), τῶν δὲ φοβουμένων
κατέψυκται τὸ σῶμα καὶ τὸ θερμόν κάτω ἐνήνεκται, ^δ ποιεῖ
πνεύματα. Ἡ οὖν ἐνήνεκται μάλιστα, ἐνταῦθα καὶ ποιεῖ
αὐτά. Διὸ καὶ ἀποψοφούσιν οἱ φοβούμενοι. Ἡ δὲ φωνή 2
ἐστὶ φορὰ πνεύματος ἄνω πως καὶ διὰ ^ω τινων ^x γινομένη.
Τοῦ δὲ τοὺς ἀλγούντας κατέχειν τὸ πνεῦμα αἴτιον, ὅτι ταῖς
ἐνυπαρχούσαις ἡμῖν βοηθείαις φύσει ^γ εὐθὺς πάντες ^z παθόντες

¹ ἢ X^a. Y^a. s. t. u. ^κ περὶ s. ¹ συνθεῖ s. ^μ καὶ μάλιστα τρέμουνσι
X^a. ^ν τὰς om. X^a. ^ο εὐκίνητότατος s. ^ρ δὲ καὶ τὰ X^a. s. ^q ἔξω s.
omisso φόβος. ^τ διψῶσι καὶ ῥιγῶσι s, ῥιγῶσι καὶ διψῶσι X^a. ^σ οὖν
om. X^a. Y^a. s. ^τ οἱ δέ] οὐδὲ s. ^ν βοῆς X^a. ^ω τόνων X^a. ^x γινο-
μένων s. ^γ εὐθὺ X^a. ^z μαθόντες s.

ἄνευ λογισμοῦ χρώμεθα, ^ακαθάπερ καὶ τὰ ἄλλα ζῶα· τὰ μὲν
 3 ^βγὰρ ^γκέρασι, τὰ δὲ ὀδοῦσι, τὰ δὲ ὄνυξιν ἀμύνεται. Πρὸς
 δὲ τὰ ἀλγήματα πάντα ἢ τὰ πλεῖστα βοηθεῖ ἡ θερμότης.
 *Ο ποιεῖ ὁ κατέχων τὸ πνεῦμα· θερμαίνει γὰρ καὶ ἐκπέττει
 τὸ ἄλγημα, ^δσυστέλλων ἐντὸς τὸ θερμὸν τῷ πνεύματι.

ΙΟ Διὰ τί τοῖς φοβουμένοις αἱ κοιλίαι λύονται καὶ οὐρητι-
 ῶσιν; ^αἩ τὸ θερμὸν τὸ ἐν ἡμῖν ἐστὶν ὥσπερ ζῶον; Τοῦτ'
 οὖν φεύγει ^εὅ τι ἂν φοβηθῇ. ^εἘξωθεν ^ςοὖν γινομένων τῶν
 τε ὑπὸ τῆς ἀγωνίας φόβων καὶ τῶν τοιούτων, ^ςκαὶ ἐκ τῶν
 ἄνωθεν εἰς ^ητὰ ^ικάτω καὶ ἐκ τῶν ἐπιπολῆς εἰς τὰ ἐντὸς, ἐκ-
 θερμαινόμενοι δὲ οἱ περὶ τὴν κοιλίαν τόποι καὶ τὴν κύστιν
 2 διαλύονται, καὶ ποιοῦσιν αὐτὰς ^κεὐτρεπεῖς. Καὶ γὰρ τὰ
^λἄνηθα καὶ τὰ ἀψίνθια, καὶ ὅσα ^μοῦρητικά, θερμαντικά.
 Ὁμοίως δὲ καὶ τὰ πρὸς τὴν κοιλίαν φάρμακα, τὰ κάτω θερ-
 μαντικά· καὶ τὰ μὲν τῶν εἰσενεχθέντων ^νμόνων λυτικά, τὰ
 δὲ καὶ ἐτέραν σύντηξιν ποιεῖ, οἷον τὸ σκόροδον εἰς τὸ οὖρον.
 Τὸ αὐτὸ δὲ τοῖς τοιούτοις ἢ ἐκ τῶν ^οἐπιπολῆς θερμασία εἰς
 τούτους ^ρτοὺς ^qτόπους συνιοῦσα δρᾷ.

ΙΙ Διὰ τί οἱ φοβούμενοι συσπῶσι τὰ αἰδαῖα; Εἰκὸς γὰρ ἦν
 τοῦναντίον, ^ρτοῦ θερμοῦ εἰς τοῦτον τὸν τόπον ^αἄθροισζόμενον
 τῶν φοβουμένων, ἀνίσθαι αὐτά. ^αἩ οἱ φοβούμενοι σχεδὸν
 ἅπαντες ὥσπερ ῥιγοῦντές εἰσιν; Ἐκκλειοπότης οὖν ἐκ τῶν
 ἐπιπολῆς τοῦ θερμοῦ συσπῶσιν. Διὸ καὶ ^τβομβυλιάζουσιν
 2 οἱ δεινῶς δεδιότες. Δοκεῖ δὲ συσπᾶν τὸ ἐπιπολῆς καὶ τὸ
 δέρμα τῶν ῥιγούντων, ἅτε τοῦ θερμοῦ ἐκκεκριμένου διὸ καὶ
 φρίττουσιν. Συσπᾶται δὲ καὶ ἡ ^νὀσχέα τοῦ αἰδοίου ἄνω,
 καὶ συνεφέλκονται καὶ οἱ ὄρχεις αὐτοῖς συσπτελλομένων. Θάτ-
 τον δὲ φαίνεται ἐπὶ τῶν ἀφροδισίων· ὁ γὰρ φόβος ἐκκρίνει,

^α καθάπου s. ^β γὰρ om. X^a. ^γ κέρατα s. ^δ συστέλλων X^a. ^ε ὅτε
 X^a.s. ^ς οὖν om. K^a.O^a.s. ^ς καὶ ante ἐκ om. Q.K^a.s. ^η τὸ s.
^ι κάτω—τα om. Q. ^κ εὐτρεπεῖς Q.K^a, εὐτροπῆς s. ^λ ἀνιθα x. et
 margo X^a, ἀνησα Q.Y^a, ἀνησσα K^a.O^a.s, ἀνοσα t. ^μ οὖρ. καὶ θερμ.
 Q.K^a.O^a.Y^a. ^ν μόνον X^a.Y^a. ^ο ἐπιπολῶν θερμαίνει s. ^ρ τοὺς om.
 X^a. ^q τρόπους X^a. ^ρ εἰς τοῦτον τὸν τόπον τοῦ θερμοῦ X^a. ^ς ἀθρο-
 ζόμενοι s. ^τ βομβυλιάζουσιν Y^a. ^ν ὀσχέα X^a.

καὶ πολλοῖς τῶν ἀγωνιῶντων καὶ τῶν περιφόβων συγκινεῖ ἡ τῆς γονῆς ^Wπρόεσις.

ΚΗ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΣΩΦΡΟΣΥΝΗΝ ΚΑΙ ΑΚΟΛΑΣΙΑΝ, ΚΑΙ
ΕΓΚΡΑΤΕΙΑΝ ΚΑΙ ΑΚΡΑΣΙΑΝ.

Διὰ τί ἔνιοι κάμνουσιν, ὅταν ἐθισθέντες ἀκολάστως ζῇν μὴ ἀκολάστως διαιτῶνται, οἷον Διονύσιος ὁ τύραννος, ἐπεὶ ἐν τῇ πολιορκίᾳ ἐπαύσατο πίνων ὀλίγον τινα χρόνον, εὐθὺς ἐφθίσιασεν, ἕως πάλιν εἰς τὴν ^zμέθην ^Yμετέβαλεν. ^AἩ μέγα μὲν ^zτι καὶ τὸ ἔθος ἐστὶν ἐκάστοις· φύσις γὰρ ἡδὴ γίνεται. ^aΚαθάπερ ἂν ἰχθὺς ἐν ἀέρι ἢ ἄνθρωπος ἐν ὕδατι ^bδιατελῶν ^zφαύλως ἂν ^cἰσχοι, οὕτω καὶ οἱ τὰ ἔθη μεταβάλλοντες χαλεπῶς ἀπαλλάττουσιν, καὶ τὸ πάλιν εἰς τὰ ^dεἰωθότα ἐλθεῖν σωτηρία ^eγίνεται αὐτοῖς ὥσπερ εἰς φύσεως κατάστασιν. ^WἘτι δὲ καὶ συντηκτικοὶ γίνονται, εἰωθότες τροφῇ χρῆσθαι δαψιλεῖ τῇ ^fιδίᾳ· μὴ λαμβάνοντες γὰρ τὴν εἰωθυῖαν ὥσπερ ὄλως μὴ λαμβάνοντες διατίθενται. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ περιτ- ³τώματα τροφῇ μεμιγμένα πολλῇ ἀφανίζεται, αὐτὰ δὲ ἐπιπολάζει μόνα ὄντα, καὶ φέρεται εἰς ὄμματα ἢ πνεύμονα· προσενεγκαμένοις δὲ τροφήν κατακεραννύμενα ὑδαρῇ γίνεται καὶ ἀβλαβῇ. Γίνεται δὲ τοῖς ἀκολάστως ζῶσι πλείω τὰ περιττώματα ἄχρι τινὸς λήξασι τοῦ εἰωθότος βίου, διὰ τὸ πολλὴν ἀκαταχώριστον ἐν αὐτοῖς ὕλην ὑπάρχειν ἐκ τοῦ προτέρου βίου, ἧς τηκομένης ὑπὸ τοῦ συμφύτου θερμοῦ, καθάπερ χιόνος πολλῆς, ρεύματα ἀδρὰ συμβαίνει γίνεσθαι.

Διὰ τί κατὰ ^zδύο μόνας αἰσθήσεις ἀκρατεῖς λέγομεν, οἷον ²ἀφὴν καὶ γυῦσιν; ^AἩ διὰ τὰς ἀπὸ τούτων γινομένης ἡδονᾶς ἡμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις ζώοις; ^WἈτε οὖν κοιναὶ οὐσαι ἀτιμότηταί εἰσι, διὸ καὶ μάλιστα ἢ μόναι ἐπονείδιστοὶ εἰσιν. ^WὩστε ^bτὸν ὑπὸ τούτων ἡττώμενον ψέγομεν καὶ ἀκρατῇ καὶ ἀκόλαστον εἶναι φαμέν, διὰ τὸ ὑπὸ τῶν χειρίστων ἡδονῶν ἡτ-
τᾶσθαι.

^W προαίεσις s. ^z μεγέθην s. ^Y μετέβαλεν v. ^π τοι X^a. ^a καθα-
περανεῖ X^a, s. ^b τελῶν s. ^c ἰσχει X^a. ^d εἰωθότως s. ^e αὐτοῖς γί-
νεται s. ^f ἰδίᾳ] ἡδεῖα X^a. ^z μόνας δύο X^a. ^h τὸ Y^a, v.

- 3 Διὰ τί ἀκρατεῖς ^ιλέγοντα ^κκατὰ τὰς ἐπιθυμίας μόνον, οὔσης ¹τῆς ἀκρασίας καὶ περὶ τὴν ὀργήν; ^αἩ ὅτι ἀκρατὴς μὲν ἔστιν ὁ ^μπαρὰ τὸν λόγον τι πράττων ^νκαὶ ἀκρασία ἡ ^οπαρὰ τὸν λόγον ἀγωγή, εἰςὶ δὲ αἱ μὲν ἐπιθυμίαι ὡς ἐπίπαν εἰπεῖν ^οπαρὰ τὸν λόγον, ραὶ δὲ ὀργαὶ μετὰ λόγου, οὐχ ὡς κελεύσαντος τοῦ λόγου, ἀλλ' ὡς δηλώσαντος τὸν προπηλακισμόν ἢ τὴν αἰτίαν.
- 4 Διὰ τί τὴν μὲν ἐγκράτειαν καὶ ^ατὴν σωφροσύνην ἐπὶ τῶν νέων καὶ πλουσίων μάλιστα ἐξετάζομεν, τὴν δὲ δικαιοσύνην ἐπὶ τῶν πενήτων; ^αἩ ὅτι οὐ μάλιστα δεῖται τις, ^εεἰ τοῦτου ἀπέχεται, μᾶλλον θαυμάζοιτ' ἂν ἢ τῶν ἐναντιῶν; ^οΜὲν οὖν πένης εὐπορίας δεῖται, ὁ δὲ νέος καὶ πλούσιος ἀπολαύσεως.
- 5 Διὰ τί ἦττον ἀνέχονται διψῶντες ἢ πεινῶντες; ^αΠότερον ὅτι λυπηρότερον; ^ιΣημεῖον δὲ τοῦ λυπηροτέρου, ὅτι ἥδιον τὸ ^νδιψῶντα ^ωπειεῖν ἢ ^κπεινῶντα φαγεῖν. Τὸ δὲ ἐναντίον τῷ ἥδει λυπηρότερον. ^αἩ ^υδιότι μᾶλλον δεῖται τὸ θερμὸν τοῦ ὑγροῦ ἢ τὸ ξηρὸν ^φζῶμεν; ^αἩ ὅτι δυοῖν ἢ δίψα ἐπιθυμία, ποτοῦ καὶ τροφῆς, ἢ δὲ πείνα ἐνὸς ^κμόνου, τροφῆς;
- 6 Διὰ τί ἦττον καρτεροῦμεν διψῶντες ἢ πεινῶντες; ^αἩ διότι λυπούμεθα μᾶλλον; Σημεῖον δὲ τῆς λύπης ἡ ἡδονὴ σφοδροτέρα. Εἶτα ὁ μὲν διψῶν ^αδυοῖν ἐνδεής, τροφῆς ^βτε καὶ καταψύξεως (ἄμφω γὰρ ἔχει τὸ ποτόν), ὁ δὲ πεινῶν θατέρου μόνον.
- 7 Διὰ τί οἱ κατὰ τὴν τῆς ἀφῆς ἢ γεύσεως ἡδονήν, οὗ ἂν ὑπερβάλλωσιν, ἀκρατεῖς ^ελέγονται; Οἷ τε γὰρ περὶ τὰ ἀφροδίσια ἀκόλαστοι, οἷ τε περὶ τὰς τῆς τροφῆς ἀπολαύσεις. Τῶν δὲ κατὰ τὴν τροφήν ἀπ' ἐνίων μὲν ἐν τῇ γλώττῃ τὸ ἡδύ, ἀπ' ἐνίων ^δδὲ ἐν τῷ λάρυγγι, διὸ καὶ Φιλόξενος γε-
²ράνου φάρυγγα ^εεὔχετο ἔχειν. Οἱ δὲ ^εκατὰ τὴν ὄψιν καὶ

^ι λέγεται s. ^κ μετὰ Υ^α.v. ¹ τῆς om. s. ^μ περὶ τὸν λογισμόν s.
^ν καὶ] καὶ ἡ Χ^α.Υ^α.s.v. ^ο utroque περὶ s. ^ρ αἱ δὲ αἱ ὀργαὶ s.
^α τὴν post καὶ om. Υ^α.s.v. ^ε εἰ] ἐπὶ s. ^ς πότερον s. ^τ σῆμα s.
^ν διψῶντες s. ^ω ποιεῖν v. ^κ πεινῶντες s. ^υ δεῖται μᾶλλον s. ^κ μόνον
Υ^α. ^α δυεῖν Υ^α.v. ^β τε om. Υ^α.s. ^γ λεκτέον s. ^δ δέ] τε Υ^α.v.
^ε ἡὔχετο s, εὔχεται v. ^ε κατὰ] καὶ Χ^α.Υ^α.s.v.

τὴν ἀκοὴν οὐκέτι. Ἡ διὰ τὸ τὰς ἀπὸ τούτων γινομένης ἡδονὰς κοινὰς εἶναι ἡμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις ζῷοις; Ὡς οὖν οὐσαι κοιναὶ ἀτιμώταταί εἰσι καὶ μάλιστα ἢ μόναι ἐπονείδιστοι, ὥστε τὸν ὑπὸ τούτων ἡττώμενον ψέγομεν καὶ ἀκρατῇ καὶ ἀκόλαστον λέγομεν διὰ τὸ ὑπὸ τῶν χειρίστων ἡδονῶν ἡττάσθαι. Οὐσῶν δὲ τῶν αἰσθήσεων πέντε, τὰ τε ἄλλα ζῶα ἀπὸ δύο μόνων τῶν προειρημένων ἡδεται, κατὰ δὲ τὰς ἄλλας ἢ ὅλως οὐχ ἡδεται ἢ κατὰ συμβεβηκὸς τοῦτο πάσχει. Ὅρων μὲν γὰρ ὁ ὄρων, ἢ καὶ ὁσφραινόμενος, χαίρει ὅτι ἀπολαύει· καὶ ὅταν πληρωθῇ, οὐδὲ τὰ τοιαῦτα ἡδέα αὐτῷ, ὥσπερ οὐδὲ ἡμῖν ἢ τοῦ ταρίχου ὁδμή, ὅταν ἄδην ἔχωμεν τοῦ φαγεῖν. Ὅταν δὲ ἐνδεεῖς ὦμεν, ἡδέα. Ἡ δὲ τοῦ ρόδου αἰ ἡδέα.

Διὰ τί ἡττον κατέχουσι τὸν γέλωτα παρόντων τῶν γνωρίμων; Ἡ ὅταν σφόδρα ῥέξηρτημένον ἢ τι, εὐκίνητόν ἐστιν; Ἡ δ' εὐνοια εἰπεῖν μᾶλλον γελοῖον, ὥστε κινεῖ.

ΚΘ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ ΚΑΙ ΑΔΙΚΙΑΝ.

Διὰ τί μείζονος ὄντος ἀδικήματος, εἴαν τις βλάβη εἰς τὸ μείζον ἀγαθόν, τῆς δὲ τιμῆς οὐσης μείζονος ἀγαθοῦ, ἢ τῶν χρημάτων ἀδικία μᾶλλον δοκεῖ, καὶ οἱ ἄδικοι μᾶλλον εἶναι δοκοῦσι περὶ τὰ χρήματα; Ἡ διότι αἰροῦνται τὰ χρήματα μᾶλλον τῆς τιμῆς, καὶ πᾶσιν ἐστὶ κοινότατον, ἢ δὲ τιμὴ ὀλίγοις, καὶ ὀλιγάκις συμβαίνει ἢ χρῆσις αὐτῆς.

Διὰ τί παρακαταθήκην δεινότερον ἀποσπηρεῖν ἢ δάνειον; Ἡ ὅτι αἰσχροὺς ἀδικεῖν φίλον. Ὁ μὲν οὖν τὴν παρακαταθήκην ἀποσπτερῶν φίλον ἀδικεῖ· οὐδεὶς γὰρ παρακατατίθεται μὴ πιστεύων. Οὐ δὲ τὸ χρέος, οὐ φίλος· οὐ γὰρ δανείζει, εἴαν ἢ φίλος, ἀλλὰ δίδωσιν. Ἡ ὅτι μείζον τὸ ἀδικημα· πρὸς γὰρ τῇ ζημίᾳ καὶ τὴν πίστιν παραβαίνει, δι' ἣν, εἰ καὶ μηδὲν

ε οὖν om. Y^a.v. ἡ οὐσῶν κοινῶν X^a.Y^a.v. ἰ ὥς v. κ τὰς αἰσθήσεις s. ἰ ἀπὸ δύο μηνῶν s, ἀποδύομεν Y^a, ἀπὸ δύο μόνων margo X^a. m ὄρων μὲν s, ὄρω μὲν Q.Y^a.v. n ὁ om. X^a. o καὶ post ἡ om. Q.Y^a.s.v. p ἐξηρτημένον Y^a.s. q εὐνοια Y^a. r δανείζει s.

ἔτερον, δεῖ ἀπέχεσθαι τοῦ ἀδικεῖν. Ἔτι τὸ μὴ τοῖς ἴσοις ἀμύνεσθαι φαῦλον· ὁ μὲν οὖν ἔδωκεν ὡς φίλῳ, ὁ δὲ ἀπεστέρησεν ὡς ἐχθρόν· ὁ δὲ δανείζων οὐχ ὡς φίλος ἔδωκεν. Ἔτι τῶν μὲν ἡ δόσις φυλακῆς καὶ ἀποδόσεως χάριν, τῶν δὲ καὶ ὠφελείας· ἦττον δὲ ἀγανακτοῦμεν ἀποβάλλοντες, εἰ κέρδος θηρεύομεν, οἷον· οἱ ἀλιεῖς τὰ δελέατα· προφανὲς γὰρ ὁ κίνδυνος. Ἔτι παρακατατίθενται μὲν ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ ἐπιβουλευόμενοι καὶ ἀτυχοῦντες, δανείζουσι δὲ οἱ εὐποροῦντες· δεινότερον δὲ ἐστὶ τὸν ἀτυχοῦντα ἢ τὸν εὐτυχοῦντα ἀδικεῖν.

3 Διὰ τί ἐνίοις δικαστηρίοις τοῖς γένεσι μᾶλλον ἢ ταῖς διαθήκαις ψηφιοῦνται; Ἡ ὅτι γένους μὲν οὐκ ἐστὶ καταψεύσασθαι, ἀλλὰ τὸ δὴ ἀποφαίνειν διαθήκαι δὲ πολλὰι ψευδεῖς ἤδη ἐξηλέγχθησαν οὖσαι.

4 Διὰ τί ἡ πενία παρὰ τοῖς χρηστοῖς τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢ ἡ παρὰ τοῖς φαύλοις ἐστίν; Ἡ διὰ τὸ ὑπὸ πάντων μισεῖσθαι καὶ ἐξελαύνεσθαι πρὸς τοὺς ἐπιεικεῖς καταφεύγει, οἰομένη μάλιστα ἡ παρὰ τούτοις σωτηρίας τυχεῖν καὶ διαμείναι· εἰ δὲ πρὸς τὸν πονηρὸν ἔλθοι, οὐκ ἂν διαμείναι ἐν τῇ αὐτῇ δυνάμει αὐτοῦς, ἀλλ' ἢ κλέπτειν ἢ ληΐζεσθαι, ὧν γινόμενων οὐκ ἂν ἔτι εἶναι αὐτὴν παρ' αὐτοῖς. Ἡ ὅτι τοὺς ἐπιεικεῖς οἶεται τῶν ἀνθρώπων ἄριστα ἂν αὐτῇ χρῆσθαι, καὶ ἥκιστα ἂν ὑβρισθῆναι ὑπ' αὐτῶν. Καθάπερ οὖν τὰς τῶν χρημάτων παρακαταθήκας πρὸς τοὺς ἐπιεικεῖς τιθέμεθα, οὕτω καὶ αὐτὴ ὑπὲρ αὐτῆς διατάσσεται. Ἡ ὅτι θήλεια οὖσα ἀπορωτέρα ἐστίν, ὥστε τῶν ἐπιεικῶν δεῖται. Ἡ ὅτι αὐτὴ κακὸν οὖσα πρὸς τὸ κακὸν οὐκ ἂν ἔλθοι· εἰ γὰρ τὸ κακὸν ἔλοιτο, παντάπασιν ἂν δυσίατον εἴη.

5 Διὰ τί οὐχ ὁμοίως αἱ ἀδικίαι μείζους ἐπεὶ τὰ ῥήματα καὶ τὰ ἄλλα, οἷον ὁ μικρὸν εἰπὼν οὐκ ἂν καὶ τὸ ἀπόρρητον εἴποι, ἀλλ' ὁ ἕνα πολλοὺς καὶ πόλιν, ὥσπερ ὁ ὀβολὸν

^a τῷ Y^a. et margo X^a. ^t οἱ εἰ s. ^v ὡς om. Y^a.s. ^w an ἐν ἐνίοις et mox ψηφίζονται? ^x ἐπὶ s. ^y utrobique περὶ s. ^z πονηρίαν s.

^a ἔλθῃ X^a.v. ^b τῶν om. s. ^c περὶ ῥήματα Y^a. ^d εἰποιεν Y^a.

^e προδιδοῦς X^a. ^f δ] καὶ ὁ s.

ἀποστερήσας καὶ τάλαντον; Ἡ ὅτι ἀπὸ μείζονος ἀδικίας ἓνα ἐλάττω ἐστὶ δι' ἀδυναμίαν.

Διὰ τί παρακαταθήκην αἰσχροὺν ἀποστερῆσαι μικρὰν ἢ 6 πολὺν δανεισάμενον; Ἡ ὅτι ὁ τὴν παρακαταθήκην ἀποστερῶν εἰς τὸν ὑπολαβόντα εἶναι αὐτὸν ἐπικεῖν^h ἢ ἐξαπατᾷ; Ἡ ὅτι ὁ τοῦτοⁱ καὶ ἐκεῖνο ποιήσκειν;

Διὰ τί ἄνθρωπος μάλιστα παιδείας μετέχων ζῶν ἀπάν- 7 των ἀδικώτατός ἐστιν; Ἡ ὅτι πλείστου λογισμοῦ κεκοινώνηκεν; Μάλιστα οὖν τὰς ἡδονὰς καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἐξήτακεν· ταῦτα δ' ἄνευ ἀδικίας οὐκ ἔστιν.

Διὰ τί ὁ πλούτος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παρὰ τοῖς φαύλοις 8^k μᾶλλον ἢ τοῖς ἐπικεκῆσιν ἐστίν; Ἡ διότι τυφλὸς ὢν τὴν διάνοιαν οὐ δύναται κρίνειν οὐδὲ αἰρεῖσθαι τὸ βέλτιστον;

Διὰ τί δικαιότερον εἶναι νενόμισται τοῖς τετελευτηκόσιν 9 ἢ τοῖς ζῶσιν ἐπαμύνειν; Ἡ ὅτι οἱ μὲν ζῶντες δύναιτ' ἂν^l αὐτοῖς ἐπαρκέσαι, ὁ δὲ τετελευτηκῶς οὐκέτι;

Διὰ τί^m ὑγαιῖνοντι μὲν ὁ συνὼν οὐδὲν ὑγιέστερος γίνεται, 10 οὐδὲ ἰσχυρῷ ἢⁿ καλῷ εἰς τὰς ἑξεις ἐπιδίδωσιν οὐθέν, δικαίῳ δὲ καὶ σώφρονι καὶ ἀγαθῷ; Ἡ διότι τὰ μὲν ἀμίμητα τὰ δὲ μιμητὰ τῇ ψυχῇ; Ἀγαθὸς δὲ τῇ ψυχῇ, ὑγιὲς δὲ τῷ σώματι· ἐθίζεται οὖν^o χαίρειν ὀρθῶς καὶ λυπεῖσθαι. Ὁ δὲ ὑγιεῖ συνὼν οὐκέτι· οὐ γὰρ ἐν τῷ τισὶ χαίρειν ἢ μὴ ὁ ὑγιὲς· οὐθὲν^p γὰρ τούτων ποιεῖ ὑγίειαν.

Διὰ τί δεινότερον γυναῖκα ἀποκτείνειν ἢ ἄνδρα; Καίτοι 11 βέλτιον τὸ ἄρρεν τοῦ θήλεος φύσει. Ἡ διότι ἀσθενέστερον, ὥστε ἐλάττω ἀδικεῖ. Ἡ^q ὅτι οὐ νεανικὸν τὸ ἰσχυρίζεσθαι πρὸς τὸ πολὺ ἥττον;

Διὰ τί ποτε τῷ φεύγοντι ἐν τῷ δικαστηρίῳ τὴν δεξιὰν 12 στάσιν διδῶσιν; Ἡ^r διότι ἐπανισοῦν βούλονται; Πλεονεκτοῦντος οὖν τοῦ διώκοντος τὴν στάσιν τῷ φεύγοντι δι-

εἰ τῷ ὑπολαβόντι pr. X^a. ^h ἐξαπατᾶται codices. ⁱ καὶ codices.
^k μᾶλλον om. X^a. Y^a. s. ^l ἐαυτοῖς Y^a, om. s. ^m ὑγαιῖνοντα s. ⁿ καλ-
 λίω Y^a, καλλίονι s. ^o ὀρθῶς χαίρειν s. ^p τούτων γὰρ X^a. v. ^q ὅτι]
 ἔτι X^a. Y^a. s. ^r ὅτι X^a. Y^a. s.

δόασιν, εἴθ' ὡς ἐπὶ ⁸ τὸ πολὺ οἱ φεύγοντες ^t παραφυλάττονται ἐπὶ δεξιᾷ δὲ ἡ φυλακὴ γίνεται, ἐὰν ὁ φεύγων ἔχη τὴν ἐν δεξιᾷ στάσιν.

- 13 Διὰ τί ^v ποτε, ^w ὅταν τῷ φεύγοντι καὶ τῷ διώκοντι φαίνονται ^x αἱ ψῆφοι ἴσαι, ὁ φεύγων νικᾷ; ^a Ἡ ὅτι ὁ μὲν φεύγων ἐν τῷ ἀγῶνι μόνον ἀκήκοεν αὐτοῦ πρὸς ^a δεῖ αὐτὸν ἀπηγορεῖσθαι, καὶ τοὺς μάρτυρας παρασχέσθαι πρὸς τὰ κατηγορημένα ἔχασθαι, ^y εἴ τι μέλλουσιν ^z ὠφελῆθῆναι; Οὐ ρᾶδιον δὲ τὸ ^a μαντεύσασθαι τινα ὧν ^b δεῖ αὐτὸν παρασκευάσασθαι ἢ μάρτυρας ἢ ἄλλο τεκμήριον ὅτι οὐθὲν ἀδικεῖ. Τῷ δὲ διώκοντι ἔστιν ὅπως βούλεται, καὶ πρὸ τοῦ τὴν δίκην κλητεύσασθαι, ἐνστήσασθαι τὸ πρᾶγμα, καὶ ἤδη κεκληκότα, πλασάμενον ^c εἴ τι ^c βούλεται πιθανόν, κατηγορεῖν αὐτοῦ.
- 3 Ὅρων δὴ κατὰ πάντα ^d ταῦτα ἐλαττούμενον ὁ νομοθέτης τὸν φεύγοντα, προσέθετο τῷ φεύγοντι ^e ὅτι ^e εἴ τι αὖ οἱ δικασταὶ ἀμφιδοξήσωσιν. Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦτ' αὖν τις ^f ἴδοι. Ἐν γὰρ τοῖς φόβοις ὄντες πολλὰ παραλιμπάνουσιν ὧν αὐτοὺς ^g εἶδει εἰπεῖν ἢ πρᾶξαι, οἱ δὲ φεύγοντες αἰεὶ ἐν μεῖζοσι κινδύνοις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τυγχάνουσιν ὄντες, ὥστ' εἰ παραλιμπάνουσιν ὧν δεῖ αὐτούς, εἴπερ ἐξισοῦνται τοῖς δικαίοις, δῆλον ⁵ ὅτι εἰ μὴ παρελίμπανον, ἐκράτουν αὖν. Ἔτι ^h δὲ ἕκαστος ἡμῶν μᾶλλον αὖν προέλοιτο ⁱ τοῦ ἀδικοῦντος ἀποψηφίσασθαι ὡς ^k οὐκ ἀδικεῖ ^l ἢ τοῦ ^m μὴ ἀδικοῦντος καταψηφίσασθαι ὡς ἀδικεῖ, οἷον εἴ τις φεύγει δουλείας ἢ ἀνδροφονίας. Τούτων γὰρ ἑκάστου ὄντων, ^a κατηγορεῖ αὐτῶν, μᾶλλον αὖν ἀποψηφίσασθαι ⁿ ἐλοίμεθα ἢ μὴ ὄντων καταψηφίσασθαι. Ἔστι γάρ, ὅταν τις ἀμφιδοξῇ, τὰ ἐλάττω τῶν ἀμαρτημάτων αἰρετέον. Δεινὸν γὰρ καὶ τὸ τοῦ δούλου ὡς ἐλεύθερός ἐστι καταγνώναι· πολὺ δὲ δεινότερον, ὅταν τις τοῦ ἐλευθέρου ὡς

⁸ τὸ om. Y^a. ^t περιφυλάττονται s. ^v ποτε om. s. ^w ὅταν] ὅταν καὶ X^a.Y^a.v. ^x αἱ om. X^a.v. ^y ἢ X^a.Y^a.s. ^z ὠφελῆθήσεσθαι Y^a.s., ὠφελῆθήσεται X^a. ^a μαντεύεσθαι X^a. ^b δὴ s. ^c βούληται s. ^d ταῦτα om. X^a. ^e ὅτε X^a.s. ^f εἶδῃ s. ^g δεῖ s. ^h δὴ Y^a.s. ⁱ τοῦ—ἢ om. X^a. ^k οὐκ om. s. ^l ἢ—ἀδικεῖ om. s. ^m μὴ om. X^a.Y^a. ⁿ ἐλόμεθα Y^a: ceteri ἐλώμεθα.

δούλου καταψηφίσηται. Ἔτι δὲ εἰάν ὁ μὲν ὁ τύχη ἐγκαλῶν ὁ δὲ ἀμφισβητῶν ῥ' ὑπὲρ ὅτου οὖν, οὐκ εὐθὺς οἰόμεθα δεῖν ἀποδοῦναι τῷ ἐγκαλοῦντι, ἀλλὰ νέμεσθαι τὸν κεκτημένον, ἕως ἂν κριθῇ. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν πλειόνων, ὅταν ἰσάζῃ τὸ πλῆθος τῶν τε φασκόντων ἀδικεῖν καὶ τῶν μὴ ὁμολογούντων, ὥσπερ ὅτε ἐξ ἀρχῆς ὁ μὲν ἑνεκάλει ὁ δὲ ἀπηρεῖτο, οὐκ οἰόμεθα δεῖν τὸν νομοθέτην προστιθέναι τῷ ἐγκαλοῦντι, ἀλλὰ τὸν φεύγοντα κύριον εἶναι, ἕως ἂν ὑπεροχὴν τινα ἔχῃ ὁ ἀδικῶν. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κριτῶν, ἐπειδὴ οὐδεμίαν ὑπεροχὴν ἰσασθειςτῶν τῶν ψήφων, κατὰ χώραν εἶσεν ὁ νομοθέτης ἔχειν. Ἔτι δὲ τῶν μὲν ἀξιο-⁹ λόγων ἀμαρτημάτων μεγάλοι καὶ αἱ κολάσεις εἰσίν, ὥστε ἀδίκως μὲν καταψηφισαμένοις ⁸ καὶ μὴ γνωῦσιν οὐκ ἔστιν ἐπανορθοῦσθαι καιρὸν λαβόντας· ἀπολύσασι δὲ παρὰ τὸ προσῆκον, εἰ μὲν οὕτως εὐλαβῶς ὥστε μηθὲν ἔτι ποτὲ ἀμαρτεῖν, τί ἂν καὶ μέγα ἡμαρτηκότες οἱ κριταὶ εἴσαν, τοιοῦτον ἄνθρωπον ἀπολύσαντες θανάτου; Εἰ δέ τι ἐξ ὑστέρου ¹⁰ ἀμαρτάνοι, δι' ἀμφοτέρω ⁹ ἂν αὐτὸν κολάζεσθαι ἀξιοί. Ἡ ¹⁰ ὅτι ⁸ ἀδικωτέρου μὲν ἔστιν ἀνδρὸς ταῦτα ἀδικεῖν ἢ ἡττον εἰκὸς ἔστιν ἀδίκως ἐγκαλεῖσθαι; Τὸ μὲν γὰρ ἀδικεῖν καὶ δι' ὀργὴν καὶ διὰ φόβον καὶ δι' ἐπιθυμίαν καὶ δι' ἄλλα πολλὰ γίνεται, καὶ οὐ μόνον ἐκ προνοίας· τὸ δὲ ἀδίκως ἐγκαλεῖν ὥς τὸ πολὺ ἐκ προνοίας ἐστίν. Ὡστε ἐπεὶ ἴσαι αἱ ψῆφοι γεγό-¹¹ νασι, τὸ δὲ ἀδίκως τὸν ἐγκαλοῦντα ἐγκαλεῖν καὶ τὸν φεύγοντα ἀδικεῖν, φαίλου κριθέντος τοῦ ἀδίκως ἐγκαλοῦντος τὸ νικᾶν τῷ φεύγοντι ὁ νομοθέτης ⁸ ἀπένειμεν. Ἔτι δὲ καὶ ¹² αὐτοὶ οὕτως ἔχομεν πρὸς τοὺς θεράποντας, ὥστε ὅταν ὑποπτεύσωμέν τι αὐτοὺς ἡμαρτηκέναι καὶ μηθὲν ἀκριβὲς ἔχωμεν, ἀλλ' ⁶ ὅμως αὐτοὺς ⁵ ὑπολαμβάνωμεν πεπραχέναι, οὐκ εὐθὺς ἐπὶ τὸ κολάζειν ἐρχόμεθα· καὶ εἰ μὴ μᾶλλον

ὁ ἐντύχη X^a.Y^a.s. P ὑπὲρ τοῦ ὁτιοῦν s. q ἐκάλει s. r ἔχει s.
⁸ καὶ μιγνύουσιν Y^a. t τὸ om. Y^a.s. v οἱ κριταὶ ἡμαρτηκότες s.
⁹ ἀμαρτάνει δι' ἀμφοτέρων s. z αὐτὸν νῦν κολ. X^a.Y^a. s [ἔτι] ἔτι
 codices. z ἀδικώτερον X^a.s. a ἀπένειμεν Y^a. b ὁμοίως X^a.Y^a.s.
 c ὑπολαμβάνομεν X^a.

- 13^d δυνάμεθα ἐξετάσαι, ἀφίεμεν ταύτης τῆς αἰτίας. "Ἐτι μείζω μὲν ἀδικεῖ ὁ ἐκ προνοίας ἀδικῶν ἢ ὁ μὴ ἐκ προνοίας. 'Ο μὲν δὴ συκοφαντῶν αἰεὶ ἐκ προνοίας ἀδικεῖ, ὁ δὲ ἕτερόν τι ἀδικῶν τὰ μὲν δι' ἀνάγκην τὰ δὲ δι' ἄγνοιαν, τὰ δὲ ὅπως
- 14 ἔτυχεν ἀδικεῖν ἀντὶ συμπίπτει. "Όταν δὲ ἴσαι γίνονται αἱ ψῆφοι, ὁ μὲν διώκων κέκριται ὑπὸ τῶν ἡμίσεων ἐκ προνοίας ἀδικεῖν, ὁ δὲ φεύγων ὑπὸ τῶν λοιπῶν αὖ ἀδικεῖν μὲν οὐ μέντοι γε ἐκ προνοίας, ὥστε ὁ ἐπεὶ ἀδικεῖν μείζω κέκριται ὁ διώκων τοῦ φεύγοντος, εἰκότως ὁ νομοθέτης νικᾷν ἔκρινε
- 15 τὸν τὰ ἐλάττω ἀδικούντα. "Ἐτι δὲ αἰ μὲν ἀδικώτερός ἐστιν ὁ μὴ οἰόμενος λανθάνειν ὃν ἀδικεῖ καὶ ὅμως ἀδικῶν, ἢ ὁ οἰόμενος λανθάνειν. 'Ο μὲν γὰρ ἀδίκως τιw ἐγκαλῶν οὐκ οἶεται λανθάνειν τοῦτον ὃν συκοφαντεῖ, οἱ δ' ὁ ἄλλο τι ἀδικούντες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἰόμενοι λανθάνειν ὃν ἀδικοῦσιν ἐπιχειροῦσιν ἀδικεῖν, ὥστε ἀδικώτεροι ^b ἂν ¹ κρίνονται οἱ διώκοντες ἢ οἱ φεύγοντες.
- 14 Διὰ τί ποτε, εἰ μὲν τις ἐκ βαλανείου κλέψῃ ἢ ἐκ παλαιστρας ἢ ἐξ ἀγορᾶς ἢ τῶν τοιούτων τινός, θανάτῳ ζημιούται, εἰ μὲν τις ἐξ οἰκίας, διπλοῦν τῆς ἀξίας τοῦ κλέμματος ^k ἀποτίνει; "Ἡ ὅτι ἐν μὲν ταῖς οἰκίαις φυλάξαι ὁπωσοῦν ἔστιν· καὶ γὰρ ὁ τοίχος ἰσχυρὸς καὶ κλεῖς ἐστί, καὶ οἰκέταις τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ πᾶσιν ἐπιμελές ἐστιν ὅπως ¹ σώζῃται τὰ
- 2 ἐνόντα. 'Εν ^m δὲ τῷ ⁿ βαλανείῳ, καὶ ἐν τοῖς οὕτω κοιναῖς οὔσιν ὥσπερ τὸ βαλανεῖον, ῥάδιον τῷ βουλομένῳ κακουργεῖν· οὐδὲν γὰρ ἰσχυρὸν ὁ ἔχονσι πρὸς τὴν φυλακὴν οἱ τιθέντες ἀλλ' ἢ τὸ αὐτῶν ὄμμα, ὥστε ἂν μόνον τις ^p παραβλέψῃ, ἐπὶ
- 3 τῷ κλέπτοντι ἤδη γίνεται. Διὸ ὁ νομοθέτης οὐχ ἱκανοὺς ὄντας ἡγησάμενος εἶναι φύλακας, τὸν νόμον αὐτοῖς ἐπέστησεν
- 4 ἀπειλοῦντα σφοδρῶς ὡς οὐ βιωσομένοις εἰάν τι σφετερίζωνται τῶν ἀλλοτρίων. "Ἐτι δὲ ^r εἰς μὲν τὴν οἰκίαν ἐπὶ τῷ κε-

^d δυνάμεθα s. ^e ἐπεὶ om. Y^a. ^f ὁ μὲν γὰρ] ὅμως γε Y^a. ^g ἄλλοι Y^a. ^h ἂν] καὶ ἂν Y^a.s, δὲ καὶ ἂν X^a. ⁱ κρίνοιν X^a.Y^a. ^k ἀποτίνει N^a.Y^a.s. ¹ σώζῃ s. ^m δὲ om. s. ⁿ βαλεῖω X^a. ^o πρὸς τὴν φυτικὴν ἔχουσιν s. ^p ἐπιβλέψῃ N^a.Y^a. ^q ἀπειλοῦντι s. ^r εἰς] εἰ s.

κτημένῳ ἐστὶν ὃν τινα ἂν βούληται εἰσδέχεσθαι, καὶ ᾧ μὴ πιστεύει εἰσφέρεισθαι· τῷ δὲ ἐν τῷ βαλανείῳ θεμένῳ τι οὐκ ἔξεστιν οὐθένα κωλύσαι οὔτε εἰσιέναι, οὔτε ^α εἰσελθόντα μὴ ^ι παρὰ κλέπτην τὸ αὐτοῦ ^ν ἱμάτιον θέσθαι ^ω ἀποδύντα ἂν ἀλλ' ὥς οὐ βούλεται, ἐν τῷ αὐτῷ ἢ τε τοῦ κλέπτου ἐσθῆς καὶ ἢ τοῦ μέλλοντος ἀπολλύναι ^α ἀναμεμιγμέναι κεῖνται. Διὸ ⁵ ὁ νομοθέτης τῷ μὲν ἐκόντι εἰσδεξαμένῳ τὸν κλέπτην καὶ αὐτῷ ἡμαρτηκότι οὐ λίαν μεγάλας τιμωρίαις βεβοήθηκεν, τοῖς δὲ ἐξ ἀνάγκης κοινωνοῦσι τῆς εἰς τὸ βαλανεῖον εἰσόδου καὶ τῆς ἀναμίξεως μεγάλας τιμωρίας φανερός ἐστι καθιστὰς τοῖς κλέπτουσιν. Ἔτι δὲ οἱ μὲν ἐν τοῖς οὕτω κοινοῖς οὐσι ⁶ τῷ βουλομένῳ εἰσιέναι κλέπτοντες καταφανεῖς ἅπασι γίνονται ὅτι φανεροὶ εἰσιν, ὥστε ^γ περιγενόμενοι οὐδὲ καρπισμοῦ ἔτι χάριν ἐπιεικεῖς εἶναι δοκεῖν βούλονται, ὥς μάτην αὐτοῖς ὃν πρὸς τοὺς γνόντας πλάττεσθαι ὅτι ἐπιεικεῖς εἰσὶν καταφανῶς οὖν ἤδη πονηροὶ διατελοῦσιν ὄντες. Οἱ δὲ ἐνὶ μόνῳ ⁷ φανεροὶ ^α γενόμενοι πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπιχειροῦσι πείθειν, ἀποτίσαντές τι, ^β ὅπως μὴ καταφανεῖς αὐτοὺς ποιήσῃ· διὸ οὐ παντελῶς ἂν εἶεν πονηροὶ διὰ τέλους, ἀνθ' ὧν ὁ νομοθέτης ἐλάττω αὐτοῖς τὰ ἐπιζήμια ἐποίησεν. Ἔτι δὲ τῶν ἀμαρ- ⁸ τιῶν μάλιστα αἰσχύνουσι τὴν πόλιν αἱ ἐν τοῖς κοινοτάτοις συλλόγοις τε καὶ συνόδοις γινόμεναι, ὥσπερ καὶ τιμὴν φέρουσι πολὺ μάλιστα αἱ ἐν τῷ κοινῷ εὐταξίαι· καταφανεῖς γὰρ μάλιστα διὰ τῶν τοιούτων καὶ αὐτοῖς ^β καὶ τοῖς ἄλλοις. Συμβαίνει οὖν οὐ μόνον ἰδίᾳ τὸν ^ε ἀπολέσαιτα βλάπτεσθαι ⁹ ἐκ τῶν τοιούτων τινός, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν πόλιν λοιδορίας γίνεσθαι. Διὸ καὶ τὸν κλέψαντα ταῖς μείζοσι ζημίαις ἐκόλασε τῶν ἐξ οἰκίας τινὸς ἀφελομένων. Ἔτι δὲ καὶ ὁ ἐξ ¹⁰ οἰκίας τινὸς ἀπολέσας ^δ ἐν τοιούτῳ τόπῳ τυγχάνει ὧν, ὅθεν ῥάδιον ^ε μήτε παθόντα ^ι μήτε χλευασθέντα ὑπὸ τινων, οἰκοι

^α εἰσελθόντι s. ^ι περικλέπτην X^a, περικλέπτειν s. ^ν ἱματίῳ s.

^ω ἀποδύντα s. ^α ἀναμεμιγμένα s. ^γ περιγενόμενοι οὐδὲ καρπισκοῦ s.

^α γινόμενοι s. ^β ὅπως] ὥς ἂν s, ἂν X^a. ^β καὶ ante τοῖς om. s. ^ε ἀπε-

λάσαντα N^a. ^δ ἐν τῷ τοιούτῳ X^a. s. ^ε μηδὲ N^a. Y^a. ^ι μή ποτε

K^a. X^a.

- ὄντα τὸ ἀτύχημα φέρειν. Τῷ δ' ἥ τε ἀποχώρησις ἐργώδης
 ἔ γεγυμνωμένῳ, προσέτι δὲ χλευάζεσθαι ὑπὸ τινων ὑπάρχει
 τοῖς πολλοῖς, ὃ πολὺ δυσχερέστερόν ἐστι τῆς ἠ ἀπωλείας.
 11 Ἰδιὸ καὶ ὁ νομοθέτης μείζους αὐτοῖς ζημίας ἐνέγραψεν. Ἐτι
 κ δὲ ἰ παραπλήσια τούτοις μ πολλὰ φαίνονται νενομοθετη-
 κότες, οἷον καὶ ἐὰν μὲν τις ἄρχοντα κακῶς εἴπῃ, μεγάλα τὰ
 12 ἐπιτίμια, ἐὰν δὲ τις ἰδιώτην, οὐθέν. Καὶ καλῶς ὁ οἴεται
 γὰρ τότε οὐ μόνον εἰς τὸν ἄρχοντα ἐξαμαρτάνειν τὸν ῥακη-
 γοροῦντα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πόλιν ὑβρίζειν. Τὸν αὐτὸν δὲ
 τρόπον καὶ τὸν ἐν τῷ λιμένι κλέπτοντα οὐ μόνον τὸν ιδιώ-
 την βλάπτειν, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν αἰσχύνειν. Ὅμοιως δὲ
 καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, οὐ κοινῇ που συνερχόμεθα.
- 15 Διὰ τί ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἐὰν ἴσαι γένωνται ψῆφοι
 τοῖς ἀντιδίκοις, ὁ φεύγων νικᾷ; Ἡ ὅτι ὁ φεύγων ὑπὸ τοῦ
 διώκοντος οὐθὲν πέπονθεν, ἀλλ' ἐν τοῖς ἴσοις αὐτῷ ἤδη ἔμελλε
 νικᾶν;
- 16 Διὰ τί ἐπὶ μὲν ἡ κλοπῇ θάνατος ἢ ζημία, ἐπὶ δὲ ὕβρει,
 μείζονι οὕσῃ ἀδικίᾳ, τίμησις τί χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτίσαι; Ἡ
 διότι τὸ μὲν ὑβρίζειν ἀνθρώπινόν ἐστι πάθος, καὶ πάντες
 πλεόν ἢ ἔλαττον αὐτοῦ μετέχουσι, τὸ δὲ κλέπτειν οὐ τῶν
 ἀναγκαίων; Καὶ ὅτι ὁ κλέπτειν ἐπιχειρῶν καὶ ὑβρίζειν ἂν
 προέλοιτο.

Λ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΦΡΟΝΗΣΙΝ ΚΑΙ ΝΟΥΝ ΚΑΙ ΣΟΦΙΑΝ.

Διὰ τί πάντες ὅσοι περιττοὶ γεγόνασιν ἄνδρες ἢ κατὰ
 φιλοσοφίαν ἢ πολιτικὴν ἢ ποίησιν ἢ τέχνας φαίνονται με-
 λαγχολικοὶ ὄντες, καὶ οἱ μὲν οὕτως ὥστε καὶ λαμβάνεσθαι
 τοῖς ἀπὸ ῥ μελαίνης χολῆς ἀρρωστήμασιν, οἷον ἡ λέγεται τῶν
 1 τε ἡρωϊκῶν τὰ περὶ τὸν Ἡρακλέα. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔοικε

ἔ γεγυμνωμένον s. ἡ ἀπαθείας N^a. ἰ διὸ—Λ. c. 14. sect. 5. χεῖρον
 ἢ τὴν om. N^a. Y^a, quorum N^a. illa Λ. ΟΣΑ—hujus ed. p. 253. extr.
 καθεύδειν alio loco (fol. 205.) habet ab alia manu addita. κ τε X^a.
 ἰ περιπλήσια s. μ πολλὰ ἂν φαίνονται X^a. ἡ ιδιώτην om. s. ὁ οἴη-
 ται s. ρ κατηγοροῦντα s. ῥ κλόπων s. ῥ μελαίνης om. t. ἡ λέ-
 γονται t.

γενέσθαι ταύτης τῆς φύσεως, διὸ καὶ τὰ ἄρρωσθήματα τῶν ἐπιληπτικῶν ἀπ' ἐκείνου προσηγόρευον οἱ ἀρχαῖοι ἱερὰν νόσον. Καὶ ἡ περὶ τοὺς παῖδας ἔκστασις καὶ ἡ πρὸ τῆς ἀφανίσσεως ἐν [†]Οἷτῃ τῶν ἐλκῶν ἑκφύσις γενομένη τοῦτο δηλοῖ καὶ γὰρ τοῦτο γίνεται πολλοῖς ἀπὸ μελαίνης χολῆς. Συνέβη δὲ καὶ Λυσάνδρῳ τῷ Λάκωνι πρὸ τῆς τελευτῆς γενέσθαι τὰ ἐλκῆ ταῦτα. Ὑἱοὶ δὲ τὰ περὶ Αἴαντα καὶ [†]Βελλε-3 ροφόντην, ὧν ὁ μὲν ἐκστατικὸς ἐγένετο παντελῶς, ὁ δὲ τὰς ἐρημίας ἐδίδωκεν, διὸ οὕτως ἐποίησεν Ὁμηρος

αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ [†]κεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
ἦτοι ὁ κακπεδίον τὸ Ἀλῆιον [‡]οἷος ἀλάτο,
ὃν θυμὸν [†]κατέδωκεν, πάτον ἀνθρώπων ἀλείψων.

[‡] Καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ τῶν [‡]ἡρώων ὁμοιοπαθεῖς φαίνονται [‡]αὐτοῖς. Τῶν δὲ [‡]ὑστερον Ἐμπεδοκλῆς καὶ Πλάτων καὶ Σωκράτης καὶ ἕτεροι συχνοὶ τῶν γνωρίμων. Ὑἱοὶ [‡]δὲ τῶν περὶ τὴν ποίησιν οἱ πλείστοι. Πολλοῖς μὲν γὰρ τῶν τοιούτων [‡]γίνεται νοσήματα ἀπὸ τῆς τοιαύτης κράσεως τῷ σώματι, τοῖς δὲ ἡ φύσις [‡]δήλη ῥέπουσα πρὸς τὰ πάθη. Πάντες [‡]οὖν ὥς εἰπεῖν ἀπλῶς εἰσὶ, καθάπερ ἐλέχθη, τοιοῦ-5 τοι τὴν φύσιν. Δεῖ δὲ λαβεῖν τὴν αἰτίαν πρῶτον ἐπὶ παραδείγματος προχειρισμένους. Ὁ γὰρ οἶνος ὁ πολὺς μάλιστα φαίνεται παρασκευάζειν [‡]τοιούτους οἶους λέγομεν τοὺς μελαγχολικοὺς εἶναι, καὶ πλείστα [‡]ἦθη [‡]ποιεῖν πινόμενος, οἷον ὀργίλους, φιλανθρώπους, ἐλεήμονας, ἰταμούς· ἀλλ' οὐχὶ τὸ μέλι οὐδὲ [‡]τὸ γάλα [‡]οὐδὲ τὸ ὕδωρ οὐδ' ἄλλο τῶν τοιούτων οὐδέν. Ὑἱοὶ [‡]δ' ἂν τις ὅτι παντοδαποὺς ἀπεργάζεται, [‡]6 θεωρῶν ὥς μεταβάλλει τοὺς πίνοντας ἐκ προσαγωγῆς· παραλαβὼν γὰρ ἀπεψυγμένους ἐν τῷ νήφειν καὶ σιωπηλοὺς μικρῷ μὲν [‡]πλείων ποθεῖς λαλίστέρους ποιεῖ, ἔτι δὲ πλείων ῥητορικοὺς καὶ θαρραλέους, προϊόντας δὲ πρὸς τὸ πράττειν

[†] Οἷτῃ] τῇ X^a. t. [†] Βελλεροφῶντα X^a. [†] κεῖνος] οὗτος t. [‡] οἷον t. [†] κατέδωκεν t. [‡] καὶ οἱ ἄλλοι t. [‡] ἡρωῶν t. [‡] ὑστέρων t. [‡] δὲ om. t. [‡] γίνονται X^a. [‡] δειλῇ t. [‡] τούτους t. [‡] ποιεῖ X^a. [‡] τὸ alterum et οὐδὲ τὸ ὕδωρ om. t. [‡] πλείω—πλείω X^a. t.

^κ ἰταμούς, ἔτι δὲ μᾶλλον πινόμενος ὑβριστᾶς, ἔπειτα μανι-
 κούς, λίαν δὲ πολὺς ἐκλύει καὶ ποιεῖ μωρούς, ὥσπερ τοὺς ^ι ἐκ
 παίδων ἐπιλήπτους ἢ καὶ ἐχομένους τοῖς μελαγχολικοῖς ἄγαν.
 7 Ὡςπερ οὖν ὁ εἰς ἄνθρωπος μεταβάλλει τὸ ἦθος ^μ πίνων καὶ
 χρώμενος τῷ οἴνῳ ποσῶ τινί, οὕτω καθ' ἕκαστον τὸ ἦθος εἰσὶ
 τινες ἄνθρωποι. Οἷος γὰρ οὗτος μεθύων νῦν ἐστίν, ^ν ἄλλος
^ο τις τοιοῦτος φύσει ἐστίν, ὁ μὲν λᾶλος, ὁ δὲ κεκινημένος, ὁ
 δὲ ἀρίδακρυς· ποιεῖ γάρ τινας καὶ τοιούτους, διὸ καὶ Ὁμηρος
 ἐποίησε “καὶ μέ φησι δάκρυ ^ρ πλώειν βεβαρημένον οἴνῳ.”
 8 Καὶ γὰρ ἐλεήμονές ποτε γίνονται καὶ ἄγριοι καὶ σιωπηλοί·
 ἔνιοι ^α γὰρ αὖ ἀποσιωπῶσι, καὶ μάλιστα τῶν μελαγχολικῶν
 ὅσοι ἐκστατικοί. Ποιεῖ ^ρ δὲ καὶ φιλητικούς ὁ οἶνος· σημεῖον
 δὲ ὅτι προάγεται ὁ πίνων καὶ τῷ στόματι φιλεῖν, ^β οὓς νήφων
 9 οὐδ' ἂν εἰς ^τ φιλήσειεν ἢ διὰ τὸ εἶδος ἢ διὰ τὴν ἡλικίαν. Ὁ
 μὲν οὖν οἶνος οὐ πολὺν χρόνον ποιεῖ περιττόν, ἀλλ' ὀλίγον,
 ἢ δὲ φύσις αἰεὶ, ἕως τις ἂν ἦ· οἱ μὲν γὰρ θρασεῖς, οἱ δὲ σιωπη-
 λοί, οἱ δὲ ἐλεήμονες, οἱ δὲ δειλοὶ γίνονται φύσει. Ὡς τε δὴ-
 λον ὅτι διὰ τὸ αὐτὸ ποιεῖ ὁ τε οἶνος καὶ ἡ φύσις ἐκάστου
 τὸ ἦθος· πάντα γὰρ κατεργάζεται τῇ θερμότητι ταμιεύο-
 10 μενα. Ὁ τε δὴ χυμὸς καὶ ἡ κράσις ἡ τῆς μελαίνης χολῆς
 πνευματικά ἐστιν· διὸ καὶ τὰ πνευματώδη πάθη καὶ τὰ ^ν ὑπο-
 χόνδρια μελαγχολικὰ οἱ ἱατροὶ φασιν εἶναι. Καὶ ὁ οἶνος
 δὲ πνευματώδης τὴν δύναμιν. Διὸ δὴ ἐστὶ τὴν φύσιν ὁμοία
 11 ὁ τε οἶνος καὶ ἡ κράσις. Δηλοῖ δὲ ὅτι πνευματώδης ὁ οἶνός
 ἐστὶν ὁ ἀφρός· τὸ μὲν γὰρ ἔλαιον θερμὸν ὃν οὐ ποιεῖ
 ἀφρόν, ὁ δὲ οἶνος πολὺν, καὶ μᾶλλον ὁ μέλας τοῦ λευκοῦ,
 ὅτι θερμότερος καὶ σωματωδέστερος. Καὶ διὰ τοῦτο ὁ τε
 οἶνος ^ω ἀφροδισιαστικούς ἀπεργάζεται, καὶ ὀρθῶς Διόνυσος
 καὶ Ἀφροδίτη λέγονται μετ' ἀλλήλων εἶναι, καὶ οἱ μελαγχ-
 12 ολικοί οἱ πλείστοι λάγνοι εἰσίν. Ὁ τε γὰρ ἀφροδισια-
 σμὸς πνευματώδης. Σημεῖον δὲ τὸ αἰδοῖον, ὡς ἐκ μικροῦ

^κ ἰταμούς t. ^ι ἐκ om. t. ^μ πίνων—ἦθος om. t. ^ν ἄλλος—ἐστίν
 om. t. ^ο τις om. X^a. ^ρ πλώειν βεβαρυμένον X^a. ^α γὰρ αὖ] οὖν X^a.
^ρ δὲ ante καὶ om. t. ^β ὅς t. ^τ φιλήσει t. ^ν ὑποχόνδρια X^a.
^ω ἀφροδισιαστικός X^a.

ταχείαν ποιεῖται τὴν αὔξησιν διὰ τὸ ἐμφυσᾶσθαι. Καὶ ἔτι πρὶν δύνασθαι προῖεσθαι σπέρμα, γίνεται ^ατις ἡδονὴ ἐπὶ παισὶν οὖσιν, ὅταν ἐγγὺς ὄντες τοῦ ἡβᾶν ζῶνται τὰ αἰδοῖα δι' ἀκολασίαν· γίνεται δὲ δῆλον διὰ τὸ πνεῦμα διεξιέναι διὰ τῶν πόρων, δι' ὧν ὕστερον τὸ ὑγρὸν φέρεται. Ἡ τε ἔκχυσις ¹³ τοῦ σπέρματος ἐν ταῖς ὁμιλίαις καὶ ἡ ῥίψις ὑπὸ τοῦ πνεύματος ὠθοῦντος φανερόν γίνεσθαι. Ὡστε καὶ τῶν ἐδεσμάτων καὶ ποτῶν εὐλόγως ταῦτ' ἐστὶν ἀφροδισιαστικά, ὅσα πνευματώδη τὸν περὶ τὰ αἰδοῖα ποιεῖ τόπον. Διὸ καὶ ὁ ^γ μέλας ¹⁴ οἶνος οὐδενὸς ^ζ ἥττον τοιοῦτους ἀπεργάζεται, ^αοἶοι καὶ οἱ μελαγχολικοὶ πνευματώδεις. Δῆλοι δ' εἰσὶν ἐπ' ἐνίων σκληροὶ γὰρ οἱ πλείους τῶν μελαγχολικῶν, καὶ αἱ φλέβες ἐξέχουσιν· τούτου δ' αἴτιον οὐ τὸ τοῦ αἵματος πλῆθος, ἀλλὰ τοῦ πνεύματος. Διότι δὲ οὐδὲ πάντες οἱ μελαγχολικοὶ ¹⁵ ^β σκληροὶ οὐδὲ μέλανες, ἀλλ' οἱ μᾶλλον ^γ κακόχυμοι, ἄλλος λόγος· περὶ οὗ δὲ ἐξ ἀρχῆς προειλόμεθα ^δ διελθεῖν, ὅτι ἐν τῇ φύσει εὐθὺς ὁ τοιοῦτος χυμὸς ὁ μελαγχολικὸς κεράννυται· θερμοῦ γὰρ καὶ ψυχροῦ κράσις ἐστίν· ἐκ τούτων γὰρ τῶν δυοῖν ἡ φύσις συνέστηκεν. Διὸ καὶ ἡ μέλαινα χολὴ καὶ ¹⁶ ^ε θερμότατον καὶ ψυχρότατον γίνεται. Τὸ γὰρ αὐτὸ πάσχειν πέφυκε ταῦτ' ἄμφω, οἶον καὶ τὸ ὕδωρ ὃν ψυχρόν, ὅμως ἐὰν ἱκανῶς θερμανθῇ, οἶον τὸ ζέον, τῆς φλογὸς αὐτῆς θερμότερόν ἐστι, καὶ λίθος καὶ σίδηρος διάπυρα γενόμενα μᾶλλον θερμὰ γίνεται ἄνθρακος, ψυχρὰ ὄντα φύσει. Εἴρηται ¹⁷ ^ς δὲ σαφέστερον περὶ τούτων ἐν τοῖς περὶ πυρός. Καὶ ἡ χολὴ δὲ ἡ μέλαινα φύσει ψυχρὰ καὶ οὐκ ἐπιπολαίως οὔσα, ὅταν μὲν οὕτως ἔχη ὡς εἴρηται, ἐὰν ὑπερβάλλῃ ἐν τῷ σώματι, ^ς ἀποπληξίας ἢ νάρκας ἢ ἀθυμίας ποιεῖ ἢ φόβους, ἐὰν δὲ ὑπερθερμανθῇ, τὰς μετ' ὥδης εὐθυμίας καὶ ἐκστάσεις καὶ ἐκζέσεις ἐλκῶν καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς ¹⁸ ἀπὸ τῆς καθ' ἡμέραν τροφῆς ἐγγινομένη οὐδὲν τὸ ἥθος ποιεῖ

^α τις] τῆς t. ^γ μέλας t. ^ζ ἥττον ποιεῖ τοιοῦτους ἀπ. X^a. ^α οἶους X^a.s. ^β σκληροὶ t. ^γ κατὰ κώχιοι X^a. ^δ διελθεῖν X^a. ^ε θερμότητι καὶ ψυχρότητι X^a. ^ς δὲ] καὶ t. ^ς ἀποπληξίαν t.

διαφόρους, ἀλλὰ μόνον νόσημά τι μελαγχολικὸν ἀπειργά-
 σατο. Ὅσοις δὲ ἐν τῇ φύσει συνέστη κράσις τοιαύτη, εὐθὺς
 οὗτοι τὰ ἤθη γίνονται παντοδαποί, ἄλλος κατ' ἄλλην κρᾶ-
 σιν· οἷον ¹ ὅσοις μὲν πολλὴ καὶ ψυχρὰ ἐνυπάρχει, νωθοὶ καὶ
 μωροί, ² ὅσοις δὲ λίαν πολλὴ καὶ θερμὴ, μανικοὶ καὶ εὐφυνεῖς
 καὶ ἐρωτικοὶ καὶ εὐκίνητοι πρὸς τοὺς θυμοὺς καὶ τὰς ἐπιθυ-
 19 μίας, ἔνιοι δὲ καὶ λάλοι μᾶλλον. Πολλοὶ δὲ καὶ διὰ τὸ
 ἐγγὺς εἶναι τοῦ ^κ νοεροῦ τόπου τὴν θερμότητα ταύτην νοσή-
 μασιν ἀλίσκονται μανικοῖς ἢ ἐνθουσιαστικοῖς, ὅθεν Σίβυλλαι
 καὶ ¹ Βάκιδες καὶ οἱ ἐνθεοὶ γίνονται πάντες, ὅταν μὴ νοσή-
 ματι γένωνται ἀλλὰ φυσικῇ κράσει. ^μ Μαρακὸς δὲ ὁ Συρα-
 20 κούσιος καὶ ἀμείνων ἦν ποιητής, ὅτ' ἐκσταίη. ^{ι'} Ὅσοις δ' ἂν
 ἐπανθῇ τὴν ἄγαν θερμότητα πρὸς τὸ μέσον, οὗτοι μελαγχο-
 λικοὶ μὲν εἰσι, φρονιμώτεροι δέ, καὶ ἤττον μὲν ^ν ἔκτοποι,
 πρὸς πολλὰ δὲ διαφέροντες τῶν ἄλλων, οἱ μὲν πρὸς ^ο παι-
 δείαν, οἱ δὲ πρὸς τέχνας, οἱ δὲ πρὸς πολιτείαν. Πολλὴν δὲ
 καὶ εἰς τοὺς κινδύνους ποιεῖ διαφορὰν ἡ τοιαύτη ἔξις· τοῦ
 ἐνίοτε ἀνωμάλους εἶναι μὲν τοῖς φόβοις πολλοὺς τῶν ἀνδρῶν.
 21 Ὡς γὰρ ἂν τύχῃσι τὸ σῶμα ἔχοντες πρὸς τὴν τοιαύτην
 κράσιν, διαφέρουσιν αὐτοὶ αὐτῶν. Ἡ δὲ μελαγχολικὴ κρᾶ-
 σις, ὥσπερ καὶ ἐν ταῖς νόσοις ἀνωμάλους ποιεῖ, οὕτω καὶ
^ρ αὐτὴ ἀνώμαλός ἐστιν· ὅτε μὲν ^ι γὰρ ψυχρὰ ἐστὶν ὥσπερ
 22 ὕδωρ, ὅτε δὲ θερμὴ. Ὡστε φοβερόν τι ὅταν εἰσαγγεληθῇ,
 εἰ μὲν ψυχροτέρας οὔσης τῆς κράσεως τύχῃ, δειλὸν ποιεῖ
 προωδοπεποιήκε γὰρ τῷ φόβῳ, καὶ ὁ φόβος καταψύχει.
 Δηλοῦσι δὲ οἱ περίφοβοι· τρέμουνσι γάρ. Ἐὰν δὲ μᾶλλον
 θερμὴ, εἰς τὸ μέτριον κατέστησεν ὁ φόβος, καὶ ἐν αὐτῷ καὶ
 23 ἀπαθῇ. Ὅμοίως δὲ καὶ πρὸς τὰς καθ' ἡμέραν ἀθυμίας· πολ-
 λάκις γὰρ οὕτως ἔχομεν ὥστε λυπεῖσθαι, ἐφ' ὅτῳ δέ, οὐκ
 ἂν ἔχοιμεν εἰπεῖν· ὅτε δὲ εὐθύμως, ἐφ' ᾧ ὃ, οὐ δῆλον. Τὰ
 δὲ τοιαῦτα πάθη καὶ τὰ παλαιὰ λεχθέντα κατὰ μὲν τι
 μικρὸν πᾶσι ^ρ γίνεται· πᾶσι γὰρ μέμικταί τι τῆς δυνάμεως·

¹ ὅσας t. ^κ ιεροῦ t. ¹ βάκιδες X^a. ^μ μαλακὸς t. ^ν ἔκτοπος t.
^ο παιδείας X^a. ^ρ αὐτοὶ t. ^ι γὰρ om. t. ^ρ γίνονται X^a.

ὅσοις ^α δ' εἰς βάθος, οὗτοι ^ι δ' ἤδη ποιοί τινές εἰσι τὰ ἤθη.
 Ὡσπερ γὰρ τὸ εἶδος ^ν ἕτεροι γίνονται οὐ τῷ πρόσωπον ¹⁴
 ἔχειν, ἀλλὰ τῷ ποιόν τι τὸ πρόσωπον, οἱ μὲν καλόν, οἱ δὲ
 αἰσχρόν, οἱ δὲ μὴθὲν ἔχοντες περιττόν, οὗτοι δὲ μέσοι τὴν
 φύσιν, οὕτω καὶ οἱ μὲν μικρὰ μετέχοντες τῆς τοιαύτης κρά-
 σεως μέσοι εἰσίν, οἱ δὲ πλήθους ἤδη ἀνόμοιοι τοῖς πολλοῖς.
 Ἐὰν μὲν γὰρ σφόδρα κατακορῆς ἢ ἡ ἑξίς, μελαγχολικοὶ εἰσι ²⁵
 λίαν, εἰς πῶς κραθῶσι, περιττοί. Ῥέπουσι δ', ἂν ἀμελῶ-
 σιν, ἐπὶ τὰ μελαγχολικὰ νοσήματα, ἄλλοι περὶ ἄλλο μέρος
 τοῦ σώματος καὶ τοῖς μὲν ἐπιληπτικὰ ἀποσημαίνει, τοῖς δὲ
 ἀποπληκτικά, ἄλλοις δὲ ἀθυμίαι ἰσχυραὶ ἢ φόβοι, τοῖς δὲ
 θάρρη λίαν, οἷον καὶ Ἀρχελάφ συνέβαινε ^ω τῷ Μακεδονίας
 βασιλεῖ. Αἴτιον δὲ τῆς τοιαύτης δυνάμεως ἡ κρᾶσις, ὅπως ἂν ²⁶
 ἔχη ψύξεώς τε καὶ θερμότητος. Ψυχροτέρα μὲν γὰρ οὖσα
 τοῦ καιροῦ δυσθυμίας ποιεῖ ἀλόγους· διὸ αἱ τ' ἀγχνόαι μά-
 λιστα τοῖς νέοις, ἐνίοτε δὲ καὶ πρεσβυτέροις. Πολλοὶ δὲ καὶ
 μετὰ τὰς μέθας διαφθεύουσιν ἑαυτούς. Ἐνιοὶ δὲ τῶν μελαγ- ²⁷
 χολικῶν ἐκ τῶν πότων ἀθύμως διάγουσιν· σβέννυσιν γὰρ ἡ τοῦ
 οἴνου θερμότης τὴν φυσικὴν θερμότητα. Τὸ δὲ θερμόν τὸ περὶ
 τὸν τόπον ^φ φρονούμεν καὶ ἐλπίζομεν ποιεῖ εὐθύμους. Καὶ
 διὰ τοῦτο πρὸς τὸ πίνειν εἰς μέθην πάντες ἔχουσι προθύμως,
 ὅτι πάντας ὁ οἶνος ὁ πολὺς εὐέλπιδας ποιεῖ, καθάπερ ἡ νεό-
 τῆς τοὺς παῖδας· τὸ μὲν γὰρ γῆρας δύσελπί ἐστίν, ἡ δὲ
 νεότης ἐλπίδος πλήρης. Εἰσὶ δὲ τινες ὀλίγοι οὓς πίνοντας ²⁸
 δυσθυμίαι λαμβάνουσι, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν δι' ἣν καὶ μετὰ
 τοὺς πότους ἐνίοις. Ὅσοις μὲν οὖν μαραινομένου τοῦ θερμοῦ
 αἱ ἀθυμίαι γίνονται, μᾶλλον ἀπάγχονται. Διὸ καὶ οἱ νέοι
 ἢ καὶ ^ζ οἱ πρεσβύτεροι μᾶλλον ἀπάγχονται· τὸ μὲν γὰρ γῆ-
 ρας μαραίνει τὸ θερμόν, τῶν δὲ τὸ πάθος φυσικὸν ὃν καὶ
 αὐτὸ τὸ μαραινόμενον θερμόν. Ὅσοις δὲ σβεννυμένου, ἐξ- ²⁹
 αἴφνης οἱ πλείστοι διαχρῶνται ἑαυτούς, ὥστε θαυμάζειν πάν-
 τας διὰ τὸ μὴθὲν ποιῆσαι σημεῖον πρότερον. Ψυχροτέρα

^α δ' om. X^a. ^ι δ' om. t. ^ν ἕτεροὶ τινες γίνονται X^a. ^ω τῷ τῆς μα-
 κεδονίας X^a. ^ζ οἱ om. t.

- μὲν οὖν γινομένη ἡ κρᾶσις ἡ ἀπὸ τῆς μελαίνης χολῆς, ὥσπερ
 εἴρηται, ποιεῖ ἀθυμίας παντοδαπὰς, θερμότερα δὲ οὐσα εὐθυ-
 μίας. Διὸ καὶ οἱ μὲν παῖδες εὐθυμότεροι, οἱ δὲ γέροντες
 30 δυσθυμότεροι. Οἱ μὲν γὰρ θερμοί, οἱ δὲ ψυχροί· τὸ γὰρ
 γῆρας κατὰ ψυχρὰς τις. Συμβαίνει δὲ σβέννυσθαι ἐξαίφνης
 ὑπὸ τε τῶν ἐκτὸς αἰτιῶν, ὥς καὶ παρὰ φύσιν τὰ πυρωθέντα,
 οἷον ἄνθρακα ὕδατος ἐπιχυνθέντος. Διὸ καὶ ἐκ μέθης ἔνιοι
 ἑαυτοὺς διαχρῶνται ἡ γὰρ ἀπὸ τοῦ οἴνου θερμότης ἐπέι-
 31 ακτός ἐστιν, ἧς σβεννυμένης συμβαίνει τὸ πάθος. Καὶ
 μετὰ τὰ ἀφροδίσια οἱ πλείστοι ἀθυμότεροι γίνονται, ὅσοι
 δὲ περιττώμα πολὺ προίενται μετὰ τοῦ σπέρματος, οὗτοι
 εὐθυμότεροι· κουφίζονται γὰρ περιττώματός τε καὶ πνεύ-
 ματος καὶ θερμοῦ ὑπερβολῆς. Ἐκεῖνοι δὲ ἀθυμότεροι πολ-
 λάκις καταψύχονται γὰρ ἀφροδισιάσαντες διὰ τὸ τῶν ἱκα-
 νῶν τι ἀφαιρεθῆναι· δηλοῖ ² δὲ τοῦτο τὸ μὴ πολλὴν τὴν
 32 ἀπορροὴν γεγονέναι. Ὡς οὖν ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, διὰ μὲν
 τὸ ἀνώμαλον εἶναι τὴν δύναμιν τῆς μελαίνης χολῆς ἀνώμαλοί
 εἰσιν οἱ μελαγχολικοί· καὶ γὰρ ψυχρὰ σφόδρα γίνεται καὶ
 θερμή. Διὰ δὲ τὸ ἡθοποιὸς εἶναι (ἡθοποιὸν γὰρ τὸ θερμὸν
 καὶ ψυχρὸν μάλιστα τῶν ἐν ἡμῖν ἐστίν) ὥσπερ ὁ οἶνος πλείων
 καὶ ἐλάττων κεραννύμενος τῷ σώματι ποιεῖ τὸ ἦθος ποιούς
 33 τινας ἡμᾶς. Ἀμφω δὲ πνευματικά, καὶ ὁ οἶνος καὶ ἡ μέ-
 λαινα χολή. Ἐπεὶ δ' ἔστι καὶ ^α εὐκρατον εἶναι τὴν ἀνωμα-
 λίαν καὶ καλῶς ^β πως ἔχειν, καὶ ὅπου δεῖ θερμότεραν εἶναι
 τὴν διάθεσιν καὶ πάλιν ψυχράν, ἢ τοῦναντίον διὰ τὸ ὑπερ-
 βολὴν ἔχειν, περιττοὶ μὲν εἰσι πάντες οἱ μελαγχολικοί, οὐ
 διὰ νόσον, ἀλλὰ διὰ φύσιν.
- 2 Διὰ τί κατ' ἐνίας μὲν τῶν ἐπιστημῶν ἔξιν ἔχειν λέγομεν,
 κατ' ἐνίας δὲ οὐ; Ἡ καθ' ὅσας εὐρετικοὶ ἐσμεν, ἔξιν ἔχειν
 λεγόμεθα; Τὸ γὰρ εὐρίσκειν ἀπὸ ἔξεως.
- 3 Διὰ τί τῶν ζώων ὁ ἄνθρωπος ^γ φρονιμώτατον; Πότερον
 ὅτι ^δ μικροκεφαλώτατον κατὰ λόγον τοῦ σώματος; Ἡ ὅτι

γ τὰ om. t. ² δὲ] καὶ t. ^α εὐκρατος] ἀνώμαλον t. ^β πως] περ t.
^γ φρονιμώτατος t. ^δ μακροκεφαλώτατος t.

ἀνωμάλως ἐλάχιστον; Διὰ γὰρ τοῦτο καὶ μικροκέφαλον, καὶ αὐτῶν οἱ τοιοῦτοι μᾶλλον τῶν μεγαλοκεφάλων φρονιμώτεροι.

Διὰ τί δοκεῖ ἡμῖν πλείων εἶναι ἡ ὁδός, ὅταν μὴ εἰδότες 4 πόση τίς ἐστὶ βαδίζωμεν, μᾶλλον ἢ ὅταν εἰδότες, εἰάν τὰ ἄλλα ὁμοίως τύχωμεν ἔχοντες; Ἡ ὅτι τὸ εἰδέναι [^ε πόση] ἐστὶν εἰδέναι τὸν ἀριθμόν; Τὸ γὰρ ἄπειρον καὶ ἀναρίθμητον ταυτόν, καὶ πλεόν ἂν ¹ τὸ ἄπειρον τοῦ ὠρισμένου. Ὡς-2 περ οὖν εἰ ⁸ ἥδει ^h ὅτι τοσῆδε ἐστὶ, πεπερασμένην αὐτὴν ἀνάγκη εἶναι, οὕτως εἰ μὴ οἶδε πόση τίς ἐστίν, ὡς ἀντιστρέφοντος παραλογίζεται ἡ ψυχὴ, καὶ φαίνεται αὕτη ¹ εἶναι ἄπειρος, ἐπεὶ τὸ ποσὸν ὠρισμένον ἐστὶ καὶ τὸ ὠρισμένον ποσόν. ^k Ὅταν τοίνυν μὴ φαίνηται ὠρισμένον, ὥσπερ ἄπει-3 ρον δόξει εἶναι, διὰ τὸ ¹ τὸ ^m πεφυκὸς ὠρίσθαι, ἂν μὴ ἡ ὠρισμένον, ἄπειρον εἶναι, καὶ τὸ φαινόμενον μὴ ὠρίσθαι φαίνεσθαι ἀνάγκη πως ⁿ ἀπέραντον.

Διὰ τί πρεσβύτεροι μὲν γινόμενοι μᾶλλον νοῦν ἔχομεν, 5 νεώτεροι δὲ ὄντες θάττον μαθάνομεν; Ἡ ὅτι ὁ θεὸς ὄργανα ἐν ἑαυτοῖς ἡμῖν δέδωκε δύο, ἐν οἷς χρῆσόμεθα τοῖς ἐκτὸς ὀργάνοις, σώματι μὲν χεῖρα, ψυχῇ δὲ νοῦν. Ἔστι γὰρ καὶ ὁ νοῦς τῶν φύσει ἐν ἡμῖν ὥσπερ ὄργανον ὑπάρχων· αἱ δὲ ἄλλαι ἐπιστήμαι καὶ τέχναι τῶν ὑφ' ἡμῶν ποιητῶν ^ο εἰσίν, ὁ δὲ νοῦς τῶν φύσει. Καθάπερ οὖν τῇ χειρὶ οὐκ εὐθὺς γενό-2 μενοι χρῶμεθα βέλτιστα, ἀλλ' ὅταν ἡ φύσις αὐτὴν ἐπιτελέσῃ (προϊούσης γὰρ τῆς ἡλικίας ἡ χεὶρ μάλιστα δύναται ἀποτελεῖν τὸ ἑαυτῆς ἔργον), τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ νοῦς τῶν φύσει οὐ εὐθὺς ἀλλ' ἐπὶ γήρως ἡμῖν μάλιστα παραγίνεται καὶ τότε ἀποτελεῖται ^p μάλιστα, ἂν μὴ ὑπὸ τινος πηρωθῇ, καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα τὰ φύσει ὑπάρχοντα. Ὑστερον δὲ 3 τῆς τῶν χειρῶν δυνάμεως ὁ νοῦς παραγίνεται ἡμῖν, ὅτι καὶ τὰ τοῦ νοῦ ὄργανά ἐστι τῶν τῆς χειρός. Ἔστι γὰρ νοῦ

^ε πόση om. X^a.t. ¹ τὸ δὲ ἄπειρον X^a. ⁸ ἥδει] εἶδη X^a. ^h ὅτι om. X^a.t. ⁱ εἶναι] οἷον t. ^k ὅταν om. X^a. ¹ τὸ alterum om. X^a.t. ^m πεφυκέ t. ⁿ ἀπέρατον X^a. ^ο ἐστίν t. ^p βέλτιστα t.

- 13^d δυνάμεθα ἐξετάσαι, ἀφίμεν ταύτης τῆς αἰτίας. Ὑἱτι μείζω μὲν ἀδικεῖ ὁ ἐκ προνοίας ἀδικῶν ἢ ὁ μὴ ἐκ προνοίας. Ὁ μὲν δὴ συκοφαντῶν αἰὲ ἐκ προνοίας ἀδικεῖ, ὁ δὲ ἕτερόν τι ἀδικῶν τὰ μὲν δι' ἀνάγκην τὰ δὲ δι' ἄγνοιαν, τὰ δὲ ὅπως
- 14 ἔτυχεν ἀδικεῖν ἀντὶ συμπίπτει. Ὅταν δὲ ἴσαι γένωνται αἱ ψῆφαι, ὁ μὲν διώκων κέκριται ὑπὸ τῶν ἡμίσεων ἐκ προνοίας ἀδικεῖν, ὁ δὲ φεύγων ὑπὸ τῶν λοιπῶν αὖ ἀδικεῖν μὲν οὐ μέντοι γε ἐκ προνοίας, ὥστε ὅτι ἀδικεῖν μείζω κέκριται ὁ διώκων τοῦ φεύγοντος, εἰκότως ὁ νομοθέτης νικᾶν ἔκρινε
- 15 τὸν τὰ ἐλάττω ἀδικούντα. Ὑἱτι δὲ αἰὲ μὲν ἀδικώτερός ἐστιν ὁ μὴ οἰόμενος λανθάνειν ὃν ἀδικεῖ καὶ ὅμως ἀδικῶν, ἢ ὁ οἰόμενος λανθάνειν. Ὁ μὲν γὰρ ἀδικῶς τιμὴ ἐγκαλῶν οὐκ οἴεται λανθάνειν τοῦτον ὃν συκοφαντεῖ, οἱ δ' ἄλλοι τι ἀδικούντες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἰόμενοι λανθάνειν ὃν ἀδικοῦσιν ἐπιχειροῦσιν ἀδικεῖν, ὥστε ἀδικώτεροι ἂν κρῖνονται οἱ διώκοντες ἢ οἱ φεύγοντες.
- 14 Διὰ τί ποτε, εἰ μὲν τις ἐκ βαλανείου κλέψῃ ἢ ἐκ παλαιστρας ἢ ἐξ ἀγορᾶς ἢ τῶν τοιούτων τινός, θανάτῳ ζημιούται, εἰ μὲν τις ἐξ οἰκίας, διπλοῦν τῆς ἀξίας τοῦ κλέμματος^k ἀποτίνει; Ὁ ὅτι ἐν μὲν ταῖς οἰκίαις φυλάξαι ὁπωσοῦν ἔστιν καὶ γὰρ ὁ τοῖχος ἰσχυρὸς καὶ κλεῖς ἐστί, καὶ οἰκέταις τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ πᾶσιν ἐπιμελές ἐστιν ὅπως¹ σώζῃται τὰ ἐνόντα. Ἐν δὲ τῷ^m βαλανείῳ, καὶ ἐν τοῖς οὕτω κοιναῖς οὖσιν ὥσπερ τὸ βαλανεῖον, ῥάδιον τῷ βουλευμένῳ κακουργεῖν οὐδὲν γὰρ ἰσχυρὸν ἔχουσι πρὸς τὴν φυλακὴν οἱ τιθέντες ἀλλ' ἢ τὸ αὐτῶν ὄμμα, ὥστε ἂν μόνον τις^p παραβλέψῃ, ἐπὶ τῷ³ κλέπτοντι ἤδη γίνεται. Διὸ ὁ νομοθέτης σὺν ἱκανοῦς ὄντας ἡγησάμενος εἶναι φυλάκας, τὸν νόμον αὐτοῖς ἐπέστησεν ἵνα ἀπειλοῦντα σφοδρῶς ὡς οὐ βιωσομένοις εἰάν τι σφετερίζονται τῶν ἀλλοτρίων. Ὑἱτι δὲ εἰς μὲν τὴν οἰκίαν ἐπὶ τῷ κε-

^d δυνάμεθα s. ^e ἐπεὶ om. Y^a. ^f ὁ μὲν γὰρ] ὅμως γε Y^a. ^g ἄλλοι Y^a. ^h ἂν] καὶ ἂν Y^a.s, δὲ καὶ ἂν X^a. ⁱ κρῖνειν X^a.Y^a. ^k ἀποτίνει N^a.Y^a.s. ¹ σώζῃ s. ^m δὲ om. s. ⁿ βαλαεῖο X^a. ^o πρὸς τὴν φυτικὴν ἔχουσιν s. ^p ἐπιβλέψῃ N^a.Y^a. ^q ἀπειλοῦντι s. ^r εἰς] εἰ s.

κτημένῳ ἐστὶν ὃν τινα ἂν βούληται εἰσδέχεσθαι, καὶ ᾧ μὴ πι-
 στενεῖ εἰσφέρεισθαι· τῷ δὲ ἐν τῷ βαλανείῳ θεμένῳ τι οὐκ
 ἔξεστιν οὐθέν· αὐτὸς οὐτε εἰσέναι, οὐτε ^α εἰσελθόντα μὴ
^β παρὰ κλέπτην τὸ αὐτοῦ ^γ ἱμάτιον θέσθαι ^δ ἀποδύντα ἂν·
 ἀλλ' ὥς οὐ βούλεται, ἐν τῷ αὐτῷ ἢ τε τοῦ κλέπτου ἐσθῆς
 καὶ ἢ τοῦ μέλλοντος ἀπολλύναι ^ε ἀναμεμιγμένοι κεῖνται. Διὸ 5
 ὁ νομοθέτης τῷ μὲν ἐκόντι εἰσδεξαμένῳ τὸν κλέπτην καὶ
 αὐτῷ ἡμαρτηκότι οὐ λίαν μεγάλας τιμωρίαις βεβοήθηκεν,
 τοῖς δὲ ἐξ ἀνάγκης κοινωνοῦσι τῆς εἰς τὸ βαλανεῖον εἰσόδου
 καὶ τῆς ἀναμίξεως μεγάλας τιμωρίας φανερός ἐστι καθιστὰς
 τοῖς κλέπτουσιν. Ἔτι δὲ οἱ μὲν ἐν τοῖς οὕτω κοινοῖς οὖσι 6
 τῷ βουλομένῳ εἰσέναι κλέπτοντες καταφανεῖς ἅπασι γίνον-
 ται ὅτι φανεροὶ εἰσιν, ὥστε ^ζ περιγενόμενοι οὐδὲ καρπισμοῦ
 ἔτι χάριν ἐπικεῖς εἶναι δοκεῖν βούλονται, ὥς μάτην αὐτοῖς
 ὃν πρὸς τοὺς γνόντας πλάττεσθαι ὅτι ἐπικεῖς εἰσὶν κατα-
 φανῶς οὖν ἤδη πονηροὶ διατελοῦσιν ὄντες. Οἱ δὲ ἐνὶ μόνῳ 7
 φανεροὶ ^η γενόμενοι πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπιχειροῦσι πείθειν,
 ἀποτίσαντές τι, ^θ ὅπως μὴ καταφανεῖς αὐτοὺς ποιήσῃ· διὸ οὐ
 παντελῶς ἂν εἶεν πονηροὶ διὰ τέλους, ἀνθ' ὧν ὁ νομοθέτης
 ἐλάττω αὐτοῖς τὰ ἐπιζήμια ἐποίησεν. Ἔτι δὲ τῶν ἁμαρ- 8
 τῶν μάλιστα αἰσχύνουσι τὴν πόλιν αἱ ἐν τοῖς κοινοτάτοις
 συλλόγοις τε καὶ συνόδοις γινόμεναι, ὥσπερ καὶ τιμὴν φέ-
 ρουσι πολὺ μάλιστα αἱ ἐν τῷ κοινῷ εὐταξίαι· καταφανεῖς
 γὰρ μάλιστα διὰ τῶν τοιούτων καὶ αὐτοῖς ^ι καὶ τοῖς ἄλλοις.
 Συμβαίνει οὖν οὐ μόνον ἰδίᾳ τὸν ^κ ἀπολέσαντα βλάπτεσθαι 9
 ἐκ τῶν τοιούτων τινός, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν πόλιν λοιδορίας
 γίνεσθαι. Διὸ καὶ τὸν κλέψαντα ταῖς μείζονσι ζημίαις ἐκό-
 λασε τῶν ἐξ οἰκίας τινὸς ἀφελομένων. Ἔτι δὲ καὶ ὁ ἐξ 10
 οἰκίας τινὸς ἀπολέσας ^λ ἐν τοιούτῳ τόπῳ τυγχάνει ὧν, ὅθεν
 ῥάδιον ^μ μήτε παθόντα ^ν μήτε χλευασθέντα ὑπὸ τινων, οἰκοι

^α εἰσελθόντι s. ^β περικλέπτην X^a, περικλέπτειν s. ^γ ἱματίῳ s.

^δ ἀποδύοντα s. ^ε ἀναμεμιγμένα s. ^ζ περιγενόμενοι οὐδὲ καρπισκοῦ s.

^η γινόμενοι s. ^θ ὅπως] ὡς ἂν s, ἂν X^a. ^ι καὶ ante τοῖς om. s. ^κ ἀπε-

λάσαντα N^a. ^λ ἐν τῷ τοιούτῳ X^a, s. ^μ μηδὲ N^a, Y^a. ^ν μή ποτε

K^a, X^a.

- ὄντα τὸ ἀτύχημα φέρειν. Τῷ δ' ἢ τε ἀποχώρησις ἐργώδης
 ἔ γεγυμνωμένῳ, προσέτι δὲ χλευάζεσθαι ὑπὸ τινων ὑπάρχει
 τοῖς πολλοῖς, ὃ πολὺ δυσχερέστερόν ἐστι τῆς ἠ ἀπωλείας.
- 11 ¹ Διὸ καὶ ὁ νομοθέτης μείζους αὐτοῖς ζημίας ἐνέγραψεν. ² Ἐτι
³ δὲ ⁴ παραπλήσια τούτοις ⁵ πολλὰ φαίνονται νενομοθετη-
 κότες, οἷον καὶ ἐὰν μὲν τις ἄρχοντα κακῶς εἴπῃ, μεγάλα τὰ
 12 ἐπιτίμια, ἐὰν δὲ τις ⁶ ἰδιώτην, οὐθέν. Καὶ καλῶς ⁷ οἴεται
 γὰρ τότε οὐ μόνον εἰς τὸν ἄρχοντα ἐξαμαρτάνειν τὸν ῥα κακη-
 γοροῦντα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πόλιν ὑβρίζειν. Τὸν αὐτὸν δὲ
 τρόπον καὶ τὸν ἐν τῷ λιμένι κλέπτοντα οὐ μόνον τὸν ἰδιώ-
 την βλάπτειν, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν αἰσχύνει. Ὅμοιως δὲ
 καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, οὗ κοινῇ που συνερχόμεθα.
- 15 Διὰ τί ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἐὰν ἴσαι γένωνται ψῆφοι
 τοῖς ἀντιδίκοις, ὁ φεύγων νικᾷ; Ἡ ὅτι ὁ φεύγων ὑπὸ τοῦ
 διώκοντος οὐθέν πέπονθεν, ἀλλ' ἐν τοῖς ἴσοις αὐτῷ ἤδη ἔμελλε
 νικᾶν;
- 16 Διὰ τί ἐπὶ μὲν ⁸ κλοπῇ θάνατος ἢ ζημία, ἐπὶ δὲ ὕβρει,
 μείζονι οὔση ἀδικία, τίμησις τί χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτίσαι; Ἡ
 διότι τὸ μὲν ὑβρίζειν ἀνθρώπινόν ἐστι πάθος, καὶ πάντες
 πλέον ἢ ἔλαττον αὐτοῦ μετέχουσι, τὸ δὲ κλέπτειν οὐ τῶν
 ἀναγκαίων; Καὶ ὅτι ὁ κλέπτειν ἐπιχειρῶν καὶ ὑβρίζειν ἂν
 προέλοιτο.

Λ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΦΡΟΝΗΣΙΝ ΚΑΙ ΝΟΥΝ ΚΑΙ ΣΟΦΙΑΝ.

Διὰ τί πάντες ὅσοι περιττοὶ γεγόνασιν ἄνδρες ἢ κατὰ
 φιλοσοφίαν ἢ πολιτικὴν ἢ ποιήσιν ἢ τέχνας φαίνονται με-
 λαγχολικοὶ ὄντες, καὶ οἱ μὲν οὕτως ὥστε καὶ λαμβάνεσθαι
 τοῖς ἀπὸ ⁹ μελαίνης χολῆς ἀρρωστήμασιν, οἷον ¹⁰ λέγεται τῶν
 17 τε ἡρωϊκῶν τὰ περὶ τὸν Ἡρακλέα. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔοικε

ἔ γεγυμνωμένον s. ἠ ἀπαθείας N^a. ¹ διὸ—Λ. c. 14. sect. 5. χεῖρον
 ἢ τὴν om. N^a. Y^a, quorum N^a. illa Λ. ΟΣΑ—hujus ed. p. 253. extr.
 καθεύδειν alio loco (fol. 205.) habet ab alia manu addita. ² τε X^a.
³ 1 περιπλήσια s. ⁴ πολλὰ ἂν φαίνονται X^a. ⁵ ἰδιώτην om. s. ⁶ οἴη-
 ται s. ῥα κατηγοροῦντα s. ⁷ κλόπων s. ⁸ μελαίνης οἴω. t. ⁹ λέ-
 γονται t.

γενέσθαι ταύτης τῆς φύσεως, διὸ καὶ τὰ ἀρρωστήματα τῶν ἐπιληπτικῶν ἀπ' ἐκείνου προσηγόρευον οἱ ἀρχαῖοι ἱερὰν νόσον. Καὶ ἡ περὶ τοὺς παῖδας ἔκστασις καὶ ἡ πρὸ τῆς ἀφανίσεως ἐν [†]Οἷτῃ τῶν ἐλκῶν ἑκφυσις γενομένη τοῦτο δηλοῖ· καὶ γὰρ τοῦτο γίνεται πολλοῖς ἀπὸ μελαίνης χολῆς. Συνέβη δὲ καὶ Λυσάνδρῳ τῷ Λάκωνι πρὸ τῆς τελευτῆς γενέσθαι τὰ ἑλκη ταῦτα. "Ἐτι δὲ τὰ περὶ Αἴαντα καὶ ^νΒελλε-3 ροφόντην, ὧν ὁ μὲν ἐκστατικὸς ἐγένετο παντελῶς, ὁ δὲ τὰς ἐρημίας ἐδίδωκεν, διὸ οὕτως ἐποίησεν ^οΟμηρος

αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ ^ωκείνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,

ἦτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλγίον ^κοῖος ἀλάτο,

ὃν θυμὸν ^γκατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλείων.

^κΚαὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ τῶν ^αἡρώων ὁμοιοπαθεῖς φαίνονται 4 τούτοις. Τῶν δὲ ^βὑστερον Ἐμπεδοκλῆς καὶ Πλάτων καὶ Σωκράτης καὶ ἕτεροι συχνοὶ τῶν γνωρίμων. "Ἐτι ^εδὲ τῶν περὶ τὴν ποίησιν οἱ πλείστοι. Πολλοῖς μὲν γὰρ τῶν τοιούτων ^δγίνεται νοσήματα ἀπὸ τῆς τοιαύτης κράσεως τῷ σώματι, τοῖς δὲ ἡ φύσις ^εδήλη ῥέπουσα πρὸς τὰ πάθη. Πάντες ^δοὖν ὥς εἰπεῖν ἀπλῶς εἰσὶ, καθάπερ ἐλέχθη, τοιού-5 τοι τὴν φύσιν. Δεῖ δὲ λαβεῖν τὴν αἰτίαν πρῶτον ἐπὶ παραδείγματος προχειρισμένους. Ὁ γὰρ οἶνος ὁ πολὺς μάλιστα φαίνεται παρασκευάζειν ^ετοιούτους οἶους λέγομεν τοὺς μελαγχολικοὺς εἶναι, καὶ πλείστα ἦθη ^εποιεῖν πινόμενος, οἶον ὀργίλους, φιλανθρωποὺς, ἐλεήμονας, ἱταμούς· ἀλλ' οὐχὶ τὸ μέλι οὐδὲ ^βτὸ γάλα ^βοὐδὲ τὸ ὕδωρ οὐδ' ἄλλο τῶν τοιούτων οὐδέν. "Ἰδοι ^δἄν τις ὅτι παντοδαποὺς ἀπεργάζεται, 6 θεωρῶν ὥς μεταβάλλει τοὺς πίνοντας ἐκ προσαγωγῆς· παραλαβὼν γὰρ ἀπεψυγμένους ἐν τῷ νήφειν καὶ σιωπηλοὺς μικρῷ μὲν ^ιπλείων ποθεῖς λαλιστέροισι ποιεῖ, ἔτι δὲ πλείων ῥητορικοὺς καὶ θαρραλέους, προϊόντας δὲ πρὸς τὸ πράττειν

[†] Οἷτῃ] τῇ X^a. t. ^ν βελλεροφῶντα X^a. ^ω κείνος] οὗτος t. ^κ οἶον t. ^γ κατέδων t. ^κ καὶ οἱ ἄλλοι t. ^α ἡρώων t. ^β ὑστέρων t. ^ε δὲ om. t. ^δ γίνονται X^a. ^ε δειλῇ t. ^ε τοιούτους t. ^ε ποιεῖ X^a. ^β τὸ alterum et οὐδὲ τὸ ὕδωρ om. t. ^ι πλείων—πλείω X^a. t.

^κ ἰταμούς, ἔτι δὲ μᾶλλον πινόμενος ὑβριστάς, ἔπειτα μανι-
 κούς, λίαν δὲ πολὺς ἐκλύει καὶ ποιεῖ μωρούς, ὥσπερ τοὺς ^ι ἐκ
 παίδων ἐπιλήπτους ἢ καὶ ἐχομένους τοῖς μελαγχολικοῖς ἄγαν.
 7 Ὡςπερ οὖν ὁ εἰς ἄνθρωπος μεταβάλλει τὸ ἦθος ^μ πίνων καὶ
 χρώμενος τῷ οἴνῳ ποσῶ τινί, οὕτω καθ' ἕκαστον τὸ ἦθος εἰσὶ
 τινες ἄνθρωποι. Οἷος γὰρ οὗτος μεθύων νῦν ἐστίν, ^ν ἄλλος
^ο τις τοιοῦτος φύσει ἐστίν, ὁ μὲν λᾶλος, ὁ δὲ κεκινημένος, ὁ
 δὲ ἀρίδακρυς· ποιεῖ γὰρ τινας καὶ τοιούτους, διὸ καὶ Ὁμηρος
 ἐποίησε “καὶ μέ φησι δάκρυ ^ρ πλύνειν βεβαρημένον οἴνῳ.”
 8 Καὶ γὰρ ἐλεήμονές ποτε γίνονται καὶ ἄγριοι καὶ σιωπηλοί·
 ἔνιοι ^q γὰρ αὐτὸ ἀποσιωπῶσι, καὶ μάλιστα τῶν μελαγχολικῶν
 ὅσοι ἐκστατικοί. Ποιεῖ ^τ δὲ καὶ φιλητικὸς ὁ οἶνος· σημεῖον
 δὲ ὅτι προάγεται ὁ πίνων καὶ τῷ στόματι φιλεῖν, ^ς οὓς νήφων
 9 οὐδ' ἂν εἰς ^ι φιλήσειεν ἢ διὰ τὸ εἶδος ἢ διὰ τὴν ἡλικίαν. Ὁ
 μὲν οὖν οἶνος οὐ πολὺν χρόνον ποιεῖ περιττόν, ἀλλ' ὀλίγον,
 ἡ δὲ φύσις αἰεὶ, ὥς τις ἂν ᾖ· οἱ μὲν γὰρ θρασεῖς, οἱ δὲ σιωπη-
 λοί, οἱ δὲ ἐλεήμονες, οἱ δὲ δειλοὶ γίνονται φύσει. Ὡςτε δὴ-
 λον ὅτι διὰ τὸ αὐτὸ ποιεῖ ὃ τε οἶνος καὶ ἡ φύσις ἐκάστου
 τὸ ἦθος· πάντα γὰρ κατεργάζεται τῇ θερμότητι ταμιεύο-
 10 μενα. Ὁ τε δὴ χυμὸς καὶ ἡ κράσις ἡ τῆς μελαίνης χολῆς
 πνευματικά ἐστιν· διὸ καὶ τὰ πνευματώδη πάθη καὶ τὰ ὑπο-
 χόνδρια μελαγχολικὰ οἱ ἱατροὶ φασιν εἶναι. Καὶ ὁ οἶνος
 δὲ πνευματώδης τὴν δύναμιν. Διὸ δὴ ἐστὶ τὴν φύσιν ὁμοία
 11 ὃ τε οἶνος καὶ ἡ κράσις. Δηλοὶ δὲ ὅτι πνευματώδης ὁ οἶνός
 ἐστὶν ὁ ἀφρός· τὸ μὲν γὰρ ἔλαιον θερμὸν ὃν οὐ ποιεῖ
 ἀφρόν, ὁ δὲ οἶνος πολὺν, καὶ μᾶλλον ὁ μέλας τοῦ λευκοῦ,
 ὅτι θερμότερος καὶ σωματωδέστερος. Καὶ διὰ τοῦτο ὃ τε
 οἶνος ^ω ἀφροδισιαστικούς ἀπεργάζεται, καὶ ὀρθῶς Διόνυσος
 καὶ Ἀφροδίτη λέγονται μετ' ἀλλήλων εἶναι, καὶ οἱ μελαγ-
 12 χολικοὶ οἱ πλείστοι λάγνοι εἰσίν. Ὁ τε γὰρ ἀφροδισια-
 σμὸς πνευματώδης. Σημεῖον δὲ τὸ αἰδοῖον, ὡς ἐκ μικροῦ

^κ ἰταμούς t. ^ι ἐκ om. t. ^μ πίνων—ἦθος om. t. ^ν ἄλλος—ἐστίν
 om. t. ^ο τις om. X^a. ^ρ πλύνειν βεβαρημένον X^a. ^q γὰρ αὖ] οὖν X^a.
^τ δὲ ante καὶ om. t. ^ς ἄς t. ^ι φιλήσει t. ^ν υποχόνδριακὰ X^a.
^ω ἀφροδισιαστικός X^a.

ταχείαν ποιείται τὴν αὐξησιν διὰ τὸ ἐμφυσᾶσθαι. Καὶ ἔτι πρὶν δύνασθαι προῖεσθαι σπέρμα, γίνεται ^ατις ἡδονὴ ἐπὶ πασιςιν οὖσιν, ὅταν ἐγγὺς ὄντες τοῦ ἡβᾶν ζῶνται τὰ αἰδοῖα δι' ἀκολασίαν· γίνεται δὲ δῆλον διὰ τὸ πνεῦμα διεξιέναι διὰ τῶν πόρων, δι' ὧν ὕστερον τὸ ὑγρὸν φέρεται. Ἡ τε ἔκχυσις ¹³ τοῦ σπέρματος ἐν ταῖς ὁμιλίαις καὶ ἡ ῥίψις ὑπὸ τοῦ πνεύματος ὠθούντος φανερόν γίνεσθαι. Ὡστε καὶ τῶν ἐδεσμάτων καὶ ποτῶν εὐλόγως ταῦτ' ἐστὶν ἀφροδισιαστικά, ὅσα πνευματώδη τὸν περὶ τὰ αἰδοῖα ποιεῖ τόπον. Διὸ καὶ ὁ ^γ μέλας ¹⁴ οἶνος οὐδενὸς ² ἦττον τοιοῦτους ἀπεργάζεται, ^αοἶοι καὶ οἱ μελαγχολικοὶ πνευματώδεις. Δῆλοι δ' εἰσὶν ἐπ' ἐνίων σκληροὶ γὰρ οἱ πλείους τῶν μελαγχολικῶν, καὶ αἱ φλέβες ἐξέχουσιν· τούτου δ' αἴτιον οὐ τὸ τοῦ αἵματος πλήθος, ἀλλὰ τοῦ πνεύματος. Διότι δὲ οὐδὲ πάντες οἱ μελαγχολικοὶ ¹⁵ ^β σκληροὶ οὐδὲ μέλανες, ἀλλ' οἱ μᾶλλον ^γ κακόχυμοι, ἄλλος λόγος· περὶ οὗ δὲ ἐξ ἀρχῆς προειλόμεθα ^δ διελθεῖν, ὅτι ἐν τῇ φύσει εὐθὺς ὁ τοιοῦτος χυμὸς ὁ μελαγχολικὸς κεράννυται· θερμοῦ γὰρ καὶ ψυχροῦ κράσις ἐστὶν· ἐκ τούτων γὰρ τῶν δυοῖν ἡ φύσις συνέστηκεν. Διὸ καὶ ἡ μέλαινα χολὴ καὶ ¹⁶ ^ε θερμότερον καὶ ψυχρότερον γίνεται. Τὸ γὰρ αὐτὸ πάσχειν πέφυκε ταῦτ' ἄμφω, οἶον καὶ τὸ ὕδωρ ὃν ψυχρόν, ὅμως ἐὰν ἱκανῶς θερμανθῇ, οἶον τὸ ζέον, τῆς φλογὸς αὐτῆς θερμότερόν ἐστι, καὶ λίθος καὶ σίδηρος διάπυρα γενόμενα μᾶλλον θερμὰ γίνεται ἄνθρακος, ψυχρὰ ὄντα φύσει. Εἴρηται ¹⁷ ^ε δὲ σαφέστερον περὶ τούτων ἐν τοῖς περὶ πυρός. Καὶ ἡ χολὴ δὲ ἡ μέλαινα φύσει ψυχρὰ καὶ οὐκ ἐπιπολαιῶς οὔσα, ὅταν μὲν οὕτως ἔχη ὡς εἴρηται, ἐὰν ὑπερβάλλῃ ἐν τῷ σώματι, ^ε ἀποπληξίας ἢ νάρκας ἢ ἀθυμίας ποιεῖ ἢ φόβους, ἐὰν δὲ ὑπερθερμανθῇ, τὰς μετ' ὥδης εὐθυμίας καὶ ἐκστάσεις καὶ ἐκζέσεις ἐλκῶν καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς ¹⁸ ἀπὸ τῆς καθ' ἡμέραν τροφῆς ἐγγινομένη οὐδὲν τὸ ἥθος ποιεῖ

^α τις] τῆς t. ^γ μέλας t. ² ἦττον ποιεῖ τοιοῦτους ἀπ. X^a. ^α οἶους X^a.s. ^β σκληροὶ t. ^γ κατακόχυμοι X^a. ^δ διεξελεῖν X^a. ^ε θερμότητι καὶ ψυχρότητι X^a. ^ε δὲ] καὶ t. ^ε ἀποπληξίαν t.

διαφόρους, ἀλλὰ μόνον νόσημά τι μελαγχολικὸν ἀπειργά-
 σατο. Ὅσοις δὲ ἐν τῇ φύσει συνέστη κράσις τοιαύτη, εὐθὺς
 οὗτοι τὰ ἥθη γίνονται παντοδαποί, ἄλλος κατ' ἄλλην κρά-
 σιν· οἶον ¹ ὅσοις μὲν πολλὴ καὶ ψυχρὰ ἐνπάρχει, νωθοὶ καὶ
 μωροί, ² ὅσοις δὲ λίαν πολλὴ καὶ θερμή, μανικοὶ καὶ εὐφυνεῖς
 καὶ ἐρωτικοὶ καὶ εὐκίνητοι πρὸς τοὺς θυμοὺς καὶ τὰς ἐπιθυ-
 19 μίας, ἔνιοι δὲ καὶ λάλοι μᾶλλον. Πολλοὶ δὲ καὶ διὰ τὸ
 ἐγγὺς εἶναι τοῦ ^κ νοεροῦ τόπου τὴν θερμότητα ταύτην νοσή-
 μασιν ἀλίσκονται μανικοῖς ἢ ἐνθουσιαστικοῖς, ὅθεν Σίβυλλαι
 καὶ ¹ Βάκιδες καὶ οἱ ἐνθεοὶ γίνονται πάντες, ὅταν μὴ νοσή-
 ματι γένωνται ἀλλὰ φυσικῇ κράσει. ^μ Μαρακὸς δὲ ὁ Συρα-
 20 κούσιος καὶ ἀμείνων ἦν ποιητής, ὅτ' ἐκσταίῃ. ^{1ν} Ὅσοις δ' ἂν
 ἐπανθῇ τὴν ἄγαν θερμότητα πρὸς τὸ μέσον, οὗτοι μελαγχο-
 λικοὶ μὲν εἰσι, φρονιμώτεροι δέ, καὶ ἥττον μὲν ^ν ἔκτοποι,
 πρὸς πολλὰ δὲ διαφέροντες τῶν ἄλλων, οἱ μὲν πρὸς ^ο παι-
 δείαν, οἱ δὲ πρὸς τέχνας, οἱ δὲ πρὸς πολιτείαν. Πολλὴν δὲ
 καὶ εἰς τοὺς κινδύνους ποιεῖ διαφορὰν ἡ τοιαύτη ἑξίς τοῦ
 ἐνίοτε ἀνωμάλους εἶναι μὲν τοῖς φόβοις πολλοὺς τῶν ἀνδρῶν.
 21 Ὡς γὰρ ἂν τύχῃσι τὸ σῶμα ἔχοντες πρὸς τὴν τοιαύτην
 κράσιν, διαφέρουσιν αὐτοὶ αὐτῶν. Ἡ δὲ μελαγχολικὴ κρά-
 σις, ὥσπερ καὶ ἐν ταῖς νόσοις ἀνωμάλους ποιεῖ, οὕτω καὶ
 Ρ αὐτὴ ἀνωμαλὸς ἐστίν· ὅτε μὲν ^γ γὰρ ψυχρὰ ἐστίν ὥσπερ
 22 ὕδωρ, ὅτε δὲ θερμή. Ὡστε φοβερόν τι ὅταν εἰσαγγελθῇ,
 εἰ μὲν ψυχροτέρας οὔσης τῆς κράσεως τύχη, δειλὸν ποιεῖ
 προωδοπεποίηκε γὰρ τῷ φόβῳ, καὶ ὁ φόβος καταψύχει.
 Δηλοῦσι δὲ οἱ περίφοβοι· τρέμουσι γάρ. Ἐὰν δὲ μᾶλλον
 θερμή, εἰς τὸ μέτριον κατέστησεν ὁ φόβος, καὶ ἐν αὐτῷ καὶ
 23 ἀπαθῇ. Ὅμοίως δὲ καὶ πρὸς τὰς καθ' ἡμέραν ἀθυμίας· πολ-
 λάκις γὰρ οὕτως ἔχομεν ὥστε λυπεῖσθαι, ἐφ' ὅτῳ δέ, οὐκ
 ἂν ἔχοιμεν εἰπεῖν· ὅτε δὲ εὐθύμως, ἐφ' ^φ ^δ, οὐ δῆλον. Τὰ
 δὲ τοιαῦτα πάθη καὶ τὰ παλαιὰ λεχθέντα κατὰ μὲν τι
 μικρὸν πᾶσι ^Γ γίνεται· πᾶσι γὰρ μέμικταί τι τῆς δυνάμεως

¹ ὅσας t. ^κ ιεροῦ t. ¹ βάκχιδες X^a. ^μ μαλακὸς t. ^ν ἔκτοπος t.
^ο παιδείας X^a. Ρ αὐτοὶ t. ^γ γὰρ om. t. ^Γ γίνονται X^a.

ὅσοις * δ' εἰς βάθος, οὗτοι † δ' ἤδη ποιοί τινές εἰσι τὰ ἤθη.
 Ὡσπερ γὰρ τὸ εἶδος † ἕτεροι γίνονται οὐ τῷ πρόσωπον 24
 ἔχειν, ἀλλὰ τῷ ποιόν τι τὸ πρόσωπον, οἱ μὲν καλόν, οἱ δὲ
 αἰσχρόν, οἱ δὲ μὴθὲν ἔχοντες περιττόν, οὗτοι δὲ μέσοι τὴν
 φύσιν, οὕτω καὶ οἱ μὲν μικρὰ μετέχοντες τῆς τοιαύτης κρά-
 σεως μέσοι εἰσίν, οἱ δὲ πλήθους ἤδη ἀνόμοιοι τοῖς πολλοῖς.
 Ἐὰν μὲν γὰρ σφόδρα κατακορῆς ἦ ἡ ἔξις, μελαγχολικοί εἰσι 25
 λίαν, εἰς δὲ πῶς κραθῶσι, περιττοί. ῥέπουσι δ', ἂν ἀμελῶ-
 σιν, ἐπὶ τὰ μελαγχολικὰ νοσήματα, ἄλλοι περὶ ἄλλο μέρος
 τοῦ σώματος καὶ τοῖς μὲν ἐπιληπτικὰ ἀποσημαίνει, τοῖς δὲ
 ἀποπληκτικά, ἄλλοις δὲ ἀθυμίας ἰσχυραὶ ἢ φόβοι, τοῖς δὲ
 θάρρη λίαν, οἷον καὶ Ἀρχελάφ συνέβαινε ὡς τῷ Μακεδονίας
 βασιλεῖ. Αἴτιον δὲ τῆς τοιαύτης δυνάμεως ἡ κράσις, ὅπως ἂν 26
 ἔχη ψύξεώς τε καὶ θερμότητος. Ψυχροτέρα μὲν γὰρ οὖσα
 τοῦ καιροῦ δυσθυμίας ποιεῖ ἀλόγους· διὸ αἱ τ' ἀγχόνοι μά-
 λιστα τοῖς νέοις, ἐνίοτε δὲ καὶ πρεσβυτέροις. Πολλοὶ δὲ καὶ
 μετὰ τὰς μέθας διαφθείρουσιν ἑαυτούς. Ἐνιοὶ δὲ τῶν μελαγ- 27
 χολικῶν ἐκ τῶν πότων ἀθύμως διάγουσιν· σβέννυνσι γὰρ ἡ τοῦ
 οἴνου θερμότης τὴν φυσικὴν θερμότητα. Τὸ δὲ θερμόν τὸ περὶ
 τὸν τόπον φ' φρονοῦμεν καὶ ἐλπίζομεν ποιεῖ εὐθύμους. Καὶ
 διὰ τοῦτο πρὸς τὸ πίνειν εἰς μέθην πάντες ἔχουσι προθύμως,
 ὅτι πάντας ὁ οἶνος ὁ πολὺς εὐέλπιδας ποιεῖ, καθάπερ ἡ νεό-
 της τοὺς παῖδας· τὸ μὲν γὰρ γῆρας δύσελπί ἐστίν, ἡ δὲ
 νεότης ἐλπίδος πλήρης. Εἰσὶ δὲ τινες ὀλίγοι οὓς πίνοντας 28
 δυσθυμίας λαμβάνουσι, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν δι' ἣν καὶ μετὰ
 τοὺς πότους ἐνίου. Ὅσοις μὲν οὖν μαραινομένοι τοῦ θερμοῦ
 αἱ ἀθυμίας γίνονται, μᾶλλον ἀπάγχονται. Διὸ καὶ οἱ νέοι
 ἢ καὶ † οἱ πρεσβύτεροι μᾶλλον ἀπάγχονται· τὸ μὲν γὰρ γῆ-
 ρας μαραίνει τὸ θερμόν, τῶν δὲ τὸ πάθος φυσικὸν ὄν καὶ
 αὐτὸ τὸ μαραινόμενον θερμόν. Ὅσοις δὲ σβεννυμένοι, ἐξ- 29
 αἵφνης οἱ πλείστοι διαχρῶνται ἑαυτούς, ὥστε θαυμάζειν πάν-
 τας διὰ τὸ μὴθὲν ποιῆσαι σημεῖον πρότερον. Ψυχροτέρα

* δ' om. X^a. † δ' om. t. † ἕτεροί τινες γίνονται X^a. ὡς τῷ τῆς μα-
 κεδονίας X^a. † οἱ om. t.

- μὲν οὖν γινομένη ἡ κρᾶσις ἡ ἀπὸ τῆς μελαίνης χολῆς, ὥσπερ εἴρηται, ποιεῖ ἀθυμίας παντοδαπὰς, θερμότερα δὲ οὐσα εὐθυμίας. Διὸ καὶ οἱ μὲν παῖδες εὐθυμότεροι, οἱ δὲ γέροντες 30 δυσθυμότεροι. Οἱ μὲν γὰρ θερμοί, οἱ δὲ ψυχροί· τὸ γὰρ γῆρας κατὰ ψυξίς τις. Συμβαίνει δὲ σβέννυσθαι ἐξαίφνης ὑπὸ τε τῶν ἐκτὸς αἰτιῶν, ὥς καὶ παρὰ φύσιν τὰ πυρωθέντα, οἷον ἄνθρακα ὕδατος ἐπιχυθέντος. Διὸ καὶ ἐκ μέθης ἔνιοι ἑαυτοὺς διαχρῶνται ἢ γὰρ ἀπὸ τοῦ οἴνου θερμότης ἐπέισ- 31 ακτός ἐστίν, ἧς σβεννυμένης συμβαίνει τὸ πάθος. Καὶ μετὰ ὧ τὰ ἀφροδίσια οἱ πλείστοι ἀθυμότεροι γίνονται, ὅσοι δὲ περίττωμα πολὺ προΐενται μετὰ τοῦ σπέρματος, οὗτοι εὐθυμότεροι· κουφίζονται γὰρ περιττώματός τε καὶ πνεύματος καὶ θερμοῦ ὑπερβολῆς. Ἐκείνοι δὲ ἀθυμότεροι πολ- λάκις· καταψύχονται γὰρ ἀφροδισιάσαντες διὰ τὸ τῶν ἱκανῶν τι ἀφαιρεθῆναι· δηλοῖ 2 δὲ τοῦτο τὸ μὴ πολλὴν τὴν 32 ἀπορροὴν γεγονέναι. Ὡς οὖν ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, διὰ μὲν τὸ ἀνώμαλον εἶναι τὴν δύναμιν τῆς μελαίνης χολῆς ἀνώμαλοί εἰσιν οἱ μελαγχολικοί· καὶ γὰρ ψυχρὰ σφόδρα γίνεται καὶ θερμή. Διὰ δὲ τὸ ἡθοποιὸς εἶναι (ἡθοποιὸν γὰρ τὸ θερμὸν καὶ ψυχρὸν μάλιστα τῶν ἐν ἡμῖν ἐστίν) ὥσπερ ὁ οἶνος πλείων καὶ ἐλάττων κεραννύμενος τῷ σώματι ποιεῖ τὸ ἦθος ποιούς 33 τινας ἡμᾶς. Ἀμφω δὲ πνευματικά, καὶ ὁ οἶνος καὶ ἡ μέλαινα χολή. Ἐπεὶ δ' ἔστι καὶ 3 εὔκρατον εἶναι τὴν ἀνωμαλίαν καὶ καλῶς 4 πως ἔχειν, καὶ ὅπου δεῖ θερμότεραν εἶναι τὴν διάθεσιν καὶ πάλιν ψυχράν, ἢ τούναντίον διὰ τὸ ὑπερβολὴν ἔχειν, περιττοὶ μὲν εἰσι πάντες οἱ μελαγχολικοί, οὐ διὰ νόσον, ἀλλὰ διὰ φύσιν.
- 2 Διὰ τί κατ' ἐνίας μὲν τῶν ἐπιστημῶν ἔξιν ἔχειν λέγομεν, κατ' ἐνίας δὲ οὐ; 5 Ἡ καθ' ὅσας εὐρετικοὶ ἐσμεν, ἔξιν ἔχειν λεγόμεθα; Τὸ γὰρ εὐρίσκειν ἀπὸ ἑξῆς.
- 3 Διὰ τί τῶν ζώων ὁ ἄνθρωπος 6 φρονιμώτατος; Πότερον ὅτι 7 μικροκεφαλώτατος κατὰ λόγον τοῦ σώματος; 8 Ἡ ὅτι

γ τὰ om. t. 2 δέ] καὶ t. 3 εὔκρατος] ἀνώμαλον t. 4 πως] περ t.
 5 φρονιμώτατος t. 6 μακροκεφαλώτατος t.

ἀνωμάλως ἐλάχιστον; Διὰ γὰρ τοῦτο καὶ μικροκέφαλον, καὶ αὐτῶν οἱ τοιοῦτοι μᾶλλον τῶν μεγαλοκεφάλων φρονιμώτεροι.

Διὰ τί δοκεῖ ἡμῖν πλείων εἶναι ἡ ὁδός, ὅταν μὴ εἰδότες 4 πόση τίς ἐστὶ βαδίζωμεν, μᾶλλον ἢ ὅταν εἰδότες, εἰάν τὰ ἄλλα ὁμοίως τύχωμεν ἔχοντες; Ἡ ὅτι τὸ εἰδέναι [^ε πόση] ἐστὶν εἰδέναι τὸν ἀριθμόν; Τὸ γὰρ ἄπειρον καὶ ἀναρίθμητον ταυτόν, καὶ πλεόν ἂν ^ι τὸ ἄπειρον τοῦ ὠρισμένου. Ὡς-² περ οὖν εἰ ^ς ἥδει ^η ὅτι τοσῆδε ἐστὶ, πεπερασμένην αὐτὴν ἀνάγκη εἶναι, οὕτως εἰ μὴ οἶδε πόση τίς ἐστίν, ὡς ἀντιστρέφοντος παραλογίζεται ἡ ψυχὴ, καὶ φαίνεται αὕτη ^ι εἶναι ἄπειρος, ἐπεὶ τὸ ποσὸν ὠρισμένον ἐστὶ καὶ τὸ ὠρισμένον ποσόν. ^κ Ὅταν τοίνυν μὴ φαίνηται ὠρισμένον, ὥσπερ ἄπει-³ ρον δόξει εἶναι, διὰ τὸ ^ι τὸ ^μ πεφυκὸς ὠρίσθαι, ἂν μὴ ἡ ὠρισμένον, ἄπειρον εἶναι, καὶ τὸ φαινόμενον μὴ ὠρίσθαι φαίνεσθαι ἀνάγκη πως ^ν ἀπέραντον.

Διὰ τί πρεσβύτεροι μὲν γινόμενοι μᾶλλον νοῦν ἔχομεν, 5 νεώτεροι δὲ ὄντες θᾶπτον μανθάνομεν; Ἡ ὅτι ὁ θεὸς ὄργανα ἐν ἑαυτοῖς ἡμῖν δέδωκε δύο, ἐν οἷς χρῆσόμεθα τοῖς ἐκτὸς ὀργάνοις, σώματι μὲν χεῖρα, ψυχῇ δὲ νοῦν. Ἔστι γὰρ καὶ ὁ νοῦς τῶν φύσει ἐν ἡμῖν ὥσπερ ὄργανον ὑπάρχων· αἱ δὲ ἄλλαι ἐπιστήμαι καὶ τέχναι τῶν ὑφ' ἡμῶν ποιητῶν ^ο εἰσίν, ὁ δὲ νοῦς τῶν φύσει. Καθάπερ οὖν τῇ χειρὶ οὐκ εὐθὺς γενό-² μενοι χρώμεθα βέλτιστα, ἀλλ' ὅταν ἡ φύσις αὐτὴν ἐπιτελέσῃ (προϊούσης γὰρ τῆς ἡλικίας ἡ χεὶρ μάλιστα δύναται ἀποτελεῖν τὸ ἑαυτῆς ἔργον), τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ νοῦς τῶν φύσει οὐ εὐθὺς ἀλλ' ἐπὶ γήρως ἡμῖν μάλιστα παραγίνεται καὶ τότε ἀποτελεῖται ^ρ μάλιστα, ἂν μὴ ὑπὸ τινος πηρωθῇ, καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα τὰ φύσει ὑπάρχοντα. Ὑστερον δὲ ³ τῆς τῶν χειρῶν δυνάμεως ὁ νοῦς παραγίνεται ἡμῖν, ὅτι καὶ τὰ τοῦ νοῦ ὄργανά ἐστὶ τῶν τῆς χειρός. Ἔστι γὰρ νοῦ

^ε πόση om. X^a.t. ^ι τὸ δὲ ἄπειρον X^a. ^ς ἥδει] εἶδη X^a. ^η ὅτι om. X^a.t. ^ι εἶναι] οἷον t. ^κ ὅταν om. X^a. ^ι τὸ alterum om. X^a.t. ^μ πεφυκεῖ t. ^ν ἀπέρατον X^a. ^ο ἐστίν t. ^ρ βέλτιστα t.

μὲν ὄργανον ἐπιστήμη (τούτῳ γὰρ ἐστὶ χρήσιμος, καθάπερ αὐλοὶ αὐλητῇ), χειρῶν δὲ πολλὰ τῶν φύσει ὄντων· ἡ δὲ φύσις αὐτῇ ¹τε ἐπιστήμης πρότερον, καὶ τὰ ὑπ' αὐτῆς γινόμενα. Ὡν δὲ τὰ ὄργανα πρότερα, καὶ τὰς δυνάμεις πρότερον εἰκὸς ἐγγίνεσθαι ἡμῖν· τούτοις γὰρ χρώμενοι ἔξιν λαμβάνομεν, καὶ ἔχει ὁμοίως ²τὸ ἐκάστου ὄργανον πρὸς αὐτό· καὶ ἀνάπαλιν, ὥς τὰ ὄργανα πρὸς ἀλλήλα, οὕτω τὰ ὄργανα πρὸς αὐτά. Ὁ μὲν οὖν νοῦς διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν πρεσβύτεροις οὖσιν ἡμῖν μᾶλλον ἐγγίνεται. Μανθάνομεν δὲ θάττον νεώτεροι ὄντες διὰ τὸ μηδὲν ³πῶ ἐπίστασθαι. Ὅταν δὲ ἐπιστώμεθα, οὐκέτι ὁμοίως δυνάμεθα. Δυνάμεθα δὲ ἔχεσθαι, καθάπερ καὶ μνημονεύομεν μᾶλλον οἷς ἂν ἔωθεν πρῶτον ἐντυγχάνωμεν, ἔπειτα προϋούσης τῆς ἡμέρας οὐκέτι ὁμοίως διὰ τὸ πολλοῖς ἐντετυχηκέναι.

- 6 Διὰ τί ἀνθρώπῳ ⁴πειστέον μᾶλλον ἢ ἄλλῳ ζῷῳ; Πότερον ὥσπερ Πλάτων Νεοκλεῖ ἀπεκρίνατο, ὅτι ἀριθμεῖν μόνον ἐπίσταται τῶν ἄλλων ζῶων; ⁵Ἡ ὅτι θεοὺς νομίζει μόνον; ⁶Ἡ ὅτι μιμητικώτατον; Μανθάνειν γὰρ δύναται διὰ τοῦτο.
- 7 Διὰ τί οὐ χαίρομεν θεώμενοι οὐδὲ ἐλπίζοντες ὅτι τὸ τρίγωνον δύο ὀρθαῖς ἴσας ἔχει τὰς ἐντὸς γωνίας, οὐδὲ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων οὐθέν, εἰ μὴ ⁷τῇ θεωρίᾳ, αὕτη δὲ ὁμοίως ἐστὶν ⁸ἡδεῖα κἂν εἰ τρισὶν ὀρθαῖς ἢ πλείοσιν ἴσας ἔσχεν. Ἄλλ' ὅτι Ὀλυμπία ἐνικῶμεν, καὶ περὶ τῆς ναυμαχίας τῆς ἐν Σαλαμῖνι, χαίρομεν καὶ μεμνημένοι καὶ ἐλπίζοντες τοιαῦτα, ⁹ἀλλ' οὐ τάναντία τοῖς τοιούτοις. ¹⁰Ἡ ὅτι ἐπὶ μὲν τοῖς τοιούτοις χαίρομεν ¹¹ὡς γενομένοις ἢ οὖσιν, ἐπὶ δὲ τοῖς κατὰ φύσιν ὡς κατὰ ἀλήθειαν θεωρίας ἡδονῇ, ὡς ἔχει, μόνην ἡμῖν ποιεῖν, τὰς δὲ πράξεις τὴν ἀπὸ τῶν συμβαινόντων ἀπ' αὐτῶν. ¹²Ἀνομοίων οὖν οὐσῶν τῶν πράξεων, καὶ τὰ ἀποβαίνοντα ἀπ' αὐτῶν γίνεται τὰ μὲν λυπηρὰ τὰ δὲ ἡδέα· φεύγομεν δὲ καὶ διώκομεν καθ' ἡδονῇ καὶ λύπῃν ἅπαντα.

¹ γ γε X^a.t. ² τὸ] καὶ τὸ X^a. ³ πῶς codices. ⁴ πειστέον X^a.
⁵ ὀρθὰς t. ⁶ τῇ] τις x. ⁷ ἡδεῖα margo X^a, ἰδία X^a.r.t.u.x. ⁸ οὐ
om. t. ⁹ ὥπως t. ¹⁰ ἀνομοίων—αὐτῶν om. t.

Διὰ τί μέχρι ὑγείας πραγματεύονται οἱ ἰατροί; Ἰσχυαί- 8
 νει γάρ, εἴτα ^b ἐκ τούτου ξηραίνει, εἴτα ὑγείαν ἐποίησεν, εἴτα
 ἐνταῦθα ἔσται. Πότερον οὐκ ἔστι δυνατόν ἐκ τούτου γενέ-
 σθαι ἄλλο; Ἡ εἰ δυνατόν, ἄλλης ἐπιστήμης, καὶ ἔσται ὁ
^c τις ἐξ ὑγείας ποιήσει ἄλλο τι; Εἰ δὴ γίνεται ἐκ τῶν ἐναν-
 τίων καὶ τῶν μεταξύ, δῆλον ὅτι ἀρρωστεῖ, ἢ ξηρότερος ἢ
 ὑγρότερος ἢ τι τοιοῦτον. Ποιεῖ ^d δὴ ἐκ ψύχους ἦττον σφό-²
 δρα, καὶ ^e τέλεον ὡδὶ θερμὸν καὶ ὡδὶ ξηρὸν ἢ ὑγρὸν μετα-
 βαῖνον ἐκ τῶν ἐναντίων, ἢ μεταξύ, ἕως ἂν ἔλθῃ εἰς τὸ οὕτως
 ἔχειν, ὃ ἦν τοῦ ὑγιαίνειν· ἐκ τε τούτου οὐ πέφυκεν ἄλλο τι
 ὄν ἢ τὸ μεταξύ. Δύναται μὲν οὖν ποιῆσαι ὁ ἔχων. Ὡς γὰρ
 ἦλθεν, ἀναλῦσαι δύναται καὶ ἀπελθεῖν, οὐ μὴν ἢ γε τέχνη
 τούτου ἐστίν. Ἀεὶ γὰρ βέλτιον. Ὡστε οὐδὲ ἄλλη, οὔτε ³
 αὐτὴ ποιήσει ἐξ ὑγείας ἄλλο τι· οὐθὲν γὰρ ἐγίνετο ἢ τὸ
 ἐναντίον τούτου, εἴπερ ἢ αὐτὴ ἐπιστήμη. Οὕτω καὶ ἐπὶ ^f οἰ-
 κίας οὐδὲν ποιήσειεν ^g ἂν τοῦναντίον· οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῃ τέχνῃ
 ἐκ τούτου ποιήσουσα, πλὴν ὡς μέρους, οἶον ἢ σκυτικὴ ὑπό-
 δημα ἐκ ^h προσχίσματος. Ἐξ ἐκατέρου γὰρ γίνεται διττῶς,
 ἢ συντιθεμένου ἢ φθειρομένου.

Διὰ τί τὸν φιλόσοφον τοῦ ῥήτορος οἶονται ⁱ διαφέρειν; 9
 Ἡ ὅτι ὁ μὲν φιλόσοφος περὶ αὐτὰ τὰ εἶδη τῶν πραγμάτων
 διατρίβει, ὁ δὲ περὶ τὰ μετέχοντα, οἶον ὁ μὲν τί ἐστὶν ἀδι-
 κία, ὁ δὲ ὡς ἀδικος ὁ δεῖνα, καὶ ὁ μὲν τί ἡ τυραννίς, ὁ δὲ οἶόν
 τι ὁ τύραννος.

Διὰ τί οἱ Διονυσιακοὶ τεχνῆται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πονηροί ¹⁰
 εἰσιν; Ἡ ὅτι ἥκιστα λόγου σοφίας κοινωνοῦσι διὰ τὸ περὶ
 τὰς ἀναγκαίας τέχνας ^k τὸ πολὺ μέρος τοῦ βίου εἶναι, καὶ
 ὅτι ἐν ἀκрасίαις τὸ πολὺ τοῦ βίου εἰσιν, τὰ δὲ καὶ ἐν ἀπο-
 ραίαις; Ἀμφότερα δὲ φαυλότητος παρασκευαστικά.

Διὰ τί οἱ ἐξ ἀρχῆς τῆς μὲν κατὰ τὸ σῶμα ἀγωνίας ἀθλόν ¹¹
 τι προὔταξαν, σοφίας δὲ οὐθὲν ἔθηκαν; Ἡ ὅτι ἐπεικῶς δεῖ

^b ἐκ του τούτου t. ^c τις] τῆς t. ^d δὲ X^a. ^e τέλεον] τέθον t.
^f οἰκίας t. ^g ἂν om. t. ^h προσχίσματος X^a. ⁱ διαφέρον t. ^k τὸ
 om. t.

τοὺς κριτάς, ἃ παρὰ διάνοιάν ἐστιν, ἢ μὴθὲν χείρους τῶν ἀγωνιστῶν εἶναι ἢ κρείττους; Εἰ δὲ ἔδει σοφία τοὺς πρωτεύοντας ἀγωνίζεσθαι καὶ ἀθλον προϋτέτακτο, κριτῶν ἂν ἠπόρουν ἑαυτοῖς. Ἐπὶ δὲ τῶν γυμνικῶν ἀγώνων ἅπαντός ἐστι κρίναι, τῇ ὅφει μόνῃ θεασάμενον. Ἐτι δὲ ὁ ἐξ ἀρχῆς κατασκευάζων οὐκ ἐβούλετο τοιαύτην ἀγωνίαν προθεῖναι τοῖς Ἑλλήσιν, ἐξ ὧν ἔμελλον στάσεις καὶ ἔχθραι μεγάλαι ῥέσεσθαι· οἷον οἱ ἄνθρωποι, ὅταν τις ἢ ἐκκριθῇ ἢ προσδεχθῇ εἰς τι τῶν κατὰ τὸ σῶμα ἀθλημάτων, οὐ πάντῃ χαλεπῶς φέρουσιν οὐδὲ εἰς ἔχθραν καθίστανται τοῖς κρίνουσιν, ὑπὲρ δὲ τοῦ φρονιμωτέρους ἢ μοχθηροτέρους εἶναι τοῖς κρίνουσι μάλιστα ὀργίζονται καὶ ἀγανακτοῦσιν. Στασιῶδες δὲ καὶ μοχθηρὸν τὸ τοιοῦτόν ἐστιν. Ἐτι δὲ δεῖ τῆς ἀγωνίας τὸ ἀθλον κρείττον εἶναι. Ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν γυμνικῶν ἀθλημάτων τὸ ἀθλον αἰρετώτερον καὶ βέλτιον τῆς ἀγωνίας· σοφίας δὲ τί ἂν ἀθλον βέλτιον γένοιτο;

12 Διὰ τί ἄλλο νοεῖ καὶ ποιεῖ ἄνθρωπος μάλιστα; Ἡ ὅτι τῶν ἐναντίων ἢ αὐτῇ ἐπιστήμη; Ἡ ὅτι ὁ μὲν νοῦς πολλῶν ἐστίν, ἢ δὲ ὀρεξίς ἑνός; Ὁ μὲν οὖν ἄνθρωπος τῷ νῷ τὰ πλείστα ζῇ, τὰ δὲ θηρία ὀρέξει καὶ θυμῷ καὶ ἐπιθυμίᾳ.

13 Διὰ τί φρόνιμοί τινες κτῶμενοι οὐ χρώμενοι διατελοῦσιν; Πότερον ὅτι τῷ ἔθει χρώνται; Ἡ διὰ τὸ ἐν ἐλπίδι ἡδύ;

14 ὅτι ἡ αἴσθησις καὶ ἡ διάνοια τῷ ἡρεμεῖν τὴν ψυχὴν ἐνεργεῖ· ὁ καὶ ἡ ἐπιστήμη δοκεῖ εἶναι, ὅτι τὴν ψυχὴν ἴστησιν· κινουμένης γὰρ καὶ φερομένης οὔτε αἰσθῆσθαι οὔτε διανοηθῆναι δυνατόν. Διὸ καὶ τὰ παῖδιά καὶ οἱ μεθύοντες καὶ οἱ μαινόμενοι ἀνόητοι· διὰ γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ θερμοῦ τοῦ ἐνυπάρχοντος πλείστη κίνησις αὐτοῖς καὶ σφοδρότατη συμβαίνει, ληγούσης δὲ ταύτης ἐμφρονέστεροι γίνονται· ἀταράχου γὰρ οὔσης τῆς διανοίας μᾶλλον ἐφιστάναι δύνανται αὐ-

1 αὐτοῦ t. m ὁ om. t. n γίνεσθαι X^a. o ἀγωνίσεως t. p ἢ—
ἐστίν om. X^a.t. q ἐνός] ἐνίοις X^a.t. r καὶ ante θυμῷ om. X^a.t.
s ὅτι] λείπει ἡ ἀρχὴ τοιαύτη. Διὰ τί οἱ βαθείως καὶ ἡδιστα καθεύδοντες οὐδὲν
ἐνύπνιον ὀρώσιν; ἢ margo X^a. t ὅτε δ.] οὐδὲ δ. X^a.t. v τὸ om. t.

τήν. Οἱ τ' ἐν τῷ^κ καθεύδειν ἐνυπνιαζόμενοι ἰσταμένης τῆς² διανοίας, καὶ καθ' ὅσον ἡρεμεῖ, ὀνειρώττουσιν. Μάλιστα γὰρ ἐν τοῖς ὕπνοις ἡ ψυχὴ κινεῖται. Περισταμένου γὰρ τοῦ θερμοῦ ἐκ τοῦ ἄλλου σώματος εἰς τὸν ἐντὸς τόπον, τότε πλείστη καὶ σφοδροτάτη κίνησις ὑπάρχει, οὐχ ὥσπερ οἱ πολλοὶ ὑπολαμβάνουσι τότε ἡρεμεῖν καὶ καθ' αὐτὴν εἶναι, καὶ μάλιστα^κ ὅταν μὴδὲν ἴδωσιν ἐνύπνιον. Συμβαίνει δὲ³ τοῦναντίον· διὰ γὰρ τὸ ἐν πλείστη κινήσει εἶναι καὶ μὴδὲ κατὰ μικρὸν ἡρεμεῖν, οὐδὲ διανοεῖσθαι δύναται. Ἐν πλείστη δὲ κινήσει, ὅταν ἥδιστα καθεύδῃ, εἰκότως ἐστίν, ὅτι τότε μάλιστα καὶ πλείστον θερμὸν ἀθροίζεται εἰς τὸν εἰσω τόπον. Ὅτι δὲ ἐν τῇ κινήσει οὐσα ἡ ψυχὴ οὐ μόνον ὕπαρ⁴ ἀλλ' οὐδ' ἐν τοῖς ὕπνοις δύναται διανοεῖσθαι, κἀκείνο σημεῖον· ἐν γὰρ τοῖς μετὰ τὴν^κ πρόσεσιν τῶν σιτίων ὕπνοις ἥκιστα ἐστὶν ἐνύπνια ὁρᾶν. Τότε δὲ μάλιστα συμβαίνει κινεῖσθαι αὐτὴν διὰ τὴν ἐπεισενεχθεῖσαν τροφήν. Τό τε ἐνύπνιον ἐστίν, ὅταν διανοουμένοις καὶ πρὸ ὁμμάτων τιθεμένοις ὕπνος ἐπέλθῃ. Διὸ καὶ ταῦτα μάλιστα ὁρῶμεν^α πράττομεν ἢ⁵ μέλλομεν ἢ βουλόμεθα· περὶ γὰρ τούτων μάλιστα πλειστάκις λογισμοὶ καὶ φαντασίαι ἐπιγίνονται. Καὶ οἱ βελτίους βελτίω τὰ ἐνύπνια ὁρῶσι διὰ ταῦτα, ὅτι^γ καὶ ἐγρηγορότερες περὶ βελτιόνων διανοοῦνται, οἱ δὲ χεῖρον ἢ τὴν διάνοιαν ἢ τὸ σῶμα διακείμενοι χεῖρω. Καὶ γὰρ ἡ τοῦ σώματος διά-⁶θεσις πρὸς τὴν τῶν ἐνυπνίων φαντασίαν συμβλητικόν· τοῦ γὰρ νοσοῦντος καὶ αἱ τῆς διανοίας προθέσεις φαῦλαι, καὶ ἔτι διὰ τὴν ἐν τῷ σώματι ταραχὴν ἐνοῦσαν ἡ ψυχὴ οὐ δύναται ἡρεμεῖν. Οἱ δὲ μελαγχολικοὶ διὰ τοῦτο ἐξάττουσιν ἐν τοῖς ὕπνοις, ὅτι πλείονος τῆς θερμασίας οὔσης μᾶλλον τοῦ μετρίου ἡ ψυχὴ ἐν κινήσει, σφοδροτέρας δὲ τῆς κινήσεως² οὔσης οὐ^α δύναται καθεύδειν.

^κ ὅτε codices. ^κ πρόσεσιν X^a.t. ^γ καὶ οἱ ἐγρ. X^a.t. ² οὔσης om. X^a. ^α δύναται X^a.Y^a.

ΛΑ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΟΦΘΑΛΜΟΥΣ.

Διὰ τί τρίψαντες τὸν ὀφθαλμὸν πανόμεθα τῶν παρ-
μῶν; Ἡ ὅτι ἀναπνοὴ ταύτῃ γίνεται τῷ ὑγρῷ; Δακρύει γὰρ
ὁ ὀφθαλμὸς μετὰ τὴν τρίψιν ὁ δὲ παρμὸς διὰ πλῆθος
ὑγροῦ. Ἡ ὅτι ^bτὸ ἔλαττον θερμὸν φθείρεται ὑπὸ τοῦ
πλείονος; Ὁ δὲ ὀφθαλμὸς τριφθεὶς πλείω λαμβάνει θερμό-
τητα τῆς ἐν τῇ ρινί. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ τις αὐτὴν τὴν ρίνα
^cτρίψῃ, παύεται ὁ παρμὸς.

2 Διὰ τί τῷ ἐνὶ ὀφθαλμῷ ἀκριβέστερον ὁρῶσιν ἢ τοῖν
δυοῖν; Ἡ ὅτι πλείους οὐσαι κινήσεις τοῖν δυοῖν γίνονται,
οἷον τοῖς διεστραμμένοις; Οὐκ οὐν ^dμία ἡ κίνησις, τοῦ δὲ
ἐνὸς ἀπλῆ. Ἡττον οὖν ὁρῶσιν ἀκριβέστερον.

3 Διὰ τί ὀργιζόμενοι μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς ^eμᾶλλον ἐπιδι-
δόασι πρὸς τὸ ἐρυθριᾶν, αἰσχυνόμενοι δὲ τὰ ὦτα; Ἡ διότι
οἱ μὲν καταψύχονται ἐν ^fτῇ αἰδοί (ἐν ὀφθαλμοῖς γὰρ αἰδώς)
ἀντιβλέπειν οὐ ^gδύνανται; Καὶ ἡ δειλία κατὰ ψυξίς ^hτίς
^aἐστὶν ἐνταῦθα. Μεθίσταται δὲ εἰς τοῦναντίον τῷ ἔμπροσθεν
τὸ ὀπισθεν. Τὰ δὲ ὦτα ⁱἀντίκειται· διὸ καὶ μάλιστα ἐρυ-
θριῶσιν αἰσχυνόμενοι. Ἐν δὲ τῷ ^kκνήθεσθαι ἐπὶ τὸ αἰσθη-
τικώτερον καὶ ^lκινητικώτερον ἢ βοήθεια ὡς ἀδικουμένον ^mφο-
βουμένοις γὰρ ἐνταῦθα ἐκλείπει μάλιστα.

4 Διὰ τί θατέρου καταληφθέντος ὀφθαλμοῦ ὁ ἕτερος ἀτε-
νίζει μᾶλλον; Ἡ διότι ἐκ ταύτου ἡρτηνται αἱ ἀρχαὶ τῶν
ὀφθαλμῶν; Θατέρου οὖν κινουμένου καὶ ἡ κοινὴ ἀρχὴ κινεῖ-
ται, ἐκείνης δὲ κινουμένης καὶ ὁ ἕτερος. Ληφθέντος οὖν θα-
τέρου ἡ κίνησις κινήσει αὐτόν, ὥστε δύναται ἀτενίζειν μάλ-
λον.

5 Διὰ τί οἱ ἐκ γενετῆς τυφλοὶ οὐ γίνονται φαλακροί; ⁿἩ
ὅτι πημαίνει τὰ ὄμματα ὑγρότης οὐσα πολλὴ ἐν τῷ περι

^b τὸ add v. ^c τρίψῃ om. t. ^d μία] μᾶλλον t. ^e μάλιστα X^a. Y^a. t.
^f τῷ αἰδοίῳ Y^a. t. ^g δύναται X^a. ^h τίς om. t. v. ⁱ ἀντίκειται X^a.
^k κνήθεσθαι] ὀργίσεσθαι v. ^l κινητικώτερον Y^a. ^m φοβούμενος v.
ⁿ ἡ om. X^a. Y^a. t.

τὴν κεφαλὴν τόφῃ; Διὸ τῶν ρευματικῶν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τὰς τε περὶ τοὺς κροτάφους φλέβας κάουσι, πυκνούντες τοὺς τῶν ὑγρῶν πόρους, καὶ ξύουσι τὴν κεφαλὴν, διατέμνοντες τὸ ἐν αὐτῇ δέρμα. Ἐπεὶ οὖν πημαίνει τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸ ἐν αὐτῇ περίττωμα γινόμενον, κωλύει ἂν αὐτοὺς ταυτό τοῦτο ἐξ ἀρχῆς γίνεσθαι, πλεόν συνιστάμενον ἐν αὐτῇ. Ἐπεὶ δὲ ἐκ περιττωμάτων θριξ φύεται, τοῦτο δὲ ἐν τῇ τῶν τυφλῶν κεφαλῇ ἐκ γενετῆς ἐστὶ πολὺ, εἰκότως οὐκ εἰσὶ φαλακροί.

Διὰ τί οἱ ἐξόφθαλμοι καπνίζονται μᾶλλον; Ἡ ὅτι τά- 6
χιστα ^ο προσπίπτει πρὸς τὰ προέχοντα;

Διὰ τί εἰς μὲν τὰ δεξιὰ ἀμφοτέρας τὰς ὄψεις ἅμα δια- 7
στρέφειν δυνάμεθα, καὶ εἰς τὰ ἀριστερὰ καὶ πρὸς τὴν ῥίνα, καὶ εἰς τὸ ἀριστερόν δὲ ἢ τὸ δεξιὸν τὴν ἐτέραν, ἅμα ^ρ δὲ εἰς τὸ ^ιδεξιὸν καὶ ἀριστερόν ἀδυνατοῦμεν; Ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὸ κάτω καὶ εἰς τὸ ἄνω ἅμα μὲν γὰρ ἐπὶ ταυτό δυνάμεθα, χωρὶς δὲ οὐ. Ἡ ὅτι αἱ ὄψεις δύο οὖσαι ὁμοίως ἐξ ἑνὸς συνήρ- 2
τηνται; Ὅσα δὲ τοιαῦτα, ἄκρου θατέρου κινουμένου ἀνάγκη θάτερον ἀκολουθεῖν ἐπὶ ταυτό. Τῷ γὰρ ἐτέρῳ ἄκρῳ ἡ ἀρχὴ θάτερον ἄκρον. Εἰ οὖν τὸ ἐν ἀδύνατον ἅμα εἰς τὰναντία κινεῖσθαι, ἀδύνατον ^α καὶ τὰς ὄψεις. Τὰ μὲν γὰρ ἄκρα εἰς 3
τὰναντία ^ι ἂν κινοῖτο, εἰ τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ κάτω κινοῖτο, ἢ δὲ ἀρχὴ ἀμφοῖν ἂν ^ν ἀκολουθοίη ὅπερ ἀδύνατον. Ἡ δὲ διαστροφή ἐστὶ τῶν ὀμμάτων διὰ τὸ ἀρχὴν ἔχειν τὰς σφαίρας, καὶ μέχρι τοῦ στρέφεσθαι εἰς τὰ ἄνω καὶ κάτω καὶ ^ω εἰς ^ζ πλάγιον. Ὅταν οὖν ἔχουσαι ὡς ἂν ὁμοίως ἔχοιεν τῇ θέσει 4
ἀλλήλαις, καὶ ἐν μέσῳ τοῦ ἐπὶ τὸ ἄνω καὶ κάτω κινεῖσθαι, καὶ εἰς πλάγιον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου ἑαυτῶν λάβωσι τὴν ὄψιν, αὗται μὲν ἀδιάστροφοί τε καὶ ^ν μάλιστα ^ζ ἀκίνητοι τῇ θέσει ὄσαι δὲ ἐπὶ ταυτοῦ σημείου λάβωσι τὰς ὄψεις, ἀδιάστροφοι μὲν εἰσι, διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων. Καίτοι κρύπτεται ^α τοῦ 5

^ο προσπίπτει t. ^ρ δὲ ante εἰς om. t. ^ι ἀριστερόν καὶ δεξιὸν X^a.t.
^ι ταυτῶ t, τὸ αὐτὸ X^a. ^α καὶ om. X^a. ^ι ἂν κινοῖτο] ἀντικινοῖτο codices.
^ν ἀκολουθῇ t. ^ω εἰς post καὶ om. X^a. ^ζ πλάγια X^a.t. ^ν κάλλιστα t.
^ζ ἀκίνητα t, ἀκίνηται X^a. ^α τοῦ] τὸ t.

μέλανός τι καὶ τοῖς ἄνω βάλλουσι τὰ λευκά, οἷον μελλέ-
πταρμοί· ἕτεροι δὲ εἰς τὸ πλάγιον, ὥσπερ οἱ μανικοί, οἱ
δὲ εἰς τοὺς μυκτῆρας, ὥσπερ τὰ τραγικὰ πρόσωπα καὶ οἱ
6 στρυφνοί· σὺννου γὰρ τὸ βλέμμα. Ὅσοι δὲ μὴ ὁμοίως
κειμένων τῶν σφαιρῶν ἐπὶ ταύτῃ σημείψῃ ἔχουσι τὰς ὄψεις, ἢ
ὁμοίως μὲν κειμένων ^b μὴ ἐπὶ τῷ αὐτῷ δέ, οὗτοι διεστραμ-
μένοι εἰσὶν· διὸ ὑποβλέπουσι καὶ συνάγουσι τὰ ὄμματα. Πει-
ρῶνται γὰρ ἐπὶ ^c ταῦτόν καταστήσαι σχῆμα τὴν σφαῖραν.
Ὡστε τὸν μὲν ἑῷσι, τὸν δὲ σχηματίζουσι τῶν ὀφθαλμῶν.
7 Ἐὰν ^d γὰρ μὴ κατ' αὐτὸ σημεῖον τεθῶσιν αἱ ὄψεις, ἀνάγκη
διεστράφθαι. Ὡσπερ γὰρ τοῖς ὑποβάλλουσιν ^e ὑπὸ ^f τὸν
ὀφθαλμὸν [εἰς τὸ ἐν] δύο φαίνεται (καὶ γὰρ ἐκείνοις κекίνηται
ἢ ἀρχή), καὶ τούτοις ὁμοίως. Ἐὰν μὲν οὖν ἄνω κινηθῇ ^h ὁ
ὀφθαλμός, τὸ πέρασ κάτω τῆς ὄψεως γίνεται, εἰς δὲ κάτω,
8 ἄνω τὸ πέρασ. Ἐν ἐνὶ δὲ ὀφθαλμῷ μεθισταμένῃ κινεῖσθαι
μὲν τὸ ὀρώμενον δοκεῖ διὰ ⁱ ταῦτα ἄνω ἢ κάτω, ὅτι καὶ ἡ
ὄψις, δύο δὲ οὐ φαίνεται, ^k ἂν μὴ δύο αἱ ὄψεις ὦσι, καὶ δια-
στρέφει. Τοιαύτη μὲν τῷ ἑτεροφθάλμῳ γίνεται, ὥστε δύο
φαίνεσθαι· κατὰ τὴν θέσιν ^l δὲ γίνεται τῷ μὴ κατὰ μέσον
τοῦ ὀμματος κείσθαι.

8 Διὰ τί οἱ μύωπες μικρὰ γράμματα γράφουσιν; Ἀτο-
πον γὰρ ^m τὸ μὴ ὀξὺ ὀρῶντας ποιεῖν ἔργον ὀξὺ ὀρῶντων.
Πότερον ὅτι μεγάλα φαίνεται τὰ μικρά, εἰς ἢ ἐγγύς· οἱ δὲ
προσάγοντες γράφουσιν; Ἡ διὰ τὸ συνάγοντας τὰ βλέ-
φαρα γράφειν; Δι' ἀσθένειαν γὰρ τῆς ὄψεως, ἂν μὲν ἀνα-
πεπταμένοις γράφωσι τοῖς ὀμμασι, διασπωμένη ἢ ὄψις ἀμ-
βλὺ ὀρᾷ, οὕτω δὲ ἀθρόως ⁿ προσπίπτει· γωνίαν δὲ ^o μικρὰν
ποιοῦσα ἐξ ἀνάγκης ποιεῖ μικρὰ γράφειν.

9 Διὰ τί ^p ὀφθαλμιάσαντες ἔνιοι ὀξύτερον ὀρῶσιν; Ἡ διὰ
τὸ ^q ἀποκεκαθάρθαι τὰ ὄμματα; Πολλάκις γὰρ ἢ ἔξω πυ-

^b μὴ] καὶ X^a. ^c ταῦτό Y^a, ταυτὼ t. ^d μὴ γὰρ Y^a. ^e ὑπὸ] γν X^a,
Y^a, quid habeat, non liquet. ^f τὸν om. t. ^g τὸ ἐν om. X^a, Y^a, t.
^h ὁ om. Y^a. ⁱ ταῦτό Y^a, t. ^k εἰς X^a. ^l δέ] καὶ t. ^m τὸ] τοὺς X^a, t.
ⁿ προσπίπτειν X^a. ^o μικρὰν X^a. ^p ὀφθαλμιάσαντες v. ^q ἀποκεκαθάρθαι
X^a, κεκάρθαι t.

κνότης ἀποστέγει τὴν ὄψιν, ἀποδακρύναντι δὲ λύεται. Διὸ καὶ τὸ ἀποδάκνεσθαι συμφέρει, οἷον κρόμμυον· θάτερον δὲ πολέμιον, οἷον ὀρίγανον.

Διὰ τί τῇ μιᾷ ὄψει ἀπαθέστεροι; Ἡ διότι ἔλαττον ἡ 10 ψυχὴ πάσχει, ὥστε ἔλαττον τὸ πάθος.

Διὰ τί τοῖς δισταμένοις δύο φαίνεται; Ἡ διότι οὐκ 11 ἀφικνεῖται ἔπὶ τὸ αὐτὸ σημεῖον ἐκατέρου τῶν ὁμμάτων ἡ κίνησις; Ὡσπερ οὖν δύο ὁράν τὸ δις ὁράν οἶεται ἡ ψυχὴ. Ὅμοιον καὶ ἐπὶ τῶν δακτύλων τῆς ἐπαλλάξεως· δύο γὰρ τὸ ἐν δοκεῖ ὡς δις ἀπτομένη ἐνί.

Διὰ τί οὐ διαφέρουσιν αἱ αἰσθήσεις αἱ ἐν τοῖς δεξιῶς τῶν 12 ἀριστερῶν, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις πᾶσι κρείττω τὰ δεξιὰ; Πότερον διὰ τὸ ἔθος, ὅτι εὐθὺς ὁμοίως ἀμφοῖν ἐθιζόμεθα αἰσθάνεσθαι; Τὰ δὲ δεξιὰ τῷ ἔθει δοκεῖ διαφέρειν, ἐπεὶ ἐθισθεῖσιν ἀμφιδέξιοι γίνονται. Ἡ ὅτι τὸ μὲν αἰσθάνεσθαι πάσχειν τί ἐστὶ, τὰ δὲ δεξιὰ διαφέρει τῷ ποιητικώτερον εἶναι καὶ ἀπαθέστερον τῶν ἀριστερῶν.

Διὰ τί ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις κρείττω τὰ δεξιὰ, ἐν δὲ ταῖς 13 αἰσθήσεσιν ὅμοια; Ἡ διότι ταῦτα μὲν ὁμοίως ἐθιζόμεθα κατ' ἀμφοτέρα τῷ ἔθει; Ἐστὶ τὸ μὲν αἰσθάνεσθαι πάσχειν τί ἐστίν, ἡ δὲ τῶν δεξιῶν διαφορὰ τῷ εἰς τὸ ποιεῖν καὶ οὐκ εἰς τὸ πάσχειν.

Διὰ τί τὸ γυμνάζεσθαι ἀσύμφορον πρὸς ὀξύωπιαν; Ἡ 14 ὅτι ξηρὸν ποιεῖ τὸ ὄμμα ἡ γυμνασία, ὥσπερ καὶ τὸ ἄλλο σῶμα; Ἡ δὲ ὡς ξηρότης σκληρύνει τὸ δέρμα πᾶν, ὥστε καὶ τὸ ἐπὶ τῇ κόρῃ. Διὸ καὶ οἱ πρεσβῦται οὐκ ὀξὺ ὀρώσιν· καὶ γὰρ τῶν γερόντων σκληρόδερμα, ἅμα δὲ καὶ ῥυσά, ὥστε ἐπι-καλύπτεται ἡ ὄψις.

Διὰ τί οἱ μύωπες βλέπουσι μὲν οὐκ ὀξύ, γράφουσι δὲ 15 μικρά; Καίτοι τὸ μικρὸν ὀξὺ βλέποντος καθορᾶν ἐστίν. Ἡ διότι ἀσθενῇ ἔχοντες τὴν ὄψιν συνάγουσι τὰ βλεφαρὰ εἰς μικρόν; Ἀθρόα γὰρ ἐξιούσα ἡ ὄψις μᾶλλον ὀρᾷ, ἀνα-

¹ ἐπεὶ X^a. ² ὁράν ante τὸ om. X^a. ³ ἐθιζόμεθα ὁμοίως X^a. ⁴ αἷμα X^a. ⁵ σκληρότης X^a. Y^a. t. v.

πεπταμένου δὲ τοῦ ὄμματος διασπᾶται. Διὰ μὲν οὖν τὴν ἀσθένειαν συνάγουσι τὸ βλέφαρον, διὰ δὲ τὸ ἐκ μικροῦ ὀρᾶν μικρὸν μέγεθος ὀρώσιν. Ὅσον δὲ ὀρώσι μέγεθος, τοσούτον καὶ γράφουσιν.

16 Διὰ τί οἱ μύωπες συνάγοντες τὰ βλέφαρα ὀρώσιν; Ἡ δὲ ἀσθένειαν τῆς ὄψεως, ὥσπερ καὶ οἱ πρὸς τὰ πόρρω τὴν χεῖρα προσάγοντες, οὕτω καὶ τὰ βλέφαρα πρὸς τὰ ἐγγύς προστίθενται ὥσπερ χεῖρα; Τοῦτο δὲ ποιοῦσιν, ἵνα ἀθροωτέρα ἢ ὄψις ἐξίη, δι' ἐλάττονος ἐξιούσα, καὶ μὴ εὐθὺς ἐξ ἀναπεπταμένου ^zἐξιούσα διασπασθῇ. Ὅρᾳ δὲ ἡ πλείων μείζον.

17 Διὰ τί εἰς ὕτὸ πλάγιον κινοῦσι τὸν ὀφθαλμὸν οὐ φαίνεται δύο τὸ ἓν; Ἡ ὅτι ἐπὶ τῆς αὐτῆς γίνεται γραμμῆς ἡ ἀρχή; Δύο δὲ φαίνεται ταύτης μεταβαλλούσης ἄνω ἢ κάτω. ^zΕἰς δὲ πλάγιον οὐδὲν διαφέρει, εἰ μὴ ^zἅμα καὶ ἄνω. Τί δὴ ἐπὶ μὲν τῆς ὄψεως ἔστιν ὥστε φαίνεσθαι τὸ ἓν δύο, ἂν πως θεῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ πρὸς ἀλλήλους, ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων οὐκ ἔστιν; Ἡ καὶ ἐπὶ τῆς ἀφῆς γίνεται τῇ ^aἐπαλλάξει τῶν δακτύλων τὸ ἓν δύο; Ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐ γίνεται, ὅτι οὔτε ἔξω ἀποτεινομένων αἰσθάνεται, οὐδὲ δύο. Γίνεται δὲ διὰ τοῦτο ^bδιόπερ καὶ ἐπὶ τῶν δακτύλων μιμεῖται γὰρ τὴν ὄψιν.

18 Διὰ τί τοῦ μὲν ἄλλου σώματος τὰ ἀριστερὰ ἀσθενέστερα, τῶν δὲ ὀφθαλμῶν οὐ, ἀλλ' ὁμοίως ὀξύ; Ἡ ὅτι τὰ μὲν δεξιὰ τῷ ποιητικῷ εἶναι διαφέρουσι, τῷ δὲ παθητικῷ οὐ διαφέρουσιν; Αἱ δὲ ὀψεις παθητικάί.

19 Διὰ τί τῇ ὄψει πρὸς μὲν τὰ ἄλλα ἀτενίζοντες χεῖρον διατιθέμεθα, πρὸς δὲ τὰ χλωρὰ καὶ ποώδη, οἷον λάχανα καὶ ^cτὰ τούτοις ὅμοια, βέλτιον; Ἡ ὅτι πρὸς μὲν τὸ λευκὸν καὶ μέλαν ἥκιστα δυνάμεθα ἀτενίζειν (ἅμφω γὰρ λυμαίνεται τὴν ὄψιν), τὰ δὲ τοιαῦτα τῶν χρωμάτων μέσον ἔχει τούτων διὸ μετριῶς τῆς ὄψεως διατιθεμένης ^dοὐδὲ ἐξαδυνατούμεν αὐτῇ, βέλτιον δὲ διατιθέμεθα. Τάχα δὲ ἴσως καθάπερ ἐπὶ

^z διεξιούσα διασπᾶσθαι X^a.t. ὕτὸ om. s. ^z ἅμα] κάτω X^a. ^a ἐπαλλάξει codices. ^b διάπερ Y^a. ^c τὰ om. t. ^d οὐδὲν X^a.t.

τῶν σωμάτων ^εσφοδρότερον πονοῦντες χεῖρον ^ςἔχομεν, τὸ μέσον δὲ βέλτιστα διατίθῃσι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὴν ὄψιν. Πρὸς μὲν γὰρ στερεὰ ἀτενίζοντες πονοῦμεν αὐτήν, πρὸς δὲ τὰ ὑγρά μηδενὸς ἀντιφράττοντος οὐ διαπονοῦμεν. Τὰ δὲ χλωρὰ στερεὰ τε μετρίως, καὶ ὑγρὸν ἐν αὐτοῖς ἱκανόν.³ Διὸ βλάπτει τε οὐθέν, καὶ διαναγκάζει τὴν ὄψιν πρὸς τούτοις εἶναι διὰ τὸ τὴν τοῦ χρώματος ^εκράσιν σύμμετρον ἔχειν πρὸς τὴν ὄψιν.

Διὰ τί τὰ μὲν ἄλλα ἀμφοτέροις τοῖς ὀφθαλμοῖς μᾶλλον ²⁰ ὀρώμεν, ^h τὸ δὲ εὐθὺ τὸ ἐπὶ τῶν στίχων τῇ ἐνὶ ¹προσαγόντες πρὸς τὰ γράμματα μᾶλλον καθορώμεν; Ἡ ἀμφοτέρα μὲν αἱ ὄψεις συμπίπτουσιν, καθάπερ λέγουσιν οἱ περὶ τὰ ὀπτικά, ταραχὴν παρέχουσιν, ἐπειδὴν δὲ τῇ μιᾷ θεωρώμεν, πρὸς εὐθείαν τὴν ὄψιν, ὥσπερ πρὸς κανόνα, μᾶλλον ^kφαίνεται τὸ εὐθύ.

Διὰ τί ὁ καπνὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς μᾶλλον δάκνει; Ἡ ὅτι ²¹ μόνοι ἀσθενέστατοι; Ἀεὶ γὰρ τὰ ἔσω τοῦ σώματος ἀσθενέστατα. Σημεῖον δὲ ὅτι καὶ τὸ ὄξος καὶ ἕκαστον τῶν δριμύων τὴν μὲν ἔξω σάρκα οὐ δάκνει, τὴν δὲ ἐντός, ὅτι ¹ἀραιωτάτῃ τοῦ σώματος καὶ μάλιστα ἔχει πόρους· ^m αἱ γὰρ ὄψεις διὰ τινων ⁿ πόρων ἐκπίπτουσιν, ὥστε τὸ ἔσω δηκτικώτατον ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἀποπίπτει. Ὁμοίως δὲ ^o καὶ τὸ κρόμμυν, ¹ καὶ ὅσα ἄλλα δάκνει τοὺς ὀφθαλμούς. Τὸ δὲ ἔλαιον μάλιστα τῶν ὑγρῶν, ὅτι λεπτομερέστατον· τοιοῦτον δ' ὃν εἰσδύει διὰ τῶν πόρων· τὸ δ' ὄξος ἐν φαρμάκῳ τῇ ἄλλῃ σαρκί.

Διὰ τί ^p ὁ ὀφθαλμὸς μόνον τοῦ σώματος, ^q ἀσθενέστατος ²² ὢν, οὐ ῥιγοί; Ἡ ὅτι πίον ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός, σαρκὸς δὲ οὐθέν; Τὰ δὲ τοιαῦτα ἄριγά ἐστίν. Οὐ γὰρ δὴ ὅτι γε πῦρ ἐστὶν ἡ ὄψις, διὰ τούτου οὐ ῥιγοί· οὐ γὰρ ^r τοιοῦτόν γε ἐστὶ τὸ πῦρ ὥστε θερμαίνειν.

^ε σφοδρότερα Υ^a.t.v. ^ς ἔχομεν v. ^ε κρίσιν Υ^a.t.v. ^h τὸ δέ] τὰ δὲ Υ^a. ⁱ προσαγόντες t. ^k φαίνεται om. Χ^a.Υ^a.t. ¹ ἀραιώτατον Υ^a.s.t. ^m αἱ γὰρ ὄψεις om. t. ⁿ πόρῳ ἐκπ. ὥστε ἐν ἔξω t. ^o καὶ post δὲ om. t. ^p ὁ om. Υ^a.v. ^q ἀσθενέστατος om. Χ^a. ^r τοιοῦτόν Υ^a.

- 23 Διὰ τί δάκρυα, ἐὰν μὲν κλαίοντες ἀφίωμεν, θερμά ἐστιν, ἐὰν δὲ πονοῦντες τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρύωμεν, ψυχρά; *¹ Ἡ ὅτι τὸ μὲν ἄπεπτον ψυχρόν, τὸ δὲ πεπεμμένον θερμόν; *² Ἡ δὲ μαλακία ὅλως πᾶσά ἐστιν ἐξ ἀπεψίας, καὶ τῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς πονούντων ἄπεπτόν ἐστι τὸ δάκρυον *³ διὸ ψυχρόν. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἱατροὶ οἶονται σημεῖον εἶναι μεγάλης νόσου τοὺς ψυχροὺς ἰδρώτας, τοὺς δὲ θερμοὺς τοῦναντίον ἀπαλλακτικούς. *⁴ Όταν μὲν γὰρ ἡ τὸ περίττωμα πολὺ, οὐ δύναται τὸ ἐντὸς θερμὸν πέττειν, ὥστε ἀνάγκη ψυχρὸν εἶναι *⁵ ὅταν δὲ ὀλίγον, κρατεῖ. Γίνονται δὲ ἐκ τῶν περιττωμάτων αἱ ἄρρωστίαι.
- 24 Διὰ τί ποτε εὐκινήτων ὄντων τῶν δεξιῶν μερῶν ὁ ὀφθαλμὸς ὁ ἀριστερὸς μᾶλλον τοῦ δεξιοῦ συνάγεται; *⁶ Ἡ ὅτι τὰ ἀριστερὰ πάντα ὑγρότερα τῶν δεξιῶν ἐστί, τὰ δὲ ὑγρότερα μᾶλλον συνάγεσθαι πέφυκεν *⁷ εἴτα εἰς τὸ δεξιὸν μᾶλλον ἀποτελεῖν δύναται, τοῦ ἀριστεροῦ δυναμένου καὶ καθ' αὐτό.
- 25 Διὰ τί ἀμφοτέροι κατὰ ἀσθενειάν τινα τῶν ὀφθαλμῶν διακείμενοι, ὃ τε μύωψ καὶ ὁ πρεσβύτης, ὁ μὲν ἐγγὺς προσάγει, ἂν τι βούληται ἰδεῖν, ὁ δὲ πόρρω ἀπάγει; *⁸ Ἡ ὅτι οὐχ ὁμοία ἡ ἀσθένεια παρέπεται αὐτοῖς; *⁹ Ὁ μὲν γὰρ πρεσβύτης αὐτὸ ἰδεῖν ἰσχυρότερός ἐστιν *¹⁰ οὐ δὴ συμπίπτει ἡ ὄψις αὐτῷ, ἀπάγει τὸ θεώμενον, ἅτε καὶ μάλιστα μέλλων ὄψεσθαι *¹¹ πόρρω δὲ συμπίπτει. *¹² Ὁ δὲ αὐτὸ μὲν ὁρᾷ, ποῖα δὲ κοῖλα *¹³ καὶ ποῖα ἐξέχοντα τοῦ ὁρωμένου, οὐκέτι δύναται κρίνειν, ἀλλὰ περὶ ταῦτα ἀπατάται. Τὰ δὲ κοῖλα καὶ τὰ ἐξέχοντα μάλιστα τῇ αὐγῇ κρίνεται. Πόρρωθεν μὲν οὖν οὐ δύναται τῇ αὐγῇ καταμαθεῖν πῶς *¹⁴ ἐπιβάλλει ἐπὶ τὸ ὁρατόν *¹⁵ ἐγγύθεν δὲ μᾶλλον καταφανής ἐστιν.
- 26 Διὰ τί τῶν ζώων ἄνθρωπος ἢ μόνον ἢ μάλιστα διαστρέφεται; *¹⁶ Ἡ ὅτι ἢ μόνον *¹⁷ ἢ μάλιστα ἐπίληπτον ἐν τῇ νεότητι γίνεται, ὅτε καὶ διαστρέφεσθαι συμβαίνει πᾶσιν;
- 27 Διὰ τί οἱ ἄνθρωποι μόνον τῶν ἄλλων ζώων τὰ ὄμματα

*¹ διότι ν. *² ἀδύνατόν Χ^α. ν καὶ] ἢ Υ^α. *³ ἐπιβάλλει om. t. *⁴ ἢ post μόνον om. Υ^α.

Ἰδιαστρέφονται; Πότερον διὰ τὸ ἐλάχιστον διάστημα ²εἶναι τῶν ὀμμάτων, καὶ ἐπ' εὐθείας, ὥστε εὐδελον σφόδρα γίνεται τὸ μὴ κατωρθωμένον. Ἡ διότι τῶν ἄλλων μονόχροα τὰ ³ὀμμάτα ἐστὶ μάλλον· εἰ δ' ἦν ἐν χρώματι τοῦ ὀμματος, οὐκ ἦν διαστροφή. Ἡ διότι μόνοι ἐν τῷ γένει ἐπίληπτοι γίνονται τῶν ζώων, ἡ δ' ἐπίληψις διαστροφὴν ποιεῖ, ὅταν γένηται, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων μορίων· ἀλλ' ἐνίοις ὀψὲ παντελῶς γίνεται ἡ διαστροφή, ὅσοις τὸ ἀρρώστημα.

Διὰ τί πρὸς τὸν λύχνον καὶ πρὸς τὸν ἥλιον ⁴προσθησά- 28
μενοι τὴν χεῖρα πρὸ τοῦ φωτὸς μάλλον ὀρώμεν; Ἡ ὅτι τὸ ἀπὸ τοῦ ἡλίου καὶ λύχνου φῶς προσπίπτον μὲν ἡμῶν πρὸς τὴν ὄψιν ἀσθενεστέραν ποιεῖ δι' ὑπερβολήν; Φθείρει γὰρ αὐτὰ ⁵καὶ τὰ συγγενῇ τῇ ὑπερβολῇ. Εἰρχθέντα ⁶δὲ ὑπὸ τῆς χειρὸς τὴν μὲν ὄψιν οὐ πημαίνει, τὸ δὲ ὀρώμενον ὁμοίως ἐστὶν ἐν φωτί. Διὸ ἡ μὲν μάλλον δρᾷ, τὸ δὲ ὀρώμενον οὐδὲν ἦττον ὀράται.

Διὰ τί χεῖρ μὲν καὶ ποὺς διαφορὰν ἔχει πρὸς ⁷τὰ δεξιὰ 29
τὰ ἀριστερά, ⁸ὄμμα δὲ καὶ ἀκοή οὐ; Ἡ ὅτι τὰ στοιχεῖα τὰ εἰλικρινῇ ⁹ἀδιάφορα, ἐν δὲ τοῖς ἐκ τῶν στοιχείων ἡ διαφορά; Αὐταὶ δὲ αἱ αἰσθήσεις εἰσὶν ἐξ εἰλικρινῶν, ἡ μὲν ὄψις πυρός, ἡ δ' ἀκοή ἀέρος.

ΛΒ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΩΤΑ.

Διὰ τί τὰ ὦτα ὄντα ἀναιμότατα τοῦ προσώπου, ὅταν αἰσχύωνται, ἐρυθριᾷ μάλιστα; Πότερον ὅτι εἰς τὸ κενὸν μάλιστα πορεύεσθαι πέφυκε τὸ ἀλλότριον ὑγρόν, ὥστε ὅταν διαλυθῇ ὑπὸ τῆς θερμότητος, ¹⁰ἡ γίνεται αἰσχυνομένοις, συνέρχεται εἰς ταῦτα; Ἡ διότι ἐπὶ τοῖς κροτάφοις ἐπικεκται, εἰς οὓς τὸ ὑγρὸν ἀθροίζεται μάλιστα; Αἰσχυνομένων δὲ εἰς τὸ πρόσωπον ἔρχεται ἡ ὑγρότης· διὸ καὶ ἐρυθριῶσιν. Τοῦ ¹¹δὲ προσώπου ἥκιστα βάθος ἔχει τὰ ὦτα· καὶ φύσει ¹²ἡ θερμό-

¹ Ἰδιαστρέφεται t. ² εἶναι] οἶον t. ³ προσταμένοι t. ⁴ καὶ τὰ om. t. ⁵ δὲ om. Y^a.t. ⁶ τὰ om. Y^a.v. ⁷ ὀμμάτα X^a. ⁸ ἀδιάφορα t. ⁹ ἡ X^a. ¹⁰ θερμότητα X^a.t.

τατα καὶ εὐχροα, ἐὰν μὴ ἀπηρτημένα πόρρωθεν ἢ τῷ ψύχει. Διὸ καὶ εὐχρούστατον τῶν ἐν τῷ προσώπῳ μορίων. Ὡστε ὅταν σκεδασθῇ ἡ θερμότης, μάλιστα ἐπιπολῆς οὕσα ¹ ἐν τούτοις ποιεῖ ^k ἐρυθρίαν.

- 2 Διὰ τί τὰ ὕδατα ἐν τῇ θαλάττῃ ῥήγνυνται τοῖς κολυμβῶσιν; Πότερον διὰ τὸ κατέχειν τὸ πνεῦμα πληρούμενον βιάζεται; Ἡ εἰ τοῦτ' αἴτιον, ἔδει καὶ ἐν τῷ ἀέρι. Ἡ ὅτι μὴ ὑπέικον διακόπτεται θάπτον, καὶ ἀπὸ σκληροτέρου ἢ μαλακοῦ; Τὸ οὖν πεφυσημένον ἡττον ὑπέικει. Τὰ δὲ ὕδατα, ὥσπερ εἴρηται, ὑπὸ τοῦ κατέχεσθαι τὸ πνεῦμα ἐμφυσᾶται, ὥστε τὸ ὕδωρ, σκληρότερον ὢν τοῦ ἀέρος, προσπίπτον διακόπτει.
- 3 Διὰ τί οἱ κολυμβηταὶ σπόμενοι περὶ τὰ ὕδατα καταδύνονται; Ἡ ἵνα ἡ θάλαττα βία ἰούσα μὴ ῥηγνύῃ τὰ ὕδατα. Οὕτω μὲν γὰρ οὐ γίνεται, ὥσπερ ἀφηρημένων, πλήρη.
- 4 Διὰ τί ὁ ἐν τοῖς ὡσὶ ῥύπος πικρὸς ἐστίν; Ἡ διότι ¹ ἰδρώς ἐστι σαπρὸς; Ἔστιν οὖν ἀλμυρὸν σαπρὸν. Τὸ δὲ σαπρὸν ἀλμυρὸν πικρόν.
- 5 Διὰ τί οἱ σπογγεῖς διατέμνονται τὰ ὕδατα καὶ τοὺς μυκτῆρας; Ἡ ὅπως εὐπνοότεροι ὄντι; Ταύτῃ γὰρ ἐξιέναι δοκεῖ τὸ πνεῦμα. Ἀνατέμνουσι δὲ ^m καὶ ⁿ τὸν τόπον καὶ πρὸς εὐπνοίαν· πονεῖν γὰρ δὴ φασὶ μᾶλλον αὐτοὺς ἐν τῇ δυσπνοίᾳ, τῷ μὴ δύνασθαι προϊέσθαι θύραζε· ὅταν δὲ ὥσπερ ἐξεράσωσι, ² κουφίζονται. Ἀποπον οὖν εἰ μὴ δύνανται τυγχάνειν ἀναπνοῆς καταψύξεως χάριν· ἀλλ' ἔοικε τοῦτο ἀναγκαϊότερον εἶναι. Ἡ εὐλόγως ὁ πόνος πλείων κατέχουσιν, ὀγκουμένων καὶ διατεινομένων; Φαίνεται δὲ καὶ αὐτόματός τις εἶναι φορὰ ³ τοῦ πνεύματος ἔξω· εἰ δὲ καὶ εἴσω, σκεπτέον. Ἔοικε δὲ ὁμοίως ὁ γὰρ ἀναπνοὴν ποιοῦσι τοῖς κολυμβηταῖς λέβητα καταφέντες. Οὐ πίμπλαται γὰρ οὗτος τοῦ ὕδατος, ἀλλὰ τηρεῖ τὸν ἀέρα. Μετὰ βίας γὰρ ἡ κάθεσις. Ὅρθον γὰρ ὀτιοῦν ^p παρεγκλιθὲν εἰσρεῖ.

τούτους Υ^a. ^k ἐρυθρά Χ^a. Υ^a. t. ¹ ὁ ἰδρώς codices. ^m καὶ om. t.
ⁿ τῶν τόπων Υ^a. r. s. u., τῶν τόπον t. ^o γὰρ om. Χ^a. Υ^a. t. ^p παρεγκλιθὲν Υ^a. t.

Διὰ τί ἔνιοι τὰ ὄντα σκαλεύοντες βήττουσιν; Ἡ ὅτι ἐπὶ 6
τοῦ αὐτοῦ πόρου τῷ πνεύμονι καὶ τῇ ἀρτηρίᾳ ἡ ἀκοή; Ση-
μεῖον δέ, ὅτι ἀναπνεύονται καὶ γίνονται ἔννεοί. Θερμαιο-
μένου οὖν τῇ τρίψει συντήκεται ἐπὶ τὴν ἀρτηρίαν ἀπὸ τοῦ
πόνου κάτωθεν ὑγρόν· ὃ ποιεῖ τὴν βῆχα.

Διὰ τί τὸ ἀριστερόν οὖς θάττον συμφύεται ὡς ἐπὶ τὸ 7
πολύ, ὅταν τρυπηθῇ; Διὸ καὶ αἱ γυναῖκες τὸ μὲν ἄρρεν τὸ
δὲ θῆλυ καλοῦσι τῶν ὠτων. Ἡ ὅτι τὰ ἀριστερὰ ὑγρὰ καὶ
θερμὰ μᾶλλον, συμφύεται δὲ τὰ τοιαῦτα μάλιστα. Διὸ καὶ
ἐν φυτοῖς τοῖς χλωροῖς ἢ σύμφυσις· καὶ τὰ τῶν νέων δὲ ἔλκη
ἢ μᾶλλον συμφύεται ἢ τὰ τῶν πρεσβυτέρων. Σημεῖον δὲ
ὅτι ὑγρὰ μᾶλλον καὶ ὅλως θηλυκώτερα τὰ ἀριστερά.

Διὰ τί τοῖς μὲν αἰσχυνομένοις ἄκρα τὰ ὄντα ἐπιφοινίσσε- 8
ται, τοῖς δὲ ὀργιζομένοις οἱ ὀφθαλμοί; Ἡ ὅτι ἡ μὲν αἰδὼς
ἐν ὀφθαλμοῖς κατὰψυξίς τις μετὰ φόβου, ὥστε εἰκότως ἀπο-
λείπει τὸ θερμὸν τοὺς ὀφθαλμούς· χωριζόμενον δὲ εἰς τὸν
δεκτικώτατον φέρεται τόπον. Τοιοῦτος δὲ ὁ ἐν τοῖς ἄκροις
τῶν ὠτων· ὁ γὰρ ἄλλος ὀστώδης. Ὀργιζομένοις δ' ἐπανερ-
χεται τὸ θερμόν. Μάλιστα δὲ γίνεται φανερόν ἐν τοῖς
ὀφθαλμοῖς διὰ τὴν χροάν οὖσαν λευκὴν.

Διὰ τί ὁ ἦχος ὁ ἐν τοῖς ὠσίν, εἰάν τις ψοφήσῃ, παύεται; 9
Ἡ ὅτι ὁ μείζων ψόφος τὸν ἐλάττω ἐκκρούεται;

Διὰ τί, εἰάν τις τὸ ὡς ὕδωρ ἐγχυθῇ, ἔλαιον προσεγχείον- 10
ται, οὐ δυναμένου τοῦ ἑνόντος ὑγροῦ ἐξελεθεῖν δι' ἄλλου
ὑγροῦ; Πότερον διὰ τὸ ἐπιπολῆς γίνεσθαι τὸ ἔλαιον τοῦ
ὑδατος, καὶ διὰ γλισχρότητα αὐτοῦ ἔχεσθαι τὸ ὕδωρ ἐξίόν-
τος τοῦ ἐλαίου, ἵνα συνεξίῃ τὸ ὕδωρ; Ἡ ἵνα ὀλισθηροῦ τοῦ
ὡτὸς γενομένου ὑξέλθῃ τὸ ὕδωρ; Τὸ γὰρ ἔλαιον λεῖον ὃν
ποιεῖ ὀλισθαίνειν.

Διὰ τί ἦττον ὄντα ῥήγνυνται τοῖς κολυμβῶσιν, εἰάν ἡ προσ- 11
εγγέωσιν εἰς τὰ ὄντα ἔλαιον; Ἡ τοῦ μὲν ῥήγνυσθαι τὰ

ἡ ἀναπνεύονται Υἂ. ἡ ἔννεοί τ. αἱ om. Χἂ. ἢ μᾶλλον συμφύεται
om. Χἂ. Υἂ.τ. ὡς διότι Υἂ. ὡς om. τ. ὡς Χἂ. ὡς ἐξέλθῃ
Υἂ.τ. ἡ προσεγγέωσιν Υἂ. αἱ ὄντα τὸ ἔλαιον Υἂ.τ.

ὅτα εἴρηται πρότερον ^b ἡ αἰτία, τὸ δὲ ἔλαιον ἐγγυθὲν εἰς τὰ ὅτα τὴν ὕστερον θάλατταν ἀπολισθαίνειν ποιεῖ, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἔξω τοῦ σώματος συμβαίνει τοῖς ἀλημιμένοις. Ὀλισθαίνουσα δὲ πληγὴν οὐ ποιεῖ εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ ὠτός, διόπερ οὐ ῥήγνυσιν.

12 Διὰ ^d τί τῶν ὥτων ἀναίμων ὄντων μάλιστα οἱ αἰσχυνομένοι ἐρυθριῶσιν; Ἡ ἕκαστον εἰς τὸ κενὸν ἐκάστου μάλιστα φέρεται; Δοκεῖ δὲ τοῦ αἰσχυνομένου ἄνω θερμὸν φέρεσθαι τὸ αἷμα. Εἰς οὖν τὸ κενώτατον ἐρυθρίαν ποιεῖ. Τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν γνάθων. Ἔτι δὲ καὶ ὅτι λεπτότατον τὸ δέρμα τὸ περιτεταμένον, μάλιστα δὴ φαίνεται δι' αὐτά.

13 Διὰ τί οὐδεὶς χασμώμενος τὸ οὖς σκαλεύει; Ἡ ὅτι ὅτε χασμάται, ἐμφυσᾶται καὶ ἡ μῆνιγξ, δι' ^e ἧς ἀκούει; Σημεῖον δέ' ἥκιστα γὰρ ἀκούουσι χασμώμενοι. Τὸ γὰρ πνεῦμα, ὥσπερ καὶ ἑκατὰ τὸ στόμα, καὶ εἰς τὰ ὅτα ἐντὸς πορευόμενον, ἐξωθεῖται τὸν ὑμένα καὶ κωλύει τὸν ^h ψόφον εἰσιέναι. ^a Ἐὰν οὖν οὕτως ἔχοντος ᾗσθῃται τῆς ἀκοῆς ὡς σκαλεύειν, μάλιστ' ⁱ ἂν βλάβῃεν πρὸς ἀντιπίπτον γὰρ ἡ πληγὴ γίνεται, καὶ ^k οὐ πρὸς ὑπέικον τὸ τοῦ πνεύματος. Τὸ δὲ δέρμα καὶ τὴν μῆνιγγα ἀφεστάναι τῶν στερεῶν ^l δῆλον. Ὡστε πόνον μάλιστα οὕτω ποιεῖ, καὶ τραυματίζοι ἄν.

ΛΓ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΜΥΚΤΗΡΑ.

Διὰ τί ὁ πταρμὸς λυγμὸν μὲν παύει, ἐρυγμὸν δὲ οὐ παύει; Ἡ διότι οὐ τοῦ αὐτοῦ τόπου τὸ πάθος ἐκάτερον, ἀλλ' ὁ μὲν ἐρυγμὸς κοιλίας, ὁ δὲ λυγμὸς τοῦ περὶ τὸν πνεῦμονα κατάψυξις καὶ ἀπεψία πνεύματος καὶ ὑγροῦ; Κοινωνοῦσι δὲ οἱ ^a περὶ τὸν ἐγκέφαλον τόποι τῷ πνεύμονι, οἷον τοῖς ὠσίν. Φανερόν δέ' ἅμα γὰρ ^m ἐνεοὶ καὶ κωφοὶ γίνονται, καὶ αἱ νόσοι ἀντιπερίστανται αἱ τοῦ ὠτός εἰς τὰ τοῦ πνεύμονος πάθη.

^b ἡ om. Y^a.t. ^c ἀπολισθάνειν X^a, ὀλισθαίνειν t. ^d τί ὥτων ἀναίμωνων t. ^e ἧς] οὐ Y^a.t. ^f ὥσπερ, omissa καὶ, t. ^g κάτω Y^a.t.
^h λόφον Y^a.t. ⁱ ἂν codicibus deest. ^k οὐ om. Y^a. ^l δῆλον om. X^a.Y^a.t. ^m ἐνεοὶ Y^a.t.

Ἐνίοις δὲ σκαλεύουσι τὸ οὖς βῆχες ἐγγίνονται. Τὸ δὲ περὶ τὸν πταρνύμενον τόπον εἶναι τῆς ῥινὸς κοινωνίαν τῷ πνεύμονι δηλοῖ ἡ ἀναπνοὴ κοινὴ οὖσα. Ὡστε πτάρνυται μὲν θερμαινόμενου αὐτοῦ. ^α τῷ δὲ συμπάσχειν ὁ κάτω τόπος, ^β ἐν ᾧ ἐστὶν ὁ λυγμός. Ἡ δὲ θερμασία πέττει. Διὸ ὄξος τε παύει ³ λυγμὸν καὶ ἡ ἀπνευστία, εἰς ἡρεμαία ^γ ἢ ἡ ^δ λύγξ. Ἐκθερμαίνει γὰρ τὸ πνεῦμα κατεχόμενον. Ὡστε καὶ ἐν τῷ πταρμῷ ἡ ἀντικατάσχεσις ^ε γενομένη τοῦ πνεύματος τοῦτο ποιεῖ, καὶ οἰκείως ἡ ἐκπνευσις γίνεται, καὶ ἐκ τοῦ ἄνω τόπου ἀδύνατον γὰρ πτάρειν μὴ ἐκπνέοντα. Ἡ οὖν ὁρμὴ ῥήγνυσι τὸ ἐγκατελημμένον πνεῦμα, ὃ ποιεῖ τὸν λυγμὸν.

Διὰ τί, εἰάν τις μέλλων πτάρνυσθαι τρίψῃ τὸν ὀφθαλμόν, ² ἦττον πτάρνυται; Ἡ διότι τὸ ποιοῦν τὸν πταρμόν θερμότης τίς ἐστίν, ἡ δὲ τρίψις θερμότητα ποιεῖ, ^α ἢ διὰ τὸ πλεσίον εἶναι τῶν ὀφθαλμῶν τὸν τόπον ^β πτάρνυται, ἀφανίζουσα τὴν ἐτέραν, ὥσπερ τὸ ἔλαττον πῦρ ὑπὸ τοῦ πλείονος μαραινόμενον.

Διὰ τί δις πτάρνυται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ οὐχ ἅπαξ ³ ἢ πλεονάκεις; Ἡ ^α διότι δύο εἰσὶ μυκτῆρες; Καθ' ἕτερον οὖν διέσχισται τὸ φλέβιον, δι' οὗ πνεῦμα ρεῖ.

Διὰ τί πρὸς τὸν ἥλιον βλέψαντες πτάρνυνται μᾶλλον; ⁴ Ἡ διότι κινεῖ θερμαίνων καθάπερ οὖν πτεροῖς θιγγάνοντες. Ἀμφότεροι γὰρ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν· τῇ γὰρ κινήσει θερμαίνοντες ἐκ τοῦ ὑγροῦ θάττον πνεῦμα ποιοῦσιν. Τούτου δὲ ἡ ἔξοδος πταρμός.

Διὰ τί λύγγα παύει ^α πταρμός καὶ πνεύματος ἐπίσχεσις ⁵ καὶ ὄξος; Ἡ ^β ὅτι ὁ μὲν πταρμός, ^γ διότι ἀντιπερίστασις ἐστὶ τοῦ κάτω πνεύματος, ὥσπερ αἱ ἄνω φαρμακεῖαι πρὸς τὴν κάτω κοιλίαν; Ἡ δὲ ἀπνευστία ^δ τὰς ἀσθενεῖς λύγγας, ὅτι ἡ μικρὰ ὁρμὴ τοῦ πνεύματος ἡ ἀνιούσα, ὥσπερ περὶ τὴν βῆχα, εἰάν τις κατὰσχη, παύεται, οὕτω καὶ ἐνταῦθα καὶ κατέ-

^α τὸ t. ^β ἐν ᾧ om. X^a. Y^a. t. ^γ λύξ Y^a. t. ^δ γνωμένη Y^a. t.
^ε ἢ X^a. t. ^α ὅτι X^a. ^β πταρμῇ t. ^γ ὅτι om. Y^a. ^δ ὅτι Y^a. t.
^ε τοῦ Y^a.

- 2 σπασε καὶ κατέπνιξε καὶ συναπεβιάσατο. Τὸ δὲ ὄξος παίνει, ὅτι τὸ περιστὸς ὑγρὸν καὶ κωλύον ἀπερυγεῖν ἐπνευμάτωσε τῇ θερμασίᾳ. Ἔστι γὰρ ἐρυγμὸς μὲν, ὅταν πνευματωθῇ τὸ ἐν τῇ ἄνω κοιλίᾳ ὑγρὸν καὶ πεφθῇ, ἡ δὲ λύγξ, ὅταν ὑπὸ ὑγροῦ κατέχηται πνεῦμα περιττὸν περὶ τὸν πνευματικὸν τόπον. Τοῦτο γὰρ ὁρμῶν καὶ μὴ δυνάμενον διακόψαι σπασμὸν ποιεῖ, ὁ δὲ σπασμὸς οὗτος καλεῖται λύγξ. Καὶ διὰ τοῦτο ῥιγώσαντας λύγξ λαμβάνει, ὅτι τὸ ψῦχος τὸ ὑγρὸν ποιεῖ ὕσυστάν ἐκ τοῦ πνεύματος ἔτι· περιλαμβανόμενον δὲ τὸ ἄλλο πηδᾷ· οὗ ἡ κίνησις λυγμὸς ἐστίν.
- 6 Διὰ τί ἐνίοις ὕδωρ ψυχρὸν προσχέομεν [καί] πρὸς τὸ πρόσωπον, ἡνίκα αἷμα ῥεῖ ἐκ τῶν μυκτήρων; Ἡ ἀντιπεριίσταται εἴσω τὸ θερμόν; Ἄν οὖν ἐπιπολῆς τύχη αἷμα, ἐξυγραινέει μᾶλλον.
- 7 Διὰ τί τὸν * μὲν πταρμὸν θεὸν ἡγούμεθα εἶναι, τὴν δὲ βῆχα ἢ τὴν κόρυζαν οὐ; Ἡ διότι ἐκ τοῦ θειοτάτου τῶν περὶ ἡμᾶς τῆς κεφαλῆς, ὅθεν ὁ λογισμὸς ἐστίν, γίνεται; Ἡ ὅτι τὰ μὲν ἄλλα ἀπὸ νοσούντων γίνεται, τοῦτο δὲ οὐ;
- 8 Διὰ τί τρίψαντες τὸν ὀφθαλμὸν παυόμεθα τῶν πταρμῶν; Ἡ ὅτι ἀνάπνοια ταύτῃ γίνεται τῷ ὑγρῷ; Δακρύει γὰρ ὁ ὀφθαλμὸς μετὰ τρίψιν, ὁ δὲ πταρμὸς διὰ πλήθος ὑγρότητος. Ἡ ὅτι τὸ ἔλαττον θερμὸν φθείρεται ὑπὸ τοῦ πλείονος, ὁ δὲ ὀφθαλμὸς τριφθεὶς πλείω λαμβάνει θερμότητα τῆς ἐν τῇ ῥινί. Διὰ ταῦτα * δὲ καὶ τις αὐτὴν τὴν ῥίνα τρίψῃ, παύεται ὁ πταρμὸς.
- 9 Διὰ τί τῶν μὲν ἄλλων πνευμάτων αἱ ἔξοδοι, οἷον φύσης καὶ ἐρυγμοῦ, οὐχ ἱεραὶ, ἡ δὲ τοῦ πταρμοῦ ἱερά; Πότερον ὅτι τριῶν τόπων ὄντων, κεφαλῆς καὶ θώρακος καὶ τῆς κάτω κοιλίας, ἡ κεφαλὴ θειότατος; Ἔστι δὲ φύσα μὲν ἀπὸ τῆς κάτω κοιλίας πνεῦμα, ἐρυγμὸς δὲ τῆς ἄνω, ὁ δὲ πταρμὸς τῆς κεφαλῆς. Διὰ τὸ ἱερώτατον οὖν εἶναι τὸν τόπον καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἐντεῦθεν ὡς ἱερὸν προσκυνοῦσιν. Ἡ ὅτι ἅπαντα τὰ πνεύματα σημαίνει τοὺς εἰρημένους τόπους βέλτιον ἔχειν

† συνιστάν Υ^α.

* μὲν om. t.

* δὲ Υ^α.

ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ; Μὴ διαχωρούντων γὰρ κουφίζει τὸ πνεῦμα διεξιόν, ὥστε καὶ ὁ παρμὸς τὸν περὶ τὴν κεφαλὴν τόπον, ὅτι ὑγιαίνει καὶ δύνатаи ^бπέττειν. Ὅταν γὰρ κρατήσῃ ³ ἐν τῇ κεφαλῇ θερμότης τὴν ὑγρότητα, τὸ πνεῦμα τότε γίνεται παρμὸς. Διὸ καὶ τοὺς ἐκθνήσκοντας κινουσι παρμικῶ, ὡς εἰ μὴ τούτῳ δύνωνται πάσχειν, ἀσώτους ὄντας. Ὡστε ὡς σημεῖον ὑγείας τοῦ ἀρρώστου καὶ ἱερωτάτου τόπου προσκυνούσιν ὡς ἱερόν, καὶ φήμην ἀγαθὴν ποιοῦνται.

Διὰ ^ετί ἄνθρωπος πτάρννται μάλιστα τῶν ἄλλων ζώων; ¹⁰ Πότερον ὅτι τοὺς πόρους εὐρεῖς ἔχει, δι' ὧν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ῥύμη εισέρχεται; Τούτοις γὰρ πληρουμένοις πνεύματος πτάρννται. Ὅτι ^δ εὐρεῖς, σημεῖον ὅτι ἤκιστα ὀσφραντικὸν ^ατῶν ζώων. Ἀκριβέστεροι ^ε δὲ οἱ λεπτοὶ πόροι. ^ιΕἰ οὖν ² εἰς μὲν τοὺς εὐρεῖς πλείον καὶ πλεονάκεις εισέρχεται τὸ ὑγρὸν, οὗ πνευματουμένου ὁ παρμὸς γίνεται, τοιούτους δὲ μάλιστα τῶν ζώων οἱ ἄνθρωποι ^ε ἔχουσι, πλειστάκεις ἂν πτάρνντο εἰκότως, ^β ὅσοις ἐλάχιστοι οἱ μυκτῆρες, ὥστε τὸ θερμανθὲν ὑγρὸν ταχὺ ἐξιέναι ^ι δύνатаи πνεῦμα γενόμενον· ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις διὰ μῆκος καταψύχεται πρότερον.

Διὰ τί οἱ μὲν ἀπὸ μέσων νυκτῶν ἄχρι μέσης ἡμέρας οὐκ ¹¹ ἀγαθοὶ παρμοί, οἱ δὲ ἀπὸ ^κ μέσης ἡμέρας ἄχρι μέσων νυκτῶν; Ἡ ὅτι ὁ μὲν παρμὸς μᾶλλον δοκεῖ ἐπισχεῖν τοὺς ἀρχομένους καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ; Διὸ ὅταν μέλλωσιν ἀρχομένοις συμβῆναι, μάλιστα ἀποτρεπόμεθα τοῦ πράττειν. Ἡ μὲν ² οὖν ἡὼς καὶ τὸ ἀπὸ μέσων νυκτῶν οἶον ἀρχή τις· διὸ εὐλαβούμεθα πτάρειν, μὴ κωλύσωμεν ὠρμημένον. Πρὸς δειλῆς δὲ καὶ ἐπὶ μέσας νύκτας οἶον τελευτή τις καὶ ἐναντίον ἐκείνῳ, ὥστε ἐν τῷ ἐναντίῳ ταυτὸν αἰρετέον.

Διὰ τί οἱ πρεσβῦται χαλεπῶς πτάρννται; Πότερον οἱ ¹² πόροι συμπεπτῶκασιν δι' ὧν τὸ πνεῦμα; Ἡ ὅτι αἶρειν τὰ ἄνω οὐκέτι δυνάμενοι ῥαδίως, εἴτα βία ἀφιάσκει κάτω;

^б πέττει Χ^α. ^ε τί ὁ ἄνθρωπος μᾶλλον πτάρννται τῶν ἄλλων ζώων γ. ^α τῶν ἄλλων ζώων γ. ^ε γὰρ οἱ λεπτοπόροι γ. ^ι εἰ οὖν om. γ. ^ε ἔχοντες γ. ^β ὅσοις] ἢ ὅτι γ. ^ι δύνασθαι γ. ^κ μέσου Υ^{α.τ.} ¹ οὖν] οὖν καὶ ἡὼς Χ^α.Υ^{α.τ.}

- 13 Διὰ τί, εἰάν τις ἀπνευστιάζῃ, ἢ ^μ λυγξ παύεται; ^α Ἡ διότι
^η ἢ μὲν ὑπὸ καταψύξεως γίνεται (διὸ καὶ οἱ φοβούμενοι καὶ
οἱ ῥιγοῦντες λυζουσιν), κατεχόμενον ^ο δὲ τὸ πνεῦμα ἐκθερ-
μαίνει τὸν ἐντὸς τόπον;
- 14 Διὰ τί οἱ κωφοὶ ἐκ τῶν μυκτῆρων διαλέγονται ὡς ἐπὶ τὸ
πολύ; ^α Ἡ ὅτι ὁ πνεύμων ἐστὶ τούτοις πεπονηκώς; Τούτο
γάρ ἐστιν ἡ ^ρ κωφότης, πλήρωσις τοῦ τόπου τοῦ πνευμονικοῦ.
Οὐκουν ῥαδίως ἡ φωνὴ φέρεται, ἀλλ' ὥσπερ τὸ πνεῦμα τῶν
πνευστιώντων ἢ ἀσθμαίνοντων δι' ἀδυναμίαν ἀθρόον, οὕτως
² ^α ἐκεῖνοις ἡ φωνή. Βιάζεται οὖν καὶ διὰ τῶν μυκτῆρων. Βιάζο-
μένη δὲ τῇ τρίψει ποιεῖ τὸν ἦχον. Ἔστι γὰρ ἡ διὰ τῶν ῥι-
νῶν διάλεκτος γινομένη, ὅταν τὸ ἄνω τῆς ῥινὸς εἰς τὸν ^ρ οὐ-
ρανόν, ἢ συντέτρηται, κοῖλον γένηται· ὥσπερ κώδων γὰρ
ὑπὸ ἡχεῖ, τοῦ κάτωθεν στενοῦ ὄντος.
- 15 Διὰ τί μόνον ὁ πταρμὸς ἡμῖν καθεύδουσιν οὐ γίνεται,
ἀλλ' ὡς εἰπεῖν ἅπαντα ἐγρηγορόσιν; ^α Ἡ ὅτι ὁ μὲν πταρμὸς
γίνεται καὶ ὑπὸ θερμοῦ τινὸς κινήσαντος τὸν τόπον τούτον
ἀφ' οὗ γίνεται· διὸ καὶ ἀνακύπτομεν πρὸς τὸν ἥλιον, ὅταν
βουλώμεθα πτάρειν· ὅτι καθευδόντων ἡμῶν ἀντιπερίσταται
² τὸ θερμὸν ἐντός. Διὸ καὶ γίνεται τὰ κάτω θερμὰ τῶν καθευ-
δόντων, καὶ τὸ πνεῦμα ³ τὸ πολὺ αἰτιὸν ἐστὶ τοῦ ἐξονειρώτ-
τειν ἡμᾶς. Εἰκότως οὖν οὐ πταρνύμεθα· ἀπαλλαγέντος γὰρ
τοῦ θερμοῦ τοῦ ἐκ τῆς κεφαλῆς, ὃ κινεῖν πέφυκε τὸ ἐνταῦθα
ὑγρόν, οὗ ⁴ ἐξαερουμένου γίνεται ὁ πταρμὸς, καὶ τὸ συμβαῖνον
³ πάθος εἰκὸς μὴ γίνεσθαι. Ἀποψοφουσι δὲ μᾶλλον ἢ πτάρ-
νυνται, καὶ ἐρεύγονται καθεύδοντες ἢ ἐγρηγορότες, ὅτι ἐκ-
θερμαινομένου τοῦ περὶ τὴν κοιλίαν τόπου ἐν τοῖς ὕπνοις
μᾶλλον ἐκπνευματούσθαι συμβαίνει τὰ περὶ αὐτὴν ὑγρά,
πνευματούμενα δὲ εἰς τοὺς ἔγγιστα τόπους φέρεσθαι. Ἐν-
ταῦθα γὰρ καὶ ⁵ συναπωθεῖται ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ ὕπνῳ γινομένου
⁴ πνεύματος. Καθεκτικώτερος γὰρ ἐστὶν ἢ ⁶ ⁷ προσεκτικώτερος ὁ

^μ λύγχα Υ^α. ^η ἢ μὲν om. Υ^α. ^ο δὲ] καὶ t. ^ρ κωφότης Χ^α.
^α ἐκεῖνους Χ^α.Υ^α. ^ρ οὐρανίσκον Χ^α.t. ³ τὸ alterum om. Χ^α.t. ⁴ ἐξαι-
ρουμένου codices. ⁵ συναθείται Χ^α. ⁶ ⁷ προσεκτικώτερος Υ^α.r.t.u.

καθεύδων τοῦ πνεύματος, διὸ καὶ συστέλλει τὸ θερμὸν ἐντός.
 Ὁ δὲ κατέχων τὸ πνεῦμα ὥθει κάτω αὐτό· παρὰ φύσιν γὰρ
 ἐστὶ τῷ πνεύματι ἢ κάτω φορά, διὸ καὶ χαλεπὸν ἐστὶ κατέ-
 χειν τὸ πνεῦμα. Τὸ ^z δ' αὐτὸ αἷτιον καὶ τοῦ καθεύδειν ἡμῖν
 ἐστίν. Οὔσης γὰρ τῆς ἐγρηγόρσεως κινήσεως, ταύτης δ' ἐν ⁵
 τοῖς αἰσθητηρίοις ἡμῶν γινομένης μάλιστα ἐν τῷ ἐγρηγο-
 ρῆναι ἡμᾶς, δηλὸν ὡς καὶ ἡρεμούντων ἡμῶν καθεύδοιμεν ἄν.
 Ἐπεὶ δὲ τὸ μὲν πῦρ κινητικὸν ἐστὶ τῶν ἐν ἡμῖν μορίων,
 τοῦτο δ' ἐν τῷ ὕπνῳ ἐντὸς περιέσταται, ^y λείπον τὸν περὶ τὴν
 κεφαλὴν τόπον οὗ ἐστὶ τὸ αἰσθητήριον, ἡρεμοίη ἄν μάλιστα
 ἡμῶν τότε τὰ αἰσθητήρια· ὃ εἴη ἂν αἷτιον τοῦ καθεύδειν.

Διὰ τί πτάραντες καὶ οὐρήσαντες φρίττουσιν; Ἡ ὅτι ¹⁶
 κενοῦνται αἱ φλέβες ἀμφοτέροις τούτοις τοῦ ^z πρότερον ἐν-
 πάρχοντος ἀέρος θερμοῦ, κενωθέντων δὲ ἄλλος ἀήρ ἐξωθεν
 εἰσέρχεται ψυχρότερος τοῦ προὑπάρχοντος ἐν ταῖς φλεψίν·
 τοιοῦτος δ' εἰσιὼν ποιεῖ φρίττειν.

Διὰ τί τοὺς λυγμοὺς οἱ πταρμοὶ παύουσιν; Ἡ ὅτι ὁ ¹⁷
 λυγμὸς οὐχ ὥσπερ οἱ ἐρυγμοὶ ἀπὸ τῆς τὰ σιτία δεχομένης
 κοιλίας ^b ἐστὶν ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πνεύματος, συμβαίνει δὲ μάλ-
 ιστα ἀπὸ καταψύξεως ἐκ ρίγους καὶ λύπης καὶ φαρμακείας τῆς
 ἄνω μάλιστα γίνεσθαι. Θερμὸς γὰρ ὢν φύσει ὁ τόπος, ὅταν ²
 καταψυχθῇ, οὐ προσίεται τὸ πνεῦμα πᾶν, ἀλλ' ὥσπερ ^cπομ-
 φύλνγας ποιεῖ· διὸ καὶ τὸ πνεῦμα κατασχοῦσι παύεται (ἐκ-
 θερμαίνεται γὰρ ὁ τόπος), καὶ τὸ ὄξος, θερμαντικὸν ὄν,
 προσφερόμενον. Τοῦ δὲ θερμοῦ συμβαίνοντος ἀπὸ θερμο-
 σίας καὶ τοῦ ἐγκεφάλου, τῶν ἄνω τόπων εἰς τὸν πνεύμονα
 συντετρημένων, θερμοῦ τοῦ πνεύμονος ὄντος, ἥ τε πρὸ τοῦ
 πταρμοῦ κατοχὴ καὶ ἡ ἄνωθεν κατάκρουσις λυεῖ τὸ πάθος.

Διὰ τί οἱ ^d οὐλότριχες, καὶ οἷς ἐπέστραπται τὸ τρίχιον, ¹⁸
 ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σιμότεροι; Ἡ εἴπερ ἡ οὐλότης ἐν παχύτῃτι,
 ἢ δὲ παχύτης μετὰ σκληρότητος, σκληρὸν δ' ὄν τὸ αἷμα
 θερμόν, ἢ δὲ θερμότης οὐ ποιεῖ περιίττωσιν, τὸ δὲ ὅσπου ἐκ

^x αὐτὸ δ' X^a.t. ^y λείπον Y^a. ^z πρότερον codices. ^a περ om. t.
^b εἰσὶν X^a.Y^a.t. ^c πομπόλνγας Y^a. ^d οὐλότριχοι X^a.

περιττώματος, ὁ ^ο δὲ χόνδρος ὁστοῦν, εὐλόγως ἂν ἐκλείψῃς εἴη τοῦ μορίου; Σημεῖον δὲ τὸ τὰ παιδία πάντα εἶναι σιμά.

ΛΔ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΤΟ ΣΤΟΜΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝ ΑΤΤΩΙ.

- Διὰ τί οἱ μανούς ἔχοντες τοὺς ὀδόντας οὐ μακρόβιοι; Ἡ ὅτι τὰ μακρόβια πλείους ἔχουσιν, οἷον τὰ ἄρσена τῶν θηλειῶν, ἄνδρες γυναικῶν, πρόβατα προβάτων. Οἱ οὖν ἄραιά-δοντες ὥσπερ ἂν ἐλάττονας ^ε ἔχουσιν ὀδόντας εὐόκασιν.
- 2 Διὰ τί οἱ ὀδόντες ἰσχυρότεροι τῶν σαρκῶν ὄντες ὁμως τοῦ ψυχροῦ αἰσθάνονται μᾶλλον; Ἡ ὅτι ἐπὶ τοὺς πόρους ^η προσπεφύκασιν, ἐν οἷς ὀλίγον ὂν τὸ θερμὸν ταχὺ ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ κρατούμενον ποιεῖ τὴν ἀλγηδόνα;
- 3 Διὰ τί τοῦ ψυχροῦ μᾶλλον αἰσθάνονται οἱ ὀδόντες ἢ τοῦ θερμοῦ, ἢ δὲ σὰρξ τούναντίον; Πότερον ὅτι ἢ μὲν σὰρξ τοῦ μέσου καὶ εὐκρατος, οἱ δὲ ὀδόντες ψυχροί, ὥστε τοῦ ἐναντίου μᾶλλον αἰσθητικοί; Ἡ διότι λεπτῶν πόρων εἰσίν, ἐν οἷς μικρὸν τὸ θερμὸν, ὥστε ταχὺ πάσχουσιν ὑπὸ τοῦ ἐναντίου; Ἡ δὲ σὰρξ ^ι θερμὸν, ὥστε οὐδὲν πάσχει ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ, τοῦ δὲ θερμοῦ ταχὺ αἰσθάνεται· ὥσπερ γὰρ πῦρ ἐπὶ πυρὶ γίνεται.
- 4 Διὰ τί ^κ ἢ γλῶττα σημαντικὸν πολλῶν; Καὶ γὰρ τῶν πυρετῶν ^λ ἐν τοῖς ὀξέσι νοσήμασι, καὶ εἰς χάλαζαι ἐνῶσιν καὶ τῶν ποικίλων προβάτων ποικίλαι. Ἡ ὅτι ὑγρότητος δεκτικόν, καὶ ἐπὶ τῷ ^μ πνεύμονι ἐπίκειται, ^ν οὐ ἢ ἀρχὴ ἐπὶ ^α τῶν πυρετῶν. Πολύχρρα δὲ πάντα διὰ τὴν πολύχροιαν τῶν ὑγρῶν· βάπτεται δὲ πρῶτον δι' οὐ πρῶτον ἡθεῖται· ἢ δὲ γλῶττα τοιοῦτον. Αἶ τε χάλαζαι διὰ τὸ σομφὴν εἶναι συλλέγονται· ἔστι γὰρ ἢ χάλαζα οἶονε ^ο ἰονθος ἄπεπτος ἐν τοῖς ἐντός.
- 5 Διὰ τί ἢ γλῶττα γλυκεῖα μὲν οὐ γίνεται, πικρὰ δὲ καὶ

^ο δὲ om. t. ^ι ἀραιοὶ ὀδόντες codices. ^ε ἔχουσιν X^a.u. ^η πε-
φύκασιν u. ^κ αἱ γλῶτται Y^a. ^λ ἐν] καὶ ἐν u,
καὶ γὰρ X^a.Y^a. ^μ πνεύμονι om. u. ^ν οὐ] ὂν u. ^ο ὄνθος
X^a.Y^a.t.

άλμυρά καὶ ὀξεία; Ἡ ὅτι διαφθοραὶ ταύτ' ἐστί, τῆς δὲ φύσεως οὐκ αἰσθάνεται;

Διὰ τί, ὅσας ἂν χροὰς ἔχῃ τὸ δέρμα, τοσαύτας ἔχει καὶ ἡ γλῶττα; Πότερον ὅτι ἐν μέρος ἐστὶν ὥσπερ ἄλλο τι τῶν ἔξωθεν, ἀλλ' ἐντὸς περιείληπται; Διὰ δὲ τὸ λεπτὸν εἶναι ταύτη τὸ δέρμα καὶ ἡ μικρὰ ποικιλία ἐμφαίνεται. Ἡ διότι τὸ ὕδωρ ἐστὶν ὃ ποιεῖ μεταβάλλειν τὰς χροὰς; Ἡ δὲ γλῶττα μάλιστα πάσχει ὑπὸ τοῦ πόματος.

Διὰ τί ἐκ τοῦ στόματος καὶ θερμὸν καὶ ψυχρὸν πνέουσιν; 7
φυσῶσι μὲν γὰρ ψυχρόν, ἀΐζουσι δὲ θερμόν. Σημεῖον δὲ ὅτι θερμαίνει, ἐὰν πλησίον ῥη προσάγῃ τις τὴν χεῖρα τοῦ στόματος. Ἡ ἀμφοτέρως ὁ ἀὴρ κινούμενος ψυχρός· ὁ δὲ 2
φυσῶν κινεῖ τὸν αέρα οὐκ ἀθρόως, ἀλλὰ διὰ στενοῦ τοῦ στόματος ὀλίγον οὖν ἐκπνέων 3 πολὺν κινεῖ 4 τὸν θύραθεν, ἐν ᾧ τὸ θερμὸν ὃν τὸ ἐκ τοῦ στόματος οὐ φαίνεται δι' ὀλιγό-
τητα. Ὁ δὲ ἀΐζων ἀθρόον ἐκπνεῖ διὸ θερμόν. Ἔστι γὰρ
φυσασμοῦ τῷ διαφέρειν τῇ συστροφῇ· ὁ δ' ἀασμὸς ἀθρόου
ἐκπνευσίς.

Διὰ τί, ἐὰν σφόδρα καὶ ἀθρόον ἐκπνεύσωσιν, ἀδυνατοῦσι 8
πάλιν ἐκπνεῦσαι; Ὁμοίως δὲ ἔχει καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναπνεύσαι
ἀδυνατοῦσι γὰρ δις ἐφεξῆς ποιεῖν αὐτό. Ἡ ὅτι τὸ μὲν
δίωσίς 5 τίς ἐστί, τὸ δὲ συναγωγὴ τόπου· 6 ἀ. ἄχρι τινός ἐστι
δυνατὰ γίνεσθαι. Φανερόν οὖν ὅτι ἐναλλάξ ἀνάγκη ἀμφο
γίνεσθαι, καὶ ἀδύνατον δις ἐφεξῆς.

Διὰ τί ἐτέρου τόπου ὄντος ἢ τὰ σίτα καὶ τὸ ποτὸν διεξ- 9
έρχεται καὶ 7 ἢ ἀναπνέομεν, ἐὰν μείζω 8 ψωμὸν καταπίωμεν,
πνιγόμεθα; Οὐδὲν δὴ ἄτοπον· οὐ γὰρ μόνον ἐὰν 9 τι ἐμ-
πέσῃ εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ἀλλὰ καὶ ἔτι φραχθῇ, οὕτω
μᾶλλον πνιγόμεθα. Ταῦτα δὲ παράλληλά ἐστι, καθ' ὃ τε
τὰ σιτία δεχόμεθα καὶ καθ' ὃ ἀναπνέομεν. Ὅταν οὖν ἐμ-
πέσῃ μείζων 10 ψωμός, καὶ ἡ 11 ἀναπνοὴ συμφράττει, ὥστε μὴ
εἶναι τῷ πνεύματι ἔξοδον.

ῥ προσαγάγῃ τις τοῦ στόματος τὴν χεῖρα. ἀμφοτέρως Y^a. 9 πολὺ
codices. 1 τὸ X^a.t. 2 τίς om. Y^a. 3 ἀ om. X^a.Y^a.u. 4 ἢ om. Y^a.
5 ζωμὸν et mox ζωμός u. 6 τις X^a.Y^a.u. 7 ἀναπνεομένη Y^a.

- 10 Διὰ τί, ὅσοι τὴν διὰ χειρὸς τομὴν ἔχουσι δι' ὄλης, μακροβιώτατοι; Ἡ διότι τὰ ἀναρθρα βραχύβια καὶ ἀσθενῆ; Σημεῖον δὲ τῆς μὲν ἀσθενείας τὰ νέα, τῆς δὲ βραχυβιότητος τὰ ἔνυγρα. Δῆλον ἄρα ὅτι τὰ ἠρθρωμένα τούναντίον. Τοιαῦτα δέ, ὧν καὶ τὰ φύσει ἀναρθρα μάλιστα ἠρθρωται. Τῆς δὲ χειρὸς τὸ ἔσω ἀναρθρότατον.
- 11 Διὰ τί ἐν τῷ μακρὸν ἀναπνεῖν ἐλκόντων μὲν εἴσω τὸ πνεῦμα συμπίπτει ἢ κοιλία, ἐκπνεόντων δὲ πληροῦται; Πιθανὸν ὃ ἐστὶ τούναντίον συμβαίνειν. Ἡ ὅτι τῶν μὲν ἀναπνεόντων ²συμπιεζομένη ταῖς πλευραῖς κάτω, καθάπερ αἱ φύσαι, ³προσογκεῖν φαίνεται;
- 12 Διὰ τί ἀναπνέομεν; Ἡ καθάπερ τὸ ὑγρὸν εἰς πνεῦμα διαλύεται, οὕτω ^bκαὶ τὸ πνεῦμα εἰς τὸ πῦρ; Τὸ τῆς φύσεως οὖν θερμὸν ὅταν τὸ πολὺ τοῦ πνεύματος πῦρ ποιήσῃ, ἀλγηδὸνα ἐμποιεῖ, τοῖς δὲ πόροις καὶ ὄγκον· διόπερ ἐξωθούμεν τὸ πῦρ μετὰ τοῦ πνεύματος. Ὅταν δὲ ἐξέλθῃ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ πῦρ, συμπιπτόντων τῶν πόρων καὶ καταψυχομένων ἀλγηδόνες γίνονται· ἔλκομεν οὖν τὸ πνεῦμα πάλιν. Εἴτα ἀνοίξαντες τοῦ ^cσώματος τοὺς πόρους καὶ ^dβοηθήσαντες, πάλιν γίνεται τὸ πῦρ, καὶ πάλιν ἀλγοῦντες ἐκπέμπομεν, καὶ διὰ τέλους τοῦτο πράττομεν, καθάπερ καὶ σκαρδαμύσσομεν, κατὰ τὸ καταψύχεσθαι τὸ ^eπερὶ τὸν ὀφθαλμὸν σῶμα καὶ ξηραίνεσθαι. Καὶ βαδίζομεν οὖν ^fπροσέχοντες τῇ βαδίσει τὸν νοῦν, κυβερνωμένης δὲ τῆς διανοίας αὐτοῖς . . . τοῦτον οὖν τὸν τρόπον καὶ τὰ περὶ τὴν ἀναπνοὴν ποιούμεν· μηχανώμενοι γὰρ τὸν ἀέρα ἔλκειν ἀναπνέομεν, καὶ πάλιν ἔλκομεν.

ΛΕ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΤΑ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΦΗΝ.

Διὰ τί μᾶλλον φρίττομεν ἐτέρου θιγόντος πῶς ἢ αὐτοῖς ἡμῶν; Ἡ ὅτι αἰσθητικώτερα ἢ ἀφή τοῦ ἀλλοτρίου ἢ ἢ τοῦ οἰκείου; Τὸ γὰρ συμφυὲς ἀναίσθητον. Καὶ φοβερώτερον τὸ λάθρα καὶ ἐξαπιναίως γινόμενον, ὃ δὲ φόβος· κατάψυξις·

² συμπιεζομένη X^a.u. ^a προσογκεῖν Y^a. ^b καὶ om. Y^a. ^c πνεύματος X^a.Y^a. ^d βοηθήσαντες X^a.Y^a.u. ^e περὶ u. ^f προσέχοντες X^a.u.

ἡ δὲ ἄλλοτρία ἀφή πρὸς τὴν οἰκίαν ἄμφω τὰντα ἔχει. Καὶ ὅλως δὲ παθητικὸν ἕκαστον πέφυκεν ἢ μᾶλλον ἢ ἑμόνον ὑπ' ἄλλου ἢ ἡ ὑφ' αὐτοῦ, οἷον καὶ ἐπὶ τοῦ γαργαλιζεσθαι βαίνει.

Διὰ τί γαργαλιζονται τὰς μασχάλας καὶ τὰ ἐντὸς τῶν 2 ποδῶν; Ἡ διὰ τὴν λεπτότητα τοῦ δέρματος; Καὶ ὡς ἀσυνήθης ἡ ἀφή, οἷον τούτων καὶ τοῦ αὐτός;

Διὰ τί φρίττουσιν οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς πάντες; Ἡ ὅτι 3 ἰ οὐδ' ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς πάντες ἡδόμεθα, ὥσπερ οὐδὲ λυπούμεθα ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς πάντες; Ὅμοιως ^k δὲ οὐ ^l φρίττομεν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἔστι γὰρ ἡ αὐτὴ κατάψυξις τις. Διὸ οἱ μὲν τοῦ ἱματίου δακνομένου φρίττουσιν, οἱ δὲ πρίονος ἀκουσμένου ^m ἢ ἔλκομένου, οἱ δὲ ⁿ κισήρεως τεμνομένης, οἱ δὲ ὄνου λίθον ἀλούτος.

Διὰ τί τοῦ μὲν θέρους ὄντος θερμοῦ, τοῦ δὲ χειμῶνος ψυ- 4 χροῦ, τὰ σώματα θιγγανόντων ^o ψυχυνότερά ἐστι τοῦ θέρους ἢ τοῦ χειμῶνος; Πότερον ὅτι ὁ ἰδρῶς καὶ ἡ ῥῖδις καταψύχει τὰ σώματα, τοῦτο δ' ἐν μὲν τῷ θερεί γίνεται, ἐν δὲ τῷ χειμῶνι οὐ. Ἡ ὅτι ^q ἀντιπερίσταται ἐναντίως τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ θερμὸν τῇ ὥρᾳ, καὶ ἔσω φεύγει ἐν τῷ θερεί, διὸ καὶ ἰδρῶτα ἀνίησιν ἐν δὲ τῷ χειμῶνι ἀποστέγει τὸ ψύχος καὶ ἀτμίζει τὸ σῶμα ὥσπερ ἡ γῆ;

Διὰ τί φρίττουσιν αἱ τρίχες ἐν τῷ δέρματι; Ἡ ὅταν 5 σπάσῃσι τὸ δέρμα, εἰκότως ἐξανέστησαν; Συσπῶσι δὲ καὶ ὑπὸ ρίγους καὶ ὑπ' ἄλλων παθῶν.

Διὰ τί αὐτὸς αὐτὸν οὐθεὶς γαργαλίζει; Ἡ ὅτι ^r καὶ ὑπ' 6 ἄλλου ἦττον, ἐὰν προαίσθηται, μᾶλλον δ', ἂν μὴ ὀρᾷ; Ὡσθ' ἥκιστα γαργαλισθήσεται, ὅταν μὴ λανθάνῃ τοῦτο πάσχω. Ἔστι δὲ ὁ γέλως παρακοπή τις καὶ ἀπάτη. Διὸ καὶ τυπτόμενδι εἰς τὰς φρένας γελῶσιν ὡς γὰρ ὁ τυχὼν τόπος ἐστὶν

ἑ μόνον ἐστὶν ὑπ' Υ^a. ἡ ὑφ' om. Χ^a. Υ^a. u. ἰ οὐδ' ὅτ' codices. ^k δὲ Χ^a. u. ἰ φρ. ἂν ἐπὶ Χ^a. Υ^a. ^m ἢ ἔλκομένου om. u. ⁿ κισή-
ρεως Χ^a. u. ^o ψυχυνότερά Υ^a. ^p ῥῖδις Χ^a. Υ^a. u. ^q ἀντιπερίσταται
Χ^a. ^r ἦττον καὶ ὑπ' ἄλλου Χ^a. u.

φ̄ γελῶσιν. Τὸ δὲ λαθραῖον ἀπατητικόν. Διὰ τοῦτο καὶ γίνεται ὁ γέλως καὶ οὐ γίνεται ὑπ' αὐτοῦ.

- 7 Διὰ τί ποτε τὰ χεῖλη μάλιστα γαργαλιζόμεθα; Ἡ διότι ^αδεῖ τὸ γαργαλιζόμενον μὴ ^ιπρόσω τοῦ αἰσθητικοῦ εἶναι; Ἔστι δὲ τὰ χεῖλη περὶ τὸν τόπον ^ντούτον μάλιστα. Διὰ τοῦτο δὲ γαργαλίζεται τὰ χεῖλη τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν τόπων, ^ωᾱ ἐστὶν εὐσαρκα. Ἐυκινήτοτατα οὖν μάλιστα ἐστίν.
- 8 Διὰ τί, εἰάν τις τὸν περὶ τὰς μασχάλας τόπον ^κκνήσῃ, ἐκγελῶσιν, εἰάν δέ τινα ἄλλον, οὐ; Ἡ διὰ τί ^ιπτερῶ τὰς ῥίνας ^κκνήσαντες πτάρνυνται; Ἡ τόποι εἰσὶ τῶν φλεβίων, ὧν καταψυχομένων ἡ τούναντίον πασχόντων ^ιὑγραίνονται; Ἡ εἰς πνεῦμα ἐκ τοῦ ὑγροῦ διαλύεται; Ὡσπερ εἰάν τις ἐπὶ ²τοῦ τραχήλου πίεσῃ τις φλέβας, καθεύδουσιν. Ἡ μὲν ἡδονὴ θερμασία τίς ἐστίν· τοῦτο δέ, ὅταν πλέον τὸ πνεῦμα ἐγγένηται, ἀθρόον ἔξω ^αἀφίεμεν. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ πταρμῶ τῷ πτερῶ διαθερμάναντες καὶ κινήσαντες ^βδιελύσαμεν εἰς πνεῦμα· ^γπλέονος δὲ γενομένου ἐξεώσαμεν.
- 9 Διὰ τί μετὰ τὰ σιτία φρίττομεν πολλάκις; Ἡ ὅτι ψυχρὰ εἰσπορευόμενα ἀπὸ πρώτης κρατεῖ μᾶλλον τοῦ φυσικοῦ θερμοῦ ἢ κρατεῖται;
- 10 Διὰ τί τὸ περιηγόμενον ἐναλλάξ τοῖς δακτύλοις δύο φαίνεται; Ἡ διότι δυσὶν αἰσθητηρίοις ἀπτόμεθα; Τοῖς γὰρ ἐντὸς τῶν δακτύλων, κατὰ φύσιν ἔχοντες τὴν χεῖρα, ἀμφοτέροισι οὐ δυνατόν εἰπεῖν.

ΛΣ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΩΠΟΝ.

Διὰ τί τοῦ προσώπου τὰς εἰκόνας ποιοῦνται; ^δΠότερον ὅτι τοῦτο δηλοῖ ποιοῖ τινες; Ἡ ὅτι μάλιστα γινώσκεται;

- 2 Διὰ τί τὸ πρόσωπον ἰδίουςι μάλιστα, ^εἀσαρκότατον ὄν;

^α δεῖ om. t. ^ι πρόσω τοῦ rc. Y^a, ἴσως πρόσω τόπου margo X^a, προσώπου u et pr. X^a.Y^a. ^ν τούτον—τόπων om. u. ^ω δ Y^a. ^κ κνήσῃ et κνήσαντες Sylburgius: codices κνήσῃ et κνήσαντες. ^ι πτερῶ τὰς ῥ. kv. om. X^a.Y^a.u. ² ὑγραίνεται Y^a. ^α ἀφίεμεν Y^a. ^β διελύσομεν X^a.Y^a.u. ^γ πλέον X^a.u. ^δ πρότερον u. ^ε εὐσαρκώτατον X^a.

Ἡ διότι εὐδῶρωτα μὲν ὅσα ὑφυγρα καὶ ἀραιά, ἡ δὲ κεφαλὴ τοιαύτη; Ὑγρότητα γὰρ οἰκείαν ἔχει πλείστην. Δηλοῦσι δ' αἱ φλέβες τείνουσαι ἐντεῦθεν, καὶ οἱ [†]κατάρροι γινόμενοι ἐξ αὐτῆς, καὶ ὁ ἐγκέφαλος ὑγρός, καὶ οἱ πόροι πολλοὶ σημεῖον δ' αἱ τρίχες, ὅτι πολλοὶ πόροι εἰσὶ περαίνοντες ἔξω. Οὐκουν ἐκ τῶν κάτω ὁ ἰδρώς, ἀλλ' ἐκ τῆς κεφαλῆς γίνεται. Διὸ ἰδίουςι καὶ πρῶτον μάλιστα τὸ μέτωπον ὑπόκειται γὰρ τὸ πρῶτον. Τὸ δ' ὑγρὸν κάτω ρεῖ, ἀλλ' οὐκ ἄνω.

Διὰ τί ἐν τῷ προσώπῳ μάλιστα οἱ εἴονθοι; Ἡ διότι ³μανὸς ὁ τόπος καὶ ὑγρότητα ἔχει; Σημεῖον δὲ ἡ τε τῶν τριχῶν ἔκφυσις καὶ ἡ τῶν αἰσθήσεων δύναμις ὁ δὲ εἴονθος ὥσπερ ἐξάνθημα ὑγρότητός τινος ^hἀπέπτου.

ΑΖ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΟΛΟΝ ΤΟ ΣΩΜΑ.

Διὰ τί αἰὲ τοῦ σώματος ρέοντος, καὶ τῆς ἀπορροῆς γινόμενης ἐκ τῶν περιττωμάτων, οὐ κουφίζεται τὸ σῶμα, εἰ μὴ ἰδίῃ; Ἡ διότι ¹ἐλάττων ἡ ἔκκρισις γίνεται; Ὅταν γὰρ ἐξ ὑγροῦ ^kμεταβάλλῃ εἰς ἀέρα, πλεόν γίνεται ἐξ ἐλάττονος τὸ γὰρ διακρινόμενον πλεόν, ὥστε ἐν πλείονι χρόνῳ ἡ ἔκκρισις.

Διὰ τί δὲ τοῦτο; Ἡ διότι ¹δι' ἐλαττόνων πόρων ¹ἡ ἔξο- ²δός ἐστιν; Τὸ γὰρ γλίσχρον καὶ τὸ κολλῶδες μετὰ μὲν τοῦ ὑγροῦ ἐκκρίνεται διὰ τὴν κατάμιξιν, μετὰ δὲ τοῦ πνεύματος ἀδυνατεῖ. Μάλιστα δὲ τοῦτ' ἐστὶ τὸ λυπούν. Διὸ καὶ ²οἱ ἔμετοι τῶν ἰδρώτων κουφίζουσι μᾶλλον, ὅτι συνεξάγουσι τοῦτο, ἅτε παχύτεροι καὶ σωματωδέστεροι ὄντες. Ἡ καὶ ὅτι τῇ μὲν σαρκὶ πόρρω οὗτος ὁ τόπος, ἐν ^φτὸ γλίσχρον ^mκαὶ κολλῶδες, ὥστε ἔργον μεταστῆσαι, τῇ δὲ κοιλίᾳ ἐγγύς; Ἡ ⁿγὰρ ἐν ταύτῃ γίνεται ἡ πλησίον διὸ καὶ δυσεξάγωγος ἄλλως.

Διὰ τί αἱ τρίψεις σαρκούσιν; Ἡ ὅτι αὐξητικώτατον τῶν ³

[†] κατάρροι Χ^a.Υ^a.u. ^ε ὄνθοι et mox ὄνθος iidem. ^h ἀπέπτου] οὐκ ἀπεπτον Χ^a.Υ^a.u. ¹ ἐλάττων Χ^a.u. ^k μεταβάλλῃ Υ^a. ¹ δι' et ἡ om. Χ^a.u. ^m καὶ] καὶ τὸ Υ^a. ⁿ γὰρ ἂν ἐν Χ^a.u.

ἐν τῷ σώματι τὸ θερμόν ἐστιν; ° Τοῦ μὲν γὰρ ἐνπάρ-
 χοντος μείζους οἱ ὄγκοι γίνονται διὰ τὸ αἰεὶ αὐτὸ ἐν κινή-
 σει εἶναι καὶ εἰς τὸ ἄνω φέρεσθαι καὶ ῥ πνευματοῦν τὰ ἐν
 ἡμῖν ὑγρά, ὃ ἐν τῇ τρίψει γίνεται· ἐκλείποντος δὲ φθίνει
 2 καὶ ἐλαττοῦνται τὸ σῶμα. Ἡ ὅτι ὀγκότερα τῆς τροφῆς γί-
 νεται ἡ σὰρξ διὰ τὴν θερμασίαν; Ὑ Ἀπαν γὰρ τὸ θερμόν
 ἐπισπαστικὸν τοῦ ὑγροῦ ἐστίν, ἡ δ' εἰς τὴν σάρκα διαδο-
 μένη τροφή ὑγρά ἐστι, καὶ ἐπιδέχεται τὴν τροφήν μᾶλλον
 διὰ τὴν ἀραιώσιν· ἀραιότερα γὰρ γινόμενη μᾶλλον δύναται
 3 δεῖχσθαι ὥσπερ σπογγία. Ἡ δὲ τρίψις αἴπνου καὶ ἀραιᾶν
 ποιεῖ τὴν σάρκα, καὶ καλύει συστάσεις γίνεσθαι κατὰ τὸ
 σῶμα. Τούτου δὲ μὴ ὄντος οὐδὲ συντήξεις γίνονται· αἱ
 γὰρ ἀτροφίαι καὶ αἱ συντήξεις ἐκ τῶν ἀθροισθέντων εἰσίν.
 Εὐπνούνστερα δὲ καὶ ἀραιότερα καὶ ὁμαλέστερα γινόμενα
 4 εἰκὸς μᾶλλον ὀγκοῦσθαι. Τῆς τε γὰρ τροφῆς δεκτικώτερα
 9 καὶ τῶν ἐκκρίσεων ῥ προετικώτερα γίνεται, ὅτι οὐ δεῖ πυ-
 κνούν τὴν σάρκα πρὸς ὑγίειαν, ἀλλ' ἀραιοῦν ὥσπερ γὰρ
 πόδες ὑγεινή ἐστι καὶ τόπος αἴπνου (δὲ καὶ ἡ θάλαττα
 ὑγεινή), οὕτω καὶ σῶμα 8 τὸ αἴπνον μᾶλλον ὑγεινόν ἐστι
 5 τοῦ ἐναντίως ἔχοντος. Δεῖ γὰρ ἢ μὴ ὑπάρχειν μηδέν, ἢ
 1 τούτου ὡς τάχιστα ἀπαλλάττεσθαι· καὶ δεῖ οὕτως ἔχειν
 9 τὸ σῶμα ὥστε λαμβάνον εὐθὺς ἐκκρίνειν τὴν περίττωσιν,
 6 καὶ εἶναι ἐν κινήσει αἰεὶ καὶ μηδέποτε ἡρεμεῖν. Τὸ μὲν γὰρ
 μένον σήπεται, ὥσπερ καὶ ὕδωρ τὸ μὴ κινούμενον· σπηόμενον
 δὲ νόσον ποιεῖ· τὸ δὲ ἐκκρινόμενον πρὸ τοῦ διαφθαρεῖν χω-
 ρίζεται. Τοῦτο οὖν πυκνουμένης μὲν τῆς σαρκὸς οὐ γίνεται
 (ὥσπερ εἰ γὰρ ἐμφράττονται οἱ πόροι), ἀραιουμένης δὲ συμ-
 7 βαίνει. Διὸ καὶ οὐ δεῖ ἐν τῷ ἡλίῳ γυμνὸν βαδίζειν (συνί-
 σταται γὰρ ἡ σὰρξ καὶ κομιδῇ ἀποσαρκούτα· τὸ μὲν γὰρ
 ἐντὸς ὑγρὸν διαμένει, τὸ δ' ἐπιπολῆς ἀπαλλάττεται ἔξα-
 τμιζόμενον, ὥσπερ καὶ τὰ 2 κρέα τὰ ὅπτα τῶν ἐφθῶν μάλ-

° τοῦ] τὸ X^a. ῥ πνευματοῦνται X^a.u. 9 καὶ om. X^a.u. ῥ προ-
 ετικώτερα X^a.Y^a.u. 8 τὸ om. X^a.u. 1 τοῦτο X^a. 9 τὸ σῶμα om. u.
 9 γὰρ] καὶ u. 2 κρέατα ὅπτα X^a.

λον τὰ ἐντὸς ὑγρά ἐστιν) οὐδὲ τὰ στήθη γυμνὰ ἔχοντα
βαδίζειν ἐν ἡλίῳ (ἀπὸ γὰρ τῶν ἄριστα ἐκδομημένων τοῦ
σώματος ὁ ἥλιος ὕφηρει, ὃ ἥκιστα δεῖται ἀφαιρέσεως), ἀλλὰ
μᾶλλον τὰ ἐντὸς ξηραντέον. Ἐκεῖθεν μὲν οὖν διὰ τὸ πόρρω 8
εἶναι, εἴαν μὴ μετὰ πόνου, οὐκ ἐστὶν ἰδρῶτα ἄγειν ἀπὸ τού-
των δὲ διὰ τὸ πρόχειρα εἶναι ῥᾶδιον ἀναλῶσαι τὸ ὑγρὸν.

Διὰ τί ψυχθάντες ἀπὸ τῆς αὐτῆς θερμασίας καίόμεθα 4
μᾶλλον καὶ ἀλγοῦμεν; Ἄ Πότερον διὰ τὴν πυκνότητα στέγει
ἡ σὰρξ τὸ προσπίπτον θερμόν; Διὸ μόλιβδος ἐρίου θερμό-
τερος. Ἡ βίαιος γίνεται ἡ τοῦ θερμοῦ ἡ δίοδος διὰ τὸ πε-
πηγέναι ὑπὸ ψυχροῦ τὸ σῶμα;

Διὰ τί αἱ ξηροτριβίαι στερεὰν τὴν σάρκα παρασκευά- 5
ζουσιν; Ἡ ὅτι διὰ τὴν τρίψιν τῆς θερμασίας ἐπιγινόμενης
τὸ ὑγρὸν κατακαλίσκεται. Πρὸς δὲ τούτοις ἡ σὰρξ τριβο-
μένη πυκνοῦται· ἅπαντα δὲ ὅσα πλείονος τρίψεως τυγχά-
ναι πυκνοῦται καὶ στερεὰ γίνεται. Θεωρῆσαι δὲ τὸ τοιοῦτον 2
ἐστὶν ἐπὶ πολλῶν· τὸ ^β γὰρ σταῖς ἢ πηλὸς ἢ ἄλλο τι τῶν
τοιούτων, εἴαν ^γ μὲν ὕδωρ ἐπιχέας ἔλκε, ὑγρά καὶ κλυδῶντα
διαμένει, εἴαν δὲ πλεῖω τρίψιν ^δ προσάγῃς, πυκνοῦται ^ε τε καὶ
στερεοῦται ταχέως καὶ γλίσχρα γίνεται.

Διὰ τί αἱ τρίψεις μᾶλλον σαρκούσι τῶν δρόμων; Ἡ 6
ὅτι οἱ μὲν δρόμοι περιψύχουσι τὴν σάρκα καὶ οὐ δεκτικὴν
τροφῆς παρασκευάζουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν συσσίεται κάτω, τὰ
δ' ἐπὶ πολλοῦ τοῦ φυσικοῦ θερμοῦ ἐπιτελουμένον παντελῶς
λεπτυνόμενα εἰς πνεῦμα διακρίνεται; Ἡ δὲ παλάμη τῇ τρί-
ψει τὴν σάρκα ἀραιὰν καὶ δεκτικὴν αὐτῆς παρασκευάζει.
Καὶ ἡ ἔξωθεν ^ε δὲ ἀφ' ἐναντιουμένη διὰ τῆς πιλήσεως τῇ
φορᾷ αὐτὸν συνέχει μᾶλλον, καὶ ἀνάκλασιν τῆς σαρκὸς ποι-
εῖται.

ΑΗ. ΟΣΑ ΠΕΡΙ ΧΡΟΑΝ.

Διὰ τί τὸν μὲν κηρὸν καὶ τοῦλαιον λευκαίνει ὁ ἥλιος, τὴν

ὕ φέρεται u. an ἀφαιρεῖ? ἂ πρότερον u. ἂ τοῦ om. X^a.Y^a.u.
^β γὰρ] δὲ u. ἂ μὲν] μὴ X^a.u. ^δ προσαναγωγῆς Y^a. ^ε τε καὶ στερεοῦται
om. u. ^ζ ἢ om. X^a.Y^a.u. ^ς δὲ Y^a.

δὲ σάρκα μελαίνει; Ἡ ὅτι τὰ μὲν λευκαίνει ἀπάγων τὸ ὕδωρ (φύσει γὰρ τὸ ὑγρὸν μέλαν διὰ τὴν μίξιν τοῦ ^h γεώδους ἵυδατος), τὴν δὲ σάρκα ἐπικαίει;

2 Διὰ τί οἱ ἀλιεῖς καὶ πορφυρεῖς καὶ ἀπλῶς οἱ τὴν θάλατταν ἐργαζόμενοι πυρροὶ εἰσιν; Πότερον ὅτι ἡ θάλαττα θερμὴ καὶ αὐχμώδης ἐστὶ διὰ τὴν ἄλμην; Τὸ δὲ τοιοῦτον πυρρὰς ποιεῖ τὰς τρίχας, καθάπερ ἡ τε κονία καὶ τὸ ἄρσενικόν. Ἡ τὰ μὲν ἐκτὸς γίνονται θερμότεροι, ^k τὰ δ' ἐντὸς περιψύχονται διὰ τὸ βρεχομένων αὐτῶν αἰετὶ ξηραίνεσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου τὰ περίξ; Τούτων δὲ τοῦτο πασχόντων αἱ τρίχες ξηραίνόμεναι λεπτύνονται καὶ ^l πυρροῦνται. Καὶ πάντες δὲ οἱ πρὸς ἄρκτον ^l πυρρότριχες καὶ λεπτότριχες εἰσιν.

3 Διὰ τί οἱ μὲν ἐν ἱματίῳ δρόμοι ^m καὶ ἡ τοῦ ἐλαίου εἰς ἱμάτιον χρίσις ⁿ εὐχρους ποιεῖ, ^o οἱ δὲ γυμνοὶ δρόμοι ἄχρους; Ἡ ὅτι ἡ μὲν εὐπνοία εὐχροίαν ποιεῖ, ἡ δὲ ^p κατὰπνιξις τὸν ἀντίον. Διὰ δὲ τὸ συνθερμαινόμενον τὸ ἐπιπολῆς ὑγρὸν ² μὴ διαψύχεσθαι ἄχροίαν ποιεῖ. Ἀμφω δὲ ταῦτόν ποιεῖ, ἡ ἐν τῷ ἱματίῳ ^q ἰδίσις καὶ ἡ εἰς τὸ ἱμάτιον ἀλειψις· ἐγκατακλείεται γὰρ ἡ θερμότης. Οἱ δὲ γυμνοὶ δρόμοι ^r ἄχρουν ποιοῦσι διὰ τὸν ἀντίον, ὅτι καταψύχει ὁ ἀήρ τὰς συνιστα³ μένας ἐκκρίσεις καὶ διαπνέει τὸ σῶμα. Ἐπὶ τὸ ἐλαίον ὑγρὸν ὃν καὶ λεπτόν, ὑπαλειφθὲν καὶ τοὺς πόρους ἐμφράττον, ^s οὔτε τὸ ἐκ τοῦ σώματος ὑγρὸν, καὶ πνεῦμα ἐξω ρεῖν ἐᾷ, οὔτε τὸ ἐκτὸς πνεῦμα ἐντός. Διὸ καταπνιγόμενα ἐν τῷ σώματι ὑγρὰ περιττώματα σηπόμενα ἄχροίαν ποιεῖ.

4 Διὰ τί ἡ εὐπνοία ^t εὐχρους ποιεῖ; ^v Ἡ ὅτι ἄχροια ἔοικεν εἶναι ὅλον σῆψις τις χρωτός; Ὅταν οὖν τὸ ἐπιπολῆς ὑγρὸν καὶ θερμὸν ᾖ, τοῦτο ^w συμβαίνει χλωρὸν γίνεσθαι, εἰάν ^x μὴ ψυχθῇ καὶ ἀποπνεύσῃ τὸ θερμόν.

5 Διὰ τί οἱ μὲν ιδρώσαντες ἐκ τῶν γυμνασίων εὐχροοὶ εἰσιν

^h γεώδους om. u. ⁱ ὕδατος om. X^a. ^k τὰ δ'] τὸ δ' Y^a. ^l πυρροῦνται et mox πυρότριχες X^a.u. ^m καὶ om. u. ⁿ ἄχρους Y^a. ^o οἱ — ἄχρους om. Y^a.u. ^p κατὰπνιξιν X^a. ^q ἰδῆσις X^a.u. ^r εὐχρουν Y^a. ^s οὔδε codices. ^t εὐπνους X^a.Y^a.u. ^v ἡ om. X^a.u. ^w συμβαίνει καὶ χλωρὸν Y^a.u. ^x μὴ om. X^a.u.

εὐθύς, οἱ δὲ ἀθληταὶ ἄχροοι; Ἡ διότι ὑπὸ μὲν τοῦ μετρίου
πόνου τὸ θερμὸν ὧς ἐκκαίεται καὶ ἐπιπολάζει, ὑπὸ δὲ τῶν πολ-
λῶν ἐξηθείται ²μετὰ ²τοῦ ἰδρώτος καὶ τοῦ πνεύματος, ἀραι-
ουμένου τοῦ σώματος ἐν τῷ πονεῖν; Ὅταν μὲν οὖν ἐπιπο-
λάσῃ τὸ θερμὸν, εὐχροοὶ γίνονται, καθάπερ ³οἱ τε θερμαινό-
μενοι καὶ αἰσχυρόμενοι· ὅταν δὲ ἐκλίπῃ, ἄχροοι. Οἱ μὲν
⁴οὖν ἰδιῶται μέτρια γυμνάζονται, οἱ δὲ ἀθληταὶ πολλά.

Διὰ τί μᾶλλον καίονται ὑπὸ τοῦ ἡλίου οἱ καθεζόμενοι τῶν ⁶
γυμναζομένων; Ἡ ὅτι οἱ ἐν κινήσει ὄντες ὥσπερ ⁵ρίπτιζον-
ται ὑπὸ τοῦ πνεύματος διὰ τὸ κινεῖν τὸν ἀέρα, οἱ δὲ καθή-
μενοι ⁶οὐ πάσχουσι τοῦτο;

Διὰ τί ὁ μὲν ἥλιος ⁷ἐπικάει, τὸ δὲ πῦρ οὐ; Ἡ διότι ⁷
λεπτότερός ἐστιν ὁ ἥλιος, καὶ μᾶλλον δύναται διαδύεσθαι εἰς
τὴν σάρκα; Τὸ δὲ πῦρ, εἰς καὶ ἐπικαύσῃ, ἅν μόνον ποιεῖ
τὸ χρῶμα, τὰς φοῖδας καλουμένας· εἰσω δὲ οὐκ εἰσδύεται.

Διὰ τί τὸ πῦρ οὐ ποιεῖ μέλανας, ὁ δὲ ἥλιος ποιεῖ· τὸν δὲ ⁸
κέραμον ποιεῖ, ὁ δὲ ἥλιος οὐ; Ἡ οὐχ ὁμοίως ἐκάτερον ποιεῖ,
ἀλλ' ὁ μὲν ἐπικάων τὴν χροάν μελαίνει, τὸ δὲ πῦρ τὸν κέρα-
μον ἀνατιμπλά, ἥ ἀναφέρει ⁸ἀσβόλῃ. Τοῦτο δ' ἐστὶ λε-
πτῆς μαρίλης, ἀποθραυομένων ἅμα καὶ καομένων τῶν ἀνθρώ-
πων. Τοὺς δ' ἀνθρώπους ὁ μὲν ἥλιος μελαίνει, τὸ δὲ πῦρ οὐ, ⁹
ὅτι τοῦ μὲν μαλθακὴ ἡ θερμότης, καὶ διὰ μικρομέρειαν δύνα-
ται τὸ δέρμα αὐτὸ κάειν· ὥστε διὰ μὲν τὸ τῆς σαρκὸς μὴ
ἄπτεσθαι οὐκ ἀλγεινόν, διὰ δὲ τὸ κάειν μέλαν ποιεῖ. Τὸ δὲ
πῦρ ἥ ⁹οὐχ ἄπτεται ἥ εἰσω διέρχεται, ἐπεὶ μέλανα καὶ τὰ
¹πυρίκαυστα γίνεται, ἀλλ' οὐ μόνον ¹⁰ἐκεῖνον τὸν τόπον καίει
οὐδ' ἡ χροιά.

Διὰ τί οἱ γηράσκοντες μελάντεροι γίνονται; Ἡ ὅτι πᾶν ⁹
σηπόμενον μελάντερον γίνεται, πλὴν εὐρώτος; Τοῦτο δ'
ἐστὶ γῆρας καὶ σαπρότης. Ἐπεὶ ἐπειδὴ τὸ αἷμα ξηραινό-

¹ ὧς ἐκκαίεται X^a.u. ² μετὰ om. X^a. ³ τοῦ post μετὰ om. u. ⁴ ὅτε
X^a.u. ⁵ οὖν om. u. ⁶ ῥίπτιζονται u. ⁷ οὐ om. u. ⁸ ἐπικάει X^a.u.
⁹ ἀσκόλω t, ἀσβόλῃ Y^a.u. ¹⁰ οὐκ ἄπτεται u. ¹¹ πυρίκαυστα Y^a. ¹² ἐκεῖ-
νον τὸν τόπον add. X^a.Y^a.

μενον μελάντερον γίνεται, εικότως ἂν μελάντεροι εἴεν οἱ πρεσβύτεροι· τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ χροῖζον ἡμῶν τὰ σώματα φυσικῶς.

10 Διὰ τί περὶ τὴν τῶν ¹σιτίων ἐργασίαν, οἱ μὲν περὶ τὰς κριθὰς ἄχροοι γίνονται καὶ καταρροϊκοί, οἱ δὲ περὶ τοὺς πυροὺς εὐεκτικοί; ²Ἡ ³διότι εὐκεπτότερος ὁ πυρὸς τῆς κριθῆς, ὥστε καὶ αἱ ἀπόρροιαί;

11 Διὰ τί ὁ μὲν ἥλιος τὸ μὲν ἔλαιον λευκαίνει, τὴν δὲ σάρκα μελαίνει; ⁴Ἡ ὅτι τοῦ μὲν ἐλαίου ἀπάγει τὸ γεῶδες; Τοῦτο δὲ ἦν τὸ μέλαν, ὥσπερ τὸ γεῶδες τοῦ οἴνου. Τὴν δὲ σάρκα μελαίνει, ὅτι κάει· τὸ γὰρ γεῶδες καόμενον ἅπαν γίνεται μέλαν.

¹ σιτίων Υ^α.

² ὅτι Χ^α.u.

³ ἢ οἱ u.

I N D E X

VERBORUM ET LOCUTIONUM

NOTATU DIGNIORUM.

Numerus Romanus librum, Arabicus prior caput, alter sectionem indicat.

¹ ΑΑΖΕΙΝ et φασᾶν ut differant	αἰγωντὸν ὄμμα	x. 11, 1
xxxiv. 7, 1, 2	αἰδῶς τί	xxxii. 8, 1
ἀσμός τί	αἰθριοὶ ἄνεμοι	xxvi. 27, 2. αἰθρία
ἀβατάτατος τόπος	νυκτὸς μᾶλλον	xxv. 7, 1
ἄβρωτα	αἰθριάζειν τὸν ἀέρα	xxvi. 8, 1
ἀγλακεῖς χυμοί	αἰμωδίαν παύοντα	i. 38, 1. vii. 9, 1.
ἀγωνοὶ acutam vocem cur edant xi.	αἰμωδιῶν	vii. 5, 1
16, 1. 34, 1	αἰόλοι ἡμέραι	xxvi. 13, 1
ἀγρια τίνα φυτά	ἀκαιρία πνευμάτων	xxvi. 13, 1
ἄγρυπνοι νησείες	ἀκατάληπτον εἶναι	xix. 42, 3
ἀγχιβαθῆ	ἀκατάστατα πνεύματα	xxvi. 13, 1
ἀγχνία, auspendia	ἀκαταχώριστος ὕλη	xxviii. 1, 3
ἀγχνία τί ii. 26, 2. 31, 1.	ἀκινησία	vi. 5, 1
αἰσχύνῃ	ἀκμάζειν quousque soleant plantæ	xx. 7, 1
τίς ἐστι xi. 53, 1. 32, 1. metus	ἀκόλαστοι qui nominentur	xxviii.
quidam est, ideoque frigidita-	7, 1, 2. 2, 1	
tem invehit corpori xi. 36, 1.	ἀκονώμενος πρίν	vii. 5, 1
ἀγωνίας remedio quo utantur	ἀκοπος σῖτος	xiv. 2, 1
oratores xi. 62, 3. ἀγωνία ἡ	ἀκραίπαλον γίνεσθαι	iii. 17, 2
κατὰ τὸ σῆμα, exercitatio cor-	ἀκρατεῖς cur duorum tantum sen-	
poris xxx. 11, 1. ἀγωνίαν προ-	suum ratione dicamur	xxviii.
θεῖναι τις xxx. 11, 2. ἀγωνιστι-	2, 1. 7, 1, 2. ἀκρατέστερον πίνειν	iii. 3
κῶς φθεῖν xix. 15, 1. ἀγωνιῶντας	ἀκρατοποιεῖν	iii. 5, 1
sitis corripit xxvii. 3, 4. ἀγω-	ἀκρόδρυναι	xxii. 8, 1
νιῶντων vox xi. 32, 1. 36, 1. 53,	ἀκροβάρακες διὰ τί παροινῶσι	iii. 2,
1. ἀγωνιῶντων vox tremula cur	1. ἀκροβάραξ ἢ μᾶλλον παραινεῖ τοῦ	
xi. 62, 3	μεθύοντος	iii. 27, 1
ἀδην ἔχειν τοῦ φαγεῖν	ἀκροκόλιν	xxiii. 40, 1
xxviii. 7, 3	ἀκρόνυχον, prima nocte	xxvi. 18, 1
ἀδιάστροφος	ἄκυμος, pro ἀκύμων	xxiii. 4, 3
xxx. 7, 4	ἄλασι, salibus	xxiii. 32, 1
ἀδολεσχία		
xxviii. 8, 1		
ἀδρὰ βεύματα		
xxviii. 1, 3		
ἀήται, flatu, venti		
xxvi. 31, 1		
ἀθρόος ἐκχυσις		
xxvi. 14, 1. ἀθρόος		
πίπειν		
iii. 21, 1		

- ἀλγῶν, λύπη τις xxvii. 9, 1, ἀλγῶ-
 δόνα ποιεῖν xxiv. 2, 1. ἀλγῶ-
 δόνα ἐμποιεῖν xxxiv. 12, 1
 ἀλεάζειν, tepere i. 39, 1. v. 38, 1.
 ἀλεαίνειν, tepescere vi. 3, 1
 ἀλεείνων, vitans xxx. 1, 3
 ἀλείμματι ἰάσθαι v. 38, 1. ἀλείψις
 εἰς ἱμάτιον xxxviii. 3, 2
 ἀλευρον ἀλφίτου βαρύτερον xxi. 26, 2.
 ἀλεύρων ἐργασία i. 37, 1
 Ἀλῆιον πεδίον xxx. 1, 3
 ἀλλημμένος, unctus xxxii. 11, 1
 ἀλλζεσθαι idem quod ἀθραῖζεσθαι ii.
 28, 1. xiv. 9, 2. ἀλῖζεσθαι,
 saliri: et ἡλισμένος, salitus xxi.
 5, 1, 2
 ἄλλοθί που iv. 26, 6
 ἄλλοχροεῖν iv. 29, 1
 ἀλούμενος λίθος vii. 5, 1
 ἀλτῆρες τῶν πεντάθλων v. 8, 1
 ἀλυκά ὕδατα iii. 8, 1. 20, 1
 ἄλφίτον ὕδατι κολλήσας xxi. 22, 2
 ἀλωπεκία τί x. 27, 2
 ἁμαρτία τί xix. 26, 1
 ἁμαυροῦσθαι iv. 25, 1
 ἀμετηνὴ φωνή xi. 6, 2. ἀμετηνὴν φθέγ-
 γεσθαι ibid.
 ἀμίμητα xxi. 10, 1
 ἄμμος τί xxi. 33, 1
 ἄμπωτις γίνεται πλείων xxi. 17, 1
 ἄμυλον ἐκ τοῦ σταυτοῦ iv. 21, 1
 ἀμύνεσθαι ἰσοῖς xxi. 2, 2
 ἀμφιδέξιοι πῶς γίνονται xxi. 12, 1
 ἀμφιδοξεῖν xxi. 13, 3
 ἀμφοτεράκις xi. 31, 1
 ἄν cum infin. verbo xv. 12, 3
 ἀνὰ πᾶν ἔτος x. 63, 1
 ἄναβρεχθεῖς xxi. 6, 1. v.l.v.
 ἀναεῖν xxvii. 3, 2
 ἀναβολοῦσθαι xxi. 8, 1
 ἀναιρετικότερα i. 28, 1
 ἀναισθητός ἔχειν iii. 5, 1. 26, 1
 ἀνακάμπτεν εἰς αὐτό xvi. 9, 1
 ἀνάκλασις unde fiat xi. 7, 1. ἀνά-
 κλασις τῆς ὕψεως καὶ τῆς φωνῆς xi.
 45, 2
 ἀνακουφίζειν xxi. 13, 1
 ἀναλαμβάνειν, reficere i. 50, 2
 ἀνάλογον τί xxi. 4, 2
 ἀναλοι ἄρτοι xxi. 5, 1
 ἀναμαχοῦμενοι xviii. 2, 1
 οἱ ἀνάντες περίπατοι v. 40, 4
 ἀνατεταμένον ἕμμα xxi. 15, 1.
 16, 1
 ἀναπηρία τῶν σκελῶν iv. 31, 2. x.
 24, 1
 ἀναπιμπλῶν xxviii. 8, 1. ἀναπιμ-
 πλησι xii. 5, 1. xiii. 12, 1. ἀνα-
 πιμπλασθαι xi. 23, 2
 ἀναπίνεται εἰς πόρους i. 43, 3
 ἀναπλεῖν, emergere xxiii. 5, 1, 2
 ἀνάπλεψ, pleni xx. 23, 1
 ἀναπληστικὸν xxi. 12, 1
 ἀναπνεῖν vii. 8, 3
 ἀνάπνευσις xi. 48, 1
 ἀνάπνοια pro ἀναπνοή xxiii. 8, 1
 ἄνἀπτεν, contactu inficere vii.
 8, 3. v.l.v.
 ἀναρίθμητον xxx. 4, 1
 ἀνάρμοστα χορῶν xix. 48, 2
 ἀνάρρινον, nasturtium xx. 22, 1
 ἀναρριπτεῖν ἄνω v. 19, 1
 ἀνάσμιον ποιεῖν xxi. 5, 4
 ἀναστομοῦσθαι, de poris iv. 12, 3
 ἀνατείλαντος ἡλίου xxi. 34, 1
 ἀνατείνεσθαι πόρῳ xv. 12, 2
 ἀνατρέχειν, cito succrescere xi.
 21, 2
 ἀνατρίβεσθαι v. 6
 ἀναχλαίνειν viii. 18, 2. xxi. 7, 1
 ἀνεδάφιστος γῆ xxi. 29, 2
 ἀνελίσσασθαι xvi. 6, 1
 ἀνεξίκαστος xxi. 12, 4
 ἀνήδυντος [ἄνῆδυστος], non con-
 ditus xx. 23, 1
 ἀνήκοον εἶναι xi. 41, 1
 ἀνικμος γῆ xii. 3, 5
 ἄνισχυραι x. 36, 2. v.l.v.
 ἀνδμος οἶνος iii. 13, 1
 ἀνοιδεῖν ποιεῖ iv. 26, 1. xxi. 10, 1
 ἄνπερ i. 42, 3
 ἀνταπνοεῖν xxi. 9, 3
 ἀνταιγεῖν xxi. 6, 1
 ἀντερεῖδεν xxi. 3, 1. ἀντερεῖσις
 xvi. 8, 7
 ἀντικατάσχεσις τοῦ πνεύματος xxi. 13.
 1, 3
 ἀντικαίειν xi. 29, 1

ἀντιπερίσθησιν εἶσω xiv. 3, 1. ἀντι-
περιστάμενον εἰς ἓν viii. 11, 1
ἀντιπερίστασις πνεύματος xxxiii. 5,

I

ἀντιπείσθαι xvi. 13, 1
ἀντιπέττεσθαι v. 30, 1
ἀντιποιεῖν τὸ αὐτὸ vii. 2, 1
ἀντιστήριζεν xiv. 22, 2
ἀντιστοιχία ποδῶν x. 30, 1
ἀντίστροφος, ἀπλῶν xix. 15, 1. ἀν-
τίστροφα μέλη ib.
ἀντίτυκα, renitentia v. 40, 6
ἀντιφράττειν τῷ πόματι xxi. 20, 1
ἀντίφωνον τί xix. 39, 1
ἀντιχασμάσθαι χασμωμένοις vii. 1, 1.

6, 1

ἀντρώδης τόπος xxiii. 5, 1
ἀνυπόδησία iv. 5, 1, 2
ἀνωμαλές et ὁμαλές xix. 6, 1
ἀνωφερεῖς αἱ ὁσμαι xiii. 5, 1
ἀξύμφορος v. 6, 1
ἀοριστεῖν xviii. 7, 4. xxvi. 13, 1.
ἀοριστία ὥρας xxvi. 13, 2
ἀπαγγεσθαι vii. 5, 1
ἀπφδεῖν, aberrare in cantu xix. 21,
1. 46, 1. ἀπφδεῖν ἐπὶ τὸ δξύ xix.
26, 1

ἀπαντλεῖν ii. 21, 2. 41, 1. ἀπαν-
τλήσεως δεῖσθαι ii. 33, 1
ἀπαρτῶμεναι τῆς ἀρχῆς x. 23, 1
ἀπεμεῖν iii. 3, 1. 22, 1
ἀπερείδεσθαι πρὸς τι v. 8, 1
ἀπηγορεῖσθαι πρὸς τι xxix. 13, 1
ἀπηλιώται ἄνεμοι xxvi. 12, 4. ἀπη-
λιώτης unde dictus xxvi. 33, 3.
ἀπηλιώτου natura xxvi. 55, 1
ἀπηχεῖν xi. 6, 1. ἡ ἀπηχούσα cur
sit acutior xix. 11, 1

ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖς xxx. 1, 3
ἀπίμελος viii. 4, 1
ἀπισχαντέον i. 50, 2
ἀπλετοῖ τὸ πάχος xx. 13, 1
ἀπνεύματος xv. 5, 5. ἀπνευστὶ ζῆν
x. 67, 1. ἀπνευστία v. 9, 2.
xxxiii. 1, 3. ἀπνευστιάζειν xxxiii.
13, 1

ἀπνοια γίνεται xxvi. 36, 2. ἀπνού-
στατος τόπος xiii. 8, 1
ἀπὸ δυσμῶν, post occasum xxvi.

54, 1. sic ἀπὸ τῆς ἐν ib. ἀπὸ
τροπῶν xxvi. 12, 5

ἀπογείαι, venti xxvi. 40, 1. τὰ ἀπό-
γεια xxvi. 4, 1. ἀπογεία τί xxvi.
5, 1

ἀπόγειος ἀνάκλασις xxvi. 40, 1
ἀπογεγονέναι xxvi. 54, 5
ἀπογυμνοῦσθαι τὰ ἱμάτια i. 55, 3
ἀποθραύεσθαι xxxviii. 8, 1
ἀποκάεσθαι iii. 26, 3. xxiii. 34, 1
ἀποκάαρμα iv. 13, 2. ἀποκάθαρσις
viii. 9, 4. xxvi. 3, 1. ἀποκεκα-
θάρθαι xxxi. 9, 1

ἀποκρεμάνυσθαι xxvii. 6, 2
ἀπολαμβάνειν τὴν εὐρησιν i. 51, 1
ἀπολιθοῦν xxiv. 11, 1, 2
ἀπομαραινέσθαι xxiii. 11, 1
ἀπομύττεσθαι [†ἀπομάττεσθαι] x.

54, 5

ἀποναρκώσεις iii. 29, 1. 32, 1
ἀποξύλλειν iii. 17, 1
ἀποπάλλεσθαι ix. 14, 1
ἀποπηδᾶν et ἀφάλλεσθαι resilire xvii.

13, 2, 3

ἀποπείζειν ix. 3, 1

ἀποπληκτικαὶ ἀρρωστία iii. 26, 2.

ἀποπληξία i. 9, 4. iii. 29, 1.

ἀποπληξία μέρους xi. 54, 1. 60, 2
ἀπορθοῦν xvi. 11, 1

ἀπορριγῶσαι i. 29, 3

ἀπορριπίζεν xxvi. 58, 2

ἀπορροή ii. 22, 1. xii. 6, 1. xxx. 1,
31. fit e superfluitatibus xxvii.

1, 1. ἀπόρροια xxi. 24, 1

ἀπόρρυτον ἔδωρ xxiii. 20, 1, 2

ἀποσαρκῶσθαι i. 52, 3. v. 34, 2

ἀποστεγάζειν xx. 14, 1. ἀποστεγῆναι
τὸ ψύχος viii. 10

ἀποστολεγγισάμενοι ii. 12

ἀποστόμωσις τῶν πόρων viii. 10

ἀποστυφεῖν i. 33

ἀποσφαιρίζεσθαι xxiv. 9, 3

ἀποσχίζεσθαι xv. 6, 3

ἀποτεινόμενα iii. 20, 3

ἀποτίσαι τι xxix. 14, 7

ἀποτυφλοῦσθαι, de poris iv. 26, 2

ἀποφράττειν ii. 34, 1

ἀποχειμάσαι, desævisse xxvi. 31, 2

ἀποχετεύεσθαι ii. 14, 1

U 2

- ἀποληφίσασθαι, absolvere xxix. 13, 5
ἀπολοφεῖν, crepitum ventris emit-
tere x. 44, 1. xxvii. 9, 2. xxxii.
15, 3
ἀπίρρηνα μύρτα xx. 24
ἀπώλεια, amissio xxix. 14, 10.
ἀπώλεια τῶν φθαρτῶν xvii. 3, 2
ἀραιῶν τὴν σάρκα v. 34, 1
ἐ ἀράχης xvi. 61, 1. τὰ ἀράχια,
araneorum telæ ib.
ἀργεῖ ἢ ἄφης τῆς νυκτός xi. 33, 4
ἄργιλος seu ἄργιλλος ix. 6
ἀργυροκοπεῖον xxiv. 9, 1
ἄρδασθαι θερμῷ xi. 14, 3. ἀρδαῖν
ἔωθεν xx. 15
ἄρθρον ἀνεσις i. 24
ἀριδάκρυς ex nimio vino xxx. 1, 7.
ἀριδάκρυς iii. 24
ἀριστῶν πολὺ iii. 33, 2
ἀρκτοῦρες i. 3, 3
ἀρμονίας οἰκοδομήματος iv. 21
ἀρμωπτόμενοι τὰς σύρυγγας xix. 23, 2
ἀρροαγές καὶ συνεχές xi. 7
ἄρσις καὶ θέσις ἐν τῇ πορείᾳ v. 41
Ἀρχομένου τε νότου καὶ λήγοντος βο-
ρέας cur dici soleat xxvi. 19, 20.
41. 45
ἀρχός, anus iv. 2, 4
ἀρώματα θυμιώμενα xii. 7
ἄσκαρκα μέλη vi. 6
ἄσβολος seu ἀσβόλη xxviii. 8
ἀσθμαίνειν xi. 60, 2. xxxiii. 14, 1.
ἀσθματος πλήρη γίνεσθαι xi. 60, 1
ἀσταφίς xxiii. 26
ἀστρόνομος xviii. 6, 1
ἀσύμμετροι cur in comparatione
spectati, majores videantur
quam seorsim xvii. 1, 1
ἀσύνδετον εἶναι xxi. 17, 1
ἀσυνήθη εἶναι xxi. 14, 3
ἀσχιδεῖς ἰσχυρές xxii. 9
ἄσωτος, pro ἄσωστος xxxiii. 9, 3
ἀταρξέστα ὄντα xx. 31, 1
ἀτεινίζοντες πρὸς τι xxxi. 19, 1
ἀτονεῖ ἢ δύναμις xxvi. 42
ἄτριπτος μάξις xxi. 2, 17, 1
† ἄτρεπος, modulamen xix. 14.
v. 17.
ἀτροφία viii. 9, 2
ἀτρίγητοι βέτρυνες xx. 23, 1
ἄττεσθαι εἰς τι xvi. 8, 3
αὐαίνεσθαι xii. 4, 1. xx. 7, 1, 2
αὐγαὶ σελήνης xv. 11, 3. τῇ αὐγῇ
κρῖναι καὶ καταμαθεῖν xxxi. 25, 2
αὐλοτρίπαι [† αὐλοτρίπαι] xix. 23, 1
αὐτὸν φύσιν ἔχειν i. 9, 3. αὐτὰ δένδρα
xii. 3, 3
αὐρα τί xxiii. 16, 2. xxvi. 30, 2.
πῶς γίνεται xxiii. 16, 2
αὐστηρὸν, τραχυτικόν iii. 13. αὐστη-
ρότης xx. 35, 1
αὐτόματος φορά xxxii. 5, 2. αὐτό-
ματοι ἰδῶτες ii. 41. αὐτόματα
τίνα γίνεται, καὶ διὰ τί x. 65
αὐτὸς αὐτοῦ κράτιστος ὢν xviii. 6, 2
ἀφ' ἔω, post auroram xxvi. 54, 1
ἀφάλλεσθαι et ἀποπηδᾶν, resilire xvi.
13, 1, 2, 3. † ἀφαλσίς xvi. 4, 4
ἀφανρότατοι ἄνδρες iv. 25
ἀφηλεκμμένος ix. 1, 2
ἀφίᾳσι τὸ ὕγρον xxi. 6
ἀφιδροῦν ii. 22, 1. ἀφιδρώσεσι χρῆ-
σθαι ii. 8
ἄφιξις xxvi. 47
ἀφίωμεν pro ἀφῶμεν xxvi. 48, 2
ἀφλέγματος [† ἀφλέγματος v. l. c.] i.
33
ἀφονίας in bulimia caussæ viii.
9, 2
ἄχρι οὐ ἄν— xi. 62, 3
ἄχροια, σῆψις τις χρωτὸς xxviii. 4
ἄχρυν φύσις xxii. 13. ἀχυρῶδες
xxi. 12, 2. ἀχυρωθεῖσαι ὀρχήστραι
xi. 25
B.
Βάκιδες xxx. 1, 19
βακχικὴ ἀρμονία xix. 48, 2
βάραθρα in Arcadia xxvi. 58, 1
βεβαρημένος [† βεβαρυνμένος] οἶνος xxx.
1, 7. βαρὺ in voce quid xi. 6, 1.
βαρυφυνεῖν xi. 15
βάσις, gressus v. 10, 2.
βασκαίνεσθαι, fascinari xx. 34, 1.
ἵνα μὴ βασκάνης με, ne mihi in-
videas ib. βασκανίας φάρμακον
ib.
βαφὴν δέχεσθαι xxii. 11, 2

βῆξ, et βήττει x. 1
 βλαυεὶς δόδος viii. 19. xxviii. 4
 βιβλίων τομή xvi. 6, 1
 βλαισοί, seu βλαισώποδες xiv. 4.
 βλαισώτης ib.
 βλάστη xx. 14, 2
 βλέφαρα συνάγειν xxvi. 8, 15. βλε-
 φαρίδες βένουσι iv. 18, 1
 βόθυμι xxv. 8, 7
 βομβυλιάζειν [†βομβυλίζειν v.l.¹.]
 xxvii. 11, 1
 βομβῶνες unde fiant v. 26, 2. βο-
 βῶνες, inguina i. 34
 βουλιμύων quando maxime solea-
 mus, et cur viii. 9, 1
 βούμικοι quid xxv. 2, 1
 βράγχαι i. 9, 3. 10, 1. βραγχυῶν-
 τες xi. 22, 2
 βραδυτόκα x. 9
 βραχύβια τὰ ἄνθρωπα x. 49
 βρίθειν ἐπὶ θάτερον xvi. 11
 βρόγχος, guttur xi. 11
 βρωτικώτερον γίνεσθαι xxiii. 39
 Γ.
 Γαί ἡδαφισμένης xxiii. 29, 1
 γαλήνη ut fiat xxiii. 4, 1. γαλήνης,
 femin. gen. xxiii. 4, 3. γαλη-
 νίζειν, tranquillum esse xxiii.
 41
 γεγηθῶς, gaudens xix. 40
 γεγωνεῖν πύρρῳ τῇ φωνῇ xix. 2. γεγώ-
 νασι, claram vocem edunt xi.
 25
 γέμοντα πλοῖα xxiii. 3, 1
 γεραίτεροι i. 9, 4
 γεωργήσιμος τόπος xx. 12, 4
 γλαυκότης τί x. 11
 γλευκός φύσει ἡδύ xx. 23, 1
 γλίσχρον καὶ κολλῶδες ii. 22, 2
 γαστὴρ μέλος xix. 48, 2
 γονικὴ ἔκκρισις iv. 26, 6. γόνιμον
 σπέρμα iii. 4
 γοῶδες xix. 6
 γραῖαι τῶν ἐφθῶν ἀλεύρων x. 27, 1
 γράσου ὄζοντες xiii. 9
 γραῶν σάματα εὔποια x. 4
 ἱγρηγοῦντες iv. 5, 1
 γρύζειν, liquefacere iv. 2, 5
 γυμνασίον δύναμις i. 47, 3. 56, 1

Δ.
 Δάκρυον, ἰδρῶς τις v. 37, 2
 δαλδς, titio v. 36
 ὁ δανείζων, οὐχ ὡς φίλος διδοῖ xxix.
 2, 2
 दाψिलै τροφή χρησθαι xxviii. 1, 2
 δείλη et ὄρθρος opposita xxvi. 54.
 2, 4
 δεινός cur dicatur dux, orator, ne-
 gotiator; at non item tibicen
 aut histrio xviii. 4. δεινότης qua
 in re consistat ib.
 δεκάμυρα x. 41, 2
 δέρμα ἀπ σάρξ x. 27, 1
 δευτερεῖον, secundus locus xix. 42, 5
 δηλοῖ μακρὸς ὥν ii. 6
 δι' αὐλῶνος βένου xxvi. 52, 3. δι'
 ὀξειῶν συμφωνεῖν xix. 34. διὰ
 κενῆς ῥίπτειν v. 8
 διαβρέχειν i. 55, 1. διάβροχον εἶναι
 xxiii. 34, 3
 διαδέσθαι εἰς— xxviii. 7
 διαθερμαίνειν iv. 32. xxvi. 33, 2.
 †διαθερμασία ii. 36. διάθερμος
 ἀήρ xxvi. 27, 4
 διαίρειν xxv. 2
 διαισθάνεσθαι τὰ ἀλυκά iii. 8, 1. 19
 διαίτημα i. 56
 διάκενα xxiii. 8. in aqua pauciora
 quam in aëre xi. 58, 3
 διακλύζεσθαι καὶ ἐπιρροφεῖν xxvii.
 3, 4
 διακριβοῦν τὸ λεχθέν xvii. 3, 4
 διακυβερνᾶν i. 3, 2
 διακαλῶναι ix. 12
 διαλάμπειν: de voce xix. 45, 2
 διαλείμματα ἀρμονικά xix. 41, 2.
 διαλείποντες πυρετοί i. 55, 3
 διάλεκτος, loquela xxviii. 14, 2.
 διάλεκτος, species vocis, unde
 vitietur xi. 1. διάλεκτος πολλὰ
 in humano genere x. 38. διά-
 λεκτον τίνα ποιεῖ x. 39
 διάλευκος x. 33. xxvi. 6, 2
 διαλύεσθαι in altercando xviii. 2
 διαμασᾶσθαι [†διαμασᾶσθαι v.l.¹.]
 ix. 6
 διάμεστος εἰς τὸ ἥμισυ xix. 50. δια-
 μεστοῦν xxv. 8, 6

- διάμετρος xv. 1. διάμετρον etymo-
 logia xv. 1, 2
 διανακλᾶσθαι xxiii. 23, 2
 διαναπαύομενον παλαίειν ii. 7
 διάπαυσις x. 31, 1
 διαρροῦν τὴν λέξιν iii. 31, 1
 διαρριπτόμενα xxiv. 9, 1
 διαρροίαι vehementioribus ut me-
 deantur medici iii. 17, 1
 διασκευάζεσθαι, armis instrui xxvii.
 3, 5
 διαστρέφειν, perverti oculis x. 50.
 διαστροφή τῶν ὀφθαλμῶν xxxi. 7, 3.
 διαστροφήν ποιεῖν iv. 26, 5
 διάτασις τῶν μερῶν vi. 2
 διατάττεσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ xxix. 4, 2
 διατήκεσθαι i. 24, xvi. 42
 διατραγεῖν xxii. 11, 1
 διάττειν ii. 31, 2. διάττοντες ἀστέ-
 ρες xxvi. 23
 διαφυσήσεις xiii. 4, 5
 διαχαλᾶν vii. 3
 διαχέειν i. 43, 3. xxi. 25
 διαχωρητικὸν γίνεσθαι xxi. 12, 2
 δίδυμα, ἀσθενή x. 28
 διεγείρεσθαι x. 31, 1
 διδιερεῖν, pro διεροῦν xxv. 11
 διεκπίπτειν ἔξω xiv. 16, 2. 14, 2
 διεξέρχεσθαι x. 43, 1
 διερεῖν σώματα i. 9, 3
 διεσις ἑκατέρας xix. 4
 διετὲς σπέρμα xx. 17
 διευριπίζειν xxv. 22, 1
 διέχειν διὰ τινος xv. 6, 1
 διηθαύμενα xxiii. 19
 διημερεύοντα πνεύματα xxvi. 59
 διττικώτερος [τῷ διττικώτερος v.l.⁹] xi.
 58, 4
 δῖναι in mari xxiii. 5, 2, 3. δῖνῃ
 ut fiat xxiii. 4, 2. κύκλῳ φέρεται ib.
 δῖνος in mari quid xxiii. 5, 2
 δίομβρος γενομένη ii. 41
 Διονυσιακοὶ τεχνῖται xxx. 10
 διουρητικά i. 48
 διπλασίον, pro διπλάσιος xix. 50
 δίπυρος ἄρτοι xxi. 12, 1
 δίπυρος viii. 4
 δίχα ἐσχισμένους xxii. 9
 διχότομος σελήνη xv. 7, 1. διχότο-
 μῆσθαι xvi. 4, 4
 τὸ δῆλος pro ἡ δῆλα xxvii. 2, 3,
 3, 4. διλητικὸν εἶναι iii. 7
 ὁ δῶκον, actor xxi. 12
 δῶσις xxxiv. 8
 δριμέων διαφοραί xx. 22, 2
 δροσίξει, gorat xxv. 21, 2
 δυσδιαίρετος xxi. 12, 4
 δυσδιαλυτότερα ii. 42, 1.
 δυσδιαχώρητος μᾶλιστα xxi. 8, 1
 δύσπερος τὸ γῆρας xxx. 1, 27
 δυσεντερία τί i. 19, 4
 δυσεξάγωγος ii. 22, 3. xxxvii. 2, 2.
 δυσεξαγωγώτερος iii. 3. 22
 δυσθυμία ἀλλοιοί xxx. 1, 23, 26
 ἴδυσλυτότερα ii. 42, 1
 δυσριγωτέρως δῶγειν i. 29, 3
 E.
 ἔγερσις xi. 17, 2
 ἐγκατακεῖσθαι v. 11
 ἐγκατακλιθῆναι ib.
 ἐγκαταλαμβάνεσθαι xx. 34, 2. ἐγκα-
 τελημμένος xxiii. 1, 3
 ἐγκαυλῶντα σκόροδα xx. 30
 ἐγκλίσεις ἀπείρους κλιθῆναι xv. 7, 6
 ἐγκυρτοί xiii. 10
 ἐγρηγόρασι, vigilant vi. 5
 ἐγρηγοροῦντες iv. 5, 1
 ἐδεσθέντα xiii. 6, 1. ἐδεστέον, eden-
 dum xxii. 6. ἐδδοκότες xiii. 7
 εἰ βορρᾶς πηλὸν καταλήφεται, αὐτίκα
 χειμῶν xxvi. 46, 2. εἰ δ' ὁ νότος
 βορέαν προκαλέσεται, αὐτίκα χει-
 μῶν ib.
 εἰρμῶν τάξις xvii. 3, 3
 εἰσδύεσθαι, penetrare v. 6. εἰσδυό-
 μενον ἡμῶν vii. 5, 2
 εἰσπνοή τί xi. 14, 2
 ἐκ προσχίσματος [τῷ προσχίσματος v.l.^h]
 calceum facit ars sutoria xxx.
 8, 3
 ἐκγελᾶν xxxv. 8, 1
 ἔκγονα, proles x. 10. ἔκγονα ἡμέ-
 τερα τίνα λέγεται iv. 13, 1, 4
 ἐκζέσεις ἐλκῶν xxx. 1, 17
 ἐκθερμαίνεσθαι v. 21
 ἐκθνήσκειν, emori xxxiii. 9, 3
 ἐκκαυλεῖν xx. 17
 ἐκκλινέστερον ποιεῖν xv. 7, 3

ἐκκλῦζειν	xii. 3, 6	ἐναποσβέσαι	xxiv. 17, 1
ἐκκριται	i. 18	ἐνάρμυστον	xix. 20, 1
ἐκκυλισθεῖς	xvi. 5, 3	ἐναυλον εἶναι, immorari	xxi. 13, 3
ἐκκελυμένων γίνεσθαι	iii. 16, 2	ἐνδιόνασι	iv. 2, 1
ἐκνεφίαι cur aqua exorta citius desinant xxvi. 6.	ἐκνεφίων ἐκχυσις	ἐνδύνειν, penetrare	xxiv. 1
xxvi. 14		ἐνέζεσθαι	v. 11
ἐκπαφλάζειν xxiv. 9, 1.	ἐκπαφλάσμός ib. 2	ἐνεὶ ἐσμέν, muti sumus xi. 1.	ἐνεότης x. 40
ἐκπέττειν	ii. 33, 1	ἐνθουσιαστικὴ ἀρμονία xix. 48, 2.	ἐνθουσιαστικὰ νοσήματα xix. 1, 19
ἐκπνίζονται πολλὰ [† πολλὸν, v.l. ¹ . sc. μέτω] xxvi. 61, 2		ἐν, pro ἐνεστι	xiii. 4, 3
ἐκπνεύσας ξύλα	xvi. 8, 9	ἐνσπντων [ἐνσπντων v.l. ⁹] γίνεσθαι i.	
ἐκπικρὼν ὑποχωρεῖ iv. 29.	ἐκπικρῶσθαι ib.	51, 2	
ἐκπλεονάζειν	v. 14, 3	ἐνραῖσθαι	ib.
ἐκπνευματῶν i. 53.	ἐκπνευματοῦσθαι	ἐνουρεῖν	iii. 34, 1, 2
x. 44, 2. xi. 26		ἐνστήσασθαι τὸ πρᾶγμα xxix. 13, 2	
ἐκπνὴ τί	xi. 14, 2	ἐντείνειν, sc. τὸ αἰδοῖον	iv. 22
ἐκστατικὸν γίνεσθαι	xxx. 1, 3	ἐνπνιάζειν x. 16.	ἐνπνιάζεσθαι ἐν τῷ καθεῦδειν xxx. 14, 2.
ἐκτεμνόμενα, μεταβάλλει τὴν φύσιν x. 36, 1		ἰδεῖν ib.	
ἐκτίλλειν, evellere	xx. 13, 3	ἐξ ἀρίστου, a prandio	xi. 46
ἐκτμησις, castratio x. 37.	ἐκτμήμαι βίαις x. 57	ἐξαγγελτικός τῇ διανοίᾳ	xi. 33, 4
ἐκτοποι	xxx. 1, 20	ἐξαδυνατεῖν τινί	xxxi. 19, 1
ἐκτρώσεις ἐαριναί	i. 9, 2	ἐξαεροῦν xxv. 8, 5.	ἐξαερούσθαι xxiii. 16, 2. xxvi. 30, 2
ἐκφυγεῖσθαι	xx. 18, 1	ἐξάισιν πνεῦμα	xxvi. 36, 4
ἐκχυσις σπέρματος	xxx. 1, 13	ἐξαίφνης	xxvi. 8, 3
ἐκψύχειν, exanimari vii. 5, 1.	ἐκψύχεσθαι v. 15, 2	ἐξαρθῆναι, eximi	iv. 8
ἐλκα γράφειν	xvi. 11	ἐξάττειν ἐν τοῖς ὕπνοις	xxx. 14, 6
ἐλκοῦν, exulcerare	xi. 22, 3	ἐξαυαίνεσθαι	xx. 7, 1
ἐλκων ἐφ' αὐτὸν ὥσπερ [† ὡς δ] κακίας νέφος xxvi. 29		ἐξελλττεσθαι	xvi. 6, 1
ἐλῶδεις τόποι	i. 21	ἐξελοῦν	v. 27
ἐμετιᾶν ποιεῖ iii. 18, 1.	ἐμετικὸν ἐστι	ἐξεμέσαι	v. 7, 4
ib. 2		ἐξεράσαι	xxxii. 5, 1
ἐμπέλασθαι	xxii. 3, 2	ἐξέρηθρον γίνεσθαι ii. 27.	xi. 32, 2.
ἐμπυν	i. 31	53, 2	
ἐμφράττειν τοὺς πόρους iii. 13.	ἐμφράττονται οἱ πόροι i. 52, 2. v. 34, 2. xxxvii. 3, 6.	ἐξεστραμμένους γίνεσθαι	v. 32
ἐμφραξις τοῦ φάρυγγος xi. 18		ἐξέωσαμεν	xxxv. 8, 2
ἐνθδεῖν	xix. 5	ἐξηθῖσθαι	xxxviii. 5, 1
ἐναίμου ἀρετὴ τίς	i. 33	ἐξικμηκέναι xxii. 9.	ἐξικμᾶζεσθαι i. 12, 2. iv. 26, 1
ἐναλείμματα	iv. 2, 4	ἐξισοῦσθαι τοῖς δικαίοις	xxix. 13, 4
ἐναπολαμβάνειν xi. 44.	ἐναπολαμβάνεσθαι ἐν— xvi. 8, 1	ἐξιστάσι [† ἐξιστῶσιν v.l. ^h .] αἱ ὑπερβολαὶ xiv. 1	
		ἐξονειρώττειν iii. 33, 2. xxxiii. 15, 2.	ἐξονειρώττοντα ζῆα x. 16.
		2. ἐξονειρώττοντα ζῆα x. 16.	ἐξονειρωγμοί iv. 5, 1.
		ἐξονειρωγμὸς μετὰ φαντασίας γίνεσθαι x. 16.	
		ἐξονειρωκτικὸν εἶναι v. 31, 1	

ἐπαμύνειν [†ἐπαμύνεσθαι] νεκρῷ xxix.

9
ἐπαναδιπλοῦν in numerando xv. 3, 1
ἐπανακάμπτεν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν xvii. 3, 3
ἐπανισοῦν xxix. 12. ἐπανισοῦσθαι τῷ
ἐναντίῳ iv. 25.
ἐπανοιδεῖν x. 46
ἐπεγερτικὴ ἀρχή vi. 5
ἐπείγεσθαι ἐπὶ τι xviii. 6, 2
ἐπείσακτος θερμότης vi. 1
ἐπέτεια φυτά xx. 7, 1
ἐπὶ κυνί, sub canicula xxvi. 32. οἱ
ἐπὶ Τροίᾳς xvii. 3, 1
ἐπιγελάειν, de fluctu xxiii. 1. 24
ἐπιζεύξας ἐπὶ— xv. 11, 1
ἐπιζήμια ποιεῖν ἐλάττω xxix. 14, 7
ἐπιθερμαίνειν idem quod χλαινέειν
xxi. 25
ἐπιθυμητικώτερος σιτίων v. 40, 3. ἐπι-
θυμία τί xxii. 3, 2. ἐπιθυμία, τοῦ
καλοῦ ἐστὶ x. 52, 1
ἐπικάειν [†ἐπικάειν v.l.f.] xxxviii. 7.
8, 1
ἐπικαλύπτεται ἡ ὄψις xxxi. 14
ἐπικατάργυσθαι ix. 1, 1
ἐπικατασπᾶν xi. 18
ἐπιλαβὼν τὸν αὐλόν xvi. 8, 1
ἐπιλήπτος ἐκ παιδός xxx. 1, 6. ἐπι-
ληπτον γίνεσθαι xxxi. 26. 27, 2.
ἐπιληπτικὰ νοσήματα xxx. 1, 25.
ἐπιληπτικῶν ἀρρωστήματα xxx. 1,
3. ἐπιληψίς, morbus comitialis
xxxi. 27, 2. ἐπιληψία, prehensio ii. 1
ἐπιμέτριοι ἀριθμοί xix. 41, 1
ἐπινέφελα xxv. 21, 1. xxvi. 8, 3.
ἐπινεφέλων ὄντων xxvi. 18. 21, 2.
ἐπινέφελος ἀνεμος xxvi. 62. ἐπινεφῆ
ποιεῖν xxvi. 8, 1. ἐπινεφεῖν xxvi.
38. ἐπινεφῖν ποιεῖν ib.
ἐπιξηραίνειν xxi. 11
ἐπιπαρεξίεναι xv. 7, 3
ἐπιπάττεσθαι xxv. 8, 6
ἐπιπίπειν iii. 13. xxii. 8, 1
ἐπιπλάττειν τὰ ὄντα iii. 27, 2
ἐπιπολαστικός v. 6. xxi. 13, 2.
ἐπιρροφεῖν xxvii. 3, 4
ἐπίρρυσις xx. 21, 2
ἐπισημαίνειν, præsentiæ suæ docu-

mentum edere, vel incumbere :
de ventis xxvi. 12, 3. ἐπιση-
μαντέειν, notandum xxv. 21, 1.
ἐπισήμανσις κεραυνῶν, fulminis
tactus xxiv. 18

ἐπισπαστικός ὕγρῳ xxxvii. 3, 2
ἐπιστάζειν iii. 5, 6
ἐπιστήμης etymologia xxx. 14, 1
ἐπιστηρίζεσθαι ἐν— xxiii. 13
ἐπίσχειν in sermone xi. 60, 1. ἐπὶ-
σχέσις πνεύματος xxiii. 5, 1
ἐπιτέλεισις τοῦ σώματος x. 32
ἐπιτίμια μεγάλα xxix. 14, 11
ἐπιτολαὶ ἄστρον i. 3, 3
ἐπίτритος λόγος xix. 41, 1
ἐπιτυφλοῦσθαι ix. 13
ἐπιφαιγόντες ii. 25
ἐπιφαινίσσεσθαι xxxii. 8
ἐπιχέας xxxvii. 5, 2
ἐπιχρονίζειν xxiv. 2. ἐπιχρονίζμενος
xxvi. 19
ἐπομβρον ἔαρ i. 8, 1
ἐπτάμηνα x. 41, 2
ἐπτάχορδοι ἀρμονίαι xix. 25. 44, 1. 47
ἐπράζουσιν ἀλεκτορίδες x. 35
ἐργάζεσθαι τὴν θάλατταν xxxviii. 2, 1
ἐργάδης ἀποχώρησις xix. 14, 10
ἐρείδειν πρὸς τι xviii. 1, 2
ἐρευγμός πῶς γίνεται x. 44, 1. idem
ἐρυγμός.
ἐριστικοὶ λόγοι cur sint γυμναστικοί
xviii. 2
ἐρυγεῖν ποιεῖ x. 44, 2. ἐρυγμός xvi.
8, 8. τί xxxiii. 1, 1. 5, 2. ἐρυ-
γμοί, δυσώδες xiii. 4, 2
ἐρύθημα τί ix. 3. ἐρυθριᾶν ποιεῖ viii.
20, 2
ἐρυσίβαι i. 23, 2
ἐσχάρωσις i. 33
ἐτεροφθάλμων visio xxxi. 7, 8
ἐτησίαι βορέαι xxvi. 2, 1. ἐτήσιοι
ἀνεμοί ib.
ἔτνος ἐκπαφλάζει xxiv. 9, 1
εὐσπαλλακτότερος v. 22, 2
εὐβοήθητοι νόσοι i. 25, 2
εὐγώνιος δὴ x. 11, 1
εὐδίας, sc. εὐσης xxiii. 5, 1
εὐδιάχρτα i. 42, 1, 3
εὐδιαχώρητος ἄρτος xxi. 8, 1

εὐδαιμόνιος ἀνεμος xxvi. 31, 1. 55, 1
 εὐδίοδος ἕξις viii. 4
 εὐδίοπτον ἰδωρ xxiii. 8. 38, 1
 εὐηκουότερα ἢ νύξ xi. 33, 1. εὐηκουό-
 τερα τὰ τῆς νυκτός xi. 5
 εὐέλπιδας ποιεῖ ὁ οἶνος xxx. 1, 27
 εὐέξοδος iii. 22
 εὐθύς [τεὐθὺ v.l.v.] παθόντες, simul-
 atque passi sunt xxvii. 9, 2.
 εὐθύς γινώμενα, simulatque pas-
 cuntur xix. 38, 1. εὐθύς ἡμέρας,
 statim post diei exortum xxvi.
 8, 2
 εὐθύγραμμα σχήματα xv. 6, 1, 2
 εὐθυπορεῖ [τεὐθυπορεῖ v.l.o.] ἡ ὄψις xi.
 58, 2
 εὐδρωτα ii. 17, 1. τίνα xxxvi. 2, 1
 εὐκρατος οἶνος iii. 18, 2. 22. τε-
 κρατέστερον πίνειν iii. 3. εὐκρατῶς
 ἔχειν τι iii. 26, 7
 εὐκρινές xi. 33, 2
 εὐνουχίας iv. 26, 2
 εὐπνοια τόπος i. 52, 1. εὐπνοια σῶμα
 v. 34, 1. εὐπνοιοί τόποι xiv. 7.
 εὐπνοώστερον εἶναι, pro βῆρον ἀνα-
 πνεῖν xxxii. 5, 1. εὐπνοια xiv. 7.
 εὐχροισαν ποιεῖ xxxviii. 3, 1. 4
 εὐροα σώματα iv. 11
 εὐρυχωρίαν ποιεῖν xxii. 1, 2
 εὐρύς οὐ μελαινέται xxxviii. 9
 εὐσθενεῖν i. 22. xx. 18, 2
 εὐσωματωδέστερος ii. 31, 2
 εὐφρανία συμφέροντα xi. 45, 1
 εὐχρούστερος i. 37, 1. ii. 30, 2
 εὐψυκτος ii. 26, 1. viii. 6
 ἐφαλσις xvi. 4, 4
 ἐφέλκειν ἐφ' ἑαυτοῦ ii. 19
 ἐφυγρον εἶναι xxiii. 34, 2
 ἐφυδρος τόπος i. 8, 1
 ἐψανά xx. 4, 5
 ἐψηγμένος εἰς μικρά xxiii. 33, 1
 ἐψημέναι χύτραι v. 36, 1
 ἐξ ἑώας, s. ὥρας xxvi. 54, 4. ἔωθεν
 τὰς μελέτας ποιεῖσθαι xi. 22, 1
 ἑάλωι ἄρτοι κοφύτεροι τῶν θερμῶν xxi.
 5

Z.

Ζητητικὸν εἶναι xiv. 15, 1
 ζοφωδέστατος ἀπρ xxvi. 53

ζυγῶν ἰσαζόντων xxvi. 26, 3

H.

Ἡβᾶν iv. 4, 1. περὶ ἥβην, et πρὸ
 ἥβης iv. 26, 8
 ἡδαφισμένος, pavitus xxiii. 29, 1
 ἡδυτικά x. 6. ἡδύσματα τίνα ἐστὶ
 ibid.
 ἡθισις [τήθησις] ii. 41
 ἡθμός xvi. 8, 5
 ἡλισμένοι ἄρτοι xxi. 5
 ἡλιῶσαι τὰς σταφυλὰς xx. 35, 2
 ἡμερα φυτὰ τίνα x. 12, 4. ἡμερό-
 της ib. ἡμεροῦσθαι x. 45, 5
 ἡμυκάλιον xv. 7, 3
 ἡμύλιον xix. 23, 2. 35, 2. ἡμύλιος
 λόγος xix. 41, 1
 ἡμισφαίριον xvi. 2
 ἡνπερ i. 42, 3
 ἡπιαλῶντες in rigore sitiunt xxvii. 2
 ἡρακλειτίζοντες xiii. 6, 1
 ἡρι γενομένη i. 19, 2. ἡρος vere xxvi.
 2, 1
 ἡχος, sonus xix. 24. πῶς γίνεται xi.
 8, 1

Θ.

Θανάσιμα ἀρρωστήματα i. 28. θανα-
 τηφάρα i. 47, 2. θανατῶδες μετά-
 πωρον i. 19, 1
 θαρηητικοί xxvii. 3, 2
 θαυματωποιοῖς xviii. 6, 1
 θερμάσια ii. 36
 θερμόλουτρεῖν, seu θερμολουτεῖν i. 29, 4
 θηλυδρία iv. 26, 5. θηλυκὴ φωνή x.
 36, 1. θηλυτακοῦσιν αἱ ὀχρεῖαι xiv. 5
 θιγγάνειν πτεροῖς xxxiii. 4
 θλάσις τί ix. 4, 3
 θλιβόμενα, κοῖλα γίνεται ix. 4, 3
 θύμον, δριμύτατον xx. 20, 1
 θυμός τί ii. 26, 2. cum calore con-
 junctus x. 60. θυμοειδῆ τίνα ib.
 θάραξ, περιφερής xvi. 9

I.

Ἰατρεύονται αἱ νόσοι i. 57
 ἰδίσις et ἰδρός xxxv. 4
 ἰδρωτικώτερος ἔχειν ii. 40. ἰδρωτο-
 ποιεῖσθαι ii. 42, 2. ἰδρωτοποιία ib.
 ἱερὰ νόσος unde dicta epilepsia xxx.
 1, 2
 ἱλογος, vertigo vi. 4

- ἔξια πῶς γίνεται iv. 20
 ἰσθος τί xxxvi. 3. ἰσθος ἀπεπτες
 xxxiv. 4, 2. ἰσθαι cur faciem
 maxime infestent xxxvi. 3
 ἰσαζόντων ζυγόν xxvi. 26, 3
 ἰσημερία xxvi. 26, 2
 †ισθμός, collum angustum xvi. 8,
 5. v.l.⁹.
 ἰσοδρομεῖν τῷ κουφοτέρῳ xvi. 12, 1
 ἰσοκρατής xxvi. 26, 3
 ἰστοαχεῖς κυλιόμενοι xvi. 5, 3
 ἰστησι τὰς τρίχας iii. 26, 5
 ἰσχάδες, caricæ xxii. 9
 ἰσχειν φαύλως, pro ἔχειν xxviii. 1, 2
 ἰσχία, veni τὰ περὶ τὴν ἔδραν iv. 2,
 1, 2
 ἰσχυραίνεσθαι vi. 1. ἰσχυρὸν v. 40, 2
 ἰσχυρόφωνον sermo qualis xi. 55.
 ἰσχυροφονία τί x. 40. xi. 30, 2.
 ἐνότης τις x. 40. ἰσχυροφονίας (vel
 potius ἰσχυροφονίας) etymologia
 xi. 35. 60, 1
 ἰσχυρίζεσθαι πρὸς τὸ ἤττον xxix. 11
 ἰταμός πρὸς τὸ πράττειν xxx. 1, 6
 K.
 καθάπερ ii. 25
 κάθαρσις τί i. 42, 2
 καθαρτικόν i. 43, 1
 καθέδρα, sessio v. 11. vi. 1. καθέ-
 δραι, sessitationes v. 14, 3
 καθεκτικός πνεύματος xxiii. 15, 4
 κάθετος, perpendiculum xv. 10
 καθίστασθαι de fluctibus, pro com-
 poni, considerare xxiii. 17
 καθορᾶν, contueri xxxi. 20
 κάθυγρος ἀήρ xxvi. 54, 1. καθυγραί-
 νειν i. 39, 1
 κάθυπνον εἶναι iii. 34, 2. καθύπνωσις
 xi. 17, 2
 κακουργοῖν xxix. 12. idem κακῶς
 εἰπεῖν xxix. 11
 κακῶδης ὁσμὴ xx. 33
 καλάμινον πῦρ iii. 5, 8
 καλλύνειν, scopis mundare xxiv.
 9, 1
 καλυπτῆρες [†καλύπτραι] xx. 9, 2
 κάμινος, fornax xxii. 2, 10
 κάμνειν μακρὰς ἀσθενείας i. 17, 2
 καπήλια [†καπήλια v.l.²] x. 12, 3
 κάπνισις, μετὰ δακρύου x. 51
 καπνιδέστερον ὄζειν xii. 4
 καπυρὸν, περιθραύεται xxi. 3
 †καρδία τῆς κληψύδρας xvi. 8, 4
 καρδιώττειν iii. 18, 1
 κάρων καὶ κραυγὰν ποιεῖ iii. 17, 3
 καρπισμοῦ χάριν xxix. 14, 6
 καρτερεῖν, tolerare xxviii. 6. idem
 ἀνέχεσθαι xxviii. 5
 κατάγνυσθαι v. 20
 καταδαπανᾶν x. 55
 κατάδηλον γίνεσθαι xix. 21
 κατάδημα xxv. 2, 4
 κατακεραυνώμενα xxviii. 1, 3
 κατάκλασις xi. 23. 51
 κατακλυσμός xiv. 15, 2
 κατακολλᾶν ix. 1, 2
 κατακορῆς ἕξις xxx. 1, 25
 κατάκρουσις iii. 25, 1. κατακρουστικά
 iii. 18, 1
 κατάλληλα ὅντα xvi. 3, 2. κατάλ-
 ληλοι πόροι xi. 58, 3
 καταμαραίνεσθαι i. 55, 2
 κατάμιξις ii. 22, 2. xxxvii. 2, 1
 κατάντων περιπάτων ἐπιπικνότεροι οἱ
 ἀνάντιες v. 40, 4
 καταπατεῖν τὴν γῆν xx. 14, 2
 καταπέττειν iii. 13
 καταπίνεσθαι εἰς βυθόν xxiii. 5, 2
 καταπλάσματα i. 45
 καταπνέειν xxvi. 45, 2
 κατάντιξις, ἄχρσιαν ποιεῖ xxxviii. 3, 1.
 καταπεπνυμένοι τόποι ii. 30, 2
 καταριθμεῖν εἰς δέκα xv. 3, 1
 κατάρροι ἐκ κεφαλῆς ii. 17, 1. xxvii.
 2, 1. κατάρροι εἰς πνεύματα i. 9,
 3. κατάρρους ποιῶντα x. 54, 4
 καταρροφεῖν iii. 35
 καταρτίζομενα iii. 20, 3
 καταστροφαι ἀτελεῖς xix. 39, 3
 κατατρόγεσθαι xi. 22, 1
 καταφανῶς πονηροί xxix. 14, 6
 καταφιέναι xxxii. 5, 3
 κατάφορος xxiii. 41
 καταψυγῆναι x. 54, 4
 κατεσθῆς, fractus xvi. 8, 9
 κατειλούμενον ἐντός ii. 29
 κατεργασία, confectio xxii. 14
 κατίσχειν τόπον ὄλιγον xxvi. 38

†κατωρετικόν	i. 43, 1	κουφισθέντες τοῦ πάθους	iii. 17, 4.
καυλὸς τῆς κύστεως	x. 43, 2	κούφως ἔχειν	iii. 15, 1
καῦσοι i. 20, 3, 4.	qualis febris	κραυπάλη τί	iii. 17, 4. κραυπαλῶν
xiv. 3. cur in frigidis regionibus frequentiores ib.	cur autumnino et hieme magis adorianitur i. 29, 1	iii. 3	
καρχηδία	xx. 8	κράτιστος αὐτὸς αὐτοῦ	xviii. 6, 2.
κεγχραμίδες τῶν σύκων	xxii. 14	κρατιστεῦεν ἐν τινι	ib.
κεκρύφαλος, ventr.	x. 44, 2	κρίσιμος ἡ τρίτη ἡμέρα	xxvi. 14
κένωσι ποιεῖν	xvi. 8, 6. κενώτερος	κρόμμυνον unde dictum	xx. 22, 1
xi. 33, 1		κυανούς ἀήρ	xxxi. 6, 1
κηδευτῆς ἀπρακτος	xix. 48, 3	κυβικὸι ἀριθμοί	xv. 3, 3
κηπαῖοι πέποιες	xx. 32	κύσεις πολυχρόνιος	x. 9
κιβηλιῶντες	i. 5	κύκεον cum mero et dulci per intervalla potus, sobrios efficit	iii. 12
κιθαρυδικωτάτη τῶν ἀρμονιῶν	xix. 48, 1	κύκλος τὰ ἀνθρώπινα	xvii. 3, 2
κισσηρὶς τεμονομένη	vii. 5, 1. κισήριδος [†κισσηρὶδος v.l. ^b .] pumicis	κυματοειδὲς ἀνεμοί	xxvi. 16, 1
xxv. 9		κυβίδια ἐν ὀρνυτοτροφείοις [†ὀρνυτοτροφείοις v.l. ^x .] x. 12, 1	
κλάσις εἰς τὸ πρόσθεν	v. 19, 2	κύοντα ζῖα, gravisida x. 6. κύουσαι, foetæ, gravidæ i. 9, 2. κύόμενα	παιδιά ib.
κλητεύεται ἡ δίκη	xxix. 13, 2	κύφότεροι	xiii. 10
κλύδων in mari ut fiat	xxiii. 4, 1	κωδία τῆς κλεψύδρας	xvi. 8, 4
κλύδωντα pro φλύδωντα	xxvii. 5, 2	κώδων, nola	xxxi. 14, 2
κλύζειν τὴν κοιλίαν	iii. 17, 1	κωθωνίζεσθαι μεγάλας	iii. 12. xxv. 1.
κλήθεσθαι, scabi	xxxi. 3, 2. κησημός, ἡδύς ἐστι iv. 15, 1. κησημῶδη	κωθωνισμός i. 39, 2. æstate conceditur v. 38, 2	
πάθη vii. 8, 3		κῶνος τί	iii. 9, 4. xv. 11, 1. κόπου impulsus motus qualis, et cur
κοιλία, caverna vi. 3, 2. κοιλίαι τῆς γῆς	xxv. 2, 2. κοιλίαι τοῦ νέφους	xvi. 5, 1	
xxvi. 6		Α.	
κολλᾶν ὕδατι	xxi. 22, 2	Λάβρον ὕδωρ	xxvi. 36, 4. λάβρος ἐσθίειν
κολοβὸν ὑπολείπεται, ut dens qui extrahitur	iv. 8	xx. 34, 1	
κόλοκυνθα	φ. x. 9. xx. 3	λαγγεία i. 50, 1. phlegmaticis morbis confert	iv. 16. λάγνοι οἱ δασεῖς καὶ χαλοὶ
σκόλυμος [†κόλυβος] Hesiodi	iv. 25	iv. 31, 1, 2	
κολύθρους ὑφαρπάζειν	xvi. 4, 2	λάκκος, cisterna	xi. 8, 1
κολυμβῶντες	xxxi. 11. κολυμβηταί	λαλῶτερον ποιεῖ	xxx. 1, 6
xxxi. 3, 5, 3		λαμπρὸς ἀνεμος, pro σφοδρὸς	xxvi. 60
κομφῶς εἰρηκός	xvii. 3, 4	λαοί, οἱ ἄνθρωποι	xix. 48, 2
κονία, lixivium	iv. 12, 2	λαπάττεσθαι	xxiii. 39. λάπαξιν ποιεῖν
κονιάματα ἡχεῖ μαῖλλον	xi. 7	ib. λαπαρὸν γίνεσθαι	ib.
κοπάσαι, de lacu	xxiii. 34, 1	ὁ λάρυγξ	xxviii. 7, 1
κοπιᾶσαι	xviii. 7, 3	λάχανα ἀυαίνεται	xx. 7, 1
κοπιᾶδεις περίπατοι v. 40, 6. κοπιώδτερος v. 40, 1		λεαντικόν	iii. 13
κοπιᾶμενοι, et κοπιῶντες	v. 7, 1	λειότης δηλοῖ πυκνότητα	x. 4
κοπῶδης	v. 7, 1. 12. 35	λείρια	xx. 21, 1
κορυζᾶν	i. 16, 2. x. 54, 1	λειφαιμαῖν	iv. 7, 2
κουφίζεσθαι περιττώματος	xxx. 1, 31.	λεκίθου ὑμῶν	x. 61

λέπρα	vii. 8, 3	μεγαλοκέφαλοι	xxx. 3
λεπτόν τί xi. 19, 1. λεπτή φωνή τίς xi. 6, 2		μεγαλοκείμεν	xxvi. 16, 2
λεπτοδερμύτατον ζῷον	x. 5	μεγαλομερῇ	xxiii. 22, 2
λεύκη τί x. 4. 33. λεύκη τίνι ἔχει	x. 5	εἰς μέθην πίνειν	xxx. 1, 27
λευκός	xiii. 11	μεθρίων, confinium	xxvi. 31, 1
ληγέσθαι, prædari	xxix. 4, 1	μεθεῖν quando dicamur	iii. 12
ληπτὸν γίνεσθαι, epilepsie obnoxium fieri	x. 50	μελαγχολικά νοσήματα	xxx. 1, 25.
λήψις, accessio febris	i. 56, 1	μελαγχολικὴ κράσις	xxx. 1, 21.
λιθάζειν, lapidem ejaculari	v. 8.	μελαγχολικοὶ τῇ φύσει	iii. 16, 2
λιθὶς μόνος ὁ ἄνθρωπος	x. 43.	μελάνει, nigricat	xxiii. 23, 1.
λιθία xxiii. 29, 2. λιθοῦσθαι	xxiv. 11, 2	μελάνια, nigredo	xxi. 4
λιμνάζειν εἰς ἑλὸς	xxv. 2, 2.	μέλη contra animi propositum sæpe nobis in mentem et os veniunt	xi. 27, 6
λιμνάζειν	xxv. 2, 3.	μελλέταρμοι	xxxii. 7, 5
λιμνώδης θάλαττα	xxiii. 6, 2	μελοποιὶ xix. 31.	μελιδείσθαι xix. 18
ἡ λιχανός, sc. χορδή	xix. 20, 1	μέση cur dicta in concentu, cum in octo non sit medium	xix. 25. 44, 1, 2. 47.
λόγος τί	x. 39	μέσης (sc. χορδῆς) χρήσις	xix. 20, 2
λογὴ φερά	xxv. 14	μεσονύκτιον, media nocte	xxvi. 18
λοφίαν ἔχειν	x. 62	μεσουρανούντος τοῦ ἡλίου	xv. 12, 1
λόφονρα ἀποφοφοῦσι μάλιστα	x. 44, 1	μεταχειρίζεσθαι, manibus tractare	i. 37, 1.
λυγρὸς τί xxxiii. 1, 1. λύγξ, singultus, quid xxxiii. 5, 2, 3.	λύγξ, singultus, quid xxxiii. 5, 2, 3.	μεταχειρίζεσθαι σπουδαῖα	xviii. 6, 1
λυγρὸς ἀσθενεὶς xxxiii. 5, 1		μετέωρον εἶναι	v. 29
†λυμαίνει τὰ ὄμματα	xxxi. 5, 1, 2.	μηδαιόσε κεκλίσθαι	viii. 21, 2
λυμαίνεται τὴν ὄψιν	xxxi. 19, 1	μηρίσκει ἐπὶ τῆς γῆς	xv. 11, 1
λωφᾶν	i. 19, 2. xxiii. 29, 2	μηροειδὴς κύκλος	xv. 7, 4
M.		μήποτε, pro ἴσως δὲ	xxvi. 48, 3.
Μαγαδίζειν, e contrariis vocibus est	xix. 39, 4.	Μή ποτ' ἀπ' ἡπείρου δειλῆς—	xxvi. 57, 1
μαγὰν τινά	xix. 18, 1	μηρυκάζοντα οὐκ ἐρεύγεται	x. 44, 2
μάζα, massa hordeacea	xxi. 10.	μήτρα, matrix	iv. 13, 4.
μάζα, probe tritæ melius alunt quam non tritatæ	xxi. 2	τίποι x. 14	
μαλακία omnis ex incoctione est	xxxi. 23, 1	μικροκέφαλον	xxx. 3
μαλθακή θερμότης	xxxviii. 8, 2	μικρομέρεια	xxxviii. 8, 2
μανικά νοσήματα	xxx. 1, 19	μμητικώτατον ζῷον	xxx. 6
μανώτερος [†μανώτερος]	xi. 58, 4, 5	μήμος [†μήμος]	xviii. 6, 1
μαράνσει φθίρεσθαι τί iii. 26, 4.		μεμολιβωμένοι ἀστράγαλοι	xvi. 3, 1.
μαράνσει τὸν βίον ἐκλείπειν	iii. 5, 6	12, 1	
μαρίλη λεπτή	xxxviii. 8, 1	μονότοκα [†μονότοκα]	x. 61.
μασᾶσθαι [†μασσοῦσθαι v.l. ^{x & 8.}]	i. 38. vii. 9	μόνον τὸν δ' ἄνθρωπος	x. 28
μάτην ἐστὶ, frustra est	xxix. 14, 6	μονόχροα ὅμματα	xxxi. 27, 2
μαχλύταται γυναῖκες	iv. 25	μονόφθαλς ἀκούειν	xix. 9
		μυκτήρες, nares	x. 2
		μύξα, mucus	iv. 26, 1
		μυξώδη, ρυπτικά	xxiii. 40, 1

μυρρίαι ταριχεύμεναι xx. 31, 1
 μάρτα, myrti baccæ ib. et xxii. 11, 1
 μύωπες cur contractis palpebris
 cernant xxxi. 16. cur exiles lit-
 teras pingant xxxi. 8, 15. μύωψ
 cur oculis propius admoveat
 quæ cernere vult; contra quam
 senex xxxi. 25, 1

μώλωπας κωλύοντα ix. 1, 1

N.

Νάνοι πόθεν γίνονται x. 12, 1
 νάρθηκος πληγή ik. 3. νάρθηκι πλατεῖ
 μαστιγοῖν xxvii. 3, 5

νάρκη τί ii. 15. unde sit vi. 6

νανάγων ἀναπλεῖ xxiii. 5, 12

ναυτιῶν ii. 18

νάα καὶ νήπια ζῆα xi. 14, 1. 24

ναυτικὴ κίνησις xxiii. 2, 2

νεφλιφεῖς οἰκίαι xi. 7

νεόδαρτα δέρματα ix. 1, 1

νέοκαυστος ὕλη xii. 3, 5

νεφελώδης ἄνεμος xxvi. 20. νεφώδης
 ἄνεμος ib.

νημεῖα τί xxv. 4, 1

τὰ νήπια τῶν ζῴων xi. 24

νηστείας ὕζειν xiii. 7

νητρόδης δύναμις xxiii. 40, 2

νόμοι cur dicti qui canuntur xix.

28. cur non fiant per antistro-

pha xix. 15. νόμοι ὄρθιοι cantatu

difficiles xix. 37, 1

νοσκαεροί [†νοσεροὶ v.l.γ.] τίνας x. 64

νοσπερὸν αἷμα x. 2. νοσπερὸν θέρος i. 19,

3. νοσίζειν ὑγιαίνοντα i. 3, 2.

νοσοποιεῖν i. 52, 2. ii. 32, 2. v.

34, 2. νοσώδεις πυρετοὶς καὶ ὀφθαλ-

μίαις i. 8, 1

νοτίς [†νοτία v.l.ε.] humor i. 57.

νοτιά, humere xxi. 12, 1. νοτί-

ζειν ποιεῖ xxvi. 16, 2

νυγματώδης πῆδησις xxvii. 3, 2

νωθροὶ καὶ μωροὶ xxx. 1, 18. νωθραὶ

κινήσεις ii. 38, 1. νωθρότερα τὰ

σώματα ποιεῖ ὁ ὕπνος xi. 27, 4

Ξ.

Ξηροτριβία xxxvii. 5

Ξέιν, radere xxxi. 5, 1. Ξέσθαι τὰ

αἰδαῖα xxx. 1, 12

Ξυρούμενοι τὰ σκέλη xvi. 4, 2

Ξύσματα in radiis solaribus voli-
 tantia, quisquiliæ xv. 13, 1

Ο.

Ὀγκρὸν γίνεσθαι x. 54, 6. ὀγκρὸν

ποιεῖν xxiv. 10, 2. ὀγκρότερος pro

ὀγκρότερος xxxvii. 3, 2

ὀδοποιεῖται ἡ ὁρμή iv. 20

ὀδυῖναι τὴν ὀσφύν v. 40, 5

ὀδῆμα λαμβάνειν ix. 14

οἰηρὰ ὑγρότης iii. 15, 2

οἰοφύλγα γίνεσθαι iii. 28

οἰνώδεις ῥοαὶ [†ῥοαί] xix. 43, 2

οἰνωμένοι i. 20, 2. xxvii. 4, 1, 3

ὀστοί iii. 20, 3

ὀκτάμηνα x. 41, 2

ὀλιγιστον διάστημα x. 15, 2

ὀλιγοστιμία i. 39, 2. v. 38, 2

ὀλοθαίνειν xiv. 1. xxv. 11. ὀλοθαί-

νειν ποιεῖ xxxii. 10. ὀλοσθὲν γί-

νεσθαι ib.

ὀλκὸν εἶναι xxii. 13

ὀμαλὴς et ἀνωμαλὴς xix. 6. ὀμαλῶς

κινεῖσθαι v. 35. ὀμαλίζειν x. 54, 3

ὀμβρος xxvi. 26, 4

ὀμιλία, coitus iv. 17. xxx. 1, 13

ὀμοιοπαθεῖς τοῖτοις xxx. 1, 4

ὀμοιόσχημον ἀνθρώπων x. 54, 9. ὀμοιο-

σχρημοῦν τὰ ἄλλα ii. 5

ὀμοπαθώτερον v. 22, 1

ὀμοταχῶς φερόμενα xvi. 3, 2

ὀμοτόνως φέρεσθαι xv. 5, 1

ὀμίφωνον cur minus suave quam

σύμφωνον xix. 39, 1. ὀμόφωνον

εἶναι xix. 14. ὀμοφωνεῖν xix. 16

ὀνειρώττειν xxx. 14, 2

ὀνίησιν xx. 18, 2. ὀνίναται ib. 1

ὀξείαι νόσοι i. 6, 2. ὀξὺ in voce quid

xi. 6, 1. 21

ὀξύμελι vino insuavius xix. 43, 2

ὀδυφονία unde xix. 37, 2

ὀξυντία iv. 3

ὀπίωροι κατεαργότες xvi. 8, 9

ὀπτὰ κάρνα xxii. 7. ὀπτὰ, assa-

tilia xx. 5

ὀπυροφυλάκων machinamentum xxv.

2, 4

ὀργάζει πρὸς διάκρισιν ii. 32, 2. ὀργᾶν

iv. 8

ὀργαῖνα κρυστικά xix. 10

- ὄρθιοι νόμοι cantatu difficiles xix.
 37, 1
 ὀρέγανος, herba xx. 22, 1, 3
 ὀρίνεσθαι τὸν θυμὸν xxvii. 3, 2
 ὀρμᾶν πρὸς μίξιν iv. 15, 2. ὀρμητικὸς
 πρὸς ἀφροδίσιαν iv. 28, 1. ὀρμη-
 τικὸς πρὸς τὸ ἔργον ii. 31, 2
 ὀρτυγοτρόφια x. 12, 1
 ὀσαπλάσιον, quantuplum xxi. 22, 2
 ὀσμάσθαι ἡδέως xiii. 4, 1. ὀσμὴ τί
 xiii. 5. ὀσμάδη i. 48. ὀσμάδης
 οἶνος xii. 13
 ὀστρακοὶ τὸ δέρμα ii. 32, 1
 ὀσφραντικὸν ζῆον x. 18, 1
 ὀσχέας σύσπασις xxvii. 11, 2
 οὐ ποτε νυκτερινὸς βορέας τρίτον ἔκετο
 φέγγος xxvi. 9
 οὐδένα, plurali num. xi. 1. οὐδὲν
 ἄσπεον xi. 8, 2. xix. 42, 4. xxvii.
 3, 5
 ὄλα, gingivæ xxii. 14
 οὐλότης xiv. 4. οὐλότριχες xxxiii. 18
 οὐλοῦσθαι, cicatricem contrahere
 x. 22, 2
 οὐρανός, palatum xiii. 2. xxxiii. 14,
 2
 οὐρανίσκος xxxiii. 14, 2. v. 17
 οὐρησις i. 51, 1. οὐρητήρ, sc. πόρος x.
 43, 2. οὐρητικά i. 48. οὐρητικά
 τίνα xx. 16, 1
 οὐρον τί ii. 3
 ὀφθαλμῖαι ξηραὶ i. 9, 3. 12, 2
 ὀχεῖαι θηλυτοκοῦσιν xiv. 5
 ὀχετός i. 55, 2
 ὀψιαιτέρον iii. 10, 1. xxvi. 18
 Π.
 Πάγος, gelu xxvi. 51. πάγοσι pro
 πάγοις xii. 6
 παιδαριώδη μέλη x. 12, 3
 παλαιὰ πρόβατα, vetulæ oves x.
 23, 2
 παμφάγον x. 45, 2
 πανσέληνος κύκλος xv. 7, 2
 παραβλαστάνειν xx. 13, 2
 παραδύνειν xx. 22, 3
 παραθερμαίνεσθαι iv. 2, 2
 παρακαταθήκην ἀποστερεῖν xxix. 2, 1
 παρακαταλογῇ in cationibus cur
 sit tragica xix. 6
 παράκρουσις τοῦ θερμοῦ iii. 12
 παραλμπάνειν, prætermittere xxix.
 13, 4
 παραλλάττοντες πόροι xi. 58, 3
 παράλληλα εἶναι xxxiv. 9
 παραλογίζεσθαι, decipi xxx. 4, 2
 παραμείσῃ xix. 12, 47
 παρανευρισμένοι χορδαί xi. 31
 παραρρεῖν i. 55, 1
 παρᾶσειν in cursu v. 8
 παραφυάδες xx. 24
 παραχεθῇ affusum sit xx. 35, 2
 παρᾶχορδον xix. 33. v. 14
 παρᾶγγός xv. 13, 2
 παρᾶγγλινειν xxxii. 5, 3
 παρᾶσδύνεσθαι xxxiii. 14. παρᾶσδύνειν
 v. 6
 παρᾶθλῖβεσθαι xxxiii. 5, 3
 παρᾶμπεσεῖται τοῖς σάμασι ii. 42,
 2
 παρᾶμφαίνεσθαι xxxiii. 9, 2
 παρᾶστράφθαι iv. 26, 6
 παρᾶλῖος ubi non fiat, et cur xv.
 12, 1
 παρᾶιν iii. 2. 27, 1
 παρᾶρῶν εἰς τὰ πλάγια x. 15, 2
 παρᾶπάτην ᾄδοντες xix. 3
 παῦλα pro ἀνάπαυσις xxvi. 14
 πεδιάς γῆ xx. 32, 2
 πέλαγος, æquor, altum xxxiii. 3, 2
 πελιδνοῦσθαι viii. 1. πελιδμα λαμ-
 βάνειν ix. 14
 πένταθλος, πρὸς ἀλτῆρας ἀπερείδεται
 v. 8
 πεπάνθαι xx. 20, 2
 πέπηγος, coagulatus est xxii. 7
 πέπονες, cucumerum species xx.
 32, 1
 πεπυρεχότες xi. 22, 3
 περᾶνιν ἔξω ii. 17, 2. περᾶνιν πρὸς
 ἐγκέφαλον xiii. 5. id est pene-
 trare.
 περιεπτόμενα ἡμῶν v. 7, 2
 περίβλημα ἔχειν ii. 37
 περιθραύεσθαι xxi. 3. xxxiii. 36
 περίστασθαι ὡτός xxxiii. 15, 2
 περικαρπίον πικρῆς xx. 25
 περικαταλαμβάνεσθαι xxvi. 56, 2
 πέριξ τὰ αἰδοῦσα xiii. 6, 3

περιπλάττεσθαι πηλῷ	xx. 18, 1	πάντα πνεύματα	xxvi. 57, 2
περικωματιζόμενα	xxii. 4	πορεία πᾶσα ἐξ ἄρσεως καὶ θέσεως	
περίσσεια γῆς	xx. 14, 2	συντελείται v. 41. πορείας κήη-	
περιστέλλειν	i. 55, 3, ii. 26, 1	σις x. 26	
περιτείνεσθαι	xxiv. 7	πορφυρεῖς	xxxviii. 2, 1
περιφέρεισθαι κύκλῳ	xvi. 3, 1	πουδέσμερον ὄζειν	xii. 4
πέτεσθαι, volare	x. 21, 1	πραΐα ζῆα	x. 35
πήγνυσιν ἄλας τὸ πῦρ	iii. 16, 1	πρεσβύτερες γυναῖκες	x. 4
πηλῶδης ἰκμάς	xiii. 4, 4	προαναφέρεισθαι	x. 54, 5
πημαίνει	xxxi. 5, 1, 2	πρόβλημα, in vulnere	i. 3
πηρώσεως duo genera	iv. 26, 5	πρὸς βρέχειν	xxii. 11, 2
πίερα γλῶττα	x. 19	προδιαλύεσθαι	xxii. 28
πίσις τῆς φωνῆς	xix. 3	προδιεργάζεσθαι	xxii. 11, 2
πίλησις xxxvii. 6.	πιλητικὸν τὸ ψύ-	† προδιηθεῖσθαι	xxiii. 21
χος xiv. 8, 3		πρόδρομοι quando spirent	xxvi. 51.
πιστεύειν ἑαυτοῖς, fidere sibi et suis		πρόδρομοι, ex borearum genere,	
viribus xviii. 6		spirant ante caniculam	xxvi.
πλάτανος, arbor latifolia	xv. 11, 1	12, 2. noctu minus spirant	
πλειστάκις	xix. 20, 3	xxv. 16	
πληγὴ πᾶσα, διαιρητικὸν ἐστὶν ἢ θλα-		† προεργηγορέαι	xviii. 1, 1. v.l. ^s
στικὸν v. 37, 3		προεδεσθὲν	xx. 34, 2
ἐν πλησμονῇ κύπρις	x. 47, 1	προεξασθενεῖν	i. 50, 2
πλούτος, τυφλός	xxix. 8	προεπίστασθαι	xix. 5
πλύντρον ἰχθύων ὄζει	iv. 29	προεστὸς [† προεστὼς v.l.v.] δέρμα	
πνεῦμα τί xxvi. 34.	πνεῦμα, σύνωσις	x. 3	
ἀέρος xxiii. 11.	πνευματικαὶ κινή-	πρότεια	xx. 14, 2
σεις xviii. 1, 1.	πνευματώδη πάθη	προετικὸς εἰ καθεκτικὸς ορρος.	xxxi.
xxx. 1, 10.	πνευματοποιεῖν xxiv.	15, 4	
10, 2		πρόεινται τὴν ῥύσιν	x. 2
πνευμονικὸς τόπος	xxxi. 14, 1	† προεῖσται τὸ πνεῦμα ii. 38, 1. v.l. ^s .	
πνευστιῶν vetatur in venationibus		προεῖσται αὐτοῖς χολή iv. 29.	
xi. 41.	πνευστιῶντες xxxi. 14, 1	προεῖσται αὐτοῖς χολή iv. 29.	
πνιγγραὶ νύκτες	xxv. 16	προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
ποικίλια ἐκ γενετῆς x. 33.	ποικίλλεται	προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
τὰ τικτόμενα x. 10		προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
πολιὰ, σπαρτάς τις	x. 34	προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
πολλαπλάσις μιᾶς	xix. 2	προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
πολυγωνοειδές	xv. 6, 4	προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
πολυειδὴς ὥδη	xix. 15	προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
πολύκενος τόπος	xxv. 22, 3	προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
πολυσχιδεῖς ἰσχυάδες	xxii. 9	προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
πολύτεκνα ζῆα	x. 14	προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
πολύχροα facit ἡ τῶν ὕγρων πολύχροα		προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
xxiv. 4, 2		προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
πολυχρονία, diuturnitas	x. 47, 2	προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
πολυώνυχια ζῆα	x. 43, 1	προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
πόμα, potus	i. 14	προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
πομφύλινος ortus xxiii. 4, 3.	πομ-	προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	
φυλλογῶ τὴν θάλατταν ibid.		προεῖσται αὐτοῖς χολή xxiv. 12	

προσηυθεῖσθαι	xliii. 21	πυκνάκις	iii. 9, 1. 20, 1
προσηγηγμέναι	xviii. 1	πυκνὰ τί	xxi. 23
προσηγέσθαι	xxxii. 10, 11	πυκνίσαρκει	i. 20, 2
προσεκοπᾶν	iv. 8	πυκνὸφυλλα	xx. 36
προσελάθεις τόποι	xliii. 34, 1	πυκνοῦν τὴν σάρκα	i. 52, 1
προσηγάμενοι ἐξ ἄρτου	viii. 9, 4	πύνδρξ ἀμφορέας	xv. 2, 4
πράσεις τῶν σιτίων	xxx. 14, 4	πυρετοῦ ἀνεσις xi. 22, 3.	πυρετώδη
προσηνυμα	xx. 9, 1	τίνα xxvi. 50.	πυρετώδεις ἀνεμοί
προσιστών τὸ πνεῦμα	ii. 38, 1	i. 23, 1.	πεπυρεχότες xi. 22, 3
προσιστών	i. 41, 2	πυρῆνος finis, semen	ix. 24
προσκυνεῖν ὡς ἱερόν	xxxiii. 9, 2, 3	πυρίαι μεγάλαι iii. 25, 2.	πυριά-
προσογκεῖν	xxxiv. 11	ματα i. 55, 3,	πυριατήρια ii. 11,
προσιστέον	i. 50, 2	i. 32, 1	
προσπατεῖν, in sermone	xi. 60, 1.	πυρίκαυστα	i. 54. xxxviii. 8, 2
πρόσφατον ἔλαιον, oppositum τῷ πα-		πυρίῃ κτισσῇ [†κτισσῇ v.l.n.] i.	
λαιῷ xxi. 4.	πρόσφατοι καρποί	37, 1	
xx. 30		πυρούμενον σταῖς	xxi. 10, 23
προσφέρειν τροφήν	i. 50, 2	πυρρῶσθαι	xxxviii. 2, 2
προσφέρειν τῷ σώματι i. 42, 5.		πυμάσαι, operire	xi. 8, 1
προσφύται τῷ σώματι xxi. 2.		P.	
πρόσφυσις τῆς τροφῆς ii. 3		ῥάγες τῶν βοτάνων, acini racemo-	
προσχεῖσθαι θερμόν	iii. 26, 5	rum xx. 23, 1.	ῥάγες ἀπύρηναι
προϋπάρχουσι φαύλως ἔχοντες	i. 7	xx. 24	
προφανὴς κίνδυνος	xxix. 2, 3	ῥαδίστερον	ii. 42, 2
προχειμάσαντες	xxvi. 8, 4	ῥαφαὶ τῆς κεφαλῆς	x. 48
προωδοεποιήνται xxi. 17, 1.	προω-	ῥαφανίς	ix. 6
δοεποιήματα πρὸς — iv. 11		ρευματικοί iii. 5, 7.	ρευματικοί εἰς
προωθεῖν xi. 52, 1. xxiii. 11.	προέωσε	ὀφθαλμούς xxxi. 5, 1	
xxiii. 11		ῥητορεῖαι xviii. 3, 1.	ῥητορικοὺς
πρωῖ, mane xxvi. 54, 1.	πρώμαι	ποιεῖ ὁ οἶνος xxx. 1, 6	
σίκου xx. 14, 2		ῥγοῦν, rigere seu frigere xxxvii. 2.	
πταίνει τῇ γλώσσει τί iii. 31, 2		ῥηῶσι, et ῥηῶσι viii. 5—7.	ῥη-
πτάρειν, sternutare xxxiii. 1, 3, 11,		γῶντες ὑπὸ ψυχροῦ iii. 26, 5	
2. 15, 1.	πτάραντες xxxiii. 16.	†ῥπίζεται τὸ πῦρ i. 55, 2.	ῥπί-
πταρέντες viii. 8.	πταρμός τί x.	ζεσθαι ὑπὸ τοῦ πνεύματος xxxviii.	
54, 2.	πῶθεν γίνεται x. 18, 2.	6. ῥπίζεται τὸ πῦρ i. 55, 2	
πτάρμακῷ κινεῖν xxxiii. 9, 3.		ῥιπτούμενα	xi. 13, 1
πτάρνοστο pro πτάρνωτο x. 18, 2.		ῥιψ, crates	xv. 6, 2
πτάρνωσθαι iv. 8. x. 18, 1. xxxiii.		ῥία, malus Punica xix. 43, 2.	ῥία
15, 2.	πτάρνωτο pro πτάρνωτο	†ῥίαι οἰνώδεις	xix. 43, 2
xxxiii. 10, 2		ῥοφήματα ægrot. i. 37, 2. 50, 2.	
πέρραι τῶν ποδῶν	v. 15, 1, 2	ῥοφήματα παφλάζοντα xxiv. 9, 3	
πισσῇ [†κτισσῇ v.l.n.] κριθῇ		ῥυάδα τρίχα ἔχειν	x. 63
καὶ πυρίῃ i. 37, 1		ῥύμη, impetus	xxxiii. 10, 1
πτόρθαι, περιφέρειν	xvi. 9	ῥύπος ὁ ἐν αἰσὶ	xxxii. 4
πτύειν ξηρόν	xxvii. 3, 3	ῥύπτειν τὰ ἱμάτια xxxiii. 40, 1.	ῥυκτι-
πτῶμα, casus	xiv. 4, 3	κὸν χυλὸν ἔχειν iii. 17, 1.	ῥυκτικὸν
πυγμαῖοι τίνες γίνονται	x. 12, 1	ἢ γλισχρότης xxxiii. 40, 1.	ῥυκτι-
πυθμὴν ἀγγείου	xxiv. 5	κὸν τοῦ φάρμακος xl. 39	

ῥυσὸν γίνεσθαι xxiv. 10, 1. 2. ῥυσὰ ἄμματα xxxi. 14. ῥυσοῦσθαι xxiv. 10, 2		στρεβλοῦσθαι vii. 7	
ῥυτίς τί xxiv. 7. ῥυτιδοῦν Σ.	ibid.	στρυφνότης καὶ πικρότης i. 42, 4	
·Σάττει καὶ πληροῖ xxi. 14, 2. σάτ- τεσθαι et σάξις xxv. 8, 4		συγγενικαὶ τρίχες iv. 18, 1	
σαυσταρισμός xxvii. 3, 3		συγκαθιέναι τὰς χεῖρας ii. 31, 2	
σαφηνίζεῖν, σαφῶς φθέγγεσθαι viii. 14. xi. 27, 1		συγκάειν [†συγκαίειν v.l.m.] xxiv. 18	
σίζεν καὶ ψοφεῖν xi. 32, 1		συγκαλλύνειν, convertere xxiv. 9, 1	
σίκυς, pro σίκυς xx. 3. σίκυς πέ- ποις ubi optini proveniant, et cur xx. 32, 1 ἡ·σ·ε·λ·χ·g·		σύγκαμψις ii. 38, 2	
σικαὶ τόποι ii. 38, 1. σικὰ, ἀφῶα, sc. loca v. 41		συγκαταβαίνειν xxiii. 4, 3	
σῖτα cibi i. 50, 2. xxiv. 9		συγκατάγειν xxiii. 38, 2	
σκαίρειν τοῖς ποσὶ ii. 31, 2		συγκατακλίεσθαι xxi. 18	
σκαλεῖν οὖς xxxii. 13, 1, 2		συγκαταφέρεσθαι xxiii. 4, 1. 5, 4	
σκαρδαμύσσειν xxiv. 12, 2		συγκατιέναι xii. 12	
σκληρόδερμα ἄμματα xxxi. 14		συγκεκεφαλαῖνται [†συγκεφαλαί- νται] iv. 12, 2	
σκόλυμος Hesiodi iv. 25		συγκολλᾶν xxiii. 29, 2	
σκοποῦ τυγχάνειν xix. 5		συγκόρυφος κῶνος xv. 11, 2	
σμύρνη τῶν Ιατρῶν xii. 1		συγκρύπτειν xix. 43, 4	
σπαρτία ἀντιτείνειν viii. 9, 5		συκοφαντεῖν, calumniari xix. 13, 13	
σπασματώδης κίνησις v. 1, 1		σθμμεθιστάναι xxvi. 2, 2	
σπερμαίνοντα iv. 4, 2		σθμμεμυκότες πόροι ii. 20, 1	
σπληνῶντων οὐλαὶ μέλαιναί ix. 5, 1		σθμμετρότατα ἔχειν xxvi. 33, 2	
σπογγία, ἀράλα xxxvii. 3, 2. σπογ- γεῖς, spongiarii xxxii. 5, 1		σμπάρεσθαι xii. 4	
σταῖς, massa triticea xxi. 10. 15. 23. σταῖς πυρούμενον xxi. 10, 23.		σμπιέζεσθαι xi. 44	
σταῖς τριβόμενον xxi. 12, 2, 3.		σμπλήρωμα xi. 18	
σταῖς quo magis teritur, eo minus fit xxi. 8, 1. 9. σταῖς γίνεσθαι xxi. 12, 2		σμπφανῇ ποιεῖν xix. 43, 4	
σταλαγμοὶ xi. 28, 1		σμπφεύγειν xxvii. 3, 2	
σταλτικὸν περιττώσεως i. 33		σμπφράττειν xi. 61. xxiv. 9	
στάσιμον τὸ βαρὺ xxiii. 20, 1		σμπφύεσθαι, de vulnere i. 32. σμπ- φύόμενα θᾶπτον xxxii. 7. σμπφυ- τικός i. 33	
στασιῶδες xxx. 11, 3		σύμφωνον cur suavius quam ὁμόφω- νον xix. 39, 1. cur minus suave quam antiphonon xix. 16. σμπ- φονία quorum sit xix. 41, 2	
στατικὸν καὶ συσταλικόν xiii. 5		συναγωγὴ, contractio iv. 26, 2	
στέλεχος, περιφερές xvi. 9		συναίρειν νεφέλας xxvi. 49, 1	
στενοχωρία, ἀλεσιώτερα xxv. 19		συναλγεῖν vii. 7	
στερρὸς [†στερεὸς v.l.·] xxiii. 29, 1		συναναθυμιάσθαι xii. 11	
στιφρότερον γίνεσθαι v. 14, 1. στι- φροτέραν τὴν σάρκα πειεῖν v. 40, 3		συναπέρχεσθαι iv. 29. xii. 2	
στόμα μέγα in vulnere i. 32		συναπίασι τῇ νόσῳ i. 28	
στοχαστικὸς ἥδονῃς xviii. 4		συναποβιάζεσθαι xxxiii. 5, 1	
		συναποκρίνεσθαι iv. 2, 4	
		συναπολαίειν v. 22, 1	
		συναποφέρεσθαι xii. 9	
		συναποθεῖσθαι xxxiii. 15, 3	
		†συνάττειν xxv. 8, 4	
		συναυξάνεσθαι τῷ ὁμοίῳ xix. 24	

- συναφίεναι xxiii. 38, 2
 †συνδιδόναι, subsidere iv. 2, 1.
 v.l.g.
 συνθεῖσθαι τινι xviii. 6, 2
 συνεῖρειν τὸν λόγον xi. 54. 60, 2
 συνεκθλίβεσθαι iv. 2, 1
 συνεκκρίνεσθαι iv. 16
 συνεκπέττεσθαι ii. 21, 1
 συνεξιδρῶσαι δυσάδη xiii. 11
 συνεξιέναι xxii. 10
 συνεξικμάζειν v. 27
 συνεπισπᾶσθαι xi. 62, 1. xxiii. 4, 1
 συνεπυλώσεως δέισθαι i. 49
 συνεστᾶσι iv. 26, 5
 συνεφέλκεσθαι xxvii. 11, 2
 συνήχεσθαι, cohærescere xxi. 6
 συνθερμαίνεσθαι xxxviii. 3, 1
 συνίζειν, considerare xxi. 9
 συνέφαιον ποιεῖν xxvi. 38
 σύνουν βλέμμα xxxi. 7, 5. μετὰ
 συνόλεος xix. 4
 σύνολκος τροφή xx. 8
 συντάραξις i. 4
 συντάσσει, ac. τοῦ αἰδοίου iv. 26, 4
 συντετρηῖσθαι τῇ στόματι xiii. 2.
 συντετρημένος εἰς τὸν πνεύματα
 xxxiii. 17, 2
 σύντηγμα θερμόν v. 31, 2. συν-
 τηκτικὸν γίνεσθαι xxviii. 1, 2.
 σύνηξις, περίττωμά ἐστι v. 7, 3
 σύντονος τῇ στόματι i. 19, 4. συντο-
 νία αἰδοίου iv. 20. xiii. 6, 3.
 συντονία πολλῇ τροχάζειν ii. 30, 1
 συνωθεῖν νέφη xxvi. 56, 3. σύνωσις
 ἀέρος xxiii. 11
 συρίγγων modulamen xix. 14. συ-
 ρικτῆς xviii. 6, 1
 iii. 34, 1
 συρρύν xxv. 8, 4
 συσάττειν
 σφαῖραι ὁμάτων xxxi. 7, 3. 6
 σφακελισμοί i. 9, 2. 10, 2
 σφετερίζεσθαι τι τῶν ἀλλοτρίων xxi.
 14, 3
 σωματοειδὲς πολλὸν ἔχειν xxiv. 9, 3
 σωστικὸν τοῦ θερμοῦ xxiii. 7, 1
 T.
 τάγχιβαθῇ xxiii. 31
 τάλαι, quali xx. 14, 3. ταλα-
 ρίσκοι, quasilli ibid.
- παραχρῆδος πέψις i. 15, 2
 ταρίχου ὁδμή xxviii. 7, 3. ταρι-
 χεύεσθαι φύκει xx. 31, 1. τα-
 ριχεύόμενα ἄσηπτα σῶζεται xxi.
 5, 1
 ταχυδρομία v. 9, 1
 ταχυτέκα ζῆα x. 9
 τέγγει τοὺς ιδρώτας ii. 32, 1
 τέρατα xi. 27, 1. an ἔργονα nostra
 iv. 13, 4. τέρατα quæ animalia
 soleant parere, et cur x. 61
 τερετίσματα parum grata xix. 10
 τετραχέρδου ἀρχή xix. 44, 2. τετρά-
 χορδον xix. 33
 τίμησις τί χρὴ παθεῖν xxix. 16
 τομή δι' ὅλης τῆς χειρὸς x. 49
 τονιαῖον διδύχημα xix. 47
 τοσαυταπλάσιος, tantuplus xxi.
 22, 2
 τραγήματα διὰ τί ἐδεστίεν xxi. 6
 τραπέζια xv. 4
 τραυλοί xi. 38. τραυλότης τί xi.
 30, 2
 τραυματιζόμενος τόπος x. 22, 2
 τριετές σπέρμα xx. 17
 τριταῖος λόγος xxvi. 14
 τριχὶον ἐπεστραμμένον xxiii. 18
 τρίψας, tritiones seu frictiones
 xxvii. 3, 1. τρίψας χρῆσθαι iii.
 26, 2
 τροπαία quid sit xxvi. 5, 1, 40.
 ἡ τροπαία ἐναντίον τῇ ἀπογείῃ
 xxvi. 5, 1. τροπαῖαι ubi fiant,
 et cur xxvi. 40
 τροπαί, fuga ex acie xxvii. 3, 4,
 5. τροπαί (seu τροπαῖαι) cur
 spirent xxvi. 4
 τρόποι μελῶν, modulamina xix.
 38, 2
 τροφή τί i. 42, 5. τροφῶδη ὑγρὰ iii.
 5, 6
 τροχάζειν ἐν τῇ πνεύματι xxiv. 12.
 τροχάζειν πολλῇ συντονίᾳ ii. 30, 1
 τροχιζόμενοι pro τροχάζοντες xxiii.
 39
 τρύξ [†τρυγία, fex] xx. 35, 2. τρυ-
 γῶδες ibid. 1
 τρυπήματα κλειθῶρας xvi. 8, 3
 τύψ φράζειν xvii. 3, 4

Τ.			
"Τβρις, contumelia	xxix. 16	ὑποχάρσιν πειεῖν, excernere x. 59, 1	
ὑγροκέφαλος	i. 16, 2	ὑπώπια ix. 9, 1. 10. 12. ὑπώπια τίνα	
ὑγρορροεῖν	i. 33	ἐξαίρει ix. 6	
ὑδαρῆς οἶκος	iii. 18, 1, 2	ὑπώπια	xiv. 12
ὑδροπικοί	iii. 5, 7	ὑφαιμος συνδρομή	ix. 14
ἡ βελος	xi. 58, 5	ὑφυγρα	ii. 17, 1
ὑέτιοι ἀνεμοί	xxvi. 7	Φ.	
ὑπαλείφειν ἔλαιον	xxxviii. 3, 3	Φάρμακα τίνα λέγεται i. 42, 1, 5.	
ὑπαντρος γῆ	xxiii. 5, 2	47, 1, 2. φαρμακοποιία v. 28.	
ὑπαρ, et ἐν ὑπνωσι, opposita	xxx. 14, 4	φαρμακῶδες i. 35	
ὑπεκίειν pro ὑποκίειν	xxvi. 41	δ φάρυγγ τραχύνεται xi. 22, 3. φάρυγγα γεράνου xxviii. 6, 1. φεύγων, reus xxix. 13, 1. φεύγων ἀνδροφονίας, sc. δίκην, homicidii reum agi xxix. 13, 5	
ὑπέκκαυμα in lychno	iii. 26, 4.	φήμη ἀγαθὴν πειεῖν, boni ominis loco habere xxxiii. 9, 3	
ὑπέκκαυμα νόσου i. 7		φθάσει ὑπεξίαν	xi. 60, 2
ὑπεξάγειν	xxvi. 56, 2	φθίσις σελήνης xv. 11, 3. φθισιῶν	xxviii. 1, 1
ὑπεξέναι x. 43, 2. ὑπεξίαν	iv. 21	φθαί i. 10, 2. eadem φθίσει ib. 1	
ὑπεκίφαίακαντος	viii. 17, 1	φθόρον ποιεῖν	iv. 26, 5
ὑπεραίρειν τὸ πλῆθος	xix. 45, 2	φληγτικὸς, proclivis ad osculandum	xxx. 1, 8
ὑπερξέειν xxiv. 6, 1. ὑπερξέειν τῇ σάβει i. 19, 2. ὑπερξέειν τί xxiv. 6, 1		†φλεβολίται seu φλεβελίται iii. 5, 1	
ὑπερθερμαίνεσθαι	i. 12, 2	φιλόγλυκος	iii. 26
ὑπερτείνεσθαι	iii. 5, 3	φίλοινοι τίνες	iii. 7
ὑπερχεῖσθαι	iii. 34, 1	φιλοπόται iii. 23, 1. xxvii. 4, 1, 3.	
ὑπερχειν xix. 42, 1. xxxiii. 14, 2		φιλοποιία τί iii. 7	
ὑπείαναι	iv. 7, 2	φλεβία ῥήγνται ix. 14. †φλεβολίται	iii. 5, 1
ὑπνωδέστερον γίνεσθαι	xiv. 11	φλεγματώδη περιττώματα xiii. 7.	
ὑπνωτικός, somnolentus xi. 17, 1.		φλεγμασία τί i. 6, 2	
ὑπνωτικὸν εἶναι iii. 34, 2. ὑπνωτικώτατον γίνεσθαι iii. 25, 2		φεινίκιον, modulaminis species xix. 14	
ὑποδοχή, conceptaculum	i. 40	φορτηγεῖν [†φορτίζειν v.l.i.] ii. 38, 2	
ὑποδωριστὶ ἁρμονία xix. 48, 3. ὑποδωριστὶ ᾄδειν xix. 30. 48, 1		φρένες ictæ, risum quibusdam com-movent xxxv. 6	
ὑποθερμαίνεσθαι	iv. 7, 1	φρίκη τῆς θαλάττης	xxiii. 23, 1
ὑποκαταβαίνειν	xxv. 8, 4	φρυνοειδεῖς βάτραχοι	i. 22
ὑπόλειμμα	xxvi. 8, 4	τὸ φύκος, ἀλμυρὸν xx. 31, 2. φύκει	
ὑπόμνησιν δίδωσι τῆς—	vii. 3	ταριχεύεσθαι ib. 1	
ὑπομόχλιον	iv. 23	φύματα, tubercula	iv. 13, 3
ὑπονουστὶν	v. 9, 1. xxiv. 4	φύραμα	xxi. 18
ὑποπτεῖν	viii. 6	φύσαι, flatus ventris xiii. 4, 2.	
ὑποστέλλεσθαι τῆς τροφῆς i. 46. v. 33		xxxiii. 9, 1. αἱ φύσαι λυποῦσι vi. 3, 1. φύσαν ἀφίεναι iv. 8	
ὑπουλα vulnera	i. 32	φυσᾶν et ἀάζειν ut differant xxxiv. 7, 1. φυσᾶν χύτραν ἐφομένην v. 36.	
ὑποφαύσκωντος	viii. 17, 1		
ὑποφέρεσθαι τοῖς σκέλεσι	v. 19, 1		
ἡ ὑποφυριστὶ ἁρμονία xix. 48, 3.			
ὑποφυριστὶ ᾄδειν xix. 30. 48, 1			
ὑποφωσκαύσης εἶναι	xxv. 5		
ὑποχόνδρια, melancholica xxx. 1, 10			

φυσασμός xxxiv. 7, 2. φυσητικὸν τῆς κοιλίας xliii. 6, 2. φυσιασμός, ψόφος ἐστί xi. 41	χορικαὶ φδαί xix. 15
φουασκοῦντες cur ante cibum sese exerceant xi. 22, 1	χρηματιστὴς ἀγαθὸς τίς xviii. 4
X.	χρονίζεσθαι ἐν τῷ σώματι xliii. 1
Χαίτην οὐκ ἔχοντα x. 25	χρῶζεν τὰ σώματα xxxviii. 9
χάλαζα in animali quid, et quibus ex causis xxxiv. 4, 2	χρῶτα ἀραιοῦν ii. 34, 2. χρῶτες ὄζουσι iv. 12, 1
χαλεπὰ, et πρᾶτα x. 35	χυμὸς, παρὰ τὸ χεῖσθαι xxii. 7
χάσμη τί vii. 1	Ψ.
χαῦνος γῆ xxxiii. 29, 1	Ψαθυρότερον γίνεσθαι xxi. 11. ψαθυρότης, ὑπὸ ξηρασίας γίνεται id.
χειμασίαι xxvi. 3	ψαλλομένη χορδή xix. 23, 1. ψαλτήρια τρήματα xix. 23, 2
χεῖσθαι, fundi, diffundi xxii. 7	ψελλότης τί xi. 30, 2. ψελλίζειν xi. 1
χίμετλα i. 53	ψήχεσθαι xxiii. 33, 1
χλευάζεσθαι difficilius quam amittere aliquid xxix. 14, 10	ψόφος, πλεγή ἐστι xi. 42. ψοφεῖν, crepare xi. 26. ψοφῆσαι, crepitum ventris emitte x. 44, 2
χλιαίνειν, tepescere viii. 20, 1. χλιαίνειν et ἐπιθερμαίνειν synonymos usurpata xxi. 25. χλιαρὰ ἀτμίς v. 36, 4	ψυχρολευτρεῖν, seu ψυχρολευτεῖν i. 29, 3
χολώδεις i. 12, 1	ψωμὸν καταπίνειν xxxiv. 9
χόνδρος, ὁστοῦν xxxiii. 18. χόνδρος, alica xxi. 21. χονδρόν, crassiusculum xxi. 9	ψέρα vii. 8, 3
	Ω.
	Ὀιδού ἀμαρτήματα xix. 43, 4

INDEX RERUM

MEMORABILIORUM.

ABORTUS verni i. 9, 2
Abscessus cur salubres vi. 3, 2
Absinthium urinam ciet xxvii. 10, 2
Absolvere inique, tolerabilius quam inique damnare xxix. 13, 9
Acclives ambulationes declivibus laboriosiores v. 40, 4. acclivi ascensus cur magis sudorem moveant ii. 38, 1
Accusatio injusta, plerumque data opera fit xxix. 13, 10, 13
Acerbis comestis cur viaum et aqua videantur dulciora xxii. 11, 1
Acetum cur interiorum quam exteriorum carnem magis mordicet xxxi. 21, 1. singultum sedat xxxiii. 1, 3. 17, 2. cur sedet singultum xxxiii. 5, 1
Acida edentes cum videmus, dentes nobis stupeant vii. 5, 1
Acini uvarum minores cur magis experies nucleorum xx. 24
Acria interiorum quam exteriorum carnem cur magis mordicent xxxi. 21, 1. acrium non tam cito nos capit satietas quam dulcium xxii. 3, 1. acrium differentia multiplex xx. 22, 2
Actiones, morum significatio xix. 27, 2
Acutum quid xi. 34, 1. acutum propter celeritatem minus sentitur xix. 21. in voce ex paucis est xix. 37, 1. vires in canendo majores postulat xix. 7. cantatu difficilius cur sit xix. 37, 1. acutum canere quam grave facilius xix. 26, 46. in acutum cur vox plerumque aberrare soleat ib. ab acuto in grave cur aptius transeat concentus xix. 33. acutus strepitus unde xi. 40. acuta vox ab intento organo proficiascitur xi. 50. acuta vox in cantu, firmarum virium indicium est xix. 37, 2. acumen vocis qua in re consistat xi. 20, 1, 2
Acuti morbi cito perimunt i. 6, 2. cur hieme periculosiores i. 6, 1

Ægæi maris aer, et color xxiii. 6, 1
Ægro ante accessum, an post, offerendus cibus i. 50, 2. ægris vox cur acutior xi. 6, 5. 21. 40
†Ægritudo acerbiores cur efficiat homines viii. 3. ægrotantes facile, et cito convalescentes v. 22, 1
Ægyptus, irrigua xx. 32, 1. **Ægypti** inferior cava est xxvi. 44. **Ægypti** loca quædam cur perflet Notus, quædam non ib.
Ægyptii cur blæsis pedibus xiv. 4.
Ægyptiaci pepones xx. 32, 1
Æquinoctium, hiemis atque æstatis confinium est xxvi. 26, 2. sub æquinoctium spirans liba, aquas ciet ib. 1
de Aere problemata varia xxv. aer inanis multum habet xxv. 22, 1. plenus igne xxv. 20. cur non sursum feratur xxv. 14. cur per solida penetret xxv. 9. cur in sublimibus ædium partibus reciprocetur, maxime sereno cælo xxv. 22, 1. in flatum verti cur videatur currentibus v. 17. cur non repleat, ut aqua xxv. 12. cur non putrescat xxv. 20. cur ex aquæ contactu frigidus quidem fiat, at non humidus xxv. 3, 10. aer e bullis et aquæ interioribus exiens cur non uvidus xxv. 11. aer noctu humidus xxvi. 54, 1. aer diurnus habet strepitus xi. 33, 1. aer minor cur majore calidior xxv. 19. aer ex longinquo nigricare videtur xxiii. 23, 2
Aeris mutatio sub siderum, et in primis caniculæ, ortu atque occasu xxvi. 32, 1. aeris mutatio cur non morbosa i. 13
Æs cur maxime resonet xi. 8, 2. medicamentosum est i. 35. ære facta vulnera cur citius sanescant ib. ære ambusta cur sanescant citius i. 36

- Ærea* sugillatis admoventur cur soleant ix. 6, 10
Ærugo, medicamentosa ix. 6
Æstas morbosior hieme i. 25. *æstas* pluvia i. 8, 4. *æstas* squalida post ver austrinum et borealem hiemem, mortiferum auctumnum parit i. 19, 1. *æstas* et auctumnus borealis ac squalidus quibus conferat, et cur i. 11. *æstas* et auctumnus borealis ac squalidus cur biliosis noxius i. 12, 1. *æstate* cur sudemus magis ii. 40
Æstiva diæta i. 39, 1. v. 38, 2
Æstus suffocantes cur hibernis magis quam tepidis locis existant xiv. 13. *æstus* reciproci causa xvi. 4
Æthiopes cur blæsis pedibus xiv. 4. dentes candidiores cur habeant, at non item ungues x. 66
Agathyrsi leges suas canunt xix. 28
Agonia, seu *Anxia* sollicitudo, quid ii. 26, 2. 31, 1. *agoniæ* symptomata ib. *agonia* cur sudorem in pedibus cieat ii. 26, 1. 31, 1. *Vide et Sollicitudo*, et *Agonia* in *Græco Ind.*
Agricultura concoquit et efficax reddit alimentum xx. 12, 4. erudit plantas ib.
Ajaci furor unde xxx. 1, 3
Albi homines et equi, cur plerumque glauci x. 11
Alcmaeonis sententia de hominum interitu xvii. 3, 4
Alere se statim post ortum cur possint alia, alia non x. 58
Alica velut farina est xxi. 21. cur aquæ plus capiat quam triticum ex quo confecta est ib.
Alimentum quid i. 42, 5. in alimento requiritur tenax lentor xxi. 2. alimentum siccum quæ appetant, et quæ humidum x. 59, 2. alimentum humidum cur homo sapiens sumat, animalia cetera siccum x. 56. alimentum humidum sicco principaliter i. 15, 2
Alimenta minui, labores augeri, sanitati confert v. 33. alimenta post exercitium et pharmaci potum cur non statim offerantur v. 28. alimentis quibusdam cur diutius uti possimus quam aliis, licet suavioribus xxi. 13, 1
Allia cur siccior plantata, melius proveniant xx. 27. *allia* cum in caulem abeunt, cur gravius oleant quam cum tenera sunt xx. 30. excisa et jacentia cur germinant xx. 26, 1. 27. cocta vocem levigant xi. 39. urinam cient i. 48. urinam cur cieant xii. 13. xx. 16. *allii* esus cur urinam reddat fœtidam xiii. 6, 1
Alvus quale conceptaculum i. 40. e conferto potu cur adstringatur iii. 21. in timore cur laxetur ii. 26, 2. xxvii. 1. 2. 3, 2. 10, 1. *alvum* laxantia xiii. 39. *Vide et Venter.*
Amara, vetustate et siccitate magis amarescunt xx. 25. *amara* et fœtida cur plerumque purgant i. 47, 1. concoqui nequeunt ib.
Ambidextri ut fiant xxxi. 12
Ambulatio assidua, crura efficit crassiora v. 9, 1. *ambulationes* laboriosæ quæ v. 40, 1. *ambulationes* longæ in planis, laboriosæ; at breves, leviores v. 1, 1. *ambulationes* breves cur magis lassent v. 12. 35. *ambulationes* inæquales cur rectis minus lassent v. 40, 1
Ambusta cur sanet calida i. 54. *ambustiones* ære factæ cur sanescant citius i. 36
Amicti cur magis sudent ii. 9. 37
Amphora inanis per orificium inflata, mugitui similem edit sonitum xxv. 2, 3
Anaxagoræ opinio cur noctu vox clarius exaudiatur xi. 33, 1. sententia de clepsydra xvi. 8, 1
Ancoræ jactus, fluctuans mare pacat xxiii. 4, 1
Angusta loca, tepidiora xxv. 19
Anhelantes xxxiii. 14, 1
Anima in motu dum est, cogitare nequit xxx. 14, 4. in somno maxime agitur ib. 2
Animalia nasci cur alia ex se invicem soleant, alia ex concretis quibusdam x. 13, 1. 65. generantur e solo animalium semine iv. 13, 2. cur alia plura, alia pauciora pariant x. 14. cur in longitudinem potius crescant xvii. 2. animalibus motus unde sit iii. 26, 8. animal nullum cur odoratum; immo post obitum fœteat xvi. 4, 1
Animi instrumentum, mens; ut manus, corporis xxx. 5, 1. in animi deliquio cur subsidat moles corporis, et vox reddatur acutior v. 2
Animosa quæ x. 60
Anisum urinam ciet xxvii. 10, 2
Anni morhosi signa i. 21. 23
Antiphonon quid, et ex quibus x. 39, 1. *antiphonis* quid peculiare, et cur xix. 19. *antiphonon* hypate reddebat magis quam nete xii. 7. *antiphonon* cur symphonon suavius xix. 16. *antiphona* cur quinque non cantant xix. 17
Antistropa quibus cantionibus adhiberi soleant, et cur xix. 15

Apium in salsis aquis cur proveniat
xx. 1. apii radices magnæ ut fiant,
et cur xx. 8

Appetentia quid xxii. 3, 2. appetentiae
genera duo iv. 27

Aqua ex aere fit propter frigiditatem
xxvi. 27, 1. cavitates in se habet
xxv. 8, 5. cur repleat xxv. 12. non
liquefacit quæ ab igne liquefieri so-
lent iv. 14. cur putrescat ut terra,
ignis vero et aer non item xxv. 20.
oleo limpidior xxiii. 9, 2. coloris
expers ib. cum movetur, cur minus
videatur alba xxiii. 23, 1

Aqua adstanti urinam cur moveat
vii. 3. nigrorem conciliat xxi. 4.
cur post acerba videatur dulcior xxii.
11, 1. aquæ mutatio morbosa i. 14.
15, 2. cur morbosa i. 13. cur ma-
gis quam ciborum mutatio, morbosa
i. 14. pediculos cur augeat i. 16.
colorem in aliis cur mutet, in aliis
non x. 7. xxxiv. 6. aquæ horror cur
cum nigrore conjunctus xxiii. 23, 1

Aquæ species et differentie multæ
i. 13. aqua dulcis cur nunquam
in maritimis locis invenitur a fo-
dientibus xxiii. 21. 37, 1. aqua pu-
trida pallidior efficit xiv. 12

de Aqua calidis problemata varia
xxiv. aqua cur si, immisso pede,
quieta maneat, minus calere videat-
ur, quam si agitur xxiv. 12. cur
minus calere videatur si oleo inunctis
offundatur xxiv. 1. cur sudorem in-
hibeat ii. 2. cur corruget xxiv. 7.
cur quædam paululum madescencia
tumefaciat; alia diutius immersa
constringat et corruget xxiv. 10, 1.
cur magis quam frigida lapides co-
gulet xxiv. 11, 1. cur non urat ligna
xxiv. 3. cur in sole citius quam in
umbra frigescat xxiv. 13. aquæ ca-
lidæ cur in universum saluginosæ
xxiv. 18. aquæ calidæ cur sacræ
xxiv. 19

Aqua in sole calefacta cur non
salubrior ad lavandum xxiv. 14, 1.
cur non bona xxiv. 15

Aqua fervens cur non eructet ut
pulmenta xxiv. 9, 1. aqua fervens
cur non liquefaciat perinde ut ven-
triculus xxiv. 4. aqua cur non bie-
mæ æque ac æstate effervescent xxiv. 6

Aqua frigida ex eodem vase defusa,
cur acutiorem strepitum reddat xi.
10

de Aquis salsis problemata varia
xxiii. aqua salsa post dulcem in
quibusdam locis maritimis xxiii. 21.
37, 1. aqua salsa calidior potabili

xxiii. 30, 3. aquæ salæ cur dulci-
bus minus frigidæ xxiii. 7, 1. aqua
salsa profuere cur nequeat xxiii. 20,
1. aqua salsa cur calefacta potabi-
lior sit quam frigida xxiii. 18. aqua
salsa cur mota et mutata fiat dulcior
xxiii. 20, 2. aqua salsa cur dulci
vino magis innatet quam austero
xxiii. 26. aqua salsa cur apium ad-
mittat, at non item porrum xx. 1.
aquæ salsiores cur sint in locis austro
obversis xxiii. 25. aquæ profuentes
xxiii. 20, 1. aqua fluvialis et pota-
bilis, cur uri nequeat xxiii. 32. aqua
fluvialis tenuior est xxiii. 13. aquæ
poteanæ cur æstate post meridiem
calescant xxiv. 2. aquæ mari vicinæ
cur plerumque dulces, non salæ
xxiii. 19

Arabia, odorata xii. 3, 5. xiii. 4, 4
Araneus quando texere soleat, et quan-
do se abdere xxvi. 61, 1, 2. araneo-
rum telæ volitantes cur plerumque
ventos prænuntiant ib.

Arbores odoratæ quæ fiant xii. 3, 1.
arborum flexio viii. 18, 1

Arcadia, excelsa licet, palustribus locis
similis est xxvi. 58, 1. barathra
multa habet ib. in Arcadia cur tran-
quillo et nubilo cælo ventorum flatus
frigidiores ib.

Arcanum crepitus xi. 28, 1
Archelai Macedonum regis melancholia
xxx. 1, 25

Archytæ sententia de partium forma
tereti xvi. 9

Ardua cur inambulatu difficilia v.
41

Arena quid xxiii. 33, 1. cur lacubus
aut nulla sit, aut paucior ib.

Arescentia pervertuntur xiv. 4

Argentum in coctura eructat xxiv.
9, 1

Arietibus castratis cornua minora x. 36,
1. arietinæ exuvie ix. 1, 1

Artis et naturæ opera, eandem fere ra-
tionem habent x. 45, 2

Artus laxant Noti i. 24

Articulus carentia, imbecilla et minus
vivacia xxxiv. 10. articulata, viva-
cia x. 49

Ascensus genua cur lasset v. 19, 1.
24, 1

Aspalathus, arbor odorata xii. 3, 3

Aspectum effert summus ardor aut
rigor xiv. 1

Asperitas vocis: *Vide Vox.*

Assa elixis intus plenior succi i. 52, 3.
v. 34, 3. xxxvii. 7. assari cur so-
leant alia, alia elixari xx. 5. assatio
humorem elicit xxi. 25

- Atarnenses thermæ cur potabiles xxiv. 16
 Athletæ cur decolores xxxviii. 5, 1. cur difficiliter ferant frigus viii. 4. cito emoriuntur i. 28
 in Atho monte præcelso, nulli sunt ventorum flatus xxvi. 36, 3
 Atlanticum mare xxvi. 52, 3
 Attica cur ceteros fructus dulcissimos, at thymum acerrimum proferat xx. 20, 1. Atticæ et vicinis insulis cur pluvius sit Hellespontias xxvi. 56, 3
 Autumnus vere morbosior i. 27. autumnus austrius et humidus post borealem et squalidam æstatem, quos in hiemem morbos invehit i. 10, 1. autumnus et æstas austrina ac pluvia, morbosam pariunt hiemem i. 20, 1. autumnus calor frigescit i. 27. autumnus et hieme cur causi regnent i. 29. autumnum mortiferum quæ reddant i. 19, 1
 Audibile, cur solum ex omnibus sensibus mores habeat xix. 27, 29
 Auditus hebetior et tardior sensus quam visus vii. 5, 5. cur omnium sensuum maxime a primo exortu vitiari soleat xi. 1. clarior cur sit recto spiritu xi. 41, 48. in oscitatione cur sit obscurior xxxii. 13, 1. auditu horrorem inferentia vii. 5, 1
 Aves pituita cur laborent x. 54, 9. cur salaces iv. 31, 1, 2. colorem non mutant x. 7. priori parte hispidiores x. 53, 1. aves hirsutæ cur salaciores x. 24. aves viriliores cur asperiores x. 60
 Aura quid xxiii. 16, 2. xxvi. 30, 2. ut oriatur xxvi. 30, 2
 de Auribus et auditu problemata varia xxxii. cur non in oscitatione scalpatur xxxii. 13, 1. auris sinistra perforata, cur citius coalescat quam dextra xxxii. 7. auris macula quæ ib. aures in pudore cur rubeant, cum sint exsangues xxxi. 3, 1. xxxii. 1, 1. 12. aures extremæ cur in pudore rubescant xxxii. 8. aures urinatoribus in mari cur rumpantur xxxii. 2. aures urinatoribus cur minus rumpantur si oleum in eas superfundant xxxii. 11
 Aurium sordes cur amaræ xxxii. 4. aurium scalpiti cur tussim nonnullis moveat xxxii. 6. aurium sonitus cur excitato strepitu cesset xxxii. 9. auribus aqua si illapsa sit, cur oleum superfundant xxxii. 10
 Auriculares morbi transseunt in pulmonicos xxxiii. 1, 2
 sub Auroram cur majus frigus quam noctu xxv. 5
 Austera exasperant iii. 13
 Austeritas unde sit xx. 35, 1
 Austrina loca cur salsiores habeant aquas xxiii. 25. austrius temporibus cur gravius atque invalidius sit corpus humanum xxvi. 42. in austrius cur foeminei foetus crebriores xiv. 5
 Autumnus: Vide Auctumnus.
 Axillarum titillatio xxv. 2. axillarum regio tacta, cur risum moveat xxv. 8, 1. axillis cur magis et citius sudemus ii. 14, 2. axillæ cur omnium locorum foetidissimæ xiii. 8
 B.
 Bacchi et Veneris consuetudo xxx. 1, 11
 Bacchanales artifices cur plerumque improbi xxx. 10
 Bacidum afflatus xxx. 1, 19
 Balnea cur hieme caleant magis quam æstate xxiv. 8
 Bellaria comedenda cur xxii. 6
 Bellerophontis melancholia xxx. 1, 3
 Bibacitas quid iii. 7
 Bilis emissio in timore xxvii. 7
 Bilis atra, calidissima et frigidissima xxx. 1, 16. spiriosa xxx. 1, 33. bilis atræ vis inæquabilis xxx. 1, 32. bilis atræ excessus quæ corpori mala invehit xxx. 1, 17
 Biliosi morbi i. 6. biliosis qualia tempora morbosa, et cur i. 12
 Blæsis pedibus cur sint Ægyptii et Æthiopes xiv. 4
 Bomugi xxv. 2, 1
 Bona pauciora malis x. 45, 4
 Bonorum consuetudine cur proficiamus in moribus xxix. 10
 Boreas, ventus a septemtrionali plaga spirans xxvi. 15. cur ceteris ventis crebrius apiret ib. cur crebrius spiraret quam notus xxvi. 10. cur post notum cito ingruat xxvi. 47. cur initio magnus; sub finem, remissus xxvi. 39, 1. 45, 1. cur interdu strenuus, noctu sidat xxvi. 60. cur mare suo flatu obscurius efficiat xxvi. 37. mutatur in ventos a dextro latere sitos xxvi. 12, 3. pluvias quibus ferat xxvi. 56, 1, 3. Boreas lutum si offendant, tempestas est præforibus xxvi. 46, 1. Boreas nocturnus cur non ad tertiam pertingat lucera xxvi. 9. Boreas nocturnus cur tertio die ponat xxvi. 14. Borea desinente, et noto incipiente, cur suaderi navigatio soleat xxvi. 41. 45, 1. Boreæ frigidi

xxvi. 16, 1. Boreæ cur anniversarii
xxvi. 2, 1. Boreæ magni cur hieme
frigidis in locis nubilosi; alias æreni
xxvi. 62. Borealibus temporibus cur
edaciores simus quam austrinis xxvi.
43
Bos hibernos pilos abjicit x. 21, 1. bo-
ves exsecti cur majora habeant cor-
nua x. 57. boves fœminæ cur mari-
bus graviorem vocem edant xi. 24
Brachium inani jactu cur magis læse-
scat quam lapidis ejaculatione v. 8
Brassicæ vires iii. 17, 1
Brutorum sermo qualis xi. 57
Bubonum caussa v. 26, 2
Buccæ majore deglutita cur suffocetur
xxiv. 9
Bulbi excisi germinant xx. 26, 1. 28
Bulmiæ tempus, et caussæ viii. 9, 1
Bullæ ortus xxiii. 4, 3. bullæ cur he-
miophræia xvi. 2. bullæ cur non
hieme pariter atque æstate in fer-
vente aqua exoriantur xxiv. 6, 2.
bullarum in aquis umbra xvi. 1, 1.
bullarum in aquis bases quales, et
cur ib.

C.

Cadere currentes magis quam ambu-
lantes cur soleamus v. 18
Cæci a primo ortu, cur non calvescant
xxi. 5, 1
Cæcias cur solus nubes ad se attrahat
xxvi. 1, 1. 29
Cædes mulieris cur gravior quam viri
xxix. 11
Calcanearum quassatio, si quis post ve-
bementiorem cursum extremis digi-
tis insistat v. 15, 1
Calce illita magis resonant xi. 7
Calculo cur solus homo laboret x.
43, 1
Calida cur et urat et ambusta sanet
i. 54. calidæ affusio cur æque hor-
rorem afferat ac frigidæ affusio viii.
11
Calidaria: Vide Vaporaria.
Calidum inclusum, sanguinosius xx.
29. calida commota frigescent xxv.
19. calida cur in sole citius quam
in umbra frigescent xxiv. 13
Calida natura præditi cur magnam
vocem habeant xi. 3
Calidis in locis habitantes cur viva-
ciores xiv. 9, 10. cur timidiore xiv.
8, 1
Calliditatis seu *δωρόντος* epitheton
quibus tribuatur, et cur xviii. 4
Calor, movet xiii. 5. sursum fertur ib.
calor naturalis unde vitietur iii. 26,
4, 6. ut extinguatur iii. 5, 2. ca-
loris fomes humor iii. 26, 6

Calor idem refrigeratos cur magis
urat ac mordeat viii. 19
Calvities cur non cadat in eos qui a
primo ortu cæci sunt xxxi. 5. sala-
cem arguit iv. 18
Canes vestigia invenire zephyro flante
cur nequeant xxvi. 22. hibernos pi-
los abjiciunt x. 21, 1. post partum
cur asperiores x. 35. canes feri in
India x. 45, 1
Cani, putredo quædam x. 34. canities
homini soli cur accidat x. 63. cani-
tiem non semper comitatur vitiligo
alba x. 34
Cantica quæ præsciuntur, cur suavis
audiantur xix. 5. 40. cantiones soli-
taria voce decantatæ, cur suavis
audiantur si ad tibiam lyramve can-
tentur xix. 9. cantus solitarius cur
suavis audiat si ad tibiam quam
si ad lyram accingat xix. 43, 1.
cantus tibiæ misceri cur soleat ib. 3.
cantus sine verbis numerosis, cur
minus suavis quam tibiæ citharæve
sonus xix. 10. cantus rhythmum
cur plures exactius servant quam
pauci xix. 22. 45, 1. in cantu gra-
vi aberrantes cur facilius sentiantur
quam qui aberrant in acuto xix.
21
Capparis cultis locis provenire cur de-
trectet xx. 12, 1. quibusdam in lo-
cis rosa utilior ib.
Capræ, lactis uberrimæ x. 6. pro aquæ
mutatione colorem mutant x. 7
Caput, humorum fons ii. 10. humi-
dum est i. 16, 1. humidum et ra-
rum ii. 17, 1. xxxvi. 2, 1. homini
cur hispidissimum x. 48. homini
cur reliquo corpore hirsutius x. 62.
homini minimum in universo anima-
lium genere xxx. 3. divinissima ho-
minis pars xxxiii. 7. 9, 1. cur ma-
xime sudet ii. 19. gravatur quovis
odore iii. 13. caput cur alia mo-
veant alia non moveant x. 17. ca-
pitis cutis in ocularibus fluxionibus
raditur et inciditur xxxi. 5, 1. capi-
tis gravedines i. 10, 2. capiti ægri-
tudinem cur conciliet cursus citior
v. 9, 1. capite parvo præditi, ple-
rumque prudentiores iis quibus mag-
num est caput xxx. 3. capite ad-
empto cur alia statim emoriantur,
alia non x. 67
Caricæ in duas partes sectæ, cur dul-
ciores, quam quæ aut sectæ non sunt,
aut in plures partes fissæ xxii. 9
Caro non densanda, sed rarefacienda,
ad sanitatem i. 52, 1. v. 34, 1. xxxvii.
3, 4. cur calida facilius sentiat quam

- frigida xxxiv. 3. cur a sole denigretur xxxviii. 1. 11
 Carnes in utribus probe inflatis cur citra putredinem conservari queant xxii. 4
 Castrata: *Vide* Exsecta.
 Cataplasmatis virtus quæ i. 30. cataplasmata cur matanda i. 45
 Caulis semen fert xx. 17. in caulem cur citius abeant olera e vetustiori semine nata ib. caulem inanem cur ferant plantæ quædam xx. 19
 Causa ejusdem quæ sunt, an eadem ad faciendum vi sint prædita ix. 6
 Causæ cur in frigidis regionibus frequentior xiv. 3
 Celeritate delinquitur sæpius xix. 22. 45. 2
 Cephæ oculos mordicant xxxi. 21. 2. cur tantopere oculos mordicent xx. 22. 1. cepæ excisæ et jacentes cur germinant xx. 28. cepæ suspensæ cur sub brumam florent xx. 21. 1. cepæ cur sicciis plantatæ, melius proveniant xx. 27. cepæ ut multiplicentur xx. 13. 3. cepæ tenellæ cur minus acres xx. 30
 Cerebrum minus abundans spiritu, invalidum x. 48
 Chæremonis iambus de vino iii. 16. 1
 Chartarum sectio xvi. 6
 Chartilago, quæ est xxxiii. 18
 Chordæ antiquitas septem xix. 32. chordæ tenniores, acutiores sonum edunt xi. 19. 2. chordæ contentæ cur sonent acutius xix. 35. 4. chordæ graviore cur semper actus modulandi committi soleat xix. 12
 Chorus, curator officii xix. 48. 3. choro quæle modufamen et quales mores convenient ib. 2. chori carminæ cur habeant antistrophos xix. 15. chori vox cur minus exaudiat si orchestra intereat paleis xi. 25. chori exercitia ante cibum xi. 46. chori tragici cur non utantur subordio nec sobphrygio cantus genere xix. 30. 48. 1
 Chorice cautiones cur fiant per antistropha xix. 15
 Cibus ante an post accessionem offerendus i. 50. 2. cibi potusque fruitio aliis linguam, aliis guttur suavius afficit xxviii. 7. 1. cibus nonnullis cur diutius vesci possimus quam aliis, licet suavioribus xxi. 13. 1. cibus et potus largior gravant et lassant corpus v. 7. 2. cibi paritas æstate in primis convenit v. 38. 2. cibo cur detrahendum i. 46. cibi cibos diversitate corrumpunt i. 15. 1. ciborum varietas morbosa ib. 2. post cibum cur nonnunquam inhorrescamus xxxv. 9
 de Cicatricibus varia problemata ix. cicatrices cur non producant pilos iv. 4. 2. ix. 13. in equis et asinis cur pilos edant, in hominibus non item x. 27. 1. 29. cicatrices in splenis cur nigre ix. 5. 1. in senibus cur nigre ib. 2. nigre unde ix. 11. cicatrices reliquo corpore nigre, cur in oculo albæ sint ix. 2. 7
 Cicur non omne quod ferum x. 45. 1. cicura meliora feris ib. 4
 Cicutæ frigus iii. 23. 1
 Ciliorum deflavium, lascivie signum iv. 18. 1
 Cinis omnium salsus est, et sulfur olet xxiv. 18. cinis lixivio amarorem dat iv. 12. 2. multum habet vacui xiv. 8. 4. aquæ inspersus ita absorbetur, ut aquæ non excreseat quantitas ib. 5. cineribus inspersa odoramenta olent acris xii. 7. 11. per cineres colatæ aquæ natura xxiv. 17. 2
 Circuli principium et finis capi nequit xvii. 3. 4. circuli projecti motus qualis, et cur xvi. 11
 Circumagi omnia cur ebriis videantur iii. 9. 3
 Cisternæ cur resonare ædes faciant xi. 8. 1
 Citharæ accommodatissimus cantus subdioris xix. 48. 1
 Civitatibus quæ delicta probro sint xxix. 14. 8
 Claudum nasci hominem unde contingat x. 41. 1. claudi cur salaciores iv. 31. 2. x. 24
 Clausa, habitiora x. 55
 Clepsydre plenæ ii. 1. clepsydre interceptio ii. 24. clepsydre accidere quæ soleant, et cur xvi. 8. 1. 3
 Clunes e frequentiore coitu cur subsistant iv. 2. 1
 Coalescere citius quæ soleant xxxii. 7
 Cocta, succos et odores jucundiores habent iv. 12. 1
 Coctio, perfectio est xx. 24
 Cogitare cur homo aliud soleat, aliud facere xxx. 12
 Cogitationes in animæ quiete operiores xxx. 14. 1. attentiores cum mens tranquilla est ib.
 Cognata cognata cur appetant x. 52. 1
 Colliquefactio, superfluitas est v. 7. 3
 Colli venæ compressæ, somnum pariunt xxv. 8. 1
 de Colore corporis varia problemata xxxviii. color amœnior cur sit ex

- commoda spiratione xxxviii. 4. colorem quæ non mutant x. 7. colores in animalibus mutant aquæ xxxiv. 4, 2. 6
- Colorationes qui ii. 30, 2. colorationes quæ faciunt xxxviii. 3, 1
- de Compassione varia problemata vii.
- Concentus quid xix. 38, 3. 41, 2. concentus omnis simplici sono suavior xix. 39, 1. concentu cur delectentur omnes xix. 38, 1, 3. concentus gravior sonus, cur mollior xix. 49
- Concoctu alia aliis facilia et difficilia i. 47, 3. concoqui quod debet, in minuta dividi oportet xxi. 8, 2
- Condemnatio iniqua, compensari non potest xxix. 13, 9
- Condimenta quæ sint xx. 6
- Condolere sectionem, unctionem, aut tortoriam patientibus cur soleamus vii. 7
- †Confidentes, de querendo non sunt solliciti xiv. 15
- Conjunctionum ex oratione exemptio, orationem deformat et mutilat xix. 20, 3
- Consona cur suaviora quam unisona xix. 39, 1
- Consuetudo insuetis gratiora xix. 5. consuetudo, non medicamenta sunt, sed alimenta i. 45
- Consuetudo, habitus capacitatem, non satietatem parit xxi. 14, 1. in naturam transit iv. 26, 7. consuetudo duorum simul parari sequit v. 12
- Contactus agrotorum quorundam cur morbum afferat; cum non item sanorum contactus afferat sanitatem vii. 4
- Contagiosi morbi qui, et contagii causæ quæ vii. 8, 1
- Contemplatio quæ delectet xxx. 7, 1
- Contentionis studium incitatur victoriæ illecebris xviii. 2
- a Contingente tempestas æstate metuenda xxvi. 57, 1
- de Continentia et Incontinentia probl. varia xxviii. continentia et temperantia cur in juvenibus et divitiis maxime commendatur xxviii. 4
- Contraria contrariæ facilius veniunt ii. 8, 1. contrariorum scientiæ eadem xxx. 12
- Contumelia cur non capitalis, ut fortum xxix. 16
- Convulsiones currentibus accidunt, si quis eis in citato cursu substituerit v. 39
- Cordis sollicitudo in timore non similis est omnibus xxvii. 3, 2
- de Corpore toto varia problemata xxxvii. 1. corporis humani figura v. 11. corporis constitutio imitatur anni tempora i. 9, 1. corporis esse quæ dici possint et debeant iv. 13, 3. corporis interiora, imbecilliora xxxi. 21, 1. corporis instrumentum, manus xxx. 5, 1
- Corpus semper fluit xxxvii. 1. cur non levetur nisi sudet ib. corpora cur æstate quam hieme tangentibus frigidiora videantur xxxv. 4. corpus spirabile, salubre i. 52, 1. corporis exercitationi cur proposita præmia; non sapientia xxx. 11, 1
- Cortices fructum ambientes, cur alii radicem, alii cacumem amarius habeant xx. 25
- Corvus colorem non mutat x. 7
- Crapula quid iii. 17, 4. magis molesta quam ebrietas ib. cur e diluto quam mero vehementior iii. 3. 22. sedatur brassica iii. 17, 1
- Crassi cur vehementius rigeant viii. 7
- Crepitus, ictus est xi. 42. crepitus glutinatorum i. 24. crepitus et motus sabitus cur existat in quibusdam, non morante ullo sensibili xi. 28, 1. crepitus ventris etiam in somno emittuntur xxxiii. 15, 3
- Crispi cur plerumque simi xxxiii. 18
- Crocodylorum ova xx. 26, 2
- Crura ceterorum animalium robusta x. 41, 1. crura ex crebra ambulatione crassescunt v. 9, 1. crus sinistram cur minus diu fricare possimus quam dextram v. 32
- Cubare incurvato corpore cur melius vi. 3, 1
- Cubici numeri xv. 3, 3
- Cucumeres per totum annum visides ut conserventur xx. 14, 1. majores ut fiant, et cur xx. 9, 1. cucumeres in ferula ib. 2. cucumerum cortices xx. 25
- Cucurbitæ per totum annum virides ut conserventur xx. 14, 1. majores ut fiant, et cur xx. 9, 1
- Cunei inhaerentes xvi. 8, 9
- Cupiditas quid xxii. 3, 2. pulchri est x. 52, 1. rationis limites transiit xxviii. 3
- Currere quam ambulare cur difficilius v. 29. currentibus, quo citatius cucurrerint, eo fusius lacrymantur oculi v. 37, 1. currentibus in citato cursu si quis subsistat, convulsioneis est periculum v. 39. currentibus aer in flatum verti cur videtur v. 17. currentes hieme, cur magis rigeamus quam stantes viii. 16

- Cursus refrigerat carnem xxxvii. 6.**
 cursus medicis cur rhythmicam respirationem habeat v. 16, 1. cursus citatior cur capiti ægritudinem conciliet v. 9, 1. cursus in veste cur colorem efficiat hilariorem xxxviii. 3, 1. cursus nudi symptomata ii. 30, 1, 2. v. 13, 1. cursus nudus cur decoloret corpus xxxviii. 3, 2. cursus in vento xxiv. 12
- Cutis ceterorum animalium, carnis pars est x. 17, 1.** cutis et lingua eodem ac pares colores cur habeant xxxiv. 6. cur a sole aduratur, non ab igni xxxviii. 7. homini tenuissima x. 5. cute laborante, laborant etiam pili x. 34
- Cyathus sugillatis admotus cur medeat ix. 9, 1. 10. 12.** cyathi ærei ix. 10. 12
- Cylindri impulsu motus qualis, et cur xvi. 5, 1**
- D.**
- Decem, numerus perfectus: ideoque omnis numeratio per eum numerum fit xv. 3, 2**
- Declives ambulationes acclivibus minus laboriosæ v. 40, 4**
- Decubitus qua parte fit, ea minus sudamus ii. 15**
- Defossa cur resonent xi. 9**
 Delictum quid xix. 26
- Denarius numerus perfectus xv. 3, 2**
- Dentes, frigidi xxxiv. 3.** frigus cur citius sentiant quam caro xxxiv. 2. frigida cur citius sentiant quam calida xxxiv. 3. stupescunt cum acida edentes videmus vii. 5, 1. dentium stuporem quæ sedent, et cur i. 38. vii. 9
- Dentes Æthiopibus candidiores cur x. 66.** dentes raros habentia cur pleurumque brevius vivant x. 48. xxxiv. 1
- Depositum bono viro committi solet xxix. 4, 2.** deposito fraudare cur gravius quam debito xxix. 2, 1. deposito etiam exiguo fraudare cur turpius quam fraudare grandi debito xxix. 6
- Descensus femora cur lasset v. 19, 1. 24, 1**
- Destrictio cur sudorem augeat ii. 12**
- Desudationes per breviora intervalla adhibite, sudorem cur augeant ii. 8**
- Dextra, agiliora vi. 5.** qua re antecellant sinistris xxxi. 12. 18. dextris labores peragimus v. 32. dextra in sensu cur non præcellant sinistris, ut in aliis xxxi. 12. 13. 29. dextro incumbentes lateri somnus cur magis subeat vi. 5. in dextro latere cur magis quam sinistro dormiamus vi. 7. dexter locus reo cur tribuatur in iudicio xxix. 12
- Diameter quæ linea vocetur, et cur xv. 1, 2**
- Diapason cur dicatur, non δὲ δέρον xix. 32.** diapason cur pulcherrimus concentus xix. 35, 1. 39, 1. cur cautetur tantum xix. 18, 1. magadari sola cur soleat xix. 39, 2. cur ita latitet ut unisonum esse videatur xix. 14. in diapason cur grave quidem acuti antiphonum accipi possit, gravis vero acutum non item xix. 13
- Diapente, hemidolium xix. 35, 2**
 Dies tertius *aploisus* est xxvi. 14
- Digitorum commutatio xxxi. 11. 17, 2.** digitis alternatis circumactum, cur duo esse videatur xxxv. 10. digitis summis post vehementiorem cursum si quis insistat, extremæ calces quasiantur v. 15, 1
- Deos agnoscit et colit solus homo xxx. 6**
- Diluculo cur majus frigus viii. 17, 1**
 Diluvio sublato xiv. 15, 2
- Dionysius in vita sobria phthisin contrahit xxviii. 1, 1**
- Dis dia pasen cur consonent, non item dis dia pente, et dis dia tessaron xix. 34.** dis dia pente cur non consonent, nec dis dia tessaron, at dis dia pasen xix. 41, 1
- Discere cur citius in juvenute soleamus xxx. 5, 1, 5**
- Distensio membrorum cur facienda vi. 2**
- Dithyrambi cur non amplius antistrophos habeant xix. 15**
- Divisa cur toto minima videantur xvi. 7**
- Divitiæ cur apud improbos sæpius quam probos domicilium habeant xxix. 8.** honoribus præferuntur xxix. 1
- Divitibus cur temperantia et continentia maxime commendetur xxviii. 4**
- Dolentes cur exclament xxvii. 9, 1**
- Dolia defossa et operta cur ædes resonare faciant xi. 8, 1, 2.** doliorum concentus xix. 50. dolio pleno contentus humor, cur in utraque diffusus, non solum ab eodem dolio recipiatur, sed aliis etiam locum relinquat xxv. 8, 1
- Domos cur obscuriorem emittat vocem xi. 37.** domos resonare quæ faciant xi. 8, 1. domus recens illiæ cur magis resonent xi. 7
- Dormire quam vigilare minus cur soleant animalia x. 31, 1.** dormire in dextro magis quam sinistro latere

- cur soleamus vi. 7. dormiens spiritum efflat magis quam attrahit viii. 2. xi. 41. spiritum emittit magis quam retinet xxxiii. 15, 4. dormientes non audiunt xi. 41. cur magis sudent quam vigilantes ii. 16. 28
- Dorso cur magis sudemus quam pectore ii. 14
- Dulcia affinia nobis sunt xxii. 2, 1. dulcium satietas cur citius nos capiat quam acrium xxii. 2, 1. 3, 1. dulce innatat ventri iii. 13. dulce salso levius xxiii. 37, 1. dulcia cur dum calent, minus dulcia videantur quam dum frigent xxii. 12. dulcis vini potus ut sobrios reddat iii. 12
- Duo esse cur videatur id quod digitis alternatis circumagitur xxv. 10. *Vide et Visa* dupl.
- Duplicatio in sensu xxxi. 17, 2
- Dux observatur xix. 45, 2. dux *deus* seu bonus qui xviii. 4. duces veterum, soli heroes xix. 48, 2
- Dysenteria quid i. 19, 4. unde i. 9, 4 de Ebrietate problemata varia iii. ebrietatis indicium quod iii. 9, 1. 20, 1. ebrietati oleum cur conferat iii. 35
- Ebrii esse quando dicamur iii. 12. saluas et malas aquas cur citius gustent quam sobrii iii. 8, 1. 19. lingua cur titubent iii. 31, 1. lacrymari cur soleant facilius iii. 24. in venerem cur invalidi iii. 11. veneri operari cur nequeant iii. 33, 1. cur frigus difficulter ferant, et facile tententur a pleuritide iii. 1. 6, 1. cur inconsiderati xxx. 14, 1. dormire cur nequeant iii. 25, 1. manus sibi inferentes xxx. 1, 26, 30. ebriis cur circumagi videantur omnia iii. 9, 1. 20, 1. ebriis unum cur multa esse videre iii. 10, 1. 30. ebrii procul videre cur nequeant iii. 9, 1. 20, 1
- Ebriosi cur e mero magis ac magis tremant iii. 5, 1. 26, 1. calorem solis cur ament iii. 29. 32. dormire cur nequeant iii. 25, 1. ebriosorum semen cur plerumque infecundum iii. 4
- Echo ut fiat xi. 23. 51. cur non dissolvatur, sed clare exaudiatur ib. Echonis sonus videtur acutior xi. 6, 1 ante Eclipses cur ventus plerumque exoritur xxvi. 18
- Edaciores cur sinus borealibus quam austrinis temporibus xxvi. 43
- Edulia cur sint quaedam, quaedam non xx. 6
- Effervere quid sit xxiv. 6, 1. effervescentiae causa ib. 2
- Elaeterii vis i. 41, 1
- Elixia assis exsucciora i. 53, 3. v. 34, 3. elixari cur soleant alia, alia assari xx. 5
- Ellebori vis i. 41, 1
- Elysii campi quales ab Homero narrentur venti xxvi. 31, 1
- Emorientes recreantur frigida affusa xxiv. 13. sternutatorio medicamento revocari solent xxxiii. 9, 3
- Empedoclis sententia de oculorum colore xiv. 14, 1. opinio de saxorum et lapidum concretionibus xxiv. 11, 1. versus ex Persicis, de farinae subactione xxi. 22, 2. Empedoclis melancholia xxx. 1, 4
- Enthymemata quales sint probationes xviii. 3, 1. cur minus delectent in dicendo quam exempla ib.
- Equus equo cur gaudeat, et appetat x. 52, 1. equi et asini cur plus sicci quam humidi excernant x. 59, 1. ex equis cur minus decidamus v. 42. equi feri x. 45, 2
- Equitantibus, quo citius currit equus, eo magis lacrymantur oculi v. 13, 1. 37, 1. equitatio assidua salaces cur efficiat iv. 11
- in Eristicis cur non sit negatio xviii. 8
- Etesiae boreae quando spirent xxvi. 2, 1. 51. cur statis temporibus et tanto numero spirent xxvi. 51. noctu minus spirant xxv. 16
- Eunuchi proceri x. 36, 2. cur non calveant x. 57. cur hebetiore visu iv. 3. cur voce acutior xi. 16, 1. 34, 1. 62, 1. cur tumidis cruribus et laxiore alvo iv. 3. cur ulcerosas et putridas tibias habeant x. 42. varices cur non habeant, aut minus habeant x. 37. an omni ex parte in foemineam naturam degenerent x. 36
- Euripi cur fluant xxvi. 4
- Eurus, ventus orientalis xxvi. 27, 2. zephyro cur pluviosior, cum eo sit calidior xxvi. 27, 1. Euro flante cur majora videantur omnia xxvi. 53
- Excessus, et frigus, nocentissima i. 17, 1 excessus et animum et corpus de statu suo dimovent xiv. 1. excessus magni cur morboosi i. 1. excessus magni cur morbis interdum medeantur i. 2
- Excrementa humidi plus quam sicci cur emittat homo x. 59, 1. excrementi sicci plus quam humidi cur egerant equi et asini ib. excrementis enascuntur interdum animalia xiv. 13, 5
- Exempla cur magis delectent in dicendo quam enthymemata xviii. 3, 1

Exercitati frigus cur agrius ferant quam inexercitati viii. 10. exercitatos cur magis tentet vini potus quam inexercitatos iii. 15, 1

Exercitii vis i. 47, 3. 56, 1. xxi. 14, 2. exercitatio cur ad visus acumen nihil conferat xxxi. 14. exercitio vehementiore cur moles corporis subsidat, et vox reddatur acutior v. 2. exercitatio oculum [sanguinem v.l.] exsiccat xxxi. 15. exercitium per intervalla, sudorem auget ii. 7. exercitatio ad sudorem usque cur colorem faciat amoeniorem xxxviii. 5, 1. exercitia matutina xi. 22, 1. exercitia ante cibum xi. 46. post exercitium cur non statim offerri alimenta soleant v. 28. exercitationum quarum premia a veteribus proposita, et cur xxx. 11, 1

Exsecta, naturam mutant x. 36, 1

Exspiratio auditum cur impediatur xi. 41

Extrema cur rotundentur semper xvi. 10

F.

Faba comamans medetur sugillatis ix. 6

Facies ardentes invalidiorem ictum faciunt xi. 10

de Facie varia problemata xxxvi. facies cur erubescat, non sudet in agonia ii. 37

Facie cur magis sudemus ii. 10. 17, 1. xxxvi. 2. facies cur *lâpides* maxime obnoxia xxxvi. 3. faciei effigies cur faciant xxxvi. 1

Famis symptomata i. 5. fames quando cesset xxii. 2, 2

de Farinis problemata varia xxi. farina cum vino dulci et lacte pota, dulcedinem cur augere in illis videatur xxi. 19. farina aqua subacta cur levior fiat quam et farina et aqua xxi. 18. farina bordeacea cur aqua subacta magis cohereat, quam si subacta sit oleo xxi. 16. farina triticea cur tritata multo major fiat quam bordeacea xxi. 22, 1. farina triticea frigefacta cur minus constipetur quam bordeacea xxi. 26, 1. farina triticea cur infuso oleo candidior fiat xxi. 1. farina triticea mellicrato subacta, cur coctione et assatione rigidior fiat quam quæ aqua subacta est xxi. 11. farina triticea quod primum exit, cur candidius sit; et bordeacea, quod posterius xxi. 3. 7. farinacea cibaria xxi. 13, 1

Fascinationis remedium xx. 34, 1

Febris quid, et unde i. 8, 3. 20, 4. unde

sit i. 23, 1. xxvi. 50. febres ardentes cur in frigidis regionibus frequentiores xiv. 3. post febrem vehementem statim cavi non potest xi. 22, 3

Februm diæta i. 55, 1. febricitantium cibos i. 37, 2

Femora quam tibiæ cur lasecantur magis v. 26, 1. cur in declivi descensu magis fatigantur v. 19, 1. 24, 1. femoris media pars cur in itinere magis lasecat v. 20. femur cur facilius frangatur ib.

Fera cur sint omnia quæ mansueta x. 45, 1. feri facie et moribus cur sint qui sunt in summo ardore aut frigore xiv. 1

Ferrum ignitum, pruna magis urit xxx. 1, 16. ferro facta vulnera cur agrius sanentur i. 35

Ferventium pulmentorum ructus xxiv. 9, 1

Ferula cur majorem ictu suo dolorem afferat, quam quidam dura ix. 8. ferula cur non plagam, sed circumfusas ei partes rubefaciat ix. 3. 4, 1. ferula lata verberantur timentes xxvii. 3, 5. ferulam non pertransit visus xi. 58, 3

Fictilia defossa et operta cur ades reanare faciant xi. 8, 1, 2

Ficus calida est, et succum fundit acerrimum xx. 18, 2. ficus cur dentes lædant xxii. 14. in furno exsiccate cur duriores fiant, si in furno quam si foris frigescant xxii. 10. ficubus comestis cur aut merum superbibendum, aut aqua xxii. 8

Fieri aliquid ex aliquo dupliciter dicitur xxx. 8, 3

Figura pulcherrima quæ xvi. 10

Finium infinito notius xviii. 9

Fissa crepant xi. 26

Fistulæ foraminum concentus xix. 23, 1

Flamma, tenuium partium xxiv. 3

Flatus seu ventus quid xxi. 11. xxvi. 34.

flatus, motus aeris xxvi. 2, 2. flatus ventorum an a fonte aliquo proveniant ut aquæ xxvi. 36, 1. flatuum principium in nubium cavitatibus conflatur xxvi. 6. flatus plerumque excitantur solis vel ortu vel occasu xxvi. 12, 4. exoritur cum sol humorem diffundit xxvi. 35, 1. cur sole ascendente augescant et concidant xxvi. 34. cur hieme ab oriente; æstate ab occidente consurgant xxvi. 21. cur hieme, mane post auroram spirent; æstate, horis pomeridianis, et post occasum xxvi. 54, 1.

- mane exori cur per totum plerumque diem durent xxvi. 59. post pluvias et tales tempestates concidunt xxvi. 3
- Flatus septentrionales imbecilli, cum surgunt noctu xxvi. 9. flatus per angustum erumpentes, propinquis frigidi accidunt; remotis, calidi xxvi. 49. flatus cur frigidi, cum e caloris commotione oriuntur xxvi. 48, 1. flatus venti circulari linea ferri solet xxvi. 29. flabra ventorum cur augeant minuante morbos i. 3, 1
- Flatus ventris cur foetidi xi. 4. 2. non emittendi nisi corpus turgat iv. 8
- Flentes acutum cur sonent xi. 13. 15. 50
- Flores odorem ut amittant xiii. 11. flores triti odorem cur amittant xii. 9. 11. flores cur foeteant cum teruntur xiii. 3. flores cur e longinquo suavis oleant xii. 4. florum odores cur e propinquo minus sentiantur xii. 2. 9. flores habentia quaedam cur fructu careant xx. 3
- Fluctus cur ventosi xxiii. 11. cur ante ventos interdum concitentur xxiii. 2. 1. xii. 1. 28. in altis pelagis cur superfrangi non soleant, sed in parvis fretis xxiii. 1. 24. in majori pelago cur tardius sedentur quam in minori xxiii. 17. fluctuum crebra illisio cur terras ita solidas reddat, ut pavitæ videantur xxiii. 29, 1
- Fluvii, frigidi sunt omnes xxiii. 16, 3. xxvi. 30, 3. cur mane frigidos flatus exhalent; at non item mare xxiii. 16, 1. xxvi. 30, 1. viridi et pallido colore pingi soleant xiii. 6, 2
- Fœcunditatis exploratio iv. 2, 4
- Fœminæ maribus plerumque minores x. 8. 36, 2. urinum cum contentione quadam emittunt x. 20. fœminæ fœtus in austrinis cur frequentiores xiv. 5
- de Foetidis problemata varia xiii. foetida cur plerumque purgant, itidemque amara i. 47. cur magis oleant cum calent, quam cum frigida sunt xiii. 5. cur iis qui comederunt, non videantur olere xiii. 2. incocta sunt xx. 16, 2. concoqui nequeunt i. 47, 1
- Fœtoris causas xiii. 4, 1. 8
- de Fortitudine et Metu problemata varia xxvii. fortitudo cur maxime honorari a civitatibus solet xxvii. 5
- Fortes et viriles qui xiv. 8, 1. 16, 1. fortes cur sint qui frigidas regiones incolunt xiv. 8. cur fortes plerumque vini appetentes iii. 7. xxvii. 4, 1
- Foveæ cur ejectam terram non recipiant xxv. 8, 7
- Fragrantia causa xii. 3, 4
- Frictiones cur carnosum reddant corpus xxvii. 3, 1. cur carnosiores efficiant hominem quam cursus xxvii. 6. ceteras partes cur carnosiores efficiant, at ventrem graciliorem v. 14, 1. frictiones siccæ cur firmam efficiant carnem xxvii. 5, 1
- Frigus, natura deorsum fertur xxvi. 48, 5. a terra incipit xxiii. 34, 1. cur majus sub auroram et mane, quam noctu viii. 17, 1. xxv. 5. cur mane non spirat a mari ut a fluviiis xxvi. 30, 1. cur sereno quam nubilo tempore majus sit xxv. 18
- Frigus et invaletudo cur homines acerbiores reddat viii. 3. sistit et constringit xiii. 5. condensat xiv. 8, 3. cogit et exasperat i. 53. ciet lacrymas v. 37, 1. nocentissimum i. 17, 1
- Frige facti cur ab uno eodemque calore magis et uramur et doleamus xxvii. 4
- Frigida loca incolentes cur fortiores xiv. 8, 1. frigidis in locis habitantes cur minus sapientes sint xiv. 15, 1
- Frigida cur et faciat et sanet perniones i. 54. frigida affusa morientes revocat xxiv. 13. frigida affusio in sanguinis e naribus profluvio xxiii. 6. *Vide et Aqua.*
- Fronte endamus maxime xxvi. 2, 2
- de Fructibus arborum problemata varia xxii. fructu cur careant quædam, cum tamen flores edant xx. 3. fructuum cortices cur in utribus probe inflatis citra putredinem conservari queant xxii. 4. fructum ambientes cortices cur alii inferiore, alii superiore parte amariore xx. 25
- Frumentum in campo cur magis uratur cum lacus sedit aut exarescit xxiii. 34, 1. frumentum in Ponto cur diu in frigore illæsum permaneat xiv. 2. frumentum Scythicum xx. 21, 2
- Fugientes e prelio, sitibundi xxvii. 3, 4
- Fulmen, sacrum xxiv. 19
- Fumus quid xii. 4. cur maxime offendat hominem x. 51. cur oculos magis mordeat xxi. 21, 1. cur magis molestus sit iis quibus oculi prominent xxi. 6
- Fundi vasorum: *Vide Vasa.*
- Fanis tensione ludunt pueri viii. 9, 5
- Furentes cur inconsiderati xxx. 14, 1. vinum appetunt xxvii. 4, 3. furen-

tium oculi in obliquum pervertuntur xxxi. 7, 5. *Vide et* Insanientes.
in Furno frigescentia magis durescunt quam foris xxii. 10

Furtum in portu gravius xxix. 14, 12.
in balneo, palestra aut foro factum, cur capitale; at non item in privata domo xxix. 14, 1. in privata domo factum, dupli pœna diluitur ib. cur morte mulctetur xxix. 16.

G.

Gallinæ incubantes, difficiliore et saviore x. 35

Gemelli in humano genere cur non aequales ac in ceteris animalium generibus x. 28

Generationis animalium diversitas unde sit x. 13, 1

Generis et familiæ ratione, magis quam testamenti, sententiæ feruntur in dicasteriis nonnullis xxix. 3

Genitores: *Vide* Parentes.

Genitura quid iv. 15, 2. descendit a cerebro x. 57. frigida est iv. 32. genituræ profluvium in timore xxvii. 11, 2. *Vide et* Semen.

Genua ascensu cur lasecant v. 19, 1. 24

Germinare cur soleant quedam excisa et jacentia xx. 26. 28

Geryones, fabula xix. 48, 1

Gibbosis anima cur foetidior xiii. 10 super Glacie ambulare et habitare xliii. 34, 3

Glandes vetustate amarescunt xx. 25. post glandes cur vinum et aqua videantur dulciora xxii. 11, 1. glandes assæ cur peiores ubi refrigere xxii. 7. glandium cortices xx. 25

Glaucedo quid x. 11. glaucus color albo affinis xiv. 14, 3. glauci plerumque qui x. 11

Glutinum inflammationibus medetur ix. 1, 2. glutinatorum crepitus i. 24

Grando quid xxxiv. 4, 2. coctivius signum xxvi. 3. grandinis causæ xxxiv. 4, 2. grandinis index lingua ib. 1

Grave, magnum est xix. 12. in voce quid xi. 32, 2. 53, 2. grave in voce, ex multitudine provenit xix. 37, 1. acuto majus xix. 8. sonari facilius potest xix. 7. graviori sono cur mollior insit modulatio xix. 49. a gravi in acutum minus apte concentus transit xix. 33

Gravis chorda, potest sonum acutæ xix. 7. cur acutæ sonum valeat ib. graviori chordæ cur semper modulandi actus committi soleat xix. 12

Gustui grata quæ xxi. 13, 3. gustus tactusque voluptas modum excedens, cur Incontinentia nominari soleat xxviii. 7, 1

H.

Habitatio ad colorem faciei confert ii. 30, 2

de Habitu corporis varia problemata vi. habitum cur in scientiis quibusdam habere dicatur, in quibusdam non xxx. 2. habitus exercitatione incrementum capiunt xxi. 14, 2

Hæsitantes lingua cur melancholici xi. 38. cur ne brevem quidem orationem habere possint xi. 35. impetum facultate citatiorem habent xi. 38

Hæsitantia linguæ quid sit x. 40. quas causas habeat xi. 54. 60, 1. cur in solum hominem cadat x. 40. xi. 55. cur in puerilem magis quam in virilem ætatem cadat xi. 30, 1. cur in anxia sollicitudine magis accidat quam in ebrietate xi. 36. in rigore unde sit viii. 14

Halitus foetidior quibus, et cur xiii. 10

de Harmonicis problemata varia xix. harmoniæ veterum septichordes xix. 7

Hectici cur acutam habeant vocem xix. 37, 2

Hellespontias ventus quibus sit pluvius xxvi. 56, 1, 3

Hellesponto cur boreas afferat pluvias xxvi. 56, 3

Hemisphærium inferius incolentibus contraria accidit xxvi. 21. hemisphærium oppositum incolentibus hieme accidit quæ nobis æstate xxvi. 54, 1

Heracliteorum opinio de evaporatione xiii. 6, 1. de lapidum concretionibus xliii. 30, 3

Herbæ post semen arescunt xx. 7, 1

Herbacea visum quamvis intentum recreant xxxi. 19, 1

Herculis melancholiæ xxx. 1, 2

Heroes, veterum duces xix. 48, 2. heroum imitatio ib.

Hesiodi versus iv. 25

Hieme cur sudemus minus ii. 42, 1. hieme vox cur gravior xi. 61. hieme pauciores quidem morbi, sed letaliores i. 28. hiems ægros plures interimit quam æstas i. 25, 1. hiems austrina et pluvia cum boreali et squalido vere, quos morbos gignat i. 9, 1. hiemem morbosam quæ pariat i. 20, 1. hieme et autumnio cur καὶ ὁ αὐτὸς regnent i. 29, 1

Hipposelini natura xx. 7, 1
Hircum olentes unguenta fetidiores reddunt xiii. 9
Hirsuta anteriore corporis parte quæ; quæ item posteriore; et cur x. 53, 1. hirsuti et homines et aves cur salaciores iv. 31, 1. x. 24
Historiæ unum argumentum continentes, cur suavius audiantur quam quæ tractant varia xviii. 9
Histrion, imitator est xix. 15. histriones cur jejuni se exercent xi. 22, 1. 46
Homeri hemistichium de Dianæ dono x. 36, 3. hemistichium de ære ix. 9, 1. versus de Elysii campi ventis xxvi. 31, 1. versus de ebrio lacrymante xxx. 1, 7. locus de horrore maris e zephyri statu xxiii. 23, 1. locus de Bellerophontis melancholia xxx. 1, 3
Homo anteriori parte infirmior x. 53, 2. cur prudentissimus omnium animalium xxx. 3. cur injustissimus omnium animalium, licet eruditione maxime sit præditus xxix. 7. cur aliud cogitet, aliud faciat xxx. 12. cur solus lingua hæsit x. 40. cur multas voces edat, cum cetera unam tantum x. 38. acutiorem vocem cur habeat in ægritudine xi. 40. vitiliginis albæ cur solus obnoxius x. 5. 33. cur canescat solus x. 63. cur solus, vel omnium maxime, oculorum perversioni obnoxius x. 50. xxxi. 26. 27, 1. odoratu omnium minime valet x. 18, 1. cur sæpius et vehementius sternutet quam ullum aliud animal x. 18, 1. 54, 1. xxxiii. 10, 1. cur humidum quam siccum alimentum sæpius sumat x. 56. cur humidi plus quam sicci excernat x. 59, 1. cur plurimum semen emittat iv. 6. ex coitu cur omnium maxime exsolvatur ibid. calculo cur laboret solus x. 43, 1. anterior parte cur hirsutior; at quadrupedes posteriore x. 53, 1. cur maxime omnium nascatur claudus x. 41, 1. homo homine cur gaudeat, et appetat x. 52, 1. homini cur credendum et obediendum magis quam alii animali xxx. 6. hominis incrementum progreditur usque ad annum xxx. 7, 2. de hominum obitu quid senserit Alcmaeon xvii. 3, 4
Homines feri x. 45, 1
Humanæ res in orbem revolvuntur xvii. 3, 2
Honorari quæ maxime soleant xxvii. 5. honoris læsio, cur pro minore inju-

ria putetur quam fortunarum læsio; cum honor majus sit bonum quam opes xxix. 1
Hordeum humidius et frigidius tritico i. 37, 2. hordeum tractantes cur decolores et catarrhosi xxi. 24. xxxviii. 10. bordeacei cibæ cur minus corpori convenient quam triticea xxi. 2
de Horrore varia problemata viii. horroris causæ variæ vii. 5, 5. horror cur e diversis symptomatis oriatur xxxv. 3. ex auditu quorundam vii. 5, 1. ex affusione calidæ iii. 26, 5. cur tam ex calidæ quam frigidæ affusione viii. 11. in extrema mictione unde sit viii. 13. post sternutationem et mictum cur oboriatur xxxiii. 16. cur ex alieno magis quam proprio contactu sit xxxv. 1. post cibum cur nos quandoque invadat xxxv. 9. cur sudores quosdam sequatur ii. 34, 1. horrorem inferentia vii. 5, 3
Horror pilorum in cute unde sit viii. 12. xxxv. 5. horror pilos cur surrigat viii. 21, 1
Humeris pondera motamus v. 24, 2
Humida, vaga xxvi. 2, 2. humidum, natura nigrum xxxviii. 1. natura deorsum fertur xi. 45, 1. xxvi. 2, 2
Humidi cur laboribus et æstu cito suffocentur v. 21
Humor calore magis quam frigore deficit xxiv. 11, 1
Hydrops e vinositate iii. 5, 7
Hypate quid sit xix. 39, 3. facile canitur xix. 4. duas netas efficit si interceptiatur xix. 12. sola cur resonare videatur, si quis in pulsando neten apprehendat xix. 24. 42, 1. hypaten cur antiqui reliquerint in harmonia xix. 47
I.
Jacere in planis quam concavis laboriosius cur sit v. 11
Jaci procul non possunt levia corpora xxiii. 29, 1
Jactus inani manu factus cur magis lasset brachium quam si lapis aut aliud tale evibretur v. 8
Ictus tumor ix. 4, 2. ictus cur intumescant et livescant ix. 14. ictus omnis dividit aut tundit v. 37, 3
Jejuni res venereas cur citius peragant iv. 9
Jejunium sitim facit xiii. 7. jejunium olere ibid.
de Igni tractatus Aristotelis xxx. 1, 17. ignis alia exsiccat, alia humefacit iii. 16, 1. laxat et resolvit quod in corpore concretum est vii. 3. cur non

- corruget ut aqua calida xxiv. 7. cutem minus perurit quam sol xxxviii. 7. cur homines non reddat nigros ut sol xxxviii. 8. cur lateres reddat nigros xxxviii. 8, 1. cur adstanti urinam moveat vii. 3. cur non putrescat xxv. 20
- Ignis multus, paucum ignem ad se attrahit i. 56, 2. ignis major extinguit minorem iii. 23, 2. ignis minor a majore velut absorbetur xxxiii. 2. ad ignem magnum cur minus sudemus ii. 36. ignis arundineus iii. 5, 8
- Imagines faciei cur facere soleant xxxvi. 1
- Imber xxvi. 26, 4
- Imitari nullum animal melius potest quam homo xxx. 6. imitantes procul a nobis dissitos, acutum sonamus v. 2. imitatio vocis ut fiat xi. 6, 1, 2
- Imingere juvenes cur magis soleant quam adulti iii. 34, 1
- Improbitalis incitamenta xxx. 10
- Inaequalitas, affectus movet xix. 6
- Incocta et succos et odores peiores habent iv. 12, 1
- Incontinens et incontinentia quid xxviii. 3. incontinentes cur vocentur qui in tactus gustusque voluptate modum excedunt xxviii. 7, 1, 2. incontinentia cur ad duos tantum sensus restringatur, gustum et tactum xxviii. 2. incontinentia cur ad cupiditates restringatur, cum sit etiam irae incontinentia xxviii. 3
- Incubantia, seiora x. 35
- Incurvi et gibbosi cur foetidiores habeant animam xiii. 10
- Incurvato corpore cubare cur melius vi. 3, 1
- Inebriantur exercitati citius quam in exercitati iii. 15, 1
- Infinum, et innumerum, idem xxx. 4, 1. infinitum finito plus v. 25, 1
- Infirmiora semper tegere natura solet x. 53, 2
- Inflammatiō quid i. 6, 2. inflammationis medicamenta ix. 1, 2. inflammationes easdem cur alii refrigerando, alii calefaciendo sanant i. 44
- Inflati cur fiant graviores xxv. 13
- Ingenia vel in artibus vel in rebus gerendis excellentia, cur pleraque melancholica xxx. 1, 1
- Ingressionis motus e duobus fit x. 26. ingressus omnis tollendo et deponendo conficitur v. 41
- Inire alia cur semel tantum, alia saepius soleant x. 47, 1. *Vide et Venerem.*
- Injuriae causae variae xxix. 13, 10. injuria major, qua majus bonum laeditur xxix. 1. injuriae pecuniarum cur graviores videantur quam quibus honor alicujus laeditur ibid. injuriae cur ut in pecuniis, ita et ceteris in rebus non amplificentur xxix. 5
- Insolatio ovarum xx. 35, 2
- Insomnia vocem cur exasperet xi. 11. insomniam parit mutatio xviii. 7, 4
- Insomnium quid, et quae per somnum occurrere soleant xxx. 14, 4
- Institutum vitae genus toto vitae curriculo persequi solemus xviii. 6, 1
- Instrumenta quorum priora sunt, eorum etiam vis prior xxx. 5, 4. instrumenta duo nobis Deus dedit, quibus exteriora instrumenta adjuvemus xxx. 5, 1
- Intemperantes qui nominentur xxviii. 2. 7, 1, 2. intemperanti vitae assueti, cur aegrotent interdum si ad diversum vitae genus traducantur xxviii. 1, 1
- Interiora aestate frigidiora xiv. 3
- Invaletudo cur asperiores efficiat homines viii. 3. invaletudo longa, velut senectus est i. 17, 2
- Inventio, ab habitu proficiscitur xxx. 2
- Ira quid ii. 26, 2. ira timori contraria viii. 20, 1. irarum ardor cum ratione conjunctus xxviii. 3. in ira cur calidi et fidentes xxvii. 3, 1. irascentibus cur rubescant oculi xxxi. 3. xxxii. 8. irati cur non frigeant viii. 20, 1
- Iris an natura sit xii. 3, 2. an odoratas reddat arbores ibid. 1. odoratas plantas reddere unde existimata xii. 3, 7
- Juba cur homo careat x. 25
- Jumenta cur mingere mingentibus aliis soleant vii. 6
- de Justitia et injustitia problemata varia xxix. justitia cur in pauperibus maxime commendetur xxviii. 4. justitiae consuetudine cur proficiamus in moribus xxix. 10
- Juvenilis in quolibet animalium genere vox cur acutior xi. 14, 1. juvenes cur discamus citius xxx. 5, 1, 5. juvenes cur eas cum quibus primis rem habuerint, post factum aversentur et oderint iv. 10. in juvenibus cur temperantia et continentia maxime commendetur xxviii. 4
- L.
- Labia titillationem cur maxime sentiant xxxv. 7. labia pendencia xxvii.

- 6, 2. labia tremantia xxvii. 6, 1, 7
- Labor cur angendus i. 46. labores augeri, alimenta minui, sanitati confert v. 33. labor colliquefactionem inducit v. 7, 3. labor vehementior lædit corpus xxxi. 19, 2. labore cessante cur oboriatur sudor ii. 20, 1. 23. laborare melius quam non laborare ii. 30, 1
- Lac unde x. 6. an pharmacum i. 47, 2. ut purget i. 42, 3. cum hordeacea farina potum cur videatur dulcius xxi. 10. lac mulgenti plurimum cur redant oves et capræ; at non item homo et bos x. 6
- Lacrymæ, sudor quidam sunt, ideoque salsæ v. 37, 2. lacrymas ciet et frigus et calor v. 13, 1. 37, 2
- Lacu subsidente aut exarescente, cur frumentum in campo magis uratur xxiii. 34, 1. lacus arena cur careant xxiii. 33, 1. lacus potabilis vestimenta expurgans xxiii. 40, 1
- Lætitia nonnunquam sine causa evidente xxxi. 1, 23
- Lævitas densitatem indicat x. 4
- Lana quo longior, eo durior x. 23, 1. lana juvenicularum ovium mollior x. 23, 2. lanæ nutrimentum x. 22, 1
- Lapides unde concrecant xxiii. 30, 3. cur e calida magis quam e frigida aqua concrecant xxiv. 11, 1. lapides ab enascentibus sæpe attolluntur xi. 28, 1. lapidis excalfacti fervor i. 8, 2. lapis ignitus, pruna ardentior xxx. 1, 16. lapidis commolitis horrorem affert vii. 5, 1
- Lapilli marini cur rotundi xxxv. 3
- Larvarum tragicarum oculi xxxi. 7, 5
- Lassant planæ magis quam inæquales ambulationes v. 10, 1. 23. lassitudinem in nobis quid efficiat v. 24, 2. lassitudinem minuit si quis non eodem semper habitu et figura moveatur v. 10, 1. lassitudines efficacius sedat frictio ex oleo aqua misto v. 6. lassitudini vomitus injungi cur solet v. 7, 1. lassitudini sætivæ ut medendum, quomodo item hibernæ i. 39, 1. lassitudines sætivæ lavacro, hibernæ unctione cur levandæ v. 38, 1
- Latentia, fallacia xxxv. 6
- Later cur non a sole ut ab igne niger efficiatur xxxviii. 8, 1
- Latitudo, duplex incrementum habet xvii. 2
- Lavationis vis iii. 16, 2. lavatio calida, frigus; frigida, calorem corpori conciliat i. 29, 3
- Legere incipientibus cur obrepat somnus xviii. 1, 1. 7, 1. lectio somnum impedire videtur xviii. 7, 4
- Leges ante scripturæ inventionem canebantur xix. 28
- Leones cicures nusquam x. 45, 1
- Lepus, multiparus x. 14
- Lesbo cur motus et eurus pluvias afferant xxvi. 56, 3
- Letalia pharmaca i. 47, 2
- Librorum sectio xvi. 6, 1
- Libra, unde spiret, et qualis ventus xxvi. 26, 2. sub æquinoctium si spiret, cur aquæ exoriantur ib. 1
- Libya, arenosa, exsacca, ideoque minus odorata xii. 3, 5. Libycæ scaturigines xxiii. 21. Libycæ oves bis pariunt x. 47, 2. Libycus aer calidus xxvi. 16, 2
- Ligna cur a flamma potius quam ab aqua fervente urantur xxiv. 3. ligna arescentia depravantur xiv. 4. lignum medium plagæ partem cur rubefaciat ix. 4, 1. lignum magnum et longum tenere iii. 26, 7
- Lilia cur sub brumam floreat xx. 21, 1. excisa germinant xx. 26, 2
- Lingua, natura rara x. 19. cur amara, acida et salsa fiat; at non item dulcis xxxiv. 5. cur nulli animali piugulis x. 19. versicoloribus versicolor xxxiv. 4, 1. cur tot colores habeat quot cutis xxxiv. 6. cur multorum sit index xxxiv. 4, 1. lingua titubare iii. 31, 1, 3. *Cetera vide et Hæsitantia lingue.*
- Lippitudines siccæ i. 9, 3
- Liquefacientia xxiii. 22, 1. liquescit in humido nihil xxiv. 4
- de Litteratura problemata varia xviii
- Litteræ, vocis affectiones x. 39
- Livor frigentibus unde viii. 1. livoris in ictu causa ix. 14
- Lixivii natura xxiv. 17, 2. lixivii vis i. 38. lixivium, amarum iv. 12, 2
- Longæva serius pariunt x. 9. longæviores qui calidis in locis habitant xiv. 9, 10. longæviores cur sint quibus cæsuræ per totam palmam continuata est x. 49. xxxiv. 10
- Longitudo, triplex incrementum habet xvii. 2. in longitudinem crescentia ibid.
- Loquela cur aliis alia x. 39. loquelam impediencia iii. 31, 2. loquelæ maturioris causa xi. 27, 1
- Loqui per nares qui soleant xi. 4. loqui per nares surdi qui soleant xi. 2. 4. xxxiii. 14, 1. loquuntur per nares etiam muti xi. 2
- Lucernæ exstinctio i. 56, 2. iii. 5, 4

Lacta per intervalla, andorem auget ii. 7

Lumbi cur lasecescant magis v. 26, 2

Luna cur plana videatur, cum sit globosa xv. 8. umbras majores cur faciat xv. 10. luna semiplena, cur recta cernatur, cum tamen luna in sphaera faciem conglobetur xv. 7, 1. in lunæ eclipsi, si quis per cribrum vel tale quid speculetur, lunulæ in terra cernuntur xv. 11, 1

Lunulæ in terra ib.

Lusciosi: *Vide uberes.*

Lutum e noti flatu plerumque exsistit xxvi. 46, 2. lutum non reverberat vocem xi. 7

Lux per spissa cur non penetret xi. 49. per solida cur non penetret ut aer xxv. 9. in rectum fertur ib.

Lyra minus suavis quam tibia xix. 43, 1

Lysandri Lacedæmonii ulcera ex atra bile xxx. 1, 2

M.

Mæror, refrigeratio est xi. 13, 2

Magadari sola diapason cur soleat xix. 39, 2

Magistratni maledicere, magnas meretur pœnas xxix. 14, 11

Magnesiæ oves bis pariunt x. 47, 2. Magnesiæ thermæ cur calore deposito salæ esse coeperint xxiv. 17, 1. cur potabiles xxiv. 16

Magna cur sint alia, alia parva x. 12, 1. magnum quo modo magnum dicatur xvi. 7. magno inest parvum xix. 12

Magnitudines divisæ cur toto minores videantur xvi. 7. magnitudines inæqualem profunditatem habentes quomodo moveantur, et cur xvi. 3, 1. 12, 1

Manentia, putrescant xxxvii. 3, 6

Manus, instrumentum corporis xxx. 5, 1. progressu ætatis aptior ad opus sit ib. 2. manus interior penitus articulo vacat x. 49. manus cæsura per totam volam continuata, vivacitatis index x. 49. xxxiv. 10. manuum exercitatio cur audorem augeat ii. 5. manuum tremor quas causas habeat xxvii. 6, 7

Maracus Syracusanus in mentis alienatione meliores condebat versus xxx. 1, 19

de Mari problemata varia xxiii. mare in cavo est xxvi. 5, 2. pingue est, et oleum excernit xxiii. 9, 1. xxxii. 38, 2. nec calidum valde, nec frigidum est xxvi. 30, 3. calidum et vaporosum est xxxviii. 2, 1. cur aqua potabili minus frigidum xxiii. 7. cur

non frigidus status mane spiret ut fluvii xxiii. 16, 1. xxvi. 30, 1. cur aqua potabili magis limpidum et perspicuum xxiii. 8. 38, 1. boreali tempore cur magis perspicuum quam austrino xxiii. 9, 1. cur noto flante, cæruleum; borea spirante, obscurius fiat xxvi. 37. ex propinquo albidum, ex longinquo cæruleum et nigrum xxiii. 23, 2. mare tranquillum cur albere videatur; et rorsum agitatam, nigricare xxiii. 41. mare cyaneo seu cæruleo colore pingi solet xxiii. 6, 2. cur naves interdum in summa tranquillitate absorbeat, ut ne reliquæ quidem naufragii emergant xxiii. 5, 1. salum et amarum cur sit xxiii. 35. cur flammam non exstinguat xxiii. 7, 2. cur ex omnibus aquis solum uratur xxiii. 15, 1. 32. hieme calidius xxvi. 57, 1. hieme magis quam æstate tempestatibus infestum ib. salubre cur l. 52, 1. v. 34, 1. xxxvii. 3, 4

ad Mare si quis fodiat, cur potabilis primum, post salsa quibusdam in locis aqua scatet xxiii. 21. 37, 1. in mari natari facilius cur possit quam in fluvio xxiii. 13. in mari diutius immorari cur possint quam in fluvio xxiii. 14. in mari versantes, voraciores xxiii. 39. in mari natantibus cur laxetur alvus ib. mari loti cur citius exsiccentur, licet mare potabilibus aquis sit gravius xxiii. 10. mare tractantes cur rufi xxxviii. 2

Mare in portu vadosum; in pelago, profundum xxiii. 3, 2. maris pars terræ vicina, cur dulcior xxiii. 31. maris superior pars cur fundo salsior et calidior xxiii. 30, 1. mare fluctuans cur injecta ancora et similibus tranquilletur xxiii. 4, 1

Maris occidui amplitudo et profunditas xxvi. 1, 1. mare Ponticum cur Egæo candidius xxiii. 6, 1

Marina aqua corpulentior est fluviali xxiii. 13. marina animalia terrestribus cur majora et habitiora x. 55. marini homines calorem solarem cur ament iii. 32. maris testæ et lapilli cur rotundi xxiii. 36

in Maritimis locis fodientes cur in dulces nonnunquam scaturigines incidant xxiii. 21. 37, 1

Mares feminis longeviores cur x. 48

Mascula cur fœminis plerumque majora x. 36, 2. masculei sexus magnitudo in tribus est x. 36, 2

Massa bordeacea cur tritata minor fiat; triticea vero, major xxi. 9. massa

- hordeacea cur quo magis tritatur, eo minus alvum permeet xxi. 8, 1. massa triticea cur tritata candescat, hordeacea vero nigrescat xxi. 15. massa subacta ex tritico, cur igni mandata grandior fiat quam hordeacea xxi. 10. 23
- Mathematica probl. xv. de cælestibus xv. 5. de inanimis xvi. de animatis xvii
- Matrix in feminis inter vesicam et anum sita x. 20. matricis loculamenta x. 14
- Meatus corpori jejuno inaniore sunt iv. 9. meatus tennes exactiores xxxiii. 10, 2
- Medica problemata i.
- Medicamenta quæ dicantur i. 42, 1, 5. 47, 1, 2. medicamenti virtus i. 47, 3. medicamenta cur amara, acerbata, et fetida i. 42, 4. cur purgent ib. 1. cur alia ventrem laxent, non item vesicam; alia contra i. 40. post medicamenti potum cur non statim offerri alimenta soleant v. 28
- Medici cur usque ad sanitatem tantum operam præstent xxx. 8, 1
- Medium qualibet in re optime afficit et corpus et animum xxxi. 19, 2
- Media chorda xix. 33. media cur dicta in concentu, cum in octo non sit medium xix. 25. 44, 1, 2. media chorda commota, cur ceteræ quoque resonent xix. 36, 1. mediæ chordæ usus xix. 20, 2
- Mel, apum cibus xxi. 13, 4. aqua glutinosus xxi. 11. ut purget i. 42, 3
- Melancholiæ duo genera xxx. 1, 24.
- Melancholicum esse quid sit xi. 38. melancholicorum genera diversa xxx. 1, 32. melancholici, ingeniosi xxx. 1, 1, 5. cur plerique in venerem proclives iv. 30. xxx. 1, 11. melancholicæ naturæ in crapulis nonnunquam se plane effundunt iii. 16, 2. melancholici asperi qui xxx. 1, 15. e somno exsiliunt xxx. 14, 6. melancholicis venæ exstant xxx. 1, 14. melancholicis prodest varix iv. 20
- Melicato subacta farina xxi. 11
- Melitenses catelli x. 12, 3
- Memoria facilius retinentur in quæ matutinis horis incidimus xxx. 5, 5
- Memphis Ægyptia xxvi. 44
- de Monte, prudentia, et sapientia, problemata varia xxx. mens, instrumentum animæ xxx. 5, 1. tardius accrescit quam manuum vires xxx. 5, 3. progressu ætatis proficit intelligentia ib. 2. pravo instituto corrumpitur xviii. 6, 2. mente et prudentia magis pollent seniores; memoria, juniores xxx. 5, 1. mente tranquilla cogitationes sunt attentiores xxx. 14, 1. in mentem et os veniunt multa sæpe contra animi propositum xi. 27, 6. mentis instrumentum, scientia xxx. 5, 3
- Mentha belli tempore cur nec edenda, nec serenda xx. 2
- Meridies, calidus xxv. 15. meridie cur calor intensior, et umbra minor xv. 4, 4, 5. meridies et media nox cur senior xxv. 4, 1
- Meridiani populi cur proceri xiv. 8, 2. cur nigroculi xiv. 14, 1, 3. pilis durioribus x. 22, 3
- Merum, crassarum partium est iii. 14. assidue potum tremorem ebriosis affert iii. 5, 1. 26, 1. merum quando perimat iii. 23, 1
- Messenium fretum xxxiii. 5, 2
- in Mictionis extremo cur inhorrescamus viii. 13
- Micturire ad ignem aut ad aquam stantes cur soleamus vii. 3. micturientibus tentigo unde iv. 22. micturientes veneri operari cur nequeant iv. 19
- Mingentibus alijs mingere et ipsi cur soleamus vii. 6. mingentes cur nonnunquam inhorrescant sub finem mictionis viii. 8. 13. xxxiii. 16
- Miscella potio iii. 12
- Mixtum immixto suavius xix. 43, 1
- Modulamina cur morum speciem gerant xix. 29
- Monstra a quibus animalibus pari soleant, et cur x. 61. an proles nostra iv. 13, 4. monstra, etiam in loquelæ ratione xi. 27, 1
- in Montibus pluvie crebriores xxvi. 56, 2. in montibus supra modum excelsis non sunt ventorum flatus xxvi. 36, 3
- Montes sunt septentrionales et meridianæ orbis plagæ; occidentem versus nec montes sunt, nec terra xxvi. 52, 3
- Morbus quid xix. 38, 2. morbi unde i. 46. 56. v. 33. morbi et causa est, et remedium interdum, excessus magnus i. 1. 2. morbi quidam calorem naturalem extinguunt iii. 5, 4. morbi ætate et hieme quales i. 6, 2. morbi acuti i. 20, 1. morbi contagiosi cur sint quidam vii. 4
- Morbosi qui x. 64
- Mores efferantur summo ardore ant rigore xiv. 1. mores in audibilibus xix. 27. 29. cur non sint saporibus, odoribus, coloribus xix. 29
- Mories cur attollat oculos iv. 1

- Mors quid xiv. 10. putrefactio quædam est xiv. 9
- Mortuos quam vivos tueri cur habeatur justis xxix. 9
- Morsio vestimenti horrorem nonnullis affert xxxv. 3
- Motus animalibus unde iiii. 26, 8. motus calefacit iv. 2, 2. motus calefacit non omnis v. 36. motiones quæ magis minusve calefaciant, et sudorem ciant ii. 38, 1. motus, frigus facit xxv. 19. motus putrefacit xxii. 4. motus multus et validus lassitudinem parit v. 1, 1. motus ordinatus naturæ familiarior quam inordinatus xix. 38, 2
- Mucus e situ contractus, non nigrescit xxxviii. 9
- Muco laborant etiam aves x. 54, 9. mucosus omnium maxime homo x. 54, 1. mucosi non olfaciunt nec sternunt ib. 7
- Mugitus qua figurazione in bobus fiat xxv. 2, 3. mugitibus taurinis similes voces xxv. 2, 1
- Mulieres, humidæ et frigidæ iv. 27, 28, 1. mulieribus vox cur acutior xi. 16, 1. 34, 1. 62, 1. cur non calvescant x. 57. ætate marem cur magis appetant iv. 25, 28, 1. mulieres dysenteria infestat i. 9, 4. mulierem occidere cur gravius quam virum xxix. 11
- Muliebres mares, insatiabiles, ut mulieres iv. 26, 6
- Multipara cur sint alia, alia non sint x. 14
- Mustum, an pbarmacum i. 47, 2
- Mutationes morbosæ i. 27. cur morbosæ i. 15, 1. mutatio in contrarium subinde facta, lassitudinem parit v. 12
- Muti et surdi simul sunt xxxiii. 1, 2. muti per nares loquuntur xi. 2. *Vide et Loqui per nares.*
- Mutuo fraudare minus grave quam fraudare deposito xxix. 2, 1
- Myrto non conditæ cur baccæ magis defluant quam folia: et alga conditæ cur folia tantum defluant, non item baccæ xx. 31, 1. myrtus nigra cur densiora quam alba ferat folia xx. 36. myrti baccæ in manu compressæ cur videantur dulciores xx. 23, 1. myrti baccæ minores cur magis expertes nucleorum xx. 24. post myrti baccas cur vinum et aqua videantur dulciora xxii. 11, 1
- N.
- Narrationes neque veteres nimis, neque nimis recentes, cur magis delectent xviii. 10
- Nasci non omnia ex eadem materia solent xx. 12, 2. nasci alia cur ex se invicem tantum soleant, alia etiam sponte oriantur x. 65. nascentes non sunt iidem numero xvii. 3, 3
- de Naso et paribus problemata varia xxxiii. naribus pinna titillatis cur oboriatur sternutatio xxxv. 8, 1, 2. per nares loqui cur surdi soleant xxxiii. 14, 1
- Nasturtii vis xx. 22, 1, 2
- Natatio cur in mari quam in flumine faciliior xxxiii. 13
- Naturæ et artis opera eandem ferme rationem habent x. 45, 2, 4. naturæ conservatio xix. 38, 2
- in Navibus coloratiores cur sint quam in paludibus xiv. 12. navium absorptio xxxiii. 5, 1. navigia cur in portu magis quam in pelago videantur onerata; curque citius in pelagus e portu provehantur, quam e pelago in portum subducantur xxxiii. 3, 1
- Nausea ex sudore refrigerato ii. 18
- Negotiator bonus qui xviii. 4, 1
- Neoclis interrogatum xxx. 6
- Netes et hypates distantia xix. 39, 1. nete in hypate inest xix. 12. nete hypates duplum habet xix. 35, 1. nete cur hypates duplum xix. 23, 1. neate desinens transit in hypaten xix. 42, 1. nete in pulsando apprehensa, cur sola hypate resonare videatur xix. 24. 42, 1. neates vehementia, et dignitas xix. 42, 5. netes cantus vocem rumpit xix. 3. neten pro tercia substituit Terpander xix. 32
- Nigrum quid xxxiii. 23, 2
- Nigricare videntur quæ minus turbantur et tranquilla sunt xxvi. 37
- Nitri vis i. 38
- Nix, coctionis signum xxvi. 3. montes quosdam nunquam linquit xxvi. 15
- Noctes calidis temporibus æstuosiores quam dies xxv. 16. noctu exaudiri voces cur soleant clarius xi. 5. 33, 1
- Notus qualis ventus i. 23, 1. ventus humidus xxvi. 2, 2. boreæ oppositus xxvi. 3. ventus a meridie spirans xxvi. 27, 3. e remotissimis mundi partibus spirat xxvi. 10. 47. noti ortus procul a nobis semotus xxvi. 2, 1. noti quando spirent ib. cur sub canicula spirent xxvi. 12, 1. 32. post pruina cur spirent xxvi. 3. post nives cur spirent ib. cur hieme ac vere ineunte spirent, et auctumno finiente xxvi. 16, 1. cur

non anniversarii xxvi. 2, 1. notus cur infrequentior borea xxvi. 10. cur borea pluviosior xxvi. 27, 1. cur post boream non cito ingruat xxvi. 47. boream si provocet, tempestas est præ foribus xxvi. 46, 1. cur incipiens, remissior sit; desinens, vehementior xxvi. 39, 1. 45, 1. cur non exoriens, sed ponens, pluvius sit xxvi. 19. cur, si minor est, serenus sit; si major, nubilosus et diuturnior xxvi. 20. 38. cur graviora atque invalidiora efficiat hominum corpora i. 24. xxvi. 42. cur calidus xxvi. 16, 2. cur gravior oleat xxvi. 17. pluvias quibus ferat xxvi. 56, 1, 3. meridianis vehementior quam nobis xxvi. 45, 2. cur Libycis populis frigidus, perinde ut nobis boreas xxvi. 16, 1. 49. cur Ægypti loca quædam perficit, quædam non xxvi. 44. cur mare suo flatu cæruleum efficiat xxvi. 37. noto incipiente et borea desinente, navigatio suaderi cur soleat xxvi. 41, 45. noti cur fluctuosi, contorti xxvi. 16, 1. noti cur si parvi spirent, nullas cogant nubes; si magni, cælum nubibus obducant xxvi. 38. noti sicci cur februlenti i. 23. 1. xxvi. 50. noti marini i. 23, 2. noti e mari spirantes, plantis conferunt xxvi. 17

Novem sunt corpora quæ feruntur xv. 3, 3

Nubes maximas cur agat zephyrus xxvi. 24. nubila cur serenitas tepidiora xxv. 21, 1

Nuces tostæ cur pejores sint cum refrigerant xxii. 7

Nuclei finis, semen xx. 24

Nudum abire difficile xxix. 14, 10. nudo corpore in sole ambulare noxium est v. 34, 2

Numeri magnitudo xvi. 7. e numeris cubicis omnia constari opinati sunt Pythagorei xv. 3, 3

Numerosa concinnitas: *Vide et Rhythmus.*

Numerare scit solus homo xxx. 6. numeratio per decem cur fiat ab omnibus nationibus xv. 3, 2. numeratio per Quatuor, solis Thracibus peculiaris ib. 4

O.

Oblectare quæ soleant in contemplando aut sperando xxx. 7, 1

Occasus serenus cur serenitatis indicium xxvi. 8, 1. occasus turbidus quid significet ib. 4

Occidentis plaga depressior xxvi. 1, 1. nec montes habet nec terram

xxvi. 52, 3

de Oculis problemata varia xxxi. oculi, pudoris sedes xxxi. 3, 1. oculorum colores tres x. 11. oculi color ad reliqui corporis colores conformatur xiv. 14, 3. oculorum intervallum in homine cur minimum x. 15, 1. oculus dexter cur non præpolleat sinistro xxxi. 29. oculus sinister cur dextro viribus par xxxi. 18. oculus sinister cur dextro magis contrabatur xxxi. 24. oculos cur simul ambos in unam eandemque partem convertere possimus; at non simul in diversas xxxi. 7, 1. oculo uno videre cur sit impatibilis xxxi. 10. oculo altero compresso, cur alter cernat attentius atque exactius xxxi. 2. 4. oculo altero cur accuratius cernatur versuum rectitudo, quam utroque xxxi. 20. oculus subter pressus, duplicat visa iii. 30. xxxi. 7, 7. oculo in obliquum commoto cur non duplicentur visa xxxi. 17, 1. oculo manus adversus solem aut lucernam prætenta, cur visum adjuvet xxxi. 28. oculo fricato seu attrito cur cesset sternutatio xxxi. 1. xxxiii. 2. 8. oculi turbatos videntes, turbantur et ipsi vii. 8, 2. cur a fumo magis mordentur xxxi. 21, 1. attolli cur soleant in morientibus et Veneri operantibus iv. 1. cur e frequentiore coitu subsident iv. 2, 1. cur venere debilitentur maxime iv. 32. cur in ira rubescant xxxi. 3, 1. xxxii. 8. e citato cursu lacrymantur v. 37, 1. attriti lacrymantur xxxiii. 8. oculos promiuentes cur magis infestet fumus xxxi. 6. oculi glauci unde, et unde nigri xiv. 14, 1. oculorum perversio varia xxxi. 7, 3, 4. oculorum perversio cur homini vel soli, vel omnium maxime accidat x. 50. xxxi. 16. oculi cicatrices albæ cur ix. 2. 7

Ocularis morbus, contagiosus vii. 8, 1, 2. oculares morbi æstate i. 8, 2. 9, 3. post oculorum morbum cur acutius cernant quidam xxxi. 9

Odor quid xiii. 5. fumusne sit, an aer, an vapor xii. 10. calore excitatur xiii. 5. motu cur magis excitetur xii. 5. sursum fertur xiii. 12. sincerior ut fiat xii. 4. 11. odores qui perpetuo, et qui ad tempus grati xxviii. 7, 3. odores suffimentorum et florum, cur ex propinquo minus suaviter oleant xii. 9. odor quivis gravat caput iii. 13

de Odoratis problemata varia xii.

- odorata, calida i. 48. xii. 12. cur e propinquo minus sentiantur xii. 1. 2, 4. urinam cur cieant, tam semina quam plantæ odoratæ i. 48. xii. 12. xx. 16, 1. odorator terræ pars quæ xii. 3, 4. xiii. 4, 4
- Olfacere hieme et in glaciali frigore cur minus soleamus xii. 6. olfactus in brutis mobilior vii. 6. odoratu homo parum valet x. 18, 1
- Oleum, an pharmacum i. 47, 2. natura calidum i. 39. v. 6. aqua lentius et tenacius xxi. 16. rufo colore xxi. 1. e salibus colligitur xxiii. 15, 1. non spumat xxx. 1, 11. in sole albescit xxxviii. 1. 11. superinfusum limpidiorem aquam facit xxiii. 38, 1. cur ex humidorum genere oculus maxime mordicet xxxi. 21, 2. lacrymas cur cieat xx. 22, 3. ut purget i. 42, 3. ebrietati cur conferat, iii. 35. aqua mistum efficacius ad sedandas lassitudines v. 6. oleo inunctis cur aqua calida minus calere videatur si offundatur xxiv. 1. olei in vestem illitio cur coloratiores efficiat xxxviii. 3, 1. oleum vetulum recenti candidius xxi. 4
- de Oleraceis problemata varia xx. olerum alimentum quod xx. 29. olera post semen arescunt xx. 7, 1
- Olivæ vetulæ amariore xx. 25
- Ollæ ferventes, flatu et succussione refrigerantur v. 36, 1
- Operculis circumcirca probe munita cur asservari citra putredinem possint xxii. 4. xxv. 17
- Orator *deus* qui, et cur xviii. 4
- Orbis projecti motus qualis, et cur xvi. 11
- Orchestra si paleis insternatur, chori vox minus sentitur xi. 25
- Orchomenii pepones xx. 32, 1
- Orientales flatu cur occidentalibus frigidiores xxv. 15. orientalis plaga sublimior occidentali xxvi. 1, 1
- Organi vis xx. 22, 1, 3. origanum musto injectum cur dulce reddat vinum xx. 35, 1
- Orion quando oriatur et occidat xxvi. 13, 1. sub orione cur dies admodum varii, et tempestosi flatu ib.
- de Ore et iis quæ in ore sunt, varia problemata xxxiv. ex ore cur et calidum et frigidum spiremus xxxiv. 7, 1. os jejunis cur magis oleat, post cibum vero non item xiii. 7
- Oscitantes cur minus audiant xi. 29. 44. oscitantes cum videmus, cur et ipsi plerumque oscitemus vii. 1. 6
- Oscitatio quid vii. 1. oscitatio auditum impedit xxxii. 13, 1. in oscitatione cur aurem nemo scalpat ibid.
- Osculantur ebrii quos sobrii non solent xxx. 1, 8
- Ossa cur non forteant xiii. 4, 3
- Ova cruda cur non circumagantur in aqua, sed decendant vi. 4. super vicibus contusa, medicamento illis sunt ix. 1, 1
- Oves lactis uberrius x. 6. his ubi pariant x. 47, 2. molliorem lanam quæ habeant x. 23, 2. ovium pili quo longiores, eo duriores ibid. 1. ovium pili valsiore mollescant x. 22, 1
- P.
- †Passa lacus cur purget et mundet vestimenta, cum sit potabilis xxxiii. 40, 1
- Paleæ cur dura excoquant, excocta vero non putrefaciant xxii. 13. in orchestra instratæ, cur chori vocem minuant xi. 25
- Pallor in timore unde xxvii. 6, 1
- Palmarum minores cur magis expertes nucleorum xx. 24
- Palpebrarum in contuendo contractio xxxi. 15
- Paludes mari et fluvii albidiores xxiii. 6, 2. decolores incolas efficiunt xiv. 12. in paludibus prope fluvios cur existant bomugi xxv. 2, 1
- Palustria, aquosa xx. 32, 1. hieme frigida; æstate calida xxv. 6. morbosa i. 21. capitis ulceribus præsent, at tibiæ ulceribus nocent i. 18. palustribus in locis cur capitis ulcera citius, tibiæ vero ægrius sanescant xiv. 6. paludosis in locis cur somnolentiores famus xiv. 11
- Panis cur quo magis tritatur, eo magis alvum permeet xxi. 8, 1. panes cur et nimis tritati, et minus, rumpantur xxi. 17, 1. panes cum refrigerant, cur candidiores quam dum calent xxi. 4. panes vetuli recentibus et calidis leviores xxi. 5, 2. panes non saliti cur salitis ponderosiores xxv. 5, 1. panes frigidi madefacti, cur non æque coherescant atque calidi xxi. 6. panis cur assatione indurescat, et tepefactione remollescat xxi. 25. panis assus cur pejor ubi refrigit xxii. 7. panis biscotus cur post refrigerationem non fiat durior xxi. 12, 1
- Panthera sola ex animalibus suaviter olet xii. 4, 1. pantheræ cicures nusquam x. 45, 1
- Parentes assectari cur alia statim soleant, alia serius, alia nunquam x.

32. parentes in humano genere proles cur minus referat quam in ceteris animalibus x. 10
 Parere eadem alibi semel tantum solent, alibi saepius x. 47, 2
 Partus aliis cur maturior, aliis senior x. 9. partus tempus homini variat x. 41, 2. partus aliorum perfectus est, aliorum imperfectus x. 46. partus cur alia exasperet et aeva reddat; alia non item x. 35
 Parhyppate cur difficulter canatur xix. 4. parhyppates cantus cur vocem non minus rumpat quam netes cantus xix. 3
 Parmeno histrio xxvii. 3, 4
 Partes, numeri naturam habent xvi. 7. partes animalium et plantarum quæ instrumentales non sunt, sunt teretes xvi. 9
 Parva ut videantur magna xxxi. 8. *Vide et Statura.*
 Pasa lacus xxiii. 40, 1
 Pati et agere parati iv. 26, 7
 Pauperes cur a iustitia maxime commendentur xxviii. 4
 Paupertas cur apud bonos viros quam apud improbos libentius sedem querat xxix. 41
 Peccatum minus, eligendum xxix. 13, 6. peccata quæ rempublicam magis debonestent xxix. 14, 8. peccata insignia graviore merentur poenas xxix. 13, 9
 Pectus in sole nudandum non est i. 52, 4. xxxvii. 3, 7
 Pedes pares animalibus cur dati x. 26. 30. pedes cur maxime sudent ii. 19. 31, 3. pedes elevati cur magis rigeant viii. 6. pedes integere in morbo cur jubeant medici ii. 26, 1. pedum nuditas officit veneri iv. 5, 1. pedum tumor ex fame i. 5. pedum vola cur titillationem sentiat xxxv. 2
 Pedes metrici xix. 39, 2
 Pediculi unde nascentur xx. 12, 2. pediculos cur augeat aquæ mutatio i. 16, 1 in Pelago majori cur tardius desistant fluctus quam in minori xxiii. 17. *Vide et Mare.*
 Pelles inflammationibus ut medeantur ix. 1, 2
 Penis cur intendatur et major fiat arri-gendo iv. 22. xxx. 1, 12
 Pepones ubi optimi proveniant, et cur xx. 32, 1
 Percolatio aquas salsas potabiles efficit xxiii. 19
 Peripneumonia vinum appetit xxvii. 4, 3
 Pernionibus cur et calida et frigida conferat i. 53. 54
 Pestis, contagiosa vii. 8, 2. pestis contagio cur nocentior quam morbi ceteri i. 7. pestilentis anni signa i. 21
 Pharmaca. *Vide Medicamenta.*
 Philosophum a rhetore differre cur putent homines xviii. 5. xxx. 9
 Philoxeni guttur xxviii. 7, 1
 Phlegmatici morbi i. 9, 3. phlegmaticis qualia tempora conferant i. 11
 Phrynichus cur *μελοποιῶν* magis exercuerit xix. 31
 Phthisis contagiosa vii. 8, 1, 2
 Physicorum epitome x.
 Picturæ priscæ ruditas x. 45, 3
 Pili unde nascentur xx. 12, 2. nascuntur e superfluitatibus xxxi. 5, 2. cur non oleant xiii. 4, 3. horrore cur arrigantur vii. 6, 4. viii. 12. 21, 1. xxxv. 5. in rigore cur surrigantur viii. 15. laborant cum cutis laborat x. 34. cur non renascentur in hominum ut in equorum cicatricibus ix. 13. x. 27, 1. 29. cur defluant iv. 18, 2. pili quotannis decedentes x. 63
 Pili hibernos quæ abjiciant, et cur x. 21, 1. pili agnati iv. 18, 1. pili evulsi in ovibus molliores producunt, in hominibus duriores x. 22, 1. pili crispi et retorti cur similitatem plerumque comitem habeant xxxiii. 18. pili septentrionalibus molliores, meridiana duriores x. 22, 3. pili quo longiores in ovibus, eo duriores; in hominibus contra x. 23, 1. pilos rufos quæ faciant xxxviii. 2, 2
 Pinguia, calida xxii. 7, 2. spissa x. 19. non fetent xiii. 4, 3
 Pinguedo unde oriatur x. 3. acquisitum quiddam est v. 14, 3. in laborantibus cur atteratur v. 4
 Pinguescere alia per carnem cur soleant, alia sub carne x. 3
 Piper quomodo ventrem, et quomodo vesicam laxet i. 43, 1
 Piscium coitus iv. 14
 Piscatores marini cur rufi xxxviii. 2
 Pituita falsa unde fiat iv. 29. pituita laborant etiam aves x. 54, 9. pituitosus omnium maxime homo ibi. 1
 Plana cur ambulatu faciliora v. 23. planis quam inæqualibus ambulationibus cur magis lassescamus v. 10, 1. 23. in planis quam concavis cur difficilius jaceamus v. 11
 Plantæ, superfluitatis expertes xiii. 4, 3. olent non modo virides, verum etiam aridæ ibid. 1. cur in longitu-

- dinem potius crescant xvii. 2. plantæ incrementi et vigoris terminus qui xx. 7, 3. plantæ calida rigatæ durescunt x. 60. plantæ quædam cur post semen exarescant xx. 7, 1. plantæ quotquot sativæ, eadem etiam silvestres x. 45, 5. plantæ agrestes quæ dicantur, et quæ cicures xx. 12, 4
- Plantarum partes qua figura sint xvi. 1. plantarum fœtus, cur alii cocti, alii crudi, edules sint xx. 4
- Platonis responsum ad Neoclis interrogatum xxx. 6. Platonis melancholia xxx. 1, 4
- Pleiades usque ad zephyri flatum morbis diuturnis infestæ i. 17, 1
- Plumbum calefactum lana calidius viii. 19. xxxviii. 4
- Plutus, cæcus xxix. 8
- Pluviæ crebriores in montibus xxvi. 56, 2. post pluvias et tales tempestates, flatus concidunt xxvi. 3
- Poculis largioribus potantes cur minus inebriantur iii. 12, 25, 1
- Poetæ boni mediam chordam fere passim observant xix. 20, 2
- Poma cibariis aliis graviora xxii. 1, 1. cur non ita prius ut post esitata, in repletionis mole respondeant ibid. pomis comestis cur aut merum superbibendum, aut aqua xxii. 8, 1
- Pondera foris appensa magis lassant v. 7, 2
- Ponere, secundum naturam est v. 41
- Pontus, paludosus mare xxiii. 6, 2. in Ponto cur et frigus maximum et æstus xxv. 6. Ponticus aer spissus et albus; ideo et Ponticum mare albicat xxiii. 6, 1
- Porrum cur salsis aquis provenire recusat xx. 1. ad vocalitatem cur conserat xi. 39
- in Portu furari, gravius xxix. 14, 12
- Portulaca cur dentibus e frigidorum esu stupentibus medeat i. 38. vii. 9
- Possidens possessione non depellitur ante litis iudicationem xxix. 13, 6
- Posterius et prius quomodo accipienda sint xvii. 3, 1
- Potus appetentia unde xxvii. 4, 2. potus et alit et refrigerat xxviii. 6. potus etiam post cibum xxii. 6. potui superingestus cibus sudorem minuit ii. 25. potus confertus cur alvum adstringat iii. 21. potus genera quædam cur libentius et diutius admittamus, quam alia licet snaviora xxi. 13, 1. potus idem cum farina hordeacea cur minus videatur merus xxi. 20
- Præternaturalia iv. 13, 3
- Principium rei cujusque maximum est x. 13, 2
- Prius et posterius quomodo accipienda sunt xvii. 3, 1
- Profunditatem inæqualem habentes magnitudines quomodo moveantur, et cur xvi. 3, 1. 12, 1
- Proles cur in ceteris animalibus parentes natura magis referat quam in humano genere x. 10. proles cur colorem mutet x. 7. proles nostra quæ dicantur iv. 13, 1
- Prudentiores in acquirendo cur nonnulli quam in utendo xxx. 13. prudentissimum ex omnibus animalibus homo xxx. 3
- Pruinæ ortus xxvi. 3. pruina quando cadat xxv. 5. sub incem cadit viii. 17, 1. tranquillo aere fit xxv. 21, 1. nubilo cælo cur non cadat ib. 2
- Pruritus, suavis est iv. 15, 2
- Ptisana cur superfuso oleo fiat candidior xxi. 1. ptisana ordeaceæ an triticea in morbis melior i. 37, 1
- Pubes cur tantum sub primos veneris stimulos exoriat i. 4, 1
- Pudentes erubescunt xi. 53, 1, 2. xxxi. 3, 2. pudentibus extremæ aures cur rubescant xxxi. 3, 1. xxxii. 8, 12
- Pudor quid xxxii. 8. metus quidam est xi. 53, 1. pudoris sedes, oculi xxxi. 3, 1
- Pueri a primo statim ortu, concentu et numerosa concinnitate delectantur xix. 38, 1. pueri et bestię eodem modo significant quæ volunt x. 39. pueri ante legitimum tempus clare locuti, cur aliquamdiu conticescant, et postea rursum suo tempore fari incipiant xi. 27, 1. pueris vox acutior cur xi. 6, 5. 14, 1. 16, 1. 34, 1. 62, 1. pueri cur non calvescant x. 57. omnes simo naso xxxiii. 18. capite humido i. 16, 2. quales sudores edant iv. 12, 3. cur inconsiderati xxx. 14, 1. gula et iræ magis indulgent quam viri x. 45, 2. cur non vinosi iii. 7. cura indigent x. 46
- Pueritia læta est xxx. 1, 29
- Pulegium cur sub brumam floreat xx. 21, 1
- Pulmenta cur inter coquendum erucunt xxiv. 9, 1
- Pulmo sugillatis medetur ix. 6. calidus quibus xxvii. 4, 1
- Pulsare sub cantum xix. 39, 4

- Pumicis sectio horrorem affert vii. 5, 1. xxxiv. 3
 Pumilioes cur nascantur x. 12, 1
 Punica vini saporem referentia xix. 43, 2
 Purgandi vis unde i. 42, 1
 Purgatio quid ibid. 2
 Purpurilegi cur rufi xxxviii. 2, 1
 Puteus in ædibus cur resonare domum faciat xi. 8, 1. puteorum potabilium pars superior cur fundo salior xxiii. 30, 1. puteanæ aquæ cur æstate post meridiem caleant xxiv. 2. *Vide et Aqua.*
 Putredini minus obnoxia quæ xiv. 7. putredo humidis æstate magis accidit ii. 21, 2. 33, 1. contra putredinem quomodo carnes, fructus, et similia conservari possint, et cur xxii. 4
 Putrefactio unde ii. 33, 2. putrefactionem gignit quies i. 52, 2. post putres fructuum cortices cur vinum bibentibus amarum videatur xxii. 5
 Putrescent quæ immota manent v. 34, 2. putrescentia nigrescunt xxxviii. 9
 Pygmæi qui fiant x. 12, 1
 Pythagorei e cubicis numeris omnia constare putaverunt xv. 3, 3
 Q.
 Quadrupedes cur posteriori parte hispidiores x. 53, 1. non sternunt, nec mucum emittant x. 54, 2
 Quartanæ diæta i. 56, 1
 Quinquequætionum halteres v. 8.
 Quisquiliæ in radiis solaribus volitantes xv. 13, 1
 R.
 Radicula. *Vide Rhabbanus.*
 Ranulæ rubetis similes i. 22
 Rarefacienda caro i. 52, 1
 Rarum, molle xi. 58, 4
 Recentia, minus grata auditu xviii. 10
 Refrigerati cur magis ab eodem calore uramur atque doleamus viii. 19. refrigeratio foris facta, internum calorem exire prohibet ix. 9, 1
 Reipublicæ quæ peccata plus dedecoris afferant xxix. 14, 8
 Replendi vim quæ habeant xxv. 12
 Resilientium motus qualis, et cur xvi. 4, 1. resiliere in partem contrariam quæ soleant et cur xvi. 13, 1
 Resonantia e quibus fiat xl. 7, 8, 1
 Respiratio cur fiat xxxiv. 12. respirationis meatus diversus a cibi potusque via xxxiv. 9. respiratione confertim et valide facta, cur non mox rursum respirare possimus xxxiv. 8. respiratio rhythmica v. 16, 1
 Reo cur dexter locus tribuatur in iudicio xxix. 12. reus cur vincat et dimitti soleat in iudicio, cum par est suffragiorum numerus xxix. 13, 1.
 Rh.
 Rhamnus xii. 3, 3
 Rhabbani crassissimi ut fiant, et cur xx. 13, 1. rhabbani tenuiores cur acriores xx. 11. flatus sursum movet xiii. 6, 2. sugillatis medetur ix. 6
 Rheumata e vinositate iii. 5, 7
 Rhythmus omnis finitam motus mensuram habet v. 16, 1. rhythmus cur morum speciem gerant, at non item sapores, odores, colores xix. 29. rhythmo cur delectentur omnes xix. 38, 1, 2. in rhythmo gravis soni errata facilius sentiuntur xix. 21
 Ridentes grave cur sonent xi. 13, 1. 15, 1. 50
 Risus quid xxxv. 6. ex axillarum contactu cur oboriatur xxxiv. 8, 1. coram notis cur minus contineri soleat xxviii. 8
 Rigatæ calida plantæ, durescunt x. 60. rigatio cur mane, noctu, aut sub vesperam fiat xx. 15
 de Rigore varia problemata viii. rigor tremorem affert iii. 26, 1. rigores cur æstate magis regunt i. 29, 1
 Rigentibus vox cur tremat xi. 62, 2. rigentibus lingua cur titubet, ut ebriis viii. 14. rigentibus pili per corpus surrigi cur soleant viii. 15. rigentes cur livescant viii. 1. dormire cur nequeant viii. 2. 22. igni admoti cur indoleant viii. 18, 1. rigere stantes hieme minus solent quam currentes viii. 16
 Ros quando cadat xxv. 5. nubilo cælo non cadit xxv. 21, 2. tranquillo aere fit ibid. 1. ros et pruina sub lucem cadunt viii. 17, 1
 Rosæ odor semper suavis xxviii. 7, 3. rosæ asperum umbilicum habentes, cur suavius oleant xii. 8
 Rosaceum unguentum odorem non facile mutat xii. 11
 Rubigo unde oriatur i. 23, 2. xxvi. 17
 Rubor in pudore unde xxxi. 3, 2. rubor ex plaga quid ix. 3
 Ructus quid xxxiii. 1, 1. 5, 2. unde proveniat x. 44, 1. xxxiii. 9, 1. vigilantibus magis quam dormientibus accidit xxxiii. 15, 3. cur non sternutatione abigatur, ut singultus xxxiii. 1, 1. cur foetidus xiii. 4, 2
 Ructare quæ non soleant, et cur x. 44, 1, 2

Rufi cur sint qui mare tractant xxxviii.
2, 1

Ruga quid xxiv. 7. rugas cur aqua calida contrahat; at non item ignis xxiv. 7. 10, 1

Ruminantia non ructant x. 44, 2

Ruta foetidos sudores cur moveat ii. 13. xx. 33. fascinationi cur mederi putetur xx. 34, 1. in ficum insita cur plurima et pulcherrima proveniat xx. 18, 1. juvatur cinere circumfuso ibid.

S.

Sacer morbus unde dictus comitialis morbus xxx. 1, 2

Salsiccat xxi. 5, 1. stuporem dentium cur sedet i. 38. vii. 9. cum aceto affricus inflammationem prohibet ix. 1, 2. cur in salsa citius quam in potabili aqua liquescat xxiii. 22, 1. in ignem injectus cur crepet xi. 26. pari quantitate in magnum ignem injectus, cur non aequè crepet xi. 43. sal minutus cur citius crepet et saliat; grandior vero, magis crepet ac saliat xi. 42, 2. sales oleum emittunt xxiii. 15, 1

Salsa potabilibus calidiora xxiii. 30, 3

Salsuginosa, calida xx. 29

Salaces notat ciliorum defluvium et calvities iv. 18, 1

Salubris constitutionis homines cito emoriuntur i. 28

Sanguis ix. 5, 2. e naribus cur homini soli fluat x. 2. sanguinis e naribus profluvio cur offusa in faciem frigida medeamur xxiii. 6. sanguis concrevens nigrescit viii. 1

Sanitas, scopus medici xxx. 8, 1. cur non sanat contactu, ut morbi quidam inficiunt vii. 4

Sapientiores cur sint qui calidis in locis degunt quam qui in frigidis xiv. 15, 1

Sapientiae præmia cur a veteribus non sint proposita xxx. 11, 1

Satietas venerem exstimulat x. 47, 1. satietas dulcium cur citius nos capiat quam acrium xxii. 3, 1

Satyri Clazomenii effrenata maledicentia iii. 27, 2

Scabies, morbus contagiosus vii. 8, 1, 3

Scammoniae vis i. 41, 1. scammonia quomodo ventrem, et quomodo vesicam laxet i. 43, 1

Scari piscis dentes

Scaturigines salæ post dulces quibusdam in locis xxii. 21. 37, 1

Scenicis familiariora quæ xix. 48, 2

Scientia, mentis instrumentum xxx. 5, 3. in scientiis quibusdam cur habitum habere dicamur, in quibusdam non xxx. 2

Scroti contractio in timore xxvii. 11, 2. Scythæ cur vinosi iii. 7. Scythicum frumentum xx. 21, 2

Sectione quæ curanda i. 32. 34

Semen, principium est x. 13, 2. natura calidum et humidum v. 31, 1. unde oriatur iii. 33, 2. iv. 28, 2. an a toto corpore profluat iv. 15, 1. est excretio ab omnibus partibus iv. 15, 1. 21. seminis in somno profuvium iii. 33, 3. iv. 5, 1. xxxiii. 15, 2. semen in somno cur emittant alia, alia non emittant x. 16. seminis profluvium in lassitudine et phthisi v. 31, 1. semen timentibus et morientibus cur profluat interdum iv. 7, 1. semen exstinguit mentha xx. 2

Semen infocundum quod iii. 4. semen piscium loturam olens iv. 29. semen plurimum emittentia iv. 6

Semen vetustius citius in caulem erumpit xx. 17. semina acrium plautarum, cur radicibus et foliis amariora xx. 10

SEMPEX, et IN OMNIBUS, naturale habetur xv. 3, 2

Senectus, putredo quædam est xiv. 7. refrigeratio quædam est xxx. 1, 30. calorem exstinguit iii. 5, 4. tristis xxx. 1, 29. senior cur sit in perspirabilibus locis xiv. 7

Senes sapientiores juvenibus cur xiv. 15, 1. cur difficilius sternuant xxiii. 12. cur non cernant acutum xxxi. 14. cur longius ab oculis abducant quæ volunt cernere xxxi. 25, 1. senibus vox cur acutior ii. 16, 1. 34, 1. 62, 1. senum corpora spirabilia x. 4. senibus caro cur livescat viii. 1. senibus cutis et cicatrices cur nigre ix. 5, 2

Senescentes cur mente et prudentia magis polleant; juniores vero facilius discant xxx. 5, 1. senescentes cur fiant nigriores xxxviii. 9

Sensus, emissionem an receptionem fiat xii. 10. passio quædam est xxxi. 12. 13. sensus e puris duo xxxi. 29. sensus in animæ quiete efficaciores xxx. 14, 1. in dextris cur non præcellant sinistris, ut in aliis xxxi. 12. 13. 29. sensus qui homini peculiariter voluptatem afferant xxviii. 7, 3. sensibus quibus objecta duplicari videantur xxxi. 17, 2

Septemtrionales populi cur proceri xiv.

8, 2. rufos et tenues habent pilos xxxviii. 1, 2. molliores pilos habent x. 22, 3. cur glaucoculi xiv. 14, 2, 3
 Septichordes olim concentus erant xix. 7. 25. 44, 1. 47
 Serenitas cur potissimum meridie et mediis noctibus xxv. 4, 1. noctu cur major quam interdiu xxv. 7, 1. sereno quam nubilo tempore cur frigus majus xxv. 18
 Sermo cur aliis aliis x. 38
 Serræ exacutio et tractio horrorem nonnullis affert vii. 5, 1. xxxv. 3
 Sessitationes ventrem pinguefaciunt v. 14, 3. cur alios crassos, alios graciles efficiant vi. 1
 Sibyllarum afflatus xxx. 1. 19
 Sicca durabiliora, et putredini minus obnoxia xiv. 9. humidum minus extinguunt xxiii. 15, 2. siccum solum cur ament alia et cepæ xx. 27
 Siccitas indurat cutem xxxi. 14
 Sidera an frigida xxv. 21, 1. an sub sideribus iidem vel orientibus vel occidentibus aer mutari soleat, in primis sub canicula xxvi. 32
 Simi crisperi, et pueri xxxiii. 18
 Simile simile cur appetat x. 52, 1. similia facilius intelliguntur xviii. 3, 2
 Singultus quid xxxiii. 1, 1. 5, 2. unde proveniat xxxiii. 17, 1. ex frigore xxxiii. 5, 3. ex frigore et metu xxxiii. 13. spiritus retentione cur sedetur ibid. sternutatione cur abigatur xxxiii. 1, 1. 17, 1. cur sedetur sternutatione, spiritus retentione, et aceto xxxiii. 5, 1. 17, 2
 Sinistra dextris humidiora et calidiora xxxii. 7. ferrinea magis ibid. cur in reliquo corpore imbecilliora sint; at non item in oculis xxxi. 18. in sensu cur æquipolleant dextris, at non item in ceteris xxxi. 12. 29. in sinistra cur incumbamus libentius vi. 7. sinistrae dextra ignorata sunt v. 32
 Sitis unde oriatur v. 30. xxvii. 2. 3, 3. 4, 2. ex jejuniis xiii. 7. in rigore xxvii. 2. in ira, timore, et ultimo supplicio xxvii. 3, 3, 4. timentibus et ultimum supplicium expectantibus cur oboritur xxvii. 2. sitis simul et rigor cur timorem comitentur xxvii. 8. nonnunquam accidit etiam pleno ventre xxii. 2, 1. cur ægrius quam fames ferri soleat xxviii. 5. 6. quando cesset xxii. 2, 2

Sitientes, potu viso voluptatem sentiunt x. 52, 3
 Sobrii corporis constitutio integrior quam ebrii xi. 56
 Socratis melancholia xxx. 1, 4
 Sol et luna cur videantur plana, cum sint globosa xv. 8. sol, per quadrilatera profluens, cur non rectis lineis figuram describat, sed circulum formet xv. 6, 1. sol eodem vigore pergens, cur non par umbrarum incrementum et decrementum faciat xv. 5, 1. sol oriens et occidens umbras longas cur faciat; curque ascendens, breviores, et meridie brevissimas xv. 9, 1. sol oriens et occidens plerumque flatuum causa est xxvi. 33, 1. sole ascendente cur surgant et ponant ventorum flabra xxvi. 34. sol humores ad se attrahit xxvi. 54, 2, 5. e mari vapores elicit xxiii. 30, 3. cutem cur adurat, at non item ignis xxxviii. 7. cur nigros reddat homines, at non item lateres xxxviii. 8, 1. cur ceram et oleum alba, carnem vero nigram reddat xxxviii. 1. 11. cur stantes quam corpus moventes magis excalfaciunt v. 36. cur sedentes magis quam sese exercentes adurat xxxviii. 6. nudos magis quam amictos calefacit ii. 9. 37. in sole non ambulandum nudo corpore i. 52, 3. v. 34, 2. xxxvii. 3, 7. soli obversa facie cur sternutatio fiat facilius xxxiii. 4. in sole quam in umbra cur citius frigescant calida xxiv. 13. in sole calefacta aqua cur non salubrior ad lavandum xxiv. 14, 1. cur non bona ibid.
 Sol e nube micans xiv. 13. solis propinquitas flatus concitat xxvi. 16, 1. solis accessus et recessus ib. 2. solis umbra extrema cur videatur tremere xv. 13, 1
 Sollicitudo auxia cur gravem edat vocem xi. 32, 1. 53, 1. cur tremorem vocis afferat xi. 62, 2. Vide et Agonia.
 Solstitium utrumque, usque ad centum dies, periculosos morbis infestum i. 26. post solstitium hibernum xv dies austrinus est xxvi. 12, 4
 Somnus quid xviii. 7, 2. unde xxxiii. 15, 5. in quiete obrepit xiv. 11. cur legere incipientibus obrepat xviii. 1, 1. 7, 1. crebra cogitationum mutatione allicitur xviii. 7, 1. cur dextro lateri incumbentes facilius subeat vi. 5. quid requirat iii. 25, 1. graviores nos facit xi. 17, 1. sequiora

- reddit corpora xi. 27, 4. somnum impedit rigor viii. 22. ex somno exsillire xxx. 14, 6
- Somnolentiores sumus hieme quam æstate xi. 17, 1. somnolentiores cur simus paludosis in locis xiv. 11. somnolentiores juvenes iii. 34, 2
- Somnia quando potissimum videantur xxx. 14, 4. cur non videantur ab iis qui profunde et suaviter dormiunt ib. 3. somnia bonorum, bona ib. 5
- Sonitus ut fiat xi. 8, 1. sonus desinens cur sit auctor xix. 11
- Spes quæ oblectare solet xxx. 7, 1. spei juvenibus plus quam senibus xxx. 1, 27
- Spirationis libera copia cur coloratiores efficiat xxxviii. 4
- Spiritus potentia plus pollet quam aqua xvi. 8, 11. natura sursum fertur xxxiii. 15, 4. cur attrahatur xxxiv. 12, 1. spiritus attractione longiori venter enr contrahatur, efflatione vero impleatur xxxiv. 11. spiritus contentio et retentio cur non cieat sudorem ii. 1. spiritu retento cur clarius audiamus xi. 41, 48. spiritus retentio cur singultum sedet xxxiii. 5, 1. 13. 17, 2. spiritus ex ore cur et calidus et frigidus emitatur xxxiv. 7, 1. spiritu confertim et vehementer emissio, cur non mox rursus expirare possimus xxxiv. 8
- Splenecorum cicatrices cur nigræ ix. 5, 1
- Spongarii cur sibi aures et nares dissecant xxxii. 5, 1
- Sputum siccum xxvii. 3, 3
- Squillæ excisæ germinant xx. 26, 1. 28
- Statuorum priscorum ruditas x. 45, 3
- Staturæ quæ sint causæ x. 12, 1
- Stellarum tractus cur ventos præsignet xxvi. 23
- Stercus cur eo minus oleat quo diutius in corpore retinetur xiii. 1
- Sterilitatis exploratio iv. 2, 4
- Sternutatio omnium maxime cur homo soleat x. 18, 1. 54, 1. sternutantes enr rigeant viii. 8
- Sternutatio quid x. 54, 2. xxxiii. 4. unde proveniat xxxiii. 9, 1. unde fiat x. 18, 2. 54, 4. xxxiii. 8. 15, 2. ciatur calore xxxiii. 2. ciatur affectu pinna naribus xxxiii. 4. cur oboriatur si nares pinna titillentur xxv. 8, 1, 2. cur fiat facilius si soli obvertatur facies xxxiii. 4. cur binis plerumque vicibus fieri soleat, raro una vel pluribus xxxiii. 3. singultum cur sedet; at non item ructum xxxiii. 1, 1. 5, 1.
- 17, 1. cur vigilantibus tantum accidat xxxiii. 15, 1. sine expiratione fieri non potest xxxiii. 1, 3. non cienda nisi corpus turgat iv. 8. cur inhibeatur oculi attritu seu frictione xxxi. 1. xxxiii. 2. 8. senibus cur difficilior xxxiii. 12. sternutationem horror cur sequatur xxxiii. 16. sternutationes quæ bonæ habeantur, et cur xxxiii. 11, 1. sternutationes omniosæ quæ xxxiii. 11, 2. sternutationi cur soli inter omnes flatus emissiones aliquid divinitatis tribuatur, non item tussi et mucro xxxiii. 7, 9, 1. sternutatio cur in hominem omnium animalium maxime cadat xxxiii. 10, 1. sternutationis locum affluatatis aliquid habere cum pulmone xxxiii. 1, 2
- de Stirpibus problemata varia xx
- Strangulatio aliena nonnullos exanimat vii. 5, 1
- Strepitus per spissa cur penetret xi. 49
- Studia quæ semel amplexi sumus, cur retineamus, etiamsi frivola sint xviii. 6, 1
- Stupor seu torpor membrorum quid ii. 15. unde sit vi. 6
- Suavium natura xxi. 13, 5. suavia cur assiduo et largiore usu fiant insuavia xxi. 14, 1
- Subdorius cantus xix. 48, 1
- Subphrygius cantus ib.
- Subsolani natura et situs xxvi. 55, 2. subsolanus unde dictus xvi. 33, 3. cur mane spirare incipiat ib. subsolani venti excitantur interdum a borea xxvi. 12, 4
- Succus tritici velut anima est xxi. 12, 1
- de Sudore probl. varia ii. sudor quid ii. 2. 4. 35. unde sit ii. 34, 1. post laborem cur uberior quam in labore ii. 23. 24. cum labore, utilior ii. 30, 1. e cursu nudo cur utilior ib. e gymniciis exercitiis cur coloratiores faciat xxxviii. 5, 1. sudores spontanei mali ii. 41. sudores calidi cur meliores ii. 35. xxxi. 23, 2. sudores frigidi, magni morbi signum xxxi. 23, 2. sudores ætate magis an hieme ciendi ii. 21, 1. 33, 1. cur unice levant corpus xxxvii. 1. sudor cur salsus ii. 3. iv. 12, 2. foetidiores efficit xiii. 9. cur foetidus xiii. 4, 1. sudores foetidos quæ cieant ii. 13. sudores foetidos cur cieat ruta et unguenta quædam ii. 13. xiii. 17. xx. 33. sudor capitis minus olet ii. 6. sudores puerorum cur salsi et foetidi magis quam virorum iv. 12, 3. sudoris initium unde ii. 28

- Sudare partibus quibus magis minusve soleamus ii. 10. 14. 15. sudamus iis partibus quibus laboramus ii. 31, 2. sudare facie cur maxime soleamus xxxvi. 2. sudans refrigeratus cur nauseet ii. 18
- Suffimenta cur e propinquo minus sentiantur xii. 1. 2. 9. cur e longinquo suavius oleant xii. 4. cineribus inspersa cur acrius oleant xii. 7. 11
- Suffocationis causæ v. 21. in majoris buccæ deglutitione cur fiat xxxiv. 9
- Suffocatus aer decolores efficit xxxviii. 3, 1
- de Sugillationibus varia problemata ix. sugillatis medentur varia ix. 6. sugillatis cur medeatur thapsia et cyathus admotus ix. 9, 1. 12. sugillatis ærea cur admoveri soleant ix. 10
- Sulfur, sacrum xxiv. 9
- Superfluitas omnis ab alimento est x. 59, 1. suum quæque locum habet iv. 26, 1. statim summovenda i. 52, 1. xxxvii. 3, 5
- Supplicio afficiendi cur sitiant xxvii. 3, 5
- Suppurationis iudicia i. 31
- Supremam vocem canere pauci possunt xix. 37, 1
- Surditas quid xxxiii. 14, 1
- Surdi mutis affines xi. 2. 4. per nares loqui cur soleant xi. 2. 4. xxxiii. 14, 1
- Sues, calidissimum animal x. 21, 1. hibernos pilos cur non abjiciant ib. sues feri, semel tantum; cicures, sæpius coeunt x. 47, 1. sues post partum sæviores x. 35
- Suspendia in melancholia xxx 1, 26, 28
- Syria, odorata xii. 3, 5. xiii. 4, 4 T.
- de Tactu varia problemata xxxv. tactus visum æmulator xxxi. 17, 2. tactus et gustus voluptas modum excedens cur incontinentia nominari soleat xxviii. 7, 1. tactus alienus cur magis horrorem afferat quam proprius xxxv. 1. tactus duplicatio xxxi. 17, 2
- Tali plumbati xvi. 3, 1. 12, 1
- Tauris castratis cornua majora x. 36, 1. tauri sacri in paludibus xxv. 2, 1
- Taurinis mugitibus similes voces in paludibus ib.
- Tegumentis qualibus major eliciatur sudor ii. 39
- de Temperantia et Intemperantia problemata varia xxviii. temperantia et continentia cur in juvenibus et divitibus maxime commendetur xxviii. 4. temperantium consuetudine cur proficiamus in moribus xxix. 10
- de Temperie problemata varia xiv. temperiei cuique sua conveniunt xxi. 13, 4. temperies proba et animo conducit et corpori xiv. 1
- Temperata corpora cur sæpius ægrotent, et facilius morbo liberentur v. 22, 1
- Tempestatis ortus xxvi. 8, 1. tempestatis signa xxvi. 46, 1, 2. tempestas hieme cur e mari, æstate autem e continente metuenda xxvi. 57, 1
- Temporum venæ in catarrhis ocularibus uruntur xxxi. 5, 1
- Temporum mutatio cur angeat minuatve morbos i. 3, 1. temporum anni mutatio non fert usum vomitus i. 4
- Tentigo in pueris et senibus iv. 26, 4. tentigo micturientibus et veneri operantibus unde iv. 22
- Teres figura in se reflectit xvi. 9
- Terpander pro tertia neten substituit xix. 32
- Terra unde nascatur xxiii. 30, 3. hieme calet xxiii. 34, 2. cur putrescat, at non item ignis et aer xxv. 20. terra odorata quæ xii. 3, 4. xiii. 4, 4. terræ fluctuosæ cur sæpe ita solidescant ut pavitæ videantur xxiii. 29, 1. terræ habitabilis pars major boreæ subjecta xxvi. 15
- Terrestria animalia marinis cur minora et macriora x. 55
- Territant magis quæ latenter et derepente accidunt xxxv. 1
- Testæ marinæ cur rotundæ xxiii. 36
- Testes sunt velut *ὀπιομόχλιον* iv. 23
- Testimonio plurium confirmata, facilius creduntur xviii. 3, 2
- Thapsia sugillatis cur medeatur ix. 9, 1. 10. thapsiæ succus i. 41, 1
- Thermæ potabiles xxiv. 16. thermæ deposito calore salsæ factæ xxiv. 17, 1. *Vide et Aquæ calidæ.*
- Thracæ per Quatuor numerant xv. 3, 4
- Thriasio Atticæ campo notus marinus contra rubiginem opem fert xxvi. 17
- Thymus Atticus cur acerrimus xx. 20, 1
- Tibia suavior lyra xix. 43, 1. tibie cur tam in laborando quam in fruendo solatio adhiberi soleant xix. 1. tibiis accini cur soleat xix. 43, 1. tibie calidiore spiritu inflatæ gravius sonant xi. 13, 2
- Tibie eunuchis ulcerosæ et putres cur x. 42. cur in ascensu magis lassescant v. 24, 1
- Timentes, querendi cupidiores quam

- confidentes xiv. 15, 2. cur et rigeant et sitiant xxvii. 8. cur tremant xxvii. 1. xxx. 1, 22. cur voce, labio inferiori, et manibus tremere soleant xi. 62, 2. xxvii. 6, 1. 7. cur pallescant xi. 53, 1. xxvii. 6, 1. cur sileant xxvii. 9, 1. cur vocem acutam edant xi. 32, 1. 53, 1. pudenda cur contrahant xxvii. 7. 11, 1. timentibus cur et alvus et vesica laxentur xxvii. 10, 1. cur murmur ventris oboriatur xxvii. 11, 1. cur ventris crepitus erumpant xxvii. 9, 2
- Timidi qui xiv. 8, 1. 16, 1. timidi cur sint qui calidas regiones incolunt xiv. 16, 1
- de Timore problemata varia xxvii. timor quid ii. 26, 2. 31, 1. refrigeratio quædam est x. 60. xi. 36. xxxi. 3, 1. xxxv. 1. timoris sedes xxvii. 4, 1. timoris symptomata viii. 20, 2. timor multa memoriæ subtrahit xxix. 13, 4. sitim movere solet xxvii. 3, 4. superiora calore privat iv. 7, 2. in timore cur frigidi et defectis animis xxvii. 3, 1. in timore cur alvus quandoque solvatur ii. 26, 2. xxvii. 1. 2. 3, 2
- Tingenda cur prius in adstringentibus madescent xxii. 11, 2
- Titillare seipsum cur nemo soleat xxxv. 6. titillari axillis et pedum vola cur soleamus xxxv. 2. titillari labia cur maxime soleant xxxv. 7
- Tollere, præter naturam est v. 10, 2. 41
- Torpor membrorum quid ii. 15. unde sit, præcipue manuum et pedum vi. 6
- Totum, magnitudinis naturam habet, cum continuum est xvi. 7
- Tremoris causæ iii. 26, 4. tremor ex assiduo meri potu et frigore iii. 5, 1, 2. 26, 1. in timore unde xxvii. 1. tremor vocis, labii inferioris, et manuum, cur timentibus accidat xxvii. 6, 1. 7
- Trepidatio : *Vide* Agonia.
- Trianguli contemplatio an delectet xxx. 7, 1
- Tristitia nonnunquam sine causa evidente xxx. 1, 23, 26
- Triti flores minus olent xii. 9, 11
- Tritatio, colligat xxi. 17, 1
- Triticum hordeo facilius concoqui potest xxi. 24. xxxvii. 10. triticum tractantes cur habitiores et coloratiores ibb. triticeï cibi cur convenientiores corpori quam hordeacei xxi. 2
- Tropæi venti cur spirent xxvi. 4. cur e mari exoriantur xxvi. 5, 1. cur in sinibus tantum fiant, non in patenti pelago xxvi. 40
- Trusio adherentis est xiii. 28
- Tumescere in aqua calida xxiv. 10, 1. tumoris in ictu causa ix. 14
- Turbinis impulsus motus qualis, et cur xvi. 5, 1
- Tusio quid ix. 4, 3
- Tussire cur soleant quædam, quædam non x. 1. tussis causa ib. tussis cur ex auris scalptione oboriat nonnullis, velut ex arteriæ irritatione xxiii. 6
- V.
- Vacui cum sumus, frigus difficilius ferimus viii. 17, 2
- Vapores et exhalationes boreali magis quam austrino tempore, et hieme quam æstate xxv. 18. vapor multus e terra solis vi eductus, pestilentem annum significat i. 21
- Vaporaria igne paulatim adaucto cur sudorem augeant ii. 11, 1. 32, 1. sudorem cur augeant cælo frigido ii. 29
- Vari : *Vide* *torbos*.
- Varices ut fiant iv. 20. prosunt melancholicis vitiiis iv. 20. cur salubres vi. 3. generationem cur impediunt iv. 20. varices quæ non habeant x. 37. varices eunuchi cur non habeant, vel minus habeant ib.
- Vasa, constipatione non sunt majora xxi. 14, 2. vas idem cur calcem et aquam conjuncta pari quantitate recipiat qua separata xxv. 8, 3. vasorum fundi cur in aquæ calefactione tantisper calidiores sunt dum aqua est frigidiuscula xxiv. 8. vasorum fundus cur non urat etiamsi fervens insit aqua xxiv. 5
- Venæ a capite descendunt ii. 17, 1. venarum temporalium ustio in catarrhis ocularibus xxxi. 5, 1. venis colli suppressis oboritur somnus xxxv. 8, 1
- Venaticum præceptum xi. 41
- de Veneris problemata varia iv. veneris operis causa iv. 7, 1. veneria cur jejuni citius peragant iv. 9. veneria cur in aqua minus peragi possint iv. 14. veneris diæta quæ observanda iii. 33, 2
- Venerem quæ excitant iii. 11, 2. xxx. 1, 13. veneris appetitus unde iv. 26, 3. venus cur suavis iv. 15, 1. voluptatem et lætitiâ cur afferat iv. 26, 1. tentiginem cur excitet iv. 22, 23. non admittenda nisi corpus targeat iv. 8. phlegmaticis morbis

- cur prosit i. 50, i. iv. 16. refrigerat xxx. i. 31. alvum cur refrigeret atque exsiccet iv. 17. cur hominem maxime exsolvat iv. 6. cur plerumque exsolvat ac debilitet iv. 21. oculorum aciem cur lædat iv. 3. oculos cur maxime debilitet iv. 32. olidos cur faciat iv. 12, i. 24. in odium cur vertatur in primis juvenum congressibus iv. 10. post venerem cur tristes nonnulli xxx. i. 31. venus intermissa quibus noceat iv. 29. veneri officit pedum nuditas iv. 5, i. veneris appetentiam fateri cur erubescant iv. 27
- Venter exercitio cur solus gracilescat v. 3. frictione cur gracilior efficiatur v. 14, i. cur spiritus attractione longiore contrahatur, efflatione vero impleatur xxxiv. 11. ventrem quæ laxant i. 40. ventrem superiorem cur moveant quædam; quædam inferiorem i. 41, i. ventre minus sudamus quam pectore ii. 14, i. ventris murmur in timore xxvii. 11, i. ventris crepitus in timore xxvii. 9, 2. ventri circumfusa, cur pinguiora v. 5
- Ventriculus cur liquefaciat; at non item aqua fervens xxiv. 9, i
- de Ventis problemata varia xxvi. venti ut existant xv. 5, 5. quando exoriri soleant xxv. 4, 2. cur ante eclipses plerumque exoriantur xxvi. 18. cur siccent, cum sint frigidi xxvi. 28. cur magis siccent quam sol ib. cur sub finem maximi xxvi. 25. desinentes, invalidi xxvi. 39, 2. ponere quando soleant xxv. 4, 2. mutantur vel in contrarios, vel in dexteros xxvi. 12, 2. 31, 2. cur non iidem ubique pluvii xxvi. 7. cur alii aliis pluvii sint xxvi. 56, i. ventorum conflictus xxiii. 5, 3. venti signum stellarum tractus xxvi. 23
- Vide et Platus.*
- Ver, humidum et calidum iv. 31, 2. vere frigus calescit i. 27. ver et autumnus cur morbosa ib. ver boreale ac squalidum post austrinam et pluviam hiemem, quos in æstatem morbos importet i. 9, i. ver austrinum et pluvium post borealem hiemem, quos in æstatem morbos invehat i. 8, i
- Vermis generatio iv. 13, 4
- Versuum rectitudo cur altero oculo melius quam utroque exploretur xxxi. 20
- Vertigo cur surgentes magis quam sedentes corripit vi. 4
- Vesica quale conceptaculum i. 40. iii. 21. quibus laxetur i. 40. cur laxetur in timore xxvii. 10, i. vesica plena, venerea cito peragi non possunt iv. 9. vesicæ pressio iv. 2, 3. vesica carentia x. 43, i
- Vestes mundans lacus xxxiii. 40, i
- Vetera nimis, æque ingrata audita ac plane recentia xviii. 10
- Via longior cur videatur cum quanta sit nescitur v. 25, i. xxx. 4, i
- de Vibicibus problemata varia ix. vibices prohibentia ix. i, i
- Videre multa non possumus etiam si visus ad ea pertingat xv. 6, 3. *Plura in Visa, Visio, Visus.*
- Vigere et virere quousque soleant plantæ xx. 7, i
- Vigilare quam dormire diutius cur soleant animalia x. 31, i
- Vinum, ex acido et dulci sapore mistum est xix. 43, 2. aceto mulso suavius ib. post acerba cur dulcius esse videatur xxii. 11, i. post putres fructuum cortices cur amarum videatur xxii. 5. sitim magis restinguit quam aqua xxvii. 4, 2. potantium moribus attemperatur iii. 16, i. largius potum varia in hominibus effecta edit xxx. i, 5. natura spirituosum est xxx. i, 11, 33. animos addit xxvii. 4, 3. cur fastum et furorem animis invehat iii. 16, i. venerem excitat xxx. i, 11. frigiditatem naturæ solvit xi. 36. caloris nativi fomenta consumit iii. 5, 7. vino dulcedinem cur afferat organum musto injectam xx. 35, i
- Vinum dulce, terrestrius xxiii. 26. vinum dulce cur non reddat temulentos iii. 28. vinum dulce cum farina bordeacea potum cur videatur dulcius xxi. 19. vina austera gratiora in usu quotidiano quam dulciora xxi. 13, i. vinum dilutum cur citius odorem amittat quam purum xii. 13. vinum aquosum cur magis moveat vomitum iii. 18, i. vinum nigrum albo spirituosius xxx. i, 11, 14
- Vino leviter tincti cur magis delirent quam ebrii iii. 2
- Vinosi qui iii. 7. *Vide Ebr.*
- Viperæ cicures nusquam x. 45, i
- Virentium conditio xxxi. 19, 3
- Virium conservatio et auctio xix. 38, 2
- Virgo ut se ad mulierem habeat x. 36, 3
- Viri cur vinosi iii. 7. calidi et sicci iv. 25. xxviii. i. hieme salaciores iv. 28, i. æstate in venerem cur invalidiores iv. 25. viris vox gravior cur xi. 6, 5-16, i. 34, i. virilia animalia cur asperiora x. 60

Viridia et herbacea cur oculos quamvis intentos non lædant xxxi. 19, 1

Visa geminari quando soleant, et cur xxxi. 17, 1. visa duplicari cur videantur distracta visus societate xxxi. 11. visa cur subjecto oculis digito duplicentur xxxi. 7, 7. visa ebriis cur duplicari videantur iii. 10, 1. 30. visa duplicari cur non soleant oculo in obliquum commoto xxxi. 17, 1

Visio ut fiat iii. 10, 1. cur expeditior, si manus oculo adversus solem aut lychnum prætendatur xxxi. 28. quæ delectet, quæ non xxx. 7, 1. visio passionum quarundam in aliis, easdem nobis quoque affert vii. 5, 1. visionis repercussio xi. 45, 2

Visus, sensus evidentissimus et puriss. vii. 5, 6. per solida cur non penetret xi. 58, 1. per rara penetrare cur nequeat xxv. 9. quibus lædatur xxxi. 19, 1. in viridia et herbacea intentus cur non seque lædatur atque intentus in alia ib. post oculorum morbum cur acutior in quibusdam xxxi. 9. visus acuminis cur nihil conferat exercitatio xxxi. 14. visus societate distracta cur visa geminari videantur xxxi. 11. visui cur duplicari visa interdum soleant, at non item ceteris sensibus xxxi. 17, 2. *Quære et Videre.*

Vita brevior et vires minores cur iis quibus inferior umbilici regio major est x. 64. Vitæ genus quod semel amplexi sumus, cur retineamus, etiamsi frivolum esse agnoscamus xviii. 6, 1

Vitiligo cur hominem solum corripit x. 5, 33. in quibus potissimum partibus contrahatur x. 5. vitiligo alba quid x. 4. 33. cur pueros et mulieres minus invadat quam viros x. 4. vitiliginem albam cur cani comitentur, at non viceversa x. 34

Vitrum visu penetratur xi. 58, 3

Vitulus vox cur gravior quam adultis bobus xi. 24

Vivit homo mente ut plurimum; bestiae, appetitu et cupiditate xxx. 12

Ulcera post lassitudines et ægritudines erumpere nonnullis cur soleant v. 27. cur in juvenibus citius quam in senibus coalescant xxxii. 7. ulcera capitis in palustribus locis sanescunt citius; at non item tibiæ i. 18. xiv. 6. ulcus eodem loco sæpius ortum, cur cicatricem nigram faciat ix. 11. ulcera ex atra bile xxx. 1, 2. ulcera magna et diuturna nigra habent cicatrices ix. 11. ulcera quæ

quibus medicamentis curanda i. 49 Umbilici hominibus magni cur; at non item ceteris animalibus x. 46. umbilici nonnulli turpiores ib. umbilici regio inferior si major sit, quid significet, et cur x. 64

Umbras sol quales efficiat, et cur xv. 9, 1. umbræ cur non pariter crescant et decrescant ut sol fertur xv. 5, 1. umbræ meridianæ cur minimæ ib. 4. umbras luna majores cur faciat xv. 10

Unguentum, calfaciendi vim habet xiii. 9. unguenta quædam cur foetidos sudores cieant ii. 13. xx. 33. unguenta pleraque sudorem foetidum cur efficiant xiii. 11. unguenta hircum olentes cur foetidiore reddant xiii. 9

Unguium color x. 66

Universe e cubicis numeris constare opinati sunt Pythagorei xv. 3, 3

Unum, individuum esse vult xvii. 1, 1, 2. unum cur multa esse videatur ebriis iii. 10. 30

Voluptas et dolor varias ac diversas causas habent xxxv. 3. voluptas, calor quidam est xxxv. 8, 2. voluptatem afferre quæ contemplatio et spes soleat xxx. 7, 1

Vomitum lassitudini injungi cur soleat v. 7, 1. lassitudinem quomodo eximat v. 7, 3. cur magis leve corpus quam sudor ii. 22, 3. xxxvii. 2, 2. quibus cieatur iii. 18, 1, 2. non admittendus, nisi corpus targeat iv. 8. vomitu cur abstinendum in temporum mutationibus i. 4

Vortex in mari quid xxxiii. 5, 2

de Voce problemata varia xi. vox quid xi. 14, 1. 23. 45, 1. 51. xix. 35, 4. motus est xi. 35. et deorsum et circumquaque fertur xi. 8, 2. e superiore loco cur clarius exaudiatur quam ex inferiore xi. 45, 1. in domos cur penetret potius, quam ex ædibus foras xi. 37. per spissa cur penetret xi. 49. 58, 1. noctu cur clarius exaudiatur xi. 5, 33, 1. vocis reverberatio unde fiat xi. 7. vocis continuatio ut fiat xi. 6, 4. vocis figura cur in prolatione sæpenuero dissolvatur xi. 23. 51. vocis mutatio in homine circa pubertatem iv. 4, 1. vox cur homini serius perficiatur, ceteris animalibus maturius xi. 57. voces multas cur edat homo, cum animalia cetera unam tantum x. 38

Vox, adimendo minuta, cur speciem servet eandem xi. 59. vox cum aliis

conjuncta, cur longius exaudiatur quam solitaria xix. 2. vox multorum cur unius validam vocem non superet xi. 52. vox post cibum clamantibus, cur statim vitiatur xi. 12. 22, 1. vox frangi cur ebriis magis quam sobriis soleat xi. 46

Vox magna quibus, et cur xi. 3. vox magna ut fiat ib. vox major quibus xi. 35. vox gravis ut fiat xi. 3. 11. vox hieme gravior cur xi. 17, 1. 67. vox æstate cur gravior xi. 56. vox gravior quibus, et cur xi. 6, 5. 16, 1. vox gravior cur ex potu, vomitu, frigore xi. 18. vox ebriis cur gravior xi. 56. vox gravior, cur propius exaudiatur melius quam e longinquo xi. 19, 1. vocis asperitas unde xi. 11. vox asperior cur ex insomnia ib. vox acuta quæ xi. 14, 1. vox acuta ut fiat xi. 3. 15. vocis acumen qua in re consistat xi. 20, 2. vox acutior quibus, et cur xi. 6, 5. 16, 1. 34, 1. 62, 1. vox acutior cur sit juvenculis in quolibet animalium genere; at non item vitulis xi. 14, 1. 24. vox infirmis cur acutior xi. 21. vox sobriis cur acutior xi. 56. vox exercitatis labore aliquo, cur acutior xi. 21. vox acutior cur reddatur in animi deliquio et vehementiori exercitio v. 2. vox hieme cur acutior xi. 56. vox desinens cur sit acutior xix. 11. vox e longinquo cur videatur acutior xi. 6, 1. 20, 1. vox acuta cur e longinquo exaudiatur xi. 19, 1. 47. vocem longe distantis imitari qui vult, acutum sonat xi. 6, 1. vox tremula quibus, et cur xi. 62, 2. vox tremula cur timidis et anxie sagtagentibus xi. 31

Vox humana suavissima xix. 10. voces insolitæ e cavernis terræ xxv. 2, 4

Vocalitati confert porrum xi. 39

Urina quid il. 3. cietur calidis xii. 12. odoratis cur cieatur ib. et xx. 16, 1. cur a fœminis cum contentione emitatur; non item a maribus x. 20. urinæ odor unde xiii. 6, 3. urina ex allii esu cur fœteat ib. 1. cur eo magis oleat quo diutius in corpore retinetur xiii. 1. urinæ, et signorum ejus, contemplatio i. 51, 1

Urinantibus in mari cur rumpantur aures xxxii. 2. urinatores aurium rupturam amoliuntur oleo superfuso xxxii. 11. cur spongas circum aures adligent xxxii. 3. urinatoribus lebes demittitur, ad juvandam respirationem xxxii. 5, 3

Ustione quæ curanda i. 32. 34 in Utendo cur minus prudentes nonnulli quam in acquirendo xxx. 13

Utres cum diffuso humore capit dolium, et alia præterea xxv. 8, 1. in utribus inflatis recondita, cur citra putredinem asservari possint xxii. 4. xxv. 17. in utribus inflatis obtenta corporis nostri membra, cur doleant xxv. 1

Uvarum vindemiatarum acini cur dulciores xx. 23, 1. uvarum acini minores cur magis expertes nucleorum xx. 24. uvas insolare xx. 35, 2

Vulnera ferro facta cur ægrius sanescant, quam ære inflicta i. 35

Z.

Zephyrus, ventus ab occidente spirans xxvi. 27, 2. cur lenissimus et frigidissimus xxvi. 52, 2. cur serenus et suavissimus omnium ventorum esse videatur xxvi. 31, 1. 55, 1. quando spirare soleat, et cur xxvi. 52, 1. cur pomeridianis horis spiret, non matutinis xxvi. 33, 1. 35, 1. hieme non spirat horis pomeridianis xxvi. 54, 5. cur maximas nubes agat xxvi. 24. zephyro flante cur canes vestigia odorari nequeant xxvi. 22

